

KALLELSE TILL MILJÖ- OCH SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDENS SAMMANTRÄDE

**Tisdag 31 januari 2023 klockan 14:00
i Stadshuset Sal B**

Sammanträdet är inte öppet för allmänheten

Gruppmöten: 13.00-14.00

S-, M-grupp: Stadshuset sal B

KD- och L-grupp: Stadshuset lokal Insikten

SD-grupp: Stadshuset lokal Avsikten

V-MP: eget rum

C: eget rum

Inför webbpubliceringen har personuppgifter tagits bort. Dokumenten i sin helhet finns tillgängliga hos Samhällsbyggnad och på nämndsammanträdet.

Informationsärenden

1	Presentation av Samhällsbyggnad	Samhällsbyggnadschef
2	Presentation av Tekniska divisionen	Chef Tekniska divisionen

Beslutsärenden

Planärenden

1	Samråd gällande förslag till detaljplan för HÄSTSKON 1
M.FL, Oppeby, Nyköping, Nyköpings kommun	MSN22/72
	- Tjänsteskrivelse- Plankarta- Planbeskrivning- Gestaltningsprogram- Illustrationsplan- Behovsbedömning	

2	Antagande av detaljplan för del av Ferguson 1 m.fl.,
Hemgården, Nyköping, Nyköpings kommun	MSN20/52
	- Tjänsteskrivelse- Plankarta- Planbeskrivning- Granskningsutlåtande	
3	Antagande av detaljplan för Tängsta 1:8 m.fl. Stigtomta,
Nyköpings kommun	MSN19/118
	- Tjänsteskrivelse- Plankarta- Planbeskrivning- Granskningsutlåtande	
4	Samråd gällande NÄLBERGA 1:141 m.fl., Tystberga,
Nyköpings kommun	MSN21/75
	- Tjänsteskrivelse- Plankarta- Planbeskrivning- Bilaga dialog- Undersökning om betydande miljöpåverkan	
	Bygglov	
5	Behovsutredning för tillsyn av strandskydd och den
byggda miljön	MSN22/50
	- Tjänsteskrivelse- Behovsutredning	
6	Tillsynsplan- Strandskydd och den byggda miljön 2023-
2025	MSN22/51
	- Tjänsteskrivelse- Förslag till tillsynsplan	

7	Tillsyn av lovpliktig åtgärd - fasadändring av komplementbyggnad och tillbyggnad av fritidshus; [REDACTED]	BTN 2018-000528
	<ul style="list-style-type: none"> - Tjänsteskrivelse - Bilaga 	
8	Tillsyn av lovpliktig åtgärd - uppförande av komplementbyggnad och tillbyggnad av enbostadshus; [REDACTED]	B 2021-000721
	<ul style="list-style-type: none"> - Tjänsteskrivelse - Bilaga 	
9	Ansökan om bygglov för ändring av fasad, garage; S:T ANNA 10 (S:T ANNEGATAN 21)	B 2022-001046
	<ul style="list-style-type: none"> - Tjänsteskrivelse - Bilaga 	
10	Tillsyn av ovårdad tomt; [REDACTED]	B 2022-000464
	<ul style="list-style-type: none"> - Tjänsteskrivelse - Bilaga 	
11	Ansökan om bygglov för tillbyggnad av enbostadshus; NÄVEKVARN 7:231 (TACKELVÄGEN 12)	B 2022-001128
	<ul style="list-style-type: none"> - Tjänsteskrivelse - Bilaga 	
12	Ansökan om bygglov för fasadändring av flerbostadshus; GRUVAN 15 (ORTVÄGEN 1)	B 2022-000885
	<ul style="list-style-type: none"> - Tjänsteskrivelse - Bilaga 	
13	Tillsyn av eventuell olovlig åtgärd - fasadändring av byggnad för kontor; [REDACTED]	B 2021-000211

- Tjänsteskrivelse
- Bilaga

14 Tillsyn av eventuell olovlig åtgärd flerbostadshus;
[REDACTED] B 2020-
000839

- Tjänsteskrivelse
- Bilaga

Miljö

15 Behovsutredning för tillsyn enligt miljöbalken 2023-2025 MSN23/15

- Tjänsteskrivelse
- Behovsutredning
-

16 Tillsynsplan enligt miljöbalken 2023 MSN23/14

- Tjänsteskrivelse
- Förslag till tillsynsplan

Livsmedel

17 Kontrollplan för livsmedel inklusive animaliska biprodukter
2023-2025 MSN22/74

- Tjänsteskrivelse
- Förslag till kontrollplan

Renhållning

18 Nytt insamlingsystem för insamling av avfall MSN23/17

- Tjänsteskrivelse
- Utredning

19 Revidering av Nyköpings kommuns taxa för insamling av
verksamhetsavfall och återvinningsmaterial MSN23/19

- Tjänsteskrivelse
- Förslag till taxa
- Bilaga

- 20 Revidering av Nyköpings kommuns avfallstaxa MSN23/18
- Tjänsteskrivelse
 - Förslag till taxa
 - Bilaga

Teknik

- 21 Bidrag till samfälligheter och enskilda vägar 2023 MSN23/16
- Tjänsteskrivelse
 - Grönytebidrag
 - Vägbidrag

Administrativa ärenden

- 22 Detaljbudget 2023 för Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden MSN23/8
- Tjänsteskrivelse
 - Förslag till detaljbudget

- 23 Överenskommelser av verksamhet med Samhällsbyggnad och Tekniska divisionen MSN23/7
- Tjänsteskrivelse
 - Förslag till överenskommelse med Samhällsbyggnad
 - Förslag till överenskommelse med Tekniska divisionen, Gata, Park, hamn
 - Förslag till överenskommelse med Tekniska divisionen, Vatten- och Avlopp
 - Förslag till överenskommelse med Tekniska divisionen, Renhållningen

- 24 Beslut om farthindrande åtgärder på kommunala vägar MSN23/10
- Tjänsteskrivelse

25	Inrättande av trafikgrupp för Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden samt val av ledamöter för mandatperioden 2023-2026,
- Tjänsteskrivelse	MSN23/12
26	Val av justerare för mandatperioden 2023-2026
- Tjänsteskrivelse	MSN23/11
27	Delegationsärenden
- Förteckning över anmälda delegationsbeslut	MSN23/4
28	Anmälningssärenden
- Förteckning över inkomna anmälningssärenden	MSN23/1

Tommy Jonsson
Ordförande

Caroline Svensson
Sekreterare

MSN § Samråd gällande förslag till detaljplan för HÄSTSKON 1 M.FL, Oppeby, Nyköping, Nyköpings kommun

Diarienummer: MSN22/72

Sökande: ICA Fastigheter

Syftet med detaljplanen är att skapa förutsättningar för förtätning med bostadsbebyggelse norr och söder om den befintliga butik som idag utgör en central punkt i Oppeby. Utöver bostadsförtätning syftar planen också till att möjliggöra för ytterligare centrumverksamhet samt för äldrevård. Planen syftar också till att skapa fortsatt utvecklingsmöjlighet för nuvarande handelsverksamhet inom området genom utökad byggrätt, ytterligare parkeringsmöjligheter samt nya angöringsmöjligheter.

Förslaget avser skapa en mer sammanhållen stadsbild inom en del av Oppeby som idag präglas av stora öppna impedimentytor där tillkommande byggrätter är placerade med intentionen att skapa mer stadsmässiga gaturum. Norr och söder om befintlig butik tillkommer byggrätter för 5 nya byggnadsvolymer plus en byggrätt för tillbyggnad av butiken. Tillkommande byggrätter anses bidra till att ge området en mer sammanhängande stadsväv, men även gårdsrum med vistelsekvaliteter, skyddade från omgivningsbuller.

I norr kliver byggrätterna tillbaka och bidrar till att följa samma linjeföring som bebyggelse längs Regeringsvägen. I denna del skapas tillika möjlighet till centrumlokaler i bottenvåning. Den indragna byggrätten bidrar till bibehållen siktlinje mot Oppeby gård (herrgården).

I anslutning till befintlig handelsbutik skapas möjlighet till utbyggnad av butiken i form av en byggrätt i två våningar. Vidare finns möjlighet till utökad parkering och ändrad logistiklösning för varuleveranser.

I söder tillskapas bostäder som orienterar sig mot Eskilstunavägen samt mot Sadelvägen där placeringen bidrar till att definiera dessa gaturum. På insidan skapas en bostadsgård som till största möjliga mån anpassats till terrängen och som omsluter den skogsdunge som finns på platsen idag.

Detaljplanen reglerar markanvändning (handel, bostad, centrum i bottenvåning, äldrevård) bebyggelsehöjder, taklandskap (sadeltak) material och balkongutförande mot allmänna gaturum, genomgående bostadsentréer. Bestämmelserna syftar till att tillkommande bebyggelse ska samspela med befintlig bebyggelse. Till detaljplanen har ett gestaltningsprogram tagits fram som ytterligare stöd inför kommande bygglovsprövning för att visa på planens gestaltningsambitioner.

Detaljplanen innebär byggrätter i 2 - 5 våningar (2 som möjlig tillbyggnad av handel och bostäder i 4 - 5 våningar) vilket motsvarar cirka 40-45 lägenheter eller cirka 60 vårdboendeplatser (vid äldrevård) i norr samt cirka 130-145 lägenheter i söder beroende på lägenhetsfördelning.

Vid ett genomförande av detaljplanen avses nuvarande drivmedelsstation avvecklas och återvinningsstationen behöver hitta ny plats. Det finns fortsatt möjlighet att ta emot den mobila återvinningscentralen, ÅVC, som ställer upp här med jämnt intervall.

Vid ett genomförande av detaljplanens södra delar behöver befintlig gång- och cykelbana justeras i sin linjeföring och kommunala vatten, - avlopp - samt dagvattenledningar flyttas. Längs Eskilstunavägen ligger en dagvattenledning som i delar belastar kvartermark. Påverkan på denna alt anpassning behöver studeras närmare mellan samråd och granskning.

Detaljplanen skapar en möjlighet till ändrad angöring för nuvarande handelsbutik genom en ny in- och utfart från Eskilstunavägen.

Kommunen har ingått planavtal vilket reglerar åtaganden och kostnader för detaljplanearbetet.

Kommunen avser att ingå exploateringsavtal då exploateringen kräver investeringar på allmän plats. I avtalet regleras ansvars- och kostnadsfördelning, tidpunkt för färdigställande av erforderliga åtgärder, avstående av mark och övriga förekommande exploateringsfrågor. Åtgärder som kan kopplas till ett genomförande av detaljplanen och som regleras i avtalet är bland annat:

- Flytt av ledningar
- Anläggande av ny in- och utfart för ICA-butikens varuleveranser
- Rasering och nybyggnad av gång- och cykelbana (Eskilstunavägen)
- Anläggande av gång- och cykelbana längs Oppeby gård(vägen)
- Belysning av gång- och cykelbana
- Anslutning till vatten och avlopp
- Lantmäteriåtgärder (exempelvis marköverlåtelse) och bildande av rättigheter

Punkterna ovan är inte uttömmande samt föremål för pågående avtalsdiskussioner. Exploateringsavtalet ska tecknas innan detaljplanen antas.

Bakgrund

ICA Fastigheter ansökte 2016-08-29 om planbesked för fastigheten Hästskon 1 med syfte att pröva lämpligheten för bostadsbebyggelse inom fastigheten.

MSN, då BTN, beslutade 2016-09-20 § 111 att planarbete får inledas. Under planprocessen har planområdet kommit att inkludera del av fastigheten Oppeby gård 1:6 som idag ägs av Nyköpings kommun med syfte att få till en bättre helhetslösning för utveckling av området.

Planområdet är beläget i stadsdelen Oppebys sydöstra del, inom området Oppeby Gård och är cirka 3,9 hektar stort. Planområdet innefattar fastigheten Hästskon 1 samt del av fastigheten Oppeby Gård 1:6. Området avgränsas i väster av riksväg 53, Eskilstunavägen, och i norr av Oppeby Gård (vägen), som utgör förlängning av Regeringsvägen. I öster avgränsas området av befintliga bostadsområden samt av bostäderna tillhörande byggnad inrymmande fjärrvärmecentral och utrymme för fastighetsskötsel. I söder avgränsas området av Sadelvägen. Planområdet brukas i dagsläget för väg, handelsändamål, parkeringsytor, drivmedelsstation samt återvinningsstation. Inom området ryms även en skogsdunge och impedimentytor.

Planförslaget är förenligt med kommunens översiktsplan, Nyköping 2040, antagen av kommunfullmäktige 2021-12-14. I översiktsplanen är Oppeby utpekad som en lokal bebyggelsenod inom vilken det är prioriterat att utveckla bostäder, verksamheter, mötesplatser, handel, service och kollektivtrafik. Bebyggelsenoderna ska ha hög tillgänglighet med gång-, cykel- och kollektivtrafik. Vidare konstateras det att förutsättningar för utveckling och förtätning inom Oppeby bör studeras och utnyttjas. Förtätning och/eller kompletterande bebyggelse anses vara möjlig om natur- och friluftsvärden samt framtida värdefull grönstruktur kan tillgodoses. Oppeby gård ska fortsatt behålla sitt monumentalläge och centrumfunktioner bör säkras vid fortsatt utveckling.

Samhällsbyggnad gör bedömningen att ett genomförande av detaljplanen inte innebär betydande miljöpåverkan och Länsstyrelsen har i tidigt samråd kring denna delat kommunens bedömning. Under planprocessen har det ändock funnits skäl att belysa bland annat:

- Trafikbuller från Eskilstunavägen
- Risker från drivmedelsstation inom fastigheten om intentionen är att den ska vara kvar
- Markföroreningar kring platsen för drivmedelsstationen
- Möjligheten att samordna trafik av alla trafikslag som rör sig till och från området, inklusive kunder, varutransporter och boende
- Möjligheter till fördröjning av dagvatten
- Bevarande av delar av befintlig skogsbeklädd kulle och möjligheten att integrera delar av den i framtida boendemiljö
- Flytt av återvinningsstation

Barnrättsprövning

Ja, prövningen återfinns löpande i planen tillsammans med avvägningar mot andra intressen.

Beslutsunderlag

Undersökning om betydande miljöpåverkan, plankarta, illustrationsplan, plan- och genomförandebeskrivning och gestaltungsprogram. Resultatet från underliggande utredningar till planförslaget finns inarbetade i planen och slutsatser framgår i planbeskrivningen. Utredningarna finns i sin helhet hos Samhällsbyggnad.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

1. **att** förslaget inte bedöms innebära någon betydande miljöpåverkan, samt
2. **att** förslag till detaljplan för HÄSTSKON 1 m.fl. får skickas ut på samråd.

Beslutet skickas till:

Akten
Sökanden

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Samråd om förslag till detaljplan för HÄSTSKON 1 M.FL, Oppeby, Nyköping, Nyköpings kommun

Läge: Oppeby

Sökanden: ICA Fastigheter

Sammanfattning

Syftet med detaljplanen är att skapa förutsättningar för förtätning med bostadsbebyggelse norr och söder om den befintliga butik som idag utgör en central punkt i Oppeby. Utöver bostadsförtätning syftar planen också till att möjliggöra för ytterligare centrumverksamhet samt för äldreomsorg. Planen syftar också till att skapa fortsatt utvecklingsmöjlighet för nuvarande handelsverksamhet inom området genom utökad byggrätt, ytterligare parkeringsmöjligheter samt nya angränsningsmöjligheter.

Förslaget avser skapa en mer sammanhållen stadsbild inom en del av Oppeby som idag präglas av stora öppna impedimentytor där tillkommande byggrätter är placerade med intentionen att skapa mer stadsmässiga gaturum. Norr och söder om befintlig butik tillkommer byggrätter för 5 nya byggnadsvolymer plus en byggrätt för tillbyggnad av butiken. Tillkommande byggrätter anses bidra till att ge området en mer sammanhängande stadsväv, men även gårdsrum med vistelsekvaliteter, skyddade från omgivningsbuller.

I norr kliver byggrätterna tillbaka och bidrar till att följa samma linjeföring som bebyggelse längs Regeringsvägen. I denna del skapas tillika möjlighet till centrumlokaler i bottenvåning. Den indragna byggrätten bidrar till bibehållen siktlinje mot Oppeby gård (herrgården).

I anslutning till befintlig handelsbutik skapas möjlighet till utbyggnad av butiken i form av en byggrätt i två våningar. Vidare finns möjlighet till utökad parkering och ändrad logistiklösning för varuleveranser.

I söder tillskapas bostäder som orienterar sig mot Eskilstunavägen samt mot Sadelvägen där placeringen bidrar till att definiera dessa gaturum. På insidan

skapas en bostadsgård som till största möjliga mån anpassats till terrängen och som omsluter den skogsdunge som finns på platsen idag.

Detaljplanen reglerar markanvändning (handel, bostad, centrum i bottenvåning, äldrevård) bebyggelsehöjder, taklandskap (sadeltak) material och balkongutförande mot allmänna gaturum, genomgående bostadsentréer. Bestämmelserna syftar till att tillkommande bebyggelse ska samspela med befintlig bebyggelse. Till detaljplanen har ett gestaltningsprogram tagits fram som ytterligare stöd inför kommande bygglovsprövning för att visa på planens gestaltningsambitioner.

Detaljplanen innebär byggrätter i 2 - 5 våningar (2 som möjlig tillbyggnad av handel och bostäder i 4 - 5 våningar) vilket motsvarar cirka 40-45 lägenheter eller cirka 60 vårdboendeplatser (vid äldrevård) i norr samt cirka 130-145 lägenheter i söder beroende på lägenhetsfördelning.

Vid ett genomförande av detaljplanen avses nuvarande drivmedelsstation avvecklas och återvinningsstationen behöver hitta ny plats. Det finns fortsatt möjlighet att ta emot den mobila återvinningscentralen, ÅVC, som ställer upp här med jämnt intervall.

Vid ett genomförande av detaljplanens södra delar behöver befintlig gång- och cykelbana justeras i sin linjeföring och kommunala vatten-, -avlopp- samt dagvattenledningar flyttas. Längs Eskilstunavägen ligger en dagvattenledning som i delar belastar kvartersmark. Påverkan på denna alt anpassning behöver studeras närmare mellan samråd och granskning.

Detaljplanen skapar en möjlighet till ändrad angöring för nuvarande handelsbutik genom en ny in- och utfart från Eskilstunavägen.

Kommunen har ingått planavtal vilket reglerar åtaganden och kostnader för detaljplanearbetet.

Kommunen avser att ingå exploateringsavtal då exploateringen kräver investeringar på allmän plats. I avtalet regleras ansvars- och kostnadsfördelning, tidpunkt för färdigställande av erforderliga åtgärder, avstående av mark och övriga förekommande exploateringsfrågor. Åtgärder som kan kopplas till ett genomförande av detaljplanen och som regleras i avtalet är bland annat:

- Flytt av ledningar
- Anläggande av ny in- och utfart för ICA-butikens varuleveranser
- Rasering och nybyggnad av gång- och cykelbana (Eskilstunavägen)
- Anläggande av gång- och cykelbana längs Oppeby gård(vägen)
- Belysning av gång- och cykelbana
- Anslutning till vatten och avlopp
- Lantmäteri-frågor (exempelvis marköverlåtelse) och bildande av rättigheter

Punkterna ovan är inte uttömmande samt föremål för pågående avtalsdiskussioner. Exploateringsavtalet ska tecknas innan detaljplanen antas.

Bakgrund

ICA Fastigheter ansökte 2016-08-29 om planbesked för fastigheten Hästskon 1 med syfte att pröva lämpligheten för bostadsbebyggelse inom fastigheten.

MSN, då BTN, beslutade 2016-09-20 § 111 att planarbete får inledas.

Under planprocessen har planområdet kommit att inkludera del av fastigheten Oppeby gård 1:6 som idag ägs av Nyköpings kommun med syfte att få till en bättre helhetslösning för utveckling av området.

Planområdet är beläget i stadsdelen Oppebys sydöstra del, inom området Oppeby Gård och är cirka 3,9 hektar stort. Planområdet innefattar fastigheten Hästskon 1 samt del av fastigheten Oppeby Gård 1:6. Området avgränsas i väster av riksväg 53, Eskilstunavägen, och i norr av Oppeby Gård (vägen), som utgör förlängning av Regeringsvägen. I öster avgränsas området av befintliga bostadsområden samt av bostäderna tillhörande byggnad inrymmande fjärrvärmecentral och utrymme för fastighetskötsel. I söder avgränsas området av Sadelvägen. Planområdet brukas i dagsläget för väg, handelsändamål, parkeringsytor, drivmedelsstation samt återvinningsstation. Inom området rymms även en skogsdunge och impedimentytor.

Planförslaget är förenligt med kommunens översiktsplan, Nyköping 2040, antagen av kommunfullmäktige 2021-12-14. I översiktsplanen är Oppeby utpekad som en lokal bebyggelsenod inom vilken det är prioriterat att utveckla bostäder, verksamheter, mötesplatser, handel, service och kollektivtrafik. Bebyggelsenoderna ska ha hög tillgänglighet med gång-, cykel- och kollektivtrafik. Vidare konstateras det att förutsättningar för utveckling och förtätning inom Oppeby bör studeras och utnyttjas. Förtätning och/eller kompletterande bebyggelse anses vara möjlig om natur- och friluftsvärden samt framtida värdefull grönstruktur kan tillgodoses. Oppeby gård ska fortsatt behålla sitt monumentalläge och centrumfunktioner bör säkras vid fortsatt utveckling.

Samhällsbyggnad gör bedömningen att ett genomförande av detaljplanen inte innebär betydande miljöpåverkan och Länsstyrelsen har i tidigt samråd kring denna delat kommunens bedömning. Under planprocessen har det ändå funnits skäl att belysa bland annat:

- Trafikbuller från Eskilstunavägen
- Risker från drivmedelsstation inom fastigheten om intentionen är att den ska vara kvar
- Markföreningar kring platsen för drivmedelsstationen
- Möjligheten att samordna trafik av alla trafikslag som rör sig till och från området, inklusive kunder, varutransporter och boende
- Möjligheter till fördröjning av dagvatten

- Bevarande av delar av befintlig skogsbeklädd kulle och möjligheten att integrera delar av den i framtida boendemiljö
- Flytt av återvinningsstation

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Ja, prövningen återfinns löpande i planen tillsammans med avvägningar mot andra intressen.

Beslutsunderlag

Undersökning om betydande miljöpåverkan, plankarta, illustrationsplan, plan- och genomförandebeskrivning och gestaltningsprogram. Resultatet från underliggande utredningar till planförslaget finns inarbetade i planen och slutsatser framgår i planbeskrivningen. Utredningarna finns i sin helhet hos Samhällsbyggnad.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) **att** förslaget inte bedöms innebära någon betydande miljöpåverkan
- 2) **att** förslag till detaljplan för HÄSTSKON 1 m.fl. får skickas ut på samråd

Maria Ljungblom
Samhällsbyggnadschef
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2023-01-02

Sara Rangensjö
Stadsplanerare
Stadsplaneringsenheten
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2023-01-11

Beslut till:

Akten
Sökanden

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenkapsgräns
- Administrativ gräns
- Administrativ och egenkapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmänna platser med kommunalt huvudmannaskap ^{4 kap. 5 § 1 ut 2 p.}

- GATA Gata.
- B Bostäder.
- C Centrum får användas i bottenvåning.
- D Äldrevård.
- E Tekniska anläggningar.
- H Detaljhandel.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Byggnadens omfattning ^{4 kap. 11 § 1 ut 1 p.}

- e För äldre- och centrum i bottenvåning är största bruttoarea 6600 m² och största byggnadsarea 1600 m². För bostäder med centrum i bottenvåning är största bruttoarea 4700 m² och största byggnadsarea 1150 m². Bruttoarealerna för de olika användningarna kan inte kombineras.
- e Erforderliga verksamhetskritiska anläggningar tillåts ovanför högsta angivna nockhöjd
- e Största bruttoarea är 4000 m²
- e Största bruttoarea är 60 m²
- e Största bruttoarea är 40 m²
- Markens får inte förses med byggnad
- Endast komplementbyggnad får placeras
- Högsta nockhöjd i meter över angivet nollplan

Placering ^{4 kap. 10 § 1 ut 3 p.}

- p Byggnad ska placeras med långsidor huvudsakligen högst 1,0 meter från egenkapsgränser mot väster och norr

Utformning ^{4 kap. 10 § 1 ut 1 p.}

- f Bostadsentéer ska vara genomgående och uppglassade
- f Balkong mot allmän plats får kraga ut högst 0,8 meter från fasad och ska ha en frihöjd om minst 3 meter. Balkonger får glansas in om tak finns ovanför balkongen och inglasningen utförs utan vertikala profiler
- f Fasad mot allmän plats samt gavlar som ansluter till dessa fasader ska utformas huvudsakligen i tegel
- f Fasad mot allmän plats ska utformas med rasterverk i tegel eller trä
- f Minst 30 procent av bottenvåning mot gata i norr ska vara minst 3,5 meter hög (gäller ovanösta bjälklag vid gatunivå till underkant ovanliggande bjälklag) samt vara uppglassade och ha minst en entré mot gata. Mellanbjälklag för bostad får uppföras

Byggnader för bostäder och äldre- och äldrevård ska ha sadeltak med takvinkel mellan 12 och 35 grader

Markens anordnande och vegetation

- n Trädet får endast fällas om det är sjukt eller utgör en säkerhetsrisk ^{4 kap. 10 §}
- n Parkering får anordnas ^{4 kap. 13 § 1 ut 1 p.}
- n Parkering får inte anordnas på kvartersmark, annat än för rörelsehindrade, om inget annat anges ^{4 kap. 13 § 1 ut 1 p.}

Stängsel och utfart ^{4 kap. 9 §}

- b o o d Utfartsförbud

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandetid ^{4 kap. 21 §}

Genomförandetiden är 10 år efter det att planen vunnit laga kraft

Ändrad lovplikt ^{4 kap. 15 § 1 ut 3 p.}

Marklov krävs även för fällning av träd markerat med n1

Markreservat ^{4 kap. 5 § 1 ut 2 p.}

- u Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar

Gemensamhetsanläggning ^{4 kap. 10 § 1 ut 1 p.}

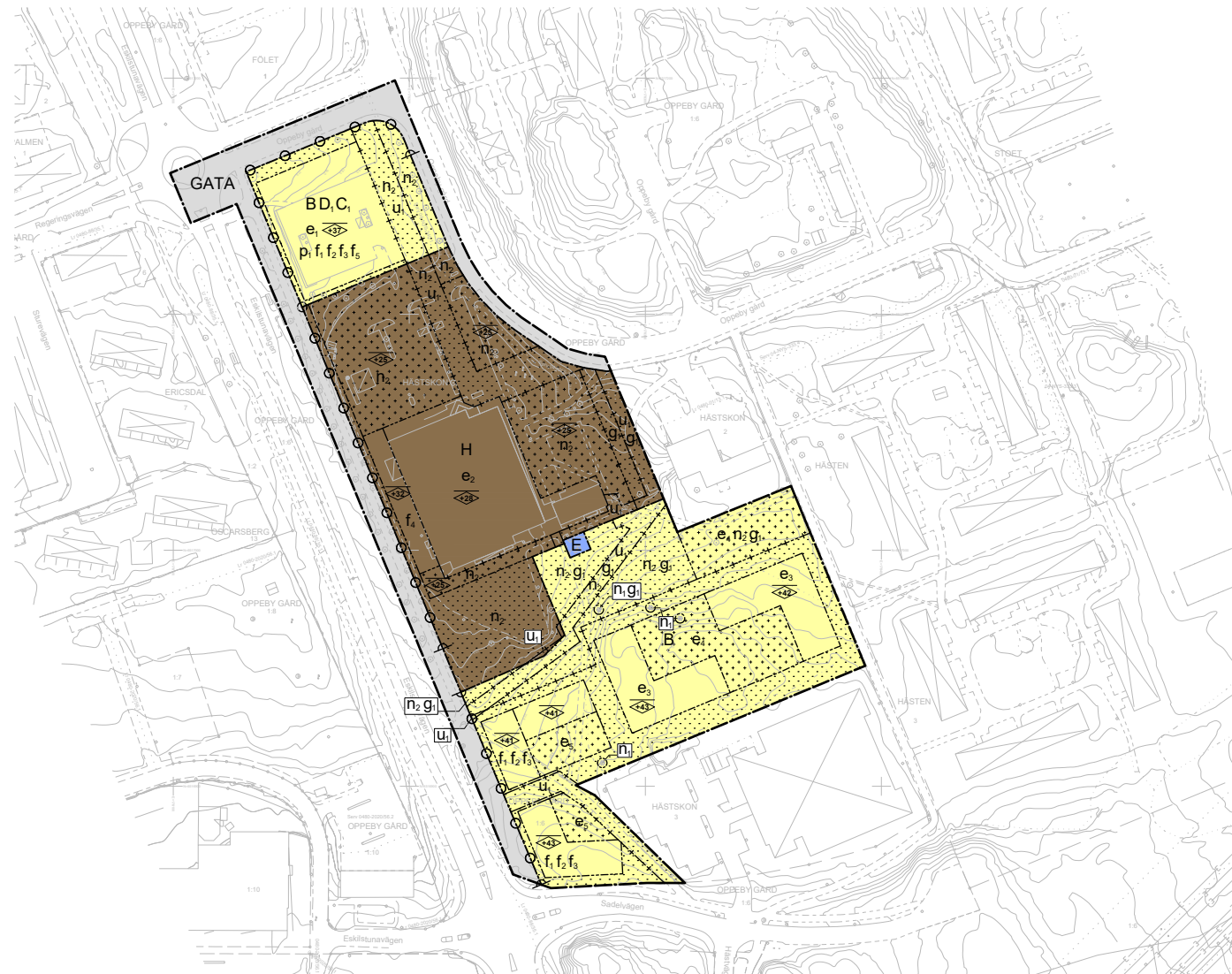
- g Markreservat för gemensamhetsanläggning för angöring och parkering

Till planen hör:	☒ Planbeskrivning	☐ Gränskningsutlåtande
☐ Planprogram	☐ Miljökonsekvensbeskrivning	☐ Gestaltungsprogram
☐ Samrådsredogörelse program	☐ Fastighetsförteckning	☐ Illustration
☐ Undersökning	☐ Samrådsredogörelse	☐

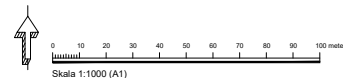
Detaljplan för Hästskon 1 m.fl.

Nyköpings kommun	Södermanlands län	Beslutsdatum	Inrättad
Samrådshandling		Godkännande	
		Antagande	
Upprättad 2023-01-11		Laga kraft	
Samuel Rizk Planarkitekt	Sara Rangensjö Planarkitekt		

Samrådshandling	Revideringsbeskrivning av: HÄSTSKON
Samrådshandling	Översikt över gränserna för: HÄSTSKON, NÄRINGSKOMPLEX
Samrådshandling	Samrådsredogörelse för: HÄSTSKON, NÄRINGSKOMPLEX
Samrådshandling	Samrådsredogörelse för: HÄSTSKON, NÄRINGSKOMPLEX
Samrådshandling	Samrådsredogörelse för: HÄSTSKON, NÄRINGSKOMPLEX
Samrådshandling	Samrådsredogörelse för: HÄSTSKON, NÄRINGSKOMPLEX
Samrådshandling	Samrådsredogörelse för: HÄSTSKON, NÄRINGSKOMPLEX
Samrådshandling	Samrådsredogörelse för: HÄSTSKON, NÄRINGSKOMPLEX
Samrådshandling	Samrådsredogörelse för: HÄSTSKON, NÄRINGSKOMPLEX
Samrådshandling	Samrådsredogörelse för: HÄSTSKON, NÄRINGSKOMPLEX

NYKÖPINGS KOMMUN

Detaljplan för Hästskon 1 mfl

Oppeby

Plan- och genomförandebeskrivning
Samrådshandling

2023-01-11

Innehåll

Planens syfte och huvuddrag	4
Planhandlingar	5
Planförfarande.....	5
Förenlighet med 3, 4 och 5 kap. MB	5
Plandata	5
Läge, areal och omfattning.....	5
Markägoförhållanden.....	6
Tidigare ställningstaganden.....	6
Översiktliga planer och program.....	6
Befintliga detaljplaner.....	7
Riksintressen.....	8
Kommunala beslut.....	9
Undersökning av betydande miljöpåverkan av detaljplan.....	9
Förutsättningar och förändringar	9
Stadsbild/Landskapsbild	9
Bebyggelse.....	12
Offentliga rum och platser (Friytor)	17
Natur och grönstruktur.....	18
Kulturmiljö och fornlämningar	19
Förorenad mark	20
Radon	20
Störningar och risker	21
Sol- och skuggförhållanden	21
Buller	22
Sociala frågor	24
Tekniska förutsättningar.....	25
Geotekniska förhållanden.....	25
Vatten och spillvatten	26
Värme	28
Avfall och återvinning.....	28
El & tele	28
Fiber	29
Dagvatten	29
Kommunikationer	31

Gång- och cykeltrafik.....	31
Kollektivtrafik	32
Biltrafik.....	32
Parkering.....	33
In-/utfarter	35
Genomförande	36
Organisatoriska frågor	36
Tidplan	36
Genomförandetid	36
Huvudmannaskap och ansvarsfördelning	36
Namnsättning	36
Avtal.....	36
Fastighetsrättsliga frågor	37
Ekonomiska frågor.....	38
Planekonomi.....	38
Tekniska frågor.....	38
Utredningar	39
Konsekvenser av planens genomförande	39
Konsekvenser för fastighetsägare samt andra sakägare.....	39
Sociala konsekvenser	40
Konsekvenser för exploateringsavtal.....	40
Medverkande i planarbetet.....	40
Bilagor.....	40

Planens syfte och huvuddrag

Syftet med detaljplanen är att inom planområdet skapa förutsättningar för förtätning med bostäder norr och söder om den butik som idag utgör en central punkt i Oppeby. Utöver det syftar planen till att butiken ska få bättre förutsättningar att fortsätta utvecklas genom en utvidgad byggrätt för handelsändamål samt till att komplettera området med fler funktioner genom att möjliggöra för centrumverksamheter och äldreomsorg. Dessa åtgärder ligger i linje med gällande översiktsplan där planområdet pekats ut som lämpligt för bostads- och centrumförtätning.

Tillkommande bebyggelse är utformad för att bidra till att knyta den östra delen av Oppeby (Oppeby gård) närmare centrala Oppeby och minska Eskilstunavägens barriärverkan. Planen syftar till att säkra god arkitektonisk kvalitet och anpassning till omkringliggande kulturmiljö och stadsbild. Detaljplanen säkrar att förtätningen utförs som respektfulla tillägg med färg- och materialval samt gestaltungsprinciper som ska utgöra en uppdatering av 1970-talshusen i Oppeby gård. Inom bostadskvarteren syftar detaljplanen till att skapa förutsättningar för gröna, kvalitativa gårdar med utrymme för sociala aktiviteter. Bebyggelsen är placerad så att den bidrar till att definiera gaturummen längs Eskilstunavägen, Sadelvägen och Oppeby gård (vägen) samt för att skapa en stadsmiljö med högre vistelsevärden än idag.

Detaljplanen begränsar möjligheten för tung logistik att nyttja det lokala vägnätet i Oppeby gård och främjar framkomligheten längs Eskilstunavägen.

Illustrationsplan

Planhandlingar

Detaljplanen består av plankarta med bestämmelser och plan- och genomförandebeskrivning, samt undersökning om betydande miljöpåverkan, illustrationsplan, fastighetsförteckning och gestaltungsprogram.

Underlagsutredningar kring trafik, parkeringsbehov, trafikbuller, sol- och skuggförhållanden, dagvatten, geoteknik samt markteknik finns att tillgå hos Samhällsbyggnad.

Planförfarande

Detaljplanen handläggs enligt PBL 2010:900, BFS 2014:5, med standardförfarande.

Förenlighet med 3, 4 och 5 kap. MB

Planförslaget bedöms vara förenligt med en ur allmän synpunkt lämplig användning av mark och vattenområden enligt bestämmelserna i 3, 4 och 5 kap.

Plandata

Läge, areal och omfattning

Planområdet är beläget i stadsdelen Oppebys sydöstra del, inom området Oppeby Gård och är cirka 3,9 hektar stort. Planområdet innefattar fastigheten Hästskon 1 samt del av fastigheten Oppeby Gård 1:6. Området avgränsas i väster av riksväg 53, Eskilstunavägen, och i norr av Oppeby Gård (vägen), som utgör förlängningen av Regeringsvägen. I öster avgränsas området av befintliga bostadsområden samt till bostäderna tillhörande byggnad inrymmande fjärrvärmecentral och utrymme för fastighetskötsel. I söder avgränsas området av Sadelvägen. Planområdet brukas i dagsläget för väg, handelsändamål, parkeringsytor, drivmedelsstation samt återvinningsstation. Inom området ryms även en skogsdunge och impedimentytor.

Illustration över planområdets utbredning

Markägoförhållanden

Fastigheten Hästskon 1 ägs av Fastica 88 AB (orange i illustration). Övriga delar av planområdet ingår i fastigheten Oppeby gård 1:6 som ägs av Nyköpings kommun och utgörs idag av allmän platsmark och kvartersmark för verksamheter (gult i illustration). Se illustration över markägoförhållanden till höger.

Illustration över markägoförhållanden

Tidigare ställningstaganden

Översiktliga planer och program

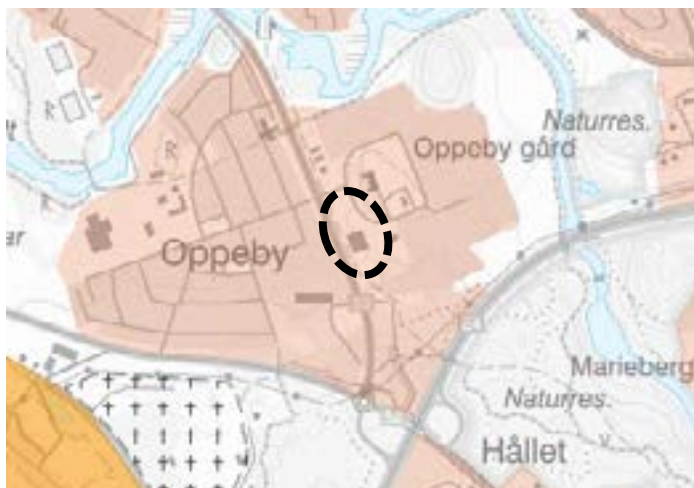
Planförslaget är förenligt med kommunens översiktsplan, Nyköping 2040, antagen av kommunfullmäktige 2021-12-14.

I översiktsplanen är Oppeby utpekad som en lokal bebyggelsenod inom vilken det är prioriterat att utveckla bostäder, verksamheter, mötesplatser, handel, service och kollektivtrafik. Bebyggelsenoderna ska ha hög tillgänglighet med gång-, cykel- och kollektivtrafik, och investeringar som bidrar till nodens strategiska utveckling ska prioriteras framför initiativ i andra områden.

Vidare konstateras det i översiktsplanen att förutsättningar för utveckling och förtätning inom Oppeby bör studeras och utnyttjas. Förtätning och/eller

kompletterande bebyggelse är möjlig om natur- och friluftsvärden samt framtida värdefull grönstruktur kan tillgodoses. I fortsatt planering ska det vara prioriterat att gynna integration och jämlikhet samt att bevara Oppeby gårds monumentalläge.

I området kring den nuvarande matbutiken, som berörs av den aktuella detaljplanen, konstateras det i översiktsplanen att möjlighet till centrumfunktioner bör säkras.

Översiktsbild över Oppeby från gällande översiktsplans karttjänst. Planområdet ungefärligt utmarkerat med svart ellips. Rosa kulör avser bebyggelseområde/nod.

Befintliga detaljplaner

För området gäller följande detaljplaner: (Namn inom parentes anger planens namn i kommunens planarkiv.)

04-NYS-309 (P74-25) Förslag till ändring av stadsplan för STG 371 L, 371 M samt del av STG 371 J, 371 K och 389 å väster i Nyköpings kommun, tillhörande länsstyrelsens i Södermanlands län. Fastställd av länsstyrelsen 23 oktober 1974. Genomförandetiden har gått ut.

0480-P90/11 (P90-11) Planändring för HÄSTSKON 1, Oppeby, Nyköping, Nyköpings kommun, Södermanlands län, tillhörande länsstyrelsen i Södermanlands län. Fastställd av länsstyrelsen 28 mars 1990. Genomförandetiden har gått ut.

0480-P96/3 (P96-3) Ändring av detaljplan för del av Hästskon 1, Oppeby, Nyköping tillhörande länsstyrelsen i Södermanlands län. Fastställd av länsstyrelsen 09 januari 1996. Genomförandetiden har gått ut.

P08-6 Detaljplan för OPPEBY ÖSTRA ARBETSOMRÅDE, del av Hållet 1:1, del av Oppeby Gård 1:6 och del av Anderslund 1:27, i Oppeby, Nyköping, Nyköpings kommun, Södermanlands län, tillhörande länsstyrelsen i Södermanlands län. Fastställd av länsstyrelsen 18 mars 2008. Genomförandetiden går ut 18 mars 2023.

P11-22 Tillägg till gällande detaljplan P08-6 för OPPEBY ÖSTRA ARBETSOMRÅDE, del av Hållet 1:1, Oppeby Gård 1:6 och Anderslund 1:27 kv Sadeln och del av kv Tömmen), inom Oppeby, Nyköping, Nyköpings kommun, Södermanlands län, tillhörande länsstyrelsen i Södermanlands län. Fastställd av länsstyrelsen 29 september 2011. Genomförandetiden går ut 18 mars 2023.

Illustration över gällande planer. Planområdets utbredning är markerat med röd streckad linje.

Riksintressen

Riksväg 53 (Eskilstunavägen) är belägen i anslutning till planområdet och klassas som riksintresse för vägtrafiken. Planområdet sträcker sig längs med vägens östra sida och inkluderar en del av cirkulationsplatsen vid Regeringsvägen och Oppeby gård (vägen). Syftet med planområdets utbredning i anslutning till vägen är att, med undantag för tillkommande in- och utfart för butikslogistik, reglera in- och utfartsförbud mot Eskilstunavägen och Oppeby gård (vägen) längs med fastighetsgränsen till Kv Hästskon 1.

Detaljplanen möjliggör för en ny in-/utfart för varuleveranser till butiken längs Eskilstunavägen. Detta bedöms inte påverka riksintresset negativt då mängden trafikrörelser per dygn är begränsad och inte riskerar att påverka framkomligheten på vägen.

Kommunala beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden (tidigare Bygg- och tekniknämnden) har 2016-09-20 beslutat att inleda detaljplanearbete för fastigheten Hästskon 1 och att detaljplanearbetet bekostas av sökanden. Under planprocessen har del av Oppeby 1:6 införlivats i planområdet för att möjliggöra ett mer effektivt nyttjande av marken.

Undersökning av betydande miljöpåverkan av detaljplan

En undersökning av betydande miljöpåverkan har genomförts och samråd har skett med länsstyrelsen. Föreslagen detaljplan bedöms inte medföra någon betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning behöver därför inte upprättas.

I samrådet med Länsstyrelsen har följande aspekter tagits upp som viktiga att hantera i planprocesserna:

- Trafikbuller från Eskilstunavägen
- Risker från Eskilstunavägen och från drivmedelsstation inom fastigheten om intentionen är att den ska vara kvar
- Markföroreningar kring platsen för drivmedelsstationen
- Möjligheten att samordna trafik av alla trafikslag som rör sig till och från området, inklusive kunder, varutransporter och boende
- Möjligheter till fördröjning av dagvatten
- Bevarande av delar av befintlig skogsbeväxtad kulle och möjligheten att integrera delar av den i framtida boendemiljö
- Flytt av återvinningsstation

Förutsättningar och förändringar

Stadsbild/Landskapsbild

Nuläge och förutsättningar

Planområdet ligger i Oppeby, på Eskilstunavägens östra sida och söder om Oppeby gård (vägen). Oppeby gård (vägen) utgör en förlängning av Regeringsvägen som är ett huvudstråk för alla som rör sig genom Oppeby. Stråket är ett storskaligt och överblickbart landskapsrum som präglas mycket av Eskilstunavägens breda vägrum och de impedimentytter som skiljer vägen från befintlig bebyggelse.

Befintlig bebyggelse inom planområdet består av två byggnader från 1970-talet, varav den större av byggnaderna inhyser en ICA-butik. Byggnaderna har ett tydligt estetiskt släktskap med närliggande 1970-talsbebyggelse öster om planområdet.

Planområdet ligger i en nordvästlig sluttning. De högsta punkterna i planområdet är belägna i sydöst ca +26 möh och de lägsta ca +17 möh i nordväst mot cirkulationsplatsen vid Eskilstunavägen. Placeringen i sluttningen innebär att planområdet är synligt från Eskilstunavägen och att bebyggelsen har betydelse för Oppebys stadsbild. Det gäller inte minst butiksbyggnaden som är en välkänd och framträdande målpunkt.

Väster om Eskilstunavägen ligger stadsdelen Oppeby som främst präglas av 1940-tals bebyggelse med putsade fasader i två-fyra våningar. Bebyggelsen samlas längs Regeringsvägen och bildar ett tydligt stadsmässigt gaturum.

Norr om butiken finns två parkeringsytor, varav den ena ligger i direkt anslutning till befintlig butik. Inom den parkeringsyta som ligger närmast butiken finns en obemannad drivmedelsstation. Söder om de befintliga byggnaderna ligger en logistikyta tillhörande butiken samt sluttande grösytor.

I planområdets sydöstra del finns en skogsdunge som skiljer planområdet från ett bostadsområde uppfört under 1970-talet bestående av flerbostadshus i två våningar. Den befintliga bebyggelsen i planområdet har ett tydligt estetiskt släktskap med bostadsområdets bebyggelse. Söder om dungen ligger även en större byggnad för konceptboende med bostäder organiserade runt en större inglasad gård, utformad som ett växthus.

Nordost om planområdet ligger Oppeby gård, den gamla gård som gett namn till området. Nuvarande gårdsbyggnad är uppförd under tidigt 1900-tal och ligger på en skogsklädd höjd i anslutning till planområdet. Oppeby gård ligger delvis i fonden för Regeringsvägen vilket är den gata som sträcker sig genom Oppeby i öst-västlig riktning och utgör den huvudsakliga länken mellan planområdet och de västra delarna av Oppeby.

Översiktsbild över Oppeby. Planområdet ungefärligt markerat med röd streckad linje.

Förändringar enligt planförslaget

Förslaget avser skapa en mer sammanhållen stadsbild inom en del av Oppeby som idag präglas av stora öppna impedimentytor. Norr och söder om befintlig butik tillkommer byggrätter för fem nya byggnadsvolymer plus en byggrätt för

tillbyggnad av butiken. Placering och utbredning av de tillkommande byggrätterna avses bidra till att ge området en mer sammanhängande stadsväv, men även gårdsrum med vistelsekvaliteter, skyddade från omgivningsbuller.

Illustrationsplan

Tillkommande bebyggelse placeras längs med Eskilstunavägen och sträcker sig därifrån österut inåt planområdet. I norra delen av planområdet möjliggörs ett nytt kvarter i korsningen mellan Eskilstunavägen och Oppeby Gård (vägen). I södra delen av planområdet sträcker sig föreslagen bebyggelse från Eskilstunavägen mot en del av Sadelvägen. Den planerade bebyggelsen avses utgöra en förlängning av det sammanhängande gaturummet längs Regeringsvägen.

I öster avses bebyggelsen placeras runt den skogsbevuxna kulle som utgör planområdets sydöstra del. Delar av den befintliga dungen föreslås avverkas för att medge placering av avsedd bebyggelse, vilket innebär en lokal påverkan på stadsbilden. För att minimera påverkan har föreslagen bebyggelse placerats med hänsyn till platsens terrängförhållanden och med ambitionen om att spara befintlig vegetation i största möjliga mån. Särskilt bevaransvärda träd har getts skydd i detaljplan, läs mer i avsnittet *Natur och grönstruktur* nedan.

Planförslagets bebyggelse ska utgöra en förlängning av det sammanhängande gaturummet längs Regeringsvägen och tydligare rama in gaturummet längs

Eskilstunavägen, samtidigt som siktlinjen mot Oppeby gård bevaras. För att uppnå ett sammanhängande gaturum som inte inkräktar på siktlinjen har byggrätten i det norra kvarteret anpassats, läs mer i avsnittet *Bebyggelse* nedan.

Illustration över befintlig och planerad bebyggelse inom och i anslutning till planområdet

Bebyggelse

Nuläge och förutsättningar

Området Oppeby gård exploaterades med bostäder på 1970-talet och utgörs till största delen av lågskallig bebyggelse i två våningar, konsekvent utförd i gult tegel och med byggnader organiserade i mindre kringbyggda gårdar med släpp mellan byggnaderna i varje gårds hörn.

Bebyggelsen inom planområdet består av två byggnader som även de är uppförda under 1970-talet, med en tidstypisk utformning med platta tak och sammanhållna volymer i gult tegel med detaljer av trä målat i mörkbrun kulör som tydligt kontrasterar mot det ljusa teglet. Byggnaderna har ett tydligt estetiskt släktskap med den närliggande bostadsbebyggelsen i Oppeby gård. Befintliga byggnadsvolymer har en tydlig disposition som lägger fokus på stora "skivor" av tegel som lättas upp genom placering och utformning av de sammanhängande inslagen av trä. Den större av byggnaderna inrymmer en butik. Butiken har i flera omgångar byggts ut, senast under tidigt 2000-tal då en ny entré i vinkel mot befintlig byggnad tillfördes. Den nya entrén har utförande i röd plåt och glas.

Den mindre byggnaden har inrymt ett flertal olika verksamheter sen den uppfördes. Idag står den utan hyresgäst men inrymmer ett aktivt skyddsrum i källarplan. De båda byggnaderna bildar en tydlig enhet och förbinds av en takbeklädd portik i trä.

Inom planområdet, söder om befintlig butik, finns en transformatorstation som uppfördes under tidigt 1990-tal.

Bebyggelsen inom planområdet.
Ovan: Befintlig butiksentré från väster. Höger: bild på den mindre annexbyggnaden, sedd från sydöst

Bebyggelse öster om planområdet, 1970-talsbebyggelsen inom Oppeby gård med sina karaktäristiska gula tegelfasader och detaljer i mörkt trä

Bebyggelse nordöst om planområdet, den äldre tidigare herrgården Oppeby gård från 1912 tronar på en höjd i planområdets direkta närhet. Byggnaden inrymmer idag förskoleverksamhet

Förändringar enligt planförslaget

Övergripande struktur

För att utveckla Oppeby i linje med ställningstagandena i gällande översiktsplan möjliggör planförslaget för flera nya bostadskvarter, varav ett även kan utvecklas till ett vårdboende. I planområdets norra del medger planförslaget en lokal för centrumverksamhet, som avses bidra till att öka livfullheten längs Regeringsvägen och starkare länka samman planområdet med västra Oppeby och Eskilstunavägen.

Planförslaget medger även utbyggnad av den befintliga ICA-butiken, dels mot Eskilstunavägen och dels mot norr för att möjliggöra en ombyggnad av entrén. Det ger butiken möjlighet att fortsätta växa och skapar förutsättningar för att tillföra ytterligare service i direkt anslutning till butiken. Den befintliga drivmedelsstationen avvecklas i samband med att det norra kvarteret utvecklas med bostäder eller vårdboende.

Tillkommande byggrätter är placerade med intentionen att bidra till mer stadsmässiga gaturum längs med omkringliggande vägar. I väst samspelar den nya bebyggelsefronten, bestående av nya bostadskvarter och butikens tillbyggnad, med kvarteren som nyligen uppförts i höjd med planområdet på Eskilstunavägens västra sida. Bilden nedan visar en skiss över Eskilstunavägens gaturum som kantas av föreslagna bebyggelse. I norr avses bebyggelsen mot Oppeby gård (vägen) utgöra en förlängning av det sammanhängande gaturummet längs Regeringsvägen. Genom att följa gatans form i korsningen bidrar den föreslagna bebyggelsen i söder till att definiera gaturummet längs Eskilstunavägen och Sadelvägen. I sydöst ramar två vinkelbyggnader in den kulle som utgör en markering i topografen.

Illustration över bebyggelsens möte med Eskilstunavägen och korsningen mot Sadelvägen. Illustrationen visar en principutformning.

Bebyggelsens möte med gaturummet skiljer sig åt i olika delar av planområdet. I korsningen mot Eskilstunavägen och Oppeby gård (vägen) gränsar bottenvåningarna mot och samverkar med en aktiv gata eller plats. Bottenvåningarna i det aktiva gränssnittet ska till viss del ha öppna och förhöjda bottenvåningar som bidrar till trygghet och trivsel. Visuellt kontakt mellan byggnad med gata eller rummet utanför kan exempelvis lösas

genom en hög andel genomsiktig fasad. Eventuell förgårdsmark utformas likt anslutande allmän platsmark och görs tillgänglig för uteservering och skyltning eller dylikt.

Bottenvåningarna i planområdet södra delar längs Eskilstunavägen samverkar med ett mer stilla gaturum och ett lugnare stadsliv genom bostadsentréer och en tydligt avgränsad förgårdsmark av privat karaktär. Visuellt kontakt mellan byggnad och allmän plats säkras genom en viss täthet mellan entréerna. Byggnaders utformning och innehåll ger en småskalighet som stödjer ett lugnare och mer intimt stadsliv. Gränsen inbjuder till kontakt och dialog i form av till exempel boenderörelse och aktiv grön förgårdsmark, som bidrar till upplevelsen av trygghet.

Om planförslaget blir fullt utbyggt innebär det cirka 40-45 lägenheter (ca 4200 m² BTA) eller cirka 60 vårdboendeplatser (ca 6100 m² BTA) i norr samt cirka 130-145 lägenheter (ca 13 200 m² BTA) i söder. En blandning av större och mindre lägenheter har använts som utgångspunkt, med ca 50% mindre lägenheter, med ett eller två rum och kök, och 50% med lägenheter större än detta. I arbetet med genomförandet av detaljplanen bör en blandning av lägenhetsstorlekar eftersträvas för att bidra till den utveckling som enligt översiktsplanen är önskvärd i Oppeby.

Bostadsbebyggelsens utformning och användning

Tillkommande bebyggelse norr och söder om butiken är huvudsakligen avsedd för bostäder. Det norra kvarterets användning har kompletterats med bestämmelser om att Centrumändamål får anordnas i bottenvåning (C₁) och Äldrevård (D₁). Det syftar till att möjliggöra för en mer funktionsblandad bebyggelse och en aktiv bottenvåning mot korsningen Regeringsvägen/Oppeby gård (vägen). För att säkerställa att det är möjligt att skapa en ändamålsenlig byggnad för äldrevård har kvarteret kompletterats med en bestämmelse som skiljer på största tillåtna bruttoarea för bostäder respektive äldrevård (e₁). Bruttoarealerna för de olika användningarna kan inte kombineras. Centrumändamål är tillåtet i bottenvåningen oavsett huvudsaklig användning.

Inom övriga bostadskvarter finns en bestämmelse och största tillåtna bruttoarea (e₃₋₅).

Bostadsbebyggelsen som möjliggörs genom planförslaget ska utföras med takformer som återfinns längs med aktuell sträckning av Eskilstunavägen. I plankartan regleras att byggnader för bostäder och äldrevård ska ha sadeltak med takvinkel mellan 12 och 35 grader. Teknikutrymmen får placeras på taket förutsatt att sadeltaket är tydligt avläsbart och takkuporna inte dominerar taklandskapet. Inom definitionen sadeltak anses även takformen valmat sadeltak rymmas då det kan vara intressant att tillåta inom delar av planområdet.

För att samspela med befintlig bebyggelse både öster och väster om planområdet ska bostadsbebyggelsen ges en samstämmig utformning med

tegel som dominerande fasadmaterial. Detta säkerställs i plankartan med en bestämmelse om att *Fasad mot allmän plats samt gavlar som ansluter till dessa fasader ska utformas huvudsakligen i tegel (f₃)*. Inslag av andra material såsom trä och puts får förekomma. För att bättre anpassas till bebyggelsen på västra sidan om Eskilstunavägen bör fasadkulörer utföras med röda toner i söder och beigea eller ljus guldfärgade toner i norra delen av planområdet.

Utformningen av bostadsbyggnadernas balkonger mot gaturummet avses utföras antingen som franska balkonger, som grunda balkonger eller med loggiautförande utan synliga vertikala profiler. Syftet med detta är att säkerställa att byggrätternas fasader mot gaturummen bibehåller ett släktskap med intilliggande bebyggelse från 1970-talet och den äldre bebyggelsen längs Regeringsvägen, samt att bebyggelsen inte präglas av övertydliga bostadsmarkörer med balkonger som riskerar att dominera fasaduttrycket. Detta säkerställs i plankartan för balkonger som vetter mot Eskilstunavägen, Oppeby gård (vägen) och Sadelvägen genom en bestämmelse som reglerar att *Balkong mot allmän plats får kraga ut högst 0,8 meter från fasad och ska ha en frihöjd om minst 3 meter. Balkonger får glasas in om tak finns ovanför balkongen och inglasningen utförs utan vertikala profiler (f₂)*. Djupare balkonger tillåts om de utförs indragna i fasaden. Balkonger som vetter mot gård tillåts placeras på en lägre höjd och göras djupare.

Mot gaturummen finns en ambition om att öka tryggheten och stärka stadsmässigheten genom att undvika slutna bottenvåningar. Detta regleras för byggrätter som vetter mot Eskilstunavägen, Oppeby gård (vägen) och Sadelvägen genom en bestämmelse som anger att *Bostadsentréer ska vara genomgående och uppglasade (f₁)*.

Planförslagets bebyggelse ska utgöra en fortsättning på det sammanhängande gaturummet längs Regeringsvägen och tydligare rama in gaturummet längs Eskilstunavägen, samtidigt som siktlinjen mot Oppeby gård bevaras. För att uppnå detta är det norra kvarterets byggrätt placerad i linje med Regeringsvägens bebyggelse, sex meter från trottoarkanten. I plankartan anger en bestämmelse att *Byggnad ska placeras med långsidor huvudsakligen högst 1,0 meter från egenskapsgränser mot väster och norr (p₁)*. Utöver att säkerställa att tillkommande bebyggelse skapar ett mer väldefinierat gaturum syftar bestämmelsen till att möjliggöra för ett indrag i fasaden som skulle kunna bidra till det stadsrum som bildas i korsningen Eskilstunavägen/Oppeby gård (vägen).

Utformning av butiksutbyggnad

Utöver bostadsförtätning syftar planen också till att befintlig butiksverksamhet ska få bättre förutsättningar att fortsätta utvecklas genom en utvidgning av byggrätten för handelsändamål. Butikens utbyggnad ska utformas med en fasad av rasterverk i trä eller tegel som ger fasaden en djupverkan och skapar ett intressant skuggspel över dagen. Detta regleras genom bestämmelsen *Fasad mot allmän plats ska utformas med rasterverk i tegel eller trä (f₄)*. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att den nya fasaden mot Eskilstunavägen

får en omsorgsfull gestaltning som samspelar med omkringliggande bebyggelse. Glaspartier får förekomma som komplement.

Bebyggelsens höjd

Bebyggelsen anpassas i höjd till omkringliggande bebyggelse och landskap. Avsedd bebyggelse i norra delen av planområdet medges en nockhöjd om +37 meter över havet (möh). Kring byggnaden varierar marknivån mellan ca +17 till ca +19 meter. Avsedd byggnad i norr blir därmed fyra till fem våningar hög.

Den befintliga butiken föreslås få utökad byggrätt som medger ytterligare service i direkt anslutning till butiken och Eskilstunavägen. Utbyggnaden medges en nockhöjd av +32 m över havet. Marken runt butiken har en nivå från cirka +19 till +20,5 möh vilket medger två handelsvåningar inom utvidgad byggrätt. Inom den befintliga butikens byggrätt tillåts erforderliga verksamhetskritiska anläggningar ovanför högsta angivna nockhöjd (e_2).

I söder medger byggrätterna en högsta nockhöjd på +41 till +43 meter över havet. Marknivån i denna del av planområdet varierar mellan ca +22 och +26 möh, vilket innebär att byggnaderna kan bli fyra till fem våningar. Regleringen av bostadskvarterens höjder har tagit hänsyn till eventuell byggnation med trästomme.

Inom handelsområdet är det tillåtet att uppföra komplementbyggnader på en stor del av de befintliga parkeringsytorna. Komplementbyggnaderna tillåts med en nockhöjd om maximalt +25 möh.

Offentliga rum och platser (Friytor)

Nuläge och förutsättningar

Planområdet präglas idag av en stor del öppna ytor med impedimentkaraktär och ett tydligt fokus på motorburen trafik.

En mindre yta nordöst om befintlig butiksentré inrymmer idag några bänkar där butikens kunder och förbipasserande kan mötas. Ytan är, trots att den ligger på privat mark, planrådets enda plats av tydligt offentlig karaktär. Norr om annex-byggnaden finns en mindre inhägnad lekplatsyta som varit kopplad till tidigare dagligverksamhet som bedrivits i byggnaden. Sedan avvecklingen av denna verksamhet har lekplatsytan stått obrukad.

Förändringar enligt planförslaget

Genom planförslaget förlängs Regeringsvägens stadsrum vidare på östra sidan av Eskilstunavägen, vilket innebär en starkare fysisk länk mellan Oppeby gård och Oppeby. Planförslaget möjliggör en ny lokal för centrumverksamhet i bottenvåningen på byggnaden vid cirkulationsplatsen vid Eskilstunavägen/ Regeringsvägen vilket förstärker det stråk som binder samman Oppeby längs Regeringsvägen och dess förlängning. Byggrätten är indragen från fastighetsgränsen vilket skapar ett stadsrum i form av en mindre platsbildning.

Där finns det potential att utveckla en ny mötesplats genom exempelvis en uteservering.

I samband med föreslagen utbyggnad av den befintliga butiken avses de rum av offentlig karaktär som finns i anslutning till butikens huvudentré få ett lyft. Det kan till exempel ske genom att ytorna ges en ny utformning med ett breddat stråk för gående och cyklister. Det ges även utrymme för cykelparkering, fler sitttor, säsongsanpassad verksamhet som julgransförsäljning samt tidsbegränsade marknader och liknande evenemang.

Natur och grönstruktur

Nuläge och förutsättningar

Planområdets grönstruktur består av de öppna lågnyttjade gräsklädda impedimentytor som ligger söder om befintlig bebyggelse samt den skogsdunge som gränsar till dessa gräsytor. Grönstrukturen inom planområdet ingår till största del i fastigheten Oppeby gård 1:6 och är idag planlagd för handelsändamål.

Inom den skogsbeklädda kullen i söder finns både äldre tallar, säl, björk, asp, ask, lind, lönn samt ung ek. Inventeringen slår fast att flera av träden, eller representanter av deras sort, erbjuder olika typer av naturvärden, antingen genom de värden de utgör för pollinatörer eller genom deras potential som rekreativ grönska. En inventering av naturen i området har genomförts av Nyköpings kommunekolog (Nyköpings kommun, 2017) i vilken fyra av träden i dungen pekas ut som särskilt bevarandevärda. Tre av dessa är gamla tallar med omkrets på över två meter. På en av tallarna finns även talticka. Det fjärde trädet som är särskilt bevaransvärt är en ask. Asken är idag rödlistad till följd av askskottsjukan.

Dungens befintliga upplevelsevärden bedöms främst vara av visuell karaktär, som en del av landskapsbilden, då den är påtagligt igenvuxen med mycket sly och låg vegetation och därför i stort sett helt otillgänglig.

Förändringar enligt planförslaget

Stora delar av impedimentytorna inom planområdet föreslås bebyggas med bostadskvarter.

Delar av den befintliga dungen föreslås avverkas för att medge ny bebyggelse. För att minimera påverkan har föreslagen bebyggelse placerats med hänsyn till platsens terrängförhållanden och med ambitionen att i största möjliga mån spara vegetation med höga naturvärden. Dungen kommer om planförslaget genomförs att bli en del av en bostadsmiljö och befintlig vegetation kommer att bidra med rekreativvärden inom de planerade bostädernas gårdsytor.

De fyra träd som i naturinventeringen pekas ut som särskilt bevarandevärda ges skydd i detaljplan genom bestämmelsen *Trädet får endast fällas om det är sjukt eller utgör en säkerhetsrisk (n₁)* som kompletteras med en bestämmelse om att *Marklov krävs även för fällning av träd markerat med n₁*.

De befintliga träd som står längs planområdets mest nordliga del bevaras och kompletteras med ytterligare träd förutsatt att det är möjligt utan att inkräkta på befintliga ledningsstråk samt utan att skymma sikten mot Oppeby gård från Regeringsvägen.

Detaljplanen ger utrymme för att komplettera den trädplantering som finns längs gång- och cykelbanan längs Eskilstunavägen för att få ett enhetligt gaturum.

Kulturmiljö och fornlämningar

Nuläge och förutsättningar

Nordöst om planområdet ligger Oppeby Gård (gården) som är en tidigare herrgård uppförd 1912. Herrgårdsbyggnaden flankeras av två mindre flygelbyggnader. Gården har en central position i Oppebys stadsbild och i gällande översiktsplan konstateras det att eventuell utveckling i området ska säkerställa att gårdens monumentalläge bevaras.

Gårdstomten är utpekad som övrig antikvarisk lämning av Riksantikvarieämbetet (L1982:7248 Bytomt/gårdstomt) (Fornsök, 2022).

Oppeby gård

I anslutning till planområdets södra gräns redovisar Fornsök flera övriga kulturhistoriska lämningar i form av en färdväg och en täkt (L1982:2626) och längre söderut finns ytterligare en färdväg (L1982:2560). I samband med tidigare detaljplanearbete för området genomfördes en antikvarisk utredning som inte visade på några fornyfynd inom området.

Befintlig bebyggelse inom planområdet och det närliggande bostadsområdet Oppeby gård är uppförda under 1970-talet och utgör tidstypiska exempel på senmodernistisk arkitektur. Till största delen utgörs området av lågskalig bebyggelse i två våningar, konsekvent utförd i gult tegel med byggnader organiserade i mindre kringbyggda gårdar med släpp mellan byggnaderna i varje gårds hörn.

Förändringar enligt planförslaget

Utformningen av bebyggelsen i planförslaget har anpassats till omgivande bebyggelse genom bestämmelser kring placering, höjd, fasadmateriell och -kulör samt takform. Se rubriken *Bebyggelse* ovan för mer information om utformningen av föreslagen bebyggelse.

Planförslaget är utformat för att säkerställa att Oppeby gårds prominenta position i fonden av Regeringsvägen bibehålls och inte skymms. I plankartan placeras tillkommande bygggrätt indragen från fastighetsgräns i norr för att säkerställa att siktlinjen längs med Regeringsvägen upp mot Oppeby gård bevaras. Bygggrätten är placerad in linje med Regeringsvägens bebyggelse vilket bidrar till upplevelsen av ett sammanhållet gaturum mellan Oppeby och Oppeby gård.

Illustration av planerad bebyggelse i relation till siktlinjen mot Oppeby gård, med och utan träd

Förorenad mark

Eftersom det finns en drivmedelsstation inom planområdet idag och området tidigare fyllts ut med fyllnadsmassor har en översiktlig miljöteknisk utredning tagits fram (WSP, 2021).

Framtagen miljöteknisk utredning uppvisar i tagna mätpunkter lätt förorening från metaller och PAH. Översiktlig bedömning gör gällande att föroreningarna härrör från fyllnadsmaterial inom området, men att det förekommer lätt förhöjda föroreningsnivåer även i naturlig jord i två punkter.

Inga av de i den marktekniska utredningen analyserade ämnena förekommer, enligt utförd undersökning, i halter över riktvärdet för mindre känslig markanvändning (MKM) och i de flesta provpunkterna understigande även riktvärdet för känslig markanvändning (KM). PAH-H och kobolt påträffades strax över riktvärdet för KM i två punkter.

Den utförda översiktliga undersökningen utgör inte ett tillräckligt underlag för att avgöra föroreningarnas utbredning i plan och profil. Kompletterande provtagning ska därför genomföras innan planen antas.

Fyllnadsmassor som uppkommer i samband med byggnation kräver särskild hantering i och med uppmätt föroreningshalt i marken. Uppschaktade fyllnadsmassor ska betraktas som avfall och köras till godkänd mottagningsanläggning, förutsatt att de inte klassats som rena av miljökontrollant genom provtagning i samband med schaktning och därmed kan återanvändas.

Radon

Markradonförhållandena har inte specifikt kartlagts genom mätning. Den marktekniska utredningen redovisar en översiktlig bedömning baserad på

underlag från SGU:s urankarta. Urankartan anger att uranhalten är cirka 3,7-5,3 ppm vilket innebär att ett rimligt värde om ca 45,5-65,2 Bq/kg, det vill säga normal- och högradonmark.

Markmiljörapporten fastslår att markradonsituationen ska klargöras innan projektering färdigställs för grundläggning. Markradonet behöver undersökas för både berghällar, där grundläggning på berg är aktuellt, samt på naturligt lagrad jord.

Störningar och risker

För tätare bostadsbebyggelse ska särskild riskhänsyn tas om området ligger inom 150 meter från sekundär eller primär transportled för farligt gods. Då ska lämpligheten i förslaget studeras och utredas genom framtagandet av riskanalys. Planområdet ligger inte inom 150 meter från sekundär eller primär transportled för farligt gods, men på sträckan finns lokala målpunkter dit det transporteras farligt gods idag.

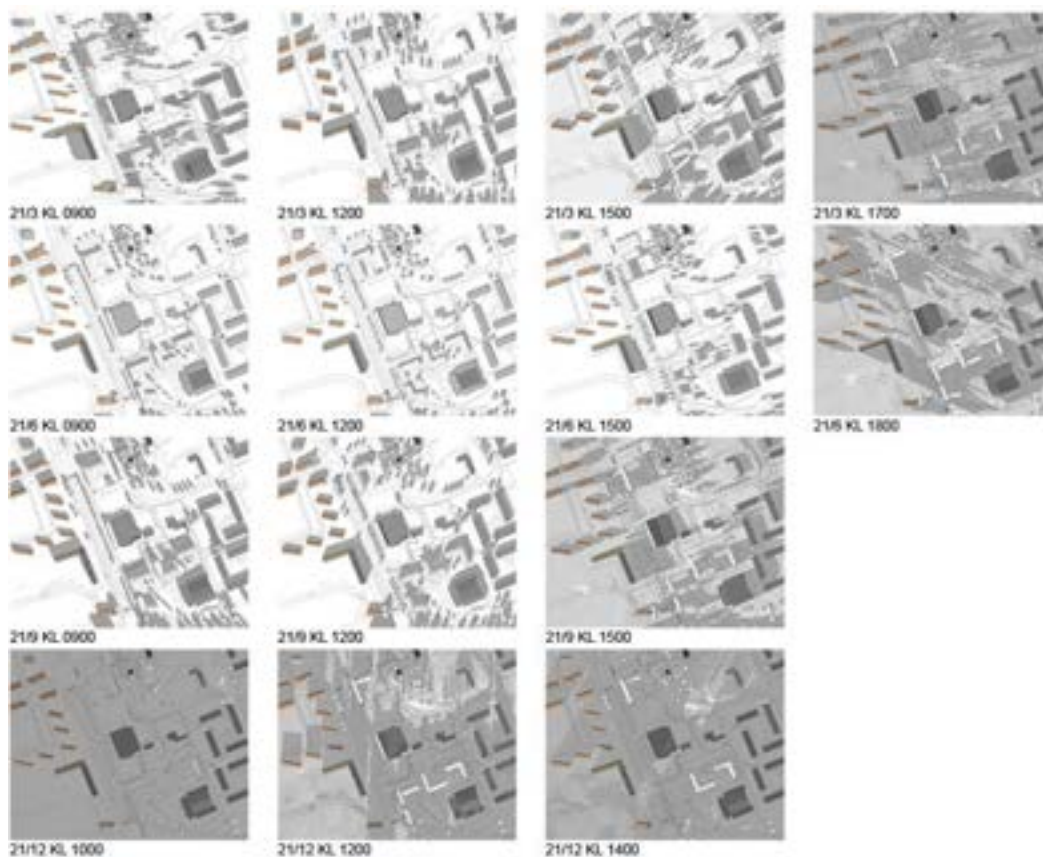
Inom planområdet finns en obemannad drivmedelsstation dit det transporteras farligt gods. Vid ett genomförande av detaljplanen kommer drivmedelsstationen avvecklas. Avvecklingen skulle innebära att mängden transporterat farligt gods på Eskilstunavägen minskar och att farligt godstransporter in på Oppeby gård (vägen) helt försvinner.

Riksväg 53 (Eskilstunavägen) är belägen i anslutning till planområdet och klassas som riksintresse för vägtrafiken. Planområdet sträcker sig längs med vägens östra sida och inkluderar en del av cirkulationsplatsen vid Regeringsvägen och Oppeby gård (vägen). Syftet med planområdets utbredning i anslutning till vägen är att, med undantag för tillkommande in- och utfart för butikslogistik, reglera in- och utfartsförbud mot Eskilstunavägen och Oppeby gård (vägen) längs med fastighetsgränsen till Kv Hästskon 1. Föreslagen bebyggelse är placerad cirka 15-20 meter från vägen och bedöms inte leda till någon påverkan på framkomlighet eller trafiksäkerhet på Eskilstunavägen.

Inom planområdet finns ett skyddsrum som berörs av totalförsvarets skydds krav. Skyddsrummet bedöms inte påverkas av planförslaget utan kan ligga kvar tills vidare. En eventuell avveckling kräver tillstånd från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Sol- och skuggförhållanden

Framtagna solstudier visar att tillkommande bebyggelse orsakar skuggbildning på intilliggande fastigheter endast under sena eftermiddagar och kvällar under vinterhalvåret, se illustration nedan. Det bedöms vara en acceptabel förändring i tätbebyggt område, med hänsyn taget till att området är utpekad för förtätning i gällande översiktsplan.

Solstudie över planområdet med ny bebyggelse, för vidare material se *Solstudierapport Kv Hästskon 1 mfl* (Equator, 2022)

Buller

Nuläge och förutsättningar

Enligt framtagen trafikbullerutredning (Åkerlöf Hallin akustik, 2022) finns två huvudsakliga bullerkällor inom planområdet. Den största bullerkällan är Eskilstunavägen, som med sin relativt stora trafikmängd ger upphov till trafikbuller. Vidare utgör befintlig butik med tillhörande lastkaj en källa till måttliga nivåer av industribuller.

Byggnaderna och lägenheterna samt eventuella bullerskydd ska utformas i enlighet med Trafikbullerförordningen, som anger att:

- i bostadslägenhet större än 35 m² alla bostadsrum får högst 60 dB(A) dygnsekvivalent trafikbullernivå vid fasad *eller* minst hälften av bostadsrummen får sida med högst 55 dB(A) dygnsekvivalent trafikbullernivå och högst 70 dB(A) maximal ljudnivå (frifältsvärden) *och* den dygnsekvivalenta ljudnivån inte överstiger 65 dB(A) (frifältsvärde) vid fönster till lägenheter om högst 35 m².
- gemensam eller enskild uteplats med högst 70 dB(A) maximalnivå och 50 dB(A) dygnsekvivalentnivå (frifältsvärde) kan anordnas i anslutning till bostäderna.

Utöver det ska handelsverksamheten anpassas så att:

- bullret från angränsande handelsverksamhet uppfyller riktvärdena för zon B enligt Boverkets allmänna råd, BFS 2020:2.

Förändringar enligt planförslaget

De delar av planområdet som är mest utsatta är de fasader som vetter direkt mot Eskilstunavägen, dessa utsätts för ekvivalenta ljudnivåer på som högst 65 db(A). Bostäderna i dessa lägen behöver utformas genomgående där högst 55 db(A) uppnås utanför minst hälften av bostadsrummen alternativt som mindre lägenheter (under 35 kvm). I bilden nedan visas ekvivalenta ljudnivåer vid fasad, och över mark på bostadsgårdarna, inom planområdet.

Beräknade ekvivalenta ljudnivåer vid fasad (Åkerlöf Hallin akustik, 2022)

Ljudnivån på gårdsytor i anslutning till bostäderna blir lägre än 70 dB(A) maximal och 50 dB(A) ekvivalent ljudnivå. Gemensamma uteplatser med högst 70 dB(A) maximal och 50 dB(A) ekvivalent ljudnivå kan anordnas på gårdarna.

I det aktuella förslaget har hänsyn tagits till trafikbullret vid placering och utformning av ny bebyggelse. Enligt trafikbullerutredningen uppfylls trafikbullerförordningen med förslag till lägenhetsutformning och bostäder med mycket hög ljudkvalitet kan erhållas.

Ljudet från installationer, varutransporter samt lossning och lastning vid angränsande handelsområdet är lägre än aktuella riktvärden för industribuller.

Sociala frågor

Tillgänglighet

Planområdet ska även fortsatt kännetecknas av hög tillgänglighet för alla som rör sig i området, både kunder till och anställda i butiken samt boende i och besökare till bostäderna.

Parkeringsytorna inom planområdet är begränsade till ytor som i plankartan markerats med bestämmelsen *parkering får anordnas (n₂)*. Generellt för planen gäller att *parkering inte får anordnas på kvartersmark, annat än för rörelsehindrade, om inget annat anges*. Medgivandet av anläggande av parkeringsplatser för rörelsehindrade är till för att säkerställa att tillgänglig p-plats får anläggas inom 25 meter från bostadsentré samtidigt som planen avser säkerställa att gårdsytorna huvudsakligen blir för rekreation och umgänge för boende.

Inom och genom planområdet finns idag goda gång- och cykelförbindelser, både för rörelser inom Oppeby såväl som in mot centrala Nyköping. För att ytterligare förstärka dessa föreslås en del av den befintliga gång- och cykelvägens sträckning inom planområdets sydvästra del rätas ut. Gång- och cykelvägen ska ges en utformning som är samstämmig med utformningen i den norra delen av planområdet, med en trädrad mellan gång- och cykelbanan och Eskilstunavägen. Detta förstärker ytterligare den upplevda närheten mellan Oppeby och centrala Nyköping.

I kommande projektering är det viktigt att skapa goda kopplingar för gående och cyklister inom området som rör sig mellan butiksentrén, parkeringsytorna och de anslutande gång- och cykelstråken.

Trygghet och jämställdhet

Planens tillskott av bostäder innebär att områden som idag präglas av stora obefolkade ytor befolkas över en större del av dygnet. Genom tillkommande fönster och bostadsportar mot gång- och cykelstråken ges dessa ytor mer liv och den upplevda tryggheten längs det viktiga förbindelsestråket mellan Oppeby och centrala Nyköping ökar.

Omdragningen av gång- och cykelstråket genom planområdets södra del leder till en mer sammanhållen och överblickbar sträcka för de som rör sig inom och längs planområdet till fots eller med cykel och ökar avståndet till Eskilstunavägen och dess motortrafik.

Barnperspektiv

Planförslaget medför genom sitt tillskott av nya bostäder att fler barn kommer vistas inom området. Planområdet ligger i anslutning till gården Oppeby gård som idag inrymmer flera förskoleenheter i herrgårdsbyggnaden och i paviljonger. I nordvästra delen av Oppeby, cirka 500 meter från planområdet ligger Släbroskolan, före detta Oppebyskolan, planområdets närmast belägna skola. Släbroskolan avses enligt gällande detaljplan (antagen 2018) byggas ut

för att få en kapacitet för 700 elever. Närheten till social service för de barn som kommer att bo och visas inom planområdet är därmed väldigt god.

Vid projektering av bostadsgårdarna ska utrymme för närlek säkerställas så att yngre barn har tillgång till detta i sin direkta närhet.

Planområdet är beläget nära flera rekreationsområden, såsom parkmiljöerna kring Oppeby gårds förskola, områden kring Släbroskolan och längs med Nyköpingsån samt Hållets naturreservat. Det innebär att barn som lever och vistas i området kommer att ha goda förutsättningar för ett rikt friluftsliv. Närmsta kommunala lekplats Sveaparken ligger 300 meter från planområdet på andra sidan Eskilstunavägen.

Planområdets goda förbindelser till centrala Nyköping, för gående, cyklande och med buss, säkerställer tillgång till ett ytterligare utvidgat utbud av service, kultur och kommers för äldre barn och ungdomar.

Tekniska förutsättningar

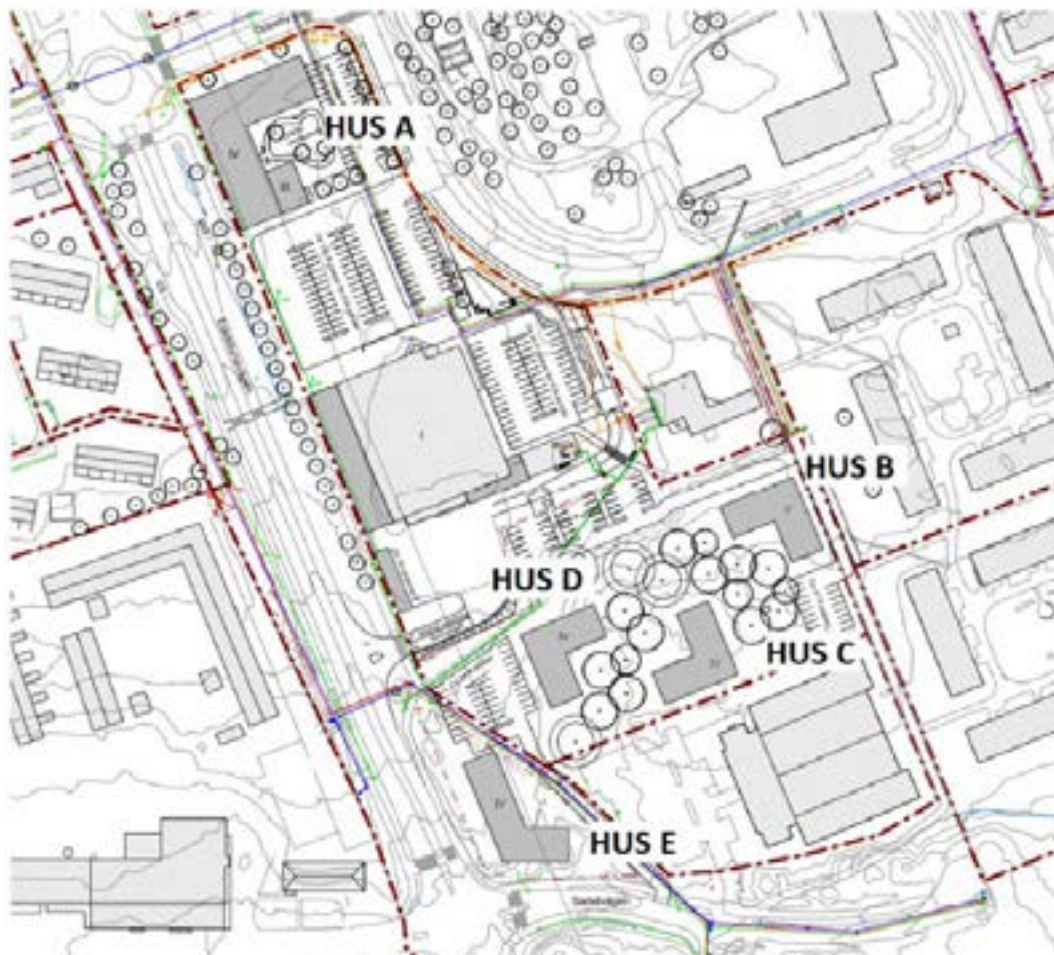
Geotekniska förhållanden

Planområdet består huvudsakligen av postglacial grovlera med inslag i norr av sandig morän samt en mindre del med berg i dagen. SGU:s underlag visar att områdets jorrdjup är 0-5 meter. Marknivån inom undersökningsområdet sluttar nedåt från syd till norr, med varierande marknivåer mellan cirka +17 och + 27 meter.

En översiktlig geoteknisk undersökning har tagits fram för planområdet (WSP, 2021). I utredningen konstateras det att ingen eller liten risk för skred föreligger inom planområdet.

Tillkommande bebyggelse i planområdet kommer enligt utredningen att behöva grundläggas på olika sätt. Följande grundläggning rekommenderas (se orienteringskarta nedan):

- Pålgrundläggning (HUS A, B & E)
- Grundläggning på berg (HUS C & D)
- Grundläggning med plintar (Hus C & D)

Orienteringskarta från geoteknisk utredning (WSP, 2022). Orienteringskartan är baserad på en äldre version av strukturplanen, rekommendationerna gäller kvarter med motsvarande placering i gällande strukturplan.

Kompletterande undersökningar ska tas fram inför detaljprojektering för att klargöra markförhållandena i området för respektive byggnad.

Grundvattennivåerna inom planområdet har studerats i en tidigare framtagen geoteknisk utredning (VIK, 1965) då grundvattenrör installerats i området. Grundvattenytan påträffades mellan 1,0-1,5 meter under markytan i de låglänta delarna av planområdet. I det höglänta området sydöst om planområdet befinner sig grundvattennivån djupare under marken. En observation har gjorts på 3,2 meter under markytan i den tidigare undersökningen av VIK.

Vatten och spillvatten

Fastigheten Hästskon 1 är ansluten till kommunalt vatten och avlopp. Befintliga ledningar belastar planområdet i två sträckningar. Ett stråk med ledningar ligger i befintlig gång- och cykelväg i söder som idag avgränsar fastigheten Hästskon 1 från Oppeby gård 1:6. Ledningarna korsar sedan Eskilstunavägen där stråket fortsätter bort genom Oppeby. Ledning för dagvatten fortsätter längs Eskilstunavägen norrut och delar ligger på kvartersmark inom planområdet. Det andra ledningsstråket serverar bebyggelsen öster om

planområdet och belastar kvartersmark då det ligger inom nuvarande kundparkering.

Som en följd av planförslaget behöver ledningarna som idag går längs gång- och cykelbanan i söder ledas om. Ledningar som behöver förläggas inom kvartersmark säkras genom ett markreservat för underjordiska ledningar i plankartan (*u-område*). I övrig sträckning föreslås de placeras i gatumark och ny gång- och cykelbana.

Illustration över ledningar för vatten, spillvatten och dagvatten i den södra delen av planområdet som behöver flyttas.

Dagvattenledningen som fortsätter längs Eskilstunavägens sträckning norrut är belägen i nära anslutning till tillkommande byggrätter och ligger delvis på kvartersmark. Byggrätternas placering i förhållande till ledningen, möjlighet att flytta på ledningen eller annan anpassning i denna del ska utredas inför granskning.

Illustration över dagvattenledningar inom planområdet.

Värme

Inom planområdet levererar Vattenfall fjärrvärme. Fjärrvärmenätet passerar delvis inom planområdet längs med Eskilstunavägen. En avstickare från ledningsnätet genomkorsar den södra delen av planområdet. Denna ledning förser butiken och bebyggelsen öster om planområdet med fjärrvärme. Utbyggnad och påkoppling på detta nät ska samordnas med leverantör inför vidare projektering.

Genom planområdet, från Eskilstunavägen in till befintlig fjärrvärmecentral öster om planområdet, löper fjärrvärmeledningar, i dagsläget reglerade genom Ledningsrätt (0480-88/35.1). Förutsättningarna för den fortlöpande driften av dessa ledningar förtydligas genom ett u-område i plankartan utmed aktuella fjärrvärmeledningars utbredning inom kvartersmark.

Befintligt fjärrvärmenät

Avfall och återvinning

Varje enskild fastighetsägare uppmuntras till att källsortera och återvinna sitt avfall. Miljöhus eller avsatt utrymme för källsortering inom bostadsbyggnader ska tillskapas inom kvartersmark för att täcka bostädernas beräknade avfallsproduktion.

Den återvinningsstation för förpackningsmaterial som idag står uppställd i de norra delarna av området på del av butikens kundparkering behöver ersättas på annan plats när planen genomförs.

Del av ytan för kundparkering ska med regelbundna intervaller fortsatt upplåtas för uppställning av mobil återvinningscentral.

El & tele

Inom planområdet finns en befintlig transformatorstation belägen söder om annexet. I plankartan anges ett område för *Tekniska anläggningar (E)* där transformatorstationen är belägen för att säkerställa plats för och tillgänglighet till den. Det utpekade utrymmet är 9,5x8 meter stort.

Nätkapaciteten beräknas behöva byggas ut för att möta behoven från den tillkommande bebyggelsen. Detta beräknas medföra tillkomsten av minst en transformatorstation. Placering och korrekt kapacitetsökning bestäms i samråd med Vattenfall under samrådsprocessen, varefter ytterligare minst ett E-område tillkommer i plankartan.

Elledningar till och från befintlig transformatorstation löper i östlig riktning fram till östra gränsen för Hästskon 1 där de viker norrut längs fastighetsgränsen. Ledningens sträckning säkerställs med ett område i plankartan.

Diagonalt genom Oppeby gård 1:6 (i sydvästlig-nordöstlig riktning) sträcker sig en elledning i den befintliga gång och cykelbanan som planeras att raseras och dras om. Den ledningen behöver flyttas i samband med detaljplanens genomförande.

Befintligt elnät

Fiber

Befintlig bebyggelse inom planområdet är ansluten till de fibernätsledningar i Oppeby Gård som tillhandahålls av Gästabudstaden AB. Ledningarna passerar allmän plats och bedöms inte påverkas av planförslaget. Vidare kontakt med ledningsägare/leverantör fordras i samband med vidare projektering för att säkerställa tillgång för tillkommande bebyggelse.

Dagvatten

Dagvatten måste tas omhand så att inte miljö kvalitetsnormerna (MKN) för recipienten äventyras eller inte uppnås. En dagvattenutredning har tagits fram som syftar till att utreda hur dagvattenflöden och föroreningstransporter inom området förändras i och med exploateringen, samt vilka åtgärder som krävs för att fördröja och rena tillräckligt till recipient (WSP, 2021).

Områdets recipient är Nyköpingsån som börjar i sjön Långhalsen och sedan rinner genom Nyköping innan den mynnar ut i Mellanfjärden. Nyköpingsån uppnår *måttlig* ekologisk status och *ej god* kemisk status. Dock bedöms kemisk status, utan *överallt överskridande ämnen* vara *god*. Gränsvärdet för kvicksilver överskrids men inga av vattendirektivets prioriterade ämnen har klassificerats till *ej god*. Gränsvärdet för kvicksilver överskrids i samtliga av Sveriges vattendrag och beror främst på internationellt luftnedfall.

Planområdets avrinningsområde är relativt litet. Vattnet rinner generellt västerut mot Eskilstunavägen. En del vatten kommer till området från uppströms liggande område. Planområdet avvattnas idag via ett privat ledningsnät inom fastigheten som ansluts till kommunala dagvattenledningar längs Eskilstunavägen.

Området ska planeras så att ledningarna är dimensionerade för att klara ett 20-årsregn med klimatfaktor. Områden ska också planeras för att klara att hantera

kraftiga skyfall med en säker höjdsättning av områdena. Den lägsta övergripande säkerhetsnivån som föreslås vid nybyggnation är ett 100-årsregn med klimatfaktor.

Beräkningar av den planerade markanvändningen visar att flödet kommer att öka betydligt i framtiden, både på grund av den planerade exploateringen och på grund av klimatförändringar. För att inte öka det totala flödet vid ett 20-årsregn bör 260 m³ fördröjas. Beräkningar av föroreningshalterna visar en generell ökning med 50-90% efter exploatering.

För att uppnå en hållbar dagvattenhantering och inte äventyra miljö kvalitetsnormerna föreslås ett antal biofilter som kan agera fördröjningsmagasin och samtidigt bidra till att dagvatten renas innan det leds vidare ut till det kommunala nätet för dagvatten. Dessa biofilter avses införlivas i parkeringsytor för butiken när de byggs om i samband med genomförandet av detaljplanen samt på bostadsbebyggelsens gårdar och där så är lämpligt i gränsen mellan byggnader och offentliga stråk.

Illustration över föreslagna dagvattenlösningar (WSP, 2022)

Beräkningar har utförts för att kontrollera att lösningarna är tillräckliga för att inte öka utsläppen av föroreningar eller flödena från området. De föreslagna lösningarna har tillräcklig volym för att fördröja ett 20-årsregn med viss marginal och leder till att föroreningarna minskar något jämfört med befintliga förhållanden.

Skyfall

I dagvattenutredningen redogörs även för behovet av åtgärder vid extrema regn. Vid skyfall som inte ledningsnätet har kapacitet för är det viktigt att området har robusta lösningar för att motstå skador i samband med översvämningar. Länsstyrelsens skyfallskartering visar att det finns ett instängt område direkt söder om butiksbyggnaden. För att minska risken för översvämning bör detta område höjdsättas så att marken lutar bort från byggnaden utan instängda områden. Den nya utbyggnaden av ICA-huset skär av flödesriktningen så det är därför extra viktigt att se över höjdsättningen av området. Lågpunkten redan idag är utsatt för viss risk vid kraftiga regn. Exploateringen kommer inte nödvändigtvis medföra ökade flöden med ökad översvämningsproblematik i lågpunkten som följd. Däremot finns ett reningsbehov då området har tung trafik och logistik och vattnet bör omhändertas i samband med annan ombyggnation.

Utredningens förslag är att leda vattnet till en dagvattenanläggning söder om lågpunkten, där parkeringsytor för närvarande är planerade. Det finns tillräckligt utrymme i planförslaget för att inrymma föreslagna lösningar.

Kommunikationer

Gång- och cykeltrafik

Nuläge och förutsättningar

Det finns idag goda förutsättningar att gå och cykla till planområdet och goda förbindelser till lokala målpunkter. Längs planområdets östra och västra gräns finns gång- och cykelstråk som förbinder de omgivande områdena med centrala Nyköping. Genom området går en öst-västlig diagonal som passerar befintlig butik och förbinder området Oppeby gård med centrala Oppeby, butiker, skola och förskola. Det finns även sekundära gång- och cykelstråk inom grönområdet söder om butiken.

Butiken är en av de huvudsakliga målpunkterna i området. I anslutning till entrén finns en mindre samlingsplats som nyttjas frekvent av boende i närområdet och besökare till butiken.

Förändringar enligt planförslaget

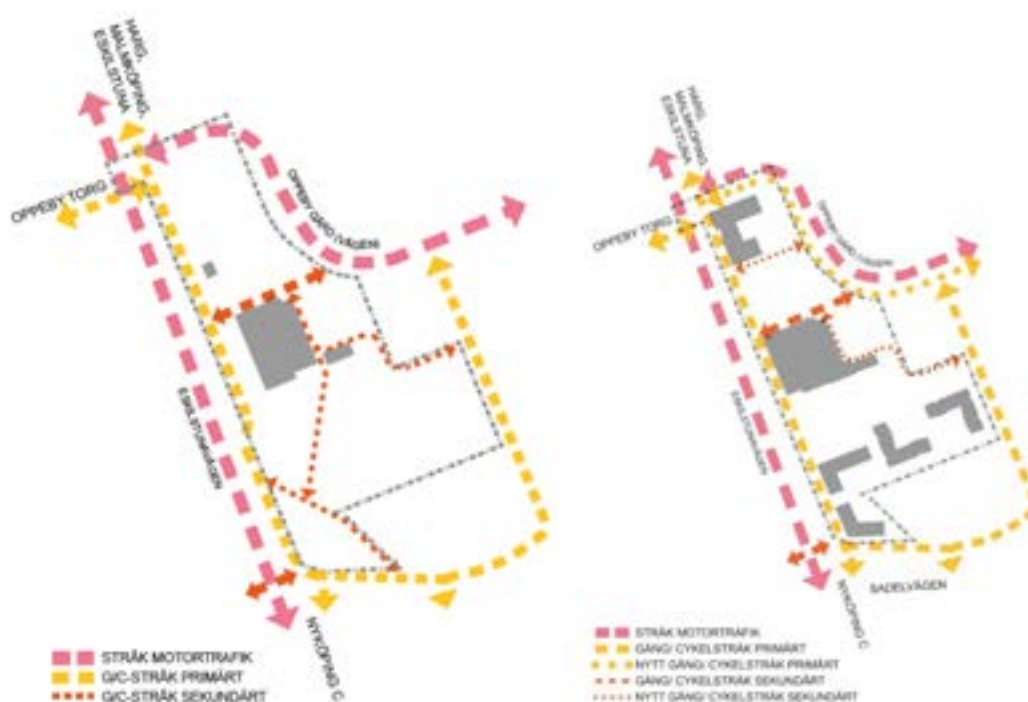
De södra delarna av det befintliga gång- och cykelstråket längs med Eskilstunavägen rätas upp och förläggs indraget från vägen för att skapa en behagligare miljö för gående och cyklister. Idag svänger gång- och cykelbanan och korsar planområdet diagonalt mot Sadelvägen. Denna del raseras för att ge plats åt nya byggrätter och ersätts med en ny sträckning längs Eskilstunavägen. Utrymme finns för fortsatt trädplantering. Belysning längs gång- och cykelbanan skulle ytterligare höja dess standard. Den planerade in-/utfarten för butikens logistik korsar gång- och cykelstråket. Denna korsning skall utformas på ett sätt som säkerställer en trafiksäker korsning för alla berörda trafikslag.

Utrymme finns i planen för att anlägga en separerad gång- och cykelbana längs med den södra sidan av Oppeby gård (vägen).

Utrymme finns i söder för god anslutning till befintlig gång- och cykelbana och övergångsställe vid Sadelvägen.

Stråket som sträcker sig i öst-västlig riktning utanför butikens entré (orangemarkerat i skiss nedan) avses breddas och ges en ny mer attraktiv utformning samt fler funktioner för att göra denna plats mer inbjudande för fotgängare och cyklister.

Illustrationerna nedan visar befintliga och planerade stråk inom planområdet. Utöver dessa planeras även nya stråk för angöring inom de tillkommande bostadskvarteren i söder.

Befintliga och planerade stråk inom planområdet

Kollektivtrafik

Längs med Eskilstunavägen finns ett väl utvecklat kollektivtrafikstråk som garanterar god tillgänglighet till kommunens hela kollektivtrafiknät. Från hållplatser vid korsningen Eskilstunavägen/Regeringsvägen samt söder om korsningen Eskilstunavägen/Sadelvägen når man centrala Nyköping på cirka tio minuter. Hållplatserna trafikeras var tionde minut under högtrafik. Inom området Oppeby Gård finns även en flexbuss-linje som ytterligare förbättrar tillgången till kollektivtrafik.

Biltrafik

Trafikverket är i dagsläget väghållare för Eskilstunavägen och angränsande allmän plats har kommunalt huvudmannaskap. Övriga tillkommande ytor för biltrafik utförs på kvartersmark och regleras inte specifikt i planen. Trafik till och från tillkommande bostadsbyggnader passerar via Oppeby Gård (vägen).

Den mest aktuella trafikflödesräkningen som genomförts i anslutning till planområdet utfördes 2017. Denna mätning visar på låga till måttliga trafikflöden i dagsläget. Sträckan längs med Oppeby gård (vägen) närmast cirkulationsplatsen vid Eskilstunavägen visar på ca 4 400 fordonsrörelser vardagsdygnstrafik samt ett årsdygnstal på ca 4 200 fordonsrörelser.

Framtagen trafikutredning (WSP, 2022) beräknar att mängden tillkommande trafikrörelser längs Oppeby gård (vägen) innebär en ökning med cirka 350-450 fordonsrörelser per dygn till följd av föreslagen bebyggelse. Denna ökning är till följd av tillkommande bostadsbebyggelse inom planområdet samt en beräknad ökning av mängden bilburna besökare till den utvidgade befintliga butiken. Antalet trafikrörelser hålls nere bland annat eftersom drivmedelsstationen och återvinningsstationen, som tidigare varit målpunkter för bilister, föreslås avvecklas inom planområdet. Även de tunga trafikrörelser som kopplas till logistiken för butiken flyttas från Oppeby gård (vägen) genom den nya infart för specifikt dessa rörelser som etableras från Eskilstunavägen.

Tillkommande trafik bedöms inte påverka framkomligheten på anslutande vägnät negativt.

Tillkommande bebyggelse längs Oppeby gård (vägen) är indragen från gatan och placeras i linje med bebyggelsen på Regeringsvägen, vilket ger erforderlig sikt i korsningen med Eskilstunavägen.

Utrymme finns att höja trafiksäkerheten för gående och cyklister ytterligare genom anläggande av gång- och cykelbana längs Oppeby gård (vägen), se avsnittet *Gång-och cykeltrafik* ovan.

Parkering

Nuläge och förutsättningar

Befintlig butik betjänas av cirka 100 bilparkeringsplatser för kunder. De två ytorna för kundparkering är båda lokaliserade norr om butiken. Den nordligaste inrymmer cirka 25 parkeringsplatser samt en återvinningsstation. Parkeringsytan närmast butiken rymmer cirka 75 parkeringsplatser.

För att tillgodose butikens behov av personalparkering nyttjas i dagsläget en del av logistikytorna. Totalt finns cirka 13 personalparkeringsplatser söder om butiken.

Förändringar enligt planförslaget

I och med förslaget omorganiserar befintlig besöksparkering för handel. I samband med att butiken föreslås byggas ut ökar också behovet av parkeringsplatser för butikens behov. Nya och omstrukturerade ytor för besöksparkering för handel beräknas ge utrymme för cirka 125 parkeringsplatser. Platserna placeras för att ge större närhet till butiksentrén.

Parkeringsytan längst i norr utgår för att lämna plats för tillkommande bostadsbyggrätter. För de nya bostäderna i norr anläggs parkeringsplatser inom den framtida bostadsfastigheten.

Nyköpings kommun har en geografisk indelning av staden i zoner där olika parkeringstal tillämpas som grund för tillkommande bostäder och verksamheter. För Hästskon 1, som har god tillgänglighet för gång-, cykel- och kollektivtrafik, gäller ett parkeringstal på 0,5 bilplatser för lägenheter med storlek 1-2 rum och kök samt 1,0 bilplatser för lägenheter från 3 rum och kök och uppåt. Med ett antagande om att de cirka 190 lägenheterna har en uppdelning i 50 % ettor och tvåor och 50 % tre rum och uppåt erhålles ett parkeringsbehov av cirka 140 parkeringsplatser. Utgångspunkten har varit att skapa korta gångvägar mellan entréer och biluppställning samtidigt skapa förutsättningar för samlade gårdar med vegetation. I illustrationen nedan redovisas hur parkeringsbehovet kan uppnås genom fyra samlade parkeringsytor i anslutning till de planerade bostadskvarteren. För det norra kvarteret redovisas två alternativ, ett med ca 60 vårdplatser och ett med ca 45 lägenheter. Parkeringen föreslås lösas på samma sätt i båda alternativ.

Illustrationsplan, planerade boendeparkeringar är markerade med svart streckad linje

Parkeringen för bostäderna i den södra delen av området föreslås placeras mellan befintlig butik och tillkommande bostäder i söder inom området där det i plankartan angivits att *parkering får anordnas (n₂)*. För att säkerställa tillräckliga friytor och skapa förutsättningar för kvalitativa gårdar får parkering inte anordnas inom övriga delar av kvartersmarken annat än för rörelsehindrade.

Gällande parkeringstal för cykel är 1,5 platser per lägenhet i storlekarna 1-2 rum och kök och 2,8 platser per lägenhet med 3 rum och kök eller större. För att klara bostädernas behov av cykelparkeringar behövs 405 platser nära bostadsentréer och i anslutning till de kvartersgator som knyter samman den föreslagna bebyggelsen. Planförslaget är anpassat för att skapa tillräckligt utrymme för cykelparkeringar för de boende.

Planen ger även utrymme för en utökning av cykelparkeringen vid butiken. Den ska placeras så nära butiksentrén som möjligt utan att bli ett hinder för de gående.

In-/utfarter

Nuläge och förutsättningar

Inom planområdet finns idag endast en infart från gatunätet. Denna infart går från Oppeby gård (vägen) till parkeringsytorna norr om befintlig butik. Via denna infart nås även den befintliga drivmedelsstationen, återvinningsstationen samt den tunga logistiktrafiken till butikens logistikområde söder om befintlig butik. Logistiktrafiken leds längs butikens västra fasad, parallellt med Eskilstunavägen, till logistikytan söder om butiken.

Förändringar enligt planförslaget

Planområdet inrymmer del av cirkulationsplatsen i korsningen Eskilstunavägen/Regeringsvägen samt del av Oppeby gård (vägen) i dess sträckning från cirkulationsplatsen och österut. Planområdet reglerar allmän plats i delar bland annat med syfte att reglera in- och utfartsförbud.

Längs Eskilstunavägen föreslås en ny infart för leveranser till butiken med möjlighet för höger in-höger ut-sväng till och från logistikområdet söder om befintlig butik. Denna infart säkerställer, ihop med avvecklingen av drivmedelsstationen, att merparten av den tunga trafiken till parkeringsytorna norr om befintlig butik försvinner. Berörd del av Eskilstunavägen ligger under Trafikverkets huvudmannaskap. Tidigt samråd har skett med Trafikverket rörande denna nya infart.

Angöring till den nya butiksparkeringen sker via en ny angöring från Oppeby Gård (vägen) på gränsen till grannfastigheten i öster (Hätskon 2). Den nya butiksangöringen kommer också att verka som angöring för de tillkommande bostadskvarteren i söder. För att säkra angöringen över handelsområdet behöver servitut eller dylikt anordnas, se avsnittet *Fastighetsrättsliga frågor* nedan.

Angöring till den norra bostadskvarteret föreslås samordnas med infarten till butikens ena parkeringsyta, det vill säga den befintliga infarten.

Genomförande

Organisatoriska frågor

Tidplan

Preliminär tidplan för arbetet:

Samråd	Q1 2023
Granskning	Q4 2023
Antagande	Q2 2024
Laga kraft	Q2 2024

Genomförandetid

Genomförandetiden är 10 år från det att detaljplanen vunnit laga kraft.

Huvudmannaskap och ansvarsfördelning

Kommunen är huvudman för allmän plats. Trafikverket är väghållare för Eskilstunavägen. Det pågår diskussioner mellan Trafikverket och kommunen kring väghållarskapet för gång- och cykelbana längs Eskilstunavägen.

Exploatören är ansvarig för genomförandet av åtgärder inom kvartersmark och kommunen ansvarar för genomförandet av åtgärder inom allmän platsmark. Kostnader för åtgärder inom allmän platsmark som föranleds av detaljplanen samt andra åtgärder inom allmän plats regleras i exploateringsavtal som är föremål för diskussion.

Kommunen ansvarar för genomförandet av ny infart från Eskilstunavägen. Exploatören bekostar kommunens arbete.

Ledningsägare ansvarar för flytt av ledningar. Exploatören ansvarar för kontakt med berörda ledningsägare och kostnaderna åligger Exploatören om avtal inte säger annat.

Namnsättning

Tidigare planarbete har föreslagit att fastighet Oppeby Gård 1:6 vid avstyckning skall ges namnet Kv Betslet. Det kan finnas ett behov av namnsättning av nya kvarter. Frågan utreds inför granskning av planförslaget.

Avtal

Ett planavtal är upprättat mellan fastighetsägaren till Hästskon 1 och kommunen som reglerar åtaganden och kostnader för detaljplanearbetet.

Ett exploateringsavtal ska upprättas mellan fastighetsägaren och kommunen då exploateringen kräver investeringar på allmän plats. I avtalet regleras ansvars- och kostnadsfördelning, tidpunkt för färdigställande av erforderliga åtgärder, avstående av mark och övriga förekommande exploateringsfrågor. Åtgärder som krävs för plangenomförandet och regleras i avtalet är bland annat:

- Anslutning till vatten och avlopp

- Flytt av befintliga kommunala VA-ledningar
- Anläggande av in- och utfart för ICA:s varuleveranser
- Rasering av gång- och cykelbana samt anläggande av ny längs Eskilstunavägen
- Anläggande av gång- och cykelväg längs Oppeby gård (vägen)
- Belysning av gång- och cykelväg
- Lantmäteriåfrågor och bildande av rättigheter
- Punkterna ovan är inte uttömmande.

Exploateringsavtalet som reglerar genomförandefrågor och marköverlåtelser ska tecknas innan detaljplanen antas.

Innan detaljplanen antas skall ett avtal gällande bevakningsuppdrag tecknas mellan Nyköpings kommun och Trafikverket avseende ny infart från Eskilstunavägen. Avtalet skall säkerställa att utformningen av ny in- och utfart för butikslogistik sker i enlighet med gällande VGU (Vägar och gators utformning).

För de delar av planområdet som idag tillhör kommunen avses markanvisningsavtal och marköverlåtelseavtal tecknas.

Fastighetsrättsliga frågor

Följande rättigheter finns inom planområdet idag:

- 0480-88/35.1 ledningsrätt för fjärrvärme.
- 04-IM1-77/9656.1 avtalsservitut - värmeledning (förmån Fölet 1-2, Hingsten 1-4)
- 04-IM1-90/3348.1 avtalsservitut - transformatorstation (förmån Vattenfall)
- 04-NYS-340.1 officialservitut värmeledning (förmån Hästskon 2)
- D201500381137:1.1 avtalsservitut kraftledning

Dessa rättigheter påverkas inte av planförslaget. Plankartan är försedd med u-områden där ledningar passerar kvartersmark.

För tillfart till det framtida bostadskvarteret i norr (BCD) behöver servitut eller gemensamhetsanläggning bildas över handelsområdet Hästskon 1. Det bedöms olämpligt att ha flera infarter på kort avstånd från varandra på berörd sträcka och därför avses nuvarande infart samnyttjas av besökare till butiken och av boende och besökare till det framtida bostadskvarteret.

Söder om den del av planområdet som är reglerad för handelsändamål etableras ett markreservat för gemensamhetsanläggning (g₁). Syftet med gemensamhetsanläggningen är att säkerställa tillfart till handelsområdets ena kundparkering. Gemensamhetsanläggning kan även behöva bildas för parkering till tillkommande bostadsfastigheter i söder. Tillfart till bostadsområdet kan även lösas genom servitut.

Nya ledningsrätter och/eller gemensamhetsanläggningar kan även behöva bildas för exempelvis vatten- och avloppsledningar. Respektive ledningsägare och/eller exploatör ansvarar för ansökan till Lantmäteriet. Exploatören bekostar lantmäteriförrättning.

Exploatören ansvarar för och bekostar fastighetsbildning inom området.

Ekonomiska frågor

Kostnader för tillskapandet av ny in-/utfart längs Eskilstunavägen samt tillkommande infart för butikskunder och bostäder i söder bekostas av Exploatören.

Kostnader för åtgärder inom kvartersmark åligger exploatören.

Kostnader för åtgärder inom allmän plats fördelas enligt exploateringsavtal.

Planekonomi

Anslutningsavgifter erläggs enligt taxa.

Kostnader för planarbetet regleras i upprättat planavtal med exploatören.

Tekniska frågor

Genom Oppeby gård 1:6 löper ett befintligt ledningsstråk för vatten, spillvatten och dagvatten. Detta stråk avses inom planområdet delvis ledas om norr om punkten för VA-anslutning till fastigheten Hästskon 3.

Illustration över ledningar för vatten, spillvatten och dagvatten i den södra delen av planområdet som behöver flyttas.

Dagvattenledningen som fortsätter längs Eskilstunavägens sträckning norrut är belägen i direkt anslutning till den utvidgade byggrätten för butiken och det planerade kvarteret i norr. När utbyggnaden genomförs kan ledningen komma att behöva flyttas västerut i delar och förläggas i den anslutande gång- och cykelbanan. Frågan utreds närmare inför granskning av planförslaget.

Diagonalt genom Oppeby gård 1:6 (i sydvästlig-nordostlig riktning) sträcker sig en elledning som behöver flyttas för att medge fullt nyttjande av byggrätterna i söder.

I de norra delarna av planområdet finns idag en återvinningsstation (ÅVS) som vid planens genomförande behöver finna ny placering/tillskapas ny plats för utanför planområdet. Vid ett antal tillfällen under året ställs en mobil återvinningscentral (grovsopor) upp på nuvarande kundparkering. Efter planens genomförande bedöms det fortsatt finnas utrymme för denna. Rätt att ställa upp ÅVC bör säkerställas genom avtal med berörd fastighetsägare.

Genom planområdet, från Eskilstunavägen in till befintlig fjärrvärmecentral öster om planområdet, löper fjärrvärmeledningar, i dagsläget reglerade genom Ledningsrätt (0480-88/35.1). Förutsättningarna för den fortlöpande driften av dessa ledningar förtydligas genom ett u-område i plankartan utmed aktuella fjärrvärmeledningars utbredning inom kvartersmark.

Vid anläggande av infartsvägen till butikens varuleveranser behöver kraven i VGU (Vägar och gators utformning) följas.

Utredningar

Utredningar som tagits fram under planarbetet är:

Trafikbullenutredning 17089B, Åkerlöf Hallin Akustikkonsult, 2022-12-02

Rapport - Miljöteknisk markundersökning, WSP Group, 2021-05-24

Projekterings PM - Geoteknik, WSP Group, 2020-12-22 (Rev A 2021-03-31)

ICA OPPEBY GÅRD, Dagvattenutredning, WSP Group, 2021-06-11 (Rev 2022-07-04)

Oppeby Gård, Hästskon 1, Trafik- och parkeringsutredning, WSP Group, 2020-10-20 (Rev 2022-11-07)

Gestaltningprogram Kv Hästskon 1 mfl, Equator, 2023-01-11

Solstudierapport Kv Hästskon 1 mfl, Equator, 2022-10-20

Konsekvenser av planens genomförande

Konsekvenser för fastighetsägare samt andra sakägare

Under byggnationen kan boende och intilliggande verksamheter beröras av tillfälliga störningar i form av buller, vibrationer och ökad trafik på tillfartsvägen till planområdet. De till planområdet i söder och öster angränsande bostadsområdena kommer också påverkas i och med att delar av den befintliga trädningen delvis avverkas för uppförandet av de nya bostadsbyggnaderna. Trafik- och parkeringsutredning fastslår att ökande antal trafikrörelser inte kommer att ha någon negativ inverkan på framkomlighet eller trafiktäthet med tanke på existerande gatunäts kapacitet.

Sociala konsekvenser

De sociala konsekvenserna av förslaget bedöms bli marginella. De ytor som tas i anspråk för ny bebyggelse utgörs idag av impedimentytor. Den befintliga trädunge som ligger inom planområdets östra del utgör främst visuell grönska för de närmast boende och bedöms inte ha något specifikt värde för området i sin helhet. Inom dungen har 4 träd av kommunekolog specifikt pekats ut som bevarandevärda. Dessa träd har i planhandlingarna belagts med notering om att Marklov krävs för fällning av berörda träd, samt att dessa träd endast får fällas om de är sjuka eller utgör en säkerhetsrisk.

Boende i de nya bostäderna kommer att få tysta och trygga gårdar för utevistelse. Närheten till befintliga förskolor och angränsande bostadsområden utgör goda förutsättningar för barn att skapa trygga och meningsfulla kopplingar till området. Planområdets närhet till rekreations- och naturområden genom tex Sörmlandsledens sträckning längs Nyköpingsån och naturreservatet Hället-Marieberg-Stenbro.

Konsekvenser för exploateringsavtal

Exploatören har ett ekonomiskt åtagande enligt avtalet och står för kostnader för att genomföra detaljplanen och att området byggs ut i enlighet med detaljplanen. Exploatören ansöker om fastighetsbildning (bildande av fastigheter, inrättande av gemensamhetsanläggning, ledningsrätt). Exploatören upplåter mark som utgör kvartersmark till rättighetshavare (samfällighetsförening för skötsel och underhåll om gemensamhetsanläggning eller fastighetsägare om servitut). Exploatören har ett samordningsansvar när den allmänna platsen projekteras och byggs ut. I kommande exploateringsavtal och genomförandeavtal för kommunens mark kommer fördelning av kostnader framgå.

Medverkande i planarbetet

Planarbetet har bedrivits på uppdrag av Ica Fastigheter AB, Marcus Fridenäs.

Detaljplanen har upprättats av Plan- och naturenheten, Samhällsbyggnad, Nyköpings kommun.

Samarbete har skett med Samuel Rizk och Sofia Carlsson, Landskapslaget AB, samt Sonne Andersson, Equator Stockholm AB.

Sara Rangensjö

Planarkitekt, Nyköping Kommun

Bilagor

Trafikbullerutredning 17089B, Åkerlöf Hallin Akustikkonsult, 2022-12-02

Rapport - Miljöteknisk markundersökning, WSP Group, 2021-05-24

Projekterings PM - Geoteknik, WSP Group, 2020-12-22 (Rev A 2021-03-31)

ICA OPPEBY GÅRD, Dagvattenutredning, WSP Group,
2021-06-11 (Rev 2022-07-04)

Oppeby Gård, Hästskon 1, Trafik- och parkeringsutredning, WSP Group,
2020-10-20 (Rev 2022-11-07)

Gestaltningprogram Kv Hästskon 1 mfl, Equator, 2023-01-11

Solstudierapport Kv Hästskon 1 mfl, Equator, 2022-10-20

Kv HÄSTSKON 1 mfl, OPPEBY, NYKÖPING

GESTALTNINGSPROGRAM

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	SIDA
UTGÅNGSPUNKTER	3
FÖRUTSÄTTNINGAR	4
NÄRAOMRÅDET IDAG	5
NYA STRÅK OCH MÅLPUNKTER	6
BYGGNADSTRUKTUR	7
BEBYGGELSENS UTFORMNING	8
FORMGIVNINGSPRINCIPER	9
MATERIAL OCH KULÖRSÄTTNING	10
GATURUM	11
NORRA DELEN AV FASTIGHETEN	12
PERSPEKTIVBILDER	13
PRINCIPFASAD OCH MATERIAL	14
BUTIKEN	15
PERSPEKTIVBILDER	16
PRINCIPFASAD OCH MATERIAL	17
SÖDRA DELEN AV FASTIGHETEN	18
PERSPEKTIVBILDER	19
PRINCIPFASAD OCH MATERIAL	21
UTEMILJÖN	22
OPPEBY GÅRD/ ESKILSTUNAVÄGEN	22
BUTIKSTORGET	22
BOSTADSGÅRDAR	23
GRÖNSTRUKTUR OCH BEVARANDEVÄRDA TRÄD	24
SOLSTUDIER	25
REFERENSLISTA ILLUSTRATIONER	26

Gestaltningssprogram Kv Hästskon 1 mfl

Medverkande i detta gestaltningssprogram:

Sara Rangensjö, planarkitekt, Nyköpings kommun
Sara Ahlstrand, bygglovsarkitekt, Nyköpings kommun

Marcus Fridenäs, Fastighetsutvecklare, ICA Fastigheter

Lars Kiesel, WSP Group
Samuel Rizk, Plankonsult, Landskapslaget AB
Emilie Mahé, Uppdragsansvarig arkitekt, Equator Stockholm
Sonne Andersson, Handläggande arkitekt, Equator Stockholm
Katarina Sipes, Handläggande arkitekt, Equator Stockholm

UTGÅNGSPUNKTER

BAKGRUND OCH SYFTE

Gestaltningssprogrammet är en del av planhandlingarna för detaljplan Kv. Hästskon 1 mfl. Syftet med gestaltningssprogrammet är att säkerställa god arkitektonisk kvalitet i utformningen av ny bebyggelse, allmänna platser, friytor och grönska.

Syftet med detaljplanen är att inom planområdet skapa förutsättningar för förtätning med bostäder norr och söder om den befintliga butik som idag utgör en central punkt i Oppeby. Utöver bostadsförtätning syftar planen också till att befintlig butiksverksamhet ska få bättre förutsättningar att fortsätta utvecklas genom en utvidgning av byggrätten för handelsändamål.

Dessa åtgärder ligger i linje med gällande översiktsplan där planområdet pekats ut som lämpligt för bostads- och centrumförtätning. Tillkommande bebyggelse är utformad för att bidra till att knyta den östra delen av Oppeby (Oppeby gård) närmare centrala Oppeby och minska Eskilstunavägens barriärverkan.

Längs Eskilstunavägen föreslås bostadskvarter som förtydligar gaturummet och bidrar till att skapa en stadsmiljö med högre vistelsevärden längs aktuell del av vägsträckningen.

I norr föreslår detaljplanen ny bebyggelse som orienterar sig ut mot Regeringsvägens förlängning och Eskilstunavägen. Denna bebyggelse utgörs av bostäder alternativt bostäder med vårdinriktning, såsom äldreboende eller liknande verksamhet. Båda alternativen medger utrymme för centrumverksamhet i markplan.

I söder tillskapas bostäder som orienterar sig mot Eskilstunavägen samt mot Sadelvägen.

Satellitbild över Oppeby
Planområdet är ungefärligt markerat med gul streckad linje.

Gestaltningssprogrammet utgör ett komplement till planhandlingarna och ska vara ett underlag i kommande bygglovsprövning och projektering samt ge en bild av ambitioner för det framtida områdets utformning.

Illustrationerna i programmet är att ses som principlösningar och medvetet utformade på olika sätt för att belysa olika möjliga alternativ. I samband med genomförandet kan andra lösningar komma att bli aktuella, och då ska gestaltningssprogrammet ses som en kvalitetsnivå som inte får underskridas.

FÖRUTSÄTTNINGAR

ÖVERSIKTSPLAN

Planförslaget är förenligt med kommunens översiktsplan, Nyköping 2040, antagen av kommunfullmäktige 2021-12-14.

I översiktsplanen är Oppeby utpekad som en lokal bebyggelsenod inom vilken det är prioriterat att utveckla bostäder, verksamheter, mötesplatser, handel, service och kollektivtrafik. Bebyggelsenoderna ska ha hög tillgänglighet med gång-, cykel- och kollektivtrafik, och investeringar som bidrar till nodens strategiska utveckling ska prioriteras framför initiativ i andra områden.

Vidare konstateras det i översiktsplanen att förutsättningar för utveckling och förtätning inom Oppeby bör studeras och utnyttjas. Förtätning och/eller kompletterande bebyggelse är möjlig om natur- och friluftsvärden samt framtida värdefull grönstruktur kan tillgodoses.

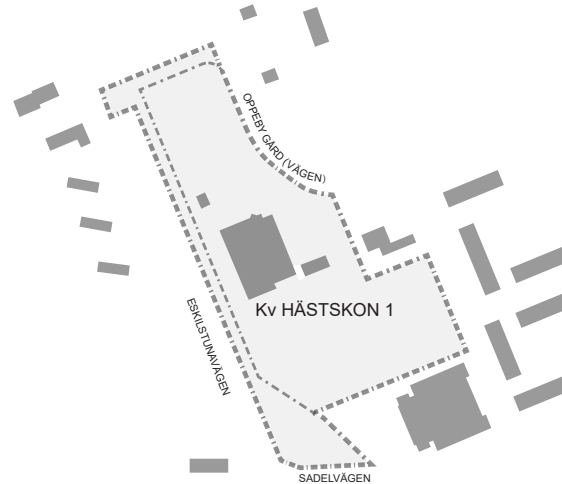
I fortsatt planering ska det vara prioriterat att gynna integration och jämlikhet samt att bevara Oppeby gårds monumentalläge. I området kring den nuvarande matbutiken, som berörs av den aktuella detaljplanen, konstateras det att möjlighet till centrumfunktioner bör säkras.

Huvudbyggnaden Oppeby Gård

Översiktsbild över Oppeby från gällande översiktsplans karttjänst. Planområdet ungefärligt utmarkerat med svart ellips. Rosa kulör avser bebyggelseområde/nod.

Befintlig situation planområde

Planområdet från Eskilstunavägen (södra delen)

PLANOMRÅDET

Planområdet består i dagsläget av stora flackt sluttande gräsklädda ytor med karaktär av impedimentyta. En butik med tillhörande annexbyggnad från 1970-talet i gult tegel är de enda byggnaderna inom planområdet förutom en transformatorstation samt en självservicestation för drivmedel.

Byggnaderna uppfördes under 1970-talet och har en sammanhållen gestaltning med tydligt släktskap med det miljonprogramsområde som breder ut sig öster om planområdet.

Ytorna mellan butikens östra fasad och annexet utgörs av en mindre gårdsmiljö med grusade ytor och en gångväg som länkar till området öster om butiken.

Norra delen av planområdet utgörs av en parkeringsyta längs med förlängningen av Regeringsvägen, samt en återvinningsstation omgärdad av enkla plank.

I den södra delen av planområdet ligger en skogsdunge och bakom den en nyare industri/motorvägsserviceyta. Den lilla skogsdungen innehåller naturvärden och har potential till att bli en vacker och hållbar öppen skogshage för sköna promenader och naturupplevelser.

NÄROMRÅDET IDAG

OMGIVNING

Stadsdelen Oppeby består av delarna Gamla Oppeby samt Oppeby gård. Området omges av ett flertal olika typer av byggnadsstrukturer.

Gamla Oppeby byggdes till stor del ut under 1940-1960-tal och består huvudsakligen av flerbostadshus i 2-4 våningar samt friliggande villor.

Området Oppeby gård exploaterades på 1970-talet med bostäder och utgörs till största delen av lågskallig så kallad miljonprogramsbebyggelse i två våningar, konsekvent utförd i gult tegel och med byggnader organiserade i mindre kringbyggda gårdar med släpp mellan byggnaderna i varje gårds hörn.

Nordost om planområdet finns en brant höjd på vilken en äldre herrgård med två mindre flygelbyggnader är placerade. Dessa ligger i fonden av planområdets nordöstra del, samt i förlängningen av Regeringsvägen, det stråk som förbinder planområdet med Oppeby. Herrgårdsbyggnaderna fungerar idag som förskola.

Sydost om planområdet ligger en stor byggnad ägnad åt specialboende i livsstilssegmentet 55-plus. Denna byggnad är utförd som tre stycken 3-våningsflyglar med pulpettak, sammanbundna av ett stort glasat uterum.

Bakom befintlig skogsdunge i söder finns en nyare industri/ motorvägsserviceyta. Väster om området finns några få bevarade äldre industribyggnader från tidigt 1900-tal samt framväxande ny bebyggelse som avses växa samman med den befintliga bebyggelsen från i huvudsak 1940-talet.

MATERIALITET

De två byggnader som i dagsläget finns inom planområdet samt en stor del av bebyggelsen runt planområdet är utförda i tegel.

Öster och norr om planområdet ligger 1970-talsområdet Oppeby gård. Områdets bebyggelse är utförd i gult tegel med detaljer i målat trä.

Väster om planområdet ligger Gamla Oppeby, 1940-talsbebyggelse som till största del består av bebyggelse med putsade fasader i olika ljusa pastellkulörer. I sydväst finns äldre industribyggnader utförda i rött tegel.

Gården Oppeby gård som gett namn till 1970-talsstadsdelen består av vita putsade volymer med mörka/svarta plåttak och fönster med vitmålad spröjs. Byggnaderna har mörkt grå sockel.

Det nybyggda konceptbostadskomplexet sydost om planområdet är uppfört i mörkbrunt tegel med en visuellt distinkt glasbyggnad som binder samman de tre tegelvolymerna som ett stort växthus.

Kilenkrysset Industri o kontor i tegel i sydväst.

Oppeby Gård 1970-tals bebyggelse med gula tegelfasader och detaljer i trä

Gamla Oppeby 1940-tals bebyggelse med putsade fasader

Konceptbostäder i sydöst med mörkbruna tegelfasader

BEFINTLIGA STRÅK OCH MÅLPUNKTER

Längs med planområdets östra och västra gräns finns gång- och cykelstråk som förbinder de omgivande områdena med centrala Nyköping. Genom området går en öst-västlig diagonal som förbinder området Oppeby gård med centrala Oppeby samt passerar förbi befintlig butik.

Den befintliga ICA-butiken är en av de huvudsakliga målpunkterna i området. I samband med butikens entré finns en mindre samlingsplats vilken nyttjas frekvent av de boende i närområdet samt av besökare till butiken.

I väster avgränsas planområdet av Eskilstunavägen vilken är en accessled för motortrafik in mot centrala Nyköping samt till/från E4:ans av- och påfart som ligger några hundra meter söder om planområdet. I planområdets norra del, längs Eskilstunavägen, ligger en busshållplats genom vilken man når Nyköping centralstation på under 10 minuter.

Befintliga stråk från butiken mot och vid korsningen Eskilstunavägen-Sadelvägen kommer att försvinna.

NYA STRÅK OCH MÅLPUNKTER

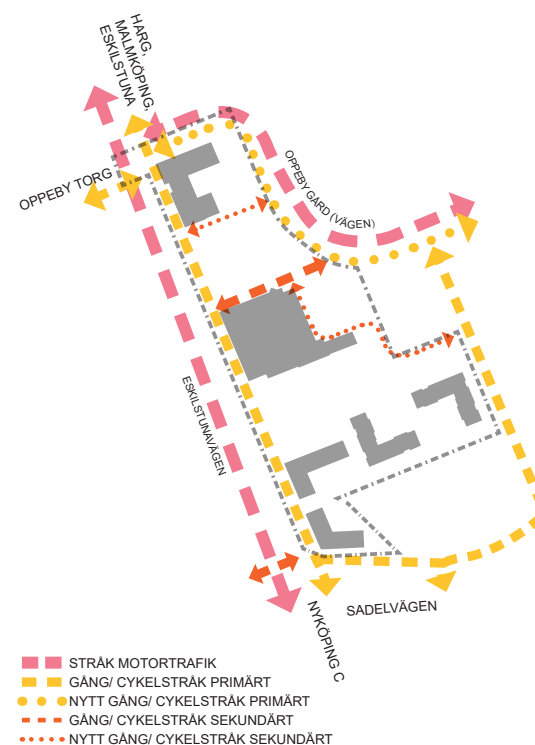
Den tillkommande bebyggelsen delar upp planområdet i mindre delar längs med vilka det naturligt skapas eller förstärks stråk i öst-västlig riktning som förbinder de befintliga och kommande primärstråk som kringgärdar planområdet.

Befintligt gång- och cykelstråk rätas upp och förläggs i söder indraget från Eskilstunavägen för att skapa en behagligare miljö för fotgängare och cyklister.

Butikens roll som målpunkt förstärks med ytterligare service och sociala ytor vid butikens entré. Dessutom skapas möjlighet att utveckla ytterligare målpunkt vid det stadsrum som skapas i Regeringsvägens förlängning, där möjligheten för etablering av nya butiker och service finns.

Ett nytt gång- och cykelstråk från Oppeby gård (vägen) till Eskilstunavägen strax söder om det tillkommande bostadskvarteret i norr planeras. Ytterligare stråk för angöring inom/ till de nya bostadskvarteren i söder kommer att etableras.

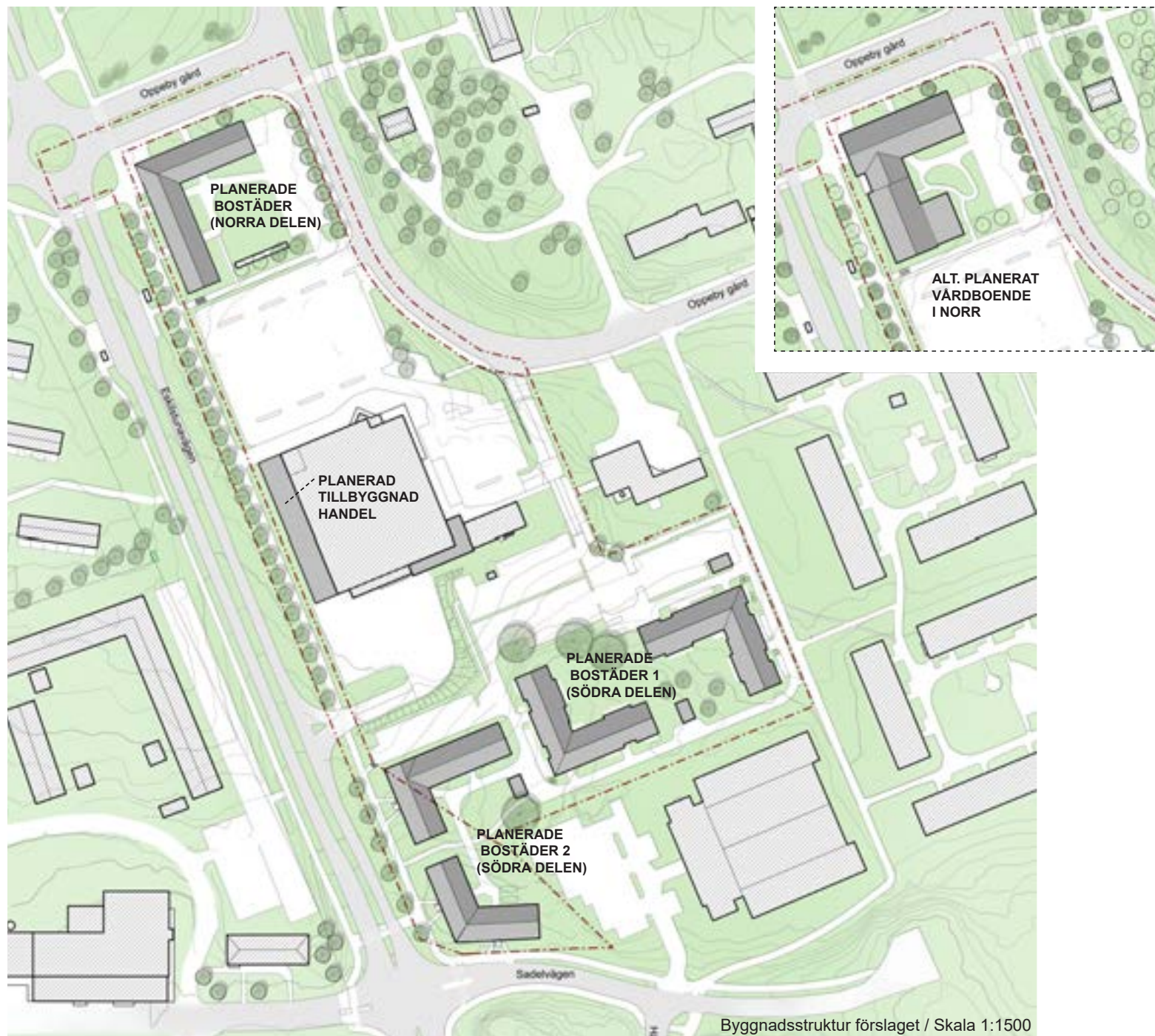
Utrymme finns att anlägga separerad gång- och cykelbana längs Oppeby gård (vägen).

BYGGNADS STRUKTUR

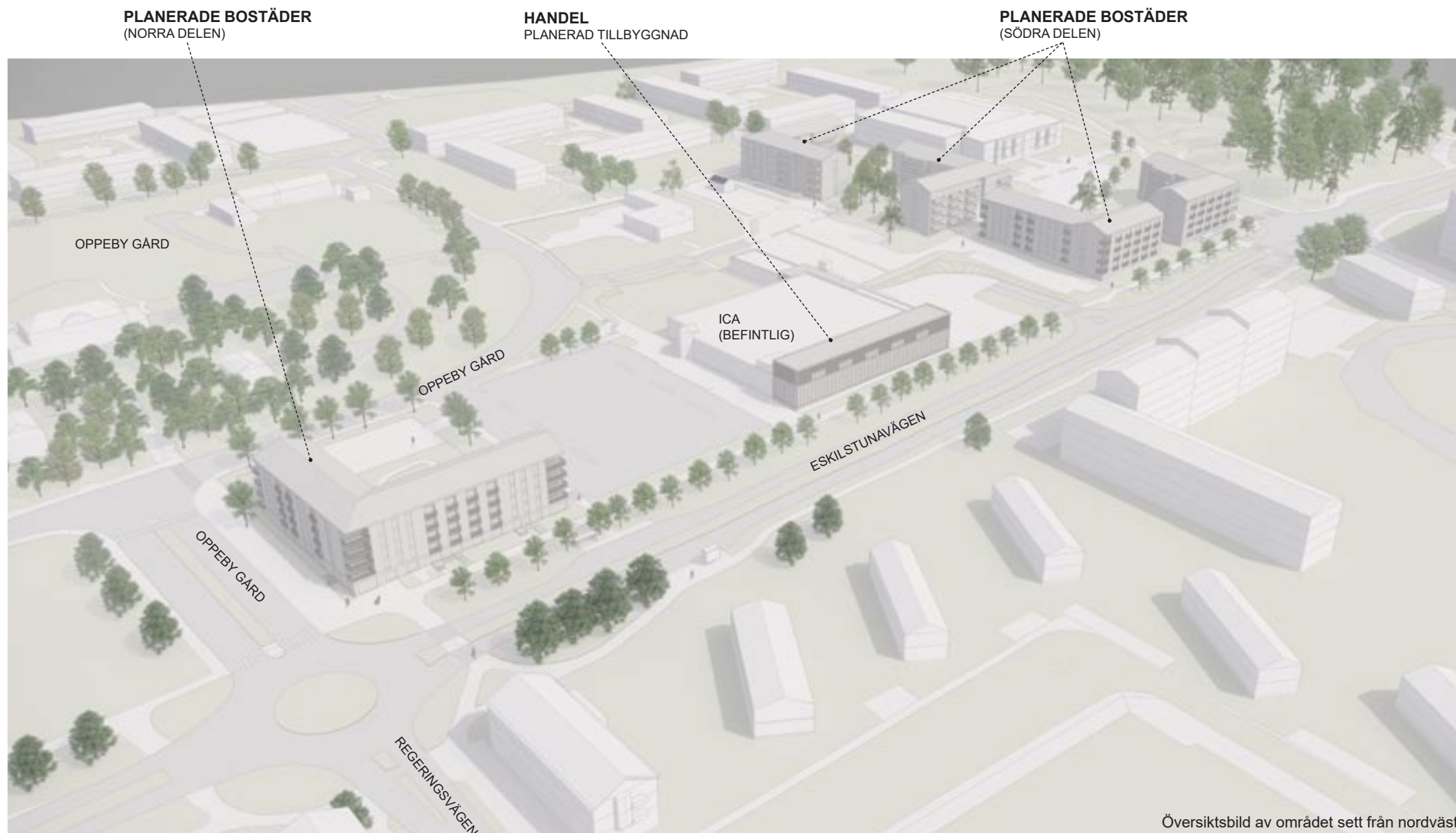
ILLUSTRATION AV PLANERAD BEBYGGELSE

- PLANERAD BYGGNAD/ TILLBYGGNAD
- ▨ BEFINTLIG BYGGNAD

BEBYGGELSENS UTFORMNING

ILLUSTRATION AV NY PLANERAD BEBYGGELSE

Översiktsbild av området sett från nordväst

FORMGIVNINGSPRINCIPER

Tillkommande bebyggelse utformas med befintlig bebyggelse i åtanke. Ambitionen med den tillkommande bebyggelsen är att skapa ett Oppeby 2.0, en miljö som tar avstamp i det befintliga och lägger till en ny årsring till den växande stadsdelen.

Tillkommande bebyggelse ska läsas som besläktade men inte kopior av det befintliga byggnadsbeståndet i området. De nya byggnaderna ska även bidra till att binda ihop Gamla Oppeby med Oppeby gård över Eskilstunavägen till en robust och sammanhållande gatusektion.

Färgskalan på tillkommande bebyggelse håller en ljus och monokrom ton, med detaljer i trä runt portar och vid balkonger. Byggnaderna utförs med sadeltak med smäcker eller utan markerad takfot.

Taklutning på tillkommande bostadsbebyggelse utförs med en lutning liknande den på befintlig bostadsbebyggelse väster om Eskilstunavägen för att säkerställa en släktskap mellan befintlig bebyggelse och nya tillägg.

Fasadgestaltningen blir en uppdatering av 1970-tals husen runt Oppeby Gård samt de centrala delarna av Gamla Oppeby. Sadeltak kopplar till Folkhemsmets Oppeby (1940-50-tal).

Byggnadernas tak och gavelmotiv längs med Eskilstunavägen, Sadelvägen och Oppeby gård (vägen) kan användas för att förtydliga områdets förhärskande riktningar/stråk.

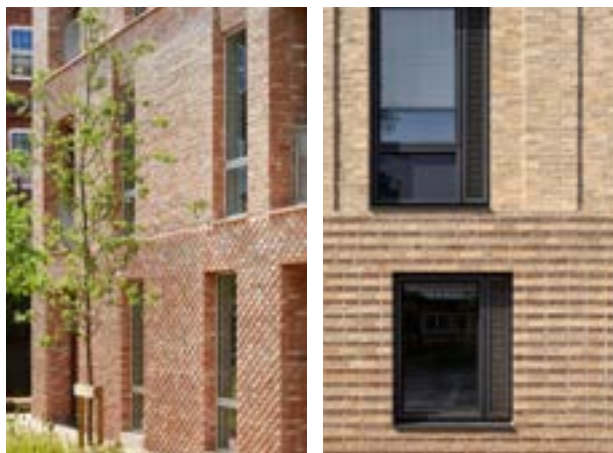
Tillkommande bebyggelse norr och söder om befintlig butik ska utföras med sadeltak eller valmat sadeltak samt en höjd om 4-5 våningar. Den utvidgade byggrätten för handelsändamål medger en byggnadshöjd som rymmer två våningar.

Byggnadsvolymer utformas så att större byggnader delas upp i upplevelsemässigt mindre delar, tex genom indrag med annat material och/eller annan kulörsättning. Detta medför en anpassning till skalan på befintliga byggnader i området.

Ny bebyggelse avses utformas med färg- och materialval som relaterar till befintlig bebyggelse på båda sidor av Eskilstunavägen. Fasader mot gaturummet utformas huvudsakligen i tegel som bas med detaljering/ inslag av t.ex. puts eller trä.

Bostadsentréer utformas som genomgående och uppglasade mot gata.

Fönsterutformning utgår generellt från en lägre bröstning, med tät eller genomskiktig panel.

1. och 2. Referensbilder med varma kulörer och kontrasterande textur på tegel mellan entréplan och övre våningar.

3. Referens ljusa, varma toner

4. Referens sockel i tegel och putsad fasad

5. Referens putskulör på befintliga fasader i Gamla Oppeby

MATERIAL OCH KULÖRSÄTTNING

BEBYGGELSE

Den nya bebyggelsen kommer att tillföra och utgöra en egen årsring i läsnigen av området. Bebyggelsen utformas så att den inte blir pastischer, men uppförs samtidigt med respekt för- och koppling till befintlig miljö och bebyggelse.

Materialpaletten som används inom planområdet garanterar en sammanhållen karaktär mellan befintlig och tillkommande bebyggelse. De material som används i omkringliggande befintliga byggnader är företrädesvis tegel och puts samt detaljer i trä.

Ny bostadsbebyggelse utförs med tegel som huvudsakligt fasadmaterial mot gata. I det norra kvarteret kan tegel utgöra en bas och kombineras med puts beroende på vilken verksamhet som kommer att inrymmas här. Tegel väljs också så att kulören på stenen anpassas för att skapa ett samband och en samstämmighet med de områden som finns på motsatt sida av Eskilstunavägen.

Genom den sammanhållna kulörsättningen är ambitionen att skapa visuella länkar mellan östra och västra sidan av Eskilstunavägen och på så vis minska den upplevda distansen som vägen utgör.

Fasader mot gårdar och på det sydöstra bostadskvartret ges en friare utformning avseende materialval som t.ex. puts eller träfasad.

För att binda samman tillkommande bebyggelsen med befintlig folkhemsfunkis längs med Eskilstunavägen utförs de nya bostadsbyggnaderna med flacka sadeltak och kan i enskilda delar ges ett valmat tak. Där sadeltak används kan de utformas så att takens riktningar förstärker befintliga stråk i och genom området. Färgskalan håller sig i ljusa, varma kulörer av varmbeige, blek ockragul samt blekröd/rödbrun ton.

BALKONGUTFORMNING

Utformningen av bostadsbyggnadernas balkonger mot gaturummet avses utföras antingen som franska balkonger, som grunda balkonger eller med loggiautförande utan synligt vertikala profiler.

Syftet med detta är att säkerställa att byggrätternas avsedda fasader mot gaturummen bibehåller ett släktskap med intilliggande bebyggelse från 1970-talet, samt med den äldre bebyggelsen längs med Regeringsvägen.

Detaljer och fyllnadsmaterial i anslutning till indragna balkonger utförs i trä. Mot innergårdar/på byggnader utan direkt gatukontakt medges större utanpåliggande balkonger. Balkonger utförs med öppna räcken/ smidesräcken. Där såna lösningar krävs med hänsyn till bullerutsatthet accepteras även glasfronter på balkonger om de utförs utan vertikala profiler.

6. Referens indragen balkong med träfyllning/ detaljer

7. Referens fransk balkong

8. Referens delvis indragen balkong med öppet räcke i glas

9. Tegel och trädetaljer

10. Ljusa varma toner

11. Varierande struktur på tegel

12. Öppna räcken ton i ton med fasad

GATURUM

Följande är referensexempel på olika typer av möten mellan byggnad och intelligande trottoar och gång-/ cykelbana.

AKTIVT GRÄNSSNITT I korsning vid Eskilstunavägen/ Oppeby Gård

Bottenvåningar i det aktiva gränssnittet gränsar mot och samverkar med aktiv gata eller plats i form av korsningar och torg.

Byggnader har till viss del öppna och aktiva och förhöjda bottenvåningar som bidrar till trygghet och trivsel. I hörnet mot Eskilstunavägen och Oppeby gård finns möjlighet till en lokal som kan stödja detta. Trottoaren möter byggnaden och skapar en mindre aktivitetsyta som kan kopplas till verksamheten innanför.

Visuell kontakt mellan byggnad med gata eller rummet utanför kan exempelvis lösas genom en hög andel genomskiktlig fasad. Eventuell förgårdsmark utformas likt anslutande allmän platsmark och görs tillgänglig för uteservering och skyltning eller dylikt.

13. Referens förhöjd bottenvåning med lokal

14. Referens möjlig lokal som ger kontakt inne-ute mot gata

STILLA GRÄNSSNITT Längs med Eskilstunavägen

Bottenvåningar i det stilla gränssnittet gränsar och samverkar med gata eller rummet utanför direkt via en hög detaljering i ögonhöjd, bostadsentréer samt en tydligt avgränsad förgårdsmark av mer privat karaktär. Visuell kontakt mellan byggnad och allmän plats säkras genom en viss täthet mellan entréer.

Byggnaders utformning och innehåll ger en småskalighet som stödjer ett lugnare och mer intimt stadsliv. Gränsen inbjuder till kontakt och dialog i form av till exempel boenderörelse och aktiv grön förgårdsmark, som bidrar till upplevelsen av trygghet.

Grönskan kan användas för att separera gång-/ cykelbanan från Eskilstunavägen.

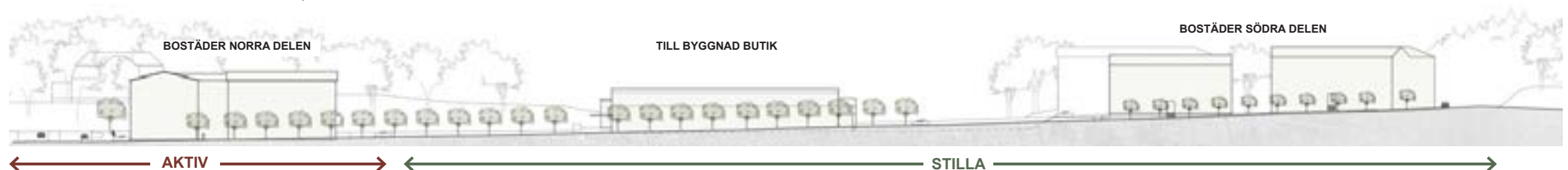

15. Referens grönska som separerar gångbana och gata

16. Referens plantering av förgårdsmark

ELEVATION LÄNGS ESKILSTUNAVÄGEN, Skala 1:1000

NORRA DELEN AV FASTIGHETEN

Befintlig struktur

Norra delen av fastigheten består i dagsläget av parkerings- och impedimentsytor som sluttar från öst ner mot Eskilstunavägen i väst. Inom området finns idag förutom parkeringsytor en återvinningsstation.

Förslaget

Den nya bebyggelsen inom norra delen av planområdet förhåller sig till gatustrukturen av Eskilstunavägen och Oppeby Gård (vägen) och bildar en struktur som förstärker de två centrala rörelsestråken i området.

Bebyggelsen består av 4-5 våningar höga byggnader med flacka sadeltak. Fasader mot gata utförs huvudsakligen med ljust tegel som bas i kombination med puts, som kopplar till framtida verksamhet i huset.

Detta möjliggör att byggnaderna i norr har ett släktskap med den bebyggelse som utgör Oppebys centrala delar samt närliggande bostadsbebyggelse vid Oppeby Gård.

Detaljer runt balkonger och övriga detaljer utförs i kulör samstämmig med sockelvåningens tegel.

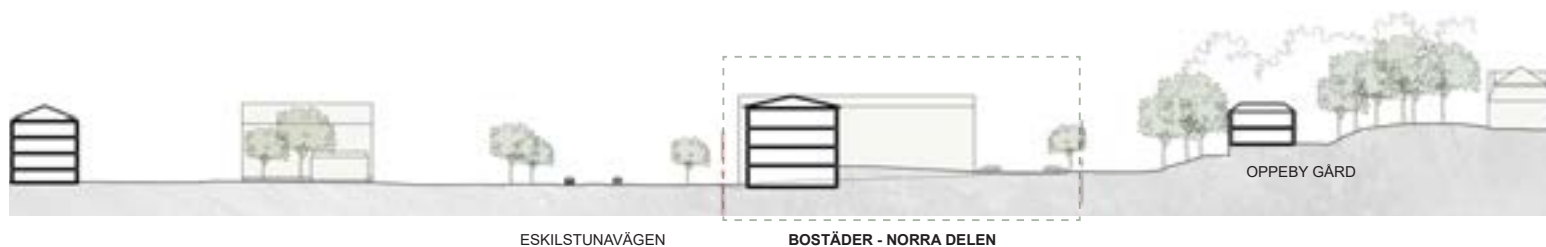
För att förlänga den stadsmässighet som Regeringsvägens har väster om Eskilstunavägen medges inom denna del av planområdet förhöjda bottenvåningar på bebyggelsen vilket skapar möjlighet för verksamhetslokaler i markplan.

Byggnaderna avses utföras antingen som vårdboende i en sammanhängande byggnad, eller som hyres- eller bostadsrättsbostäder. Byggnaderna ska utformas för att upprätthålla en skala liknande den på befintlig bebyggelse väster om Eskilstunavägen.

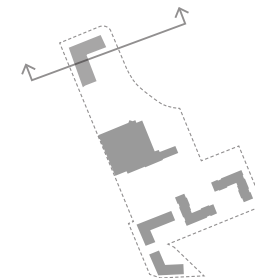
Strukturen delar upp stadsrummet i en gatu- och en gårdssida vilket ger förutsättningar för ett gott boende med tysta sidor mot gården och med utblickar mot den beskogade kullen och Oppeby Gård. Den nya bebyggelsen "kliver tillbaka" för att medge siktlinje mot Oppeby Gård.

VY -BOSTÄDER I KORSNINGEN VID OPPEBY GÅRD- ESKILSTUNAVÄGEN
PRINCIPUTFORMNING

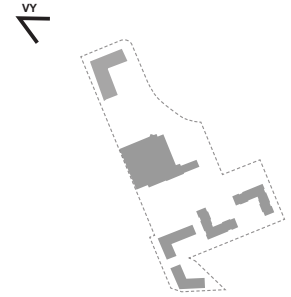

SEKTION GENOM ESKILSTUNAVÄGEN, LÄNGS LÄNGS MED NORRA OMRÅDET OCH OPPEBY GÅRD, Skala 1:1000

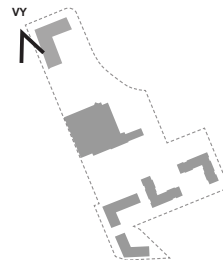

NORRA DELEN AV FASTIGHETEN

PERSPEKTIVBILDER PRINCIPUTFORMNING

VY - BOSTÄDER I KORSNINGEN VID OPPEBY GÅRD- ESKILSTUNAVÄGEN

VY - BOSTÄDER LÄNGS G/C-VÄGEN SÖDERUT

NORRA DELEN AV FASTIGHETEN

PRINCIPFASAD OCH MATERIAL MOT GATA

BALKONGER I HÖRNLÄGEN
UTFÖRS INDRAGNA MED
FYLKNADSMATERIAL I TRÄ

TAK OCH INSTALLATIONER:
PÅ TAK UTFÖRS I PLÅT,
KULÖR ANPASSAS TILL
TEGELKULÖR SAMT
ÖVRIGA PLÅTARBETEN

MÖJLIG LOKAL I
HÖRNLÄGET MOT
CIRKULATIONSPLATSEN
GLASAS UPP

SOCKELVÄNING UTFÖRS
MED KONTRASTERANDE
MURNING FÖR ATT GE
FASADEN VARIATION,
ÄVEN LÄMPLIG PLATS FÖR
SKYLTLÄGE FÖR EV
VERKSAMHET

BALKONG- OCH TRAPP-
RÄCKEN UTFÖRS
HUVUDSAKLIGEN SOM
SMIDESRÄCKEN,
UTFÖRANDE I KULÖR
SOM HARMONIERAR MED
KULÖR PÅ
FASADENS TEGEL

BALKONGER (EJ I HÖRN-
LÄGE) SOM VETTER
MOT GATAN UTFÖRS
ANTINGEN SOM LOG-
GIOR ALT SOM FRAN-
SKA ELLER SPANSKA
BALKONGER (INGET
ELLER ENDAST MINDRE
UTKRAGNING FRÅN
FASAD)

BYGGNAD VID CIRKULATIONSPLATSEN I NORR, LÄNGS ESKILSTUNAVÄGEN
(PRINCIPFASAD - EJ UTFORMAD FÖRSLAG)

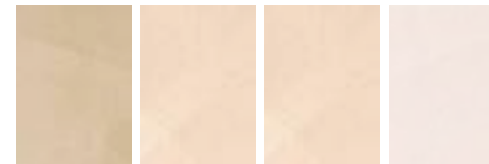
BOSTADSENTRÉER UTFÖRS SOM
UPPGLASADE MOT GATA

GRUNDPALLET NORRA KVARTERET

Kulörerna används för att skapa kopplingar till befintliga byggnader och säkerställa att den framtida miljön i Oppeby upplevs som sammanhängande.

Närområdets bebyggelse består till stor del av putsfasader i olika varma pastellkulörer samt gula tegelfasader.

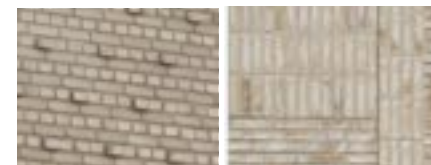
Ljusa, varma kulörer

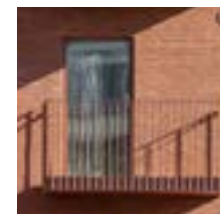
Varmgult tegel

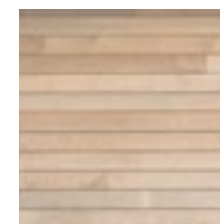
Kontrasterande murning

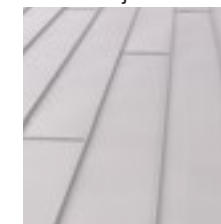
17. Smidesräcken "ton i ton" med tegel

Fyllning av träpanel

Plåt tak - ljus

18. Detaljer av trä

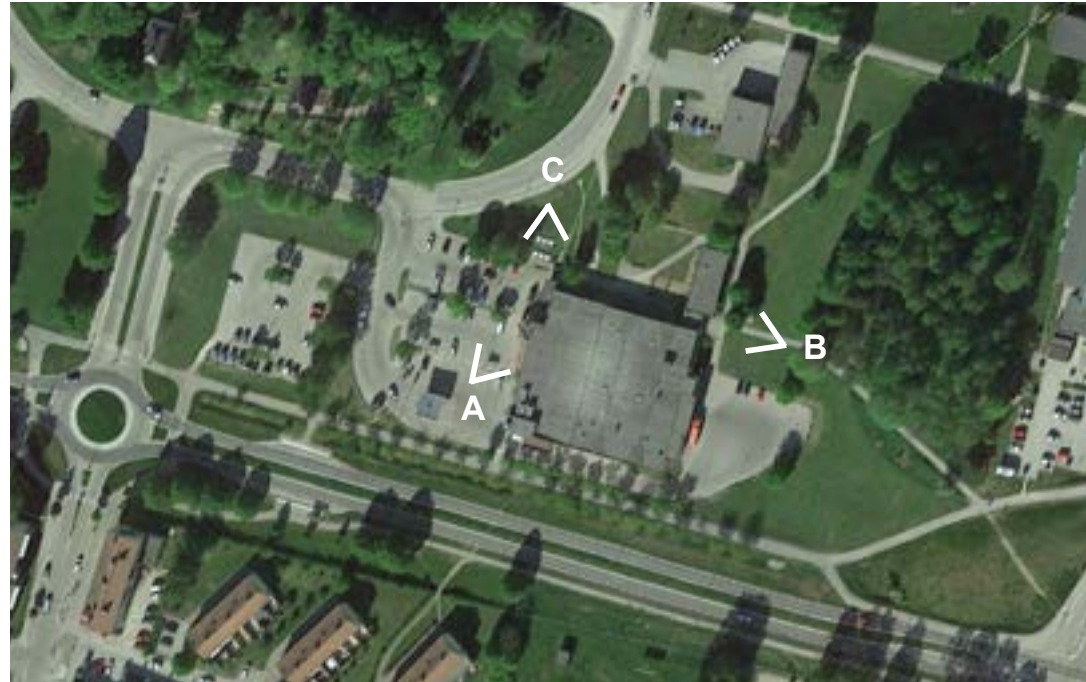
BUTIKEN

Befintlig struktur

Befintlig bebyggelse består av två byggnader uppförda under 1970-talet i tidstypisk utformning med platta tak och sammanhållna volymer i gult tegel med detaljer av trä målat i mörkbrun kulör, vilket tydligt kontrasterar mot det ljusa teglet. Befintliga byggnadsvolymer har en tydlig disposition som lägger fokus på stora "skivor" av tegel som lättas upp genom placering och utformning av de sammanhängande inslagen av trä.

Den större av byggnaderna inrymmer en butik och den mindre har inrymt flertalet olika verksamheter sedan den uppfördes. De båda byggnaderna bildar en tydlig enhet och förbinds av en takbeklädda portik i trä.

Butiken har i flera omgångar byggts ut, senast under tidigt 2000-tal då en ny entré i vinkel mot befintlig byggnad tillfördes. Den nya entrén har utförande i röd plåt och glas. Söder om befintlig butik finns en transformatorstation som uppfördes under tidigt 1990-tal.

Flygvy befintlig butik

A. Vy från väst mot butiksentré.

B. Vy mot befintlig länk mellan annex och butik (till vänster)

C. Vy mot befintlig pausyta utanför butiksentré.

BUTIKEN

Förslaget

Den nya detaljplanen innebär att ny byggrätt för butiksändamål tillskapas inom en yta väster om befintlig byggnad, ut mot Eskilstunavägen. Denna byggrätt utförs i två våningar och medger att butiken med tiden kan fortsätta växa samt att förutsättningar skapas för att tillföra ytterligare service i direkt närhet till butiken.

Befintlig drivmedelsstation avvecklas för att skapa förutsättningar för förändrat marknyttjande av planområdet. Ny angöringsväg för butikens varulogistik tillskapas från Eskilstunavägen vilket medger flytt av den tunga trafiken från Oppeby gård (vägen) samt att denna trafik inte dras in bland kunder och förbipasserande vid butikens framsida.

Butikens parkeringsytor utvidgas till den tidigare gården i öster mellan butiken och annex-byggnaden. De nya parkeringsytorna får en ny angöringsväg från Oppeby gård (vägen) med en sträckning längs med fastighetsgräns mot den tidigare panncentralen i Hästskon 2.

Ytorna framför butiksentré anpassas och zon för fotgängare och cyklister breddas, vilket även skapar förutsättningar för att nyttja marken för cykelparkering, sittytor samt tidsbegränsade marknader och liknande event. Detaljplanen säkerställer byggrätt för möjlig ombyggnad av entrén.

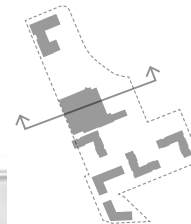
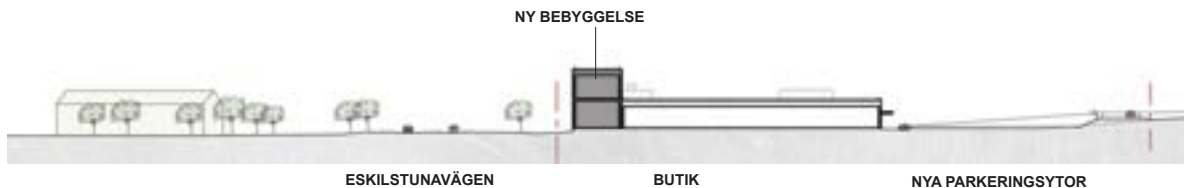
Tillkommande byggnad mot Eskilstunavägen utförs i volymelement vilka kläs in med ett rasterverk av horisontella och vertikala flänsar/reglar i ljus/omålat trä eller tegel. Flänsar/reglar utförs med varierande djup för att ge fasaden djupverkan och skapa ett intressant skuggspel över dagen.

Volymen delas horisontellt in i två "våningar". Den horisontella delningen mellan de två våningarna förhåller sig till befintlig butikshöjd för att säkerställa en fortsatt stark koppling mellan befintlig byggnad och tillbyggnaden.

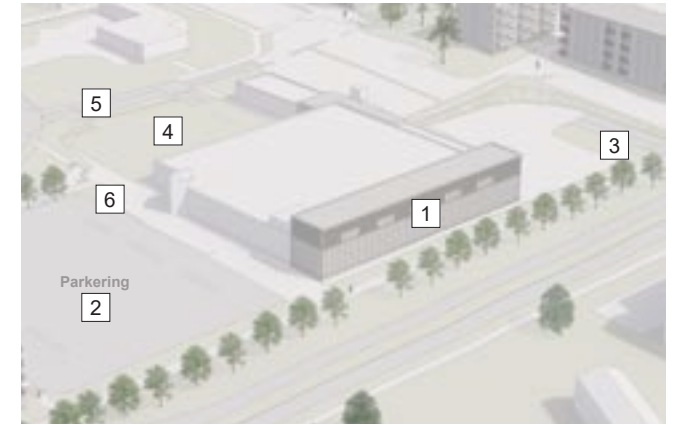
Den nya gestaltningen på byggnaden används på/ ersätter befintliga detaljer i trä för att ge hela byggnaden ett mer monokromt uttryck som ger den en samhörighet med de tillkommande byggnaderna.

Fasadbelysning monteras för att förstärka fasadens djupverkan. Fasadbelysningen skall integreras i fasaden så att belysningen under kvällstid inte kan blända passerande fotgängare/cyklister eller bilister.

1. Ny byggrätt för butiksändamål tillskapas
2. Tillkommande kundparkering där bef. drivmedelsstation avvecklas.
3. Ny angöringsväg för butiken
4. Nya parkeringsytor
5. Ny angöringsväg från Oppeby gård (vägen)
6. Möjlig ombyggnad av entré och nya sittytor/ cykelparkering

SEKTION GENOM ESKILSTUNAVÄGEN OCH BEFINTLIG BUTIK, Skala 1:1000

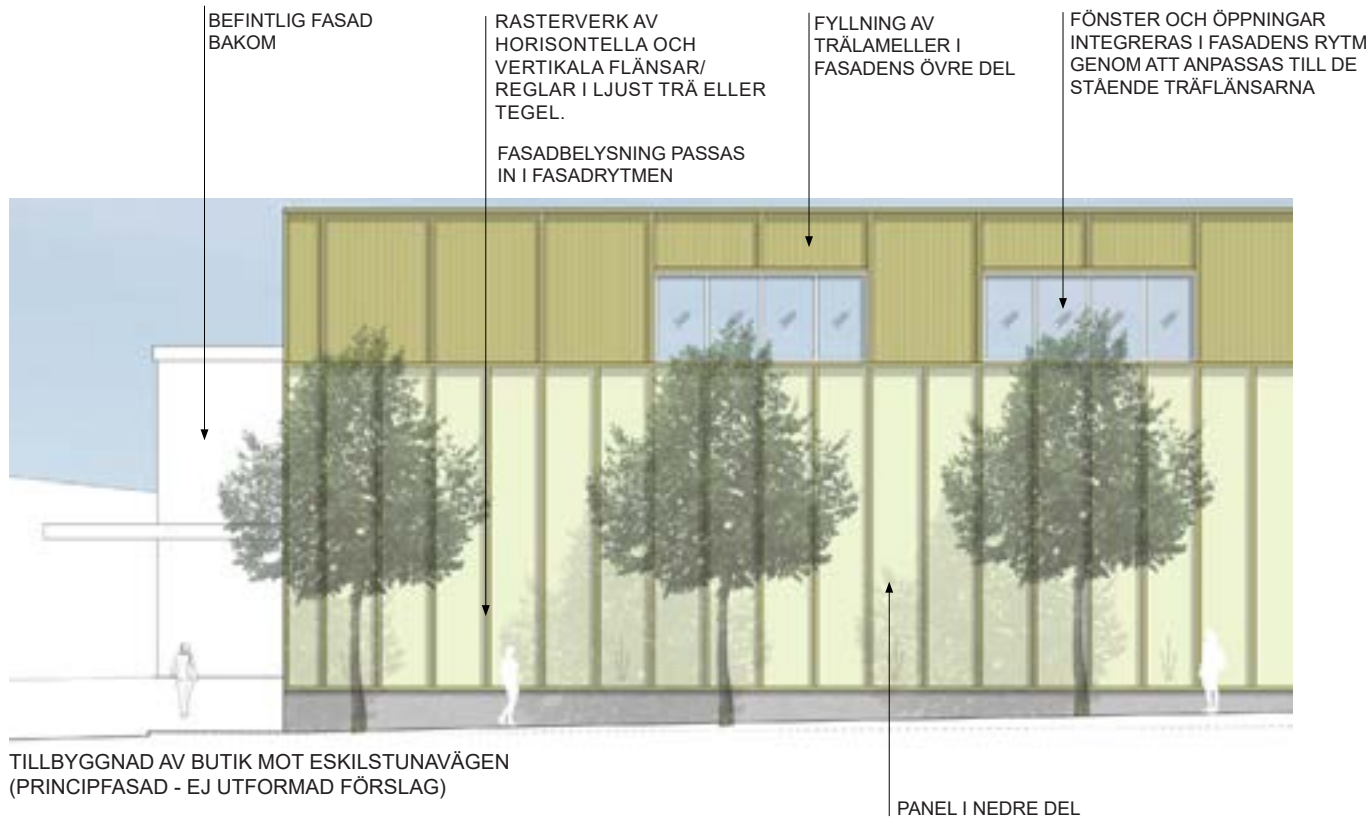
FLYGVY
BUTIKEN MED TILLBYGGNAD LÄNGS ESKILSTUNAVÄGEN
PRINCIPUTFORMNING

UTSNITT SITUATIONSPLAN,

BUTIKEN

PRINCIPFASAD OCH MATERIAL

GRUNDPALETT TILLBYGGNAD BUTIK

SÖDRA DELEN AV FASTIGHETEN

Befintlig struktur

Planområdets södra del består idag av mot söder sluttande gräsytor samt en dunge träd i sydost. Området genomskärs av en diagonalt gående G/C-väg som genar från Sadelvägen i nordvästlig riktning mot Eskilstunavägen.

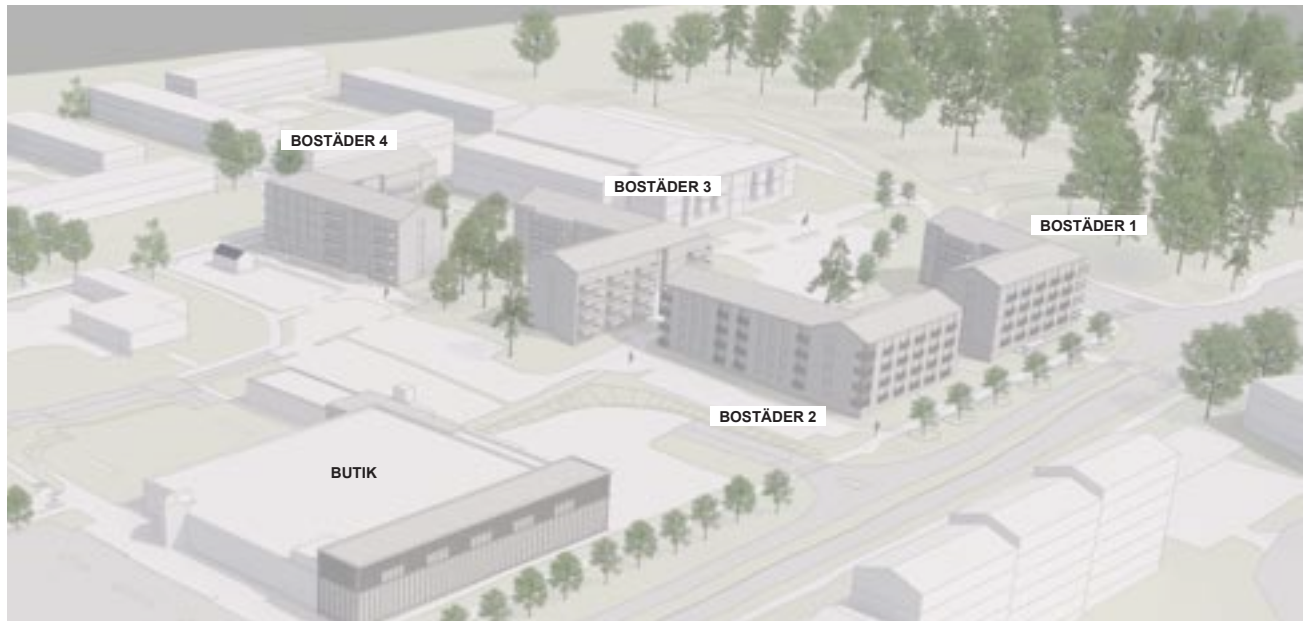
Förslaget

Planområdet sträcker sig längs med Eskilstunavägen till punkten där den möter Sadelvägen. Den södra delen av planområdet bebyggs med 4 våningars bostadshus i två gårdsbildande enheter, en längs Eskilstunavägen och en organiserad runt den trädgrupp som finns i områdets sydöstra del.

Fasader mot gata utförs huvudsakligen med rödbrunt tegel. Mot gård och i de sydöstra kvarteren ges ett friare uttryck med valfritt fasadmateriäl som kompletterar kulör och gestaltning mot gata. Kvarteren binds ihop med likartad sockelväning, kulörer på detaljer kring balkonger och fönsterbröstningar.

Husens utformning skall relatera till- och bidra till att binda samman flera av de olika tidsepoker och stilar som planområdet gränsar till samt bidra till att definiera gaturummet längs Eskilstunavägen.

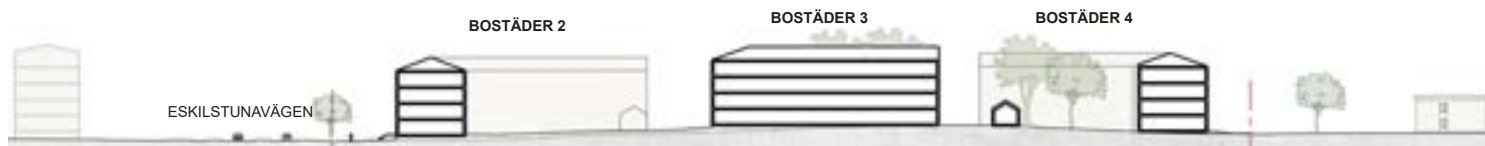
Bebyggelsen i söder avses binda samman befintlig och tillkommande bebyggelse på Eskilstunavägens västra sida med befintlig och ny bebyggelse längs

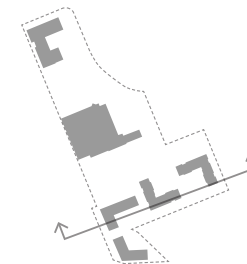
PERSPEKTIVBILD SÖDRA KVARTER - PRINCIPUTFORMNING

Sadelvägen och vidare österut. Byggnaderna kommer upplevas som en del av entrén till Oppeby och i egenskap av detta också ha ett släktskap med bebyggelsen i väster och öster om kvarteren.

De vinkelställda byggnaderna förstärker gaturummet och skapar en tydlig bebyggd front i korsningen av Sadelgatan/ Eskilstunavägen.

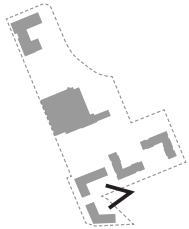

SEKTION GENOM ESKILSTUNAVÄGEN, SÖDRA OMRÅDET SAMT 1970-TALSBEBYGGELSEN INOM OPPEBY GÅRD, Skala 1:1000

SÖDRA DELEN AV FASTIGHETEN

PERSPEKTIVBILDER PRINCIPUTFORMNING

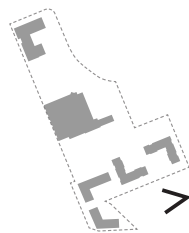
VY - SÖDRA BOSTADSGÅRDEN
PRINCIPUTFORMNING

24. Referensbild med putsfasader i milda toner

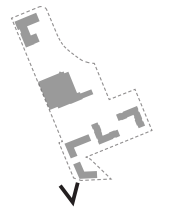
25. Referensbild med fasad i ljus puts och utanpåliggande balkong

VY - SÖDRA BOSTADSOMRÅDET FRÅN SADELVÄGEN
PRINCIPUTFORMNING

SÖDRA DELEN AV FASTIGHETEN

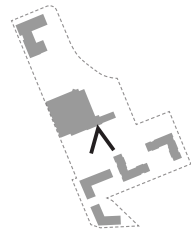
PERSPEKTIVBILDER PRINCIPUTFORMNING

VY - LÄNGS ESKILSTUNAVÄGEN MOT NORR
PRINCIPUTFORMNING

26. Referensbild öppet räcke mot gård

VY - SÖDRA BOSTADSOMRÅDET FRÅN NORR
PRINCIPUTFORMNING

SÖDRA DELEN AV FASTIGHETEN

PRINCIPFASAD OCH MATERIAL MOT GATA

TAK OCH INSTALLATIONER PÅ
TAK UTFÖRS I PLÅT, KULÖR
LIKA ÖVRIGA PLÅTARBETEN

BALKONG- OCH TRAPPRÄCKEN UTFÖRS
HUVUDSAKLIGEN SOM SMIDESRÄCKEN,
UTFÖRANDE I SAMMA KULÖR SOM ÖVRIGA
PLÅTARBETEN

BALKONGER I HÖRNLÄGEN
UTFÖRS INDRAGNA

TEGELKULÖR I RÖTT ELLER
RÖDBRUNT SOM FÖRHÅLLER
SIG TILL OMKRINGLIGGANDE
BEBYGGELSE

SOCKELVÄNING UTFÖRS I TEGEL MED
KONTRASTERANDE MURNING FÖR ATT
GE BYGGNADEN STÖRRE VARIATION

BALKONG ELLER UTE-
PLATS MED MARKKONTAKT
I HÖRNLÄGEN BEROENDE
PÅ BYGGNADENS RELATION
TILL OMGIVANDE MARK

BYGGNAD I SÖDER LÄNGS ESKILSTUNAVÄGEN
(PRINCIPFASAD - EJ UTFORMAD FÖRSLAG)

BOSTADSENTRÉER UTFÖRS SOM
UPPGLASADE MOT GATA

GRUNDPALETT SÖDRA KVARTERET

Kulörerna används för att skapa kopplingar till befintliga byggnader och säkerställa att den framtida miljön i Oppeby upplevs som sammanhängande.

I söder kan varma, röda toner användas för att anknyta till befintlig tegelbebyggelse i närområdet. Detta utgör också ett bra komplement till den norra delens färgskala och bidrar till en mer variationsrik miljö för området i stort.

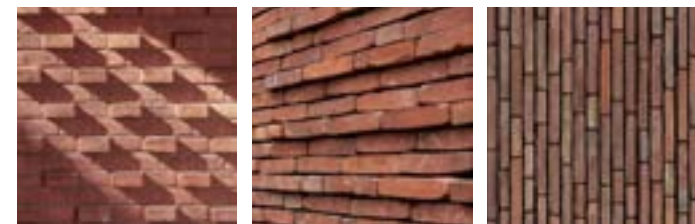
Varma kulörer

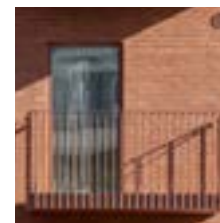
Röda tegel

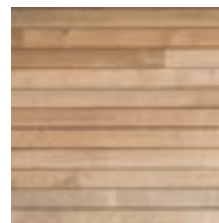
Tegel - kontrasterande murning

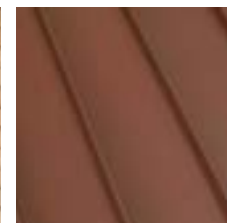
17. Smidesräcken
ton i ton

Fyllning av träpanel

Plåttak

UTEMILJÖN

KORSNING OPPEBY GÅRD ESKILSTUNAVÄGEN

Planområdets norra del avgränsas av Eskilstunavägen i väst samt förlängningen av Regeringsvägen i norr. I hörnlaget mot cirkulationsplatsen kan en lokal med uteplats tillskapas. För att skapa känslan av en samstämmig platsbildning/ torgkänsla utanför lokalen föreslås att markbeläggning på delar av allmän plats utformas lika den på kvartersmark.

En referens för hur detta kan utföras finns direkt väster om Eskilstunavägen. Detta medger bildandet av ett mindre gatu-torg ut över vilket verksamheter kan sträcka sig med t.ex. uteservering eller andra aktiviteter.

Det befintliga träd som står längs planområdets mest nordliga del bevaras och kompletteras ev med ytterligare träd, förutsatt att detta går att göra utan att inkräkta på befintliga ledningsstråk samt utan att skymma sikten mot Oppeby gård från Regeringsvägen och god sikt för trafikanter. Utrymme finns inom vägområdet att komplettera med en separerad gång- och cykelbana förbi "torgytan".

27. Referensbild möjlig platsbildning i korsning Eskilstunavägen / Regeringsgatan

BUTIKSTORGET

Förslaget innebär att parkerings- och fotgängar ytorna arbetas om och att gångstråket längs butikens norra fasad breddas och ges en tryggare utformning mer fokuserad på fotgängarens skala och hastighet. Området ger möjlighet för utvidgad säsongsanpassad verksamhet, julgransförsäljning osv.

Stråket längs den norra butiksfasaden förses även med tydligt markerade ytor för cykelparkering samt tillkommande grönytor som förtydligar gränsen mellan parkering och gångstråk.

I samband med utveckling av befintlig ICA-butik avses de offentliga rummen i anslutning till butiken lyftas och en breddning av fotgängarstråket längs butikens norra fasad kommer genomföras där ytor för cykelparkering och sittplatser kommer ges ökat utrymme.

28. Referensbild exempel på sittplatser och grönska framför butiksentré

Den befintliga mötesplatsen nordväst om butikens entré avses utvecklas och ges ett ansiktslyft för att tillföra fler och mer högkvalitativa vistelseytor för besökare och boende i närområdet.

29. Referensbild exempel på biofilter mellan parkeringsplatser

UTEMILJÖN

BOSTADSGÅRDAR

Bostadsgårdar utformas så att de medger utrymme för lek och vistelse för flera olika åldersgrupper. Detta innebär en ombonad och varierad miljö med möjlighet till både aktivitet och lugn.

Särskild omsorg behöver visas för att säkerställa att boende och besökare får en god utomhusmiljö både för att spendera tid i men även för att kunna blicka ut över. Detta är speciellt viktigt i det fall då det norra området utvecklas till ett äldreboende.

Ytor närmast byggnaderna skall utföras med planteringar för att säkerställa att utvändiga passagestråk inte medför negativa konsekvenser på boendekvalitet och insyn.

Bostadsgårdar skall ta tillvara på de värden som befintlig och bevarad såväl som ny grönska ger möjlighet till genom sittytter samt platser för möten.

I samband med ytor för parkering av cyklar och komplementbyggnader skall också utrymme för vistelse och möten tillskapas.

Avsikten är att säkra kvalitativa bostadsgårdar för möjlighet till umgänge. Detta görs bl.a. genom att ange var man får parkera bil - vilket inte är inne på tänkta bostadsgårdar (inom ytor markerade med n2 på plankarta).

30. Exempel på hur gården kan delas i olika passagestråk och öppna ytor för insyn.

31. Exempel på kombination av varierande platser för lek och vistelse

32. Exempel på lekplats som integreras i landskap

33. Exempel på planteringar längs fasaden.

GRÖNSTRUKTUR OCH BEVARANDEVÄRDA TRÄD

Planområdets gröstruktur består av de öppna lågnyttjade gräsklädda impedimentytor som ligger söder om befintlig bebyggelse samt den skogsdunge som gränsar till dessa gräsytor.

Inom dungen finns både äldre tallar, sälg, björk, asp, ask, lind, lönn samt ung ek. En naturinventering har genomförts av Nyköpings kommunekolog i vilken fyra av träden i dungen pekas ut som särskilt bevarandevärda. Dessa träd bevaras för att säkerställa att tillkommande bebyggelse får en grön koppling till platsen redan vid uppförandet.

Inventeringen slår fast att flera av träden, eller representanter av deras sort, erbjuder olika typer av naturvärden, antingen genom de värden de utgör för pollinatörer eller genom deras potential som rekreativ grönska. Inventeringen föreslår även att det inom dungen anläggs en lekplats bland de träd som bevaras. Denna lekplats föreslås få en tydlig egen karaktär genom sitt läge bland stammarna, samt genom att lekplatsen delvis kan byggas upp av virke från platsen.

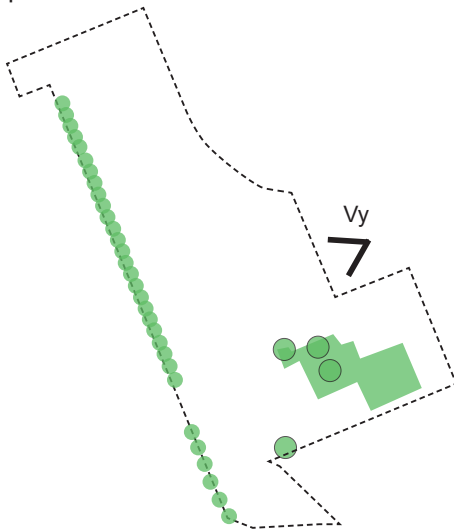

Illustration av områdets gröstruktur

Längs med Eskilstunavägen sträcker sig en rad med träd som utgör en grön inramning av gaturummet. Träden bidrar till att skapa en mer skyddad och behaglig yta för gående och cyklister som rör sig längs sträckan.

De befintliga träd som står längs planområdets mest nordliga del bevaras och kompletteras om möjligt med ytterligare träd, dock utan att skymma sikten mot Oppeby gård från Regeringsvägen.

Trädraden förlängs även till den södra delen av planområdet för att skapa ett mer sammanhållet gatusnitt längs med hela sträckan från korsningen vid Sadelvägen till cirkulationsplatsen vid Regeringsgatan.

Trädraden kan också med fördel kompletteras med ny belysning för att öka attraktiviteten på gång- och cykelstråket.

34. Exempel på naturlekplats, Lunds botaniska trädgård.

Befintlig vy med träddunge i öster

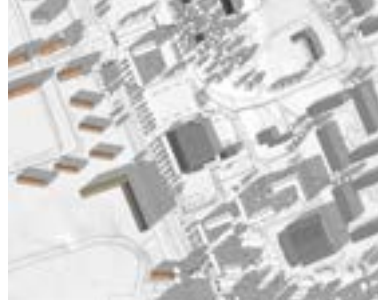
SOLSTUDIER

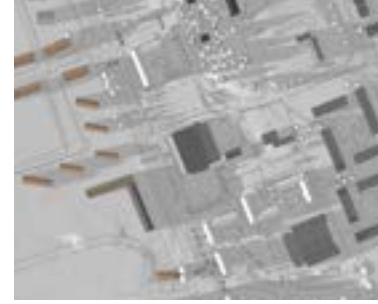
21/3 KL 0900

21/3 KL 1200

21/3 KL 1500

21/3 KL 1700

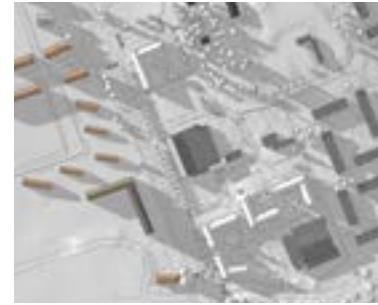
21/6 KL 0900

21/6 KL 1200

21/6 KL 1500

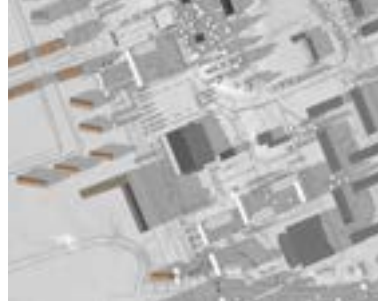
21/6 KL 1800

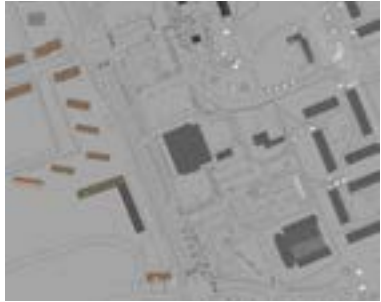
21/9 KL 0900

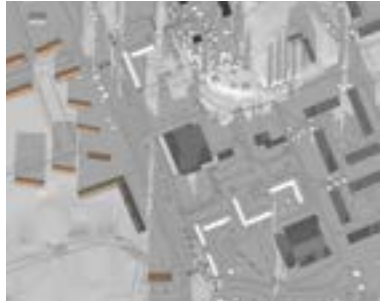
21/9 KL 1200

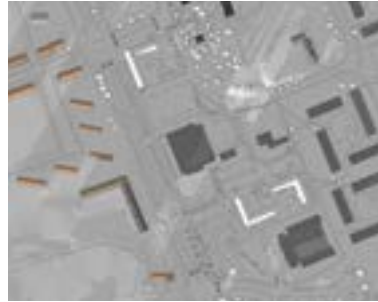
21/9 KL 1500

21/12 KL 1000

21/12 KL 1200

21/12 KL 1400

Se separat solstudierapport 2022-10-20 för mer detaljerade bilder.

Sammanfattning.
Rapporten redovisar att tillkommande bebyggelse endast orsakar skuggbildning på intilliggande fastigheter under sen eftermiddag och kväll på vinterhalvåret, vilket bedöms att vara en acceptabel förändring i ett område utpekad för förtätning enligt gällande översiktsplan.

REFERENSLISTA ILLUSTRATIONER

Samtliga planer, sektioner, diagram och renderingar i detta gestaltningsprogram är framtagna av Equator Stockholm på uppdrag av ICA Fastigheter.

1. Belle vue senior residence, Hampstead London.
Arkitekt: Morris+ Company Fotograf: Jack Hobhouse
2. Gerontopsychiatric Center, GroBscheidnitz.
Arkitekt: kleihues+kleihues Fotograf: Alexander Ludwig
Obst & Marion Schmieding
3. Indiakaj, Köpenhamn. Arkitekt: PLH Arkitekter
Fotograf: Anders Sune Berg
4. Kv Bordslampan 4, Björkhagen.
Arkitekt: Dinell Johansson, Fotograf: Dinell Johansson
5. Bostäder Gamla Oppeby. Fotograf: Google maps
6. Annedalsterrassen Annedal. Arkitekt: Kjellander Sjöberg
Fotograf: Adam Mørk
7. Clockworks Manchester. Arkitekt: IDP Architects
Fotograf: Michelmersh Brick Holdings PLC
8. Projekt: Okänt. Arkitekt: Okänd. Foto: Google street view
9. Britten Pears Archive, Aldeburgh.
Arkitekt: Stanton Williams, Fotograf: Hufton+Crow
10. Llacuna Building, Barcelona. Arkitekt: ARQUITECTURA-G
Fotograf: José Hevia
11. Basisschool Veerkracht, Amsterdam. Arkitekt: Studio Ard
Hoksbergen + Studioninedots Fotograf: Millad Panesh
12. Pink flamingo apartments, Paris.
Arkitekt: Stéphane Maupin Partners
Fotograf: Guillaume Clément, Cecile Septet
13. Nygaardsplassen, Fredrikstad. Arkitekt. Mad arkitekter,
Fotograf: Kyrre Sundahl
14. Nygaardsplassen, Fredrikstad. Arkitekt. Mad arkitekter,
Fotograf: Kyrre Sundahl
15. Gatubild Underlag: Plan- och naturenheten
Nyköpings kommun Fotograf: Okänd
16. St Andrews block B, London,
Arkitekt: Maccreanor Lavington Fotograf: Tim Crocker
17. ÆBELØEN, Aarhus. Arkitekt: CEBRA Architecture
Fotograf: CEBRA Architecture
18. Wildernesse mews retirement community, Kent.
Arkitekt: Morris+Company. Fotograf: Jack Hobhouse
19. Musikhaus, Röthis. Arkitekt: Cukrowicz Nachbaur
Architekten Fotograf: Cukrowicz Nachbaur Architekten
20. Sports Center, Neudorf Strasbourg.
Arkitekt: Atelier Zündel Cristea, Fotograf: Sergio Grazia
21. ICA Kvantum, Trosa. Arkitekt: KK Arkitekter,
Designpartners Bygg- & Anläggningsingenjörer
Foto: Marcus Fridenäs
22. ICA Fastigheter. Illustration: KK Arkitekter
23. James Mosque, Dhaka Bangladesh.
Arkitekt: Shatotto Fotograf: Mike Kelley
24. Projekt: Okänt. Arkitekt: Okänd Fotograf: Okänd
25. Macrolot A2, Zac Seguin, Boulogne-Billancourt.
Arkitekt: MCBAD-Colomer Dumont.
Fotograf: Stéphane Chalmeau
26. HEI-Residential building, Frauenheimgasse.
Arkitekt: AllesWirdGut, Fotograf: AllesWirdGut
27. Södergården, Trollbäcken.
Arkitekt och illustration: Lindberg Stenberg Arkitekter
28. ICA Fastigheter. Illustration: KK Arkitekter
29. Biofilter mellan parkeringsytor, WSP.
Fotograf: Maria Näslund
30. Bild från Norra Djurgårdstaden Stockholm
31. Bild från Norra Djurgårdstaden Stockholm
32. Bild från Norra Djurgårdstaden Stockholm
33. Bild från Norra Djurgårdstaden Stockholm
34. Naturlekplats Lunds Botaniska trädgård.
Underlag: Plan- och naturenheten Nyköpings kommun
Fotograf: Okänd

Förklaringar

- Festhetsgräns / planområdesgräns
- Ny bebyggelse inom planområdet
- Behållig bebyggelse samt utkommande bebyggelse utanför planområdet

Behovsbedömning av detaljplan för HÄSTSKON 1, (ICA Oppeby) Oppeby, Nyköping, Nyköpings kommun

Syfte med detaljplan och kommande detaljplaneläggning (Planen)

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra en utbyggnad av befintlig byggnad för dagligvaruhandel samt skapa förutsättningar för ytterligare byggnation såsom för bostäder inom fastigheten.

Nulägesbeskrivning (Platsen)

Området är en central plats i Oppeby och utgörs av en dagligvaruhandel. Inom fastigheten finns även en tankningsstation och en återvinningsstation som servar stadsdelen. Inom den södra delen av området finns en skogsbeklädd kulle med några identifierade värdefulla träd. Området angränsar i söder till flerbostadshuset Bovieran. I väst löper genomfartsleden Eskilstunavägen, en barriär i stadsdelen och som separerar Oppeby i en östlig samt en västlig del. Öster och norr om planområdet breder bostadsområdet Oppeby gård ut sig; bostadsbebyggelse uppfört under 1970-talet med flerbostadshus i två våningar samt Oppeby gård; områdets äldsta bevarade bebyggelse med herrgårdsbyggnad från 1912 som idag inhyser förskoleverksamhet.

Förslaget överensstämmer med Föpens inriktning för området. Området anges som aktuellt för förtätning och att den nuvarande handelsplatsen med fördel bör förtätas ytterligare genom att tillåta nya byggnader i flera våningsplan för olika typer av ändamål. I övrigt anges att centrumområden med god tillgänglighet till kollektivtrafik är värdefulla och föreslås planläggas för en högre boendetäthet och nyttjandegrad än idag. Det bör skapas möjlighet till affärs- och kontorslokaler i bottenvåning på tillkommande bebyggelse. Föpen anger ett prioriterat planeringsmål där bostadskvarter ska rymma >60 lgh/ha för en genomsnittlig nattbefolkning om minst 130 inv./ha.

*Aktuellt områdes
placering sett till
Nyköpings tätort*

Aktuell fastighet Hästskon 1 inom röd markering

Ställningstagande inför beslut om planbesked (samt underlag till behovsbedömning)

Planen berör ett område som idag utgörs av en plats för dagligvaruhandel. Inom fastigheten finns även en bensinstation och en återvinningsstation som servar stadsdelen. Inom den södra delen av området finns en skogsbeklädd kulle. (Platsen)

Planen anger förutsättningar för en utbyggnation av handelsverksamheten. Detaljplanen möjliggör att området kompletteras med ytterligare markanvändning utöver handel såsom för bostadsbebyggelse (Planen)

Planen medför att befintlig verksamhet kan expandera. Planen medför även att området kan förtätas med annan byggnation såsom bostäder. Planen medför att man bland annat behöver studera trafiksituationen och trafikföring till och från området. (Påverkan)

Översiktsplanen för Nyköpings kommun

Detaljplanen överensstämmer med Översiktsplanen för Nyköpings kommun som anger att en blandning av bostäder och verksamheter är att föredra framför renodlade verksamhetsområden och bostadsområden. På så sätt kan orter ges liv och rörelse under merparten av dygnet. En fortsatt utbyggnad av Nyköpings tätort ska i övrigt ske i enlighet med senast antagen fördjupad översiktsplan. (se nedan)

Fördjupade översiktsplanen för Nyköpings tätort och Skavsta

Detaljplanen överensstämmer med Föpens inriktning för området. Här pekas ut att; en tät centrumbildning föreslås kring korsningen Eskilstunavägen/Regeringsvägen. Nuvarande handelsplats bör med fördel

förtätas ytterligare genom att tillåta nya byggnader i flera våningsplan för olika typer av ändamål. I övrigt anges att centrumområden med god tillgänglighet till kollektivtrafik är värdefulla och föreslås planläggas för en högre boendetäthet och nyttjandegrad än idag. Utifrån planeringsmålen om en blandad funktion med hög befolkningstäthet kan detta främjas genom planmässiga möjligheter till affärs- och kontorsverksamhet i bottenvåning. Prioriterade planeringsmål: bostadskvarter ska rymma >60 lgh/ha för en genomsnittlig nattbefolkning om minst 130 inv./ha.

Den samlade bedömningen av ovanstående aspekter är att planförslaget *inte kan* antas medföra betydande miljöpåverkan. En miljöbedömning med tillhörande MKB behöver därför inte upprättas. Det finns skäl att ändå belysa följande aspekter i den kommande planprocessen:

- Trafikbullerberäkning från Eskilstunavägen
- Ev risker från Eskilstunavägen där en del farligt gods går samt ev risker från bränslestation inom fastigheten om intentionen är att den ska vara kvar
- Ev markföroreningar kring platsen för bensinstationen
- Trafik till och från området (alla trafikslag) för kunder, varutransporter och boende och möjlighet till att samordna infarter
- Möjligheter till fördröjning av dagvatten
- Den tillkommande bebyggelsens anpassning till närmiljön och dess påverkan på stadsbilden
- Möjlighet till att bevara delar av befintlig skogsbeklädd kull och integrera delar av den i framtida boendemiljö
- Flytt av återvinningsstation

Tidigt samråd

Tidigt samråd med Länsstyrelsen gällande denna behovsbedömning

KOMMENTAR

Länsstyrelsen anser att:

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra utbyggnad av befintlig dagligvaruhandel samt skapa förutsättningar för ytterligare byggnation inom fastigheten. Kommunen bedömer att förslaget inte innebär betydande påverkan på miljön. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning. Förutom de i behovsbedömningen redan identifierade aspekterna vill Länsstyrelsen framföra följande inför det fortsatta planarbetet:

Markföroreningar

Kommunen beskriver föroreningsfrågan i behovsbedömningen. Det framgår att det inom planområdet finns en bensinstation och att det därmed finns en risk för att mark- och vatten kan ha förorenats. Länsstyrelsen anser att det är bra att föroreningsfrågan har lyfts tidigt i planprocessen. Senast i detaljplanens granskningsskede ska kommunen kunna redogöra för föroreningssituationen inom berört område. Redogörelsen ska även beskriva vilka åtgärder som krävs samt när åtgärderna ska genomföras för att säkerställa att planen inte utgör en risk för

människors hälsa och miljön.

Risk för olyckor

Länsstyrelsen bedömer att olycksrisken med farligt gods ska beaktas och hänsyn tas i den kommande planeringen. Länsstyrelsen hänvisar till vägledning för farligt gods i fysisk planering som planeringsunderlag: <http://www.lansstyrelsen.se/sodermanland/SiteCollectionDocuments/Sv/publikationer/2015/vagledningfarligtgods-fysisk-planering.pdf>

NAMN

I handläggningen av ärendet deltog Jon Wiggh (fysisk planerare) Ola Sundin (natur), Patrik Holmer (förorenade områden) och Tomas Birgegård (beredskap).

Datum

2016-10-14

Bilagor

- o Bilaga 1 Checklista för behovsbedömning och kommentarer

Sara Rangensjö
Planarkitekt
Stadsbyggnadsenheten
Samhällsbyggnad

Bilaga 1 Checklista för behovsbedömning

MILJÖASPEKT	Kan ett genomförande av planen antas medföra betydande miljöpåverkan			KOMMENTAR/ÅTGÄRD
	JA	OSÄKER	NEJ	
Verksamheter enligt 4 kap 34 § PBL eller enligt Förordning om MKB 3 § eller bilaga 3			x	
Biologisk mångfald				
<i>Riksintresse naturvård</i>			x	
<i>Natura 2000-habitat*</i>			x	
<i>Skyddad natur</i>			x	
<i>Värdefull/känslig natur</i>		X		<p>Inom de södra delarna av området förekommer idag en skogsparti. Identifierade värdefulla träd utgörs av 3 grova tallar samt en ask. Det förekommer en del föryngring av björk, ek, ask, lin och sälg. Vid ingrepp i grönområden ska den negativa påverkan begränsas så mycket som möjligt.</p> <p>Vid ytterligare exploatering inom fastigheten innebär det att området tillgängliggörs på ett annat sätt än tidigare och behovet av grönområden för lek och rekreation ökar. Man bör studera vidare hur delar av skogsområdet kan vara kvar och utgöra en del av framtida boendemiljöer: hus-i-park?</p>
<i>Grön förbindelse</i>			x	Området har god tillgång till naturrummet längs Nyköpingsån. Tillgängligheten till dessa områden behöver

				tittas vidare på i annat sammanhang.
Friluftsliv				
<i>Riksintresse friluftsliv</i>			x	
<i>Strandskydd</i>			x	
<i>Värdefullt friluftsområde</i>			x	Hållets naturreservat ligger nära området och tillgängligheten till detta område bedöms som god med utbyggt gc-nät. Tillgängligheten till årummet och promenadstråket behöver tillgängliggöras ytterligare och studeras vidare i annat sammanhang. Se vidare <i>Rekreation och friluftsliv</i> längre ned.
<i>Grön förbindelse i FÖP</i>			x	
Befolkning				
<i>Jämställdhet</i>			X	Detaljplanen möjliggör ytterligare funktioner inom området vilket bidrar till ett område som används under dygnets alla timmar. Belysning och utformning av området är exempel på sådana aspekter som har betydelse för upplevelsen av området. Området har direkt anslutning till kollektivtrafikstråk längs Eskilstunavägen och gång- och cykelstråk. Kopplingar från området till redan etablerade gc-stråk ska kännas gena och enkla att använda.
<i>Integration</i>			X	Förutsättningar finns för ett integrerat område då planen ger möjlighet till en blandad bebyggelse med bostäder och verksamheter. Området ligger "centralt placerat" i Oppeby med närhet till gång- och cykelvägnät

				och kollektivtrafik.
<i>Barns perspektiv</i>		x		<p>Området utgörs idag av ett område för dagligvaruhandel med en stor parkering, varumottagning och återvinningsstation och är inte en lämplig plats för barn. I den södra delen finns ett mindre skogsområde som möjligen nyttjas som närströvsområde/för lek för barn i närområdet.</p> <p>Förskolor och skola finns inom nära avstånd. För att ta sig till skolan krävs passage över Eskilstunavägen, brett vägområde med mycket fordon.</p> <p>Kommunal lekplats finns i de västra delarna av Oppeby som också kräver passage över Eskilstunavägen.</p>
<i>Ålderssammansättning</i>			x	Blandad bebyggelse, varierade storlekar på bostäder och varierade verksamheter samt närheten till kollektivtrafik och gång- och cykelvägnät ger goda förutsättningar för att området kan rymma människor i alla ålderskategorier.
Människors hälsa				
<i>Buller</i>		x		Trafikbuller förekommer från Eskilstunavägen som är genomfartsled genom Oppeby. Visst bullerregn förekommer från vägtrafiken från E4. Trafikbullerberäkning bör studeras vidare.
<i>Vibrationer</i>			x	
<i>Magnetiska fält</i>			x	
<i>Radon</i>		x		Större delen av området

				ligger inom område med låg risk för markradon. I de östra delarna av området förekommer hög risk mindre frekvent.
<i>Allergi</i>			x	
<i>Miljöfarlig verksamhet</i>		x		En bränslestation för tankning av fordon förekommer inom planområdet. Om tanken är att denna ska ligga kvar kommer man i det fortsatta arbetet att behöva ta fram en riskanalys.
<i>Föroreningar</i>			x	
<i>Markföroreningar</i>		x		Ev förorening kring bränslestationen kan förekomma i marken.
<i>Fysisk tillgänglighet</i>				Området är idag en handelsplats och är tillgängligt för bilburna som såväl gående och cyklister. I och med en nyexploatering med andra funktioner som bostäder kommer området att öppnas upp mer och det blir viktigt att studera lutningar och orienterbarhet inom området men även stråk till och från området.
<i>Rekreation och friluftsliv</i>			x	Oppeby har bra koppling till ett flertal populära natur- och friluftsområden; Nyköpingsån, Hållets naturreservat, Söra, skolskog, sörmlandsleden. naturreservat. I annat sammanhang bör man studera hur man ytterligare kan tillgängliggöra områdets närhet och koppling till de fina miljöerna runt Nyköpingsån.
Människors säkerhet			x	
<i>Ras och skred</i>			x	Inget skredriskområde

Översvämning			x	
Trafiksäkerhet	x			Transporter till och från området; kundtransporter, varutransporter och boendetrafik behöver studeras utifrån var det är lämpligt att placera tillkommande in- och utfarter till området och vilken trafikmängd kan området tänkas generera.
Farligt gods/skyddsavstånd		x		Det förekommer en del farligt godstrafik på Eskilstunavägen. Dock är leden inte utpekad som primär eller sekundär led för farligt gods. Krävs en riskanalys?
Trygghet och säkerhet		x		Trafiksäkerhet, rörelsestråk och orienterbarhet till och från samt genom området möjlighet att ta sig till och från området behöver man studera vidare. I och med att området tillförs ytterligare användning kommer området på ett bättre sätt att nyttjas av flera under dygnets alla timmar vilket är positivt.
Djur och växtliv				
Natura 2000-fågel*			x	
Fridlysta/rödlistade arter			x	
Värdefulla/känsliga arter			x	
Mark				
Geologi och jordarter			x	Lera enligt jordartskartan med urberg kring den skogsbeklädda höjden i de södra delarna av området. Lera är sättningskänsligt och med sämre möjlighet till LOD (lokalt omhändertagande av

				dagvatten). Geoteknisk bedömning blir aktuellt inför kommande grundläggning.
<i>Topografi</i>			x	Området är relativt flackt norrut med högre partier i söder mot skogsdungen. Höjdskillnader mellan 18-26 meter över havet.
<i>Erosion</i>			x	
Vatten				
<i>MKN Avrinningsområde</i>				
<i>Skyddsområde</i>			x	
<i>Ytvatten</i>			x	
<i>Grundvatten</i>			x	
<i>Dagvatten</i>		x		Området ligger inom kommunalt verksamhetsområde för VA. Vid ytterligare exploatering av området aktualiseras dagvattenfrågan då det kommer att krävas fördröjningsåtgärder. Sämre grundförutsättningar för lokalt omhändertagade pga lerjord. Behöver studeras vidare under planläggningen.
<i>Spillvatten</i>			x	Ligger inom kommunalt verksamhetsområde. Behöver ledningar dimensioneras upp?
Luft				
<i>Miljö kvalitetsnorm utomhusluft*</i>			x	
Klimatfaktorer				
<i>Lokalklimat</i>			x	
<i>Ljusförhållanden</i>		x		Att studera ljusförhållanden och skuggning är en viktig del för att ta reda på hur byggnaderna förhåller sig till varandra och den ev omgivande bebyggelsen.
Hushållning mark/resurser				

<i>Energianvändning el och uppvärmning</i>			x	
<i>Energianvändning transporter och kommunikationer</i>			x	
<i>Kollektivtrafikförsörjning</i>			x	Området har god tillgänglighet till kollektivtrafik då det ligger en hållplats invid Eskilstunavägen i direkt närhet från området.
<i>Gång och cykel</i>			x	God tillgänglighet till redan utbyggd gång- och cykelvägnät. Av vikt är att studera stråk genom området och områdets framtida kopplingar till gång- och cykelvägnätet.
<i>Större/annat opåverkat område</i>			x	
<i>Naturresurser **</i>			x	
Landskap				
<i>Landskapsbild</i>			x	
Bebyggelse				
<i>Stadsbild</i>		x		<p>Tillkommande bebyggelse i olika höjder och för olika typer av ändamål bedöms påverka stadsbilden positivt. Idag är det enbart den storskaliga låga butiksbyggnaden utgör "landmärke" med stort fotavtryck liksom flerbostadshuset Bovieran söder om området. En tätare bebyggelse föreslås kunna ske här.</p> <p>Eskilstunavägen är en tydlig barriär mellan de östra och västra delarna av stadsdelen och man bör i annat sammanhang diskutera Eskilstunavägens funktion som genomfartsled och</p>

				vilken utveckling av denna väg som man gärna ser i framtiden.
<i>Gestaltning</i>		x		Byggnadernas och gårdarnas gestaltning är viktiga aspekter i att skapa ett trevligt område. Studera placering av tillkommande byggnadskroppar främst mot Eskilstunavägen för att uppnå någon form av stadsmässighet och undvika gårdar och parkeringar närmast vägen.
Kulturmiljö				
<i>Riksintresse</i>			x	
<i>Fornminne</i>			x	
<i>Byggnadsminne</i>			x	
<i>Övrig värdefull kulturhistorisk miljö</i>			x	
Ev andra väsentliga aspekter		x		Idag ligger en återvinningsstation inom området. Vid planering för bostadsbebyggelse behöver en alternativ plats studeras för denna.
Utbyggnadstid			x	
Miljömål	Bidrar	Motverkar	Osäkert	Berörs ej
Begränsad klimatpåverkan				x
Frisk luft				x
Grundvatten av god kvalitet				x
Levande sjöar och vattendrag				x
Myllrande våtmarker				x
Hav i balans				x
Ingen övergödning				x
Bara naturlig försurning				x
Levande skogar				x
Ett rikt odlingslandskap				x
God bebyggd miljö	x			
Giftfri miljö				x

Säker strålmiljö				x
Skyddande ozonskikt				x
Ett rikt växt- och djurliv				x

Referensmaterial som har använts vid denna bedömning

Titel	Källa	Aktualitet
ÖP/FÖP		2013-12-10
NYGIS		2016-08-31

MSN § Antagande av detaljplan för del av Ferguson 1 m.fl., Hemgården, Nyköping, Nyköpings kommun

Diarienummer: MSN20/52

Sökande: Mark- och exploateringsenheten

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för byggandet av den så kallade Hemgårdspassagen som är en bro över järnvägen för gång- cykel- och motorfordonstrafik. Hemgårdspassagen skapas för att öka tillgängligheten till befintliga och planerade stadsdelar i västra delarna av Nyköping och för att minska järnvägens barriäreffekt. Planläggningen är en avgörande del av en mer långsiktig planering av ett trafiksystem för ökad tillgänglighet mellan stadsdelarna väster om TGOJ-banan, norr och söder om E4 samt som länk mellan trafikplats Kungsladugården och trafikplats Hållet utmed väg E4.

Detaljplanen möjliggör även en gata längs med järnvägen som kopplar samman Kocks väg och Hemgårdsvägen, samt kvartersmark för verksamheter, kontor och centrum.

Förslag till detaljplan har varit föremål för samråd under tiden 2022-04-20 t.o.m. 2022-05-11. Handlingarna har funnits tillgängliga i Stadshusets foajé och på kommunens hemsida.

Under perioden 2022-11-30 t.o.m. 2022-12-21 har planförslaget varit utställt för granskning. Då har berörda myndigheter, kommunala remissinstanser, organisationer och sakägare haft möjlighet att granska och yttra sig kring ett, efter samrådet, reviderat planförslag. Sakägare bjöds också in till en informationsträff då tjänstepersoner från kommunen fanns tillgängliga för att svara på frågor om planförslaget.

Under granskningen samråddes även namnförslagen Hemgårdspassagen, Hemgårdsvägens nya dragning samt Lindgrens väg. Inga yttrande gällande namnförslag har inkommit.

Handlingarna har skickats till berörda myndigheter, kommunala remissinstanser, föreningar, organisationer och sakägare enligt särskild förteckning.

Under planprocessen har totalt 35 skriftliga yttranden inkommit, varav 2 med godkännande av planförslaget samt 28 med synpunkter på planförslaget. Yttrandena är sammanställda i detta granskningsutlåtande och finns även att läsa i sin helhet hos Samhällsbyggnad.

Med anledning av inkomna synpunkter under samråd har följande ställningstaganden och revideringar gjorts av planhandlingarna:

Plankartan

- 1) Planområdet har justerats norr om den stora ladugården och vid Blommenhovsvägen. En mindre del av fastigheten Lagonda 3 inkluderas även inom planområdet.
- 2) Två E-områden har planlagts.
- 3) Justering av skyddsavstånd till transportleder för farligt gods samt komplettering av skyddsbestämmelser för det.
- 4) Den kombinerade markanvändningen GATA1 och T1 har till granskningen ändrats till markanvändning T1 med markreservat för bro för allmännyttig trafik.
- 5) Högsta nockhöjd och exploateringsgrad har justerats med hänsyn till kulturmiljön i området.
- 6) Utfartsförbud intill Hemgårdspassagens södra del har kompletterats.

Plan- och genomförandebeskrivningen

- Komplettering av motiv för att ändra del av detaljplan innan genomförandetiden har gått ut, samt vad som händer med befintliga detaljplaner inom det aktuella området.
- Bedömning om påverkan på riksintressen för kulturmiljövård.
- Motiv för reglering av kvartersmarken.
- Förtydligande om att dispens kan komma att behöva sökas för att ta bort ett par träd från allén.
- En antikvarisk utredning har tagits fram inför granskningen av detaljplanen. Kapitlet om kulturmiljö har skrivits om och lyfter fram slutsatserna.
- Komplettering av illustrationer på dagvattenlösningar enligt utredningen som togs fram till samrådet.
- Komplettering av information om den miljötekniska undersökningen.
- Uppdatering av bullerutredning och slutsatser om vilka riktlinjer bedömningen av bullernivåer ska utgå från.
- En riskutredning har tagits fram inför granskningen av detaljplanen. Kapitlet om risker från farligt gods har kompletterats med slutsatserna från den.
- Beskrivningen om Hemgårdspassagen och anslutande vägar har utvecklats i kapitlet om kommunikationer.
- Komplettering av fastighetsrättsliga frågor om servitut.

Med anledning av inkomna synpunkter under granskningen föreslås följande revideringar av plankartan:

- 1) Komplettering av information om fastighetsrättsliga aspekter

- 2) Förtydligande om bullerutredningens slutsatser om ljudnivåer längs med Blommenhovsvägen.

Inga ändringar i plankartan har genomförts.

Kommunen har inte ingått exploateringsavtal. Genomförandeavtal samt medfinansieringsavtal är tecknade med Trafikverket kring byggnationen av hemgårdspassagen inklusive anslutande vägar.

Bakgrund

Kommunstyrelsen beslutade 2019-12-02 § 296 att uppdra till Mark- och exploateringsenheten att i samverkan med Tekniska divisionen ansvara för en ny detaljplan för Hemgårdspassagen samt för verksamhetsområdet på södra sidan om järnvägen. Mark- och exploateringsenheten har därefter ansökt om ny detaljplan. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2020-08-25 att planarbete för Ferguson 1 mfl får inledas.

Planförslaget är förenligt med kommunens översiktsplan Nyköping 2040 som antogs av Kommunfullmäktige 2021-12-14. Hemgårdspassagen redovisas i ÖP 2040 med målbilden: Hemgårdspassagen kopplar samman områdena Nöthagen/Dammgruvan/Lasarettområdet norr om Södra stambanan med områdena Hemgården/Högbrunn/Idbäcken söder om stambanan. Hemgården skapar ett alternativt vägnät för gång/cykel/kollektivtrafik och biltrafik för relationer som idag sker via antingen Nyköpings centrum eller väg E4. Området är i ÖP utpekade som detaljplanelagd mark för verksamheter.

En undersökning av betydande miljöpåverkan har upprättats och samråd har skett med Länsstyrelsen. Den samlade bedömningen är att en ändring av den gällande detaljplanen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning med tillhörande MKB behöver därför inte upprättas.

Barnrättsprövning

Nej

Beslutsunderlag

Plankarta, plan- och genomförandebeskrivning, granskningsutlåtande.

Miljö-och samhällsbyggnadsnämndens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

- 1) **att** anta detaljplan för del av Ferguson 1 m.fl.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) **att** godkänna granskningsutlåtande daterad 2023-01-05,
- 2) **att** fastställa vägnamnen Hemgårdspassagen, Hemgårdsvägen och Lindgrens väg,
- 3) **att** godkänna detaljplan för del av Ferguson 1 m.fl, samt
- 4) **att** förklara paragrafen omedelbart justerad.

Kommunfullmäktiges beslut skickas till:

Akten

Samhällsbyggnad

Nämndens beslut till:

Namnberedningen

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Beslut om antagande för detaljplan för del av Ferguson 1 m.fl., Hemgården, Nyköping, Nyköpings kommun

Läge: Högrunn

Sökanden: Mark- och exploateringsenheten

Sammanfattning

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för byggandet av den så kallade Hemgårdspassagen som är en bro över järnvägen för gång- cykel- och motorfordonstrafik. Hemgårdspassagen skapas för att öka tillgängligheten till befintliga och planerade stadsdelar i västra delarna av Nyköping och för att minska järnvägens barriäreffekt. Planläggningen är en avgörande del av en mer långsiktig planering av ett trafiksystem för ökad tillgänglighet mellan stadsdelarna väster om TGOJ-banan, norr och söder om E4 samt som länk mellan trafikplats Kungsladugården och trafikplats Hället utmed väg E4.

Detaljplanen möjliggör även en gata längs med järnvägen som kopplar samman Kocks väg och Hemgårdsvägen, samt kvartersmark för verksamheter, kontor och centrum.

Förslag till detaljplan har varit föremål för samråd under tiden 2022-04-20 t.o.m. 2022-05-11. Handlingarna har funnits tillgängliga i Stadshusets foajé och på kommunens hemsida.

Under perioden 2022-11-30 t.o.m. 2022-12-21 har planförslaget varit utställt för granskning. Då har berörda myndigheter, kommunala remissinstanser, organisationer och sakägare haft möjlighet att granska och yttra sig kring ett, efter samrådet, reviderat planförslag. Sakägare bjöds också in till en informationsträff då tjänstepersoner från kommunen fanns tillgängliga för att svara på frågor om planförslaget.

Under granskningen samråddes även namnförslagen Hemgårdspassagen, Hemgårdsvägens nya dragning samt Lindgrens väg. Inga yttrande gällande namnförslag har inkommit.

Handlingarna har skickats till berörda myndigheter, kommunala remissinstanser, föreningar, organisationer och sakägare enligt särskild förteckning.

Under planprocessen har totalt 35 skriftliga yttranden inkommit, varav 2 med godkännande av planförslaget samt 28 med synpunkter på planförslaget. Yttrandena är sammanställda i detta granskningsutlåtande och finns även att läsa i sin helhet hos Samhällsbyggnad.

Med anledning av inkomna synpunkter under samråd har följande ställningstaganden och revideringar gjorts av planhandlingarna:

Plankartan

- Planområdet har justerats norr om den stora ladugården och vid Blommenhovsvägen. En mindre del av fastigheten Lagonda 3 inkluderas även inom planområdet.
- Två E-områden har planlagts.
- Justering av skyddsavstånd till transportleder för farligt gods samt komplettering av skyddsbestämmelser för det.
- Den kombinerade markanvändningen GATA1 och T1 har till granskningen ändrats till markanvändning T1 med markreservat för bro för allmännyttig trafik.
- Högsta nockhöjd och exploateringsgrad har justerats med hänsyn till kulturmiljön i området.
- Utfartsförbud intill Hemgårdspassagens södra del har kompletterats.

Plan- och genomförandebeskrivningen

- Komplettering av motiv för att ändra del av detaljplan innan genomförandetiden har gått ut, samt vad som händer med befintliga detaljplaner inom det aktuella området.
- Bedömning om påverkan på riksintressen för kulturmiljövård.
- Motiv för reglering av kvartersmarken.
- Förtydligande om att dispens kan komma att behöva sökas för att ta bort ett par träd från allén.
- En antikvarisk utredning har tagits fram inför granskningen av detaljplanen. Kapitlet om kulturmiljö har skrivits om och lyfter fram slutsatserna.
- Komplettering av illustrationer på dagvattenlösningar enligt utredningen som togs fram till samrådet.
- Komplettering av information om den miljötekniska undersökningen.
- Uppdatering av bullerutredning och slutsatser om vilka riktlinjer bedömningen av bullernivåer ska utgå från.
- En riskutredning har tagits fram inför granskningen av detaljplanen.

Kapitlet om risker från farligt gods har kompletterats med slutsatserna från den.

- Beskrivningen om Hemgårdspassagen och anslutande vägar har utvecklats i kapitlet om kommunikationer.
- Komplettering av fastighetsrättsliga frågor om servitut.

Med anledning av inkomna synpunkter under granskningen föreslås följande revideringar av plankartan:

- Komplettering av information om fastighetsrättsliga aspekter
- Förtydligande om bullerutredningens slutsatser om ljudnivåer längs med Blommenhovsvägen.

Inga ändringar i plankartan har genomförts.

Kommunen har inte ingått exploateringsavtal. Genomförandeavtal samt medfinansieringsavtal är tecknade med Trafikverket kring byggnationen av hemgårdspassagen inklusive anslutande vägar.

Bakgrund

Kommunstyrelsen beslutade 2019-12-02 § 296 att uppdra till Mark- och exploateringsenheten att i samverkan med Tekniska divisionen ansvara för en ny detaljplan för Hemgårdspassagen samt för verksamhetsområdet på södra sidan om järnvägen. Mark- och exploateringsenheten har därefter ansökt om ny detaljplan. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2020-08-25 att planarbete för Ferguson 1 mfl får inledas.

Planförslaget är förenligt med kommunens översiktsplan Nyköping 2040 som antogs av Kommunfullmäktige 2021-12-14. Hemgårdspassagen redovisas i ÖP 2040 med målbilden: Hemgårdspassagen kopplar samman områdena Nöthagen/Dammgruvan/Lasarettområdet norr om Södra stambanan med områdena Hemgården/Högbrunn/Idbäcken söder om stambanan. Hemgården skapar ett alternativt vägnät för gång/cykel/kollektivtrafik och biltrafik för relationer som idag sker via antingen Nyköpings centrum eller väg E4. Området är i ÖP utpekade som detaljplanelagd mark för verksamheter.

En undersökning av betydande miljöpåverkan har upprättats och samråd har skett med Länsstyrelsen. Den samlade bedömningen är att en ändring av den gällande detaljplanen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning med tillhörande MKB behöver därför inte upprättas.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Beslutsunderlag

Plankarta, plan- och genomförandebeskrivning, granskningsutlåtande.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) **att** godkänna granskningsutlåtande daterad 2023-01-05
- 2) **att** fastställa vägnamnen Hemgårdspassagen, Hemgårdsvägen och Lindgrens väg
- 3) **att** godkänna detaljplan för del av Ferguson 1 m.fl., samt

Miljö och samhällsbyggnadsnämnders förslag till beslut

- 1) Att anta detaljplan för del av Ferguson 1 m.fl.

Maria Ljungblom

Samhällsbyggnadschef

Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2023-01-18

Fanny Ramström

Stadsplanerare

Stadsplaneringsenheten

Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2023-01-18

Beslut till:

KS (inkl underliggande handlingar) för antagande

Namnberedningen

Akten

PLANBESTÄMMLER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns
- Administrativ gräns
- Administrativ och egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmänna platser med kommunalt huvudmannaskap. 4:40 § 5 1 a 2 a

- GATA: Gata
- Kvartermark: 4:40 § 5 1 a 2 a
- C: Centrum
- E: Telekommunikationsanläggningar
- K: Kontor
- T: Järnväg
- Z: Verksamheter

EGENSKAPSBESTÄMMLER FÖR KVARTERSMARK

Byggnadens omfattning

- e: Största byggnadsareal är 30% per fastighet inom användningsområdet dock max 800 km² per byggnad. 4:40 § 11 1 a 1 2
- e: Största byggnadsareal är 40% per fastighet. 4:40 § 11 1 a 1 3
- Marken får inte förses med byggnad. 4:40 § 11 1 a 1 4
- Endast komplementbyggnad får placeras. 4:40 § 11 1 a 1 5
- Högsta nödhöjd i meter. 4:40 § 11 1 a 1 6

Utformning

f: Färgläggningen ska anpassas till områdets kulturmiljö. 4:40 § 11 1 a 1 7

Utformande

b: Endast 80 % av fastighetsarealen får hårdgås. 4:40 § 11 1 a 1 8

Stängsel och utfart

o: Utfartsbud. 4:40 § 11 1 a 1 9

Skydd mot störningar

På kvartermarken ZK ska ventilation förses med nödvärningsringmöjlighet samt friskluftintag vänds bort och placeras högt inom 50 meter från transportlederna av färg god. 4:40 § 11 1 a 1 10

På kvartermarken ZK ska ventilation förses med nödvärningsringmöjlighet samt friskluftintag vänds bort och placeras inom 60 meter från transportlederna av färg god. 4:40 § 11 1 a 1 11

Vätskalkylutläggning för ej upplösas inom 20 meter från närmaste körbänk på E4. 4:40 § 11 1 a 1 12

ADMINISTRATIVA BESTÄMMLER

Huvudmannaskap

Huvudmannaskapet är kommunalt för alla platser. 4:40 § 11 1 a 1 13

Genomförandetid

Genomförandetiden är 10 år efter det att planen har fått laga kraft. 4:40 § 21 5

Markreservat

u: Markreservat för allmännyttiga undergrunda ledningar. 4:40 § 11 1 a 1 14

t: Markreservat för bro för allmännyttig trafik. 4:40 § 11 1 a 1 15

Gemensamhetsanläggning

g: Markreservat för gemensamhetsanläggning. 4:40 § 11 1 a 1 16

Skala 1:1000

A1

Planområdet är upptaget av två tidigare byggnadsplaner: Ferguson 1 m.fl. (2012) och Ferguson 1 m.fl. (2013). Dessa planer har utvärderats och utvärderingsrapporten är tillgänglig på: [http://www.nykoping.se/planering/planer/planer-och-projekt/planer-och-projekt-2012-2013](#). De tidigare planerna har utvärderats enligt 4:40 § 11 1 a 1 17.

Till planen hör:	☒ Planbeskrivning	☒ Gränsgifulläsningsprogram
☒ Planprogram	☒ Miljökonsekvensbeskrivning	☒ Gestaltungsprogram
☒ Samrådsredogörelse	☒ Fastighetsförteckning	☒ Kvartersprogram
	☒ Samrådsredogörelse	☒ Illustration

Detailplan för Ferguson 1 m.fl.

Nyköpings kommun Södermanlands län Beslutsdatum: _____

Antagandehandling Godkännande: _____

Upprättad 2022-03-17 Laga kraft: _____

Fanny Ramström
Stadsplanerare, Nyköpings kommun

SHB20/12

Detaljplan för del av Ferguson 1 m.fl.

Plan- och genomförandebeskrivning
Antagandehandling

Reviderad 2023-01-10

Innehåll

Planhandlingar.....	4
Planens syfte och huvuddrag.....	4
Planförfarande.....	4
Förenlighet med 3, 4 och 5 kap. MB.....	4
Plandata.....	4
Läge, areal och omfattning.....	4
Markägoförhållanden.....	5
Tidigare ställningstaganden.....	5
Översiktliga planer och program.....	5
Befintliga detaljplaner.....	5
Områdesbestämmelser och förordnanden.....	7
Riksintressen.....	8
Kommunala beslut.....	8
Undersökning av betydande miljöpåverkan av detaljplan.....	8
Förutsättningar och förändringar.....	9
Stadsbild/landskapsbild.....	9
Bebyggelse.....	10
Offentliga rum och platser (Friytor).....	11
Natur och grönstruktur.....	11
Kulturmiljö.....	12
Dagvatten.....	14
Översikt.....	14
Översvämning.....	17
Miljökvalitetsnormer (MKN).....	17
Störningar och risker.....	18
Förorenad mark.....	18
Buller.....	19
Farligt gods.....	21
Sociala frågor.....	22
Tekniska förutsättningar.....	22
Geotekniska förhållanden och radon.....	22
Vatten och spillvatten.....	24
El, tele och fiber.....	25
Kommunikationer.....	25

Genomförande.....	30
Organisatoriska frågor.....	30
Tidplan	30
Genomförandetid	30
Huvudmannaskap och ansvarsfördelning	30
Namnsättning.....	30
Avtal.....	30
Fastighetsrättsliga frågor	31
Ekonomiska frågor	31
Planekonomi.....	31
Tekniska frågor	32
Utredningar	32
Revideringar	32
Konsekvenser av planens genomförande	33
Konsekvenser för fastighetsägare samt andra sakägare	33
Sociala konsekvenser.....	34
Medverkande i planarbetet	34

Planhandlingar

Detaljplanen består av plankarta med planbestämmelser, planbeskrivning, undersökning av betydande miljöpåverkan samt fastighetsförteckning.

Planens syfte och huvuddrag

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för byggandet av den så kallade Hemgårdspassagen som är en bro över järnvägen för gång- cykel- och motorfordonstrafik. Hemgårdspassagen skapas för att öka tillgängligheten till befintliga och planerade stadsdelar i västra delarna av Nyköping och för att minska järnvägens barriäreffekt. Planläggningen är en avgörande del av en mer långsiktig planering av ett trafiksystem för ökad tillgänglighet mellan stadsdelarna väster om TGOJ-banan, norr och söder om E4 samt som länk mellan trafikplats Kungsladugården och trafikplats Hållet utmed väg E4.

Detaljplanen möjliggör även en gata längs med järnvägen som kopplar samman Kocks väg och Hemgårdsvägen, samt kvartersmark för verksamheter, kontor och centrum.

Planförfarande

Detaljplanen handläggs enligt PBL, SFS 2014:900/902, och med standardförfarande.

Förenlighet med 3, 4 och 5 kap. MB

Planförslaget bedöms vara förenligt med en ur allmän synpunkt lämplig användning av mark och vattenområden enligt bestämmelserna i 3, 4 och 5 kap. MB.

Plandata

Läge, areal och omfattning

Planområdet är beläget väster om E4 i Hemgårdens nordöstra del och över järnvägen till Nöthagen. Planområdet innefattar del av fastigheterna Ferguson 1, Väster 1:2, Anderslund 1:13 och 1:27, Nöthagen 6, Högbrunn 1:4, Lagonda 3 och 1:5 och Fargo 1 samt fastigheterna Ferguson 2 och 3. Området avgränsas av E4 i öst och av Blommenhovsvägen i norr. Planområdet är cirka 7 ha stort. Planområdet består av verksamhetsområde, infrastruktur och naturmark idag.

Figur 1. Kartbild över planområdets läge (inringat i vitt).

Markägoförhållanden

Nyköpings kommun är ägare till Ferguson 1, Ferguson 2, Ferguson 3, Högbrunn 1:4, Högbrunn 1:5, Anderslund 1:27, Anderslund 1:13, Fargo 1 samt Nöthagen 6. Trafikverket är ägare till Väster 1:2. Lagonda 3 ägs av en privat fastighetsägare.

Tidigare ställningstaganden

Översiktliga planer och program

Planförslaget är förenligt med kommunens översiktsplan Nyköping 2040 som antogs av Kommunfullmäktige 2021-12-14. Hemgårdspassagen redovisas i ÖP 2040 som ett utvecklingsområde för biltrafik med målbilden:

Hemgårdspassagen kopplar samman områdena

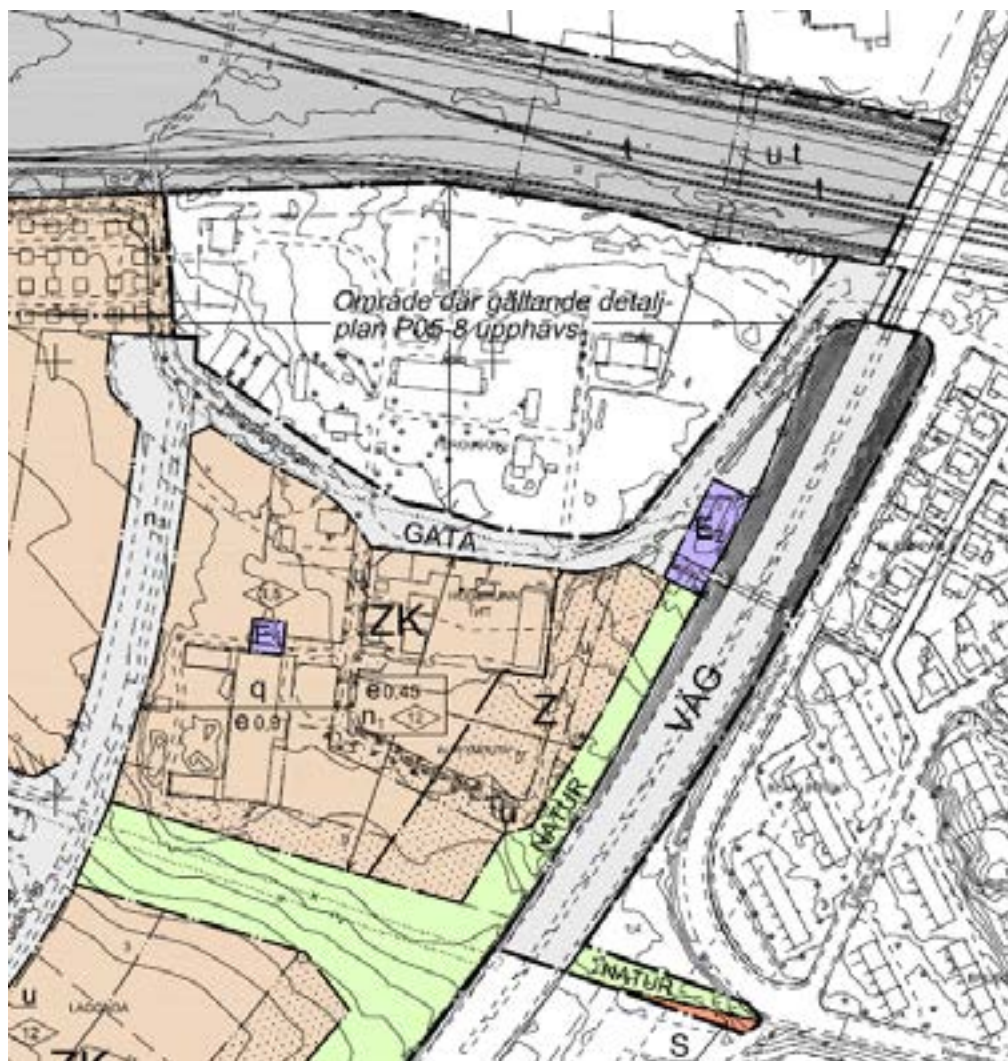
Nöthagen/Dammgruvan/Lasarettområdet norr om Södra stambanan med områdena Hemgården/Högbrunn/Idbäcken söder om stambanan. Hemgården skapar ett alternativt vägnät för gång/cykel/kollektivtrafik och biltrafik för relationer som idag sker via antingen Nyköpings centrum eller väg E4. Övriga delar av planområdet är i ÖP utpekade som mark för verksamheter.

Befintliga detaljplaner

För området gäller följande detaljplaner:

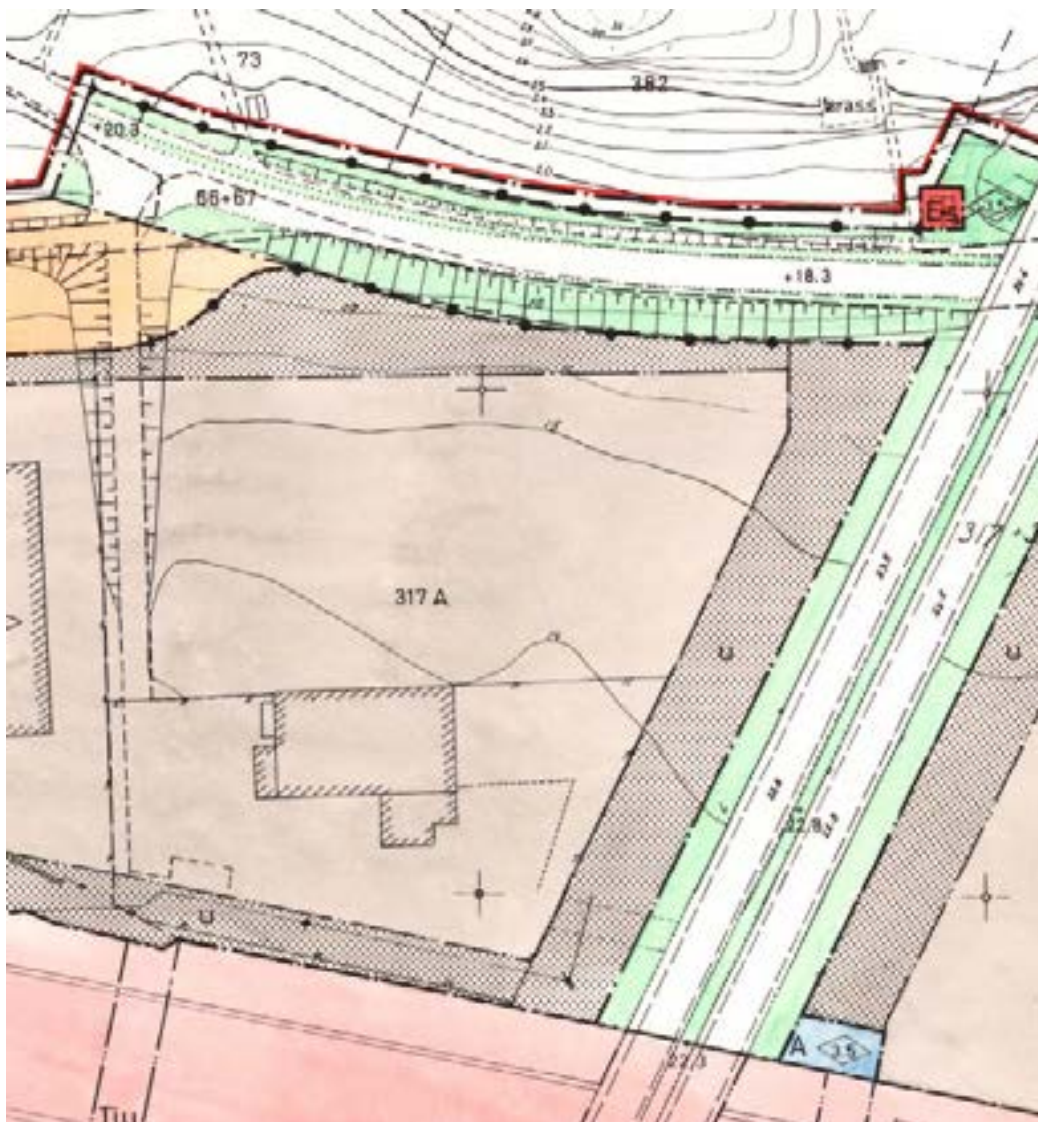
P18-24 Detaljplan för del av Högbrunn 1:5, Hemgården. Detaljplanen medger verksamheter, kontor, teknisk anläggning, trafik samt allmän platsmark i form av gata och natur inom aktuellt planområde. Planen vann laga kraft 2018-07-14. Genomförandetiden går ut 2023-07-14. Motiv för att ta fram en ny detaljplan som berör en del av planområdet för P18-24 under pågående genomförandetid är att planen behöver upprättas för att anläggandet av Hemgårdspassagen och anslutande gator ska kunna genomföras. Passagen

utgör ett stort allmänt intresse med syfte att öka tillgängligheten mellan stadsdelar och minska järnvägens barriäreffekt i tätorten och allt efter den växer till, speciellt i passagens närområde. Kommunen är markägare till samtliga fastigheter inom området, bortsett från Väster 1:2 och Lagonda 2. Anläggningen av Hemgårdspassagen sker i samverkan med Trafikverket som utgör både markägare i delar och som infrastruktur. Föreslagen detaljplan bedöms inte leda betydande olägenheter för intilliggande fastigheter inom P18-24.

Figur 2. Kartutsnitt från detaljplan P18-24 över aktuellt planområde.

För den norra delen av planområdet gäller P74-10 som är en stadsplan från 1973. Detaljplanen medger industri, gata och park för aktuellt planområde. Genomförandetiden har gått ut.

Figur 3. Kartutsnitt från detaljplan P74-10 över aktuellt planområde.

Om föreslagen detaljplan antas och vinner laga kraft upphör tidigare detaljplaner att gälla inom planområdet, men fortsätter att gälla som tidigare utanför det nu aktuella planområdet.

Områdesbestämmelser och förordnanden

Det finns ingen känd fornlämning inom planområdet men det finns uppgifter om att en tunnackig flintyxa (L1984:7617) från stenåldern är påträffad vid dikningsarbeten i planområdets södra del. Kommunen har genomfört samråd med Länsstyrelsen som bedömer att det inte behövs några arkeologiska åtgärder inför planens genomförande.

Längs Blommenhovsvägens södra sida finns en stenmur. Stenmuren är klassad som övrig kulturhistorisk lämning och har inte fornlämningsstatus men bör i enlighet med 1 kap 1 § kulturmiljölagen så långt som möjligt bevaras och skyddas som en del av det gemensamma kulturarvet. Planavgränsningen är anpassad till muren och ett genomförande av planen bedöms inte påverka denna.

Riksintressen

Planområdet angränsar till E4 och löper över järnvägen som är utpekade som riksintresse för kommunikation. Väg E4 ingår i Trans European Transport Network, TEN-T. Vägar som ingår i TEN-T är av särskild internationell betydelse. Väg E4 är en viktig väg för både person- och godstrafik.

Järnvägen trafikeras idag av både godståg och persontåg. Sträckan förbi planområdet kommer byggas om i samband med genomförandet av Ostlänken som är en ny dubbelspårig stambana mellan Järna och Linköping. Sträckan förbi planområdet ligger på bibana Nyköping.

Ett genomförande av planförslaget bedöms inte påverka nämnda riksintressen negativt då det redan är exploaterad mark som tas i anspråk.

Hemgårdspassagen kommer inte påverka trafikeringen och möjligheten till framtida utökad trafikering.

- Planområdet ligger i nära anslutning till riksintresseområden för kulturmiljövård Nyköpings residensstad samt för Arnö-Stora Kungsladugården. En antikvarisk konsekvensbedömning har tagits fram som underlag till detaljplanen. Den samlade bedömningen av planförslagets påverkan på nämnda riksintressen är att de kulturhistoriska värden som ligger till grund dem förblir oförändrade. Det betyder att planförslaget för en neutral påverkan och att planförslaget inordnar sig i den utveckling av området som pågått sedan den första detaljplanen fastställdes 2004.

Kommunala beslut

Mark- och exploatering har ansökt om planbesked för att upprätta en detaljplan för del av fastigheten Ferguson 1 med flera i syfte att möjliggöra en ny planskild passage över järnvägen för gång-, cykel- och motorfordonstrafik.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har 2020-08-25 i ett planbesked beslutat att detaljplanearbete får inledas för del av fastigheten Ferguson 1 m.fl. (Hemgårdspassagen).

Undersökning av betydande miljöpåverkan av detaljplan

En undersökning av betydande miljöpåverkan har upprättats och samråd har skett med Länsstyrelsen. Den samlade bedömningen är att en ändring av den gällande detaljplanen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning med tillhörande MKB behöver därför inte upprättas.

I det tidiga samrådet med Länsstyrelsen har följande aspekter tagits upp som viktiga att hantera i planprocessen:

- Planområdet är beläget mellan de riksintressanta kulturmiljöerna Nyköpings residensstad och Arnö - Stora Kungsladugården och bör

förhålla sig till riksintressenas värden. Planförslagets påverkan på kulturmiljön bör analyseras i det fortsatta arbetet i en kulturmiljöanalys.

- Riksintressen för kommunikationer (E4, befintliga järnvägar och Ostlänken) måste beaktas.
- Med anledning av den tidigare miljöfarliga verksamheten som angränsar till detaljplansområdet behöver markföroreningar undersökas.
- Trafiksäkerhet och trygghet
- Risker förknippade med transport av farligt gods.
- Planområdet även berör grundvattenförekomsten Larslundsmalmen. En dagvattenutredning bör tas fram.
- Luftkvalité
- Skyddsvärda- och alléträd och behovet av en naturvärdesinventering.

På en annan plats skulle denna typ av åtgärd kunna bedömas att ha betydande miljöpåverkan men i och med att området redan är starkt påverkat av E4 i form av trafikbuller, barriäreffekt samt risk för olyckor, så bedöms inte den tillkommande påverkan av Hemgårdspassagen särskilt stor.

Förutsättningar och förändringar

Stadsbild/landskapsbild

Nuläge och förutsättningar

Planområdet präglas idag av storskalig infrastruktur. Järnvägen skär igenom planområdet och i öster avgränsas planområdet av E4. Området norr om järnvägen består främst av verksamheter. Ytterligare norrut finns ett skogsområde med höga naturvärden där det skogbeklädda berget är en tydlig fond i landskapsbilden.

Planområdets södra del (söder om järnvägen) präglas av en kulturhistoriskt känslig och värdefull gårdsmiljö som uppfördes vid sekelskiftet till 1900-talet som dock genom åren har fragmentiserats och förlorat viktiga samband med sin omgivning i takt med att Hemgårdens verksamhetsområde byggts ut. Väster om planområdet finns ett område med garage som kommer tas bort i samband med att gata längs med järnvägen som kopplar samman Kocks väg och Hemgårdsvägen byggs ut.

Förändringar enligt planförslaget

Stadsbilden kommer att påverkas i samband med att en ny planskild väganslutning anläggs parallellt med E4. Vägområdet utvidgas, men en samförläggning med E4 bedöms dock som fördelaktigt eftersom vägarna samlas i ett redan trafikintensivt område. Den redan fragmenterade gårdsmiljö vid Hemgården blir påverkad genom ytterligare splittring.

Bebyggelse

Nuläge och förutsättningar

I planområdets norra del finns idag verksamheter etablerade. På den södra sidan intill planområdet ligger Hemgårdens bebyggelse som har ett kulturhistoriskt värde (se rubrik Kulturmiljö) och som innefattar verksamheter där tillfälligt boende förekommer.

Förändringar enligt planförslaget

Planförslaget möjliggör för att verksamheter fortsatt ska kunna verka norr och söder om planområdet.

I den norra delen av planområdet föreslås markanvändningarna verksamheter (Z) centrumverksamhet (C) samt kontor (K) för att möjliggöra att flera typer av verksamheter kan etablera sig inom området. I Nöthagen precis öster om norra delen av planområdet finns planer på en ny stadsdel med bland annat 1600 bostäder, verksamheter och skola vilket talar för en vidare utveckling av markanvändningen för centrum även väster om E4. Största byggnadsarea föreslås utgöra 40% per fastighet och nockhöjden regleras till 10 meter. Markanvändningsområdet kan fortsätta utgöra en fastighet, eller delas upp till fler fastigheter.

I södra delen av planområdet inom fastigheten Ferguson 1 föreslås markanvändningen utgöra verksamheter (Z) och kontor (K). Detta område gränsar till befintligt verksamhetsområde med motsvarande markanvändning. Områdets mer perifera och bilberoende läge gör det mindre lämpligt för centrumändamål, C, vilket bedöms som mer lämpligt i de norra delarna. Bebyggelsen behöver anpassas till befintlig trädallé inom området som omfattas av det generella biotopskyddet, läs mer under rubriken *Grönstruktur*. Största byggnadsarea föreslås utgöra 30% per fastighet inom användningsområdet, dock max 800 kvm per byggnad. Höjden regleras till 9 meter inom den större delen av området. Fastighetsstorlek regleras inte i detaljplanen utan är flexibel. Det är därför möjligt att hela området styckas av till en eller flera fastigheter. Angöring är möjlig genom trädallén i Hemgården, eller öster om grannfastigheten Högbrunn 1:41.

Bebyggelsen i planområdets södra del ska utformas med hänsyn till närområdets kulturmiljö. Exploateringsgraden och höjd är anpassad för att den röda ladan (med en höjd på 13,5 meter) ska fortsätta utgöra största byggnaden i området. Då fastighetsstorlek inte regleras, är det möjligt att området styckas av till fler fastigheter. Det innebär fler men mindre byggnadsvolymer i området, då max 800 kvm per byggnad kvarstår. Ladugården fortsätter därmed utgöra den största byggnaden i området. Gårdsplanen till den ladugården regleras med prickmark som innebär att marken inte får förses med byggnad. Söder om gårdsplanen får endast komplementbyggnader till en höjd på 4 meter placeras. Utformning av den tillkommande bebyggelsen regleras genom bestämmelsen f1 som anger att färgsättningen ska anpassas till områdets

kulturmiljö. Läs mer om områdets historia och bebyggelse under rubriken *Kulturmiljö*.

Figur 4: 3D-bild över den södra verksamhetsmarken sedd från E4, med möjlig bebyggelse intill den stora röda ladugården då området delas upp till två fastigheter på vardera sida av trädallén. Bebyggelsen kan komma att se annorlunda ut. (Nyköpings kommun, 2022)

Med hänsyn till risker från E4 som utgör en transportled för farligt gods så regleras placering av ventilation och utrymningsvägar i plankartan. För att säkerställa ett minsta avstånd från järnvägen föreslås också ett bebyggelsefritt avstånd i det norra planområdet för verksamheter. Läs mer under rubriken *Risker*.

Inom planområdet föreslås även tre E-områden avsedda för tekniska anläggningar att planläggas. Läs mer under rubriken *Tekniska förutsättningar*.

Offentliga rum och platser (Friytor)

Nuläge och förutsättningar

Planområdet består inte av några offentliga rum utöver gator, vägar och mindre områden som är planlagda som natur längs med E4 och i den södra delen av planområdet.

Förändringar enligt planförslaget

Det kommunala vägnätets markanspråk kommer öka till följd av planens genomförande. En del av ytorna som idag är planlagda som natur kommer att försvinna.

Natur och grönstruktur

Nuläge och förutsättningar

Vegetation i planområdet utgörs huvudsakligen av en liten skogsdunge i söder och en trädridå längs järnvägen. Området kring Hemgården karaktäriseras av en trädallé och gårdsmiljöer med stora fristående eller sammanhängande träd

vilka avskiljer husen från omgivningen. Sweco (2021) har gjort en naturinventering där de kartlagt tre dubbelsidiga alléer och en enkelsidig allé. Samtliga alléer har generellt biotopskydd. Utöver biotopskyddet innehåller flera av alléerna särskilt skyddsvärda träd. Utöver alléerna påträffades ett antal skyddsvärda träd under inventeringen bland annat tre skyddsvärda björkar med en stamdiameter mellan 45-60 centimeter inom planområdets södra del.

Figur 5: Utdrag från inventeringskarta för alléer och träd över den södra delen inom planområdet (Sweco 2021).

Förändringar enligt planförslaget

Planförslaget har anpassats till befintliga trädalléer så dessa kommer att bevaras med hänsyn till det generella biotopskyddet. För att möjliggöra angöring till verksamhetsmarken söder om allén kan dock ett par av träden behöva tas bort. Dispens för att ta bort träden behöver sökas i samband med bygglov. I den södra delen av planområdet införs bestämmelsen a1 om innebär att träd med en större stamdiameter än 30 centimeter behöver marklov för att fällas. Vägbron övergår efter att den korsar järnvägen till att gå på höga banker med slänter av vegetation vilket gör att gaturummet upplevs mindre hårdgjort. Vid anläggande av den nya korsningen vid Blommenhovsvägen kommer möjligheterna att ersätta tidigare asfalterade ytor med grönt och några träd att undersökas närmare.

Kulturmiljö

Nuläge och förutsättningar

Planområdet är beläget mellan de riksintressanta kulturmiljöerna Nyköpings residenstad och Arnö - Stora Kungsladugården. Inom planområdets södra del ligger den lokalt intressanta kulturmiljön Hemgården. Inom områdets norra del finns Blommenhovsvägen som utgör en gammal vägsträckning med stora kulturmiljövärden.

En kulturhistorisk konsekvensbeskrivning har tagits fram som underlag för detaljplanen för att beskriva värden och planens bedöma påverkan på Hemgården. Hemgårdens kända historia börjar på 1870-talet då det byggdes en mindre gård på platsen. Landskapet runt omkring hade brukats sedan århundraden och hade en gång i tiden tillhört kronan genom de kungsgårdar som fanns utanför stadens gräns. Den lilla gården togs i bruk som fattigvårdsanstalt år 1899. Avståndet till staden var vid det här laget betydligt större än idag då den västra stadsgränsen gick längs Järnvägsgatan vid början av 1900-talet. Högrunn var endast en gård bland många i det vidsträckta odlingslandskapet.

Under början av 1900-talet byggdes fler verksamhetsbyggnader och personalbostäder i Hemgården. En park anlades runt husen vilken med tiden kom att bli omfattande. Träd planterades, alléer anlades och en fruktträdgård skapades för de boende att vistas i som en del av vården och rekreationen på området.

Under 1940-talet började ett villaområde i närheten av området att byggas. Förändringar och verksamheten och nedläggning av verksamheten under början av 1970-talet ledde till att flera byggnader i Hemgården revs. När den nya motorvägen, idag känd som E4, anlades fick Nyköping en ny och tydlig gräns mot den stadsnära öppna odlingsmarken. Förhållandet bestod länge men vid mitten av 2000-talet togs ytterligare mark i anspråk för utvecklingen av staden. Denna gång var det på den västra sidan av E4:an, på den mark som tidigare brukades i Hemgården regi. Med det försvann den tidigare kopplingen mellan Hemgården och den omgivande odlingsmarken. Som en följd av att även den lilla ladugården är borta så är det bara den stora ladugården som vittnar om den tidigare jordbruksverksamheten idag.

Öster om Hemgården intill järnvägen finns den så kallade "garagebyn" som är ett ovanligt exempel på Nyköpings industrihistoriska arv. Garagebyn byggdes på 1950-talet av stora transportlådor av trä som användes för import av bilar av den NK-ägda bilfabriken ANA i Nyköping. Garagen är identifierade som kulturhistoriskt värdefulla men skyddas inte i gällande detaljplan P18-24 med rivningsförbud eller skyddsföreskrifter. Garagen ägs av privatpersoner och marken arrenderas av kommunen som är fastighetsägare.

Förändringar enligt planförslaget

Med planförslagets nya vägdragning blir Hemgården ännu mer kringskuret av väginfrastruktur. Samtidigt skapas förutsättningar för de invånare som rör sig i området att få en ökad tillgänglighet när korsningen av järnvägen förbättras. Hemgårdens parkmiljö tar skada främst på fastighetens norra och östliga delar. Planförslaget är förenligt med kommunens översiktsplan, som beskriver en utveckling av väginfrastruktur och verksamheter i området.

Den antikvariska konsekvensbeskrivningen menar att trots de stora förändringarna som har skett under början av 2000-talet, kan Hemgården fortfarande upplevas som den kulturmiljö den är, då vegetationen i stor

utsträckning begränsar upplevelsen av omgivningen när man rör sig bland de tidigare vårdbyggnaderna och personalbostäderna. Den röda ladugården som fortfarande finns bevarad är solitär och karaktärskapande i området.

I planförslaget regleras bebyggelsen i det södra området med hänsyn till kulturmiljön. Nockhöjden relegeras till 9 meter. Största byggnadsarea är 30% per fastighet inom användningsområdet dock max 800 kvm per byggnad. Prickmark föreslås på gårdsplanen framför ladan som innebär att den inte får bebyggas. Söder om gårdsplanen får endast komplementbyggnader till en höjd på 4 meter placeras närmast intill den röda ladan. Plankartan reglerar även att färgsättningen av byggnaderna ska anpassas till områdets kulturmiljö. En del av vegetationen bevaras också då trädallén omfattas av det generella biotopskyddet samt att plankartan reglerar med en administrativ bestämmelse om att marklov krävs för fällning av träd med en stamdiameter större än 30 cm.

”Garagebyn” har inom arbetet med Ostlänkens bibana genom Nyköping pekats ut som möjlig uppställningsplats för material. Markarrendet har sagts upp och tidplanen är att garagen ska vara rivna eller borttagna i slutet av 2022.

Blommenhovsvägens vägsträckning har ett kulturhistoriskt värde vilket riskerar att påverkas eftersom sträckningen förändras. För att begränsa planförslagets påverkan behöver genomförandeprojektet ha med gestaltningsåtgärder i beaktning.

Dagvatten

Översikt

Nuläge och förutsättningar

Planområdet avvattnas mot Idbäcken1 (NW651608-156 419) som är klassat som ”Övrigt vatten”. Idbäcken mynnar ut i recipienten Kilaån (Tuna Nyköping, SE651337-156489) i höjd med Oxelösundsvägen (gällande miljö kvalitetsnormer se avsnitt Miljö kvalitetsnormer nedan). I 0 visas aktuellt delavrinningsområde till recipienten.

Figur 6: Aktuellt planområde (röd markering) och delavrinningsområdet (turkos markering) till recipienten (Länsstyrelsen, 2022).

Inom planområdet leds dagvattnet från norra delen av området samt delar i söder via befintlig dagvattenledning ut ur planområdet under E4 via två trummor mot Idbäcken. Resterande del i söder ansluter till befintliga dagvattenledningar vid Oldenburgs allé och leds vidare till en befintlig dagvattendamm. Vägdiket följer omgivande mark och vägens lutning. Dagvattnet fördröjs och renas i viss mån i vägdiket innan det kopplas på ledningar för dagvatten.

Förändringar enligt planförslaget

En dagvattenutredning, inklusive skyfallsanalys, har utförts av Sweco (2022) för att kartlägga dagvattenförutsättningarna inom planområdet i förhållande till tänkt exploatering samt föreslå åtgärder för att säkerställa en god framtida dagvattenhantering.

Beräkningarna i framtagna dagvattenutredning indikerar att flödena från planområdet förväntas öka efter exploatering. Det förklaras av att en ökad grad hårdgjord yta och att en klimatfaktor på 1,25 används för beräkningarna. Ytterligare en förklaring är att en snabbare avledning av avrinnande vatten förväntas. Utredningen visar på att föroreningsbelastningen förväntas öka till följd av planens genomförande, se avsnitt Miljö kvalitetsnormer.

Åtgärderna som föreslås i samband med detaljplanarbetet syftar till att fördröja, infiltrera och rena vägdagvattnet inom planområdet så långt det är möjligt för att minimera att förorenat vägdagvatten avrinner till naturliga vattenförekomster.

I föreslagna lösning får dagvattnet från vägen översila gräsbeklädda väglänter och diken. Effekten blir en infiltration och rening av vägdagvattnet i de ytliga jordlagren via växtupptag och andra filtrerings- och fastläggningsprocesser. Dikesslänter och dikesbotten bör förslagsvis besås med en tätväxande gräsblandning. Nya dagvattenledningar, kupolbrunnar och makadammagasin

avleder och fördröjer dagvattnet innan det leds ut till befintligt dagvattenledningsnät.

Den kommunala dagvattenledningen som går i en nordsydlig riktning med ett självfall söderut bedöms ha tillräcklig kapacitet för att ta emot det nya flödet. I den södra delen har ett högre flöde satts för att ta hänsyn till de fastigheter som finns på västra sidan av vägen. Här rekommenderas också att anlägga dämningvallar mot fastigheter då marken är relativt flack. Inom verksamhetsområdet i planområdets södra del rekommenderas nedsänkta växtbäddar eller makadamdiken. Dessa föreslås kompletteras med ett magasin för ytterligare fördröjning, men beroende på verksamhet som etablerar sig så kan dagvattenhanteringen lösas på andra sätt. En planbestämmelse om andel mark som får hårdgöras (b1) införs för det södra verksamhetsområdet (ZK). Planbestämmelsen säkerställer att högst 80 % av fastighetsarean får hårdgöras och ger utrymme för dagvattenhantering i området.

Figur 7: Utklipp från illustrationsplan över dagvattenhantering i norra delen av planområdet (SWECO, 2022).

Figur 8: Utklipp från illustrationsplan över dagvattenhantering i södra delen av planområdet (SWECO, 2022).

Översvämning

Nuläge och förutsättningar

Skyfallsanalysen är utförd enligt Svenskt Vatten P110 Del 2 och redovisar översvämningsnivåer utifrån ett 100-årsregn som pågår i 6 timmar. Enligt Svenskt Vatten ger 100-årsregn med klimatfaktor 1,3 regn på 110 millimeter.

Enligt skyfallsanalysen föreligger i dagsläget risk för översvämning i den västra och södra delen av fastigheten Nöthagen 6. Söder om järnvägen är det framför allt risk för översvämning inom gårdsmiljön och intill E4 vilka ligger utanför aktuellt planområde.

Förändringar enligt planförslaget

Det finns ytliga rinnvägar och lågpunkter som riskerar att fyllas upp vid skyfall. Lågpunkter med stående vatten med 1-19 centimeters djup samt med mer än 20 centimeter förväntas på flera ställen inom planområdet. För kartering av rinnvägarna och lågpunkterna se Bilaga 2 Skyfallsanalys.

Sammanfattningsvis visar skyfallsanalysen att området tål kraftiga skyfall och att byggnationen av Hemgårdspassagen trots nuvarande översvämningsrisk inte kommer leda till stående vatten som hindrar framkomligheten eller försämrar förutsättningar för befintliga hus.

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

Nuläge och förutsättningar

Planområdet avvattnas mot Idbäcken som är klassat som ett övrigt vatten som saknar statusklassning och MKN. Idbäcken mynnar ut i recipienten Kilaån vars ekologiska status idag är måttlig. Enligt det senaste beslutade kvalitetskravet ska statusen vara god senast 2033. Statusen bedöms som måttlig med avseende dels på de biologiska och hydromorfologiska kvalitetsfaktorerna, dels på näringsämnen. Näringsämnenas påverkanskällor bedöms vara

punktkällor som bräddningar och diffusa källor från jordbruk, enskilda avlopp och urban markanvändning.

Den kemiska statusen uppnår ej god status med avseende på bromerad difenyleter och kvicksilverföreningar, båda från atmosfärisk deposition. Kvalitetskravet är god kemisk status, men är inte tidsatt.

Grundvattenförekomst för planområdet är Larslundsmalmen-Nyköping (SE651659-156 091). Den kemiska statusen är otillfredsställande med avseende på bekämpningsmedel (diklormetan). Övriga kemiska parameter bedöms ha god status. Riktvärdet för diklormetan i grundvatten har överskridits vid ett mätillfälle. Tillförlitligheten i statusklassning bedöms vara låg och inga åtgärder har initierats. Vattenförekomsten omfattas i stället av kontrollerande övervakning och får en tidsfrist till 2027 med skälet tekniskt omöjligt på grund av kunskapsbrist.

Förändringar enligt planförslaget

Dagvattenutredningen visar på att halter och mängder förväntas öka för flera föroreningar till följd av en exploatering av mark till verksamheter. För området GATA beräknas belastningen generellt minska. Det förklaras av att en del av marken som ska ingå i gatuområdet idag är industriområde. När denna omvandlas får det effekten att föroreningsbelastningen minskar enligt schablonvärdena. Ökad föroreningsbelastning efter exploatering visar på ett behov av reningsåtgärder innan dagvattnet släpps till recipient. Utifrån MKN är det framför allt näringsämnen som är viktiga att rena.

De föreslagna åtgärderna i dagvattenutredningen för fördröjning av dagvatten beräknas reducera föroreningsmängderna i dagvattnet så att de även i fortsättningen kan hållas på en låg nivå. Vattnet från planområdet kommer att renas innan det släpps från området. Dessutom utgör föroreningarna från planområdet en mycket liten del av den totala mängden från delavrinningsområdet till recipienten. Det bedöms därför att MKN inte kommer påverkas negativt efter planerad exploatering.

Störningar och risker

Förorenad mark

Nuläge och förutsättningar

En miljöteknisk undersökning har utförts av Sweco (2021) för att utreda föroreningsläget inom planområdet. Resultatet av jordprovtagningen indikerar en mycket låg föroreningsgrad. Analyserna indikerar att det finns något förhöjda halter av enstaka metaller inom planområdet i några punkter, där dessa överskrider riktvärdet för MRR – mindre än ringa risk. Kvicksilver har dock högre detektionsgräns är riskvärdet för mindre än ringa risk. Samtliga metallhalter underskrider dock riktvärdet för KM – känslig markanvändning. Övriga analyserade ämnen, såväl organiska föroreningar, metaller och PFAS påvisades i halter lägre än MRR.

Förändringar enligt planförslaget

Planområdet kommer framöver främst att bestå av vägmark och järnvägsområde, vilket räknas som mindre känslig markanvändning (MKM). De åtgärder som planeras kräver alltså inte halter under riktvärdet för KM, däremot har det betydelse för kommande masshantering vid byggnation i kommande genomförandeskede för massor som inte kommer återanvändas på platsen.

Buller

Nuläge och förutsättningar

Planområdet är idag bullerutsatt från både järnväg och väg E4. En bullerutredning har tagits fram av Ramboll (2022) för att studera bullersituationen vid ett nollalternativ år 2040 (utan Hemgårdspassagens anläggande) och hur ljudnivåerna förändras till följd av utbyggnad av Hemgårdspassagen. I utredningen beräknas buller från väg- och tågtrafik för prognosåret 2040, med och utan Hemgårdspassagen, så kallat nollalternativ. Även förändring av ljudnivån på sträckor av Blommenhovsvägen och Hemgårdsvägen i Högbrunn utanför planområdet har tagits med i utredningen då de berörs av planen i och med att vägarna inom planområdet kopplas samman med dessa vilket påverkar trafikmängderna på dessa vägar.

Byggnation av Hemgårdspassagen innebär en bedömning av riktvärden motsvarande de som gäller vid *nybyggnad av infrastruktur* (gäller vid ny väganläggning eller om befintlig väg väsentlig byggs om). Med utbyggnad av Hemgårdspassagen förväntas ökad trafik på Hemgårdsvägen. För bostäder längs med Hemgårdsvägen gäller riktvärden för befintlig bebyggelse och efterföljande praxis.

För bedömning av trafikbuller vid befintliga bostäder har Naturvårdsverket tagit fram en vägledning "Riktvärden för buller från väg och spårtrafik vid befintliga bostäder". Enligt praxis i tillsynsändamålet behöver åtgärder i normalfallet övervägas först om "åtgärdsnivåerna" nedan överskrids.

	~2015 och framöver "nya bostadsbyggnader" ^{IV}	1997 - ~ 2015 "nyare befintlig miljö"	- 1997 "äldre befintlig miljö"
Vägbuller vid fasad	Se planbeskrivning eller bygglov	55 dB(A) Leq _{24h}	65 dB(A) Leq _{24h}
Spårbuller vid fasad	Se planbeskrivning eller bygglov	60 dB(A) Leq _{24h}	55 dB(A) ^I L _{max} & inne natt
Väg och spår uteplats	Se planbeskrivning eller bygglov	55 dB(A) Leq _{24h} ^{II} 70 dB(A) L _{max} ^{III}	-

^I Tidsvägning Fast. Värdet inomhus får överskridas max 1-5 ggr/årsmedelnatt, kl. 22-06

^{II} Nivån 55 dB(A) vid uteplats gäller i första hand vid spår.

^{III} Tidsvägning Fast. Får överskridas max 5 ggr/genomsnittlig maxtimme, kl. 06-22.

^{IV} Se 26 kap. 9a § miljöbalken. Begränsningen i tillsynen enligt miljöbalken gäller nya bostadsbyggnader i de fall ärenden om detaljplan eller bygglov har påbörjats efter den 1 januari 2015.

Figur 9: Nivåer för att i normalfallet avgöra när skyddsåtgärder eller andraförsiktighetsmått behöver övervägas (frifältsvärden). (Ramboll, 2022-10-31)

Vid ett nollalternativ (utan tillkomst av Hemgårdspassagen) kommer bostäder utmed Hemgårdsvägen och närmast väg E4 för prognosåret 2040 att vara kraftigt påverkade av trafikbuller, huvudsakligen från väg E4. För bostäder utmed Hemgårdsvägen är de beräknade ekvivalenta ljudnivåerna högst vid bostadshus närmast E4 och uppgår där till nivåer mellan 62 och 67 dBA vid fasad. För bebyggelse längre österut på Hemgårdsvägen minskar ljudnivåerna när avståndet till E4 ökar. Maximala ljudnivåer från vägtrafiken beräknas till nivåer under 70 dBA vid Hemgårdsvägen och parallellt med E4. Längre österut kan maximala ljudnivåer upp till 73-76 dBA förekomma vid fasad nära Hemgårdsvägen. På större avstånd från vägen beräknas lägre ljudnivåer.

Väster om E4 beräknas höga ekvivalenta ljudnivåer ifrån motorvägen. Vid de byggnader som är belägna närmast denna väg beräknas ljudnivåer inom 65-73 dBA vid fasad. Hela området väster om E4 exponeras för höga ljudnivåer mellan 60-75 dBA på grund av motorvägstrafiken.

För bostäder utmed Blommenhovsvägen, i norra delen av området, uppgår de beräknade ekvivalenta ljudnivåerna till 59-63 dBA. För Blommenhof hotell är de beräknade ekvivalenta ljudnivåerna något högre, 64-66 dBA, vid fasad mot Blommenhovsvägen och upp till cirka 70 dBA vid fasad mot E4. Maximala ljudnivåer beräknas till 63-73 dBA vid de bostadshus som ligger närmast vägen. Vid Blommenhof hotell beräknas maximala ljudnivåer inom 64-65 dBA. Vid fasad närmast E4 beräknas maximala ljudnivåer inom cirka 70 dBA.

Förändringar enligt planförslaget

Enligt bullerutredning är området väster om E4 det område som blir påverkat av Hemgårdspassagens utbyggnad. Där kommer ljudnivåerna från väg E4 att minska efter färdigställd vägförbindelse jämfört med nollalternativet. Ljudnivåerna förväntas bli upp till cirka 6 dB lägre då den nya väginfrastrukturen kommer att skärma ljudet från väg E4 västerut. Med ekvivalenta ljudnivåer under 55 dBA vid fasader i och med Hemgårdspassagen bedöms inga åtgärder i samband med detta detaljplanearbete vara nödvändiga.

För bostäder utmed Blommenhovsvägen visar bullerutredningen på att ljudnivåerna kan öka som högst med 1 dBA jämfört med dagens nivåer, som en effekt av trafikökningen på vägen. De maximala ljudnivåerna beräknas vara oförändrade jämfört med om ingen utbyggnad sker.

För befintlig bebyggelse utmed Hemgårdsvägen, öster om väg E4, förväntas både oförändrade och förhöjda ljudnivåer efter en utbyggnad. Bostäder utmed Hemgårdsvägen närmast väg E4 kommer för prognosåret 2040 att vara kraftigt påverkade av trafikbuller, huvudsakligen från väg E4. Här kan ekvivalenta ljudnivåer överstiga riktvärdet 65 dBA vid fasad.

Bullerskyddsåtgärder bör övervägas för dessa hus. Då Trafikverket redan har genomfört åtgärder med vägnära skärmar utmed E4:an bedöms möjligheten att ytterligare reducera trafikbullret från E4 med vägnära åtgärder vara begränsad. Här kan fastighetsnära åtgärder i stället vara aktuella. Ytterligare åtgärder bör övervägas av Trafikverket, som är väghållare för väg E4.

Hemgårdspassagens utbyggnad beräknas att ge ökade ljudnivåer på grund av ökad trafik på Hemgårdsvägen men riktvärdet 65 dBA vid fasad beräknas inte överskridas. Det bedöms inte utifrån rådande praxis (äldre befintlig miljö) inte vara aktuellt för kommunen som väghållare att vidta bullerskyddsåtgärder.

Farligt gods

Nuläge och förutsättningar

Planområdet ligger i nära anslutning till både väg E4 och järnvägen som båda är primära leder för farligt gods. Den norra verksamhetsmarken inom planområdet ligger i närheten av både järnväg och E4, vilket leder till en sammanfallande risk som behöver utredas. Den södra verksamhetsområdet ligger endast i närheten till E4. En riskutredning har tagits fram som underlag till detaljplanen för att utreda behovet av riskreducerande åtgärder.

Förändringar enligt planförslaget

Utredningen visar på att individrisken inom planområdet, enligt gällande acceptanskriterier, är inom ALARP6-området för de delar i norra planområdet som ligger inom 90 meter från väg E4, respektive för de delar i södra planområdet som ligger inom 80 meter från väg E4. ALARP står för "As Low As Reasonably Practicable" och innebär att riskerna kan tolereras endast om samtliga rimliga åtgärder vidtas. Vidare har utredningen visat att samhällsrisken inom planområdet med omgivningen också är inom ALARP. Säkerhetshöjande åtgärder behöver således beaktas för att reducera både individrisken och samhällsrisken. För att reducera individ- och samhällsrisken rekommenderar utredningen säkerhetshöjande åtgärder enligt nedan.

1. Byggnader får inte uppföras inom 30 meter från järnväg och E4
2. Byggnader inom 90 meter från väg E4 på norra delen av planområdet, respektive byggnader inom 80 meter från väg E4 på södra delen av planområdet, ska uppfylla följande åtgärder;
 - a) Friskluftsintag ska vändas bort från transportleder av farligt gods och placeras högt
 - b) Ventilation ska förses med nödavstängningsmöjlighet
 - c) Utrymningsvägar riktas bort från farligt godslederna

Anledningen till att avståndet är längre för norra delen av planområdet är att den ackumulerade risken är högre med avseende på närheten till järnvägsspår.

Om åtgärderna vidtas enligt ovan bedömer utredningen att risknivån inom planområdet blir acceptabelt låg. Samhällsrisken är dock, även efter vidtagen åtgärd, delvis inom ALARP-området. Detta beror på att olyckor på järnvägen även drabbar befintlig bebyggelse i planområdets omgivning. För att ytterligare reducera samhällsrisken skulle det krävas att åtgärder vidtas i befintlig bebyggelse utanför planområdets gränser. Detta kan, i enlighet med ALARP-principen, anses vara orimligt. Samhällsrisken kan således, liksom

individrisken, anses vara acceptabelt låg och bebyggelsen därmed lämplig under förutsättning att säkerhetshöjande åtgärderna enligt ovan vidtas.

I detaljplanen regleras att friskluftsuttag och utrymningsvägar ska placeras i annan riktning än mot transportlederna enligt rekommenderade avstånd i riskutredningen. Prickmarken på den norra verksamhetsmarken intill järnvägen har justerats till 30 meter, som innebär att marken inte får bebyggas. Inga begränsningar av markens bebyggelse bedöms inom det södra verksamhetsområdet vara nödvändig, då markanvändningen ligger mer än 30 meter från väg E4.

Sociala frågor

Nuläge och förutsättningar

Flertalet barn och ungdomar rör sig idag genom området för att bland annat ta sig till och från Nyköpings gymnasium. De flesta korsar järnvägen på den obevakade järnvägsövergång för gående som ligger precis utanför aktuellt planområde. I samband med att Ostlänken byggs kommer denna järnvägsövergång att stängas. Plankorsningen utgör en viktig punkt för tillgängligheten mellan den norra och södra delen av järnvägen, men kan också upplevs som otrygg och farlig på grund av mörka zoner, smal gångbana och risk för olycka med passerande tåg.

Förändringar enligt planförslaget

Tillkomsten av Hemgårdspassagen innebär att passager över järnvägen för gående och cyklister framgent blir planskild och förflyttas österut jämfört med nuvarande passagemöjlighet. Detta kommer möjliggöra trafiksäkrare passager och förbättrad tillgänglighet mellan den norra och södra delen av järnvägen.

Tekniska förutsättningar

Geotekniska förhållanden och radon

Nuläge och förutsättningar

Delar av planområdet är utpekade som normal-/högriskområde för radon. Det innebär att byggnader ska utföras radonsäkert så att gränsvärdet för radon inte överskrids.

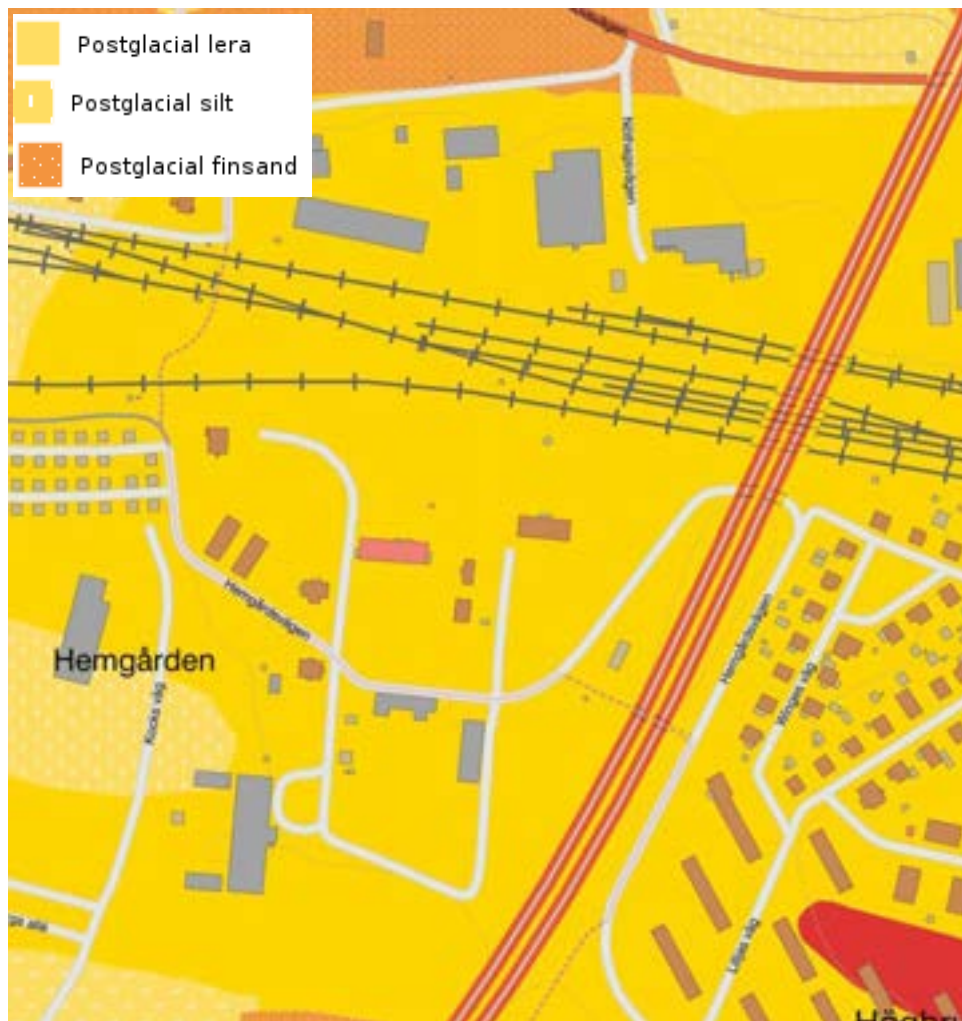

Figur 10: Radonkartan (Nyköpings kommun, 2021).

Enligt SGU:s jordartskarta består den ytliga jorden inom området främst av postglacial lera. I norra delen av planområdet längs med Blommenhovsvägen finns mindre områden med postglacial finsand och slit. Jorddjupet varierar enligt SGU mellan 5 - 50 meter.

I ett tidigare skede har geoteknisk undersökning utförts vid spårområde i samband med Ostlänken. Jorden utgörs av fyllning om 1,5 å 2 meter på lera med skikt av silt. Leran har en mäktighet på cirka 8 meter. Jorddjupet varierar på sträckan och har uppmätts till 14 meter i söder och 27 meter i norr.

Nivån på grundvattenytan är undersökts i Markteknisk Undersökningsrapport/ Geoteknik (2021-12-02) som har gjorts av SWECO. Det redovisar att grundvattennivå varierar mellan +3,6 meter och +6,9 meter i projektområdet (mellan 6,1 meter och 9,2 meter under markytan).

Figur 11: Planområdet består av postglacial lera (SGU, 2022).

Förändringar enligt planförslaget

Inga åtgärder gällande radon eller geotekniska förhållanden vidtas i detaljplanen. Markförhållandena behöver studeras närmare vid projekteringen av Hemgårdspassagen.

Vatten och spillvatten

Nuläge och förutsättningar

Inom planområdet finns ledningar för dricks-, spill- och dagvatten.

Förändringar enligt planförslaget

- Ledningarna kommer behöva flyttas i samband med detaljplanens genomförande. I detaljplanen har det reserverats mark för allmännyttiga underjordiska ledningar (u1). Ett E-område reserverar också utrymme för teknisk anläggning inom planområdet.

El, tele och fiber

Nuläge och förutsättningar

Vattenfall Eldistribution, Telenor och Gästabudstaden har idag ledningar inom planområdet. En befintlig mast för telekommunikationer finns också inom planområdet.

Förändringar enligt planförslaget

- I samband med genomförandet av detaljplanen kommer ledningar behöva flyttas. I detaljplanen har det reserverats mark för allmännyttiga underjordiska ledningar (u1) på kvarteretsmark. Tre E-områden reserverar utrymme för tekniska anläggningar för dessa ändamål inom planområdet.

Kommunikationer

Nuläge och förutsättningar

Tillgängligheten för gång, cykel och motorfordon mellan de olika stadsdelarna i västra Nyköping är mycket begränsad på grund av järnvägen och E4 som utgör stora barriärer, se Figur 12.

Figur 12: Schematisk kartbild över dagens stråk och vägar för gång-, cykel- och biltrafik. Gång och cykel visas i gult och bilvägar visas i rött. Sträckor av Blommenhovsvägen (A) och Hemgårdsvägen (B) som berörs av trafikmängderna ovan är vitmarkerade. Vita cirklar markerar passager tvärs E4 och järnvägen (Ramboll, 2022).

Det finns endast ett fåtal passager tvärs järnvägen och E4 som är tillgängliga för gång och cykel. Passager under E4 finns i nuläget vid Blommenhovsvägen (1) och Hemgårdsvägen (2). Dessutom finns en trång gångtunnel under E4 söder om järnvägen (3). För att ta sig över järnvägen mellan Hemgården och Nöthagen finns en obevakad järnvägsövergång (4). Sörmlandsleden går genom området och leds idag via befintlig gångpassage över järnvägen. Den enda passagen över järnvägen inom tätorten som kan betraktas som tillgänglig för cykeltrafik är Västerleden och Brunngatan. Utmed Blommenhovsvägens

södra sida från Brunnsgratan fram till planområdet finns en separerad gång- och cykelbana vilken utgör en viktig länk för gående och cyklister från tätorten till målpunkter såsom Nya Kyrkogården och Blommenhov hotell samt till natur- och rekreationsområden däromkring.

Närmsta kollektivtrafik finns på östra sidan E4 vid hållplats Liljas väg i Högbrunn som trafikeras av anropsstyrd linje 160. På norra sidan trafikeras Blommenhovsvägen av stadsbusslinjen 161 med hållplats Floraborg. Båda dessa är servicelinjer med starkt begränsad trafik. Södra stambanan och Sala-Oxelösundsbanan passerar genom planområdet. På banorna passerar både persontåg och godståg.

Avseende biltrafik utgör Brunnsgratan vid trafikplats Hället och Västerleden med trafikplats Kungsladugården huvudpassager för fordonstrafik över järnvägen. Blommenhovsvägen och Hemgårdsvägen utgör bilvägar och passerar under E4 (1 och 2).

Planområdet angörs från två håll, dels via Hemgårdsvägen under E4 och dels via Kocks väg som når fram till planområdet i dess västra ände. Utan Hemgårdspassagen förväntas cirka 500 fordon per dygn år 2040 passera på Hemgårdsvägen, 2 600 fordon på Blommenhovsvägen och 43 100 fordon på E4 mellan trafikplats Hället och Kungsladugården. Se figur 14 för att veta vilka sträckor av Blommenhovsvägen (A) och Hemgårdsvägen (B) som berörs av trafikmängderna.

Förändringar enligt planförslaget

Planförslaget omfattar anläggande av en ny vägbro, den så kallade Hemgårdspassagen, som binder samman de norra och södra delarna i västra Nyköping. Genom att anlägga en ny separerad passage över järnvägen för gång-, cykel och motorfordonstrafik avlastas andra vägar i de centrala delarna av tätorten. Störst effekt sker på Brunnsgratan och sammantaget skapas ett mer robust trafiksystem. Genom denna nya vägförbindelse förbättras tillgängligheten både för cykel och bil. Trafiksäkerheten och tillgängligheten ökar för gående och cyklister med anledning av Hemgårdspassagen. I samband med anläggandet av bibana Nyköping och Nyköpings resecentrum kommer nuvarande gångfälla över järnvägen vid Hemgården att stängas.

Det finns ett antal stadsutvecklingsprojekt, vilka antas öka trafikmängden på befintligt vägnät. Stadsutvecklingen innebär ett ökat behov av förbättrad tillgänglighet och därmed nya passager över järnvägen i västra Nyköping kombination med anslutande väginfrastruktur. Planläggningen för Hemgårdspassagen utgör en första del av en mer långsiktig planering av ett trafiksystem för stadsdelarna väster om E4 mellan trafikplatserna Kungsladugårdsleden och Hället.

Hemgårdspassagen ska sammanfattningsvis uppfylla följande mål:

- Överbrygga barriären som järnvägen innebär och öka tillgängligheten mellan intilliggande stadsdelar.

- Möjliggöra ny exploatering i Nöthagen och Dammgruvan
- Avlasta Brunnsgatan och E4.

I PM Trafik som utgör planeringsunderlag för detaljplanen går det att läsa mer om intentionerna kring den långsiktiga trafikutvecklingen i de västra delarna av Nyköping.

Figur 13: Illustration som visar Hemgårdspassagen utbredning i lila och Hemgårdsvägens förlängning i orange (Sweco och Nyköpings kommun, 2022).

Figur 13 visar de nya vägarna inom planområdet. Planförslaget innebär att Blommenhovsvägen justeras så att den ansluter till Hemgårdspassagen i en

förlängning av vägen väster ifrån. Östra delen av Blommenhovsvägen möter Hemgårdspassagen i en korsning (1) vid norra rampens början. Efter korsningen tar vägen sig på bro över järnvägen och fortsätter söderut med en lutning som möjliggör att den hamnar på markplan strax innan korsning med Kocks väg in till Hemgårdens verksamhetsområde (2). Fortsatta kopplingar söder ut till trafikplats Kungsladugården och norr ut till trafikplats Hället får planläggas i senare detaljplaner.

Hemgårdspassagen regleras med markanvändning GATA1 utöver den del som löper över järnvägen där markanvändningen är järnväg T1 med markreservat för bro för allmän trafik över denna. Hemgårdspassagen omfattas också av skyddsbestämmelsen m3, som innebär att bron behöver anläggas minst 20 meter ifrån väggkant på E4.

Detaljplanen möjliggör även en ny gata (GATA1) som sammankopplar Hemgårdsvägen och Kocks väg, med avsikt att öka tillgängligheten mellan områdena Hemgården och Högbrunn (3). Projekteringen av gatan tar höjd för en framtida möjlighet för trafikering med busstrafik och bättre gång- och cykelväg under E4. En ny infart till Hemgårdsområdet möjliggörs västerifrån då den befintliga inte kommer längre vara möjlig att nyttja efter anläggandet av Hemgårdspassagen (4).

En gång- och cykelväg (5) kommer leda från Blommenhovsvägen, över Hemgårdspassagen, för att landa i Hemgårdsområdet. Därefter kommer gång- och cykelvägen leda österut under Hemgårdspassagen och befintlig vägpassage under E4 intill järnvägen för att till sist ansluta till angränsande vägnät som utgörs av blandtrafik.

Mellan kvartersmark och vägområdet för Hemgårdspassagen regleras utfartsförbud då anslutande gator inte är lämpligt mot denna. Angöring av kvartersmarken i norr sker från Nöthagsvägen och kvartersmarken i söder nås från Hemgårdsvägen, antagligen via allén eller med anslutning öster om Högbrunn 1:41 där också en vändplan planeras att anläggas på gatumarken. Utfartsförbud anges från E-områdena mot Kocks väg med syfte att inte öka antalet anslutande gator mot den vägen. Vid anläggande av E-områdena kan det vara möjligt med tillfällig angöring, kontakt med Tekniska divisionen fodras.

Enligt beräkningar kommer fordon till största del ansluta till Hemgårdspassagen från Blommenhovsvägen eller Kocks väg via trafikplats Kungsladugården. Vägvisning kommer ses över i samverkan med Trafikverket i samband med byggnation. Trafikflödet förväntas år 2040 uppgå till cirka 5 100 fordon per dygn på den nya bron, 4 400 fordon per dygn på Blommenhovsvägen (+59 %) och 41 800 fordon per dygn på E4 mellan trafikplats Hället och Kungsladugården (-3 %).

Trafikflödet på Hemgårdsvägen förväntas år 2040 uppgå till 1 500 fordon per dygn (+300 %) då den sammankopplas med Kocks väg. Ökningen av trafik utgör en stor procentuell ökning, dock inte i absoluta tal. Bedömningen är att

trafikökningen inte medför behov av väsentlig ombyggnation av Hemgårdsvägen för att öka dess kapacitet eller för trafiksäkerheten för gående och cyklister. Hastighet och andra typer av reglering hanteras inte i detaljplaneläggningen, utan genom lokala trafikföreskrifter. För planförslagets påverkan på trafikbullersituationen i området, se avsnittet *Buller*.

Figur XXX visar vilka sträckor av Blommenhovsvägen (A) och Hemgårdsvägen (B) som berörs av trafikmängderna.

Figur 14: Schematisk kartbild över stråk och vägar för gång- och cykel- och biltrafik efter planens genomförande. Gång och cykel visas i gult och bilvägar visas i rött. Sträckor av Blommenhovsvägen (A) och Hemgårdsvägen (B) som berörs av trafikmängderna ovan är vitmarkerade. Vita cirklar (1,2 och 3) markerar nya planskilda passager (Ramboll, 2022)

I planförslaget kommer den befintliga gång- och cykelbanan utmed Blommenhovsvägen att passera under vägen vid den nya korsningen för att kopplas till en ny gång- och cykelbana (1). Sedan fortsätter gång- och cykelvägen utmed den tilltänkta bron och avviker i höjd med befintlig gångtunnel vid Hemgården för att anläggas längs med den tillkommande bilvägen som löper utmed järnvägens södra sida fram till korsning Wingses väg och Hemgårdsvägen öster om E4. Dagens gångtunnel under E4 och gångfålla över järnvägen avses tas bort. Vandringsleden Sörmlandsleden föreslås i stället att ledas via den nya Hemgårdspassagen.

Genomförande

Organisatoriska frågor

Tidplan

Planarbetet bedrivs med standardförfarande. Tidplanen är preliminär och kan förändras under arbetets gång.

- Samråd mars-april 2022
- Granskning Q4 2022
- Antagande i Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden Q1 2023
- Laga kraft Q1 2023

Genomförandetid

Genomförandetiden är 10 år från det att detaljplanen vunnit laga kraft.

Huvudmannaskap och ansvarsfördelning

Kommunen är huvudman för allmän platsmark och har avtalat med Trafikverket kring utbyggnaden av delar av infrastrukturen. Fastighetsägaren är ansvarig för åtgärder/genomförande inom kvartersmark.

Namnsättning

Vid namnberedningen sammanträde 2022-10-05 föreslogs namn på vägar inom planområdet. De är markerade med text i plankartan.

Den nya bron och vägen över järnvägen mellan Blommenhovsvägen och Kocks väg föreslås att heta Hemgårdspassagen.

- Gatan parallellt med järnvägen föreslås heta Hemgårdsvägen fram till den planerade korsningen mellan Hemgårdsvägen och Kocks väg. Gatan parallellt med järnvägen stäcker sig österifrån från stadsdelen Högrunn och bör mynna ut i Hemgården för att göra skäl till sitt namn. Väg inom Hemgården ska fortsätta heta Hemgårdsvägen.
- Den mindre vägslinga som trädallén löper längs med inom Hemgårdsområdet föreslås heta Lindgrens väg. Detta efter Stiftelsen Kurt och Ingegärd Lindgrens fond, som tidigare är knutna till lokala idrottsföreningar i Nyköping och fördelar årligen stipendier till unga idrottstalanger. Memorialnamnet anknyter till temat donatorer som tidigare använts i området (exempel: Winge och Lilja).

Avtal

Genomförandeavtal samt medfinansieringsavtal är tecknade med Trafikverket kring byggnationen av hemgårdspassagen inklusive anslutande vägar.

Exploateringsavtal behöver inte upprättas för detaljplanens genomförande.

Fastighetsrättsliga frågor

Lantmäterimyndigheten ansvarar för erforderliga fastighetsbildningsåtgärder. Kommunen ansöker om och bekostar de fastighetsbildningsåtgärder och andra eventuella nödvändiga fastighetsrättsliga åtgärder som behövs för att genomföra planen.

Inom det nya detaljplaneområdet finns befintliga rättigheter:

- Ledningsrätt för ändamålet vattenledning med beteckning 0480-12/35.1 belastar flera av fastigheterna som ingår i planområdet.
- Nyköpings Bruk 6 har ett avtalsservitut för ändamålet transformatorstation m.m. med beteckning 04-IM1-95/2435.1 som också belastar flera av fastigheterna som ingår i planområdet.

Nyköpings kommun har VA-ledningar inom området och nya kommunala VA-ledningar kan komma att anläggas. Om det behövs en rättighet för eventuella allmänna kommunala VA-ledningar inom området avgör kommunen vilken slags rättighet som ska bildas samt ansvarar för rättighetens bildande. För övriga eventuella ledningar i området ansvarar respektive ledningsägare för att deras ledningar är tryggade med en rättighet.

- Nyköpings kommun tar initiativ till bildande av servitut längs med markreservatet för bro för allmän trafik över järnvägen.
- Angöring till E-områdena i södra delen av planområdet genom trädallén kan lösas genom antagligen del i gemensamhetsanläggning och/eller servitut. Övriga fastighetsrättsliga aspekter löses i ett senare skede med respektive ledningsägare.
- Angöring till kvartersmarken i södra delen av planområdet är möjlig via trädallén eller med anslutning öster om Högbrunn 1:41 där också en vändplan planeras att anläggas på gatumarken. En gemensamhetsanläggning eller servitut behöver inrättas för de fastigheter som kommer nyttja trädallén som angöring genom verksamhetsmarken i det södra planområdet. Detta tydliggörs med den administrativa bestämmelsen g i plankartan.
- Inom planområdet finns två befintliga arrenden. Kontakt har förts arrendatorer som är medvetna om planerna för området.

Ekonomiska frågor

Planekonomi

Kommunen ansvarar för genomförandekostnader och anläggningar som berör utbyggnad av allmän platsmark. Medfinansiering finns enligt avtal med Trafikverket. Anslutningsavgifter erläggs enligt taxa.

Kommunen kommer få en ökad driftskostnad för nya gator och ledningar.

Tekniska frågor

I samband med genomförandet av detaljplanen kommer ledningar behöva flyttas. Flytt och kostnader sker i överenskommelse mellan kommun och ledningsägare.

Utredningar

Utredningar som tagits fram under planarbetet är:

- Dagvattenutredning, Sweco, 2022-03-23
- Skyfallsanalys, Sweco, 2022-03-10
- Markföroreningar och geotekniskutredning, 2021-09-06
- Naturvärdsinventering, 2021-02-18
- Bullerutredning, Ramboll, reviderad 2022-10-31
- PM Trafik, Ramboll, 2019-09-12
- Antikvarisk konsekvensbedömning, Hille Hus och Historia ab, 2022-10-28
- Riskutredning, Ramboll, 2022-10-28

Revideringar efter samråd

Efter samråd av detaljplanen har följande revideringar gjorts i plankartan:

- Planområdet har justerats norr om den stora ladugården och vid Blommenhovsvägen. En mindre del av fastigheten Lagonda 3 inkluderas även inom planområdet.
- Två E-områden har planlagts.
- Justering av skyddsavstånd till transportleder för farligt gods samt komplettering av skyddsbestämmelser för det.
- Den kombinerade markanvändningen GATA₁ och T₁ har till granskningen ändrats till markanvändning T₁ med markreservat för bro för allmännyttig trafik.
- Högsta nockhöjd och exploateringsgrad har justerats med hänsyn till kulturmiljön i området.
- Utfartsförbud intill Hemgårdspassagens södra del och från kvartersmark mot Kocks väg har kompletterats.

Följande ändringar har också gjorts i plan- och genomförandebeskrivningen:

- Komplettering av motiv för att ändra del av detaljplan innan genomförandetiden har gått ut, samt vad som händer med befintliga detaljplaner inom det aktuella området.
- Bedömning om påverkan på riksintressen för kulturmiljövård.
- Motiv för reglering av kvartersmarken.
- Förtydligande om att dispens kan komma att behöva sökas för att ta bort ett par träd från allén.
- En antikvarisk utredning har tagits fram inför granskningen av detaljplanen. Kapitlet om kulturmiljö har skrivits om och lyfter fram slutsatserna.

- Komplettering av illustrationer på dagvattenlösningar enligt utredningen som togs fram till samrådet.
- Komplettering av information om den miljötekniska undersökningen.
- Uppdatering av bullerutredning och slutsatser om vilka riktlinjer bedömningen av bullernivåer ska utgå från.
- En riskutredning har tagits fram inför granskningen av detaljplanen. Kapitlet om risker från farligt gods har kompletterats med slutsatserna från den.
- Beskrivningen om Hemgårdspassagen och anslutande vägar har utvecklats i kapitlet om kommunikationer.
- Komplettering av fastighetsrättsliga frågor om servitut.

Revideringar efter granskning

Efter granskning av detaljplanen har följande ändringar gjorts i plan- och genomförandebeskrivningen:

- Komplettering av information om fastighetsrättsliga aspekter
- Förtydligande om bullerutredningens slutsatser om ljudnivåer längs med Blommenhovsvägen

Inga ändringar i plankartan har genomförts.

Konsekvenser av planens genomförande

Konsekvenser för fastighetsägare samt andra sakägare

Föreslagen detaljplan bedöms inte leda betydande olägenheter för intilliggande fastigheter inom P18-24 som fortsätter att gälla utanför aktuellt planområde. Del av Lagonda 3 är med i planområdet enbart med syfte att säkerställa in- och utfartsförbud mot Hemgårdspassagen då in/utfartsförbud inte får läggas i planområdesgräns. Tillåten exploateringsgrad för Lagonda 1 påverkas inte.

För att möjliggöra angöring till den södra kvartersmarken inom planområdet kan ett par av träden behöva tas bort. Dispens för att ta bort träden behöver sökas av fastighetsägare i samband med bygglov.

Inom "garagebyn" berörs tre garage av den föreslagna markanvändningen GATA. Marken ägs av kommunen men arrenderas av privatpersoner som äger garagen. Området har i sin helhet inom arbetet med Ostlänkens bibana genom Nyköping pekats ut som möjlig uppställningsplats för material. Markarrendet har sagts upp och tidplanen är att garagen ska vara rivna eller borttagna i slutet av 2022.

Under byggnationen kan boende och intilliggande verksamheter beröras av vissa tillfälliga störningar i form av buller, vibrationer och ökad trafik på tillfartsvägen till planområdet.

Sociala konsekvenser

I takt med att Nyköpings tätort utvidgas med nya stadsdelar och förtätning i befintliga områden uppstår behov av nya vägförbindelser för att säkerställa god tillgänglighet och framkomlighet.

I samband med att passagen över järnvägen byggs om kommer tillgängligheten i västra Nyköping förbättras för gång- och cykeltrafiken, framför allt gällande orientering, trafiksäkerhet och trygghet jämfört med dagens gångfålla och tunnel. För bilresande innebär planförslaget en förbättrad tillgänglighet i och med kortare avstånd vid resor mellan norra och södra stadsdelarna. Hemgårdspassagen skapar möjlighet till kollektivtrafik som kan länka samman utvecklingsområdena norra och söder om järnvägen.

I det fortsatta arbetet är det viktigt att eftersträva en trygg, tillgänglig och trafiksäker vägmiljö och en god tillgänglighet för fotgängare och cyklister.

Medverkande i planarbetet

Planarbetet har bedrivits på uppdrag av Nyköpings kommun.

Detaljplanen har upprättats av Fanny Ramström i samarbete med Katarina Hinrichsen och Johan Dahlrot på Nyköpings kommun.

Fanny Ramström
Stadsplanerare

Detaljplan för Ferguson 1 m.fl., Hemgården, Nyköping, Nyköpings kommun

Hur samrådet och granskningen bedrivits

Förslag till detaljplan, upprättat av Stadsplaneringsenheten, Samhällsbyggnad, har varit föremål för samråd under tiden 2022-04-20 t.o.m. 2022-05-11. Handlingarna har funnits tillgängliga i Stadshusets foajé och på kommunens hemsida.

Under perioden 2022-11-30 t.o.m. 2022-12-21 har planförslaget varit utställt för granskning. Då har berörda myndigheter, kommunala remissinstanser, organisationer och sakägare haft möjlighet att granska och yttra sig kring ett, efter samrådet, reviderat planförslag. Sakägare bjöds också in till en informationsträff då tjänstepersoner från kommunen fanns tillgängliga för att svara på frågor om planförslaget.

Under granskningen samråddes även namnförslagen Hemgårdspassagen, Hemgårdsvägens nya dragning samt Lindgrens väg. Inga yttrande gällande namnförslag har inkommit.

Handlingarna har skickats till berörda myndigheter, kommunala remissinstanser, föreningar, organisationer och sakägare enligt särskild förteckning.

Under planprocessen har totalt 35 skriftliga yttranden inkommit, varav 2 med godkännande av planförslaget samt 28 med synpunkter på planförslaget. Yttrandena är sammanställda i detta granskningsutlåtande och finns även att läsa i sin helhet hos Samhällsbyggnad.

Följande har inkommit med yttranden **utan erinran** mot planförslaget:

Under samrådet:

2022-04-25, EON

2022-05-10, Region Sörmland

Under granskningen:

2022-12-01, EON

2022-12-12, Region Sörmland

2022-12-20, Trafikverket

Följande har inkommit med **godkännande** på förslaget

Under samrådet:

2022-05-10, Bilcentergruppen Sörmland

Under granskningen:

2022-12-07, Bilcentergruppen Sörmland

Följande har inkommit **med synpunkter** på förslaget:

Under samrådet:

2022-04-28 Privatperson (SB)

2022-04-29, PostNord

2022-05-02, Privatperson (JL)

2022-05-02, Skanova/Telia AB

2022-05-04, Vattenfall Eldistribution AB

2022-05-04, Polismyndigheten

2022-05-05, Privatperson (JA)

2022-05-09, Privatperson (FG)

2022-05-09, Privatperson (BT)

2022-05-10, Privatpersoner (CGoPW)

2022-05-11, Brf Västergården

2022-05-11, Privatperson (HH-P)

2022-05-11, Privatpersoner (LoSS)

2022-05-11, Trafikverket

2022-05-11, Länsstyrelsen

2022-05-12, Privatperson (T)

Under granskningen:

2022-12-12, Telia Sverige AB

2022-12-12, Region Sörmland

2022-12-13, Polismyndigheten

2022-12-15, Södertörns Räddningstjänst

2022-12-19, Privatpersoner (CGoPW)

2022-12-20, Privatperson (JA)

2022-12-21, Länsstyrelsen

2022-12-21, DSO, Social omsorg

2022-12-21, Socialnämnden

2022-12-21, Vattenfall Eldistribution AB

2022-12-21, Sörmlands museum

2022-12-21, Lantmäteriet

Sammanfattning

Länsstyrelsen har under samrådet framför allt haft synpunkter om påverkan på riksintresse för kulturmiljö, markföroreningar, trafiksäkerhet och risker från farligt gods, buller samt om kulturhistoriska värden. Synpunkter från andra myndigheter och organisationer har handlat om fastighetsbildning, planinformation på kartan, trygghetsskapande aspekter

och ledningar som berörs av planförslaget. Privatpersoner har framför allt lämnat synpunkter om ökad trafik och buller.

Länsstyrelsen har under granskningen haft synpunkter på risker från farligt gods, riksintresse för kulturmiljövård, markföreningar samt kulturmiljö. Synpunkter från andra myndigheter och organisationer har handlat om risker från farligt gods, fastighetsrättsliga aspekter, ledningar, kulturmiljö och planens avgränsning. Privatpersoner har haft synpunkter på trafik och buller.

Ställningstaganden

Med anledning av inkomna synpunkter har följande ställningstaganden gjorts. Stadsplaneringsenheten föreslår följande revideringar av planhandlingarna:

Plankartan

- Planområdet har justerats norr om den stora ladugården och vid Blommenhovsvägen. En mindre del av fastigheten Lagonda 3 inkluderas även inom planområdet.
- Två E-områden har planlagts.
- Justering av skyddsavstånd till transportleder för farligt gods samt komplettering av skyddsbestämmelser för det.
- Den kombinerade markanvändningen GATA1 och T1 har till granskningen ändrats till markanvändning T1 med markreservat för bro för allmännyttig trafik.
- Högsta nockhöjd och exploateringsgrad har justerats med hänsyn till kulturmiljön i området.
- Utfartsförbud intill Hemgårdspassagens södra del har kompletterats.

Plan- och genomförandebeskrivningen

- Komplettering av motiv för att ändra del av detaljplan innan genomförandetiden har gått ut, samt vad som händer med befintliga detaljplaner inom det aktuella området.
- Bedömning om påverkan på riksintressen för kulturmiljövård.
- Motiv för reglering av kvartersmarken.
- Förtydligande om att dispens kan komma att behöva sökas för att ta bort ett par träd från allén.
- En antikvarisk utredning har tagits fram inför granskningen av detaljplanen. Kapitlet om kulturmiljö har skrivits om och lyfter fram slutsatserna.
- Komplettering av illustrationer på dagvattenlösningar enligt utredningen som togs fram till samrådet.
- Komplettering av information om den miljötekniska undersökningen.
- Uppdatering av bullerutredning och slutsatser om vilka riktlinjer bedömningen av bullernivåer ska utgå från.
- En riskutredning har tagits fram inför granskningen av detaljplanen. Kapitlet om risker från farligt gods har kompletterats med slutsatserna från den.
- Beskrivningen om Hemgårdspassagen och anslutande vägar har utvecklats i kapitlet om kommunikationer.
- Komplettering av fastighetsrättsliga frågor om servitut.

Med anledning av inkomna synpunkter under granskningen föreslås följande revideringar av plankartan:

- Komplettering av information om fastighetsrättsliga aspekter

- Förtydligande om bullerutredningens slutsatser om ljudnivåer längs med Blommenhovsvägen

Inga ändringar i plankartan har genomförts.

Yttranden och bemötanden

Sammanfattning av inkomna synpunkter samt bemötanden med förslag på åtgärder:

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen har mottagit förslag till detaljplan/ändring av detaljplan för samråd enligt 5 kap. 11 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Detaljplanen handläggs med standardförfarande.

Syftet med planen är enligt planbeskrivningen att möjliggöra för byggandet av den så kallade Hemgårdspassagen som är en bro över järnvägen för gång- cykel- och motorfordonstrafik. Hemgårdspassagen skapas för att öka tillgängligheten till befintliga och planerade stadsdelar kring planområdet och för att minska järnvägens barriäreffekt. Planläggningen uppges vara en del av en mer långsiktig planering av ett trafiksystem för stadsdelarna väster om E4 mellan trafikplats Kungsladugården och trafikplats Hållet. Detaljplanen möjliggör även för markanvändningarna centrum, verksamheter och kontor.

Länsstyrelsen har tagit del av yttrande från Trafikverket.

Under samrådet ska länsstyrelsen bevaka och samordna statens intressen och ge råd om tillämpningen av 2 kap. PBL. Länsstyrelsen ska särskilt bevaka de frågor som i ett senare skede kan leda till att länsstyrelsen överprövar planen i enlighet med 11 kap. 10 § PBL.

Länsstyrelsen ska vid samrådet

- verka för att riksintressen enligt miljöbalken tillgodoses,
- verka för att miljö kvalitetsnormer enligt miljöbalken följs,
- se till att strandskydd inte upphävs i strid med gällande bestämmelser
- se till att mellankommunala intressen samordnas
- se till att bebyggelse eller byggnadsverk inte blir olämpliga med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsens synpunkter - ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Sammanfattande bedömning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden att ett antagande av detaljplanen inte kommer att prövas, under förutsättning att nedanstående synpunkt/synpunkter avseende riksintresse, hälsa eller säkerhet samt risk för olyckor, översvämning eller erosion beaktas:

Riksintressen - 3 kap. miljöbalken

Riksintresse för kulturmiljövården

I enlighet med Länsstyrelsen samrådsyttrande över planens miljöpåverkan saknar Länsstyrelsen kommunens bedömning av planens påverkan på de båda intressanta riksintressanta kulturmiljöerna Nyköpings residentsstad och Arnö-Stora Kungsladugården. Riksintressanta värden kan skadas även av insatser i områden i anslutning till dessa.

Det är viktigt att planen tydligt redovisar hur de riksintressanta värdena ska tillgodoses så att påtaglig skada inte uppstår, varken genom planens direkta påverkan, men även genom risken för kumulativa effekter, exempelvis att planen banar väg för kompletterande exploatering i närområdet i enlighet med planens syfte "planerade stadsdelar kring planområdet".

Så ser Länsstyrelsen exempelvis att höjder, volymer och gestaltning av tillkommande byggnader för verksamheter och kontor bör underordna sig övrig bebyggelse i Hemgården eftersom den aktuella planen kommer att bli extra iögonfallande på grund av sin närhet till E4:an.

Den i planen föreslagna nockhöjden på 13 meter avviker från den relativt låga bebyggelse som till stor del präglar den närmaste omgivningen och bebyggelsen i Högrbrunn, som dock avgränsas genom E4:an. Högre bebyggelse kan påverka omgivningen negativt, i synnerhet genom kumulativa effekter. Kommunen bör därför analysera hur ny och högre bebyggelse påverkar stadsbilden och de närbelägna riksintressena liksom intilliggande kulturmiljöer. En antikvarisk konsekvensanalys bör tas fram.

Ny bebyggelse bör planeras med hänsyn till riksintressena, stadsbilden och kulturmiljön i fråga om placering, skala (höjd och volym), gestaltning, färgsättning och materialval så att kravet på en god helhetsverkan uppfylls i enlighet med 2 kap. 6 § PBL. Volymstudier kan med fördel tas fram i det fortsatta arbetet. Identifierade behov av skyddsåtgärder säkerställs genom planbestämmelser.

Riksintresse för kommunikationer

Detaljplanen berör Södra stambanan, Sala-Oxelösundsbanan, Ostlänkens planerade bibana samt väg E4, som samtliga är kommunikationsanläggningar av riksintresse, vilket också framgår av planförslaget.

Länsstyrelsen ställer sig bakom Trafikverkets synpunkter som rör planbestämmelse om minsta avstånd för infrastrukturanläggning till närmaste körbanekant på E4 och verkets önskan om fortsatt dialog med kommunen om utformning och konstruktionen av bro över järnvägsområdet.

Hälsa och säkerhet

Markföroreningar

Länsstyrelsen har granskat underlaget till detaljplanen. För att länsstyrelsen ska kunna göra en bedömning om detaljplanen är ändamålsenligt för den planerade markanvändningen behöver planhandlingarna kompletteras med följande:

Länsstyrelsen påpekar att det kan förekomma spår av bekämpningsmedel från ogräsbekämpning i anslutning till spårområdet för järnvägen. Länsstyrelsen kan via historiska ortofoton (exempelvis från 1960 och 1975), se att det under lång tid funnits odlingar på rubricerad fastighet. Därför anser Länsstyrelsen att föroreningsutredningen behöver kompletteras med analyser av bekämpningsmedel.

Länsstyrelsen noterar att detektionsgränsen som använts vid analys av kvicksilver är högre än halten för mindre än ringa risk. Detta behöver förtydligas och motiveras i planhandlingarna och tas hänsyn till i samband med masshanteringen.

Om det vid kompletterande undersökningar eventuellt påträffas halter över mindre känslig markanvändning (MKM) behövs en avgränsning av föroreningen göras. Därvid krävs även en riskbedömning för att klargöra vilka risker som föreligger för människors hälsa och miljö. Om riskbedömningen påvisar ett åtgärdsbehov, ska åtgärdsutredning och riskvärdering också tas fram för att säkerställa detaljplanens lämplighet.

Om eventuella föroreningar i undantagsfall inte åtgärdas innan planen antas finns en möjlighet att villkora besluten om bygglov genom bestämmelser i 4 kap. 12§ punkt 1 och 14§ punkt 4 PBL. Bygglov eller startbesked får då inte ges förrän en förorening har avhjälppts eller markens lämplighet för bebyggelse kan säkerställas genom att skydds- och säkerhetsåtgärder har vidtagits.

Trafiksäkerhet

Den trafikutredning som bilagts planhandlingarna redovisar olika förslag på trafiklösningar, där även ett av alternativen förordas. Länsstyrelsen konstaterar att inget av de förslag som redovisas i trafikutredningen återfinns i planförslaget. Det framgår inte heller om den i planen föreslagna trafiklösning har analyserats, och om underlagen ändå är relevanta. Länsstyrelsen anser mot denna bakgrund att föreslagen trafiklösning även bör analyseras ur ett trafiksäkerhetsperspektiv för olika trafikantgrupper, då planen medför relativt stora trafikökningar in i Hemgårdens verksamhetsområde med angöring via Kocks väg.

Risk för olyckor, översvämning eller erosion

Farligt gods

Planbeskrivningen anger att centrumverksamhet är en känslig verksamhet som enligt kommunens egen vägledning ska ha ett skyddsavstånd över 100 meter till väg och 60 meter till järnväg, om de är primära transportleder för farligt gods. I plankartan mäter Länsstyrelsen avståndet till E4 att bli ca 43 meter och till järnvägen ca 40 meter för möjlig markanvändning av C vilket alltså avviker från kommunens egen vägledning. Det saknas en motivering i planbeskrivningen till varför det kortare avståndet enligt kommunens riktlinje är valt.

Planområdets norra del som tillåter ZKC ligger inom ett område som berörs av två farligt godsleder, vilket ger en sammanfallande risk som inte finns hanterat i vägledningen, varför Länsstyrelsen anser att det ska göras en platsspecifik riskutredning. I utredningen identifierade behov av skyddsåtgärder säkerställs sedan i planen. Länsstyrelsen ställer sig, med hänsyn till riskhanteringsens rimlighetsprincip, bakom Trafikverkets synpunkt att skyddsbestämmelser i gällande detaljplan P18-24 bör vara tillämpliga i sammanhanget.

Länsstyrelsens synpunkter - råd enligt 2 kap. PBL

Dagvatten

Länsstyrelsen ser gärna att planbeskrivningens redogörelse för förändringar av dagvattenhanteringen kompletteras med en kartillustration över de planerade anläggningarna, motsvarande illustrationen i dagvattenutredningens kartbilaga.

Buller

Länsstyrelsen noterar att planbeskrivningen tar upp ett eventuellt behov av uppföljande kontroll av trafikbuller på del av Hemgårdsvägen ifall den förväntade trafikökningen ger

upphov till bullerpåverkan. Det framgår dock inte av genomförandebeskrivningen hur denna uppföljande kontroll är tänkt att säkerställas.

Kulturmiljö

Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse

Den stora röda ladugården i anslutning till planområdets sydvästra del, är av betydelse för förståelsen av planområdets historia, och bör säkras för långsiktigt bevarande och förbli en synlig del då området får tillskott av ny bebyggelse.

Det bör utredas vilka kulturhistoriska värden i den befintliga bebyggelsemiljön som bör tillvaratas i det fortsatta planarbetet. Hit hör de kulturhistoriskt värdefulla garagehusen, som är en del av Nyköpings industrihistoria. Denna bebyggelsemiljö bör skyddas i sin helhet genom skydds- och/eller varsamhetsbestämmelser. De delar av anläggningen som ligger utanför planområdet bör därför införlivas i planen. Den stora röda ladugården i anslutning till planområdets sydvästra del är av betydelse för förståelsen av planområdets historia och bör säkras för långsiktigt bevarande och förbli en synlig del av området.

Fornlämningar

Planområdet berör två registrerade kulturhistoriska lämningar; L1984:7617 som är en uppgift om att en flintyxa från stenåldern är påträffad under dikningsarbeten på platsen, samt L1982:3238 som är en stenmur som följer en befintlig ägo gräns. Stenmuren bör i enlighet med 1 kap 1 § kulturmiljölagen så långt som möjligt bevaras och skyddas som en del av vårt gemensamma kulturarv.

Länsstyrelsen bedömer inte att det behövs några arkeologiska åtgärder inför planens genomförande enligt det nu redovisade området.

Länsstyrelsen upplysningar/synpunkter/krav enligt annan lagstiftning

9 kap. miljöbalken (1998:808) MB, Miljöfarlig verksamhet

Inom detaljplaneområdet har markföroreningar med halter över nivån för mindre än ringa risk påträffats. Schaktning eller annat markarbete inom förorenade områden kan innefattas av anmälningsplikten enligt 28 § i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899).

Länsstyrelsen informerar vidare om att återvinning av dessa massor kan vara en anmälnings- eller tillståndspliktig verksamhet, beroende på föroreningsrisken (29 kap 34-35 §§ miljöprövningsförordningen (2013:251)).

Bemötande:

Inför granskningen av detaljplanen har en antikvarisk konsekvensbeskrivning tagits fram om planförslaget. Den samlade bedömningen av planförslagets konsekvenser är enligt utredningen att de kulturhistoriska värden som ligger till grund för utpekandena av de två riksintressena förblir oförändrade. Det betyder att planförslaget för en neutral påverkan på både D56 Arnö-Stora Kungsladugården och D57 Nyköping. Planförslaget inordnar sig helt i den utveckling av området som pågått sedan den första detaljplanen fastställdes 2004.

Utredningen visar på att även om inte riksintresserna för kulturmiljö påverkas, så går det fortfarande att läsa av områdets lokala kulturhistoria i området. Det som tidigare var ett obrutet odlingslandskap med fri sikt mellan Hemgården och Lilla Kungsladugården är

idag ett handelsområde dominerat av verksamhetslokaler av konventionellt slag. Trots det menar utredningen att Hemgården fortfarande kan upplevas som den kulturmiljö den är, då vegetationen i stor utsträckning begränsar upplevelsen av omgivningen när man rör sig bland de tidigare vårdbyggnaderna och personalbostäderna. Ett fullt nyttjande av byggrätterna i samrådsförslaget kommer att få konsekvenser för miljön kring Hemgården. Med den föreslagna nockhöjden på 13 meter i samrådsförslaget och närheten till den bevarade ladugården riskerar de att dominera stadsbilden lokalt. Det skulle kunna medföra att ladugården förlorar sin roll som solitär och karaktärsskapare.

Aktuell detaljplan är förenlig med kommunens översiktsplan som anger utveckling av infrastruktur och verksamhetmark i Hemgården. Flera detaljplaner har tagits fram sedan 2004 för den utvecklingen i området. Till granskningen av aktuell detaljplan har justeringar gjorts av byggrätterna i plankartan för att balansera mellan de allmänna intressena. Nockhöjden har sänkts till 9 meter och exploateringsgraden justerats till 900 kvm per fastighet för den södra kvartersmarken med hänsyn till den röda ladans kulturhistoriska betydelse för området. Gårdsplanen till den ladugården regleras med prickmark som innebär att marken inte får förses med byggnad. Söder om gårdsplanen får endast komplementbyggnader till en höjd på 4 meter placeras. Plankartan reglerar sedan tidigare färgsättning av byggnaderna. En del av vegetationen bevaras också då trädallén omfattas av det generella biotopskyddet samt att plankartan reglerar med en administrativ bestämmelse om att marklov krävs för fällning av träd med en stamdiameter större än 30 cm.

Till granskningen av detaljplanen har bestämmelse om minsta avstånd till E4 kompletterats i plankartan.

Den utredning som har gjorts om markföroreningar för detaljplanen är inte kompletterad med ytterligare provtagningar. Området som Länsstyrelsen avser i sitt yttrande där det eventuellt kan förekomma spår av bekämpningsmedel är planlagd som allmän platsmark GATA, vilket enligt kommunens bedömning inte innebär en betydande risk för den föreslagna markanvändningen. Påträffas föroreningar vid genomförandet av detaljplanen ska tillsynsmyndigheten kontaktas. Plan- och genomförandebeskrivningen är kompletterad med information om att detektionsgränsen för kvicksilver är högre än halten för mindre än ringa risk.

Som underlag för detaljplanen finns ett PM om trafik framtaget, som analyserar tre förslag på utformning av Hemgårdspassagen och anslutande vägar. Analysen inkluderar ett trafiksäkerhetsperspektiv. Aktuellt planförslag för Hemgårdspassagen utgör en kombination av alternativ två och tre i analysen och utgör en första del av en mer långsiktig planering av ett trafiksystem för stadsdelarna väster om E4 mellan trafikplats Kungsladugårdsleden och trafikplats Hållet.

Till granskningen av detaljplanen har en riskutredning tagits fram och plankartan har justerats enligt dess slutsatser. Resultat och kommunens bedömning har kompletterats i plan- och genomförandebeskrivningen.

Plan- och genomförandebeskrivningen har även kompletterats med illustrationer på föreslagna lösningar i dagvattenutredningen.

Till granskningen av detaljplanen har bullerutredningen uppdaterats. Hemgårdspassagens utbyggnad beräknas att ge ökade ljudnivåer på grund av ökad trafik

på Hemgårdsvägen, men riktvärdet 65 dBA vid fasad beräknas inte överskridas. Därför bedöms det utifrån rådande praxis inte vara aktuellt med bullerskyddsåtgärder. Plan- och genomförandebeskrivningen är kompletterad med information om detta. Vid besvär med höga bullernivåer av trafik kan privatpersoner vända sig till kommunens tillsynsmyndighet.

Den stora röda ladugården inom Hemgårdsområdet ligger inte inom aktuellt planområde. Den skyddas av en q-bestämmelse enligt P18-24 som innebär att byggnaden inte får rivas och dess yttre karaktär ska bevaras.

Garagen är identifierade som kulturhistoriskt värdefulla men skyddas inte i gällande detaljplan P18-24 med rivningsförbud eller skyddsföreskrifter. Garagen ägs av privatpersoner och marken arrenderas av kommunen som är fastighetsägare. Platsen har inom arbetet med Ostlänkens bibana genom Nyköping pekats ut som möjlig uppställningsplats för material. Markarrendet har sagts upp och tidplanen är att garagen ska vara rivna eller borttagna i slutet av 2022.

Till granskningen av detaljplanen har planområdet justerats till att inte omfatta den stenmur som följer Blommenhovsvägen.

Synpunkter ej tillgodosedda.

Lantmäteriet

Vid genomgång av planförslagets handlingar daterade 2022-03-17 (plankarta och planbeskrivning) har följande noterats:

GRUNDKARTAN

Angivelse om aktualitetsdatum för fastighetsredovisningen och för övriga detaljer i grundkartan saknas. Uppgift om koordinatsystem i plan respektive höjd saknas likaså. Plankartan bör kompletteras med information om detta.

INFORMATION OM UTSKRIFTSFORMAT OCH SKALA SAKNAS

På plankartan finns det inte angivet vilken skala som använts liksom vilket utskriftsformat som ska användas för att den avsedda skalan ska stämma. Plankartan bör kompletteras med uppgift om detta.

HUR PÅVERKAS BEFINTLIGA PLANER?

Av planbeskrivningen framgår det vilka befintliga detaljplaner som finns inom planområdet. Det bör dock även framgå vad som sker med gällande detaljplaner som berörs av planarbetet. Detta kan t.ex. beskrivas genom en text i stil med "Om föreslagen detaljplan antas och får laga kraft upphör tidigare detaljplan att gälla inom planområdet men fortsätter att gälla som tidigare utanför det nu aktuella planområdet."

Glöm inte att kontrollera så att gällande plan/planer och eventuella fastighetsindelingsbestämmelser fortfarande går att genomföra efter att den aktuella planen fått laga kraft.

PÅGÅENDE GENOMFÖRANDETID

Detaljplan akt 0480-P2018/24 tycks ha genomförandetid kvar. Det finns idag begränsningar i att kunna ändra eller ersätta en befintlig plan med en ny plan under pågående genomförandetid. I planbeskrivningen saknas motivering till varför ändring (ersättande) av den aktuella planen kan ske, dvs vilket eller vilka skäl som faktiskt föreligger. Planbeskrivningen behöver kompletteras i denna del.

ANVÄNDNINGARNA GATA1 OCH T1

Av planförslaget att utläsa tycks ett och samma område ha planlagts för flera användningar inom olika användningskategorier, dvs allmän plats GATA1 och kvartersmark T1. Intentionen med detta tycks vara att möjliggöra uppförandet av en bro (allmän gata) över befintlig järnväg. I planbeskrivningen nämns som förslag till genomförande både förslag om tredimensionell fastighetsbildning och rättighetsbildning. Det kan dock funderas över om ett sådant genomförande är möjligt med hänsyn till nuvarande redovisning i plankartan.

Om tredimensionell fastighetsbildning avses bör förutsättningarna för detta beaktas vid planläggningen. I vissa fall kan det finnas behov av att ange olika användningskategorier, t.ex. allmän plats och kvartersmark, för skilda plan i en detaljplan. Med hjälp av s.k. 3D-redovisning i en detaljplan är det möjligt att reglera så att olika användningar gäller i olika nivåer. För att kunna särskilja olika användningar från varandra i olika plan används vanligtvis parenteser. Den huvudsakliga användningen betecknas utan parentes och styr färgläggningen på plankartan medan en sekundär användning anges inom parentes. Vid ett eventuellt genomförande av planen kommer således en av användningarna att bilda en traditionell fastighet som urholkas av en eller flera tredimensionella fastigheter som rymmer andra användningar. Med anledning av detta är det viktigt att de användningar som ska höra till en urholkande fastighet tydligt avgränsas. Detta innebär att en detaljplan som inte är avgränsad i höjdd, dvs vertikalt, och kräver tredimensionell fastighetsbildning, inte torde kunna ha två användningar på samma yta. Likaså torde en användningsgräns inte kunna vara "flytande", utan ska vara tydlig oavsett om den är horisontell eller vertikal. Om tredimensionell fastighetsbildning avses, eller är tänkt att möjliggöras, bör de olika användningskategorierna, t.ex. allmän plats och kvartersmark, anges i skilda plan i detaljplanen. Här till är det således viktigt att kommunen i planarbetet är noggrann när höjdangivelser för de olika ändamålen anges, eftersom det sedan kommer att styra framtida gränsdragning. Särskilt viktigt är detta vid avgränsning mellan olika användningskategorier, såsom t.ex. allmän plats och kvartersmark. Information om hur respektive användningsbestämmelse avses avgränsas i höjd bör anges intill respektive berörd bestämmelse. För att göra det tydligt bör höjdangivelsen om möjligt anges i gällande höjdsystem. Höjdvgränsningen och hur den görs har många gånger stor betydelse vid det fastighetsrättsliga genomförandet.

Om tredimensionell fastighetsbildning avses bör det därför utredas att den föreslagna tredimensionella fastighetsbildningen är lämplig enligt de särskilda lämplighetsvillkoren för tredimensionella fastigheter i fastighetsbildningslagen. Det bör i planbeskrivningen även beskrivas hur föreslagen fastighetsbildning är tänkt att genomföras när planen genomförs. Planbeskrivningen kan med fördel även kompletteras med eventuell illustration över föreslagen avgränsning för att öka förståelsen för detaljplanens reglering.

Ett alternativ till tredimensionell fastighetsbildning skulle t.ex. kunna vara att använda s.k. markreservat för allmännyttiga ändamål (t, x eller z). Ett markreservat för ett allmännyttigt ändamål torde i första hand syfta till att reservera utrymme för allmänna ändamål inom kvartersmark, t.ex. allmänna trafikändamål. Kanske dock främst i de fall där det handlar om mindre eller kompletterande anläggningar till t.ex. större väg- och trafikanläggningar, varför frågan bör tittas närmare på om ett sådant alternativ skulle vara aktuellt. Markreservat genomförs främst genom bildande av servitut och förutsätter inte tredimensionell fastighetsbildning. Om en flexibilitet i planen eftersträvas kan möjligen ett alternativ därför vara att tillämpa s.k. markreservat, då de torde kunna göras något mer

”svävande” i planbestämmelserna jämfört med t.ex. tredimensionell fastighetsbildning.

Lantmäteriet vill samtidigt upplysa om att det inte torde vara möjligt, eller åtminstone råder mycket stor begränsning i, att kunna upplåta en enskild rätt (genom t.ex. bildande av officialservitut) på allmän platsmark eftersom en allmän plats är avsedd för ett gemensamt behov och inte ett enskilt.

Lantmäteriet rekommenderar att planförslaget och dess planhandlingar ses över i denna del.

ÖVRIGT

I planförslaget har fastigheterna Fargo 1 (del av) samt Ferguson 2 och 3, som tycks bestå av tekniska anläggningar, planlagts för ändamålet allmän plats GATA (i gällande detaljplan planlagt som kvartersmark). Inom nämnda fastigheter och de delar som nu avses planläggas som allmän plats GATA tycks det bl.a. finnas befintliga byggnader.

Planbeskrivningen kan med fördel kompletteras med information om detta och eventuella konsekvenser som planförslaget kan komma att medföra med anledning av den ändrade markanvändningen.

Planbestämmelserna kring exploateringsgrad tycks vara utformade så att en viss angiven byggnadsarea är tillåten per fastighet. Lantmäteriet vill här påminna om att det inte finns några fastighetsindelningsbestämmelser eller bestämmelser om minsta fastighetsstorlek angivna i planförslaget. Detta innebär att det i vissa fall kan vara möjligt att kvartersmarken delas upp i flera olika fastigheter, varpå den tillåtna byggnadsarean inom ett kvarter t.ex. skulle kunna fördubblas. Om detta inte är avsikten kan det funderas över om inte kopplingen till fastighet bör tas bort ur planbestämmelserna eller att planförslaget kompletteras med t.ex. en eller flera bestämmelser om minsta fastighetsstorlek.

Bemötande:

Grundkartan är till granskningen kompletterad med aktualitetsdatum för fastighetsredovisning och övriga detaljer. Plankartan är också kompletterad med koordinat- och höjdsystem, utskriftsformat och skala.

Plan och genomförandebeskrivningen är kompletterad med beskrivning om vad som händer med gällande detaljplaner inom planområdet, samt motiv för att planlägga om ett område inom detaljplan P18-24 innan genomförandetiden är slut.

Den kombinerade markanvändningen GATA1 och T1 i plankartan har till granskningen ändrats till markanvändning T1 med markreservat för bro för allmännyttig trafik efter att ha tagit del av Lantmäteriets resonemang om tredimensionell fastighetsbildning. Denna lösning betraktas av kommunen som mer lämpad för att möjliggöra anläggande av Hemgårdspassagen över järnvägen. Resonemang om planläggningen och fastighetsbildning har uppdaterats i plan- och genomförandebeskrivningen.

Plan- och genomförandebeskrivningen har kompletterats med beskrivning om befintliga garage som berörs av markanvändningen GATA under rubriken Kulturmiljö. Resonemang om fastighetsindelning har kompletterats i plan- och genomförandebeskrivningen under rubriken Bebyggelse. Formulering av planbestämmelse om byggnadsarea är ändrad i plankartan.

Synpunkter tillgodosedda.

Trafikverket

Detaljplanen berör Södra Stambanan, Sala-Oxelösundsbanan, Ostlänkens bibana samt E4:n. Den statliga infrastrukturen utgör kommunikationsanläggningar av riksintresse, vilket framgår av planförslaget.

Hemgårdspassagen - bro över järnvägsområdet

Trafikverket har varit delaktiga i framtagandet av underlag för Hemgårdspassagen. Det är viktigt att kommunen har en fortsatt dialog med Trafikverkets projekt Ostlänken, platskontor Nyköping, angående det fortsatta arbetet med projektering och genomförande av den nya bron. Genomförandeavtal liksom medfinansieringsavtal är tecknade mellan Trafikverket och Nyköpings kommun.

I den gällande detaljplanen P18-24 finns en bestämmelse om att *Infrastrukturanläggning får ej uppföras inom 20 meter från närmaste körbanekant på E4*. Motsvarande bestämmelse kan med fördel även läggas in i det nuvarande planförslaget för att säkerställa att avståndet uppfylls.

Transporter med farligt gods

Plankartan reglerar skyddsavstånd mellan byggrätter och E4:n respektive spårområdet, vilket ger ett visst skydd för planerade verksamheter kopplat till transporter med farligt gods. Trafikverket ser positivt på detta. Vid en olycka där farligt gods är inblandat kan dock påverkan på omgivningen ske på ett längre avstånd än de skyddsavstånd som regleras. I gällande detaljplan P18-24 finns bestämmelser kring val av verksamhetstyp (personintensiv etc.) samt placering av friskluftsintag, entréer och utrymningsvägar för byggnader in om 30-70 meter från järnväg och E4. Kan liknande bestämmelser vara relevanta att lägga in i den aktuella plankartan för att få en acceptabel risksituationen för tredje man?

Bemötande

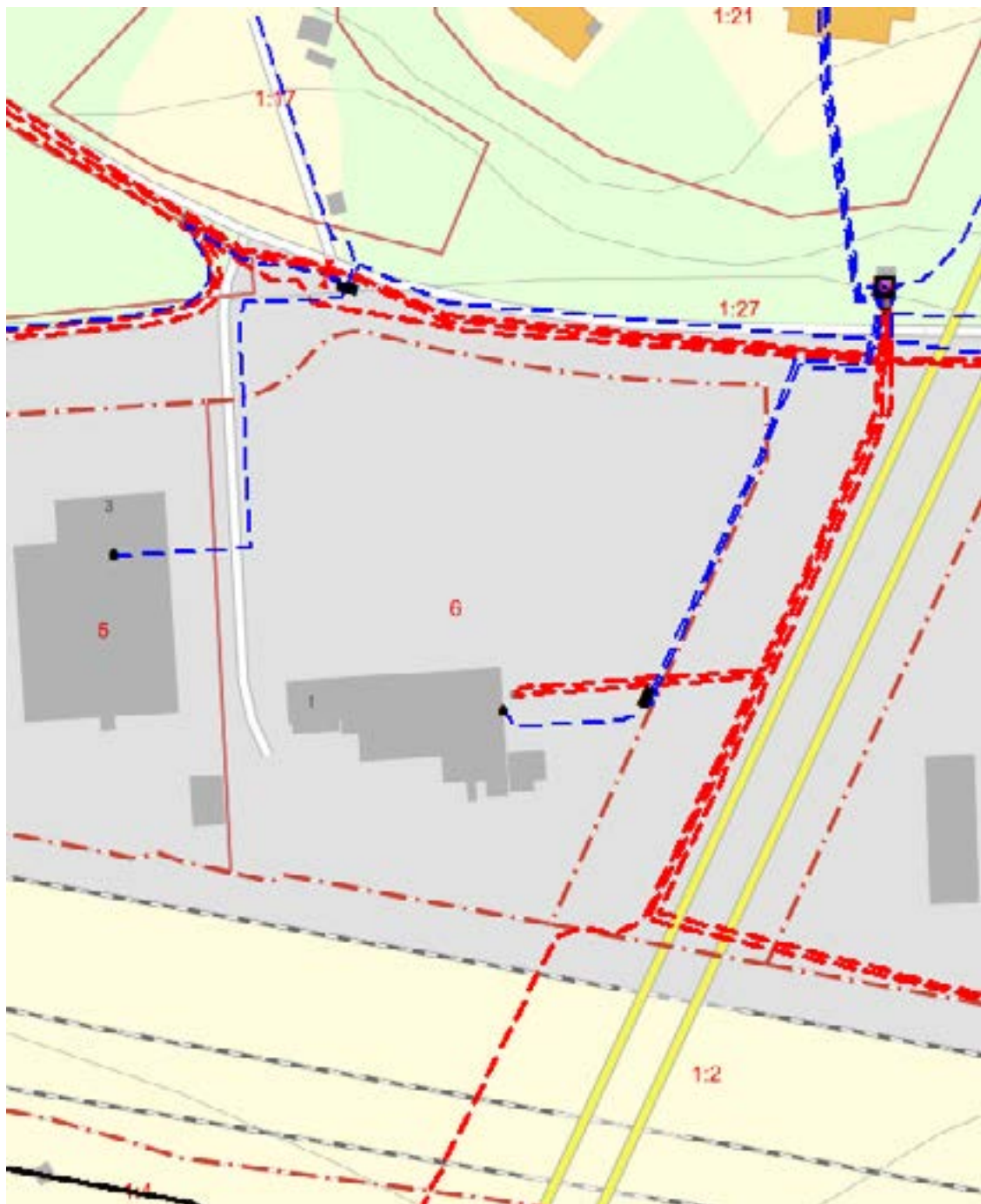
Till granskningen av detaljplanen har bestämmelse om minsta avstånd till E4 kompletterats i plankartan, samt bestämmelser om friskluftsintag och utrymningsvägar i motsatt riktning från E4. Resonemang om riskåtgärder går att läsa i den riskutredning som har tagits fram till granskningen av detaljplanen.

Synpunkt tillgodosedd.

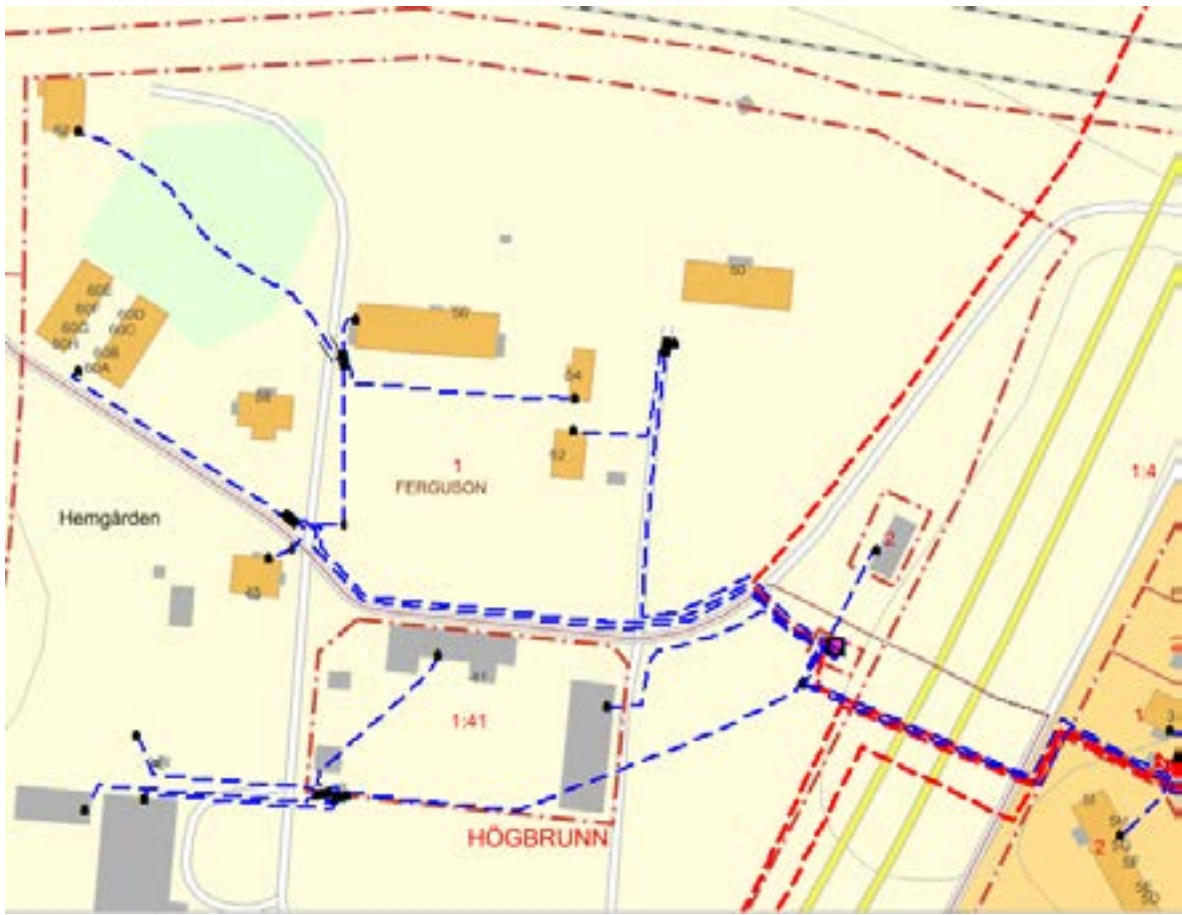
Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall Eldistribution har elnätanläggningar inom område och inom närområde för aktuell detaljplan bestående av 12 kV markkabel, röd streckad linje i karta nedan, 12 kV nätstation, svart kvadrat, 0,4 kV markkabel, blå streckad linje, och 0,4 kV kabelskåp, svart rektangel. Elnätanläggningarnas läge i kartan är ungefärligt.

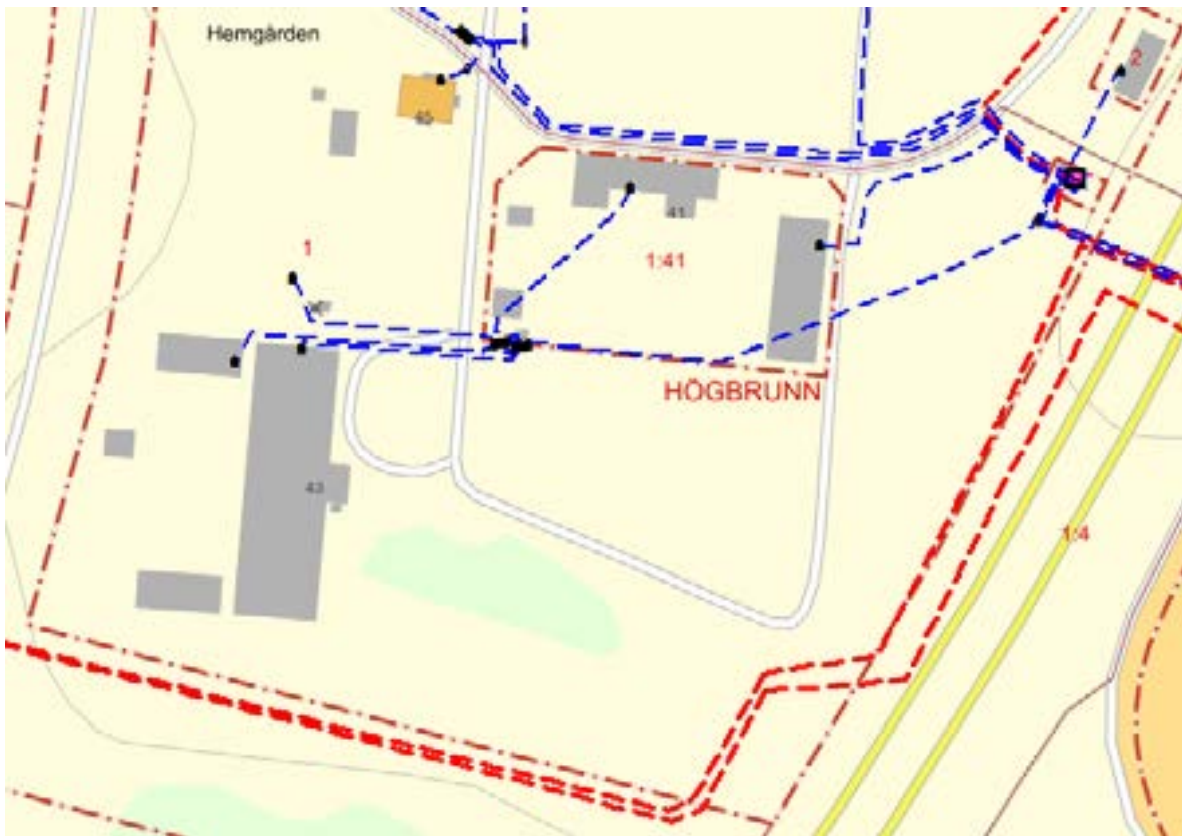
Karta 1

Karta 2

Karta 3

Ett stort antal ledningar och nätstationen i karta 2 kommer påverkas av detaljplanen, därav måste dessa flyttas. Förslag på en placering för nätstation och E-område visas i bifogad fil "plankarta förslag eområde". Då kommunen är initiativtagare så kommer flytt/förändringar av befintliga elnätanläggningar bekostas av kommunen men utförs av Vattenfall Eldistribution.

Vid karta 1 så går planområdet samt vägområdet precis intill befintlig nätstation. En ny väg får inte äventyra säkerheten för nätstationerna. Vägen får inte heller försvåra åtkomsten av nätstationerna.

Minsta avstånd från vägområde till nätstation bör vara 5 meter. Detta önskar Vattenfall Eldistribution säkerställs i planhandlingarna.

Det finns även ett beslut om att anlägga en ny 40 kV markkabel i norra delen av området. Koncession finns och Vattenfall Eldistribution är just nu i detaljprojekteringskede (se bifogad filer "Ansökan Nyköping Västra" och "Bilaga_1_Koncessionskarta_Vastra"). Vattenfall Eldistribution och kommunen har haft flertal diskussioner gällande denna ledning och därav önskar Vattenfall Eldistribution att detta säkras med ett U-område inom planområdet. U-området behöver vara 7 meter bred för att säkerställa utrymmet som krävs. Ett annat alternativ är att kommunen säkerställer att det finns plats för kabeln i lokalgatan. Isåfall vill Vattenfall Eldistribution ha detta skriftligt från kommunen.

Vattenfall Eldistribution önskar att ni skriver Vattenfall Eldistribution i framtagna planhandlingar för att förtydliga vilket av Vattenfalls bolag som avses. Eftersom det handlar om distribuering av el till hushåll, företag och/eller samhälle samt de anläggningar som är direkt kopplade till det ändamålet.

Vattenfall Eldistribution AB vill informera om följande:

- Eventuell flytt/förändringar av befintliga elnätanläggningar utförs av Vattenfall Eldistribution, men bekostas av exploatören.
- Offert på eventuella el-serviser, både byggkraft och permanent servis, beställs via
- <https://www.vattenfalleldistribution.se/el-hem-till-dig/> eller på telefon: 020-82 10 00.
- Vid eventuella schaktningsarbeten skall kabelutsättning begäras. Detta beställs via Post och telestyrelsens www.ledningskollen.se
- När du ska bygga, fälla träd, schakta eller spränga nära våra ledningar så glöm inte att beställa bevakning. Då är vi med på plats under arbetets gång och ser till att inga skador uppstår. Formulär: <https://www.vattenfalleldistribution.se/foretag/kundservice/formular/bestall-bevakning/>
- Vid ny infart till fastigheten skall befintlig markkabel förläggas i rör. Detta beställs samtidigt som beställning av el-serviser.
- Befintliga elnätanläggningar måste hållas tillgängliga under alla skeden av plangenomförandet.
- Någon anläggning, tex byggnad, får inte uppföras invid elnätanläggning tillhörande Vattenfall Eldistribution så att gällande säkerhetsavstånd inte hålls.

Bilaga till yttrandet finns på enheten

Bemötande:

Den befintliga nätstationen ligger utanför planlagt vägområde i detaljplanen. Åtkomst

säkerställs i genomförandeprojektet. Kommunen är även medveten om att flera ledningar kan komma att behöva flyttas vid ett genomförande av detaljplanen. Synpunkterna förmedlas till genomförandeprojektet.

Till granskningen av detaljplanen har även ett E-område för nätstation planlagts, med skyddsavstånd på 5 meter till intilliggande kvartersmark. Lokalisering är avstämd med Vattenfall eldistribution. Angöring sker via allén inom Hemgården. Läs mer under rubriken Kommunikationer i plan- och genomförandebeskrivningen.

För att säkerställa möjligheten för allmännyttiga underjordiska ledningar planläggs markreservat (u-områden) på kvartersmark. På allmän platsmark är det inte nödvändigt, eftersom allmännyttiga ändamål generellt sett alltid är förenliga med en allmän plats. Den allmänna platsmarken inom planområdet som berörs av markkabeln på 50 kV är bredare än 7 meter. Kontakt med genomförandeprojektet för ledningssamordning uppmuntras. Beslut om markreservat mellan ledningsägare och kommun hanteras i lantmäteriförrättningsprocessen.

Synpunkt ej tillgodosedd.

PostNord

PostNord har i uppdrag att tillhandahålla den samhällsomfattande posttjänsten vilket bland annat innebär att det är PostNord som ska godkänna placeringen och standarden på postmottagningsfunktionen. I denna roll representerar PostNord samtliga postoperatörer som är verksamma i det aktuella området.

PostNord har inget att anmärka och godkänner härmed den föreslagna detaljplanen SHB20/12.

Kontakta PostNord i god tid på utdelningsforbättringar@postnord.com för dialog gällande godkännande av postmottagning i samband med nybyggnation och förändring av befintligt detaljplan.

En placering som inte är godkänd leder till att posten inte börjar delas ut till adressen.

Bemötande:

Synpunkt noteras.

Synpunkt tillgodosedd.

Skanova/Telia AB

Skanova har markförlagda teleanläggningar inom detaljplaneområdet

Skanova önskar att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning.

Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Om så önskas kan ledningarna skickas digitalt i dwg-format för att infogas på plankartan. Kontakta <https://www.ledningskollen.se>

Kabelanvisning beställs via <https://www.ledningskollen.se>

För ledningssamordning kontakta telia-natforvaltning@teliacompany.com

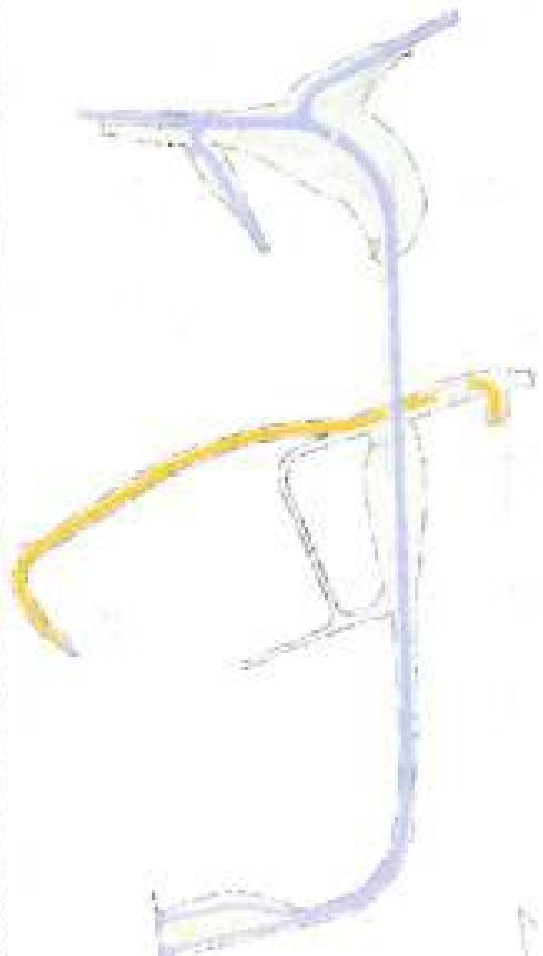
Bemötande:

Kommunen är medveten om att flera ledningar kan komma att behöva flyttas vid ett genomförande av detaljplanen. Synpunkter noteras och skickas vidare till genomförandeprojektet.

Synpunkt tillgodosedd.

Polismyndigheten

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för byggandet av den så kallade Hemgårdspassagen som är en bro över järnvägen för gång- cykel- och motorfordonstrafik. Hemgårdspassagen skapas för att öka tillgängligheten till befintliga och planerade stadsdelar kring planområdet och för att minska järnvägens barriäreffekt.

Bilden visar en detaljbild från Google Maps och planförslagets förslag till förbindelse över järnvägen.

Planförslaget är förenligt med kommunens översiktsplan Nyköping 2040 som antogs av Kommunfullmäktige 2021-12-14.

I Nöthagen precis öster om norra delen av planområdet finns planer på en ny stadsdel med bland annat 1600 bostäder, verksamheter och skola vilket talar för en vidare utveckling av markanvändningen även väster om E4.

Med hänsyn till den roll Polismyndigheten har i samhället kommer svaren på Nyköpings

kommuns förfrågan vara inriktade på den brottsförebyggande och den trygghetsskapande aspekten för medborgarna. Förfrågan om synpunkter från Nyköpings kommun berör detaljplan vilket ger ett relativt stort utrymme för den brottsförebyggande och trygghetsskapande aspekten.

När det gäller den trygghetsskapande aspekten kommer Polismyndigheten i synnerhet att inrikta sig på den situationella faktorn; platsen jag befinner mig på, vilken gestaltning som finns, tydligheten, orienterbarheten, förutsättningarna för känslan av kontroll med hänsyn till platsen jag befinner mig på. Polismyndigheten konstaterar också att flera av de nyss nämna perspektiven är återgivna i planförslaget.

Gestaltning

Bebyggelsen i planområdets södra del ska utformas med hänsyn till närområdets kulturmiljö och reglering kommer att ske avseende utformning och färgsättning. Den infrastruktur som skall tillföras området enligt planförslaget är omfattande varför helhetsintrycket i den fysiska miljön är viktig för att användaren/ besökaren skall uppleva att ingreppet i miljön är genomtänkt. Under rubriken "*förändringar enligt planförslaget*" (sid. 14 i planoch genomförandebeskrivning) beaktas gestaltning:

Även om planförslaget inte förutsätter att byggnader rivs blir miljön än mer fragmentiserad. För den kvarvarande parkmiljön är det viktigt att den fortsatt är sammanhållande. Blommenhovsvägens vägsträckning har ett kulturhistoriskt värde vilket riskerar att påverkas eftersom sträckningen förändras. För att begränsa planförslagets påverkan är det viktigt att Blommenhovsvägen blir omhändertagen genom gestaltungsåtgärder.

Igenkännande och kontinuitet i bebyggelse och rörelsestråk istället för barriärer eller isolerande "mellanrum" skapar bättre förutsättningar för trygghet och interaktion mellan människor. Beakta också "placemaking"; trots ingreppen all infrastruktur innebär kanske Hemgårdens tidigare plats och betydelse lyftas för att öka intresset för platsen som då förknippas med annat än den infrastruktur som skall tillföras.

Mix av funktioner

Det går att motverka den fragmentering som skett över tid och attrahera ett större flöde av besökare till platsen. Om platsen planeras med ett varierande utbud som tilltalar olika intressen med tex spontana aktiviteter, viss service eller handel, fritidsaktiviteter eller kulturella inslag. Som exempel från sid 11 framstår "*Hemgårdens monumentala ladugårdsbyggnad som viktig att skydda och bevara för framtiden*".

Tydlighet/ belysning

Platsen självklarhet när det gäller geografiska läget är en viktig förutsättning för det trygghetsskapande, likaså formgivningen av infrastrukturen och den omgivande bebyggelsen

Det skall vara lätt att orientera sig för den som besöker eller färdas och när det gäller orienterbarheten är det viktigt att man gör skillnad på om man skall till platsen eller färdas genom den. Skyltning i området kan anpassas för gående, cyklister eller övrig trafik så att trafikanten känner god framförhållning. Kan skyltningen också anpassas till helhetsintrycket förstärks också betydelsen av platsens historia. Om bebyggelsestrukturen inte ändrats nämnvärt sedan -50-talet; varför inte använda en skyltdesign som påminner

om denna tid? Exempel:

Under rubriken *Social robusthet* (undersökning om betydande miljöpåverkan sid 7) påtalas av Länsstyrelsen betydelsen i den fortsatta planeringen att gång- och cykelvägar utformas, så att de blir tillgängliga och säkra för olika samhällsgrupper. Polismyndigheten delar denna uppfattning. Tydlighet och säkerhet kan förstärkas med vägmarkeringar som tydliggör vilken trafikant som äger bättre rätt till vilken vägsträcka.

På sidan 14 under rubriken *Stadsbyggnadskvaliteter* i samma undersökning beskrivs hållbar mobilitet, farliga passager och belysning, särskilt i trafikmiljön runt bron. Vid mörker är det självklart viktigt att vägsträckan är upplyst på bron, men också vägsträckan under (Hemgårdsvägens förlängning). Särskild vikt bör, vilket är trygghetskapande, läggas på belysning som vägleder *efter* bro eller tunnelpassage för att undvika de kontraster som annars kan uppstå.

Belysning, eller snarare att genom väl planerad belysning ta bort betydelsen av kontraster i området är en viktig och tydlig trygghetsfrämjande och brottsförebyggande åtgärd. Gångstråk och vägsträckor som har en traditionell belysning tenderar att skapa ljusa eller vita stråk men en "extra mörk" omgivning. Detta kan förebyggas med belysningspunkter *vid sidan* av dessa stråk, på byggnader eller enskilda belysningsstolpar. Under mörker skapas då en bättre känsla av säkerhet och kontroll vilket i sin tur skapar trygghet.

Förvaltning

I det planlagda området bör förvaltning vara en levande del av helheten. Förväntas åtgärder locka flöden av människor bör det också vara anpassat med till exempel avfallshantering (sopkorgar är ytterligare en detalj jämte eventuell skyltning som designmässigt kan anpassas till områdets historia för övrigt).

Belysningspunkter skall om möjligt ha samma typ av armatur så att en utbytt lampa inte kastar ett sken som skiljer sig i förhållande till de övriga.

Bänkar eller sittmöbler bör utformas (relaterat till platsens helhet?) på ett sådant sätt så att reparationer kan genomföras istället för byte av hela möbeln. Vill man undvika att besökare ligger på en bänk kan detta undvikas med ett extra armstöd, likaså ryggstöd kan enkelt utformas så att ingen bekvämt sitter på ryggstöden med fötterna på själva sittplatsen.

Buskage och siktlinjer är viktiga för känslan av kontroll. Överblickbarhet kräver att buskar hålls nere och i det här sammanhanget bör också nämnas grenvegetation på träd: besökare skall kunna se under träd om möjligt och belysningspunkter bör placeras på ett sånt sätt så att inte träd växer till och hindrar skenet från dem.

Bemötande:

Planförslaget med en ny bro över järnvägen innebär en ytterligare fragmentering av den befintliga gårdsmiljön genom ytterligare splittring. En samförläggning av E4 bedöms dock som fördelaktig eftersom bron med anslutande vägar samlas i ett redan trafikintensivt område. Planförslaget möjliggör även en ny gång- och cykelväg på den södra sidan av järnvägen som ett nytt och tydligt stråk genom området, vilket saknas i dagsläget. Det skapar förutsättningar för större orienterbarhet och trygghet för de som rör sig genom Hemgårdsområdet.

I Hemgården, planområdets södra del, möjliggörs markanvändningen för kontor och verksamheter. Områdets mer perifera och bilberoende läge gör det mindre lämpligt för centrumändamål såsom service eller fritidsaktiviteter. Den röda ladan som ligger precis utanför aktuellt planområde ägs av kommunen och omfattas av samma markanvändning. Den innehåller även q-bestämmelse, som innebär att byggnaden inte får rivas och dess yttre karaktär ska bevaras på grund av sitt höga kulturhistoriska värde. Denna byggnad har potential för kulturell verksamhet inom ramarna för markanvändningen, när dess nuvarande användning inte längre blir aktuell.

I den norra delen av aktuellt planområde intill Blommenhovsvägen prövas markanvändningen kontor, verksamheter och centrumändamål. I Nöthagen precis öster om norra delen av planområdet finns planer på en ny stadsdel med bland annat 1600 bostäder, verksamheter och skola vilket talar för en vidare utveckling av markanvändningen även väster om E4 med ett varierande utbud av aktiviteter.

Skytning och belysning hanteras i genomförandeskedet av detaljplanen med en fortsatt ambition att skapa förutsättningar för orienterbarhet och trygghet i området. Synpunkter noteras och skickas vidare till genomförandeprojektet.

Synpunkter tillgodoses ej.

Brf Västergården

BRF Västergården i Nyköping har tagit del av förslaget om Hemgårdspassagen och önskar lämna följande synpunkter.

Förslaget innebär en ökning av trafiknivåer och buller på Hemgårdsvägen i direkt anslutning till bostäderna i vår BRF (Fastigheterna Brudslöjan 1 och Blåklinten2). Av utredningen framgår att bullernivån redan är hög på grund av närheten till motorvägen men det är inte ett skäl att bortse från problemen med ännu högre bullernivå eller att välja bort möjliga åtgärder mot dessa. Buller är ett problem som påverkar människors hälsa, välbefinnande och livskvalitet och bör tas på största allvar.

Vi ställer oss frågande till om avsikten är att Hemgårdsvägen ska bli en genomfartsled då vi anser att det är direkt olämpligt med tanke på att vägen passerar i ett bostadsområde. Vägen ska och bör inte användas av andra än de som har sin start- eller slutdestination inom området. Genomfartsleder bör förläggas utanför och ledas runt bostadsområden (ringleder). För att förhindra genomfart på Hemgårdsvägen skulle vi gärna se en avstängning för biltrafik genom den befintliga vägtunneln under E4 vid Hemgårdsvägen (Väster om Wings väg) eller som minsta åtgärd någon typ av hinder/förbud mot att tung trafik använder denna vägtunnel. Denna befintliga vägtunnel skulle istället kunna fungera som en utmärkt och säker passage för cyklister och fotgängare och ersätta dagens "gånggrör" som är undermåligt i detta avseende. Vill man uppmuntra och förenkla för

cykeltrafik är detta en utmärkt åtgärd.

Om vägtunneln trots allt ska vara öppen för biltrafik och vi kan se en ökad trafikbelastning på Hemgårdsvägen anser vi följande åtgärder är önskvärda och rimliga för att värna om boendemiljön och trafiksäkerheten i området.

- Förhöjning och förlängning av befintliga bullerplank vid motorvägen för att minska bullret från denna.
- En anpassad vägbeläggning för högre trafiknivåer på Hemgårdsvägen som minimerar luftföroreningar.
- En vägbeläggning som dämpar ljudet, s.k. "tyst asfalt" för att minska bullret i området. Kan användas på E4 och/eller Hemgårdsvägen.
- Plantering av fler buskar och/eller träd längst Hemgårdsvägen. Skulle kunna genomföras som ekonomiskt stöd till fastighetsägare för denna åtgärd.
- Åtgärder för att minska hastigheten på Hemgårdsvägen (högsta tillåtna hastighet 30 km/h samt farthinder). Hastigheten måste hållas nere för att skydda boende vuxna, barn och djur i området och även minska risken för olyckor vid föreningens parkeringsplatser som ligger i direkt anslutning till Hemgårdsvägen.

- Fler säkra övergångsställen på Hemgårdsvägen. T ex finns det ett gångstråk från Hemgårdsvägen 26 och rakt ner över Hemgårdsvägen mot Gripenskolan som trafikeras frekvent av ungdomar (elever) under skoltid. För att göra övergångsstället säkert kan vägen smalnas av och eventuellt trafikljus sättas upp.
- Ekonomiskt bidrag till fastigheter för att vidta åtgärder för minskat buller, t ex byta till isolerglas i fönster. Särskilt viktigt är det till de boende som redan idag har en hög bullernivå p.g.a. närheten till motorvägen.

Utöver detta kan vi också se en risk för ökad trafik på Lilljas väg mellan Hemgårdsvägen i söder till Wingses väg i norr. Denna väg passerar rakt genom vår bostadsrättsförening som har bostäder på båda sidor och det finns många barn, vuxna och djur direkt vid vägen. Denna vägsträcka får under absolut inga omständigheter användas som genomfartsled. Säkra övergångsställen behövs, alternativt omforma hela denna sträcka till gårdsgata (trafik på fotgängarnas villkor).

Bemötande:

Enligt kommunens beräkningar kommer fordon till största del ansluta till Hemgårdspassagen från Blommenhovsvägen eller Kocks väg via trafikplats Kungsladugårdsleden. Skyltning kommer ses över i samverkan med Trafikverket när byggnation av Hemgårdspassagen är färdig. Den nya lokalgatan mellan Hemgårdsvägen och Kocks väg kommer möjliggöra för viss genomfarts trafik mellan stadsdelarna. Passagen under E4 kommer även kunna nyttjas av gående och cyklister. Liljans väg ska enligt kommunen fortsatt utgöra en lokalgata, framför allt till bostäderna längs med den.

Dagens trafikflöde i Högbrunn är på låga nivåer. Ökningen av trafik utgör en stor procentuell ökning, dock inte i absoluta tal. Bedömningen är trafikökningen inte medför ändring av detaljplan eller väsentlig ombyggnation för att öka kapaciteten eller trafiksäkerheten för gående och cyklister. Markbeläggning och övergångsställen regleras inte i detaljplan, utan genom lokala trafikföreskrifter. Synpunkter är förmedlade till Tekniska Divisionen, som bevakar trafikflöden i tätorten och genomför åtgärder när det blir nödvändigt.

Till granskningen av detaljplanen har bullerutredningen uppdaterats, som visar på att de befintliga husen längs utmed Hemgårdsvägen och närmast E4 kommer vara påverkade av buller, huvudsakligen av motorvägen som har statlig vägghållare. För bulleråtgärder rörande E4 är Trafikverket ansvarig.

Beskrivningen om Hemgårdspassagen, anslutande vägar samt buller har utvecklats under rubriken Kommunikationer i plan och- genomförandebeskrivningen.

Synpunkter ej tillgodosedda.

Privatperson (SB)

Ni önskade få mina funderingar i textform:

1. Jag blev lovad en överblick i höjdskillnader nuvarande samt planerat, skicka gärna en karta med höjderna till mig snarast.
2. Ny in/utfart, hur dras den samt måste vi titta på höjdskillnaden.
3. Postlåda, hur säkerställer ni att postbilen enkelt och säkert lämnar post utan att blockera trafiken. Parkeringsficka liknande busshållplats?
4. Soptunnor, hur säkerställer ni att sopbilen enkelt och säkert tömmer soptunnorna utan att blockera trafiken. Parkeringsficka liknande busshållplats?
5. Den del av Blommenhovsvägen som försvinner, Öster om vår uppfart, tar ni bort asfalten och planterar träd?
6. Väster om vår uppfart, bygger ni bullerplank där eller planterar träd/buskar. Vägen går där "dikt" tomtgräns.

Bemötande:

Privatperson (SB) kontaktade kommunen under samrådet av detaljplanen och ett möte bokades in för att diskutera planförslaget. Ett utklipp med dagens och planerade höjdnivåer har skickats till privatpersonen. Frågeställningarna ovan berör inte detaljplaneläggningsen utan behandlas under genomförandeprojektet av Hemgårdspassagen. Fortsatt kontakt är därmed förmedlat till Tekniska divisionen som ansvarar för det.

Synpunkter tillgodosedda.

Privatperson (JL)

Generellt sett ställer jag mig som berörd fastighetsägare mycket positiv till förslaget som förbättrar både tillgängligheten och säkerheten i berört område. Dock har jag på nästkommande sida sammanställt synpunkterna A-C som jag skulle vara mycket tacksam över om de togs i beaktande.

a.) Hastighet Hemgårdsvägen.

I dokumentationen om Hemgårdspassagen har jag inte funnit om förslaget avser att bibehålla nuvarande hastighetsbegränsning på 30km/h på Hemgårdsvägen. I vilket fall, så ser jag gärna se att denna hastighetsbegränsning bibehålls med tanke på den eventuellt ökade trafikmängden.

Redan idag överskrids denna hastighet av ett större antal motorburna trafikanter och det skulle vara uppskattat om det gick att förebygga detta genom ändring av trafikmiljön. Här står såklart kostnader mot nyttan så som, underhåll, tillgänglighet, säkerhet o.s.v. men det skulle kunna handla om allt från chikaner, avsmalningar, fartgupp, fartkamera, minskad vägbredd (från Nyköpings Gymnasium fram till järnvägen) o.s.v.

b.) Trafikmängd Hemgårdsvägen

Med tanke på den förväntade ökning av mängden trafik på Hemgårdsvägen skulle jag vilja lägga fram ett förslag om att leda runt ev. kommande genomfartstrafik - som väljer att köra igenom Högbrunn på väg mot centrum - till att istället styras över till trafikplats Kungsladugården.

Det skulle t.ex. kunna vara ett vägmärke/information vid den kommande korsningen, där vägen från nya bron möter Kocks Väg, som rekommenderar trafik mot centrum "C" att svänga vänster mot trafikplats Kungsladugården.

Ett skarpare alternativ, än ovan nämnda, skulle kunna vara en förbudsskylt som helt enkelt förbjuder genomfart genom Högbrunn, men undantar t.ex. buss i linjetrafik, cyklister (inkl. moped klass 2) och moped klass 1.

c.) Felaktig information

Enligt dok. "Plan och genomförandebeskrivning" betecknat "Dnr SHB20/12" framgår på sida 25 att trafikökningen på Hemgårdsvägen förväntas öka med 33% - till 1 500 fordon/dygn - fram till 2040 enligt planförslaget. På sida 23 anges referensvärdet till denna procentsats - 500 fordon/dygn.

Den procentuella, förväntade ökningen är sålunda felaktigt angiven och uppgår till 200% - inte 33%.

I.o.m. att detta värde skapat en felaktighet i beslutsunderlaget för boende i berört område som avviker hela 6 gånger mot det förväntade värdet, bör - enligt mig - frågan ställas från er sida om inte direkt, berörda personer på Hemgårdsvägen borde få uppdaterad information om detta innan svarstiden löpt ut enligt ovan, angivna datum.

Bemötande:

Hastighet på väg regleras inte i detaljplan, utan via lokala trafikföreskrifter. Aktuellt planförslag bedöms inte föranleda till behov till ändring av detaljplan eller väsentlig ombyggnation av Hemgårdsvägen utanför planområdet. Synpunkt är förmedlad till Tekniska Divisionen, som bevakar trafikflöden i tätorten och genomför åtgärder när det blir nödvändigt.

De fordon som kommer nyttja Hemgårdspassagen beräknas i första hand köra från Blommenhovsvägen eller Kocks väg via trafikplats Kungsladugårdsleden. Skyltning kommer ses över i samverkan med Trafikverket när byggnation av Hemgårdspassagen är färdig. Planläggningen för Hemgårdspassagen utgör en första del av en mer långsiktig planering av ett trafiksystem för stadsdelarna väster om E4 mellan trafikplats Kungsladugårdsleden och trafikplats Hållet. Detta är förtydligat i plan- och genomförandebeskrivningen under rubriken *Kommunikationer*.

Information om procentuell förväntad ökning i plan- och genomförandebeskrivningen har till granskningen av detaljplanen uppdaterats med korrekta siffror, då sakägare har möjlighet att läsa och lämna synpunkter på planförslaget igen.

Synpunkter ej tillgodosedda.

Privatperson (JA)

Har en del synpunkter på erat förslag om det genomförs. Det kommer att bli mycket mer trafik på Hemgårdsvägen genom att en del av trafiken kommer att avledas och gå under motorvägsbron och vidare på Hemgårdsvägen. Redan nu är det en del trafik förbi våran fastighet. Vi har redan buller från motorvägen och efter erat förslag så kommer Hemgårdsvägen att bli riktigt trafikerad genom att många kommer att ta den vägen för att komma snabbare till stan. Genom erat förslag, mer trafik, mer buller och fastigheten som tappas värde. Ni blir tvungna att montera bullerplank!

Bemötande:

De fordon som kommer nyttja Hemgårdspassagen beräknas i första hand köra från Blommenhovsvägen eller Kocks väg via trafikplats Kungsladugårdsleden. Dagens trafikflöde i Högbrunn är på låga nivåer. Ökningen av trafik när Hemgårdsvägen sammankopplas med Kocks väg utgör en stor procentuell ökning, dock inte i absoluta tal. Bedömningen är trafikökningen inte medför ändring av detaljplan eller väsentlig ombyggnation för att öka kapaciteten eller trafiksäkerheten för gående och cyklister. Bullerutredningen visar på att ljudnivåerna av ökad trafik på Hemgårdsvägen blir något högre, men riktvärden beräknas inte att överskridas. Därför bedöms inte utifrån rådande praxis vara aktuellt med bullerskyddsåtgärder.

Synpunkter ej tillgodosedda.

Privatperson (FGoFE)

Vårt önskemål är att det sätts upp x antal farthinder på Hemgårdsvägen, alltså vägen bakom vårt hus. Det skulle göra att bilarna inte kör lika fort och minskar risken för olyckor.

Bemötande:

Hastighet på väg regleras inte i detaljplan, utan via lokala trafikföreskrifter. Aktuellt planförslag bedöms inte föranleda till behov av åtgärder längs med Hemgårdsvägen. Synpunkten förmedlad till Tekniska Divisionen, som bevakar trafikflöden och genomför åtgärder när det blir nödvändigt.

Synpunkt ej tillgodosedd.

Privatperson (BT)

Med en anslutning av Hemgårdsvägen till Hemgårdspassagen är vi oroliga för att trafiken genom området kommer att öka. Både gällande vanlig biltrafik samt tyngre fordon. Den trafik som idag går på Hemgårdsvägen till och från hemgården håller ytterst sällan laglig fart. Ofta ser man fordon passera med betydligt högre fart. Farter mellan 50-60km/t är inte ovanligt. Önskvärt är då att man sätter farthinder på Hemgårdsvägens sträckning utmed E4:an.

Hemgårdspassagen PM Trafik 3.1.2

Gångtunneln under E4:an är idag en välanvänd gångväg. Gångvägen används redan idag av många cyklister (och mopeder). En breddning av den är positivt. Dock bör det sättas upp ett stopp så inte cyklisterna cyklar rakt ut på Hemgårdsvägen. Redan idag har det varit tillbud då cyklister kört rätt ut i gatan.

Bemötande:

De fordon som kommer nyttja Hemgårdspassagen beräknas i första hand köra från Blommenhovsvägen eller Kocks väg via trafikplats Kungsladugårdsleden. Hastighet på väg

regleras inte i detaljplan, utan via lokala trafikföreskrifter. Aktuellt planförslag bedöms inte föranleda till behov av åtgärder längs med Hemgårdsvägen. Tekniska Divisionen bevakar trafikflöden och genomför åtgärder när det blir nödvändigt.

Den befintliga gångtunneln under E4 kommer stängas av och inte längre vara möjlig att nyttja efter anläggning av Hemgårdspassagen. Gående och cyklister hänvisas i stället till passagen under E4 för att byta sida av motorvägen.

Synpunkter ej tillgodosedda.

Privatpersoner (CGoPW)

Hej! Vi har fått brev om samråd när det gäller detaljplanen om Hemgårdspassagen. Det som är mest intressant för oss är hur fortsättningen av trafikdragningen ska se ut. Pågår arbetet med en detaljplan för området kring Blommenhofs hotell och skogen runt Frisksportartorpet? Hur ser tidsplanen ut? En tanke är att vägens fortsättning skulle kunna läggas öster om motorvägen. Vi vill gärna ha kontakt för att få veta mer om kommunens planer i området där vi bor.

Tacksam för återkoppling!

Bemötande:

Planläggningen för Hemgårdspassagen utgör en första del av en mer långsiktig planering av ett trafiksystem för stadsdelarna väster om E4 mellan trafikplats Kungsladugårdsleden och trafikplats Hållet. I kommunens översiktsplan går det att läsa mer om den långsiktiga intentionen om mark- och vattenanvändningen i området kring Blommenhofs hotell och skogen. Det finns just nu inget aktuellt detaljplanearbete som pågår norr om Blommenhovsvägen.

Synpunkt tillgodosedd

Privatperson (HH-P)

Som boende längs Hemgårdsvägen vill jag lämna följande synpunkt på kommunens tankar om Hemgårdspassagen.

Texten från bullerutredningen Hemgårdspassagen (slutsats sid15) bör få Nyköpings kommun att agera.

Trafikverket bytte ut de vägnära skärmarna för några år sedan efter det att vi i Bostadsrättsföreningen Västergården under flera år tjatade på dem om att bullret från motorvägen måste begränsas så mycket det går i och med ökad trafik. Vi föreslog förutom bättre bullerplank tyst asfalt exempelvis.

Vi vände oss då även till Nyköpings kommun för att få hjälp och stöd gentemot Trafikverket. Kommunens tjänstemän och politiker bemötte oss med kalla handen och hänvisade till att detta var Trafikverkets sak.

Nu riskerar vi att på nytt hamna mellan kommunen och Trafikverket om kommunen väljer att inte ta sitt ansvar för medborgarnas hälsa - när både buller och ökad mängd partiklar från E4 och den nya passagen väntas öka - med motiveringen att E4:an inte är kommunens ansvar.

Ur Bullerutredningen för Hemgårdspassagen:

”De befintliga husen utmed Hemgårdsvägen och närmast väg E4 kommer för prognosåret 2040 att vara kraftigt påverkade av trafikbuller, huvudsakligen från väg E4. Här kan ekvivalenta ljudnivåer överstiga riktvärdet 65 dBA vid fasad för befintliga bostäder. Det innebär att åtgärder bör övervägas.

Då Trafikverket redan har genomfört åtgärder med vägnära skärmar utmed E4:an bedöms möjligheten att ytterligare reducera trafikbullret från E4 med vägnära åtgärder vara begränsad. Här kan fastighetsnära åtgärder vara aktuella. Frågan är även om hur utbyggnaden av Hemgårdspassagen skall bedömas. **Om Hemgårdspassagen bedöms som nybyggnad av infrastruktur bör buller som överstiger riktvärdena utomhus och inomhus åtgärdas.** Dock inverkar trafikbuller från den statliga infrastrukturen på bullersituationen i området. Det område som blir fysiskt berört av Hemgårdspassagens utbyggnad är väster om E4. I detta område medför en utbyggnad sänkta ljudnivåer. Trafiken på väg E4 ger upphov till de högsta ljudnivåerna och där buller från Hemgårdspassagen beräknas ge ekvivalenta ljudnivåer under 55 dBA vid närmaste byggnad väster om vägen.”

”Utmed den östra delen av Hemgårdsvägen beräknas en utbyggnad att ge ökade ljudnivåer på grund av ökad trafik på Hemgårdsvägen och bostadshus nära Hemgårdsvägen får ekvivalenta ljudnivåer över riktvärdet 55 dBA vid fasad. Ljudnivåer upp till 57 dBA kan förekomma. Då riktvärdena utomhus kan överskridas vid en utbyggnad bör det kontrolleras om riktvärdena inomhus och på uteplats överskrids. Denna del av Hemgårdsvägen påverkas inte fysiskt av en utbyggnad av Hemgårdspassagen och omfattas inte direkt av planen. Dock kan ändå utbyggnaden ge ökat trafikbuller. För att se om utbyggnaden ger en ökad sekundär påverkan bör det kontrolleras om den förväntade trafikökningen verkligen sker och vilken påverkan den ökade trafiken ger till omgivningen avseende buller. Utifrån ett sådant utfall skulle sedan vidare kontroll kunna göras avseende åtgärder på grund av ökat buller”

Att dra genomfartstrafik genom ett etablerat bostadsområde med småhus, radhus och flerfamiljshus känns redan idag som mycket gammeldags tänkt, hur blir det inte 2040?

I kommunens egen trafikstrategiplan står tydligt att buller från trafik ska begränsas i staden. Hemgårdsvägen hör ändå till staden.

Därför bör ni fundera på andra lösningar. Exempelvis att låta trafiken fortsätta och koncentreras till den västra sidan fram till Kungsladugårdens trafikplats.

Förslag: Stäng av passagen under motorvägen och låt trafiken gå över rondellen Kungsladugården vilket blir en naturlig lösning.

Att låta trafiken ledas över Hemgårdsvägen med en beräknad tredubbling fram till 2040 är bara att skapa en onödig genväg.

När det var aktuellt med detaljplan frågade vi kommunens tjänsteman planarkitekt Sara Rangensjö vilken betydelse den nya detaljplanen får för Hemgårdsvägen. Hon förmedlade följande svar från Magnus Bäckmark den 27 mars 2019:

Samhällsbyggnad har i uppdrag att undersöka möjligheterna till att skapa en koppling för gång- cykel- och motorfordonstrafik över järnvägen, med avsikt att ersätta den gamla gångpassagen vid Hemgården. Syftet är att koppla samman och skapa ökad tillgänglighet

mellan stadsdelarna norr och söder om järnvägen, vilket även innefattar Högbrunn. Hemgårdsvägen ses även fortsättningsvis vara en viktig länk för att skapa tillgänglighet i och mellan dessa områden. Gällande genomfartstrafik finns och planeras den då till bättre anpassade vägnät. Liljas väg ska fortsatt ses vara en lokalgata.

Bättre anpassat vägnät är till exempel att passagen under motorvägen stängs av och att trafiken leds över rondellen vid Kungsladugården.

Nuvarande passage under E4 sedd från Winges väg

Bemötande:

Enligt kommunens beräkningar kommer fordon till största del ansluta till Hemgårdspassagen från Blommenhovsvägen eller Kocks väg via trafikplats Kungsladugårdsleden. Skyltning kommer ses över i samverkan med Trafikverket när byggnation av Hemgårdspassagen är färdig. Den nya lokalgatan mellan Hemgårdsvägen och Kocks väg kommer möjliggöra för viss genomfartstrafik mellan stadsdelarna. Passagen under E4 kommer även kunna nyttjas av gående och cyklister. Ökningen av trafik när Hemgårdsvägen sammankopplas med Kocks väg utgör en stor procentuell ökning, dock inte i absoluta tal. Detta är förtydligat i plan- och genomförandebeskrivningen under rubriken *Kommunikationer*.

Till granskningen av detaljplanen har bullerutredningen uppdaterats. Utbyggnad av Hemgårdspassagen bedöms i utredningen innebära nybyggnad av infrastruktur där ny väganläggning anläggs eller väsentligt byggs om. Endast en del av Hemgårdsvägen ligger inom planområdet. Med planförslaget förväntas dock leda till viss ökad trafik på Hemgårdsvägen, vilket innebär att influensområdet för utbyggnaden utökas. Bostäderna längs med Hemgårdsvägen bör enligt utredningen betraktas som befintlig bebyggelse då ingen ombyggnad av vägen planeras utanför planområdet. Resultatet i bullerutredningen visar på att ljudnivåerna av ökad trafik på Hemgårdsvägen blir något högre, men riktvärdet 65 dBA vid fasad beräknas inte överskridas. Därför bedöms inte utifrån rådande praxis vara aktuellt med bullerskyddsåtgärder.

Synpunkt ej tillgodosedd.

Privatperson (LoSS)

Vi har läst förslaget om Hemgårdspassagen och vill lämna nedanstående synpunkter. Förslaget innebär enligt rapporten en ökning av trafiknivåer och buller på Hemgårdsvägen i anslutning till vår villa på xxx. Det framgår kort och gott att bullernivån kommer att öka avsevärt när hemgårdspassagen är färdigbyggd. Om tanken är att Hemgårdsvägen ska bli en ny genomfartsled anser vi att det är en dålig idé med tanke på att vägen passerar genom ett bostadsområde, där det även finns både högstadies- och gymnasieskolor samt en förskola. Således rör det sig dagtid om många fler barn i området än de som bor här permanent. Att samtidigt dra in tredubbelt med trafik (varav en högre andel tung trafik mot idag) finner vi väldigt olyckligt.

Om vägen prompt ändå ska byggas tycker vi inte att den ska nyttjas av andra fordon än de som har sin start- eller slutdestination inom Högbrunn. Existerande vägar in och ut till centrala Nyköping anser vi är fullt tillräckliga, men om det nödvändigtvis måste till en passage anser vi att den bör förläggas utanför Högbrunn och ledas runt i någon form. Varför inte dra passagen från Blommenhovsvägen över Hemgården och längs med E4:an via Idbäcken och ut på Norrköpingsvägen?

Om våra synpunkter inte får gehör anser vi att åtgärder för att minska hastigheten på Hemgårdsvägen (högsta tillåtna hastighet 30 km/h samt farthinder) är det minsta vi kan kräva. Vi upplever redan idag att det är ett fåtal bilar som håller hastighetsbegränsningen och det kommer garanterat inte bli bättre med ytterligare trafik. Vilket vi känner är extra olustigt med två små barn som leker både i vår trädgård och med kompisar i området. Tung trafik som åker förbi riskerar även att skada vårt hus.

Dessutom vore det önskvärt med:

- En vägbeläggning som dämpar ljud (och minimerar luftföroreningar), för att minska bullernivån i området.
- Plantering av fler buskar och/eller träd längs med Hemgårdsvägen.

Bemötande:

De fordon som kommer nyttja Hemgårdspassagen beräknas i första hand köra från Blommenhovsvägen eller Kocks väg via trafikplats Kungsladugårdsleden. Skyltning kommer ses över i samverkan med Trafikverket när byggnation av Hemgårdspassagen är färdig. Planläggningen för Hemgårdspassagen utgör en första del av en mer långsiktig planering av ett trafiksystem för stadsdelarna väster om E4 mellan trafikplats Kungsladugårdsleden och trafikplats Hållet. Detta är förtydligat i plan- och genomförandebeskrivningen under rubriken *Kommunikationer*.

Bedömningen är trafikökningen på Hemgårdsvägen inte medför behov av väsentlig ombyggnation av Hemgårdsvägen för att öka kapaciteten eller trafiksäkerheten för gående och cyklister. Hastighet och andra typer åtgärder regleras inte i detaljplanläggningen, utan genom lokala trafikföreskrifter för området. Synpunkt är förmedlad till Tekniska Divisionen, som bevakar trafikflöden och genomför åtgärder när det blir nödvändigt.

Synpunkter ej tillgodosedda.

Privatperson (T)

Synpunkter på förslag om Ferguson 1 m.fl (Hemgårdspassagen)

Sammanfattning

Liggande förslag kommer att medföra mer trafik på Högbrunn än föreliggande förslag förutsäger.

Med anledning av detta föreslår jag att all trafik till Hemgårdssområdet görs via rondellen, trafikplats 132, söder om Hemgården.

Dagsläget

Trafiken på Hemgårdsvägen har under de senaste åren ökat betydligt. Som boende i området noterar jag också en ökad trafik på Wings väg i den del som ligger mellan fastigheterna 15 och 17. Trots att det är "fordonstrafik förbjuden".

Bakgrund

Under de senaste åren har trafiken i området ökat betydligt. Kanske till följd av mer skolverksamhet i området. Att ytterligare belasta Hemgårdsvägen med trafik verkar inte vara ett genomtänkt förslag. Mycket av trafiken kommer troligen att söka sig till Industrigatan och för infart till Hemgården går trafiken via Wings väg vilket vi redan idag kan notera.

Bedömning

Med de framtidsplaner som finns för Högbrunn med fler bostäder kommer de två infarterna som finns till område att överbelastas. Vilket talar för att det kommer att bli mer belastning även på Wings väg med trafik som inte respekterar nuvarande trafikreglering på Wings väg mellan fastigheterna 15 och 17.

Förslag

Bygg en ny bro för trafik väster om nuvarande motorväg i enlighet med förslaget. Bygg inte en ny väg från Hemgårdsvägen till Hemgården. Låt i stället trafiken gå via överfarten på motorvägen, trafikplats 132. Och bygg nödvändiga/anpassa befintliga vägar på Hemgården så att den verksamhet som redan finns försörjs med transporter. Skapa en genomgång för gång- och cykeltrafik i hörnet av Hemgårdsvägen/Winges väg men stäng underfarten av motorvägen för biltrafik.

Bemötande:

De fordon som kommer nyttja Hemgårdspassagen beräknas i första hand köra från Blommenhovsvägen eller Kocks väg via trafikplats Kungsladugårdsleden. Skyltning kommer ses över i samverkan med Trafikverket när byggnation av Hemgårdspassagen är färdig. Detta är förtydligat i plan- och genomförandebeskrivningen under rubriken *Kommunikationer*.

Bedömningen är trafikökningen på Hemgårdsvägen inte medför behov av väsentlig ombyggnation av Hemgårdsvägen för att öka kapaciteten eller trafiksäkerheten för gående och cyklister. Hastighet och andra typer åtgärder regleras inte i detaljplaneläggningen, utan genom lokala trafikföreskrifter för området. Synpunkt är förmedlad till Tekniska Divisionen, som bevakar trafikflöden och genomför åtgärder när det blir nödvändigt. Wings väg ska fortsatt utgöra en lokalgata, framför allt till bostäderna längs med den.

Synpunkt ej tillgodosedd

Avsändare under granskningen

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen har mottagit förslag till detaljplan för granskning enligt 5 kap. 20 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Detaljplanen handläggs med standardförfarande.

Syftet med planen är enligt planbeskrivningen att möjliggöra för byggandet av den så kallade Hemgårdspassagen som är en bro över järnvägen för gång- cykel- och motorfordonstrafik. Detaljplanen möjliggör även en gata längs med järnvägen som kopplar samman Kocks väg och Hemgårdsvägen, samt kvartersmark för verksamheter, kontor och centrum.

Länsstyrelsen har tagit del av yttrande från Trafikverket.

Under granskningstiden ska länsstyrelsen yttra sig över planförslaget, om länsstyrelsen bedömer att

- riksintresse enligt 3 och 4 kap. miljöbalken inte tillgodoses,
- miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs,
- strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken upphävs i strid med gällande bestämmelser,
- mellankommunala intressen inte har samordnats på ett lämpligt sätt,
- bebyggelse eller byggnadsverk blir olämpliga med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsens synpunkter - ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen har i sitt samrådsyttrande, daterat 2022-05-11, framfört synpunkter avseende riksintresse, hälsa och säkerhet samt risk för olyckor, översvämning eller erosion. Synpunkterna har i stort sett beaktats/tillgodosetts i granskningsförslaget.

Det finns dock kvarstående frågor avseende risk för olyckor, översvämning eller erosion. Dessa frågor måste lösas på ett tillfredsställande sätt för att Länsstyrelsen inte ska överpröva kommunens beslut att anta detaljplanen, med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap. 10§ PBL och nu kända förhållanden.

Risk för olyckor, översvämning eller erosion

Farligt gods

Länsstyrelsen konstaterar att det i planbeskrivningen anges att det i detaljplanen regleras att utrymningsvägar ska placeras i annan riktning än mot transportlederna enligt rekommenderade avstånd i riskutredningen. Motsvarande bestämmelse saknas dock på plankartan.

Länsstyrelsen ser i övrigt positivt på att säkerhetshöjande åtgärder satts där riskutredningen påvisat att samhällsrisken och individrisken ligger inom ALARP.

Länsstyrelsens övriga synpunkter

Riksintressen - 3 kap. miljöbalken

Riksintresse för kulturmiljövården

Länsstyrelsen är enig med den Antikvariska konsekvensbeskrivningen (Martin Åhrén) om att genomförandet av den nu föreliggande planen inte kommer att medföra påtaglig

skada på riksintressanta kulturmiljövärden sydväst och öster om planområdet. Och det är bra att hänsyn till den röda ladans kulturhistoriska betydelse för områden har tagits bland annat genom att nockhöjden har sänkts till 9 meter vilket är positivt med hänsyn till de närbelägna riksintressena.

Länsstyrelsen ser dock en risk med den successiva nyetableringen kring Hemgårdssområdet. Länsstyrelsen har i yttranden över andra planförslag påtalat betydelsen av att nyetableringar inom Hemgårdssområdet ska ta hänsyn till områdets kulturmiljövärden vad gäller gestaltning, utformning, materialval, färgsättning och exploateringsgrad.

Angående planens syfte att "*öka tillgängligheten till planerade stadsdelar i västra delarna av Nyköping*" och "*en mer långsiktig planering av ett trafiksystem för ökad tillgänglighet mellan stadsdelarna väster om TGOJ-banan, norr och söder om E4 samt som länk mellan trafikplats Kungsladugården och trafikplats Hället utmed väg E4*" vill Länsstyrelsen påminna om att summan av flera förändringar i och intill en riksintressant kulturmiljö till sist kan göra att miljöer förlorar sitt riksintressanta värde, dvs kumulativa effekter kan orsaka påtaglig skada.

Hälsa och säkerhet

Markföroreningar

Länsstyrelsen noterar att det framgår av bilagd markmiljöundersökning att det saknas provtagning avseende bekämpningsmedel, vilket kan vara aktuellt eftersom ogräsbekämpning ofta har förekommit invid järnvägsanläggningar. Detta bör beaktas vid kommande masshantering inom planområdet, då halter som påträffats över "mindre än ringa risk" behöver anmälas till lokala tillsynsmyndigheten vid återanvändning utanför projektet eller vid deponering.

Kulturmiljö

Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse

I den antikvariska konsekvensbeskrivningen konstateras att Hemgården blir mer kringskuren av infrastruktur, vilket påverkar området negativt. Det är dock positivt att nockhöjderna för den tillkommande bebyggelsen är lägre än den intilliggande ladugården, som bör vara dominerande i närområdet. Ny bebyggelse bör anpassas till Hemgårdens karaktär i fråga om skala/volym, gestaltning och färgsättning.

Länsstyrelsen har vid flera tillfällen lyft frågan om den kulturhistoriskt värdefulla garagebyn vid Hemgården, som även uppmärksammats nationellt av Riksantikvarieämbetet och lokalt av Sörmlands museum. Länsstyrelsen har framfört att garagen bör bevaras och ges ett skydd i detaljplan. Planförslaget medför att tre av garagen rivs, men kommunen vill samtidigt undersöka möjligheten att eventuellt flytta några garage innan förestående rivning, en ambition som Länsstyrelsen understödjer.

Bemötande:

Skyddsbestämmelser om placering av ventilation finns med som fristående bestämmelser på plankartan i enlighet med de avstånd som rekommenderas i riskutredningen. Den bestämmelserna lyder följande: *På kvartersmarken ZKC ska ventilation förses med nödavgångsmöjlighet samt friskluftsintag vändas bort och placeras högt inom 90 meter från transportlederna av farligt gods (för norra*

verksamhetsområdet inom planområdet) samt På kvartersmarken ZK ska ventilation förses med nödastängningsmöjlighet samt friskluftsintag vändas bort och placeras inom 80 meter från transportlederna av farligt gods (södra verksamhetsområdet inom planområdet).

Synpunkter om kumulativa effekter på riksintresse för kulturmiljövård samt kulturmiljö inom planområdet noteras.

Synpunkt tillgodosedd.

Lantmäteriet

Vid genomgång av planförslagets handlingar (daterade 2022-03-17 (plankarta) och 2022-11-10 (planbeskrivning)) har följande noterats:

ANGÅENDE MARKRESERVAT

Lantmäteriet vill upplysa om att man vid närmare eftertanke och med hänvisning till vad som framfördes i samrådsyttrandet vill framföra några förtydliganden i frågan om tredimensionell fastighetsbildning och utläggande av markreservat (och bildande av eventuell rättighet). Med hänsyn till bl.a. den tilltänkta anläggningens (brons) storlek, bör det funderas över hur anläggningen avses hanteras (lösas) rent fastighetsrättsligt och vilket alternativ som kan vara det mest lämpliga i det specifika fallet. Lantmäteriet vill samtidigt framföra (och förtydliga) att ett utläggande av markreservat inte i sig t.ex. garanterar att en rättighet kan bildas för det angivna ändamålet. Frågan om förutsättningarna för rättighetsupplåtelse finns får prövas först vid en eventuell framtida förrättning om det blir aktuellt.

Oavsett om kommunen väljer att gå vidare med förslaget om att möjliggöra för tredimensionell fastighetsbildning alternativt inrättande av rättighet (med stöd av utläggande av markreservat) kan det funderas över om det inte bör övervägas om en avgränsning i höjded bör göras i detaljplanen (oavsett alternativ). Om tredimensionell fastighetsbildning avses, eller är tänkt att möjliggöras, bör de olika användningskategorierna t.ex. allmän plats och kvartersmark (med hänsyn till hur planförslaget var utformat i samrådsskedet), anges i skilda plan i detaljplanen, d.v.s. avgränsas i höjded. Om markreservat avses läggas ut, och det redan vid tidpunkten för framtagandet av planen är klargjort vilket utrymme markreservatet kräver i höjded, kan det vara en fördel att avgränsa även denna utbredning så att utrymmet som annars hade haft en begränsning på sig har möjlighet att nyttjas till andra anläggningar eller ändamål. Lantmäteriet rekommenderar att planförslaget ses över i denna del.

E-OMRÅDEN

Det skulle i planbeskrivningen kunna förtydligas hur tillträde till (t.ex. rätt till väg) och ett fastighetsrättsligt genomförande av E-områdena är tänkt att lösas.

ÖVRIGA FRÅGOR

Angående egenskapsbestämmelser om utnyttjandegrad (e), bör dessa relatera till andel av fastighetsarea?

Bemötande:

Efter att ha tagit del av Lantmäteriets kompletterande resonemang om markreservat så bedömer kommunen att inga ytterligare förändringar behövs i planförslaget.

Fastighetsrättsliga aspekter av t1 *Markreservat för bro för allmännyttig trafik* fortsätter

hanteras i genomförandeskedet av detaljplanen.

Angöring till E-områdena genom trädallén kan lösas genom antagligen del i gemensamhetsanläggning och/eller servitut. Övriga fastighetsrättsliga aspekter löses i ett senare skede med respektive ledningsägare. Detta är kompletterat i plan- och genomförandebeskrivningen under rubriken *Fastighetsrättsliga frågor*.

Kommunen bedömer att ingen egenskapsbestämmelse om minsta fastighetsstorlek är nödvändig för planförslaget, utan är flexibel för olika storlekar av fastigheter på kvartersmarken.

Synpunkt tillgodosedd.

Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall Eldistribution AB anser att E-området för transformatorstationen är ok.

Vattenfall Eldistribution nämnde under samrådet: "Det finns ett beslut om att anlägga en ny 40 kV markkabel i norra delen av området. Koncession finns och Vattenfall Eldistribution är just nu i detaljprojekteringskedet (se bifogad filer "Ansökan Nyköping Västra" och "Bilaga_1_Koncessionskarta_Vastra"). Vattenfall Eldistribution och kommunen har haft flertal diskussioner gällande denna ledning och därav önskar Vattenfall Eldistribution att detta säkras med ett U-område inom planområdet. U-området behöver vara 7 meter bred för att säkerställa utrymmet som krävs. Ett annat alternativ är att kommunen säkerställer att det finns plats för kabeln i lokalgatan. Isåfall vill Vattenfall Eldistribution ha detta skriftligt från kommunen."

Kommunen bemöter detta i samrådsredogörelsen genom att kabeln hamnar på allmän plats vilket gör att det inte kräver ett U-område. Då är kabelns framtida position säkrad enligt kommunen vilket Vattenfall Eldistribution anser är bra.

Vattenfall Eldistribution har inget ytterligare att tillägga.

Bemötande:

Kommunen vill förtydliga att möjligheten finns att anlägga ledningar under allmän platsmark. Säkerställande sker i efterföljande lantmäteriförätningsprocess under genomförandet av detaljplanen. Kontakt med genomförandeprojektet för ledningssamordning uppmuntras.

Synpunkt tillgodosedd.

Telia Sverige AB

Skanova har markförlagda teleanläggningar inom detaljplaneområdet Skanova önskar att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning. Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den. Om så önskas kan ledningarna skickas digitalt i dwg-format för att infogas på plankartan. Kontakta <https://www.ledningskollen.se> Kabelanvisning beställs via <https://www.ledningskollen.se> För ledningssamordning kontakta telia-natforvaltning@teliacompany.com

Bemötande:

Kommunen är medveten om att flera ledningar kan komma att behöva flyttas vid ett genomförande av detaljplanen. Synpunkter noteras och skickas vidare till genomförandeprojektet.

Synpunkt tillgodosedd.

Polismyndigheten

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för byggandet av den så kallade Hemgårdspassagen som är en bro över järnvägen för gång-, cykel- och motorfordonstrafik. Hemgårdspassagen skapas för att öka tillgängligheten till befintliga och planerade stadsdelar kring planområdet och för att minska järnvägens barriäreffekt.

Polismyndigheten noterar att stadsbyggnadsenheten tar vara på våra synpunkter beträffande de brottsförebyggande och trygghetsskapande perspektiven och skickar dessa vidare till genomförandeprojektet.

Polismyndigheten har ingen ytterligare erinran i ärendet

Bemötande:

Synpunkt noteras.

Synpunkt tillgodosedd.

Sörmlandskustens räddningstjänst

Sörmlandskustens räddningstjänst lämnar följande kommentarer:

- Brandposter bör anordnas inom området. Avsnitt 2.6 i P114 Distribution av dricksvatten bör följas. Där anges att ett lämpligt avstånd mellan brandposter i områden med släckning från brandposter är 150 meter, vilket medför att man som längst får 75 meter till närmaste brandpost. Erforderliga flöden anges i tabell 3.3 i P114 och dessa bör följas.
- Plankarta och riskutredning (Figur 3) stämmer inte överens avseende prickad mark och skyddsavstånd till E4an med avseende på farligt gods. Räddningstjänsten anser att det behöver säkerställas att skyddsavstånd uppgår till de värden som anges i riskutredning.

Bemötande:

Synpunkt om brandvatten förmedlas till genomförandeprojektet av detaljplanen. Figur 3 i riskutredningen visar på riskavstånd i samrådsförslaget av detaljplanen. Till granskning och antagande av detaljplanen har skyddsbestämmelser i plankartan justeras enligt slutsatser i riskutredningen.

Synpunkt tillgodosedd.

Sörmlands museum

Bakgrund

Nyköpings kommun, stadsbyggnadsenheten, har bitt Sörmlands museum om yttrande angående förslag till en ny detaljplan för Ferguson 1 m fl. Förslaget är nu på granskning. På grund av en miss vid diariehanteringen, så hade vi inte möjlighet att inkomma med ett remissvar i samrådsskedet.

Underlaget har i granskningsskedet kompletterats med en antikvarisk konsekvensbeskrivning, Hille hus och historia ab, 2022-10-28.

Sammanfattning

Parkmiljön med träden bör ges ett tydligare skydd. Marklovsbestämmelsen, a1, framgår inte av plankartan. Allén på plankartan bör markeras som prickstreckad mark.

Plankartans utformningsbestämmelse, f1, behöver utvecklas och följas upp vid kommande bygglovsprövningar, om nya byggnader för verksamheter och kontor ska vara anpassade till områdets kulturmiljö och den närliggande ladugården.

Den unika garagebyn har kulturhistoriska värden och hur de värdena kan bevaras bör utredas vidare. Möjligheten att flytta ca 5-10 stycken av de bäst bevarade garagen till en närliggande plats inom området bör utredas. Möjligen skulle de kunna flyttas öster om ladugården. I bästa fall skulle några garage få stå kvar på sin nuvarande plats.

Det bör finnas stor potential att utveckla området till ett pedagogiskt och intressant "park- och grönområde", exempelvis skulle ladugården kunna användas och ingå i en 4H-gård. Denna sorts verksamhet skulle också i högre grad än ett handelsområde, ha möjlighet att bibehålla områdets kulturvärden.

Antikvariska synpunkter

Sörmlands museum vill framföra att parkmiljön med träden och alléer är viktiga för upplevelsen och förståelsen av den äldre Hemgårdsanläggningen. I planbeskrivningen anges på sidan 12 att *Planförslaget har anpassats till befintliga trädalléer så dessa kommer att bevaras med hänsyn till det generella biotopskyddet*. Detta bör ytterligare förtydligas i plankartan. På samma sida står också att en bestämmelse om marklov, a1, kommer att införas i planområdets södra del. Bestämmelsen syns inte på plankartan, har den missats? Om ambitionen är att bevara allén och träden, bör allén på plankartan markeras som prickstreckad mark. Vilket är fallet med plankartan för detaljplanen från 2018, 0480-P18/24.

Planområdet berör till viss del Fargo 1, garagebyn som uppfördes 1954-55. En del av garagen är byggda av virke från fraktlådor som användes för att frakta bildelar till ANA:s sammansättningsfabrik i Spelhagen. En del garage är byggda med byggsatser från

företaget Tunabergs hus. Sörmlands museum och länsstyrelsen har vid flera tidigare tillfällen påpekat garagebyns höga kulturhistoriska värden och vikten av att dessa bevaras.

Kommunen sammankallade till ett möte om garagebyns framtid den 14 november 2022, då undertecknad närvarade. Syftet var att diskutera förutsättningarna för bevarande av enstaka garagebyggnader, främst i form av flytt och/eller demontering. Kommunen avser att inom kort riva garagen, och menar att marken behövs som etableringsytor för bygget av Ostlänken. Marken avses då att arrenderas ut till Trafikverket. Att just denna markyta behövs för detta ändamål känns tveksamt, det bör finnas andra markytor för detta ändamål. Det bör finnas möjlighet att bevara några garage på plats. På mötet diskuterades en flytt av några av de bäst bevarade garagen, ca 5-10 st, till en närliggande plats i Hemgårdsområdet. Ett av förslagen var öster om ladugården, men det kan också finnas andra lämpliga placeringar inom området. Detta bör utredas vidare.

Stora ladugården omfattas inte av den nu föreslagna detaljplanen. Ladugården ingår i en annan detaljplan från 2018, 0480-P18/24 och är där försedd med en q-bestämmelse. Ladugården är idag i stort behov av underhåll.

Hemgårdsanläggningen, området norr om det aktuella planområdet, innehåller ytterligare kulturhistoriskt intressanta hus, bland annat före detta personalbostäder och vårdbyggnader, vilka i framtida stadsplanearbete bör ges rivningsförbud och skyddsbestämmelser.

I planområdets östra del finns det idag kolonilotter. Det torde finnas stor potential att utveckla området till ett pedagogiskt och intressant "park- och grönområde", exempelvis skulle ladugården kunna användas och ingå i en 4H-gård. Denna sorts verksamhet skulle också i högre grad än ett handelsområde, ha möjlighet att bibehålla områdets kulturvärden.

På plankartan anges utformningsbestämmelsen, f1, *Färgsättningen ska anpassas till områdets kulturmiljö*. Bestämmelsen behöver utvecklas och följas upp vid kommande bygglovsprövningar, om nya byggnader för verksamheter och kontor ska vara anpassade till områdets kulturmiljö och den närliggande ladugården. I den antikvariska konsekvensbeskrivningen anges att: *Den stora ladugården har en framträdande och karaktärsskapande roll i stadsbilden, framförallt sett från söder. Samt att de tillåtna nockhöjderna i planförslaget kan få negativa konsekvenser för den bevarade ladugården, då byggrätten omedelbart intill ladugården riskerar att dominera upplevelsen av platsen.*

En röd tråd i museets tidigare remissvar rörande området har varit att marken tillhörande Lilla och Stora Kungsladugården inte bör exploateras med handel. Museet skrev i remissvaret i maj 2018, angående det nya detaljplaneförslaget (SHB12/201, DP0480-P18/24), att: *verksamhetsområdet utifrån hur detaljplanen nu är utformad riskerar att ge stora negativa konsekvenser på den befintliga kulturmiljön; Hemgårdsområdet och garagebyn, samt upplevelsen av Nyköpings stad vid ankomst västerifrån.*

Detta konstateras nu också i den framtagna konsekvensanalysen:

Utbyggnaden av handelsområdet har förändrat platsens karaktär helt och kopplingen mellan Hemgården och den omgivande odlingsmarken är utradad. Det bör dock poängteras att alla byggrätter inte ännu nyttjats och inte heller de byggnadshöjder som 2018 års plan medger. Om det sker kommer förändringen att bli än mer påtaglig.

Bemötande:

Aktuell detaljplan är förenlig med kommunens översiktsplan som anger utveckling av infrastruktur och verksamhetmark i Hemgården. Eventuell planläggning av Hemgårdsanläggningen med intilliggande parkmiljö får ske i framtida detaljplaneläggning, då det inte ryms inom syftet av aktuell detaljplan.

Befintlig trädallé inom planområdet omfattas av generellt biotopskydd, vilket innebär att allén ska bevaras i så stor utsträckning som möjligt. Vi ser inte ytterligare behov av rickmark i plankartan för att begränsa markens bebyggelse, då trädallén redan är skyddad av det generella biotopskyddet. För att möjliggöra angöring till verksamhetsmarken söder om allén kan dock ett par av träden behöva tas bort. Dispens för att ta bort träden behöver sökas i samband med bygglov.

Utformningsbestämmelsen f1 om att färgsättning på bebyggelse ska anpassas till områdets kulturmiljö kommer att följas upp i bygglovsskedet. Tillåten nockhöjd har efter framtagande av antikvariska konsekvensbeskrivningen justerats till nio meter i granskningsförslaget för detaljplanen.

Synpunkt ej tillgodosedd.

DSO, Social omsorg

Division Social omsorg har givits möjlighet att inkomma med synpunkter på förslag till detaljplan för Ferguson 1 m.fl., Hemgårdspassagen och har följande synpunkt att anföra:

DSO har flera verksamhetslokaler för missbruks- och beroendevård inom området som förslaget till ny detaljplan omfattar. Lokalerna inrymmer två hvb-verksamheter (hem för vård och boende) enligt 7 kap. 1 § 1 socialtjänstlagen (Sol) - Hemgårdsvillan och Nygården. Till hvb Nygården hör också Röda villan (akut- och utredningsboende), Parkvillan och Grå villan. Utöver dessa finns ett så kallat långtidsboende för målgruppen inom den föreslagna detaljplanens område samt "Gula villan" som inrymmer psykosocial behandling i öppenvård för personer med missbruk och psykisk samsjuklighet.

Förslaget till ny detaljplan beskriver inte hur division Social omsorgsverksamheter inom området påverkas av den förändrade detaljplanen. Divisionen har i möten med Stadsbyggnad fått information om att verksamheterna kan fortsätta att bedrivas i befintliga lokaler och önskar att det förtyligas i förslaget till detaljplan.

Bemötande:

Eventuell planläggning av er verksamhet får ske i framtida detaljplaneläggning, då det inte ryms inom syftet av aktuell detaljplan.

Synpunkt ej tillgodosedd.

Socialnämnden

Socialnämnden önskar ställa sig bakom de synpunkter som lämnats av Division Social omsorg i ärendet. Då divisionen bedriver verksamhet inom nämndens ansvarsområde för missbruk och beroendevård inom det område som omfattas av förslaget till ny detaljplan, anser nämnden det viktigt att förutsättningarna för att fortsatt bedriva verksamheten är tydliga. Därmed lämnar även nämnden ett önskemål om att det förtydligas att den verksamhet som bedrivs på Hemgårdsvillan, Nygården, Röda villan, Parkvillan, Grå villan samt långtidsboende för målgruppen och "Gula villan" kan fortsätta bedrivas i befintliga

lokaler.

Bemötande:

Eventuell planläggning av er verksamhet får ske i framtida detaljplaneläggning, då det inte ryms inom syftet av aktuell detaljplan.

Synpunkt ej tillgodosedd.

Privatpersoner (CG o PW)

Hej! Vi vill gärna lämna några synpunkter på förslaget till ny detaljplan för Ferguson ! m.fl. Vi är mycket kritiska till de avsevärt ökade trafiknivåer och medförande buller på såväl Hemgårdsvägen som Blommenhovsvägen. Buller är ett stort hälsoproblem. Om nu trafiken ska tillåtas öka till de volymer som presenteras måste stora åtgärder vidtas för att undvika hälsofarorna. Siffror på 59 procents ökning av trafiken på Blommenhovsvägen oroar oss. Antalet fordon per dygn kommer att öka från 2600 till 4400 i och med bygget av Hemgårdspassagen. Av största vikt är att höga effektiva bullerskydd monteras, i kombination med ljudabsorberande vägbeläggning mm. Det borde också den största bullerboven, E4-an genom Nyköping, förses med, både öster och väster om motorvägen.

Bemötande:

Blommenhovsvägen kommer delvis ändra karaktär öster om aktuellt planområde enligt detaljplan P22-25 som nyligen har vunnit laga kraft. Körbana och trottoar ska separeras och en trädallé återskapas på vägens södra sida. För bostäder längs med en del av Blommenhovsvägen visar bullerutredningen på att ljudnivåerna kan öka som högst med 1 dBA jämfört med dagens nivåer, som en effekt av trafikökningen på vägen. De maximala ljudnivåerna beräknas vara oförändrade jämfört med om ingen utbyggnad sker. Detta är förtydligat i plan- och genomförandebeskrivningen under rubriken *Buller*. Vid besvär med höga bullernivåer av trafik kan privatpersoner vända sig till kommunens tillsynsmyndighet.

Synpunkt ej tillgodosedd.

Privatperson (JA)

Betydande ökning av trafik från och till Blommenhovsvägen och Kocksväg vidare på Hemgårdsvägen. Gäller även trafik ifrån nya Hemgårdsområdet från Kocksväg till Hemgårdsvägen. Där det finns nya företag som är etablerade där som t ex flera bilfirmor, ventilationsfirmor, plåtfirmor, Vattenfall, Ingers Däck, hyrfirmer, byggfirmer mm. Dom kommer att använda den kortaste vägen till staden och det är att åka Hemgårdsvägen. På Hemgårdsvägen är hastigheten 30 km som inte respekteras. Vill att man begränsar fart någon typ av farthinder samt bullerplank mot villor och radhus mot Hemgårdsvägen. Redan nu nog med buller ifrån motorvägen samt viadukten och ner mot Gripenskolan är det fri fart fastän det finns hastighetsbegränsning 30 km. Kontakta gärna mig för vidare information angående dämpning av fart på Hemgårdsvägen.

Bemötande:

Hastighet på väg eller hastighetsdämpande åtgärder regleras inte i detaljplan, utan via lokala trafikföreskrifter. Aktuellt planförslag bedöms inte föranleda till behov av åtgärder längs med Hemgårdsvägen. Synpunkten förmedlad till Tekniska Divisionen, som bevakar trafikflöden och genomför åtgärder när det blir nödvändigt.

Synpunkt ej tillgodosedd.

Intressenter vars synpunkter ej tillgodosetts

Under samrådet:

2022-04-28 Privatperson (SB)
2022-05-02, Privatperson (JL)
2022-05-04, Polismyndigheten
2022-05-05, Privatperson (JA)
2022-05-09, Privatperson (FG)
2022-05-09, Privatperson (BT)
2022-05-10, Privatpersoner (CGoPW)
2022-05-11, Brf Västergården
2022-05-11, Privatperson (HH-P)
2022-05-11, Privatpersoner (LoSS)
2022-05-11, Länsstyrelsen
2022-05-12, Privatperson (T)

Under granskningen:

2022-12-19, Privatpersoner (CGoPW)
2022-12-20, Privatperson (JA)
2022-12-21, Sörmlands museum
2022-12-21, DSO, Social omsorg
2022-12-21, Socialnämnden

Namnsättning

Inga synpunkter har kommit in om föreslaget gatunamn.

Medverkande tjänstemän

Redogörelsen är sammanställd och kommenterad av stadsplanerare Fanny Ramström.

Samhällsbyggnad

Stadsplaneringsenheten

Maria Ljungblom
Samhällsbyggnadschef

Fanny Ramström
Stadsplanerare Stadsplaneringsenheten

MSN § Antagande av detaljplan för Tängsta 1:8 m.fl. Stigtomta, Nyköpings kommun

Diarienummer: MSN19/118

Sökande: RJ Mark och bostad AB

Förslag till detaljplan för Tängsta 1:8 m.fl. har varit föremål för samråd under tiden 18 november 2021 t.o.m. 7 november 2021. Handlingarna har funnits tillgängliga i Stadshusets foajé och på kommunens hemsida.

Samrådet gällde även förslag till nya gatunamnet Åsenstigen. Inga yttrande gällande namnförslag har inkommit.

Under tiden 11 mars 2022 t.o.m. 25 mars 2022 var planförslaget utställt för granskning. Då har berörda myndigheter, kommunala remissinstanser, organisationer och sakägare haft möjlighet att granska och yttra sig kring ett, efter samrådet, reviderat planförslag.

Planförslaget antogs av miljö- och samhällsbyggnadsnämnden 2022-06-14 § 61. Beslutet överprövades av Länsstyrelsen som sedan upphävde antagandebeslutet i beslut meddelad 2022-09-06.

Under tiden 28 november t.o.m. 19 december har förslag till detaljplan varit föremål för förnyad granskning. Den förnyade granskningen genomfördes efter att det antagna förslaget överprövats och antagandebeslutet upphävdes av Länsstyrelsen. Som skäl för upphävandet framförde Länsstyrelsen att bostadsbebyggelsen befaras bli olämplig med hänsyn till risken för olyckor med farligt gods och människors hälsa eller säkerhet (buller). Med anledning av beslutet justerades aktuell detaljplan i de delar som Länsstyrelsen haft synpunkter på. Detaljplanen behövde därför ställas ut på förnyad granskning.

Beslutet om att fortsätta planärendet från granskning och inte samråd grundas i prejudicerande dom från Mark- och miljööverdomstolen, P13204-19. Bedömningen som gjorts är att genomförda justeringar inför förnyad granskning var av ringa betydelse för sakägarkretsens ställningstagande till planförslaget. Under den förnyade granskningen kunde sakägare ta del av det reviderade planförslaget och gavs åter möjlighet att inkomma med synpunkter.

Under planprocessen har totalt 31 skriftliga yttranden inkommit, varav 7 med godkännande av planförslaget. Yttrandena är sammanställda i granskningsutlåtandet och finns att läsa i sin helhet hos Samhällsbyggnad.

Med anledning av inkomna synpunkter **under samrådet** gjordes följande ställningstaganden/genomfördes följande ändringar inför granskningen:

Plankarta

- 1 §** Parkering och komplementbyggnad för radhusen har bytt plats med hänsyn till det bebyggelsefria avståndet längs med Nykyrkavägen.
- 2 §** En bestämmelse om att bullerskydd ska uppföras samt att åtgärden behöver vara genomförd innan bygglov har lagts till.
- 3 §** Vägen på kvartersmarken närmast radhusen har planlagts om till allmän platsmark GATA.
- 4 §** Skyfallsleder med bestämmelsen SKYDD har lagts till.
- 5 §** Egenskapsbestämmelse om exploateringsgrad har justerats för tydlighet och bestämmelse om fastighetsstorlek tagits bort.
- 6 §** Ett E-område har lagts till inom planområdet.
- 7 §** En bestämmelse om att plantering av vegetation ska ske längs med utfarten mot fastighetsgränsen till Tängsta 1:56 har lagts till.

Plan- och genomförandebeskrivning

1. En redovisning av värdena för omgivningsbuller vid bostadsbyggnadernas fasad och uteplats har kompletterats.
2. Beskrivning om dagvattenhantering och översvämningsrisk har uppdaterats.
3. Beskrivningen av stråket utanför planområdet är justerat. Beskrivning om resmöjligheter med kollektivtrafik i området.
4. Förtydliganden om huvudmannaskap samt servitut i området.
5. Genomförandetiden har ändrats till 5 år så som det är reglerat i plankartan.
6. Redaktionella ändringar av texten.

Med anledning av inkomna synpunkter under **granskningen** gjordes följande revideringar av planhandlingarna:

Plankarta

1. Komplettering av kryssmark, samt bestämmelse om enskilt huvudmannaskap för allmän platsmark "SKYDD"

Plan- och genomförandebeskrivning

2. Komplettering av information om riskhänsyn, dagvattenhantering, VA samt kommunikationer
3. Mindre redaktionella ändringar av texten.

Med anledning av Länsstyrelsens beslut att upphäva antagandebeslutet gjordes **inför förnyad granskning** följande revideringar av planhandlingarna:

Plankarta

4. Omfattningen av allmän platsmark PARK har anpassats till skyddsavståndet om 28 meter.
5. Yta avsedd för tillgänglighetsanpassad parkering har lagts till i anslutning till park och ersätter del av tidigare parkmark.
6. Allmän platsmark GATA ersätter resterande del av tidigare parkmark och möjliggör utrymme att anordna cykelparkering i anslutning till parkytan.
7. Reglering för placering av ventilation på radhuslängan har införts enligt rimlighetsprincipen.
8. Villkor för startbesked avseende bullerskärm som skyddsåtgärd mot omgivningsbuller har införts för de bostäder som måste skyddas.

Plan- och genomförandebeskrivning

9. Komplettering av information om riskhänsyn och buller.
10. Uppdaterad illustrationsplan.
11. Mindre redaktionella ändringar av texten.

Med anledning av inkomna synpunkter under den förnyade granskningen föreslås följande revideringar av planhandlingarna:**Plankarta**

12. Reglering för placering av ventilation har införts för samtliga bostäder, enligt rimlighetsprincipen.
13. Planbestämmelse för korsprickad mark har lagts till i bestämmelselisten på plankartan.
14. Planbestämmelse f3 har förtydligats till "Fasadmaterial ska utföras i tegel, sten eller ej täckmålat trä. Inslag av täckmålat trä får finnas."

Plan- och genomförandebeskrivning

15. Uppdaterad illustrationsplan.
16. Mindre redaktionella ändringar och förtydliganden i texten.

Ett exploateringsavtal har upprättats mellan fastighetsägaren och kommunen. I avtalet regleras ansvars- och kostnadsfördelning, tidpunkt för färdigställande av erforderliga åtgärder, avstående av mark och övriga förekommande exploateringsfrågor. Åtgärder som krävs för plangenomförandet och som regleras i avtalet är bland annat:

1. Anslutning till vatten- och avlopp
2. Anläggande av in- och utfart till Nykyrkavägen på fastigheten Tängsta 1:1 som ägs av kommunen

Bakgrund

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för ny bostadsbebyggelse i form av radhus samt parhus eller friliggande villor. För radhusen, som föreslås i den sydvästra delen av planområdet, finns en samlad parkering samt en större gemensam komplementbyggnad. I den nordöstra delen av om planområdet föreslås parhus och/eller friliggande villor i en eller två våningar. Viktig friyta i området är en centralt placerad park.

Placering av radhusen och den större komplementbyggnaden är reglerad för att hantera buller och risk från Nykyrkavägen. Som entrésida mot vägen och stabila, karaktärsskapande stadsbyggnadselement i området är gestaltningen för radhusen och komplementbyggnaden betydelsefull.

Planområdet är beläget i nordöstra delen av Stigtomta. Planområdet innefattar fastigheterna Tängsta 1:8, Tängsta 1:57 samt del av Tängsta 1:1. Planområdet är ca 1,5 hektar stort och består idag av ett bostadshus med tillhörande komplementbyggnader samt ett skövlat skogsområde.

Barnrättsprövning

Nej

Beslutsunderlag

Plankarta, plan- och genomförandebeskrivning, granskningsutlåtande.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

1. **att** godkänna granskningsutlåtande daterad 2023-01-10,
2. **att** fastställa vägnamnet Åsenstigen, samt
3. **att** anta detaljplan för Tängsta 1:8 m.fl.

Beslutet skickas till:

Namnberedningen

Akten

Sökanden

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Beslut om nytt antagande (antagande 2) av detaljplan för Tängsta 1:8 m.fl. Stigtomta, Nyköpings kommun

Läge: Stigtomta

Sökanden: RJ Mark och bostad AB

Sammanfattning

Förslag till detaljplan för Tängsta 1:8 m.fl. har varit föremål för samråd under tiden 18 november 2021 t.o.m. 7 november 2021. Handlingarna har funnits tillgängliga i Stadshusets foajé och på kommunens hemsida.

Samrådet gällde även förslag till nya gatunamnet Åsenstigen. Inga yttrande gällande namnförslag har inkommit.

Under tiden 11 mars 2022 t.o.m. 25 mars 2022 var planförslaget utställt för granskning. Då har berörda myndigheter, kommunala remissinstanser, organisationer och sakägare haft möjlighet att granska och yttra sig kring ett, efter samrådet, reviderat planförslag.

Planförslaget antogs av miljö- och samhällsbyggnadsnämnden 2022-06-14 § 61. Beslutet överprövades av Länsstyrelsen som sedan upphävde antagandebeslutet i beslut meddelad 2022-09-06.

Under tiden 28 november t.o.m. 19 december har förslag till detaljplan varit föremål för förnyad granskning. Den förnyade granskningen genomfördes efter att det antagna förslaget överprövats och antagandebeslutet upphävdes av Länsstyrelsen. Som skäl för upphävandet framförde Länsstyrelsen att bostadsbebyggelsen befaras bli olämplig med hänsyn till risken för olyckor med farligt gods och människors hälsa eller säkerhet (buller). Med anledning av beslutet justerades aktuell detaljplan i de delar som Länsstyrelsen haft synpunkter på. Detaljplanen behövde därför ställas ut på förnyad granskning.

Beslutet om att fortsätta planärendet från granskning och inte samråd grundas i prejudicerande dom från Mark- och miljööverdomstolen, P13204-19.

Bedömningen som gjorts är att genomförda justeringar inför förnyad granskning var av ringa betydelse för sakägarkretsens ställningstagande till planförslaget. Under den förnyade granskningen kunde sakägare ta del av det reviderade planförslaget och gavs åter möjlighet att inkomma med synpunkter.

Under planprocessen har totalt 31 skriftliga yttranden inkommit, varav 7 med godkännande av planförslaget. Yttrandena är sammanställda i granskningsutlåtandet och finns att läsa i sin helhet hos Samhällsbyggnad.

Med anledning av inkomna synpunkter **under samrådet** gjordes följande ställningstaganden/genomfördes följande ändringar inför granskningen:

Plankarta

- Parkering och komplementbyggnad för radhusen har bytt plats med hänsyn till det bebyggelsefria avståndet längs med Nykyrkavägen.
- En bestämmelse om att bullerskydd ska uppföras samt att åtgärden behöver vara genomförd innan bygglov har lagts till.
- Vägen på kvartersmarken närmast radhusen har planlagts om till allmän platsmark GATA.
- Skyfallsleder med bestämmelsen SKYDD har lagts till.
- Egenskapsbestämmelse om exploateringsgrad har justerats för tydlighet och bestämmelse om fastighetsstorlek tagits bort.
- Ett E-område har lagts till inom planområdet.
- En bestämmelse om att plantering av vegetation ska ske längs med utfarten mot fastighetsgränsen till Tängsta 1:56 har lagts till.

Plan- och genomförandebeskrivning

- En redovisning av värdena för omgivningsbuller vid bostadsbyggnadernas fasad och uteplats har kompletterats.
- Beskrivning om dagvattenhantering och översvämningsrisk har uppdaterats.
- Beskrivningen av stråket utanför planområdet är justerat. Beskrivning om resmöjligheter med kollektivtrafik i området.
- Förtydliganden om huvudmannaskap samt servitut i området.
- Genomförandetiden har ändrats till 5 år så som det är reglerat i plankartan.
- Redaktionella ändringar av texten.

Med anledning av inkomna synpunkter under **granskningen** gjordes följande revideringar av planhandlingarna:

Plankarta

- Komplettering av kryssmark, samt bestämmelse om enskilt huvudmannaskap för allmän platsmark "SKYDD"

Plan- och genomförandebeskrivning

- Komplettering av information om riskhänsyn, dagvattenhantering, VA samt kommunikationer
- Mindre redaktionella ändringar av texten.

Med anledning av Länsstyrelsens beslut att upphäva antagandebeslutet gjordes **inför förnyad granskning** följande revideringar av planhandlingarna:

Plankarta

- Omfattningen av allmän platsmark PARK har anpassats till skyddsavståndet om 28 meter.
- Yta avsedd för tillgänglighetsanpassad parkering har lagts till i anslutning till park och ersätter del av tidigare parkmark.
- Allmän platsmark GATA ersätter resterande del av tidigare parkmark och möjliggör utrymme att anordna cykelparkering i anslutning till parkytan.
- Reglering för placering av ventilation på radhuslängan har införts enligt rimlighetsprincipen.
- Villkor för startbesked avseende bullerskärm som skyddsåtgärd mot omgivningsbuller har införts för de bostäder som måste skyddas.

Plan- och genomförandebeskrivning

- Komplettering av information om riskhänsyn och buller.
- Uppdaterad illustrationsplan.
- Mindre redaktionella ändringar av texten.

Med anledning av inkomna synpunkter under den förnyade granskningen föreslås följande revideringar av planhandlingarna:

Plankarta

- Reglering för placering av ventilation har införts för samtliga bostäder, enligt rimlighetsprincipen.
- Planbestämmelse för korsprickad mark har lagts till i bestämmelselistan på plankartan.
- Planbestämmelse f3 har förtydligats till "Fasadmaterial ska utföras i tegel, sten eller ej täckmålat trä. Inslag av täckmålat trä får finnas."

Plan- och genomförandebeskrivning

- Uppdaterad illustrationsplan.

- Mindre redaktionella ändringar och förtydliganden i texten.

Ett exploateringsavtal har upprättats mellan fastighetsägaren och kommunen. I avtalet regleras ansvars- och kostnadsfördelning, tidpunkt för färdigställande av erforderliga åtgärder, avstående av mark och övriga förekommande exploateringsfrågor. Åtgärder som krävs för plangenomförandet och som regleras i avtalet är bland annat:

- Anslutning till vatten- och avlopp
- Anläggande av in- och utfart till Nykyrkavägen på fastigheten Tängsta 1:1 som ägs av kommunen

Bakgrund

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för ny bostadsbebyggelse i form av radhus samt parhus eller friliggande villor. För radhusen, som föreslås i den sydvästra delen av planområdet, finns en samlad parkering samt en större gemensam komplementbyggnad. I den nordöstra delen av om planområdet föreslås parhus och/eller friliggande villor i en eller två våningar. Viktig friyta i området är en centralt placerad park.

Placering av radhusen och den större komplementbyggnaden är reglerad för att hantera buller och risk från Nykyrkavägen. Som entrésida mot vägen och stabila, karaktärsskapande stadsbyggnadselement i området är gestaltningen för radhusen och komplementbyggnaden betydelsefull.

Planområdet är beläget i nordöstra delen av Stigtomta. Planområdet innefattar fastigheterna Tängsta 1:8, Tängsta 1:57 samt del av Tängsta 1:1. Planområdet är ca 1,5 hektar stort och består idag av ett bostadshus med tillhörande komplementbyggnader samt ett skövlat skogsområde.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Beslutsunderlag

Plankarta, plan- och genomförandebeskrivning, granskningsutlåtande.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) **att** godkänna granskningutlåtande daterad 2023-01-10
- 2) **att** fastställa vägnamnet Åsenstigen
- 3) **att** anta detaljplan för Tängsta 1:8 m.fl.

Maria Ljungblom

Chef Stadsbyggnadsenheten

Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2023-01-18

Lina Lindström

Planarkitekt Stadsbyggnadsenheten

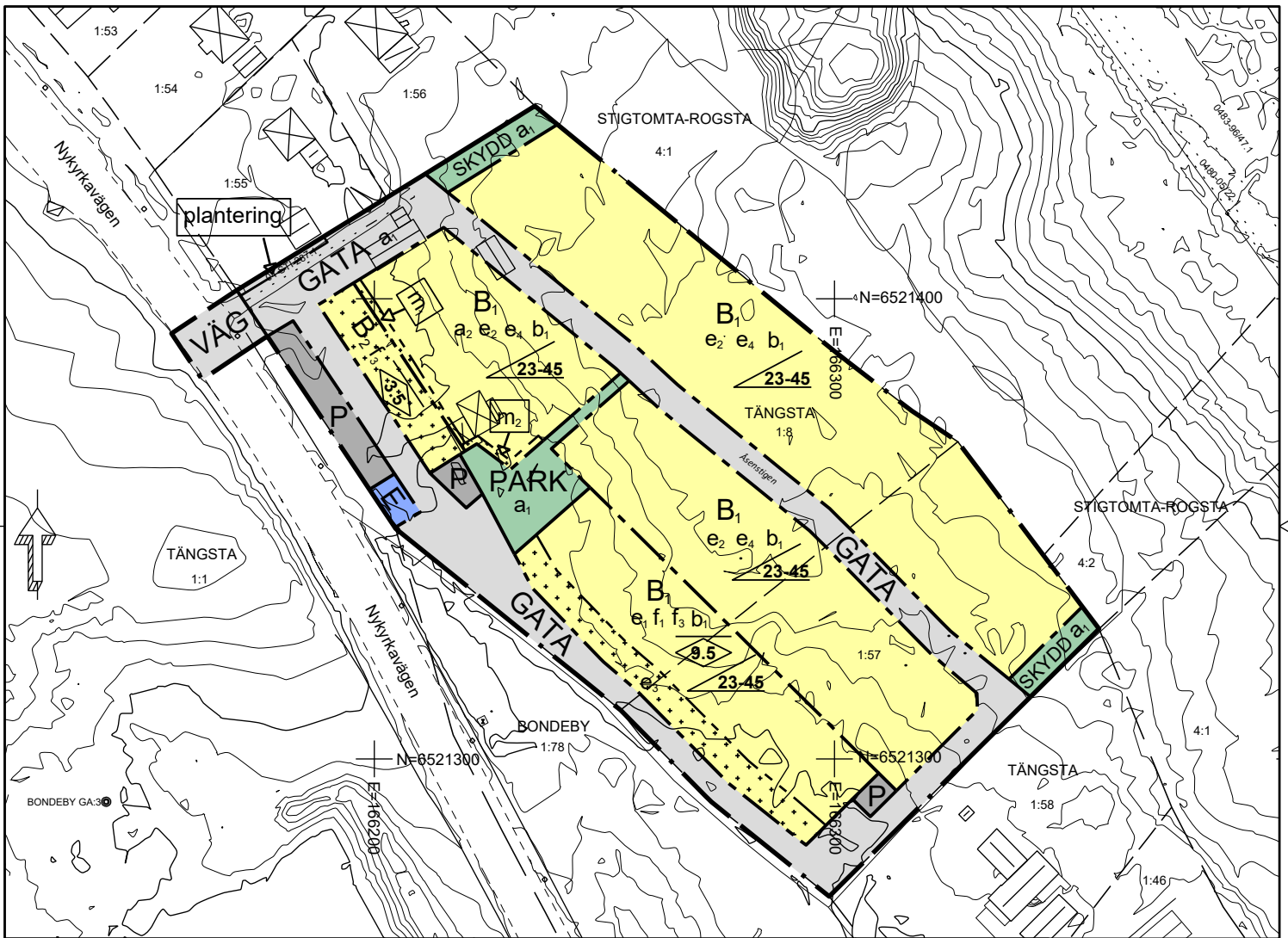
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2023-01-17

Beslut till:

Namnberedningen

Akten

Sökanden

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- - - - - Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmänna platser med kommunalt huvudmannaskap. Kap. 5 § 14 p.

VÄG Väg

Allmänna platser med enskilt huvudmannaskap. Kap. 5 § 14 p.

GATA Lokalgata

PARK Park

SKYDD Skyddsled

Kvartermark. Kap. 5 § 14 p.

B Bostäder

B1 Komplementbyggnad

E Tekniska anläggningar

P Parkering

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS MED ENSKILT HUVUDMANNASKAP

Utformning av allmän plats

plantering Plantering. Kap. 5 § 14 p.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Bebyggandets omfattning

e1 Största byggnadsarea är 65 m² per bostad. Kap. 11 § 14 p.

e2 Största utnyttjandegrad i byggnadsarea per fastighet för friliggande villa i en våning är 190 kvadratmeter. Största utnyttjandegrad i byggnadsarea per fastighet för friliggande villa i två våningar är 125 kvadratmeter. Största utnyttjandegrad i byggnadsarea per fastighet för parhus är 200 kvadratmeter. Kap. 11 § 14 p.

e3 Största byggnadsarea för komplementbyggnad per bostad är 12 kvadratmeter. Kap. 11 § 14 p.

e4 Högsta nockhöjd för parhus och friliggande villa med två våningar är 6,5 meter. Högsta nockhöjd för friliggande villa i en våning är 6,5 meter. Kap. 11 § 14 p.

e5 Endast komplementbyggnad får placeras. Kap. 11 § 14 p.

e6 Högsta nockhöjd i meter. Kap. 11 § 14 p.

e7 Takvinkeln får vara mellan de angivna gradtalen. Kap. 11 § 14 p.

Utformning

f1 Endast radhus, högst sex bostäder får sammanbyggas. Kap. 10 § 14 p.

f2 Fasadmateriäl ska utföras i tegel, sten eller ej täckmålsträ. Inslag av täckmålsträ får finnas. Kap. 10 § 14 p.

Utförande

b1 Ventilations ska utföras högt placerad och vänd från Nykyrkavägen. Kap. 10 § 14 p.

Skydd mot störningar

m1 Butlerskydd med en höjd av 2,5 meter över anslutande marknivå. Kap. 12 § 14 p.

m2 Butlerskydd med en höjd av 3 meter över anslutande marknivå. Kap. 12 § 14 p.

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Huvudmannaskap

a1 Huvudmannaskapet är enskilt för den allmänna platsen. Kap. 7 §

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år efter att planen har vunnit laga kraft. Kap. 21 §

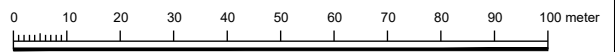
Villkor för startbesked

a1 Startbesked får inte ges för bostäder förrän butlerskydd enligt skyddsbestämmelser m1 och m2 har korrekt tillstånd. Kap. 14 § 14 p.

Beteckningsbeskrivning enl. HMK-ka
Grundkartan är upprättad av SHB Staben, Nyköpings kommun, genom revidering och komplettering av fotogrammetriskt framställt primärkarta. Byggnadernas begränsningslinjer för fotogrammetriskt karterade objekt utgöres av horisontalprojektionerna från takens ytterkanter, för geodetiskt mätta av fasaderna. Fastighetsredovisningen hänföres till 2022-12-29

A3 Skala 1:1000

GRUNDKARTA	
Fastighet	TÄNGSTA 1:8 och 1:87
Skala	1:1 900
Originalformat	A3L
Koordinatsystem	SHREF 99 18 30
Höjdsystem	RH 2000
Övrigt	2022-11-28
Rev	2022-01-02

Till planen hör:	☒ Planbeskrivning	☒ Granskningsutlåtande
☐ Planprogram	☐ Miljökonsekvensbeskrivning	☐ Gestaltungsprogram
☐ Samrådsredogörelse program	☒ Fastighetsförteckning	☐ Kvalitetsprogram
☐	☒ Samrådsredogörelse	☐ Illustration

Detaljplan för Tängsta 1:8 m.fl.

Nyköpings Kommun	Södermanlands Län	Beslutsdatum	Instans
ANTAGANDE (antagande 2)		Godkännande	
		Antagande	MSN
Upprättad 2021-07-08	Uppdaterad 2022-01-12	Laga kraft	
Lina Lindström Planarkitekt, Stadsbyggnadsenheten		SHB19/241	

NYKÖPINGS KOMMUN

Detaljplan för Tängsta 1:8 m.fl.

Stigtomta

Plan- och genomförandebeskrivning
Antagandehandling antagande 2

Reviderad 2023-01-10

Innehåll

Planhandlingar	4
Planens syfte och huvuddrag	4
Planförfarande.....	4
Förenlighet med 3, 4 och 5 kap. MB	4
Plandata	4
Läge, areal och omfattning.....	4
Markägoförhållanden.....	5
Tidigare ställningstaganden.....	5
Översiktliga planer och program.....	5
Befintliga detaljplaner.....	5
Riksintressen.....	5
Kommunala beslut.....	6
Undersökning av betydande miljöpåverkan av detaljplan	6
Förutsättningar och förändringar	6
Stadsbild/Landskapsbild	6
Bebyggelse.....	7
Offentliga rum och platser (Friytor)	10
Natur och grönstruktur.....	11
Kulturmiljö och fornlämningar	11
Risk	12
Buller	14
Miljökvalitetsnormer.....	16
Radon	17
Sociala frågor	18
Tekniska förutsättningar.....	19
Vatten och spillvatten	19
Dagvatten	19
Avfall	20
El	21
Tele och fiber.....	21
Kommunikationer	21
Genomförande	22
Organisatoriska frågor	22

Tidplan	22
Genomförandetid	23
Huvudmannaskap och ansvarsfördelning	23
Namnsättning	23
Avtal.....	24
Fastighetsrättsliga frågor	24
Ekonomiska frågor.....	25
Planekonomi.....	25
Tekniska frågor.....	25
Utredningar	25
Konsekvenser av planens genomförande	26
Miljökonsekvenser.....	27
Konsekvenser för fastighetsägare samt andra sakägare.....	27
Sociala konsekvenser	28
Konsekvenser för exploateringsavtal.....	28
Medverkande i planarbetet.....	28

Planhandlingar

Detaljplanen består av plankarta med planbestämmelser, plan- och genomförandebeskrivning, undersökning av betydande miljöpåverkan samt fastighetsförteckning.

Planens syfte och huvuddrag

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för ny bostadsbebyggelse i form av radhus samt parhus eller friliggande villor. För radhusen, som föreslås i den sydvästra delen av planområdet, finns en samlad parkering samt en större gemensam komplementbyggnad. I den nordöstra delen av om planområdet föreslås parhus och/eller friliggande villor i en eller två våningar. Viktig friyta i området är en centralt placerad park.

Placering av radhusen och den större komplementbyggnaden är reglerad för att hantera buller och risk från Nykyrkavägen. Som entrésida mot vägen och stabila, karaktärsskapande stadsbyggnadselement i området är gestaltningen för radhusen och komplementbyggnaden betydelsefull.

Planförfarande

Detaljplanen handläggs enligt PBL, SFS 2014:900/902, och med standardförfarande.

Förenlighet med 3, 4 och 5 kap. MB

Planförslaget bedöms vara förenligt med en ur allmän synpunkt lämplig användning av mark och vattenområden enligt bestämmelserna i 3, 4 och 5 kap. MB.

Plandata

Läge, areal och omfattning

Planområdet är beläget i nordöstra delen av Stigtomta. Planområdet innefattar fastigheterna Tängsta 1:8, Tängsta 1:57 samt del av Tängsta 1:1. Området avgränsas av en skogsremsa och Nykyrkavägen i sydväst, skog i nordöst samt tre fastigheter med bostäder i nordvästlig och sydöstlig riktning.

Planområdet är ca 1,5 hektar stort och består idag av ett bostadshus med tillhörande komplementbyggnader samt ett skövlat skogsområde. En befintlig utfart finns direkt till Nykyrkavägen. Inom planområdet ligger inga fornlämningar, men i angränsning går det att hitta en kolningsanläggning samt två vägmärken som planen behöver ta hänsyn till.

Översiktskarta som visar planområdets lokalisering (rödmarkerat) i nordöstra delen av Stigtomta.

Markägoförhållanden

RJ mark & bostad AB är ägare av fastigheterna Tängsta 1:8 och Tängsta 1:57. Nyköpings kommun är ägare av fastigheten Tängsta 1:1.

Tidigare ställningstaganden

Översiktliga planer och program

Planförslaget är förenligt med översiktsplanen för Nyköping kommun som antogs av kommunfullmäktige 2021-12-14. Översiktsplanen anger Stigtomta som kommunal bebyggelsenod där förtätning, utveckling eller omvandling kan vara lämplig. Vid förändring bör särskilt ortens karaktärsdrag från tidigt 1900-tal tas tillvara. Särskilt skyddsvärd är även kyrkomiljön öster om samhället. Komplettering längs med riksväg 52, Nykyrkavägen, kan emellertid ske med en tätare bebyggelse. Det finns god kapacitet i befintlig skola och förskolor. Tillgång till grönområden ska säkerställas.

Befintliga detaljplaner

För området finns ingen upprättad detaljplan sedan tidigare.

Riksintressen

Planområdet angränsar till Nykyrkavägen (väg 52) som är utpekad som riksintresse för kommunikationer. Ett genomförande av planförslaget bedöms inte påverka nämnda riksintressen negativt, eftersom planen endast ersätter befintlig utfart med en ny och inte skapar fler anslutningar till vägen. Hänsyn

har tagits till det bebyggelsefria avståndet på 30 meter från Nykyrkavägens yttersta vägkant.

Kommunala beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har 2019-11-19 i ett planbesked beslutat att detaljplanearbete får inledas för fastigheterna Tängsta 1:8 och 1:57 samt del av Tängsta 1:1 och att detaljplanearbetet bekostas av sökanden.

Undersökning av betydande miljöpåverkan av detaljplan

En undersökning av betydande miljöpåverkan har upprättats och samråd har skett med Länsstyrelsen. Den samlade bedömningen är att en ändring av den gällande detaljplanen *inte kan* antas medföra betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning med tillhörande MKB behöver därför inte upprättas.

I det tidiga samrådet med Länsstyrelsen har följande aspekter tagits upp som viktiga att hantera i planprocessen:

- Geotekniska förhållanden
- Dagvatten
- Radon
- Trafikbuller
- Trafiksäkerhet; infart, tillgänglighet till västra delen av samhället, säker skolväg
- Sekundär led för farligt gods, riskanalys
- Fornminnen, utrett genom tidigt samråd enligt kulturmiljölagen men behöver bevakas i kommande planprocess.

Förutsättningar och förändringar

Stadsbild/Landskapsbild

Nuläge och förutsättningar

Planområdet ligger i sydöstra utkanten av Stigtomtas tätort och öster om Nykyrkavägen. Området utgörs till största del av avverkad skog där låg vegetation har vuxit upp. Marken sluttar svagt österut. I den norra delen av planområdet finns ett bostadshus med tillhörande komplementbyggnader. Planområdet skärmas av till största del av en skogsridd mot Nykyrkavägen.

Området gränsar i nordväst och sydöst till tre bostadsfastigheter. De karaktäriseras av att utgöra låg villabebyggelse. Området öster om planområdet utgörs av avverkad skogsmark. Cirka 300 meter bort i nordöstlig riktning finns ett värdefullt friluftsområde med upplyst motionsspår och ett utegym.

I sydöstra delen av planområdet ansluter en gångstig som leder ner till ett område med flera sportplaner. Gångstigen fortsätter sedan söderut mot Stigtomta samhälle där bland annat skola finns. Cirka 350 meter söderut längs med Nykyrkavägen finns en matbutik etablerad. Längs med Nykyrkavägen finns även busshållplatser i närheten placerade.

Förändringar enligt planförslaget

Planförslaget innebär att naturmarken tas i anspråk för bostadsbebyggelse. Skogsridån mellan planområdet och Nykyrkavägen berörs inte av detaljplanen och kommer därför behållas intakt. Det bidrar till ett avstånd mellan den nya bostadsbebyggelsen och Nykyrkavägen, även om bostadsbebyggelsen sannolikt kommer att skymtas mellan träden längs med vägen.

I mitten av bostadsområdet möjliggörs för ett gemensamt parkområde där lekplats kan byggas. Möjligheten att nyttja det anslutande gångstråket i sydöstra delen av planområdet som leder ner till Stigtomta samhälle finns kvar då den gränsar mot lokalgatan

Den befintliga utfarten från området ersätts av en ny på ungefär samma plats. Den kommer att breddas något för att klara av mer trafik.

Bebyggelse

Nuläge och förutsättningar

I den norra delen av planområdet finns ett äldre bostadshus med tillhörande komplementbyggnader. De planeras att rivas efter att detaljplanen vinner laga kraft.

Förändringar enligt planförslaget

Planförslaget möjliggör för bostadsbebyggelse i form av radhus samt parhus eller friliggande villor. Förutom bostadsbebyggelsen möjliggörs byggnation av en större komplementbyggnad i anslutning till radhusen, där ett miljöhus kan inrymmas. Radhusens placering regleras i plankartan för att minska bullernivåerna för de bakomliggande husen. För att bidra till en flexibilitet för markanvändningen över tid medges både parhus och friliggande villor i den nordöstra delen av planområdet. Deras placering inom kvartersmarken för bostäder regleras inte i plankartan.

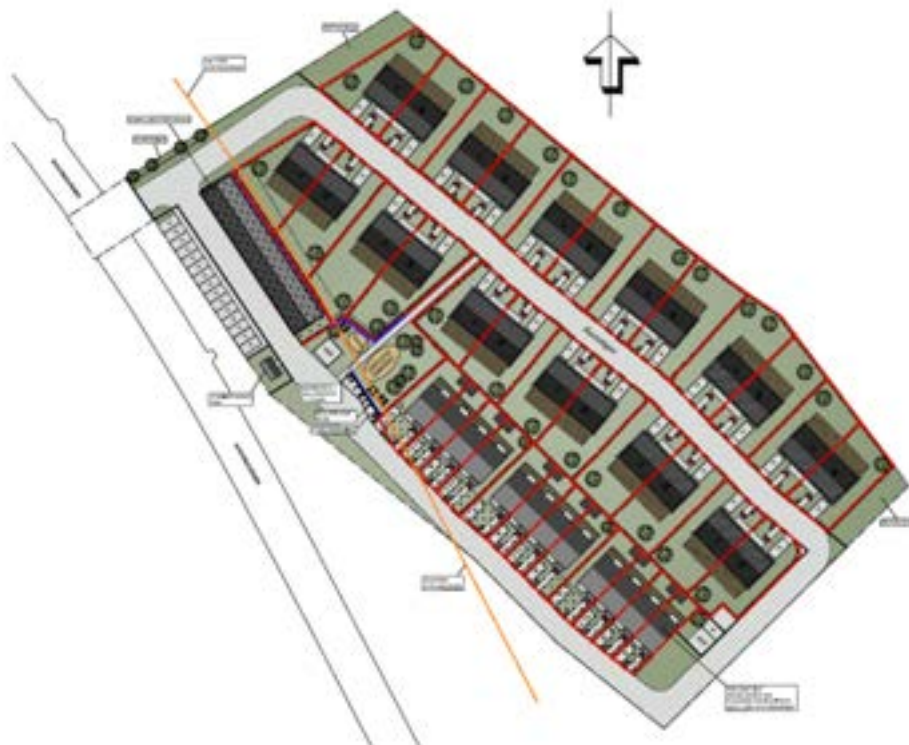
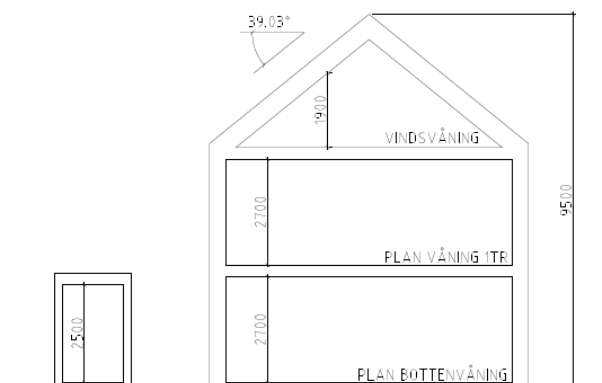

Illustration för hur planområdet kan utvecklas. Parhusen har även möjlighet att byggas som friliggande villor i antingen en- eller tvåplanshus. Upprättad av: PE Teknik och Arkitektur.

Största byggnadsarea för radhusen är 65 kvm per bostad. Det innebär att totalt 12 radhusbostäder kan skapas i området. Nockhöjden på dem regleras till 9,5 meter och en takvinkel mellan 23–45 grader. Det möjliggör två våningsplan samt skapandet av en takterass eller en extra vindsvåning till varje bostad.

Framför radhusen är en förgård på 6 meter planlagd. Den är markerad med korsmark och medger komplementbyggnad upp till 12 kvm per bostad. Komplementhuset kan till exempel utgöra ett cykelförråd eller användas för annan förvaring.

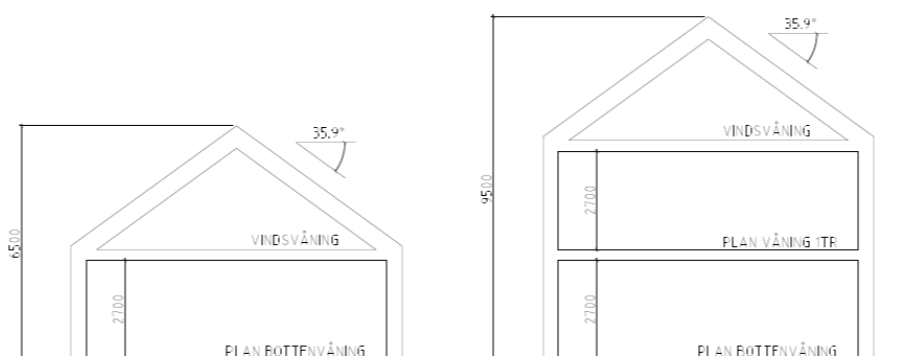

Principsektion för radhusen med komplementbyggnad. Upprättad av: PE Teknik och Arkitektur

Inom planområdet finns det även kvartersmark som endast kan utgöra komplementbyggnad planlagd. Den är avsedd i första hand för radhusbebyggelsen som miljöhus. Efter samrådet har komplementbyggnaden bytt plats med parkeringen med hänsyn till det bebyggelsefria avståndet på 30 meter från Nykyrkavägen. Den ligger nu cirka 16 meter från Nykyrkavägen, vilket kan vara acceptabelt för en komplementbyggnad. Ytan är totalt 400 kvm stor och regleras med en takhöjd upp till 3,5 meter. Även den utgör bullerskydd för bostäderna i norra delen av planområdet.

De friliggande villorna inom planområdet kan byggas antingen med en eller två våningar. Största byggnadsarea för en friliggande villa med en våning 190 kvadratmeter per fastighet. Största byggnadsarea för friliggande villa med två våningar är istället 125 kvadratmeter per fastighet. Största byggnadsarea för parhus i en fastighet är 200 kvadratmeter. Byggnadsarean inkluderar då både bostadshus och eventuella komplementbyggnader, så som garage.

Nockhöjden för parhusen och tvåplanshusen regleras till 9,5 meter. Nockhöjden för enplanshusen regleras till 6,5 meter. Takvinkeln för samtliga parhus och friliggande villor regleras till 23-45 grader likt radhusen. Detta skapar även möjlighet för dem att ha en takterass eller en extra vindsvåning till varje bostad.

Principsektioner för enplans- och tvåplanshusen. Upprättade av: PE Teknik och Arkitektur

På kvartersmarken bakom komplementbyggnaden för radhusen är en remsa markerad med korsmark. Det innebär att endast komplementbyggnad får byggas med hänsyn till det bebyggelsefria avståndet på 30 meter från Nykyrkavägen.

Gestaltungsbestämmelsen som reglerar fasadmaterial till tegel, sten eller ej täckmålat trä syftar till att tydliggöra radhuslängan och komplementbyggnaden som stabila och karaktärsskapande stadsbyggnadselement i området samt som entrésida mot Nykyrkavägen. Med naturliga material/ytskikt i modern tappning kan en medveten ny årsring i Stigtomtas bostadsbebyggelse tillskapas. Materialen skapar också förutsättningar för god samverkan med intilliggande skogsridå och omkringstående träd. Med utpekade byggnader som stabil bas kan den övrig bostadsbebyggelse (parhus eller friliggande

villor) tillåtas ha en annan materialpalett utan att helhetsintrycket påverkas negativt.

Offentliga rum och platser (Friytor)

Nuläge och förutsättningar

Det finns i nuläget ingen offentlig plats inom planområdet. I sydöstra delen av planområdet ansluter en stig som leder ner till ett område med flera sportplaner. Den ligger på annan fastighetsägares mark och är inte planlagd. Stigen är i första hand avsedd för skogstraktorer och dylikt, men med dess läge och karaktär tyder på att den också används för rekreation i området. Från fotbollsplanerna fortsätter sedan gångstigar söderut mot Stigtomta samhälle där bland annat skola finns

Förändringar enligt planförslaget

I detaljplanen möjliggörs plats för lek och samvaro i mitten av området. Den är planlagd som PARK i plankartan. Platsen kommer sannolikt i första hand nyttjas av boende i området. Ett stråk mellan kvartersmarken i östlig riktning ökar tillgängligheten till parken från kvartersmark i öst. Stråket kan också nyttjas som utrymningsväg från parkområdet i händelse av att olycka sker på Nykyrkavägen. Det går att läsa mer om under rubriken *Risk*.

Stigen utanför planområdet kommer i fortsättningen vara tillgängligt då det gränsar mot lokalgatan.

Foto över den gångstig som ansluter till den sydöstra delen av planområdet.

Natur och grönstruktur

Nuläge och förutsättningar

I nuläget utgörs planområdet till största del av avverkad skog där låg vegetation har vuxit upp. Enligt ekologer hyser planområdet inga större naturvärden. Väster om planområdet finns en trädridå som till stor del skärmar av mot Nykyrkavägen. Öster om planområdet tar avverkad skogsmark vid.

Förändringar enligt planförslaget

Planförslaget innebär att i princip all naturmark inom planområdet tas i anspråk för bostadsbebyggelse. Hela planområdet kommer fortsätta vara inbäddad mellan skogsridån mot Nykyrkavägen och skogsmarken i östligt läge. Till bostäderna planteras ofta växter som bidrar till den biologiska mångfalden och ekosystemtjänster i området.

Kulturmiljö och fornlämningar

Nuläge och förutsättningar

Inför beslut om planbesked genomfördes ett tidigt samråd enligt kulturminneslagen (1988:950) med Länsstyrelsen. Kartan över det aktuella området som skickades över till Länsstyrelsen var då utvidgat till att även omfatta ett större område längs med Nykyrkavägen. Detta för att inkludera kända fornlämningar i nära anslutning till planområdet och fånga upp eventuella skyddsavstånd. Fornlämningarna utgörs av en milstolpe från 1700-talet (Stigtomta 158:1) och en väghållningssten (Stigtomta 181:1). Båda står längs med Nykyrkavägen som är en gammal väg och är klassade som lagskyddade fornlämningar.

Karta över aktuellt planområde som skickades över till Länsstyrelsen under tidigt samråd enligt kulturminneslagen.

Länsstyrelsen förväntar sig inte ytterligare okända fornlämningar inom planområdet och bedömer därför att inte några arkeologiska insatser enligt kulturminneslagen (1988:950) behöver genomföras inför att området ska detaljplaneläggas. För att milstolpen och väghållningsstenen inte ska komma till skada genom den förtätade bebyggelsen i området bör de markeras med FORN på plankartan. Det är bra om ett naturområde bevaras kring fornlämningarna, samt att det hålls välskött så området kring fornlämningarna inte blir ett "skräpområde" för kompost eller likande. Det vill säga planen måste säkerställa att fornlämningsområdet skyddas och vårdas i enlighet med MB.

I nära anslutning till planområdet finns även kolbottnar efter milor.

Förändringar enligt planförslaget

Eftersom fornlämningarna ligger i skogsridån utanför aktuellt planområde omfattas de inte av några bestämmelser. Närmast intill skogsridån planeras en angöringsgata till radhusen som inte bedöms påverka fornlämningarna.

De kolbottnar efter milor som ligger i närheten men utanför planområdet påverkas inte av planförslaget.

Enligt 2 kap. 5 och 10§ i kulturmiljölagen (1988:950) råder anmälningsplikt om fornfynd eller fornlämning påträffas vid markarbete. Då ska arbetet omedelbart avbrytas vad gäller fyndplatsen eller fornlämningen och dess närmaste omgivning. Anmälan ska omedelbart göras till länsstyrelsen.

Risk

Nuläge och förutsättningar

För tätare bostadsbebyggelse ska särskild riskhänsyn tas om området ligger inom 150 meter från primär eller sekundär transportled för farligt gods. Då ska lämpligheten av planförslaget studeras och utredas genom framtagandet av en riskutredning.

Nykyrkavägen (väg 52) är utpekad som en primär transportled för farligt gods. Detta innebär att alla typer av farligt gods kan förekomma. Tillåten hastighet på vägen är 70 km/h och längs vägen går ett dike cirka två meter in mot planområdet.

Förändringar enligt planförslaget

Resultatet av Structors riskbedömning daterad 2021-03-12, reviderad 2022-11-10, visar att på avstånd större än 26 meter från väg 52 bedöms risken vara acceptabelt låg och inga ytterligare åtgärder behövs. Med anledning av diket som löper längs Nykyrkavägen antas riskpåverkan förskjutas 2 meter närmare planområdet. Avståndet till acceptabelt låg risknivå bedöms därför till totalt 28 meter. För planområdet föreslås två hanteringsstrategier för att reducera risken. Det första alternativet är att upprätthålla ett skyddsavstånd på 28 meter från vägkant till områden där stadigvarande vistelse kan förekomma

(tomtgräns). Då behövs inga ytterligare skyddsåtgärder genomföras. Det andra alternativet är att uppföra ett plank som skydd mot värmestrålning. Skärmen behöver vara fyra meter hög, tätt sluttande mot mark och i tät konstruktion. Tomtgräns kan då placeras 24 meter från vägen.

Det alternativ som planförslaget har gått vidare med är att upprätthålla ett skyddsavstånd på 28 meter från väggkant till tomtgräns och till områden där stadigvarande vistelse kan förekomma.

Riskutredningen reviderades 2022-11-10 och förtydliganden kring områdesbeskrivning och dikets funktion fördes in. Riskbedömningen utgår från vägbanans läge. Utgångspunkten är att riskpåverkan beräknas från vägbanan. Aktuell vägsträcka utgörs av en typisk landsväg med hastighetsbegränsningen 70km/h. Vägen är relativt rak och gör en svag vänstersväng i norrgående riktning i höjd med planområdets norra del. Inget skyddsräcke eller kantsten finns. Beräkningarna i riskbedömningen visar att på avstånd längre än 26 meter från vägbanan är risknivån acceptabelt låg. Diket bedöms ha begränsad påverkan på resultatet av riskberäkningen. Dess läge längs Nykyrkavägen förskjuter riskpåverkan mot planområdet, då ett eventuellt utsläpp av ämnen som sprids i händelse av en olycka kan antas rinna till diket. Det konstateras därmed i riskbedömningen att 2 meter behöver läggas till som marginal på det rekommenderade skyddsavståndet för det aktuella planområdet. Riskbedömningen visar därmed att på avstånd större än 28 meter bedöms risken vara acceptabelt låg utan att ytterligare åtgärder behövs.

Skyddsavstånd beskrivs som en passiv riskreducerande åtgärd som minskar sannolikheten för skada vid en eventuell olycka. Ett skyddsavstånd är stabilt över tid och underlättar framkomlighet för räddningstjänst vid insats. Riskbedömningen visar att diket inte bedöms ha någon betydande skyddseffekt. Den övergripande bedömningen om att stadigvarande vistelse eller känslig markanvändning kan anses lämplig på avstånd större än 28 meter är inte beroende av diket. Det bedöms därför i riskbedömningen inte nödvändigt att genom avtal eller på annat sätt säkerställa dikets nuvarande funktion.

Området som är planlagd som allmän platsmark PARK tänkt för lek och samvaro är placerat bortom skyddsavståndet. I anslutning till parkrummet finns plats inom allmän platsmark GATA för att anordna cykelparkering. Ett parkstråk i östlig riktning är planlagt mellan kvartersmarken för parhus eller friliggande villor för att öka tillgängligheten från den delen av området. Stråket kan även nyttjas som utrymningsväg i händelse av att olycka sker på Nykyrkavägen.

Utdrag ur illustrationsplan, tänkt cykelparkering i anslutning till allmän platsmark PARK.

Utifrån rimlighetsprincipen regleras ventilationen för samtliga bostäder i plankartan. Ventilationen ska placeras högt och vara vänd bort från Nykyrkavägen för att lindra konsekvenser vid olyckor med gaser inblandat.

Buller

Nuläge och förutsättningar

Planområdet exponeras av trafikbuller från Nykyrkavägen. Eftersom detaljplanen syftar till ny bostadsbebyggelse omfattas planen av riktlinjer som beskrivs i förordning 2015:216 samt ändringar i förordning 2017:359. Vid en bostadsbyggnads fasad bör inte bullernivåer från spårtrafik och väg inte överstiga 60 dBA ekvivalent nivå. Om ljudnivåerna mot fasaden ändå överskrids bör minst hälften av bostadsrummen i en bostad vara vända mot en sida där 55 dBA ekvivalent ljudnivå inte överskrids vid fasaden, samt minst hälften av bostadsrummen vara vända mot en sida där 70 dBA maximal ljudnivå inte överskrids mellan kl. 22.00 och 06.00. Buller från spårtrafik och vägar bör inte överskrida 50 dBA ekvivalent ljudnivå vid en uteplats om en sådan ska anordnas i anslutning till byggnaden.

Förändringar enligt planförslaget

För detaljplanen har Structor gjort en bullerutredning daterad 2021-09-10. Prognosår för utredningen har varit 2040 för att ta höjd för framtida trafik som kan ha betydelse för bullersituationen.

Utredningen visar på att samtliga bostäder klarar riktvärdet om 60 dBA dygnsekvivalent ljudnivå för trafikbuller vid bostadsfasad utan åtgärd. Den

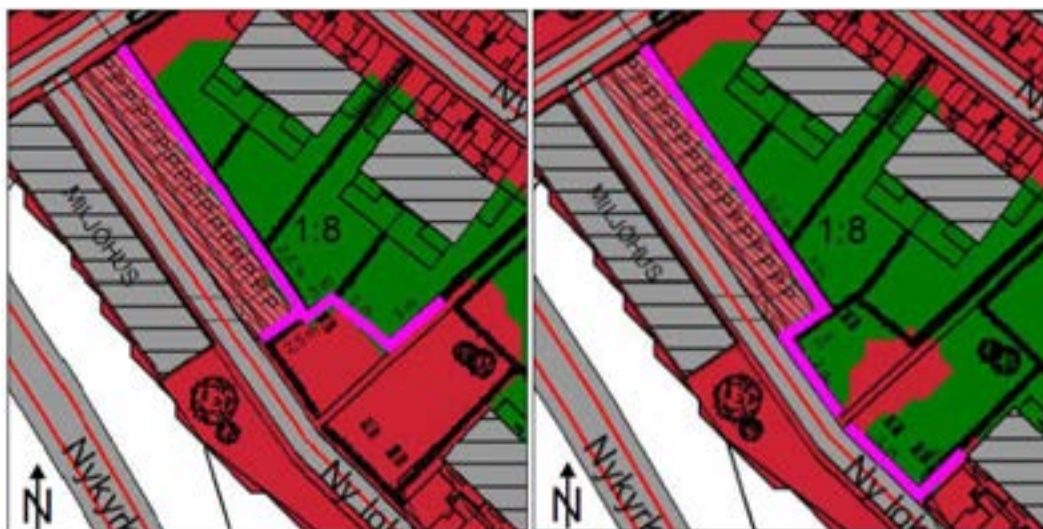
ekvivalent ljudnivån vid bostadsfasad uppgår till som mest 58 dBA dygnsekvivalent ljudnivå och 72 dBA maximal ljudnivå nattetid. De högsta ljudnivåerna uppstår vid fasaderna mot Nykyrkavägen.

Beräknad ljudutbredning 1,5 meter över mark visar att medparten bostäder har möjlighet till en enskild uteplats som uppfyller trafikbullerriktvärdena. Inom gemensamma vistelseytor beräknas riktvärdena överskridas. Därmed behövs en åtgärd som medför att de 3 resterande enskilda uteplatserna klarar riktvärdena, alternativt att en gemensam uteplats klarar riktvärdena.

Karta över ekvivalent ljudnivå dagtid i dBA, som visar på att uteplatsen för bostäderna i det nordvästra delen av området riskerar höga ljudnivåer. Källa: Structor Akustik AB.

För att minska bullernivåerna visar utredningen på att en bullerskärm behöver uppföras längs det mellanrum som uppstår mellan komplementbyggnaden och radhusen. Bullerutredningen visar att det går att lösa med skyddsåtgärder på två olika sätt. Det första alternativet är att anlägga ett bullerplank norr om lekplatsen. Skärmåtgärden hamnar då relativt nära de berörda uteplatserna. Det andra alternativet är att anlägga ett förlängt bullerplank söder om lekplatsen. I det senare alternativet behövs mer skärm för att både skydda de enskilda uteplatserna och den gemensamma vistelseytan.

Vänstra bilden: Alternativ 1. Högra bilden: Alternativ 2. I båda alternativen klaras riktvärdena vid de uteplatser som i grundförslaget får överskridanden. I Alternativ 2 klaras dessutom riktvärdena inom stora delar av de gemensamma vistelseytorna. I båda alternativen har skärmens höjd modellerats mellan 2,5 och 3 m höjd. Höjden står utskriven längs med respektive skärmsegment. Källa: Structor Akustik AB.

I plankartan regleras radhusens och komplementbyggnaders placering för att säkerställa dess bulleravskärmande effekt för merparten av området. Plankartan omfattar också skyddsbestämmelser om placering av bullerplank enligt alternativ 1. För att säkerställa lämpligheten i föreslagen markanvändning för de bostäder som behöver skyddas införs villkor för startbesked för bostäder i plankartan. Startbesked får inte ges för bostäder förrän bullerskydd enligt skyddsbestämmelser m_1 och m_2 har kommit till stånd.

Ytterligare bullerskärm/plank finns inkluderat i planförslaget söder om yta för lekplats och samvaro. Åtgärden är inte nödvändig för att uppfylla bullernivåer för bostäderna men skapar förutsättningar för en förbättrad ljudmiljö för ytan avsedd för lek och samvaro. Åtgärden förses inte med någon bestämmelse i plankartan då den inte bidrar till någon nödvändig skyddseffekt.

Miljökvalitetsnormer

Nuläge och förutsättningar

En miljökvalitetsnorm (MKN) är en bestämmelse om kvaliteten i luft, vatten, mark eller miljön i övrigt. Miljökvalitetsnormer för vatten omfattar ytvatten (sjöar, vattendrag och kustvatten) samt grundvatten. Syftet med normerna är

att säkra Sveriges vattenkvalitet. Planområdet delas av två avrinningsområden vars recipient är Långhalsen Södra samt Hallbosjön. Utifrån topografin med svag sluttning mot öster går det att förmoda att Långhalsen Södra utgör recipient för den största delen vatten inom planområdet. Enligt länsstyrelsens VISS-register har Långhalsen Södra dålig ekologisk status och uppnår ej god vattenkvalitet. Enligt MKN ska Långhalsen Södra uppnå god ekologisk status år 2027.

Förändringar enligt planförslaget

För detaljplanen har Structor gjort en dagvattenutredning inklusive föroreningsberäkningar daterad 2022-02-22. Detta beror på att föreslagna reningsanläggningar bedöms generera en högre reningsgrad och ett renare dagvatten än vad befintlig situation medför, då ingen rening av dagvatten sker i nuläget.

Ämne	Befintlig situation [kg/år]	Efter exploatering [kg/år]	
		Innan rening	Efter rening
Fosfor	0,16	0,82	0,25
Kväve	3,2	8,6	3,0
Bly	0,0070	0,023	0,0035
Koppar	0,023	0,085	0,021
Zink	0,0568	0,15	0,022
Kadmium	0,00039	0,0025	0,00040
Krom	0,0028	0,03	0,0055
Nickel	0,0023	0,028	0,0083
Kvicksilver	0,000028	0,00023	0,000079
Susp. partiklar	46	280	26
Olja	0,23	2,2	0,14
PAH 16	0,0018	0,0022	0,00043
BaP	0,000018	0,000068	0,000028

Tabell över förväntad årlig föroreningsbelastning från planområdet, för befintlig situation och efter exploatering. Källa: Structor Södertälje AB.

Med föreslagen rening beräknas både halter och mängder av föroreningar att minska ytterligare, så att föroreningssituationen blir betydligt bättre än i befintlig situation. Föroreningsmängderna av P, Cr, Ni och Hg förväntas öka något jämfört med befintlig situation. Därmed bedöms den planerade exploateringen inte medföra försämrade möjligheter att uppnå MKN för recipienten.

Geotekniska förhållanden och radon

Nuläge och förutsättningar

Enligt jordartskartan från SGU utgörs planområdet av isälvssediment, finsand vilket innebär goda förutsättningar för infiltration av dagvatten.

Enligt radonkarta från 1988 utgör en del av planområdet inom högriskområde för radon, övriga delar ligger inom områden med normalrisk.

Karta över radonrisken inom planområdet som markeras med orange. Källa: Nyköpings kommun.

Förändringar enligt planförslaget

Inga särskilda åtgärder vidtas i detaljplanen. En geoteknisk bedömning inför val av grundläggningsmetod behöver göras i projekteringskedet. Vid kommande bygglovsprövning krävs radonsäkert byggande enligt BBR.

Sociala frågor

Nuläge och förutsättningar

Idag finns det ett bostadshus med tillhörande komplementbyggnader inom området. Utöver det utgörs marken av skövlad skog och utnyttjas inte i stor utsträckning av de boende i området.

Förändringar enligt planförslaget

Planförslaget innebär flera nya bostäder i Stigtomta. Särskilt radhusen men även möjligheten att bygga parhus kompletterar bostadsbeståndet i orten som till stor del utgörs av friliggande villor. Genom en variation av bostadsstorlekar uppmuntras inflyttning av äldre samt yngre personer. Det ses även positivt ur ett integrationsperspektiv.

Planområdet är flackt med svag lutning mot öst. Detta utgör bra förutsättningar för god tillgänglighet i området.

Området är tillgängligt via cykel och buss vilket gör det möjligt för icke-bilburna personer att ta sig till och från området. Den gångstiga som ansluter till planområdet erbjuder en trafiksäker väg ner till samhället som barn kan använda för att ta sig till skolan, främst under sommaren då den inte underhålls under vintertid.

För att skapa en bra miljö för barn är det viktigt att plats för lek och rekreation finns. Eftersom bostäderna kommer ha egna tomter och trädgårdar finns lekmöjlighet inom privata tomter. En allmän plats för lek och samvaro finns

även planlagd i mitten av området, nådd från flera håll, som bidrar till möjligheter för sociala möten och samhörighet för de boende i området.

Tekniska förutsättningar

Vatten, spillvatten och brandvatten

Nuläge och förutsättningar

Planområdet ligger i nuläget delvis i VA-huvudmannens (Nyköpings vattens) verksamhetsområde. En befintlig anslutningspunkt till kommunalt vatten och avlopp finns vid fastighetsgränsen intill Nykyrkavägen. Genom planområdet går två serviser som försörjer grannfastigheterna Tängsta 1:55, Tängsta 1:56 samt Tängsta 1:58 med vatten och avlopp. Brandvatten ska finnas enligt VAVP83. En brandpost finns cirka 150 meter från planområdet och avståndet till byggnader får inte överstiga 125 meter.

Förändringar enligt planförslaget

Möjlighet till anslutning till kommunalt vatten och avlopp för kommande exploatering finns. Hela planområdet inkluderas då i VA-huvudmannens (Nyköping vattens) verksamhetsområde. Anslutningspunkt erbjuds vid plangräns.

Då rådande avstånd mellan befintlig brandpost och tänkt bebyggelse i östra hörnet av fastigheten är 200 meter, ytterligare en brandpost behöver anläggas i lokalgatan inom planområdet.

Dagvatten

Nuläge och förutsättningar

I nuläget finns det ingen anlagd dagvattenhantering inom planområdet. Befintlig avrinning av området sker i huvudsak mot öster då marken sluttar svagt i den riktningen. Cirka 100 meter bort från planområdet ligger ett öppet dike, som i sin tur leder till recipienten Långhalsen Södra. Läs mer om recipientens miljö kvalitetsnormer under rubriken med samma namn.

Förändringar enligt planförslaget

Efter samrådet av detaljplanen så har ett omtag gjorts för dagvattenhanteringen i området. Dagvattenutredningen gjord av Structor Södertälje AB är uppdaterad 2022-02-22. Marken inom planområdet sluttar idag svagt i östlig riktning mot recipienten Långhalsen Södra. I samrådet av detaljplanen föreslogs dagvattnet ledas västerut till kommunalt dagvattennät. Det innebär större markgrepp för att förändra markens lutning samt anläggande av en servispunkt till det kommunala nätet som inte finns i dagsläget. I det aktuella planförslaget föreslås istället områdets naturliga förutsättningar att nyttjas för dagvattenhanteringen.

Enligt jordartskartan från SGU utgörs planområdet av isälvssediment vilket innebär goda förutsättningar för infiltration av dagvatten inom planområdet.

Då den planerade bebyggelsen utgörs av småhus och varje bostad avses ha sin egen trädgård inom planområdet, samt ett område är planlagt som allmän platsmark PARK för lek och samvaro, är bedömningen att infiltration av vatten kommer fortsatt vara möjlig inom planområdet efter exploatering. För fördröjning och rening av dagvattnet föreslår dagvattenutredningen även anläggande av makadamdiken och makadammagasin inom planområdet. Det är möjligt att anlägga på både allmän platsmark GATA och PARK. Val av dagvattenlösning behöver emellertid studeras närmare vid en efterföljande detaljprojektering och det är möjligt att andra lösningar, eller kombinationer av olika lösningar, kan användas och anpassas efter bland annat gestaltungsönskemål. Vid detaljprojektering behöver även grundvattennivåer inom planområdet utredas närmare.

Föreslagen dagvattenhantering inom planområdet. Källa: Structor Södertälje AB

Vid kraftigare regn än vad marken klarar att infiltrera så leds vattnet via lokalgatorna till två planlagda skyfallsleder med bestämmelsen SKYDD i östra delen av planområdet. Där leds vattnet kontrollerat ut till skogsmark för att undvika risk för skador på bebyggelse och människors hälsa. Vid efterföljande detaljprojektering behöver även lokalgatornas höjdsättning studeras närmare, liksom områdets höjdsättning för att vattnet ska ledas till skyfallslederna.

Avfall

Nuläge och förutsättningar

Källsortering och avfallshantering ska ske enligt kommunens policy och hanteras lokalt på kvartersmark. Det finns i nuläget ingen avfallshantering inom

planområdet. Närmsta befintliga återvinningsstation ligger cirka 450 meter från planområdet.

Förändringar enligt planförslaget

Varje enskild fastighetsägare uppmantras till att källsortera och återvinna sitt avfall. Miljöhus kan uppföras inom kvarteretsmark för bostadsändamål. Ett miljöhus är möjligt att inrymma i den större komplementbyggnaden som tillhör radhusen inom planområdet.

EI

Nuläge och förutsättningar

Vattenfall har ledningar inom och utanför planområdet.

Förändringar enligt planförslaget

Kontakt med ledningsägare/leverantör fordras.

Tele

Nuläge och förutsättningar

Skanova har ledningar inom och utanför planområdet.

Förändringar enligt planförslaget

Kontakt med ledningsägare/leverantör fordras.

Fiber

Nuläge och förutsättningar

Gästbudsstaden har ledningar som passerar utanför planområdet.

Förändringar enligt planförslaget

Kontakt med ledningsägare/leverantör fordras.

Kommunikationer

Nuläge och förutsättningar

Planområdet nås idag genom en utfart mot Nykyrkavägen (väg 52) i nordöstra delen av området, samt en gångstig som ansluter i sydöstra delen av planområdet. Nykyrkavägen utgörs av en landsväg med 70 km/h som hastighetsgräns. Separat gång- och cykelbana saknas. Gångstigen som ansluter i den sydöstra delen av planområdet leder ner till ett område med flera sportplaner och fortsätter sedan söderut mot Stigtomta samhälle där bland annat skola finns. Den vinterunderhålls inte.

Närmsta busshållplats är Skräddarvägen på Nykyrkavägen cirka 85 meter norrut från infarten. Under vardagarna går det att resa till Nyköping och Vrena varje halvtimme och till Katrineholm respektive Flen varje timme i rusningstrafiktid. Under övrig tid på vardagar går bussar drygt en gång i timmen i bägge riktningar.

Utfarten är cirka tre meter bred och omfattas av ett officialservitut som ger grannfastigheterna Tängsta 1:56 och 1:57 rätt att nyttja den.

Förändringar enligt planförslaget

- Den befintliga utfarten ersätts av en ny som är bredare och anpassad för både in- och utfartstrafik. Med cirka 4 trafikrörelser per bostad blir uppemot 152 trafikrörelser per dygn ut till Nykyrkavägen. Fastigheterna Tängsta 1:56 och 1:57 ska ha fortsatt rätt att nyttja utfarten i enlighet med officialservitut. Längs med en del av infarten mot ska planering av vegetation ske för att skärma av fastigheten Tängsta 1:56 från de ökade trafikrörelserna. Detta är reglerat med en egenskapsbestämmelse i plankartan. Vid anläggande av infartsvägen behöver också kraven i VGU (Vägar och gators utformning) följas, bland annat vad gäller utformning och siktsträckor då Nykyrkavägen har Trafikverket som statlig väghållare och utgör riksintresse för kommunikationer. En mindre del av Nykyrkavägen inkluderas i planområdet för att möjliggöra utfarten. Nykyrkavägen är planlagd som VÄG för att säkerställa nuvarande markanvändning.

Lokalgatan inom planområdet är planlagd som allmän platsmark GATA med enskilt huvudmannaskap. Längs med den östra bostadsbebyggelsen för parhus eller friliggande villor är lokalgatan cirka 6,5 meter bred. När den svänger ner till radhusen ändrar lokalgatan karaktär till en angöringsgata med en bredd på 5,5 meter innan den ansluter till parkeringsområde och utfart. Det är möjligt med rundkörning inom planområdet.

En samlad parkeringsplats för boende och besökare till radhusen är planlagd som P i plankartan. Parkeringsmöjlighet för rörelsehindrade ska enligt Boverkets byggregler (2011:6) ligga inom 25 meter från planerad entré för bostäder. En mindre parkering på södra sidan av radhusen är planlagd avsedd för rörelsehindrade för att komma närmare bostädernas entréer. Ytterligare en mindre parkering avsedd för rörelsehindrade är planlagd centralt inom planområdet, i anslutning till ytan för allmän platsmark PARK. För parhusen eller friliggande villor ska parkeringsplats anordnas på kvartersmark.

Genomförande

Organisatoriska frågor

Tidplan

Planarbetet bedrivs med standardförfarande. Tidplanen är preliminär och kan förändras under arbetets gång.

Samråd	oktober 2021
Granskning	mars 2022

Antagande i Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden juni 2022

Granskning 2 december 2022

Antagande 2 Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden februari 2022

Laga kraft mars 2022

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år från det att detaljplanen vunnit laga kraft.

Huvudmannaskap och ansvarsfördelning

Exploatören är ansvarig för åtgärder och genomförande inom allmän platsmark samt inom kvartersmark i planområdet. Exploatören bekostar även en förbindelsepunkt till VA-nätet som Nyköpings vatten upprättar. VA-anläggningen inom kvartersmarken bekostas och ägs sedan av exploatören fram till anslutningspunkt. VA-ledningarna med tillhörande anläggningar överläts till blivande gemensamhetsanläggning. Se även nedan under rubriken fastighetsrättsliga frågor.

Nykyrkavägen (väg 52) utgör ett riksintresse för kommunikationer och har staten som väghållare. Då inget huvudmannaskap anges för markanvändningen VÄG utgör kommunen huvudman. Det är emellertid Trafikverket som ansvarar för drift och underhåll.

För övriga allmänna platser inom planområdet anges inte kommunen som huvudman. Då kommunen inte anges som huvudman ansvarar istället enskild huvudman för den allmänna platsmarken. Planförslaget innebär således ett enskilt huvudmannaskap för lokalgatan (GATA), den allmänna platsen för lek och samvaro (PARK) samt skyfallslederna (SKYDD)

Det särskilda skälet till enskilt huvudmannaskap och inte kommunalt motiveras med att det är olämpligt med det senare då lokalgatan inom planområdet samt omgivande lokalgator i Stigtomta ingår i gemensamhetsanläggningar. Nykyrkavägen (väg 52) har statlig väghållare i och med att den utgör riksintresse för kommunikationer. Om kommunen ska ansvara för en vägsträcka och parkmark som ligger som en isolerad enklav i ett område som i övrigt sköts av samfällighetsföreningar skapas en otydlighet rörande drift och underhåll. Det skulle också vara irrationellt och kostsamt för kommunen att genomföra drift och underhåll av lokalgatan samt parkmarken separerad från övriga områden med kommunalt huvudmannaskap. Skyfallslederna som är planerade inom planområdet hanterar vatten från kvartersmarken och inga allmänna intressen, vilket också motiverar enskilt huvudmannaskap för skötsel av dessa.

Namnsättning

Namnberedningen har tagit fram ett förslag till namnsättning av nya lokalgatan inklusive kvartersgatan inom planområdet. På äldre kartor finns lokalbeteckningen Åsen kopplad till området och eventuell historisk gårdsbildning. Namnet anknyter till landskapets topografiska åsbildning i

landskapet. För att ansluta till denna äldre beteckning och karaktärisera lokalgatans begräsning föreslår därför namnberedningen Åsenstigen.

Föreslaget namn har placerats ut på plankartan och samråds kring samtidigt som förslaget till detaljplan.

Avtal

Ett planavtal är upprättat mellan fastighetsägaren och kommunen som reglerar åtaganden och kostnader för detaljplanearbetet.

Ett exploateringsavtal ska upprättas mellan fastighetsägaren och kommunen. I avtalet regleras ansvars- och kostnadsfördelning, tidpunkt för färdigställande av erforderliga åtgärder, avstående av mark och övriga förekommande exploateringsfrågor. Åtgärder som krävs för plangenomförandet och regleras i avtalet är bland annat:

- Anslutning till vatten- och avlopp
- Anläggande av in- och utfart till Nykyrkavägen på fastigheten Tängsta 1:1 som ägs av kommunen

Exploateringsavtalet som reglerar genomförandefrågor och marköverlåtelser ska tecknas innan detaljplanen antas.

Fastighetsrättsliga frågor

Exploatören ska ansöka hos Lantmäteriet och bekosta fastighetsbildning vid bildande av nya fastigheter samt eventuell revidering, upphävande och bildade av servitut. Detsamma gäller vid eventuellt bildande av gemensamhetsanläggning för den allmänna platsen för lek och samvaro (PARK), VA-ledningar med tillhörande anläggningar fram till kommunens anslutningspunkt samt eventuell gemensamhetsanläggning för dagvattenhantering, lokalgata och skyfallslederna.

Fastigheten Tängsta 1:58 har ett avtalsservitut med rätt att anlägga, underhålla och förnya vatten- och avloppsledning över Tängsta 1:8 och 1:57. Vid projektering behöver hänsyn tas till ledningen. Frågan kan också lösas genom avtalsservitutet förhandlas om eller tas bort. Eftersom en gemensamhetsanläggning för VA-ledningar och tillhörande anläggningar ska bildas inom det nya planområdet skulle det även kunna vara en möjlighet för fastigheten 1:58 att ingå i den blivande gemensamhetsanläggningen för ändamålet VA. Det är dock Lantmäteriet som prövar och tar ställning till vilka fastigheter som ska ha del i en gemensamhetsanläggning.

Av Lantmäteriets fastighetsregister framgår att fastigheten Tängsta 1:56 har ett officialservitut för väg med över Tängsta 1:8. Befintlig utfartsväg inom Tängsta 1:8 nyttjas idag av fastigheterna Tängsta 1:55 och 1:56 och eventuellt även av fastigheten Tängsta 1:57. Det kan vara möjligt att även fastigheterna 1:55 och 1:57 har ett officialservitut för utfart över Tängsta 1:8, några servitut finns dock inte uppregraderade i fastighetsregistret. Ytterligare utredning om vilka servitut som finns och servitutens sträckning/utformning kan komma att behöva

utredas vidare hos Lantmäteriet. Vid projektering behöver hänsyn tas till utfarten. Möjligheten finns till att officialservitut kan förhandlas om eller tas bort. En ny gemensamhetsanläggning för väg kommer bildas inom planområdet. En möjlighet skulle även kunna vara att fastigheterna får del i den blivande gemensamhetsanläggningen. Prövning av en gemensamhetsanläggning och delaktigheten i denna sker som ovan redogjorts av Lantmäteriet.

Fastigheten Mjolkflaskan 5, som ägs av Nyköpings kommun, har ett avtalsservitut för VA-ledningar som går över fastigheten Tängsta 1:8 som exploateringen behöver ta hänsyn till.

Ekonomiska frågor

Planekonomi

Detaljplanen bekostas av exploatören.

Exploatören ansvarar för anläggning och genomförandekostnader inom både allmän platsmark och kvartersmark.

Anslutningsavgifter erläggs enligt taxa. Kostnader för brandvatten och uppdimensionering av ledningar tillkommer utöver anslutningsavgiften för VA.

Tekniska frågor

- Vid anläggande av infartsvägen behöver kraven i VGU (Vägar och gators utformning) följas. Senast tre veckor innan ombyggnation ska exploatören ansöka om TA-plan (trafikanordningsplan) då Nykyrkavägen har Trafikverket som statlig väghållare och utgör riksintresse för kommunikationer.

Nya ledningsrätter och/eller gemensamhetsanläggningar kan behöva bildas, som exempel vatten- och avloppsledningar. Respektive ledningsägare ansvarar för ansökan till Lantmäteriet. Exploatören bekostar lantmäteriförrättning.

Vid anläggande av skyfallsstråken behöver utformning studeras närmare så befintlig VA-ledning och brunn inte påverkas.

Den allmänna platsmarken för lek och samvaro samt lokalgatan ska anläggas av exploatören. Gemensamhetsanläggning och samfällighetsförening ska bildas för skötsel.

Området kan anslutas till el-, data och telenätet. Exploatören bekostar anläggande av el-ledningar samt eventuell flytt av ledningar. Utförandet åligger ledningsägaren.

Utredningar

Utredningar som tagits fram under planarbetet är:

- *Tängsta 1:8 och 1:57, Stigtomta, Trafikbullerutredning, Structor Akustik AB, 2021-09-10*

- Riskbedömning - Detaljplan för Stigtomta, Tängsta 1:8 och 1:57, Structor Riskbyrå AB, 2022-11-10
- Dagvattenutredning, Tängsta 18 och 1:57, Structor Södertälje AB, 2022-02-22

Revideringar

Efter samråd har följande revideringar gjorts i plankartan:

- Parkering och komplementbyggnad för radhusen har bytt plats med hänsyn till det bebyggelsefria avståndet längs med Nykyrkavägen.
- En bestämmelse om bullerskydd har lagts till.
- Vägen på kvartersmarken närmast radhusen har planlagts om till allmän platsmark GATA.
- Egenskapsbestämmelse om exploateringsgrad har justerats för tydlighet och bestämmelse om fastighetsstorlek tagits bort.
- Skyfallsleder med bestämmelsen SKYDD har lagts till.
- Ett E-område har lagts till inom planområdet.
- En bestämmelse om att plantering av vegetation ska ske längs med utfarten mot fastighetsgränsen till Tängsta 1:56 har lagts till.

Följande revideringar har även gjorts i plan- och genomförandebeskrivningen:

- En redovisning av värdena för omgivningsbuller vid bostadsbyggnadernas fasad och uteplats har kompletterats.
- Beskrivning om dagvattenhantering och översvämningsrisk har uppdaterats.
- Beskrivningen av stråket utanför planområdet är justerat. Beskrivning om resmöjligheter med kollektivtrafik i området.
- Förtydliganden om huvudmannaskap för allmän platsmark VÄG.
- Genomförandetiden har ändrats till 5 år så som det är reglerat i plankartan.

Efter granskningen har följande revideringar gjorts i planhandlingarna:

Plankarta:

- Komplettering av kryssmark, samt bestämmelse om enskilt huvudmannaskap för allmän platsmark "SKYDD"

Plan- och genomförandebeskrivning:

- Komplettering av information om riskhänsyn, dagvattenhantering, VA samt kommunikationer
- Mindre redaktionella ändringar av texten.

Inför en förnyad granskning, granskning 2, har följande revideringar gjorts i planhandlingarna:

Plankarta

- Omfattningen av allmän platsmark PARK har anpassats till skyddsavståndet om 28 meter.

- Yta avsedd för tillgänglighetsanpassad parkering har lagts till i anslutning till park och ersätter del av tidigare parkmark.
- Allmän platsmark GATA ersätter resterande del av tidigare parkmark och möjliggör utrymme att anordna cykelparkering i anslutning till parkytan.
- Reglering för placering av ventilation på radhuslängan har införts enligt rimlighetsprincipen.
- Villkor för startbesked avseende bullerskärm som skyddsåtgärd mot omgivningsbuller har införts för de bostäder som måste skyddas.

Plan- och genomförandebeskrivning:

- Komplettering av information om riskhänsyn och buller.
- Uppdaterad illustrationsplan.
- Mindre redaktionella ändringar av texten.

Inför ett nytt antagande, antagande 2, har följande revideringar gjorts i planhandlingarna:

Plankarta:

- Reglering för placering av ventilation har införts för samtliga bostäder, enligt rimlighetsprincipen.
- Planbestämmelse för korsprickad mark har lagts till i bestämmelselistan på plankartan.
- Planbestämmelse f3 har förtydligats till "Fasadmaterial ska utföras i tegel, sten eller ej täckmålat trä. Inslag av täckmålat trä får finnas."

Plan- och genomförandebeskrivning:

- Uppdaterad illustrationsplan.
- Mindre redaktionella ändringar och förtydliganden i texten.

Konsekvenser av planens genomförande

Miljökonsekvenser

Planen bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan. Planförslaget innebär att all naturmark inom planområdet tas i anspråk för bostadsbebyggelse. Till bostäderna planteras ofta växter som bidrar till den biologiska mångfalden och ekosystemtjänster i området.

Konsekvenser för fastighetsägare samt andra sakägare

Detaljplanen innebär fler boende i Stigtomta. De omkringliggande bostäderna får en ändrad utsikt från sina fastigheter. Istället för naturmark möjliggör planförslaget byggnation av bostäder i form av radhus samt parhus eller friliggande villor.

Befintliga servitut inom planområdet kommer att påverkas. Vid projektering behöver hänsyn tas till dem. Frågan kan också lösas genom att servituten förhandlas om eller tas bort.

Under byggnationen kan närboende beröras av vissa tillfälliga störningar i form av buller, vibrationer och ökad trafik på Nykyrkavägen. Detaljplanen innebär även fler trafikrörelser per dygn vid utfarten jämfört med tidigare.

Sociala konsekvenser

Planförslaget erbjuder en variation av olika bostäder som uppmuntrar inflyttning av äldre samt yngre personer. Det ses även positivt ur ett integrationsperspektiv. Fler boende inom området medför ett ökat underlag för befintligt serviceutbud i samhället.

Konsekvenser för exploateringsavtal

Exploatören har ett ekonomiskt åtagande enligt avtalet och står för samtliga kostnader för att genomföra detaljplanen och att området byggs ut i enlighet med detaljplanen. Exploatören ansöker om fastighetsbildning (bildande av fastigheter, inrättande av gemensamhetsanläggning, ledningsrätt). Exploatören överlåter eller upplåter mark som utgör allmän plats till samfällighetsförening för skötsel och underhåll. Exploatören har ett samordningsansvar när den allmänna platsen projekteras och byggs ut.

Medverkande i planarbetet

Planarbetet har bedrivits på uppdrag av RJ mark och bostad AB genom Jimmy Fågelqvist.

Detaljplanen har upprättats av Fanny Ramström på Stadsbyggnadsenheten i Nyköpings kommun och är kompletterad/reviderad av planarkitekt Lina Lindström.

Samarbete har skett med Sofia Bergqvist, stadsbyggnadsenheten, Tobias Ossmark, stadsbyggnadsenheten samt Veronica Ramberg, mark- och exploateringsenheten.

Lina Lindström

Planarkitekt, Nyköpings kommun

Detaljplan för del av Tängsta 1:8 mfl, Stigtomta, Nyköpings kommun

Hur granskningen 2022-11-28 - 2022-12-19 bedrivits

Förslag till detaljplan har varit föremål för förnyad granskning under tiden fr.o.m. 28 november 2022 t.o.m. 19 december 2022. Handlingarna har funnits tillgängliga i Stadshusets foajé och på kommunens hemsida.

Underrättelse om granskningen har skickats till berörda myndigheter, kommunala remissinstanser, föreningar, organisationer och sakägare enligt särskild förteckning. Underrättelsen har också skickats till de som lämnat in skriftliga synpunkter tidigare under planprocessen; under samråd och tidigare genomförd granskning.

Den förnyade granskningen genomfördes efter att det antagna förslaget överprövats och antagandebeslutet upphävdes av Länsstyrelsen. Detaljplanen antogs av miljö- och samhällsbyggnadsnämnden 2022-06-14 § 61. Som skäl för upphävandet framförde Länsstyrelsen att bostadsbebyggelsen befaras bli olämplig med hänsyn till risken för olyckor med farligt gods och människors hälsa eller säkerhet (buller). Med anledning av beslutet justerades aktuell detaljplan i de delar som Länsstyrelsen haft synpunkter på. Detaljplanen behövde därför ställas ut för granskning på nytt.

Beslutet om att fortsätta planärendet från granskning och inte samråd grundas i prejudicerande dom från Mark- och miljööverdomstolen, P13204-19. Bedömningen som gjorts är att genomförda justeringar inför förnyad granskning var av ringa betydelse för sakägarkretsens ställningstagande till planförslaget. Under den förnyade granskningen kunde sakägare ta del av det reviderade planförslaget och gavs åter möjlighet att inkomma med synpunkter.

Hur samrådet och tidigare genomförd granskning bedrivits

Förslag till detaljplan för Tängsta 1:8 m.fl. har varit föremål för samråd under tiden 18 november 2021 t.o.m. 7 november 2021. Handlingarna har funnits tillgängliga i

Stadshusets foajé och på kommunens hemsida.

Samrådet gällde även förslag till nya gatunamnet Åsenstigen. Inga yttrande gällande namnförslag har inkommit.

Under tiden 11 mars 2022 t.o.m. 25 mars 2022 var planförslaget utställt för granskning. Då har berörda myndigheter, kommunala remissinstanser, organisationer och sakägare haft möjlighet att granska och yttra sig kring ett, efter samrådet, reviderat planförslag.

Under planprocessen har totalt 31 skriftliga yttranden inkommit, varav 7 med godkännande av planförslaget. Yttrandena är sammanställda i detta granskningsutlåtande och finns även att tillgå i sin helhet hos Samhällsbyggnad.

Skriftliga synpunkter från förnyad granskning av planförslaget

Under den förnyade granskningen 2022-11-28 - 2022-12-19 har följande inkommit med yttrande **utan erinran** mot planförslaget:

2022-12-01 E.ON Energidistribution AB
2022-12-01 Polisen
2022-12-12 Region Sörmland
2022-12-12 Sörmlandskustens räddningstjänst
2022-12-06 Vattenfall Eldistribution AB

Följande har under samma period inkommit **med synpunkter** på planförslaget:

2022-11-29 Gästabudsstaden AB
2022-12-05 Lantmäteriet
2022-12-08 Trafikverket
2022-12-12 Skanova (Telia Company) AB
2022-12-19 Länsstyrelsen

Synpunkter under samråd och tidigare genomförd granskning

Följande har inkommit med **godkännande** av planförslaget:

Under samrådet:

2021-11-01 Skanova (Telia Company) AB
2021-11-09 Polisen

Under granskningen 2022-03-11 - 2022-03-25:

2022-03-14 Räddningstjänsten
2022-03-14 Region Sörmland
2022-03-17 Trafikverket
2022-03-17 Polismyndigheten
2022-03-28, Privatperson (AC) inkom för sent

Följande har inkommit **med synpunkter** på förslaget:

Under samrådet:

2021-10-21 Sörmlandskustens räddningstjänst
2021-10-22 Trafikverket
2021-10-26 Postnord
2021-10-28 Region Södermanland
2021-11-01 Privatperson LL
2021-11-02 Vattenfall Eldistribution AB
2021-11-03 Privatpersoner ME & ÅE
2021-11-07 Lantmäteriet
2021-11-09 Länsstyrelsen

Under granskningen 2022-03-11 - 2022-03-25:
2022-03-15 Vattenfall Eldistribution AB
2022-03-16 Stigtomta samfällighetsförening
2022-03-20 Privatperson (LL)
2022-03-25, Länsstyrelsen
2022-03-25, Lantmäteriet

Sammanfattning

Från Länsstyrelsen har inkomna synpunkter främst handlat om avstånd till Nykyrkavägen utifrån riksintresse samt risker av transporter med farligt gods, bullerförhållanden, dagvattenhantering samt översvämningsrisk. Inkomna synpunkter från andra myndigheter och organisationer har handlat om avstånd till Nykyrkavägen, bullerförhållanden, uppgifter i plankartan, kollektivtrafik samt behov av E-område. Från privatpersoner handlar inkomna synpunkter om bebyggelsens karaktär, placering av utfart och gångstråk utanför planområdet.

Planärendet har även tagits upp internt på kommunen i stadsbyggnadsgruppen och återkoppling skedde den 3 november 2021. Inkomna synpunkter handlade främst om buller, dagvattenhantering, möjligheter för rundkörning inom området samt trafiksäkerhet vid utfarten. En fråga om att anlägga en uppsamlade gata bakom den nordvästra bostadsbebyggelsen för att minska antalet utfarter mot Nykyrkavägen lyftes också. Under granskningen inkom frågor om trafik och synpunkt på placering av skyfallsled.

Ställningstaganden

Med anledning av inkomna synpunkter **under samrådet** gjordes följande ställningstaganden/genomfördes följande ändringar inför granskningen:

Plankarta

- Parkering och komplementbyggnad för radhusen har bytt plats med hänsyn till det bebyggelsefria avståndet längs med Nykyrkavägen.
- En bestämmelse om att bullerskydd ska uppföras samt att åtgärden behöver vara genomförd innan bygglov har lagts till.
- Vägen på kvartersmarken närmast radhusen har planlagts om till allmän platsmark GATA.
- Skyfallsleder med bestämmelsen SKYDD har lagts till.
- Egenskapsbestämmelse om exploateringsgrad har justerats för tydlighet och

- bestämmelse om fastighetsstorlek tagits bort.
- Ett E-område har lagts till inom planområdet.
- En bestämmelse om att plantering av vegetation ska ske längs med utfarten mot fastighetsgränsen till Tängsta 1:56 har lagts till.

Plan- och genomförandebeskrivning

- En redovisning av värdena för omgivningsbuller vid bostadsbyggnadernas fasad och uteplats har kompletterats.
- Beskrivning om dagvattenhantering och översvämningsrisk har uppdaterats.
- Beskrivningen av stråket utanför planområdet är justerat. Beskrivning om resmöjligheter med kollektivtrafik i området.
- Förtydliganden om huvudmannaskap samt servitut i området.
- Genomförandetiden har ändrats till 5 år så som det är reglerat i plankartan.
- Redaktionella ändringar av texten.

Med anledning av inkomna synpunkter under **granskningen** 2022-03-11 - 2022-03-25 gjordes följande revideringar av planhandlingarna:

Plankarta

- Komplettering av kryssmark, samt bestämmelse om enskilt huvudmannaskap för allmän platsmark "SKYDD"

Plan- och genomförandebeskrivning

- Komplettering av information om riskhänsyn, dagvattenhantering, VA samt kommunikationer
- Mindre redaktionella ändringar av texten.

Med anledning av Länsstyrelsens beslut att upphäva antagandebeslutet gjordes **inför förnyad granskning** följande revideringar av planhandlingarna:

Plankarta

- Omfattningen av allmän platsmark PARK har anpassats till skyddsavståndet om 28 meter.
- Yta avsedd för tillgänglighetsanpassad parkering har lagts till i anslutning till park och ersätter del av tidigare parkmark.
- Allmän platsmark GATA ersätter resterande del av tidigare parkmark och möjliggör utrymme att anordna cykelparkering i anslutning till parkytan.
- Reglering för placering av ventilation på radhuslängan har införts enligt rimlighetsprincipen.
- Villkor för startbesked avseende bullerskärm som skyddsåtgärd mot omgivningsbuller har införts för de bostäder som måste skyddas.

Plan- och genomförandebeskrivning:

- Komplettering av information om riskhänsyn och buller.

- Uppdaterad illustrationsplan.
- Mindre redaktionella ändringar av texten.

Inför nytt antagande

Med anledning av inkomna synpunkter under den **förnyade granskningen** föreslås följande revideringar av planhandlingarna:

Plankarta:

- Reglering för placering av ventilation har införts för samtliga bostäder, enligt rimlighetsprincipen.
- Planbestämmelse för korsprickad mark har lagts till i bestämmelselistan på plankartan.
- Planbestämmelse f3 har förtydligats till "Fasadmaterial ska utföras i tegel, sten eller ej täckmålat trä. Inslag av täckmålat trä får finnas."

Plan- och genomförandebeskrivning:

- Uppdaterad illustrationsplan.
- Mindre redaktionella ändringar och förtydliganden i texten.

Yttranden och bemötanden

Sammanfattning av inkomna synpunkter samt bemötanden med förslag på åtgärder:

Avsändare under samrådet

Avsändare

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen har mottagit förslag till detaljplan för samråd enligt 5 kap. 11 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Syftet med planen är att möjliggöra ny bostadsbebyggelse i form av radhus samt parhus eller friliggande villor. Detaljplanen handläggs med standardförfarande. Länsstyrelsen har tagit del av yttrande från Trafikverket.

Under samrådet ska länsstyrelsen bevaka och samordna statens intressen och ge råd om tillämpningen av 2 kap. PBL. Länsstyrelsen ska särskilt bevaka de frågor som i ett senare skede kan leda till att länsstyrelsen överprövar planen i enlighet med 11 kap. 10 § PBL.

Länsstyrelsen ska vid samrådet

- verka för att riksintressen enligt miljöbalken tillgodoses,
- verka för att miljö kvalitetsnormer enligt miljöbalken följs,
- se till att strandskydd inte upphävs i strid med gällande bestämmelser
- se till att mellankommunala intressen samordnas
- se till att bebyggelse eller byggnadsverk inte blir olämpliga med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsens synpunkter - ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden att ett antagande av detaljplanen inte kommer att prövas, under förutsättning att nedanstående synpunkter beaktas:

Riksintressen - 3 kap. miljöbalken

Väg 52 utgör kommunikationsanläggning av riksintresse. För att tillgodose riksintresset anser Länsstyrelsen, i likhet med Trafikverket, att det byggnadsfria avståndet på 30 meter utmed väg 52 ska beaktas vad gäller planerade bostäder och att plankartan ska förses med prickmark i motsvarande omfattning. Det byggnadsfria avståndet bör även beaktas med anledning av risken för olycka med farligt gods, se avsnitt om farligt gods nedan. Länsstyrelsen delar Trafikverkets bedömning att det generella byggnadsfria avståndet på 12 meter från vägområdet kan accepteras för komplementbyggnader och att plusmarken i planområdets nordvästra del behöver ses över med hänsyn till detta.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Enlig den dagvattenutredning som gjorts (Structor 2021-08-31) behöver 161 m³ kunna fördröjas inom planområdet. Länsstyrelsen konstaterar att utrymme som behövs för att fördröja och rena dagvattnet inte har säkerställts i plankartan.

Dagvattenhanteringen får inte medföra att föroreningar sprids till mark, yt-, grundvatten så att MKN vatten påverkas negativt. Med anledning av områdets relativt höga exploateringsgrad anser Länsstyrelsen att kartan behöver tillföras planbestämmelser som säkerställer utrymme för infiltration/flödesutjämning, markens genomsläpplighet samt höjdsättning.

Hälsa - buller

Bullerutredningen (Structor 2021-02-26) har identifierat behov av bullerskydd för att alla bostäder ska få tillgång till en enskild uteplats som klarar trafikbullerförordningens riktvärde. Utredningen föreslår att en bullerskärm ska anordnas men placering och utformning av skärmen regleras inte i plankartan.

För att marken ska bli lämplig för föreslagen bostadsbebyggelse anser Länsstyrelsen att utrymme för samt genomförandet av bullerskärm ska säkerställas på plankarta. Detaljplanen behöver reglera att det är ett villkor att skyddsåtgärden är utförd innan lov eller startbesked kan ges för de bostäder som behöver skyddas.

Då planförslaget avser bostäder i ett bullerexponerat läge anser Länsstyrelsen att planbeskrivningen ska innehålla en redovisning av de beräknade värdena för omgivningsbuller vid bostadsbyggnadernas fasad och uteplats, i enlighet med 4 kap. 33a § PBL.

Risk för olyckor, översvämning eller erosion

Farligt gods

Planförslaget möjliggör bostadsbebyggelse inom ett kortare avstånd än det skyddsavstånd på 70-150 meter som Länsstyrelsens vägledning om transport av farligt gods rekommenderar för enfamiljsbostäder. I riskbedömningen (Structor 2021-03-12)

bedöms ett skyddsavstånd på 28 meter från väggkant vara acceptabelt utan ytterligare skyddsåtgärder. Planförslaget föreslår därför ett skyddsavstånd på 28 meter från väggkant till områden där stadigvarande vistelse kan förekomma. Det dike som i riskbedömningen har beaktats som skydd för att fånga upp brandfarlig vätska är inte reglerat i planen.

Länsstyrelsen anser att enligt rimlighetsprincipen bör skyddsavståndet för brandfarlig vätska vara minst 30 meter. Vid ett kortare avstånd krävs skyddsåtgärder som kompensation. Länsstyrelsen uppfattar befintligt dike som väldigt grunt, bitvis obefintligt och anser att dikets läge och utformning behöver regleras i planen för att kunna tillgodoräknas som skydd. Utifrån rimlighetsprincipen anser Länsstyrelsen att detaljplanen även behöver säkerställa att komplementbostadshus (Attefallshus) inte kan uppföras inom skyddsavståndet samt att ventilationen på byggnader placeras högt och vänds bort från vägen, vilket lindrar konsekvenser vid olyckor med gaser inblandat.

Länsstyrelsen delar Trafikverkets uppfattning att planen behöver säkerställa att det område som föreslås för plats för lek och samvaro (PARK) ligger bortom det angivna skyddsavståndet.

Ur ett mellankommunalt perspektiv behöver kommunen beakta den LNG-terminal (Liquefied Natural Gas) som Oxelösunds hamn kommer att anlägga om några år. Bland annat kommer det att transporteras LNG till Borlänge på järnväg. I de riskberäkningar som används för utredningar av etableringen beaktas att transporter går över på väg av olika anledningar under vissa perioder. Det är därför inte osannolikt att det genom Stigtomta kan komma en högre andel transporter brandfarlig gas än vid normal fördelning enligt utredningens beräkningar.

Översvämning

Dagvattenutredningen visar att delar av området riskerar att svämmas över vid skyfall. Länsstyrelsen anser att kartan behöver tillföras bestämmelser som reglerar områdets höjdsättning för att få till de önskade flödesvägarna och förhindra eventuella översvämningar.

Länsstyrelsens synpunkter - råd enligt 2 kap. PBL

Kulturmiljö

Länsstyrelsen bedömer att det inte är sannolikt att planområdet hyser några tidigare okända fornlämningar och avser inte att begära några arkeologiska insatser inför genomförandet av planen.

Huvudmannaskap

Länsstyrelsen ifrågasätter lämpligheten av att planlägga del av väg 52 som VÄG med kommunalt huvudmannaskap då det är staten som är väghållare.

Bemötande:

Justeringar har gjorts i plankartan till granskningen med hänsyn till det bebyggelsefria avståndet på 30 meter från Nykyrkavägen. Komplementbyggnaden till radhusen har bytt plats med parkeringen och ligger därmed på cirka 16 meter från vägen, vilket bör vara

acceptabelt utifrån Trafikverkets bedömning att komplementbyggnader är möjliga på 12 meters avstånd från Nykyrkavägen.

Plan- och genomförandebeskrivningen har kompletterats med redovisning av de beräknade värdena för omgivningsbuller vid bostadsbyggnadernas fasad och uteplats. Plankartan har också kompletterats med bestämmelser om att bullerplank behöver uppföras i enlighet med alternativ 1 som bullerutredningen föreslår. Den regleras inte med villkor om att vara utförd innan lov eller startbesked, då den kommer byggas i samband med att området exploateras.

I detaljplanen planeras bostadsbebyggelse på 28 meters avstånd från Nykyrkavägen i enlighet med vad riskutredningen rekommenderar. Utifrån rimlighetsprincipen har lokalgatan utanför radhusen ändrats till allmän platsmark GATA för att säkerställa att komplementbostadshus (Attefallshus) inte kan uppföras inom skyddsavståndet. En del av det område som är planlagd som allmän platsmark PARK för lek och samvaro ligger kvar inom skyddsavståndet. Då ett parkstråk i östlig riktning mellan kvartersmarken för parhus eller friliggande villor är planlagt, kan den nyttjas som utrymningsväg i händelse av att olycka sker på Nykyrkavägen. Information om detta har kompletterats i plan- och genomförandebeskrivningen. Diket utanför planområdet ingår i ett större och sammanhängande dikesnät längs med Nykyrkavägen som sköts av Trafikverket. Information om att det upplevs som grunt och bitvis obefintligt har skickats till dem. Kommunens samlade bedömning är att ovan beskrivna och genomförda åtgärder är tillräckliga med hänsyn till riskbilden i området.

Efter samrådet av detaljplanen så har ett omtag gjorts för dagvattenhanteringen i området. Infiltration av dagvatten föreslås att ske inom planområdet då markförutsättningarna är goda för det. Dagvattenutredningen ger även förslag på lösningar för rening av dagvattnet. Vid kraftigare regn än vad marken klarar att infiltrera så leds vattnet via lokalgatorna till planlagda skyfallsleder med bestämmelsen SKYDD i östra delen av planområdet. MKN. Läs mer om den förnyade dagvattenhanteringen i plan- och genomförandebeskrivningen.

Förtydliganden har gjorts i plan- och genomförandebeskrivningen att den del av Nykyrkavägen som planlagts som allmän platsmark VÄG utgör kommunen huvudman. Det är emellertid Trafikverket som ansvarar för drift och underhåll.

Synpunkter ej tillgodosedda.

Trafikverket

Fastigheten Tängsta 1:8 ligger utmed väg 52 (Nykyrkavägen), för vilken Trafikverket är väghållare. Vägen utgör kommunikationsanläggning av riksintresse samt rekommenderad primär transportväg för farligt gods, vilket framgår av planförslaget.

Byggnadsfritt avstånd utmed väg 52

Det byggnadsfria avståndet utmed väg 52 är utökat till 30 meter, mätt från vägområdets yttre gräns (ca en meter bortom vägdikets bakslänt). Trafikverket anser att detta avstånd

ska beaktas vad gäller planerade bostäder och att plankartan ska förses med prickmark i motsvarande omfattning. Beträffande komplementbyggnader kan det generella byggnadsfria avståndet på 12 meter från vägområdet accepteras. Plusmarken i planområdets nordvästra del behöver ses över med hänsyn till detta.

Trafikbuller

Bullerutredningen visar att beräknade ljudnivåer vid fasad ligger relativt högt, men att riktvärdena klaras utan skyddsåtgärder med den utformning man har utgått från. Samtidigt anges i planbeskrivningen att beroende på husens slutliga placering och utformning m.m. kan en anpassad planlösning eller annan hänsyn behövas för vissa bostäder. Trafikverket anser att detaljplaner i bullerutsatta lägen ska reglera bebyggelsens placering och utformning samt nödvändiga bullerskyddsåtgärder, så att planen visar att och hur bullerriktvärdena kan klaras och att planen därmed är lämplig. Trafikverket ställer sig därför undrande till hur nödvändiga bulleråtgärder ska säkerställas om en annan utformning än den man har utgått från aktualiseras, och där bullerreducerande åtgärder krävs? Trafikverket anser också att om det bullerplank som beskrivs i planbeskrivningen behövs för att klara bullerriktvärdena, så ska åtgärden föras in i plankartan. När beräknade ljudnivåer från omgivningsbuller ligger nära gällande riktvärden (mindre än 5 dBA under riktvärdena), anser Trafikverket att de beräknade ljudnivåerna ska framgå av planbeskrivningen. Vid ett eventuellt föreläggande är det de ljudnivåer som redovisas i planbeskrivningen som utgör underlag för tillsynsmyndigheten. Det är därför viktigt att planbeskrivningen redogör för vilka bullervärden som fås vid fasad med hänsyn till detaljplanens utförande.

Risker kopplade till transporter med farligt gods

Planbeskrivningen anger att det alternativ som planförslaget har gått vidare med upprätthåller ett skyddsavstånd på 28 meter från vägkant till områden där stadigvarande vistelse kan förekomma, samt att detta avstånd är tillräckligt för att uppnå en acceptabel risksituation utan att skyddsåtgärder behöver utföras. Trafikverket tar inte ställning till riskutredningens bedömning, men vi vill uppmärksamma att det ska säkerställas att hela ytan för området PARK ligger bortom det angivna skyddsavståndet.

Anslutning till väg 52

Av planförslaget framgår att en befintlig anslutning till väg 52 efter ombyggnad ska nyttjas för trafik till och från området. Trafikverket vill upplysa om att anslutningen ska uppfylla kraven i gällande VGU (Vägar och gators utformning), bl.a. vad gäller utformning och siktsträckor. Senast tre veckor innan ombyggnaden av anslutningen påbörjas, ska ansökan om TA-plan (trafikanordningsplan) göras, se Trafikverkets hemsida.

Bemötande:

Justeringar har gjorts i plankartan till granskningen med hänsyn till det bebyggelsefria avståndet på 30 meter från Nykyrkavägen. Komplementbyggnaden till radhusen har bytt plats med parkeringen och ligger därmed på cirka 16 meter från vägen, vilket bör vara acceptabelt utifrån Trafikverkets bedömning att komplementbyggnader är möjliga på 12 meters avstånd från Nykyrkavägen.

Plan- och genomförandebeskrivningen har kompletterats med redovisning av de beräknade värdena för omgivningsbuller vid bostadsbyggnadernas fasad och uteplats. Plankartan har också kompletterats med bestämmelser om att bullerplank behöver uppföras i enlighet med alternativ 1 som bullerutredningen föreslår. Den regleras inte med villkor om att vara utförd innan lov eller startbesked, då den kommer byggas i samband med att området exploateras. Då detaljplanen inte medger annan bebyggelseutveckling än den som bullerutredningen har utgått från, samt att plankartan kompletterats med skyddsåtgärd mot buller så är formulering om hänsyn till annan utformning inte aktuell och därmed borttagen från plan- och genomförandebeskrivningen.

En del av det område som är planlagd som allmän platsmark PARK för lek och samvaro ligger inom skyddsavståndet. Då ett parkstråk i östlig riktning mellan kvartersmarken för parhus eller friliggande villor är planlagt, kan den nyttjas som utrymningsväg i händelse av att olycka sker på Nykyrkavägen. Information om detta har kompletterats i plan- och genomförandebeskrivningen.

Information om att kraven i VGU (Vägar och gators utformning) behöver följas vid anläggande av infartsvägen, samt att en TA-plan (trafikanordningsplan) ska ansökas har kompletterats i plan- och genomförandebeskrivningen.

Synpunkter har ej tillgodosetts.

Lantmäteriet

Vid genomgång av planförslagets handlingar (daterade 2021-10-19) har följande noterats:

GRUNDKARTA

Teckenförklaring saknas.

GENOMFÖRANDETID

Det står olika genomförandetider i plankarta och planbeskrivning.

ENSKILT HUVUDMANNASKAP MED ALLMÄN PLATSMARK

Vem sköter och förvaltar den allmänna platsmarken när det är kommunalt huvudmannaskap. Ska servituten för Tängsta 1:56 och 1:57 finnas kvar i allmän platsmark för väg och vad kommer hända med servituten om det bildas gemensamhetsanläggning.

FASTIGHETSGRÄNSER MED OSÄKERT LÄGE SOM GRÄNSAR TILL PLANOMRÅDET

Planområdesgränsen går enligt plankartan i fastighetsgränsen mellan Tängsta 1:57 och Tängsta 1:58. Fastigheterna styckades av 1945 respektive 1946. Ingen fastighetsbildningsåtgärd har skett sen fastigheterna bildades.

Lantmäteriet vill påminna om att detaljplanen inte påverkas om gränsen visar sig ha ett annat läge. Risken med att planlägga utan att ha koll på gränsens rätta läge är att antingen en del av den allmänna platsen ligger inne på grannfastigheten eller att det blir en remsa mellan den planlagda marken och fram till fastighetsgränsen. I denna typ av fall när

gränsens läge är osäkert är det lämpligt att så snart som möjligt utreda gränsen och göra en gränsutvisning där man letar upp befintliga gränsmarkeringar och mäter in dem. Visar sig gränsen vara juridiskt oklar krävs det en fastighetsbestämning för att bestämma dess läge. När gränsens läge är klarlagd kan därefter ev. anpassning av planen till fastighetsgränsens rätta läge göras. Glöm inte att rapportera in ev. förbättringar av gränskvaliteter till Lantmäteriet. Är ni osäkra på hur det ska gå till - kontakta Lantmäteriets geodatasamordnare.

Bemötande:

Beteckningsbeskrivning för grundkartan är enligt HMK-ka som plankartan hänvisar till.

Genomförandetiden beskriven i plan- och genomförandebeskrivningen har ändrats till 5 år så som det är reglerat i plankartan. Plan- och genomförandebeskrivningen har också kompletterats med förtydliganden angående huvudmannaskap och de servitut som finns inom planområdet.

Kommunen har studerat närmare kvaliteten på fastighetsgränsen mellan Tängsta 1:57 och Tängsta 1:58. Inför planarbetet har en fastighetsförrättning för Tängsta 1:8 och Tängsta 1:57 genomförts 2019. I samband med den mättes flera gränspunkter in och en transformation på övriga gränspunkter gjordes. Efter dialog med Lantmäteriet så bedöms gränsen mellan Tängsta 1:47 och Tängsta 1:58 ha en noggrannhet (på max) bättre än 20 cm, men är troligtvis bättre. Ingen ytterligare åtgärd vidtas för detaljplanen.

Synpunkter tillgodosedda.

Region Sörmland

Region Sörmland ser positivt på att förtätning sker i kollektivtrafknära lägen för ett hållbart resande. Beskrivningen av kollektivtrafiken i området behöver nyanseras för att ge en rättvis bild av resmöjligheterna från området. Närmaste hållplats är Skräddarvägen på Nykyrkavägen. Härifrån går det att resa till Nyköping och Vrena varje halvtimme och till Katrineholm respektive Flen varje timme i rusningstrafik. Under övrig tid på vardagar går det bussar drygt en gång i timmen i bägge riktningar.

Bemötande:

Noterat. Plan- och genomförandebeskrivningen har kompletterats med informationen.

Synpunkt tillgodosedd.

Sörmlandskustens räddningstjänst

Räddningstjänsten har tagit del av följande handlingar:

- Planbeskrivning, daterad 2021-09-14, upprättad av Fanny Ramström, Stadsbyggnadsenheten, Nyköpings Kommun
- Plankarta, daterad 2121-07-08, upprättad av Fanny Ramström, Stadsbyggnadsenheten, Nyköpings kommun
- Riskbedömning, daterad 2121-03-12, upprättad av Structor AB

Sörmlandskustens räddningstjänst lämnar följande kommentarer:

- Brandvatten ska finnas enligt VAVP83. Det innebär bland annat det som mest får vara 150 meter mellan brandposter och att brandposter ska kunna leverera 1200 l/m. Rådande avstånd mellan befintlig brandpost och tänkt bebyggelse i östra hörnet av fastigheten är 200m och därför ska ytterligare brandpost anläggas i lokalgata så att avståndet mellan ny brandpost och byggnader inte överstiger 125 m.

Bemötande:

Noterat. Plan- och genomförandebeskrivningen har kompletterats med informationen.

Synpunkt tillgodosedd.

Polisen

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för ny bostadsbebyggelse i form av radhus samt parhus eller friliggande villor i nordöstra delen av Stigtomta.

Polismyndigheten har med hänsyn till det brottsförebyggande och trygghetsskapande perspektivet ingen erinran mot detaljplanen.

Bemötande:

Noterat.

Synpunkt tillgodosedd.

Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall Eldistribution AB, nedan Vattenfall Eldistribution har inom området för aktuell detaljplan elnätsanläggningar bestående av 0,4 kV markkablar, blå streckad linje i karta nedan.

Vattenfall Eldistribution önskar ett nytt E-område inom planen (se bifogad bilaga för förslag på placering. E-området önskas till en storlek om 10x10 meter. Byggnad får inte placeras närmare än 5 meter till nätstationen.

12 kV markkablar kommer att anslutas och mata stationen vid naturmarken, om detta blir

privat mark kan det bli konflikter. Vi kommer att förlägga kabeln strax utanför vägområdet vid gräsfältet. Ett u-område bör då anges mitt över markkabeln med minst 3 meter på vardera sida om markkabelns yttersta fasar.

Inom kvartersmark skall u-området vara prickmark. Inom detta område får byggnad inte uppföras eller markanläggning t ex träd och buskar planteras.

Vattenfall Eldistribution vill informera om följande:

- En eventuell flytt/förändringar av befintliga elnätanläggningar utförs av Vattenfall Eldistribution, men bekostas av exploatören.
- Offert på eventuella el-serviser, både byggkraft och permanent servis, beställs via <https://www.vattenfalleldistribution.se/el-hem-till-dig/> eller på telefon: 020-82 10 00.
- Vid eventuella schaktningsarbeten skall kabelutsättning begäras. Detta beställs via Post och telestyrelsens www.ledningskollen.se
- När du ska bygga, fälla träd, schakta eller spränga nära våra ledningar så glöm inte att beställa bevakning. Då är vi med på plats under arbetets gång och ser till att inga skador uppstår. Formulär: <https://www.vattenfalleldistribution.se/foretag/kundservice/formular/bestall-bevakning/>
- Flytt av anläggning: <https://www.vattenfalleldistribution.se/foretag/kundservice/formular/flytta-anlaggning-offert/>
- Vid ny infart till fastigheten skall befintlig markkabel förläggas i rör, bekostas av exploatören. Detta beställs samtidigt som beställning av el-serviser.
- Befintliga elnätanläggningar måste hållas tillgängliga under alla skeden av plangenomförandet.
- Någon anläggning, tex byggnad, får inte uppföras invid eller över elnätanläggning tillhörande Vattenfall Eldistribution så att gällande säkerhetsavstånd inte hålls.

Bemötande:

Efter dialog med Vattenfall har ett E-område på 6x10 meter planlagts bredvid parkeringen. Den ligger intill allmän platsmark därför bedöms inte u-område vara nödvändigt att planlägga.

Synpunkt tillgodosedd.

Skanova (Teila Company) AB

Skanova har inget att erinra mot detaljplanen.

Skanovals teleanläggningar/rättigheter berörs inte/påverkas inte av rubricerat planförslag.

Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Om så önskas kan ledningarna skickas digitalt i dwg-format för att infogas på plankartan. Kontakta <https://www.ledningskollen.se>

Kabelanvisning beställs via <https://www.ledningskollen.se>

För flytt av ledningar eller samordning gå in på [Flytta kabel eller anmäl skadad kabel - Telia.se](https://www.telia.se)

Bemötande:

Noterat.

Synpunkt tillgodosedd.

Postnord

PostNord har i uppdrag att tillhandahålla den samhällsomfattande posttjänsten vilket bland annat innebär att det är Postnord som ska godkänna placeringen och standarden på postmottagningsfunktionen. I denna roll representerar Postnord samtliga postoperatörer som är verksamma i det aktuella området.

Post ska kunna delas ut miljövänligt, kostnadseffektivt, trafiksäkert och med hänsyn till arbetsmiljön för chaufförer och brevbärare. För att det ska kunna genomföras i praktiken behöver utdelningen standardiseras.

Vid nybyggnation av villor/radhus och verksamhetsområden placeras postlådan i en lådsamling vid infarten till området. I flerfamiljshus ska man ta emot sin post i en fastighetsbox på entréplan.

Kontakta PostNord i god tid på utdelningsforbattringar@postnord.com för dialog gällande godkännande av postmottagning i samband med nybyggnation och förändring av befintlig detaljplan.

En placering som inte är godkänd leder till att posten inte börjar delas ut till adressen.

Bemötande:

Noterat.

Synpunkt tillgodosedd.

Privatperson LL

Jag motsätter mig detaljplanen av följande anledningar: Planområdets karaktär och gestaltning Med de förutsättningar som anges i planen kommer området att starkt avvika från befintlig bebyggelse på platsen. I dag finns enbart en rad av små, friliggande villor av äldre karaktär på den norra sidan av riksväg 52. Ett parhus-, radhusområde med upp till 36 bostäder och en stor komplementbyggnad hopträngda inom det lilla planområdet förstör helt det befintliga bostadsområdets karaktär. Jag sätter mig också emot att all vegetation i planområdet ska tas bort, i stället för att nyttja befintlig växtlighet för att skydda mot insyn och höja trivseln i området. Mitt förslag: Minska ner antalet bostäder inom planområdet kraftigt, så att det bättre passar in i befintlig bebyggelse. Lämna en remsa befintlig vegetation i planområdets nordvästra del, minst ca 12-15 m. Det skulle vara bra för oss som ska bo granne med området, och jag tror även att de boende i planområdet skulle uppskatta en viss avskildhet inte bara direkt ut mot riksvägen. Tillfartsvägens placering Jag vänder mig mot beskrivningen i "Plan- och genomförandebeskrivningen", om att det finns en tillfartsväg till planområdet, och att det skulle vara den väg som gränsar till min fastighet, Tängsta 1:56, och till Tängsta 1:55. Den tillfarten är enbart till dessa två fastigheter. Tillfarten till fastigheten Tängsta 1:8 går från det befintliga bostadshuset och rakt ut till riksvägen, ca 40 m sydost om tillfarten till Tängsta 1:56 och Tängsta 1:55. Då detta hus inte använts på länge, har tillfarten i princip växt igen. Tillfarten till Tängsta 1:58 ligger mer än 300 m österut, i jämnhöjd med den västra tillfarten till ICA Tängsta. Att placera den i planen så kallade lokalgatan på tillfarten till fastigheterna Tängsta 1:56 och Tängsta 1:55 motsätter jag mig. Placeringen av tillfarten till planområdet är även olämplig sedd till trafiksäkerheten. Det är en mängd utfarter och även busshållplatser i anslutning till tillfarten. Att tillföra en tillfart med så mycket som 152 trafikrörelser per dygn på denna 70-sträcka, som sedd från öster är en accelerationssträcka för fordon på väg västerut, är enligt min mening inte lämpligt. Mitt förslag: Flytta tillfartsvägen längre österut, så att den hamnar inom sträckan med 50 km/h. Där finns redan i dag en tillfart till Tängsta Gläntan, Tängsta 1:58. Det är enligt min mening en mycket bättre och naturligare tillfart till planområdet. Alternativt gör man en ny tillfart som börjar inom 50-sträckan och ansluter till planområdets östra del.

Bemötande:

Den föreslagna bebyggelsen i planförslaget avviker från angränsande bostäder som tillkom under 1960-talet. Kommunen ser positivt på att uppföra radhus inom en del av området, samt möjliggöra för parhus vilket kompletterar Stigtomtas bostadsbebyggelse som idag till stor del utgörs av friliggande villor.

Kommunen ser det lämpligt att använda befintlig utfart inom planområdet på fastigheten

Tängsta 1:8 och inte skapa en ny ut mot Nykyrkavägen, med antalet utfarter och trafiksäkerhet i beaktning. För att skärma av en del fastigheten Tängsta 1:56 har plankartan kompletterats med en bestämmelse om att plantering av vegetation ska anläggas längs med utfarten vid fastighetsgräns.

Synpunkter ej tillgodosedda.

Privatpersoner ME & ÅE

Gångstig som leder genom Privat skogsmark skall INTE brukas som allmän genomfart! Dessa vägar används för Skogstraktorer m.m. Förslag på annan förbindelse med förskola, skola m.m. bör ske på kommunens mark på västra sidan om Nykyrkavägen. Annat förslag är att bredda gång och cykelvägen från busshållsplatsen på östra sidan vägen mot planområdet.

Bemötande:

Beskrivningen av stråket utanför planområdet är justerat i plan- och genomförandebeskrivningen.

Synpunkt tillgodosedd.

Avsändare under granskningen

Avsändare

Länsstyrelsen

Länsstyrelsens synpunkter - ingripandegrunder enl. 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen har i sitt samrådsyttrande, daterat 2021-11-09, framfört synpunkter avseende riksintressen, miljö kvalitetsnormer, hälsa och säkerhet, risk för olyckor, översvämning eller erosion. Det finns synpunkter som inte har beaktats i granskningsförslaget. Det finns kvarstående frågor avseende miljö kvalitetsnormer, hälsa eller säkerhet samt risk för olyckor, översvämning eller erosion. Dessa frågor måste lösas på ett tillfredsställande sätt för att Länsstyrelsen inte ska överpröva kommunens beslut att anta detaljplanen, med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap. 10§ PBL och nu kända förhållanden.

Riksintressen - 3 kap. Miljöbalken

Länsstyrelsen har inga kvarstående synpunkter på hur planen hanterar riksintressen enligt 3 kap. Miljöbalken.

Hälsa och säkerhet

Buller

Länsstyrelsen konstaterar att plankartan har kompletterats med två planbestämmelser om bullerskydd (m1 och m2) i enlighet med bullerutredningen.

För att Länsstyrelsen inte ska överpröva kommunens beslut att anta detaljplanen behöver

kommunen säkerställa att bullerskyddet kommer på plats innan bygglov eller startbesked för bostäder får ges. I Samrådsredogörelsen skriver kommunen att "Den (bullerskyddet) regleras inte med villkor om att vara utförd innan lov eller startbesked, då den kommer att byggas i samband med att området exploateras". Länsstyrelsen delar inte kommunens bedömning att planen säkerställer att bullerskyddet byggs bara för att detaljplanen möjliggör för det.

Risk för olyckor, översvämning eller erosion

Farligt gods

För att Länsstyrelsen inte ska överpröva kommunens beslut att anta detaljplanen anser Länsstyrelsen att följande åtgärder behöver säkerställas i planen:

- Diket - Diket längs med väg 52 behöver säkerställas på plankartan. Dikets läge och utformning behöver regleras i planen för att kunna tillgodoräknas som skydd.
- Parken - Kommunen behöver säkerställa att det område som föreslås för plats för lek och samvaro (PARK) ligger bortom det angivna skyddsavståndet från väg 52.
- Ventilation - Ventilationens placering behöver säkerställas på plankartan. Ventilationen ska placeras högt och vändas bort från väg 52, för att lindra konsekvenser vid olyckor med gaser inblandat.

Planhandlingarna behöver kompletteras med en beskrivning av ovanstående åtgärder i enlighet med rekommendationerna i Riskutredningen. Planhandlingarna behöver även kompletteras med en redogörelse om varför eller varför inte kommunen väljer att säkerställa ovanstående åtgärder.

Översvämning

Dagvattenutredningen visar att planområdet riskerar att översvämmas vid skyfall större än ett 10 års-regn. För att Länsstyrelsen inte ska överpröva kommunens beslut att anta detaljplanen behöver plankartan kompletteras med planbestämmelser som reglerar områdets och gatornas höjdsättning för att säkerställa redovisade flödesvägar i dagvattenutredningen samt förhindra översvämningar.

Miljökvalitetsnormer - vatten

Dagvattenhanteringen får inte medföra att föroreningar sprids till mark, yt-, och grundvatten så att miljökvalitetsnormerna för vatten påverkas negativt. Länsstyrelsen bedömer att det finns en risk att miljökvalitetsnormerna för vatten kan påverkas negativt om identifierade skyddsåtgärder i dagvattenutredningen inte säkerställs med tanke på områdets höga exploateringsgrad. För att Länsstyrelsen inte ska överpröva kommunens beslut att anta detaljplanen behöver höjdsättning av marken/bostäderna, lokalisering av ytor för infiltration/flödesutjämning samt markens genomsläpplighet säkerställas genom planbestämmelser på plankartan.

Länsstyrelsen anser att det är positivt att kommunen har tagit fram en ny dagvattenutredning (Structor 2022-02-22) som underlag till detaljplanen, inför granskningen. Enligt dagvattenutredningen behöver 260 m³ dagvatten kunna fördröjas inom planområdet. Andelen dagvatten som behöver fördröjas har ökat med 101 m³

sedan samrådsskedet. Inför granskningsskedet har plankartan kompletterats med två områden med markanvändningen SKYDD - Skyfallsled, dit dagvattnet föreslås avrinna vid skyfall.

En förutsättning för att kunna hantera dagvattnet i enlighet med föreslagen dagvattenlösning i dagvattenutredningen är att utreda och ta hänsyn till grundvattennivåerna i området. Länsstyrelsen konstaterar av SGU:s karta¹ över grundvattenmagasin att planområdet ligger på ett grundvattenmagasin i ytliga jordlager. Länsstyrelsen anser att kommunen behöver kartlägga grundvattennivåerna inom planområdet för att säkerställa att föreslagen dagvattenlösning är genomförbar.

Planhandlingarna behöver även kompletteras med en tydligare beskrivning av föreslagna dagvattenåtgärder i dagvattenutredningen.

¹ [SGUs Kartvisare](#)

Övrigt

Redaktionella synpunkter

Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att skrivningarna under rubriken "Kommunikationer" i planbeskrivningen inte överensstämmer med genomförda ändringar i plankartan.

Bemötande:

Kommunens bedömning kvarstår om att inte reglera att bullerskyddet ska vara på plats innan bygglov eller bostäder får ges, då det är möjligt enligt plankartan att placera bebyggelse på annat sätt än i framtagna illustrationer om hur området kan utvecklas. Det är därför möjligt att i efterföljande bygglovsansökan placera bostäderna på annat sätt, till exempel uteplats i andra riktningen, eller andra åtgärder som kan vidtas i händelse om bullerplank inte uppförs. Bullernivåer följs upp under bygglovsskedet. Plan- och genomförandebeskrivningen är kompletterad med förtydligande om detta, liksom karta från trafikbullerutredningen som visar ekvivalent ljudnivå dagtid i dBA i området.

Plan- och genomförandebeskrivningen är kompletterad med bemötande av riskåtgärder som Länsstyrelsen anser behöver säkerställas i detaljplanen. Kommunens samlade bedömning är fortsatt att vidtagna åtgärder är tillräckliga med hänsyn till riskbilden i området.

Kommunen bedömer att inga ytterligare planbestämmelser behöver läggas till i plankartan för att hantera och rena dagvatten inom planområdet. Dagvattenutredningen föreslår makadamdiken och makadammagasin, vilka är möjliga att anlägga på allmän platsmark GATA och PARK. Med den rening som förslaget innebär minskar både halter och mängder av föroreningar från planområdet, i jämförelse med befintlig situation då ingen rening av dagvattnet förekommer. Därmed bedöms den planerade exploateringen inte medföra försämrade möjligheter att uppnå MKN för recipienten. Val av dagvattenlösning behöver emellertid studeras närmare vid efterföljande

detaljprojektering, då utredningen också menar att det är möjligt med andra lösningar, eller kombinationer av olika lösningar, som kan användas och anpassas efter bland annat gestaltningsönskemål. Då flera lösningar är möjliga, bedömer kommunen att ytterligare bestämmelser gör detaljplanen mer reglerad än vad som krävs för detaljplanens syfte.

Kommunen bedömer också att utredning om grundvattennivåer och höjdsättning inom aktuellt planområdet inte är nödvändig för att visa på markens lämplighet för föreslagen bebyggelse, utan kan studeras närmare i efterföljande detaljprojektering.

Enligt jordartskartan från SGU utgörs planområdet av isälvsediment, finsand vilket innebär goda förutsättningar för infiltration av dagvatten. Dagvattenutredningen visar inte heller på någon stor omgivningspåverkan, till exempel att vatten vid kraftiga skyfall rinner mot annan bebyggelse i närheten av planområdet eller samlas i en lågpunkt. På en annan plats med andra förutsättningar, såsom tät stadsmiljö, kan utredning och vid behov reglering av grundvattennivåer och höjdsättning inom planområdet däremot vara nödvändig.

Till antagande av detaljplanen har plan- och genomförandebeskrivningen emellertid kompletterats med illustration på föreslagen dagvattenhantering, samt förtydligande om att val av lösningar, grundvattenförhållanden samt höjdsättning behöver studeras närmare i efterföljande detaljprojektering.

Beskrivningen av kommunikationer har uppdaterats inför antagande av detaljplanen för att återspegla plankartan.

Synpunkter ej tillgodosedda

Tillägg till bemötande inför ny granskning

Inför ny granskningen har plankartan kompletterats med ett villkor om att skyddsåtgärderna avseende bullerpåverkan ska vara utförda innan startbesked får ges för berörda bostäder.

Det område som är planlagd som allmän platsmark PARK tänkt för lek och samvaro har justerats till att ligga utanför skyddsavståndet. Bestämmelse om parkering avsedd för tänkt tillgänglighetsanpassad parkering har lagts till i anslutning till parkmarken för att komplettera områdets parkeringsmöjligheter och ersätter del av tidigare parkmark. Allmän platsmark GATA har utökats för att ge utrymme för cykelparkering intill tänkt park och ersätter resterande del av tidigare parkmark.

Planbeskrivningen har kompletterats med förtydliganden avseende riskhänsyn och buller. Inför granskning 2 har riskbedömningen reviderats. Dikets funktion och betydelse har särskilt beskrivits och förtydligats efter reviderad riskbedömning. Riskbedömningen förtydligar att diket inte bedöms ha någon betydande skyddseffekt och att den övergripande bedömningen om att stadigvarande vistelse eller känslig markanvändning kan anses lämplig på avstånd större än 28 meter inte är beroende av diket. Det bedöms därför i riskbedömningen inte nödvändigt att genom avtal eller på annat sätt säkerställa dikets nuvarande funktion. Se rubriken *Risk* i Plan- och genomförandebeskrivningen.

Plankartan har kompletterats med bestämmelse om placering av ventilation för radhuslängan i enlighet med rimlighetsprincipen.

Synpunkter ej tillgodosedda.

Lantmäteriet

Vid genomgång av planförslagets handlingar (daterade 2022-02-15 och 2022-02-16) har följande noterats:

Lantmäteriet har inget att erinra mot planförslaget men vill upplysa om punkterna nedan.

ÖVRIGT

Bland planbestämmelserna finns bestämmelsen "korsmark" redovisad. Redovisning av beteckningen på plankartan tycks dock saknas.

Om ett enskilt huvudmannaskap åsyftas även för allmän plats "SKYDD" bör plankartan kompletteras med beteckningen a1 (inom aktuellt område).

Bemötande:

Plankartan är inför antagande kompletterad med korsmark inom egenskapsområdet bakom komplementbyggnaden, samt bestämmelse om enskilt huvudmannaskap för allmän platsmark "SKYDD". Motiv för bestämmelserna beskrevs redan i plan- och genomförandebeskrivningen under granskningskedet, men saknades på plankartan.

Synpunkter tillgodosedda.

Vattenfall Eldistribution AB

E-områdets storlek på 6*10 m är godkänt inom denna detaljplan och U-område bedöms inte nödvändigt då det är allmän platsmark intill E-området.

Men eftersom det är parkering intill E-området behöver minsta avståndet från parkeringsplats till nätstation vara 2 meter, så servicearbete kan utföras på ett säkert sätt.

Bemötande:

Kommunen bedömer att det finns erforderligt utrymme för transformatorstation och friyta för E-område som kan användas för servicearbete och uppställning av fordon. E-området är också näbart från tre av fyra sidor. Kommunen bedömer med anledning av ovan att det inte är motiverat att ytterligare begränsa nyttjandet på angränsande område för parkering.

Synpunkter ej tillgodosedda.

Stigtomta samfällighetsförening

Mina synpunkter: Hur är det tänkt med avloppsanslutning till reningsverket då verket är max belastat idag.

Bemötande:

Nyköpings vatten har gjort bedömningen att VA-kapacitet finns för den bebyggelse som föreslås i detaljplanen.

Synpunkt tillgodosedd.

Privatperson (LL)

Jag håller fast vid mina tidigare lämnade invändningar mot förslaget, enligt nedan. Det är positivt att det lagts till en liten remsa vegetation i gränsen mot min fastigheten, men det är alldeles för lite för att jag ska acceptera det. Det är även bra att lokalgatan nu är en slinga, så att inte all trafik måste passera precis vid min tomt, men jag anser fortfarande att lokalgatan måste flyttas längre från min fastighet för att jag ska godta planen. Kort sagt: För att jag ska acceptera planen, måste mer vegetation sparas mellan planområdet och min fastighet, samt lokalgatan flyttas längre från min fastighet. Förslagsvis där nu infarten till torpet på Tängsta 1:8 ligger.

Jag motsätter mig detaljplanen av följande anledningar:

Planområdets karaktär och gestaltning

Med de förutsättningar som anges i planen kommer området att starkt avvika från befintlig bebyggelse på platsen. I dag finns enbart en rad av små, friliggande villor av äldre karaktär på den norra sidan av riksväg 52. Ett parhus-, radhusområde med upp till 36 bostäder och en stor komplementbyggnad hopträngda inom det lilla planområdet förstör helt det befintliga bostadsområdets karaktär.

Jag sätter mig också emot att all vegetation i planområdet ska tas bort, i stället för att nyttja befintlig växtlighet för att skydda mot insyn och höja trivseln i området.

Mitt förslag: Minska ner antalet bostäder inom planområdet kraftigt, så att det bättre passar in i befintlig bebyggelse. Lämna en remsa befintlig vegetation i planområdets nordvästra del, minst ca 12-15 m. Det skulle vara bra för oss som ska bo granne med området, och jag tror även att de boende i planområdet skulle uppskatta en viss avskildhet inte bara direkt ut mot riksvägen.

Tillfartsvägens placering

Jag vänder mig mot beskrivningen i "Plan- och genomförandebeskrivningen", om att det finns en tillfartsväg till planområdet, och att det skulle vara den väg som gränsar till min fastighet, Tängsta 1:56, och till Tängsta 1:55. Den tillfarten är enbart till dessa två fastigheter.

Tillfarten till fastigheten Tängsta 1:8 går från det befintliga bostadshuset och rakt ut till riksvägen, ca 40 m sydost om tillfarten till Tängsta 1:56 och Tängsta 1:55. Då detta hus inte använts på länge, har tillfarten i princip växt igen. Tillfarten till Tängsta 1:58 ligger mer än 300 m österut, i jämnhöjd med den västra tillfarten till ICA Tängsta. Att placera den i

planen så kallade lokalgatan på tillfarten till fastigheterna Tängsta 1:56 och Tängsta 1:55 motsätter jag mig.

Placeringen av tillfarten till planområdet är även olämplig sedd till trafiksäkerheten. Det är en mängd utfarter och även busshållplatser i anslutning till tillfarten. Att tillföra en tillfart med så mycket som 152 trafikrörelser per dygn på denna 70-sträcka, som sedd från öster är en accelerationssträcka för fordon på väg västerut, är enligt min mening inte lämpligt.

Mitt förslag: Flytta tillfartsvägen längre österut, så att den hamnar inom sträckan med 50 km/h. Där finns redan i dag en tillfart till Tängsta Gläntan, Tängsta 1:58. Det är enligt min mening en mycket bättre och naturligare tillfart till planområdet. Alternativt gör man en ny tillfart som börjar inom 50-sträckan och ansluter till planområdets östra del.

Bemötande:

Kommunens bemötande av samma synpunkter under samrådet kvarstår. Den föreslagna bebyggelsen i planförslaget avviker från angränsande bostäder som tillkom under 1960-talet. Kommunen ser positivt på att uppföra radhus inom en del av området, samt möjliggöra för parhus vilket kompletterar Stigtomtas bostadsbebyggelse som idag till stor del utgörs av friliggande villor. Kommunen ser det lämpligt att använda befintlig utfart inom planområdet på fastigheten Tängsta 1:8 och inte skapa en ny ut mot Nykyrkavägen, med antalet utfarter och trafiksäkerhet i beaktning.

Synpunkter ej tillgodosedda.

Avsändare under förnyad granskning

Avsändare

Länsstyrelsen

Länsstyrelsens synpunkter - ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Ett planförslag för fastigheten Tängsta 1:8 har varit ute på granskning tidigare.

Länsstyrelsen yttrade sig över det tidigare granskningsförslaget 2022-03-25. Länsstyrelsen bedömde då att kommunens beslut att anta detaljplanen skulle komma att prövas, med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Nyköpings kommun beslutade 2022-06-14 MSN § 61 att anta detaljplanen. Länsstyrelsen beslutade 2022-07-06 att överpröva kommunens beslut. 2022-09-06 (ärende 404-4836-2022) beslutade Länsstyrelsen att upphäva Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens beslut att anta detaljplanen.

Det nu aktuella granskningsförslaget har beaktat de synpunkter som framförts i länsstyrelsens beslut om att upphäva Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens beslut att anta detaljplanen. Länsstyrelsen har inget att tillägga i frågan om hur granskningsförslaget tillgodoser statliga eller andra allmänna intressen.

Länsstyrelsen bedömer därför, med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden, att ett antagande av detaljplanen inte kommer att prövas.

Länsstyrelsens övriga synpunkter

Ventilation

Inför den förnyade granskningen har den södra byggrätten (B-Bostäder) på plankartan kompletterats med planbestämmelsen b1 - ventilationen ska utföras högt placerad och vänd från Nykyrkavägen.

Länsstyrelsen anser att planbestämmelsen b1 med fördel även kan införas inom de övriga byggrätterna för bostadsändamål då samtliga byggrätter ligger inom 70 - 150 meter från väg 52. Inför antagande bör detta förtydligas.

Övrigt - Redaktionella synpunkter

Illustrationsplanen överensstämmer inte med plankartan

Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att illustrationsplanen på sidan 8 och 14 i planbeskrivningen inte överensstämmer med plankartan. På illustrationsplanen ligger parkområdet delvis på mark med markanvändningen allmän plats GATA på plankartan. Inför antagande behöver illustrationsplanen redigeras i enlighet med redovisad markanvändning på plankartan.

Bemötande:

Planbestämmelse b1 - ventilation ska utföras högt placerad och vänd från Nykyrkavägen införs inom övriga byggrätter för bostadsändamål.

Det är plankartans användningsgränser som gäller, illustrationsplanens gränser har ingen funktion. Men illustrationsplanen uppdateras till antagandet och användningsgränsen mellan gatan och parken tas bort.

Synpunkter tillgodosedda

Lantmäteriet

Vid genomgång av planförslagets handlingar (daterade 2022-11-11) har följande noterats:

Lantmäteriet har inte funnit anledning till synpunkt men vill upplysa om följande:

I grundkartan tycks fel fastighetsbeteckning redovisas för fastigheten Bondeby 1:78 (redovisas i grundkartan/plankartan som Tängsta 1:78).

På plankartan finns bestämmelsen "korsprickmark" redovisad. Det tycks dock saknas en sådan bestämmelse bland planbestämmelserna.

Bemötande:

Grundkartan uppdateras inför antagandet av detaljplanen. Det stämmer att fastighetsbeteckningen för Bondeby 1:78 felaktigt benämns som Tängsta 1:78. Fastighetsbeteckningen korrigeras tillbaka till Bondeby 1:78. I samråds- och i det tidigare granskningsförslaget har den korrekta fastighetsbeteckningen angivits i grundkartan.

Bestämmelsen korsprickmark läggs till bland planbestämmelserna på plankartan.

Synpunkter tillgodosedda

Trafikverket

Trafikverket har inget att invända mot att detaljplanen antas.

Trafikverket vill uppmärksamma att planteringen längs infartsgatan inte får bli siktskymmande i anslutningen vid väg 52.

Bemötande:

Det finns redovisat i plan- och genomförandebeskrivningen samt i exploateringsavtalet att planteringen inte får vara siktskymmande i anslutningen vid väg 52.

Synpunkt tillgodosedd

Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall Eldistribution AB, nedan Vattenfall Eldistribution, noterar att de synpunkter som Vattenfall Eldistribution lämnat i samband med genomförd granskning inte är tillgodosedda.

Vattenfall Eldistribution accepterar detta ställningstagande och har inget ytterligare att tillföra i nuläget.

Bemötande:

Noterat.

Synpunkt tillgodosedd

Gästbudsstaden AB

Gästbudsstaden har fiberkanalisation i området.

Exploator kan beställa anslutning till Gästbudsstadens fiber via www.gastabudsstaden.se

Vid eventuell flytt av ledningar förutsätter vi att part som tar initiativ till flytt står för kostnaden.

Bemötande:

Noterat.

Synpunkt tillgodosedd

Skanova (Telia Company) AB

Skanova har inget att erinra mot detaljplanen.

Skanovas teleanläggningar/rättigheter berörs inte/påverkas inte av rubricerat planförslag.

Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Om så önskas kan ledningarna skickas digitalt i dwg-format för att infogas på plankartan. Kontakta <https://www.ledningskollen.se>

Kabelanvisning beställs via <https://www.ledningskollen.se>

För flytt av ledningar eller samordning gå in på [Flytta kabel eller anmäl skadad kabel - Telia.se](#)

Bemötande:

Noterat.

Synpunkt tillgodosedd.

E.ON Energidistribution AB

E.ON Energidistribution AB (E.ON) har tagit del av inkomna handlingar i ovan rubricerat ärende och har inga synpunkter då planområdet ligger utanför vårt koncessionsområde.

Bemötande:

Noterat.

Polisen

Polismyndigheten har tagit del av granskningshandlingarna och har fortsatt ingen erinran med hänsyn till det brottsförebyggande och trygghetsskapande perspektivet.

Bemötande:

Noterat.

Region Sörmland

Region Sörmland har inget att erinra i rubricerat ärende.

Bemötande:

Noterat.

Sörmlandskustens räddningstjänst

Räddningstjänsten har tagit del av följande handlingar:

- Planbeskrivning, daterad 2022-11-11
- Plankarta, upprättad 2021-07-08 reviderad och 2022-11-11
- Riskbedömning, daterad 2022-11-10, upprättad av Structor.
- Granskningsutlåtande, upprättat 2021-05-04 och reviderat 2022-11-11.

Sörmlandskustens räddningstjänst lämnar följande kommentarer:

Räddningstjänsten har granskat ovanstående handlingar och har inget att erinra angående innehållet.

Bemötande:

Noterat.

Intressenter vars synpunkter ej tillgodosetts eller enbart delvis

2022-03-20 Privatperson (LL)

Namnsättning

Inga synpunkter har kommit in om föreslaget gatunamn.

Medverkande tjänstemän

Redogörelsen är sammanställd och kommenterad av planarkitekt Fanny Ramström och kompletterad/reviderad av planarkitekt Lina Lindström.

Samhällsbyggnad
Stadsbyggnadsenheten

Maria Ljungblom
Samhällsbyggnadschef

Lina Lindström
Planarkitekt Stadsbyggnadsenheten

MSN § Samråd gällande NÄLBERGA 1:141 m.fl., Tystberga, Nyköpings kommun

Diarienummer: MSN21/75

Sökande: Mark- och exploateringsenheten, Nyköpings kommun

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för fortsatt utveckling av centrala Tystberga. Föreslagen exploatering innefattar bland annat nya bostäder med möjlighet till centrumverksamhet i bottenplan, ny park och ett nytt torg.

Planområdet är beläget centralt i Tystberga, ca 15 kilometer från Nyköpings tätort och är ca 2 hektar stort. Området består idag av öppna gräsytor, en bensinmack (som i dagsläget rivs) och en vändplats för bussar. Enligt Nyköpings Översiktsplan för 2040 pekas Tystberga ut som ett lämpligt område att utreda för förtätning, utveckling och omvandling. Förslaget går därmed i linje med översiktsplanen.

Efter ett inledande dialogarbete med de boende i Tystberga utarbetades ett antal stadsbyggnadsprinciper som har präglat detaljplanearbetet och strukturförslagets utformning. Dessa tre principer var:

1. Modern trädgårdsstad - En lägre, glesare skala föreslås vid entréläget in till orten som sedan tätas till och trappar upp in mot centrum. Ortens lummiga, gröna karaktär ska bibehållas och ny bebyggelse ska knyta an till den befintliga trähusbebyggelsen som värdesätts högt.
2. Central landsbygdspark - I Tystberga saknas offentliga mötesplatser med inriktning mot lek och rörelse för varierade åldrar. En trygg stadsdelspark med inriktning mot lek och rörelse föreslås därför tillskapas inom planområdet.
3. Stationsvägens förlängning - Stationsvägen är det mest centrala stråket i Tystberga och nya funktioner som exempelvis park, lekpark och torg lokaliseras med fördel längs med detta stråk för att utnyttja de befintliga flödena och skapa trygga, väl övervakade mötesplatser

Ny, planerad bebyggelse är av varierad karaktär. Flerbostadshus i en högre skala är planerad i öst, medan en småskaligare bebyggelse föreslås i väst. Den högre bebyggelsen är något högre än den befintliga skalan i Tystberga. Inom det östra området föreslås ett välkomnande torg med integrerad vändplats för bussar, samt en landsbygdspark med fokus på lek och rörelse. I väst planeras en ny lokalgata för att lösa angöringen och avfallshanteringen.

Kommunen äger i princip all mark inom planområdet, bortsett från den infartsväg som föreslås ingå i en kommande gemensamhetsanläggning.

Något exploateringsavtal har därmed inte upprättats i detta skede, men kan komma att upprättas i och med att delar av området ska markanvisas i ett senare skede. Utbyggnad av allmän plats ska i huvudsak finansieras av intäkter från projektet.

Frågor som har aktualiserats under planprocessens gång är främst frågor kopplade till risk, dagvattenhantering, VA-kapacitet och ledningsrätter.

Bakgrund

Nyköping kommuns Mark- och exploateringsenhet ansökte den 2021-10-28 om planbesked för att upprätta en ny detaljplan för fastigheten Nälberga 1:141 för att kunna förtäta området med fler bostäder och att utveckla de befintliga grönytorna på platsen. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutade den 2022-12-07 § 115 att detaljplanearbete får inledas på fastigheten och att arbetet bekostas av sökanden.

En undersökning av betydande miljöpåverkan har upprättats och samråd har skett med Länsstyrelsen. Den samlade bedömningen är att planförslaget *inte kan* antas medföra betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning med tillhörande MKB behöver därför inte upprättas.

I ett tidigt skede genomfördes flera dialoginsatser med de boende i orten för att samla in kunskap om hur platsen används idag, vilka funktioner som saknas i Tystberga och vilken typ av utveckling som de vill se på platsen. En av dialogerna riktade sig särskilt mot barn och unga för att stärka gruppens inflytande i planprocessen i enlighet med barnkonventionen.

Detaljplanen är den första att upprättas enligt Boverkets föreskrifter för digitala detaljplaner som började gälla för detaljplaner som påbörjades under 2022. Detta innebär bland annat att planbeskrivningen följer en ny planbeskrivningsmall och har en digital kopia.

Barnrättsprövning

Barnperspektivet har varit genomgående vid framtagandet av detaljplanen, och barnens bästa har prioriterats i det framtagna förslaget. Exempelvis genomfördes riktade dialoginsatser mot barn och unga i detaljplanens startskede. Detta gjordes för att i ett tidigt skede samla in gruppens synpunkter och önskemål. Dessa synpunkter har därefter genomsyrat planens utformning och prövningen återfinns därmed löpande i planen. Mer info om dialogarbetet återfinns i detaljplanens bilaga "Dialog med boende i Tystberga".

Om en barnrättsprövning har genomförts, beaktas vad som bedömdes vara barnets bästa i förslag till beslut?

Ja, förslaget bedöms skapa bättre förutsättningar för barnen i Tystberga på kort och lång sikt.

Beslutsunderlag

Undersökning av betydande miljöpåverkan, plankarta, planbeskrivning med strukturplan samt bilaga om genomförda dialogarbeten. Till detaljplanen har ett antal utredningar tagits fram vars resultat är inarbetade i planhandlingarna. Utredningarna utgör således inte separata beslutsunderlag.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

1. **att** förslaget inte bedöms innebära någon betydande miljöpåverkan, samt
2. **att** detaljplan del av Nälberga 1:141 m.fl. får skickas ut på samråd.

Beslutet skickas till:

Namnberedningen
Akten
Sökanden

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Beslut om samråd för NÄLBERGA 1:141 m.fl., Tystberga, Nyköpings kommun

Läge: Tystberga

Sökanden: Mark- och exploateringsenheten, Nyköpings kommun

Sammanfattning

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för fortsatt utveckling av centrala Tystberga. Föreslagen exploatering innefattar bland annat nya bostäder med möjlighet till centrumverksamhet i bottenplan, ny park och ett nytt torg.

Bild på ungefärligt planområde i centrala Tystberga.

Planområdet är beläget centralt i Tystberga, ca 15 kilometer från Nyköpings tätort och är ca 2 hektar stort. Området består idag av öppna gräsytor, en bensinmack (som i dagsläget rivs) och en vändplats för bussar. Enligt Nyköpings Översiktsplan för 2040 pekas Tystberga ut som ett lämpligt område att utreda för förtätning, utveckling och omvandling. Förslaget går därmed i linje med översiktsplanen.

Efter ett inledande dialogarbete med de boende i Tystberga utarbetades ett antal stadsbyggnadsprinciper som har präglat detaljplanarbetet och strukturförslagets utformning. Dessa tre principer var:

- Modern trädgårdsstad - En lägre, glesare skala föreslås vid entréläget in till orten som sedan tätas till och trappar upp in mot centrum. Ortens lummiga, gröna karaktär ska bibehållas och ny bebyggelse ska knyta an till den befintliga trähusbebyggelsen som värdesätts högt.
- Central landsbygdspark - I Tystberga saknas offentliga mötesplatser med inriktning mot lek och rörelse för varierade åldrar. En trygg stadsdelspark med inriktning mot lek och rörelse föreslås därför tillskapas inom planområdet.
- Stationsvägens förlängning - Stationsvägen är det mest centrala stråket i Tystberga och nya funktioner som exempelvis park, lekpark och torg lokaliseras med fördel längs med detta stråk för att utnyttja de befintliga flödena och skapa trygga, väl övervakade mötesplatser

Ny, planerad bebyggelse är av varierad karaktär. Flerbostadshus i en högre skala är planerad i öst, medan en småskaligare bebyggelse föreslås i väst. Den högre bebyggelsen är något högre än den befintliga skalan i Tystberga. Inom det östra området föreslås ett välkomnande torg med integrerad vändplats för bussar, samt en landsbygdspark med fokus på lek och rörelse. I väst planeras en ny lokalgata för att lösa angöringen och avfallshanteringen.

Kommunen äger i princip all mark inom planområdet, bortsett från den infartsväg som föreslås ingå i en kommande gemensamhetsanläggning. Något exploateringsavtal har därmed inte upprättats i detta skede, men kan komma att upprättas i och med att delar av området ska markanvisas i ett senare skede. Utbyggnad av allmän plats ska i huvudsak finansieras av intäkter från projektet.

Frågor som har aktualiserats under planprocessens gång är främst frågor kopplade till risk, dagvattenhantering, VA-kapacitet och ledningsrätter.

Bakgrund

Nyköping kommuns Mark- och exploateringsenhet ansökte den 2021-10-28 om planbesked för att upprätta en ny detaljplan för fastigheten Nälberga 1:141 för att kunna förtäta området med fler bostäder och att utveckla de befintliga grönytorerna på platsen. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutade den

2022-12-07 § 115 att detaljplanearbete får inledas på fastigheten och att arbetet bekostas av sökanden.

En undersökning av betydande miljöpåverkan har upprättats och samråd har skett med Länsstyrelsen. Den samlade bedömningen är att planförslaget *intek* *kan* antas medföra betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning med tillhörande MKB behöver därför inte upprättas.

I ett tidigt skede genomfördes flera dialoginsatser med de boende i orten för att samla in kunskap om hur platsen används idag, vilka funktioner som saknas i Tystberga och vilken typ av utveckling som de vill se på platsen. En av dialogerna riktade sig särskilt mot barn och unga för att stärka gruppens inflytande i planprocessen i enlighet med barnkonventionen.

Detaljplanen är den första att upprättas enligt Boverkets föreskrifter för digitala detaljplaner som började gälla för detaljplaner som påbörjades under 2022. Detta innebär bland annat att planbeskrivningen följer en ny planbeskrivningsmall och har en digital kopia.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Ja

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Barnperspektivet har varit genomgående vid framtagandet av detaljplanen, och barnets bästa har prioriterats i det framtagna förslaget. Exempelvis genomfördes riktade dialoginsatser mot barn och unga i detaljplanens startskede. Detta gjordes för att i ett tidigt skede samla in gruppens synpunkter och önskemål. Dessa synpunkter har därefter genomsyrat planens utformning och prövningen återfinns därmed löpande i planen. Mer info om dialogarbetet återfinns i detaljplanens bilaga "Dialog med boende i Tystberga".

Om en barnrättsprövning har genomförts, beaktas vad som bedömdes vara barnets bästa i förslag till beslut?

Ja, förslaget bedöms skapa bättre förutsättningar för barnen i Tystberga på kort och lång sikt.

Beslutsunderlag

Undersökning av betydande miljöpåverkan, plankarta, planbeskrivning med strukturplan samt bilaga om genomförda dialogarbeten. Till detaljplanen har ett antal utredningar tagits fram vars resultat är inarbetade i planhandlingarna. Utredningarna utgör således inte separata beslutsunderlag.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) **att** förslaget inte bedöms innebära någon betydande miljöpåverkan
- 2) **att** detaljplan del av Nälberga 1:141 m.fl. får skickas ut på samråd

Maria Ljungblom

Chef Stadsbyggnadsenheten

Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2023-01-18

Victor Persson

Planarkitekt Stadsbyggnadsenheten

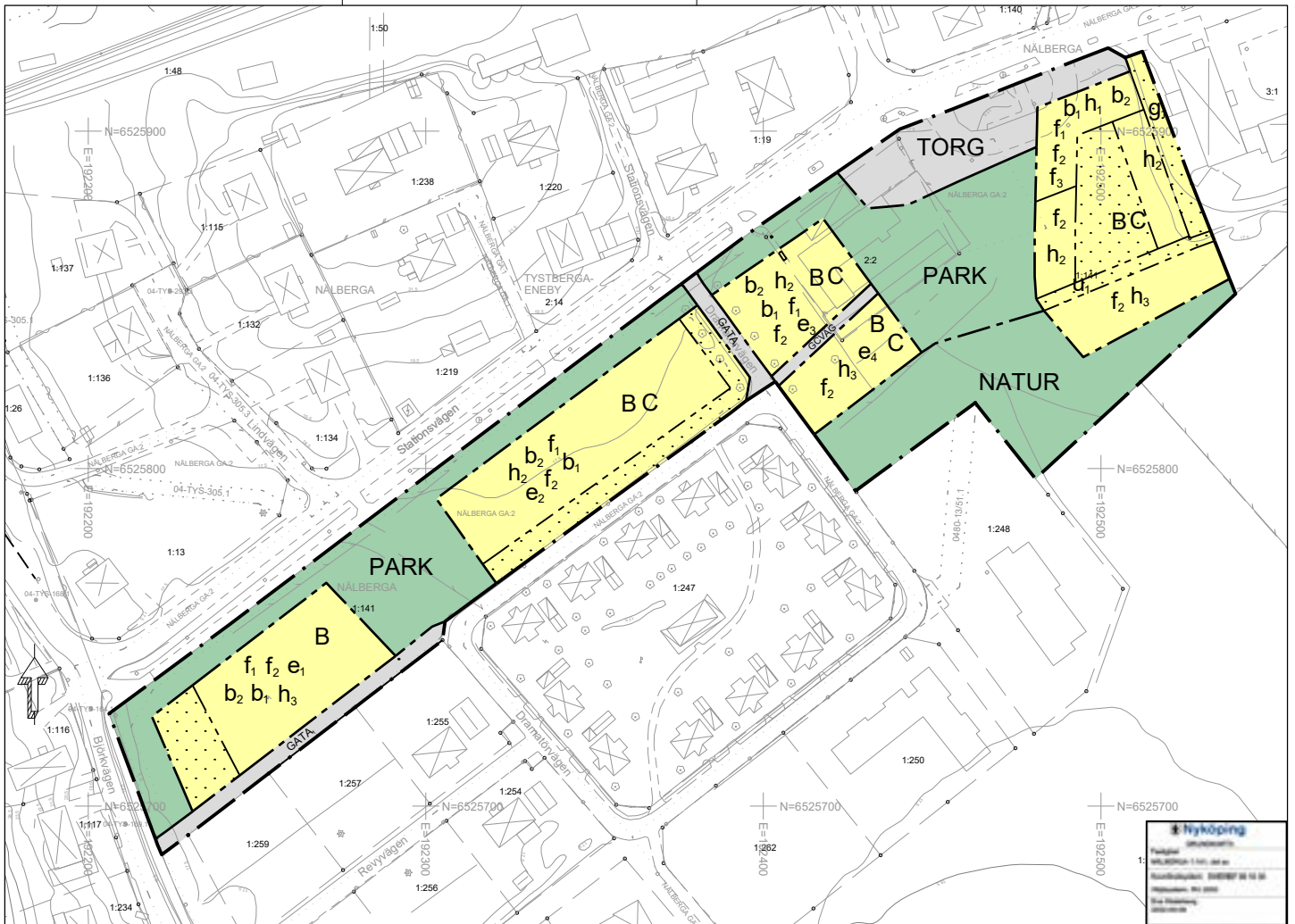
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2023-01-18

Beslut till:

Namnberedningen

Akten

Sökanden

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmän plats

- GATA Lokalgata.
- GCVÄG Gång- och cykelväg.
- NATUR Natur.
- PARK Park.
- TORG Torg.

Kvartersmark

- B Bostäder.
- C Centrum.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS

Huvudmannaskap

Huvudmannaskapet är enskilt för den allmänna platsen.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Begränsning av markens utnyttjande

- Marken får inte förses med byggnad

Höjd på byggnadsverk

- h_1 Högsta byggnadshöjd är 12,5 meter
- h_2 Högsta byggnadshöjd är 9,5 meter
- h_3 Högsta byggnadshöjd är 6,5 meter

Markreservat för allmännyttiga ändamål

- u_1 Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar.

Markreservat för gemensamhetsanläggningar

- g_1 Markreservat för gemensamhetsanläggning.

Utformning

- f_1 Balkong får inte finnas ut mot Stationsvägen
- f_2 Fasadmateriäl ska vara av trä
- f_3 Bottenvåning mot gata/stråk ska vara minst 3,6 meter hög (gäller oavsida bjälklag vid gatunivå till underkant ovanliggande bjälklag)

Skala 1:1000 (A2)

0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 meter

Beteckningsbeskrivning enl. HMK-ka
Grundkartan är upprättad av SHB Staben, Nyköpings kommun, genom revidering och komplettering av fotogrammetriskt framställd primärkarta. Byggnadernas begränsningslinjer för fotogrammetriskt karterade objekt utgöres av horisontalprojektionerna från takens ytterkanter, för geodetiskt mätta av fasaderna. Fastighetsredovisningen hänför sig till 2022-05-10

Utförande

- b_1 Fasader ska utföras i obrännbart material och uppfylla brandteknisk klass EI 30
 - b_2 Bostadshusens taktäckning och takfot ska utföras i obrännbart material
- Entréer ska finnas i riktning vänd från Stationsvägen

Utnyttjandegrad

- e_1 Största byggnadsarea är 650 m² inom användningsområdet
- e_2 Största byggnadsarea är 900 m² inom användningsområdet
- e_3 Största byggnadsarea är 375 m² inom användningsområdet
- e_4 Största byggnadsarea är 275 m² inom användningsområdet

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALL KVARTERSMARK

Utförande

Minst 50 % av marken ska vara genomsläpplig.

Lägsta nivå på färdigt golv anpassas till befintliga gatunivåer för att säkerställa avrinning från byggnad med minst 5% fall 3 m från fasad, vilket innebär ett säkerhetsavstånd på minst 15 cm ovanför gatunivån.

☐ Till planen hör:	☒ Planbeskrivning	☐ Granskningsutlåtande
☐ Planprogram	☐ Miljökonsekvensbeskrivning	☐ Gestaltungsprogram
☐ Samrådsredogörelse program	☒ Fastighetsförteckning	☐ Kvalitetsprogram
☐ Samrådsredogörelse	☐ Samrådsredogörelse	☐ Illustration

Detaljplan för

del av Nälberga 1:141 m.fl.

Nyköpings kommun	Södermanlands län	Beslutsdatum	Instans
Samråd		Godkännande	
Victor Persson		Antagande	
Upprättad 2022-01-11	Reviderad	Laga kraft	
Victor Persson Planarkitekt		SHB21/310	

NYKÖPINGS KOMMUN

Detaljplan för del av Nälberga 1:141 m.fl.

Samt Nälberga 2:2 och del av Nälberga 3:1

Plan- och genomförandebeskrivning
Samrådshandling

Upprättad 2022-01-13

Innehåll

Sammanfattning	4
Detaljplanens syfte	5
Detaljplanens syfte	5
Detaljplanens huvuddrag	5
Utvecklingsförslag	5
Allmän plats	6
Huvudmannaskap	7
Kvartersmark	8
Genomförandetid	9
Planeringsförutsättningar	10
Kommunala styrdokument och beslut	10
Planbesked	10
Detaljplan	10
Översiktsplan	10
Riksintressen	11
Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap. miljöbalken	12
Nulägesbeskrivning av platsen	12
Natur och grönstruktur	12
Ekosystemtjänster	13
Bebyggelse	14
Trafik	15
Kulturmiljö	16
Sociala aspekter	16
Service	16
Geotekniska förhållanden	17
Hydrologiska förhållanden och dagvattenhantering	18
Strandskydd	20
Buller	21
Risk för olyckor	22
Markföroreningar	23
Teknik	23
Vatten- och avlopp	23
Avfall	24
El & tele	24

	3
Fiber	24
Konsekvenser av planens genomförande	24
Natur och ekosystemtjänster	24
Dagvattenhantering och miljö kvalitetsnormer	26
Skyfall	27
Omgivningsbuller	29
Risk för olyckor	30
Sociala aspekter	32
Riksintressen	32
Risk för skred	33
Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap. miljöbalken	33
Trafik	33
Gång- och cykeltrafik	33
Kollektivtrafik	33
Markföroreningar	34
Fastigheter och rättigheter	35
Genomförandefrågor	35
Mark- och utrymmesförvärv	35
Fastighetsrättsliga frågor	35
Tekniska frågor	35
Ekonomiska frågor	36
Organisatoriska frågor	37
Exploateringsavtal	37
Markanvisning	37
Tidplan	37
Planeringsunderlag	37
Kommunala	37
Utredningar	37
Medverkande i planarbetet samt revidering	37

Sammanfattning

Bild som visar föreslagen strukturplan.

Detaljplanen syftar till att möjliggöra för nya bostäder och centrumaktiviteter men också att bygga vidare på Tystbergas befintliga kvaliteter och skapa nya, av invånarna efterfrågade, mötesplatser.

Under planarbetets tidiga skede genomfördes flera dialoginsatser för att identifiera hur användningen av platser ser ut i dagsläget och vilka funktioner som saknas i orten. Kvalitéer som utmärker Tystberga och uppskattas av invånarna är kontakten med naturen och det omgivande jordbrukslandskapet och den lite lägre skalan i lantlig karaktär. I Tystberga identifierades ett behov av nya mötesplatser för barn i trygga och väl exponerade lägen. Det efterfrågades även aktiviteter för ungdomar kopplat till just aktivitet och rörelse. Planen syftar till att bygga vidare på Tystbergas befintliga kvalitéer och skapa nya mötesplatser som efterfrågats i orten.

Detaljplanen föreslås därför möjliggöra för nya bostäder, centrumverksamheter och allmänna platser i form av bland annat en ny park och ett nytt torg. Sammanlagt möjliggör planen för ca 3 150 kvadratmeter byggnadsarea bostäder med möjligheter till centrumverksamheter i bottenplan i de mer centrala kvarteren.

En ny gc-väg planeras genom parkområdet för att koppla an till befintliga stråk i närheten och skapa en förbättrad koppling mellan bostäderna i söder till viktiga målpunkter längs med Stationsvägen. Gång- och cykeltrafikanter prioriteras inom planområdet.

Detaljplanens syfte

Detaljplanens syfte

Syftet med detaljplanen är att stärka Tystberga som ort genom att utveckla centralt belägna bostäder och verksamhetslokaler längs Stationsvägen. Planen syftar även till att bygga vidare på Tystberga som en modern landsbygdsort och utveckla befintliga grönområden inom planområdet. Delar av den befintliga parkytan föreslås bli en levande stadsdelspark med inriktning mot lek, rörelse och hälsa. Planen möjliggör för ett centralt torg med funktioner som är väl anpassat till kollektivtrafikens behov. De nya allmänna ytorna planeras bli en ny central mötesplats för alla åldrar som bidrar till ett aktivt folkliv och ökad trygghet.

De nya bostadskvarteren bygger vidare på Tystberga som en modern och lummig trädgårdsstad. Skalan blir något tätare och högre än den befintliga bebyggelsen i närområdet. Planområdets västra del utgör ett entrélag till orten och har därför betydelse i hur boende och besökare uppfattar Tystberga. Här tillåts därför en lägre bebyggelse som syftar till att bevara Tystbergas landsbygdskaraktär, för att sedan öka i volym och täthet runt det nya park- och torgområdet.

Detaljplanen handläggs enligt PBL, SFS 2014:900/902, och med standardförfarande.

Detaljplanens huvuddrag

Utvecklingsförslag

Som ett resultat av det dialogarbete som genomförts i detaljplanens initieringsfas (se separat bilaga) har ett antal stadsbyggnadsprinciper tagits fram som genomsyrar detaljplanen.

- Modern trädgårdsstad

Tystbergaborna värdesätter aspekter som ortens naturkontakt och öppenhet mot det omgivande jordbrukslandskapet. En lägre, glesare skala föreslås vid entrélaget in till orten som sedan tätas till och trappar upp in mot centrum. Ortens lummiga, gröna karaktär ska bibehållas och den röda trähusbebyggelsen söder om planområdet lyfts fram som värdeskapande arkitektur. Den moderna trädgårdsstaden avser här en

småskalig bostadsbebyggelse med en ökad täthet jämfört med traditionell villabebyggelse, samt generösa inslag av grönska.

- Central landsbygdspark

I Tystberga saknas offentliga mötesplatser med inriktning mot lek och rörelse för varierade åldrar. Aktiviteter som cykling, klättring och lekplatser efterfrågades under dialogerna. En trygg stadsdelspark med inriktning mot lek och rörelse föreslås därför tillskapas inom planområdet.

- Stationsvägens förlängning

Stationsvägen är det mest centrala stråket i Tystberga, och många av Tystbergabornas målpunkter ligger idag längs med denna väg. Nya funktioner som exempelvis park, lekpark och torg lokaliseras med fördel längs med detta stråk för att utnyttja de befintliga flödena och skapa trygga, väl övervakade mötesplatser

Allmän plats

För att uppnå detaljplanens syfte och de föreslagna stadsbyggnadsprinciperna föreslås nya allmänna platser i form av ett nytt torg, nya parkytor med inslag av naturmark, samt en ny lokalgata.

Park

Planen möjliggör för en ny central park med inslag av naturmark. Ett nytt gc-stråk planeras gå genom parken som kopplar ihop bebyggelsen i sydväst med viktiga målpunkter längs med Stationsvägen. I dialogerna som genomfördes tidigt i planprocessen identifierades behovet av fler mötesplatser och aktivitetsytor för barn, ungdomar och vuxna. Parken bör därmed utformas med fokus på aktivitet och rörelse. Naturmarken med den befintliga trädningen i sydöst ska bevara sin befintliga karaktär i så stor utsträckning som möjligt och inte ordnas mer än nödvändigt.

Området ska även utformas för att kunna hantera stora mängder dagvatten då stora ytor avvattnas genom planområdet. Detta görs med fördel genom att marknivåerna kring det befintliga diket anpassas och möjliggör för en skyfallsyta som kan fördröja dessa volymer. Denna yta ska integreras med den befintliga parkmiljön och vara multifunktionell. På så sätt bidrar dagvattenhanteringen även med rekreativa värden för platsen. Vid denna breddning av det befintliga diket ska befintliga träd bevaras i så stor utsträckning som möjligt.

Parkytorna i den västra delen ska ha en lummig karaktär. Området är en viktig entrépunkt till Tystberga och invånarna i orten uppskattar platsens landsbygdskaraktär. Gröna inslag och kontakten med den omgivande naturen och landsbygden ska fortsätta känneteckna entrépunkten i väst.

Torg

Torgytan är centralt belägen i Tystberga och är tänkt att erbjuda en attraktiv miljö runt busstationen. Kollektivtrafiken ska fortsatt kunna stanna och vända både österut och västerut, dock flyttas funktionen något västerut i och med planförslaget och integreras i det välkomnande torget. Dimensionerna för torgytan har utgått från de mått som kollektivtrafikens funktioner kräver idag gällande djup och bredd. Torgytan bör ha inslag av grönska och kan fördelaktigt utformas med varierad markbeläggning med inslag av permeabla (genomsläppliga) material. Torgytan bör även ha goda möjligheter till cykelparkering.

Lokalgata

Detaljplanen möjliggör för en ny lokalgata som blir en förlängning av Dramatörvägen i väst-östlig riktning. Den nya lokalgatan fungerar som angöringsgata till bostäderna i väst och behöver anpassas för att klara kraven kring avfallshantering. Gatan föreslås bli enkelriktad och ansluter till Björkvägen i väster, vilket skapar en ny konfliktpunkt i mötet mellan gång- och cykeltrafikanter och motordrivna fordon. Alternativet är att en vändplan anläggs i slutet av denna gata, vilket anses negativt i och med platsens funktion som viktig entrépunkt in till Tystberga och möjliggörs därför inte i planförslaget.

Föreslagen lokalgata har en bredd på 5,0 meter. Inom gatuområdet ingår en körbana med en bredd på 3,5 meter, samt ytor för stödremisor och dagvattenhantering samt slänter mot omgivande mark.

Gång- och cykelväg

En gång och cykelväg planeras genom bostadskvarteret väster om den centrala parken. Gång- och cykelvägen knyter an till bebyggelsen söder och sydväst om planområdet och skapar ett nytt gent stråk till viktiga målpunkter längs med Stationsvägen. Vägen har en bredd på 3,5 meter.

Huvudmannaskap

Enskilt huvudmannaskap gäller för allmän plats inom planområdet. Kommunen kommer att utveckla den allmänna platsmarken inom planområdet och sedan överlåta skötseln till den lokala vägföreningen. Fastighetsägaren är ansvarig för åtgärder och genomförande inom kvartersmark.

Det särskilda skälet till att enskilt huvudmannaskap råder för allmän platsmark är att det inte är rationellt för kommunen att sköta denna mark, men att det är det för befintlig gemensamhetsanläggning. Denna sköter all skötsel av de befintliga gatorna och parkytorna.

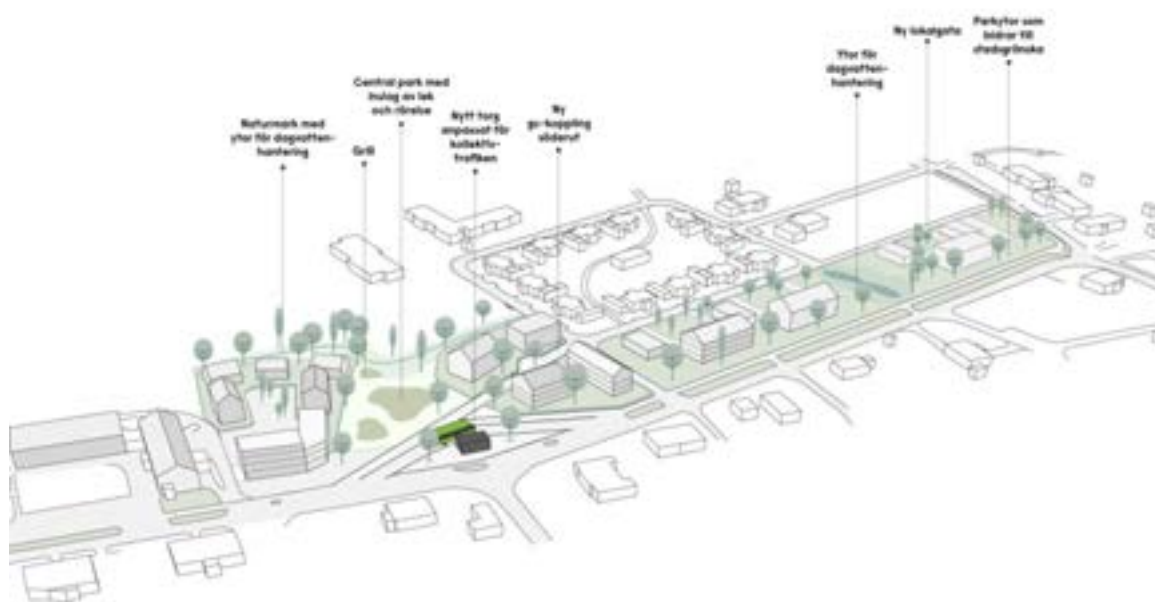

Bild föreställandes de allmänna platsernas funktioner.

Kvartersmark

Inom planområdet föreslår planförslaget byggrätter för bostäder och centrumändamål för att möjliggöra bostäder med lokaler i bottenplan. Detaljplanen föreslås möjliggöra för bostäder (B), centrumverksamheter (C) och allmänna platser i form av park och torg. Sammanlagt möjliggör planen för ca 3 150 kvadratmeter byggnadsarea. Se strukturbild för föreslagen kvartersindelning, täthet och skala.

Byggnadsvolymer inom planområdet föreslås vara lägre i väster och öka succesivt österut ju närmare ortens centrum man kommer. Områdets västra del utgör en viktig entrépunkt till Tystberga och avses få en tydlig karaktär av en landsbygdsort och tydliga gröna inslag, här föreslås en lägre skala. Området runt stadsdelsparken präglas av en mer stadsmässig karaktär och en högre byggnadshöjd och täthet. Bebyggelsen bör rama in stadsdelsparken och ha väl valda proportioner, samtidigt som den är inbjudande och tillgänglig för personer som inte bor i området. I det östra området är skalan högre ut mot Stationsvägen i norr och trappar ned söderut för att bidra till goda ljusförhållanden.

Med trä som fasadmaterial önskar planen att säkerställa att den nya bebyggelsen till sin karaktär får en samhörighet med småhusområdet söder om planområdet. Med material och struktur bygger den nya bebyggelsen vidare på temat trädgårdsstad som etablerats i området. Detta regleras med bestämmelsen:

- f2 - Fasadmaterial ska vara av trä.

Dagvattenhanteringen i området är en viktig fråga för områdets utveckling. Ny bebyggelse kan med fördel utformas med gröna tak. Om gröna tak med ca 100 mm tjocklek anläggs kan upp till 50% av årsvolymen magasineras. Gårdsmiljöerna på kvartersmarken planeras för generösa ytor för planteringar och grönska. All kvartersmark bör ha vegetation i två skikt, som gräs, buskar, träd och/eller pergola. De attraktiva gårdsmiljöerna i söderläge bör även hållas bilfria och kan med fördel utformas med genomsläppliga material. Uppfarter kan exempelvis anläggas med grus eller gräsarmerad betong. Samordnade lösningar för parkering premieras i planen.

Föreslagen planstruktur i området.

Genomförandetid

Genomförandetiden för planen är 15 år. Genomförandetiden är lång med hänsyn till åtgärdsförslag för att förbättra VA-kapaciteten.

Planeringsförutsättningar

Kommunala styrdokument och beslut

Följande ställningstaganden i kommunala planeringsunderlag och beslut ligger till grund för detaljplanearbetet.

Planbesked

Nyköping kommuns mark- och exploateringsenhet inkom med en begäran om planbesked som syftade till att utveckla marken med bostäder och park. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutade den 2021-12-07 § 115 att detaljplanearbete får inledas för fastigheten Nälberga 1:141 m.fl. och att detaljplanearbetet bekostas av sökanden.

Detaljplan

För området gäller följande detaljplaner:

1. P06-59 - "Detaljplan för del av Nälberga 141:1 samt 1:246 och 2:2". Fastställd av kommunen 2006. Genomförandetiden har gått ut. Detaljplanen berör större delen av de befintliga parkytorna. Planen möjliggör för nya bostäder i söder och pekar ut det aktuella planområdet som en parkyta med planteringar och ytor för bollspel.
2. P69-17 - "Förslag till ändring av byggnadsplan för Tystberga stationssamhälle, Nälberga 1:141 m.fl.". Fastställd av Länsstyrelsen 1969. Genomförandetiden har gått ut. Detta gäller för en del av den östra delen av planområdet som är planlagt som "Område för allmänt ändamål". Ytan är föreslagen som parkering men detta har aldrig realiserats.

I det sydöstra hörnet finns ett mindre område som inte är planlagt sedan tidigare.

Översiktsplan

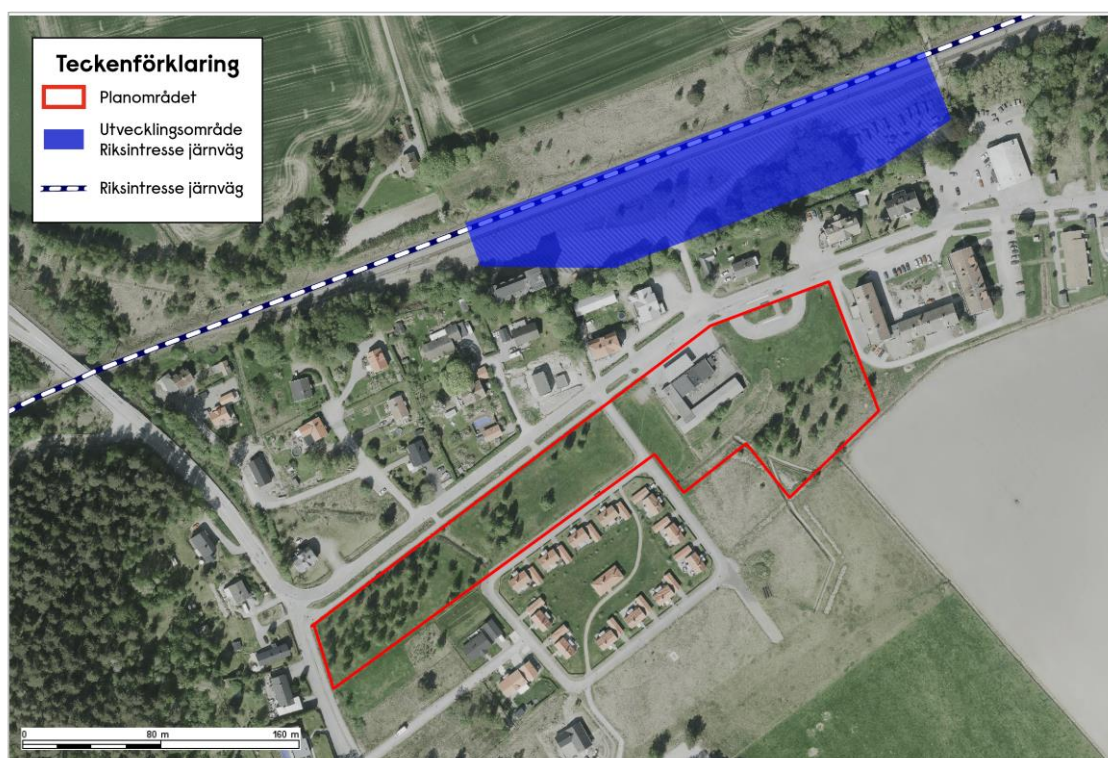
Planförslaget går i linje med den utveckling som beskrivs i Nyköpings översiktsplan 2040. I Nyköping kommuns översiktsplan 2040 pekas Tystberga ut som ett av kommunens utvecklingsområden att utreda för förtätning, utveckling eller omvandling. Orten erbjuder goda pendlingsmöjligheter, samt har viss allmän och kommersiell service. Närheten till E4:an och Vagnhärad med sin tågstation bidrar till ortens strategiskt gynnsamma läge. Dessutom finns en långsiktig vision om att bygga ut pendlingsmöjligheterna längs med järnvägen i Tystberga. Tystberga är utpekad som bebyggelsenod, vilket innebär att kommunen ser positivt på ny bebyggelse som bidrar till fler bostäder, service, och ett ökat underlag för exempelvis kollektivtrafik och skola.

Södra Tystberga, där planområdet är beläget, pekas ut som ett lämpligt område för ny utveckling. Ny exploatering ska dock ske på ett sätt som säkerställer ett bevarande av ortens grönområden och jordbruksmark. I och med att planförslaget syftar till att utveckla parkområdet till ett rekreativsområde, samtidigt som jordbruksmark inte tas i anspråk, går förslaget i linje med översiktsplanens intentioner.

Riksintressen

Planområdet ingår eller angränsar inte till något riksintresse. Ca 100 meter norr om planområdet passerar dock Södra stambanan som utgör riksintresse för järnväg enligt 3 kapitlet 8 § miljöbalken. Södra stambanan är av internationell betydelse och ingår i det utpekade TEN-T nätet. Banan sträcker sig från Stockholm till Malmö och är viktig för person- och godstrafik. Banan ingår även i det utpekade strategiska godsnetet. Kommunen ska säkra att järnvägens funktion skyddas mot åtgärder som kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningen med kringanläggningar. Inom järnvägens influensområde ska åtgärder som kan innebära begränsningar för järnvägens funktion på grund av till exempel buller, vibrationer, barriäreffekter, trafiksäkerhet, elsäkerhet, transporter av farligt gods och elektromagnetiska fält inte medges.

I anslutning till Södra stambanan finns ett utpekat utvecklingsområde för en framtida station.

Karta som visar planområdet och avståndet till Södra stambanan och dess angränsande utvecklingsområde.

Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap. miljöbalken

Planförslaget bedöms vara förenligt med en ur allmän synpunkt lämplig användning av mark och vattenområden enligt bestämmelserna i 3, 4 och 5 kap. MB.

Nulägesbeskrivning av platsen

Natur och grönstruktur

Planområdet består i huvudsak av en gräsbeklädd yta med klippt gräs. Planområdet utgörs av tidigare åkermark som saknar höga naturvärden. Området saknar viktiga strukturer som äldre träd, variation i trädålder och trädslag samt stående eller liggande död ved. Därav är området homogent med lågt naturvärde som följd.

Den västra delen utgörs av en parklik plan yta med klippt gräsmatta och ett 20-tal björkar som kan vara planterade, troligtvis i början på 2000-talet. Några fåtal tallar och yngre granar finns också inom området. I den östra delen är det högväxande gräs med inslag av vass intill ett öppet dike. Här förekommer igenväxningsvegetation i form av björk, asp och tall samt någon gran.

Karta över områden inom planområdet med något högre naturvärden.

Ekosystemtjänster

För att nå en långsiktigt hållbar mark- och vattenanvändning har elva övergripande utvecklingsstrategier tagits fram i Nyköping kommuns Översiktsplan för 2040. I strategi nr 11 - *Utveckla, stärk och bevara naturens förmåga att leverera ekosystemtjänster*, anges att kommunen ska utveckla och bevara ekosystemtjänster. För att uppnå detta görs följande ställningstaganden:

1. Natur- och vattenområden ska finnas i tillräcklig omfattning och kvalitet för att kunna bidra till ekosystemtjänster.
2. Vid exploatering av grönområden ska områdets ekosystemtjänster identifieras, värderas och ersättas eller kompenseras.
3. Planeringen ska eftersträva mångfunktionella ytor och stärka förutsättningar för synergieffekter, ekologiska såväl som sociala.

Kommunen har kartlagt samtliga identifierade ekosystemtjänster i planområdet med hjälp av verktyget *grönytefaktor för stadsdelar* i QGYF. Grönytefaktorn mäter ett genomsnittligt värde för hela planområdets yta och de olika delområdena inom planen får ett värde beroende på vilka förutsättningar de erbjuder för växtligheten, rekreationen och för den lokala dagvattenhanteringen.

De ekosystemtjänster som har påträffats under inventeringar tillsammans med kommunens ekologer anges nedan. Planområdet i sin helhet har en grönytefaktor på 2.65. Kortfattat så levererar området ett antal reglerande ekosystemtjänster såsom infiltration tack vare den grästäckta markytan, skugga från träd och ytor för aktiviteter.

Biologisk mångfald:

- K3: Bevarad övrig natur inom lanskapsband.

Dagvatten- och skyfallshantering:

- K18: Vattenytor och vattenstråk som används för rening och fördröjning av dagvatten.
- K19: Genomsläpplig vegetationsklädd naturyta.

Mikroklimatreglering:

- K25: Halvöppen vegetation, minst två vegetationsskikt.
- K26: Öppen vegetation, ett vegetationsskikt.
- K28: Lövsugga från träd.

Pollination:

- K30: Pollinatörsgynnande yta.

Kartering av ekosystemtjänster (nuläge).

Bebyggelse

Inom planområdet finns det en bensinstation vars verksamhet lades ner 2015. Stationsbyggnad och bilverkstad uppfördes i början av 1960-talet och verksamheten har sedan dess byggts ut med butik- och lagerlokal. Byggnaderna har sedan 2015 förfallit och drabbats av stora vattenskador vilket har lett till att byggnaderna behöver rivas.

I januari 2022 förvärvade Nyköpings kommun fastigheten med bensinstationen, Nälberga 2:2, med avsikten att riva byggnaderna och sanera marken i syfte att kunna tillåta en annan markanvändning på platsen. Annan markyta i Tystberga är planlagd för drivmedelsverksamhet.

Utöver bensinstationen består marken inom planområdet främst av parkmark. En asfalterad vändslinga för buss är belägen i nordöstra delen av planområdet och är en funktion som måste finnas kvar på platsen.

Bild som visar på befintlig bensinmack inom planområdet.

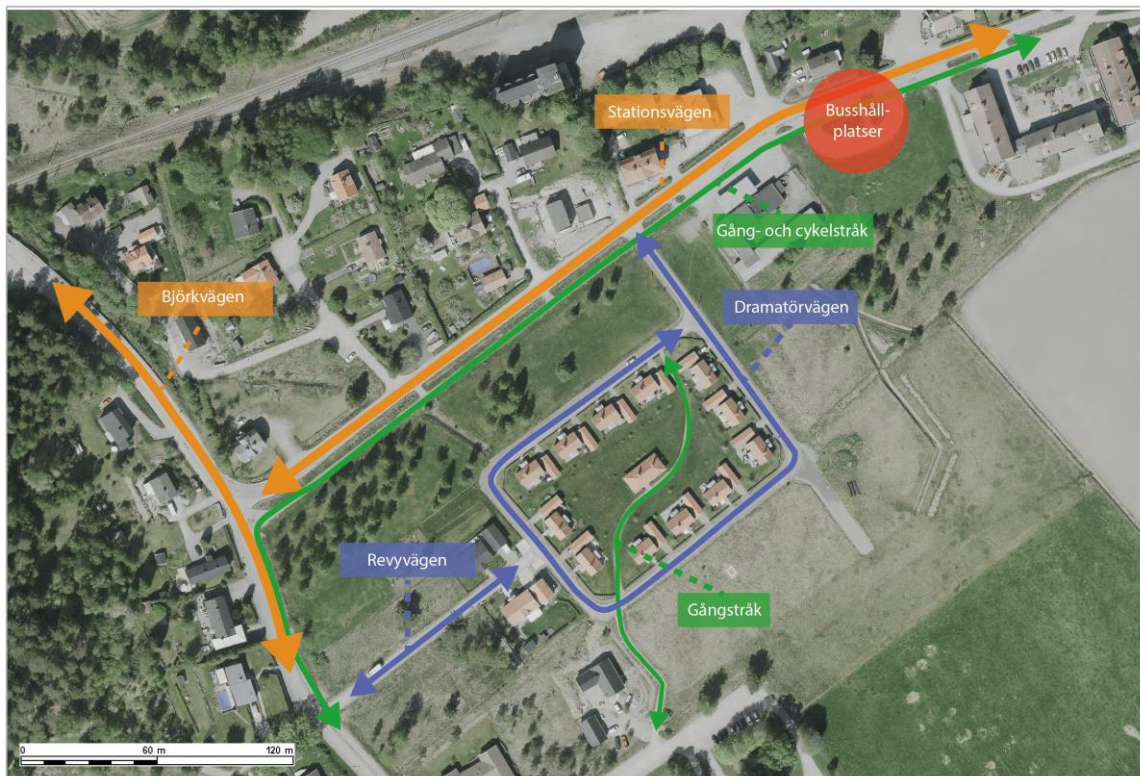
Trafik

Planområdet nås idag från Stationsvägen-Dramatörvägen i norr och Björkvägen-Revyvägen i väster. Norr om planområdet går Stationsvägen som utgör den naturliga entrén in till Tystberga och är det centrala tråket i orten. Under de dialoger som genomfördes tidigt under planprocessen framkom att de flesta av ortens viktigaste målpunkter, såsom livsmedelsbutik, café och restaurang, ligger längs Stationsvägen.

Längs den del av Stationsvägen som passerar planområdet råder hastighetsreglering om 40 km/h. Separerad gång- och cykelbana löper parallellt med såväl Stationsvägen som Björkvägen. Ett avskiljande dike löper emellan vägbanan och GC-banan. Den separerade gång- och cykelbanan fortsätter in i Tystberga och vidare sydöst mot Tystberga skola, och erbjuder därmed säkra skolvägar med få konfliktpunkter. Årsmedeldygnstrafiken (ÅDT-talet) längs Stationsvägen är 1718 fordon rörelser/dygn.

Tystberga busshållplats ligger inom planområdet och trafikeras av linjerna 555, 557, 656 och 710. Bussarna går i båda riktningar, både mot Nyköpings tätort, men även mot Vagnhärad/Trosa och Studsvik. Hållplatserna i båda riktningar måste finnas kvar och bussar måste kunna vända i båda riktningar.

Genom bostadsområdet söder om planområdet går en grusad gångväg som fortsätter mot bebyggelsen i sydvästra Tystberga.

Karta som visar på gator, gc-vägar och busshållplatsers lokalisering.

Kulturmiljö

Det finns inga utpekade kulturmiljövärden eller påträffade fornlämningar inom planområdet.

Sociala aspekter

I Tystbergas tätort bor ca 900 personer. Befolkningsammansättningen är i stora drag i linje med kommunens befolkningsammansättning. Andelen äldre (65+) är dock något högre än genomsnittet medan andelen i åldersgruppen 16-24 är lägre jämfört med kommunen i stort. Inflyttningen är något större än utflyttningen, år 2020 flyttade 146 personer till Tystberga medan 126 personer flyttade från orten.

Under de dialoger som ägde rum inom ramen planarbetet så framkom det att flera platser i Tystberga upplevs som otrygga i dagsläget. Allmänt tillgängliga mötesplatser är få i antalet och är av bristande kvalitet. Ortens lekplatser lyftes exempelvis av barn och unga som dåligt övervakade och upplysta.

Service

I Tystberga finns betydelsefull lokal service i form av livsmedelsbutik, skola (F-6), grupp- och serviceboende, äldreboende, räddningstjänst, återvinning och

restaurang. 6,5 kilometer nordöst om Tystberga ligger Ökna jordbruksgymnasium.

Under de dialoger som genomfördes vid planarbetets uppstart betonades att planområdet ligger längs ett centralt servicetråk i orten. Flera servicefunktioner och viktiga målpunkter för de boende i orten ligger i nära anslutning till planområdet, se Bild 1. Det är även lätt att ta sig från planområdet till närliggande skolor, fritidsaktiviteter och mötesplatser.

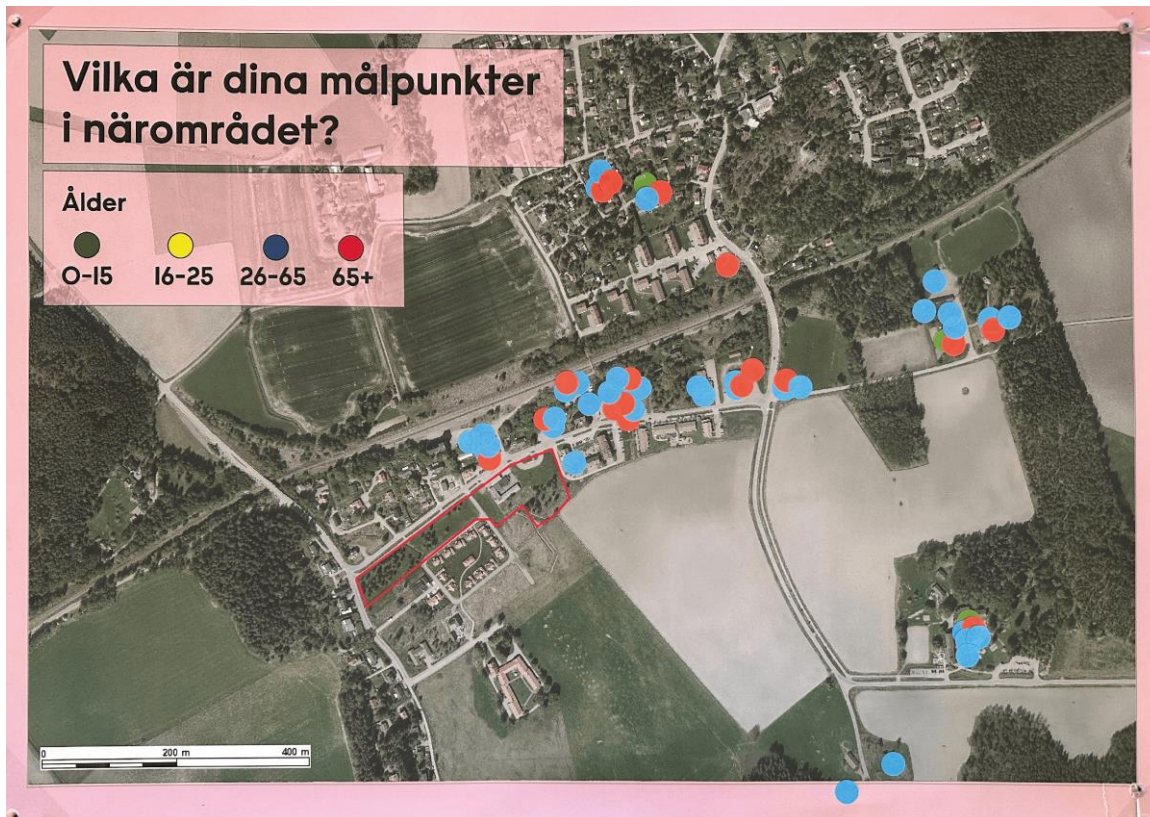

Bild föreställandes en av kartorna från dialogarbetet som visar på var ortens målpunkter är lokaliserade. Kartan visar på en koncentration runt Stationsvägen.

Geotekniska förhållanden

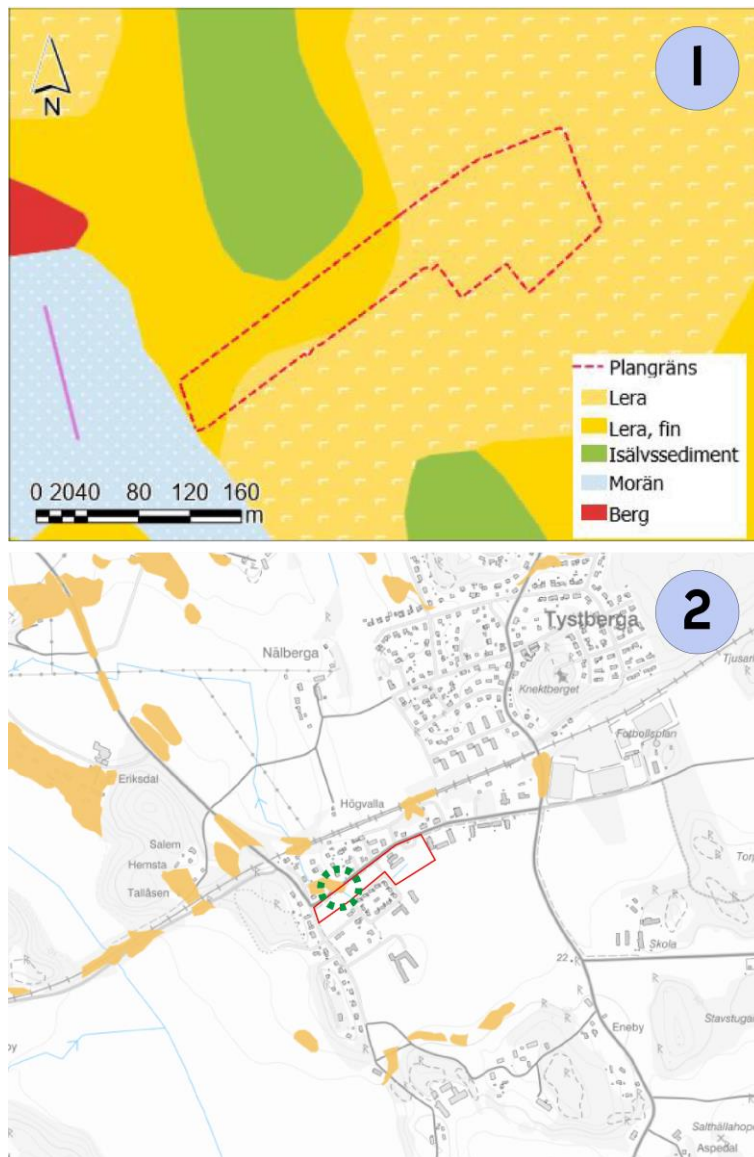
Enligt jordartskartan från SGU utgörs planområdet av täta jordarter (lera). Detta innebär att förutsättningarna för infiltration av dagvatten är begränsad.

Västerut består området i huvudsak av morän och i norr och söder finns inslag av isälvsediment (sand, grus och sten). Morän och speciellt isälvsavlagringen har högre infiltrationsförmåga än lera (se Karta 1).

Inom planområdet finns ett utpekat område med förutsättningar för skred i finkornig jordart (se Karta 2). Risken för skred gäller i huvudsak för området norr om Stationsvägen. Detta beror på jordarten och sluttningen vid fastigheten Nälberga 1:26 norr om planområdet, samt på grund av höjdskillnaden kring vattendraget genom fastigheten Nälberga 1:13. För det aktuella planområdet och inom Nälberga 1:141 råder viss skredrisk för området närmast vattendraget ut mot Stationsvägen, men i övrigt är marken

platt, och kommunen ser inte att vattendraget har en sådan storlek att det skulle kunna uppstå höga flöden som eroderar kanterna eller skapar ökad vattenmättnad i någon större omfattning. Finkorniga jordarter är mer skredbenägna än friktionsjordar, men med tanke på de små höjdskillnaderna bedömer kommunen riskerna för rotationskred eller släntskred som mycket små. En geoteknisk bedömning inför val av grundläggningsmetod behöver dock göras i projekteringskedet.

Planområdet är utpekat som lågriskområde för radon.

Karta 1 visar på platsens geologiska förhållanden. Karta 2 visar på SGU:s kartering över riskområden för skred i finkornig jordart.

Hydrologiska förhållanden och dagvattenhantering

Marken inom planområdet är flack med lokala lågpunkter. Planområdet ligger låglänt då det runtom området finns ett berg i väst och mindre höjder i söder och norr. Nordväst om planområdet finns en sänka genom vilken planområdet

avvattnas. Österut finns en flack åker med samma nivå som inom planområdet (se Karta 1). Genom planområdet löper idag ett antal diken som avleder vatten från stora delar av Tystberga. En tolkning av kända flödesriktningar och dimensioner i nätet kan ses i Karta 2. Stora delar av Tystberga och närliggande åkrar avvattnas genom planområdet, uppskattningsvis mellan 59-82 hektar. Vattnet leds i diken som kulverteras under Dramatörvägen och leder vidare norrut. De flöden som leds via ledningar till planområdet är större än den utgående kapaciteten. Därtill tillkommer yttlig avrinning. I och med att marken består av lera är möjligheterna till lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) ytterst begränsat.

Planområdet har Sibbostäk som recipient, som i sin tur mynnar ut i Sibbofjärden. Dessa recipienter har måttlig respektive dålig ekologisk status och uppnår inte god kemisk status. De kräver båda förbättringsåtgärder i form av reduktion av fosfor och kväve.

I Nyköpings kommun eftersträvas en långsiktigt hållbar dagvattenhantering då risken för översvämning i samband med mer extrema regn förväntas öka på grund av pågående klimatförändring. Kommunen saknar en antagen dagvattenstrategi, men dagvattenhanteringen ska ske på ett hållbart sätt och inkluderas i kommunens planprocess. Vidare ska föroreningsituation och recipientens känslighet utifrån aktuella miljö kvalitetsnormer (MKN) styra dimensionering och utformning av dagvattensystem.

Karta som visar att planområdet är lokaliserat låglänt i landskapet.

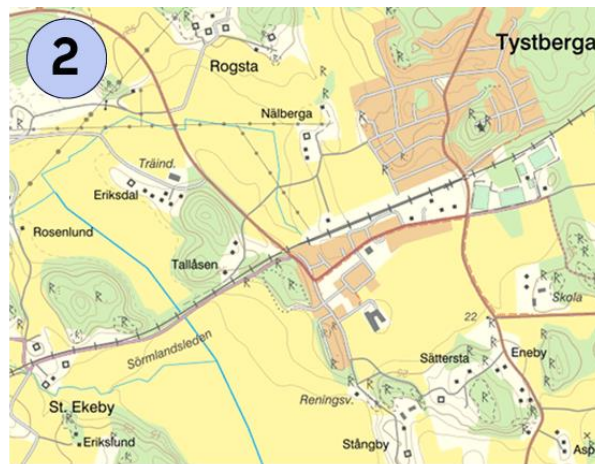
Karta som visar på kända flödesriktningar och dimensioner i dagvattennätet.

Strandskydd

Kommunens ekologer har studerat historiska kartor och kommit fram till att **strandskydd inte råder** eftersom det inte tydligt framgår att diken inom planområdet (markerade med blått och rött i Karta 1) har naturligt ursprung.

Dikena, som hänger samma genom kulvert under befintlig bebyggelse och därmed är ett och samma, har funnits över lång tid och länge avvattnat åkermark. Diket ansluter till ett större huvuddike som senare mynnar i Sibbofjärden (se Karta 2). Historiska kartor visar att både det aktuella diket och huvuddiket löper eller har löpt genom öppna brukade marker under väldigt lång tid (se Karta 3 och 4). Att de framställs som väldigt raka i kartunderlaget tyder på att de är grävda diken där det tidigare varit våtmarksområden i den naturliga lågpunkten i landskapet.

Utifrån kartunderlaget går det inte att utesluta att diken inom planområdet är grävda för att öka produktionen på åkermarken och leda bort vatten från bebyggelse och vägar. Därmed råder inte strandskydd för det aktuella diket.

Karta 1. Flygfoto (nutid) som visar de aktuella dikena, markerade med blått och rött. Dikena hänger samman med kulvert under bebyggelsen.

Karta 2. Dagens terrängkarta som visar att efter att diket passerat i kulvert genom Tystberga löper genom åkermark och ansluter huvuddiket i höjd med Rosenlund.

Karta 3. Ekonomiska kartan från 1960 som visar hur diket löper genom åkermark, bebyggelsen i Tystberga och sedan norrut genom åkermark i raka diken och ansluter huvuddiket i höjd med Rosenlund.

Karta 4. Generalstabskartan från 1908 visar att ett dike avvattnat åkermarken till huvuddiket som sedan löper söderut förbi Stångby och mynnar i Sibbofjärden.

Buller

Planområdet domineras främst av buller från biltrafiken på Stationsvägen och tågtrafiken på Södra Stambanan. Enligt förordning 2015:216 om trafikbuller vid bostadsbyggnader, och de ändringar som presenteras i förordning 2017:359, gäller följande riktvärden för buller från spårtrafik och vägar. Buller från spårtrafik och vägar bör inte överskrida:

- 60 dB(A)ekvivalent ljudnivå vid en bostadsbyggnads fasad, och
- 50 dB(A)ekvivalent ljudnivå samt 70 dB(A)maximal ljudnivå vid en uteplats om en sådan ska anordnas i anslutning till byggnaden.

Enligt förordning (2017:359) så gäller för en bostad om högst 35 kvadratmeter, i stället för vad som anges i första stycket, att bullret inte bör överskrida 65 dB(A)ekvivalent ljudnivå vid bostadsbyggnadens fasad.

Om den ljudnivå som anges i punkterna ovan ändå överskrids bör:

- Minst hälften av bostadsrummen i en bostad vara vända mot en sida där 55 dB(A)ekvivalent ljudnivå inte överskrids vid fasaden, och:
- Minst hälften av bostadsrummen vara vända mot en sida där 70 dBA maximal ljudnivå inte överskrids mellan kl. 22.00 och 06.00 vid fasaden.

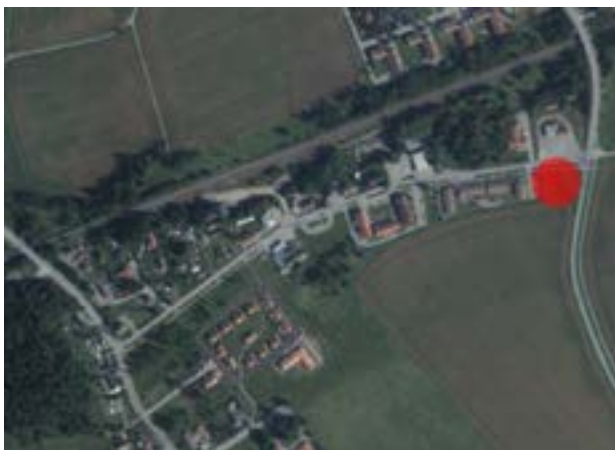
Om den ljudnivå på 70 dB(A)maximal ljudnivå som anges i föregående stycke ändå överskrids, bör nivån dock inte överskridas med mer än 10 dB(A)maximal ljudnivå fem gånger per timme mellan kl. 06.00 och 22.00.

Risk för olyckor

Ca 200 meter öster om planområdet, längs med Stationsvägen, finns en planlagd yta för drivmedelsförsäljning. I dagsläget bedrivs ingen sådan verksamhet på fastigheten, men kommunen anser att det är en potentiell riskkälla då en sådan verksamhet skulle kunna etablera sig på fastigheten i framtiden.

En eventuell bensinstation hade medfört en risk för brandfarliga vätskor. Den del av Stationsvägen som passerar planområdet är även en utpekad sekundärled för farligt gods. I dagsläget finns dock inga dokumenterade målpunkter i närområdet för denna typ av transporter bortsett från en fåtal bränsletransporter till närliggande gårdar. Studsviks verksamheter har uppgett att deras transporter passerar planområdet när väg 219 är avstängd, men det finns inga uppgifter om att detta återkommande sker.

Utöver Stationsvägen är Nyköpingsbanan en närliggande riskkälla. Järnvägen ligger ca 90-100 meter norr om planområdet. Dessa två riskkällor har beaktats i riskutredningen som beskrivs i nästa kapitel (*Konsekvenser av planens genomförande*).

Karta som visar på den fastighet som idag är planlagd för drivmedelförsäljning.

Markföroreningar

Lantmäteriets historiska ortofoton visar på att området har använts som odlingsmark. Enligt uppgifter från länsstyrelsernas nationella databas över potentiellt förorenade områden (EBH-stödet) har en cistern innehållandes bekämpningsmedel stått på platsen från 1940-tal och fram till 1961. Vid intervjuer med boende på platsen har det framkommit att cisternen rostade sönder innan den avlägsnades. Ungefärligt läge finns markerat i Karta 1.

Karta som visar på ungefärlig placering av cistern.

Teknik

Vatten- och avlopp

Nyköpings vatten är huvudman för vatten- och avloppsledningarna i Tystberga. I Tystberga finns kapacitet i såväl vattenverk som reningsverk för ett tillskott på nya bostäder och verksamheter. Dock finns det vissa tekniska brister som på sikt behöver åtgärdas, som problem med ovidkommande vatten och trånga sektioner i vattenledningsnätet. Innan marken markanvisas behöver anslutningsmöjlighet till VA säkerställas.

I Tystberga råder även lågt vattentryck i befintliga brandposter som understiger kraven vid släckningsarbeten. Kommunen arbetar i dagsläget fram en brandvattenstrategi där frågan behandlas strategiskt. Tills vidare föreslås släckningsarbeten lösas på samma sätt som idag, där mer vattenresurser

skickas ut till orten. Släckningsarbeten får även stöttning av det lokala värnet inom orten.

Avfall

Varje enskild fastighetsägare uppmuntras till att källsortera och återvinna sitt avfall. Miljöbodas kan uppföras inom kvartersmark för bostadsändamål. Närmsta återvinningscentral ligger ca 200 meter från planområdet, söder om Södra stambanan.

El & tele

Vattenfall har telenät i Tystberga. Anslutning är möjlig. Kontakt med ledningsägare fordras.

Fiber

Gästabudstaden har dataledningar i Tystberga. Anslutning är möjlig. Kontakt med ledningsägare fordras.

Konsekvenser av planens genomförande

Natur och ekosystemtjänster

I och med att fler ytor inom planområdet hårdgörs och tas i anspråk behöver kvalitén på grönytorna inom planområdet öka. I och med att grönytorna krymper behöver fler ekosystemtjänster samsas om samma ytor. Då en uttalad ambition med planen är att skapa en ny, grön stadsdel har kommunen använt sig av verktyget QGYF för att beräkna grönytefaktor även på planförslaget. Nedan följer ett antal rekommendationer för att bibehålla en grönytefaktor på minst 2.65 vid planens genomförande.

Allmän plats

För allmän platsmark föreslås ett antal åtgärder som ökar kvaliteten på grönytorna då de minskar i storlek i och med planförslaget.

- För parkytorna ut mot Stationsvägen i väster och runt det befintliga diket så försvinner natur- och parkytor för aktiviteter. För att kompensera denna förlust så föreslås åtgärder i form av fler träd och buskar som bidrar till en varierad, artrik miljö. Delar kan med fördel lämnas som äng och brynsmiljö.
- I den nya stadsdelsparken försvinner inga befintliga ekosystemtjänster mer än att ytorna minskar på grund av tillkommande bebyggelse. För att kompensera detta föreslås ökade möjligheter till aktivitet och rörelse, pollinerande träd och växter, samt ett val av växter som bidrar till värden för stadsbilden.
- I naturområdet och runt det befintliga diket ska befintliga träd sparas i så stor utsträckning som möjligt. Diket som löper genom området föreslås anpassas för att kunna hantera stora dagvattenvolymer.

Föreslagen grillplats bidrar till rekreativa värden och den befintliga ängsmarken optimeras för ökad artrikedom.

Kvartersmark

Analysen av grönytefaktor visar på behovet av att tillföra gröna kvaliteter även på kvartersmark. Detta som konsekvens av att gröna ytor tas i anspråk för bebyggelse och hårdgjorda ytor. Grönytorna ska vara tillräckliga i sin utbredning och bidra till goda boendemiljöer, gynna dagvattenhanteringen, en god ljudmiljö och social samvaro.

1. Hårdgörandegraden inom kvartersmarken regleras med hänsyn till dagvattenutredningen till 0,5. Detta innebär att resterande ytor säkras för planteringar och infiltrering av dagvatten. Växtligheten i de privata gårdsrummen och trädgårdarna stärker den biologiska mångfalden och bidrar till en bättre luftkvalitet.
2. Genom att minska hårdgörandegraden, genom exempelvis uppfarter i grus/gräsarmerad betong eller om gröna tak anläggs, så ökar grönytefaktorn inom kvartersmarken. Om gröna tak (ca 100 mm) anläggs kan upp till 50% av årsvolymen av dagvatten magasineras, enligt Svenskt Vattens publikation P110.
3. För att planen inte ska bidra till en för låg grönytefaktor, och därmed riskera bristande kvaliteter i den framtida utemiljön, krävs att kvartersytorna har minst två vegetationsskikt (d.v.s. både träd och buskar/perenner/gräs), genomsläpplig vegetationsklädd naturyta (på minst 50% av kvartersmarken), grönskande gårdar som visuellt ger intrycket av en grön stadsbild och odlingsmöjligheter.

Bild föreställandes ekosystemskartering i QGYF för planförslaget.

Dagvattenhantering och miljö kvalitetsnormer

Stora ytor avvattnas genom planområdet vilket innebär både en översvämningsrisk, men också en möjlighet till att bidra till en hållbar dagvattenhantering i Tystberga. För att uppnå miljö kvalitetsnormerna (MKN) för Sibbostäks och Sibbofjärdens avrinningsområden behöver belastningen av näringsämnen i form av kväve och fosfor minska.

Till detaljplanen har Ramboll genomfört en dagvattenutredning. Dagvattenutredningens flödes- och fördröjningsberäkningar baseras på beräkningsmetoder från Svenskt Vattens publikation P110 och aktuella krav där flöden vid ett 20-årsregn ska fördröjas lokalt innan det passerar utloppet norrut. I utredningen har ett antal olika lösningar undersökts. En lösning som har undersökts närmare är anläggandet av 2 st dagvattendammar som är dimensionerade för att rena de ytor som avvattnas genom planområdet. Dammarna syftar således till att minska Tystbergas utgående belastning av näringsämnen och andra föroreningar. Denna systemlösning hade kunnat minska hela mängden fosfor och kväve som lyfts i recipientens åtgärdsförslag. En sådan lösning är dock kostsam och kräver ytterligare investeringar.

Ett alternativ är att anpassa multifunktionella skyfallsytor runt det befintliga diket, som kan fördröja en volym på 700-900 m³ i öst och 300-500 m³ i väst. Detta alternativ ger dock inte samma positiva effekt på MKN för Sibbostäk, men är mindre kostsam. De ytanspråk som krävs för åtgärden säkras i detaljplanen via markanvändningarna Park i väster och Natur i öster. Utformningen och höjdsättningen av dessa ska detaljstuderas i kommande projektering, hänsyn ska då tas till befintliga träd i området. En principskiss på hur en sådan höjdsättning ser ut visas i Bild 2. Särskilt inom naturområdet bör så många träd som möjligt bevaras. Detaljplanen möjliggör för både dammar och multifunktionella skyfallsytor runt det befintliga diket.

För ny lokalgata väst om Dramatörvägen föreslås att denna anläggs med tvärfall norrut och avvattnas via ett uppsamlade dike. I plankartan har den nya lokalgatan en bredd på 5 meter, vilket inkluderar dessa ytor för dagvattenhantering.

För att säkra en hållbar dagvattenhantering i området har följande planbestämmelser lagts in i plankartan:

1. Ytanspråken som krävs för anläggandet av dagvattendammar eller skyfallsytor har säkrats genom markanvändningarna Park och Natur.
2. En allmän planbestämmelse om att 50% av ytan ska vara genomsläpplig.

Bild 1 föreställer föreslagen dagvattenhantering inom planområdet. Bild 2 föreställer en principskiss för utformning och höjdsättning av park- och naturmark.

Skyfall

Två framtida 100-årsregn med klimatfaktor 1,25 har studerats i dagvattenutredningen. Ett med 6 timmars varaktighet och ett med 10 minuters varaktighet. Analysen ger en översiktlig bild av rinnvägar, lågpunkter och potentiellt översvämningskänsliga områden i samband med skyfall.

Karta 1 visar flödesvägar och uppfyllda lågpunkter vid ett 100-årsregn. En betydande lågpunkt är belägen i det östra parkområdet. Lågpunkten har en volym om 1660 m³ och bräddar ut mot Dramatörvägen i sydväst. Området längst i väst är även det utsatt för skyfall då området är instängt. Den nuvarande skyfallssituationen är därmed inte god. Kommande åtgärd för dagvattenhantering måste kunna hantera stora skyfallsvolymer som förbättrar situationen för ett större område än enbart planområdet.

Ny bebyggelse ska skyddas genom en god höjdsättning. Ett krav enligt PBL är att nivån på färdigt golv anläggs över nivån för ett 100-årsregn. Detta regleras med en nivå på färdigt golv på 18 meter över nollplanet. Höjderna anpassas för att säkerställa avrinning från byggnad. För att säkerställa detta rekommenderas minst 5% fall 3 m från fasad, vilket skapar ett behov av en minsta nivå på ca 15 cm ovan gata. Ytor för att hantera stora skyfallsvolymer säkerställs i planen genom markanvändningarna Park och Natur. Föreslagna åtgärder gör att översvämningsrisken minskar. Detta kan anordnas i form av dammar eller svackdiken som kan utformas som en multifunktionell skyfallsyta (se Bild 2). Dessa har kapacitet att fördröja nuvarande, uppskattade, skyfallsvolymer inom planområdet. För att säkra en hållbar skyfallshantering i området har följande planbestämmelser kompletterat plankartan:

- Planbestämmelse om att lägsta nivå på färdigt golv anpassas till befintliga gatunivåer för att säkerställa avrinning från byggnad med minst 5% fall 3 m från fasad, vilket innebär ett säkerhetsavstånd på minst 15 cm i förhållande till gata. Detta kan innebära att marken behöver höjas inom delar av planområdet.

I kvarteret längst västerut finns en lågpunkt där dagvatten idag kan stå högt. Denna yta anses olämplig för ny bebyggelse och bör istället anordnas som en samordnad parkeringslösning eller dylikt. Detta regleras med bestämmelsen

- Marken får inte förses med byggnad.

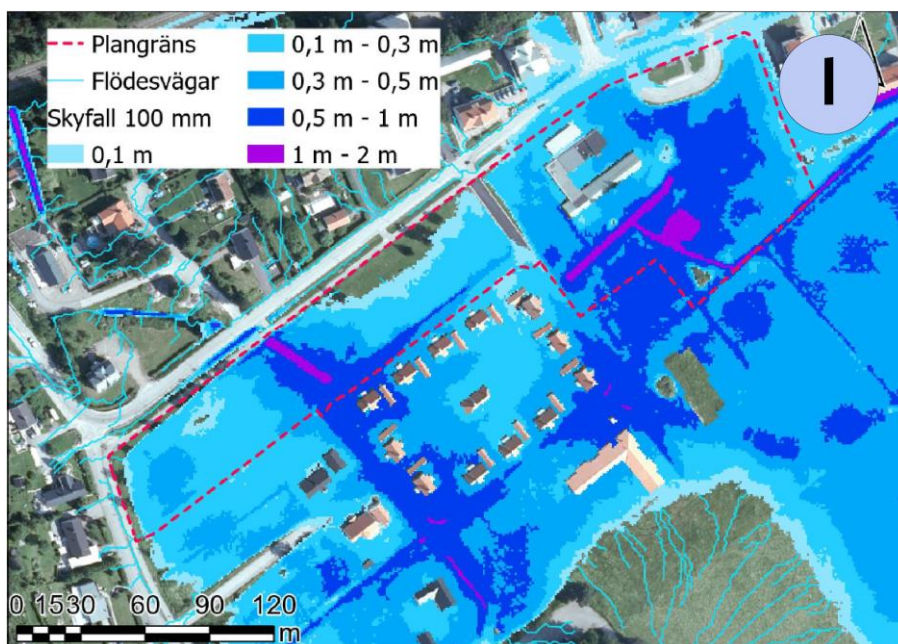

Bild 1 visar lågpunkter som översvämmas vid skyfall.

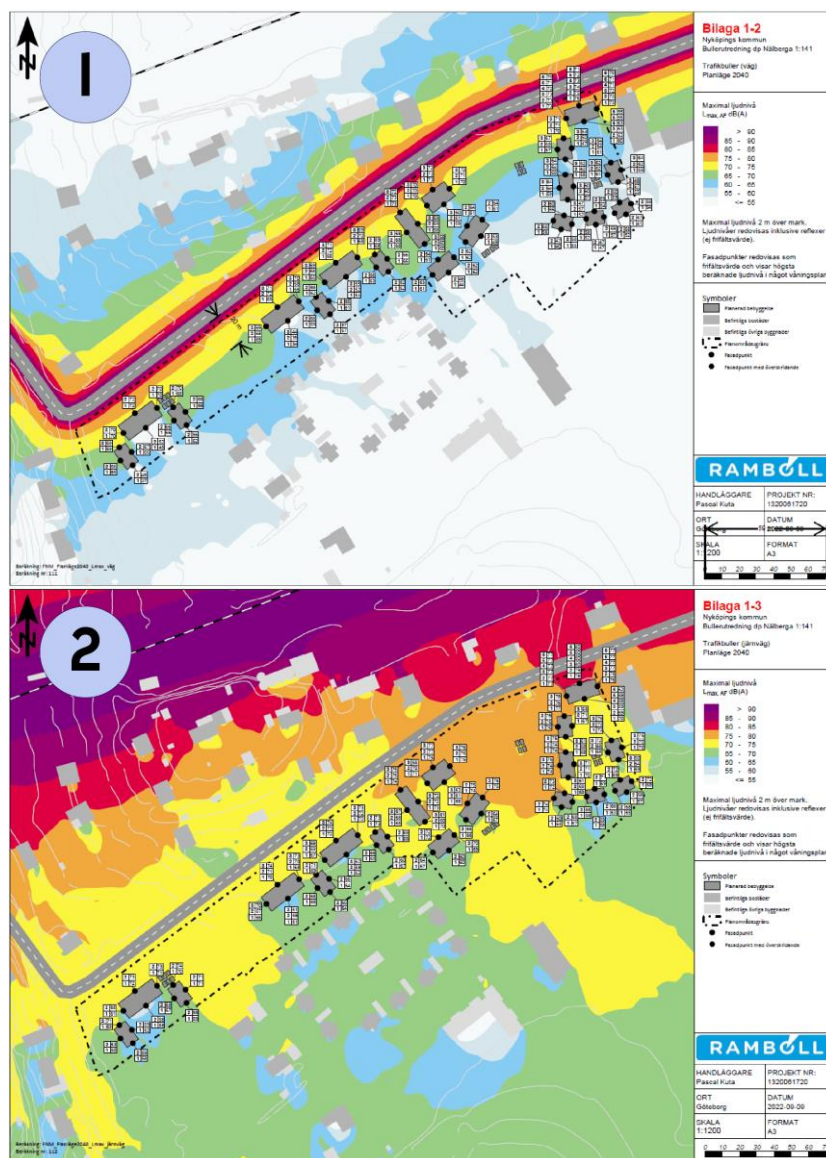
Bild 2 visar förslag på utformning av multifunktionell skyfallsyta.

Omgivningsbuller

En bullerutredning har tagits fram inom ramen för detaljplanen. Trafikbuller från Stationsvägen samt tågtrafik längs med Nyköpingsbanan och kommande tågtrafik längs Ostlänken har särskilt beaktats i utredningen. Beräkningarna av trafikbuller har genomförts enligt den nordiska beräkningsmodellen för vägtrafik (Naturvårdsverket rapport 4653) och spårburen trafik (Naturvårdsverket rapport 4936). Både trafikdatan för vägtrafik och trafikdatan för järnväg har räknats upp för prognosår 2040. Trafikdatan för järnväg har stämts av med Trafikverket.

Bullerutredningen visar att de beräknade ljudnivåerna från väg- och järnvägstrafiken klarar riktvärdena för trafikbuller vid bostadsbyggande. Beräknade dygnsekvivalenta ljudnivåer i planområdet beräknas som högst till 57 dB(A) vid fasad och därmed klaras riktvärdet 60 dB(A) vid fasad vilket innebär att nya bostäder kan uppföras utan ljudkrav enligt Förordning 2015:216. Möjligheterna anses även goda för att anordna en egen eller gemensam uteplats där riktvärdena 50 dBA ekvivalent ljudnivå och 70 dBA maximal ljudnivå kan klaras (se Karta 1).

De maximala ljudnivåerna från järnvägstrafik överskrider 70 dB(A), dock enbart inom en begränsad del av planområdet (se Karta 2). Ljudnivåerna kommer från godstågen som passerar 4 gånger per dygn. Detta innebär att riktlinjerna hålls som säger att den maximala ljudnivån får överstiga riktvärdet på 70 dB(A), men dock inte mer än 10 dB och max 5 ggr/timme under dagtid.

Utdrag från bullerutredning som visar på ekvivalenta ljudnivåer och maximal ljudnivå inom planområdet.

Risk för olyckor

Planförslaget innebär ett avsteg från Länsstyrelsen Sörmlands riktlinjer för ny bostadsbebyggelse inom 150 meter från sekundärled för farligt gods. Genomförd riskanalys visar dock på att en placering av bostäder nära Stationsvägen är möjlig. Riskbedömningen belyser att riskerna från Stationsvägen och Nyköpingsbanan är acceptabelt låga var för sig, och kräver således inte några riskreducerande åtgärder. Den sammanvägda risken hamnar dock inom ALARP-området, vilket innebär att vissa riskreducerande åtgärder krävs (se bild nedan).

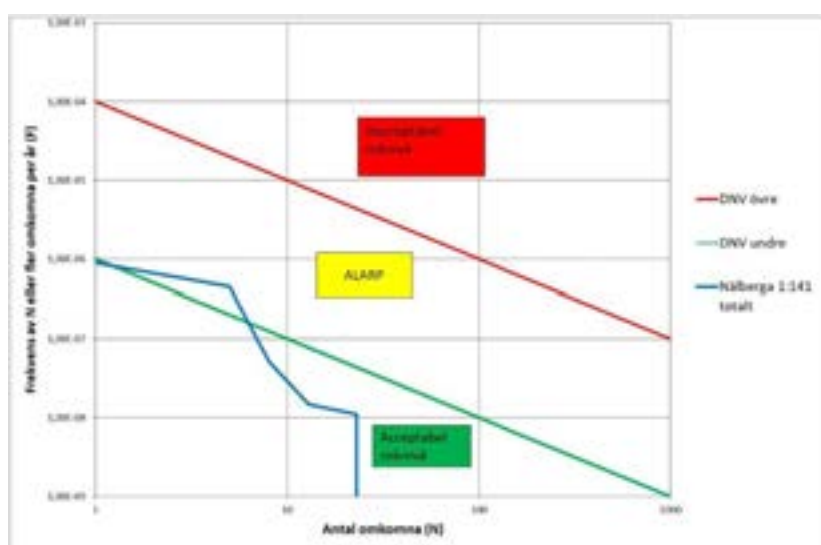
Trots att det i dagsläget inte finns någon drivmedelförsäljning i området så är den mest riskfyllda situationen kollisioner med tankbilar. Även om Riskbedömningen påvisar att sannolikheten för en olycka med farligt gods är låg reglerar detaljplanen likväl att:

- Byggnader får inte uppföras närmare än 15 meter från Stationsvägen. Ett parkstråk separerar ny bebyggelse från Stationsvägen. Avståndet på 15 meter har ritats från Stationsvägens vägkant.
- Uteplatser och balkonger ska i huvudsak riktas söderut.
- b1 - Fasader ska utföras i obrännbart material och uppfylla brandteknisk klass EI 30. Detta gäller de fasader inom 40 meter från Stationsvägen.
- b2 - Bostadshusens taktäckning och takfot ska utföras i obrännbart material.
- Entréer ska finnas i riktning vänd från Stationsvägen.

Riskutredningen pekar även på behovet av ett avåkningsskydd utmed Stationsvägen som minskar risken för avåkningen och att detta bör utformas av gatuingenjör. Kommunen har analyserat platsen och konstaterar följande:

- Sträckan för yrkestrafik har låg hastighet (40 km/h), god sikt och lugn trafikrytm, vilket gör att kommunen har svårt att se behovet av ett avåkningsräcke. Det finns inte heller några målpunkter på respektive sida om vägen som gör att vägen korsas i någon betydande utsträckning.
- Hastigheten är sänkt vid passagen över järnvägen, vägen sluttar därefter nedåt vid nerförsbacken in till Tystberga och följs av en vänstersväng in till orten. Hastigheten är dock låg och denna del av vägen är redan förstärkt med ett avåkningsräcke. Tung trafik har annars möjligheten att fortsätta rakt fram på vägen nerför backen om det skulle behövas.

Kommunen anser därför att avåkningsräcken inte anses nödvändigt i större utsträckning än vad som redan finns på platsen. Om ett räcke ändå anses behövas är den rimligaste åtgärden i så fall vore att se över det befintliga räcket och möjligtvis förlänga det något i kurvan in till Tystberga. Det befintliga räcket har dock fungerat på ett tillfredsställande sätt hittills.

Graf som visar på den sammanvägda risken inom planområdet.

Sociala aspekter

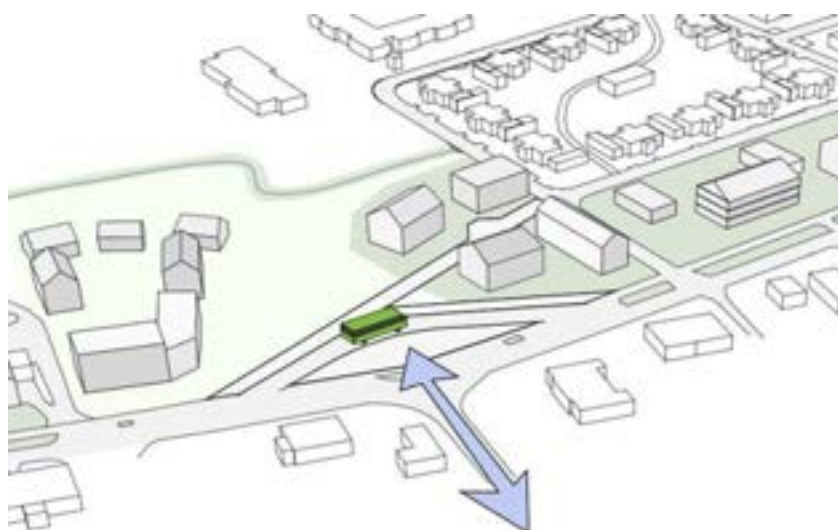
Detaljplanen bedöms leda till en ökad social hållbarhet i Tystberga. Planprocessen har haft ett stort fokus på medborgardeltagande, där flera olika dialoger och workshops har genomförts med boende i samhället. Processen och resultatet från dialogerna redovisas i separat bilaga. Dialogerna syftade till att lära känna platsen och undersöka hur den används, vad medborgare uppskattar med Tystberga och vilka typer av funktioner som saknas i orten.

Detaljplanen möjliggör för en ny landsbygdspark i Tystberga. En trygg och centralt belägen och inbjudande park med nya möjligheter för aktiviteter, lek och rörelse för alla åldrar var något som efterfrågades av de boende i orten. Flera av de befintliga lekplatserna upplevs som otrygga och är dåligt upplysta, vilket framkom under dialogerna med barn utanför Tystbergas skola. En landsbygdspark som har ett fokus på lek och rörelse syftar till att bidra positivt till ortens utveckling.

Ny bebyggelse bör i så stor grad som möjligt placeras på ett sätt som bidrar positivt till övervakningen och tillgängligheten av den allmänna parkytan.

Riksintressen

Ett genomförande av planen bedöms inte påverka något riksintresse negativt. Detaljplanen har tagit hänsyn till ett eventuellt genomförande av en ny tågstation längs med Södra stambanan. Om ett tågstopp skulle byggas och Tystberga utvecklas söderut, likt aktuellt planförslag, skulle det innebära att det nya tågstoppet får en centralt belägen plats i Tystberga. Gångstråket söderut leder då direkt till stadsdelsparken, torget och busshållplatsen. Detta skapar en välkomnande miljö för framtida tågresenärer, samt goda förutsättningar för hållbart resande.

Riksintresse järnväg

Illustration som visar busstorgets närhet till järnväg.

Risk för skred

Inga särskilda åtgärder vidtas i detaljplanen med hänsyn till risk för skred. Placeringen av ny bebyggelse har anpassats så att nya byggnader inte tillåts i närhet till SGU:s utpekade riskområde för skred i finkornig jordart. Detta område har planlagts som park. En geoteknisk bedömning inför val av grundläggningsmetod behöver göras i projekteringskedet.

Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap. miljöbalken

Planförslaget bedöms inte ha någon påverkan som rör hushållningsbestämmelserna enligt 3 kap. miljöbalken.

Trafik

Planförslaget bedöms möjliggöra för ca 40 nya hushåll inom planområdet. Detta innebär en beräknad ökning på ca 160 dygnsrörelser av motorfordon längs Stationsvägen/Björkvägen. Kommunens bedömning är att en sådan ökning är godtagbar då det befintliga vägnätet har god kapacitet. Planen möjliggör inte för några nya infarter ut mot Stationsvägen, i enlighet med Trafikverkets önskemål. En ny angöringsgata föreslås i stället ut mot Björkvägen. Gatan föreslås bli enkelriktad och ska ansluta till Björkvägen i väster. För att kunna lösa avfallshantering till det nya området i väst ska gatan ha en bredd på minst 3,5 meter, i enlighet med Nyköping kommuns tekniska handbok.

Gång- och cykeltrafik

Den nya lokalgatan mellan Dramatörvägen/Björkvägen skapar en ny konfliktpunkt i mötet mellan gång- och cykeltrafikanter och motordrivna fordon. Kommunens bedömning är att detta inte innebär någon större konflikt då antalet kommande fordonsrörelser längs denna gata bedöms som mycket få i antalet. Alternativet är att en vändplan anläggs i slutet av nya lokalgatan, vilket dock anses innebära negativa konsekvenser i och med platsens funktion som viktig entrépunkt in till Tystberga.

Kollektivtrafik

Detaljplaneförslaget innebär att de befintliga busshållplatserna måste flyttas något västerut längs Stationsvägen. Busshållplatserna och bussens vändplan föreslås integreras i den nya torgytan som ligger strax väster om funktionens befintliga läge. Den nya torgytan ska erbjuda goda möjligheter för cykelparkering och gestaltas på ett sätt som främjar tryggheten på platsen. Åtgärderna syftar till att främja ett hållbart resande i Tystberga.

Markföroreningar

Provtagningar inom planområdet har visat att läckage från cisternen norr om Stationsvägen inte har påverkat de övre delarna av marken. Föroreningar har dock påträffats i grundvattnet och informationen har delgetts kommunens tillsynsmyndighet.

Vid markprovtagningen har enstaka metaller samt PAH påträffats med halter över riktvärdet för känslig markanvändning (KM) i fyra av fem provpunkter. Kartan visar de ämnen som överskrider riktvärdet för KM i respektive provpunkt. Det går inte att utesluta att påträffade halter av metaller härrör från naturliga halter i torrskorpeleran.

Utredningen fastställer att det finns ett behov av sanering, och rekommenderar att ytterligare markundersökning av området bör genomföras med syfte att avgränsa den påträffade föroreningen i mark inför exploatering. Inför schaktning bör en 28 §-anmälan enl. Miljöbalken upprättas och skickas in till tillsynsmyndigheten. Massorna som inte ska återanvändas ska skickas till en godkänd mottagningsanläggning, med transportör som har erforderliga tillstånd.

Fastigheten Nälberga 2:2, som idag utgörs av en bensinmack, håller i dagsläget på att rivas inför kommande marksanering.

Karta som visar på var halter över riktvärdet för KM har påträffats inom planområdet.

Fastigheter och rättigheter

För att kunna lösa angöringen till det föreslagna området längst i öst inom planområdet så föreslås att befintlig infartsväg till kvarteret samordnas med grannfastigheten Nälberga 3:1. Fastighetsägaren har underrättats. Detta löses genom att en ny gemensamhetsanläggning skapas som ansvarar för infarten. Detta regleras med hjälp av bestämmelsen:

- g1 - Markreservat för gemensamhetsanläggning.

Genomförandefrågor

Mark- och utrymmesförvärv

Nyköpings kommun äger i princip all mark inom planområdet. Därmed kommer inlösen av mark för exempelvis bildande av allmän plats inte vara nödvändigt. Den enda marken som inte ägs av kommunen är infartsvägen till kvarteret i öster.

Fastighetsrättsliga frågor

Allmän plats i Tystberga har enskilt huvudmannaskap vilket även gäller för de allmänna platserna i denna detaljplan.

Vid arbetet med detaljplanen omfattas planområdet av två fastigheter; Nälberga 2:2 och del av Nälberga 1:141. En del av planarbetet är att ta fram förslag på ny fastighetsindelning. Kommunen ansvarar för ansöka om förrättning hos Lantmäteriet.

Fastigheten Nälberga 3:1 berörs av en bestämmelse om att befintlig infart nu planläggs som ett markreservat för gemensamhetsanläggning. Detta krävs för att lösa angöringen till det föreslagna området längst i öst. Kommunen anser att alternativet - en parallell infart ut mot Stationsvägen - inte är en bra lösning. Fastighetsägaren har underrättats. En ny gemensamhetsanläggning ska skapas som ansvarar för den gemensamma infarten.

Tekniska frågor

Inom planområdet finns flera ledningsstråk med olika omfattning. Placering av ny bebyggelse har i viss mån anpassats efter dessa ledningsstråk. Främst i den östra delen av planområdet, där det finns en stor spillvattenledning som inte är möjlig att flytta. Ett skyddsavstånd på 3 meter har inrättats från ledningens mitt. Ett u-område går genom det östliga kvarteret. Denna ledning har ett skyddsavstånd på 2 meter från ledningens mitt efter samråd med ledningsägaren. Denna ledning går även intill den befintliga bensinstationen, denna delsträcka ska flyttas och anläggas intill Dramatörvägen. Därför har inget u-område ritats in för denna del av ledningens dragning.

Inom planområdet har vissa markföroreningar påträffats. En utökad utredning behöver genomföras för att avgöra om sanering av marken krävs för att tillåta markanvändning över KM-gräns.

Infrastruktur för vatten, avlopp och dagvatten finns i planområdet. Hur ny bebyggelse ska anslutas behöver analyseras i projektering av den nya byggnationen i området.

Planområdet ligger låglänt i Tystberga vilket innebär att stora mängder dagvatten avvattnas genom planområdet vid regn och skyfall. Därmed behöver anläggningar som kan hantera dagvattnet tillskapas. I dagvattenutredning (Ramboll, 2022) föreslås två möjliga lösningar; en damm i planområdets västra del som kan fördröja och rena dagvattnet, eller skyfallsytor som kräver genomtänkta markhöjder. Utbyggnad av dagvattenanläggningar kring de befintliga diken krävs för att ny bebyggelse kan skapas.

Inom planområdet kommer ny mark för allmän plats skapas, dels en gata i västra delen, dels en park i den östra delen. Utbyggnad av gatan måste genomföras innan nya byggnader tillskapas i den västra delen av planområdet. Projektering och utbyggnad av park är planerad till efter att planen vinner laga kraft.

Den nedlagda bensinstationen måste rivas och marken saneras innan en annan markanvändning kan tillåtas på platsen. Nyköpings kommun arbetar, parallellt med planarbetet, med att förbereda och beställa rivnings- och saneringsentreprenad.

Ekonomiska frågor

Kommunen ansvarar för genomförandekostnader och anläggningar som berör allmän platsmark (plankostnader, förrättningskostnader, utbyggnad av gata, park och GC-väg, ledningar och dagvatten, fastighetsbildning, flyttning av ledningar som inte åvilar ledningsägaren). Därefter överläts skötseln till den lokala vägföreningen.

Fastighetsägaren ansvarar för genomförandekostnader inom egen fastighet.

Ett markreservat för gemensamhetsanläggning planläggs vid den befintliga infarten i planområdets östligaste del. Detta syftar till att lösa angöringsfrågan till det intilliggande kvarteret. Alternativet till detta är att parallella infarter anläggs, vilket kommunen inte anser är en lämplig lösning. Fastighetsägaren har informerats.

Organisatoriska frågor

Exploateringsavtal

Något exploateringsavtal har inte bedömts som nödvändigt då kommunen äger i princip all mark inom planområdet.

Markanvisning

Nyköpings kommun avser att markanvisa all kvartersmark som tillskapas i detaljplanen. Markanvisning kan komma att tilldelas olika entreprenörer.

Tidplan

Planarbetet bedrivs med standardförfarande. Tidplanen är preliminär och kan förändras under arbetets gång.

Samråd: Q1 2023

Granskning: Q2 2023

Antagande i Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden: september 2023

Laga kraft: Oktober 2023

Planeringsunderlag

Kommunala

- Grundkarta daterad 2022-05-09
- Översiktsplan för Nyköping 2040
- Undersökning enligt 6 kap. 6 § miljöbalken (2010:900)

Utredningar

De utredningar som genomförts i samband med, eller som har använts som underlag i planarbetet, är följande:

- Dagvattenutredning, Ramboll, daterad 2023-01-12.
- Markutredning, Ramboll, daterad 2022-09-22.
- Bullerutredning, Ramboll, daterad 2023-01-13.
- Riskutredning, Ramboll, daterad 2022-09-30.

Medverkande i planarbetet samt revidering

Planarbetet har bedrivits på uppdrag av Nyköpings kommun.

Detaljplanen har upprättats av Victor Persson.

Samarbete har skett med Christopher Wisting och representanter från Stadsbyggnadsenheten, Tekniska divisionen Gata/park/hamn och Miljöenheten.

Victor Persson

Planarkitekt, Nyköpings kommun

Bilaga till Detaljplan för Nälberga 1:141

Dialog med boende i Tystberga

Bakgrund

Stadsbyggnadsenheten fick i januari 2022 i uppdrag att ta fram en ny detaljplan för att utveckla centrala delar av Tystberga med nya bostäder och nya mötesplatser. Planprocessen påbörjades under våren och inleddes med ett dialogarbete. Detta gjordes för att förstå hur platsen nyttjas idag, dess befintliga kvalitéer och för att samla in Tystbergabornas egna önskemål om platsens utveckling.

Planprocessen är en demokratisk process och allmänheten bjuds alltid in till att lämna synpunkter på ett förslag i planprocessens samråds- och granskningsskeden. Vid ett samråd har dock detaljplanens utformning redan börjat fastställas. I fallet med den nya detaljplanen för Nälberga 1:141 intog kommunen ett nytt angreppssätt - dialogerna genomfördes i ett tidigare skede än vanligt för att Tystbergabornas åsikter skulle präglade detaljplanen från start. Dessa dialoger och deras resultat beskrivs i denna bilaga.

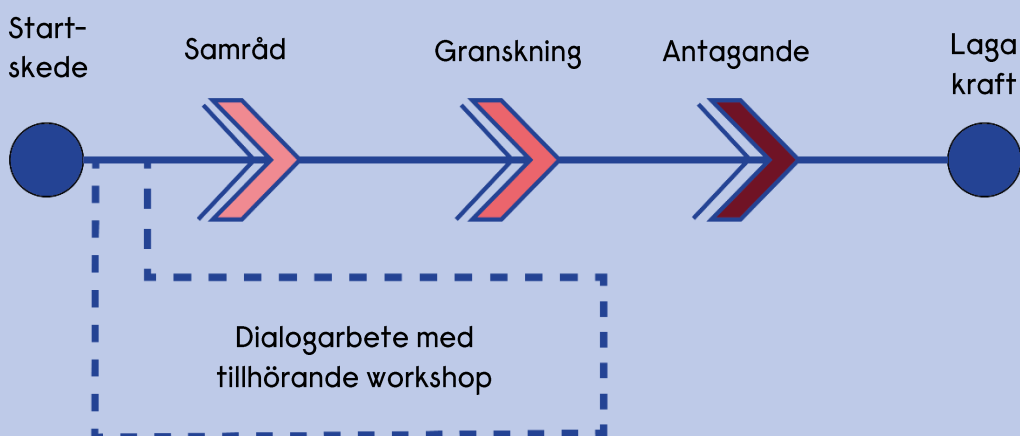

Bild 1. Illustration över planprocessens olika steg.

Syfte

Dialogerna som beskrivs i denna bilaga genomfördes i ett tidigt skede och fyllde flera olika syften. För det första genomfördes detta steg för att införskaffa lokalkännedom om planområdet inför vidare arbete med detaljplanen. Kommunen ansåg helt enkelt att det inte fanns tillräckligt stort kunskapsunderlag om hur Tystbergaborna nyttjade platsen idag. Ur denna aspekt fyller dialogerna ett informativt syfte.

För det andra ville kommunen bjuda in Tystbergaborna till en tidig dialog om platsens utveckling. Genom dialogerna gavs invånarna möjlighet att tycka till om ortens utveckling och vad de anser saknas idag. Invånarnas synpunkter användes här inför detaljplanens utformning, val av funktioner inom planområdet med mera. Genom inkomna synpunkter kan föreslagen exploatering kvalitetssäkras.

Ett tredje syfte är att kommunen ville arbeta mer aktivt med nya medel som bidrar till att stärka den lokala demokratin. Att ha riktade dialoger till barn och unga i Tystberga var även en metod som användes för att stärka denna grups inflytande i enlighet med Barnkonventionen.

Upplägg

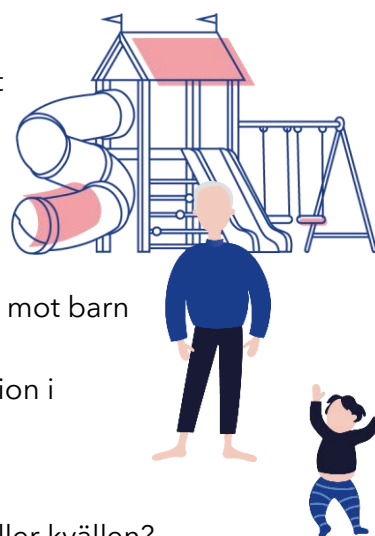
Dialogen genomfördes i tre moment. De första två delarna bestod av fysisk närvaro i Tystberga med syftet att nå en bred grupp människor och få en tydlig bild av nuläget för Tystberga. Frågorna behandlade både det utpekade planområdet och Tystberga i stort. Den sista delen var en fokusgrupp där vissa frågeställningar kunde diskuteras mer ingående i ett workshopformat. Frågeställningarna vid detta tillfälle omfattade enbart planområdet.

Dialog 1 - Utanför Tystberga skola

Första dialoginsatsen genomfördes utanför Tystberga skola. Kommunen var på plats med ett informationstält på parkeringen och pratade med eleverna när de skulle gå hem för dagen. Inför dialogen hade kommunen haft kontakt med den biträdande rektorn samt skickat brev med information till föräldrar.

Frågorna som visades på affischerna i tältet var riktade mot barn och enkelt formulerade. Ambitionen var att få barnens perspektiv kring nuläge samt önskad tillkomst av funktion i Tystberga. Dessa frågor ställdes:

- Hur använder du platsen idag?
- Känns någon plats i området läskig på dagen eller kvällen?

- Finns det någon plats som du tycker om att vara på i området?
- Vad vill du göra mer av på fritiden?

För fråga 1 fanns ett antal förberedda svarsalternativ, fråga 2 och 3 kunde besvaras genom att markera på en karta och fråga 4 kunde besvaras fritt på post-it lappar.

Dialog 2 - Utanför livsmedelsbutiken

Efter dialogen utanför skolan flyttades tältet till parkeringen utanför Coop. Platsen valdes då butiken ligger centralt i Tystberga och utgör en form av mötesplats då många Tystbergabor naturligt passerar platsen. Nya frågor sattes upp i tältet med syftet att vända sig till en så bred målgrupp som möjligt:

- Hur använder du platsen idag?
- Vilka målpunkter finns i området?
- Hur tar du dig till målpunkterna?
- Vilka är Tystbergas kvalitéer?
- Vilka platser upplevs som mindre trygga?

För fråga 1 fanns ett antal förberedda svarsalternativ, fråga 2, 3 och 5 besvarades genom att placera ut markör på en karta, där markörerna hade olika färger beroende på ålder på personen som svarade, och fråga 4 kunde besvaras genom att skriva fritt på post-it lappar.

Under tiden vid Coop informerades det även om fokusgruppstillfället för vilket det även mottogs intresseanmälningar. Anmälning via mejl var också möjligt.

Dialog 3 - Workshop med fokusgrupp

Fokusgruppen ägde rum ca två veckor efter första dialogtillfället. Den genomfördes i matsalen i Tystberga skola och sju personer deltog. Deltagarna hade varierande ålder, kön och yrkesroller. Syftet med fokusgruppen var att diskutera specifika frågeställningar om planområdet mer ingående och på så sätt få en bättre förståelse kring platsens potential att skapa värde för Tystberga. Tre övningar genomfördes under tillfället:

1. I den första hade det förberetts ett antal varierande inspirationsbilder över byggnadstyper och gestaltning, parkmiljöer och utformning av vägar. Det önskade resultatet var

att få synpunkter från varje enskild deltagare över hur planområdet bör exploateras och gestaltas.

2. Övning två gick ut på att göra en virtuell promenad längs planområdet och Stationsvägen med några stopp där deltagarna, i mindre grupper, fick identifiera och beskriva befintliga kvalitéer samt förbättringsmöjligheter utmed sträckan. Promenaden genomfördes med hjälp av bilder från Google-streetview.
3. I den tredje övningen fick deltagarna, återigen i mindre grupper, bygga och rita på en karta över planområdet. Små buggklossar, skisspapper och färgpennor fanns till förfogande. Övningen liknade en workshop där de först kunde arbeta fritt över hela markytan. Efter en stund uppdaterades förutsättningarna genom att stora ledningsstråk markerades på kartorna vilket medförde att viss bebyggelse och angöring behövde justeras. Syftet med övningen var att dels få input kring deltagarnas syn på hur området bör exploateras och i vilken utsträckning, dels att skapa förståelse hos dem för hur olika förutsättningar på platsen påverkar möjligheterna att exploatera ytan.

Resultat – dialog 1 & 2

Under dialogarbetet visade allmänheten upp ett stort engagemang och intresse för projektet och de frågor som ställdes. En variationsrik grupp i ålder, kön och dylikt bidrog med varierande synpunkter. Från första dialogtillfället (vid skolan och Coop) framkom följande information.

Användande av planområdet:

- Få människor använder grönytorna inom planområdet. På frågan om hur platsen används fick svarsalternativet "Jag använder inte platsen" flest röster. I dialog med de boende framkom det att det i dagsläget inte finns någon målpunkt inom planområdet som uppmuntrar till besök.
- Alternativet "Sport & rörelse" fick näst mest röster följt av "Rasta husdjur" och "Sociala aktiviteter". I dialogen med barn och unga berättade någon enstaka att de ibland brukar spela fotboll i området. Av de vuxna var det mycket få som nyttjade platsen i rekreativt syfte, ha picknick och liknande. Däremot nämndes vissa sommaraktiviteter, som exempelvis kubbspel, som ett tänkbart användningsområde. Den gamla bensinmacken upplevs som en "skamfläck" i samhället och skapar en otrygg känsla, särskilt kvällstid. Det är däremot viktigt att drivmedelförsäljning möjliggörs i Tystberga. I dagsläget behöver Tystbergaborna åka långa sträckor för detta vilket många anser är negativt.

Viktiga funktioner och kvalitéer i Tystberga:

- Viktiga målpunkter i Tystberga är livsmedelsbutiken (Coop), skolan, fotbollsplanen, pizzerian, caféet och busshållplatsen. Flera av dessa utpekade målpunkter ligger nära planområdet utmed Stationsvägen.
- Viktiga kvalitéer i Tystberga är den lantliga känslan, kontakt med och närhet till naturen och havet.
- Bebyggelsens småskalighet. De röda seniorboendena i trä, som angränsar till planområdet i söder, lyfts av flera invånare som ett föredömligt inslag i den byggda miljön.

Vad som saknas i Tystberga:

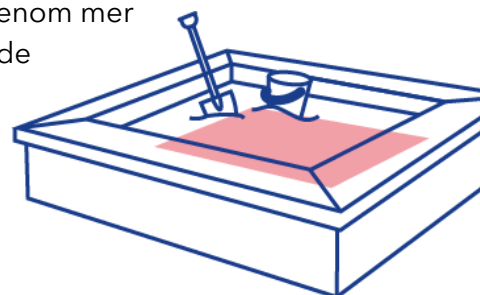

- Lekplatser var det som efterfrågades mest av barn och unga i Tystberga, följt av sportaktiviteter som exempelvis anläggning för cykelsport och friidrott.
- Befintliga lekplatser i Tystberga är otillgängligt placerade och är homogena då de främst riktar sig till och brukas av mindre barn. Både barn och vuxna i Tystberga efterfrågar en trevlig mötesplats med mer varierande funktioner. En park med större variation av fysiska aktiviteter för både barn och ungdomar är ett tydligt återkommande önskemål.
- Barn upplever området vid fotbollsplanen som otrygg kvällstid då den ligger avsidet från resten av bebyggelsen i Tystberga. Detta gör att barn inte vill leka här då det är mörkt ute.
- På frågan om vad som saknas i Tystberga angav den äldre befolkningen att det vore önskvärt med ett nytt tågstopp och möjlighet till drivmedelsförsäljning.
- Hyresrätter och bostäder som lämpar sig för barnfamiljer efterfrågas av de boende i orten.

Värt att understryka är att en del av frågorna gällde Tystberga i ett större perspektiv och inte planområdet i sig, vilket innebär att frågorna inte behandlas i arbetet med detaljplanen. Av dessa var förbättrad kollektivtrafik, cykelväg till hållplats vid E4:an samt ett nytt tågstopp i orten exempel på synpunkter som detaljplanen inte berör.

Resultat – dialog 3

Under fokusgruppen fördjupades dialogarbetet till ett mer kvalitativt samtal och de boende kunde därmed beskriva sina tankar genom mer utvecklade resonemang. Från fokusgruppen framkom följande synpunkter.

Del 1:

- Låga hus med träfasader, gärna röda, symboliserar Tystberga. Referensbostäder som anges är seniorvillorna vid Dramatörvägen. I kontrast till denna bebyggelse nämns mer moderna hus med putsfasader, stora fönster och höghus som något som inte passar in utan skulle förstöra lantkänslan.
- Samtidigt fanns det delade meningar då vissa i fokusgruppen resonerade att det trots allt finns ett behov av både hyreslägenheter och seniorbostäder i Tystberga. Att både leva utan bil och utan möjlighet att förvärva ett eget boende lyfts som en svårighet i orten.
- Ny bebyggelse behöver placeras "luftigt". Tätt exploatering passar inte in i Tystberga. En traditionell stadsgata, med bebyggelse tätt inpå varje sida, anses inte önskvärd för Tystberga. Ny bebyggelse som liknar en mur och som skymmer det omgivande landskapet beskrivs som ett värsta tänkbara scenario.
- Trädplantering längs Stationsvägen ses som ett bra förslag som kan bli ett trevligt inslag i gaturummet.
- Mötesplats, gärna med lekpark, saknas i orten. Funktioner för ungdomar, som exempelvis klättersvamp, är ett mycket önskvärd inslag i en eventuell ny park. Att inte ha fysiska aktiviteter separerade utifrån ålder vore positivt. Idag håller barn till på ett ställe och unga på ett annat.

Del 2:

Vid workshop-momentet skapade alla grupper en relativt varierad exploatering. Dock gick det att urskilja vissa gemensamma nämnare.

Samtliga skapade en högre och tätare exploatering inne vid centrum. Här, i den östra delen, placerades flerbostadshus på upp till 4 våningar. De flesta grupperna föreslog även en lägre exploatering i den västra delen i två våningar, där mycket av de befintliga grönyrtorna bevarades. Intrycket av att man kör in en grönskande landsbygdsort ska bevaras i entréläget. En grupp ritade även in en parkmiljö vid den yta där det idag ligger ett större dagvattendike diagonalt mellan Stationsvägen och Dramatörvägen.

Väl utvecklade grönytor, en lägre bebyggelse som trappar upp in mot centrum, glesst mellan husen och inslag av grönska kan riktlinjerna sammanfattas till inför kommande detaljplan.

Bilder från workhopen.

Slutsats

I kommande planläggning och strukturplan ska föreslagen struktur ta avstamp i resultatet från dialogarbetet. Ambitionen är att den nya exploateringen ska tillskapa ett värde för Tystberga som samhälle, inte bara för den tillkommande bebyggelsen. Dialogtillfällena har gett kommunen ett rikt underlag och en tydligare bild av vad som saknas i orten.

För att uppnå dessa ambitioner är det framför allt tre aspekter som kommunen kommer bearbeta i detaljplanen:

- Tillskapa ett allmänt tillgängligt grönområde med inriktning på lek och rörelse, som ska vara attraktiv för människor i alla åldrar, som är väl övervakad och upplevs som trygg.
- Ny bebyggelse ska samspela med befintliga bostadsområden och förstärka Tystbergas identitet som en landsbygdsort. Tystbergas kontakt med både den omgivande naturen och jordbrukslandskapet ska bevaras, liksom den naturliga grönskan inom planområdet som blir ett viktigt inslag på de allmänna ytorna mellan husen.
- Detaljplanen ska ta vara på att Stationsvägen idag är det mest centrala och välnyttjade stråket i Tystberga. Närheten till omkringliggande målpunkter och det befintliga flödet av människor runt planområdet ska utnyttjas för att skapa ett grönt, attraktivt stråk genom orten.

Till Länsstyrelsen för samråd

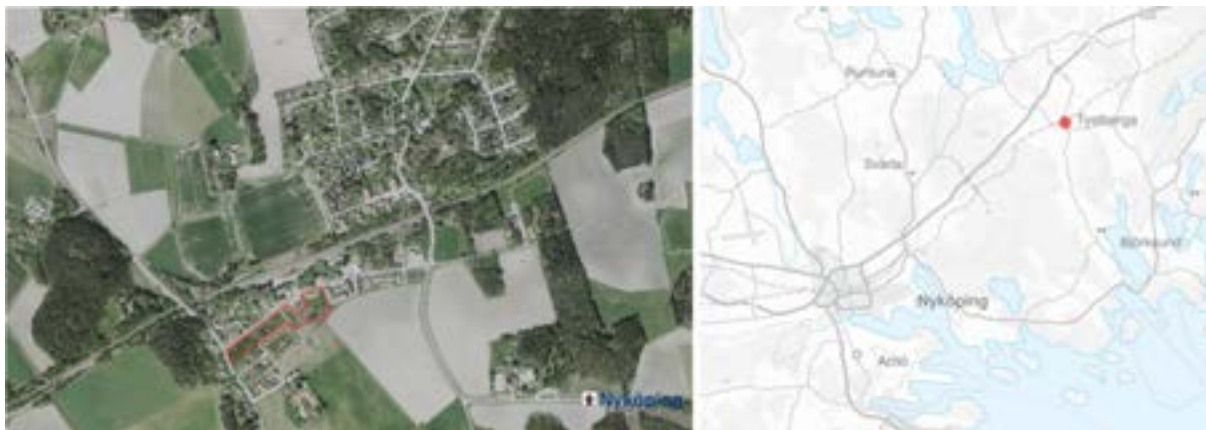
Undersökning om betydande miljöpåverkan för detaljplan för del av NÄLBERGA 1:141 m.fl., Tystberga, Nyköpings kommun

Syfte med kommande detaljplanläggning (Planen)

Den inkomna begäran om planbesked syftar till att pröva markens lämplighet för bostäder och park. Ny bostadsbebyggelse föreslås längs med Dramatörsvägen och Stationsvägen i Tystberga. Ny planerad bebyggelse innefattar radhus och flerbostadshus. Dessutom finns ytor för lekplats och park med i planerna, vilket innebär nya mötesplatser i Tystbergas tätort. Syftet med planansökan är även att omvandla grönytor till användbara parkytor och rekreationstråk, därför ska nya bostäder dimensioneras på ett sådant sätt som stödjer parkfunktionerna. Även Stationsvägen som centrum ska stärkas i och med nytt planförslag, både med den kompletterande bebyggelsen och utformningen av gaturummet.

Nulägesbeskrivning (Platsen)

Planområdet är beläget i Tystberga, längs med Dramatörsvägen med omnejd. Gällande detaljplan tillåter i huvudsak parkmark. En del av planområdet är även planlagt som "Område för allmänt ändamål" varav viss yta är föreslagen som parkering. I det sydöstra hörnet finns ett mindre område som inte är planlagt sedan tidigare. Planområdet består även av en bensinmack.

Kartor som visar på planområdets lokalisering i Tystberga och Nyköpings kommun.

Karta över ungefärligt planområde.

Ställningstagande inför beslut om planbesked (samt underlag till behovsbedömning)

Planen berör ett område som i dagsläget består av parkmark, en busshållplats, samt en bensinmack som inte längre är i drift.

Planen anger en förtätning av orten som i sin tur bidrar till ett ökat underlag för samhällsviktiga funktioner. Dessutom skapas nya mötesplatser i kollektivtrafikhöga lägen i Tystberga vilket stärker ortens sociala hållbarhet. Befintlig markanvändning som tillåter drivmedelförsäljning ska planläggas om för bostäder.

Planen innebär att ytor som tidigare var oexploaterade nu tas i anspråk. På så sätt innebär förslaget viss påverkan. Planen syftar dock till att aktivera grönyttorna, bevara viktiga delar och skapa ett nytt rekreativstråk genom Tystberga.

Den samlade bedömningen av ovanstående aspekter och deras kumulativa effekter är att detaljplaneprogrammet/planförslaget **inte kan** antas medföra betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning med tillhörande MKB behöver därför inte upprättas. Det finns skäl att ändå belysa följande aspekter i den kommande planprocessen:

- Befintliga naturvärden
- Möjligheterna för rekreation och friluftsliv i orten
- Trafiksäkerhet och riskavstånd
- En hållbar dagvattenhantering
- Möjligheter för hållbart resande
- Markföroreningar
- Gestaltning

Översiktsplanen för Nyköpings kommun

Enligt kommunens översiktsplan för 2040 så pekas Tystberga ut som ett lämpligt område att utreda för förtätning, utveckling eller omvandling. Orten erbjuder goda pendlingsmöjligheter, samt har viss allmän och kommersiell service. Närheten till E4:an och Vagnhärad med sin tågstation bidrar till ortens strategiska läge. Dessutom finns en långsiktig vision om att bygga ut pendlingsmöjligheterna längs med järnvägen i Tystberga. Tystberga är utpekad som bebyggelsenod, vilket innebär att kommunen ser positivt på ny bebyggelse som bidrar till fler bostäder, service, och ett ökat underlag för exempelvis kollektivtrafik och skola. förslag går helt i linje med den utveckling som Nyköpings nya översiktsplan för 2040 pekar ut.

I Översiktsplanen för Nyköping 2040 så ställer man sig positiv till ny bebyggelse som främjar en hållbar utveckling i kommunens bebyggelsenoder. Specifikt pekar man ut det specifika planområdet, mellan skolan och resten av tätorten, som en särskilt lämplig plats för ortens utveckling. Detta bör dock ske på ett sätt som säkerställer ett bevarande av ortens grönområden och jordbruksmark. I och med att planförslaget syftar till att utveckla parkområdet till ett rekreationsområde, samtidigt som jordbruksmark inte tas i anspråk, stödjer detta Översiktsplanens intentioner.

Översiktsplanen pekar dock på att planområdet är såväl bullerpåverkat som inom riskområdet för farligt gods. Bullret kommer både från Stationsvägen och järnvägen i norr. Vid ny bebyggelse som leder till ökade trafikmängder, bör därför ta hänsyn till bullersituationen genom analyser och placering av byggnader som främjar en mer hållbar ljudmiljö. En riskbedömning bör även göras i och med att ny bebyggelse ligger inom 150 meter från led för transporter med farligt gods, både gällande Stationsvägen och järnvägen.

Bilagor

- Bilaga 1 Checklista inför planbesked och kommentarer

Maria Ljungblom

Chef Stadsbyggnadsenheten

Victor Persson

Planarkitekt Stadsbyggnadsenheten

Tidigt samråd

Tidigt samråd med Länsstyrelsen gällande denna behovsbedömning

KOMMENTAR	NAMN	Datum
<p>Bedömning av miljöpåverkan Kommunen bedömer att förslaget inte innebär betydande påverkan på miljön. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning.</p> <p>Länsstyrelsens synpunkter och råd Förutom de i undersökningen redan identifierade aspekterna vill Länsstyrelsen framföra följande inför det fortsatta planarbetet: Hälsa och säkerhet</p>	Erika Svensson (plan), Jaqueline Rydberg (förorenade områden), Fredrik Nilsson (risk och säkerhet) och Jenni Johansson Roos (vattenförvaltning).	2022-02-08

Markföreningar

Av länsstyrelsen databas över förorenade områden (EBH-stödet) framgår det att det inom planområdet finns ett registrerat objekt: en nedlagd drivmedelstation (objekt-id 132 283) med konstaterad förorening. I nära anslutning till planområdet finns det ett registrerat objekt: en tank med bekämpningsmedel (objekt-id 183 957). Mellan åren 1947 och 1961 ska det direkt norr om planområdet ha funnits en tank för tappning av bekämpningsmedel som nyttjades av en eller flera lantbrukare. Tankens placering i närheten av befintligt dike och underliggande marks genomsläpplighet kan ha givit upphov till spridning av bekämpningsmedel till närliggande områden. Länsstyrelsen anser att den potentiella föroreningssituationen inom planområdet behöver utredas inom ramen för planprocessen. För att säkerställa att marken blir lämplig för planerat ändamål, utan risk för människors hälsa och miljö, är det viktigt att tillräckligt med utredningar i form av undersökningar, riskbedömning och vid behov åtgärdsutredning tas fram. Utredningar som kommunen tar fram som underlag till planförslaget ska ske i dialog med tillsynsmyndigheten i Nyköpings kommun.

Buller, vibrationer

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning om att en bullerutredning behöver tas fram inom ramen för planprocessen.

Farligt gods

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att en riskbedömning gällande bland annat farligt gods behöver tas fram inom ramen för planprocessen.

Geoteknik

I undersökningsunderlaget skriver kommunen att en geoteknisk

utredning har genomförts men det framkommer inte när utredningen är genomförd. Länsstyrelsen anser därför att geotekniken bör prövas mot dagens regelverk och kunskaper. Länsstyrelsen konstaterar att marken inom planområdet enligt SGU:s jordartskarta i huvudsak består av postglacial lera och glacial lera. I planområdets norra del längs med väg 771 finns ett av SGU:s akksamhetsområden med förutsättningar för skred i finkornig jordart. Ett akksamhetsområde innebär att det kan förekomma skredfara och där ytterligare bedömningar/undersökningar behöver göras. Kommunen behöver ta fram en geoteknisk utredning för att klargöra markens geotekniska förutsättningar och eventuell skredrisk inom planområdet. Länsstyrelsen rekommenderar kommunen att remittera planärendet och den geotekniska utredningen till Statens geotekniska institut (SGI).

Strandskydd

I undersökningsunderlaget skriver kommunen att planområdet inte omfattas av det generella strandskyddet. Inom planområdet ligger ett dike. I den fortsatta planprocessen behöver kommunen förtydliga bedömningen av diket och huruvida diket omfattas av det generella strandskyddet eller inte. Bedömer kommunen att diket omfattas av det generella strandskyddet behöver kommunen upphäva strandskyddet för att kunna möjliggöra föreslagen exploatering. Att upphäva strandskyddet genom bestämmelser i en detaljplan förutsätter att det finns särskilda skäl enligt 7 kap. 18 c-d §§ miljöbalken och att intresset av att ta området i anspråk på det sätt som avses med planen väger tyngre än strandskyddsintresset. Upphävande av strandskyddet får

inte omfatta ett område som behövs för att säkerställa fri passage och allemansrättslig tillgång till området för allmänheten samt bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet. Länsstyrelsen pekar på vikten av tydliga och väl motiverade särskilda skäl vilket ligger till grund för ett upphävande. Länsstyrelsen anser att om kommunen bedömer att strandskydd råder ska kommunen även redogöra för alternativa lokaliseringar, väga den valda lokaliseringen mot andra och motivera sitt ställningstagande.

Miljö kvalitetsnormer - vatten

Planområdet avrinner mot inloppet i Sibbofjärden. Dagvattenhanteringen får inte medföra att föroreningar sprids till mark, yt- och grundvatten så att miljö kvalitetsnormerna för vatten påverkas negativt. I planförslaget behöver kommunen redovisa hur miljö kvalitetsnormerna för vatten eventuellt kan komma att påverkas, samt vilka åtgärder som behöver vidtas för att förhindra detta. I det kommande arbetet med planförslaget behöver kommunen ta fram en dagvattenutredning för att klargöra översvämningsrisken vid skyfall, vattnets ändrade flöden och infiltration samt val av lämpliga dagvattenåtgärder som eventuellt behöver vidtas. Identifierade behov av skyddsåtgärder, exempelvis höjdsättning och klimatförändringar samt lokalisering av ytor för infiltration/flödesutjämning behöver säkerställas genom planbestämmelser i plankartan.

Naturmiljö

Kommunen gör bedömningen att en trädinventering bör genomföras inom planprocessen. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning.

Övrigt

<p>Upplysningar/synpunkter/krav enligt annan lagstiftning Vattenskyddsområde Kommunen behöver förtydliga vilket vattenskyddsområde som avses i undersökningsunderlaget. Länsstyrelsen har inte vetskap om att det finns ett vattenskyddsområde inom planområdet.</p>		
--	--	--

Bilaga 1: Checklista inför planbesked och kommentarer

NATURVÄRDEN	
<i>Viktiga naturvärden som behöver studeras vidare i kommande planprocess.</i>	
☐ Riksintresse naturvård ☐ Natura 2000-habitat ☐ Natura 2000-fågel ☐ Skyddad natur (naturreservat, biotopskydd, naturminne, djur- och växtskyddsområde) ☐ Värdefull eller känslig natur (ESKO-område, Länsstyrelsens naturvårdsprogram, Ängs- och hagmarksinventering, våtmarksinventering, nyckelbiotopsinventering, viltstråk och eventuell barriäreffekt) ☐ Strandskydd ☐ Fridlysta eller rödlistade arter ☐ Värdefulla eller känsliga arter	
Beskrivning	Området bedöms i dagsläget inte ha några högre naturvärden. Befintliga träd bör inventeras. Ett grävt dike går i nord-sydlig riktning i nuvarande parkområde som skulle kunna användas som någon form av dagvattendamm. Bör undersökas vidare i planprocessen.

KULTUR	
<i>Viktiga kulturvärden som behöver studeras vidare i kommande planprocess.</i>	
☐ Riksintresse kulturmiljö ☐ Fornminne ☐ Byggnadsminne ☐ Övrig värdefull kulturhistorisk miljö	
Beskrivning	Området består inte av några höga kulturvärden som måste beaktas i kommande planprocess.

HÄLSA	
-------	--

Viktiga aspekter som berör hälsa som behöver studeras vidare i kommande planprocess.

- Riksintresse friluftsliv
- Buller
- Vibrationer
- Magnetiska fält
- Allergener
- Miljöfarlig verksamhet
- Föroreningar
- Markföroreningar
- Miljökvalitetsnorm utomhusluft

Beskrivning

Buller från väg och järnväg måste utredas i kommande planprocess. Planområdet ligger inom den 150-metersgräns som Översiktsplanen pekar ut som bullerpåverkad zon.

Det finns även risk för förorenad mark runt macken. Bensinmack innebär miljöfarlig verksamhet, men då fastigheten ska planläggas till bostäder krävs inga skyddsavstånd eller liknande. Däremot saneringar av förorenad mark.

En del av planområdet ingår i ett riskområde för förorenad mark. En markundersökning bör därför genomföras.

RISK

Viktiga aspekter som berör risk för människors hälsa och miljö som behöver studeras vidare i kommande planprocess.

- Ras och skred
- Översvämning
- Trafiksäkerhet - skydd mot olyckor
- Farligt gods/skyddsavstånd
- Erosion

Beskrivning

Bensinstationen är i dagsläget nedlagd. Den är förvärvad av sökanden och då fastigheten ska planläggas till annan användning krävs inga skyddsavstånd eller liknande. Omvandling krävs för att göra projektet realiserbart.

Då ny markanvändning prövas inom 150 m från rekommenderad led för transporter med farligt gods behöver en riskbedömning göras.

VATTEN

Viktiga aspekter som berör vatten som behöver studeras vidare i kommande planprocess.

☐ MKN avrinningsområde ☒ Vattenskyddsområde ☐ Ytvatten ☐ Grundvatten ☒ Dagvatten ☐ Spillvatten	
Beskrivning	<p>Planförslaget innebär en ökad mängd hårdgjorda ytor. Dagvattenhanteringen måste därför undersökas vidare i kommande planprocess.</p> <p>Dagvatten ligger kuverterat från två håll och går ut i dike som sedan ligger kulverterat runt seniorboendena. Hänsyn behöver också tas till dagvattenledningen i kanten mot seniorboendena och diket som korsar.</p> <p>I kartmaterialet har ett vattenskyddsområde identifierats som ligger inom planområdet. Vattenskyddsområden kan bildas för att skydda både grundvatten och ytvatten och kan innebära vissa begränsningar i byggnation och verksamheter. Just detta vattenskyddsområde får undersökas vidare i kommande planprocess.</p>

ENERGI OCH KLIMAT

I undersökningen om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska aspekter som berör energi och klimat tas med i beaktning.

- Lokalisering och närhet till olika målpunkter
- Förutsättningar för hållbart resande
- Byggskedet
- Energiförsörjning

Beskrivning	<p>Förslaget innebär goda förutsättningar för hållbart resande då Tystberga har ett väl utbyggt gc-nät. Säkra gång- och cykelvägar finns exempelvis till samtliga skolor i Tystberga. Även till största del till Tystbergas trafikplats som erbjuder goda pendlingsmöjligheter med buss. En liten bit av sträckan saknar dock gc-koppling men till stor del finns goda förbindelser till viktiga målpunkter. Närheten till tågstationen i Vagnhärad är en styrka som uppmuntrar till hållbart resande.</p> <p>Nya utfarter och väganslutningar bör undvika att inkräkta på befintligt gång- och cykelnät. Nya infartslösningar bör därför ses över i kommande planprocess för att fortsätta uppmuntra till hållbart resande. Viktigt att generellt tänka på att</p>
--------------------	---

	<p>säkerställa goda anslutningar till befintlig gång- och cykelbana. Bussvändplatsen i planområdets nordöstra del måste finnas kvar i närområdet och gärna utvecklas med exempelvis cykelparkeringar.</p> <p>Möjligheten att placera ny bebyggelse för att kunna nyttja elproduktion genom solenergi bör utredas vidare i kommande planprocess.</p>
--	---

Aspekter som inte kan leda till betydande miljöpåverkan men har betydelse för planarbetet

STATLIGA INTRESSEN	
<i>Statliga intressen som behöver studeras vidare i kommande planprocess.</i>	
☐ Riksintresse för kommunikation (väg, järnväg, flyg, sjöfart) ☐ Behov av flyghinderanalys ☐ Skyddsrum	
Beskrivning	Området ligger intill en statlig väg (Stationsvägen). In- och utfarter inte ska anslutas till denna.

STADSBYGGNADSKVALITETER	
<i>Viktiga stadsbyggnadskvaliteter som behöver studeras vidare i kommande planprocess.</i>	
<p><u>Sociala aspekter</u></p> ☐ Jämställdhet ☐ Integration ☒ Barns perspektiv ☐ Ålderssammansättning ☐ Fysisk tillgänglighet ☒ Rekreation och friluftsliv ☐ Trygghet och säkerhet	
<p><u>Fysiska aspekter</u></p> ☐ Markförhållanden (geologi, jordarter och topografi) ☐ Radon ☐ Lokalklimat ☐ Ljusförhållanden ☐ Naturresurser ☐ Jordbruksmark	
<p><u>Arkitektur</u></p> ☐ Landskapsbild ☒ Stadsbild ☐ Gestaltning	

Beskrivning	<p>Enligt SGU:s jordartskarta så består hela planområdet av postglacial finlera. 190 utfördes en geoteknisk undersökning som visade att lätta byggnader kan grundläggas med plattor i naturlig jord. Av sättnings-skäl bör större uppfyllnader undvikas.</p> <p>Ny bebyggelse måste ta hänsyn till barnets bästa i hela processen. Exempelvis kan man tidigt i planprocessen föra dialog med barn och unga och hur de använder parkmarken i dagsläget.</p> <p>Enligt en undersökning från 1988 är marken lågradonmark.</p> <p>I och med att parkmark i Tystberga tas i anspråk måste det säkerställas att ny exploatering tar hänsyn till tillgången till rekreationsområden.</p> <p>Jordbruksmark klass 2 angränsar till planområdet och exploatering av denna bör undvikas.</p> <p>Gestaltningen blir viktig för att uppnå planens syfte och då planområdet ligger centralt i orten.</p>
--------------------	--

REFERENSMATERIAL SOM HAR ANVÄNTS	
Källa	Aktualitet
<i>Översiktsplan för Nyköpings kommun (2040)</i>	gällande
<i>NYGIS</i>	2021
<i>Gällande detaljplan för området</i>	

MSN § Behovsutredning för tillsyn av strandskydd och den byggda miljön

Diarienummer: MSN22/50

I Nyköpings kommun är Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden tillsammans med Jävsnämnden den kommunala byggnadsnämnden och lokal tillsynsmyndighet för bland annat miljöbalkens område. Genom Bygglövenheten ansvarar nämnderna för ett antal tillsynsområden.

För att kunna bedriva myndighetens tillsynsuppdrag på ett effektivt sätt, behövs en tillsynsplan som grundas på en behovsutredning.

I behovsutredningen bedöms hur mycket tid som behövs för att Bygglövenheten ska klara hela sitt tillsynsuppdrag: att hantera både de ärenden som inkommer under tiden för tillsynsplanen och den ärendeskuld som finns hos myndigheten.

I utredningen kan vi konstatera att behoven ligger högre än resurserna. Det är därför av största vikt att tillsynsärendena prioriteras och att tillsynsplanen följs.

Arbetet kan delvis avgiftsfinansieras

Bygglövenhetens tillsynsuppdrag är i dagsläget i sin helhet skattefinansierat, och den största delen får inte heller finansieras med avgifter. Kommunen som tillsynsmyndighet får meddela föreskrifter om avgift för myndighetens kostnader för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, enligt 27 kap. 1 § miljöbalken. Vidare får kommunen ta ut en avgift för sin tillsyn enligt lagen om energimätning i byggnader och meddela föreskrifter om avgifternas storlek (14 §).

Bygglövenheten bedömer att det kan finnas skäl att delvis avgiftsfinansiera det aktiva tillsynsarbetet, det vill säga planerad tillsyn av strandskyddsbestämmelsernas efterlevnad och av individuell mätning och debitering av uppvärmning och tappvarmvatten.

Vi föreslår därför att nämnden ger Bygglövenheten i uppdrag att utreda frågan och föreslå en lösning.

Barnrättsprövning

Nej

Lagstöd

En tillsynsmyndighet ska regelbundet följa upp och utvärdera tillsynsarbetet, 8 kap. 8 § plan- och byggförordningen.

Hos en tillsynsmyndighet ska det finnas en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Behovsutredningen ska avse en tid om tre år. Utredningen ska ses över vid behov och minst en gång varje år, 1 kap 6 § miljötillsynsförordningen.

En tillsynsmyndighet ska för varje verksamhetsår upprätta en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Av planen ska det framgå hur myndigheten har tagit hänsyn till den nationella tillsynsstrategin, 1 kap 8 § miljötillsynsförordningen.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) att** godkänna behovsutredningen för tillsyn av strandskydd och den byggda miljön, 2023-2025, samt
- 2) att** ge Bygglovenheten i uppdrag att utreda möjligheten att ta ut en avgift för tillsyn enligt miljöbalken och lagen om energimätning i byggnader, med återrapportering senast 2023-06-20.

Beslutet skickas till:

Enheten för politisk beredning och samordning

Bygglovenheten

Webbredaktör extern webb

Kundservice

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Behovsutredning för tillsyn av strandskydd och den byggda miljön, 2023-2025

Beskrivning

I Nyköpings kommun är Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden tillsammans med Jävnämnden den kommunala byggnadsnämnden och lokal tillsynsmyndighet för bland annat miljöbalkens område. Genom Bygglovenheten ansvarar nämnderna för ett antal tillsynsområden.

För att kunna bedriva myndighetens tillsynsuppdrag på ett effektivt sätt, behövs en tillsynsplan som grundas på en behovsutredning.

I behovsutredningen bedöms hur mycket tid som behövs för att Bygglovenheten ska klara hela sitt tillsynsuppdrag: att hantera både de ärenden som inkommer under tiden för tillsynsplanen och den ärendeskuld som finns hos myndigheten.

I utredningen kan vi konstatera att behoven ligger högre än resurserna. Det är därför av största vikt att tillsynsärendena prioriteras och att tillsynsplanen följs.

Arbetet kan delvis avgiftsfinansieras

Bygglovenhetens tillsynsuppdrag är i dagsläget i sin helhet skattefinansierat, och den största delen får inte heller finansieras med avgifter. Kommunen som tillsynsmyndighet får meddela föreskrifter om avgift för myndighetens kostnader för provning och tillsyn enligt miljöbalken, enligt 27 kap. 1 § miljöbalken. Vidare får kommunen ta ut en avgift för sin tillsyn enligt lagen om energimätning i byggnader och meddela föreskrifter om avgifternas storlek (14 §).

Bygglovenheten bedömer att det kan finnas skäl att delvis avgiftsfinansiera det aktiva tillsynsarbetet, det vill säga planerad tillsyn av strandskyddsbestämmelsernas efterlevnad och av individuell mätning och debitering av uppvärmning och tappvarmvatten.

Vi föreslår därför att nämnden ger Bygglovenheten i uppdrag att utreda frågan och föreslå en lösning.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Nej

Lagstöd

En tillsynsmyndighet ska regelbundet följa upp och utvärdera tillsynsarbetet, 8 kap. 8 § plan- och byggförordningen.

Hos en tillsynsmyndighet ska det finnas en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Behovsutredningen ska avse en tid om tre år. Utredningen ska ses över vid behov och minst en gång varje år, 1 kap 6 § miljötillsynsförordningen.

En tillsynsmyndighet ska för varje verksamhetsår upprätta en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Av planen ska det framgå hur myndigheten har tagit hänsyn till den nationella tillsynsstrategin, 1 kap 8 § miljötillsynsförordningen.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) **att** godkänna behovsutredningen för tillsyn av strandskydd och den byggda miljön, 2023-2025,
- 2) **att** ge Bygglovenheten i uppdrag att utreda möjligheten att ta ut en avgift för tillsyn enligt miljöbalken och lagen om energimätning i byggnader, med återrapportering senast 2023-06-20.

Kjell Hagberg
Bygglovchef

Susan Lehtinen
Tillsynshandläggare

Beslut till:

Kontoret för politisk beredning och samordning

Bygglovenheten

Webbredaktör www.nykoping.se

Kundservice

Bilaga

Behovsutredning för tillsyn av strandskydd och den byggda miljön

UTREDNING

Behovsutredning för tillsyn av strandskydd och den byggda miljön 2023-2025

Innehåll

Sammanfattning.....	3
Inledning.....	3
Personalresurser	4
Tillsynsbehov.....	4
Resursbehov.....	5
Utredning	6
Konsekvenser.....	7

Sammanfattning

I behovsutredningen bedöms hur mycket tid som behövs för att Bygglovenheten ska klara hela sitt tillsynsuppdrag: att hantera både de ärenden som inkommer under tiden för tillsynsplanen och den ärendeskuld som finns hos myndigheten.

I utredningen kan vi konstatera att behoven ligger högre än resurserna. Det är därför av största vikt att tillsynsärendena prioriteras och att tillsynsplanen följs.

Inledning

Den här utredningen tillhör Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens och Jävsnämndens tillsynsplan för strandskydd och den byggda miljön, och avser perioden 2023-2025.

I behovsutredningen utreds hur mycket tid som behövs för att klara hela tillsynsuppdraget på följande områden:

- Strandskydd
- Enkelt avhjälpta hinder
- OVK
- Hissar och andra motordrivna anordningar
- Olovligt byggande mm.
- Bristande underhåll och säkerhet vid användning

Behovsutredningen avser både behoven för att hantera all tillsyn som initieras under den aktuella perioden, och behoven för att hantera den ärendeskuld som finns hos myndigheten.

Utredningen baseras på en nulägesbild över ärendebalanserna, statistik över antal inkomna ärenden de senaste åren och uppskattad handläggningstid i genomsnitt per ärende.

Nämnderna som tillsynsmyndighet är skyldig att handlägga ärenden skyndsamt om det finns skäl för ingripande. Vidare anges i förvaltningslagen att ett ärende ska handläggas så enkelt, snabbt och kostnadseffektivt som möjligt utan att rättssäkerheten eftersätts.

Med hänsyn till dessa skyndsamhetskrav är det av största vikt att ärendebalanserna minskar successivt, samtidigt som det fortfarande måste vara möjligt att genomföra övriga tillsynsuppgifter som åligger myndigheten. Den inledande målsättningen bör vara att alla ärenden ska hanteras inom fem år från det att de kom in till nämnden. På sikt måste handläggningstiderna minska ytterligare för att uppfylla skyndsamhetskravet. Beräkningen av tiden som behöver avsättas för handläggning av befintliga och inkommande ärenden har gjorts med detta som utgångspunkt.

Finansiering

Bygglovenhetens tillsynsuppdrag är i dagsläget i sin helhet skattefinansierat, och den största delen får inte heller finansieras med avgifter.

Enligt gällande lagstiftning får myndigheten ta ut en avgift för tillsyn enligt miljöbalken och lagen om energimätning i byggnader.

Avgränsningar

Behovsutredningen omfattar inte tillsyn av individuell mätning och debitering av värme och tappvarmvatten eller utrustning för laddning av elfordon, eftersom tillsynsmyndigheten tidigare inte arbetat med dessa tillsynsområden och ännu inte heller inventerat tillsynsbehovet på dessa områden.

Personalresurser

Bygglovenheten har 2,5 heltidstjänster avsatta för handläggning av tillsynsärenden. Tjänsterna består av två tillsynshandläggare och en samordnare för tillsyn.

Utöver detta har enheten 11 handläggare som i första hand hanterar lov, förhandsbesked, anmälningar och strandskyddsdispenser men som i vissa fall även handlägger enstaka tillsynsärenden.

Enligt Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) kan det antas att en heltidstjänst innebär ca 1 000 timmar handläggning per år. För tillsynsbehovet har Bygglovenheten alltså ca 2 500 timmar arbetstid per år att tillgå.

Tillsynsbehov

Antal inkomna ärenden per år

TILLSYNSOMRÅDE	2020	2021	2022	SNITT
STRANDSKYDD	7	7	16	10
ENKELT AVHJÄLPTA HINDER	0	2	0	0,67
OVK	51	38	40	43
HISSAR OCH ANDRA MOTORDRIVNA ANORDNINGAR	5	7	13	8,3
OLOVLIGT BYGGANDE M.M.	115	105	81	100,3
BRISTANDE UNDERHÅLL OCH	9	8	25	14

SÄKERHET VID ANVÄNDNING				
IMD	0	0	0	0
SUMMA	187	167	175	176,27

Pågående ärenden vid årsskiftet 2022/2023

TILLSYNSOMRÅDE	ANTAL
STRANDSKYDD	37
ENKELT AVHJÄLPSTA HINDER	2
OVK	279
HISSAR OCH ANDRA MOTORDRIVNA ANORDNINGAR	6
OLOVLIGT BYGGANDE M.M.	436
BRISTANDE UNDERHÅLL OCH SÄKERHET VID ANVÄNDNING	43
IMD	0
SUMMA	803

Resursbehov

Bygglovenheten uppskattar den genomsnittliga tidsåtgången per ärende till 5 timmar för OVK-ärenden, 10 timmar för hissar och andra motordrivna anordningar, 20 timmar för strandskydd, enkelt avhjälpsta hinder och olovligt byggande m fl och 30 timmar för ärenden som avser bristande underhåll och säkerhet vid användning.

Tabell, uppskattat resursbehov per år

TILLSYNSOMRÅDE	ANTAL ÄRENDEN PER ÅR	TIMMAR/ÄRENDE	SUMMA
STRANDSKYDD	10	20	200 h
ENKELT AVHJÄLPSTA HINDER	0,67	20	13,4 h
OVK	43	5	215 h
HISSAR OCH ANDRA MOTORDRIVNA ANORDNINGAR	8,3	10	83 h

OLOVLIGT BYGGANDE M.M.	100,3	20	2 006 h
BRISTANDE UNDERHÅLL OCH SÄKERHET VID ANVÄNDNING	14	30	420 h
SUMMA			2 937,4 h

Tabell, uppskattat resursbehov för att hantera befintliga ärenden

TILLSYNSOMRÅDE	ANTAL ÄRENDEN	TIMMAR/ ÄRENDE	SUMMA
STRANDSKYDD	37	20	740 h
ENKELT AVHJÄLPSTA HINDER	2	20	40 h
OVK	279	5	1 395 h
HISSAR OCH ANDRA MOTORDRIVNA ANORDNINGAR	6	10	60 h
OLOVLIGT BYGGANDE M.M.	436	20	8 720 h
BRISTANDE UNDERHÅLL OCH SÄKERHET VID ANVÄNDNING	43	30	1 290 h
SUMMA			12 245 h

Utredning

Sammanfattningsvis behövs ca 3 000 timmar handläggningstid, motsvarande 3 heltidstjänster, för att klara att hantera all tillsyn som inkommer under ett år. För att utöver detta klara av att hantera alla befintliga tillsynsärenden krävs ca 12 245 timmar handläggningstid, eller ca 2 500 timmar (2,5 heltidstjänster) per år under en period på fem år.

Utöver detta har myndigheten tidigare inte utfört någon tillsyn av individuell mätning och debitering av uppvärmning och tappvarmvatten, varför det inte går att göra en uppskattning av handläggningstid per ärende eller hur många ärenden det kan komma att röra sig om.

Myndigheten uppskattar vidare att det inledningsvis behövs ca 50-100 timmar per år för att genomföra särskilda aktiviteter kopplade till tillsynsplanen, så som

att inventera tillsynsobjekt för aktiv tillsyn och tillsyn i enlighet med den nationella strategin för miljötillsyn.

För att kunna bedriva ett enhetligt, rättssäkert och effektivt tillsynsarbete och en verksamhet med god service och bra kommunikation ligger behoven alltså högre än resurserna. Det är därför av största vikt att tillsynsärendena prioriteras och att tillsynsplanen följs.

Konsekvenser

Konsekvenserna för att inte genomföra den tillsyn som myndigheten är ålagd kan dels bli att oaktsamma fastighetsägare och byggherrar kan fortsätta att missköta sig utan konsekvenser, dels att det kontrollsyfte som plan- och bygglagens bestämmelser om lovplikt har inte uppfyllts och att byggnader och tomter därmed inte är säkra att vistas i eller på.

Detta i sin tur leder på sikt till att den demokratiskt beslutade lagstiftningen inte uppfyller sitt syfte och att tillsynsmyndigheten inte uppfattas av medborgare, media och företag som trovärdig och rättssäker, att det allmännas förtroende till myndigheten minskar.

MSN § Tillsynsplan- Strandskydd och den byggda miljön 2023-2025

Diarienummer: MSN22/51

I Nyköpings kommun är Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden tillsammans med Jävsnämnden den kommunala byggnadsnämnden och lokal tillsynsmyndighet för bland annat miljöbalkens område. Genom Bygglagen ansvarar nämnderna för följande tillsynsområden:

- Förbjudna åtgärder i strandskyddade områden
- Enkelt avhjälpta hinder
- Obligatorisk ventilationskontroll (OVK)
- Hissar och andra motordrivna anordningar
- Olovligt byggande och andra olovliga åtgärder
- Bristande underhåll och säkerhet vid användning
- Individuell mätning och debitering (IMD) av uppvärmning och tappvarmvatten
- Utrustning för laddning av elfordon (från 2025).

Som kommunal byggnadsnämnd har nämnderna ansvar att ha tillsyn över att byggherrar, ägare, funktionskontrollanter och kontrollansvariga sköter sina uppgifter enligt lagen. Myndigheten är skyldig att i nödvändig utsträckning och så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse kontrollera att lagstiftningen följs.

Enligt miljöbalken och plan- och bygglagen ska en tillsynsmyndighet regelbundet följa upp och utvärdera tillsynsarbetet. Den bifogade tillsynsplanen innehåller både en långsiktig och en kortsiktig plan för nämndens tillsynsansvar och förvaltningens arbetsätt. Planen ska gälla i tre år (2023-2025) och utvärderas och följas upp årligen.

Syftet med tillsynsplanen är att den ska bidra till att arbetet kan planeras, följas upp och utvärderas effektivt och rättssäkert samt tydliggöra Bygglagens tillsynsarbete och verksamhet för allmänheten, politiker och tjänstepersoner.

Mål och prioriteringar

Det övergripande och viktigaste målet med nämndernas tillsynsarbete är att det blir rätt i lagens mening och att lagens syften samt de nationella miljö kvalitetsmålen och folkhälsomålen uppnås.

Tillsynen ska vara rättssäker, effektiv och ändamålsenlig. Den offentliga tillsynen och tillsynsmyndigheterna ska uppfattas av medborgare, media och företag som trovärdig och rättssäker.

Det är därför viktigt att alla nämndens beslut har stöd i rättsordningen och att myndigheten i sin verksamhet är saklig och opartisk. Detta är viktigare än att fatta ett visst antal beslut och en skyndsam hantering av ärenden.

Bygglovenheten föreslår elva långsiktiga mål (effektmål) för tillsynsplanen:

Strandskyddsbestämmelserna efterlevs och olovligheter blir rättade eller blir beviljade en strandskyddsdispens i efterhand.

En god status upprätthålls på kommunens strandområden.

Strandskyddets syften uppnås.

Offentliga platser och lokaler i kommunen ska göras tillgängliga för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

En bra inomhusmiljö tillgodoses genom aktiv tillsyn av obligatorisk ventilationskontroll.

Hissar och andra motordrivna anordningar är säkra att använda.

Olovligheter blir rättade och i de fall det går beviljas lov i efterhand.

En god status upprätthålls för byggnadsverk.

Tomter, allmänna platser och andra byggnadsverk än byggnader underhålls och sköts på ett sätt så att risk för olycksfall, fara för trafiken och betydande olägenheter inte uppkommer.

Laddinfrastruktur för elfordon finns på alla parkeringsplatser och i alla parkeringsgarage där det finns krav på det.

Utrustning för individuell mätning och debitering (IMD) finns i alla byggnader där det finns krav på det.

Vidare föreslår Bygglovenheten följande sex kvantifierade, eller operativa mål:

1. För ärenden i kategori 1 inleds kontakt med fastighetsägare eller annars ansvarig inom två veckor från det att tillsynsärendet initieras.
2. Ärenden i kategori 1 avgörs inom sex månader.
3. 50% av ärenden i kategori 2, som initierats av en enskild part, avgörs inom sex månader.
4. 50% av ärenden påbörjade före 2020-01-01 kommer till ett avgörande före årsskiftet 2025/2026.
5. Minst 30 % av nekade dispenser i/vid exponeringsskyddade grunda vikar har följts upp genom tillsyn under perioden 2023-2025.
6. Minst 10 % av givna dispenser i/vid exponeringsskyddade grunda vikar har följts upp genom tillsyn under perioden 2023-2025.

Den huvudsakliga aktiviteten för att uppnå målen, både effektmålen och de operativa målen, är att handlägga tillsynsärenden. För att arbetet ska kunna

planeras på bästa sätt föreslår vi att samtliga ärenden delas in i en prioriteringsordning på tre kategorier:

3. Aktiv tillsyn som inleds på myndighetens egna initiativ och ärenden där det finns en omedelbar risk för hälsa och säkerhet.
4. Ärenden som kan komma att innebära en risk för hälsa och säkerhet.
5. All övrig tillsyn.

Vi bedömer att det får anses vara mest angeläget att ärenden som direkt berör hälsa och säkerhet handläggs skyndsamt. Dessa ska därför huvudsakligen utgöra kategori 1, med målsättningen att kontakt med fastighetsägare eller annars ansvarig inleds inom två veckor från det att tillsynsärendet initierades och att ärendena avgörs inom sex månader. Vidare föreslår Bygglovenheten att tillsyn inom områden som är av särskild vikt för strandskyddets syften ska vara prioriterade.

Kategori 2 utgörs huvudsakligen av ärenden som *kan komma* att innebära en risk för hälsa och säkerhet. Här tillkommer också ärenden där ett avgörande är av principiellt stor vikt eller av vikt för ett pågående lovärende, ärenden i prioriterade bebyggelseområden och ärenden med många eller aktiva anmälare. För kategori 2 föreslås som huvudsaklig målsättning att de ärenden som initierats av en känd anmälare ska avgöras inom sex månader.

Med prioriterade bebyggelseområden menas inte att nämnden ska leta efter brister, utan att ärenden i dessa områden ska lyftas uppåt i prioriteringsordningen. Bygglovenheten föreslår att Svalsta och Bergshammar ska utgöra prioriterade bebyggelseområden för 2023.

Vidare föreslår vi att ett viktigt mål är att minst hälften av ärenden som initierats före 2020-01-01 kommer till ett avgörande under tillsynsplanens giltighetstid. Det innebär i praktiken att utöver de nya ärenden som initieras och omfattas av ovanstående mål, ska 202 ärenden avgöras, eller ca 70 ärenden per år. Många av de äldre ärendena utgörs av OVK-ärenden varför en målsättning på att hälften ska avgöras innan årsskiftet 2025/2026 bedöms vara rimligt.

För att nå ovanstående mål föreslår Bygglovenheten följande aktiviteter, förutom att handlägga ärenden i den ordning de inkommer och i enlighet med prioriteringsordningen:

2023

- Inventera byggnader som är aktuella för retroaktiva krav på individuell mätning och debitering av värme och tappvarmvatten.
- Initiera tillsyn av byggnader som är aktuella för retroaktiva krav på individuell mätning och debitering av värme och tappvarmvatten.
- Utredda vilka strandområden som bör prioriteras.

- Inventera nekade och beviljade dispenser i/vid exponeringsskyddade grunda vikar.

2024

- Inventera alla byggnader och parkeringsplatser som är aktuella för retroaktiva krav på laddplatser för elfordon och informera fastighetsägare om kraven som gäller från den 1 januari 2025.
- Följa upp nekade dispenser i/vid exponeringsskyddade grunda vikar och planera för tillsyn.

2025

- Initiera tillsyn av byggnader och parkeringsplatser som är aktuella för retroaktiva krav på laddplatser för elfordon.
- Följa upp beviljade dispenser i/vid exponeringsskyddade grunda vikar och planera för tillsyn.

Mot denna bakgrund föreslår Bygglovenheten att nämnden beslutar att anta bilagd tillsynsplan och godkänna behovsutredningen, och på så vis ger enheten i uppdrag att arbeta i enlighet med densamma.

Arbetet kan delvis avgiftsfinansieras

Kommunen som tillsynsmyndighet får meddela föreskrifter om avgift för myndighetens kostnader för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, enligt 27 kap. 1 § miljöbalken. Kommunen får ta ut en avgift för sin tillsyn enligt lagen om energimätning i byggnader och meddela föreskrifter om avgifternas storlek (14 §). Den kommunala byggnadsnämndens tillsynsverksamhet i övrigt får inte avgiftsfinansieras, jfr 12 kap. 8 § PBL.

Bygglovenheten bedömer att det kan finnas skäl att delvis avgiftsfinansiera det aktiva tillsynsarbetet, det vill säga planerad tillsyn av strandskyddsbestämmelsernas efterlevnad och av individuell mätning och debitering av uppvärmning och tappvarmvatten.

Vi föreslår därför att nämnden ger Bygglovenheten i uppdrag att utreda frågan och föreslå en lösning.

Fokusområden 2023

I tillsynsplanen framkommer att det för varje år ska väljas ett bebyggelseområde där ärenden ska prioriteras, och ett fokusområde för strandskyddstillsynen.

Till att börja med föreslår Bygglovenheten att som fokusområde för strandskyddstillsynen, bestäms att vi ska utreda vilka strandsträckor som bör prioriteras kommande år. Utredningen får därefter ligga till grund för beslut om fokusområden för åren 2024 och 2025, och lämpligtvis även för

nästkommande tillsynsplan. Detta för att det i dagsläget inte finns någon sådan utredning och det därför är svårt att avgöra var tillsynsbehovet är som störst. Utredningen bör gå hand-i-hand med de inventeringar som ska göras i enlighet med den nationella strategin för miljötillsyn.

Vidare föreslår Bygglovenheten att områdena Svalsta och Bergshammar med omnejd ska vara prioriterat bebyggelseområden för 2023. I området finns ett flertal tillsynsärenden av olika karaktär och ålder.

Barnrättsprövning

Den byggda miljön omfattar hela vår omgivning, och alla, även barnen, möter den i sin vardag. Den påverkas och förändras hela tiden på olika sätt. Tillsynsarbetet syftar bland annat till att säkerställa att den byggda miljön är säker och inte bidrar till ohälsa.

Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden, och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten. Strandskyddet berör ett flertal av de nationella miljömålen, som har det övergripande målet att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta.

Bygglovenheten anser att det får anses vara förenligt med barnets bästa att Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i sitt tillsynsuppdrag prioriterar ärenden som direkt eller indirekt berör hälsa och säkerhet samt tillsyn som på sikt syftar till att uppnå miljö kvalitetsmålen och värnar om den allemansrättsliga tillgången till kommunens strandområden.

Lagstöd

En tillsynsmyndighet ska regelbundet följa upp och utvärdera tillsynsarbetet, 8 kap. 8 § plan- och byggförordningen.

Hos en tillsynsmyndighet ska det finnas en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Behovsutredningen ska avse en tid om tre år. Utredningen ska ses över vid behov och minst en gång varje år, 1 kap 6 § miljötillsynsförordningen.

En tillsynsmyndighet ska för varje verksamhetsår upprätta en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Av planen ska det framgå hur myndigheten har tagit hänsyn till den nationella tillsynsstrategin, 1 kap 8 § miljötillsynsförordningen.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) att** fastställa Tillsynsplan för strandskydd och den byggda miljön 2023-2025,

- 2) **att** Bergshammar och Svalsta ska vara prioriterat bebyggelseområde för 2023, samt
- 3) **att** fokusområde för strandskyddstillsynen 2023 ska vara att utreda vilka strandsträckor som bör prioriteras kommande år och göra en plan för detta.

Beslutet skickas till:

Kommunledningskansliet, Enheten för politisk beredning och samordning

Samhällsbyggnad, bygglovenheten

Webbredaktör www.nykoping.se

Kundservice

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Tillsynsplan för strandskydd och den byggda miljön, 2023-2025

Beskrivning

I Nyköpings kommun är Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden tillsammans med Jävnämnden den kommunala byggnadsnämnden och lokal tillsynsmyndighet för bland annat miljöbalkens område. Genom Bygglovenheten ansvarar nämnderna för följande tillsynsområden:

- Förbjudna åtgärder i strandskyddade områden
- Enkelt avhjälpna hinder
- Obligatorisk ventilationskontroll (OVK)
- Hissar och andra motordrivna anordningar
- Olovligt byggande och andra olovliga åtgärder
- Bristande underhåll och säkerhet vid användning
- Individuell mätning och debitering (IMD) av uppvärmning och tappvarmvatten
- Utrustning för laddning av elfordon (från 2025).

Som kommunal byggnadsnämnd har nämnderna ansvar att ha tillsyn över att byggherrar, ägare, funktionskontrollanter och kontrollansvariga sköter sina uppgifter enligt lagen. Myndigheten är skyldig att i nödvändig utsträckning och så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse kontrollera att lagstiftningen följs.

Enligt miljöbalken och plan- och bygglagen ska en tillsynsmyndighet regelbundet följa upp och utvärdera tillsynsarbetet. Den bifogade tillsynsplanen innehåller både en långsiktig och en kortsiktig plan för nämndens tillsynsansvar och förvaltningens arbetssätt. Planen ska gälla i tre år (2023-2025) och utvärderas och följas upp årligen.

Syftet med tillsynsplanen är att den ska bidra till att arbetet kan planeras, följas upp och utvärderas effektivt och rättssäkert samt tydliggöra Bygglovenhetens tillsynsarbete och verksamhet för allmänheten, politiker och tjänstepersoner.

Mål och prioriteringar

Det övergripande och viktigaste målet med nämndernas tillsynsarbete är att det blir rätt i lagens mening och att lagens syften samt de nationella miljökvalitetsmålen och folkhälsomålen uppnås.

Tillsynen ska vara rättssäker, effektiv och ändamålsenlig. Den offentliga tillsynen och tillsynsmyndigheterna ska uppfattas av medborgare, media och företag som trovärdig och rättssäker.

Det är därför viktigt att alla nämndens beslut har stöd i rättsordningen och att myndigheten i sin verksamhet är saklig och opartisk. Detta är viktigare än att fatta ett visst antal beslut och en skyndsam hantering av ärenden.

Bygglovenheten föreslår elva långsiktiga mål (effektmål) för tillsynsplanen:

1. Strandskyddsbestämmelserna efterlevs och olovligheter blir rättade eller blir beviljade en strandskyddsdispens i efterhand.
2. En god status upprätthålls på kommunens strandområden.
3. Strandskyddets syften uppnås.
4. Offentliga platser och lokaler i kommunen ska göras tillgängliga för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.
5. En bra inomhusmiljö tillgodoses genom aktiv tillsyn av obligatorisk ventilationskontroll.
6. Hissar och andra motordrivna anordningar är säkra att använda.
7. Olovligheter blir rättade och i de fall det går beviljas lov i efterhand.
8. En god status upprätthålls för byggnadsverk.
9. Tomter, allmänna platser och andra byggnadsverk än byggnader underhålls och sköts på ett sätt så att risk för olycksfall, fara för trafiken och betydande olägenheter inte uppkommer.
10. Laddinfrastruktur för elfordon finns på alla parkeringsplatser och i alla parkeringsgarage där det finns krav på det.
11. Utrustning för individuell mätning och debitering (IMD) finns i alla byggnader där det finns krav på det.

Vidare föreslår Bygglovenheten följande sex kvantifierade, eller operativa mål:

1. För ärenden i kategori 1 inleds kontakt med fastighetsägare eller annars ansvarig inom två veckor från det att tillsynsärendet initierades.
2. Ärenden i kategori 1 avgörs inom sex månader.
3. 50% av ärenden i kategori 2, som initierats av en enskild part, avgörs inom sex månader.
4. 50% av ärenden påbörjade före 2020-01-01 kommer till ett avgörande före årsskiftet 2025/2026.
5. Minst 30 % av nekade dispenser i/vid exponeringsskyddade grunda vikar har följts upp genom tillsyn under perioden 2023-2025.

6. Minst 10 % av givna dispenser i/vid exponeringsskyddade grunda vikar har följts upp genom tillsyn under perioden 2023-2025.

Den huvudsakliga aktiviteten för att uppnå målen, både effektmålen och de operativa målen, är att handlägga tillsynsärenden. För att arbetet ska kunna planeras på bästa sätt föreslår vi att samtliga ärenden delas in i en prioriteringsordning på tre kategorier:

1. Aktiv tillsyn som inleds på myndighetens egna initiativ och ärenden där det finns en omedelbar risk för hälsa och säkerhet.
2. Ärenden som kan komma att innebära en risk för hälsa och säkerhet.
3. All övrig tillsyn.

Vi bedömer att det får anses vara mest angeläget att ärenden som direkt berör hälsa och säkerhet handläggs skyndsamt. Dessa ska därför huvudsakligen utgöra kategori 1, med målsättningen att kontakt med fastighetsägare eller annars ansvarig inleds inom två veckor från det att tillsynsärendet initierades och att ärendena avgörs inom sex månader. Vidare föreslår Bygglovenheten att tillsyn inom områden som är av särskild vikt för strandskyddets syften ska vara prioriterade.

Kategori 2 utgörs huvudsakligen av ärenden som *kan komma* att innebära en risk för hälsa och säkerhet. Här tillkommer också ärenden där ett avgörande är av principiellt stor vikt eller av vikt för ett pågående lovärende, ärenden i prioriterade bebyggelseområden och ärenden med många eller aktiva anmälare. För kategori 2 föreslås som huvudsaklig målsättning att de ärenden som initierats av en känd anmälare ska avgöras inom sex månader.

Med prioriterade bebyggelseområden menas inte att nämnden ska leta efter brister, utan att ärenden i dessa områden ska lyftas uppåt i prioriteringsordningen. Bygglovenheten föreslår att Svalsta och Bergshammar ska utgöra prioriterade bebyggelseområden för 2023.

Vidare föreslår vi att ett viktigt mål är att minst hälften av ärenden som initierats före 2020-01-01 kommer till ett avgörande under tillsynsplanens giltighetstid. Det innebär i praktiken att utöver de nya ärenden som initieras och omfattas av ovanstående mål, ska 202 ärenden avgöras, eller ca 70 ärenden per år. Många av de äldre ärendena utgörs av OVK-ärenden varför en målsättning på att hälften ska avgöras innan årsskiftet 2025/2026 bedöms vara rimligt.

För att nå ovanstående mål föreslår Bygglovenheten följande aktiviteter, förutom att handlägga ärenden i den ordning de inkommer och i enlighet med prioriteringsordningen:

2023

- Inventera byggnader som är aktuella för retroaktiva krav på individuell mätning och debitering av värme och tappvarmvatten.
- Initiera tillsyn av byggnader som är aktuella för retroaktiva krav på individuell mätning och debitering av värme och tappvarmvatten.

- Utredda vilka strandområden som bör prioriteras.
- Inventera nekade och beviljade dispenser i/vid exponeringsskyddade grunda vikar.

2024

- Inventera alla byggnader och parkeringsplatser som är aktuella för retroaktiva krav på laddplatser för elfordon och informera fastighetsägare om kraven som gäller från den 1 januari 2025.
- Följa upp nekade dispenser i/vid exponeringsskyddade grunda vikar och planera för tillsyn.

2025

- Initiera tillsyn av byggnader och parkeringsplatser som är aktuella för retroaktiva krav på laddplatser för elfordon.
- Följa upp beviljade dispenser i/vid exponeringsskyddade grunda vikar och planera för tillsyn.

Mot denna bakgrund föreslår Bygglovenheten att nämnden beslutar att anta bilagd tillsynsplan och på så vis ger enheten i uppdrag att arbeta i enlighet med densamma.

Fokusområden 2023

I tillsynsplanen framkommer att det för varje år ska väljas ett bebyggelseområde där ärenden ska prioriteras, och ett fokusområde för strandskyddstillsynen.

Till att börja med föreslår Bygglovenheten att som fokusområde för strandskyddstillsynen, bestäms att vi ska utreda vilka strandsträckor som bör prioriteras kommande år. Utredningen får därefter ligga till grund för beslut om fokusområden för åren 2024 och 2025, och lämpligtvis även för nästkommande tillsynsplan. Detta för att det i dagsläget inte finns någon sådan utredning och det därför är svårt att avgöra var tillsynsbehovet är som störst. Utredningen bör gå hand-i-hand med de inventeringar som ska göras i enlighet med den nationella strategin för miljötillsyn.

Vidare föreslår Bygglovenheten att områdena Svalsta och Bergshammar med omnejd ska vara prioriterat bebyggelseområden för 2023. I området finns ett flertal tillsynsärenden av olika karaktär och ålder.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Den byggda miljön omfattar hela vår omgivning, och alla, även barnen, möter den i sin vardag. Den påverkas och förändras hela tiden på olika sätt. Tillsynsarbetet syftar bland annat till att säkerställa att den byggda miljön är säker och inte bidrar till ohälsa.

Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden, och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten. Strandskyddet berör ett flertal av de

nationella miljömålen, som har det övergripande målet att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta.

Bygglovenheten anser att det får anses vara förenligt med barnets bästa att Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i sitt tillsynsuppdrag prioriterar ärenden som direkt eller indirekt berör hälsa och säkerhet samt tillsyn som på sikt syftar till att uppnå miljö kvalitetsmålen och värnar om den allemansrättsliga tillgången till kommunens strandområden.

Lagstöd

En tillsynsmyndighet ska regelbundet följa upp och utvärdera tillsynsarbetet, 8 kap. 8 § plan- och byggförordningen.

Hos en tillsynsmyndighet ska det finnas en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Behovsutredningen ska avse en tid om tre år. Utredningen ska ses över vid behov och minst en gång varje år, 1 kap 6 § miljö tillsynsförordningen.

En tillsynsmyndighet ska för varje verksamhetsår upprätta en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Av planen ska det framgå hur myndigheten har tagit hänsyn till den nationella tillsynsstrategin, 1 kap 8 § miljö tillsynsförordningen.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) **att** fastställa tillsynsplanen för strandskydd och den byggda miljön, att gälla perioden 2023-2025,
- 2) **att** Bergshammar och Svalsta ska vara prioriterat bebyggelseområde för 2023,
- 3) **att** fokusområde för strandskyddstillsynen 2023 ska vara att utreda vilka strandsträckor som bör prioriteras kommande år och göra en plan för detta.

Kjell Hagberg
Bygglovchef

Susan Lehtinen
Tillsynshandläggare

Beslut till:

Kontoret för politisk beredning och samordning

Bygglovenheten

Webbredaktör www.nykoping.se

Kundservice

Bilaga

Tillsynsplan för strandskydd och den byggda miljön

FÖRFATTNINGSSAMLING

TILLSYNSPLAN FÖR STRANDSKYDD OCH DEN BYGGDA MILJÖN

Antagen av Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden 2023-01-31

STYRANDE DOKUMENT

Dokumenttitel	Tillsynsplan för strandskydd och den byggda miljön
Diarienummer	MSN22/51
Kategori av styrdokument	Aktiverande
Fastställd av	Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
Beslutsdatum	2023-01-31
Giltighetstid	2023-01-01 till 2025-12-31
Omfattar	Bygglovenhetens tillsynsuppdrag
Dokumentansvarig	Samordnare tillsyn
Uppföljning	Vid delårsuppföljning och bokslut

KATEGORIER AV STYRDOKUMENT

Organiserande	Förklarar, tydliggör och reglerar kommunens roll- och ansvarsfördelning samt vem som har rätt att fatta beslut.
Normerande	Beskriver kommunens förhållningssätt i en viss fråga eller ger direktiv för hur något ska utföras och syftar till att styra beteenden utifrån en gemensam värdegrund.
Aktiverande	Beskriver vad kommunen vill förändra eller uppnå inom specifika områden och syftar till att ge ett uppdrag att handla på ett visst sätt.
Reglerande	Anger villkoren för kommunal service och vilka krav kommunen ställer på de som lever, verkar och vistas i Nyköping.

FÖRKORTNINGAR

MB	Miljöbalken (SFS 1998:808)
PBL	Plan- och bygglagen (SFS 2010:900)
PBF	Plan- och byggförordningen (SFS 2011: 338)
LGS	Lag med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning (SFS 1998:814)
MTF	Miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13)
FL	Förvaltningslagen (SFS 2017:900)
OVK	Obligatorisk ventilationskontroll
IMD	Individuell mätning och debitering av uppvärmning och tappvarmvatten

INNEHÅLL

1	INLEDNING	1
1.1	Tillsynsplanens syfte och omfattning.....	1
1.2	Den rättsliga regleringen	1
2	TILLSYNSOMRÅDEN	3
2.1	Förbjudna åtgärder i strandskyddade områden.....	3
2.2	Enkelt avhjälpna hinder	3
2.3	Obligatorisk ventilationskontroll (OVK).....	4
2.4	Hissar och andra motordrivna anordningar.....	4
2.5	Olovligt byggande och andra olovliga åtgärder	5
2.6	Bristande underhåll och säkerhet vid användning	5
2.7	Individuell mätning och debitering (IMD) av uppvärmning och tappvarmvatten på lägenhetsnivå	5
2.8	Utrustning för laddning av elfordon (från och med 1 januari 2025)....	6
3	MÅL FÖR TILLSYVEN	6
3.1	Övergripande mål.....	7
3.2	Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens mål för tillsynen	7
3.3	Aktiviteter	8
4	PRIORITERINGAR	9
4.1	Kategori 1	9
4.2	Kategori 2	10
4.3	Kategori 3	10
5	UPPFÖLJNING	10
6	ÄNDRINGSHISTORIK	11

1 INLEDNING

I Nyköpings kommun är Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden tillsammans med Jävsnämnden den kommunala byggnadsnämnden och lokal tillsynsmyndighet för bland annat miljöbalkens område. Nämndernas tjänstemannaorganisation är fördelad på Tekniska Divisionen, Samhällsbyggnad och Räddning och Säkerhet.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden tillsammans med Jävsnämnden är som tillsynsmyndighet skyldig att i nödvändig utsträckning och så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse kontrollera att lagstiftningen följs. Nämnden ska besluta om ingripande och påföljd där det behövs för att åstadkomma rättelse¹. Om det finns misstanke om brott ska nämnden anmäla överträdelse av bestämmelser i miljöbalken till Polismyndigheten eller Åklagarmyndigheten².

Reglerna om straffansvar för tjänstefel och civilrättsligt skadeståndsansvar kan aktualiseras vid felaktigt, försumligt eller uteblivet tillsynsarbete³.

1.1 Tillsynsplanens syfte och omfattning

Tillsynsplanen innehåller både en långsiktig och en kortsiktig plan för myndighetens tillsynsansvar och förvaltningens arbetssätt. Tillsynsplanen ska gälla i tre år (2023-2025) och utvärderas och följas upp årligen. Till tillsynsplanen hör en behovsutredning för strandskyddstillsynen, se bilaga.

Syftet med tillsynsplanen är att den ska bidra till att arbetet kan planeras, följas upp och utvärderas effektivt och rättssäkert samt tydliggöra Bygglovenhetens tillsynsarbete och verksamhet för allmänheten, politiker och tjänstepersoner.

1.2 Den rättsliga regleringen

1.2.1 Vilka som är tillsynsmyndighet

Tillsynen av plan- och bygglagstiftningens bestämmelser ska utövas av regeringen, länsstyrelsen och den eller de statliga myndigheter i övrigt som regeringen bestämmer och av byggnadsnämnden (tillsynsmyndigheterna), 11 kap. 3 § PBL.

Naturvårdsverket utövar den centrala tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna i lagen med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning och föreskrifter meddelade med stöd av lagen. Den omedelbara tillsynen utövas av kommunen, 11 § LGS.

¹ 11 kap. 3 och 5 §§ PBL, 26 kap. 1 § MB, 11 § LGS

² 26 kap. 2 § MB

³ 20 kap. 1 § brottsbalken (SFS 1962:700), 3 kap. 2 § skadeståndslagen (SFS 1972:207)

Strandskyddstillsynen utövas av Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, försvarsinspektören för hälsa och miljö, länsstyrelsen, andra statliga myndigheter och kommunerna (tillsynsmyndigheter), 26 kap. 3 § MB.

Byggnadsnämnden och den eller de statliga myndigheter som regeringen bestämmer (tillsynsmyndigheten) ska utöva tillsyn över att lagen om energimätning i byggnader och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen följs, 9 § lag (SFS 2022:333) om energimätning i byggnader.

1.2.2 Tillsynsmyndighetens ansvar

En tillsynsmyndighet ska pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd enligt 11 kapitlet plan- och bygglagen, så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i plan- och bygglagen, i föreskrifter, domar eller andra beslut som har meddelats med stöd av lagen eller i EU-förordningar som rör frågor inom lagens tillämpningsområde, 11 kap. 5 § PBL.

Med tillsyn avses att tillsynsmyndigheten på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning ska kontrollera att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken följs samt vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse och underlätta för en enskild att fullgöra sina skyldigheter genom information och liknande verksamhet, 26 kap. 1 § MB.

Tillsynsmyndigheten ska anmäla överträdelser av bestämmelser i miljöbalken eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av balken till Polismyndigheten eller Åklagarmyndigheten, om det finns misstanke om brott, 26 kap. 2 § MB.

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet vid myndighetsutövning genom handling eller underlåtenhet åsidosätter vad som gäller för uppgiften skall dömas för tjänstefel till böter eller fängelse i högst två år, 20 kap. 1 § brottsbalken. En kommun ska enligt 3 kap. 2 § skadeståndslagen ersätta personskada, sakskada eller ren förmögenhetsskada, som vållas genom fel eller försummelse vid myndighetsutövning i verksamhet för vars fullgörande kommunen svarar.

1.2.3 Tillsynsarbetet ska följas upp och utvärderas

En tillsynsmyndighet ska regelbundet följa upp och utvärdera tillsynsarbetet, 8 kap. 8 § PBF.

Hos en tillsynsmyndighet ska det finnas en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Behovsutredningen ska avse en tid om tre år. Utredningen ska ses över vid behov och minst en gång varje år, 1 kap 6 § MTF.

En tillsynsmyndighet ska för varje verksamhetsår upprätta en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Av planen ska det

framgå hur myndigheten har tagit hänsyn till den nationella tillsynsstrategin, 1 kap 8 § MTF.

1.2.4 Utgångspunkter för handläggningen

Ett ärende ska handläggas så enkelt, snabbt och kostnadseffektivt som möjligt utan att rättssäkerheten eftersätts, 9 § FL.

Om en myndighet bedömer att avgörandet i ett ärende som har inletts av en enskild part kommer att bli väsentligt försenat, ska myndigheten underrätta parten om detta. I en sådan underrättelse ska myndigheten redovisa anledningen till förseningen, 11 § FL.

Om ett ärende som har inletts av en enskild part inte har avgjorts i första instans senast inom sex månader, får parten skriftligen begära att myndigheten ska avgöra ärendet. Myndigheten ska inom fyra veckor från den dag då en sådan begäran kom in antingen avgöra ärendet eller i ett särskilt beslut avslå begäran, 12 § FL.

2 TILLSYNSOMRÅDEN

2.1 Förbjudna åtgärder i strandskyddade områden

Strandskyddet gäller på och vid vatten, inom 100 meter från strandlinjen vid alla hav, sjöar och vattendrag. Även mindre bäckar och dammar kan generera en strandskyddszon och i vissa fall kan zonen vara förlängd till 300 meter.

Strandskyddets syfte är att bevara allmänhetens tillgång till vatten och stränder vilket är av stor betydelse för friluftsliv och rekreation. Övergången mellan land och vatten är betydelsefull som livsmiljö för många olika arter. Den strandnära zonen är värdefull bland annat för skydd och övervintring. Strandskyddet skyddar djur och växter som lever på och i närheten av stränderna samt i vattnet. Strandskyddet gäller även ute i vattnet, vissa bottnar kan exempelvis vara värdefulla miljöer.

Lagstöd

- 7 kap. 13-18 §§ MB.

2.2 Enkelt avhjälpna hinder

Det är en demokratifråga att alla ska kunna vara delaktiga i samhället, oavsett funktions-, rörelse- eller orienteringsförmåga. Bristande tillgänglighet kan även vara en form av diskriminering. Det är därför viktigt att funktionshinderperspektivet genomsyrar de kommunala verksamheterna och att kommunen arbetar för att förbättra tillgängligheten. I och med ansvaret för den fysiska planeringen har kommunen en avgörande roll i målet om ett tillgängligt Sverige.

Tillsynsmyndigheten har ansvaret för att publika lokaler ska vara tillgängliga för alla. Det är en fråga om jämställdhet och rättvisa. Kraven gäller även retroaktivt.

Lagstöd

- 8 kap. 1, 4, 9, 12 §§ PBL.
- Boverkets föreskrifter och allmänna råd (BFS 2011:13) om avhjälpan av enkelt avhjälpbara hinder till och i lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser (HIN).
- Boverkets föreskrifter och allmänna råd (BFS 2011:5) om tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga på allmänna platser och inom områden för andra anläggningar än byggnader (ALM).
- 1 kap. 4 § diskrimineringslagen (SFS 2008:567).

2.3 Obligatorisk ventilationskontroll (OVK)

Att ha god tillsyn av OVK är nödvändigt då ventilationen är väsentlig för en god inomhusmiljö och för både byggnadens som människans välmående. Bristande ventilation kan leda till en ökning av allergier, astma samt nedsatt prestationsförmåga för de som är i lokalerna. Miljöer där barn vistas bör prioriteras, då de är extra känsliga.

Lagstöd

- 8 kap. 25 § PBL.
- 5 kap. 1-7 §§ PBF.
- Boverkets föreskrifter och allmänna råd (BFS 2011:16) om funktionskontroll av ventilationssystem och certifiering av sakkunniga funktionskontrollanter (OVK).
- Boverkets allmänna råd (BFS 2012:7) om funktionskontroll av ventilationssystem (OVKAR).

2.4 Hissar och andra motordrivna anordningar

Den som äger eller annars ansvarar för en hiss eller annan motordriven anordning är skyldig att se till att den besiktigas återkommande och i tid. Den ansvarige ska också se till att det finns en giltig och väl synlig besiktningsskylt i varje hiss. På skylten ska det framgå sista datum för när hissen måste besiktigas nästa gång. Tillsynen omfattar även andra motordrivna anordningar, bostadsanpassningshissar och skidliftar med flera.

Att hissar fungerar som tänkt är inte bara en fråga om säkerhet utan även en tillgänglighetsfråga och därmed en fråga om jämlikhet och rättvisa.

Lagstöd

- 8 kap. 1, 4, 24 §§ PBL.
- 5 kap. 8-16 §§ PBF.
- Boverkets föreskrifter och allmänna råd (BFS 2011:12) om hissar och vissa andra motordrivna anordningar.

2.5 Olovligt byggande och andra olovliga åtgärder

Det är viktigt för det allmännas förtroende att tillsynsmyndigheterna lever upp till sitt ansvar att se till att samhällskraven blir uppfyllda. Det är en demokratisk rättvisefråga att den enskildes möjlighet att bygga grundas på lagar och bestämmelser och inte på grannars goda vilja. Tillsynsmyndigheten kontrollerar att åtgärderna uppfyller de krav som lagen ställer.

Lagstöd

- 9 kap. och 10 kap. 3-4 §§ PBL, med flera.
- 6 kap. PBF
- 5-10 §§ LGS.

2.6 Bristande underhåll och säkerhet vid användning

Byggnadsverk ska hållas i vårdat skick och underhållas så att utformningen och de tekniska egenskaperna bevaras. Det innebär att underhåll ska ske så att byggnadsverket bibehåller de tekniska egenskaperna som är väsentliga i fråga om till exempel bärförmåga, säkerhet vid användning och vid brand, skydd med hänsyn till hälsa och lämplighet för det avsedda ändamålet.

Tomter, allmänna platser och andra byggnadsverk än byggnader ska underhållas och skötas så att risk för olycksfall begränsas och att betydande olägenheter för omgivningen och trafik inte uppkommer. Tomter ska underhållas och skötas oavsett om de är bebyggda eller inte.

Lagstöd

- 8 kap. 4 och 14-16 §§ PBL.
- 3 kap. PBF.

2.7 Individuell mätning och debitering (IMD) av uppvärmning och tappvarmvatten på lägenhetsnivå

Enligt EU:s direktiv om energieffektivisering, EED, ska individuella mätare för värme och varmvatten för hushållsbruk installeras i varje byggnadsenhet om byggnaden har centrala system för värme och tappvarmvatten eller försörjs med fjärrvärme. Krav på installation av mätare för värme och tappvarmvatten på lägenhetsnivå började gälla den 1 juli 2021. Det är den kommunala byggnadsnämnden som ansvarar för

I korthet ska IMD installeras i följande situationer:

- *IMD värme i de flerbostadshus som har sämst energiprestanda. I dessa byggnader är sannolikheten störst att en energibesparing som följd av sänkt innetemperatur ska uppväga de kostnader som installation av IMD värme medför.*

- *IMD tappvarmvatten i befintliga flerbostadshus vid en ombyggnad där det sker en väsentlig ändring av befintliga installationer för tappvarmvatten för hushållsbruk eller en väsentlig ändring av befintligt system.*
- *IMD tappvarmvatten i alla nya flerbostadshus.*

Lagstöd

- *Lagen (SFS 2022:333) om energimätning i byggnader.*
- *Förordningen (SFS 2022:336) om energimätning i byggnader.*
- *Boverkets föreskrifter och allmänna råd (BFS 2022:3) om energimätning i byggnader.*

2.8 Utrustning för laddning av elfordon (från och med 1 januari 2025)

Laddning av elfordon ett nytt tekniskt egenskapskrav i plan- och bygglagen som ska tillämpas om man söker bygglov eller gör en anmälan efter den 10 mars 2021. Därutöver ställs retroaktiva krav, det vill säga krav som omfattar befintliga byggnader även om några andra åtgärder inte vidtas.

De retroaktiva kraven ska vara uppfyllda senast den 1 januari 2025. De retroaktiva kraven innebär att uppvärmda byggnader som inte är bostadshus och som har fler än 20 parkeringsplatser i byggnaden eller på tomten ska ha minst en laddningspunkt för elfordon.

Den kommunala byggnadsnämnden ska från och med den 1 januari 2025 utöva tillsyn över att de befintliga byggnader som omfattas av kraven har laddningspunkt för elfordon.

Lagstöd

- *8 kap. 4 § PBL.*

3 MÅL FÖR TILLSYVEN

Tillsynen ska syfta till att uppnå miljöbalkens och plan- och bygglagens mål samt de nationella miljökvalitetsmålen och folkhälsomålen.

Tillsynen ska vara rättssäker, effektiv och ändamålsenlig. Den offentliga tillsynen och tillsynsmyndigheterna ska uppfattas av medborgare, media och företag som trovärdig och rättssäker.

Tillsynen ska medverka till att demokratiskt beslutade lagar och bestämmelser följs och tillämpas i enlighet med lagstiftarens intentioner och på samma sätt i hela landet. Det är viktigt för det allmännas förtroende att tillsynsmyndigheterna lever upp till sitt ansvar. Kommunerna ska bevaka att samhällets krav är uppfyllda.

Miljöbalken syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl (1 kap. 1 § MB).

Plan- och bygglagen syftar till att, med hänsyn till den enskilda människans frihet, främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och en god och långsiktigt hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer (1 kap. 1 § PBL).

3.1 Övergripande mål

Det övergripande och viktigaste målet med kommunens tillsynsarbete är att det blir rätt i lagens mening och att lagstiftningens mål och syften uppnås.

Det är därför viktigt att alla nämndens beslut har stöd i rättsordningen och att myndigheten i sin verksamhet är saklig och opartisk. Detta är viktigare än att fatta ett visst antal beslut och en skyndsam hantering av ärenden.

3.1.1 Nationella tillsynsstrategin

En tillsynsplan för miljöbalkens område ska kopplas till den nationella strategin för miljöbalkstillsynen. Strategin syftar till att främja tillsyn inom områden som ur ett nationellt perspektiv är extra angelägna under strategins period. Aktuell strategi gäller till och med 2025.

I första hand är det fokusområdet "Påverkan på naturvärden i grunda havsvikar" som kan kopplas strandskyddslagstiftningen.

Effektmålen för fokusområdet är:

- *Planerad riskbaserad tillsyn bedrivs längs hela kusten i grunda exponeringsskyddade havsvikar.*
- *Minskad förlust av livsmiljöer i grunda exponeringsskyddade havsvikar genom tillsynsåtgärder.*

3.2 Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens mål för tillsynen

1. *Strandskyddsbestämmelserna efterlevs och olovligheter blir rättade eller blir beviljade en strandskyddsdispens i efterhand.*
2. *En god status upprätthålls på kommunens strandområden.*
3. *Strandskyddets syften uppnås.*

4. *Offentliga platser och lokaler i kommunen ska göras tillgängliga för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.*
5. *En bra inomhusmiljö tillgodoses genom aktiv tillsyn av obligatorisk ventilationskontroll.*
6. *Hissar och andra motordrivna anordningar är säkra att använda.*
7. *Olovligheter blir rättade och i de fall det går beviljas lov i efterhand.*
8. *En god status upprätthålls för byggnadsverk.*
9. *Tomter, allmänna platser och andra byggnadsverk än byggnader underhålls och sköts på ett sätt så att risk för olycksfall, fara för trafiken och betydande olägenheter inte uppkommer.*
10. *Laddinfrastruktur för elfordon finns på alla parkeringsplatser och i alla parkeringsgarage där det finns krav på det.*
11. *Utrustning för individuell mätning och debitering (IMD) finns i alla byggnader där det finns krav på det.*

3.2.1 Kvantifierade mål

1. *För ärenden i kategori 1 inleds kontakt med fastighetsägare eller annars ansvarig inom två veckor från det att tillsynsärendet initierades.*
2. *Ärenden i kategori 1 avgörs inom sex månader.*
3. *50% av ärenden i kategori 2, som initierats av en enskild part, avgörs inom sex månader.*
4. *50% av ärenden påbörjade före 2020-01-01 kommer till ett avgörande före årsskiftet 2025/2026.*
5. *Minst 30 % av nekade dispenser i/vid exponeringsskyddade grunda vikar har följts upp genom tillsyn under perioden 2023-2025.*
6. *Minst 10 % av givna dispenser i/vid exponeringsskyddade grunda vikar har följts upp genom tillsyn under perioden 2023-2025.*

3.3 Aktiviteter

För att nå ovanstående mål planerar myndigheten följande aktiviteter, förutom att handlägga ärenden i den ordning de inkommer och i enlighet med prioriteringsordningen:

2023

- *Inventera byggnader som är aktuella för retroaktiva krav på individuell mätning och debitering av värme och tappvarmvatten.*
- *Initiera tillsyn av byggnader som är aktuella för retroaktiva krav på individuell mätning och debitering av värme och tappvarmvatten.*
- *Utreda vilka strandområden som bör prioriteras.*

- *Inventera nekade och beviljade dispenser i/vid exponeringsskyddade grunda vikar.*

2024

- *Inventera alla byggnader och parkeringsplatser som är aktuella för retroaktiva krav på laddplatser för elfordon och informera fastighetsägare om kraven som gäller från den 1 januari 2025.*
- *Följ upp nekade dispenser i/vid exponeringsskyddade grunda vikar och planera för tillsyn.*

2025

- *Initiera tillsyn av byggnader och parkeringsplatser som är aktuella för retroaktiva krav på laddplatser för elfordon.*
- *Följ upp beviljade dispenser i/vid exponeringsskyddade grunda vikar och planera för tillsyn.*

4 PRIORITERINGAR

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden bedömer att det får anses vara mest angeläget att ärenden som direkt berör hälsa och säkerhet handläggs skyndsamt. Dessa ska därför huvudsakligen utgöra kategori 1. Särskilt tillsynsärenden där det förekommer en risk för barn prioriteras.

Vidare bedömer nämnden att strandskyddstillsynen i områden där strandskyddet bedöms vara av större vikt, det vill säga områden med höga naturvärden eller som är av särskild vikt för det rörliga friluftslivet, får anses vara prioriterade.

Kategori 2 utgörs huvudsakligen av ärenden som *kan komma* att innebära en risk för hälsa och säkerhet. Även ärenden som berör strandskyddet i områden som är av särskild vikt för växt- och djurliv eller allmänhetens tillgång till kommunens stränder anses prioriterade, eftersom överträdelser även på kort sikt kan verka negativt för strandskyddets syften. Här tillkommer också ärenden där ett avgörande är av principiellt stor vikt eller av vikt för ett pågående lovärende, ärenden i prioriterade bebyggelseområden och ärenden med många eller aktiva anmälare.

4.1 Kategori 1

Aktiv tillsyn som inleds på myndighetens egna initiativ och ärenden där det finns en omedelbar risk för hälsa och säkerhet.

- *Strandskydd i prioriterade områden, som beslutas årsvis.*
- *Ovårdade tomter som kan utgöra en omedelbar olycksrisk eller trafikfara.*
- *Bristande underhåll av byggnader.*
- *Hissar och andra motordrivna anordningar som underkänts vid besiktning eller installerats, renoverats eller på annat sätt åtgärdats olovligen.*
- *Säkerhet vid användning av lekplatser och liknande anordningar.*
- *Olovliga åtgärder där anmälare uttryckt oro för brandrisk.*

- OVK i flerbostadshus, förskolor, skolor (ej eftergymnasial utbildning) och vårdlokaler (inkl. LSS). Tillsynen ska särskilt riktas mot nedanstående byggnadsägare:
 - 2023: Kommunens byggnader (även kommunala bolag)
 - 2024: Privata byggnadsägare
 - 2025: Regionens byggnader

4.2 Kategori 2

Ärenden som kan komma att innebära en risk för hälsa och säkerhet.

- Händelsestyrd strandskyddstillsyn.
- Ändrad användning till vård eller bostad.
- Tillsyn där ett avgörande är av vikt för ett pågående lovärende.
- Ärenden i prioriterade bebyggelseområden, som beslutas årsvis.
- Ärenden där ett avgörande är av principiellt stor vikt och där det finns många eller aktiva anmälare.

4.3 Kategori 3

Ärenden som hanteras i den ordning de inkommer, efter kategori 2.

- All övrig tillsyn.

5 UPPFÖLJNING

Tillsynsplanen ska följas upp i samband med delårsuppföljningar och bokslut.

Tillsynsplanen gäller för åren 2023-2025 men kan om behovet uppstår revideras årligen. En ny tillsynsplan ska fastställas till år 2026.

6 ÄNDRINGSHISTORIK

Rev	Författare	Beskrivning av förändring	Datum

MSN § Tillsyn av lovpliktig åtgärd - fasadändring av komplementbyggnad och tillbyggnad av fritidshus;

Diarienummer: BTN 2018-000528

Sökande:

Den 15 juni 2018 tog Bygglovenheten emot en anmälan gällande en altan som uppförts på fastigheten. Vidare har Bygglovenheten vid besök på plats kunnat konstatera att fasaderna på den komplementbyggnad som uppförts med stöd av bygglov och startbesked i ärende BTN 2017-000998 inte stämmer överens med det som beviljats, ett fönster och två dörrar har ändrats/tillkommit. Altanen har en sammantagen area på ca 115 m², varav ca 86 m² på byggnadernas sydvästra sida och som inte utgör en uteplats på marken. Altanen är som mest ca 3 meter hög. Huvudbyggnaden har en area på 55 m² varav 15 m² utförts som en så kallad attefallstillbyggnad.

Bygglovenheten beräknar att byggnadsarean som ska räknas till att uppta huvudbyggnads bygg rätt är 125 m².

Fastigheten omfattas av detaljplan P08-34. Detaljplanen tillåter en högsta byggnadsarea på 40 m² för huvudbyggnad och en byggnadsarea på totalt 100 m

för komplementbyggnader inom kvarteret. Vidare ska byggnader utföras i ett plan med en takvinkel på högst 27 grader. Suterrängvåning får anordnas.

Under ärendets gång har fastighetsägaren fått information om att detta är bygglovspliktiga åtgärder och att det saknas både bygglov och startbesked. Hen har fått möjlighet att söka bygglov i efterhand samt fått information om att en byggsanktionsavgift kan tas ut om rättelse inte vidtas. I det här fallet skulle det innebära att komplementbyggnadens fasader återställs enligt det som beviljats i bygglov D A 2018-000088 och att altanen rivs.

Svar från fastighetsägaren

Fastighetens ägare har genom en skrivelse inkommen 2019-03-25 lämnat ett yttrande i ärendet. Av yttrandet framkommer bland annat att de inte betraktar altanen som en byggnad och att syftet aldrig har varit att man ska kunna vistas under den.

Fastighetsägaren har lämnat in ett till yttrande 2022-11-20. I yttrandet beskriver de hur ärendet har gått och besked de fått från oss tidigare, bland annat att de inte haft för avsikt att göra något olagligt utan litat på att byggaren skulle ta hand om alla nödvändiga tillstånd. De har också fått

otydliga besked från Bygglovenheten – exempelvis att altanen inte behöver rivas och att det var okej att ändra på fasaden.

Yttrandet i sin helhet läggs till beslutshandlingarna.

Lagstöd

Huvudregeln i plan- och bygglagen (SFS 2010:900), PBL, 9 kap. 2 § anger att det krävs bygglov för bland annat nybyggnad, tillbyggnad och fasadändring. Det krävs också ett startbesked innan lovpliktiga åtgärder får påbörjas (PBL 10:3).

För en- och tvåbostadshus och tillhörande komplementbostadshus krävs det, trots huvudregeln, inte bygglov för att uppföra en altan på mark inom 3,6 meter från bostadshuset, om altanen inte är högre än 1,8 meter och inte placeras närmare gränsen än 4,5 meter. Endast om berörd granne medger det, får altanen placeras närmare gräns än 4,5 meter (PBL 9:4f).

Nämnden ska pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd enligt PBL 11 kapitlet, så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i plan- och bygglagstiftningen (PBL 11:5).

Föreläggande

Om det på en fastighet eller i fråga om ett byggnadsverk har vidtagits en åtgärd i strid mot plan- och bygglagstiftningen, får nämnden förelägga den som äger fastigheten eller byggnadsverket att vidta rättelse inom en viss tid (rättelseföreläggande), PBL 11:20).

Om en åtgärd som kräver bygglov, rivningslov eller marklov har vidtagits utan lov, ska byggnadsnämnden i ett föreläggande ge fastighetens eller byggnadsverkets ägare tillfälle att inom en viss tid ansöka om lov, om det är sannolikt att lov kan ges för åtgärden (lovföreläggande), PBL 11:17.

Byggnadsnämnden får i samband med ett föreläggande enligt 20 § förbjuda att den olovliga åtgärden utförs på nytt, om den kräver bygglov (PBL 11:32a).

Byggsanktionsavgift

Om någon bryter mot en bestämmelse i 8-10 kap. plan- och bygglagen ska tillsynsmyndigheten ta ut en byggsanktionsavgift (PBL 11:51).

En byggsanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligen eller om den skett av oaktsamhet. Det är bara under vissa omständigheter en sanktionsavgift inte behöver tas ut: om det är oskäligt med hänsyn till (1) den avgiftsskyldigas sjukdom, (2) omständigheter som den avgiftsskyldiga inte har kunnat eller borde kunnat förutse eller påverka,

eller (3) vad den avgiftsskyldige har gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa (PBL 11:53).

Byggsanktionsavgiften ska tas ut av den som var ägare till fastigheten när överträdelsen begicks, den som begick överträdelsen, eller den som har fått en fördel av överträdelsen (PBL 11:57). Om två eller fler är avgiftsskyldiga för samma överträdelse, är de solidariskt ansvariga för betalningen (PBL 11:60).

Byggsanktionsavgiftens belopp

Byggsanktionsavgiften fastställs med tillämpning av det prisbasbelopp som gäller för det år som beslutet om avgift fattas och får uppgå till högst 50 prisbasbelopp, 9 kap. 1 § plan- och byggförordningen (PBF) och 11 kap. 52 § PBL.

Sanktionsavgiften för att utan lov och startbesked göra en ändring avseende ett fönster eller en dörr, är 0,125 prisbasbelopp per fönster eller dörr (PBF 9:10), och för att göra en tillbyggnad på ett en- eller tvåbostadshus, 0,5 prisbasbelopp med ett tillägg av 0,005 prisbasbelopp per kvadratmeter av tillbyggnadens sanktionsarea (PBF 9:7).

Sanktionsavgiften får i ett enskilt fall sättas ned om den inte står i rimlig proportion till den överträdelse som har begåtts. Avgiften får då sättas ned till hälften eller en fjärdedel (PBL 11:53a).

Motivering

Under 2017-2018 har fastighetsägaren uppfört en bygglovspliktig altan och installerat fönster och dörrar på en komplementbyggnad utan bygglov och startbesked. Åtgärderna är därmed att betrakta som olovligt utförda.

Mark- och miljööverdomstolen har i ett flertal rättsfall bestämt att en altan kan utgöra en tillbyggnad så som den definieras i 1 kap. 4 § plan- och bygglagen, det vill säga en ändring av en byggnad som innebär en ökning av byggnadens volym.

Detta betyder i förlängningen att den också kan omfattas av kraven på bygglov, som anges i 9 kap. 2 § plan- och bygglagen. I rättsfallen har främst altanens höjd över marken varit bedömningsgrundande och altaner över 1,4 meter över marken har ansetts vara en tillbyggnad eller byggnad¹.

Altaner som kan anses utgöra en tillbyggnad är under vissa förutsättningar undantagna bygglovsplikten. För att undantaget ska vara tillämpligt är en

¹ Se RÅ 2009 ref. 67 I–III, RÅ 2010 not 10 och RÅ 1995 ref. 42 samt Mark- och miljööverdomstolens domar den 18 oktober 2016 i mål nr P 11268-15, den 27 oktober 2014 i mål nr P 3455-14 och den 28 november 2017 i mål nr P 1042-17.

förutsättning att altanen byggs inom 3,6 meter från bostadshuset och inte är högre än 1,8 meter. Altanens höjd ska mätas från marken vid altanens ytersida upp till altangolvets ovansida och således inte utifrån någon medelmarknivå.

En ytterligare förutsättning för att altanen ska vara undantagen bygglovsplikt är att den placeras minst 4,5 meter från tomtgräns. Av förarbetena till lagen framkommer inte om ägaren till en allmän plats har möjlighet att lämna ett medgivande till placeringen, men det får antas att samma praxis som för attefallsärenden och friggebodar är tillämpligt.

Grannen kan, enligt gällande rättspraxis, lämna ett medgivande bara om marken är av sådan art att den inte är tillgänglig för allmänheten, exempelvis en bostadstomt. Om marken däremot är tillgänglig för allmänheten, exempelvis genom att den i detaljplan är reglerad som allmän plats, är det inte möjligt för grannen att lämna ett medgivande. Så är fallet i aktuellt ärende - grannmarken är planlagd som allmän plats.

Enligt praxis kan markägaren inte representera samtliga som har ett berättigat intresse av användandet av markområden som är allmän plats i detaljplan. Det gäller oavsett om det är enskilt eller kommunalt huvudmannaskap för den allmänna platsen. Grannen kan alltså inte lämna medgivande för altanens placering.

Mot denna bakgrund bedömer Bygglovenheten att den aktuella altanen är bygglovspliktig.

Bygglovenheten bedömer att bygglov inte kan beviljas i efterhand. Hela altanen på byggnadernas sydvästra sida (86 m²) får anses vara en tillbyggnad av huvudbyggnaden och ska därför räknas med i byggrätten och samtidigt vara beräkningsgrundande för en byggsanktionsavgift.

Det ger en byggnadsarea på ca 125 m², mer än tre gånger vad som tillåts av detaljplanen (40 m²). Detta är inte en liten avvikelse och fastighetens ägare ska därför föreläggas att riva delar av altanen. Med hänsyn till tomtens terrängförhållanden och altanens beskaffenhet är det inte skäligen att altanen i sin helhet ska behöva rivas utan rättelseföreläggandet bör begränsas till att endast gälla de delar av altanen som inte uppfyller kravet för lovbefrielse, som markerats på till beslutet hörande karta, daterad 2023-01-11.

Vidare bedömer Bygglovenheten att det är troligt att bygglov för fasadändringen på komplementbyggnaden kan beviljas i efterhand och fastighetsägaren ska därför föreläggas att lämna in en bygglovsansökan för ändringen.

En byggsanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen skett av oaktsamhet eller utan avsikt, exempelvis om den som begått överträdelsen inte haft kännedom om att åtgärden var bygglovspliktig. Det är bara i särskilda fall som en byggsanktionsavgift inte behöver tas ut och där den kan sättas ner, dessa regleras av 11 kap. 53-56 §§ plan- och bygglagen (PBL).

Enligt 11 kap. 53 a § PBL får avgiften sättas ned till hälften eller en fjärdedel om avgiften inte står i rimlig proportion till överträdelsen. I lagstycket avses tillfällena som när nämnden gett ett felaktigt besked gällande om bygglov krävs eller inte, eller att nämnden inte handlagt ett ärende inom rimlig tid.

Vi bedömer att det finns skäl att sätta ned sanktionsavgiften till hälften, eftersom fastighetsägaren fått otydliga besked från Bygglovenheten. Beskeden finns även dokumenterade hos oss. Vidare bedömer vi att altanen i sin helhet inte ska räknas med i beräkningen för sanktionsavgiften utan att bara de delar som finns på den sydvästra sidan av husen.

Byggsanktionsavgiften beräknas i enlighet med formeln i PBF 9:7 och 9:10, med tillämpning av 2023 års prisbasbelopp (52 500 kr), sanktionsarean på 71 m² (bruttoarean minskad med 15 m², i enlighet med PBF 1:7) och antalet dörrar och fönster (2).

Altanen: $0,5 \times 52\,500 \text{ kr} + 0,005 \times 52\,500 \text{ kr} \times 71 \text{ m}^2 = 44\,887,5 \text{ kronor}$.

Fasadändringen: $0,125 \times 2 \text{ dörrar/fönster} \times 52\,500 \text{ kr} = 13\,125 \text{ kronor}$.

Nedsatt till hälften: $(44\,887,5 + 13\,125) / 2 = 58\,012,5 / 2 = 29\,006,25 \text{ kronor}$

Summan på byggsanktionsavgiften blir **29 006 kronor**.

Barnrättsprövning

Nej

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) att** påföra [REDACTED], en byggsanktionsavgift på 29 006 kronor, med stöd av 11 kap. 51 § plan- och bygglagen och 9 kap. 7 och 10 §§ plan- och byggförordningen,

- 2) **att** förelägga [REDACTED]
[REDACTED] att senast två
månader från det att beslutet får laga kraft lämna in en ansökan om
lov för fasadändring av komplementbyggnaden, med stöd av 11 kap.
17 § plan- och bygglagen, samt
- 3) **att** förelägga [REDACTED]
[REDACTED] att senast sex
månader från det att beslutet får laga kraft vidta rättelse genom att
riva de delar av altanen som markerats på till beslutet hörande karta,
daterad 2023-01-11, med stöd av 11 kap. 20 § plan- och bygglagen.

Handlingar som hör till beslutet

Karta, 2023-01-11
Fotografi, 2022-11-21
Fotografi, 2022-11-21
Plan-, fasad- och sektionsritning, 2022-11-21
Plan-, fasad- och sektionsritning, 2022-11-21
Karta, 2022-11-21
Meddelande, 2022-11-21
Fotografi, 2022-09-08
Fotografi, 2022-09-08
Fotografi, 2022-09-08
Skrivelse, 2019-03-25
Fotografi, 2019-02-01
Fotografi, 2019-02-01
Fotografi, 2019-02-01
Fotografi, 2019-02-01
Fotografi, 2018-06-15
Inkommande e-post, 2018-06-15

Beslut till:

Beslutet och tillhörande handlingar delges fastighetens ägare och de
ansvariga (förenklad delgivning):

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Beslutet skickas till Inskrivningsmyndigheten (Lantmäteriet) och till den
som anmält åtgärden:

[REDACTED]

Information

Tillsynsmyndigheten ska enligt 26 kap. 2 § miljöbalken anmäla överträdelser av bestämmelser i balken eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av balken till Polismyndigheten eller Åklagarmyndigheten, om det finns misstanke om brott.

Byggsanktionsavgiften ska betalas inom två månader efter det att den avgiftsskyldige har blivit delgiven beslutet, om Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden inte beslutar annat (PBL 11:61). Avgiften kan tas ut även om beslutet överklagats.

Om beslutet om byggsanktionsavgift upphävs, ska Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden återbetala avgiften jämte ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) för tiden från den dag avgiften betalades till och med den dag återbetalningen sker (PBL 11:63).

Meddela oss om du anser att betalningen bör delas upp i flera delar eller om du behöver mer än två månader för att betala avgiften.

Om ett lovföreläggande inte följs, får nämnden enligt PBL 11:27 besluta att på fastighetsägarens bekostnad låta upprätta de ritningar och beskrivningar samt vidta de åtgärder i övrigt som är nödvändiga för att pröva frågan om lov.

Om ett rättelseföreläggande inte följs, får nämnden enligt PBL 11:27 besluta att åtgärden ska genomföras på den försumliges bekostnad och hur det ska ske.

Kontakt

Om du har några frågor om beslutet är du välkommen att kontakta Kundservice.

E-post: bygglov@nykoping.se

Telefon: 0155-24 80 80

Bilaga

Hur man överklagar

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Tillsyn av lovpliktig åtgärd - fasadändring av komplementbyggnad och tillbyggnad av fritidshus;

[Redacted]

Fastighetsägare

[Redacted]

Ansvarig för överträdelsen

[Redacted]

Beskrivning

Den 15 juni 2018 tog Bygglovenheten emot en anmälan gällande en altan som uppförts på fastigheten. Vidare har Bygglovenheten vid besök på plats kunnat konstatera att fasaderna på den komplementbyggnad som uppförts med stöd av bygglov och startbesked i ärende BTN 2017-000998 inte stämmer överens med det som beviljats, ett fönster och två dörrar har ändrats/tillkommit. Altanen har en sammantagen area på ca 115 m², varav ca 86 m² på byggnadernas sydvästra sida och som inte utgör en uteplats på marken. Altanen är som mest ca 3 meter hög. Huvudbyggnaden har en area på 55 m² varav 15 m² utförts som en så kallad attefallstillbyggnad.

Bygglovenheten beräknar att byggnadsarean som ska räknas till att uppta huvudbyggnads byggrätt är 125 m².

Fastigheten omfattas av detaljplan P08-34. Detaljplanen tillåter en högsta byggnadsarea på 40 m² för huvudbyggnad och en byggnadsarea på totalt 100 m

för komplementbyggnader inom kvarteret. Vidare ska byggnader utföras i ett plan med en takvinkel på högst 27 grader. Suterrängvåning får anordnas.

Under ärendets gång har fastighetsägaren fått information om att detta är bygglovspliktiga åtgärder och att det saknas både bygglov och startbesked. Hen har fått möjlighet att söka bygglov i efterhand samt fått information om att en byggsanktionsavgift kan tas ut om rättelse inte vidtas. I det här fallet skulle det innebära att komplementbyggnadens fasader återställs enligt det som beviljats i bygglov D A 2018-000088 och att altanen rivs.

Svar från fastighetsägaren

Fastighetens ägare har genom en skrivelse inkommen 2019-03-25 lämnat ett yttrande i ärendet. Av yttrandet framkommer bland annat att de inte betraktar altanen som en byggnad och att syftet aldrig har varit att man ska kunna vistas under den.

Fastighetsägaren har lämnat in ett till yttrande 2022-11-20. I yttrandet beskriver de hur ärendet har gått och besked de fått från oss tidigare, bland annat att de inte haft för avsikt att göra något olagligt utan litat på att byggaren skulle ta hand om alla nödvändiga tillstånd. De har också fått otydliga besked från Bygglövenheten – exempelvis att altanen inte behöver rivs och att det var okej att ändra på fasaden.

Yttrandet i sin helhet läggs till beslutshandlingarna.

Lagstöd

Huvudregeln i plan- och bygglagen (SFS 2010:900), PBL, 9 kap. 2 § anger att det krävs bygglov för bland annat nybyggnad, tillbyggnad och fasadändring. Det krävs också ett startbesked innan lovpliktiga åtgärder får påbörjas (PBL 10:3).

För en- och tvåbostadshus och tillhörande komplementbostadshus krävs det, trots huvudregeln, inte bygglov för att uppföra en altan på mark inom 3,6 meter från bostadshuset, om altanen inte är högre än 1,8 meter och inte placeras närmare gränsen än 4,5 meter. Endast om berörd granne medger det, får altanen placeras närmare gräns än 4,5 meter (PBL 9:4f).

Nämnden ska pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd enligt PBL 11 kapitlet, så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i plan- och bygglagstiftningen (PBL 11:5).

Föreläggande

Om det på en fastighet eller i fråga om ett byggnadsverk har vidtagits en åtgärd i strid mot plan- och bygglagstiftningen, får nämnden förelägga den som äger fastigheten eller byggnadsverket att vidta rättelse inom en viss tid (rättelseföreläggande), PBL 11:20).

Om en åtgärd som kräver bygglov, rivningslov eller marklov har vidtagits utan lov, ska byggnadsnämnden i ett föreläggande ge fastighetens eller byggnadsverkets ägare tillfälle att inom en viss tid ansöka om lov, om det är sannolikt att lov kan ges för åtgärden (lovföreläggande), PBL 11:17.

Byggnadsnämnden får i samband med ett föreläggande enligt 20 § förbjuda att den olovliga åtgärden utförs på nytt, om den kräver bygglov (PBL 11:32a).

Byggsanktionsavgift

Om någon bryter mot en bestämmelse i 8-10 kap. plan- och bygglagen ska tillsynsmyndigheten ta ut en byggsanktionsavgift (PBL 11:51).

En byggsanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligt eller om den skett av oaktsamhet. Det är bara under vissa omständigheter en sanktionsavgift inte behöver tas ut: om det är oskäligt med hänsyn till (1) den avgiftsskyldigas sjukdom, (2) omständigheter som den avgiftsskyldiga inte har kunnat eller borde kunnat förutse

eller påverka, eller (3) vad den avgiftsskyldige har gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa (PBL 11:53).

Byggsanktionsavgiften ska tas ut av den som var ägare till fastigheten när överträdelsen begicks, den som begick överträdelsen, eller den som har fått en fördel av överträdelsen (PBL 11:57). Om två eller fler är avgiftsskyldiga för samma överträdelse, är de solidariskt ansvariga för betalningen (PBL 11:60).

Byggsanktionsavgiftens belopp

Byggsanktionsavgiften fastställs med tillämpning av det prisbasbelopp som gäller för det år som beslutet om avgift fattas och får uppgå till högst 50 prisbasbelopp, 9 kap. 1 § plan- och byggförordningen (PBF) och 11 kap. 52 § PBL.

Sanktionsavgiften för att utan lov och startbesked göra en ändring avseende ett fönster eller en dörr, är 0,125 prisbasbelopp per fönster eller dörr (PBF 9:10), och för att göra en tillbyggnad på ett en- eller tvåbostadshus, 0,5 prisbasbelopp med ett tillägg av 0,005 prisbasbelopp per kvadratmeter av tillbyggnadens sanktionsarea (PBF 9:7).

Sanktionsavgiften får i ett enskilt fall sättas ned om den inte står i rimlig proportion till den överträdelse som har begåtts. Avgiften får då sättas ned till hälften eller en fjärdedel (PBL 11:53a).

Motivering

Under 2017-2018 har fastighetsägaren uppfört en bygglovspliktig altan och installerat fönster och dörrar på en komplementbyggnad utan bygglov och startbesked. Åtgärderna är därmed att betrakta som olovligt utförda.

Mark- och miljööverdomstolen har i ett flertal rättsfall bestämt att en altan kan utgöra en tillbyggnad så som den definieras i 1 kap. 4 § plan- och bygglagen, det vill säga en ändring av en byggnad som innebär en ökning av byggnadens volym.

Detta betyder i förlängningen att den också kan omfattas av kraven på bygglov, som anges i 9 kap. 2 § plan- och bygglagen. I rättsfallen har främst altanens höjd över marken varit bedömningsgrundande och altaner över 1,4 meter över marken har ansetts vara en tillbyggnad eller byggnad¹.

Altaner som kan anses utgöra en tillbyggnad är under vissa förutsättningar undantagna bygglovsplikten. För att undantaget ska vara tillämpligt är en förutsättning att altanen byggs inom 3,6 meter från bostadshuset och inte är högre än 1,8 meter. Altanens höjd ska mätas från marken vid altanens yttersida upp till altangolvets ovansida och således inte utifrån någon medelmarknivå.

En ytterligare förutsättning för att altanen ska vara undantagen bygglovsplikt är att den placeras minst 4,5 meter från tomtgräns. Av förarbetena till lagen framkommer inte om

¹ Se RÅ 2009 ref. 67 I–III, RÅ 2010 not 10 och RÅ 1995 ref. 42 samt Mark- och miljööverdomstolens domar den 18 oktober 2016 i mål nr P 11268-15, den 27 oktober 2014 i mål nr P 3455-14 och den 28 november 2017 i mål nr P 1042-17.

ägaren till en allmän plats har möjlighet att lämna ett medgivande till placeringen, men det får antas att samma praxis som för attefallsärenden och friggebodar är tillämpligt.

Grannen kan, enligt gällande rättspraxis, lämna ett medgivande bara om marken är av sådan art att den inte är tillgänglig för allmänheten, exempelvis en bostadstomt. Om marken däremot är tillgänglig för allmänheten, exempelvis genom att den i detaljplan är reglerad som allmän plats, är det inte möjligt för grannen att lämna ett medgivande. Så är fallet i aktuellt ärende – grannmarken är planlagd som allmän plats.

Enligt praxis kan markägaren inte representera samtliga som har ett berättigat intresse av användandet av markområden som är allmän plats i detaljplan. Det gäller oavsett om det är enskilt eller kommunalt huvudmannaskap för den allmänna platsen. Grannen kan alltså inte lämna medgivande för altanens placering.

Mot denna bakgrund bedömer Bygglövenheten att den aktuella altanen är bygglovspliktig.

Bygglövenheten bedömer att bygglov inte kan beviljas i efterhand. Hela altanen på byggnadernas sydvästra sida (86 m²) får anses vara en tillbyggnad av huvudbyggnaden och ska därför räknas med i byggrätten och samtidigt vara beräkningsgrundande för en byggsanktionsavgift.

Det ger en byggnadsarea på ca 125 m², mer än tre gånger vad som tillåts av detaljplanen (40 m²). Detta är inte en liten avvikelse och fastighetens ägare ska därför föreläggas att riva delar av altanen. Med hänsyn till tomtens terrängförhållanden och altanens beskaffenhet är det inte skäl att altanen i sin helhet ska behöva rivas utan rättelseföreläggandet bör begränsas till att endast gälla de delar av altanen som inte uppfyller kravet för lovbeFrielse, som markerats på till beslutet hörande karta, daterad 2023-01-11.

Vidare bedömer Bygglövenheten att det är troligt att bygglov för fasadändringen på komplementbyggnaden kan beviljas i efterhand och fastighetsägaren ska därför föreläggas att lämna in en bygglovsansökan för ändringen.

En byggsanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen skett av oaktsamhet eller utan avsikt, exempelvis om den som begått överträdelsen inte haft kännedom om att åtgärden var bygglovspliktig. Det är bara i särskilda fall som en byggsanktionsavgift inte behöver tas ut och där den kan sättas ner, dessa regleras av 11 kap. 53-56 §§ plan- och bygglagen (PBL).

Enligt 11 kap. 53 a § PBL får avgiften sättas ned till hälften eller en fjärdedel om avgiften inte står i rimlig proportion till överträdelsen. I lagstycket avses tillfällena som när nämnden gett ett felaktigt besked gällande om bygglov krävs eller inte, eller att nämnden inte handlagt ett ärende inom rimlig tid.

Vi bedömer att det finns skäl att sätta ned sanktionsavgiften till hälften, eftersom fastighetsägaren fått otydliga besked från Bygglövenheten. Beskeden finns även dokumenterade hos oss. Vidare bedömer vi att altanen i sin helhet inte ska räknas med i beräkningen för sanktionsavgiften utan att bara de delar som finns på den sydvästra sidan av husen.

Byggsanktionsavgiften beräknas i enlighet med formeln i PBF 9:7 och 9:10, med tillämpning av 2023 års prisbasbelopp (52 500 kr), sanktionsarean på 71 m² (bruttoarean minskad med 15 m², i enlighet med PBF 1:7) och antalet dörrar och fönster (2).

Altanen: $0,5 \times 52\,500 \text{ kr} + 0,005 \times 52\,500 \text{ kr} \times 71 \text{ m}^2 = 44\,887,5 \text{ kronor}$.

Fasadändringen: $0,125 \times 2 \text{ dörrar/fönster} \times 52\,500 \text{ kr} = 13\,125 \text{ kronor}$.

Nedsatt till hälften: $(44\,887,5 + 13\,125) / 2 = 58\,012,5 / 2 = 29\,006,25 \text{ kronor}$

Summan på byggsanktionsavgiften blir **29 006 kronor**.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden föreslås besluta

- 1) **att påföra** [redacted] en byggsanktionsavgift på **29 006 kronor**, med stöd av 11 kap. 51 § plan- och bygglagen och 9 kap. 7 och 10 §§ plan- och byggförordningen,
- 2) **att förelägga** [redacted] **att senast två månader från det att beslutet får laga kraft** lämna in en ansökan om lov för fasadändring av komplementbyggnaden, med stöd av 11 kap. 17 § plan- och bygglagen
- 3) **att förelägga** [redacted] **att senast sex månader från det att beslutet får laga kraft** vidta rättelse genom att riva de delar av altanen som markerats på till beslutet hörande karta, daterad 2023-01-11, med stöd av 11 kap. 20 § plan- och bygglagen.

Kjell Hagberg
Bygglovschef

Susan Lehtinen
Tillsynshandläggare

Handlingar som hör till beslutet

Karta, 2023-01-11
Fotografi, 2022-11-21
Fotografi, 2022-11-21
Plan-, fasad- och sektionsritning, 2022-11-21
Plan-, fasad- och sektionsritning, 2022-11-21
Karta, 2022-11-21
Meddelande, 2022-11-21
Fotografi, 2022-09-08
Fotografi, 2022-09-08
Fotografi, 2022-09-08
Skrivelse, 2019-03-25

Fotografi, 2019-02-01
Fotografi, 2019-02-01
Fotografi, 2019-02-01
Fotografi, 2019-02-01
Fotografi, 2018-06-15
Inkommande e-post, 2018-06-15

Beslut till:

Beslutet och tillhörande handlingar delges fastighetens ägare och de ansvariga (förenklad delgivning):

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Beslutet skickas till Inskrivningsmyndigheten (Lantmäteriet) och till den som anmält åtgärden:

[REDACTED]

Information

Tillsynsmyndigheten ska enligt 26 kap. 2 § miljöbalken anmäla överträdelser av bestämmelser i balken eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av balken till Polismyndigheten eller Åklagarmyndigheten, om det finns misstanke om brott.

Byggsanktionsavgiften ska betalas inom två månader efter det att den avgiftsskyldige har blivit delgiven beslutet, om Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden inte beslutar annat (PBL 11:61). Avgiften kan tas ut även om beslutet överklagats.

Om beslutet om byggsanktionsavgift upphävs, ska Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden återbetala avgiften jämte ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) för tiden från den dag avgiften betalades till och med den dag återbetalningen sker (PBL 11:63).

Meddela oss om du anser att betalningen bör delas upp i flera delar eller om du behöver mer än två månader för att betala avgiften.

Om ett lovföreläggande inte följs, får nämnden enligt PBL 11:27 besluta att på fastighetsägarens bekostnad låta upprätta de ritningar och beskrivningar samt vidta de åtgärder i övrigt som är nödvändiga för att pröva frågan om lov.

Om ett rättelseföreläggande inte följs, får nämnden enligt PBL 11:27 besluta att åtgärden ska genomföras på den försumliga bekostnad och hur det ska ske.

Kontakt

Om du har några frågor om beslutet är du välkommen att kontakta Kundservice.

E-post: bygglov@nykoping.se

Telefon: 0155-24 80 80

Bilaga

Hur man överklagar

Angående BTN 2018-000528

Avseende: Tillsyn av **eventuell** olovlig åtgärd.

Fakta:

Tomten har ett fantastiskt läge med tanke på den makalösa utsikten.

Vi anlidade en byggmästare till att bygga om och till det befintliga huset därefter uppfördes en "Attefalls-tillbyggnad" och sedan en fristående "Attefalls-" byggnad. Dessa åtgärder utfördes efter bygglov resp. byggnmälan hade beviljats. Slutbesked har beviljats för hela bygget. Altanen var det första som byggdes för att möjliggöra om och tillbyggnad och Attefallsbyggnad pga av de stora nivåskillnaderna på marken. Så den har funnits genom hela byggprocessen. Vi har dessutom sökt och fått ta del av arealpotten på 100 m², byggyta som finns för området. Där vår del är 19 m². Jag återkommer om denna byggnad längre fram.

Den befintliga byggnaden på tomten var högt belägen ovanpå högsta punkten och vi anpassade golvnivån på om- och tillbyggnaderna till den befintliga. Vi konstaterade under byggtiden att framkomligheten på "bergshyllan" var nästan obefintlig med brantaste stupet på över 3 meter. Våra gemensamma tankar kom fram till, jag med 30-årig erfarenhet från sjukvården, entreprenören med eget handikapp och vår närstående som är rullstolsburen. Syftet har alltså inte varit att det är en tillbyggnad med möjlighet för människor att vistas i. Vilket det inte går att använda det till heller. Vilket plan och bygglagen 9 kap. 2§ (2010:900) säger för bygglov.

Vi valde att göra en handikappanpassning, ett tralldäck som ger den rörelsehindrade samma möjlighet att ta del av den vackra utsikten som vi andra. I samma åtgärd lyckades vi åstadkomma ett fallskydd på den brantaste delen av tomten. Att tralldäcket är försett med liggande brädor är ett resultat av att vi inte tyckte det var snyggt med dom höga pelarna som det blev längst ut. Ett sätt att göra altanen mindre iögonfallande, som är vanligt förekommande i området.

Den sista komplementbyggnaden avser vi placera nedanför altanen och husen (där bordet på bilden står) det skulle då stå framför den höga delen av tralldäcket. Vi har avvaktat den byggnationen då vi väntar på vad grannen till höger på bilden, [REDACTED] gör i tomtgränsen. Vi vill ju att den rullstolsburna ska komma ner till den delen också och eftersom det är tänkt att innehålla en bastu bl.a.

Det finns en godkänd bygglovsansökan beträffande Komplementbyggnaden på 19 m².

Det kan ju vara passande att titta på den och se hur det tar sig ut när kappan under altanen är skyddad för insyn. Vi kan också glesa upp inbrädningen så att man ser in och igenom för att försvaga intrycket av att det skulle vara en byggnad

Några kommentarer ang. Tillsynsbesöket.

1. Fotografiet är taget från en plats och ur en vinkel där någon människa aldrig någonsin kommer att befinna sig. Vad är syftet med fotot? Är det att förstora olägenheten eller är det bara oprofessionellt hanterat.
2. Det är inte att betrakta som en byggnad utan bara ett insynsskydd och rasskydd.
3. Att vistas under är omöjligt på grund av den branta lutningen på berget. Samt att det s.k. "taket" är trätrall med springor som det regnar igenom.
4. "Hur går ärendet vidare" Det är uppenbart att handläggaren Wahid Moosawi fattat ett beslut om olovligt byggande helt på egen hand utan att höra vare sig byggherre, kontrollant eller entreprenör. Han har ju ingen aning om varför altanen utförts på detta viset.
5. Dom hotfulla formuleringarna gör inte hanteringen av ärendet något gott. När valen som föreslås är utan reella alternativ.
6. I brevhuvudet står det eventuell olovligt byggande, vart tog det eventuella vägen?

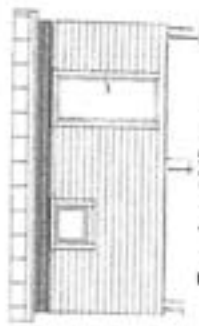
Med ovan tecknade kommentarer kring ärendet bestrider vi påståendet att det är olovligt byggande, Wahid Moosawi är välkommen att med rullstol eller rollator ta sig fram vid sidan av och på tralldäcket så får han uppleva skillnaden. Och ta en titt under altanen för att se att det inte ens går att ställa en stol där p.g.a. berg. Och att det s.k. "taket" är en trätrall som det regnar igenom.

Som en liten kuriosita i ärendet är att vi är tre ägare. Jag [REDACTED] har inte fått något tillsynsärende skickat till mig. Mina söner har fått hemskickat i brevlådan. Jag har personligen ringt och pratat med Wahid och han sänder på mail till mig en kopia på sonens papper (alltså i hans namn). Så i praktiken har jag inte fått något tillsynsärende. Och min son heter inte [REDACTED] Han heter [REDACTED]

Nyköping 21/3 -19

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

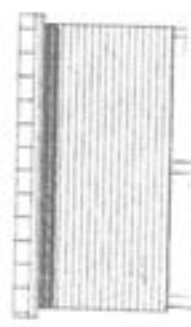

Fasad mot Väst

Fasad mot Söder

Fasad mot Öster

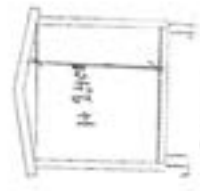

Fasad mot Norr

Platt

Bottenvåning
BOA 16.19 m²
BYA 19 m²

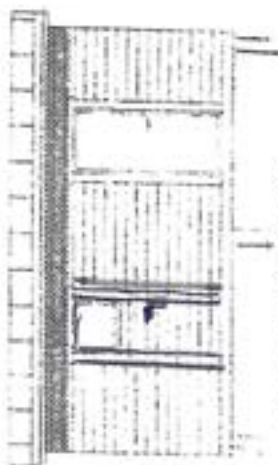
Sektion

Komp. guld
Lisbeth Larsson

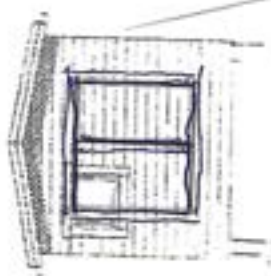
BYTT	AVT	ANMÄLAN	SKALA	ÖSK
BYGGLOVSHANDLING				
Plan, Sektion och Fasad				
BYGGLOV	2017-11-13	REVISIÖN		
BYGGLOV	1:100	BYGGLOV		
BYGGLOV	A170048	BYGGLOV		

BYGGSPECIALISTEN
BORDEX AB
0155-292240
www.bordep.sab.se

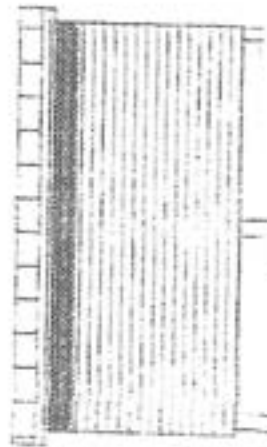
Komplementbyggnad
[Redacted]
Nyköpings

Fasad mot Väster
ÄNDRAT
FRÅN ORIGINAL

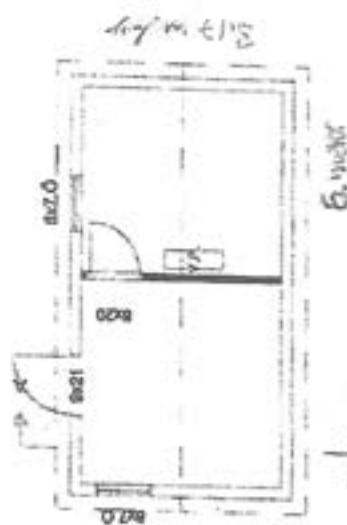
Fasad mot Söder
ÄNDRAT
FRÅN ORIGINAL

Fasad mot Öster
INGEN ÄNDRING

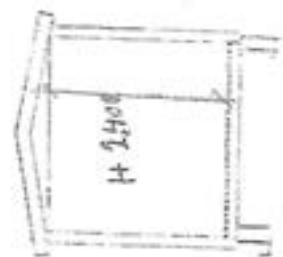

Fasad mot Norr
INGEN
ÄNDRING

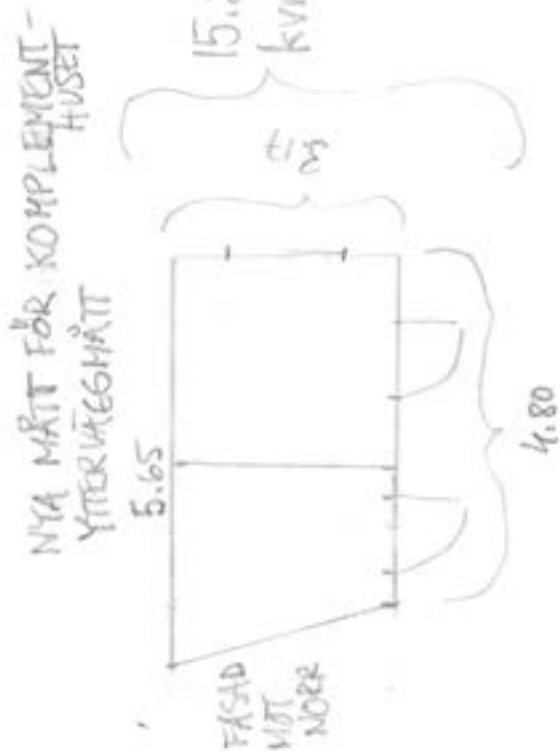

Platt <

Bottenvåning
BOA 16.19 m²
BYA 19 m²

Sektion

NYA MÅTT FÖR KOMPLEMENT-HUSET
YTTRE MÅTT

15.2
kvm

FASAD
MOT
NORR

Kempe Damperud Michaela

Från: [REDACTED]@hotmail.se>
Skickat: den 21 november 2022 19:21
Till: Nyköpings kommun - Bygglov
Ämne: VB: Till Tillsynsärende [REDACTED] Susan Lethinen
Bifogade filer: 2022-11-15_212031.pdf; 2022-11-15_212336.pdf; 2022-11-15_211931.pdf; Resized_20221112_131835.jpeg; Resized_20221112_131817.jpeg

Från: [REDACTED]@hotmail.se>
Skickat: den 21 november 2022 19:14
Till: [REDACTED]@gmail.com>
Ämne: VB: Till Tillsynsärende [REDACTED] Susan Lethinen

Från: [REDACTED]
Skickat: den 20 november 2022 17:37
Till: bygglov@nyköping.se <bygglov@nyköping.se>
Ämne: Till Tillsynsärende [REDACTED] Susan Lethinen

Hej!

Har läst handlingarna om underrättelse och förslag från Er. För det första vill jag att ni ska veta att jag inte haft några avsikter att göra något olagligt. Jag har aldrig byggt något hus, så min erfarenhet var lika med noll. Min byggare som då var Bordex skulle ta hand om alla tillstånd som behövdes för bygget. Jag litade förstås på honom. Vilket visade sedan att så inte var fallet, när jag fick tillsynsärendet mars 2019. Kaminen hade han inte heller sett till att jag hade bygglov på så det fick jag göra i efterhand.

Så den här historien är tråkig!

Detta tillsynsärendets fick jag till mig den 8/3-2019. Wahid Moosawi var då handläggare. Jag ringde och pratade med Wahid Moosawi och berättade om det jag skrev i inledningen och att hörnet på sydvästra altanen hade berg under sig så det är ingen möjlighet att bli något rum. Vilket inte varit tänkt heller. Han hade inte varit under altanen och tittat när tillsynsärendet skrevs. På min uppmaning gjorde han ett platsbesök. Jag var närvarande med min äldste son. Jag berättade då att vi skulle bygga ett komplementhus framför altanen. Då meddelade han på plats att det skulle lösas sig med omgivningspåverkan som var en del av tillsynsärendet och det enda jag behövde göra var att ansöka om anstånd i sex månader så jag skulle hinna bygga. Han gav inget besked om rivning av altanen. Därefter hörde jag ingenting och trodde att allt var klart gällande tillsynsärendet.

Jag anlidade då en annan byggfirma Jansson bygg i Bettna. När jag börjat bygga så ville jag ändra på två fönster. Jag ringde då Wahid och berättade om detta och enligt honom skulle det vara OK att göra. Ett fönster blev en dörr och ett fönster blev större. Se bilaga.

Eftersom Wahid inte sa att altanen skulle rivas, så valde jag att göra komplementhuset mindre än 19 kvm annars fick det inte plats. Så med facit i hand så blev det inte bra, när ni nu ger förslag på att altanen ska rivas. Hade han sagt att det höga altanhörnet måste rivas så hade jag byggt komplementhuset till 19 kvm

som jag hade bygglov för. Så det blir konsekvenser för mig när ni kommer med annat beslut 3,5 år senare. I strid med vad Wahid meddelat muntligt till mig och min son.

Efter tre och ett halvt år så kommer ett nytt meddelande om platsbesök! Vilket jag närvarade på den 8/9-2022.

Nu har ni bedömt att exakt samma altan plötsligt är 71 kvm för beräkning för sanktionsavgiften. Enligt Wahid var den 21 kvm. Då ska man också veta att det är inte över 1,8 m under hela den ytan. Vilket ni såg som var där vid platsbesöket.

Enligt nya platsbesöket skall det till ett bygglov för ändringarna på komplementhuset vilket Wahid inte krävde. Ni har också beräknat på att det är tre saker som tillkommit vilket inte stämmer. En dörr och två fönster fanns med på bygglovet som var godkänt. Förändringen är att ett fönster blivit en dörr och att ett fönster blivit större. Se bilaga. Så sanktionsavgifterna stämmer inte.

Jag skall också riva altanen en bit enligt ert nya förslag. På er bilaga finns en markering hur det skall rivas. Den är markerad grovt med tuschpenna på en dålig bild av altanen. Och DET VAR INTE SÅ NI VISADE MIG PÅ PLATS den 8 sept. Så den stämmer inte. Det går bra att komma ut igen och titta på det. Jag skall väl inte behöva riva det som är lägre en 1,80. Se min bilaga hur ni visade mig på plats det som måste ändras.

Eftersom ärendet inte avslutades på flera år och tidigare muntliga beslut inte gäller. Vilket har påverkat min byggnadsprocess, så är mitt förslag att ni kan tillmötes gå mig så att jag kan få höja den lilla delen av marknivån som är under altanen. Vilket andra fastigheter i området har fått gjort.

MVH

████████████████████
████████████████████

Från: ██████████@protonmail.com
Skickat: den 15 juni 2018 10:34
Till: Nyköpings kommun - Bygglov
Ämne: Fråga om bygglov på ██████████
Bifogade filer: TOMTKARTA FASTSTALLD.pdf; Detaljplan.pdf; DCS_0097.jpg

Till Bygglovsenheten i Nyköping!

Jag är möjligtvis spekulant på fastighet ute på ██████████ och jag har varit och vandrat omkring därute för att få en bild över vad som är möjligt att bygga. Jag har också fått tag i detaljplanen och en tomtkarta över en del av området, se bifogat. Är de korrekta? Jag ska vara ärlig, jag förstår inte riktigt detaljplanen mot vad jag kan se på vissa byggnationer.

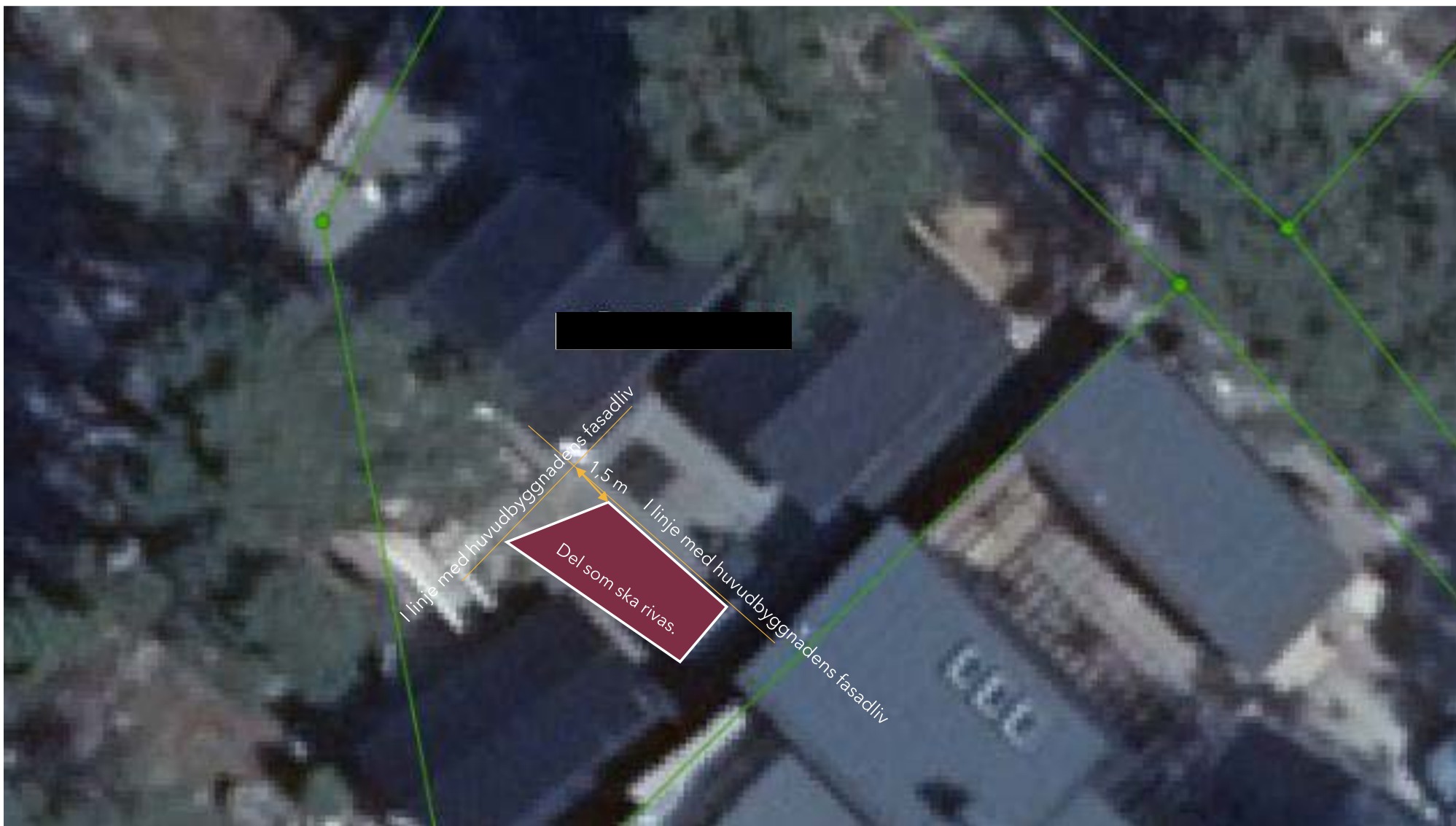
En sak jag undrar är hur man får bygga terrasser, vad gäller för höjd över mark och måste man söka bygglov?

Se bifogad bild och med referens till tomtkartan. På fastigheten ██████████ ligger en del av terrassen på ca 3m över naturlig marknivå. Är det ok? Kontrolleras detta av er, eller räcker det med att man kommer överens med grannar etc.? Om man får bygga terrasser som ██████████, så finns det ju oanade möjligheter som inte stämmer med vad detaljplanen säger. Min fråga är typ att om ██████████ får göra det, kan vem som helst också få göra det? Kan man få ok på det innan man bygger eller är det bara att "köra" och så löser det sig för att det sker inga kontroller?

Tacksam för svar, detta kommer troligtvis påverka mitt beslut om att köpa eller inte.

Med vänliga hälsningar

████████

2023-01-11

MSN § Tillsyn av lovpliktig åtgärd - uppförande av komplementbyggnad och tillbyggnad av enbostadshus;

Diarienummer: B 2021-000721

Bygglovenheten har tagit emot en anmälan om att det har uppförts en komplementbyggnad och en tillbyggnad på huvudbyggnaden på aktuell fastighet. Enligt anmälan är arbetena utförda närmare än 4,5 meter till gräns och grannen har inte gett sitt medgivande till placeringen.

Fastigheten ligger inte inom detaljplanelagt område.

Vi har varit på plats och konstaterat att det har uppförts en komplementbyggnad och en tillbyggnad till huvudbyggnaden (farstu). Vi har mätt in komplementbyggnaden till en byggnadsarea på 6,8 m² och farstun till en byggnadsarea på 11 m². Vidare kan vi konstatera att fastighetsägaren brustit i sin underhållsplikt. Gräset är högt och byggmaterial ligger strött på marken.

Den aktuella komplementbyggnaden består av väggar med träpanel och tyg samt ett tak av en presenningsduk.

Fastighetsägaren har angett att den tillbyggnad som avses är den gamla farstustugan som finns dokumenterad på bild från lång tid tillbaka och som finns utmärkt på ritning. Han har låtit renovera upp den då den var nästan helt förfallen.

Efter granskning av inlämnade fotografier kan vi konstatera att fastighetsägaren har rivit befintlig farstu och ersatt den med en ny.

För en- och tvåbostadshus utanför ett område med detaljplan krävs det inte bygglov för att göra en liten tillbyggnad, om åtgärden inte vidtas närmare gränsen än 4,5 meter, eller uppföra en komplementbyggnad, en mur eller ett plank i omedelbar närhet av bostadshuset, om åtgärden inte vidtas närmare gränsen än 4,5 meter. Om den berörda grannen ger sitt medgivande får åtgärderna utföras närmare gräns.

Eftersom grannens medgivande inte finns är åtgärderna bygglovspliktiga.

Under ärendets gång har fastighetsägaren fått information om att detta är en bygglovspliktig åtgärd och att åtgärden saknar både bygglov och startbesked. Hen har fått möjlighet att söka bygglov i efterhand samt fått information om att en byggsanktionsavgift kan tas ut om rättelse inte vidtas. I det här fallet skulle det innebära att komplementbyggnaden och farstun rivs.

Svar från fastighetsägaren

Den 19 oktober 2022 har fastighetsägaren lämnat ett yttrande med följande information:

- Att den olovliga komplementbyggnaden rivits.
- Att byggmaterialet är bortplockat och att de klippt gräset.
- Att farstukvisten stod färdig innan den nu fastställda gränsen blev utmärkt.

Fastighetsägaren redogör också för en gränstvist med ägaren till grannfastigheten, [REDACTED]

Yttrandet i sin helhet läggs till handlingarna.

Lagstöd

Huvudregeln i plan- och bygglagen (SFS 2010:900), PBL, 9 kap. 2 § anger att det krävs bygglov för bland annat nybyggnad och tillbyggnad. Det krävs också ett startbesked innan lovpliktiga åtgärder får påbörjas (PBL 10:3).

För en- och tvåbostadshus och tillhörande komplementbyggnader, murar och plank utanför ett område med detaljplan krävs det, trots 2 § inte bygglov för att göra en liten tillbyggnad, om åtgärden inte vidtas närmare gränsen än 4,5 meter, eller uppföra en komplementbyggnad, en mur eller ett plank i omedelbar närhet av bostadshuset, om åtgärden inte vidtas närmare gränsen än 4,5 meter. Åtgärden får vidtas närmare gränsen än 4,5 meter, om de grannar som berörs medger det (PBL 9:6).

En tomt ska hållas i vårdat skick och skötas så att risken för olycksfall begränsas och betydande olägenheter för omgivningen och för trafiken inte uppkommer (PBL 8:15).

Nämnden ska pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd enligt PBL 11 kapitlet, så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i plan- och bygglagstiftningen (PBL 11:5).

Föreläggande

Om en åtgärd som kräver bygglov, rivningslov eller marklov har vidtagits utan lov, ska byggnadsnämnden i ett föreläggande ge fastighetens eller byggnadsverkets ägare tillfälle att inom en viss tid ansöka om lov, om det är sannolikt att lov kan ges för åtgärden (lovföreläggande), PBL 11:17.

Byggnadsnämnden får i samband med ett föreläggande enligt 20 § förbjuda att den olovliga åtgärden utförs på nytt, om den kräver bygglov (PBL 11:32a).

Byggsanktionsavgift

Om någon bryter mot en bestämmelse i 8-10 kap. plan- och bygglagen ska tillsynsmyndigheten ta ut en byggsanktionsavgift (PBL 11:51).

En byggsanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligen eller om den skett av oaktsamhet. Det är bara under vissa omständigheter en sanktionsavgift inte behöver tas ut: om det är oskäligt med hänsyn till (1) den avgiftsskyldigas sjukdom, (2) omständigheter som den avgiftsskyldiga inte har kunnat eller borde kunnat förutse eller påverka, eller (3) vad den avgiftsskyldige har gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa (PBL 11:53).

Byggsanktionsavgiften ska tas ut av den som var ägare till fastigheten när överträdelsen begicks, den som begick överträdelsen, eller den som har fått en fördel av överträdelsen (PBL 11:57). Om två eller fler är avgiftsskyldiga för samma överträdelse, är de solidariskt ansvariga för betalningen (PBL 11:60).

Byggsanktionsavgiftens belopp

Byggsanktionsavgiften fastställs med tillämpning av det prisbasbelopp som gäller för det år som beslutet om avgift fattas och får uppgå till högst 50 prisbasbelopp, 9 kap. 1 § plan- och byggförordningen (PBF) och 11 kap. 52 § PBL. Sanktionsavgiften för att utan lov och startbesked bygga till ett en- eller tvåbostadshus, 0,5 prisbasbelopp med ett tillägg av 0,005 prisbasbelopp per kvadratmeter av tillbyggnadens sanktionsarea (PBF 9:7).

Sanktionsavgiften får i ett enskilt fall sättas ned om den inte står i rimlig proportion till den överträdelse som har begåtts. Avgiften får då sättas ned till hälften eller en fjärdedel (PBL 11:53a).

Motivering

Under 2020-2021 har fastighetens ägare uppfört en komplementbyggnad och en tillbyggnad utan bygglov och startbesked.

Fastighetsägaren [REDACTED] har i ett svar 2022-08-23 hävdade att tillbyggnaden är den gamla farstustugan som finns dokumenterad på bild och som finns utmärkt på ritning. Han har låtit renovera upp den då den varit förfallen. Till meddelandet har han bifogat två bilder, varav den ena visar att endast grunden är samma som tidigare. Det är också tydligt att utförandet skiljer sig från det ursprungliga. Bygglovenheten bedömer att det inte är fråga om en renovering, utan att farstun i sin helhet (förutom grunden) rivits och byggts upp på nytt.

Enligt plan- och bygglagen definieras en byggnad som "en varaktig konstruktion som består av tak eller av tak och väggar och som är varaktigt

placerad på mark eller helt eller delvis under mark eller är varaktigt placerad på en viss plats i vatten samt är avsedd att vara konstruerad så att människor kan uppehålla sig i den" (PBL 1:4). Bygglovenheten bedömer att den aktuella komplementbyggnaden får anses vara en byggnad i lagens mening. Fastighetsägaren har dock vidtagit efter Bygglovenhetens uppmaning och rivit den aktuella byggnaden.

Eftersom det är den berörda grannen som anmält åtgärderna är det uppenbart att dennes medgivande inte finns för placeringen av farstun. Åtgärden är därmed bygglovspliktig trots sin ringa omfattning och att fastigheten ligger utanför detaljplanerat område. Eftersom det saknas bygglov och startbesked är åtgärden att betrakta som olovligt utförda. Bygglovenheten bedömer att det inte finns skäl att bedöma avståndet till gräns mot någon annan gräns än den nu gällande. Vi har granskat akthandlingarna för gränsutsättningen och bedömer att det inte är en sådan skillnad som ger att tillbyggnaden skulle hamna längre än 4,5 meter från gräns från den tidigare, ej fastställda, gränsen.

Vidare bedömer Bygglovenheten att det inte kan anses vara en förmildrande omständighet inte hela tillbyggnaden står inom 4,5 meter från gräns.

En byggsanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen skett av oaktsamhet eller utan avsikt, exempelvis om den som begått överträdelsen inte haft kännedom om att åtgärden var bygglovspliktig. Det är bara i särskilda fall som en byggsanktionsavgift inte behöver tas ut och där den kan sättas ner, dessa regleras av 11 kap. 53-56 §§ plan- och bygglagen (PBL).

Enligt 11 kap. 53 a § PBL får avgiften sättas ned till hälften eller en fjärdedel om avgiften inte står i rimlig proportion till överträdelsen. I lagstycket avses tillfällena som när nämnden gett ett felaktigt besked gällande om bygglov krävs eller inte, eller att nämnden inte handlagt ett ärende inom rimlig tid. Så har inte skett i det här fallet.

Bygglovenheten bedömer att fastighetens ägare inte vidtagit några sådana åtgärder som medför att det finns skäl att sätta ned avgiften.

Byggsanktionsavgiften beräknas i enlighet med formlerna i PBF 9:7, med tillämpning av 2023 års prisbasbelopp (52 500 kr) och en sanktionsarea på 0 m² (bruttoarean minskad med 15 m², i enlighet med PBF 1:7).

Tillbyggnaden: $0,5 \times 52\,500 \text{ kr} + 0,005 \times 52\,500 \text{ kr} \times 0 \text{ m}^2 = 26\,250 \text{ kr}$

Summan på byggsanktionsavgiften blir 26 250 kronor.

Bygglovenheten bedömer att det är sannolikt att bygglov för tillbyggnaden kan beviljas i efterhand. Fastighetens ägare ska därför föreläggas att ansöka om bygglov i efterhand.

Vidare har Bygglovenheten vid besök på plats kunnat konstatera att fastighetens ägare brustit i sin underhållsplikt. På vår uppmaning har fastighetsägaren därefter vidtagit nödvändiga åtgärder för att iordningsställa tomten.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) att påföra [REDACTED]), [REDACTED] [REDACTED] en byggsanktionsavgift på 26 250 kronor, med stöd av 11 kap. 51 § plan- och bygglagen och 9 kap. 7 §§ plan- och byggförordningen, samt
- 2) att förelägga [REDACTED] [REDACTED] att senast två månader från det att beslutet får laga kraft lämna in en ansökan om lov för tillbyggnaden på enbostadshuset, med stöd av 11 kap. 17 § plan- och bygglagen

Handlingar som hör till beslutet

Fotografier, 6st, 2022-12-13
Inkommande e-post, 2022-12-13
Situationsplan, 2022-12-13
Inkommande e-post, 2022-11-11
Skrivelse, 2022-11-11
Detaljritning, 2022-11-10
Fasadritning, 3st, 2022-11-10
Sektionsritning, 2022-11-10
Inkommande e-post, 2022-11-03
Fotografier, 4st, 2022-10-19
Inkommande e-post, 2022-10-19
Inkommande e-post, 2022-08-23
Fotografer 2sti, 2022-08-23
Inkommande e-post, 2021-07-12
Karta, 2021-07-11
Anmälan, 2021-07-11
Karta, 2022-09-27
Protokoll, 2022-07-28
Karta, 2020-06-14

Karta, 2020-05-12

Anmälan, 2020-05-12

Inkommande e-post, 2020-06-14

Beslut till:

Beslutet och tillhörande handlingar delges fastighetens ägare och de ansvariga (förenklad delgivning):

[REDACTED]

[REDACTED]

Beslutet skickas till Inskrivningsmyndigheten (Lantmäteriet) och till den som anmält åtgärden:

[REDACTED]

Information

Tillsynsmyndigheten ska enligt 26 kap. 2 § miljöbalken anmäla överträdelser av bestämmelser i balken eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av balken till Polismyndigheten eller Åklagarmyndigheten, om det finns misstanke om brott.

Byggsanktionsavgiften ska betalas inom två månader efter det att den avgiftsskyldige har blivit delgiven beslutet, om Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden inte beslutar annat (PBL 11:61). Avgiften kan tas ut även om beslutet överklagats.

Om beslutet om byggsanktionsavgift upphävs, ska Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden återbetala avgiften jämte ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) för tiden från den dag avgiften betalades till och med den dag återbetalningen sker (PBL 11:63).

Meddela oss om du anser att betalningen bör delas upp i flera delar eller om du behöver mer än två månader för att betala avgiften.

Om ett lovföreläggande inte följs, får nämnden enligt PBL 11:27 besluta att på fastighetsägarens bekostnad låta upprätta de ritningar och beskrivningar samt vidta de åtgärder i övrigt som är nödvändiga för att pröva frågan om lov.

Så lämnar ni in en ansökan

Ni kan lämna in en bygglovsansökan i vår e-tjänst:

[nykoping.se - Bygg - Ny Ansökan/Anmälan](https://nykoping.se/Bygg-Ny-Ansokan/Anmalan)

Till ansökan ska ni bifoga plan- fasad- och sektionsritningar, en situationsplan och ett förslag till kontrollplan. Ritningarna ska vara

fackmannamässigt utförda, skalenliga, måttsatta och ej på rutat eller linjerat papper.

Kontakt

Om du har några frågor om beslutet är du välkommen att kontakta Kundservice.

E-post: bygglov@nykoping.se

Telefon: 0155-24 80 80

Bilaga

Hur man överklagar

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Tillsyn av lovpliktig åtgärd - uppförande av komplementbyggnad och tillbyggnad av enbostadshus; [REDACTED]

Fastighetsägare

[REDACTED]

Ansvarig för överträdelsen

[REDACTED]

Beskrivning

Bygglovenheten har tagit emot en anmälan om att det har uppförts en komplementbyggnad och en tillbyggnad på huvudbyggnaden på aktuell fastighet. Enligt anmälan är arbetena utförda närmare än 4,5 meter till gräns och grannen har inte gett sitt medgivande till placeringen.

Fastigheten ligger inte inom detaljplanelagt område.

Vi har varit på plats och konstaterat att det har uppförts en komplementbyggnad och en tillbyggnad till huvudbyggnaden (farstu). Vi har mätt in komplementbyggnaden till en byggnadsarea på 6,8 m² och farstun till en byggnadsarea på 11 m². Vidare kan vi konstatera att fastighetsägaren brustit i sin underhållsplikt. Gräset är högt och byggmaterial ligger strött på marken.

Den aktuella komplementbyggnaden består av väggar med träpanel och tyg samt ett tak av en presenningsduk.

Fastighetsägaren har angett att den tillbyggnad som avses är den gamla farstustugan som finns dokumenterad på bild från lång tid tillbaka och som finns utmärkt på ritning. Han har låtit renovera upp den då den var nästan helt förfallen.

Efter granskning av inlämnade fotografier kan vi konstatera att fastighetsägaren har rivit befintlig farstu och ersatt den med en ny.

För en- och tvåbostadshus utanför ett område med detaljplan krävs det inte bygglov för att göra en liten tillbyggnad, om åtgärden inte vidtas närmare gränsen än 4,5 meter, eller uppföra en komplementbyggnad, en mur eller ett plank i omedelbar närhet av

bostadshuset, om åtgärden inte vidtas närmare gränsen än 4,5 meter. Om den berörda grannen ger sitt medgivande får åtgärderna utföras närmare gräns.

Eftersom grannens medgivande inte finns är åtgärderna bygglovspliktiga.

Under ärendets gång har fastighetsägaren fått information om att detta är en bygglovspliktig åtgärd och att åtgärden saknar både bygglov och startbesked. Hen har fått möjlighet att söka bygglov i efterhand samt fått information om att en byggsanktionsavgift kan tas ut om rättelse inte vidtas. I det här fallet skulle det innebära att komplementbyggnaden och farstun rivs.

Svar från fastighetsägaren

Den 19 oktober 2022 har fastighetsägaren lämnat ett yttrande med följande information:

- Att den olovliga komplementbyggnaden rivits.
- Att byggmaterialet är bortplockat och att de klippt gräset.
- Att farstukvisten stod färdig innan den nu fastställda gränsen blev utmärkt.

Fastighetsägaren redogör också för en gränstvist med ägaren till grannfastigheten,

Yttrandet i sin helhet läggs till handlingarna.

Lagstöd

Huvudregeln i plan- och bygglagen (SFS 2010:900), PBL, 9 kap. 2 § anger att det krävs bygglov för bland annat nybyggnad och tillbyggnad. Det krävs också ett startbesked innan lovpliktiga åtgärder får påbörjas (PBL 10:3).

För en- och tvåbostadshus och tillhörande komplementbyggnader, murar och plank utanför ett område med detaljplan krävs det, trots 2 § inte bygglov för att göra en liten tillbyggnad, om åtgärden inte vidtas närmare gränsen än 4,5 meter, eller uppföra en komplementbyggnad, en mur eller ett plank i omedelbar närhet av bostadshuset, om åtgärden inte vidtas närmare gränsen än 4,5 meter. Åtgärden får vidtas närmare gränsen än 4,5 meter, om de grannar som berörs medger det (PBL 9:6).

En tomt ska hållas i vårdat skick och skötas så att risken för olycksfall begränsas och betydande olägenheter för omgivningen och för trafiken inte uppkommer (PBL 8:15).

Nämnden ska pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd enligt PBL 11 kapitlet, så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i plan- och bygglagstiftningen (PBL 11:5).

Föreläggande

Om en åtgärd som kräver bygglov, rivningslov eller marklov har vidtagits utan lov, ska byggnadsnämnden i ett föreläggande ge fastighetens eller byggnadsverkets ägare tillfälle att inom en viss tid ansöka om lov, om det är sannolikt att lov kan ges för åtgärden (lovföreläggande), PBL 11:17.

Byggnadsnämnden får i samband med ett föreläggande enligt 20 § förbjuda att den olovliga åtgärden utförs på nytt, om den kräver bygglov (PBL 11:32a).

Byggsanktionsavgift

Om någon bryter mot en bestämmelse i 8-10 kap. plan- och bygglagen ska tillsynsmyndigheten ta ut en byggsanktionsavgift (PBL 11:51).

En byggsanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligt eller om den skett av oaktsamhet. Det är bara under vissa omständigheter en sanktionsavgift inte behöver tas ut: om det är oskäligt med hänsyn till (1) den avgiftsskyldigas sjukdom, (2) omständigheter som den avgiftsskyldiga inte har kunnat eller borde kunnat förutse eller påverka, eller (3) vad den avgiftsskyldige har gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa (PBL 11:53).

Byggsanktionsavgiften ska tas ut av den som var ägare till fastigheten när överträdelsen begicks, den som begick överträdelsen, eller den som har fått en fördel av överträdelsen (PBL 11:57). Om två eller fler är avgiftsskyldiga för samma överträdelse, är de solidariskt ansvariga för betalningen (PBL 11:60).

Byggsanktionsavgiftens belopp

Byggsanktionsavgiften fastställs med tillämpning av det prisbasbelopp som gäller för det år som beslutet om avgift fattas och får uppgå till högst 50 prisbasbelopp, 9 kap. 1 § plan- och byggförordningen (PBF) och 11 kap. 52 § PBL. Sanktionsavgiften för att utan lov och startbesked bygga till ett en- eller tvåbostadshus, 0,5 prisbasbelopp med ett tillägg av 0,005 prisbasbelopp per kvadratmeter av tillbyggnadens sanktionsarea (PBF 9:7).

Sanktionsavgiften får i ett enskilt fall sättas ned om den inte står i rimlig proportion till den överträdelse som har begåtts. Avgiften får då sättas ned till hälften eller en fjärdedel (PBL 11:53a).

Motivering

Under 2020-2021 har fastighetens ägare uppfört en komplementbyggnad och en tillbyggnad utan bygglov och startbesked.

Fastighetsägaren [REDACTED] har i ett svar 2022-08-23 hävdade att tillbyggnaden är den gamla farstustugan som finns dokumenterad på bild och som finns utmärkt på ritning. Han har låtit renovera upp den då den varit förfallen. Till meddelandet har han bifogat två bilder, varav den ena visar att endast grunden är samma som tidigare. Det är också tydligt att utförandet skiljer sig från det ursprungliga. Bygglövenheten bedömer att det inte är fråga om en renovering, utan att farstun i sin helhet (förutom grunden) rivits och byggts upp på nytt.

Enligt plan- och bygglagen definieras en byggnad som "en varaktig konstruktion som består av tak eller av tak och väggar och som är varaktigt placerad på mark eller helt eller delvis under mark eller är varaktigt placerad på en viss plats i vatten samt är avsedd att vara konstruerad så att människor kan uppehålla sig i den" (PBL 1:4). Bygglövenheten bedömer att den aktuella komplementbyggnaden får anses vara en byggnad i lagens

mening. Fastighetsägaren har dock vidtagit efter Bygglövenhetens uppmaning och rivit den aktuella byggnaden.

Eftersom det är den berörda grannen som anmält åtgärderna är det uppenbart att dennes medgivande inte finns för placeringen av farstun. Åtgärden är därmed bygglovspliktig trots sin ringa omfattning och att fastigheten ligger utanför detaljplanerat område. Eftersom det saknas bygglov och startbesked är åtgärden att betrakta som olovligt utförda. Bygglövenheten bedömer att det inte finns skäl att bedöma avståndet till gräns mot någon annan gräns än den nu gällande. Vi har granskat akthandlingarna för gränsutsättningen och bedömer att det inte är en sådan skillnad som ger att tillbyggnaden skulle hamna längre än 4,5 meter från gräns från den tidigare, ej fastställda, gränsen.

Vidare bedömer Bygglövenheten att det inte kan anses vara en förmildrande omständighet inte hela tillbyggnaden står inom 4,5 meter från gräns.

En byggsanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen skett av oaktsamhet eller utan avsikt, exempelvis om den som begått överträdelsen inte haft kännedom om att åtgärden var bygglovspliktig. Det är bara i särskilda fall som en byggsanktionsavgift inte behöver tas ut och där den kan sättas ner, dessa regleras av 11 kap. 53-56 §§ plan- och bygglagen (PBL).

Enligt 11 kap. 53 a § PBL får avgiften sättas ned till hälften eller en fjärdedel om avgiften inte står i rimlig proportion till överträdelsen. I lagstycket avses tillfällena som när nämnden gett ett felaktigt besked gällande om bygglov krävs eller inte, eller att nämnden inte handlagt ett ärende inom rimlig tid. Så har inte skett i det här fallet.

Bygglövenheten bedömer att fastighetens ägare inte vidtagit några sådana åtgärder som medför att det finns skäl att sätta ned avgiften.

Byggsanktionsavgiften beräknas i enlighet med formlerna i PBF 9:7, med tillämpning av 2023 års prisbasbelopp (52 500 kr) och en sanktionsarea på 0 m² (bruttoarean minskad med 15 m², i enlighet med PBF 1:7).

Tillbyggnaden: $0,5 \times 52\,500 \text{ kr} + 0,005 \times 52\,500 \text{ kr} \times 0 \text{ m}^2 = 26\,250 \text{ kr}$

Summan på byggsanktionsavgiften blir 26 250 kronor.

Bygglövenheten bedömer att det är sannolikt att bygglov för tillbyggnaden kan beviljas i efterhand. Fastighetens ägare ska därför föreläggas att ansöka om bygglov i efterhand.

Vidare har Bygglövenheten vid besök på plats kunnat konstatera att fastighetens ägare brustit i sin underhållsplikt. På vår uppmaning har fastighetsägaren därefter vidtagit nödvändiga åtgärder för att iordningsställa tomten.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden föreslås besluta

- 1) att påföra [REDACTED], en byggsanktionsavgift på 26 250 kronor, med stöd av 11 kap. 51 § plan- och bygglagen och 9 kap. 7 §§ plan- och byggförordningen, och

- 2) att förelägga [REDACTED]
[REDACTED] att senast två månader från det att beslutet får laga kraft lämna in en ansökan om lov för tillbyggnaden på enbostadshuset, med stöd av 11 kap. 17 § plan- och bygglagen

Kjell Hagberg
Bygglovschef

Susan Lehtinen
Tillsynshandläggare

Handlingar som hör till beslutet

Fotografier, 6st, 2022-12-13
Inkommande e-post, 2022-12-13
Situationsplan, 2022-12-13
Inkommande e-post, 2022-11-11
Skrivelse, 2022-11-11
Detaljritning, 2022-11-10
Fasadritning, 3st, 2022-11-10
Sektionsritning, 2022-11-10
Inkommande e-post, 2022-11-03
Fotografier, 4st, 2022-10-19
Inkommande e-post, 2022-10-19
Inkommande e-post, 2022-08-23
Fotografer 2sti, 2022-08-23
Inkommande e-post, 2021-07-12
Karta, 2021-07-11
Anmälan, 2021-07-11
Karta, 2022-09-27
Protokoll, 2022-07-28
Karta, 2020-06-14
Karta, 2020-05-12
Anmälan, 2020-05-12
Inkommande e-post, 2020-06-14

Beslut till:

Beslutet och tillhörande handlingar delges fastighetens ägare och de ansvariga (förenklad delgivning):

[REDACTED]

[REDACTED]

Beslutet skickas till Inskrivningsmyndigheten (Lantmäteriet) och till den som anmält åtgärden:

[REDACTED]

Information

Tillsynsmyndigheten ska enligt 26 kap. 2 § miljöbalken anmäla överträdelser av bestämmelser i balken eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av balken till Polismyndigheten eller Åklagarmyndigheten, om det finns misstanke om brott.

Byggsanktionsavgiften ska betalas inom två månader efter det att den avgiftsskyldige har blivit delgiven beslutet, om Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden inte beslutar annat (PBL 11:61). Avgiften kan tas ut även om beslutet överklagats.

Om beslutet om byggsanktionsavgift upphävs, ska Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden återbetala avgiften jämte ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) för tiden från den dag avgiften betalades till och med den dag återbetalningen sker (PBL 11:63).

Meddela oss om du anser att betalningen bör delas upp i flera delar eller om du behöver mer än två månader för att betala avgiften.

Om ett lovföreläggande inte följs, får nämnden enligt PBL 11:27 besluta att på fastighetsägarens bekostnad låta upprätta de ritningar och beskrivningar samt vidta de åtgärder i övrigt som är nödvändiga för att pröva frågan om lov.

Så lämnar ni in en ansökan

Ni kan lämna in en bygglovsansökan i vår e-tjänst:

[nykoping.se - Bygg - Ny Ansökan/Anmälan](https://nykoping.se/Bygg-Ny-Ansokan/Anmalan)

Till ansökan ska ni bifoga plan- fasad- och sektionsritningar, en situationsplan och ett förslag till kontrollplan. Ritningarna ska vara fackmannamässigt utförda, skalenliga, måttsatta och ej på rutat eller linjerat papper.

Kontakt

Om du har några frågor om beslutet är du välkommen att kontakta Kundservice.

E-post: bygglov@nykoping.se

Telefon: 0155-24 80 80

Bilaga

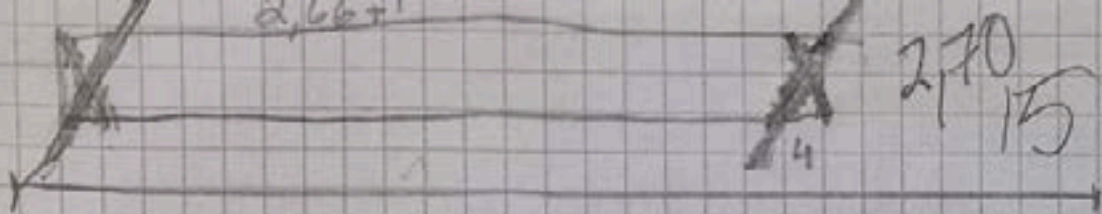
Hur man överklagar

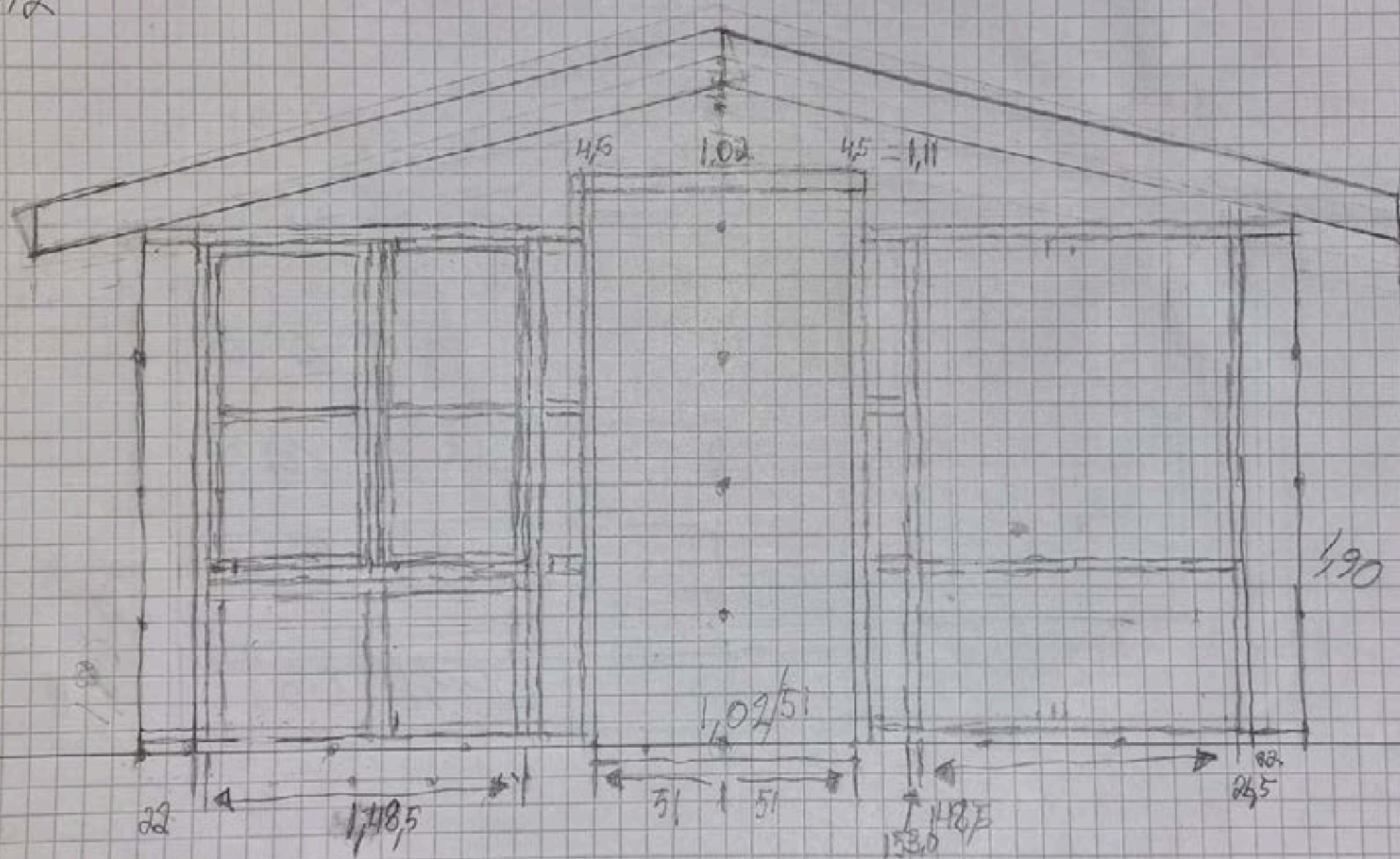

122,
26,5

148,5
45

1530

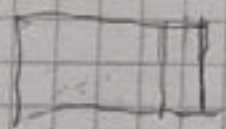
42

2,10
44
96
1

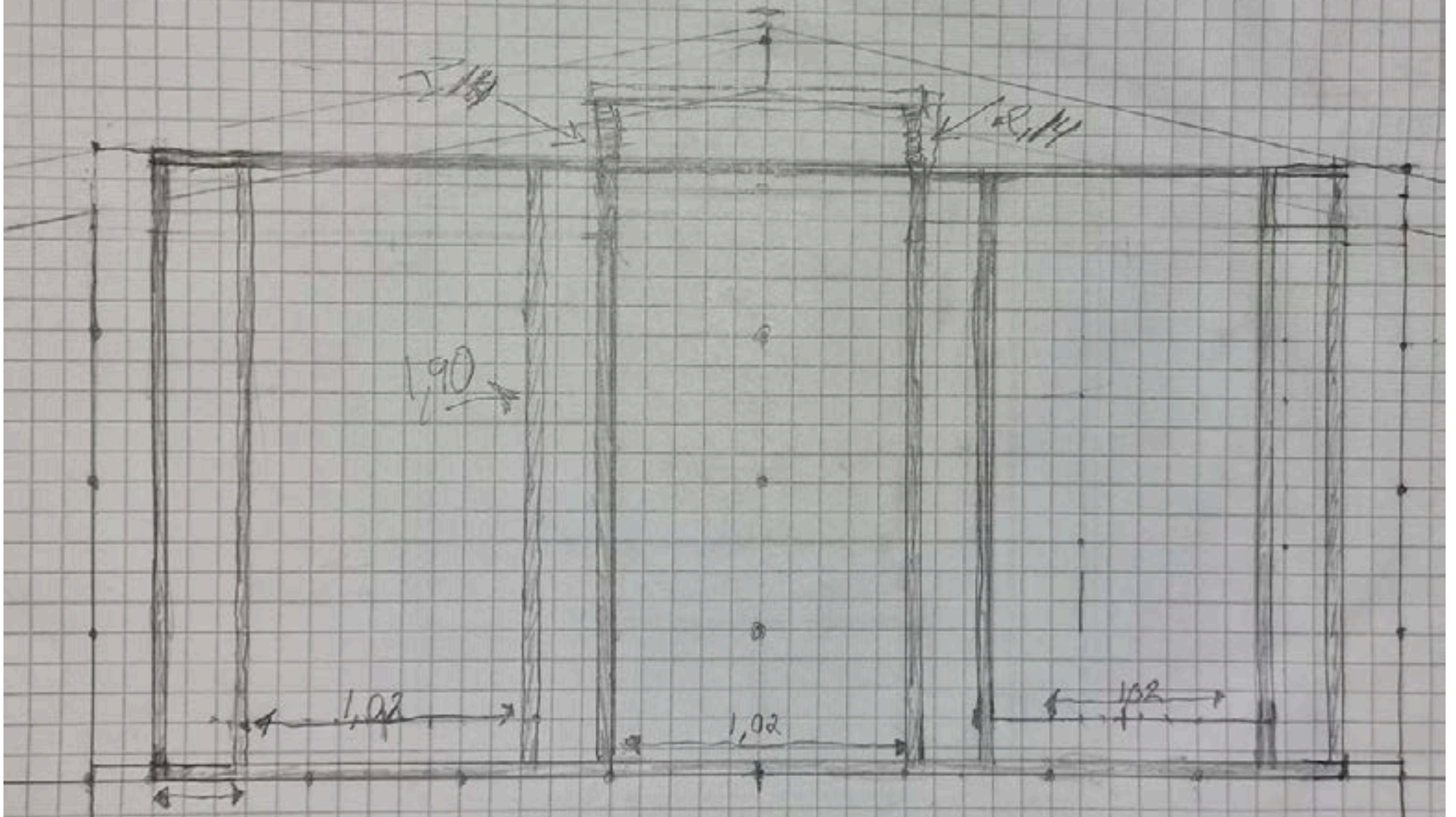
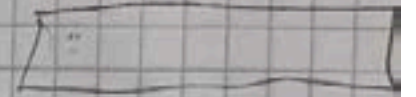
2,10
- 4,5
20,55

1,90 Post

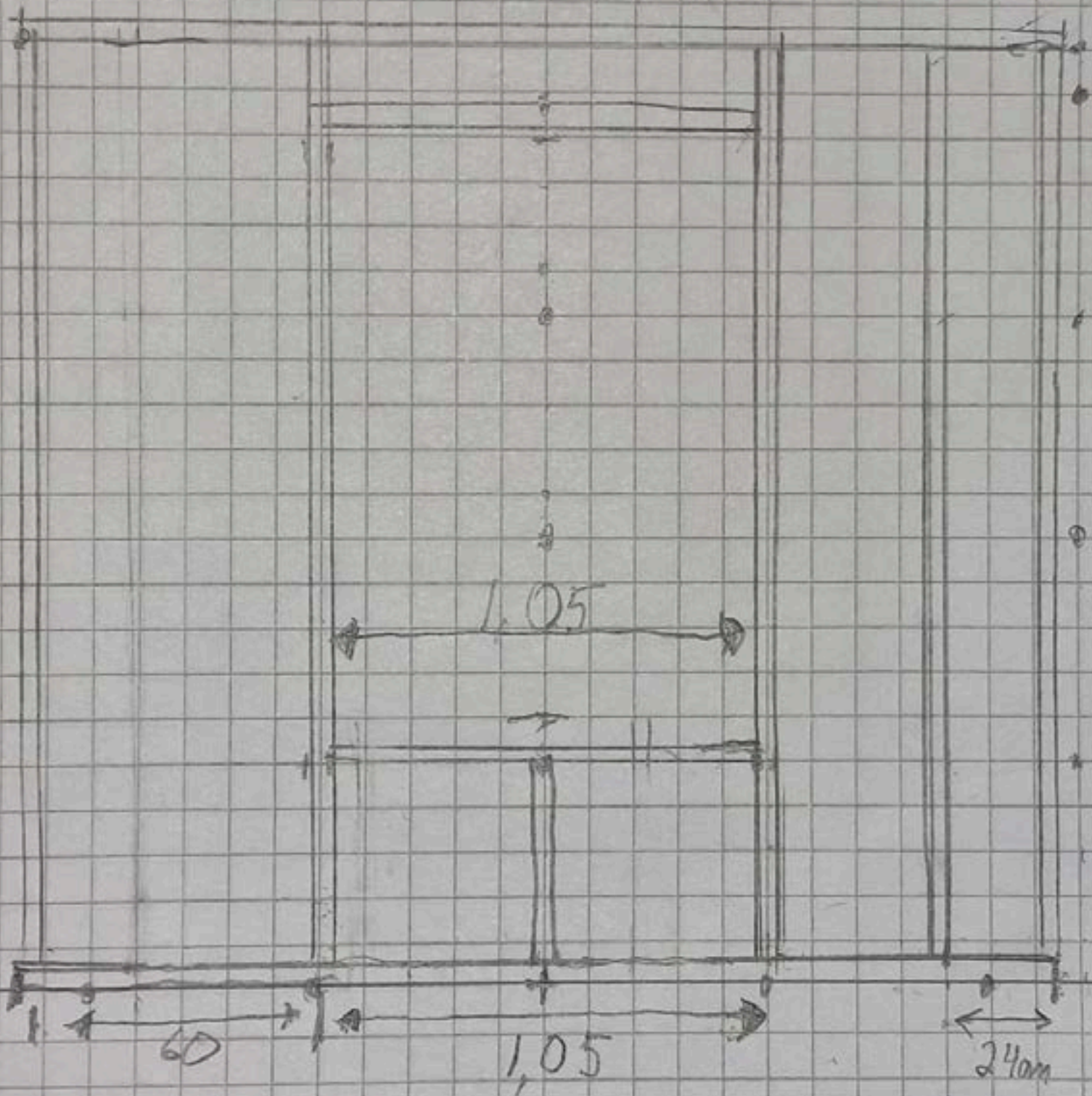

3,96 1st till

2,145

←
Vägg

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

82,7	1,427	202,7
60	60	60
<u>142,7</u>	<u>202,7</u>	<u>262,7</u>

23,5 x 0,0

60 + 2,25
2,25

42,5
<u>122,5</u>
164,5
<u>64,5</u>
229,0

2,105

4,42

500
res

202,7

1,427

82,7

164,5

80,5

25

22,7

60

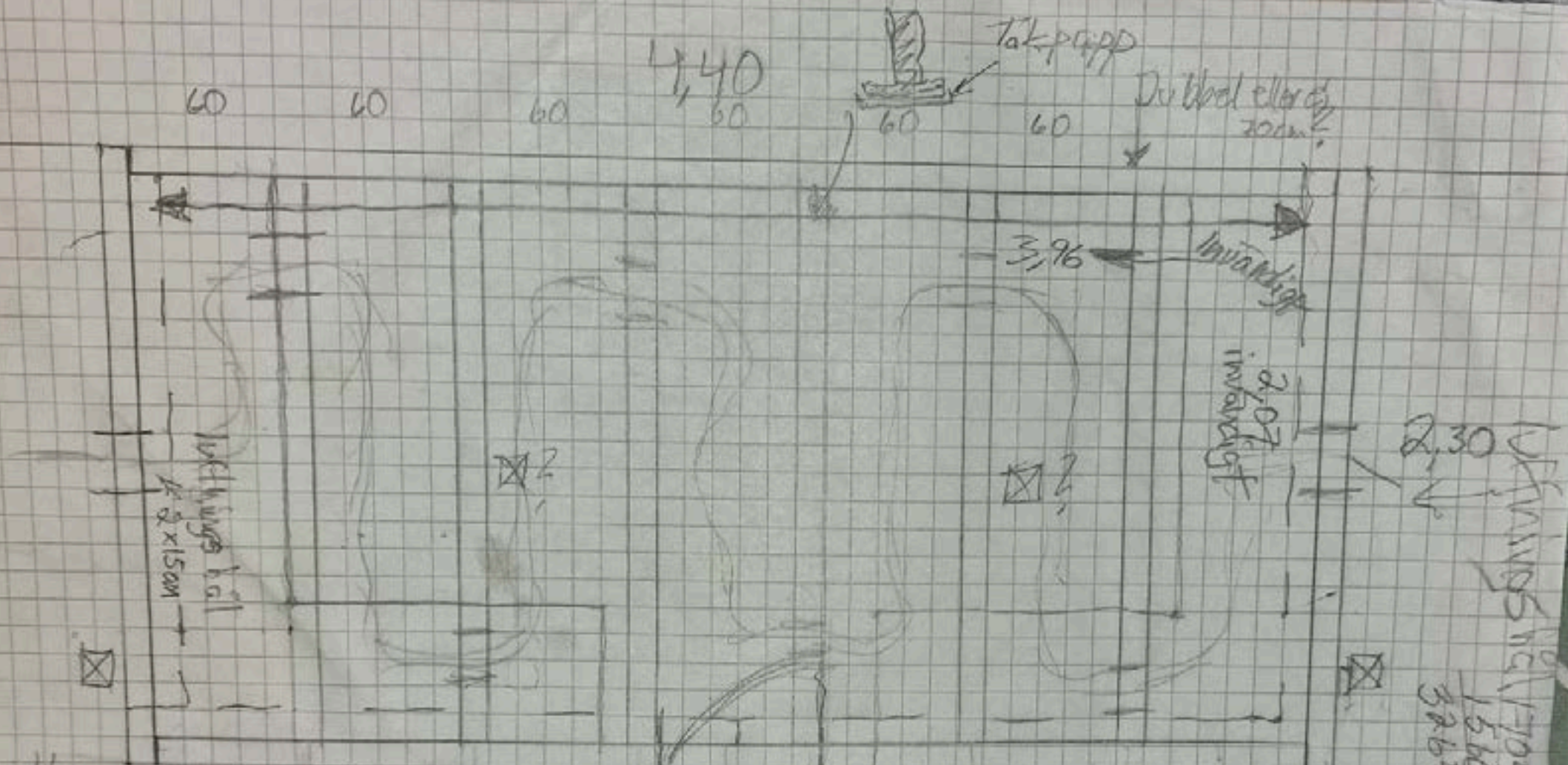
42,5

22

22 - 1,5 = 20,5

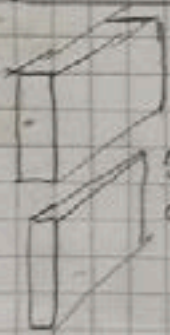
66,5
<u>122</u>
188,5

45	2,25
----	------

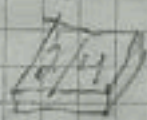

15105
 3265
 15105
 3265

Tappa klass mot mur

$6 \text{ st } 45 \text{ cm} \times 170 = 27 \text{ m} \times 41 \text{ kv} = 1107$
 $5 \text{ st } 45 \times 120 = 23 \text{ m} \times 28 \text{ kv} = 644$

Markplata

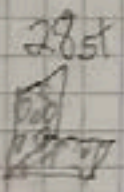
Abstalls 4st

2/4

Techniska
Buss
Påst

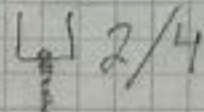

28st

4st

18st

2/4

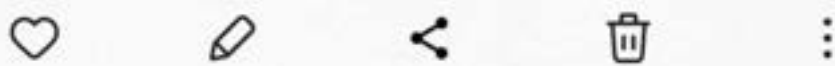
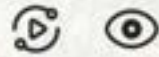
Fransk knov / tra skruv / skiva

Dnr B 2021-000721 – Ankom 2022-12-13

Dnr B 2021-000721 – Ankom 2022-12-13

Dnr B 2021-000721 – Ankom 2022-12-13

Dnr B 2021-000721 - Ankom 2022-12-13

Dnr B 2021-000721 – Ankom 2022-12-13

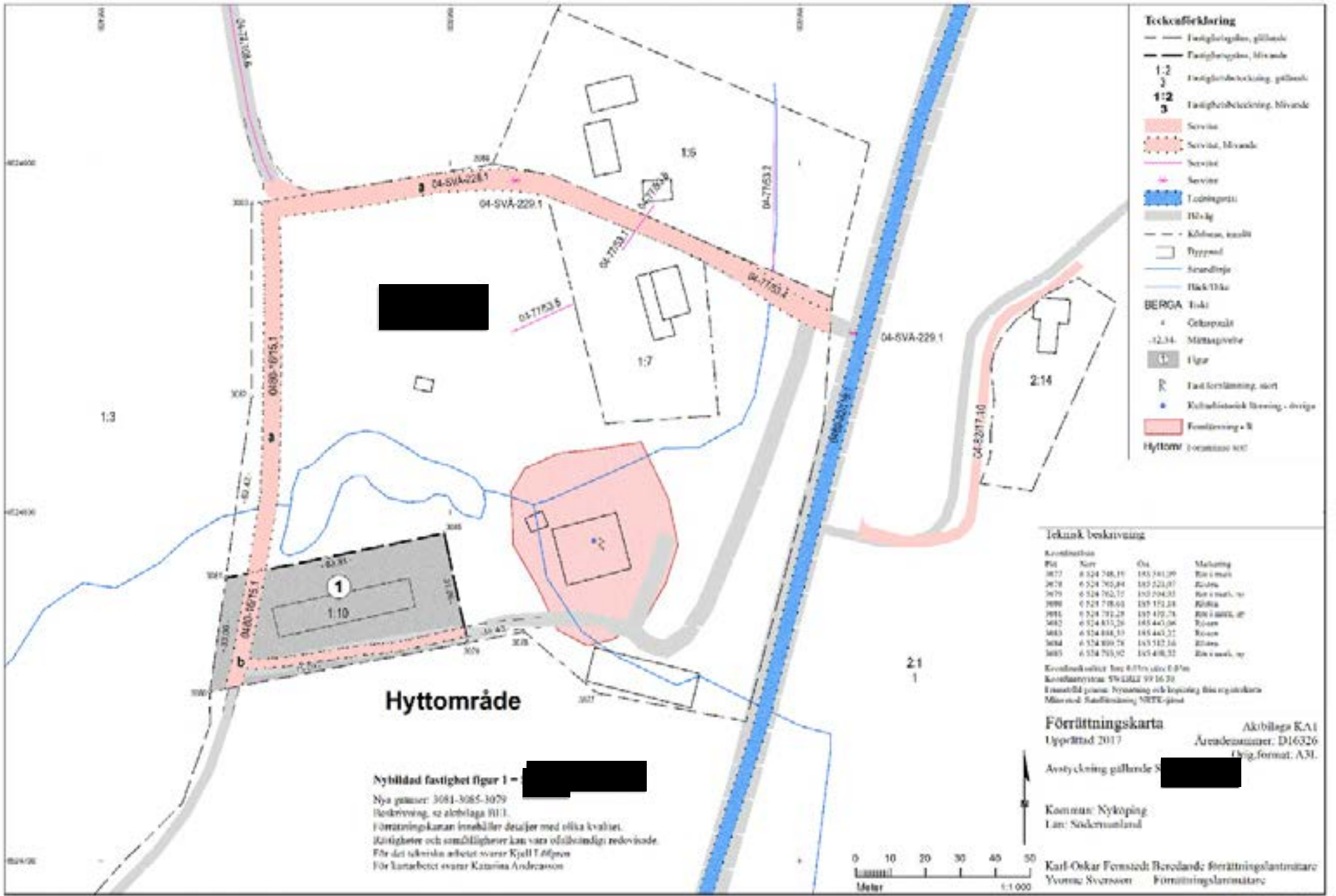

© 2018 Google

Google

Bildsamlng juni 2018

- Teknisk teckning**
- Fastighetsgränns, gällande
 - Fastighetsgränns, förväntad
 - 1,2 Fastighetsbeteckning, gällande
 - 3 Fastighetsbeteckning, förväntad
 - 1,2,3 Fastighetsbeteckning, förväntad
 - Service
 - Service, förväntad
 - Service
 - Service
 - Todningsgräns
 - Hävd
 - Källare, kvadrat
 - Byggnad
 - Grändlinje
 - Hävdlinje
 - BORG
 - Trä
 - Cellarvägg
 - Måttspår
 - Figur
 - Fast förklaring, svart
 - Kulturskyddsklassificering, övrigt
 - Förklaring + B
 - Hyttområde

Teknisk beskrivning

Area	Yta	Volym	Markering
3077	6 524 748,15	185 741,29	Ros i mark
3078	6 524 762,84	185 723,07	Ros i mark
3079	6 524 762,71	185 704,33	Ros i mark, nr
3080	6 524 718,63	185 711,24	Ros i mark
3081	6 524 712,25	185 419,74	Ros i mark, nr
3082	6 524 815,26	185 440,04	Ros i mark
3083	6 524 814,31	185 440,21	Ros i mark
3084	6 524 819,74	185 512,14	Ros i mark
3085	6 524 763,92	185 418,31	Ros i mark, nr

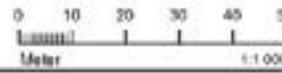
Kontrollmått: 100 m
 Koordinatavsnitt: SW 1234 56 78
 Färdigt datum: 2017-05-12
 Mätmetod: Satellitnavigation NRTK-posit

Förretningskarta

Upprättad 2017
 Avstyckning gällande S...

Kommun: Nyköping
 Län: Södermanland

Karl Oskar Fernstedt Beredande; Förretningslantmätare
 Yvonne Svansson; Förretningslantmätare

Nybildad fastighet figur 1 - [Redacted]
 Nya gåsar: 3081-3085-3079
 Beskrivning, se bilaga B11.
 Förretningskarta innehåller detaljer med olika kvaliteter.
 Rättigheter och samhörigheter kan vara ofullständigt redovisade.
 För det tekniska arbetet svarar Kjell T. Nilsson
 För kartarbetet svarar Katarina Andersson

Kempe Damperud Michaela

Från: [REDACTED]@hotmail.com>
Skickat: den 12 maj 2020 22:50
Till: Nyköpings kommun - Bygglov
Ämne: Svartbyggen

Hej

Vår granne [REDACTED] har påbörjat ett svartbygge närmare vår tomtgräns än 4,5 meter det ser ut som han tänker bygga ut huset mot vår tomtgräns.

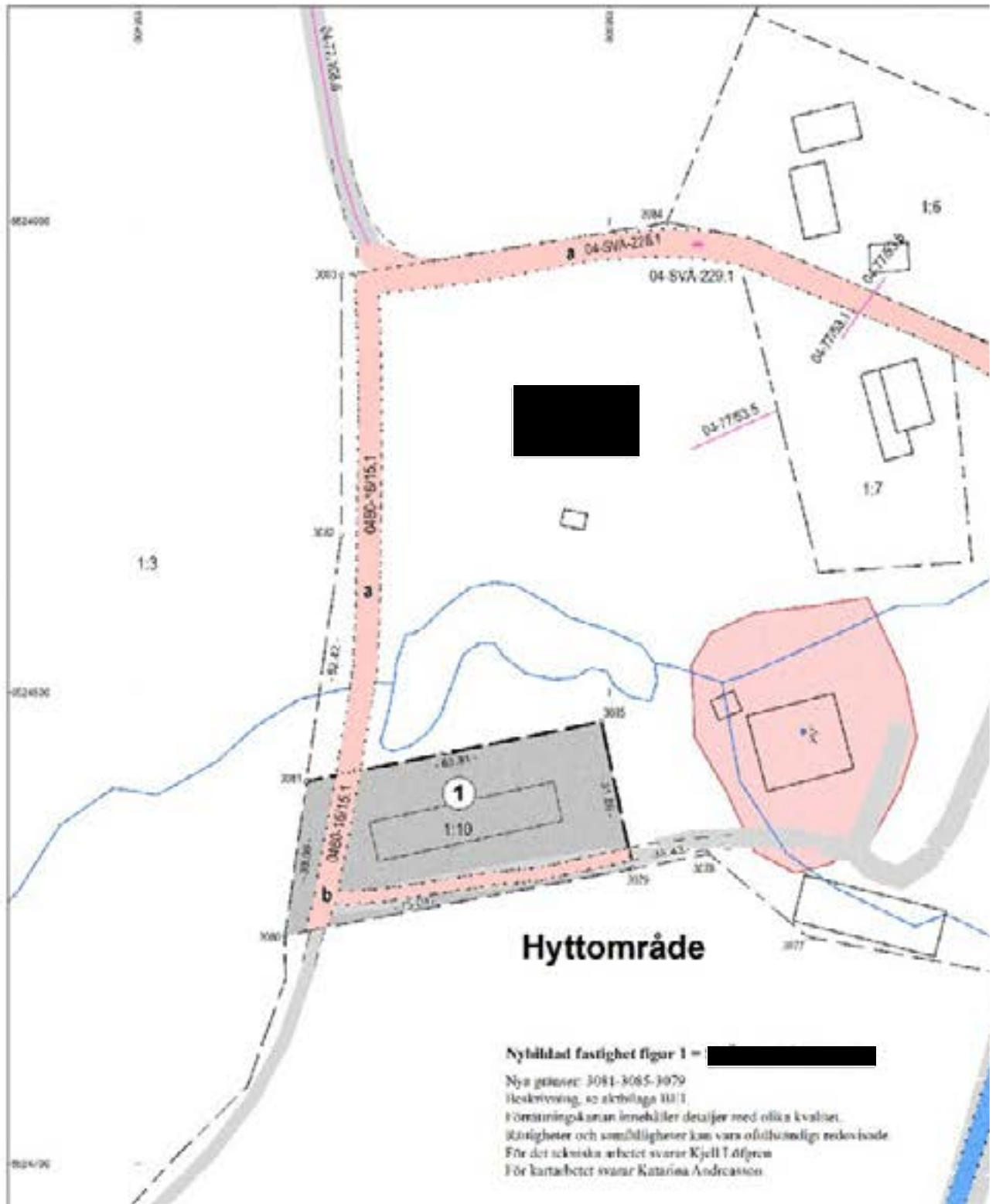
Svartbygget pågår på [REDACTED] för nära [REDACTED]

Vår granne [REDACTED] har byggt ut sitt hus med ett avstånd på ca 2,5 meter från vägområdet på [REDACTED] detta försvårar väghållningen drastiskt.

Svartbygget ligger på [REDACTED]

Det vore bra för alla inblandade parter om ni på något vis kan hantera detta skyndsamt.

Bifogar tomtkarta

Denna handling har undersökts och godkännts av Yverste Skrivare Sid: 1/1

Mvh
 [Redacted]
 Ägare till [Redacted]

Nyköpings kommun - Bygglov

Från: [REDACTED]@hotmail.com>
Skickat: den 13 december 2022 16:30
Till: Forsling Gabriella
Ämne: Re: Ärende

Hej.
Detta gäller ärende:
B2021-000721

Mvh
[REDACTED]

Den 13 dec. 2022 15:06 skrev Forsling Gabriella <gabriella.forsling@nykoping.se>:

Hej jag kan inte hitta ett ärende på fastigheten. Har du ett ärende nummer så jag kan diarieföra handlingarna?

Vänligen, Gabriella

Gabriella Forsling | Koordinator
Bygglövenheten | Samhällsbyggnad
Nyköpings Kommun | 611 83 Nyköping
vxl 0155-24 80 00 | kundservice 0155-24 80 80
bygglov@nykoping.se

www.nykoping.se | facebook.com/nykopingskommun

E-post

Från: [REDACTED]@hotmail.com>
Till: <bygg@nykoping.se>
Kopia:

Fwd: Bilder [REDACTED] ärende gällande [REDACTED]

Hej.
Bifogar bilder som visar på den tomtmarering som ägaren [REDACTED] satte ut efter att han grävt ett dike längs med tomten. Denna är lite mer än 70 cm ut ifrån den nya gränsen som sattes efter omsättning av lantmäteriet.

Sedan den dag [REDACTED] och [REDACTED] köpte fastigheten så har ägaren på [REDACTED] motarbetat deras ägande och varande i fastigheten. Då han har grävt längs med tomtgräns, grävt inne på deras tomt, trackaserat dem när de är på tomten med ogrundade klagomål och annat.

Att han [REDACTED] satte ut en tomtgränsmarkering var för att han själv grävt så mycket längs med deras tomt. tomtgräns

Jag finns nåbar i ärendet på telefon nr: [REDACTED]
----- Vidarebefordrat meddelande -----
Från: [REDACTED]@hotmail.com>
Datum: 5 dec. 2022 23:29
Ämne: Bilder [REDACTED] hotmail.com
Kopia:

<u>Bilagor</u>	<u>Storlek</u>	<u>Typ</u>
E-post.rtf	1538	text/rtf
received_819551242667258.jpeg	377610	image/jpeg
received_458702886391077.jpeg	230745	image/jpeg
received_664835438545468.jpeg	272248	image/jpeg
received_656059592734702.jpeg	377645	image/jpeg
received_530528845640002.jpeg	345614	image/jpeg
received_505733521593761.jpeg	268734	image/jpeg
received_1318469848966831.jpeg	452882	image/jpeg

Till: Susan Lehtinen <byggr@nykoping.se>; [REDACTED]

Kopia:

Från: info [REDACTED]

Skickat: 2022-11-03 13:46:03

Ämne: RE: Jag glömde kartan - Ärende: [B 2021-000721:445670]

Meddelande:

Tack för kartan har en fråga kvar hur har dessa mått tillkommit då det står på kartan att ingen har mätt ut dessa på plats, hur har då måtten mätts ut? Jag har fått andra mått. Och finns det inte förmildrande omständigheter att minst 95% av byggnaden är utanför 4.5m gränsen. Och att byggnaden är uppförd före nya gränsdragningen och då stod innanför 4.5 meters gränsen som [REDACTED] själv mätt ut. Ska fundera på det du föreslog i ditt brev, tror det kan bli svårt, åker på en inköps resa nästa vecka till Asien blir borta i över 1 månad och sedan kommer julhandeln efter nyår är jag fri igen att ta tag i ärendet igen. När måste en bygglovsansökan var inlämnad senast. [REDACTED]

[REDACTED] Mvh [REDACTED] Skickat från min Galaxy

----- Originalmeddelande -----Från: Susan Lehtinen <byggr@nykoping.se> Datum: 2022-11-03 11:45 (GMT+01:00) Till: [REDACTED] Ämne: Jag glömde kartan - Ärende: [B 2021-000721:445670] Hej igen, här kommer kartan som jag glömde bifoga. Vänliga hälsningar, Susan Lehtinen | Tillsynshandläggare Bygglovenheten | Samhällsbyggnad Nyköpings kommun | 611 83 Nyköping Växel 0155-24 80 00 | Kundservice 0155-24 80 80 bygglov@nykoping.se www.nykoping.se | facebook.com/nykopingkommun Ärende: [B 2021-000721:445670]

Nyköpings kommun - Bygglov

Från: [REDACTED]
Skickat: den 19 oktober 2022 14:03
Till: Nyköpings kommun - Bygglov
Ämne: Ärende B 2021-000721
Bifogade filer: 20221009_160905.jpg; 20221009_152503.jpg; 20221009_152347.jpg; 20221009_152145.jpg

Hej Bygglovsenheten

Lägg till dessa uppgifter till bygglovs ärendet, överklagande av beslut, nya uppgifter mm.
Tycker en konstruktion som jag kan montera upp eller ned på 30 minuter ej kan klassas som varaktig konstruktion.
Det tillfälliga insynsskydd till vårt lilla Bubbelbad är nu nedmonterat enligt er önskan.
Ej menat som permanent byggnad (stod på SJ pall) tänkt att monteras på den terrassen vi ska göra på baksidan, Och då stå klar våren 2021.
Detta har dock försenats på grund av en svåra knäskador jag ådragit mig som nu ännu inte läkt, där av allt virke på gården.

Som nu enligt er önskan upplockat och lagd för vinterförvaring och allt gräs klippt mm.
Skicka bilder så kan ni se detta själv.

Felaktigt för att vi ej fått några mått av er på hur långt från gränsen ni anser vi är, även att Farstukvisten stod färdig 1 1/2 månad före den nu faställda gränsen vart utmärkt.

Gräns tvisten började med att [REDACTED] grävde bort våra gränsstolpar som vi fick betala 35 000kr för lika mycket fick [REDACTED] betala!? Efter detta märkte [REDACTED] egenmäktigt ut en ny gräns, satte upp egna stolpar, vi följde dessa gräns stolpar och placerade farstukvisten efter dessa.

Vänster hörn var då över 6m till gränsen.

Höger hörn var över 5m från gränsen.

Efter det ändrades gränsen av lantmäteriet och då vart vår gräns indragen på framsidan av huset och utdraget på baksidan av huset.

Efter detta anser ni att farstukvisten är närmare än 4.5m, vad grundar ni det på?

Vi har inte fått se detta på karta eller mått, vi vill veta vilka mått ni kom fram till eftersom det enligt vårt tycke inte stämmer, att dessa ligger närmare än 4.5m.

Hur långt ligger Höger hörn från gränsen?

Hur långt ligger Vänster hörn från gränsen?.....

Vi vill givetvis inte lägga ut mer pengar än nödvändigt och anlita folk till bygglovs ansökan, mätning mm. Om detta inte krävs!

Men anser ni vi måste göra detta, så gör vi det givetvis!

Vill vi bli kontaktade snarast, om detta kan ändra på hur ni bedömer ärendet, då detta har varit en mycket ansträngande period fysiskt och psykiskt.

Mvh

[REDACTED]

Skickat från min Galaxy

Till: Susan Lehtinen <byggr@nykoping.se>; [REDACTED]

Kopia:

Från: [REDACTED]

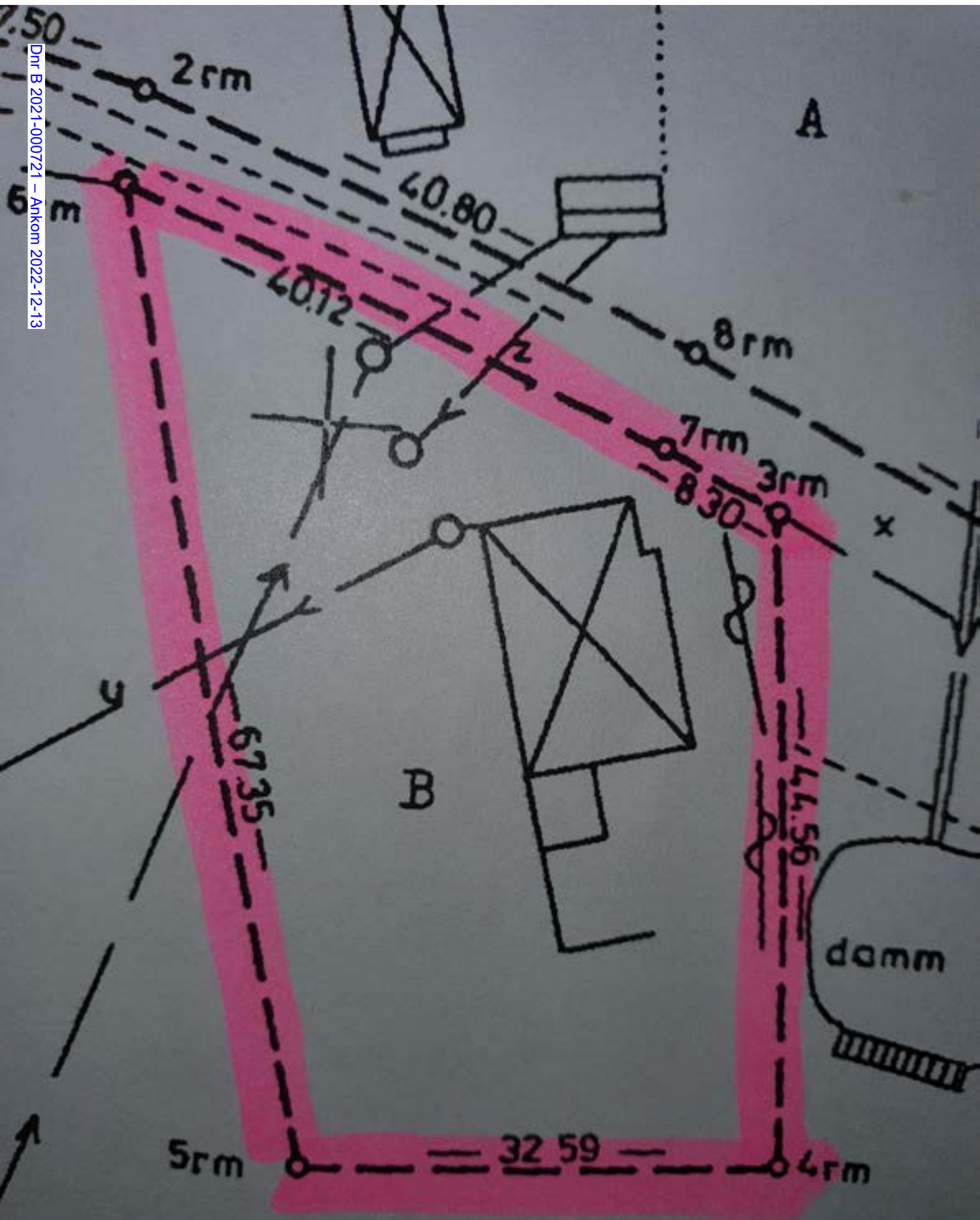
Skickat: 2022-08-23 22:34:59

Ämne: RE: Tillsynsärende - Ärende: [B 2021-000721:430876]

Meddelande:

Hej Susan, här kommer bilder och dokument som jag tror påverkar din bedömning angående tillsyn av enbostadshus på fastigheten [REDACTED]. Den tillbyggnad som avses är den gamla farstustugan som finns dokumenterad på bild från lång tid tillbaka och som finns utmärkt på ritning. Jag har låtit renovera upp den då den var nästan helt förfallen. Jag bifogar två fotografier, en första bild som är tagen för länge sen då man kan se hur farstustugan såg ut. Och en nyare bild på den gamla grunden som farstustugan är monterad på. Skickat från min Galaxy

----- Originalmeddelande -----
Från: Susan Lehtinen <byggr@nykoping.se> Datum: 2022-07-28 15:13 (GMT+01:00) Till: [REDACTED] > Ämne: Tillsynsärende - Ärende: [B 2021-000721:430876]
Hej [REDACTED] bifogar protokoll från besöket idag. Innan vi kan fatta beslut i ärendet behöver vi mäta in tillbyggnaden och komplementbyggnaden. Jag har därför lagt in en beställning på det. Vänliga hälsningar, Susan Lehtinen | Tillsynshandläggare Bygglovenheten | Samhällsbyggnad Nyköpings kommun | 611 83 Nyköping Växel 0155-24 80 00 | Kundservice 0155-24 80 80 bygglov@nykoping.se www.nykoping.se | facebook.com/nykopingkommun
Ärende: [B 2021-000721:430876]

Dnr B 2021-000721 - Ankom 2022-08-23

Från: [REDACTED]
Till: [Nyköpings kommun - Bygglov](#)
Ärende: Re: Svartbyggen
Datum: den 14 juni 2020 21:43:20
Bilagor: [Tomtkarta utbygge](#) [REDACTED]

Hej

Bygget på [REDACTED] pågår nu nästan varje dag. Nederdelen på utbygget ligger bara 4,2 meter från vår gräns taket närmare kanske så nära som 3,7 meter. Jag har inte lämnat något medgivande till detta. Jag vill att ni stoppar bygget. Bifogar tomtkarta med de juridiskt gällande gränserna och ungefärligt läge på det olovliga utbygget markerat med rött. Jag ser gärna att ni bekräftar mottagandet av det mejl.

Mvh [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

12 maj 2020 kl. 22:49 skrev [REDACTED] [hotmail.com](mailto:[REDACTED]@hotmail.com)>:

Hej

Vår granne [REDACTED] har påbörjat ett svartbygge närmare vår tomtgräns än 4,5 meter det ser ut som han tänker bygga ut huset mot vår tomtgräns. Svartbygget pågår på [REDACTED] för nära [REDACTED]

Vår granne [REDACTED] har byggt ut sitt hus med ett avstånd på ca 2,5 meter från vägområdet på [REDACTED] detta försvårar väghållningen drastiskt. Svartbygget ligger på [REDACTED]

Det vore bra för alla inblandade parter om ni på något vis kan hantera detta skyndsamt.

Bifogar tomtkarta
<LOGE karta.png>

Mvh [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Agare till [REDACTED]

Utdrag ur baskarta

FASTIGHET

SKALA:1:400

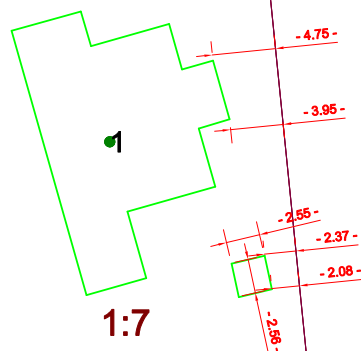
ORIGINALFORMAT
A3L

KOORDINATSYSTEM
X SWEREF 99 16 30

HÖJDSYSTEM
RH 2000

Kartan ej kontrollerad i fält.
Objekten har olika kvalitet.
Staben, Nyköpings kommun ansvarar ej för fullständighet och riktighet
Staben, Nyköpings Kommun 2022-09-27

1:4

Protokoll från platsbesök

Platsbesöket avser tillsyn av lovpliktig åtgärd - uppförande av komplementbyggnad och tillbyggnad av enbostadshus på fastigheten [REDACTED]

Datum för besöket: 2022-07-28.

Noteringar från besöket

Vid platsbesöket kunde vi notera att huvudbyggnaden byggts till på den östra fasaden.

Ett byggnadsverk som i plan- och bygglagens mening får anses vara en komplementbyggnad finns uppförd söder om huvudbyggnaden. Byggnadens tak består av en presenning och byggnaden är i övrigt av mycket enkel karaktär.

Båda konstruktionerna är placerade nära fastighetsgräns.

Så fortsätter ärendet

Vi kommer att sammanställa informationen från den inledande utredningen och det vi har fått veta under platsbesöket. Vi kommer att beställa en inmätning av byggnaden och samråda med andra experter. Om du har fotografier, kvitton eller andra uppgifter som du tror kan påverka vår bedömning vill vi att du skickar in det till oss så snart som möjligt.

När vi har utrett det som har skett kommer vi att bedöma om det finns skäl för oss att ingripa och vilken form av ingripande som kan vara aktuellt.

Om du har några frågor om ärendet är du välkommen att kontakta kundservice.

För Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Susan Lehtinen
Tillsynshandläggare

E-post: bygglov@nykoping.se
Telefon: 0155-24 80 80

Fotografier från besöket

Fotografi 1	2
Fotografi 2	3
Fotografi 3	3

Fotografi 1

Fotografi 2

Fotografi 3

Avsänd Avstyckning och fastighetsreglering berörande [redacted] och 2:1		Kommun Nyköping	Län Södermanland
Registriering [redacted]		Nycklade betygshar 1977-01-21	
Förklaringsord <i>Sten Boström</i> Sten Boström		☒ Uppgift om åtgärd förklarings- ningen avsett här införs i fastighetsregistret <i>Kate Christensson</i> För fastighetsmyndigheten	
Fastighet, område m.m.	Fg	Areall, hektar, m ² Solländ	+ ändring - summa
Ägare, vägghar till lokal skattemyndighet och andra anmärkningar			

FASTIGHETSRETTSLIG BESKRIVNING,
 aktbilaga BE

TEKNISK BESKRIVNING

Koordinatförteckning

System: Lokalt, akt Svärta 269

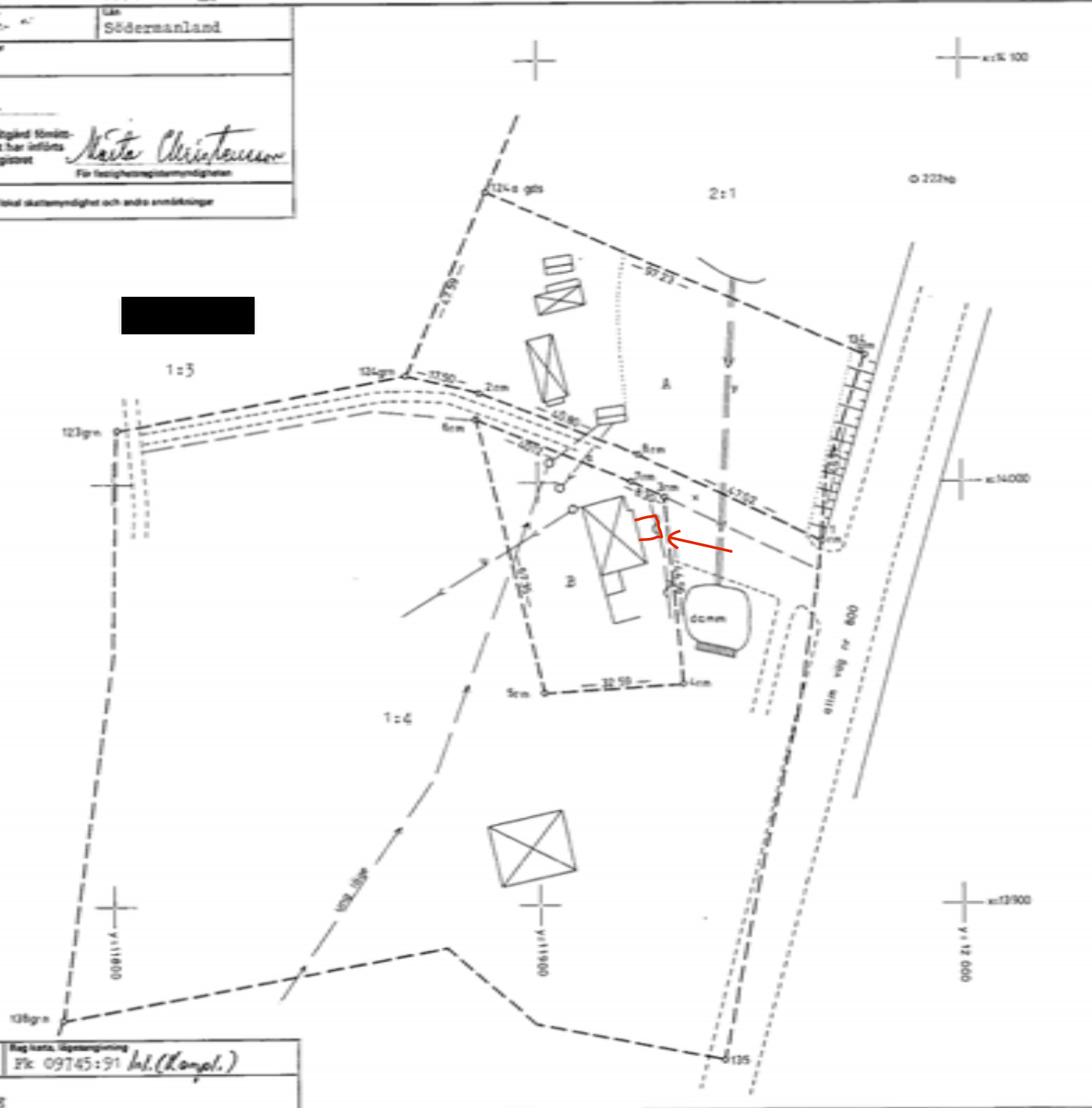
Mätclass: III

Punkt	Mark	x	y
1	rn	13986.48	11966.79
2	"	14021.70	11886.37
3	"	13997.03	11930.05
4	"	13952.71	11934.15
5	"	13950.42	11901.64
6	"	14015.72	11885.15
7	"	14000.52	11922.52
8	"	14006.28	11924.14
125	grn	14013.38	11801.18
124	"	14025.37	11869.27
124a	gds	14069.05	11888.10
134	grn	14030.59	11977.40
135	"	13863.63	11943.67
138	grn	13873.44	11788.10
222	hb	14071.67	11989.79

rn = rör i mark
 grn = gammal risten
 gds = gammal ätt i sten
 hb = hål i berg

Litt A = Rnr [redacted] 1:6
 " B = " [redacted] 1:7

Nyttillkomna gränser: 1-8-2-124,
 3-4-5-6-7-3.

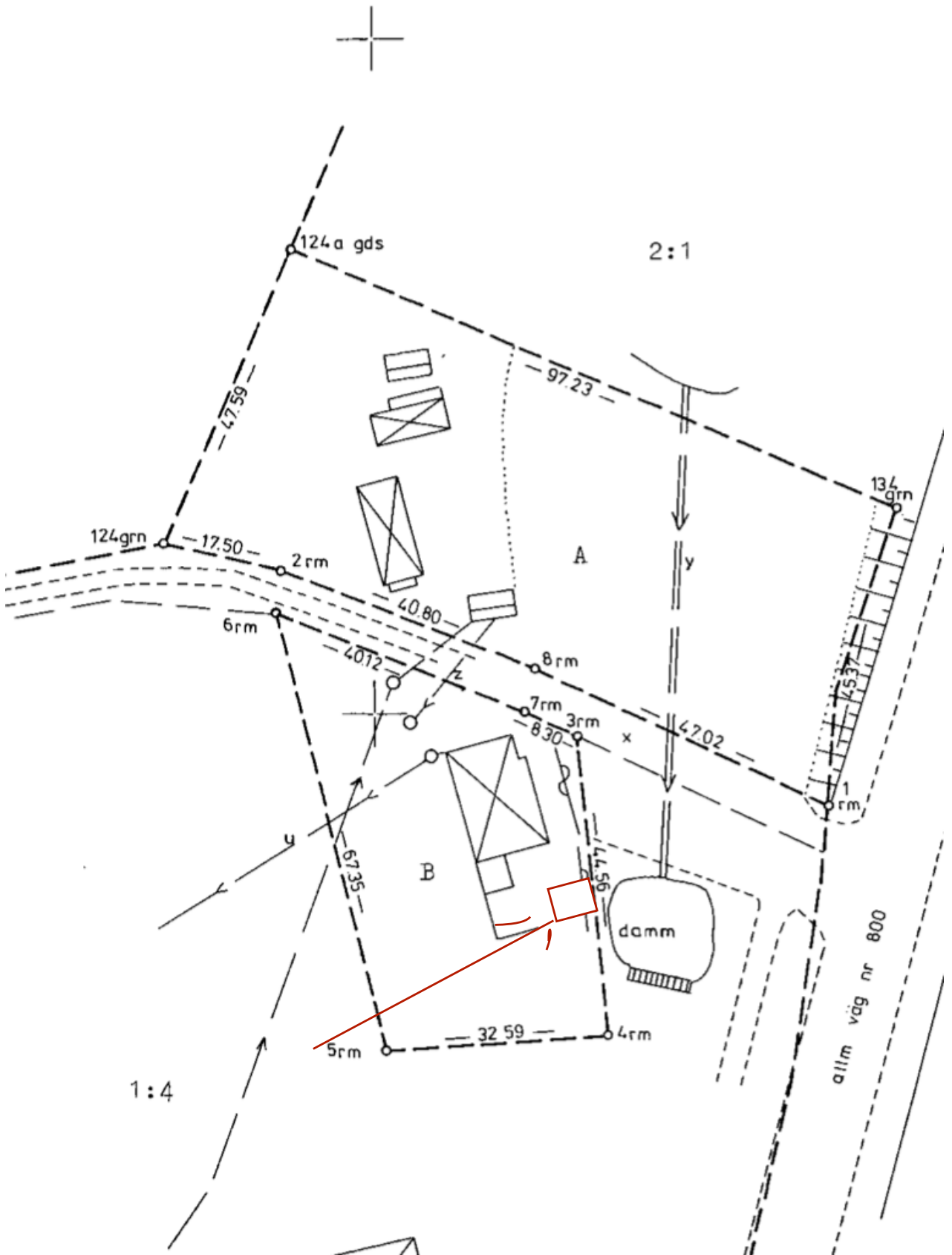
För tekniska ändringar se:

Birger Carlborg
 Birger Carlborg/ingenjör

Skala 1:1000	Reg. karta, löpnummer Fk 09745:91 bl. (Kapl.)
Transmitt genom	
Nymätning	

Mätning	Beskrivning	Kartläggning	Ris utvärdering
BC	BC	BC	ID

04-77/53

Bygg - Tillsyn enligt Plan- och bygglagen - Anmälan

Ärendenummer	210711-SHB_2018_OLOVB-HL88
Inskickat	2021-07-11 10:28

Anmälan

Anmälan gäller följande adress	[REDACTED]
Fastighetsbeteckning	[REDACTED]
Fastighetsnummer (sätts av e-tjänsten)	40022617
Jag vill vara anonym	Nej
Beskriv varför du vill göra en anmälan	Det har uppförts ett uthus för nära gränsen till [REDACTED]

Bilagor

Markera gärna på kartan vart din anmälan gäller (valfritt)	Vald koordinat (WGS84): 58.8385748001134,17.1159111522138
Dokument 1	
Filnamn:	Tomtkarta [REDACTED] __svartbyggt_uthus.pdf

Kontaktuppgifter

Personnummer	1 [REDACTED]
Förnamn	[REDACTED]
Efternamn	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED] 1
Postnummer	611 93
Postadress	Nyköping
E-postadress	[REDACTED]@hotmail.com
Telefonnummer dagtid	[REDACTED]

Övrig information

TekisGahs_Fastigheter	[{"fastighetsbeteckning": "[REDACTED]", "arHuvudObjekt": true, "fnr": "40022617"}]
	[{"persOrgNr": "1 [REDACTED]", "adress": "[REDACTED]", "efternamn": "[REDACTED]", "rollLista": [REDACTED]}]
TekisGahs_Intressenter	[{"INTE"}, {"fornamn": "[REDACTED]", "arForetag": false, "ort": "Nyköping", "intressentKommunikationLista": [{"komtyp": "Epost", "arAktiv": true, "[REDACTED]@hotmail.com"}, {"komtyp": "Tfn", "arAktiv": true, "beskrivning": "[REDACTED]"}, {"postNr": "[REDACTED]"}]}]

Från: [Ekinge Sara](#)
Till: [redacted] - [Bygglov](#)
Ärende: Sv: Svartbyggen
Datum: den 12 juli 2021 06:28:03

Hej,

Jag jobbar inte kvar på Bygglovenheten. Jag skickar därför vidare din fråga.

Vänligen,
Sara

Från: [redacted]@hotmail.com>
Skickat: den 11 juli 2021 10:13
Till: Ekinge Sara <sara.ekinge@nykoping.se>
Ämne: Re: Svartbyggen

Hej Sara.

Vad händer i dessa ärenden ?

Nu har det tillkommit ett uthus, närmare än 4,5 m från min gräns.

Mvh [redacted]
Trevlig sommar!

16 juni 2020 kl. 06:51 skrev Ekinge Sara <sara.ekinge@nykoping.se>:

Hej,

Tack för ytterligare information i ärendet. Vi har skapat ett tillsynsärende utifrån din anmälan den 12 maj.

Med vänlig hälsning,

Sara Ekinge | Tillsynshandläggare
Bygglovenheten | Samhällsbyggnad
Nyköpings Kommun | 611 83 Nyköping
telefon 0155-24 80 00 | Bygglov 0155-24 82 50
bygglov@nykoping.se
www.nykoping.se | facebook.com/nykopingskommun

Från: [redacted]@hotmail.com>
Skickat: den 14 juni 2020 21:43
Till: Nyköpings kommun - Bygglov <bygglov@nykoping.se>
Ämne: Re: Svartbyggen

Hej

[REDACTED] pågår nu nästan varje dag.
Nederdelen på utbygget ligger bara 4,2 meter från vår gräns taket närmare kanske så nära som 3,7 meter.
Jag har inte lämnat något medgivande till detta.
Jag vill att ni stoppar bygget.
Bifogar tomtkarta med de juridiskt gällande gränserna och ungefärligt läge på det olovliga utbygget markerat med rött.
Jag ser gärna att ni bekräftar mottagandet av det mejl.

Mvh [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

12 maj 2020 kl. 22:49 skrev [REDACTED]
[REDACTED]@hotmail.com>:

Hej

Vår granne [REDACTED] har påbörjat ett svartbygge närmare vår tomtgräns än 4,5 meter det ser ut som han tänker bygga ut huset mot vår tomtgräns.
Svartbygget pågår på [REDACTED] nära [REDACTED]

Vår granne [REDACTED] har byggt ut sitt hus med ett avstånd på ca 2,5 meter från vägområdet på [REDACTED] detta försvårar väghållningen drastiskt.
Svartbygget ligger på [REDACTED]

Det vore bra för alla inblandade parter om ni på något vis kan hantera detta skyndsamt.

Bifogar tomtkarta
<LOGE karta.png>

Mvh [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

<Tomtkarta utbygge 1-7.pdf>

MSN § Ansökan om bygglov för ändring av fasad, garage; S: T ANNA 10 (S:T ANNEGATAN 21)

Diarienummer: B 2022-001046

**Sökande: Nyköpings Fabriks- Och Hantverksförening
S:t Annegatan 21
611 33 NYKÖPING**

Ansökan avser fasadändring och höjning av tak på garagelänga. På ritningarna som lämnats in framkommer att gavlar bekläs med korrugerad plåt och slätplåt runt garageöppningar. Befintligt platt garagetak överbyggs med fackverstakstol i pulpettaksutförande med 10 graders lutning, ytskikt Planja Trend.

Allmänna intressen

Platsen ligger inom detaljplanerat område P 10-27. Detaljplanen anger att den aktuella marken får bebyggas under med körbart bjälklag. Enligt detaljplanens beskrivning är syftet med denna bestämmelse är att inne på gården ska finnas en garagelänga som är överbyggd vilket ger mer utrymme på gården för park och uteplats.

Utgångsläget

Garagelängan uppfördes på 60-talet och utfördes då, delvis i suterräng och detaljplanen togs fram 2010. Med delvis i suterräng menas att garaget placerats in i sluttning men den motfyllda delen av garaget är inte helt förlagd under intilliggande mark, det vill säga, alla garagets fasader är helt eller delvis över jord. Garagelängan har blivit planstridig i och med antagandet av den nya detaljplanen. Utgångsläget stämmer därför inte överens med detaljplanens bestämmelser.

Planenlighet

Den del av ansökan som avser höjning av tak stämmer inte överens med detaljplanens bestämmelser om att den aktuella marken får bebyggas under med körbart bjälklag. Höjningen av taket ytterligare förstärker redan befintlig avvikelse. Den del av din ansökan som avser fasadändring (gavlar bekläs med korrugerad plåt och slätplåt runt garageöppningar) strider inte mot detaljplanens bestämmelser.

Lagstöd

Grundförutsättningen för att bygglov ska ges för en åtgärd inom detaljplan är enligt 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (SFS 2010:900), PBL, att utgångsläget (fastigheten och det byggnadsverk som åtgärden avser) är planenligt, att den aktuella åtgärden är planenlig och att åtgärden uppfyller aktuella krav i 2 och 8 kapitlen.

Planstridigt utgångsläge

Om aktuell ansökan avser en åtgärd enligt PBL 9:2 första stycket 3b-c, ska bygglov ges även om fastigheten eller byggnaden inte överensstämmer med detaljplan (PBL 9:30). Bestämmelsen avser annan ändring än tillbyggnaden, där ändringen innebär att

- det i byggnaden inreds någon ytterligare bostad eller någon ytterligare lokal för handel, hantverk eller industri, eller
- byggnaden byter färg, fasadbeklädnad eller taktäckningsmaterial, eller byggnadens yttre utseende avsevärt påverkas på annat sätt.

Om den fastighet eller det byggnadsverk som åtgärden avser på grund av antagande av en detaljplan avviker från planen, får nämnden i ett beslut om bygglov förklara att avvikelsen ska anses vara en sådan avvikelse som avses i 30 § första stycket 1 b. En sådan förklaring får avse endast en liten avvikelse som är förenlig med detaljplanens syfte (PBL 9:30a).

Avvikelser från detaljplan

Trots huvudregeln i PBL 9:30 får bygglov ges för en åtgärd som avviker från detaljplan om avvikelsen är förenlig med detaljplanens syfte och:

- avvikelsen är liten (PBL 9:31b punkt 1), eller
- avvikelsen är av begränsad omfattning och nödvändig för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt (PBL 9:31b punkt 2).

Bygglov får beviljas trots huvudregeln i de fall detaljplanens genomförandetid har gått ut och:

- åtgärden är förenlig med detaljplanens syfte och tillgodoser ett angeläget gemensamt behov eller ett allmänt intresse (PBL 9:31c), eller om
- åtgärden innebär en sådan annan användning av mark eller vatten som utgör ett lämpligt komplement till den användning som har bestämts i detaljplanen (PBL 9:31c).

Avgift

Nämnden får ta ut en avgift för bland annat beslut om lov, startbesked och slutbesked samt andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder (PBL 12:8). Om handläggningstiden av ett lovärende från det att tidsfristen börjar överskrider 10 veckor ska avgiften reduceras med en femtedel per påbörjad vecka (PBL 12:8a).

Avgiften grundar sig på Kommunfullmäktiges beslut om taxa för bygglov och geografisk information (dnr KK19/414). Taxan i sin helhet hittar du på vår hemsida: www.nykoping.se/bygglovstaxa

Motivering

Den del av ansökan som avser höjning av tak stämmer inte överens med detaljplanens bestämmelser om att den aktuella marken får bebyggas under med körbart bjälklag. Höjningen av taket ytterligare förstärker redan befintlig avvikelse. Den del av din ansökan som avser fasadändring (gavlar bekläs med korrugerad plåt och slätplåt runt garageöppningar) strider inte mot detaljplanens bestämmelser.

Sökanden har uppgett att garaget idag sticker upp ovan mark. Vidare har sökanden uppgett att nuvarande konstruktion med platt tak är en riskkonstruktion och kräver mycket underhåll. Åtgärden önskas genomföras för att minska mängden underhåll och för att möjliggöra installation av solceller i ett senare skede.

Bygglovsenheten delar sökandens bedömning avseende att tak med en flackare takvinkel ofta är mer underhållskrävande och att solceller lämpligen placeras på tak med viss vinkel. Bygglovsenheten har även varit ute på plats och bekräftat att garaget är delvis ovan jord idag.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden bedömer dock att avvikelsen inte kan anses vara liten eller förenligt med detaljplanens syfte.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden bedömer därför att bygglov inte kan beviljas med stöd av 9 kap. 30-31c §§ plan- och bygglagen.

Avgift

Handläggningstiden beräknas från den dag ärendet blev komplett (2022-10-20), till 15 påbörjade veckor. Ärendet debiteras med stöd av punkt A 2.40 i taxan.

Eftersom tidsgränsen för handläggningen (10 veckor) har överskridits med 5 veckor har avgiften sänkts med fem femtedelar (PBL 12:8a).

Avgiften beräknas till 2 130 kronor.

Barnrättsprövning

Nej

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1. att** avslå ansökan om bygglov för höjning av tak,
- 2. att** bevilja ansökan om bygglov för fasadändring,

- 3. att** besluta om startbesked för fasadändring, samt
- 4. att** ta ut en avgift på 2 130 kronor för nedlagd handläggningstid.

Handlingar som hör till tjänsteskrivelsen

Skrivelse, 2022-11-27
Skrivelse, 2022-11-17
Fotografi, 2022-10-21
Fotografi, 2022-10-21
Fotografi, 2022-10-21
Fotografi, 2022-10-21
Fotografi, 2022-10-21
Situationsplan, 2022-10-20
Sektionsritning, 2022-10-10
Planritning, 2022-10-10
Fasadritning, 2022-10-10
Ansökan, 2022-10-10

Beslut till:

Beslutet delges sökande.

Information

När fasadändringen utförts behöver en bestyrkt kontrollplan skickas in till bygglovsenheten inför utfärdade av slutbesked.

Arbetet med fasadändring får inte påbörjas inom fyra veckor från det att beslutet fattats.

Bilaga

Hur man överklagar

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

ansökan om bygglov för ändring av fasad, garage; S:T ANNA 10 (S:T ANNEGATAN 21)

Sökande

Nyköpings Fabriks- Och Hantverksförening
S:t Annegatan 21
611 33 NYKÖPING

Beskrivning

Din ansökan avser fasadändring och höjning av tak på garagelänga. På ritningarna du har lämnat in framkommer att gavlar bekläs med korrugerad plåt och slätplåt runt garageöppningar. Befintligt platt garagetak överbyggs med fackverstakstol i pulpettaksutförande med 10 graders lutning, ytskikt Planja Trend.

Allmänna intressen

Platsen ligger inom detaljplanerat område P 10-27. Detaljplanen anger att den aktuella marken får bebyggas under med körbart bjälklag. Enligt detaljplanens beskrivning är syftet med denna bestämmelse är att inne på gården ska finnas en garagelänga som är överbyggd vilket ger mer utrymme på gården för park och uteplats.

Utgångsläget

Garagelängan uppfördes på 60-talet och utfördes då, delvis i suterräng och detaljplanen togs fram 2010. Med delvis i suterräng menas att garaget placerats in i sluttning men den motfyllda delen av garaget är inte helt förlagd under intilliggande mark, det vill säga, alla garagets fasader är helt eller delvis över jord. Garagelängan har blivit planstridig i och med antagandet av den nya detaljplanen. Utgångsläget stämmer därför inte överens med detaljplanens bestämmelser.

Planenlighet

Den del av ansökan som avser höjning av tak stämmer inte överens med detaljplanens bestämmelser om att den aktuella marken får bebyggas under med körbart bjälklag. Höjningen av taket ytterligare förstärker redan befintlig avvikelse. Den del av ansökan som avser fasadändring (gavlar bekläs med korrugerad plåt och slätplåt runt garageöppningar) strider inte mot detaljplanens bestämmelser.

Lagstöd

Grundförutsättningen för att bygglov ska ges för en åtgärd inom detaljplan är enligt 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (SFS 2010:900), PBL, att utgångsläget (fastigheten och det byggnadsverk som åtgärden avser) är planenligt, att den aktuella åtgärden är planenlig och att åtgärden uppfyller aktuella krav i 2 och 8 kapitlen.

Planstridigt utgångsläge

Om aktuell ansökan avser en åtgärd enligt PBL 9:2 första stycket 3b-c, ska bygglov ges även om fastigheten eller byggnaden inte överensstämmer med detaljplan (PBL 9:30). Bestämmelsen avser annan ändring än tillbyggnaden, där ändringen innebär att

- det i byggnaden inreds någon ytterligare bostad eller någon ytterligare lokal för handel, hantverk eller industri, eller
- byggnaden byter färg, fasadbeklädnad eller taktäckningsmaterial, eller byggnadens yttre utseende avsevärt påverkas på annat sätt.

Om den fastighet eller det byggnadsverk som åtgärden avser på grund av antagande av en detaljplan avviker från planen, får nämnden i ett beslut om bygglov förklara att avvikelsen ska anses vara en sådan avvikelse som avses i 30 § första stycket 1 b. En sådan förklaring får avse endast en liten avvikelse som är förenlig med detaljplanens syfte (PBL 9:30a).

Avvikelser från detaljplan

Trots huvudregeln i PBL 9:30 får bygglov ges för en åtgärd som avviker från detaljplan om avvikelsen är förenlig med detaljplanens syfte och:

- avvikelsen är liten (PBL 9:31b punkt 1), eller
- avvikelsen är av begränsad omfattning och nödvändig för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt (PBL 9:31b punkt 2).

Bygglov får beviljas trots huvudregeln i de fall detaljplanens genomförandetid har gått ut och:

- åtgärden är förenlig med detaljplanens syfte och tillgodoser ett angeläget gemensamt behov eller ett allmänt intresse (PBL 9:31c), eller om
- åtgärden innebär en sådan annan användning av mark eller vatten som utgör ett lämpligt komplement till den användning som har bestämts i detaljplanen (PBL 9:31c).

Avgift

Nämnden får ta ut en avgift för bland annat beslut om lov, startbesked och slutbesked samt andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder (PBL 12:8). Om handläggningstiden av ett lovärende från det att tidsfristen börjar överskrider 10 veckor ska avgiften reduceras med en femtedel per påbörjad vecka (PBL 12:8a).

Avgiften grundar sig på Kommunfullmäktiges beslut om taxa för bygglov och geografisk information (dnr KK19/414). Taxan i sin helhet hittar du på vår hemsida: www.nyko-ping.se/bygglovstaxa

Motivering

Den del av ansökan som avser höjning av tak stämmer inte överens med detaljplanens bestämmelser om att den aktuella marken får bebyggas under med körbart bjälklag. Höjningen av taket ytterligare förstärker redan befintlig avvikelse. Den del av din ansökan som avser fasadändring (gavlar bekläs med korrugerad plåt och slätplåt runt garageöppning) strider inte mot detaljplanens bestämmelser.

Sökanden har uppgett att garaget idag sticker upp ovan mark. Vidare har sökanden uppgett att nuvarande konstruktion med platt tak är en riskkonstruktion och kräver mycket underhåll. Åtgärden önskas genomföras för att minska mängden underhåll och för att möjliggöra installation av solceller i ett senare skede.

Bygglovsenheten delar sökandens bedömning avseende att tak med en flackare takvinkel ofta är mer underhållskrävande och att solceller lämpligen placeras på tak med viss vinkel. Bygglovsenheten har även varit ute på plats och bekräftat att garaget är delvis ovan jord idag.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden bedömer dock att avvikelsen inte kan anses vara liten eller förenligt med detaljplanens syfte.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden bedömer därför att bygglov inte kan beviljas med stöd av 9 kap. 30-31c §§ plan- och bygglagen.

Avgift

Handläggningstiden beräknas från den dag ärendet blev komplett (2022-10-20), till 15 påbörjade veckor. Ärendet debiteras med stöd av punkt A 2.40 i taxan.

Eftersom tidsgränsen för handläggningen (10 veckor) har överskridits med 5 veckor har avgiften sänkts med fem femtedelar (PBL 12:8a).

Avgiften beräknas till 2 130 kronor.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden föreslås besluta

- 1) **att** avslå ansökan om bygglov för höjning av tak, och
- 2) **att** bevilja ansökan om bygglov för fasadändring
- 3) **att** besluta om startbesked för fasadändring

4) att ta ut en avgift på 2 130 kronor för nedlagd handläggningstid.

Kjell Hagberg
Bygglovschef

Felicia Norsten
Bygglovhandläggare

Handlingar som hör till tjänsteskrivelsen

Skrivelse, 2022-11-27

Skrivelse, 2022-11-17

Fotografi, 2022-10-21

Fotografi, 2022-10-21

Fotografi, 2022-10-21

Fotografi, 2022-10-21

Fotografi, 2022-10-21

Situationsplan, 2022-10-20

Sektionsritning, 2022-10-10

Planritning, 2022-10-10

Fasadritning, 2022-10-10

Ansökan, 2022-10-10

Beslut till:

Beslutet delges sökande.

Information

När fasadändringen utförts behöver en bestyrkt kontrollplan skickas in till bygglovsenheten inför utfärdade av slutbesked.

Arbetet med fasadändring får inte påbörjas inom fyra veckor från det att beslutet fattats.

Bilaga

Hur man överklagar

PRÖVNING AV BYGGLOVSANSÖKAN

14 november 2022

B 2022-00 1046

Nyköpings Fabriks- Och Hantverksförening

S:t Annegatan 21

611 33 NYKÖPING

Vi har för avsikt att pröva detta ärende i Byggnadsnämnden.

Utgångspunkten är att göra byggnaden mer hållbar över tid.

Vi har tagit del av detaljplan och den information Felicia Nordsten delgivit oss.

Garaget ska enligt detaljplanen vara under jord med körbart bjälklag ovanpå. Enligt detaljplanens beskrivning ska det inne på gården finns en garagelänga som är överbyggd vilket ger mer utrymme på gården för park och uteplats.

Verkligheten är som ofta något annat.

Garaget är inte i nivå med innergården.

Aktivitet på garagetaket är inte tillåtet och begränsas av staket.

Garagets takbjälklag har således ingen funktion för de boende utan snarare utgör en ej så attraktiv del av innergården.

Utförningen medför även belastning på konstruktionen där regn och is, kombinerat med inget takfall, över tid bryter ner betongen och orsakar frysskador och läckage.

I omgångar har byggnaden renoverats på grund av detta vilket belastar byggnadens ekonomi i onödan.

FÖRSLAG ENLIGT BYGGLOVSANSÖKAN

Förändringen vi vill göra är som bygglovsansökan beskriver, en enkel men även funktionell takkonstruktion och fasadförändring.

10° taklutning i nivå med dagens räcke gör innergården lite mer inramad.

Taket ger möjlighet att placera solceller vilket är ett kommande projekt.

Solcellerna behöver ingen störande konstruktion utan smälter in i taket.

Taket skulle på portsidan få en takfot som begränsar vatteninträngning och skyddar garageportar.

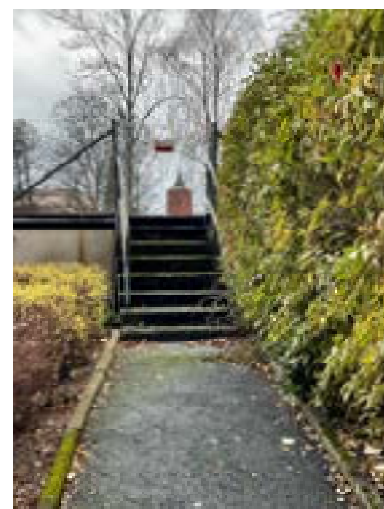
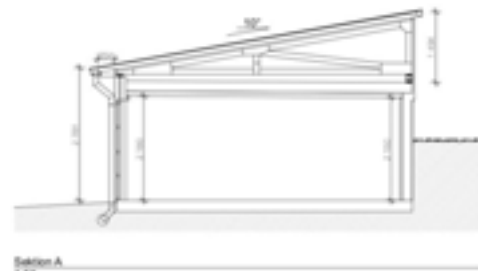
Vi önskar en förståelse för våra önskemål sett ur både hållbarhetssynpunkt och en trivsammare innergård för de boende.

Ombud för

Nyköpings Fabriks- Och Hantverksförening
S:t Annegatan 21
611 33 NYKÖPING

Tusch AB
Benny Nilsson

Använd gärna vår e-tjänst för att göra din ansökan/anmälan: <https://etjanster.nykoping.se>
1. Fastighet och sökande

* Obligatoriska fält

Fastighetsbeteckning*	Fastighetsadress*
S:t Anna 10 och 11	S:t Annegatan 21
Sökande*	Organisationsnummer/personnummer*
Nyköpings Fabriks- och Hantverksförening	819000-1795
Adress*	E-postadress
S:t Annegatan 21	nykopingsskrivtjanst@telia.com
Postadress*	Telefon (även riktnummer) *
611 33 Nyköping	0705218148
Fakturamottagare (om annan än sökande)	Organisationsnummer/Personnummer
Faktureringsadress	Postadress

Sökande är fastighetsägare*: JA NEJHar du tidigare haft kontakt med någon handläggare i ärendet? JA NEJ

Handläggarens namn: _____

2. Ansökan avser

☒ Bygglöv	☐ Strandskyddsdispens	☐ Marklov	☐ Ingripandebesked
☐ Förhandsbesked	☐ Rivningslov	☐ Villkorsbesked	
Bygglöv för tidsbegränsat lov	Tidigare ärende (ärendenummer)		

Beräknad produktionskostnad: lägre än 450 000 högre än 450 000

Beräknad byggstart:

*snarast - senast vår 2023***3. Typ av åtgärd**

☐ Nybyggnad	☐ Tillbyggnad	☐ Fasadändring	☐ Plank eller mur	☐ Skylt/ljusanordning
☐ Ändrad användning från – till: _____				
☒ Annan åtgärd: <u>Nytt pulpettak / väggar kläs med plåt</u>				

4. Anmälan avser

☐ Vatten och avlopp	☐ Hiss	☐ Ventilation	☒ Bärande konstruktion	☐ Rivningsanmälan
☐ Eldstad/rökkanal, se separat blankett ☐ Attefallsåtgärd: _____				

Om du ska installera vatten och avlopp, tänk på att det också kan behövas en anmälan till Miljöenheten. Läs mer på vår hemsida, nykoping.se/bygglov

5. Byggnadstyp*

☐ Enbostadshus (permanentboende)	☐ Fritidshus	☐ Industribyggnad	☐ Affärs-/kontorshus
☒ Garage/gäststuga/förråd eller dyl.:	Fristående garage		
☐ Flerbostadshus, antal berörda lägenheter:	_____ st		
☐ Annat:	_____	Berörd area:	_____ m ²

6. Utvändiga material och färger (vid ny- och tillbyggnad, ombyggnad samt ändring)

Fasadbeklädnad	Annat	Färg (NCS-nr)
☐ Tegel ☐ Betong ☒ Plåt ☐ Trä ☐ Puts ☐ Glas	_____	_____
Takbeläggning		
☐ Lertegel ☐ Betong ☒ Plåt ☐ Papp ☐ Skiffer ☐ Koppar	_____	_____
Kulörer:	Tak: Svart Planja Trend / Fasad typ Planja 20-105 Brunröd	

Om du ska installera vatten och avlopp, tänk på att det också kan behövas en anmälan till Miljöenheten. Läs mer på vår hemsida, nykoping.se/bygglov

7. Anslutningar till VA

Anslutning till	Kommunalt	Gemensamhets-anläggning	Enskild anläggning	
Vatten	☐	☐	☐	☒ Befintlig anläggning
Avlopp	☐	☐	☐	☐ Ny anläggning
Dagvatten	☒	☐	☐	

8. Kortfattad beskrivning av ärendet och eventuella förtydliganden till ovan lämnade uppgifter

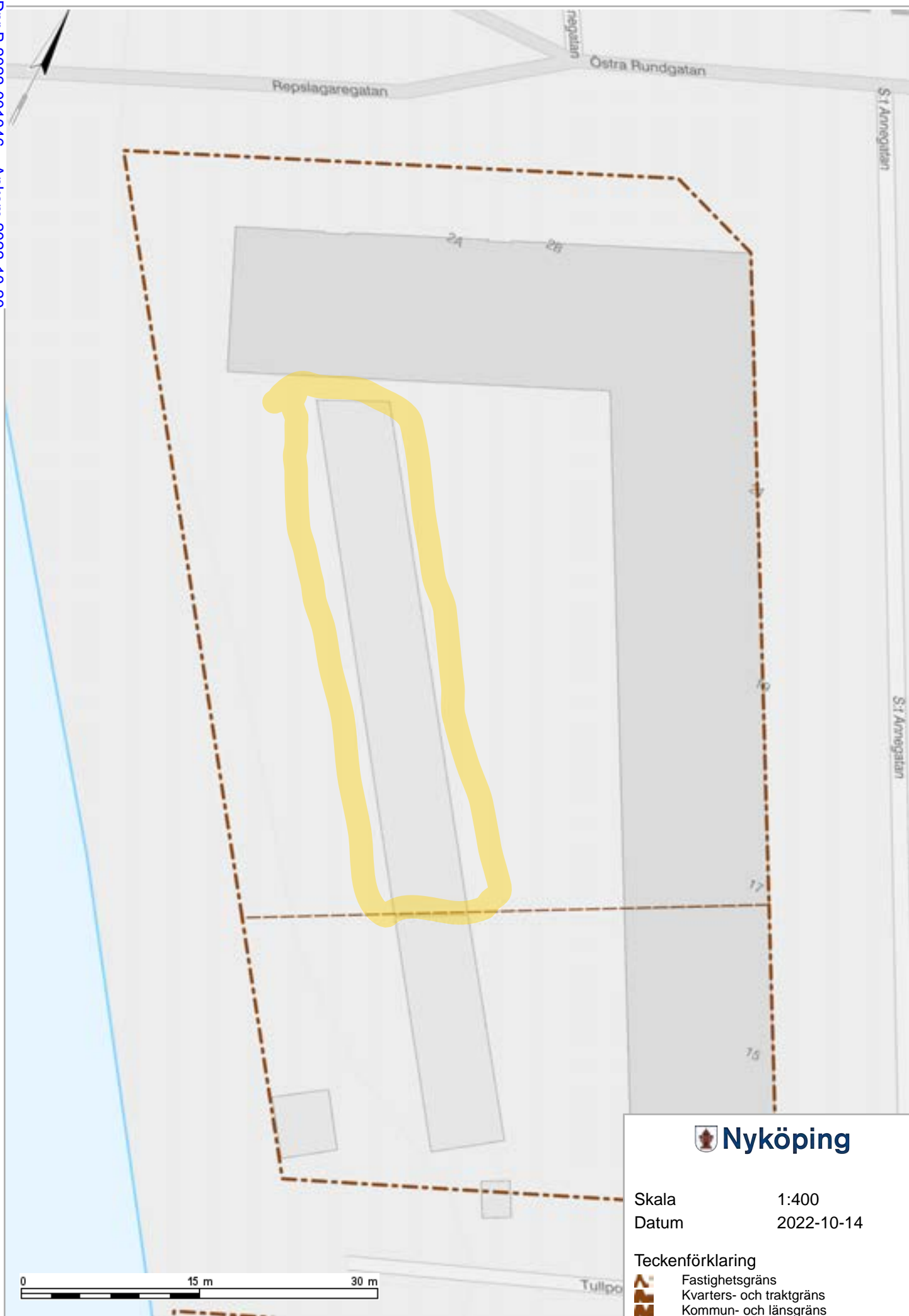
Befintligt platt garagetak överbyggs med fackverkstakstol pulpettak 10°, ytskikt Planja Trend svart.
Gavlar bekläs med korrugerad plåt, slätplåt runt garageöppningar.

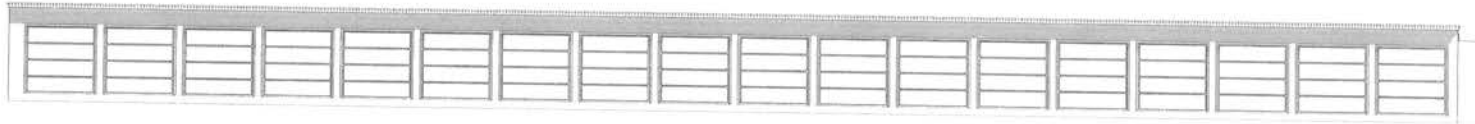
9. Certifierad kontrollansvarig enligt PBL

Namn	<i>Håkan Rundgren</i>	Behörighetsnummer	_____
Adress	_____	Postadress	<i>611 32 Nyköping</i>
E-postadress	<i>info@rundgrensbygg.se</i>	Telefon (ev. riksnr)	_____

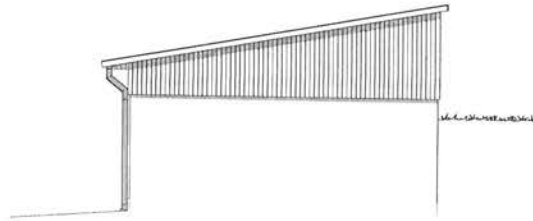
10. Sökandes namnteckning*

Ort och datum	<i>Nyköping 2022-10-06</i>
Namnteckning	<i>[Signature]</i>
Namnförtydligande	_____

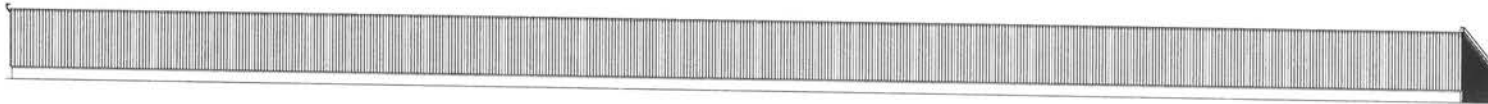

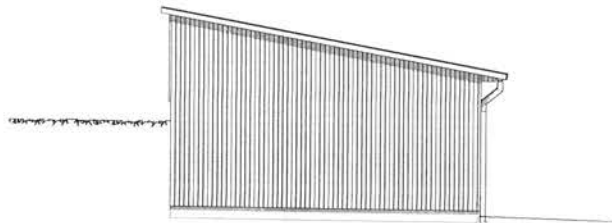
Fasad Syd väst
1:150

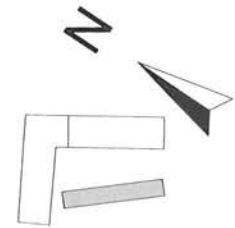
Fasad Syd ost mot Carport
1:100

Fasad Norr ost
1:150

Fasad Nord väst
1:100

ORIENTERING

RENOVERING AV GARAGE
NYTT PULPETTAK
KV. ST-ANNA TOMT NR 10 OCH 11

Tusch AB

Hemsida: www.Tusch3D.se
Mail: benny@tusch.se
Mobil: 070 321 17 14

Beställare / Utformning
RUNDGRENNS BYGG AB

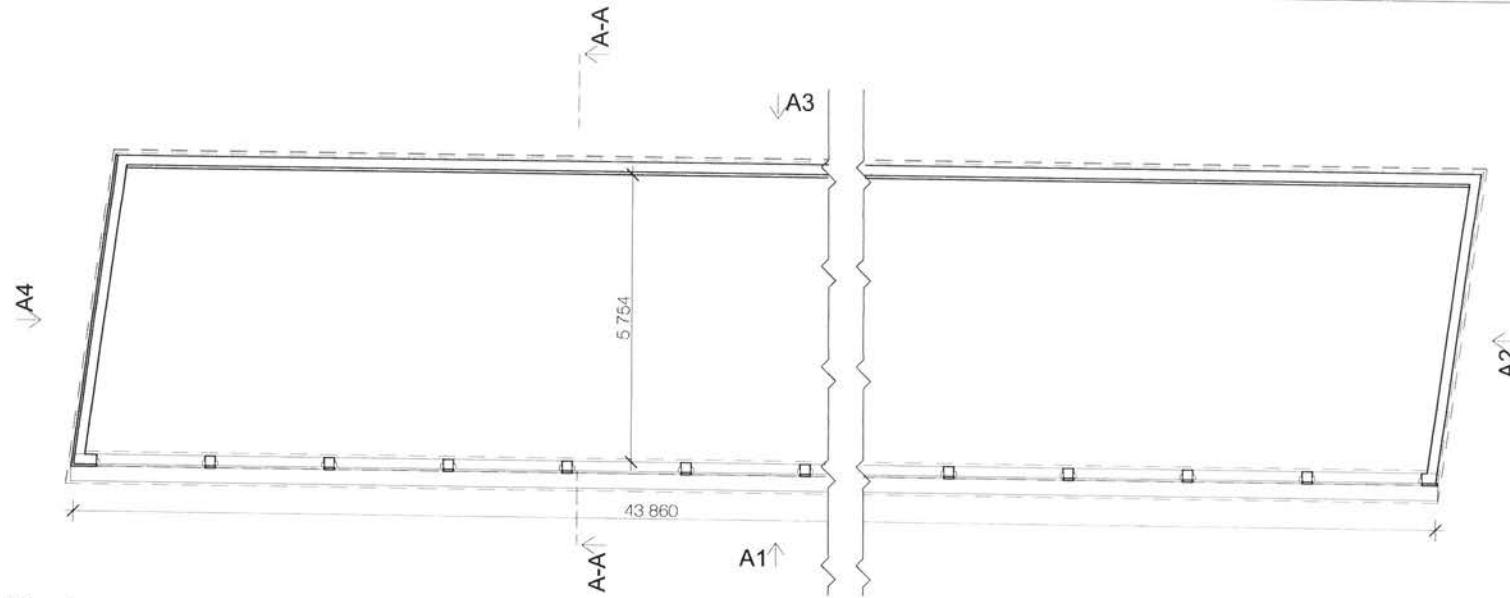
Status
BYGGLOVSHANDLING

Innehåll
FASAD

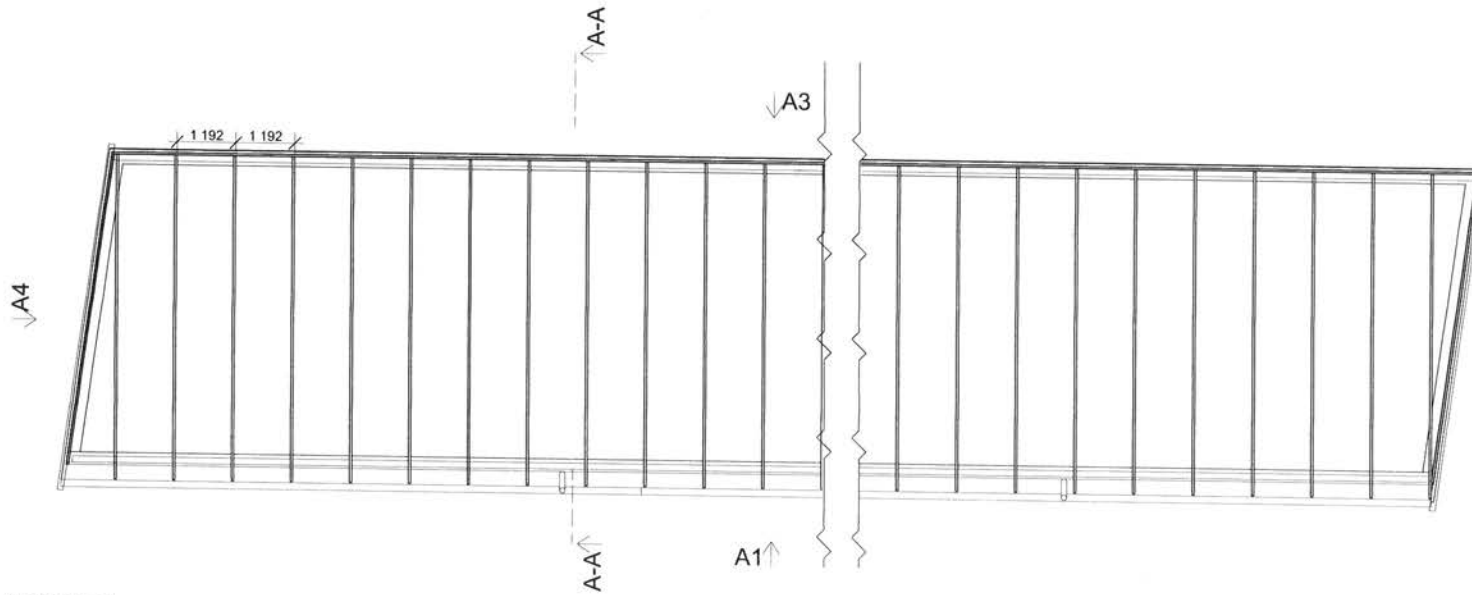
Projekt Nr: 336-1-A
Signatur:
Ritad av: BN
Skala:
Skapad datum: 2022-09-27
Ritning Nr

Rev. Nr

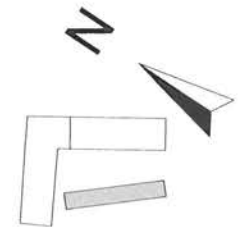
03

Plan 0
1:100

TAKPLAN
1:100

ORIENTERING

RENOVERING AV GARAGE
 NYTT PULPETTAK
 KV. ST-ANNA TOMT NR 10 OCH 11

Tusch AB

Hemsida: www.Tusch3D.se
 Mail: benny@tusch.se
 Mobil: 070 321 17 14

Beställare / Utformning
 RUNDGRENNS BYGG AB

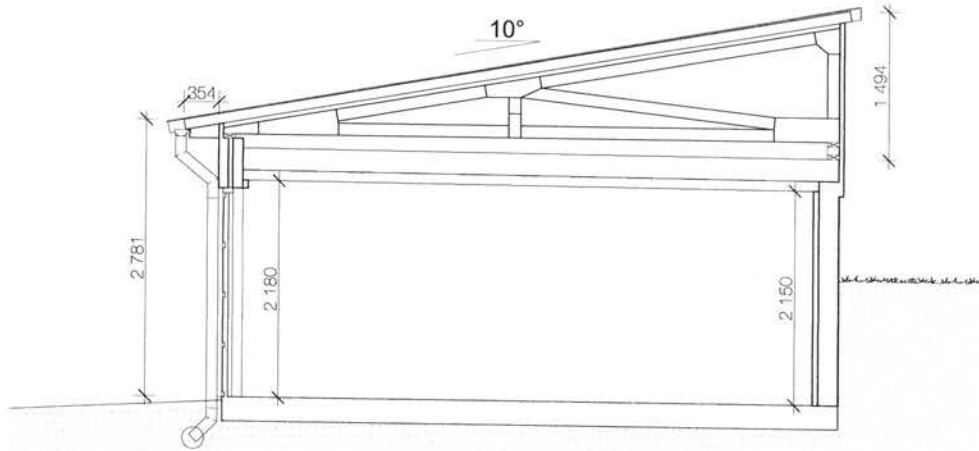
Status
 BYGGLOVSHANDLING

Innehåll
 PLAN
 TAKPLAN

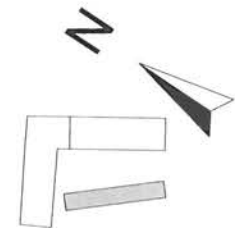
Projekt Nr: 336-1-A
 Signatur:
 Ritad av: BN
 Skala:
 Skapad datum: 2022-09-27
 Ritning Nr

Rev. Nr

01

Sektion A
1:50

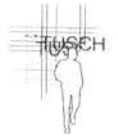

ORIENTERING

RENOVERING AV GARAGE
NYTT PULPETTAK
KV. ST-ANNA TOMT NR 10 OCH 11

Tusch AB

Hemsida: www.Tusch3D.se
Mail: benny@tusch.se
Mobil: 070 321 17 14

Beställare / Utformning
RUNDGRENS BYGG AB

Status
BYGGLOVSHANDLING

Innehåll
SEKTION

Projekt Nr: 336-1-A
Signatur:
Ritad av: BN
Skala:
Skapad datum: 2022-09-27
Ritning Nr

Rev. Nr

02

MSN § Tillsyn av ovårdad tomt; [REDACTED]**Diarienummer: B 2022-000464****Motivering**

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har tagit emot en anmälan om tillsyn gällande tomtens skick. Enligt anmälan har fastigheten använts som skrotupplag.

En tomt ska hållas i vårdat skick och skötas så att risken för olycksfall begränsas och betydande olägenheter för omgivningen och för trafiken inte uppkommer. Det är fastighetsägarens ansvar att kravet följs.

Vid besök på plats den 21 september 2022 kan bygglovenheten konstatera att det finns ett flertal bodar/stugor uppställda på fastigheten samt en mängd byggmaterial utspritt på fastigheten.

I utredningen har vi kunnat konstatera att tomten får anses vara i ovårdat skick, att den inte skötts så att risken för olycksfall begränsats, och att tomtens skick får anses innebära en betydande olägenhet för omgivningen. Särskilt på vintern om fastigheten täcks med snö får olycksrisken anses vara väsentlig, då det finns en uppenbar risk för personer som vistas på tomten att snubbla på byggmaterialet eller på annat sätt skada sig på detsamma. Vidare är det uppenbart att byggmaterialet inte på något sätt är kopplat till ett pågående byggnadsarbete och tomten får anses upplevas som skräpig. Bygglovenheten bedömer att skicket är sådant att det får anses vara ovårdat i plan- och bygglagens mening och att det får anses innebära en visuell olägenhet för grannar.

Vi bedömer att [REDACTED] som fastighetens ägare inte har fullföljt sina skyldigheter. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden är därför skyldig att genom ett åtgärdsföreläggande säkerställa att fastighetens ägare tar ansvar för tomtens skick.

Eftersom fastighetens ägare inte visat intresse för att ta ansvar för tomtens skick bedömer Bygglovenheten att föreläggandet ska förenas med ett vite.

Med hänsyn till vad det kan kosta att anlita ett företag för att genomföra arbetet och med hänsyn till olycksrisken bedömer Bygglovenheten att vitet ska sättas till 60 000 kronor för [REDACTED] och 60 000 kronor för T [REDACTED]
[REDACTED]

Lagstöd

En tomt ska enligt 8 kap. 15 § plan- och bygglagen (SFS 2010:900), PBL, hållas i vårdat skick och skötas så att risken för olycksfall begränsas och betydande olägenheter för omgivningen och för trafiken inte uppkommer.

Nämnden ska pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd enligt PBL 11 kapitlet, så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i plan- och bygglagstiftningen (PBL 11:5).

Föreläggande

Om en ägare låter bli att vidta en åtgärd och därigenom bryter mot en skyldighet enligt plan- och bygglagstiftningen, får nämnden förelägga denne att inom en viss tid vidta åtgärden (åtgärdsföreläggande), PBL 11:19.

Vite

Ett åtgärdsföreläggande får förenas med vite (PBL 11:37). Vitet ska fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå denne att följa det föreläggande som är förenat med vitet (3 § lag om viten (SFS 1985:206)).

Barnrättsprövning

Nej

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) att** med stöd av 11 kap. 19 § plan- och bygglagen förelägga [REDACTED] [REDACTED] att inom sex månader från beslutets lagakraftdatum:
 - Avlägsna bodar/stugor på fastigheten (markerade på bifogad karta, daterad 2022-11-16) samt ordna byggmaterial prydligt på lämplig plats, samt

- 2) att** med stöd av 11 kap. 37 § plan- och bygglagen förena föreläggandet med ett vite på 60 000 kronor för [REDACTED] och 60 000 kronor för [REDACTED] om föreläggandet inte följs.

Handlingar som hör till beslutet

Karta, 2022-11-16

Anmälan och tillhörande fotografier, 4st, 2022-04-19

Protokoll från platsbesök, 2022-09-21

Beslut till:

Beslutet och tillhörande handlingar delges fastighetens ägare och de ansvariga (förenklad delgivning):

[REDACTED]

[REDACTED]

Beslutet skickas till Inskrivningsmyndigheten (Lantmäteriet) och till den som anmält åtgärden:

[REDACTED]

Information

Tillsynsmyndigheten ska enligt 26 kap. 2 § miljöbalken anmäla överträdelser av bestämmelser i balken eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av balken till Polismyndigheten eller Åklagarmyndigheten, om det finns misstanke om brott.

Om ett åtgärdsföreläggande inte följs, får nämnden enligt PBL 11:27 besluta att åtgärden ska genomföras på den försumliges bekostnad och hur det ska ske.

Kontakt

Om du har några frågor om beslutet är du välkommen att kontakta Kundservice.

E-post: bygglov@nykoping.se

Telefon: 0155-24 80 80

Bilaga

Hur man överklagar

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Tillsyn av ovårdad tomt; [REDACTED]**Fastighetsägare**
[REDACTED]**Ansvarig**
[REDACTED]**Motivering**

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har tagit emot en anmälan om tillsyn gällande tomtens skick. Enligt anmälan har fastigheten använts som skrotupplag.

En tomt ska hållas i vårdat skick och skötas så att risken för olycksfall begränsas och betydande olägenheter för omgivningen och för trafiken inte uppkommer. Det är fastighetsägarens ansvar att kravet följs.

Vid besök på plats den 21 september 2022 kan bygglovenheten konstatera att det finns ett flertal bodar/stugor uppställda på fastigheten samt en mängd byggmaterial utspritt på fastigheten.

I utredningen har vi kunnat konstatera att tomten får anses vara i ovårdat skick, att den inte skötts så att risken för olycksfall begränsats, och att tomtens skick får anses innebära en betydande olägenhet för omgivningen. Särskilt på vintern om fastigheten täcks med snö får olycksrisken anses vara väsentlig, då det finns en uppenbar risk för personer som vistas på tomten att snubbla på byggmaterialet eller på annat sätt skada sig på detsamma. Vidare är det uppenbart att byggmaterialet inte på något sätt är kopplat till ett pågående byggnadsarbete och tomten får anses upplevas som skräpig. Bygglovenheten bedömer att skicket är sådant att det får anses vara ovårdat i plan- och bygglagens mening och att det får anses innebära en visuell olägenhet för grannar.

Vi bedömer att [REDACTED] och [REDACTED] som fastighetens ägare inte har fullföljt sina skyldigheter. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden är därför skyldig att genom ett åtgärdsföreläggande säkerställa att fastighetens ägare tar ansvar för tomtens skick.

Eftersom fastighetens ägare inte visat intresse för att ta ansvar för tomtens skick bedömer Bygglovenheten att föreläggandet ska förenas med ett vite.

Med hänsyn till vad det kan kosta att anlita ett företag för att genomföra arbetet och med hänsyn till olycksrisken bedömer Bygglovenheten att vitet ska sättas till 60 000 kronor för [REDACTED] och 60 000 kronor för [REDACTED]

Lagstöd

En tomt ska enligt 8 kap. 15 § plan- och bygglagen (SFS 2010:900), PBL, hållas i vårdat skick och skötas så att risken för olycksfall begränsas och betydande olägenheter för omgivningen och för trafiken inte uppkommer.

Nämnden ska pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd enligt PBL 11 kapitlet, så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i plan- och bygglagstiftningen (PBL 11:5).

Föreläggande

Om en ägare låter bli att vidta en åtgärd och därigenom bryter mot en skyldighet enligt plan- och bygglagstiftningen, får nämnden förelägga denne att inom en viss tid vidta åtgärden (åtgärdsföreläggande), PBL 11:19.

Vite

Ett åtgärdsföreläggande får förenas med vite (PBL 11:37). Vitet ska fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå denne att följa det föreläggande som är förenat med vitet (3 § lag om viten (SFS 1985:206)).

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden föreslås besluta

- 1) **att** med stöd av 11 kap. 19 § plan- och bygglagen förelägga [REDACTED], [REDACTED], att **inom sex månader** från beslutets lagakraftdatum:
 - Avlägsna bodar/stugor på fastigheten (markerade på bifogad karta, daterad 2022-11-16) samt ordna byggmaterial prydligt på lämplig plats.
- 2) **att** med stöd av 11 kap. 37 § plan- och bygglagen förena föreläggandet med ett vite på 60 000 kronor för [REDACTED] och 60 000 kronor för [REDACTED] om föreläggandet inte följs.

Kjell Hagberg
Bygglovschef

Robert Löwgren
Tillsynshandläggare

Handlingar som hör till beslutet

Karta, 2022-11-16

Anmälan och tillhörande fotografier, 4st, 2022-04-19

Protokoll från platsbesök, 2022-09-21

Beslut till:

Beslutet och tillhörande handlingar delges fastighetens ägare och de ansvariga (förenklad delgivning):

[REDACTED]

[REDACTED]

Beslutet skickas till Inskrivningsmyndigheten (Lantmäteriet) och till den som anmält åtgärden:

[REDACTED]

Information

Tillsynsmyndigheten ska enligt 26 kap. 2 § miljöbalken anmäla överträdelser av bestämmelser i balken eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av balken till Polismyndigheten eller Åklagarmyndigheten, om det finns misstanke om brott.

Om ett åtgärdsföreläggande inte följs, får nämnden enligt PBL 11:27 besluta att åtgärden ska genomföras på den försumliges bekostnad och hur det ska ske.

Kontakt

Om du har några frågor om beslutet är du välkommen att kontakta Kundservice.

E-post: bygglov@nykoping.se

Telefon: 0155-24 80 80

Bilaga

Hur man överklagar

Protokoll från platsbesök

Platsbesöket avser tillsyn av eventuell ovårdad tomt på fastigheten

Datum för besöket: 2022-09-21

Närvarande

För Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden: Robert Löwgren
(Tillsynshandläggare) och Pierette Theochari (Tillsynshandläggare).

För fastighetsägaren:

Noteringar från besöket

Vid platsbesöket noterade vi att det på fastigheten finns ett flertal stugor och bodar. Det finns en mängd byggmaterial utspridd på fastigheten.

Fastighetsägaren berättar att sen fastigheten 2005 förvärvades har engagemanget avtagit men att de har för avsikt att under 2022/2023 antingen söka bygglov eller sälja fastigheten.

Så fortsätter ärendet

Vi kommer att sammanställa informationen från den inledande utredningen och det vi har fått veta under platsbesöket.

Om du har fotografier, kvitton eller andra uppgifter som du tror kan påverka vår bedömning vill vi att du skickar in det till oss så snart som möjligt.

När vi har utrett det som har skett kommer vi att bedöma om det finns skäl för oss att ingripa och vilken form av ingripande som kan vara aktuellt.

Om du har några frågor om ärendet är du välkommen att kontakta kundservice.

För Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Robert Löwgren
Tillsynshandläggare

E-post: bygglov@nykoping.se
Telefon: 0155-24 80 80

Fotografier från besöket

Bild 1

Bild 2

Bild 3

Bild 4

Bild 5

Bild 6

Bild 7

Bild 8

Bild 9

Bild 10

Bild 11

Bild 12

Bild 13

Bild 14

Bild 15

Bild 16

Bild 17

Bild 18

Bild 19

Bild 20

Bild 21

Bild 22

Bild 23

Bild 24

Bild 25

Bild 26

Bygg - Tillsyn enligt Plan- och bygglagen - Anmälan

Ärendenummer	220419-SHB_2018_OLOVB-QP54
Inskickat	2022-04-19 20:24

Anmälan

Anmälan gäller följande adress	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]
Fastighetsnummer (sätts av e-tjänsten)	40165311
Jag vill vara anonym	Nej
Beskriv varför du vill göra en anmälan	<p>Hej</p> <p>Vi flyttade till [REDACTED] 15 året 2012. Tomten bredvid, [REDACTED] fastighetsbeteckning [REDACTED] varit ett skrotupplag sedan dess, ett pågående bygge där tomten är under all kritik. Ägaren av tomten har inte varit på plats på 4 år så vi misstänker att denne inte kommer färdigställa något byggande. Av tidigare ägare till vår fastighet så är det mer eller mindre 10+ år som det varit såhär. Ägaren till [REDACTED] har till och med sagt att han tycker att det är konstigt att ingen klagat. Vi misstänker att dennes nuvarande bygglov har gått ut för länge sedan</p>

Bilagor

Markera gärna på kartan vart din anmälan gäller (valfritt)	Ingen koordinat vald
Dokument 1	Filnamn: Bild11.jpg
Dokument 2	Filnamn: bild12.jpg
Dokument 3	Filnamn: bild14.jpg
Dokument 4	Filnamn: bild15.jpg

Kontaktuppgifter

Personnummer	[REDACTED]
Förnamn	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]
Gatuadress	[REDACTED]
Postnummer	112 28
Postadress	Stockholm
E-postadress	[REDACTED]@gmail.com
Telefonnummer dagtid	[REDACTED]

Övrig information

Här kan du fylla i eventuell övrig information till din anmälan	Även om jag är inte är anonym så vill jag att mitt namn undanhålls från anmälan till den berörde. Enligt uppgift så är ägaren av tomten [REDACTED] men det skall inte betyda att tomten kan vara på detta sätt. Dessutom har tomten varit såhär långt innan det var aktuellt med [REDACTED]
TekisGahs_Fastigheter	<pre> [{"fastighetsbeteckning": "[REDACTED]"} </pre>
	<pre> [{"ort": "Stockholm", "postNr": "[REDACTED]", "rollLista": ["INTE"], "adress": "S [REDACTED]"} </pre>

TekisGahs_Intressenter

```
12,"intressentKommunikationLista":
```

```
[{"komtyp":"Epost","arAktiv":"true","beskrivning":
```

```
,"arForetag":false,"efternamn":", "persOrg
```


MSN § Ansökan om bygglov för tillbyggnad av enbostadshus; [REDACTED]

Diarienummer: B 2022-001128

Sökande: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Ansökan avser tillbyggnad i ett plan med ca 45 m² byggnadsarea (BYA). De plan- och fasadritningar som lämnats in redovisar en befintlig byggnad på ca 83 m² BYA varav ca 4,7 m² är en öppen veranda mot sydväst.

Den föreslagna tillbyggnaden placeras 1,2 meter från fastighetens nordvästra gräns.

Allmänna intressen

Platsen ligger inom detaljplanerat område P68-19 med ändring P05-37. Enligt detaljplanens bestämmelser får huvudbyggnad uppföras i en våning med en största byggnadsarea om 125 m². Byggnad får inte placeras närmare gräns mot grannfastighet än 4,5 meter och prickad mark får inte bebyggas.

Utgångsläget

Fastigheten är sedan innan bebyggd med ett enbostadshus på ca 83 m² BYA samt ett garage på 48 m² BYA. På fastigheten finns även en byggbod/container på ca 30 m² BYA som är uppställd olovligt (pågående tillsynsärende A 2010-000944).

Planenlighet

Ansökan stämmer inte överens med detaljplanens bestämmelser.

- Längs fastighetens nordvästra gräns sträcker sig den prickade marken 6 meter in på fastigheten vilket innebär att 19,2 m² av den föreslagna tillbyggnaden placeras på mark som inte får bebyggas.
- Tillbyggnaden föreslås placeras 1,2 meter från gräns medan detaljplanens bestämmelser anger att huvudbyggnad ska placeras minst 4,5 meter från gräns.
- Största tillåtna byggnadsarean på 125 m² för huvudbyggnad skulle överskridas med ca 3 m² om tillbyggnaden uppfördes.

Kommunicering av förslag till beslut

Ärendet får inte slutligt avgöras innan sökanden har fått möjlighet att lämna synpunkter på förslaget till beslut och följande synpunkter har inkommit efter hörande.

Sökanden skriver i sitt yttrande att den uppmätta ytan på fritidshuset inte stämmer med byggnadens verkliga mått. Sökanden håller heller inte med om att tillbyggnaden skulle placeras på prickad mark då det tidigare har beviljats bygglov för den utan problem. I yttrandet bemöts även den olovligt uppförda byggboden och sökanden anger att en grannfastighet fått uppföra ett Attefallshus på prickad mark.

Yttrandet i sin helhet bifogas till beslutet.

Lagstöd

Grundförutsättningen för att bygglov ska ges för en åtgärd inom detaljplan är enligt 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (SFS 2010:900), PBL, att utgångsläget (fastigheten och det byggnadsverk som åtgärden avser) är planenligt, att den aktuella åtgärden är planenlig och att åtgärden uppfyller aktuella krav i 2 och 8 kapitlen.

Avvikelser från detaljplan

Trots huvudregeln i PBL 9:30 får bygglov ges för en åtgärd som avviker från detaljplan om avvikelserna är förenliga med detaljplanens syfte och:

- avvikelserna är lätta (PBL 9:31b punkt 1), eller
- avvikelserna är av begränsad omfattning och nödvändiga för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt (PBL 9:31b punkt 2).

Avgift

Nämnden får ta ut en avgift för bland annat beslut om lov, startbesked och slutbesked samt andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder (PBL 12:8). Om handläggningstiden av ett lovärende från det att tidsfristen börjar överskrider 10 veckor ska avgiften reduceras med en femtedel per påbörjad vecka (PBL 12:8a).

Avgiften grundar sig på Kommunfullmäktiges beslut om taxa för bygglov och geografisk information (dnr KK19/414). Taxan i sin helhet hittar du på vår hemsida: www.nykoping.se/bygglovstaxa

Motivering

Ansökan avviker från detaljplanens bestämmelser om placering.

Placering av tillbyggnaden på prickad mark och placering för nära gräns strider mot bestämmelserna i detaljplanen och kan inte anses vara en liten avvikelse som stämmer med detaljplanens syfte.

Bemötande av inkomna synpunkter

- Fritidshusets byggnadsarea är beräknad efter de handlingar som sökanden lämnat in. En inmätning på byggnaden redovisar dock en

befintlig byggnadsarea på 72,2 m² vilket gör att tillbyggnaden enligt ansökan skulle rymmas inom byggrätten. Eftersom avvikelsen på ytan inte är det som är avgörande för beslutets utfall kräver inte bygglovenheten in nya handlingar som redovisar korrekt mått.

- Enligt flygfoton över fastigheten framgår det att sökanden nyttjar ca 670 m² markyta som tomtplats utanför egen fastighet. Fastighetsgränsen är ca 5,5 meter in på nyttjad tomtplats och därefter sträcker sig prickmarken från fastighetsgräns och 6 meter in på fastigheten vilket gör att en stor del av tillbyggnaden i ansökan skulle placeras på prickad mark om den uppfördes.
- Det har tidigare beviljats lov för aktuell tillbyggnad men eftersom något startbesked aldrig skrevs upphörde lovet att gälla. Tidigare bygglovärenden har knapphändig information och varför man då bedömt avvikelserna som små framgår inte.
- Attefallsbyggnader behöver inte följa detaljplanens bestämmelser och får således placeras på prickad mark så länge de är placerad minst 4,5 meter från gräns.
- Synpunkter angående tillsynsärende A 2010-000944 bemöts inte här utan hanteras separat då det är ett pågående ärende.

Synpunkterna från sökanden förändrar inte bygglovenhetens förslag till beslut.

Bygglovenheten anser att förutsättningarna för att lämna bygglov inte är uppfyllda i enlighet med 9 kap. 31b § plan- och bygglagen. Ansökan ska därmed avslås.

Avgift

Handläggningstiden beräknas från den dag ärendet blev komplett 2 november 2022 till 13 påbörjade veckor. Ärendet debiteras med stöd av punkt A 1.20 i taxan.

Avgiften är reducerad med tid för genomförande (tekniskt samråd, startbesked, slutsamråd och slutbesked).

Eftersom tidsgränsen för handläggningen (10 veckor) överskrids med 3 veckor har avgiften sänkts med 3 femtedelar (PBL 12:8a).

Avgiften beräknas till 5 112 kronor.

Barnrättsprövning

Nej

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) att** avslå ansökan om bygglov, samt
- 2) att** ta ut en avgift på 5 112 kronor för nedlagd handläggningstid.

Handlingar som hör till tjänsteskrivelsen

Yttrande från sökanden: 2023-01-04

Fasadritning: 2022-11-02

Planritning: 2022-11-02

Sektionsritning: 2022-11-02

Situationsplan: 2022-11-02

Ansökan: 2022-11-02

Beslut till:

Beslutet delges sökande.

Bilaga

Hur man överklagar

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

ansökan om bygglov för tillbyggnad av enbostads- hus; [REDACTED]

Sökande

[REDACTED]

Beskrivning

Din ansökan avser tillbyggnad i ett plan med ca 45 m² byggnadsarea (BYA). De plan- och fasadritningar du lämnat in redovisar en befintlig byggnad på ca 83 m² BYA varav ca 4,7 m² är en öppen veranda mot sydväst.

Den föreslagna tillbyggnaden placeras 1,2 meter från fastighetens nordvästra gräns.

Allmänna intressen

Platsen ligger inom detaljplanerat område P68-19 med ändring P05-37. Enligt detaljplanens bestämmelser får huvudbyggnad uppföras i en våning med en största byggnadsarea om 125 m². Byggnad får inte placeras närmare gräns mot grannfastighet än 4,5 meter och prickad mark får inte bebyggas.

Utgångsläget

Fastigheten är sedan innan bebyggd med ett enbostadshus på ca 83 m² BYA samt ett garage på 48 m² BYA. På fastigheten finns även en byggbod/container på ca 30 m² BYA som är uppställd olovligt (pågående tillsynsärende A 2010-000944).

Planenlighet

Din ansökan stämmer inte överens med detaljplanens bestämmelser.

- Längs fastighetens nordvästra gräns sträcker sig den prickade marken 6 meter in på fastigheten vilket innebär att 19,2 m² av den föreslagna tillbyggnaden placeras på mark som inte får bebyggas.
- Tillbyggnaden föreslås placeras 1,2 meter från gräns medan detaljplanens bestämmelser anger att huvudbyggnad ska placeras minst 4,5 meter från gräns.
- Största tillåtna byggnadsarean på 125 m² för huvudbyggnad skulle överskridas med ca 3 m² om tillbyggnaden uppfördes.

Kommunicering av förslag till beslut

Ärendet får inte slutligt avgöras innan sökanden har fått möjlighet att lämna synpunkter på förslaget till beslut och följande synpunkter har inkommit efter hörande.

Sökanden skriver i sitt yttrande att den uppmätta ytan på fritidshuset inte stämmer med byggnadens verkliga mått. Sökanden håller heller inte med om att tillbyggnaden skulle placeras på prickad mark då det tidigare har beviljats bygglov för den utan problem. I yttrandet bemöts även den olovligt uppförda byggboden och sökanden anger att en grannfastighet fått uppföra ett Attefallshus på prickad mark.

Yttrandet i sin helhet bifogas till beslutet.

Lagstöd

Grundförutsättningen för att bygglov ska ges för en åtgärd inom detaljplan är enligt 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (SFS 2010:900), PBL, att utgångsläget (fastigheten och det byggnadsverk som åtgärden avser) är planenligt, att den aktuella åtgärden är planenlig och att åtgärden uppfyller aktuella krav i 2 och 8 kapitlen.

Avvikelser från detaljplan

Trots huvudregeln i PBL 9:30 får bygglov ges för en åtgärd som avviker från detaljplan om avvikelsen är förenlig med detaljplanens syfte och:

- avvikelsen är liten (PBL 9:31b punkt 1), eller
- avvikelsen är av begränsad omfattning och nödvändig för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt (PBL 9:31b punkt 2).

Avgift

Nämnden får ta ut en avgift för bland annat beslut om lov, startbesked och slutbesked samt andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder (PBL 12:8). Om handläggningstiden av ett lovärende från det att tidsfristen börjar överskrider 10 veckor ska avgiften reduceras med en femtedel per påbörjad vecka (PBL 12:8a).

Avgiften grundar sig på Kommunfullmäktiges beslut om taxa för bygglov och geografisk information (dnr KK19/414). Taxan i sin helhet hittar du på vår hemsida: www.nykoping.se/bygglovstaxa

Motivering

Ansökan avviker från detaljplanens bestämmelser om placering.

Placering av tillbyggnaden på prickad mark och placering för nära gräns strider mot bestämmelserna i detaljplanen och kan inte anses vara en liten avvikelse som stämmer med detaljplanens syfte.

Bemötande av inkomna synpunkter

- Fritidshusets byggnadsarea är beräknad efter de handlingar som sökanden lämnat in. En inmätning på byggnaden redovisar dock en befintlig byggnadsarea på 72,2 m² vilket gör att tillbyggnaden enligt ansökan skulle rymmas inom byggrätten. Eftersom avvikelsen på ytan inte är det som är avgörande för beslutets utfall kräver inte bygglovenheten in nya handlingar som redovisar korrekt mått.
- Enligt flygfoton över fastigheten framgår det att sökanden nyttjar ca 670 m² markyta som tomtplats utanför egen fastighet. Fastighetsgränsen är ca 5,5 meter in på nyttjad tomtplats och därefter sträcker sig prickmarken från fastighetsgräns och 6 meter in på fastigheten vilket gör att en stor del av tillbyggnaden i ansökan skulle placeras på prickad mark om den uppfördes.
- Det har tidigare beviljats lov för aktuell tillbyggnad men eftersom något startbesked aldrig skrevs upphörde lovet att gälla. Tidigare bygglovärenden har knapphändig information och varför man då bedömt avvikelserna som små framgår inte.
- Attefallsbyggnader behöver inte följa detaljplanens bestämmelser och får således placeras på prickad mark så länge de är placerad minst 4,5 meter från gräns.
- Synpunkter angående tillsynsärende A 2010-000944 bemöts inte här utan hanteras separat då det är ett pågående ärende.

Synpunkterna från sökanden förändrar inte bygglovenhetens förslag till beslut.

Bygglovenheten anser att förutsättningarna för att lämna bygglov inte är uppfyllda i enlighet med 9 kap. 31b § plan- och bygglagen. Ansökan ska därmed avslås.

Avgift

Handläggningstiden beräknas från den dag ärendet blev komplett 2 november 2022 till 13 påbörjade veckor. Ärendet debiteras med stöd av punkt A 1.20 i taxan.

Avgiften är reducerad med tid för genomförande (tekniskt samråd, startbesked, slutsamråd och slutbesked).

Eftersom tidsgränsen för handläggningen (10 veckor) överskrids med 3 veckor har avgiften sänkts med 3 femtedelar (PBL 12:8a).

Avgiften beräknas till 5 112 kronor.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden föreslås besluta

- 1) **att** avslå ansökan om bygglov, och
- 2) **att** ta ut en avgift på 5 112 kronor för nedlagd handläggningstid.

Kjell Hagberg
Bygglovschef

Helena Malmström
Byggnadsinspektör

Handlingar som hör till tjänsteskrivelsen

Yttrande från sökanden: 2023-01-04

Fasadritning: 2022-11-02

Planritning: 2022-11-02

Sektionsritning: 2022-11-02

Situationsplan: 2022-11-02

Ansökan: 2022-11-02

Beslut till:

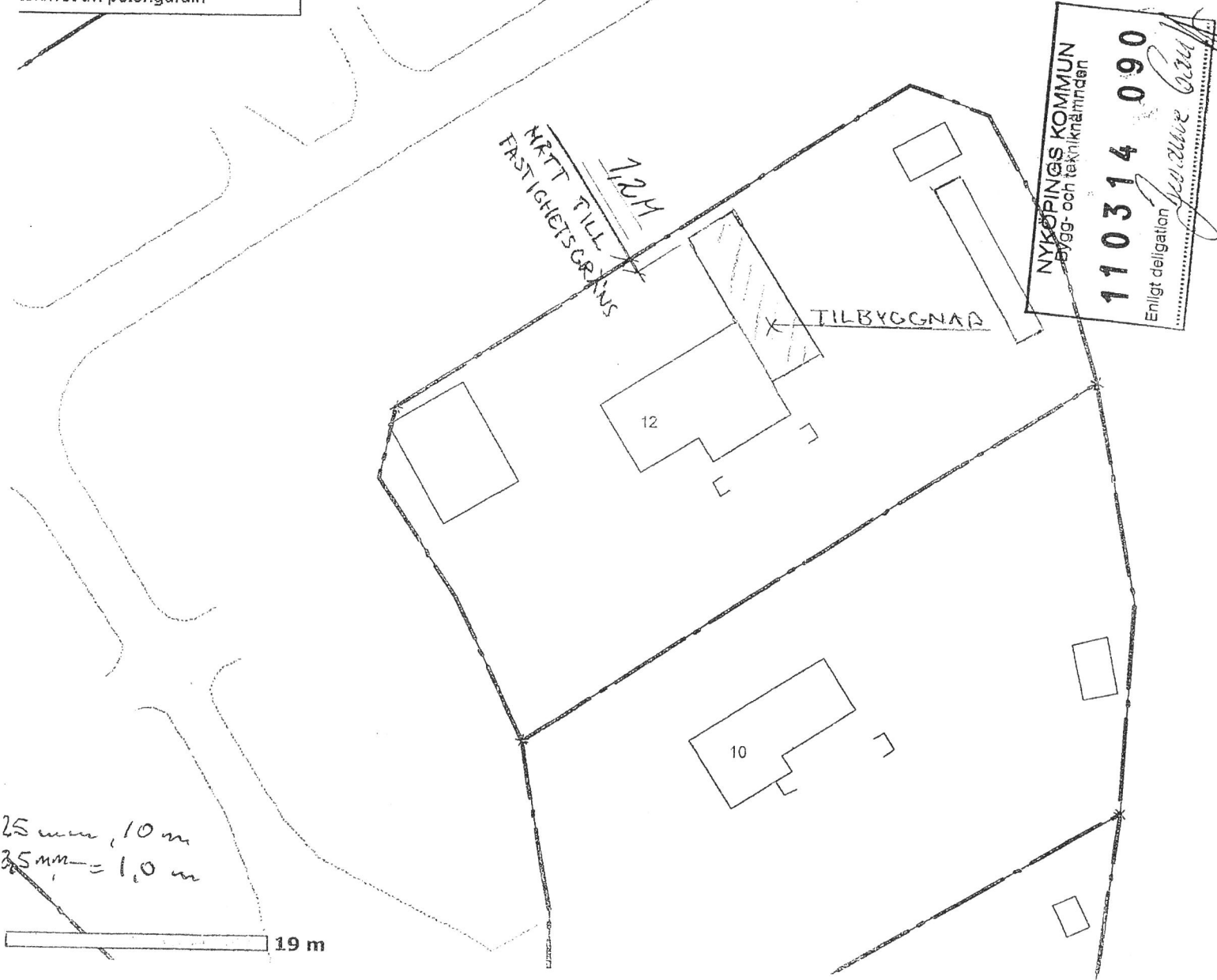
Beslutet delges sökande.

Bilaga

Hur man överklagar

arta: Primärkarta, ej reviderad
kala: 1:400
atum: 2010-12-10 14:34
tskrivet av: peter.gardin

Dnr B 2022-001128 - Ankom 2022-11-02
Dnr BTN 2016-001023 - Ankom 2016-12-13
BTN - 2017-11-20 - Bygglöv och startbesked - 2017-001537

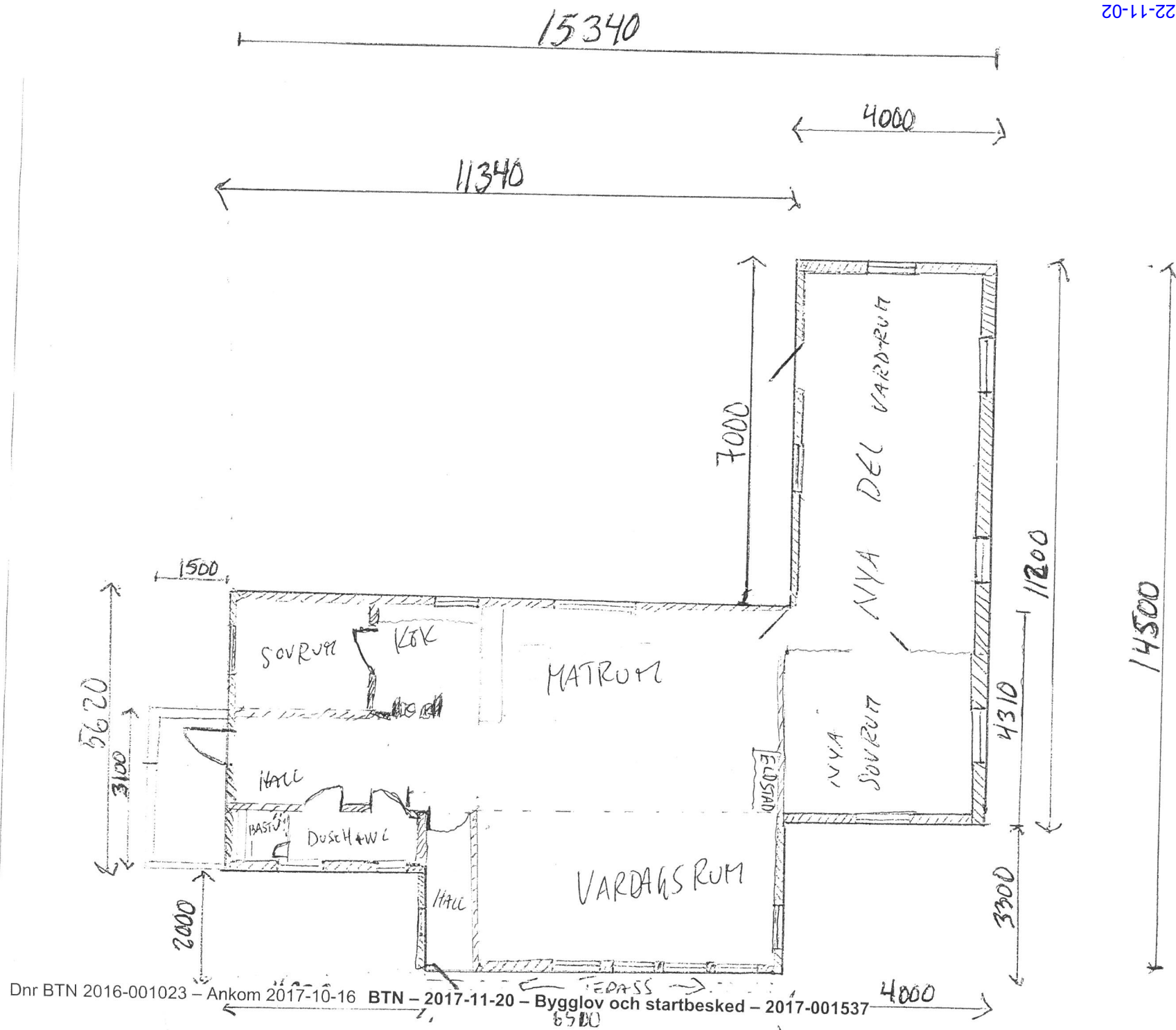
NYKÖPINGS KOMMUN
Byggnads- och tekniknämnden
1110314 090
Enligt delegation *Leanne Carlsson*

NYKÖPINGS KOMMUN
Samhällsbyggnad
2016-12-13
Dnr. BTN 2016-1023

NYKÖPINGS KOMMUN
Samhällsbyggnad
2016-11-17
Dnr.

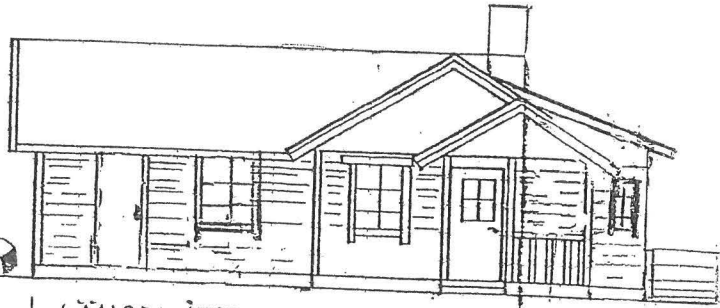
NYKÖPINGS KOMMUN
Samhällsbyggnad
2010-12-16
Dnr. L2010-1259
L2010-1016

NYKÖPINGS KOMMUN
Samhällsbyggnad
2017-10-16
Dnr. BTN 2016-1023

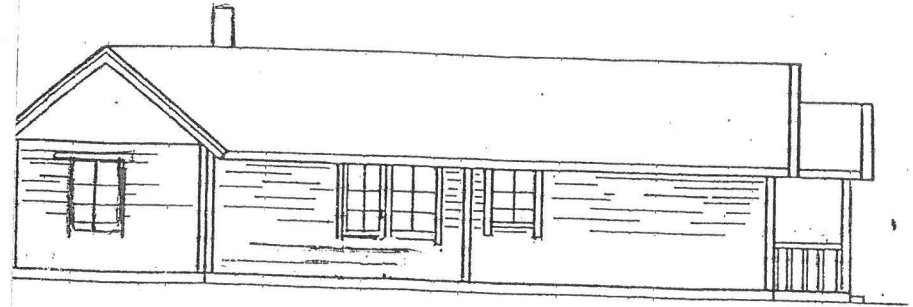

Dnr BTN 2016-001023 - Ankom 2017-10-16 BTN - 2017-11-20 - Bygglov och startbesked - 2017-001537

LUNDVÄLTS
MAKTLÄGGENDE

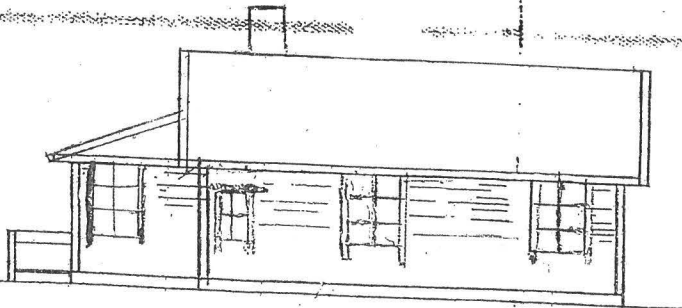

LÄNGDMÅTT SE PLAN
14500
FASAD MOT SYDVÄST

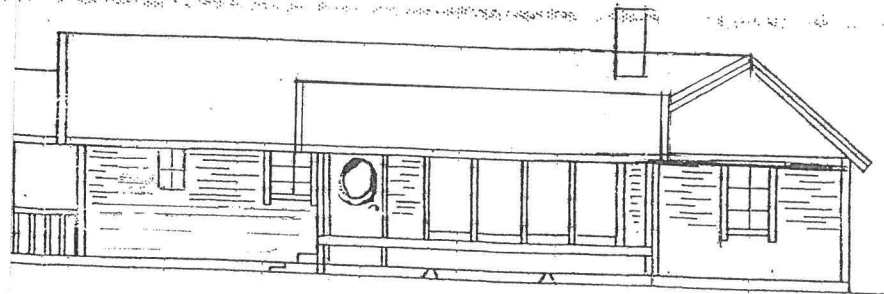

FASAD MOT NORDVÄST

BYGGNADSNÄMNDEN, NYKÖPING
Delegationsbeslut; Bygglöv
93-05-129131
I tjänsten Ingrid Hagenius

LÄNGDMÅTT SE PLAN
14500
FASAD MOT NORDÖST

FASAD MOT SYDÖST

93-293
2010-12-7

NYKÖPINGS KUN
Samhällsbygge
2010-12-
Dnr L2010-17

NYKÖPINGS KOMMUN
Carina K. ... Linda K...

FASADER NYKÖPINGS KOMMUN
Samhällsbyggnad
2017-10-16
Dnr BTN 2016-1023

V:a Kvarngatan 26 • 611 31 NYKÖPING
Tel. 0155-26 95 30, Telefax 0155-28 34 24

AUTOKORRIGERAD MÄTKÄLSAMHÄNDET

2023-01-04 - Tullinge

ÄRENDE NR: B 2022-1128

SVAR ER FÖRSLAG TILL BESLUT 31 JAN-2025

FÖR DET 1A: KJELL HANBERG FÄVIG I DETTA.

→ DET ÅTERKOMMER PÅ TILL HUR SENARE.

HELLENA MALMSTRÖM SLICKAT MAN ATT MITT-
FRITIDS HUS ÄR 80 M² OCH ANDRATS 83 M²?

VILKET BÅDE BEFÄTTAR HUR SNURRLAT DET ÄR I-
NYKÖPINGS KOMMUN ÖVER HUVUDTALET?

MITT FRITIDS HUS ÄR 78 M²? VAR 55 M² SOM -

ALLA 6 ST ANDRA URSPRUNGLIGA, SEN ATT NI
FÄR DET ATT UTBYGGNAD SKULLE VARA PRICKMÅRK?

DET ÄR ÄNDRINGAR I DETTA NUMERA? ANSER ATT

UTBYGGNAD EJ SKA VARA PRICKMÅRK, ANLEDNING ÄR -

ATT BYGGLOV I SAMMA ÄRENDE ÄR BEVILJAT 4 HÄNDER.

1A-1993. 2:A-1998, SE-2011 HE 2017. DÄ HAR

DET TYDLIGHET EJ VÄRIT PRICKMÅRK? ANSER LÄNSTYRELSEN-
FÄR REDA UT ER OREDA I DETTA HELT O HÄLLET.

VAD DET GRÄSER BYGGHUS ÄR 26,4 M² E7 30 M².

DEN HAR BETRÄKTS 2 HÄNDER 2011 OCH 2017 MED FÄRTUDA.

NUMERA HAR DEN STÄTT 12,5 ÅR VILKET ÖVERSKRIDER 10 ÅR-
VILKET VAR ANLEDNINGAR ATT GRÄNS TÄCKVÄNGEN 2 UTÄNT-

HILFAT BYGGLOV-ANMÄLTS, FÄR SÅ KVAR ENL. (10 ÅR)-
PASSERATS, SEN 2016 TILLKOMMIT ATT ATTEFALLS HUS

FÄR VARA 25 M², NUMERA 30 M²-ATTEFALLS HUS.

VAD DET HÄLLER ATTEFALLS HUS TÄCKELVÄNGEN 2?

DEN ÄR BYGGHT PÅ PRICKMÅRK TYDLIGT.

ANSER LÄNGU SKA VARA LIKA ALLA

MVH.

MSN § Ansökan om bygglov för fasadändring av flerbostadshus; GRUVAN 15 (ORTVÄGEN 1)

Diarienummer: B 2022-000885

Sökande: Nyköpingshem AB

Box 1019

611 29 Nyköping

Ansökan avser bygglov om fasadändring genom att en spiraltrappa monteras på Ortvägen 1s västra fasad till Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden. Det har angetts att denna spiraltrappa ska användas som tillträdesväg för service för ventilationsaggregat på fastigheten Gruvan 15.

Allmänna intressen

Fastigheten och platsen ligger inom detaljplanerat område P 19-14. Detaljplanen anger bostadsändamål med en bestämmelse om varsamhet, k1. Ändringar av byggnaden ska utformas så att hänsyn tas till byggnadens karaktärsdrag och tar tillvara byggnadens tekniska, historiska, kulturhistoriska och konstnärliga värden. Husens horisontalverkan och betongsstruktur ska bestå. Rivningsförbud råder som en bestämmelse, r1. Markreservat för allmännyttiga räddningsfordon råder även på gaveln på Ortvägen 1, mindre än 9 meter från fasaden enligt bestämmelsen Z1. Fastigheten är sedan innan bebyggd med ett flerbostadshus. Utgångsläget stämmer överens med detaljplanens bestämmelser.

Synpunkter från sökande under ärendets gång

Ni har uppskattat antal gånger för detta servicearbete till 2 ggr per år (filterbyte på 14 st aggregat) och med extra besök för felsökningar för driftpersonal och avtalade entreprenörer.

Det tillträdet till tak som finns idag (Ortvägen 25) är från trapphus med lös väggstege och "liten" taklucka där det inte går att få med sig ventilationsfilter och utrustning upp till arbetsställena på ett betryggande sätt.

Nytt tillträde genom trapphus har provats på annan fastighet med liknande utformning där resultatet inte blev tillfredsställande. Försök till lösning från trapphus till yttertak gjordes på Brandkärrsvägen, det sågades upp ett större hål i vindsbjälklaget (Betong), för större taklucka med inbyggd stege (fortfarande inte bra med en stege att föra med sig utrustning i för servicejobb), det förde även med sig att utrymmet i trapphus med nerfälld stege gjorde att boende inte kan ta sig ut från lägenheter.

Föreslagen trappa påverkar inte det trafikseparerade gårdsrummet. I princip kommer inte gårdsmiljön att förändras (Anpassning av mark/gårdsmiljö). 1st parkbänk demonteras alternativt flyttas, befintlig GC-väg/brandväg kommer inte att behöva anpassas något (efter att vi har fått

måttangivelser från leverantör). Vilket betyder att användbarheten inte påverkas anmärkningsvärt.

Anledning till åtgärd är utifrån nu gällande arbetsmiljöregler för service och underhåll på anläggningen, så att risken för olyckor begränsas/minimeras vid tillträde och transport för service på anläggning.

Kommunicering av förslag till beslut

Ärendet får inte slutligt avgöras innan sökanden har fått möjlighet att lämna synpunkter på förslaget till beslut. Inga ytterligare synpunkter har inkommit efter att den preliminära tjänsteskrivelsen har kommunicerats.

Lagstöd

Grundförutsättningen för att bygglov ska ges för en åtgärd inom detaljplan är enligt 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (SFS 2010:900), PBL, att utgångsläget (fastigheten och det byggnadsverk som åtgärden avser) är planenligt, att den aktuella åtgärden är planenlig och att åtgärden uppfyller aktuella krav i 2 och 8 kapitlen.

Krav på hänsyn till och god helhetsverkan, plan och bygglagen 2 kap 6 § (anpassningskravet) vid bygglov inom detaljplan ska åtgärder prövas mot kravet på en utformning och placering, som är lämplig med hänsyn till stads- och landskapsbilden, natur och kulturvärdena på platsen och intresset av god helhetsverkan.

Byggnader som är särskilt värdefulla från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt får enligt plan och bygglagen 8 kap 13 § (förvanskingsförbudet) inte förvanskas. För att en byggnad ska betraktas som särskilt värdefull krävs det att byggnaden värde är så stor att dess bevarande kan sägas utgöra ett verkligt allmänt intresse. Detta gäller inte bara enskilda byggnader av monumental karaktär eller stort historiskt värde, utan också byggnader och bebyggelsemiljöer som representerar olika tidsepoker eller något karaktäristiskt från skilda sociala miljöer. Ändringar av en byggnad ska enligt plan- och bygglagen 8 kap 17 § 8 (varsamhetskravet) alltid utföras varsamt. Hänsyn ska tas till byggnadens karaktärsdrag och dess tekniska, historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden ska tas till vara. Kravet syftar till att ta tillvara på byggnadens värden, egenskaper med bevarandevärde så som material, färgsättning och form och byggnadens samspel med omgivningen.

Avgift

Nämnden får ta ut en avgift för bland annat beslut om lov, startbesked och slutbesked samt andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder (PBL 12:8). Om handläggningstiden av ett lovärende från det att tidsfristen börjar överskrider 10 veckor ska avgiften reduceras med en femtedel per påbörjad vecka (PBL 12:8a).

Avgiften grundar sig på Kommunfullmäktiges beslut om taxa för bygglov och geografisk information (dnr KK19/414). Taxan i sin helhet hittar du på vår hemsida: www.nykoping.se/bygglovstaxa

Motivering

Bygglovenheten bedömer att åtgärden till viss del stämmer överens med detaljplanens bestämmelser, men att åtgärden får anses förvanska de arkitektoniska värden som finns på platsen. Byggnaden är till viss del redan förvanskad då det tillkom ett våningsplan i tidigare beviljat bygglov. Den sökta åtgärden skulle dock förstärka förvanskningen ytterligare.

Bebyggelsen i Brandkärr är särskilt utpekad i riksintresse för kulturmiljövård, Nyköping D57. I Länsstyrelsen kunskapsunderlag framgår det att "området Brandkärr med sina slingrande hyreshuskroppar med inre gårdsområden är ett fint exempel på bostadsbristens 1960-talsarkitektur och planideal inom ramen för miljonprogrammen". För bebyggelsen är de trafikseparerade gårdsrummen och arkitekturens slingrande huskroppar, gestaltande med horisontella band, värdebärande delar. Förändringar som skadar de utpekade befintliga värdena ska därmed undvikas. Förändringar i denna miljö behöver utföras med stor omsorg och hänsyn enligt varsamhetskravet i plan och bygglagen (PBL 8:17), vilket Bygglovenheten inte bedömer är uppfyllt.

Föreslagen spiraltrappa för tillträdesväg för service och underhåll, är ett främmande element i området som inkräktar på det trafikseparerade gårdsrummet, både visuellt och funktionellt. Eftersom gårdsrummets gestaltning och funktionalitet har ett centralt utpekat värde gör Bygglovenhetens bedömning att denna förändring skulle innebära en skada på miljön enligt förvanskningförbudet (PBL 8:13).

Nyköpings kommuns planenhet har tagit fram en Stadsutvecklingsplan för Brandkärr där ovanstående kulturmiljövärden bekräftas ytterligare.

Bemötande av inkomna synpunkter

- Bygglovenheten gör bedömningen att tillträdesväg för service och underhåll av ventilationsaggregat borde gå att lösa på annat sätt, då det även finns andra lösningar på byggnader i Brandkärrsområdet som uppfyller samma funktion, även om inte resultatet är helt tillfredställande.
- Bygglovenhetens bedömning är att det allmänna intresset väger tyngre pga. påverkan på gaturummet och riksmiljöintresset, vilket förstärks i den remiss som är ställd till kulturmiljöstrateg.

Yttrandet i sin helhet bifogas till beslutet.

Synpunkterna från sökanden förändrar inte bygglovenhetens förslag till beslut.

Förutsättningarna för att bevilja bygglov enligt 9 kap. 30 § första stycket 4 plan och bygglagen (PBL) anses inte vara uppfyllda, ansökan ska därför avslås.

Avgift

Eftersom tidsgränsen för handläggningen (10 veckor) har överskridits med 5 veckor har avgiften sänkts med fem femtedelar (PBL 12:8a).

Avgiften beräknas till 0 kronor.

Barnrättsprövning

Nej

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

1) att avslå ansökan om bygglov.

Handlingar som hör till tjänsteskrivelsen

Ansökan, 2022-09-06

Fasadritning, 2022-09-06

Situationsplan, 2022-09-06

Kontrollplan, 2022-09-27

Detaljritning Trappa Vy, 2022-09-27

Detaljritning Trappa skiss, 2022-09-27

Konstruktionsritning, 2022-09-27

Planritning, takplan 3 st, 2022-10-27

Inkommande e-post angående takplan, 2022-10-27

Yttrande från kulturmiljöstrateg, 2022-10-24

Sökandes synpunkter, 2022-10-25

Sökandes synpunkter, 2022-11-03

Sökandes synpunkter 2022-11-14

Beslut till:

Beslutet delges sökande.

Bilaga

Hur man överklagar

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Ansökan om bygglov för fasadändring av flerbostadshus; GRUVAN 15 (ORTVÄGEN 1)

Sökande

Nyköpingshem AB
Box 1019
611 29 Nyköping

Beskrivning

Er ansökan avser bygglov om fasadändring genom att en spiraltrappa monteras på Ortvägen 1s västra fasad till Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden. Ni har angett att denna spiraltrappa ska användas som tillträdesväg för service för ventilationsaggregat på fastigheten Gruvan 15.

Allmänna intressen

Fastigheten och platsen ligger inom detaljplanerat område P 19–14. Detaljplanen anger bostadsändamål med en bestämmelse om varsamhet, k1. Ändringar av byggnaden ska utformas så att hänsyn tas till byggnadens karaktärsdrag och tar tillvara byggnadens tekniska, historiska, kulturhistoriska och konstnärliga värden. Husens horisontalverkan och betongsstruktur ska bestå. Rivningsförbud råder som en bestämmelse, r1. Markreservat för allmännyttiga räddningsfordon råder även på gaveln på Ortvägen 1, mindre än 9 meter från fasaden enligt bestämmelsen Z1. Fastigheten är sedan innan bebyggd med ett flerbostadshus. Utgångsläget stämmer överens med detaljplanens bestämmelser.

Synpunkter från sökande under ärendets gång

Ni har uppskattat antal gånger för detta servicearbete till 2 ggr per år (filterbyte på 14 st aggregat) och med extra besök för felsökningar för driftpersonal och avtalade entreprenörer.

Det tillträdet till tak som finns idag (Ortvägen 25) är från trapphus med lös väggstege och "liten" taklucka där det inte går att få med sig ventilationsfilter och utrustning upp till arbetsställena på ett betryggande sätt.

Nytt tillträde genom trapphus har provats på annan fastighet med liknande utformning där resultatet inte blev tillfredsställande. Försök till lösning från trapphus till yttertak gjordes på Brandkärrsvägen, det sågades upp ett större hål i vindsbjälklaget (Betong), för större taklucka med inbyggd stege (fortfarande inte bra med en stege att föra med sig utrustning i för servicejobb), det förde även med sig att utrymmet i trapphus med nerfälld stege gjorde att boende inte kan ta sig ut från lägenheter.

Föreslagen trappa påverkar inte det trafikseparerade gårdsrummet. I princip kommer inte gårdsmiljön att förändras (Anpassning av mark/gårdsmiljö). 1st parkbänk demonteras alternativt flyttas, befintlig GC-väg/brandväg kommer inte att behöva anpassas något (efter att vi har fått måttangivelser från leverantör). Vilket betyder att användbarheten inte påverkas anmärkningsvärt.

Anledning till åtgärd är utifrån nu gällande arbetsmiljöregler för service och underhåll på anläggningen, så att risken för olyckor begränsas/minimeras vid tillträde och transport för service på anläggning.

Kommunicering av förslag till beslut

Ärendet får inte slutligt avgöras innan sökanden har fått möjlighet att lämna synpunkter på förslaget till beslut. Inga ytterligare synpunkter har inkommit efter att den preliminära tjänsteskrivelsen har kommunicerats.

Lagstöd

Grundförutsättningen för att bygglov ska ges för en åtgärd inom detaljplan är enligt 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (SFS 2010:900), PBL, att utgångsläget (fastigheten och det byggnadsverk som åtgärden avser) är planenligt, att den aktuella åtgärden är planenlig och att åtgärden uppfyller aktuella krav i 2 och 8 kapitlen.

Krav på hänsyn till och god helhetsverkan, plan och bygglagen 2 kap 6 § (anpassningskravet) vid bygglov inom detaljplan ska åtgärder prövas mot kravet på en utformning och placering, som är lämplig med hänsyn till stads- och landskapsbilden, natur och kulturvärdena på platsen och intresset av god helhetsverkan.

Byggnader som är särskilt värdefulla från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt får enligt plan och bygglagen 8 kap 13 § (förvanskningförbudet) inte förvanskas. För att en byggnad ska betraktas som särskilt värdefull krävs det att byggnaden värde är så stor att dess bevarande kan sägas utgöra ett verkligt allmänt intresse. Detta gäller inte bara enskilda byggnader av monumental karaktär eller stort historiskt värde, utan också byggnader och bebyggelsemiljöer som representerar olika tidsepoker eller något karaktäristiskt från skilda sociala miljöer.

Ändringar av en byggnad ska enligt plan- och bygglagen 8 kap 17 § 8 (varsamhetskravet) alltid utföras varsamt. Hänsyn ska tas till byggnadens karaktärsdrag och dess tekniska, historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden ska tas till vara. Kravet syftar till att ta tillvara på byggnadens värden, egenskaper med bevarandevärde så som material, färgsättning och form och byggnadens samspel med omgivningen.

Avgift

Nämnden får ta ut en avgift för bland annat beslut om lov, startbesked och slutbesked samt andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder (PBL 12:8). Om handläggningstiden av ett lovärende från det att tidsfristen börjar överskrider 10 veckor ska avgiften reduceras med en femtedel per påbörjad vecka (PBL 12:8a).

Avgiften grundar sig på Kommunfullmäktiges beslut om taxa för bygglov och geografisk information (dnr KK19/414). Taxan i sin helhet hittar du på vår hemsida: www.nyko-ping.se/bygglovstaxa

Motivering

Bygglovenheten bedömer att åtgärden till viss del stämmer överens med detaljplanens bestämmelser, men att åtgärden får anses förvanska de arkitektoniska värden som finns på platsen. Byggnaden är till viss del redan förvanskad då det tillkom ett våningsplan i tidigare beviljat bygglov. Den sökta åtgärden skulle dock förstärka förvanskningen ytterligare.

Bebyggelsen i Brandkärr är särskilt utpekad i riksintresse för kulturmiljövård, Nyköping D57. I Länsstyrelsen kunskapsunderlag framgår det att "området Brandkärr med sina slingrande hyreshuskroppar med inre gårdsområden är ett fint exempel på bostadsbrisens 1960-talsarkitektur och planideal inom ramen för miljonprogrammen". För bebyggelsen är de trafikseparerade gårdsrummen och arkitekturens slingrande huskroppar, gestaltande med horisontella band, värdebärande delar. Förändringar som skadar de utpekade befintliga värdena ska därmed undvikas. Förändringar i denna miljö behöver utföras med stor omsorg och hänsyn enligt varsamhetskravet i plan och bygglagen (PBL 8:17), vilket Bygglovenheten inte bedömer är uppfyllt.

Föreslagen spiraltrappa för tillträdesväg för service och underhåll, är ett främmande element i området som inkräktar på det trafikseparerade gårdsrummet, både visuellt och funktionellt. Eftersom gårdsrummets gestaltning och funktionalitet har ett centralt utpekat värde gör Bygglovenheten bedömning att denna förändring skulle innebära en skada på miljön enligt förvanskningförbudet (PBL 8:13).

Nyköpings kommuns planenhet har tagit fram en Stadsutvecklingsplan för Brandkärr där ovanstående kulturmiljövärden bekräftas ytterligare.

Bemötande av inkomna synpunkter

- Bygglovenheten gör bedömningen att tillträdesväg för service och underhåll av ventilationsaggregat borde gå att lösa på annat sätt, då det även finns andra lösningar på byggnader i Brandkärrsområdet som uppfyller samma funktion, även om inte resultatet är helt tillfredställande.
- Bygglovenhetens bedömning är att det allmänna intresset väger tyngre pga. påverkan på gaturummet och riksmiljöintresset, vilket förstärks i den remiss som är ställd till kulturmiljöstrateg.

Yttrandet i sin helhet bifogas till beslutet.

Synpunkterna från sökanden förändrar inte bygglovenhetens förslag till beslut.

Förutsättningarna för att bevilja bygglov enligt 9 kap. 30 § första stycket 4 plan och bygglagen (PBL) anses inte vara uppfyllda, ansökan ska därför avslås.

Avgift

Eftersom tidsgränsen för handläggningen (10 veckor) har överskridits med 5 veckor har avgiften sänkts med fem femtedelar (PBL 12:8a).

Avgiften beräknas till 0 kronor.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden föreslås besluta

- 1) **att** avslå ansökan om bygglov

Kjell Hagberg
Bygglovschef

Josephine Wirendal
Bygglovhandläggare

Handlingar som hör till tjänsteskrivelsen

Ansökan, 2022-09-06

Fasadritning, 2022-09-06

Situationsplan, 2022-09-06

Kontrollplan, 2022-09-27

Detaljritning Trappa Vy, 2022-09-27

Detaljritning Trappa skiss, 2022-09-27

Konstruktionsritning, 2022-09-27

Planritning, takplan 3 st, 2022-10-27

Inkommande e-post angående takplan, 2022-10-27

Yttrande från kulturmiljöstrateg, 2022-10-24

Sökandes synpunkter, 2022-10-25

Sökandes synpunkter, 2022-11-03

Sökandes synpunkter 2022-11-14

Beslut till:

Beslutet delges sökande.

Bilaga

Hur man överklagar

Bygg - Söka bygglov och andra åtgärder

Ärendenummer	220906-SHB_2018_PBL-JS49
Inskickat	2022-09-06 08:43

Välj fastighet för ditt ärende

Annan fastighet	Fastighet finns inte i listan
-----------------	-------------------------------

Sök fastighet

Ange fastighetsbeteckning	GRUVAN 15
---------------------------	-----------

Information om fastigheten

UUID	909a6a4a-4267-90ec-e040-ed8f66444c3f
Kommunkod	0480
Fnr	40007584
Fastighetsbeteckning	GRUVAN 15
Omfattas fastigheten av detaljplan	Ja
Fastighetens adress(er)	ORTVÄGEN 1

Vad ska du göra?

Välj i listan vilken typ av åtgärd du önskar göra. Åtgärden beskriver vad du vill göra, till exempel bygga nytt eller bygga till.	Ändring
--	---------

Ändring av eller i befintlig byggnad

Vad avser ändringen?	Fasadändring
Beskriv ändring i fritext	Montering av en spiraltrappa på gaveln Ortvägen 1, tillträdesväg för service och underhåll på ventilationsanläggning på tak.
På vilken typ av byggnad ska ändringen utföras?	Flerbostadshus
Hur stor bruttoarea berörs av ändringen?	10kvm
Vad gäller fasadändringen?	Fönster, dörrar eller annan del
Beskrivning av annan åtgärd som innebär fasadändring:	montering spiraltrappa på fasad.

Ändring av eller i befintlig byggnad - Bilagor

Fasadritning i skala 1:100	A-40.3-1.pdf
Situationsplan i skala 1:400, 1:500 eller 1:1000	A-10.1-1.pdf

Ansöker du som privatperson eller företag?

Ansöker du som privatperson eller företag?	Företag
--	---------

Företagsuppgifter

Personnummer	556450-9486
Förmamn	Nyköpingshem AB
Adress	Box 1019

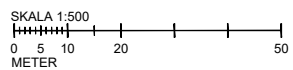
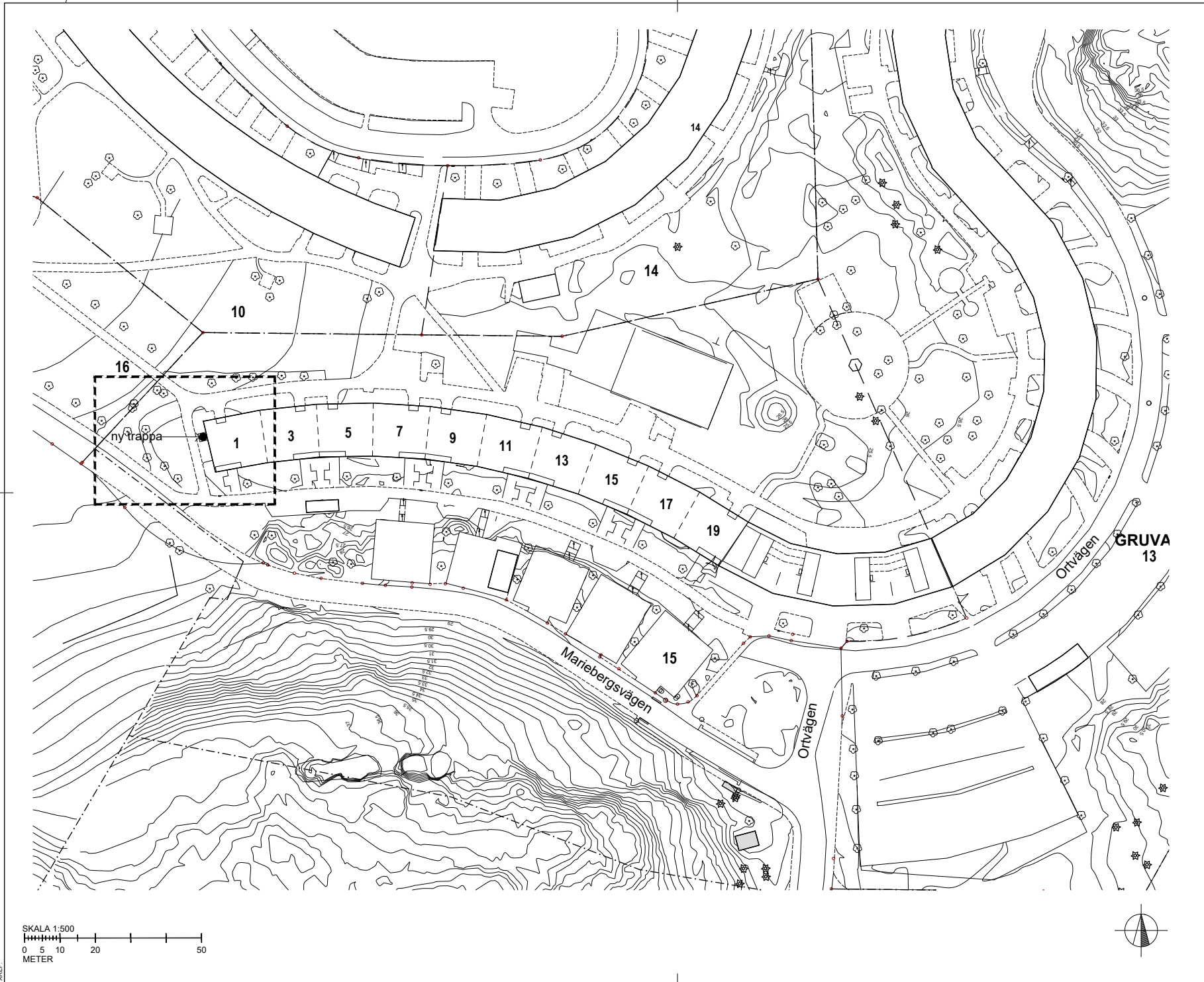
Postnummer	611 29
Ort	Nyköping
Företagets representant	Björn Larsson
E-post	bjorn.larsson@nykopingshem.se
Telefon	015575534
Telefon	076-5455534
Fakturamottagare	Samma uppgifter som ovan
Företagsombud (kontaktperson)	Företagsombud (kontaktperson)
Personnummer	██████████
Förnamn	Björn Gunnar
Efternamn	Larsson
Adress	Gästbudsvägen 23
Postnummer	611 31
Ort	Nyköping
E-post	bjorn.larsson@nykopingshem.se
Telefon	015575534
Mobil	076-545 55 34

Övrig information

Lämna gärna övrig information, som inte framgår i ansökan/anmälan Med hopp om snabb och smidig handläggning.

Signeringsinformation

Ankomsttid:	2022-09-06 08:43
Signerat av:	Björn Gunnar Larsson
Signerats med personnummer:	██████████
Utgivare:	BankID Mobile
Signatur verifierad:	2022-09-06 08:43

**FÖRKLARINGAR
FÖRESKRIFTER
HÄNVISNINGAR**

BET	ART	ÄNDRINGENAVISER	SGH	DATUM

BYGGLOVSHANDLING

GRUVAN 15

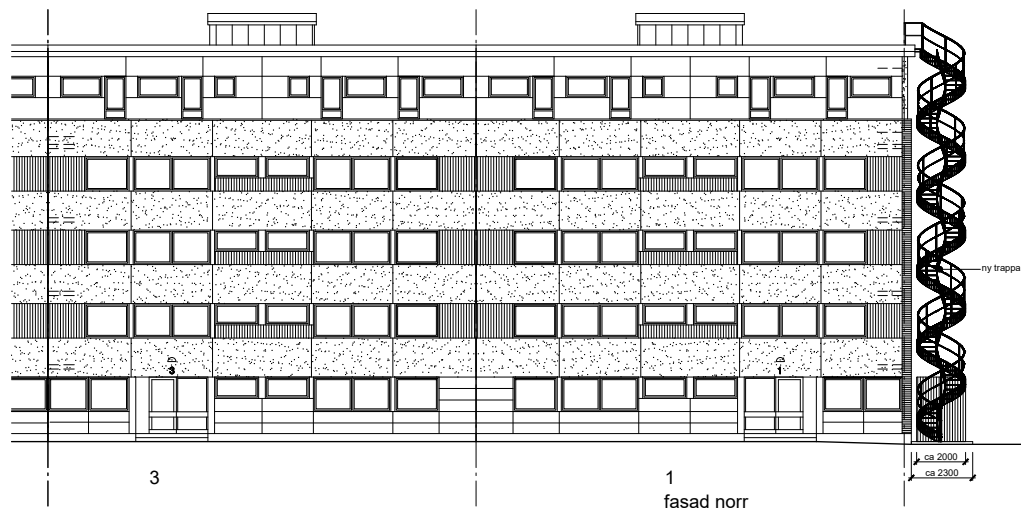
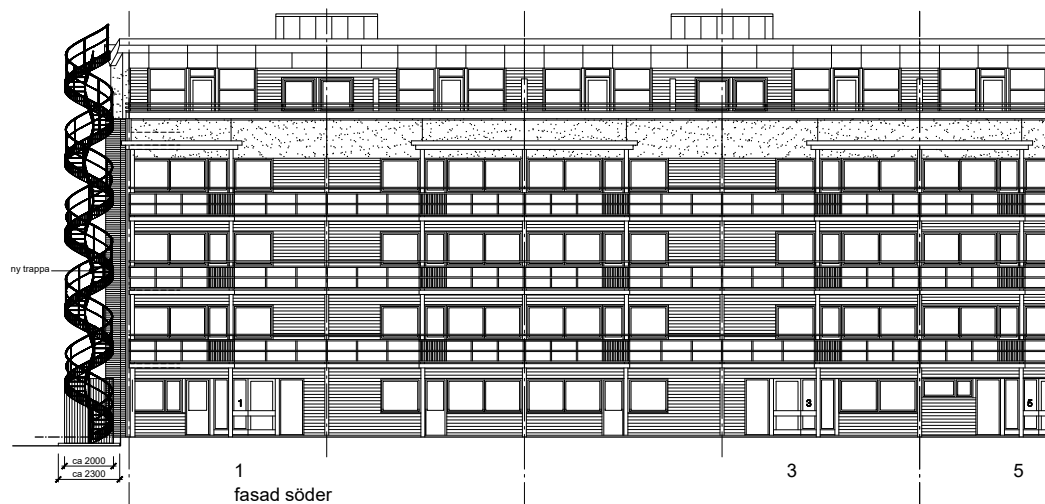
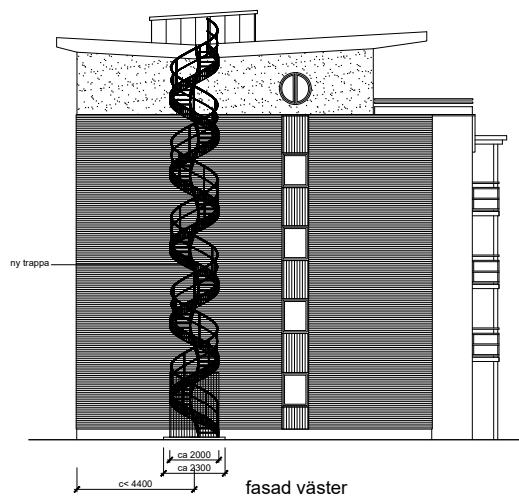

JANSSON & SEDIHN arkitekter AB

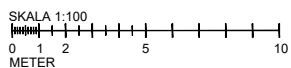
UPPDRAG NR 16.467	RITADSKONSTR AV S J	HÄNDLAGGARE S J
DATUM 2022.08.28	ANSVARIG Staffan Jansson	

Ortvägen 1, Nyköping
Nytt taktilltade/trappa

SKALA 1:500 (A1) 1:1000 (A3)	NUMMER A-10.1-1	REV
------------------------------------	---------------------------	-----

**FÖRKLARINGAR
FÖRESKRIFTER
HÄNVISNINGAR**

XREF:
LAGER: SB11

BET	ART	ÄNDRING AVISER	SIDN	DATUM
BYGGLOVSHANDLING				
GRUVAN 15				
 Nyköpingshem				
JANSON & SEDIHN arkitekter AB				
UPPDRAG NR	RITADKONSTR AV	HANDLAGGARE		
16.467	S J	S J		
DATUM	ANSVARIG			
2022.08.28	Staffan Janson			
Ortvägen 1, Nyköping				
Nytt taktiltråde/trappa				
Fasader väster, söder och norr				
SKALA	NUMMER	REV		
1:100 (A1)	A-40.3-1			
1:200 (A3)				

Gruvan 15

Utlåtande Kulturmiljö till ansökan om Bygglov

Bebyggelsen i Brandkärr är särskilt utpekad i riksintresset för kulturmiljövård, Nyköping D57.

I Länsstyrelsens kunskapsunderlag framgår det att "området Brandkärr med sina slingrande hyreshuskroppar med inre gårdsområden är ett fint exempel på bostadsbristens 1960-talsarkitektur och planideal inom ramen för miljonprogrammen".

För bebyggelsen är de trafikseparerade gårdsrummen och arkitekturens slingrande huskroppar, gestaltade med horisontella band, värdebärande delar.

Förändringar i denna miljö behöver utföras med omsorg och hänsyn. Förändringar behöver i första hand stärka den "unga kulturmiljön". Förändringar som skadar de utpekade befintliga värdena ska undvikas.

Föreslagen tekniktrappa är ett främmande element i området som inkräktar på det trafikseparerade gårdsrummet, både visuellt och funktionellt. Med funktionellt avses: parkbänk mot sydväst måste plockas bort, befintlig gångstig behöver i någon mån anpassas och användbarheten av hela gavelmiljön kommer påverkas. Eftersom gårdsrummets gestaltning och funktionalitet har ett centralt utpekat värde innebär denna förändring en skada på miljön.

Därför behöver utifrån kulturmiljöperspektiv möjliga alternativ först tydliggöras.

1. Kan tillträde till yttertak säkerställas via annan del av huskroppen (exempelvis Ortvägen 21)? Kan sökanden visa att tillträde inte kan lösas på annat sätt än genom tillkommande servicetrappa? I samband med påbyggnaden av denna del gavs det ett bygglov som inte inkluderade denna trappa, vilket ställer frågan om hur frågan om tillträde löstes vid det tillfället.

Om tillträdestrappa inte går att lösa på annat sätt behöver kompensationsåtgärder övervägas:

2. Hur kan gårdsmiljön hållas attraktiv kring föreslagen förändringsåtgärd? Anpassning av mark/växtlighet? Utformning eller kulörsättning av trappa som gör att detta inte upplevs som en baksida?

Vårt att notera är även att kommunen har tagit fram en Stadsutvecklingsplan för Brandkärr där ovanstående kulturmiljövärden bekräftas. För gestaltningen av gårdsmiljön behöver tillägg/förändringar göras med omsorg.

MSN § Tillsyn av eventuell olovlig åtgärd - fasadändring av byggnad för kontor; FORS 11

Diarienummer: B 2021-000211

Sökande:

Den 2 mars 2021 tog Bygglovenheten emot en anmälan från Sörmlands museum om att det på aktuell fastighet pågår ett omfattande fönsterbyte.

Bebyggelseantikvarien på Sörmlands museum, påtalar i sin anmälan att de berörda byggnaderna, uppförda år 1898, är blåmarkerade i den kulturhistoriska inventeringen och således att betrakta som särskild värdefulla.

Att byta ut äldre fönster i trä med glasdelade spröjs och pressade hörnjärn mot nya i aluminium av betydligt grövre dimensioner är en förvanskning av byggnaderna.

Enligt kommunens kulturmiljöstrategi utgör fönstrens detaljutformning en väsentlig del av byggnadernas utpekade värde och man behöver uppfylla varsamhetskravet i PBL vid ett fönsterbyte. I detta fall är avvikelserna från originalfönstren kraftiga både vad gäller profiler, karmyttermått och material vilket medför att fönsterbytet blir bygglovspliktigt.

Fastigheten omfattas av detaljplan P 48-3 som anger J (industri).

Vid besök på plats, februari 2022, kan Bygglovenheten konstatera att det har bytts ut 57 fönster.

Corem Strand AB har fått möjlighet att vidta rättelse samt fått information om att en byggsanktionsavgift kan tas ut om rättelse inte vidtas. I det här fallet skulle det innebära att samtliga 57 berörda fönster byts ut.

Inget bygglov har inhämtats innan fönstren bytts ut.

Svar från fastighetsägaren

Fastighetsägaren har angett att man succesivt genom åren har genomfört fönsterbyten då de gamla fönstren ej längre uppfyllde sin funktion. De var bland annat dragiga och mycket energikrävande avseende uppvärmning av lokalerna.

Man genomförde ett större fönsterbyte även under 1990-talet och man trodde inte det krävdes lov för att genomföra ett fönsterbyte eftersom ingen hade reagerat då.

Maj 2022 har Bygglovenheten ett möte med representanter från Corem Strand AB (Henrik Anheim, projektledare samt Mikael Forkner, regionchef).

Representanterna för Corem Strand informerar att de kommer vidta rättelse genom att byta ut de berörda fönstren mot mer lämpliga fönster som inte avviker lika mycket från originalfönstren.

Efter den preliminära tjänsteskrivelsen har fastighetshetsägaren den 4 januari 2023, i samtal med Bygglovenheten, påtalat att en tidsram på endast 6 månader för att byta ut 57 fönster blir mycket svårt att hålla då det är ett ganska omfattande arbete.

Lagstöd

Huvudregeln i plan- och bygglagen (SFS 2010:900), PBL, 9 kap. 2 c § anger att det krävs bygglov för bland annat fasadändring om byggnaders utseende ändras avsevärt. Det krävs också ett startbesked innan lovpliktiga åtgärder får påbörjas (PBL 10:3).

En byggnad som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt får ej förvanskas (PBL 8:13).

Nämnden ska pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd enligt PBL 11 kapitlet, så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i plan- och bygglagstiftningen (PBL 11:5).

Föreläggande

Om det på en fastighet eller i fråga om ett byggnadsverk har vidtagits en åtgärd i strid mot plan- och bygglagstiftningen, får nämnden förelägga den som äger fastigheten eller byggnadsverket att vidta rättelse inom en viss tid (rättelseföreläggande), PBL 11:20).

Motivering

Under år 2019-2021 har Corem Strand AB utfört fasadändring (fönsterbyte) utan bygglov och startbesked. Enligt plan- och bygglagen krävs det bygglov för att göra en ändring som påverkar en byggnads yttre avsevärt.

Byggnaderna på fastighet FORS 11 är uppförda vid sekelskiftet 1800-1900 och är utpekade som särskilt värdefulla (blå) i muséets byggnadsinventering samt är av Riksintresse för kulturmiljövård och får därmed inte förvanskas (PBL 8:13). All ändring bör ske med hänsyn till varsamhetskravet (PBL 8:17).

Med hänsyn till byggnadernas kulturhistoriska värde bedömer Bygglovenheten att det krävs bygglov för att byta ut fönster och att åtgärden avsevärt påverkat byggnadernas yttre. Fasadändringen är därmed att betrakta som olovligt utförd.

Corem Strand AB har meddelat att de inte visste att åtgärden var bygglovspliktig.

Bygglovenheten bedömer att de aktuella fönstren, med betydligt grövre dimensioner än ursprungligt, får anses förvanska byggnadernas kulturhistoriska värde. Bygglov kan inte beviljas i efterhand och Corem Strand AB ska därför föreläggas att vidta rättelse genom att återställa/byta ut samtliga fönster.

Bygglovenheten finner det högst rimligt att ge fastighetsägaren 12 månader för att vidta rättelse med hänsyn till arbetets omfattning.

Barnrättsprövning

Nej

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

1) att med stöd av 11 kap. 20 § plan- och bygglagen förelägga Corem Strand AB (556442-0098), att senast 12 månader från det att beslutet får laga kraft vidta rättelse genom att:

- Återställa samtliga 57 fönster som olovligen bytts ut, markerade med X på bifogad förteckning (daterad 2022-10-21).

Handlingar som hör till beslutet

Anmälan, 2021-03-02

Protokoll från platsbesök, 2022-02-24

Rättelseförteckning, 2022-10-21

Karta, 2022-10-21

Lista, 2022-10-21

Beslut till:

Beslutet och tillhörande handlingar delges fastighetens ägare och de ansvariga (förenklad delgivning):

Corem Strand AB, Box 1024, 611 29 NYKÖPING

Beslutet skickas till Inskrivningsmyndigheten (Lantmäteriet) och till den som anmält åtgärden:

Sörmlands museum, Att: XXXXXXXXXX Box 314, 611 26 NYKÖPING

Information

Ärendet är planerat för beslut om byggsanktionsavgift i början av 2024. Om rättelse vidtas innan nämndens sammanträde kommer ingen sanktionsavgift att tas ut.

Om ett rättelseföreläggande inte följs, får nämnden enligt PBL 11:27 besluta att åtgärden ska genomföras på den försumliges bekostnad och hur det ska ske.

Kontakt

Om du har några frågor om beslutet är du välkommen att kontakta Kundservice.

E-post: bygglov@nykoping.se

Telefon: 0155-24 80 80

Bilaga

Hur man överklagar

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Tillsyn av eventuell olovlig åtgärd - fasadändring av byggnad för kontor; FORS 11

Fastighetsägare

Corem Strand AB, Box 1024, 611 29 NYKÖPING

Ansvarig för överträdelsen

Corem Strand AB, Box 1024, 611 29 NYKÖPING

Beskrivning

Den 2 mars 2021 tog Bygglovenheten emot en anmälan från Sörmlands museum om att det på aktuell fastighet pågår ett omfattande fönsterbyte.

Bebyggelseantikvarien på Sörmlands museum, påtalar i sin anmälan att de berörda byggnaderna, uppförda år 1898, är blåmarkerade i den kulturhistoriska inventeringen och således att betrakta som särskild värdefulla.

Att byta ut äldre fönster i trä med glasdelade spröjs och pressade hörnjärn mot nya i aluminium av betydligt grövre dimensioner är en förvanskning av byggnaderna.

Enligt kommunens kulturmiljöstrategi utgör fönstrens detaljutformning en väsentlig del av byggnadernas utpekade värde och man behöver uppfylla varsamhetskravet i PBL vid ett fönsterbyte. I detta fall är avvikelsen från originalfönstren kraftig både vad gäller profiler, karmyttermått och material vilket medför att fönsterbytet blir bygglovspliktigt.

Fastigheten omfattas av detaljplan P 48-3 som anger J (industri).

Vid besök på plats, februari 2022, kan Bygglovenheten konstatera att det har bytts ut 57 fönster.

Corem Strand AB har fått möjlighet att vidta rättelse samt fått information om att en byggsanktionsavgift kan tas ut om rättelse inte vidtas. I det här fallet skulle det innebära att samtliga 57 berörda fönster byts ut.

Inget bygglov har inhämtats innan fönstren bytts ut.

Svar från fastighetsägaren

Fastighetsägaren har angett att man succesivt genom åren har genomfört fönsterbyten då de gamla fönstren ej längre uppfyllde sin funktion. De var bland annat dragiga och mycket energikrävande avseende uppvärmning av lokalerna.

Man genomförde ett större fönsterbyte även under 1990-talet och man trodde inte det krävdes lov för att genomföra ett fönsterbyte eftersom ingen hade reagerat då.

Maj 2022 har Bygglövenheten ett möte med representanter från Corem Strand AB (Henrik Anheim, projektledare samt Mikael Forkner, regionchef).

Representanterna för Corem Strand informerar att de kommer vidta rättelse genom att byta ut de berörda fönstren mot mer lämpliga fönster som inte avviker lika mycket från originalfönstren.

Efter den preliminära tjänsteskrivelsen har fastighetsägaren den 4 januari 2023, i samtal med Bygglövenheten, påtalat att en tidsram på endast 6 månader för att byta ut 57 fönster blir mycket svårt att hålla då det är ett ganska omfattande arbete.

Lagstöd

Huvudregeln i plan- och bygglagen (SFS 2010:900), PBL, 9 kap. 2 c § anger att det krävs bygglov för bland annat fasadändring om byggnaders utseende ändras avsevärt. Det krävs också ett startbesked innan lovpliktiga åtgärder får påbörjas (PBL 10:3).

En byggnad som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt får ej förvanskas (PBL 8:13).

Nämnden ska pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd enligt PBL 11 kapitlet, så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i plan- och bygglagstiftningen (PBL 11:5).

Föreläggande

Om det på en fastighet eller i fråga om ett byggnadsverk har vidtagits en åtgärd i strid mot plan- och bygglagstiftningen, får nämnden förelägga den som äger fastigheten eller byggnadsverket att vidta rättelse inom en viss tid (rättelseföreläggande), PBL 11:20).

Motivering

Under år 2019-2021 har Corem Strand AB utfört fasadändring (fönsterbyte) utan bygglov och startbesked. Enligt plan- och bygglagen krävs det bygglov för att göra en ändring som påverkar en byggnads yttre avsevärt.

Byggnaderna på fastighet FORS 11 är uppförda vid sekelskiftet 1800-1900 och är utpekade som särskilt värdefulla (blå) i muséets byggnadsinventering samt är av Riksintresse för kulturmiljövård och får därmed inte förvanskas (PBL 8:13). All ändring bör ske med hänsyn till varsamhetskravet (PBL 8:17).

Med hänsyn till byggnadernas kulturhistoriska värde bedömer Bygglövenheten att det krävs bygglov för att byta ut fönster och att åtgärden avsevärt påverkat byggnadernas yttre. Fasadändringen är därmed att betrakta som olovligt utförd.

Corem Strand AB har meddelat att de inte visste att åtgärden var bygglovspliktig.

Bygglovenheten bedömer att de aktuella fönstren, med betydligt grövre dimensioner än ursprungligt, får anses förvanska byggnadernas kulturhistoriska värde. Bygglov kan inte beviljas i efterhand och Corem Strand AB ska därför föreläggas att vidta rättelse genom att återställa/byta ut samtliga fönster.

Bygglovenheten finner det högst rimligt att ge fastighetsägaren 12 månader för att vidta rättelse med hänsyn till arbetets omfattning.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden föreslås besluta

- 1) **att** med stöd av 11 kap. 20 § plan- och bygglagen förelägga Corem Strand AB (556442-0098), att **senast 12 månader från det att beslutet får laga kraft** vidta rättelse genom att:
 - Återställa samtliga 57 fönster som olovligen bytts ut, markerade med X på bifogad förteckning (daterad 2022-10-21).

Kjell Hagberg
Bygglovschef

Pierette Theochari
Tillsynshandläggare

Handlingar som hör till beslutet

Anmälan, 2021-03-02

Protokoll från platsbesök, 2022-02-24

Rättelseförteckning, 2022-10-21

Karta, 2022-10-21

Lista, 2022-10-21

Beslut till:

Beslutet och tillhörande handlingar delges fastighetens ägare och de ansvariga (förenklad delgivning):

Corem Strand AB, Box 1024, 611 29 NYKÖPING

Beslutet skickas till Inskrivningsmyndigheten (Lantmäteriet) och till den som anmält åtgärden:

Sörmlands museum, Att: XXXXXXXXXX Box 314, 611 26 NYKÖPIN

Information

Ärendet är planerat för beslut om byggsanktionsavgift i början av 2024. Om rättelse vidtas innan nämndens sammanträde kommer ingen sanktionsavgift att tas ut.

Om ett rättelseföreläggande inte följs, får nämnden enligt PBL 11:27 besluta att åtgärden ska genomföras på den försumliges bekostnad och hur det ska ske.

Kontakt

Om du har några frågor om beslutet är du välkommen att kontakta Kundservice.

E-post: bygglov@nykoping.se

Telefon: 0155-24 80 80

Bilaga

Hur man överklagar

Från: [Grenryd Håkan](#)
Till: [Nyköpings kommun - Bygglov](#)
Ärende: VB: KN-SLM21-0043 Bygglov rörande Fors 11
Datum: den 4 mars 2021 09:44:12

Hej,

Vänligen öppna ett tillsynsärende på detta, och lägg in nedanstående mejlkorrespondens i ärendet.

Med vänlig hälsning,

Håkan Grenryd | Tillsynshandläggare
Bygglovenheten | Samhällsbyggnad
Nyköpings Kommun | 611 83 Nyköping
telefon 0155-24 80 00 | Bygglov 0155-24 82 50
bygglov@nykoping.se
www.nykoping.se | facebook.com/nykopingskommun

Från: Ahlstrand Sara <sara.ahlstrand@nykoping.se>
Skickat: den 3 mars 2021 15:22
Till: Grenryd Håkan <hakan.grenryd@nykoping.se>
Ämne: VB: KN-SLM21-0043 Bygglov rörande Fors 11

Hej Håkan!

Jag har stämt av med Tobias Ossmark angående tillsyn på Fors 11. Vi delar museets syn och detta är en förvanskning av de utpekade värden som finns dokumenterade på byggnaden och ett byte av en sådan värdebärande byggnadsdel som fönster i det här fallet hade krävt lov.

Jag är behjälplig framöver med formuleringar, efterforskningar mm. Mycket finns dock redan i det David och Tobias skrivit.

Med vänliga hälsningar

Sara Ahlstrand | Arkitekt SAR/MSA | Bygglovarkitekt
Bygglovenheten | Samhällsbyggnad
Nyköpings Kommun | 611 83 Nyköping
telefon 0155-24 80 00 | Bygglov 0155-24 82 50
bygglov@nykoping.se
www.nykoping.se | facebook.com/nykopingskommun

Från: Ossmark Tobias <tobias.ossmark@nykoping.se>
Skickat: den 3 mars 2021 15:18
Till: Ahlstrand Sara <sara.ahlstrand@nykoping.se>
Ämne: Sv: KN-SLM21-0043 Bygglov rörande Fors 11

Hej Sara

Ursäkta sen respons. Ja, jag instämmer med dig och David.

Lov för fasadändring hade krävts. Och nya fönster hade behövt uppfylla varsamhetskravet i PBL,

8 kap 17§§.

Kommentar:

En del kanske kan tycka att byte i samband med underhåll inte kräver bygglov för fasadändring. Så kan det vara i vissa fall då utseendet inte ändras. I detta fall är fönstrets detaljutformning en väsentlig del av byggnadens utpekade värde, vilket gör fönsterbytet i sig lovpliktigt. Om behovet att byta fönster hade kunnat påvisas, så hade krav ställts på att välja material och profiler som motsvarar befintligt utseende. I detta fall är avvikelserna kraftiga, både vad gäller profiler, karmyttermått och material.

PS: Fönsterna på Carlstedt är moderna 3-glas med aluminium på utsida. Men deras utvändiga profiler är betydligt smäckrare och efterliknar träfönstret.

/Tobias

Från: Ahlstrand Sara <sara.ahlstrand@nykoping.se>

Skickat: den 2 mars 2021 13:38

Till: Ossmark Tobias <tobias.ossmark@nykoping.se>

Ämne: VB: KN-SLM21-0043 Bygglov rörande Fors 11

Hej Tobias!

Detta rör Ramboll och Carlstedts lokaler på Fors 11. Jag anser precis som museet att det här hade krävt lov.

Hade en ansökan om lov kommit in så hade vi kunnat styra utformningen förutsatt att befintliga fönster inte kunde sparas. Carlstedt hade väll nya fönster när vi flyttade till lokalen, de var iaf mkt välisolerade, vägen hördes knappt.

I min mening är det ett tillsynsärende, först då kan vi utreda om det rör sig om en förvanskning och om huruvida lov hade krävts eller ej.

Håller du men om att det rör sig om en förvanskning?

Med vänliga hälsningar

Sara Ahlstrand | Arkitekt SAR/MSA | Bygglovarkitekt
Bygglovenheten | Samhällsbyggnad
Nyköpings Kommun | 611 83 Nyköping
telefon 0155-24 80 00 | Bygglov 0155-24 82 50
bygglov@nykoping.se
www.nykoping.se | facebook.com/nykopingkommun

Från: Grenryd Håkan <hakan.grenryd@nykoping.se>

Skickat: den 2 mars 2021 12:07

Till: Ahlstrand Sara <sara.ahlstrand@nykoping.se>

Kopia: Grenryd Håkan <hakan.grenryd@nykoping.se>

Ämne: VB: KN-SLM21-0043 Bygglov rörande Fors 11

Vad säger du om detta? Ska vi öppna ett tillsynsärende?

Med vänlig hälsning,

Håkan Grenryd | Tillsynshandläggare
Bygglovenheten | Samhällsbyggnad
Nyköpings Kommun | 611 83 Nyköping
telefon 0155-24 80 00 | Bygglov 0155-24 82 50
bygglov@nykoping.se
www.nykoping.se | facebook.com/nykopingskommun

Från: Nyköpings kommun - Bygglov <bygglov@nykoping.se>

Skickat: den 2 mars 2021 10:03

Till: Grenryd Håkan <hakan.grenryd@nykoping.se>

Ämne: VB: KN-SLM21-0043 Bygglov rörande Fors 11

Hej!

Återkoppla om detta ska bli ett tillsynsärende eller ej.

Vänligen, Ulrica

Ulrica Forsell | Koordinator
Bygglovenheten | Samhällsbyggnad
Nyköpings Kommun | 611 83 Nyköping
Telefon 0155-24 80 00 | Bygglov 0155-24 82 50
www.nykoping.se | facebook.com/nykopingskommun

Från: Hansson, David <David.Hansson@regionsormland.se>

Skickat: den 2 mars 2021 09:37

Till: Nyköpings Kommun - Samhällsbyggnad <samhallsbyggnad@nykoping.se>; Nyköpings kommun - Bygglov <bygglov@nykoping.se>

Kopia: Kultur o Utbildning, registrator <Kultur.Utbildning@regionsormland.se>

Ämne: KN-SLM21-0043 Bygglov rörande Fors 11

Hej,

Vi blev uppmärksammade av en boende i Nyköping att det pågår ett fönsterbyte på Fors 11. Har kommunen gett bygglov för detta?

Byggnaden, som är uppförd 1898, är blåmarkerad i den kulturhistoriska byggnadsinventeringen och således att betrakta som särskilt värdefull. Att byta ut äldre fönster av trä med glasdelande spröjs och pressade hörnjärn, mot nya (i aluminium? plast?) av betydligt grövre dimensioner är en förvanskning och borde inte tillåtas.

Med vänlig hälsning,

David Hansson
Bebyggelseantikvarie
Kulturmiljö, slöjd, bild och form

Sörmlands museum
Box 314, 611 26 Nyköping
Besöksadress: Tolagsgatan 8
Mobil: 072-145 03 92
www.sormlandsmuseum.se

Årets museum 2020

Klövern Strand AB
Box 1024
611 29 NYKÖPING

Platsbesök i tillsynsärende; FORS 11

Deltagare

Pierette Theochari tillsynshandläggare
Sofie Eklöf tillsynshandläggare
Henrik Anheim projektledare Corem
Christopher Horn fastighetsförvaltare Corem

Anledning till besöket

Den 2 mars 2021 inkom Sörmlands muséum med en anmälan om ev. olovlig fasadändring gällande ett omfattande fönsterbyte på fastighet FORS 1. Byggnader på fastigheten är klassade som särskilt värdefulla ur ett kulturhistoriskt perspektiv och bör ej förvanskas.

Med anledning av detta genomförde bygglövenheten ett besök på plats den 15 februari 2022.

Vid besöket noterades följande

Bygglövenheten kunde konstatera att det har skett ett omfattande fönsterbyte på fastigheterna.

Fönsterbytet omfattar uppskattningsvis ca 50 fönster.

Henrik pekar ut de fönster som har bytts ut de senaste åren (ej passerat fem år) och de fönster som byttes ut för ett antal år sedan, gissningsvis någon gång på 80-90 talet. Man kan tydligt urskilja vilka fönsterbyten som skett under respektive tidsperiod pga av utformningen.

Se foton från platsbesöket. De fönster som bytts ut den senaste tiden är gulmarkerade.

Vänliga hälsningar

Pierette Theochari
Tillsynshandläggare

Kundservice tel. 0155-24 80 00, växel 0155-24 80 00
bygglov@nykoping.se

Bilagor

Se fotografier.

FORSGRÄND 2

Foto 1

Nedre plan:

7 fönster bör återställas/bytas ut

Foto 2

Jämförelsebild, fönster nedre och övre plan

HOSPITALSGATAN 26

Foto 3

Nedre plan:

6 fönster, vänster om dörren bör återställas/bytas ut

FORSGRÄND 2, entré/gavel

Foto 4

Foto 5

1 tr. 3 fönster, från höger till vänster sett bör återställas/bytas ut

FORSGRÄND 10

Foto 6

Foto 7, sektion 1

1 tr. alla 5 fönster bör återställas/bytas ut

Vind: alla 4 fönster bör återställas/bytas ut

Foto 8, *sektion 2* (höger om stuprännan)

1 tr. 5 fönster bör återställas/bytas ut

Vind: 4 fönster bör återställas/bytas ut

HOSPITASGATAN 26, entré mot innergård

Foto 9

1 tr. 1 fönster (ovanför röda dörren) bör återställas/bytas ut

FORSGRÄND 6, gavel mitt emot Hospitalsgatan 26

Foto 10

3tr. 1 fönster bör återställas/bytas ut

FORSGRÄND 6, entré

Foto 11

Foto 12, sektion 1

1 tr. 3 fönster ska återställas

Foto 13, *sektion 2*

1 tr. 1 fönster ska återställas

2 tr. 1 fönster ska återställas

3 tr. 1 fönster ska återställas

Foto 14, *sektion 3*

1 tr. 1 fönster (mittenpartiet på fasaden)

Foto 15, sektion 4, höger om mittpartiet

2 tr. 2 fönster ska återställas

Foto 16, sektion 4 forts

1 tr. 2 fönster att återställa

FORSGRÄND 10, gavel

Foto 17

Foto 18

1 tr. 4 fönster

2 tr. 4 fönster

3 tr. 2 fönster

FORS 11

Förteckning över aktuella fönster som bör bytas ut enligt rättelseföreläggande för fastighet Fors 11:

Forsgränd 2 (foto 1 & 2)

nedre plan : **7** fönster

Hospitalsgatan 26 (foto 3)

nedre plan: **6** fönster

Forsgränd 2, entré/gavel (foto 4 & 5)

1 tr: **3** fönster

Forsgränd 10 (foto 6)

sektion1: (foto 7)

1tr: **5** fönster

vind **4** fönster

sekt. 2: (foto 8)

1 tr. **5** fönster

vind **4** fönster

Hospitalsgatan 26, entré mot innergård (foto 9)

1 tr. **1** fönster

Forsgränd 6, gavel mitt emot Hospitalsgatan 26, (foto 10)

3 tr. **1** fönster

Forsgränd 6, entré (foto 11)

sekt. 1: (foto 12)

1 tr. **3** fönster

sekt. 2: (foto 13)

1tr. **1** fönster

2 tr. **1**fönster

3 tr. **1** fönster

sekt. 3: (foto 14)

1tr. **1** fönster

sekt. 4: höger om mittpartiet

2 tr. **2** fönster (foto 15)

sekt. 4, (syns från baksidan) 2 fönster (foto 16)

Forsgränd 10, gavel (foto 17, 18 & 19)

1 tr. 4 fönster

2 tr. 4 fönster

3 tr. 2 fönster

Byggsanktionsavgift

Fastighetsbeteckning	Fors 11
Bilaga nummer	
Byggnadsnämndens diarienummer	2021-0211

Ärendebeskrivning

Ärende	Påbörjat åtgärd innan tidpunkt i startbesked
Vad avser åtgärden?	Lovpliktiga åtgärder som avser byggnader
Vilken typ av åtgärd gäller ditt ärende?	Fasadändring
Vilken typ av byggnad eller byggnadsdel avser åtgärden?	Fönster eller dörr
Fanns beviljat bygglov innan åtgärden påbörjades?	Nej

Plan- och byggförordning (2011:338) 9 kap. 10 §

Byggsanktionsavgiften för att trots förbudet i 10 kap. 3 eller 3 a § plan- och bygglagen (2010:900) påbörja en sådan ändring av en byggnad som kräver lov enligt 9 kap. 2 § första stycket 3 c eller 8 § första stycket 4, 6, 7 eller 9 plan- och bygglagen, eller en del av en sådan ändring, och som avser en byggnads yttre utseende, innan byggnadsnämnden har gett ett startbesked som omfattar åtgärden eller delen av denna, eller innan den tidpunkt som byggnadsnämnden enligt 10 kap. 24 § 6 plan- och bygglagen i ett startbesked har angett att åtgärden får påbörjas är:

Om en åtgärd enligt första stycket avser ett fönster eller en dörr, är byggsanktionsavgiften 0,125 prisbasbelopp per fönster eller dörr som berörs.

Beräkning

Antal	57
Aktuellt prisbasbelopp (pbb)	52 500 kr (2023)
Beräkningsgrundande formel	$0,125 * pbb * \text{antal}$
Beräkning	$0,125 * 52500 * 57$

Beräknad sanktionsavgift	374 062 kr
---------------------------------	-------------------

MSN § Tillsyn av eventuell olovlig åtgärd flerbostadshus; [REDACTED]

Diarienummer: B 2020-000839

Den 19 september 2020 tog Bygglovenheten emot en anonym anmälan om att det har skett väsentlig ändring av brandskydd/ventilation, ev. bärande konstruktion samt VA i två lägenheter som bostadsrättsinnehavaren äger i aktuell fastighet. Brf [REDACTED] lät via förvaltaren Riksbyggen den 6 maj 2020 Markera Projektledning Nyköping AB utföra en besiktning av berörda lägenheter för att få ett tekniskt utlåtande (se bilaga).

I denna rapport påtalar man att ingrepp på konstruktionen bör tas upp med bygglovenheten så att alla krav enligt bygglagstiftningen uppfylls.

Fastigheten omfattas av detaljplan P 59-8.

Vi har varit på plats och konstaterat att [REDACTED] har utfört följande åtgärder:

- väsentlig ändring av brandskydd genom att slå ihop två brandceller till en,
- väsentlig ändring i ev. bärande konstruktion genom att öppna upp en vägg med 130 cm,
- väsentlig ändring av VA genom att i lägenhet 20 montera bort ett kök,
- sätta igen vattenledningar samt täcka för ventilation.

Bostadsrättsinnehavaren har angett att det finns intyg om säker vatteninstallation vilken vi också har tagit del av.

Bostadsrättsinnehavaren har inte svarat på den preliminära tjänsteskrivelsen.

Lagstöd

Det krävs en anmälan och startbesked vid en sådan ändring som väsentligen påverkar brandskyddet i byggnaden, enligt 6 kap. 5 § plan- och byggförordningen (2011:338), PBF, och kap. 3 § plan- och bygglagen (SFS 2010:900), PBL. Enligt samma paragraf krävs det också anmälan och startbesked för en ändring av en byggnad som väsentligt påverkar byggnadens planlösning eller bärande delar och väsentlig ändring av en anläggning för vatten, avlopp eller ventilation i en byggnad.

Nämnden ska pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd enligt PBL 11 kapitlet, så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i plan- och bygglagstiftningen (PBL 11:5).

Byggsanktionsavgift

Om någon bryter mot en bestämmelse i 8 -10 kap. plan- och bygglagen ska tillsynsmyndigheten ta ut en byggsanktionsavgift (PBL 11:51).

En byggsanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligen eller om den skett av oaktsamhet. Det är bara under vissa omständigheter en sanktionsavgift inte behöver tas ut: om det är oskäligt med hänsyn till (1) den avgiftsskyldigas sjukdom, (2) omständigheter som den avgiftsskyldiga inte har kunnat eller borde kunnat förutse eller påverka, eller (3) vad den avgiftsskyldige har gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa (PBL 11:53).

Byggsanktionsavgiften ska tas ut av den som var ägare till fastigheten när överträdelsen begicks, den som begick överträdelsen, eller den som har fått en fördel av överträdelsen (PBL 11:57). Om två eller fler är avgiftsskyldiga för samma överträdelse, är de solidariskt ansvariga för betalningen (PBL 11:60).

Byggsanktionsavgiftens belopp

Byggsanktionsavgiften fastställs med tillämpning av det prisbasbelopp som gäller för det år som beslutet om avgift fattas och får uppgå till högst 50 prisbasbelopp, 9 kap. 1 § plan- och byggförordningen (PBF) och 11 kap. 52 § PBL. Sanktionsavgiften för att utan anmälan och startbesked göra väsentlig ändring i brandskyddet är 0,25 prisbasbelopp. (PBF 9:13).

Sanktionsavgiften får i ett enskilt fall sättas ned om den inte står i rimlig proportion till den överträdelse som har begåtts. Avgiften får då sättas ned till hälften eller en fjärdedel (PBL 11:53a).

Motivering

Bostadsrättsinnehavaren [REDACTED] har gjort väsentlig ändring av brandskydd, ventilation, planlösning samt vatten och avlopp genom sammanslagning av två lägenheter. Framför allt bedömer Bygglovenheten att ändringen av förutsättningarna för brandskyddet är väsentlig i och med att två brandceller slagits ihop till en. Den sammanslagna lägenheten har en area på ca 88 m².

Ändringarna är utförda utan föranledande anmälan och startbesked.

[REDACTED] har vid Bygglovenhetens besök på plats i maj 2020 sagt att han inte visste att åtgärden var anmälningspliktig och att bostadsrättsföreningens styrelse gav sitt medgivande under den tid han själv satt som ordförande i denna.

Vidare säger han att det är väldigt lätt att återställa alla åtgärder om och när man så önskar.

[REDACTED] har lämnat in ett intyg från säker vatteninstallation daterat 2018-10-17. Bygglovenheten bedömer därför att preskription inte kan anses ha inträtt

vid tillfället för nämndens beslut (2023-01-31). Det finns därför skäl att ta ut en byggsanktionsavgift.

En byggsanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen skett av oaktsamhet eller utan avsikt, exempelvis om den som begått överträdelsen inte haft kännedom om att åtgärden var bygglovspliktig. Det är bara i särskilda fall som en byggsanktionsavgift inte behöver tas ut och där den kan sättas ner, dessa regleras av 11 kap. 53-56 §§ plan- och bygglagen (PBL).

Enligt 11 kap. 53 a § PBL får avgiften sättas ned till hälften eller en fjärdedel om avgiften inte står i rimlig proportion till överträdelsen. I lagstycket avses tillfällen som när nämnden gett ett felaktigt besked gällande om bygglov krävs eller inte, eller att nämnden inte handlagt ett ärende inom rimlig tid. Så har inte skett i det här fallet.

Bygglovenheten bedömer att [redacted] inte vidtagit några sådana åtgärder som medför att det finns skäl att sätta ned avgiften.

Bygglovenheten bedömer att samtliga ingrepp får anses vara en del av en och samma åtgärd eftersom de skett med syftet att göra om två lägenheter till en.

Vidare bedömer vi att ändringen av förutsättningarna för brandskyddet är den mest allvarliga och att sanktionsavgiften därför ska beräknas på denna.

Byggsanktionsavgiften för att utan startbesked påbörja en väsentlig ändring av brandskyddet är 0,25 prisbasbelopp med ett tillägg av 0,0025 prisbasbelopp per kvadratmeter av berörd byggnadsarea för en sådan ändring som väsentligt påverkar brandskyddet (PBF 9:13), med tillämpning av 2023 års prisbasbelopp (52 500 kr) och den sammanslagna arean på 88 m². Bygglovenheten bedömer att lägenheternas sammantagna area får anses motsvara berörd byggnadsarea.
 $0,25 \times 52\,500 \text{ kr} + 0,0025 \times 52\,500 \text{ kr} \times 88 \text{ m}^2 = \mathbf{24\,675 \text{ kronor.}}$

Bostadsrättsinnehavaren har inte inkommit med några synpunkter efter den preliminära tjänsteskrivelsen.

Barnrättsprövning

Nej

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) att** med stöd av 11 kap. 51 § plan- och bygglagen och 6 kap.13 § plan- och byggförordningen påföra [redacted] att betala en byggsanktionsavgift på 24 675 kronor, samt

2) att med stöd av 6 kap. 5 § plan- och byggförordningen uppmana [REDACTED] att senast två månader från det att beslutet får laga kraft lämna in en anmälan för aktuella åtgärder.

Handlingar som hör till beslutet

Skrivelse från brf [REDACTED] 2020-10-13

Rapport (utredning), 2020-10-13

Skrivelse, 2020-10-13

Intyg säker vatteninstallation, 2020-10-13

Protokoll från platsbesök, 2021-05-27

Fotografier från platsbesök (3 st), 2021-05-27

Beslut till:

Beslutet och tillhörande handlingar delges fastighetens ägare och de ansvariga (förenklad delgivning):

[REDACTED]

Bostadsrättsföreningen [REDACTED] Nr 1, Box 1035, 611 29 NYKÖPING

Information

En byggsanktionsavgift ska inte tas ut om rättelse sker innan frågan om sanktion eller ingripande har tagits upp vid ett av Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens sammanträden (PBL 11:54). I det här fallet kan rättelse ske genom att lägenheterna återställs. Det är inte att betrakta som rättelse att lämna in en anmälan i efterhand.

Byggsanktionsavgiften ska betalas inom två månader efter det att den avgiftsskyldige har blivit delgiven beslutet, om Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden inte beslutar annat (PBL 11:61). Avgiften kan tas ut även om beslutet överklagats.

Om beslutet om byggsanktionsavgift upphävs, ska Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden återbetala avgiften jämte ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) för tiden från den dag avgiften betalades till och med den dag återbetalningen sker (PBL 11:63).

Meddela oss om du anser att betalningen bör delas upp i flera delar eller om du behöver mer än två månader för att betala avgiften.

Kontakt

Om du har några frågor om beslutet är du välkommen att kontakta Kundservice.

E-post: bygglov@nykoping.se

Telefon: 0155-24 80 80

Bilaga

Hur man överklagar

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Tillsyn av eventuell olovlig åtgärd flerbostadshus;

[REDACTED]

Fastighetsägare

Bostadsrättsföreningen [REDACTED] Nr 1, Box 1035, 611 29 NYKÖPING

Ansvarig för överträdelsen

[REDACTED]

Beskrivning

Den 19 september 2020 tog Bygglovenheten emot en anonym anmälan om att det har skett väsentlig ändring av brandskydd/ventilation, ev. bärande konstruktion samt VA i två lägenheter som bostadsrättsinnehavaren äger i aktuell fastighet. Brf [REDACTED] lät via förvaltaren Riksbyggen den 6 maj 2020 Markera Projektledning Nyköping AB utföra en besiktning av berörda lägenheter för att få ett tekniskt utlåtande (se bilaga).

I denna rapport påtalar man att ingrepp på konstruktionen bör tas upp med bygglovenheten så att alla krav enligt bygglagstiftningen uppfylls.

Fastigheten omfattas av detaljplan P 59-8.

Vi har varit på plats och konstaterat att [REDACTED] har utfört följande åtgärder:

- väsentlig ändring av brandskydd genom att slå ihop två brandceller till en,
- väsentlig ändring i ev. bärande konstruktion genom att öppna upp en vägg med 130 cm,
- väsentlig ändring av VA genom att i lägenhet 20 montera bort ett kök,
- sätta igen vattenledningar samt täcka för ventilation.

Bostadsrättsinnehavaren har angett att det finns intyg om säker vatteninstallation vilken vi också har tagit del av.

Bostadsrättsinnehavaren har inte svarat på den preliminära tjänsteskrivelsen.

Lagstöd

Det krävs en anmälan och startbesked vid en sådan ändring som väsentligen påverkar brandskyddet i byggnaden, enligt 6 kap. 5 § plan- och byggförordningen (2011:338), PBF,

och kap. 3 § plan- och bygglagen (SFS 2010:900), PBL. Enligt samma paragraf krävs det också anmälan och startbesked för en ändring av en byggnad som väsentligt påverkar byggnadens planlösning eller bärande delar och väsentlig ändring av en anläggning för vatten, avlopp eller ventilation i en byggnad.

Nämnden ska pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd enligt PBL 11 kapitlet, så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i plan- och bygglagstiftningen (PBL 11:5).

Byggsanktionsavgift

Om någon bryter mot en bestämmelse i 8 -10 kap. plan- och bygglagen ska tillsynsmyndigheten ta ut en byggsanktionsavgift (PBL 11:51).

En byggsanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligen eller om den skett av oaktsamhet. Det är bara under vissa omständigheter en sanktionsavgift inte behöver tas ut: om det är oskäligt med hänsyn till (1) den avgiftsskyldigas sjukdom, (2) omständigheter som den avgiftsskyldiga inte har kunnat eller borde kunnat förutse eller påverka, eller (3) vad den avgiftsskyldige har gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa (PBL 11:53).

Byggsanktionsavgiften ska tas ut av den som var ägare till fastigheten när överträdelsen begicks, den som begick överträdelsen, eller den som har fått en fördel av överträdelsen (PBL 11:57). Om två eller fler är avgiftsskyldiga för samma överträdelse, är de solidariskt ansvariga för betalningen (PBL 11:60).

Byggsanktionsavgiftens belopp

Byggsanktionsavgiften fastställs med tillämpning av det prisbasbelopp som gäller för det år som beslutet om avgift fattas och får uppgå till högst 50 prisbasbelopp, 9 kap. 1 § plan- och byggförordningen (PBF) och 11 kap. 52 § PBL. Sanktionsavgiften för att utan anmälan och startbesked göra väsentlig ändring i brandskyddet är 0,25 prisbasbelopp. (PBF 9:13).

Sanktionsavgiften får i ett enskilt fall sättas ned om den inte står i rimlig proportion till den överträdelse som har begåtts. Avgiften får då sättas ned till hälften eller en fjärdedel (PBL 11:53a).

Motivering

Bostadsrättsinnehavaren [REDACTED] har gjort väsentlig ändring av brandskydd, ventilation, planlösning samt vatten och avlopp genom sammanslagning av två lägenheter. Framför allt bedömer Bygglovenheten att ändringen av förutsättningarna för brandskyddet är väsentlig i och med att två brandceller slagits ihop till en. Den sammanslagna lägenheten har en area på ca 88 m².

Ändringarna är utförda utan föranledande anmälan och startbesked.

■ har vid Bygglövenhetens besök på plats i maj 2020 sagt att han inte visste att åtgärden var anmälningspliktig och att bostadsrättsföreningens styrelse gav sitt medgivande under den tid han själv satt som ordförande i denna.

Vidare säger han att det är väldigt lätt att återställa alla åtgärder om och när man så önskar.

T■ har lämnat in ett intyg från säker vatteninstallation daterat 2018-10-17. Bygglövenheten bedömer därför att preskription inte kan anses ha inträtt vid tillfället för nämndens beslut (2023-01-31). Det finns därför skäl att ta ut en byggsanktionsavgift.

En byggsanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen skett av oaktsamhet eller utan avsikt, exempelvis om den som begått överträdelsen inte haft kännedom om att åtgärden var bygglovspliktig. Det är bara i särskilda fall som en byggsanktionsavgift inte behöver tas ut och där den kan sättas ner, dessa regleras av 11 kap. 53-56 §§ plan- och bygglagen (PBL).

Enligt 11 kap. 53 a § PBL får avgiften sättas ned till hälften eller en fjärdedel om avgiften inte står i rimlig proportion till överträdelsen. I lagstycket avses tillfällena som när nämnden gett ett felaktigt besked gällande om bygglov krävs eller inte, eller att nämnden inte handlagt ett ärende inom rimlig tid. Så har inte skett i det här fallet.

Bygglövenheten bedömer att ■ inte vidtagit några sådana åtgärder som medför att det finns skäl att sätta ned avgiften.

Bygglövenheten bedömer att samtliga ingrepp får anses vara en del av en och samma åtgärd eftersom de skett med syftet att göra om två lägenheter till en.

Vidare bedömer vi att ändringen av förutsättningarna för brandskyddet är den mest allvarliga och att sanktionsavgiften därför ska beräknas på denna.

Byggsanktionsavgiften för att utan startbesked påbörja en väsentlig ändring av brandskyddet är 0,25 prisbasbelopp med ett tillägg av 0,0025 prisbasbelopp per kvadratmeter av berörd byggnadsarea för en sådan ändring som väsentligt påverkar brandskyddet (PBF 9:13), med tillämpning av 2023 års prisbasbelopp (52 500 kr) och den sammanslagna arean på 88 m². Bygglövenheten bedömer att lägenheternas sammantagna area får anses motsvara berörd byggnadsarea.
 $0,25 \times 52\,500 \text{ kr} + 0,0025 \times 52\,500 \text{ kr} \times 88 \text{ m}^2 = \mathbf{24\,675 \text{ kronor}}$.

Bostadsrättsinnehavaren har inte inkommit med några synpunkter efter den preliminära tjänsteskrivelsen.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden föreslås besluta

- 1) **att** med stöd av 11 kap. 51 § plan- och bygglagen och 6 kap.13 § plan- och byggförordningen påföra ■ att betala en byggsanktionsavgift på **24 675 kronor**.

- 2) **att** med stöd av 6 kap. 5 § plan- och byggförordningen uppmana [REDACTED] att **senast två månader från det att beslutet får laga kraft** lämna in en anmälan för aktuella åtgärder.

Kjell Hagberg
Bygglovschef

Pierette Theochari
Tillsynshandläggare

Handlingar som hör till beslutet

Skrivelse från brf [REDACTED] 2020-10-13

Rapport (utredning), 2020-10-13

Skrivelse, 2020-10-13

Intyg säker vatteninstallation, 2020-10-13

Protokoll från platsbesök, 2021-05-27

Fotografier från platsbesök (3 st), 2021-05-27

Beslut till:

Beslutet och tillhörande handlingar delges fastighetens ägare och de ansvariga (förenklad delgivning):

[REDACTED]

Bostadsrättsföreningen [REDACTED] Nr 1, Box 1035, 611 29 NYKÖPING

Information

En byggsanktionsavgift ska inte tas ut om rättelse sker innan frågan om sanktion eller ingripande har tagits upp vid ett av Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens sammanträden (PBL 11:54). I det här fallet kan rättelse ske genom att lägenheterna återställs. Det är inte att betrakta som rättelse att lämna in en anmälan i efterhand.

Byggsanktionsavgiften ska betalas inom två månader efter det att den avgiftsskyldige har blivit delgiven beslutet, om Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden inte beslutar annat (PBL 11:61). Avgiften kan tas ut även om beslutet överklagats.

Om beslutet om byggsanktionsavgift upphävs, ska Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden återbetala avgiften jämte ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) för tiden från den dag avgiften betalades till och med den dag återbetalningen sker (PBL 11:63).

Meddela oss om du anser att betalningen bör delas upp i flera delar eller om du behöver mer än två månader för att betala avgiften.

Kontakt

Om du har några frågor om beslutet är du välkommen att kontakta Kundservice.

E-post: bygglov@nykoping.se

Telefon: 0155-24 80 80

Bilaga

Hur man överklagar

Brf [REDACTED]

Nyköping 2020-10-11

Till

Nyköpings kommun
Samhällsbyggnad
Bygglövenheten
611 83 NYKÖPING

Gällande ärendenummer Dnr B 2020-000839

Översänder härmed efterfrågat underlag enligt samtal med er tillsynshandläggare Sara Ekinge den 9 oktober.

Ber om återkoppling till undertecknad för fortsatt hantering av ärendet.

Med vänliga hälsningar

För
Bostadsrättsföreningen [REDACTED] nr 1

[REDACTED]
sekreterare

tfn [REDACTED]

e-post [REDACTED]@gmail.com

Fastighet: [REDACTED]

Brf [REDACTED]

Gällande ombyggnation lgh 19 och 20 – Ärende Dnr B 2020-000839

Händelseförlopp i tidsmässig kronologisk ordning:

- 1994** [REDACTED] beviljas inträde i föreningen i samband med köp av lgh 19 (2 rok).
- 2015** [REDACTED] (då ordförande i brf styrelse) köper lgh 20 (1 rok).
- 2019**
- 05 nov**
Under hösten framkommer mer och mer om vad som gjorts i samband med renovering av lgh 19 och 20. På styrelsemötet 5/11 redogör [REDACTED] (då ordf.) vad han gjort. Det har tagits upp en öppning mellan lägenheterna, köket i lgh 20 har monterats bort, vattenledningar pluggats igen samt ventilation borttagen. Beslut tas att kopior på all dokumentation samt ansökan om ombyggnation och godkännande från dåvarande styrelse lämnas till vice ordförande senast 30 november.
- 30 nov**
Inga kopior på någonting kommer från [REDACTED]
- 2020**
- Då den efterfrågade dokumentationen uteblivit beslutar styrelsen under vintern att en besiktning av ombyggnationen skall göras för att få kännedom om av vad som är gjort och för att kunna gå vidare med en egen utredning. Kontakt tas med föreningens förvaltare på Riksbyggen för att få hjälp med detta.
- 27 mar**
Besiktning av ombyggnationen görs av Markera/[REDACTED] Närvarar gör två representanter från styrelsen samt en från Riksbyggen.
- 06 maj**
Besiktningsrapport upprättad av [REDACTED] Markera, med redogörelse av flera åtgärder som behöver göras, kommer styrelsen tillhanda (bilaga 1).
- 03 jun**
E-post skickas till [REDACTED] (samt utskriven kopia i brevlåda) på besiktningsrapporten samt information om att styrelsen förväntar sig skriftlig redovisning av de åtgärder som behöver göras enligt rapporten, senast 31 augusti.
- 31 aug**
Ingen dokumentation/kopior kommer från [REDACTED], ej heller någon förklaring.
- 01 sep**
Påminnelse skickas med e-post till [REDACTED] (samt utskriven kopia i brevlåda) om att lämna in tidigare efterfrågat underlag till styrelsen senast den 7 september.

Markera Projektledning AB
Västra Kvarngatan 62
611 32 Nyköping
www.markera.se
Orgnr:559145-1652

Utredning
Brf. [REDACTED] Nyköping

Upprättad av [REDACTED]
2020-05-06, Nyköping

Innehållsförteckning

- Inledning, sida 3
- Bakgrund, sida 3
- Konstruktion, sida 3
- Syn och dokumentation, sida 4-6
- Sammanfattning, sida 6
- Slutkommentar, sida 6-7

Inledning

Brf. [REDACTED] har 36 lägenheter på Öster i Nyköping. Bostadsföreningen består av 2 stycken huskroppar med 3 våningar som är placerade mot varandra vid [REDACTED]. Se bild nedan.

De två huskropparna uppfördes och färdigställdes 1946.

Bakgrund

Brf [REDACTED] kontaktade Riksbyggen som förvaltar bostadsrättsföreningen för att styrelsen hade fått kännedom att en bostadsrättsinnehavare hade slagit ihop två lägenheter till en lägenhet.

Riksbyggen kontaktade Markera Projektledning Nyköping AB för att få ett tekniskt utlåtande av status på dessa lägenheter.

Markera Projektledning Nyköping AB gjorde platsbesök 2020-03-27. I den/de aktuella lägenheten på [REDACTED] på plan 1 i lägenheter 19 och 20.

Närvarande vid syn och dokumentation var [REDACTED] representant från styrelsen i bostadsrättsföreningen, [REDACTED] repr styrelsen samt [REDACTED] Riksbyggen. [REDACTED] lägenhetsinnehavare och [REDACTED] från Markera Projektledning Nyköping AB.

Konstruktion

Husens konstruktion består av:

- Ytterväggar av 25cm lättbetong
- Fasader putsade med kalkbruk
- Lägenhetsskiljandeväggar av 1 stens tegel.
- Mellanväggar av lättbetongplattor.

Bild visar demonterad lägenhetsskiljandevägg. Radiator bortmonterad.

Bild visar igensatt entrédörr till lägenhet 20

Bild visar det demonterade köket och rörstammen som är pluggad

Gamla rörstammen
bakom staplade
kartonger osv.

Sammanfattning

- Ingrepp i lägenhetsskiljande vägg.
- Igensättning av entrédörr
- Pluggning av befintlig rörstam
- Demontering av kök
- Demontering av radiator

Slutkommentar

Ingrepp i lägenhetsskiljandevägg

Enligt lägenhetsinnehavaren har ingen beräkning för konstruktionen gjorts. Inget bygglov har sökts eller bygganmälan är inskickad till bygglovsenheten i Nyköpings kommun.

Då det är en lägenhetsskiljandevägg och är ett ingrepp på konstruktionen skall en kontakt tas med bygglovsenheten i Nyköpings kommun så att samtliga krav osv uppfylls.

Igensättning av entrédörr

Konstruktionen som är utförd ser jag ingen risk med. Där i mot skall kontakt med bygglovsenheten tas med anledning av

säkerhetsställande av brandutrymningsvägar uppfylls enl de brandkrav som krävs.

Pluggning av befintlig rörstam

Pluggning av rörstam skall godkännas och intygas av auktoriserad VVS entreprenör/firma så att utförandet är korrekt och uppfyller de krav som ställs på VVS arbeten.

Demontering av kök

Demontering av det gamla köket är inga problem i sig. Där i mot skall arbeten godkännas och intygas av auktoriserad entreprenör/firma så att utförandet är korrekt och uppfyller de krav som ställs på EL arbeten.

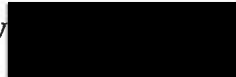
Demontering av radiator

Pluggning av rörstam skall godkännas och intygas av auktoriserad VVS entreprenör/firma så att utförandet är korrekt och uppfyller de krav som ställs på VVS arbeten.

Nyköping

2020-05-06

Rapport upprättad av

Angående ombyggnation av lägenhet 19 och 20.

Demonteringen av el i gamla köket är utfört av innehavaren [REDACTED]. Jag arbetar som installations och service elektriker, med över 30 års erfarenhet. Och har av den anledningen demonterat den gamla elen själv, och därmed är arbetet utfört professionellt.

Beträffande anmälan till kommunens bygglovsenhet, som jag varit i kontakt med så krävs inget byggnadslov för ombyggnationen av lägenheterna. Har lämnat in underlag och ritning till kommunen och väntar på intyg angående detta, som jag återkommer med.

Bifogar intyg för säker vatteninstallation.

/ M.v.h [REDACTED] Nyköping 27/8 2020.

INTYG OM Säker Vatteninstallation

Denna VVS-installation är utförd enligt
branschregler Säker Vatteninstallation.

Beställare

OBJEKT:

[REDACTED]

KUND:

[REDACTED]

KONTAKTPERSON:

ADRESS:

[REDACTED]

ORT:

Nyköping

Arbetet omfattar

Demontering vatten matning till gamla köket.

Ändring av kopplingsledning från stam till radiator i hall.

Radiator omlacerad pga upptagning av vägg.

Avvikelse

Ja (fyll i nedan): Nej, inga avvikelser.

AVVIKELSER FRÅN KRAVEN I BRANSCHREGLER SÄKER VATTENINSTALLATION PÅ GRUND AV:

Intyg

Denna VVS-installation är utförd enligt branschregler Säker Vatteninstallation. För information om branschregler, se säkervatten.se.

ORT:

Nyköping

NAMNTECKNING:

DATUM:

2018-10-17

BRANSCHLEGITIMATIONSNR:

BB-1905-143335

NAMNFÖRTYDLIGANDE:

[REDACTED]

Rörmontage i Katrineholm AB
Företagsvägen 28
611 45 Nyköping

Org.nr: 556737-4078
Tel: 070-543 91 17
E-post: johan@rormontage.eu
www.rormontage.eu

Auktoriserat
VVS-företag

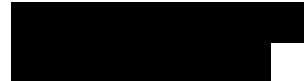

Protokoll

2021-11-04

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Dnr B 2020-000839

Box 1035
611 29 Nyköping

Protokoll arbetsplatsbesök

Ärendet avser: Tillsyn av eventuell olovlig åtgärd flerbostadshus
Fastighet:
 Tillsynshandläggare
0155-24 82 50
bygglov@nykoping.se

Besöksdatum 2021-05-27

Deltagare Pierette Theochari - tillsynshandläggare
Markus Engman - byggnadsinspektör
 – lägenhetsinnehavare

Postadress	Besöksadress	Tfn 0155-24 82 50	Org nr 212000-2940
Nyköpings kommun	Stadshuset	E-post bygglov@nykoping.se	Bg 619-0342
Samhällsbyggnad	Stora torget		kommun@nykoping.se
Bygglovenheten	Nyköping		www.nykoping.se

611 83 NYKÖPING

Vid besöket

Den 27 maj 2021 genomförde Bygglovenheten ett platsbesök på fastighet [REDACTED]

Anledningen för besöket är en tillsynsanhälan med anledning av att lägenhetsinnehavaren har slagit samman två lägenheter (nr.19 och nr. 20) till en lägenhet.

I anmälan som inkommit till bygglovenheten har det eventuellt gjorts ändringar av ventilation och VA samt i bärande konstruktion.

Vid besöket noterade bygglovenheten följande:

- Ytterdörr

Man har satt igen den ena av de två ytterdörrarna med gips-skiva på insidan som är lätt att ta ner och återställa igen då ytterdörren är intakt. Endast en utrymningsväg finns nu. (Se foto.)

- V ägg

Väggen som har öppnats upp i hallen mellan de båda lägenheterna och förbinder nu dessa har en öppning på 130 cm och ser ut som en bärande vägg. (Se foto.) På denna vägg satt även en radiator som monterades ner och rörstammen pluggades igen. Det finns intyg VVS-intyg från auktoriserad konsult.

- Kök

Köket i den ena lägenheten har demonterats och en vägg har monterats där det gamla köket var placerat. Rörstammen till köket är igenpluggat. Pluggningen har utförts av auktoriserad VVS-konsult och intyg finns.

Postadress

Nyköpings kommun

Samhällsbyggnad

Bygglovenheten

611 83 NYKÖPING

Besöksadress

Stadshuset

Stora torget

Nyköping

Tfn 0155-24 82 50

E-post bygglov@nykoping.se

Org nr 212000-2940

Bg 619-0342

kommun@nykoping.se

www.nykoping.se

Elarbeten för demontering av köket har utförts av lägenhetsinnehavaren som enligt egen utsago är elektriker.

Vidare berättar [REDACTED] att det är mycket lätt att återställa ingreppen i lägenheterna avseende kök, el samt ytterdörr om och när så önskas.

Vi informerar att vi måste titta närmare på ritningar, intyg mm innan vi på bygglovenheten kan ta ställning för vidare hantering av ärendet.

Med vänlig hälsning:

Pierette Theochari
Tillsynshandläggare

Kopia på protokoll skickas till:

Fastighetsägare

Lägenhetsinnehavare

Postadress

Nyköpings kommun

Samhällsbyggnad

Bygglovenheten

611 83 NYKÖPING

Besöksadress

Stadshuset

Stora torget

Nyköping

Tfn 0155-24 82 50

E-post bygglov@nykoping.se

Org nr 212000-2940

Bg 619-0342

kommun@nykoping.se

www.nykoping.se

Postadress

Nyköpings kommun

Samhällsbyggnad

Bygglovenheten

611 83 NYKÖPING

Besöksadress

Stadshuset

Stora torget

Nyköping

Tfn 0155-24 82 50

E-post bygglov@nykoping.se

Org nr 212000-2940

Bg 619-0342

kommun@nykoping.se

www.nykoping.se

MSN § Behovsutredning för tillsyn enligt miljöbalken 2023-2025

Diarienummer: MSN23/15

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden är tillsammans med Jävsnämnden tillsynsmyndighet för miljöbalken i Nyköpings kommun. Enligt Miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ska det hos en tillsynsmyndighet finnas en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Behovsutredningen ska avse en tid om tre år och utredningen ska ses över vid behov och minst en gång varje år.

Sveriges kommuner och regioner har gett ut "*Kommunala behovsutredning, en skrift om tillsynsbehov för miljötillsyn och livsmedelskontroll*".

Behovsutredning bygger på den modell som SKR tagit fram.

Enligt Behovsutredningen bedöms att behovet av tillsyn kommer att öka under den kommande treårsperioden. I första hand händelsestyrd tillsyn i samband med större exploateringsprojekt och verksamheter med anknytning till byggandet av snabbjärnvägen Ostlänken.

Barnrättsprövning

Nej

Lagstöd

Miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13)

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

1) att anta *Behovsutredning för tillsyn enligt miljöbalken 2023-2025*.

Beslutet skickas till:

Akten

Enheten för politisk beredning och samordning

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Behovsutredning för tillsyn enligt miljöbalken 2023-2025

Sammanfattning

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden är tillsammans med Jävsnämnden tillsynsmyndighet för miljöbalken i Nyköpings kommun. Enligt Miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ska det hos en tillsynsmyndighet finnas en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Behovsutredningen ska avse en tid om tre år och utredningen ska ses över vid behov och minst en gång varje år.

Sveriges kommuner och regioner har gett ut "*Kommunala behovsutredning, en skrift om tillsynsbehov för miljötillsyn och livsmedelskontroll*". Behovsutredning bygger på den modell som SKR tagit fram.

Enligt Behovsutredningen bedöms att behovet av tillsyn kommer att öka under den kommande treårsperioden. I första hand händelsestyrd tillsyn i samband med större exploateringsprojekt och verksamheter med anknytning till byggandet av snabbjärnvägen Ostlänken.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Lagstöd

Miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13)

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

att anta Behovsutredning för tillsyn enligt miljöbalken 2023-2025

Per Berggren
Miljöchef

Beslut till:

Akten

Kontoret för politisk beredning och stöd

Bilaga

Behovsutredning för tillsyn enligt miljöbalken 2023-2025

Behovsutredning för tillsyn enligt miljöbalken 2023-2025

INNEHÅLL

BEHOVSUTREDNING FÖR TILLSYN ENLIGT MILJÖBALKEN 2023–2025..... I

Inledning	1
Mål för verksamheten	1
Fokusområden och effektmål för nationella strategin för miljöbalkstillsynen 2022-2024	2
Tillsyn	6
Styrd tillsyn	7
Miljöskyddsverksamheter	7
Tillsynsfrekvens styrd tillsyn miljöskyddsverksamhet	9
Hälsoskyddsverksamheter	10
Tillsynsfrekvens styrd tillsyn hälsoskyddsverksamheter	11
Behovsprioriterad tillsyn	11
Tillsyn förorenade områden	12
Tillsyn enskilda avlopp	12
Ledningsnätet till Brandholmens reningsverk	13
Nationella tillsynsprojekt	13
Småbåtshamnar	13
Fordonstvättar	14
Drivmedelsförsäljare	14
Reningsverk mindre	14
Livsmedel och foder	14
Lantbruk med 30-100 djurenheter	15
Jordbruk spannmålsodling >100 hektar	15
Vårdboenden	15
Idrottslokaler	15
Tandläkarmottagningar	15
Fordonsverkstäder	16
Textiltvätt	16
I kommunen finns en textiltvätt med utsläpp till det kommunala spillvattennätet och reningsverket. Tillsyn gäller bland annat kemikaliehantering, provtagning av tvättvatten, energiförbrukning och transporter. Verksamheten bedöms behöva tillsyn regelbundet.	16
Tillsyn av kemikalier	16

Golfbanor	17
Konstgräsplaner	17
Lantbruk med färre än 30 djurenheter	18
Fastigheter med skrot och avfall.....	18
Enskilt dricksvatten	18
Hälsoskyddslokaler	18
Fastighetsägarnas egenkontroll	19
Radon i flerfamiljshus	19
Frisörsalonger	19
Kosmetiska produkter	20
Dagvatten	20
Kommunala naturreservat	20
Sprängämnesprekursorer	20
Tillsyn hantering av jordmassor i exploateringsprojekt	21
Rökfria miljöer	21
Vattenskyddsområden	21
Strandskydd	21
Krogbuller och evenemang	22
Animaliska biprodukter	22
Hästgårdar	22
Prioritering tillsynsbehov	23
Tillsynsfrekvens behovsprioriterad tillsyn.....	23
Händelsestyrd tillsyn	25
Ostlänken.....	25
Företrade områden	25
Köldmedierapporter	26
Miljöskyddsärenden	26
Hälsoskyddsärenden	26
Avloppsärenden	26
Olyckor	26
Minireningsverk.....	27
Resursbehov händelsestyrd tillsyn.....	27
Skattefinansierad tillsyn	27
Sanktionsavgifter och åtalsanmälningar	27
Fosforfällor	28
Obefogade klagomål	28
Planer och projekt	28
Avfallsdispenser	28
Service och vägledning	29
Resursbehov skattefinansierad tillsyn	29
Totalt resursbehov tillsyn miljöbalken 2023-2025	29

Inledning

Enligt miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ska det hos den operativa tillsynsmyndigheten finnas en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Utredningen ska avse en treårsperiod och den ska ses över vid behov dock minst en gång per år. Ett register ska också föras över de verksamheter som behöver återkommande tillsyn. Baserat på utredningen och registret ska tillsynsmyndigheten inför varje verksamhetsår göra en samlad tillsynsplan. Den operativa tillsynsmyndigheten ska bedriva tillsynsarbetet effektivt och utveckla personalens kompetens i tillsynsfrågor.

Miljöenheten utför tillsyn på uppdrag av både Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och Jävsnämnden.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har gett ut Kommunala behovsutredningar, en skrift om tillsynsbehov för miljötillsyn och livsmedelskontroll. Skriften syftar till att beskriva hur en behovsutredning kan genomföras och vilka bedömningar kommunen behöver göra. Denna behovsutredning bygger på den modell som SKR tagit fram.

Mål för verksamheten

Miljöbalkens bestämmelser syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar att förvalta naturen väl.

Sverige har även ett miljömålssystem som består av ett generationsmål, 16 miljökvalitetsmål samt ett antal etappmål. Generationsmålet är ett övergripande mål som inriktar den svenska miljöpolitiken och är vägledande för miljöarbetet på alla nivåer i samhället. De 16 miljökvalitetsmålen beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till.

Agenda 2030 är en utvecklingsagenda som består av 17 mål med sammanlagt 169 delmål. De globala målen är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling, den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga. Nyköpings kommun jobbar utifrån perspektiven i det dagliga arbetet.

Kommunfullmäktige i Nyköping har beslutat om fyra hållbarhetsprogram.

- *Program för ekologisk hållbarhet*
- *Program för effektiv organisation*
- *Program för ekonomisk hållbarhet*
- *Program för social hållbarhet*

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och Jävsnämnden arbetar för måluppfyllelse inom alla miljö kvalitetsmål men har prioriterat områdena ingen övergödning, giftfri miljö och god bebyggd miljö. Prioriterade för tillsyn är känsliga grupper som barn, sjuka och äldre.

Fokusområden och effektmål för nationella strategin för miljöbalkstillsynen 2022-2024

Fokusområde	Effektmål	Tidsplan, precisering
1 Masshantering	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Masshantering sker på ett resurseffektivt sätt och minimerar risken för diffus spridning av gifter i samhället</i> 	Tillsynskampanj 2023-2024
2 Illegal avfallshantering	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Tillsynsmyndigheternas förmåga att upptäcka illegal avfallshantering ökar</i> • <i>Tillsynsinsatser för att förbygga och upptäcka brott inom avfallshantering sker koordinerat genom regional miljöbrottsamverkan</i> • <i>Minskning av antalet otillåtna avfallstransporter, både nationella och gränsöverskridande</i> • <i>Verksamhetsutövarna har ökad kunskap om lagstiftningen och hanterar avfall på rätt sätt</i> 	Tillsynskampanj 2023-2024
3 Återvinning av avfall så att det upphör att vara avfall	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Det är tydligt för den som hanterar, köper och säljer återvunnet material när avfall upphör att vara avfall och i stället klassas som en produkt. Det är avgörande för vilken lagstiftning som ska tillämpas.</i> • <i>Verksamhetsutövaren ska känna till och uppfylla anteckningsskyldighet om avfall som upphör att vara avfall.</i> 	Tillsyn anteckningsskyldigheten. Oklar tidsplan
4 Tillsyn av prioriterade förorenade områden med riskklass 1 och 2	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Tillsynsmyndigheterna har tillräcklig förmåga och kunskap att kunna bedriva tillsyn av prioriterade förorenade områden.</i> • <i>Samtliga tillsynsmyndigheter bedriver aktivt tillsyn utifrån en fastställd handlingsplan eller motsvarande styrdokument.</i> 	Kommunala handlingsplaner klara 2025
5 Anmälan om avhjälpandeåtgärd med anledning av en föroreningskada	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Tillsyn vid avhjälpande av förorenade områden utvecklas så att dessa ärenden handläggs, rättssäkert, mer effektivt och med miljömässigt motiverade krav.</i> 	Kunskapsuppbyggnad
6 Invasiva främmande arter	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Tillsynsvägledning som möter tillsynsmyndigheternas behov finns på plats.</i> 	Ej kommunal tillsyn

	<ul style="list-style-type: none"> • Ökad kunskap om risker för spridning av invasiva främmande arter hos verksamhetsutövare. • Riskbaserad och planerad tillsyn, utifrån arten och platsen, genomförs på ett systematiskt sätt i prioriterade geografiska områden. • Förekomst av vattenlevande IAS-arter i handeln har minskat. 	
7 Påverkan på naturvärden i jordbrukslandskapet	<ul style="list-style-type: none"> • Planerad riskbaserad tillsyn bedrivs i alla län. • Minskad förlust av livsmiljöer och arters spridningsvägar genom tillsynsåtgärder. • Ökad kunskap hos tillsynsmyndigheterna om hur olika regelverk som rör jordbrukslandskapets biotoper och strukturer kan samverka för att minska förlust av biologisk mångfald. 	Ej kommunal tillsyn
8 Påverkan på naturvärden i grunda havsvikar	<ul style="list-style-type: none"> • Planerad riskbaserad tillsyn bedrivs längs hela kusten i grunda exponeringsskyddade havsvikar. • Minskad förlust av livsmiljöer i grunda exponeringsskyddade havsvikar genom tillsynsåtgärder. • Effektivare tillsyn genom ökad samordning mellan olika tillsynsuppdrag. • Effektivare tillsyn genom ökad vägledning. 	Strandskyddstillsyn. Minst 50% planerad tillsyn 2022-2024
9 Fordonstvättar och fordonsverkstäder	<ul style="list-style-type: none"> • En ökad kunskapsnivå hos verksamhetsutövare och effektivare tillsyn ger en förbättrad egenkontroll med ett stärkt miljöskydd i förlängningen 	Tillsynskampanj 2023-2024
10 Uppdaterade miljöbalkstillstånd	<ul style="list-style-type: none"> • Tillsynsmyndigheterna har kännedom om gällande miljöbalkstillstånd och ökad kompetens om hantering av föråldrade miljöbalkstillstånd så att tillstånd till miljöfarlig verksamhet avspeglar bästa möjliga teknik och det skydd för människors hälsa och miljön som behövs. 	Kartläggning och bedömning av tillstånd 2022-2024
11 Kvalitetssäkrad kontroll - utsläpp till vatten	<ul style="list-style-type: none"> • Ökad kunskap om och förbättrad kvalitet på provtagning och flödesmätning vid avloppsreningsverk. En god egenkontroll och tydliga kontrollprogram medför ökad lagefterlevnad. 	Bedömning av egenkontroll senast 2024
12 Dagvatten	<ul style="list-style-type: none"> • Att genom tillsyn på dagvatten höja kunskapen hos såväl verksamhetsutövare som tillsynsmyndigheter, vilket kan bidra till 	Tillsynskampanj VA-huvudmän 2023

	<p>att minska den negativa miljöpåverkan från dagvatten och nå en hållbar dagvattenhantering. Tillsammans kan tillsynsmyndighet och verksamhetsutövare identifiera brister, som i ett nästa steg kan åtgärdas, till skydd för människors hälsa och miljö.</p>	
13 Energihushållning	<ul style="list-style-type: none"> Genom bred samverkan kring metodutveckling öka tillsynsmyndigheternas kompetens och kapacitet att använda tillsynen som verktyg för att stärka tillämpningen av 2 kap. 5 § miljöbalken. 	Tillsyn utifrån ny vägledning
14 Små avlopp	<ul style="list-style-type: none"> De kommunala tillsynsmyndigheterna har större precision i att välja ut och tillsyna de avloppsanläggningar som medför störst risk för negativ påverkan på hälsa och miljö. Det betyder att tillsynen av små avloppsanläggningar blir bättre anpassad till avloppsanläggningens geografiska placering och tekniska lösning. Tillsynen leder till att de små avloppsanläggningarna har liten påverkan på hälsa och miljö. 	Återkommande tillsyn på små avlopp
15 Växtnäringsläckage från jordbruk och hästgårdar	<ul style="list-style-type: none"> Genom uppföljning av lagefterlevnaden gällande lagring och spridning av gödsel minskar riskerna för läckage av näringsämnen från jordbruk och hästgårdar. Tillsynsmyndigheternas förmåga att välja ut och bedriva tillsyn på de jordbruk och hästgårdar som har störst risk för näringsläckage till vattenförekomster ökar. Genom utbildnings- och vägledningsinsatser blir tillsynen över växtnäringslagstiftningen mer enhetlig och rättssäker i hela landet. 	Utbildning och tillsynsprojekt 2024
16 Inomhusmiljö i bostäder	<ul style="list-style-type: none"> God inomhusmiljö i bostäder. Fastighetsägarna bedriver egenkontroll och tillsynsmyndigheterna arbetar förebyggande och utövar en effektiv bostadstillsyn. Tillsynsmyndigheternas kunskap om förebyggande bostadstillsyn har ökat och fler kommuner arbetar metodiskt med förebyggande bostadstillsyn. 	Tillsynsprojekt 2024
17 Likvärdig tillsyn av yrkesmässig hygienisk verksamhet	<ul style="list-style-type: none"> Variation i bedömningen av verksamheter minskar, miljökontoren har en ökad kunskap om verksamheterna och kan göra tillförlitliga bedömningar. 	Seminarie serie

18 Bassängbad	<ul style="list-style-type: none"> • God vatten- och luftkvalitet i bassängbad. Verksamhetsutövarna har kunskap om riskerna med sin verksamhet och bedriver egenkontroll. • Verksamhetsutövarna och tillsynsmyndigheterna har kunskap om Folkhälsomyndighetens nya allmänna råd (HSLF-FS 2021:11) och tillhörande vägledning om bassängbad och tillsynsmyndigheterna tillämpar dessa vid tillsyn. 	Tillsyn 2022-2024
19 Inomhusmiljö och egenkontroll i förskola och skola. Extra fokus under perioden är städning.	<ul style="list-style-type: none"> • God inomhusmiljö i förskolor och skolor. Verksamhetsutövarna har en god egenkontroll och tillsynsmyndigheterna bedriver tillsyn regelbundet. Folkhälsomyndigheten anser att med regelbunden tillsyn av förskolor och skolor avses tillsyn oftare än vart femte år. • Verksamhetsutövarna har kunskap om Folkhälso-myndighetens allmänna råd (FoHMFS 2014:19) om städning och bedriver egenkontroll. Tillsynsmyndigheterna har vid tillsyn kontrollerat efterlevnaden av de allmänna råden om städning i förskolor och skolor. 	Tillsyn 2022-2024
20 Vattenuttag	<ul style="list-style-type: none"> • Höjd kompetens och förmåga hos länsstyrelsehandläggarna att bedriva operativ tillsyn av olika typer av uttag av vatten • Förbättrad förmåga hos länsstyrelserna att prioritera angelägenhetsgraden av att bedriva tillsyn mellan olika typer av vattenuttag • Att rättstillämpningen inom området blir mer enhetlig och likvärdig över landet 	Ej kommunal tillsyn i Nyköping
21 Vattenanläggningar som utgör vandringshinder	<ul style="list-style-type: none"> • Kunskapen inom respektive länsstyrelse gällande vilka vandringshinder (ej NAP), inom de olika prövningsgrupperna för NAP, som är prioriterade att åtgärda har ökat. • Miljönyttan med omprövningarna enligt NAP har ökat genom att länsstyrelserna har identifierat andra vandringshinder, inom prövningsgrupperna enligt NAP, som är prioriterade att åtgärda. • Förekomsten av definitiva vandringshinder i vattendrag minskar. 	Ej kommunal tillsyn i Nyköping
22 Dammar i dammsäkerhetsklass med	<ul style="list-style-type: none"> • Årligen utförs och redovisas helhetsbedömningar till länsstyrelserna för ca 10 % av landets 	Ej kommunal tillsyn i Nyköping

otillfredsställande dammsäkerhet	<p><i>dammanläggningar med dammar i dammsäkerhetsklass.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Dammars säkerhetsstatus är kända och dokumenterade hos såväl dammägare som länsstyrelser.</i> • <i>Antalet dammanläggningar med dammar med okänd säkerhetsstatus har minskat.</i> • <i>Dammanläggningar med dammar med allvarliga avvikelser och åtgärdsbehov samt dammanläggningar med otillfredsställande dammsäkerhet är identifierade.</i> • <i>Former för dialog, tillsyn och arbetssätt för att uppnå tillfredsställande dammsäkerhet har utvecklats och tillämpas av berörda aktörer.</i> 	
----------------------------------	--	--

Tillsyn

Varje kommun utövar genom den eller de nämnder som fullmäktige bestämmer tillsyn inom kommunen över miljö- och hälsoskyddet enligt 9 kapitlet miljöbalken, med vissa undantag. I reglemente för Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden som är antagen av kommunfullmäktige 2019-06- 11 anges att nämnden har fått bland annat detta ansvar. Jävsnämnden har fått motsvarande ansvar för tillsynen på verksamheter som Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har driftsansvar för. Detta gäller till exempel kommunala avloppsreningsverk, avfallsanläggningar och vägar.

Enligt 1§ kapitel 26 miljöbalken gäller "Tillsynen ska säkerställa syftet med denna balk och föreskrifter som har meddelats med stöd av balken. Med tillsyn avses att tillsynsmyndigheten ska:

1. på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken följs samt vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse,
2. underlätta för en enskild att fullgöra sina skyldigheter enligt de handlingsregler som avses i 1 genom information och liknande verksamhet, och
3. fortlöpande bedöma om villkor för miljöfarlig verksamhet eller vattenverksamhet som omfattas av tillstånd är tillräckliga. *Lag (2020:627).*

Behovsutredningen har delat in tillsynsbehovet i fyra kategorier i enlighet med Sveriges kommuner och regioner. De fyra kategorierna är:

- *Styrd tillsyn*
- *Behovsprioriterad tillsyn*
- *Händelsestyrd tillsyn*

- *Skattefinansierad tillsyn*

Styrd tillsyn

De verksamheter som har störst behov och krav på tillsyn är de tillståndspliktiga verksamheterna samt de anmälningspliktiga miljö- och hälsoskyddsverksamheterna. För dessa verksamheter styrs tillsynen via lagstiftning och tillsynsbehovet ska täckas i tillsynsplanen i form av årliga tillsynsaktiviteter. I Nyköpings kommun finns cirka 320 verksamheter som är tillstånds- eller anmälningspliktiga och som kommunen har tillsyn över.

Tillsynsbehovet är gemensamt för samtliga operativa myndigheter och styrs av staten i lagstiftning. Behovet planeras med stöd av tillsynsvägledning från de centrala myndigheterna Naturvårdsverket, Folkhälsomyndigheten, Socialstyrelsen, Havs- och vattenmyndigheten samt Strålsäkerhetsmyndigheten. Styrd tillsyn är som ett grunduppdrag från staten där kommunerna har mindre möjlighet att påverka. Tillsynsbehovet är detsamma oavsett om det är en statlig eller kommunal myndighet som utför den operativa tillsynen.

Miljöskyddsverksamheter

Med miljöfarlig verksamhet avses:

- *utsläpp av avloppsvatten, fasta ämnen eller gas från mark, byggnader eller anläggningar i mark, vattenområden eller grundvatten*
- *användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön genom annat utsläpp än som avses i 1 eller genom förorening av mark, luft, vattenområden eller grundvatten, eller*
- *användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för omgivningen genom buller, skakningar, ljus, joniserande eller icke-joniserande strålning eller annat liknande.*

Miljöfarlig verksamhet är mycket omfattande och regeringen har därför i miljöprövningsförordningen definierat vilka verksamheter och åtgärder som avses i 9 kapitlet miljöbalken som är tillståndspliktiga och anmälningspliktiga.

Nyköpings kommun har tagit över miljötillsynen för 18 stycken tillståndspliktiga verksamheter i kommunen. Nuvarande beslut om överlåtelse av tillsyn är från 1999 med en revidering 2004. Begäran om nytt övertagande kan göras vid behov hos länsstyrelsen av kommunfullmäktige.

A-verksamheter

Verksamheter som kräver tillstånd från Mark- och miljödomstolen kallas A-verksamheter. I

Nyköping gäller detta till exempel Skavsta flygplats. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har inte tagit över tillsynen över någon A-verksamhet, men deltar vid samråd vid verksamheterna.

B-verksamheter

Verksamheter som kräver tillstånd från länsstyrelsen (miljöprövningsdelegationen) kallas B-verksamheter. 18 av dessa har Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden samt Jävsnämnden tagit över tillsynsansvaret på från länsstyrelsen. Exempel på tillståndspliktiga verksamheter i Nyköpings kommun är större lantbruk, avfallsanläggningar och täkter.

C-verksamheter

Verksamheter som är anmälningspliktiga till miljöenheten kallas C-verksamheter. I miljöprövningsförordningen framgår vilka verksamheter som är anmälningspliktiga och vilka som är tillståndspliktiga. Exempel på anmälningspliktiga verksamheter är drivmedelsförsäljare och skjut- och motorbanor.

Industriutsläppsverksamheter

I Nyköping finns verksamheter som omfattas av industriutsläppsbestämmelserna som är en följd av industriutsläppsdirektivet, IED. Det är endast vissa tillståndspliktiga verksamheter som berörs och i Nyköping är de i dagsläget sju stycken. De verksamheter som Miljöenheten har tillsyn över och som lyder under IED är fem lantbruk, Björshults avfallsanläggning och Rörmontage AB. Bestämmelserna medför skärpningar i kraven att tillämpa bästa möjliga teknik och att redovisa utsläpp.

Den operativa tillsynsmyndigheten ska, med utgångspunkt i myndighetens tillsynsplan, upprätta och regelbundet uppdatera ett tillsynsprogram för varje verksamhet som är tillståndspliktig enligt IED-bestämmelserna.

I tillsynsprogrammet ska tillsynsmyndigheten bestämma hur ofta tillsynsbesök ska genomföras. Tiden mellan två tillsynsbesök ska bestämmas utifrån en bedömning av verksamhetens risk för miljön. Om verksamheten innebär betydande risker för miljön får tiden inte överskrida ett år och i andra fall får den inte överskrida tre år. Dessa anläggningar ingår i tillsynsplan 2023.

I tillsynsplan för respektive nämnd finns tillsynsprogram för IED verksamheterna.

Tillsynsfrekvens styrd tillsyn miljöskyddsverksamhet

Bransch (tillsynsområde)	Tillsyns - intervala	Antal objekt totalt	2023	2024	2025
Eberspächer	1	1	1	0	0
Stena Metall	1	1	1	1	1
Saint-Gobain deponin	1	1	1	1	1
Krematoriet	1	1	1	1	1
Stigtomta reningsverk[1]	1	1	1	1	1
Rörmontage	1	1	1	1	1
Täkt B - Nyköpings	1	1	1	1	1
Täkt B - Bergtäkt Bälinge-	1	1	1	1	1
Täkt B - Bergtäkt Hagnesta	1	1	1	1	1
Täkt B - Grustäkt Eriksdals	1	1	1	1	1
Påljunghage kross	1	1	1	1	1
Sjukhuset	1	1	1	1	1
Björshults	1	1	1	1	1
Mellanlager för	1	7	7	7	7
Nyköpings bussdepå	1	1	1	1	1
Jordbruk >200/400 B	1	5	5	5	5
Jordbruk B >400	1	1	1	1	1
Jordbruk, djur 100-300 C	2	7	4	3	4
Täkter, krossar och	2	4	0	4	0
Betongindustrier	2	3	0	3	0
Reningsverk större[5]	2	10	0	10	0
Reningsverk större icke kommunala	2	3	0	3	0
Skrothantering	2	2	0	2	0
Fordonstvättar	2	13	13	0	13
Lack och lösningsmedel	2	6	0	6	0
Livsmedel och foder	2	2	0	2	0
Avfallsverksamheter[4]	2	7	0	7	0
Avfallsverksamheter icke- kommunala	2	9	0	9	0
Drivmedelsförsäljare	2	25	25	0	25
Metallverkstäder	3	7	7	0	0
Plasttillverkare	3	7	7	0	0
Energianläggningar	3	6	0	6	0
Skjut- och motorbanor	3	17	17	0	0
Totalt antal		155	100	81	68
Antal verksamheter MSN		121	91	56	59
Antal verksamheter Jävsnämnden		24	9	24	9
Totalt resursbehov styrd tillsyn miljöskydd			1153	963	833
Resursbehov styrd tillsyn MSN			1035	675	715

Resursbehov styrd tillsyn Jävsnämnden			118	288	118
--	--	--	------------	------------	------------

- [1] Tillsyn utförs av Jävsnämnden
- [2] Tillsyn utförs av Jävsnämnden
- [3] Tillsyn utförs av Jävsnämnden
- [4] Tillsyn utförs delvis av Jävsnämnden

Hälsoskyddsverksamheter

De verksamheter där det finns risk för att människor utsätts för hälsorisker eller kan orsaka att människor får besvär eller blir sjuka av miljön brukar kallas hälsoskyddsverksamheter.

Verksamheter som är anmälningspliktiga till Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden kallas H-verksamheter och dessa anges i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Utbildningsverksamhet

För att få driva förskola, öppen förskola, fritidshem, öppen fritidsverksamhet, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, specialskola eller internationell skola krävs en anmälan till Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden. Vid tillsyn på utbildningsverksamhet sker även tillsyn enligt tobakslagen på rökfria miljöer.

Hygienlokaler

Det krävs en anmälan till Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden för att få bedriva verksamhet där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling som innebär risk för blodsmitta eller annan smitta genom användning av skalpeller, akupunktur nålar, piercingverktyg eller andra liknande skärande eller stickande verktyg. Exempel på dessa verksamheter är tatuerare, fotvårdare och akupunktörer. En växande bransch är skönhetsbranschen där det är vanligt att stickande och skärande verktyg används i behandlingar. Antalet objekt har ökat under 2021 då även öronhåltagning samt rakning med kniv etc nu omfattas av anmälningsplikt.

Bassängbad

Bassängbad som är upplåtna åt allmänheten eller som annars används av många människor är anmälningspliktiga enligt miljöbalken. Denna typ av verksamhet varierar från det stora badhuset till hotell med mindre pooler.

Solarieverksamheter

Det är anmälningspliktigt att bedriva verksamhet där kosmetiskt solarium upplåts till allmänheten. Bestämmelser om strålning regleras i strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om solarier och artificiella solningsanläggningar. De har utfärdats med stöd av

strålskyddslagen. Miljöbalken är tillämplig vad gäller hälsoskyddet som exempelvis för rengöring av solariebädden. Från och med september 2018 är det, i och med ändringar i strålskyddslagen, möjligt att genomföra kontrollköp för att kontrollera åldern hos kunderna som ett underlag för tillsynen. Köpen får enbart genomföras av personer som fyllt 18 år.

Tillsynsfrekvens styrd tillsyn hälsoskyddsverksamheter

Bransch (tillsynsområde)	Tillsyns- intervall (år)	Antal objekt	2023	2024	2025
Hygienlokaler	3	48	0	48	0
-Tatuerare					
-Fotvårdare					
-Övrig blodsmitta					
Bassängbad	3	7	0	0	7
Hjortensbergsbadet	1	1	1	1	1
Förskola, öppen förskola	3	57	0	57	0
Gymnasieskola, gymnasiesärskola, grundskola, grundskolasärskola, specialskola eller förskoleklass.	3	55	55	0	0
Fritidshem och öppen fritidsverksamhet					
Solarier	2	5	5	0	5
Totalt antal hälsoskydds verksamheter		173	61	106	13
Totalt resursbehov styrd tillsyn hälsoskydd			616 timmar	1066 timmar	136 timmar

Behovsprioriterad tillsyn

De verksamheter som inte är anmälningspliktiga har en behovsprioriterad tillsyn. Detta omfattar även statliga tillsynsprojekt och avloppsinventeringar. Staten anger behovet genom lagstiftning och vägledning. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden planerar denna tillsyn och prioriterar resurserna utifrån lokala tillsynsbehov, lokala kunskaper och riskanalys. Tillsynsbehovet planeras och fördelas över tre år och tillsynen sker i form av

återkommande tillsyn. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden anger även vilka delar av tillsynen som inte ska prioriteras utan istället ske genom sporadisk tillsyn vid behov.

Antalet branscher som inte tidigare haft tillsyn och kräver behovsprioriterad tillsyn inom de närmsta tre åren bedöms öka. Inom vissa branscher saknar kommunen en övergripande bild av hur verksamheterna sköts, inom andra branscher har erfarenheter från nationella projekt eller tillsyn i andra kommuner visat att tillsynsbehovet är stort.

Det är svårt att uppskatta det totala antalet icke-anmälningsskyldiga verksamheterna i kommunen då till exempel daglig verksamhet och åtgärder omfattas. Nedanstående verksamheter är de områden där miljöenheten genom erfarenhet och omvärldsbevakning bedömer att det finns ett tillsynsbehov i Nyköpings kommun.

Tillsyn förorenade områden

I databas för förorenade områden (EBH-stödet) finns drygt 500 objekt registrerade i Nyköpings kommun. Av dessa är ca 160 objekt riskklassade enligt Naturvårdsverkets metodik MIFO (Metodik för Inventering av Förorenade Områden). Ca 70 objekt tillhör riskklass 1 eller 2, vilket innebär mycket stor risk respektive stor risk för människors hälsa eller miljön och flertalet av dessa är kommunens tillsynsobjekt. Det finns även ett stort antal ännu oklassade objekt där tid behöver avsättas för att riskklassa dessa. För att sedan kunna utföra efterbehandlingsåtgärder på en del objekt krävs bidrag från staten, Naturvårdsverket, vilket söks via Länsstyrelsen. Miljöenheten planerar att utföra tillsyn inom området, planerad tid på minst 750 timmar.

Vi ser även ett ökat behov av att stötta kommunens egna projekt med kunskap inom området.

Under 2023 finns en förhoppning att komma vidare med ansökningar gällande åtgärder i de områden där huvudstudier nu avslutats; Nävekvarn samt Ålberga del 2. Hantering av PFAS-förorenade områden har också fortsatt behov av handläggning.

Arbete pågår med att ta fram en handlingsplan för förorenade områden i enlighet med fokusområde för den nationella miljöbalkstillsynen. Detta ska förhoppningsvis bli klart under 2023.

Tillsyn enskilda avlopp

I enlighet med vattendirektivet och förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön har miljökvalitetsnormer beslutats av vattenmyndigheten. Syftet är att uppnå god status i alla vattenförekomster. Miljökvalitetsnormerna anger de kvalitetskrav som gäller för varje vattenförekomst inom vattendistriktet, avseende ytvatten och grundvatten.

I kommunen finns cirka 6 500 enskilda avlopp. Huvuddelen av avloppsinventeringen var klar till år 2022. Små delar återstår där det förelegat hinder. Detta gäller främst kring Ostlänkens sträckning, kommunala anslutningar eller särskilda skäl i det enskilda fallet. Även området, främst Vålarö, i anslutning till förlängningen av Kustledningen kvarstår p g a oklarheter.

För att kunna rapportera in uppgifter till HaV (Havs- och Vattenmyndigheten) samt prioritera åtgärder där de behövs bäst kommer ett arbete med att riskklassa våra enskilda avlopp behöva utföras under de kommande åren. Detta ska sedan utgöra ett underlag för att bedöma kommande behovet av återkommande tillsyn.

Ledningsnätet till Brandholmens reningsverk¹

Tillsynsansvaret över Brandholmens reningsverk ligger hos länsstyrelsen, men miljöenheten har tillsynsansvar över ledningsnätet. Ledningsnätets status har allt större inverkan på de faktiska utsläppen från avloppssystemen, via till exempel bräddning och egenkontroll krävs av verksamhetsutövaren. Tillsynsbehovet bedöms vara högt med årlig tillsyn.

Nationella tillsynsprojekt

Varje år genomför flera av de nationella myndigheterna tillsynsprojekt. Dessa är en stor möjlighet till kompetensutveckling och samverkan mellan landets kommuner. Miljöenheten deltar i de projekt som bedöms rymmas inom uppdraget. Deltagande stäms av med kontoret för politisk beredning och samordning innan uppstart.

Strandbad

I Nyköpings kommun finns 18 strandbad som har regelbunden vattenprovtagning. Ingen regelbunden tillsyn i övrigt sker på strandbaden utan endast efter klagomål. I kommunen finns även en badplats som lyder under badvattendirektivet och den ska ha en badvattenprofil som beskriver badvattnet, eventuella föroreningskällor, algutbredning, kontrollpunkter och åtgärder mot föroreningar. Det finns även flera badplatser som används utan att någon provtagning sker.

Småbåtshamnar

I Nyköping har flera båtbottentvättar med reningsanläggningar installerats i småbåtshamnar och ytterligare några är på gång. Dessa utgör en viktig del i att minska utsläpp av bland annat zink, koppar och TBT (tributyltenn), diuron och irgarol i våra vatten och sediment. För att reningsanläggningarna ska fungera krävs tömning, filterbyten, rutiner och provtagning.

¹ Tillsynen utförs av Jävsnämnden

Fordonstvättar

Fordonstvättar som tvättar mer än 5000 personbilar per kalenderår är anmälningspliktiga. I Nyköpings kommun finns cirka 21 fordonstvättar som tvättar färre bilar än 5000 stycken men som ändå kan ha stor miljöpåverkan. Vid fordonstvätt släpps metaller, oljeprodukter och andra organiska och oorganiska ämnen ut med avloppsvattnet. Föroreningarna härrör från tvättkemikalier, smuts från vägbeläggning, fordon och däck. Förutom avloppsvattnet uppstår miljöpåverkan även genom vattenförbrukning samt avfallshanteringen. Det avfall som uppkommer vid fordonstvättar utgörs till stor del av farligt avfall från rening av avloppsvatten, främst oljehaltigt material. De 21 fordonstvättar som inte är anmälningspliktiga bedöms kräva regelbunden tillsyn och tillsynen samordnas med inspektionerna på de anmälningspliktiga verksamheterna

Drivmedelsförsäljare

Drivmedelsförsäljare som säljer mer än 1000 kubikmeter drivmedel per kalenderår är anmälningspliktiga. I Nyköpings kommun finns sex drivmedelsförsäljare som ligger under anmälningsgränsen och miljöenheten bedömer att dessa kräver återkommande tillsyn. På en drivmedelsförsäljningsstation kan miljöpåverkan ske på flera sätt, exempelvis genom avfallshanteringen, skötsel och kontroll av oljeavskiljare, hur spillzoner är utformade och längd på slangar för tankning. Tillsynen samordnas med tillsyn på de anmälningspliktiga drivmedelsförsäljarna.

Reningsverk mindre

Avloppsvatten innehåller föroreningar och smittämnen och det är därför viktigt att avloppsreningsverken sköts på rätt sätt så att de inte påverkar miljön eller människors hälsa negativt. Avloppsreningsverk som är dimensionerade för färre än 200 personekvivalenter är inte anmälningspliktiga till miljöenheten. Miljöenheten bedömer dock att de cirka 30 avloppsreningsverken som är dimensionerade för fler än 25 personekvivalenter i kommunen kräver återkommande tillsyn för att kontrollera att de sköts på rätt sätt. Vid tillsynen kontrolleras att tillverkarens rutiner följs, exempelvis att slamtömning och kemikaliepåfyllning sker med rätt intervall. Dessa avloppsreningsverk har krav på regelbunden provtagning av avloppsvattnet för att säkerställa att reningen fungerar och miljöenheten granskar de inkomna rapporterna och följer upp vid behov.

Livsmedel och foder

Enligt miljöprövningsförordningen är vissa verksamheter som på olika sätt hanterar livsmedel och foder anmälningspliktiga. Dessa verksamheter har återkommande tillsyn. I Nyköping finns Högåsens vattenverk samt Stigtomta kvarn som hanterar livsmedel och foder men dessa verksamheter är inte anmälningspliktiga. Miljöenheten bedömer att dessa verksamheter behöver regelbunden tillsyn och att inspektionen kan samordnas med de anmälningspliktiga verksamheterna i branschen.

Lantbruk med 30-100 djurenheter

Miljöenheten har tillsynsansvaret för miljöfrågor på verksamheter som har mellan 30 till 100 djurenheter men dessa verksamheter är inte anmälningspliktiga enligt miljöbalken. I Nyköpings kommun finns det cirka 30 verksamheter och miljöenheten bedömer att dessa kräver regelbunden tillsyn. Miljöenheten har tillsynsansvar för att lagringskapaciteten för gödsel är tillräcklig, att dokumentation av gödselproduktionen finns. Miljöenheten kontrollerar även att det finns växtodlingsplan, markkarta, bekämpningsmedelshanteringen och i förekommande fall kontrolleras även farligt avfall, oljeavskiljare, cisterner, köldmedia och energianvändningen.

Jordbruk spannmålsodling >100 hektar

Spannmålsodlare kan påverka miljön bland annat genom deras användning av bekämpningsmedel och miljöenheten bedömer att det finns cirka 40 stycken större spannmålsodlingar som behöver återkommande tillsyn. Miljöenheten har ansvar för att kontrollera hanteringen och förvaringen av bekämpningsmedel, att de har en sprutjournal samt att sprutan är godkänd och att de är behöriga att använda bekämpningsmedel. Miljöenheten kontrollerar även att verksamheterna har en växtodlingsplan med uppgifter om kvävetillgång och en markkarta. I förekommande fall kontrolleras även farligt avfall, oljeavskiljare, cisterner, köldmedia och energianvändningen.

Vårdboenden

Lokaler för vård är till exempel äldreboenden, gruppboenden, flyktingboenden och HVB-hem. Dessa verksamheter med lokaler för gemensamt nyttjande samt med personer som sover där bedöms kräva återkommande tillsyn och ingår i Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens prioriterade grupper.

Idrottslokaler

Idrottslokaler som används av elever under skoltid och ligger i angränsning till en skola har inspekterats i samband med utbildningsverksamheten men ansvarsfrågan har varit problematisk. I kommunen finns cirka 30 gymnastiksalor som används av elever. I idrottslokaler finns risk för bland annat objektburen smitta samt för olägenheter på grund av bristfällig städning samt buller. Idrottslokalerna bedöms kräva återkommande tillsyn.

Tandläkarmottagningar

Amalgam användes länge för att laga tänder men trots att det inte används längre finns det kvar både i tänder och i avloppsledningar. Amalgam i fyllningar är en stor källa till kvicksilverutsläpp i Sverige. Vid tillsyn på tandläkarmottagningar kontrolleras amalgamavskiljare inklusive rutiner för skötsel och kontroll, provtagningsresultat av vatten efter amalgamavskiljarna, hantering av kemikalier och farligt avfall samt att

avloppsledningar som kan innehålla kvicksilver är uppmärkta. Miljöenheten bedömer att tandläkarmottagningar kräver återkommande tillsyn.

Fordonsverkstäder

Fordonsverkstäder kan påverka miljön på flera olika sätt och det är därför viktigt att verksamheten bedrivs säkert. Exempelvis är det viktigt att spill inte sprids till mark, dagvatten eller via golvbrunnar till hav eller åar. Det är även viktigt att tvättvatten från avspolning av fordon hanteras på rätt sätt och verksamheten har kontroll över att de kemikalier som hanteras i verksamheten sker på ett säkert sätt. På fordonsverkstäder uppkommer även farligt avfall och det är även viktigt att detta hanteras på ett säkert sätt. I Nyköping finns ungefär 47 fordonsverkstäder och miljöenheten bedömer att dessa verksamheter kräver återkommande tillsyn.

Textiltvätt

I kommunen finns en textiltvätt med utsläpp till det kommunala spillvattennätet och reningsverket. Tillsyn gäller bland annat kemikaliehantering, provtagning av tvättvatten, energiförbrukning och transporter. Verksamheten bedöms behöva tillsyn regelbundet.

Tillsyn av kemikalier

Kommunens tillsynsansvar för kemikalier är omfattande. Kommunen har för närvarande endast återkommande tillsyn på växtskyddsmedel hos lantbruk och har deltagit i nationella tillsynsprojekt men ingen ytterligare planerad tillsyn.

Tillsynen kan delas in i tre områden:

1. Tillsyn av kemiska produkter
2. Tillsyn av bekämpningsmedel
3. Tillsyn av varor

1. Tillsyn av kemiska produkter

Det finns många kemiska produkter vars egenskaper gör att de kan vara farliga för människor och miljön. Det finns därför bestämmelser om exempelvis hur de ska märkas och förvaras. Kommunen ansvarar exempelvis för tillsyn av att märkningen är på svenska, att det finns piktogram, namn på tillverkare och att den är lättläst med mera. Kommunen har även tillsynsansvar på att barnskyddande förslutning finns på produkter där detta är ett krav och att den fungerar samt att de kemiska produkterna förvaras på ett godtagbart sätt i butiken. Vissa produkter har även specialbestämmelser som grilltändvätska, lampolja, färg, lack samt tvätt- och rengöringsmedel. För närvarande utförs ingen regelbunden tillsyn.

2. Tillsyn av bekämpningsmedel

Bekämpningsmedel är produkter som förebygger eller motverkar att djur eller växter orsakar skada och de kan antingen vara biocider eller växtskyddsmedel. Vid tillsyn av biocidprodukter och växtskyddsmedel kontrolleras att företagen följer aktuella regler, att produkterna är rätt märkta och förpackade samt att de är tillåtna eller godkända av Kemikalieinspektionen.

Kommunen behöver årligen rapportera till Kemikalieinspektionen vilken tillsyn av växtskyddsmedel i detaljhandeln som har utförts. Kommunen behöver då svara på hur många inspektioner inom detaljhandeln som har utförts, hur många inspektioner har utförts där man kontrollerade godkännande, märkning, överlåtelsetillstånd för särskilt farliga kemiska produkter, förpackning och förvaring av växtskyddsmedel. Kommunen behöver även svara på vilka åtgärder som har vidtagits vid brister, exempelvis miljösanktionsavgifter, förbud eller åtalsanmälningar. För närvarande består tillsynen av granskning av anmälningar från verksamheter och tillsyn på hantering inom lantbruk.

3. Tillsyn av varor

Kommunen ansvarar för tillsyn över butikens och grossisters försäljning av varor om de i sin tur har köpt varorna från svenska leverantörer. Exempel på varor som kommunen har tillsyn över är hemelektronik, leksaker, skor, kläder och inredning. Exempel på tillsyn som kommunen kan göra är att kontrollera om det finns ämnen över en viss förbjuden halt i en vara. Kommunen kan även ha tillsyn på elektriska och elektroniska produkter där det finns krav på dokumentation och märkning. Det finns även krav på att företag som säljer varor som innehåller vissa särskilt farliga ämnen kan lämna information till kunder. En vara kan omfattas av flera olika regelverk exempelvis leksaker som är strängt reglerade medan andra varor inte omfattas av lika många regler.

Golfbanor

På golfbanor sker regelbundet spridning av kemiska bekämpningsmedel och konstgödsel och miljöenheten har tillsyn över hur det utförs. Om delar av golfbanan ligger inom ett vattenskyddsområde gäller särskilda regler. Förutom själva spridningen sker även en hantering av kemikalier på golfbanorna. Idag sker endast en begränsad tillsyn i samband med till exempel nationella projekt.

Konstgräsplaner

Det finns idag cirka 1200 konstgräsplaner i Sverige och flera nya planer byggs varje år. För att underlaget på en konstgräsplan ska ha de önskade egenskaperna fylls planen med stora mängder fyllnadsmaterial, oftast i form av gummigranulat.

De gummigranulat som används på konstgräsplaner är SBR (återvunna bil- och maskindäck), EPDM (nyttillverkat vulkaniserat industrigummi) eller TPE (nyttillverkad termoplast). Olika typer av organiskt fyllnadsmaterial förekommer också (till exempel kork, bark och kokosfiber). Användningen av organiskt fyllnadsmaterial är än så länge begränsad.

Den typ av gummigranulat som används i konstgräsplaner är så små (2-3 mm) att de räknas som mikroplast när de sprids till miljön. Regelbunden användning och skötsel av konstgräsplaner leder till att gummigranulat försvinner från planen och behöver ersättas. En del av detta svinn sprids till miljön. De gummigranulat som används i konstgräsplaner kan innehålla olika typer av farliga ämnen. I Nyköping finns 8 planer med gummigranulat och tre konstgräsplaner med övriga material (sand och nålfiltsmatta). Idag sker ingen tillsyn av skötsel av konstgräsplaner.

Lantbruk med färre än 30 djurenheter

Miljöenheten har tillsynsansvaret för miljöfrågor på verksamheter med mindre än 30 djurenheter, men dessa är ej anmälningspliktiga enligt miljöbalken. Då miljöenheten ibland får klagomål på dessa verksamheter bedöms dessa kräva tillsyn. Främst gäller det hästgårdar där det ofta är brist på egen spridningsareal vilket kan leda till problem med gödselhantering. Andra tillsynsområden är till exempel avfall, kemikalier och cisterner.

Fastigheter med skrot och avfall

I kommunen finns ett antal kända fastigheter på vilka det förvaras en mängd skrot och avfall. Dessa tillhör miljöenhetens tillsynsområde då en del av det som förvaras på fastigheterna är miljöfarligt. Miljöenheten får varje år in ett antal klagomål på fastigheter med skrot och avfall. Genom att bedriva samlad tillsyn på dessa fastigheter effektiviseras arbetet. Idag bedrivs ingen förebyggande tillsyn på dessa fastigheter.

Enskilt dricksvatten

Enskilda brunnar har inte sällan problem med vattenkvalitén. Kvalitetsproblemen ser olika ut i bergborrade och grävda brunnar men den vanligaste orsaken till dåligt dricksvatten i båda typerna var för hög halt mikroorganismer, till exempel bakterier. Arsenik är den vanligaste orsaken till otjänligt dricksvatten bland bergborrade brunnar och uran, nitrat och koppar bland de grävda brunnarna. Höga halter av natrium och klorid kan tyda på ett överuttag av grundvatten. Tillsyn av större dricksvattentäkter sker enligt livsmedelslagstiftningen. Med stöd av miljöbalken har miljöenheten tillsyn över enskilda och mindre anläggningar. Idag sker ingen tillsyn av enskilt dricksvatten.

Hälsoskyddslokaler

Enligt 45§ förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd ska kommunen ägna särskild uppmärksamhet åt:

1. byggnader som innehåller en eller flera bostäder och tillhörande utrymmen,
2. lokaler för undervisning, vård eller annat omhändertagande,
3. samlingslokaler där många människor brukar samlas,

4. hotell, pensionat och liknande lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds tillfällig bostad,
5. idrottsanläggningar, campinganläggningar, badanläggningar, strandbad och andra liknande anläggningar som är upplåtna för allmänheten eller som annars utnyttjas av många människor,
6. lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling,
7. lokaler för förvaring av djur.

Vissa av dessa lokaler är anmälningspliktiga och har regelbunden styrd tillsyn. Tillsyn av hotell, gym, campinganläggningar, lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling som till exempel massage samt lokaler för förvaring av djur sker vid klagomål. Miljöenheten bedömer att för att få en bild av hur verksamheterna sköts kan ett slumpmässigt urval inspekteras exempelvis av campinganläggningar och gym.

Fastighetsägarnas egenkontroll

Enligt miljöbalken ska ägare till flerbostadshus bedriva egenkontroll. Det innebär att fastighetsägaren på ett systematiskt sätt ska planera och kontrollera verksamheten för att undvika hälsoproblem för de boende och skador på miljön. Miljöenheten bedömer att tillsyn på fastighetsägarnas egenkontroll behövs med anledning av det ökande antalet klagomålsärenden som årligen inkommer till enheten. Med anledning av pandemin arbetar många hemifrån och detta har medfört att klagomål om störningar har ökat. Ingen förebyggande tillsyn sker idag.

Radon i flerfamiljshus

Det enda sättet att upptäcka radon är att mäta. Strålsäkerhetsmyndigheten bedömer att radon i bostäder orsakar 500 lungcancerfall per år i Sverige. I Nyköping finns drygt 16 700 lägenheter. Nyköpingshem har en plan för att mäta sina lägenheter men tillsyn behövs hur övriga fastighetsägare valt att göra. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har ansvaret för den operativa tillsynen i befintliga bostäder och i lokaler dit allmänheten har tillträde. Ingen systematisk tillsyn sker idag.

Frisörsalonger

Enligt §45 förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd ska kommunen ägna särskild uppmärksamhet bland annat åt lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling. Frisörer räknas som en av dessa och för att få en övergripande bild över av hur frisörverksamheterna följer gällande lagstiftning kan tillsyn att ske i projektform där ett urval av ett antal verksamheter inspekteras. I dagsläget sker ingen planerad tillsyn.

Kosmetiska produkter

Kosmetiska produkter är produkter som används utanpå kroppen eller på tänderna, till exempel tvål, schampo, solskyddsprodukter, smink och tandkräm. Läkemedelsverket utfärdar inga tillstånd och det sker ingen förhandsgranskning av kosmetiska produkter. Istället kontrolleras efterlevnaden av reglerna genom tillsyn. Kommunen har främst tillsynsansvar för detaljhandeln och att de kosmetiska produkterna där följer bestämmelserna för märkning, att inga förbjudna ämnen ingår i produkterna, att tillverkare och importörer har anmält verksamheten till Läkemedelsverket respektive Kemikalieinspektionen samt att ämnen som får användas i kosmetiska och hygieniska produkter följer föreskrivna villkor. I genomförda tillsynsprojekt har behov uppmärksamrats inom området och vi ser ett stort värde i att delta i nationella tillsynsprojekt.

Dagvatten

Dagvattenutsläppen bidrar till att förorena sjöar och vattendrag med bl.a. näringsämnen, olja, metaller, skräp, salt och syreförbrukande ämnen. Många verksamheter bidrar till dagvattenutsläppen som trafik, industrier och renhållning. Miljöenheten har tillsynsansvar över utsläpp till recipient som kan orsaka olägenhet för människors hälsa och miljön. I Nyköpings stad släpps dagvatten huvudsakligen ut i Nyköpingsån och Kilaån vilka mynnar i Stadsfjärden. Den juridiska ansvarsfördelningen är komplex men miljöenheten ansvarar för att utöva tillsyn enligt 5 och 9 kapitlet i miljöbalken över dagvattenanläggningar och dagvattenutsläpp. Tillsynen skulle syfta till att bedöma hur dagvatten hanteras inom miljöfarliga verksamheter men även från vägar, tak och parkeringsplatser och andra verksamheter.

Ett ökat fokus på det strategiska dagvattenarbetet inom hela kommunen förväntas leda till att miljöenhetens arbetsmängd kommer öka. Aktiv tillsyn på området behövs på sikt.

Kommunala naturreservat

I Nyköpings kommun finns över 50 stycken naturreservat och av dessa är sju stycken kommunala, de är Hället/Marieberg/Stenbro, Labro ängar, Janstorpsskogen, Ryssbergen, Strandstuviken, Horsvik samt Örstignäs. Miljöenheten har tillsynsansvar för att reservatsföreskrifterna och andra beslut följs i de kommunala naturreservaten. Miljöenheten prövar även tillståndsansökningar enligt reservatsföreskrifterna. Hittills har ingen regelbunden tillsyn utförts för att kontrollera att bestämmelserna följs i naturreservaten.

Sprängämnesprekursorer

Det finns en lag (2014:799) om sprängämnesprekursorer, d.v.s. kemiska ämnen som finns tillgängliga på marknaden och som tillsammans med andra ämnen kan användas för tillverkning av hemgjorda sprängämnen. Mot bakgrund av bl.a. att de ekonomiska aktörer

som berörs av reglerna är spridda över landet och kommunernas tidigare erfarenhet av tillsyn över märkning av kemikalier har kommunerna fått tillsynsansvar enligt lagen. Kommunerna ska enligt lagen utöva tillsyn över att de ekonomiska aktörerna kräver att tillstånd uppvisas innan de tillhandahåller enskilda personer väteperoxid, nitrometan och salpeter utöver uppgivna koncentrationsgränser. Tillstånden till enskilda ges av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) efter skriftlig ansökan. För närvarande sker ingen tillsyn.

Tillsyn hantering av jordmassor i exploateringsprojekt

Vid byggnation av nya områden och andra exploateringsprojekts så som byggande av ledningar och vägar uppkommer nästan alltid överskottsmassor som är förorenade i olika grad. När dessa fraktas bort från området betraktas de som avfall och miljöenheten har tillsyn över att massorna hanteras på rätt sätt. För närvarande sker ingen tillsyn över masshanteringen.

Rökfria miljöer

Tillsynen enligt tobakslagen är viktig eftersom rökning är ett stort hälsoproblem och kan utgöra en inkörsport till andra droger. Det är viktigt att särskilt unga personer inte exponeras för personer som röker eftersom det är främst unga som börjar röka. Tillsynen sker integrerat med den planerade hälsoskyddstillsynen på skolor, förskolor och vårdlokaler. Övrig tillsyn är händelsestyrd och bygger på att det kommer in klagomål eller att miljöenheten uppmärksammar problem på annat sätt. Under 2019 infördes en ny Tobakslag, vilken utökade nämndens ansvar i och med att rökning nu är förbjudet även på t ex uteserveringar, vid hållplatser och intill entréer till offentliga byggnader. Lagen har lett till ett flertal nya klagomål men tillsynen har inte tagit så mycket tid som befarats eftersom frågan uppmärksammats mycket i media. För närvarande sker ingen regelbunden tillsyn på rökfria miljöer förutom på skolor och förskolor.

Vattenskyddsområden

I Nyköping finns nio vattentäkter som har skyddsföreskrifter. Högåsens vattenskyddsområde har miljöenheten tillsyn över och beroende på vad som beslutas kan ytterligare tillsynsansvar tillkomma. Inom vattenskyddsområden omfattar tillsynsansvaret att bland annat kontrollera efterlevnaden av föreskrifterna.

Strandskydd

Nyköping kommun har många åar, sjöar och en lång kust med öar. Tillsynsbehovet är inte beräknat men bedöms som relativt resurskrävande. Dispenser och tillsyn hanteras av bygglovenheten på uppdrag av miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och hanteras separat. För tillsynen i övrigt håller en separat tillsynsplan på att arbetas fram i samråd med ansvariga nämnder.

Krogbuller och evenemang

Miljöenheten får återkommande klagomål på buller från krogar och andra evenemang som spelar hög musik eller på annat sätt låter högt. Klagomålen under 2021 ökade och miljöenheten har utfört mer tillsyn inom området under 2022 och kommer fortsätta med detta 2023.

Animaliska biprodukter

Animaliska biprodukter är material från djurriket som inte är livsmedel och som ännu inte bearbetats eller behandlats till en produkt. Exempel på animaliska biprodukter är döda djur och biprodukter från slaktade djur. Även kommersiellt fångad fisk och rens från sådan fisk omfattas. Det gör också ull, fjädrar, äggskal, matavfall och naturgödsel. Tillsynen syftar till att kontrollera att de animaliska biprodukterna och de produkter som framställs av dessa hanteras på ett så säkert sätt att de inte utgör risk för människor, djur eller miljö.

Kommunen har tillsynsansvar inom flera områden. Livsmedelsenheten utför tillsyn vid livsmedelsanläggningar som de ansvarar för och miljöenheten har tillsynsansvar över:

- nedgrävning av animaliska biprodukter
- utlämnade och transport av matavfall
- kompostering av matavfall (när det inte görs i en komposteringsanläggning som Jordbruksverket godkänt)
- förvaring av animaliska biprodukter i primärproduktionen
- förbränningsanläggningar som förbränner animaliska biprodukter i primärproduktionen "gårdspannor".
- användning av organiska gödslingsmedel samt
- befattning med naturgödsel i primärproduktionen

Miljöenheten ser behov av att göra en översyn av tillsynsbehovet och ta fram en plan för hur regelbunden tillsyn skulle kunna bedrivas.

Hästgårdar

Under 2021 deltog miljöenheten i ett nationellt projekt initierat av jordbruksverket med tillsyn av hästgårdar. Fokus var hantering av gödsel och risk för näringsläckage. Risker finns både för övergödning och påverka på dricksvatten i närområdet. Behov av fortsatt tillsyn av branschen har identifierats och kommer påbörjas 2023.

Prioritering tillsynsbehov

För den behovsprioriterade tillsynen har en planeringsmatris använts i enlighet med Sveriges Kommuner och Regioners skrift om Kommunala behovsutredningar. Genom att bedöma de olika branschernas tillsynsbehov får kommunen en uppfattning om hur ofta olika branscher behöver besökas. Bedömningen utgår från branschernas risker för miljö och hälsa samt de lokala förutsättningarna. Planeringsmatrisen anger tillsynsbehovet som högt, normalt, lågt eller sporadiskt. Detta resulterar exempelvis i att om tillsynsbehovet bedöms vara högt behövs årliga besök medan branscher som bedöms ha sporadiskt tillsynsbehov behöver besök mer sällan. De branscher som är icke-anmälningsskyldiga och som tagits med i denna behovsutredning är på inget sätt komplett över de verksamheter som miljöenhetens tillsynsansvar omfattar, den skulle kunna omfatta en mängd andra typer av branscher och verksamheter och vid den årliga revideringen sker en omvärldsbevakning för att se om ytterligare branscher ska tas med.

Tillsynsfrekvens behovsprioriterad tillsyn

Bransch (tillsynsområde)	Tillsynsintervall (år)	Prioritering tillsynsbehov	Antal objekt	2023	2024	2025
Förorenade områden	1	Högt	x	800	900	900
Tillsyn enskilda avlopp	1	Högt	6500	300	300	400
Riskklassning enskilda avlopp (HAV)	1	Högt	6500	500	500	200
Ledningsnätet till Brandholmens reningsverk ⁷	1	Högt	1	100	100	100
Nationella tillsynsprojekt	1	Högt		160	160	160
Strandbad	1	Högt	18	36	36	36
Trängseltillsyn serveringar	1	Högt	80	0	0	0
Animaliska biprodukter (kadaverpannor & gödselhantering)	1	Högt		40	40	40
Småbåtshamnar	2	Normalt	9	90	0	90
Fordonstvättar	2	Normalt	21	210	0	210
Drivmedelsförsäljare	2	Normalt	6	60	0	60
Lackerare u-verksamheter	2	Normalt	2	0	20	0
Reningsverk mindre	2	Normalt	36	0	360	0
Livsmedel och foder	2	Normalt	3	0	30	0
Radon i flerfamiljshus		Normalt	17600 lägenheter	300	300	100
Dagvatten		Normalt		200	200	200

Rök fria miljöer		Normalt		200	200	200
Vattenskyddsområden	2	Normalt	8	80	0	80
Metallbearbetning u- verksamhet	3	Lågt	2	20	0	0
Lantbruk med 30-100 djurenheter	3	Lågt	27	40	64	80
Jordbruk spannmålsodling > 100 ha	3	Lågt	61	160	200	200
Vårdboenden	3	Lågt	61	0	0	610
Idrottslokaler	3	Lågt	21	0	210	0
Tandläkarmottagningar	3	Lågt	14	0	0	140
Fordonsverkstäder	3	Lågt	47	0	470	0
Textiltvätterier	3	Lågt	1	0	10	0
Tillsyn av kemikalier	4	Sporadiskt				
Golfbanor	4	Sporadiskt	4	40		
Konstgräsplaner	4	Sporadiskt	8		40	
Lantbruk med färre än 30 djurenheter	4	Sporadiskt				
Fastigheter med skrot och avfall	4	Sporadiskt		40		100
Enskilt dricksvatten	4	Sporadiskt				
Hälsoskyddslokaler	4	Sporadiskt				
Fastighetsägarnas egenkontroll	4	Sporadiskt		300		
Frisörsalonger	4	Sporadiskt				
Kosmetiska produkter	4	Sporadiskt				
Kommunala naturreservat	4	Sporadiskt	5	300		
Sprängämnesprekursorer	4	Sporadiskt				
Hantering av massor i exploateringsprojekt	4	Sporadiskt		200	200	200
Avfallshantering	4	Sporadisk		100	100	
Krogbuller och evenemang	4	Sporadiskt	8	50		
Hästgårdar (Jordbruksverkets projekt till 2024)	4	Sporadiskt		300	200	
Åkerier	4	Sporadiskt				100

Planerad strandskyddstillsyn	4	Sporadiskt		100	100	100
Nationella tillsynstrategier framöver	4	Sporadiskt				500
Summa timmar				4726	4740	4806

Händelsestyrd tillsyn

Det tillsynsarbete som består av exempelvis ansökningar, anmälningar och klagomål sker som händelsestyrd tillsyn. En stor del av miljöenhetens arbete består av händelsestyrd tillsyn. Miljöenheten behöver ha resurser för den händelsestyrda tillsynen utan att den tar resurser från exempelvis den styrda tillsynen. Miljöenheten kan inte styra över när den händelsestyrda tillsynen sker men genom erfarenhet kan en tidsbedömning göras. Viktigt att komma ihåg är att behovsprioriterad tillsyn kan leda till händelsestyrd tillsyn ökar, exempelvis genom att en avloppsinventering leder till flera avloppsansökningar. Byggandet av ostlänken med en ökad exploatering och inflyttning förväntas ge en ökad mängd ärenden. Även att antalet människor som arbetar hemifrån förväntas öka medför att antalet klagomål också förväntas öka. Under 2020 inkom 146 klagomålsärenden till miljöenheten och under 2021 inkom 150 klagomål.

Ostlänken

Inför bygget av ostlänken kommer planer och remisser i en större omfattning att behöva hanteras. Det förväntas även öka den totala mängden etableringar och byggnationer eftersom Nyköping bedöms bli mer attraktivt i framtiden. När väl byggnationen startar kommer detta att generera arbetsuppgifter. Trafikverket räknar med att ha en entreprenör på plats under 2024. Det kan gälla upplag, förorenad mark, byggbuller, tillfälliga boenden och transporter. Detta kommer att öka volymen på den händelsestyrda tillsynen.

Förorenade områden

Miljöenheten handlägger cirka ett 30-tal ärenden om förorenade områden varje år. Dessa gäller bland annat anmälan av efterbehandling och underrättelse om påträffad markförorening. I de flesta ärenden ingår bedömning av hur massor ska hanteras. På förorenade fastigheter där en exploatör vill ändra markanvändning, till exempel bygga bostäder på industrimark blir exploatören verksamhetsutövare och ska stå för efterbehandlingsåtgärder till halterna är lämpliga för den nya markanvändningen. Miljöenheten får i samband med fastighetsaffärer frågor om vad vi känner till om föroreningar i mark och byggnader. Påbörjade avhjälpande projekt vid blivande Resecentrum samt Nöthagenområdet kommer att ta en hel del tid i anspråk de kommande åren. Områden vid Ribban kommer även det att kräva en hel del insatser när sanering påbörjas i det området.

Köldmedierapporter

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har tillsynsansvaret på kemiska produkter och biotekniska organismer. En del i detta arbete är handläggning av årlig rapport från läckagekontroll. Varje år handläggs cirka 200 stycken köldmedierapporter.

Miljöskyddsärenden

Anmälan och ansökningar om olika typer av miljöfarliga verksamheter handläggs av miljöenheten, till exempel anmälan om småindustri, hantering av massor (avfall), krossning av berg, värmeuttag, kompostering och anmälan om demontering av oljetank. Andra miljöskyddsärenden är klagomålsärenden om till exempel nedskräpning.

Hälsoskyddsärenden

Anmälan och ansökningar om olika typer av hälsoskyddsverksamheter handläggs av miljöenheten, till exempel fotvård, tatuering och förskola. Andra hälsoskyddsärenden är klagomål på främst boendemiljön. I Nyköpings kommun finns 9900 hyresrätter, 7700 bostadsrätter och 10 000 villor vilket ger totalt 27 600 bostäder (dec 2019). Klagomålsärenden som inkommer till miljöenheten gäller främst mögel, dålig ventilation, fukt och för låg temperatur i bostaden samt störande vedeldning från grannar. Klagomål på basstationer för mobiler handläggs också av miljöenheten, Folkhälsomyndigheten förordar inte generell tillsyn på basstationer. Mängden anmälningar och klagomålsärenden bedöms öka under de närmaste åren på grund av Nyköpings tillväxt och att allt fler människor jobbar hemifrån och då lättare störs av exempelvis olika ljud.

Avloppsärenden

Att ändra eller att inrätta en enskild avloppsanläggningen är anmälnings- eller tillståndspliktigt enligt miljöbalken. Antalet ärenden bedöms minska de närmaste åren i samband med att de fastigheter som inventerats och fått krav på åtgärd och ansöker om nytt avloppstillstånd minskar i och med att inventeringen avslutats. Gissningsvis ungefär 80 ansökningar per år fortsättningsvis.

Olyckor

När det sker trafikolyckor med utsläpp till natur kontaktar räddningstjänsten miljöenheten för en bedömning. En inspektör åker då ofta ut på plats samt vid behov följer upp att marken saneras. Tidsåtgången varierar beroende på olyckans omfattning. Olyckstillsynen kan debiteras ansvarig verksamhet eller eventuellt väghållaren.

Minireningsverk

För att minireningsverk ska fungera som det är tänkt krävs att de sköts enligt leverantörens anvisningar. För att säkerställa detta behövs tillsyn. Miljöenheten bedriver tillsyn på de minireningsverk som installerats och varit i drift en tid.

Resursbehov händelsestyrd tillsyn

Tillsynsområde	2023	2024	2025
Förorenade områden, avhjälpande	1300	1400	1400
Köldmedierapporter	400	400	400
Miljöskyddsärenden			
C-anmälan	1200	1200	1400
avfall i anläggningsändamål	600	800	800
avfallsärenden (dispenser renhållningsordningen)	200	200	200
klagomål	850	850	1000
anmälan värmeuttag	250	250	250
övrigt	800	900	900
Hälsoskyddsärenden			
§38-anmälan	650	700	700
klagomål	1000	1000	1000
övrigt (lokala hälsoskyddföreskrifter, etc.)	300	300	300
Avloppsärenden	1000	800	700
Minireningsverk	470	300	300
Olyckor	150	150	200
Resursbehov händelsestyrd tillsyn i timmar	9170	9250	9550

Skattefinansierad tillsyn

Den tillsyn som inte är möjlig att ta betalt för utan måste finansieras via anslag är den skattefinansierade tillsynen. Denna typ av tillsyn är obligatorisk och exempel på detta är sanktionsavgifter, åtalsanmälningar och ogrundade klagomål. Kommunens skattefinansierade verksamhet omfattar remisser och planarbete hos miljöenheten.

Sanktionsavgifter och åtalsanmälningar

Som ett led i tillsynen ska tillsynsmyndigheten pröva och besluta om miljöskaktionsavgifter. I en förordning anges vilka överträdelse som miljöskaktionsavgift ska tas ut och med vilka belopp. Den som överträtt reglerna behöver inte ha gjort det uppsåtligt eller av oaktsamhet för att tillsynsmyndigheten ska besluta om avgiften. Tillsynsmyndigheten kan låta bli att ta ut avgiften om det vore oskäligt med hänsyn till bland annat sjukdom eller att överträdelsen redan lett till straff enligt miljöbalken. De typer av ärenden som kan leda till sanktionsavgift är oftast köldmedierapportering, påbörjat verksamhet innan anmälan samt enskilda avlopp som anläggs utan tillstånd.

Tillsynsmyndigheten är även skyldig att åtalsanmäla varje misstanke om brott mot miljöbalkens bestämmelser. Myndigheten anmäler de faktiska förhållandena till polis eller åklagare och gör inte en bedömning av exempelvis om överträdelsen har skett uppsåtligt eller av oaksamhet. I miljöbalken finns bland annat straffbestämmelser om miljöbrott, miljöfarlig kemikaliehantering, otillåten miljöverksamhet samt försvårande av miljökontroll.

Fosforfällor

De fastighetsägare som har enskilt avlopp med en fosforfälla ansvarar för att filtermaterialet byts tillräckligt ofta, vanligen vartannat år. Det är viktigt för att tillräcklig fosforrening ska uppnås. Miljöenheten har tillsyn över att bytena sker och framför allt att ny säck införskaffas efter tömning. De fastighetsägare som har enskilt avlopp med kemfällning av fosfor ansvarar för att bedriva egenkontroll av anläggningen och fylla på fällningskemikalier vid behov. Miljöenheten följer regelbundet upp att fosforfällorna töms och fylls på i samarbete med renhållningen. I kommunen finns för närvarande cirka 270 fosforfällor som ska tömmas vart annat till vart tredje år. Miljöenheten får även in och behandlar ca 30 ansökningar om dispens från hämtning av fosforbindande material samt eget omhändertagande av fosforbindande material.

Obefogade klagomål

En tillsynsmyndighet är skyldig att vara aktiv genom att utreda inkomna anmälningar om missförhållanden samt följa upp vidtagna åtgärder. Klagomål som inte kräver utredning och bedöms vara obefogade i miljöbalkens mening kan inte avgiftsfinansieras. Exempel på klagomål som inkommer till miljöenheten är klagomål på buller, inomhustemperatur och störande lukter. Där det visar sig att ljudnivån låg under riktvärdet, temperaturen inom intervallet som är acceptabelt och att lukten inte återkom tillräckligt ofta bedöms dessa klagomål inte vara en olägenhet för människors hälsa.

Planer och projekt

Drygt 150 remisser inkommer till miljöenheten varje år. Internt inom kommunen remissas ärenden gällande bygglov, serveringstillstånd och detaljplaner men även andra typer av utredningar som tas fram på andra enheter. Nationella myndigheter remissar olika typer av ärenden och utredningar. Miljöenheten samverkar på möten gällande planering av Ostlänken. Vi är med och tar fram planer gällande dagvattenhantering och översiktsplan.

Avfallsdispenser

I Nyköpings kommun är det möjligt för en fastighetsägare att anmäla till miljöenheten om egen kompostering av matavfall. Det är då även möjligt för fastighetsägaren att få befrielse från det bruna avfallskärlet. Fastighetsägaren får då ett beslut. Enligt taxa enligt miljöbalken är handläggningen av dessa ärenden avgiftsfria och därmed skattefinansierade.

En fastighetsägare som sorterar ut matavfall och komposterar på den egna fastigheten kan även ansöka om att det gröna kärlet hämtas en gång per kvartal. Fastighetsägaren får då ett beslut om förlängt hämtningsintervall och enligt taxan är handläggningen av även dessa ärenden avgiftsfria. Årligen handlägger miljöenheten cirka 30 anmälningar och ansökningar.

Service och vägledning

Dagligen ringer eller e-postar kommunens invånare och företagare till miljöenheten och ställer frågor och söker råd. Det kan handla om vad som är ok att grannen gör, vilken temperatur det ska vara inomhus, om huset de funderar på att köpa har en godkänd avloppsanläggningen eller hur de ska göra för att mäta radonhalten. Många frågor kan hanteras av kundservice och en del frågor besvaras av en inspektör på miljöenheten. Frågor och begäran om handlingar kommer även från företag, mäklare, konsulter och media. Årligen svarar miljöenheten även på flertalet enkätundersökningar som skickas ut från nationella myndigheter och lärosäten.

Resursbehov skattefinansierad tillsyn

Tillsynsområde	2023	2024	2025
Sanktionsavgifter och åtalsanmälningar	100	100	100
Fosforfällor	80	80	80
Obefogade klagomål	440	440	440
Planer och projekt	700	800	900
Avfallsdispenser	80	80	80
Service och vägledning, web	1 500	1500	1500
Ostlänken samråd & planering	300	400	400
Resursbehov skattefinansierad tillsyn i timmar	3200	3400	3500

Totalt resursbehov tillsyn miljöbalken 2023-2025

När de fyra kategorierna av tillsyn sammanställs för perioden framkommer nedanstående resultat gällande resursbehov för tillsynen.

Tillsyn	2023	2024	2025
Styrd tillsyn miljö	1153	963	833
Styrd tillsyn Hälsoskydd	616	1066	136
Behovsprioriterad tillsyn	4726	4740	4806
Händelsestyrd tillsyn	9170	9250	9550

Skattefinansierad tillsyn	3200	3400	3500
Miljöövervakning (MSN)	280	280	280
Sammanlagt resursbehov för tillsyn	19145	19699	19105

MSN § Tillsynsplan enligt miljöbalken 2023

Diarienummer: MSN23/14

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden är tillsammans med Jävsnämnden tillsynsmyndighet för miljöbalken i Nyköpings kommun. Enligt Miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ska tillsynsmyndighet för varje verksamhetsår upprätta en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken.

Enligt tillsynsplan 2023 kommer miljöenheten inspektera tillstånds- eller anmälningsskyddsskyddsverksamheter, anmälningsskyddsskyddsverksamheter samt icke-anmälningsskyddsskyddsverksamheter. Planerad tillsyn kommer även ske på bland annat förorenade områden och enskilda avlopp. Tillsyn i form av ärendehandläggning planeras ta cirka 9200 timmar i anspråk och den skattefinansierade tillsynen planeras ta 3200 timmar. Sammanfattningsvis bedöms det behövas 19 145 timmar för tillsyn under 2023 varav Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden står för.

Barnrättsprövning

Nej

Lagstöd

Miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13)

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

1) att anta *Tillsynsplan enligt Miljöbalken 2023*.

Beslutet skickas till:

Akten

Enheten för politisk beredning och samordning

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Tillsynsplan enligt miljöbalken 2023

Sammanfattning

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden är tillsammans med Jävsnämnden tillsynsmyndighet för miljöbalken i Nyköpings kommun. Enligt Miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ska tillsynsmyndighet för varje verksamhetsår upprätta en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken.

Enligt tillsynsplan 2023 kommer miljöenheten inspektera tillstånds- eller anmälningsskyddsskyddsverksamheter, anmälningsskyddsskyddsverksamheter samt icke-anmälningsskyddsskyddsverksamheter. Planerad tillsyn kommer även ske på bland annat förorenade områden och enskilda avlopp. Tillsyn i form av ärendehandläggning planeras ta cirka 9200 timmar i anspråk och den skattefinansierade tillsynen planeras ta 3200 timmar. Sammanfattningsvis bedöms det behövas 19 145 timmar för tillsyn under 2023 varav Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden står för .

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Lagstöd

Miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13)

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

att anta Tillsynsplan Miljöbalken MSN 2023

Per Berggren
Miljöchef

Beslut till:

Akten

Kontoret för politisk beredning och samordning

Bilaga

Tillsynsplan Miljöbalken MSN 2023

FÖRFATTNINGSSAMLING

Tillsynsplan Miljöbalken 2023 Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Antagen xxx datum

STYRANDE DOKUMENT

Dokumenttitel	Tillsynsplan Miljöbalken 2023 Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
Diarienummer	MSN23/14
Kategori av styrdokument	Aktiverande
Fastställd av	Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
Beslutsdatum	-
Giltighetstid	2023
Omfattar	Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens planerade tillsyn enligt Miljöbalken och Strålsäkerhetslagen 2023
Dokumentansvarig	Per Berggren, Enhetschef Miljöenheten SHB
Uppföljning	Årligen av Miljö. Och samhällsbyggnadsnämnden

KATEGORIER AV STYRDOKUMENT

Organiserande	Förklarar, tydliggör och reglerar kommunens roll- och ansvarsfördelning samt vem som har rätt att fatta beslut.
Normerande	Beskriver kommunens förhållningssätt i en viss fråga eller ger direktiv för hur något ska utföras och syftar till att styra beteenden utifrån en gemensam värdegrund.
Aktiverande	Beskriver vad kommunen vill förändra eller uppnå inom specifika områden och syftar till att ge ett uppdrag att handla på ett visst sätt.
Reglerande	Anger villkoren för kommunal service och vilka krav kommunen ställer på de som lever, verkar och vistas i Nyköping.

INNEHÅLL

1	SAMMANFATTNING	1
2	VAD MENAS MED TILLSYN?	1
3	MÅL FÖR MILJÖBALKSTILLSYVEN	2
4	KRAV I LAGSTIFTNINGEN PÅ MYNDIGHETEN	3
5	ANSVARSFÖRDELNING OCH SAMORDNING INOM TILLSYNSOMRÅDET	4
5.1	Ansvarsfördelning inom tillsynsmyndigheten	4
5.2	Samordning av tillsyn mellan myndigheter	4
5.3	Samordning inom tillsynsmyndigheten Inom myndigheten sker samordning genom att:	5
5.4	Delegering av uppgifter inom den offentliga tillsynen	5
6	BEFOGENHETER OCH RESURSER FÖR TILLSYVEN	5
6.1	Tillsynsmyndighetens befogenheter	5
6.2	Tillsynspersonal och utrustning	6
6.3	Totala antalet tjänster	6
6.4	Jäv	7
6.5	Finansiering av tillsynen	7
6.6	Kompetenskrav och utbildning	7
7	ORGANISATION OCH UTFÖRANDE AV TILLSYN	8
7.1	Registerhållning av tillsynsobjekt.....	8
7.2	Prioriteringar inom tillsynsområdet	8
7.3	Prioritering av ärenden.....	9
7.4	Rutiner för utförande av tillsyn.....	9
7.5	Vägledning, information och stöd	9
7.6	Öppenhet i tillsynen.....	10
8	SANKTIONER – ÅTGÄRDER VID BRISTANDE EFTERLEVNAD	10

8.1	Miljösanktionsavgifter (MSA)	10
9	UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING AV TILLSYVEN	11
9.1	Uppföljning	11
9.2	Överprövningar	11
9.3	Revision.....	11
10	UTVÄRDERING	11
10.1	Ärenden.....	11
10.2	Tillsynsobjekt	12
11	VOLYMER	12
12	BEREDSKAP	12
13	TILLÄMPNING AV DEN NATIONELLA TILLSYNSSTRATEGIN OCH DESS PRECISERINGAR	12
13.1	Tillsynsprogram Industriutsläppsverksamheter IED	13
14	PLAN FÖR TILLSYN 2023	15
14.1	Styrd tillsyn miljö & hälsoskydd	15
14.2	Behovsprioriterad tillsyn.....	16
14.3	Händelsestyrd tillsyn	17
14.4	Skattefinansierad tillsyn	18
15	ÖVRIGA UPPGIFTER FRÅN NÄMNDEN TILL MILJÖENHETEN 18	
15.1	Miljöövervakning.....	18
16	RESURSBEHOV TILLSYN 2023	20
17	ÄNDRINGSHISTORIK	21

1 SAMMANFATTNING

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden är tillsammans med Jävsnämnden lokal tillsynsmyndighet för miljöbalkens område i Nyköpings kommun. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden ska årligen besluta om en tillsynsplan inom miljöbalkens område. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har gett Miljöenheten i uppdrag att via en överenskommelse genomföra tillsyn och annan myndighetsutövning inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Nämnden ska se till att det finns tillräckliga resurser och kompetens för tillsyn och ärendehandläggning. Kommunstyrelsen har ansvaret för personalen.

Miljöenheten planerar att under 2023 inspektera cirka 100 tillstånds- eller anmälningspliktiga miljöskyddsverksamheter, cirka 60 anmälningspliktiga hälsoskyddsverksamheter och cirka 150 icke-anmälningspliktiga miljö- och hälsoskyddsverksamheter. Planerad tillsyn kommer även ske på bland annat förorenade områden, enskilda avlopp och trängseltillsyn. Tillsyn i form av ärendehandläggning planeras ta cirka 9200 timmar i anspråk och den skattefinansierade tillsynen planeras ta 3 200 timmar. Sammanfattningsvis bedöms det behövas 19 000 timmar för tillsyn under 2023 varav Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden står för cirka 18 000 timmar.

2 VAD MENAS MED TILLSYN?

Tillsyn kan beskrivas som de myndighetsåtgärder som vidtas för att lagarna ska följas. I miljöbalken 26 kapitel 1 § anges att med tillsyn avses att tillsynsmyndigheten ska:

- 1. På eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken följs samt vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse,*
- 2. Underlätta för en enskild att fullgöra sina skyldigheter enligt de handlingsregler som avses i 1 genom information och liknande verksamhet, och*
- 3. Fortlöpande bedöma om villkor för miljöfarlig verksamhet eller vattenverksamhet som omfattas av tillstånd är tillräckliga*

I juni 2020 ändrades ovanstående paragraf. Tidigare lydelse var bland annat: *Tillsynsmyndigheten skall dessutom, genom rådgivning, information och liknande verksamhet, skapa förutsättningar för att balkens ändamål skall kunna tillgodoses.* I propositionen förklaras varför ändringen genomfördes:

"Med tillsyn avses även information och liknande verksamhet som underlättar för en enskild att fullgöra sina skyldigheter enligt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken. Det innefattar information till en enskild aktör om gällande regler men också vägledning till en enskild om hur den metodiskt kan gå till väga för att själv avgöra vilka åtgärder som är lämpliga att vidta för att försäkra sig om att gällande regler följs. I nuvarande andra stycket nämns även rådgivning. För att förtydliga att tillsynsmyndigheten inte är skyldig att bistå en enskild aktör med detaljerade råd om hur den ska bedriva sin verksamhet tas det ordet bort. Till skillnad från vad som gäller idag ska den främjande verksamheten rikta sig till en enskild för att anses som tillsyn. Det innebär att information som riktar sig till en obestämd krets inte är tillsyn. Centrala tillsynsmyndigheters råd och stöd till tillsynsmyndigheterna är inte heller tillsyn".

Följande arbetsuppgifter är exempel på vad som ingår i tillsynsbegreppet.

information och vägledning

inspektion och besiktningar för att kontrollera att lagar och beslut följs

granskning av inkomna miljörapporter, årsrapporter, analysprotokoll mm

föreläggande och förbud för att åstadkomma rättelse

anmälan till polis- eller åklagare vid misstanke om brott

beslut om miljöstraffavgift

3 MÅL FÖR MILJÖBALKSTILLSYVEN

Miljötillsynen ska syfta till att nå miljöbalkens mål samt de nationella miljö kvalitetsmålen och folkhälsomålen. Tillsynen ska vara rättssäker, effektiv och ändamålsenlig. Den offentliga tillsynen och tillsynsmyndigheterna ska uppfattas av konsumenterna, media och företag som trovärdig.

Nyköpings kommuns övergripande mål för kommunens verksamhet finns i vision 2040 som har fastställts av kommunfullmäktige i december 2021:

Nyköpings kommun kännetecknas av trygghet, närhet och framtidstro.

Vi växer ekonomiskt och socialt hållbart och går före i den gröna omställningen genom mod, handlingskraft och gemensamt ansvarstagande.

Här blir du inspirerad och uppmuntrad till kreativitet, utveckling och samarbete.

Tillsammans skapar vi en bättre framtid!

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Nyköpings kommun har följande övergripande mål för miljö- och hälsoskyddstillsynen:

Miljö- och hälsoskyddstillsynen syftar till att nå Miljöbalkens mål samt de nationella och regionala miljö kvalitetsmålen.

Prioriterade områden är enskilda avlopp, giffri miljö och god bebyggd miljö.

Prioriterade grupper i tillsynen är känsliga grupper såsom barn, äldre och sjuka.

4 KRAV I LAGSTIFTNINGEN PÅ MYNDIGHETEN

Det är främst Miljötillsynsförordning (2011:13) som reglerar vilka krav som finns på myndigheten vad gäller planer och utredningar.

1 kap 6 § Hos en tillsynsmyndighet ska det finnas en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Behovsutredningen ska avse en tid om tre år. Utredningen ska ses över vid behov och minst en gång varje år.

1 kap 7 § En tillsynsmyndighet ska föra ett register över de tillsynsobjekt som behöver återkommande tillsyn.

1 kap 8 § En tillsynsmyndighet ska för varje verksamhetsår upprätta en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Planen ska grundas på den behovsutredning som avses i 6 § och det register som avses i 7 §.

Av planen ska det framgå hur myndigheten har tagit hänsyn till den nationella tillsynsstrategin som avses i 3 kap. 19 §.

Den nationella strategin för miljöbalkstillsynen är vårt gemensamma verktyg för att uppnå en effektiv och likvärdig tillsyn. Tillsynen är ett viktigt styrmedel för att säkerställa syftet med miljöbalken och därmed främja en hållbar utveckling utifrån miljömålen.

1 kap 9 § Av 3 och 8 §§ myndighetsförordningen (2007:515) följer att en tillsynsmyndighet ska bedriva tillsynsarbetet effektivt och att myndigheten ska utveckla personalens kompetens i tillsynsfrågor. Förordning (2020:647).

3 kap 19 § Naturvårdsverket ska i samverkan med centrala tillsynsvägledande myndigheter se till att det finns nationella mål för tillsynen enligt miljöbalken och en strategi för att uppnå de målen (nationell tillsynsstrategi). Förordning (2020:647).

5 ANSVARFÖRDELNING OCH SAMORDNING INOM TILLSYNSOMRÅDET

Det finns flera nationella myndigheter som har ansvar för tillsynsvägledning, dessa är Naturvårdsverket, Affärsverket svenska kraftnät, Boverket, Folkhälsomyndigheten, Havs- och vattenmyndigheten, Kemikalieinspektionen, Läkemedelsverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen, Socialstyrelsen, Statens energimyndighet, Statens jordbruksverk och Strålsäkerhetsmyndigheten.

Länsstyrelsen ska ge tillsynsvägledning i länet. I länsstyrelsernas tillsynsvägledning ingår att ge kommunerna stöd för att utveckla tillsynen. Från länsstyrelsens vägledningsområde undantas den tillsyn som utövas av Skogsstyrelsen och Försvarsinspektören för hälsa och miljö.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden samt Jävsnämnden är tillsynsmyndighet för miljöbalken i Nyköpings kommun. Strandskyddstillsynen utförs av Bygglovsenheten och övriga delar av Miljöenheten. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden ska besluta om tillsynsplan och behovsutredning inom miljöbalkens område i enlighet med Miljötillsynsförordningen.

5.1 Ansvarfördelning inom tillsynsmyndigheten

Miljöenheten utför tillsynen inom Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområde. Hur beslutsrätten har delegerats beskrivs i delegationsordningen som finns tillgänglig hos Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.

5.2 Samordning av tillsyn mellan myndigheter

Inom tillsynen genomförs följande aktiviteter för samordning med främst länsstyrelsen och övriga kommuner i Södermanlands län samt nationella myndigheter:

Varje år deltar Miljöenheten i ett antal handläggarträffar i länet. Träffar anordnas bland annat inom hälsoskydd, miljöskydd, avlopp, lantbruk, förorenade områden och täkter.

Länets kommunala miljöchefer träffas fyra gånger per år för att diskutera bland annat samarbete, samordning och samsyn.

Miljöenheten deltar i de projekt och utbildningar som drivs genom samverkan i Sörmland.

Kontakt i det dagliga arbetet sker vid behov med kollegor i länet och landet, länsstyrelsen, Naturvårdsverket, Folkhälsomyndigheten m.fl.

Miljöenheten deltar i länets samverkansgrupp mot miljöbrott.

5.3 Samordning inom tillsynsmyndigheten Inom myndigheten sker samordning genom att:

Miljöenheten har varje vecka gruppmöten för att bland annat diskutera samordning och samsyn

Genom att ta fram och tillämpa gemensamma mallar, rutiner och bedömningsgrunder sker samordning inom myndigheten.

5.4 Delegering av uppgifter inom den offentliga tillsynen

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Nyköpings kommun delegerar inte någon uppgift inom ansvarsområdet miljö- och hälsoskyddstillsyn till någon annan

Vid risk för jäv inom miljöenheten sker ett samarbete med andra kommuner. Tillsynsbesök genomförs och ärenden bereds då av handläggare från någon annan kommun men vid behov fattas beslut i Nyköpings Miljö- och samhällsbyggnadsnämnd eller jävsnämnd.

6 BEFOGENHETER OCH RESURSER FÖR TILLSYNEN

6.1 Tillsynsmyndighetens befogenheter

Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens befogenheter inom miljö- och hälsoskyddsområdet regleras huvudsakligen i Miljöbalken (MB) (1998:808) och i Miljötillsynsförordningen (2011:13).

Enligt MB har tillsynsmyndigheten rätt att få upplysningar, ta del av handlingar och få tillträde till de områden, lokaler och andra utrymmen som behövs för att tillsynen ska kunna genomföras.

För åtgärder vid bristande efterlevnad och sanktioner, se avsnitt Sanktioner – åtgärder vid bristande efterlevnad.

Miljöenheten ska svara för tillsyn i kommunen enligt delegationsordningen, reglementen, miljöbalken och annan lagstiftning inom miljö- och hälsoskydd enligt antagen tillsynsplan. Tillsynen omfattar fortlöpande inspektioner, handläggning av inkommande ärenden, så som remisser, ansökningar och klagomål.

Miljöenheten tar årligen fram en behovsutredning och ett förslag till tillsynsplan. Inriktningen och ambitionsnivån på förslaget tas fram i samarbete med den sakkunnige tjänstemannen som håller kontakten med Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens ordförande och presidiet. Tillsynsplan med eventuella ändringar antas sedan av Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.

Miljöenheten ska bevaka utvecklingen inom sitt verksamhetsområde, exempelvis när det gäller rättsfall, forskning och ny lagstiftning.

Miljöenheten ska tillhandahålla tillräckligt underlag för budget, verksamhetsplaner, budgetuppföljning samt bokslut.

Medverkan i externa projekt utöver tillsynsplan kommuniceras med nämnd/ordförande innan start av nya projekt av resursfördelningskäl.

6.2 Tillsynspersonal och utrustning

Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens operativa tillsyn utförs av miljöenheten. Arbetet inom miljöenheten leds av miljöchefen. Miljöchefen ansvarar även för utveckling av verksamheten och har också personalansvar för miljö- och hälsoskyddsinspektörerna samt administratör.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har till sin hjälp ett beställarkontor med sakkunniga tjänstemän och specialister som bland annat har till uppgift att arbeta med omvärldsbevakning, mål, nyckeltal, uppföljning och budget.

Miljöenheten har också tillgång till kommunikatör för hjälp med texter och mediakontakter och kommunjurist.

Inspektörerna har tillgång till skyddsutrustning i tillräcklig omfattning samt tillgång till adekvat teknisk utrustning för tillsynen.

6.3 Totala antalet tjänster

För tillsyn enligt miljöbalken finns miljö- och hälsoskyddsinspektörer anställda på miljöenheten. Verksamhetsstödjande är en administratör, en inspektör med

samordningsansvar och en chef. För 2023 finns motsvarande 18 årsarbetskrafter tillgängliga för tillsyn och handläggning. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har gjort bedömningen att personalresurserna under 2023 är tillräckliga för den ambitionsnivå som är satt i tillsynsplanen. Däremot svarar de inte helt emot de behov som har lyfts fram i behovsutredningen.

Uppföljning av verksamheten sker kontinuerligt för att kontrollera att uppdraget klaras. Resultatet stäms av i april, delårsbokslut och i bokslut. Varje år i samband med budgetprocessen ses behovet av tjänster och resurser över.

6.4 Jäv

För att säkerställa att intressekonflikter i miljö- och hälsoskyddstillsynen undviks följs förvaltningslagens jävsbestämmelser. Var och en som verkar i kommunen ska självantmäla om han eller hon anser eller misstänker att det kan föreligga intressekonflikter/jäv vid handläggning i något ärende. Detta gäller både tjänstemän och politiker. Nya politiker får utbildning om dessa reglers innehåll och tillämpning genom internutbildningar som återkommer med jämna mellanrum. För tjänstemännens del tas frågan upp vid anställning samt vid det årliga medarbetarsamtalet. En genomgång av eventuella intressekonflikter gällande enskilda tillsynsobjekt sker också vid planeringen av tillsynsprojekten.

6.5 Finansiering av tillsynen

Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens tillsyn av verksamheter inom miljö- och hälsoskyddsområdet finansieras av skattemedel och tillsynsavgifter.

Kommunfullmäktige fattade i november 2022 beslut om taxa för miljö- och hälsoskyddstillsyn i Nyköping. Tillsynen finansieras enligt taxan främst genom timavgifter som debiteras i efterhand. Timavgiften för år 2023 kommer vara 1135kr.

6.6 Kompetenskrav och utbildning

Miljöenhetens inspektörer har alla minst en treårig universitetsutbildning eller motsvarande som grundutbildning inom området. Fortbildning sker kontinuerligt utifrån behov och kursutbud. Genom samverkan i Södermanland arrangeras utbildningar och seminarier för inspektörer och i viss mån även politiker.

7 ORGANISATION OCH UTFÖRANDE AV TILLSYN

Miljöenheten leds av en miljöchef. Inom miljöenheten finns handläggargrupper för enskilda avlopp, hälsoskydd, miljöskydd, planer och för förorenade områden. För närvarande finns det en samordnare på enheten, vars uppgift är att samordna och följa upp verksamheten inom förorenade områden och miljöskydd

Tillsynsarbetet bedrivs i projektform för den planerade tillsynen. För anmälningar, klagomål och övrig tillsyn och ärendehantering sker arbetet löpande enligt fastlagda rutiner och processer.

Genomförandet ska karaktäriseras av god service med tillgänglighet och professionellt bemötande.

Medborgaren och verksamheter ska uppleva mötet med tillsynsmyndigheten som informativt, rådgivande och stödjande där service sätts i fokus, det vill säga

att det ska vara lätt att få kontakt med handläggare och lätt att få information

att miljöenheten löpande ska uppdatera kommunens hemsida

att miljöenheten vid behov tar fram faktablad gällande specifika tillsynsområden eller för särskilda frågor gällande lagstiftning

att miljöenheten är med och utvecklar e-tjänster för att underlätta för våra kunder att sköta sina ärenden när det passar dem

7.1 Registerhållning av tillsynsobjekt

Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens tillsynsobjekt finns registrerade i datasystemet ECOS. I kommunen finns totalt ca 590 tillsynsobjekt med regelbunden tillsyn, Registret uppdateras med uppgifter så som pågående verksamhet, gällande klassningar, intressenter och andra förändringar vid varje tillsynsbesök.

7.2 Prioriteringar inom tillsynsområdet

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden bestämmer vilken prioriteringsordning som ska gälla för miljö- och hälsoskyddstillsynen. Nämndens prioritering av känsliga

grupper såsom barn, äldre och sjuka görs bland annat genom regelbunden tillsyn av vårdlokaler, skolor och förskolor.

7.3 Prioritering av ärenden

Handläggning av inkommande ärenden ska prioriteras före den behovsprioriterade tillsynen.

7.4 Rutiner för utförande av tillsyn

Miljöenheten har skriftliga rutiner för inspektioner och provtagning. Efter genomförd tillsyn skrivs en inspektionsrapport där eventuella avvikelser noteras. Inspektionsrapporten skickas till verksamhetsutövaren och diarieförs i verksamhetssystemet ECOS. Dokumenten är offentliga och kan plockas fram på begäran av företagare, intresserad allmänhet, media eller andra intresserade.

7.5 Vägledning, information och stöd

Miljöenheten ska enligt 6 § i förvaltningslagen se till att kontakterna med enskilda blir smidiga och enkla. Myndigheten ska lämna den enskilde sådan hjälp att han eller hon kan ta till vara sina intressen. Hjälpen ska ges i den utsträckning som är lämplig med hänsyn till frågans art, den enskildes behov och myndighetens verksamhet. Den ska ges utan onödigt dröjsmål. Miljöenheten ska även, enligt MB 26:1 § andra stycket underlätta för en enskild att fullgöra sina skyldigheter.

Tillsynsmyndigheten får inte tillgripa mer ingripande tvångsåtgärder än vad som krävs i det enskilda fallet för att åstadkomma att balkens regler följs. Regeringen har i specialmotiveringen till MB 26 :1 § angett bland annat att "Tillsynsmyndigheten bör själv kunna avgöra i vilket fall det är tillräckligt att åstadkomma rättelse genom råd och i vilka fall det är lämpligare att använda sig av mer ingripande åtgärder såsom föreläggande om rättelse eller förbud"

I samband med valet mellan att lämna upplysningar/vägledning eller att meddela förelägganden eller förbud bör man uppmärksamma att felaktiga upplysningar/vägledning kan leda till skadestånd. I Skadeståndslagen 3:3 § förskrivs följande: "Staten eller en kommun skall ersättaren förmögenhetsskada som vållas av att en myndighet genom fel eller försummelse lämnar felaktiga upplysningar eller råd, om det med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl".

7.6 Öppenhet i tillsynen

I Sverige regleras öppenheten i tillsynen framför allt av Tryckfrihetsförordningen (1949:105) och Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). I korthet innebär detta att alla myndigheter är skyldiga att föra register över de allmänna handlingar som finns hos myndigheten. Ett sådant register kallas vanligtvis för diarium. I diariet registreras uppgifter om dels de handlingar som kommer in till myndigheten, till exempel brev och ansökningar, dels de handlingar som upprättas vid myndigheten, till exempel beslut och inspektionsrapporter. I diariet registreras både offentliga och sekretessbelagda handlingar.

Vem som helst har rätt att begära att få se en handling som finns hos en myndighet. En allmän handling är vanligen också offentlig, det vill säga vem som helst får ta del av den. Vissa handlingar kan dock vara sekretessbelagda, alltså hemliga. Detta ska prövas av myndigheten utifrån gällande lagstiftning när någon ber att få ut en handling. Alla inspektionsrapporter är offentliga och lämnas ut på förfrågan, oftast samma dag.

Tillsynsplanen fastställs av Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och blir därmed en offentlig handling. Tillsynsplanen finns tillgänglig på kommunens hemsida.

8 SANKTIONER - ÅTGÄRDER VID BRISTANDE EFTERLEVNAD

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har följande sanktioner till sitt förfogande enligt MB 26:1, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 21, 26, 27, 29, 30 §§ samt MB 2:9 §, 12:6 §, 24:3 § och 8 § förordningen om tillsyn enligt MB, 27 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och lag om viten (SFS 1985:206).

meddela föreläggande

meddela föreläggande med vite

meddela förbud

meddela förbud med vite

besluta om rättelse på den felandes bekostnad, eller att

besluta om handräckning på den felandes bekostnad

8.1 Miljösanktionsavgifter (MSA)

Enligt MB 30 kap. och förordningen om miljösanktionsavgifter (2012:259) ska MSA betalas av den som överträder vissa bestämmelser i MB. Avgiften är administrativ och tas ut oberoende om överträdelsen kan ha skett av uppsåt eller oaktsamhet. I

förordningen framgår överträdelse och storlek på avgiften. Avgiften tillfaller staten.

9 UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING AV TILLSYVEN

9.1 Uppföljning

För Miljöenheten är det grundläggande att alla verksamheter bedöms så likvärdigt som möjligt. För att säkerställa likabehandlingen i utförandet av tillsyven jobbar miljöenheten löpande med denna fråga.

Miljöenheten har ett ärendehanteringssystem för fördelning och uppföljning av inkommande ärenden. Vid varje given tidpunkt kan alla ärendens status redovisas. Uppföljning sker också av tidsredovisningen för att kontrollera hur mycket tid som läggs på olika arbetsuppgifter. Statistik från tidsredovisningen ligger till grund för kommande planering och används för att utveckla arbetet.

9.2 Överprövningar

Varje överprövat beslut analyseras och blir ett underlag för kommande bedömningar. I nästan alla fall delar överprövande instanser Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens bedömningar.

9.3 Revision

Länsstyrelsen ska utföra årliga tillsynsvägledande besök. Revision görs också av kommunens egna revisorer. I vissa fall tar kommunens revisorer hjälp av externa revisorer. Inom myndighetsavdelningen på samhällsbyggnad genomförs årliga interna revisioner från och med år 2021.

10 UTVÄRDERING

10.1 Ärenden

Miljöenheten beräknar inkommande ärenden 2023 till ca 1000 stycken. Med inkommande ärenden avses ansökningar, remisser, klagomål och andra inkomna handlingar för utredning och åtgärd. Miljöenheten använder SBA's (Stockholm Business Alliance) NKI-index för att mäta kundnöjdheten hos verksamheterna.

Undersökningen riktar sig mot de företag som har vänt sig till Miljöenheten med ett ärende och de som har varit föremål för tillsyn.

10.2 Tillsynsobjekt

Det finns ca 335 stycken miljöskyddsobjekt (inkl lantbruk och avloppsreningsverk) och ca 250 stycken hälsoskyddsobjekt med regelbunden tillsyn. Antalet objekt varierar under året, varför siffrorna är ungefärliga. Utvärdering av genomförandet av tillsynen görs inom respektive tillsynsprojekt. Erfarenheter dokumenteras inför nästa tillsynsomgång.

11 VOLYMER

Miljöenheten har att kontinuerligt se över volymer och nyckeltal då Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens inriktningar och prioriteringar inom miljö- och hälsoskyddsplaneringen styrs/beskrivs via dessa. Volymer och nyckeltal läggs fast i budget och i beställningen från nämnden till Samhällsbyggnad.

Ostlänkens planering och påverkan på Nyköpings attraktionskraft och tillväxt är svår att uppskatta. Mängden ärenden och verksamheter kommer att påverkas, men hur mycket är svårt att bedöma. Omprioriteringar eller förstärkningar kan komma att behövas.

Antalet klagomålsärenden har ökat med 30% mellan 2019 och 2020. Anledningen antas vara att antalet människor som arbetar hemifrån har ökat med anledning av pandemin. För 2021 är ökningen mindre men antalet ärenden ligger kvar på en hög nivå. Klagomålen under 2022 ser ut att minska något jämfört med de senaste årens höga antal.

12 BEREDSKAP

Miljöenheten ska medverka i kommunens beredskapsplanering och övningar. Miljöenheten ska förbereda sig på sådant sätt att kontorets personal ska finnas lätt tillgänglig och kunna fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsverksamheten, dels i händelse av olyckor under fredstid och dels under beredskap och krig. Gällande beredskapsplan antogs av miljönämnden 2011-01-31.

13 TILLÄMPNING AV DEN NATIONELLA TILLSYNSSTRATEGIN OCH DESS PRECISERINGAR

Strategin innehåller sex tillsynsområden. Vart och ett av dessa har inringade fokusområden med tillhörande preciseringar kopplade till sig. Till varje

fokusområde finns ett nationellt effektmål för tillsynen. Preciseringarna utgör strategi för att uppnå effektmålen.

13.1 Tillsynsprogram Industriutsläppsverksamheter IED

Industriutsläppsdirektivet (IED) är i svensk rätt genomförd som föreskrifter i industriutsläppsförordningen. Miljöenheten ska, med utgångspunkt i tillsynsplanen, upprätta och regelbundet uppdatera ett tillsynsprogram för varje verksamhet som är tillståndspliktig enligt IED-bestämmelserna.

I tillsynsprogrammet ska miljöenheten bestämma hur ofta tillsynsbesök ska genomföras. Tiden mellan två tillsynsbesök ska bestämmas utifrån en bedömning av verksamhetens risk för miljön. Om verksamheten innebär betydande risker för miljön får tiden inte överskrida ett år och i andra fall får den inte överskrida tre år.

Miljöenheten har i dagsläget tillsyn över sju anläggningar som lyder under IED. Det är fem lantbruk, Björshults avfallsanläggning och Rörmontage AB.

Enligt lagstiftningen ska miljöenheten genomföra tillsynsbesök i enlighet med tillsynsprogrammet och skriftligen redovisa varje tillsynsbesök och lämna redovisningen till verksamhetsutövaren senast två månader efter besöket. Miljöenheten ska även genomföra ett nytt besök inom sex månader, om myndigheten vid det föregående besöket fann någon allvarlig brist i hur villkor, föreskrifter eller likande som gäller för verksamheten uppfylldes

Verksamhet	BAT-slutsats offentliggjord	Påverkan på vatten	Påverkan på luft	Påverkan på mark	Tid mellan tillsynsbesök
Snesta Gård AB	170221		x		1 år
Rösängs Lantbruk AB	170221		x		1 år
Valsbergs Gård	170221		x		1 år
Broby Gård	170221		x		1 år
Rörmontage i Nyköping AB	170221			x	1 år
Björshults avfallsanläggning ¹		x		x	1 år

¹ Tillsyn utförs av Jävsnämnden

Påverkan på vatten innebär att verksamheten har ett utsläpp till vatten som är betydande ur miljö- och/eller hälsoskyddssynpunkt.

Påverkan på luft innebär att verksamheten har utsläpp till luft som är betydande ur miljö- och/eller hälsoskyddssynpunkt.

Påverkan på mark innebär att det finns kända markföroreningar inom verksamheten eller att risken för utsläpp till mark anses vara betydande.

Bedömning av verksamheter

Miljöenheten gör bedömning av verksamheternas risk för miljön utifrån följande:

Om verksamheterna har en betydande påverkan på två eller fler av områdena vatten, luft och mark enligt tabellen ovan får tiden mellan tillsynsbesöken inte överskrida ett år.

För de verksamheter som har en betydande påverkan på ett av områdena vatten, luft och mark enligt tabellen får tiden mellan tillsynsbesöken inte överskrida två år.

För övriga verksamheter får tiden mellan tillsynsbesöken inte överskrida tre år.

Besöksfrekvens under de fyra första åren efter offentliggörande av BAT-slutsatser

För verksamheter som där BAT-slutsatser har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning gör miljöenheten följande bedömning i syfte att bevaka och vägleda verksamhetsutövarens process kring hur tillämpliga BAT-slutsatser uppfylls.

- *Under de fyra första åren efter att BAT-slutsatser har offentliggjorts får tiden mellan tillsynsbesöken inte överskrida ett år. (eller genomförs ett tillsynsbesök varje år)*

14 PLAN FÖR TILLSYN 2023

14.1 Styrd tillsyn miljö & hälsoskydd

Bransch (tillsynsområde)	Antal objekt 2023
Eberspächer	1
Stena Metall	1
Saint-Gobain deponin	1
Krematoriet	1
Rörmontage	1
Täkter, krossar och asfaltsverksamheter. B	4
Jordbruk >200/400 B	6
Jordbruk, djur 100-300 C	4
Sjukhuset	1
Nyköpings bussdepå	1
Fordonstvättar	13
Drivmedelsförsäljare	25
Metallverkstäder	7
Plasttillverkare	7
Skjut- och motorbanor	17
Påljunghage kross	1
Solarier	5
Skolor & fritids	55
Hjortensbergsbadet	1
Antal verksamheter	152
Resursbehov styrd tillsyn	1651 timmar

14.2 Behovsprioriterad tillsyn

Bransch (tillsynsområde)	Antal objekt	Antal timmar 2023
Föreerade områden	x	800
Tillsyn enskilda avlopp	6500	300
Risiklassning enskilda avlopp (HAV)	6500	500
Nationella tillsynsprojekt		160
Strandbad	18	36
Trängseltillsyn serveringar	80	0
Animaliska biprodukter (kadaverpannor & gödselhantering)		40
Småbåtshamnar	7	70
Fordonstvättar (u)	21	210
Bensinstationer (u)	6	60
Lackerare (u)	2	0
Reningsverk mindre	36	0
Livsmedel och foder	3	0
Radon i flerfamiljshus	17600 lägenheter	300
Dagvatten		200
Rökfria miljöer		200
Vattenskyddsområden	8	80
Metallbearbetning (u)	2	20
Lantbruk med 30-100 djurenheter	27	40
Jordbruk spannmålsodling > 100 ha	61	160
Vårdboenden	61	0
Idrottslokaler	21	0
Tandläkarmottagningar	14	0
Fordonsverkstäder (u)	47	0
Golfbanor	4	40
Konstgräsplaner	8	0
Fastigheter med skrot och avfall		40
Fastighetsägares egenkontroll		300
Kommunala naturreservat	5	300

Hantering av massor i exploateringsprojekt		200
Avfallshantering		100
Hästgårdar (Jordbruksverkets projekt)		300
Planerad strandskyddstillsyn		100
Krogbuller och evenemang	8	50
Summa timmar		4606

14.3 Händelsestyrd tillsyn

Tillsynsområde	Antal timmar 2023
Förorenade områden, avhjälpande	1300
Köldmedierapporter	400
Miljöskyddsärenden	
- <i>C-anmälan</i>	1200
- <i>avfall i anläggningsändamål</i>	600
- <i>avfallsärenden (dispenser renhållningsordningen)</i>	200
- <i>klagomål</i>	850
- <i>anmälan värmeuttag</i>	250
- <i>övrigt</i>	800
Hälsoskyddsärenden	
- <i>§38-anmälan</i>	650
- <i>klagomål</i>	1000
- <i>övrigt (lokala hälsoskyddsföreskrifter, etc)</i>	300
Avloppsärenden	1000

Minireningsverk	470
Olyckor	150
Resursbehov händelsestyrd tillsyn i timmar	9170

14.4 Skattefinansierad tillsyn

Tillsynsområde	Antal timmar 2023
Sanktionsavgifter och åtalsanmälningar	100
Fosforfällor	80
Obefogade klagomål	440
Planer och projekt	700
Avfallsdispenser	80
Service och vägledning	1500
Ostlänken samråd & planering	300
Resursbehov skattefinansierad tillsyn i timmar	3200

15 ÖVRIGA UPPGIFTER FRÅN NÄMNDEN TILL MILJÖENHETEN

15.1 Miljöövervakning

Tillsynsområde	Totalt antal per år
Åprovtagning	40
Bakgrundsstrålning	2
Sjöprover	3
Kalkeffektsuppföljning	2
Försumningskänsliga brunnar	2
Sammanlagd resurs för miljöövervakning	280 timmar

16 RESURSBEHOV TILLSYN 2023

Tillsyn	Antal timmar 2023
Styrd tillsyn miljö + hälsoskydd	1651
Behovsprioriterad tillsyn	4606
Händelsestyrd tillsyn	9170
Skattefinansierad tillsyn	3200
Miljöövervakning	280
Sammanlagt resursbehov för tillsyn och miljöövervakning	18907

17 ÄNDRINGSHISTORIK

Rev	Författare	Beskrivning av förändring	Datum

MSN § Kontrollplan för livsmedel inklusive animaliska biprodukter 2023-2025

Diarienummer: MSN22/74

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden är behörig myndighet för kontroll enligt livsmedelslagstiftningen och lagstiftningen om animaliska biprodukter i Nyköpings kommun. Kontrollen utförs av Livsmedelsenheten.

I kommunen finns drygt 590 livsmedelsföretag och ca 13 företag som hanterar animaliska biprodukter. Planen beskriver den planerade kontrollen inom dessa områden för åren 2023 - 2025.

Bakgrund

Kontrollplanen ger en övergripande beskrivning av nämndens verksamhet inom livsmedelslagstiftningens område.

Planen beskriver bland annat hur nämnden uppfyller de krav som ställs i livsmedelslagstiftningen. Av planen framgår också kontrollens utpekade fokusområden under kommande år och treårsperiod.

Barnrättsprövning

Nej

Lagstöd

Av Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:21) om offentlig kontroll av livsmedel framgår att varje kontrollmyndighet årligen ska fastställa en plan för myndighetens livsmedelskontroll.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för kontroll inom området animaliska biprodukter enligt 12 och 13 §§ förordningen (2006:814) om foder och animaliska biprodukter.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) att** anta *Kontrollplanen för livsmedel inklusive animaliska biprodukter 2023-2025.*

Beslut till:

Akten

Författningssamlingen

Samhällsbyggnad

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Kontrollplan för livsmedel inklusive animaliska biprodukter 2023-2025

Sammanfattning

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden är behörig myndighet för kontroll enligt livsmedelslagstiftningen och lagstiftningen om animaliska biprodukter i Nyköpings kommun. Kontrollen utförs av Livsmedelsenheten.

I kommunen finns drygt 590 livsmedelsföretag och ca 13 företag som hanterar animaliska biprodukter. Planen beskriver den planerade kontrollen inom dessa områden för åren 2023 - 2025.

Bakgrund

Kontrollplanen ger en övergripande beskrivning av nämndens verksamhet inom livsmedelslagstiftningens område.

Planen beskriver bland annat hur nämnden uppfyller de krav som ställs i livsmedelslagstiftningen. Av planen framgår också kontrollens utpekade fokusområden under kommande år och treårsperiod.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Lagstöd

Av Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:21) om offentlig kontroll av livsmedel framgår att varje kontrollmyndighet årligen ska fastställa en plan för myndighetens livsmedelskontroll.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för kontroll inom området animaliska biprodukter enligt 12 och 13 §§ förordningen (2006:814) om foder och animaliska biprodukter.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) **att** anta Kontrollplanen för livsmedel inklusive animaliska biprodukter 2023-2025

Emma Bergenrup

Enhetschef Livsmedelsenheten

Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

Beslut till:

Akten

Bilaga

Kontrollplan för livsmedel inklusive animaliska biprodukter 2023-2025

FÖRFATTNINGSSAMLING

Kontrollplan för livsmedel inklusive animaliska biprodukter 2023-2025

Antagen xxx datum

STYRANDE DOKUMENT

Dokumenttitel	Kontrollplan för livsmedel inklusive animaliska biprodukter 2023-2025
Diarienummer	MSN22/74
Kategori av styrdokument	Aktiverande
Fastställd av	-
Beslutsdatum	-
Giltighetstid	2023-2025
Omfattar	Livsmedelskontrollen inklusive animaliska biprodukter inkl. 3 årsplan för planerad kontroll.
Dokumentansvarig	Emma Bergenrup, Enhetschef Livsmedelsenheten
Uppföljning	Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, årlig.

KATEGORIER AV STYRDOKUMENT

Organiserande	Förklarar, tydliggör och reglerar kommunens roll- och ansvarsfördelning samt vem som har rätt att fatta beslut.
Normerande	Beskriver kommunens förhållningssätt i en viss fråga eller ger direktiv för hur något ska utföras och syftar till att styra beteenden utifrån en gemensam värdegrund.
Aktiverande	Beskriver vad kommunen vill förändra eller uppnå inom specifika områden och syftar till att ge ett uppdrag att handla på ett visst sätt.
Reglerande	Anger villkoren för kommunal service och vilka krav kommunen ställer på de som lever, verkar och vistas i Nyköping.

INNEHÅLL

1	SAMMANFATTNING	3
2	MÅL OCH FRAMGÅNGSFAKTORER	4
2.1	Gemensamma mål för myndigheterna i livsmedelskedjan	4
2.2	Nationella mål för livsmedelskontroll	6
2.2.1	Operativa mål	2
2.3	Nyköpings kommuns mål för livsmedelskontroll	3
3	ANSVARSFÖRDELNING FÖR LIVSMEDELSKONTROLL	5
3.1	Ansvarsfördelning i Sverige	5
3.2	Ansvarsfördelning i Nyköpings kommun	5
4	SAMVERKAN	6
4.1	Syfte och omfattning	6
4.2	Nätverk	6
5	BEFOGENHETER OCH RESURSER FÖR KONTROLLEN	7
5.1	Kontrollmyndighetens befogenheter	7
5.2	Kontrollpersonal och utrustning	7
5.3	Finansiering av kontrollen	8
5.4	Kompetenskrav och utbildning	8
6	REGISTER ÖVER ANLÄGGNINGAR	9
6.1	Registrering av kontrollobjekt	9
6.2	Införande av anläggningar i registret	9
6.3	Avregistrering och uppdatering vid ändrade förhållanden	10
7	GENERELLT FÖR KONTROLLEN	11
7.1	Instruktioner för utförande av kontroll	11
7.2	Provtagning och analys	11
7.3	Rapportering av kontrollresultat	11
7.4	Sanktioner - åtgärder vid bristande efterlevnad av lagstiftningen	12
8	PLANERAD KONTROLL AV BEFINTLIGA ANLÄGGNINGAR	13

8.1	Prioriteringar och planering.....	13
8.2	Krav som ska kontrolleras under treårsperioden	13
8.3	Kontroll av nyregistrerade anläggningar	14
8.4	Rutiner för utförande av kontroll	15
9	KONTROLL OCH UTREDNING I SAMBAND MED MISSTANKE OM AVVIKELSER	16
9.1	Förutsättningar	16
9.2	Mål och fokus.....	16
10	UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING AV KONTROLLEN	17
10.1	Uppföljning	17
10.2	Revisioner	17
10.3	Utvärdering	17
10.4	Supervision.....	17
10.5	Effektmål för att visa att livsmedelskontrollen har avsedd verkan	19
11	BEREDSKAP	20
12	NATIONELL PLAN FÖR KONTROLLEN I LIVSMEDELSKEDJAN	20
13	ÖPPENHET I KONTROLLEN.....	20
BILAGA 1	– EFFEKTMÅL - INDIKATORER	21
1.	Nedkylning hos serveringar	22
2.	Säker allergikost i skolor och förskolor	24
3.	Spårbarhet (kött).....	25
4.	Redlighet - Rätt information	27
BILAGA 2	– TREÅRSPLAN	29
	Apotek, kosttillskott och hälsokost	29
	Bagerier och konditori	31
	Butiker och detaljhandel.....	34
	E-handel	40
	Grossister, matmäklare, transportör och lagring.....	42
	Införsel, import och export	49
	Mobila anläggningar	50
	Skola och omsorg	55
	Serveringar	60

Sushi	65
Tillverkningsanläggningar	67
Viltslakterier	69
Vattenverk.....	71
14 ÄNDRINGSHISTORIK	72

1 SAMMANFATTNING

Denna kontrollplan är den operativa kontrollmyndighetens beskrivning av hur de krav som ställs på offentlig kontroll inom livsmedelskedjan uppfylls av myndigheten. Kraven finns bl.a. i Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) nr 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel.

Under perioden 2023 - 2025 kommer Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Nyköpings kommun (nämnden) att arbeta för en riskbaserad och förebyggande tillitsbaserad kontroll där fokus under 2023 kommer vara att samla in information och riskklassa om samtliga registrerade livsmedelsverksamheter inför den nya riskklassningsmodellen som träder i kraft 1 januari 2024. Vidare under treårsperioden utvecklar vi vårt arbetssätt genom digitala verktyg ute på kontroll för att ge en fortsatt rättssäker och professionell myndighetsutövning där handläggningen ska ske snabbt, enkelt och med hög grad av tillgänglighet.

Kontrollen kommer att ha särskilt fokus mot säker nedkylning, säker allergikost, spårbarhet av kött, redlighet rätt information om livsmedel med mervärde samt fullständig och korrekt allergimärkning.

2 MÅL OCH FRAMGÅNGSFAKTORER

2.1 Gemensamma mål för myndigheterna i livsmedelskedjan

De övergripande målen för livsmedelskedjan har utarbetats av myndigheterna gemensamt. Målen är fastställda av generaldirektörerna för Livsmedelsverket, Jordbruksverket och SVA, och de gäller samtliga myndigheter i livsmedelskedjan.

ÖVERGRIPANDE MÅL

ÖNSKAD EFFEKT

Konsumenterna får säkra livsmedel inklusive dricksvatten, som är producerade och hanterade på ett acceptabelt sätt. Informationen om livsmedlen är enkel och korrekt.

Ingen ska bli sjuk eller lurad, konsumenterna har en god grund för val av produkt och har förtroende för myndigheternas verksamhet.

De livsmedelsproducerande växterna och djuren är friska och utgör inte någon allvarlig smittorisk.

De livsmedelsproducerande djuren hanteras väl och är friska. De växter som används för livsmedels- och foderproduktion är sunda och fria från växtskadegörare.

Verksamhetsutövarna i livsmedelskedjan får råd, service och kontroll med helhetssyn som underlättar deras eget ansvarstagande.

Verksamhetsutövarna har tilltro till myndigheternas övervakning, kontroll, rådgivning och andra insatser och upplever dessa meningsfulla. Det ska vara lätt att göra rätt. Detta bidrar till att stärka förtroendet för deras produkter och att konsumenterna får säkra livsmedel och inte blir lurade.

De samverkande myndigheterna tar ett gemensamt ansvar för hela livsmedelskedjan, inklusive beredskap.

Myndigheterna har en optimal samverkan och förtroende för varandras sätt att ta ansvar för sin respektive del i livsmedelskedjan,

inklusive beredskap, så att den gemensamma effektiviteten ökar. Kontrollverksamheten är regelbunden, riskbaserad, likvärdig och rättssäker samt ger avsedd effekt.

2.2 Nationella mål för livsmedelskontroll

Med utgångspunkt från målen i EU-lagstiftningen och ett val av fokusområden där det är mest angeläget att uppnå en förbättring, har fyra gemensamma effektmål fastställts. Effektmålen bidrar till att de nationella övergripande målen för livsmedelskedjan uppnås.

De fyra fokusområdena är säkert dricksvatten, mikrobiologiska risker, kemiska risker och information i livsmedelskedjan. Fokusområdena är gemensamma för hela livsmedelskedjan och effektmålen pekar ut områden där en märkbar förändring behövs.

FOKUSOMRÅDE	EFFEKT MÅL	ÖNSKAD EFFEKT
Säkert dricksvatten	För att få säkert dricksvatten måste de negativa hälsoeffekterna orsakade av kemiska och mikrobiologiska ämnen i dricksvatten minska.	Dricksvatten är ett baslivsmedel. Effektmålen berör både kontroll och beredskap. Bra dricksvatten bidrar till friska djur och sunda växter.
Mikrobiologiska risker	Minska antalet livsmedelsburna sjukdomar med fokus på campylobakter, listeria, ehec/vtec och norovirus.	Livsmedelsburna utbrott orsakade av campylobakter, listeria, ehec/vtec och mat-förgiftningar orsakade av bristande kunskap eller hantering i storhushåll leder till att många konsumenter drabbas och i vissa fall med allvarliga konsekvenser som följd.
Kemiska risker	Minska hälsoeffekterna till följd av miljöföroreningar (fokus dioxiner och PCBer), tungmetaller och mykotoxiner i livsmedelskedjan	För att nå målen om säkra livsmedel, friska djur och sunda växter behöver vi höja kompetensen och öka vårt fokus när det gäller de kemiska riskerna och i synnerhet när det gäller kemiska risker

i baslivsmedel och för riskgrupper.

Information i livsmedelskedjan

Information om livsmedel och om livsmedelsproducerande djur och växter kan säkerställas genom hela livsmedelskedjan.

Spårbarhet är en grundbult i lagstiftningen och omfattar hela livsmedelskedjan, från jord till bord, inklusive införsel och import.

Att verifiera att information och dokumentation i hela kedjan är korrekt bidrar till säkra livsmedel, friska djur och växter och att ingen blir lurad. För att nå full spårbarhet, för att informationen ska bli rätt och ingen ska bli lurad behöver vi utveckla vårt samarbete och våra metoder och underlätta för företagen att göra rätt men också samarbeta med branscherna för att upptäcka fusk.

2.2.1 Operativa mål

De operativa målen är ett samlat grepp mot särskilda risker i mat och dricksvatten. Målen finns i den nationella kontrollplanen (NKP) och utgår från effektmål inom ovannämnda fyra fokusområden.

Inom varje fokusområde finns operativa mål som syftar till att effektmålen inom respektive område uppnås. Mer information och anvisningar om hur kontrollen kan utföras, finns på NKP-webben.

Verksamheter som berörs av de operativa målen har identifierats och kommer att få kontroll i enlighet med instruktionerna till dessa mål. Kontrollerna rapporteras vidare till Livsmedelsverket efter utförd kontroll.

2.3 Nyköpings kommuns mål för livsmedelskontroll

Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens tre mål för kontrollen är:

1. Riskbaserad och förebyggande tillsatsbaserad kontroll

Indikator: När nämndens inspektörer konstaterar avvikelser från lagstiftningen ska dessa följas upp för att säkerställa att bristerna blir åtgärdade. Nämnden har pekat ut 4 områden som särskilt viktiga för livsmedelssäkerheten, våra så kallade effektindikatorer:

- 1) *Säker nedkylning*
- 2) *Säker allergikost*
- 3) *Spårbart av kött*
- 4) *Redlighet- rätt information om livsmedel med mervärde*

När nämnden konstaterar avvikelser från dessa krav ska det alltid följas upp under samma år. Undantag kan finnas vid fall där kontroller utförs i slutet av året. I dessa fall ska uppföljningen göras så snart som möjligt. Läs mer om effektindikatorerna i avsnitt 10.5.

2. Rättssäker och professionell myndighetsutövning

Kontrollen ska vara effektiv, värdeskapande och likabehandlande för de vi finns till för. Våra beslut ska vara välgrundade, motiverade och lätta att förstå. Vi för en respektfull och aktiv dialog som främjar verksamhetsutveckling för den vi möter. Vi har fokus på behoven hos de vi finns till för och bidrar med kompetens i form av rådgivning. Vi arbetar med ständiga förbättringar i vår myndighetsutövning och har satt upp kvalitetsmål där vi arbetar med hur vi uppfattas av verksamhetsutövarna i kontakten med oss. Under 2023 kommer ett stort fokus ligga på att samla in information från och riskklassa om samtliga registrerade livsmedelsverksamheter inför den nya riskklassningsmodellen som träder i kraft 2024. .

3. Handläggning ska ske snabbt, enkelt och med hög grad av tillgänglighet

När nämnden får kännedom om misstänkta brister i livsmedelshygien och livsmedelsinformation hos anläggningar i kommunen, är det viktigt att dessa ärenden omhändertas skyndsamt. Klagomål från allmänheten och information om avvikelser från myndigheter och organisationer ska handläggas inom 14 dagar. Anmälan om misstänkt matförgiftning ska börja handläggas senast arbetsdagen efter att den inkom.

Vi verkar för att öka tillgängligheten och att våra anmälningstjänster ska vara lätta att förstå och fylla i för våra kunder. Tjänsterna ska vara tillgängliga genom e-tjänster där kunden kan följa ärendets handläggning i registreringsskedet. Vår handläggning ska ske skyndsamt och kostnadseffektivt. I vår handläggning ska våra mallar vara lätta att förstå och informationen som ges via hemsidan ska vara uppdaterad och relevant. Under 2023 kommer vi att börja arbeta mer med digitala verktyg på plats för att möjliggöra att kunna lämna kontrollrapporten direkt på plats efter genomförd kontroll. Vårt ambition är att kunna skicka ut kontrollrapporten senast 7 dagar efter genomförd kontroll.

Uppföljningen av beställningen ska genomföras tre gånger under 2023 - i maj och i samband med delårsrapport och årsbokslut

3 ANSVARFÖRDELNING FÖR LIVSMEDELSKONTROLL

3.1 Ansvarsfördelning i Sverige

Livsmedelsverket är central myndighet för livsmedelskontroll i Sverige. Kommunerna är behörig myndighet för verksamheter som bedrivs i kommunen. För mer information om Sveriges kontrollorganisation hänvisas till Nationell plan för kontrollen i livsmedelskedjan.

3.2 Ansvarsfördelning i Nyköpings kommun

Behörig kontrollmyndighet i Nyköpings kommun är miljö- och samhällsbyggnadsnämnden. De faktiska kontrollaktiviteterna utförs av personalen på Livsmedelsenheten.

Nämnden har i sin delegationsordning delegerat till Samhällsbyggnadschefen att fatta beslut i frågor som inte är av principiell betydelse eller annars av större vikt. Samhällsbyggnadschefen har i sin tur delegerat till personalen på Livsmedelsenheten.

Inspektörerna har delegation på att fatta beslut om sanktioner utan vite. Praxis är dock att sanktionsbeslut av betydande karaktär såsom till exempel nämndbeslut eller beslut på chefdelegation granskas av enhetschef. När beslut är brådskande och lämnas muntligt fastställs besluten skriftligt i efterhand.

Aktuell delegationsordningen finns på kommunens hemsida, www.nykoping.se.

4 SAMVERKAN

4.1 Syfte och omfattning

Nämnden ska genom samverkan med andra myndigheter och organisationer stärka den egna kontrollverksamhet, livsmedelskontrollen i Sverige som helhet, och bidra till att likrikta kontrollen i landet.

Genom erfarenhetsutbyte med andra myndigheter och organisationer får vi ta del av goda exempel som vi kan lära oss av. Vi skapar kontakter som vi kan utnyttja i komplicerade ärenden, till exempel fuskutredningar och spårbarhetskontroller. Vi sprider kunskap om hur kontrollen fungerar vilket bidrar till rimliga förväntningar hos företagen vi kontrollerar.

Genom att hjälpa och stödja andra kommuner stärker vi kontrollen i Sverige som helhet.

Genom att samverka med andra myndigheter kalibrerar vi vår kontrollverksamhet och bidrar till att likrikta kontrollen inom Sverige, något som efterfrågas inte minst av branschorganisationerna.

4.2 Nätverk

Nämnden är aktiv i flertal nätverk, främst med andra kontrollmyndigheter. Nedan listas de på nätverk som bedöms som viktiga och som nämnden har för avsikt att fortsätta med de kommande åren:

- SILK (Samverkan Inom Livsmedelskontrollen) - chefsnätverk inom Miljösamverkan Stockholms län, för Stockholmsregionens (inkl. Nyköping) chefer och samordnare inom livsmedelskontroll. Ökar likheten i bedömningar mellan de olika kommunerna, genomför gemensamma projekt och tar fram gemensam provtagningsplan.
- Sveriges Nätverk för Offentlig kontroll inom Livsmedelskedjan (SNOL) - nationellt nätverk med bred representation från Sveriges kommuner. Arbetar främst med att bevaka kommunernas intressen i kontrollen.
- Södermanlands Län - Inom länet träffas chefer och inspektörer i olika grupper två till fyra gånger om året. Länsträffar för inspektörer anordnas av länsstyrelsen där även Livsmedelsverket och ibland smittskydd medverkar.

5 BEFOGENHETER OCH RESURSER FÖR KONTROLLEN

5.1 Kontrollmyndighetens befogenheter

Kontrollmyndigheterna har befogenheter att utföra offentlig kontroll av livsmedelsföretag. Exempel på åtgärder som följer av lagstiftningen är myndigheternas rätt till tillträde och upplysningar som regleras i livsmedelslagen (2006:804), livsmedelsförordningen (2006:813) och förordning (EU) nr 2017/625.

Myndigheterna kan fatta tvingande beslut. Att beslutet är tvingande innebär att den det riktas till måste följa det. Myndigheterna har även tillgång till verktyg som kan användas för att få en enskild att följa ett beslut även om den motsätter sig det.

Kontrollmyndighetens befogenheter fördelas till Samhällsbyggnadschef och därefter till enskilda handläggare inom myndigheten genom delegation. Delegationsordningen är långtgående och är utformad så att nödvändiga beslut kan tas utan onödiga förseningar så att nödvändiga åtgärder blir effektiva.

5.2 Kontrollpersonal och utrustning

Behovet av kontrollpersonal utgår från antalet kontrolltimmar som ska utföras varje år samt övriga arbetsuppgifter som myndigheten är skyldig att genomföra. Kontrolluppdraget omfattar den operativa kontrollen och i den räknas inte informationsinsatser och liknande in.

Myndigheten har tillräckligt med personal för att genomföra kontrolluppdraget. Förutom livsmedelsinspektörer finns också personal som arbetar med administration och kvalitetssäkring. Kontrollen leds av en enhetschef som ansvarar för planering och uppföljning av verksamheten.

För att säkerställa att intressekonflikter undviks för kontrollpersonalen har nämnden rutiner för jäv och bisysslor. Dessa återfinns på intranätet. Tack vare att myndigheten har god bemanning har vi goda möjligheter att fördela arbetet så att ingen handläggare kontrollerar anläggningar där de har en relation till företagets företrädare. I samband med introduktion av nyanställd personal på enheten ges alltid anvisningar om detta.

Myndigheten har tillräcklig tillgång till utrustning och utrymmen som krävs. Vi har bland annat tillgång till bilar, elcyklar och skyddsutrustning (arbetskläder, termometrar, m.m.).

Kyl- och frysutrymme finns. Utrymme för förvaring av större mängder omhändertagna kylda eller frysta livsmedel saknas men rutin finns för att snabbt få tillgång till sådana förvaringsmöjligheter.

5.3 Finansiering av kontrollen

Livsmedelskontrollen finansieras med avgifter. Vilka avgifter som får tas ut regleras i förordning om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter (Förordning 2021:176).

Livsmedelskontrollen i Nyköpings kommun finansieras till stor del med avgifter. Från och med 1 januari 2023 gäller efterhandsdebitering för livsmedelskontrollen. Det innebär att såväl ordinarie kontroll som kontroll i samband med bristande efterlevnad, till exempel uppföljande kontroll och kontroller i samband med befogat klagomål finansieras med timavgifter.

Hur mycket kontrolltid en anläggning ska få bestäms utifrån Livsmedelsverkets riskklassningsmodell, vissa anläggningar som blir tilldelade en lägre riskklass får inte en kontrolltid som motsvarar en årlig kontroll. De verksamheterna får en kontroll vartannat till vart tredje år. Nämnden har prioriterat att även dessa anläggningar ska ha kontroll i samband med att verksamheten startar.

5.4 Kompetenskrav och utbildning

Livsmedelsenheten gör regelbundet inventering av personalens kompetens och gör en analys av kompetensbehovet. Utifrån resultatet tas en plan för kompetensförsörjning fram. Kompetensförsörjningen säkerställs i första hand genom utbildningsinsatser, studiebesök och deltagande i olika projekt.

Samtlig personal på Livsmedelsenheten har en universitets- eller högskoleexamen med naturvetenskaplig inriktning. Flera olika utbildningsbakgrunder finns representerade.

6 REGISTER ÖVER ANLÄGGNINGAR

6.1 Registrering av kontrollobjekt

Nämnden för ett register över anläggningar som nämnden har kontrollansvar för. Registret finns i datasystemet Ecos samt i ett Excelark. I registret framgår bland annat vilken verksamhet som bedrivs, vem som är verksamhetsutövare, var verksamheten bedrivs eller om den är mobil utan fast adress, verksamhetens riskklass och planerade kontrolltid samt praktisk information som t.ex. öppettider. Registret uppdateras fortlöpande under året bl.a. genom att det vid varje kontroll görs en genomgång av de registrerade uppgifterna kring det kontrollerade objektet.

6.2 Införande av anläggningar i registret

Alla anläggningar som Nyköpings kommun har kontrollansvar för registreras utan krav på godkännande. Det innebär att verksamhetsutövaren lämnar in en anmälan om verksamheten. Anmälan sker via e-tjänst. När anmälan kommit in gör nämnden en bedömning av om verksamheten omfattas av krav på registrering, att vi är rätt myndighet och att godkännandeprovning inte krävs för verksamheten. Därefter förs verksamheten in i registret och verksamhetsutövaren faktureras en registreringsavgift. Riskklassning och beslut om avgift görs i allmänhet efter att anläggningen blivit besökt och kontrollerad. Nämnden använder Livsmedelsverkets vägledning och modell för registrering samt riskklassning.

För att upptäcka livsmedelsverksamheter som bedrivs utan att vara registrerade så har nämnden ett par olika metoder:

- Inspektörerna håller uppsikt i samband med kontroll och när serveringar, butiker och andra livsmedelsföretag som inte finns i Ecos upptäcks.
- För att upptäcka grossister och andra verksamheter "i tidigare led" så kontrolleras företagarnas rutiner för att själva kontrollera att deras leverantörer är registrerade eller godkända, och vi gör stickprov på några varor som finns i restaurangens eller butikens lokaler.
- Vi kan också få information i samband med klagomål från allmänheten eller andra myndigheter på en verksamhet.

I dessa fall uppmanas verksamhetsutövaren att inkomma med en anmälan. Vi bevakar att anmälan kommer in. Om ingen anmälan inkommer kan nämnden besluta att förbjuda verksamheten. Sedan januari 2019 beslutar nämnden om livsmedelssanktionsavgift om vi upptäcker att en verksamhet bedrivs utan att först ha inkommit med en anmälan om registrering.

6.3 Avregistrering och uppdatering vid ändrade förhållanden

Nämnden får löpande under året in uppgifter om att livsmedelsverksamheter har ändrats eller upphört. Registeruppgifterna uppdateras då.

7 GENERELLT FÖR KONTROLLEN

7.1 Instruktioner för utförande av kontroll

Livsmedelsenheten har sammanställt instruktioner för kontrollen i ett dokument som kallas Handboken. Där framgår hur kontrollen ska utföras praktiskt. Enheten har också ett dokument "Diskussionsmöte och bedömningsgrunder" med ställningstaganden i olika samsynsfrågor som uppdateras kontinuerligt. Därutöver används Livsmedelsverkets vägledningar och kontrollwiki.

7.2 Provtagning och analys

Nämnden har ett avtal med laboratoriet SGS för analys och hämtning av prover. Provtagning görs som en del av den planerade kontrollen, då oftast som verifierande provtagning, som en del av utredning av klagomål i allmänhet och misstänkta matförgiftningar i synnerhet, och i kartläggande syfte, ofta i projekt samordnade av Livsmedelsverket.

Provtagningsprojekt planeras tillsammans med flera andra kommuner i Storstockholm som en del av SILK-samarbetet.

Den planerade provtagningen för varje år framgår av Livsmedelsenhetens verksamhetsplan.

7.3 Rapportering av kontrollresultat

Resultatet av kontrollen registreras i Ecos. Resultatet sammanställs också i en rapport som skickas till verksamhetsutövaren.

Efter varje kalenderår rapporteras kontrollerna till Livsmedelsverket, som vidarebefordrar en sammanställning till EU-kommissionen. Den rapporteringen hämtas direkt ur Ecos med hjälp av ett rapporteringsverktyg.

Resultaten inom kontrollen av animaliska biprodukter rapporteras till Jordbruksverket.

Enhetschefen för Livsmedelsenheten rapporterar tre gånger per år till Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden om hur arbetet med kontrollverksamheten fortlöper.

Rapportering av beslut fattade på delegation av inspektörerna sker till Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden kontinuerligt under året.

7.4 Sanktioner - åtgärder vid bristande efterlevnad av lagstiftningen

När nämnden konstaterar att en verksamhet inte uppfyller kraven i livsmedelslagstiftningen kommuniceras detta med företagets representanter muntligen på plats och i en kontrollrapport. Beroende på allvarlighetsgraden och på när anläggningen ska ha sin nästa planerade kontroll kan företagarens åtgärder följas upp i en extra uppföljande kontroll eller vid nästa ordinarie kontroll. I vissa fall med allvarliga avvikelser fattas beslut om sanktion direkt när avvikelsen har konstaterats. Annars fattas beslut om sanktion ifall avvikelsen inte är åtgärdad vid uppföljningen. I kontrollrapporten framgår det att företagaren har 14 dagar på sig att yttra sig. Om Livsmedelsenheten fått in ett yttrande så kan en uppföljande kontroll ske för att se att avvikelsen är åtgärdad. Om yttrande inte kommer in eller om avvikelsen inte bedöms vara åtgärdad så skrivs ett beslut om föreläggande. Om en avvikelse bedöms som ringa dvs. en mindre allvarlig avvikelse så sker uppföljning vid nästa ordinarie kontroll till exempel på avvikelser som kan anses vara ringa är:

- Vissa avvikelser från de generella märkningsreglerna.
- Avvikelse från annan lagstiftning som rör teknikaliteter.
- Mindre hygieniska avvikelser där din helhetsbedömning är att det inte finns någon större hälsorisk.

De sanktioner som kan bli aktuella återfinns i EU-lagstiftningen och i nationell lagstiftning. De vanligaste sanktioner nämnden använder är:

- Föreläggande att vidta vissa åtgärder
- Förbud att bedriva viss verksamhet, till exempel nedkylning
- Förbud att bedriva livsmedelsverksamhet i anläggningen (stängning)
- Förbud mot utsläppande på marknaden av visst livsmedel (saluförbud)
- Omhändertagande av livsmedel

När överträdelsena är allvarliga kan det också bli aktuellt med åtalsanmälan.

Instruktioner för handläggningen av ärenden med sanktioner återfinns i Handboken.

8 PLANERAD KONTROLL AV BEFINTLIGA ANLÄGGNINGAR

8.1 Prioriteringar och planering

Alla livsmedelsanläggningar är riskklassade enligt Livsmedelsverkets vägledning för riskklassning av livsmedelsanläggningar och beräkning av kontrolltid.

Alla anläggningar i riskklass 1 - 5 kontrolleras minst en gång per år. Beroende på verksamhet och erfarenhet av företaget, genomförs upp till fyra ordinarie kontroller per år.

De flesta anläggningar i riskklass 6 och 7 kontrolleras årligen med undantag av anläggningar med små risker eller att verksamheten är erfarenhetsklass A och därmed är i mindre behov av kontroll. Exempel på sådana anläggningar är där det inte finns livsmedel som är beroende av värme eller kyla. Det kan också vara om riskerna för allergier är mycket små. I de fallen görs kontroll oftast vartannat år.

Anläggningar i riskklass 8 kontrolleras vartannat eller vart tredje år beroende på verksamhet, risk och kontrolltid.

Planering av antal kontroller sker per anläggning och dokumenteras. I Excelarket går att utläsa när kontroll är planerad att utföras och hur många kontroller som planeras per år. I listan finns en mängd uppgifter som behövs för planeringen och uppföljningen som:

- Årlig kontrolltid
- Risk- och erfarenhetsklass
- Tidssaldo
- Antal planerade kontroller
- Vilken metod som använts för kontrollen, inspektion (I) / revision (R) / provtagning (P)
- Projekt, indikatorer och operativa mål för varje objekt

Alla anläggningar med animaliska biprodukter är riskklassade enligt Jordbruksverkets föreskrift 2007:21. Planering av kontrollerna sker i samma dokument som övrig livsmedelskontroll.

8.2 Krav som ska kontrolleras under treårsperioden

För varje bransch, se bilaga 2, pekar nämnden ut vilka relevanta krav som ska kontrolleras, och när eller hur ofta. Generellt gäller att alla krav inte är relevanta för alla verksamheter i branschen, och kontrollerna görs för de anläggningar där det är relevant.

Inför varje kalenderår görs en detaljplan för alla planerade kontroller som ska göras under året. I planen framgår vilka anläggningar som ska kontrolleras, intervallet av kontroller som ska göras under året och vilka lagstiftningsområden som verksamheterna ska kontrolleras mot. Av planen framgår också projekt, provtagningar och riskbedömningar. Detaljplanen är ett levande dokument som justeras efter förändringar av antalet registrerade verksamheter, lagstiftningsuppdateringar och andra oförutsedda händelser som tillkommer under året.

Det stora flertalet kontroller görs som löpande kontroller, där vi kontrollerar hygien, allmän livsmedelsinformation och de utpekade indikatorerna eller de operativa målen. Vissa kontroller utförs som riktade kontroller eller i "block". Planerade kontroller samlas i block med syfte att utveckla arbetssätt, förbättra samsynen mellan inspektörerna och gemensamt tackla svårigheter i kontrollen. När blocket planeras tas checklistor fram för de kontroller som ska göras i blocket. Vissa block kommer även att kombineras med en utbildningsinsats och information ut till företag och verksamhetsutövarna.

Vissa krav som inte finns med i planen kan vi komma att upptäcka avvikelser från ändå.

Planeringen ska säkerställa att alla verksamheter blir kontrollerade i enlighet med sin beslutade kontrolltid, och att alla relevanta krav kontrolleras på alla anläggningar.

8.3 Kontroll av nyregistrerade anläggningar

I Nyköpings kommun registreras ungefär 90 livsmedelsanläggningar varje år. Dessa verksamheter är inom alla branscher till exempel restauranger, butiker etc. Det är både helt nya verksamheter och ägarbyten i befintliga livsmedelslokaler. Vissa av registreringarna gäller tidsbegränsade verksamheter, till exempel vid evenemang.

Målet med kontrollen av nyregistrerade verksamheter är att alla företagare som startar en livsmedelsverksamhet i Nyköpings kommun ska bli föremål för kontroll inom 30 dagar.

I enlighet med kommunens taxa tas avgiften för kontrollen ut som timavgift efter genomförd kontroll, avgiften motsvarar högst anläggningens riskklassning.

Kontrollerna ska fokusera på infrastruktur, skadedjur och avfall, samt på företagarens kunskap och rutiner inom de viktigaste relevanta kraven för respektive verksamhet. Kontrollerna görs i första hand som föranmälda besök.

8.4 Rutiner för utförande av kontroll

Livsmedelsenheten har tagit fram instruktioner och rutiner för kontrollen vilka finns i enhetens handbok. Där framgår hur kontrollen ska utföras praktiskt och vilken kontrollmetod som avses användas.

Rutinerna bygger på vägledningar och kontrollhandböcker från Livsmedelsverket. Enheten har också ett dokument " Diskussionsmöte och bedömningsgrunder" med ställningstaganden i olika samsynsfrågor. Den uppdateras kontinuerligt till exempel i samband med bedömningsdiskussioner på olika möten.

9 KONTROLL OCH UTREDNING I SAMBAND MED MISSTANKE OM AVVIKELSER

9.1 Förutsättningar

Under de senaste åren har cirka 90 ärenden rörande misstänkta avvikelser (klagomål) och anmälningar om misstänkt matförgiftning per år inkommit till Livsmedelsenheten.

Förutom klagomål från allmänheten får nämnden även information om misstänkta avvikelser från företagen själva, från andra myndigheter, och internt, när man vid kontroll på en anläggning påträffar fynd som härrör från en annan anläggning i kommunen.

En särskild typ av ärenden är så kallade RASFF, (Rapid Alert System for Food and Feed) som är ett system för information om icke säkra livsmedel som sålts inom EU och även produktlarm inom Sverige.

För cirka en tredjedel av de inkomna anmälningarna startas en utredning. Övriga bedöms kunna utredas i samband med nästa ordinarie kontroll, i samband med en utredning som redan pågår, eller bedömningen är att ingen utredning ska göras.

9.2 Mål och fokus

Syftet med utredningarna är att kontrollera om det finns avvikelser hos livsmedelsföretagen, och i så fall se till att dessa undanröjs. Särskilt viktigt är detta i de fall avvikelserna är av sådan art att det finns risk för sjukdom hos konsumenterna.

Även den typen av avvikelser som kan klassas som matfusk, där företagarna medvetet bryter mot reglerna för ekonomisk vinning, är prioriterade att utreda och undanröja.

För misstänkta matförgiftningar är ett mål också att hitta vilket livsmedel, vilket agens och vilka brister som orsakat utbrottet, och var i livsmedelskedjan som maten blivit dålig. Resultatet ska dokumenteras på ett enhetligt sätt.

10 UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING AV KONTROLLEN

10.1 Uppföljning

Nämnden följer löpande upp att den verksamhet som planerats bli utförd. Uppföljning av kontrollen genomförs i maj och i samband med delårsrapport och årsbokslut.

10.2 Revisioner

Förutom de oberoende revisioner av kontrollverksamheten som enligt Sveriges system ska göras av Länsstyrelsen, gör enheten egna internrevisioner och har ett revisionsutbyte med andra kommuner.

Årlig plan för interna revisioner framgår av verksamhetsplaner för respektive år.

Även Myndigheterna har en gemensam årlig intern revision och den årliga planen för interna revisioner framgår av Myndigheternas verksamhetsplan för respektive år.

10.3 Utvärdering

Utvärdering sker i slutet av varje år. Utvärdering sker bl.a. mot ett antal nyckeltal uppsatta av Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.

Utvärdering sker också av den uppföljning som sker inom kontrollverksamheten. Resultatet av utvärderingen ligger till grund för planering av nästkommande år.

Resultatet från interna och externa revisioner är också ett verktyg som verksamheten använder sig av för att utvärdera verksamheten och förbättra rutiner och arbetssätt.

10.4 Supervision

Syftet med supervision är att vi som myndighet ska utvärdera om vi i kontrollen hittar avvikelser och ser till att de blir åtgärdade. Supervision är också en del i bedömning av en medarbetares arbetsprestation, med möjlighet att följa upp lönekriterier såsom att bidra till verksamhetens resultat och mål.

Varje inspektörs förmåga att upptäcka och kommunicera avvikelser ska kontrolleras och utvecklas genom feedback från sin enhetschef på minst en

kontroll och fem kontrollrapporter varje år. Vid kontrollbesök kontrollerar enhetschefen särskilt följande:

1. *Förberedelse*
 - a. *Finns en plan för kontrollbesöket?*
 - b. *Vad ska kontrolleras?*
2. *Bemötande*
 - a. *Hur presenterar sig inspektören?*
 - b. *Hur inleder inspektören kontrollbesöket?*
3. *Kontrollen*
 - a. *Följer inspektören planen?*
 - b. *Kan inspektören avvika från planen om något oförutsett inträffar/upptäcks?*
 - c. *Vilka bedömningar gör inspektören och med vilket lagstöd? Ställer inspektören tillräckligt detaljerade frågor för att hitta eventuella avvikelser?*
4. *Summering av kontrollbesöket*
 - a. *Hur kommunicerar inspektören avvikelser?*
 - b. *Hur kommunicerar inspektören eventuell uppföljning och fortsättning av ärendet?*

Kontrollrapporter: Enhetschef kontrollerar särskilt följande:

1. *inspektörens förmåga att följa de mallar som finns,*
2. *inspektörens förmåga att hantera klarspråk,*
3. *inspektörens förmåga att rikta en kontrollrapport till en verksamhetsutövare och vara tydlig (d.v.s. språk och formuleringar anpassas till den aktuella verksamhetsutövaren och det aktuella kontrollbesöket),*
4. *inspektörens förmåga att använda egna fraser och meningar (situationsanpassade).*

Kontroll av innehåll och utformning av beslut görs löpande (enhetschefen granskar löpande samtliga fattade beslut) enligt följande:

5. *Är rubriken på beslutet tydligt formulerad?*

6. *Är beslutsmeningen tydligt formulerad; framgår det för verksamhetsutövaren vad denne ska göra?*
7. *Är valet av sanktion proportionerligt?*
8. *Framgår det när beslutet börjar gälla och när verksamhetsutövaren ska ha vidtagit åtgärder (om så krävs)?*
9. *Hur används § 33 (ska användas restriktivt och endast vid större risk)?*
10. *Är bakgrunden till beslutet tydligt formulerad? Kopplas iakttagelser till avvikelser?*
11. *Finns en tydlig bedömning och motivering varför avvikelserna inte är i enlighet med lagstiftningen?*
12. *Är beslutet kommunicerat på ett korrekt sätt?*
13. *Anges lagstiftningen på ett korrekt sätt?*
14. *Hänvisar inspektören till korrekta artiklar och paragrafer?*

Enhetschef ansvarar för att dokumentera sin planering och uppföljning av supervisionen. Återkoppling med konstruktiv kritik ska ske efter varje uppföljningstillfälle.

10.5 Effektmål för att visa att livsmedelskontrollen har avsedd verkan

För att mäta kontrollens effekt har nämnden fastställt ett antal indikatorer, där syftet är att säkerställa att krav som är särskilt viktiga för livsmedelssäkerhet och livsmedelsinformation kontrolleras och att avvikelser följs upp. Vilka dessa indikatorer är och hur kraven inom indikatorerna ska kontrolleras framgår av bilaga 1.

11 BEREDSKAP

Livsmedelsenheten har en beredskapsplan som antagits av nämnden som ska användas när en allvarlig händelse inom Livsmedelsenhetens ansvarsområde inträffat och bedöms behöva handläggning utöver ordinarie rutiner.

Nyköpings kommun har en särskild beredskap för störningar som får stora konsekvenser för samhället. Vid sådana tillfällen kommer Livsmedelsenheten att ingå i en krisorganisation som leds av en särskild krisledningsnämnd.

12 NATIONELL PLAN FÖR KONTROLLEN I LIVSMEDELSKEDJAN

I Sveriges nationella plan för kontrollen i livsmedelskedjan beskrivs hur den offentliga kontrollen av livsmedel, foder, djurhälsa, djurskydd och växtskydd är organiserad, hur den genomförs och hur den utvecklas. Kontrollplanen finns bl.a. på Livsmedelsverkets webbplats www.livsmedelsverket.se.

13 ÖPPENHET I KONTROLLEN

I Sverige regleras öppenheten i kontrollen framförallt av Tryckfrihetsförordningen (1949:105) och Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). I korthet innebär detta att alla myndigheter är skyldiga att föra register över de allmänna handlingar som finns hos myndigheten. Ett sådant register kallas vanligtvis för diarium. I diariet registreras uppgifter om dels de handlingar som kommer in till myndigheten, till exempel brev och ansökningar, dels de handlingar som upprättas vid myndigheten, till exempel beslut och kontrollrapporter. I diariet registreras både offentliga och hemliga handlingar.

Vem som helst har rätt att begära att få se en handling som finns hos en myndighet. En allmän handling är vanligen också offentlig, det vill säga vem som helst får ta del av den. Vissa handlingar kan dock innehålla uppgifter som är sekretessbelagda, alltså hemliga. Detta ska prövas av myndigheten utifrån gällande lagstiftning när någon ber att få ut en handling.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens kontrollplan publiceras kommunens hemsida, www.nykoping.se.

BILAGA 1 - EFFEKTMÅL - INDIKATORER

Här är en sammanställning av indikatorerna i tabellform:

#	Målområde och branscher
1	Säker nedkyllning av livsmedel <ul style="list-style-type: none">• Serveringar
2	Säker allergikost <ul style="list-style-type: none">• Förskolor• Skolor
3	Spårbarhet kött (Allmän spårbarhet) <ul style="list-style-type: none">• Restaurang• Butik• Grossist
4	Redlighet - Rätt information <ul style="list-style-type: none">• Producenter• Butiker• Serveringar

1. Nedkylning hos serveringar

Hos Serveringar (restauranger, snabbmatsrestauranger och caféer) som har nedkylning i sin verksamhet.

Vad ska kontrolleras och hur?

- Pågående nedkylning kontrolleras genom kontrollmätning och bedömning av rutiner.
- Avslutad nedkylning kontrolleras genom kontrollmätning och bedömning av rutiner.
- Om ingen nedkylning pågår och det inte finns nyligen nedkylda livsmedel att kontrollmäta görs kontrollen genom bedömning av verksamhetens rutiner.

Nedkylning ska ske till en temperatur på högst +8 grader i kärnan inom 6 timmar. Nedkylningen ska påbörjas så fort som möjligt efter upphettning.

Kontroll sker att

- Nedkylningen inte pågår längre än 6 timmar
- Livsmedlet skyddas från kontamination tex förvaring under ugnen innan nedkylning, ytteremballage i nedkylningsutrustningen
- Samt att det inte påverkar andra livsmedel negativt tex nedkylning tillsammans med andra kylvaror, redan nedkylda eller halvvägs nedkylda produkter finns i nedkylningsskåpet

Om nedkylningen inte är klar då personalen går hem för dagen ska de ha kontroll på att den startat och fortgår enligt plan. Företaget ska kunna redogöra för att de gjort tester som visar att den metod de använder är säker.

Mat som stått i värmeskåp i lägst +60 grader köket och inte bedöms kommer att gå åt kan kylas ned under förutsättning att

- Varmhållningstemperaturen har varit minst +60 grader i hela maträtten under hela varmhållningstiden.
- Maten inte har kontaminerats under varmhållningen

Kontroll av termometern bör göras med jämna mellanrum, avsaknad av ändamålsenlig termometer medför en avvikelse.

Klagomål. Nedkylningskontroll med anledning av klagomål ingår inte i indikatorn.

Hur ska avvikelser följas upp

Om det är avvikelse ska Livsmedelsenheten följa upp att avvikelsen åtgärdats omgående.

Normalt skrivs en kontrollrapport där företagaren ges möjlighet att yttra sig inom 14 dagar innan ett beslut om föreläggande skrivs. Skickar företagaren in ett yttrande ska en uppföljande kontroll ske. Den uppföljande kontrollen sker lämpligast ute i anläggningen. Om brister som noterats och dokumenterats i rapport ej har blivit åtgärdade vid uppföljande kontroll så ska sanktioner vidtas.

Om inget yttrande inkommer ska sanktioner vidtas.

Om avvikelsen är av allvarligare grad ska sanktioner vidtas omgående, stäm av med enhetschef. Avvikelsens allvarlighetsgrad avgör val av åtgärd. Om avvikelser åtgärdas på plats vid kontrollen så ska detta noteras. (vid misstanke om osäkra livsmedel exempelvis).

Förbud ska användas om produkternas säkerhet är ifrågasatt. Förelägganden kan användas om bristerna bedöms vara av mer administrativ karaktär. Stäm av med enhetschef från fall till fall.

Hur ska resultatet redovisas?

När du har gjort kontrollen fyller du i kontrollrapport/rapporteringsformulär punkt **K01** i ECOS samt under relevant kolumn i objektlistan.

Uppföljningen redovisas på samma sätt.

2. Säker allergikost i skolor och förskolor

Vad ska kontrolleras?

Vi kontrollerar att allergikosten är *säker*. Det innebär att alla som hanterar maten har tillräcklig kunskap och/eller har fått tillräckliga instruktioner. Det innefattar instruktioner till vikarier och listor över allergiska barn. Rutiner för separering av mat som innehåller allergener. Verifiera genom inspektion av förvaring i torrförråd, kyl och frys samt servering. Intervjua personalen om vilken utrustning som används och hur den rengörs. Okulär besiktning.

Vilka anläggningar ska kontrolleras?

Alla skolor och förskolor som kontrolleras under året ska kontrolleras avseende allergikost.

Hur ska avvikelser följas upp?

I de fall vi bedömer att det inte finns tillräcklig säkerhet i hanteringen av mat som ska serveras till allergiker blir det avvikelse.

Om avvikelsen är av allvarligare grad ska sanktioner vidtas omgående, stäm av med enhetschef. Avvikelsens allvarlighetsgrad avgör val av åtgärd. Om avvikelser åtgärdas på plats vid kontrollen så ska detta noteras. (vid misstanke om osäkra livsmedel exempelvis).

Förbud ska användas om det finns risk för människors hälsa. Förelägganden kan användas om bristerna bedöms vara av mer administrativ karaktär. Stäm av med enhetschef från fall till fall.

Hur ska resultatet redovisas?

Rapportering sker under lämplig kolumn i objektlistan samt i kontrollmodulen i Ecos punkt **J03** Säker hantering, lagring och transport, **K01** Rutin - allergener, **J05** Utbildning. Glöm inte fylla i samma punkt som utan avvikelse när det är åtgärdat!

3. Spårbarhet (kött)

Vad ska kontrolleras?

Kraven på spårbarhet enligt artikel 18 i förordning (EG) nr 178/2002 innebär en skyldighet för företagaren att kunna spåra livsmedel ett steg bakåt och ett steg framåt i kedjan, dvs. denne ska kunna ge upplysningar om varifrån råvaror, ingredienser eller färdiga livsmedel köpts och vem varor sålts vidare till. Denna information ska kunna lämnas till kontrollmyndigheter på begäran.

För att kunna verifiera livsmedelsinformation **måste** kontrollen omfatta både kvantitativ och kvalitativ spårbarhet. Kvantitativ spårbarhet har tidigare kallats för mängdbalansberäkning.

Vilka anläggningar ska kontrolleras?

Alla verksamheter som hanterar kött (nöt, får, get, gris eller fågel).

Hur ska det kontrolleras?

Välj ut en köttprodukt som finns i lager och kontrollera inköpsdokumentation för denna produkt.

Kontrollera varifrån produkten är köpt (vilken anläggning) och att den mängd som köpts in är åtminstone så stor som det som finns i lager.

Kontrollera att säljande anläggning är registrerad/godkänd.

Kontrollera att köttet är märkt med oval med godkännandenummer, dubbelkolla i SLV:s register att anläggningen är godkänd.

Hur ska avvikelser följas upp?

Om det är avvikelse ska Livsmedelsenheten följa upp att avvikelsen åtgärdats omgående.

Normalt skrivs en kontrollrapport där företagaren ges möjlighet att yttra sig inom 14 dagar innan ett beslut om föreläggande skrivs. Skickar företagaren in ett yttrande ska en uppföljande kontroll ske. Den uppföljande kontrollen sker lämpligast ute i anläggningen. Om brister som noterats och dokumenterats i rapport ej har blivit åtgärdade vid uppföljande kontroll så ska sanktioner vidtas.

Om inget yttrande inkommer ska sanktioner vidtas.

Om avvikelsen är av allvarigare grad ska sanktioner vidtas omgående, stäm av med enhetschef. Avvikelsens allvarlighetsgrad avgör val av åtgärd. Exempel på enklare brist, brister i "rutiner för återkallande". Exempel på allvarig brist, företaget kan inte förena livsmedel med uppgifter om spårbarheten, kan inte ta fram uppgifter som vi begär inom 24 timmar.

Om brister som noterats och dokumenterats i rapport ej har blivit åtgärdade vid uppföljande kontroll så ska sanktioner vidtas.

Om avvikelsen handlar om misstanke om osäkra livsmedel ska sanktioner vidtas omgående.

Förbud ska användas om produkternas säkerhet är ifrågasatt. Förelägganden kan användas om bristerna bedöms vara av mer administrativ karaktär. Stäm av med enhetschef från fall till fall

Hur ska resultatet redovisas?

När du har gjort kontrollen fyller du i kontrollrapport/rapporteringsformulär punkt **H01** i ECOS och under relevant kolumn i objektlistan.

Uppföljningen redovisas på samma sätt.

Observera att för spårbarhet hos grossister enligt förordning 931/2011 eller verksamheter som paketerar nötkött och behöver ha identifieringssystem enligt förordning 1825/2000 innebär andra rapporteringspunkter vilka inte ingår i indikatorn men ska ändå kontrolleras.

4. Redlighet - Rätt information

Redlighet/riktighet hos producenter, butiker och serveringar.

Vad ska kontrolleras?

Vi kontrollerar 1 - 2 livsmedel avseende att en dyr produkt eller ingrediens verkligen är det som anges i den skriftliga informationen om livsmedlen. För sammansatta förpackade livsmedel kontrolleras också att mängden av den dyra ingrediensen stämmer.

Hos producenter och butiker som förpackar och märker livsmedel kontrolleras en produkt med en "dyr ingrediens". För "blandade" produkter kontrolleras både att det är angiven ingrediens och ingående mängd av denna. Exempel: valnötter i valnötsbröd, räkor i räksallad, skinka i skinkwrap. Kontrollen kan också gälla "oblandade" produkter, t.ex. svenskt nötkött, basmatiris, saffran. I de fallen kan man inte kontrollera att "ingående mängd" är rätt kontrolleras bara att det är rätt livsmedel.

Hos serveringar så som restauranger, snabbmatsrestauranger och caféer, kontrolleras en maträtt med en "dyr ingrediens". Det vi kontrollerar är att den information som ges i menyn om ingående råvara är sann.

Vilka anläggningar ska kontrolleras?

Producenter och butiker som förpackar och märker livsmedel kan kontrolleras som en del av den ordinarie kontrollen. *Serveringar* (restauranger och caféer) som har en skriftlig meny ska kontrolleras inom den ordinarie kontrollen.

Vilken metod ska användas?

Olika metoder kan vara aktuella, det vanligaste är intervju av personalen i kombination med att titta på vilka råvaror de har hemma och på eventuellt recept/skriftlig instruktion. Kombinera gärna med att kontrollera hur mycket de säljer/serverar av det aktuella livsmedlet respektive köper in av råvaran. Ofta räcker det med en uppskattning, noggrannare beräkningar kan vara aktuellt vid misstanke om fusk.

Provtagning och analys kan vara aktuellt inom projekt eller vid misstanke om fusk. Diskutera med din enhetschef och med Lovise (som ansvarar för provtagningarna) om du vill göra provtagning för att kontrollera t.ex. ingående mängd av en viss råvara.

Hur ska avvikelser följas upp?

I de fall du bedömer att företagaren medvetet har fuskat för att öka sin vinst, gör en åtalsanmälan.

Normalt skrivs en kontrollrapport där företagaren ges möjlighet att yttra sig inom 14 dagar innan ett beslut om föreläggande skrivs. Skickar företagaren in ett yttrande ska en uppföljande kontroll ske. Den uppföljande kontrollen sker lämpligast ute i anläggningen. Om brister som noterats och dokumenterats i rapport ej har blivit åtgärdade vid uppföljande kontroll så ska sanktioner vidtas.

Om inget yttrande inkommer ska sanktioner vidtas.

Om avvikelsen är av allvarigare grad ska sanktioner vidtas omgående, stäm av med enhetschef. Avvikelsens allvarlighetsgrad avgör val av åtgärd. Om avvikelser åtgärdas på plats vid kontrollen så ska detta noteras. (vid misstanke om osäkra livsmedel exempelvis).

Förbud ska användas om produkternas säkerhet är ifrågasatt. Förelägganden kan användas om bristerna bedöms vara av mer administrativ karaktär. Stäm av med enhetschef från fall till fall.

Hur ska resultatet redovisas?

Du fyller i under relevant kolumn i objektlistan och i kontrollmodulen i Ecos. Markera punkt **B01** Redlighet - vilseledning. Glöm inte att fylla i samma punkt som utan avvikelse när det är åtgärdat!

BILAGA 2 - TREÅRSPLAN

Apotek, kosttillskott och hälsokost

Effektmål

Finns inte.

Förutsättningar

I detta sammanhang är definitionen av kosttillskott vidare än lagstiftningens definition. Kosttillskott i detta dokument inkluderar alla typer av tillskott som tas istället för livsmedel, för att uppnå en önskad effekt (prestationshöjande, viktminskande, ökat vitaminintag etc.). Som kosttillskottsanläggningar räknas de verksamheter som huvudsakligen är inriktade på kosttillskott, till skillnad från vanliga livsmedelsbutiker där kosttillskott ofta utgör en mindre del av sortimentet. De cirka 16 kosttillskottsobjekten vi har i Nyköping fördelar sig på apotek, hälsokostbutiker, ägare av egna märkesvaror (EMV).

De flesta verksamheter är små och får endast kontrollbesök en gång vart tredje år. Många av verksamheterna, såsom apoteken och Life-butiker, får sin främsta kontroll på huvudkontoren eftersom ansvaret för produkter och märkning ligger där.

Resursbehov

Det är sammanlagt 15 verksamheter med ungefär 15,5 timmar årlig kontrolltid.

Antal årliga timmar	Antal objekt	Kontrolleras per år
≤ 1	14	1 per 3 år
1,5 - 2,5	1	1 per 2 år
3	0	Varje år

Kontrollens fokus

Kontrollerna ska fokusera på **säkra kosttillskott**. På alla kosttillskottsobjekt som kontrolleras under ett år ska kontrollen fokusera på att de kosttillskott som säljs ska vara säkra.

För att kosttillskott ska anses säkra ska följande kriterier vara uppfyllda:

1. Den som säljer kosttillskottet ska kunna veta och visa att kosttillskottet är säkert.
2. Ingen av de ingående ingredienserna får vara ett så kallat Novel Food som inte har säkerhetsbedömts.

3. Ett säkert kosttillskott ska inte innehålla läkemedelsklassade ingredienser. Om ett kosttillskott bedöms vara ett läkemedel ska det anses vara ett osäkert livsmedel.
4. Hänsyn till riskvärderingar som gjorts av Livsmedelsverket och annat vetenskapligt underlag ska tas när säkerheten av ett kosttillskott bedöms.

Kontroller och tidpunkt för verksamheter som får kontroll varje år

I tabellen nedan markeras vilka kontroller som ska göras under treårsperioden.

<p>Vid varje kontrolltillfälle</p>	<p>A01 Registrering, riskklass B01 Allmänna krav och skyldigheter B02 Obligatorisk livsmedelsinformation, innehåll och presentation B03 Obligatorisk livsmedelsinformation, näringsdeklaration B04 Frivillig livsmedelsinformation B99 Övrig livsmedelsinformation (svenska) C02 Näringspåståenden (hyllkanter och förpackning) C03 Hälsopåståenden (hyllkanter och förpackning) C05 Särskild märkning av kosttillskott H01 Spårbarhet J01 Återkallelse J02 Utformning och underhåll av lokal och utrustning J06/J02 Skadedjurshantering J05 Utbildning</p> <p>OP6 Livsmedelsinformation vid e-handel OP13 Otillåtna växter och ämnen i kosttillskott</p>
<p>EMV & kedjeanknutna verksamheter</p>	<p>A02 Riskvärdering och godkännande av nya livsmedel (Novel foods) I05 Vitaminer, mineralerämnen och former av dessa som får tillsättas livsmedel (ingående substanser som får användas som källor till vitaminer och mineraler i kosttillskott, 2002/46/EG)</p>

Bagerier och konditori

Effektmål

Finns inte.

Förutsättningar

Det finns åtta registrerade bagerier i Nyköpings kommun. Förutom dessa verksamheter finns det även större butiker som har eget bageri.

Resursbehov

4 verksamhet får kontroll varje år och 5 får kontroll vart annat år. Det motsvarar ca 22 kontrolltimmar per år.

Antal årliga timmar	Antal objekt	Kontrolleras år
1 - 2,5	5	1 per 2 år
3 - 4,5	4	Varje år

Kontrollens fokus

Allergiinformation: För bagerier kontrolleras att allergiker får korrekt information om ingående allergener och att denna information är lätt att utläsa på märkningen av märkta produkter. De största livsmedelshygieniska riskerna för bageriverksamheter är allergener. De kan ingå som ren råvara eller följa med i en sammansatt ingrediens. Det finns ofta allergena ingredienser som inte ingår i alla produkter. Följande ska uppfyllas:

1. Alla ingående allergener är deklarerade.
2. Alla ingående deklarerade allergener framhävs i ingrediensförteckningen för märkta produkter.

Spårbarhet: Det ska kontrolleras att verksamheterna har ett system för spårbarhet framåt om försäljning sker till andra företag. De ska kunna tala om vilket företag som har köpt produkterna, till vilken anläggning det har levererats och när. Dessa anläggningar ska även kunna visa från vem de har köpt in de råvaror som finns i deras anläggning, alltså kunna visa spårbarhet bakåt.

Temperaturer: det ska kontrolleras att verksamheterna har bra rutiner för temperaturövervakning då många konditoriprodukter förtärs utan att först värmebehandlas innan. Produkter med kylda fyllningar (smörgåsar, tårter och bakelser) ska kylförvaras utom kortare perioder i samband med hantering, försäljning eller kortare transporter.

Kontroller och tidpunkt för verksamheter som får kontroll varje år

I tabellen nedan markeras vilka kontroller som ska göras under treårsperioden och när.

<p>Årligen eller vid varje kontrolltillfälle</p>	<p>A01 Registrering, riskklass B02 Allergiinformation - alla allergener deklarerade samt framhävda (Skriftligt + ev. muntligt) H01 Spårbarhet J02 Handtvättsmöjligheter (tvål och vatten) J03 Säker hantering och förvaring J04 Personlig hygien J08 Temperaturkontroll av kyl K01/K06/C07/A11 Kontrollera om bageriet gör egna fri från produkter K01 Nedkyllning</p>
<p>2023</p>	<p>B01 Allmänna krav och skyldigheter (fusk, redlighet) B02 Ingredienser (stäm av mot receptur) B04 Frivillig information B03 Näringsdeklaration B99 Upplysning om allergener (ex. skylt) J04 Handtvätt (okulärt) J08 Temperaturkontroll av frys J08 Mottagningskontroll och upptining</p>
<p>2024</p>	<p>J03 Avfallshantering J06/J02 Skadedjurshantering J02 Underhåll av lokal och utrustning J03 Rengöring av lokal och utrustning J07 Vattenkvalitet (kontrollerat dricksvatten och om det finns ismaskin)</p>
<p>2025</p>	<p>B02 Ingredienser (stäm av mot receptur) J05 Utbildning J09 Material i kontakt med livsmedel K01 Frysta hallon</p>

Kontroller och tidpunkt för verksamheter som får kontroll vart annat år

I tabellen nedan markeras vilka kontroller som ska göras under treårsperioden och när.

<p>Vid varje kontrolltillfälle</p>	<p>A01 Registrering, riskklass B02 Allergiinformation - alla allergener deklarerade samt framhävda (Skriftligt + ev. muntligt) H01 Spårbarhet J02 Handtvättsmöjligheter (tvål och vatten) J03 Säker hantering och förvaring/kontaminering J04 Personlig hygien J08 Temperaturkontroll av kyl K01/K06/C07/A11 Kontrollera om bageriet gör egna fri från produkter K01 Nedkylning</p>
<p>År 1 (2022-2023)</p>	<p>J05 Utbildning J09 Material i kontakt med livsmedel B01 Allmänna krav och skyldigheter (fusk, redlighet) B02 Ingredienser (stäm av mot receptur) B04 Frivillig information B03 Näringsdeklaration J04 Handtvätt (okulärt) K01 Frysta hallon</p>
<p>År 2 (2024/2025)</p>	<p>J02 Underhåll av lokal och utrustning J07 Vattenkvalitet (kontrollerat vatten och om det finns ismaskin) J08 Mottagningskontroll samt upptining J08 Temperaturkontroll av frys J03 Avfallshantering J06/J02 Skadedjurshantering J03 Rengöring av lokal och utrustning</p>

Butiker och detaljhandel

Effektmål

Redlighet (rätt information) och spårbart kött.

Förutsättningar

Med "butik och detaljhandel" avses livsmedelsanläggningar vars huvudsakliga verksamhet är att sälja livsmedel till slutkonsument. Det är såväl stora livsmedelsbutiker med stor mycket manuell hantering och egen märkning, som mindre butiker med färdigförpackade livsmedel, specialbutiker för till exempel fisk, godiskiosker och torghandel med frukt och grönsaker. Kontroll av livsmedel förpackat för direkt försäljning innefattas i korrekt allergimärkning, där information ska kunna ges på kundens begäran.

Hälsokostbutiker och andra specialbutiker för i huvudsak kosttillskott omfattas inte av detta avsnitt, utan behandlas i annat avsnitt.

I Nyköping finns cirka 82 butiker, varav cirka 10 med rå animaliehantering.

Merparten av verksamheterna är små och får endast kontrollbesök en gång per år, eller mer sällan. Butikerna delas in i "Butik med animaliehantering", "Butik med beredning, ej råa animalier" och "Försäljning utan beredning".

Resursbehov

Ca 35 butiker har 3 timmar eller mer i kontrolltid och ska ha kontrollbesök varje år. De som har 1,5-2,5 timmar får kontroll vart annat år och de som har mindre än 1,5 timme får kontroll vart tredje år.

Antal årliga timmar	Antal objekt	Kontrolleras år
0,5 - 1	23	Vart tredje år
1,5 - 2,5	24	vart annat år
3 ≤	35	Varje år

Kontrollens fokus

Kontrollerna i butik ska fokusera på märkning/information och spårbarhet. Om företagaren säljer/skänker livsmedel till ett annat företag krävs även spårbarhet framåt. Det ska kontrolleras att alla allergener är deklarerade samt att de är framhävda i ingrediensförteckningen för märkta produkter. När butiken har egen produktion ska kylförvaring och nedkylning kontrolleras.

Kontroller och tidpunkt för verksamheter som får kontroll varje år

Butiker	med beredning, råa animalier	med beredning, ej råa animalier	utan beredning
Årligen eller vid varje kontroll-tillfälle	A01 Registrering, riskklass B01 Redlighet (rätt information) - indikator H01 Spårbarhet kött - indikator B02 Allergiinformation - alla allergener deklarerade samt framhävda (Skriftligt + ev. muntligt) B99 Svensk märkning, skylt vid disk J02 Handtvättsmöjligheter (tvål och vatten), J03 Rengöring J08 Kyl- och frystemp och mottagning K01 Nedkylning/tillagning	A01 Registrering, riskklass B01 Redlighet (rätt information) - indikator H01 Spårbarhet kött - indikator B02 Allergiinformation - alla allergener deklarerade samt framhävda (Skriftligt + ev. muntligt) B99 Svensk märkning, skylt vid disk J02 Handtvättsmöjligheter (tvål och vatten) J03 Rengöring J08 Kyl- och frystemp och mottagning K01 Nedkylning/tillagning	A01 Registrering, riskklass B99 Svensk märkning H01 Spårbarhet kött - indikator J08 Kyl- och frystemp och mottagning
2023	J01 Återkallande J02 Underhåll och lokal J06/J02 Skadedjurshantering J08 Varmhållning J99 Ommärkning datum m.m SLVFS 2005:20 §15-16 K02 Mikrobiologiska kriterier OP 5 Ekologiska livsmedel	J01 Återkallande J99 Ommärkning datum mm kontrollera enligt SLVFS 2005:20 §15-16 J08 Varmhållning J06/J02 Skadedjurshantering OP 5 Ekologiska livsmedel OP 8 Spårbarhet kött	J01 Återkallande J03 Rengöring J06/J02 Skadedjurshantering OP 5 Ekologiska livsmedel OP 8 Spårbarhet kött

Butiker	med beredning, råa animalier	med beredning, ej råa animalier	utan beredning
	OP 8 Spårbarhet kött		
2024	B03 Näringsdeklaration B04 Frivillig livsmedelsinformation (skylt vid disk, svenska) C Särskild märkning och livsmedelsinformation K01/K06/C07/A11 Kontroller om butiken gör egna fri från produkter J03 Avfallshantering ABP J04 Personlig hygien, inkl. se att de verkligen tvättar händerna	B03 Näringsdeklaration B04 Frivillig livsmedelsinformation C Särskild märkning och information K01 Faroanalys K01/K06/C07/A11 Kontroller om butiken gör egna fri från produkter J03 Avfallshantering ABP J04 Personlig hygien, inkl. se att de verkligen tvättar händerna	B02 Obligatorisk livsmedelsinformation B03 Näringsdeklaration B04 Frivillig livsmedelsinformation C Särskild märkning och information ABP J03 Avfallshantering J04 Personlig hygien
2025	B02 Ingredienser (stäm av mot receptur) J05 Utbildning J06/J02 Skadedjurshantering J07 Vattenkvalité J08 Varmhållning M01 Salmonellaintyg K01 Faroanalys J09 Material i kontakt med livsmedel	B02 Ingredienser (stäm av mot receptur) J02 Underhåll av lokal och utrustning J05 Utbildning J06/J02 Skadedjurshantering J07 Vattenkvalité J08 Varmhållning J09 Material i kontakt med livsmedel	J02 Underhåll av lokal och utrustning J03 Rengöring J05 Utbildning J06/J02 Skadedjurshantering

Kontroller och tidpunkt för verksamheter som får kontroll vartannat år

	med beredning, ej råa animalier	utan beredning
Årligen eller vid varje kontrolltillfälle	A01 Registrering, riskklass B01 Redlighet (rätt information) - indikator H01 Spårbarhet kött - indikator B02 Ingredienser inklusive allergiinformation - alla allergener deklarerade samt framhävda (Skriftligt + ev. muntligt) B99 Svensk märkning, skylt vid disk J02 Handtvättsmöjligheter (tvål och vatten) J03 Rengöring J04 Personlig hygien, inkl. se att de verkligen tvättar händerna, J08 Kyl- och frystemp, och mottagning K01 Nedkylning/tillagning	A01 Registrering, riskklass B99 Svensk märkning H01 Spårbarhet kött - indikator J08 Kyl- och frystemp, och mottagning
År 1 (2022-2023)	J01 Återkallande J02 Underhåll av lokal och utrustning J05 Utbildning J06/J02 Skadedjurshantering J07 Vattenkvalité J08 Varmhållning J09 Material i kontakt med livsmedel	J01 Återkallande J02 Underhåll av lokal och utrustning J03 Rengöring J04 Personlig hygien J05 Utbildning J06/J02 Skadedjurshantering OP 5 Ekologiska livsmedel OP 8 Spårbarhet kött

	J99 Ommärkning datum mm kontrollera enligt SLVFS 2005:20 OP 5 Ekologiska livsmedel OP 8 Spårbarhet kött	
År 2 (2024/2025)	B03 Näringsdeklaration B04 Frivillig livsmedelsinformation C Särskild märkning och information K01 Faroanalys J03 Avfallshantering ABP OP 5 Ekologiska livsmedel OP 8 Spårbarhet kött	B02 Obligatorisk livsmedelsinformation B03 Näringsdeklaration B04 Frivillig livsmedelsinformation C Särskild märkning och information ABP J03 Avfallshantering OP 5 Ekologiska livsmedel OP 8 Spårbarhet kött

Kontroller och tidpunkt för verksamheter som får kontroll vart tredje år

	utan beredning
Vid varje kontrolltillfälle	A01 Registrering, riskklass B02 Obligatorisk livsmedelsinformation B99 Svensk märkning H01 Spårbarhet kött - indikator J01 Återkallande J02 Underhåll av lokal och utrustning J03 Avfallshantering J03 Rengöring J04 Personlig hygien J05 Utbildning J06/J02 Skadedjurshantering J08 Kyl- och frystemp, och mottagning OP 5 Ekologiska livsmedel OP 8 Spårbarhet kött

E-handel

E-handel med livsmedel är en form av distansförsäljning som innebär att företag säljer livsmedel via internet. Distansförsäljning är all typ av försäljning där någon form av teknik för distanskommunikation ingår.

För verksamheter med annan huvudverksamhet som också har e-handel som aktivitet, kompletteras med denna VP till exempel en fysisk livsmedelsbutik som även tillhandahåller e-handel.

Om e-handel sköts centralt och det är exempelvis en butik som tillhör en kedja så ska fokus ligga på delar som är lokala, exempelvis beställa smörgåstårter, catering och bakverk. För en verksamhet som helt sköter sin egen e-handel men exempelvis även har import eller lagerhållning så ska även VP för e-handel användas tillsammans med VP för exempelvis import, hälsokost eller grossist.

Exempel på e-handel är försäljning via:

- *Webbplats*
- *Sociala medier, till exempel Facebook och Twitter*
- *Elektroniska marknadsplatser, till exempel Blocket och Tradera*
- *Appar*
- *E-post*
- *SMS*

I de allra flesta fall betyder det att det är den kommun där företaget bedriver sin verksamhet som är behörig kontrollmyndighet att utöva kontroll.

Kontrollens fokus

Fokus för livsmedelskontrollen av e-handel ligger på att kontrollera att informationen som lämnas i samband med att ett livsmedel erbjuds till försäljning, uppfyller de informationskrav som ställs på direktförsäljning.

Kontroller och tidpunkt

Nedan markeras vilka kontroller som ska göras under treårsperioden.

Vid varje kontrolltillfälle	A01 Registrering, riskklass B01 Allmänna krav och skyldigheter B02 Obligatorisk livsmedelsinformation, innehåll och presentation B03 Obligatorisk livsmedelsinformation, näringsdeklaration B04 Frivillig livsmedelsinformation B99 Svensk information C02 Näringspåståenden C03 Hälsopåståenden
------------------------------------	---

J01 Säkra livsmedel, ansvar att de följer lagen, tillbakadragande, återkallelse
J03 Säker hantering och förvaring
J06/J02 Skadedjurshantering
J08 om de hanterar kyl/frysvaror (mottagning, lagring, utskick)
OP 5 Ekologiska livsmedel
OP 6 livsmedelsinformation vid e-handel

Om inga andra VP är aktuell i kombination med e-handel ska även följande kontrolleras:
H01 Spårbarhet
J02 Lager och utrustning
J03 Säker hantering och förvaring
J03 Rengöring
J04 Personlig hygien (om öppen hantering)
J06/J02 Skadedjurshantering
J08 om de hanterar kyl/frysvaror (mottagning, lagring, utskick)

Grossister, matmäklare, transportör och lagring

Effektmål

Indikator för spårbart kött.

Förutsättningar

Grossister och matmäklare är livsmedelsföretagare som köper in livsmedel och säljer det vidare till andra livsmedelsföretag. Skillnaden mellan dem är att grossisterna har ett lager där de förvarar livsmedel, medan matmäklarna bedriver sin verksamhet från ett kontor. Varorna förvaras i andra livsmedelsföretagares lokaler. Många grossister och matmäklare bedriver internationell handel med import från länder utanför EU, och/eller inköp av livsmedel från andra EU-länder. De som importerar ansvarar för att varorna uppfyller alla EU:s regler för livsmedel. Alla som säljer livsmedel ansvarar för att det finns obligatorisk livsmedelsinformation antingen i märkningen eller i en medföljande handling.

I Nyköping finns idag cirka 11 objekt som har verksamhetstypen grossister men bland dessa kan det finnas matmäklare och importörer. Kontrolltiden varierar mellan 1 och 3 årliga kontrolltimmar. Flertalet har lite årlig kontrolltid, något hoppas förbättras genom ny riskklassningsmodell som Livsmedelsverket håller på att ta fram.

Resursbehov

Antal årliga timmar	Antal objekt	Kontrolleras år
0,5 - 1	3	Vart tredje år
1,5 - 2,5	4	vart annat år
3≤	4	Varje år

Kontrollens fokus

Kunskap om grossisterna och deras verksamhet behöver förbättras. Vi behöver föra in mer detaljerad information om de olika anläggningarnas verksamhet i vårt register, och vid behov ändra riskklassen och informationstillägget så att vi i fortsättningen kan utföra kontroll med rätt fokus.

Utöver det ska kontrollerna fokusera på att obligatorisk information om livsmedlen finns med vid försäljning, antingen på förpackningen eller i en medföljande handling.

För företag med import och företag som översätter märkning och tilläggs-märker på svenska ska vi också fokusera på att alla ingående allergener finns med i den svenska märkningen och att de är framhävda.

Grossister som säljer kött ska ha ett system för spårbarhet framåt, som ska omfatta bland annat en noggrann beskrivning av livsmedlet, uppgifter om livsmedlets volym eller kvantitet, vilken livsmedelsföretagare livsmedlet levererats till och en referens som identifierar partiet.

För grossister med frysrum för djupfrysta livsmedel ska frysrummet ha utrustning för kontinuerlig temperaturövervakning.

Kontroller; tidpunkt och metod

I tabellen nedan markeras vilka kontroller som ska göras under treårsperioden och när. Kontroller görs främst med metoden inspektion eller genom kontroll av märkningsetiketter och andra dokument. Revision kan vara aktuellt i enskilda fall.

Kontroller och tidpunkt för verksamheter som får kontroll varje år

	Grossister <i>med egna lokaler för förvaring</i>	Matmäklare <i>köper och säljer utan egen förvaring</i>	Transportör	Lagring
Årligen eller vid varje kontroll-tillfälle	A01 Registrering, riskklass A04 kontrollorgan för ekologisk A12 anmälan om ekologisk H01 Spårbarhet (framåt och bakåt) B01 Redlighet - indikator B02 Obligatorisk livsmedelsinformation, allergeninformation B99 Svensk märkning	A01 Registrering, riskklass A04 kontrollorgan för ekologisk A12 anmälan om ekologisk H01 Spårbarhet (framåt och bakåt) B01 Redlighet - indikator B02 Obligatorisk livsmedelsinformation, allergeninformation B99 Svensk märkning J01 Återkallelse/säkra livsmedel	A01 Registrering, riskklass H01 Spårbarhet (framåt och bakåt) J08 Kyl- och frystemperatur J03 Säker hantering och förvaring	A04 kontrollorgan för ekologisk A12 anmälan om ekologisk J06/J02 Skadedjurshantering J02 Lokal och utrustning H01 Spårbarhet (framåt och bakåt) K05 Främmande ämnen

	J01 Återkallelse /säkra livsmedel J06/J02 Skadedjursh antering J08 Kyl- och frystempera tur			
2023	J03 Rengöring J09 Material i kontakt med livsmedel OP5 Ekologiska livsmedel	OP5 Ekologiska livsmedel	J05 Utbildning J04 Personlig hygien	OP5 Ekologiska livsmedel
2024	J03 Säker hantering J04 Personlig hygien B02 Obligatorisk livsmedelsinformation	J05 Utbildning B02 Obligatorisk livsmedelsinformation	J06/J02 Skadedjurshantering J02 Lokal/bil och utrustning	J09 Material i kontakt med livsmedel
2025	J05 Utbildning J03 Avfallshantering B03 Näringsdeklaration	B03 Näringsdeklaration	J03 Rengöring	J03 Rengöring och säker hantering

Kontroller och tidpunkt för verksamheter som får kontroll vartannat år

	Grossister <i>med egna lokaler för förvaring</i>	Matmäklare <i>köper och säljer utan egen förvaring</i>	Transportör	Lagring
Årlige n eller vid varje kontr oll- tillfälle	A01 Registrering, riskklass A04 kontrollorgan för ekologisk A12 anmälan om ekologisk H01 Spårbarhet (framåt och bakåt) B01 Redlighet - indikator B02 Obligatorisk livsmedelsinforma tion, allergeninformatio n B99 Svensk märkning J01 Återkallelse/säkra livsmedel J06/J02 Skadedjurshanteri ng J08 Kyl- och frystemperatur	A01 Registrering, riskklass A04 kontrollorgan för ekologisk A12 anmälan om ekologisk H01 Spårbarhet (framåt och bakåt) B01 Redlighet - indikator B02 Obligatorisk livsmedelsinforma tion, allergeninformatio n B99 Svensk märkning J01 Återkallelse/säkra livsmedel	A01 Registrering, riskklass H01 Spårbarhet (framåt och bakåt) J08 Kyl- och frystemperatur J03 Säker hantering och förvaring	A04 kontrollorgan för ekologisk A12 anmälan om ekologisk J06/J02 Skadedjurshanter ing J02 Lokal och utrustning J03 Säker hantering och förvaring H01 Spårbarhet (framåt och bakåt) K05 Främmande ämnen
År 1 (2023 /2024)	J03 Rengöring J09 Material i kontakt med livsmedel OP5 Ekologiska livsmedel	OP5 Ekologiska livsmedel J05 Utbildning	J05 Utbildning J04 personlig hygien	OP5 Ekologiska livsmedel
År 2 (2025 /2026)	J04 Personlig hygien J05 Utbildning J03 Avfallshantering	B02 Obligatorisk livsmedelsinformati on B03 Näringsdeklaration	J03 Rengöring J02 lokal/bil och utrustning J06/J02 Skadedjurshanteri ng	J09 Material i kontakt med livsmedel J03 Rengöring

	B02 Obligatorisk livsmedelsinformati on B03 Näringsdeklaration			
--	--	--	--	--

Kontroller och tidpunkt för verksamheter som får kontroll vart tredje år

	Grossister med egna lokaler för förvaring	Matmäklare köper och säljer utan egen förvaring	Transportör	Lagring
Vid varje kontr oll- tillfälle	A01 Registrering, riskklass A04 kontrollorgan för ekologisk A12 anmälan om ekologisk H01 Spårbarhet (framåt och bakåt) B01 Redlighet - indikator B02 Obligatorisk livsmedelsinfor mation, allergeninforma tion B99 Svensk märkning J01 Återkallelse/sä kra livsmedel J06/J02 Skadedjurshant ering J08 Kyl- och frystemperatur J03 Rengöring J09 Material i kontakt med livsmedel OP5 Ekologiska livsmedel J04 Personlig hygien J05 Utbildning	A01 Registrering, riskklass A04 kontrollorgan för ekologisk A12 anmälan om ekologisk H01 Spårbarhet (framåt och bakåt) B01 Redlighet - indikator B02 Obligatorisk livsmedelsinfor mation, allergeninforma tion B99 Svensk märkning J01 Återkallelse/sä kra livsmedel OP5 Ekologiska livsmedel J05 Utbildning B02 Obligatorisk livsmedelsinfor mation B03 Näringsdeklara tion	A01 Registrering, riskklass H01 Spårbarhet (framåt och bakåt) J08 Kyl- och frystemperatu r J03 Säker hantering och förvaring J05 Utbildning J04 personlig hygien J03 Rengöring J02 lokal/bil och utrustning J06/J02 Skadedjursha ntering	A04 kontrollorgan för ekologisk A12 anmälan om ekologisk J06/J02 Skadedjursha ntering J02 Lokal och utrustning J03 Säker hantering och förvaring H01 Spårbarhet (framåt och bakåt) K05 Främmande ämnen J09 Material i kontakt med livsmedel J03 Rengöring OP5 Ekologiska livsmedel

	J03 Avfallshantering B02 Obligatorisk livsmedelsinfor mation B03 Näringsdeklara tion			
--	---	--	--	--

Införsel, import och export

Denna VP är ett tillägg för de verksamheter med annan huvudsaklig inriktning som även har aktiviteten import, införsel eller export.

Kontroller och tidpunkt för verksamheter som får kontroll varje år

	Import och införsel	Export
Årligen eller vid varje kontroll-tillfälle	M01 - Salmonellagarantier vid införsel M03 - Importförbudna vegetabilier och animalier M04 - Importerade vegetabiliska livsmedel som omfattas av krav på gränskontroll M06 - Import av groddar och frön för groddning M07 - GMO-kontroll vid import av ris från USA M08 - Allmänna bestämmelser och övriga regler om import	M02 - Utförsel av vissa fiskarter som fångats i Östersjön, Vänern eller Vättern M05 - Godkännande av vissa tredjeländers kontroller före export av vissa livsmedel avseende mykotoxiner M09 - Exportkontroll

Mobila anläggningar

Effektmål

Säker nedkylning, redlighet (rätt information), spårbart kött.

Förutsättningar

I Nyköping finns idag 26 mobila verksamheter.

Mobila verksamheter har generellt inte samma utrustning och förutsättningar som stationära, vilket ställer högre krav på hygien, flöden, separering, nedkylning och tillagning. Lokalkraven skiljer sig lite lagmässigt jämfört med stationära, även om grundkraven gäller även mobila verksamheter. Exempelvis behöver inte en mobil verksamhet ha tillgång till varmt och kallt vatten utan det räcker med varmt eller kallt vatten.

Även inom kategorin mobila verksamheter skiljer det sig. Vi har några verksamheter som står uppställda på en fast adress året om i kommunen eller förvarar sina fordon här. Det finns andra som åker runt i landet, som också står i Nyköping eller inte alls är verksamma här. För de stationära verksamheterna rekommenderas att obokade kontroller genomförs medan de rörliga oftast kräver en bokad kontroll eller revision.

Resursbehov

Verksamheterna har ca 70 kontrolltimmar per år.

Antal årliga timmar	Antal objekt	Kontrolleras år
0,5-1	2	Vart tredje år
1,5-2,5	9	Vart annat år
3-4	9	Varje år
5-7	4	3 per 2 år

Kontrollens fokus

Kontrollerna ska fokusera på nedkylning, redlighet (rätt information) och spårbarhet, i dokumentet benämnda som indikatorer.

Nedkylningen kontrolleras med följande metoder:

- A. *Avslutad eller eventuell pågående nedkylning kontrolleras genom kontrollmätning och bedömning av rutiner.*
- B. *Om ingen nedkylning pågår och det inte finns nyligen nedkylda livsmedel att kontrollmäta görs kontrollen genom intervjuer och bedömning av*

företagets rutiner och dokumentation.

Nedkylningen bedöms som säker om nedanstående kriterier är uppfyllda:

1. *Livsmedlet kyls ner till under +8 ° Celsius inom högst 6 timmar.*
2. *Livsmedlet skyddas från kontamination före och under nedkylning.*
3. *Livsmedlet påverkar inte andra livsmedel negativt, till exempel genom att redan nedkylda eller halvvägs nedkylda produkter finns i nedkylningsskåpet.*
4. *Livsmedlet kyls ner direkt efter tillagning, eller har stått i värmeskåp i +60 ° Celsius eller högre temperatur under kontrollerade förhållanden där maten har skyddats från kontamination.*

Redlighet (rätt information) (meny/presentation) kontrolleras för "mervärdesprodukter", till exempel maträtter som innehåller dyra ingredienser eller där verksamheten gör säljande påståenden, som att varan kommer från en viss produktionsplats. För att livsmedelsinformationen ska anses vara utan avvikelse ska påståendena vara sanna. Om företaget presenterar maten som ekologisk, i menyer eller på hemsida, ska verksamheten uppfylla kraven för att få presentera maten som ekologisk.

Spårbarhet av kött kontrolleras genom att minst en kött detalj/köttprodukt som finns i lager väljs ut. Inköpsdokumentation för produkten kontrolleras. Företagaren ska kunna visa att han köpt in åtminstone så stor mängd av varan som det som finns i lager. Den verksamheten som sålt varan ska vara registrerad eller godkänd. Köttet är märkt med oval med godkännandenummer.

Kontroller för verksamheter som får kontroll varje år

I tabellen nedan markeras vilka kontroller som ska göras under treårsperioden och när.

Årligen eller vid varje kontrolltillfälle	A01 Registrering, riskklassning och bakgrundslokal B01 Redlighet (rätt information) - indikator H01 Spårbarhet kött - indikator K01 Nedkylning - indikator J02 Handtvättsmöjlighet (tvål och papper) J03 Säker hantering och förvaring J07 Kontrollerat dricksvatten J08 Temperaturkontroll av kyl/frys K01/J02 Fungerande termometer
2023	J03 Avfallshantering (inklusive grävatten) J06/J02 Skadedjurshantering J08 Varmhållning K01 Tillagning J05 Utbildning
2024	B02 Verifiering av ingående allergener i maträtt B99 Upplysning om allergener (ex. skylt) J04 Personlig hygien J03 Hantering av allergener
2025	J02 Lokal och utrustning J03 Rengöring J08 Mottagningskontroll J09 Material i kontakt med livsmedel K01 Tillagning

Kontroller för verksamheter som får kontroll vart annat år

I tabellen nedan markeras vilka kontroller som ska göras under treårsperioden och när.

Vid varje kontrolltillfälle	A01 Registrering, riskklassning och bakgrundslokal B01 Redlighet (rätt information) - indikator H01 Spårbarhet kött - indikator K01 Nedkylning - indikator K01 Tillagning J02 Handtvättsmöjligheter (tvål och vatten) J03 Säker hantering och förvaring J07 Kontrollerat dricksvatten J08 Temperaturkontroll av kyl/frys K01/J02 Fungerande termometer
År 1 (2022/2023)	B02 Verifiering av ingående allergener i maträtt B99 Upplysning om allergener (ex. skylt) J03 Hantering av allergener J05 Utbildning J08 Varmhållning
År 2 (2024/2025)	J02 Lokal och utrustning J03 Rengöring J03 Avfallshantering (inklusive gråvatten) J06/J02 Skadedjurshantering J08 Mottagningskontroll J09 Material i kontakt med livsmedel J04 Personlig hygien

Kontroller för verksamheter som får kontroll vart tredje år

Vid varje kontrolltillfälle	A01 Registrering, riskklassning och bakgrundslokal H01 Spårbarhet kött - indikator B01 Redlighet (rätt information) - indikator K01 Nedkylning - indikator K01/J02 Fungerande termometer B02 Verifiering av ingående allergener i maträtt B99 Upplysning om allergener (ex. skylt) J02 Handtvättsmöjligheter (tvål och vatten) J03 Avfallshantering (inklusive gråvatten) J03 Säker hantering och förvaring J03 Hantering av allergener J07 Kontrollerat dricksvatten J08 Temperaturkontroll av kyl/frys J08 Varmhållning J08 Mottagningskontroll K01 Tillagning J09 Material i kontakt med livsmedel <i>Ett urval av dessa nedan enligt risk:</i> J02 Lokaler och utrustning, underhåll J03 Rengöring J04 Personlig hygien J05 Utbildning J06/J02 Skadedjurshantering
------------------------------------	--

Skola och omsorg

Effektmål

Säker allergikost.

Förutsättningar

Det serveras dagligen måltider på förskolor och skolor, dagliga verksamheter, äldreboenden, gruppboenden, asylboenden, häkten och liknande verksamheter. Vissa maträtter är specialanpassade till allergiska barn och elever.

Måltiderna kan antingen tillagas på plats eller tas emot mer eller mindre färdiga. Vi delar in verksamheterna i "tillagningskök" och "mottagningskök".

I Nyköping finns idag nästan 140 omsorgsverksamheter registrerade som livsmedelsanläggningar. Antalsmässigt dominerar förskolorna med ca 56 objekt och skolorna med ca 43.

Kontrollbehovet är vanligtvis högre på verksamheter med tillagningskök, då risken för livsmedelshygieniska brister är större. Kontrollbehovet påverkas också av om verksamheten vänder sig till känsliga konsumentgrupper (barn under fem år, personer med överkänslighet, personer inlagda på sjukhus samt boende i äldreboende) och av hur många konsumenter man serverar per dag.

Resursbehov

Verksamheterna har sammanlagt ungefär 620 timmar årlig kontrolltid. Ungefär 108 av verksamheterna har tre timmars årlig kontrolltid eller mer. Dessa ska kontrolleras varje år, vilket ger ungefär 560 timmar. Cirka 32 verksamheter har 0,5-2,5 timmars årlig kontrolltid, dessa ska kontrolleras vart annat år.

Antal årliga timmar	Antal objekt	Timmar	Kontrolleras år
0,5-1	-	-	Vart tredje år
1,5-2,5	32	60	Vart annat år
3-16	108	560	Varje år

Kontrollens fokus

Kontrollerna ska fokusera på **säker allergikost**. Alla omsorgsverksamheter som kontrolleras under ett år ska kontrolleras avseende säker allergikost. För att allergikosten ska anses säker ska följande kriterier vara uppfyllda:

1. *Alla som hanterar maten har tillräcklig kunskap och/eller har fått tillräckliga instruktioner.*
2. *Det finns instruktioner till vikarier och listor över allergiska barn/konsumenter.*
3. *Verksamhetsutövaren kan redogöra för rutiner för separering av mat som innehåller allergener.*
4. *Vid inspektion av förvaring i t.ex. torrförråd, kyl och frys samt servering verifieras att rutinerna för separering följs.*
5. *Personalen kan redogöra för lämpliga rutiner för vilken utrustning som används för allergikosten och hur den rengörs.*
6. *Vid okulär besiktning av utrustningen verifieras att den är lämplig och väl rengjord.*

I de fall ingen av konsumenterna är allergisk räcker det att kontrollera att det finns en mer allmän kännedom om att de måste införa rutiner den dag de får en allergisk konsument.

Kontroller; tidpunkt och metod

I tabellen nedan markeras vilka kontroller som ska göras under treårsperioden och när. Tabellen visar också när kontrollmetoden revision ska användas. Övriga kontroller görs med metoden inspektion. Verifierande *provtagning* kommer att göras under perioden, vilken och när kommer att framgå av provtagningsplanen.

Kontroller för verksamheter som får kontroll varje år

I tabellen nedan markeras vilka kontroller som ska göras under treårsperioden och när.

	Tillagningskök	Mottagningskök
Årligen eller vid varje kontrolltillfälle	A01 Registrering, riskklass K01 Allergikost - indikator J02 Handtvättsmöjlighet med tvål och papper J03 Säker förvaring och hantering J08 Temperaturkontroll av kyl/frys K01 Nedkyllning K01 Tillagning K01/J02 Fungerande termometer	A01 Registrering, riskklass K01 Allergikost - indikator J02 Handtvättsmöjlighet med tvål och papper J03 Säker förvaring och hantering J08 Temperaturkontroll av kyl/frys J08 Mottagningskontroll (varm och kall mat) K01/J02 Fungerande termometer K01 Nedkyllning
2023	B01 Redlighet H01 Spårbarhet J04 Handtvätt (okulärt) J05 Utbildning (inkl. vikarie) B01 Allergikost (informations-överlämning från t.ex. skolsköterska till kock)	J05 Utbildning (inkl. vikarie) B01 Allergikost (informations-överlämning från t.ex. skolsköterska till kock) J04 Handtvätt (okulärt)
2024	J02 Lokalen, utrustning J06/J02 Skadedjurshantering J03 Avfallshantering J08 Mottagningskontroll J03 Rengöring J08 Frystemperatur, upptining	J02 Lokalen, utrustning J06/J02 Skadedjurshantering J03 Rengöring J08 Frystemperatur, upptining J03 Avfallshantering
2025	J04 Personlig hygien J05 Utbildning J09 Material i kontakt med livsmedel J08 Mottagningskontroll	J04 Personlig hygien J05 Utbildning J09 Material i kontakt med livsmedel

Kontroller för verksamheter som får kontroll vart annat år

I tabellen nedan markeras vilka kontroller som ska göras under treårsperioden och när.

	Tillagningskök	Mottagningskök
Vid varje kontrolltillfälle	A01 Registrering, riskklass K01 Allergikost - indikator J02 Handtvättsmöjlighet med tvål och papper J03 Säker förvaring och hantering J08 Temperaturkontroll av kyl/frys J08 Mottagningskontroll K01 Nedkylning K01 Tillagning K01/J02 Fungerande termometer	A01 Registrering, riskklass K01 Allergikost - indikator J02 Handtvättsmöjlighet med tvål och papper J03 Säker förvaring och hantering J08 Mottagningskontroll (varm och kall mat) J08 Temperaturkontroll av kyl/frys K01/J02 Fungerande termometer
År 1 (2022/2023)	J04 Personlig hygien J04 Handtvätt (okulärt) J05 Utbildning J09 Material i kontakt med livsmedel	J04 Personlig hygien J04 Handtvätt (okulärt) J05 Utbildning J09 Material i kontakt med livsmedel
År 2 (2024/2025)	J02 Lokaler och utrustning, underhåll J03 Rengöring J05 Utbildning (inkl. vikarie) B01 Allergikost (informationsöverlämning från t.ex. skolsköterska till kock)	J02 Lokaler och utrustning, underhåll J03 Rengöring J05 Utbildning (inkl. vikarie) B01 Allergikost (informationsöverlämning från t.ex. skolsköterska till kock)

Kontroller för verksamheter som får kontroll vart tredje år

I tabellen nedan markeras vilka kontroller som ska göras under treårsperioden.

	Tillagningskök	Mottagningskök
Vid varje kontrolltillfälle	<p>A01 Registrering, riskklass K01 Allergikost - indikator J02 Handtvättsmöjligheter (tvål och vatten) J04 Handtvätt (okulärt) J03 Säker förvaring och hantering J08 Mottagningskontroll J08 Temperaturkontroll av kyl/frys J08 Varmhållning J09 Material i kontakt med livsmedel K01 Allergikost (Effektmål) K01 Nedkylning K01 Tillagning K01/J02 fungerande termometer B01 Allergikost (informationsöverlämning från t.ex. skolsköterska till kock)</p> <p><i>Ett urval av dessa nedan enligt risk:</i></p> <p>J02 Lokaler och utrustning, underhåll J03 Rengöring J04 Personlig hygien J05 Utbildning J06/J02 Skadedjurshantering</p>	<p>A01 Registrering, riskklass K01 Allergikost - indikator J02 Handtvättsmöjligheter (tvål och vatten) J04 Handtvätt (okulärt) J03 Säker förvaring och hantering J08 Mottagningskontroll (varm och kall) J08 Temperaturkontroll av kyl/frys J08 Varmhållning J09 Material i kontakt med livsmedel K01/J02 fungerande termometer B01 Allergikost (informationsöverlämning från t.ex. skolsköterska till kock)</p> <p><i>Ett urval av dessa nedan enligt risk:</i></p> <p>J02 Lokaler och utrustning, underhåll J03 Rengöring J04 Personlig hygien J05 Utbildning J06/J02 Skadedjurshantering</p>

Serveringar

Effektmål

Säker nedkylning, redlighet (rätt information), spårbart kött.

Förutsättningar

I Nyköping finns det 163 storhushåll. 88 restauranger, 51 café, 1 catering och 23 pizzerior.

Verksamheterna varierar stort i deras hantering och omfattning. Under storhushåll har vi verksamheter som har upp till 4 kontroller per år, samtidigt som det kan vara ett litet sommarcafé som får kontroll vart tredje år.

Måltiderna kan antingen tillagas på plats eller tas emot mer eller mindre färdiga. Ju mer hantering på plats, desto större risker finns.

Resursbehov

Verksamheterna har ca 730 kontrolltimmar per år.

Antal årliga timmar	Antal objekt	Kontrolleras år
0,5-1	1	Vart tredje år
1,5-2,5	8	Vart annat år
3-4,5	16	Varje år
5-5,5	32	3 per 2 år
6-8,5	19	2 per år
9-11	11	3 per år
>12	1	4 eller mer

Kontrollens fokus

Kontrollerna ska fokusera på *nedkylning, redlighet (rätt information) och spårbarhet kött*, i dokumentet benämnda som indikatorer.

Nedkylningen kontrolleras med följande metoder:

- Avslutad eller eventuell pågående nedkylning kontrolleras genom kontrollmätning och bedömning av rutiner.
- Om ingen nedkylning pågår och det inte finns nyligen nedkylda livsmedel att kontrollmäta görs kontrollen genom intervjuer och bedömning av företagets rutiner och dokumentation.

Nedkylningen bedöms som säker om nedanstående kriterier är uppfyllda:

- Livsmedlet kyls ner till under +8 ° Celsius inom högst 6 timmar.
- Livsmedlet skyddas från kontamination före och under nedkylning.
- Livsmedlet påverkar inte andra livsmedel negativt, till exempel genom att redan nedkylda eller halvvägs nedkylda produkter finns i nedkylningsskåpet.
- Livsmedlet kyls ner direkt efter tillagning, eller har stått i värmeskåp i +60 ° Celsius eller högre temperatur under kontrollerade förhållanden där maten har skyddats från kontamination.

Redlighet (rätt information) (meny/presentation) kontrolleras för "mervärdesprodukter", till exempel maträtter som innehåller dyra ingredienser eller där verksamheten gör säljande påståenden, som att varan kommer från en viss produktionsplats. För att livsmedelsinformationen ska anses vara utan avvikelser ska påståendena vara sanna. Om företaget presenterar maten som ekologisk, i menyer eller på hemsida, ska verksamheten uppfylla kraven för att få presentera maten som ekologisk.

Spårbarhet av kött kontrolleras genom att minst en kött detalj/köttprodukt som finns i lager väljs ut. Inköpsdokumentation för produkten kontrolleras. Företagaren ska kunna visa att han köpt in åtminstone så stor mängd av varan som det som finns i lager. Den anläggning som sålt varan ska vara registrerad eller godkänd. Köttet är märkt med oval med godkännandenummer.

Kontroller för verksamheter som får kontroll varje år

I tabellen nedan markeras vilka kontroller som ska göras under treårsperioden och när.

Årligen eller vid varje kontrolltillfälle	A01 Registrering, riskklass K01 Nedkylning - indikator H01 Spårbarhet kött - indikator B01 Redlighet (rätt information) - indikator J02 Handtvättsmöjligheter (tvål och vatten)
2023	J03 Säker hantering och förvaring J03 Avfallshantering J06/J02 Skadedjurshantering J08 Mottagningskontroll J08 Temperaturkontroll av kyl/frys J08 Varmhållning K01 Tillagning K01/J02 Fungerande termometer <u>Om verksamheten donerar/skänker mat till annat företag:</u> H01 spårbarhet framåt J03 säker hantering B02 allergener J01 säkra livsmedel bedömning om varornas bäst före datum har gått ut
2024	J03 Rengöring J03 Säker hantering och förvaring J04 Personlig hygien J05 Utbildning B02 Verifiering av ingående allergener i maträtt B99 Upplysning om allergener (ex. skylt) K01 Hantering av allergener
2025	J02 Lokal och utrustning J05 Utbildning J07 Vattenkvalitet (om det finns ismaskin) J08 Temperaturkontroll av kyl/frys J09 Material i kontakt med livsmedel K01 Tillagning K01/J02 Fungerande termometer <u>Om verksamheten har Catering:</u> J02, J03 Transportfordon J08 Temperaturer (mottagning, kyla och varmhållning) J09 Material i kontakt med livsmedel

Kontroller för verksamheter som får kontroll vart annat år

I tabellen nedan markeras vilka kontroller som ska göras under treårsperioden och när.

Det är upp till handläggaren att prioritera utifrån risk och verksamhet. Det kan vara så att tiden inte räcker till för att kontrollera alla punkter.

Vid varje kontrolltillfälle	A01 Registrering, riskklass K01 Nedkylning - indikator H01 Spårbarhet kött - indikator B01 Redlighet (rätt information) - indikator K01 Tillagning J02 Handtvättsmöjligheter (tvål och vatten) J08 Temperaturkontroll av kyl/frys J03 Rengöring
År 1 (2023/2024)	J03 Säker hantering och förvaring J04 Personlig hygien J05 Utbildning B02 Verifiering av ingående allergener i maträtt B99 Upplysning om allergener (ex. skylt) J03 Hantering av allergener
År 2 (2025/2026)	J02 Lokal och utrustning J03 Avfallshantering J05 Utbildning J06/J02 Skadedjurshantering J07 Vattenkvalité (om ismaskin finns) J08 Mottagningskontroll J08 Varmhållning J09 Material i kontakt med livsmedel K01/J02 Fungerande termometer <u>Om verksamheten har Catering:</u> J02, J03 Transportfordon J08 Temperaturer (mottagning, kyla och varmhållning) J09 Material i kontakt med livsmedel

Kontroller för verksamheter som får kontroll vart tredje år

I tabellen nedan markeras vilka kontroller som ska göras under treårsperioden. Det är upp till handläggaren att prioritera utifrån risk och verksamhet. Det kan vara så att tiden inte räcker till för att kontrollera alla punkter.

Vid varje kontrolltillfälle	A01 Registrering, riskklass K01 Nedkylning - indikator K01 Tillagning B01 Redlighet (rätt information) - indikator H01 Spårbarhet kött - indikator J02 Handtvättsmöjligheter (tvål och vatten) J02 Lokal och utrustning J03 Avfallshantering J03 Rengöring J03 Hantering av allergener J03 Säker hantering och förvaring J04 Personlig hygien J05 Utbildning J06/J02 Skadedjurshantering J08 Mottagningskontroll J08 Temperaturkontroll av kyl/frys J09 Material i kontakt med livsmedel B02 Verifiering av ingående allergener i maträtt B99 Upplysning om allergener (ex. skylt) K01/J02 Fungerande termometer <u>Om verksamheten har Catering:</u> J02, J03 Transportfordon J08 Temperaturer J09 Material i kontakt med livsmedel
------------------------------------	---

Sushi

Effektmål

Säker nedkylning, redlighet (rätt information), spårbart kött.

Förutsättningar

I Nyköping finns idag 7 verksamheter som har enbart inriktningen sushi. Det finns ytterligare ett fåtal restauranger som serverar sushi.

Kontrollbehovet påverkas av hur många portioner som serveras och om det finns en presentation av maten.

Resursbehov

Verksamheterna har totalt 21 kontrolltimmar per år. Alla har 3 timmar per år och kontrolleras en gång per år.

Antal årliga timmar	Antal objekt	Kontrolleras år
3 - 3,5	7	Varje år

Kontrollens fokus

Kontrollerna ska fokusera på redlighet (rätt information).

Livsmedelsinformationen kontrolleras för "mervärdesprodukter", till exempel maträtter som innehåller dyra ingredienser eller där man gör säljande påståenden, som att varan kommer från en viss produktionsplats. För att livsmedelsinformationen ska anses vara utan avvikelse ska påståendena vara sanna. Om företaget presenterar maten som ekologisk, i menyer eller på hemsida, ska verksamheten uppfylla kraven för att få presentera maten som ekologisk.

Kontroller och tidpunkt för verksamheter som får kontroll varje år

I tabellen nedan markeras vilka kontroller som ska göras under treårsperioden och när.

<p>Årligen eller vid varje kontrolltillfälle</p>	<p>A01 Registrering, riskklass B01 Redlighet (rätt information) - indikator H01 Spårbarhet kött - indikator K01 Nedkylning - indikator J02 Fungerande termometer J02 Handtvättsmöjligheter (tvål och vatten) J03/J08 Mottagningskontroll av färsk fisk (synliga parasiter och temperatur) J04 Personlig hygien K01 Frysning av lax alternativt intyg om parasitfri fisk J08 Temperaturkontroll av kyl/frys</p>
<p>2023</p>	<p>J02 Lokal och underhåll J03 Avfallshantering J03 Rengöring och desinfektion J03 Säker hantering och förvaring J06/J02 Skadedjurshantering J08 Varmhållning K01 Tillagning K01/J02 Fungerande termometer</p>
<p>2024</p>	<p>B02 Verifiering av ingående allergener i maträtt B99 Upplysning om allergener (ex. skylt) J08 Mottagningskontroll av övriga livsmedel J03 Hantering av allergener J05 Utbildning K01 Hantering av ris, PH eller recept</p>
<p>2025</p>	<p>J03 Säker hantering och förvaring J03 Rengöring och desinfektion J05 Utbildning J07 Vattenkvalitet (om det finns ismaskin) J08 Varmhållning J09 Material i kontakt med livsmedel K01 Tillagning K01/J02 Fungerande termometer</p>

Tillverkningsanläggningar

Effektmål

Effektmålen redlighet (rätt information) och spårbarhet kött är relevanta för många av anläggningarna.

Förutsättningar

Det finns 14 registrerade producenter i Nyköpingskommun.

Resursbehov

Alla verksamheter får kontroll varje år förutom 3 som får kontroll vart annat eller vart tredje år.

Antal årliga timmar	Antal objekt	Kontrolleras år
0,5-1,5	1	Var tredje år
2-2.5	1	Vartannat år
3-12	12	Varje år

Kontrollens fokus

Allergiinformation: För anläggningar som tillverkar sammansatta livsmedel kontrolleras att allergiker får korrekt information om ingående allergener och att denna information är lätt att utläsa. Följande ska uppfyllas:

1. *Alla ingående allergener är deklarerade.*
2. *Alla ingående deklarerade allergener framhävs i ingrediensförteckningen.*

Redlighet (rätt information): För dyra produkter eller produkter som innehåller dyra ingredienser kontrolleras att det som anges i den skriftliga informationen om livsmedlen är korrekt. För sammansatta färdigförpackade livsmedel ingår att kontrollera att angiven mängd av den dyra ingrediensen stämmer. Informationen kan kontrolleras genom jämförelse mot receptur, intervju med personal, dokumentkontroll av inköpt respektive såld mängd, provtagning och analys, eller en kombination av två eller flera av metoderna.

Spårbarhet: Det ska kontrolleras att verksamheterna har ett system för spårbarhet framåt. De ska kunna tala om vilket företag som har köpt ett visst parti produkt, till vilken anläggning det har levererats och när. Dessa anläggningar ska även kunna visa från vem de har köpt in de råvaror som finns i deras anläggning, alltså kunna visa spårbarhet bakåt.

Kontroller och tidpunkt för verksamheter som får kontroll varje år

Tillverkningsanläggningarna är olika typer av verksamheter och tillverkar helt olika typer av livsmedel, vilket gör att alla tillverkningsanläggningar har sin egen tre-årsplan som finns i under respektive verksamhet i ärendehanteringssystemet.

Viltslakterier

Effektmål

Finns inte.

Förutsättningar

Det finns 2 registrerade viltslakterier i Nyköpingskommun.

Resursbehov

Verksamheterna får kontroll varje år eller vart annat år.

Antal årliga timmar	Antal objekt	Kontrolleras år
2-4	2	Vart annat år eller varje år

Kontroller och tidpunkt

I tabellen nedan markeras vilka kontroller som ska göras under treårsperioden och när.

För verksamheter som får kontroll varje år:

Årligen eller vid varje kontrolltillfälle	A01 Registrering, riskklass J03 Rengöring före, under och efter processen J02 Handtvättsmöjligheter (tvål och vatten) J07 Kommunalt dricksvatten/ egen brunn J08 Kylkedjan inte får brytas <i>Har verksamheten börjat med en ny hantering exempelvis märkning av korvar bör detta kontrolleras vid årets kontroll.</i>
2023	H02 Spårbarhet J01 Återkallande B01 Redlighet/vilseledning J05 Utbildning J06/J02 Skadedjurshantering
2024	J02 Underhåll av lokal och utrustning K01 Faroanalys K01 Provtagning färs K05 Främmande ämnen (bl a radioaktivitet vilt, bly från ammunition)

2025	<p>B01 Redlighet/vilseledning</p> <p>B02 Obligatorisk livsmedelsinformation (allergener, infrysdatum mm)</p> <p>H02 Spårbarhet</p> <p>J01 Återkallande</p> <p>J06/J02 Skadedjurshantering</p> <p>J09 Material i kontakt med livsmedel</p>
-------------	---

För verksamheter som får kontroll vart annat år

Vid varje kontrolltillfälle	<p>A01 Registrering, riskklass</p> <p>B01 Redlighet/vilseledning</p> <p>J01 Återkallande</p> <p>J03 Rengöring före, under och efter processen</p> <p>J02 Handtvättsmöjligheter (tvål och vatten)</p> <p>J07 Kommunalt dricksvatten/ egen brunn</p> <p>J08 Kylkedjan inte får brytas</p> <p><i>Har verksamheten börjat med en ny hantering exempelvis märkning av korvar bör detta kontrolleras vid årets kontroll.</i></p>
År 1 (2022/2023)	<p>B02 Obligatorisk livsmedelsinformation (allergener, infrysdatum mm)</p> <p>J02 Underhåll av lokal och utrustning</p> <p>K01 Faroanalys</p> <p>K01 Provtagning färs</p> <p>J09 Material i kontakt med livsmedel</p>
År 2 (2024/2025)	<p>H02 Spårbarhet animalier</p> <p>J05 Utbildning</p> <p>J06/J02 Skadedjurshantering</p> <p>K05 Främmande ämnen (bl a radioaktivitet vilt, bly från ammunition)</p>

Vattenverk

Treårsplanen för dricksvattenverksamheter kommer att tas fram under våren 2023. Nya dricksvattendirektiv började gälla från 1 januari 2023 och riktlinjer från Livsmedelsverket har inväntats.

14ÄNDRINGSHISTORIK

Rev	Författare	Beskrivning av förändring	Datum
2023-01-17	Emma Bergenrup	Kontrollplan inlagd i ny mall för 2023	2023-01-17

MSN § Nytt insamlingsystem för insamling av avfall

Diarienummer: MSN23/17

I juni 2022 fattade regeringen beslut om att kommunerna från och med 1 januari 2024 tar över ansvaret för att samla in förpackningsavfall från hushåll samt verksamheter som har avfallshantering som är samlokaliserad med hushåll. Insamlingen ska ske fastighetsnära senast 1 januari 2027. Förpackningsinsamling sker idag via FTI på återvinningsstationer (ÅVS).

Nyköping och Oxelösunds kommuner har tillsammans med konsultfirman Miljö- och avfallsbyrån genomfört en förstudie med syftet att ta reda på vilket fastighetsnära insamlingsystem som är bäst lämpat för våra kommuner. Utredningen presenterar att fastighetsnära insamling i form av fyrfackskärl är det insamlingsystem som rekommenderas för Nyköping och Oxelösunds kommuner. Förslaget bygger på att samverkan mellan kommunerna utökas och att samma systemlösning införs i båda kommunerna.

I och med regeringens beslut krävs det att kommunerna fattar ett gemensamt inriktningsbeslut om ett nytt fastighetsnära insamlingsystem som kan tas i bruk senast 1 januari 2027.

Regeringens beslut innebär att producenternas nuvarande ekonomiska ansvar kvarstår och kommunerna kommer att ersättas för sitt arbete enligt en särskild ersättningsmodell som ska beslutas av Naturvårdsverket.

Förutom driftkostnader innebär ett nytt insamlingsystem även stora investeringar i nya kärl och renhållningsfordon. Det föreslagna systemet med fyrfackskärl innebär för Nyköpings kommun en investering i storleksordningen 80 000 000 kr och för Oxelösunds kommun 20 000 000 kr.

Inför ett införande av nytt insamlingsystem finns det behov av ett fördjupat utredningsarbete då flera frågeställningar behöver utredas vidare.

Kommunen ska till Naturvårdsverket rapportera in plan för införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar senast 30 september 2023.

Bakgrund

Regeringen har fattat beslut om att från och med 1 januari 2024 tar kommunerna över ansvaret för att samla in förpackningsavfall från hushåll samt verksamheter som har avfallshantering som är samlokaliserad med hushåll och som har anmält att verksamheten vill ha kommunal insamling.

Dessutom ska insamlingen ske fastighetsnära senast 2027. Med fastighetsnära menas att ett hushåll ska kunna lämna sitt förpackningsavfall på samma ställe som de idag lämnar sitt mat- och restavfall. Förpackningsinsamling sker idag via FTI på återvinningsstationer (ÅVS).

Bakgrunden till beslutet är att det är alldeles för många förpackningar som skulle kunna återvinnas, särskilt plastförpackningar, som idag hamnar i restavfallet och bränns upp. Det är bevisat att i de kommuner som redan idag har fastighetsnära insamling har utsorteringen ökat. Beslutet ses också som nödvändigt för att Sverige ska kunna nå de politiska avfallsmålen på EU-nivå och nationell nivå.

Beslutet kommer att få en positiv inverkan på hushållen som kommer att få en hållbar lösning för förpackningarna. På sikt kommer alla att ha nära till att lämna avfallet, det ger en god service som ökar utsorteringen och därmed materialåtervinningen. Att ge kommunerna insamlingsansvaret ger också möjlighet till kloka samordningsvinster gällande transporter och det blir enklare att kommunicera med hushållen när det är kommunen som har helhetsansvaret. Fastighetsnära insamling medför visserligen ökade transporter för renhållningsbilarna i kommunerna, men det minskar samtidigt hushållens transporter till återvinningsstationer.

I och med regeringens beslut krävs det att kommunerna fattar ett inriktningsbeslut om ett nytt fastighetsnära insamlingssystem som kan tas i bruk senast 1 januari 2027.

Förstudie

Renhållningsverksamheterna i Nyköping och Oxelösund genomförde en gemensam förstudie 2021 med stöd av konsultfirman Miljö- och avfallsbyrån. Studiens syfte var att ta reda på vilket fastighetsnära insamlingssystem som är bäst lämpat för våra kommuner.

I förstudien framgår vad det skulle innebära att införa fastighetsnära insamling av förpackningar i båda kommunerna och förutsättningarna bedöms vara goda och inte på något avgörande sätt avvika från förutsättningarna i andra kommuner som redan har infört fastighetsnära insamling.

I utredningen föreslås ett fastighetsnära insamlingssystem med två fyrfackskärl för villor och fritidshus med enskild hämtning, samt fastighetsnära insamling med separata kärl för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning. Insamlingen sker med fyrfacksbilar där samtliga fack i ett kärl kan tömmas vid samma tidpunkt. Insamlade förpackningar kan omlastas på Björshults avfallsanläggning eller annan lämplig anläggning.

Skälet till detta förslag är främst att erfarenheter från andra kommuner visar att bäst insamlingsresultat gällande mängd och kvalitet bedöms kunna uppnås med fyrfackssystemet, samt den höga servicenivån som systemet ger. Kommunerna föreslås även att övergå till insamling av matavfall i papperspåsar, i syfte att minska risken för spridning och användning av plast i samhället. Fastighetsnära insamling ligger också i linje med avfallsplanens mål om bland annat ökad sortering och återvinning, förbättrad service och strävan uppåt i avfallstrappan. Fastighetsnära insamling kommer att bidra till nationella etappmål om ökad återvinning samt målen enligt Agenda 2030 om hållbar resursanvändning och ansvarsfull avfallshantering.

I förstudien undersöktes också alternativet att ha insamling i olikfärgade plastpåsar för optisk sortering för villor och fritidshus med enskild hämtning, samt fastighetsnära insamling med separata kärl för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning. Enligt förstudien rekommenderas inte insamling i olikfärgade påsar, främst därför att erfarenheter visar att det är svårt att uppnå samma goda kvalitet på insamlat material som vid insamling i fyrfackskärl eller separata kärl. Detta beror bland annat på att de som har olikfärgade påsar idag har en högre felsorteringsgrad. Det finns en risk för att den optiska sorteringen försvåras av påsar som har gått sönder, blivit smutsiga i samband med omlastning, komprimerade i insamlingsfordonet eller till följd av oemballerat avfall. Kvaliteten på insamlat material är avgörande för att möjliggöra en framgångsrik återvinning.

Optisk sortering kräver en hög förbrukning av plastpåsar och en distribuering till alla hushåll. Målet är att minska mängden plast i samhället vilket ytterligare är ett skäl till att systemet med fyrfackskärl föreslås framför systemet med olikfärgade plastpåsar.

Det finns också ett begränsat antal behandlingsanläggningar vilket kan medföra långa transporter eller till och med problem att hitta en anläggning som kan ta emot avfallet.

Samverkan

Nyköpings och Oxelösunds kommuner samverkar redan idag avseende avfallshantering där vi bland annat har en gemensam avfallsplan och ett gemensamt ägande av Björshults avfallsanläggning. Förstudiens förslag till insamlingssystem bygger på att samverkan mellan kommunerna utökas och att samma systemlösning införs i båda kommunerna.

Det finns stora samordningsvinster med att kommunerna använder samma insamlingssystem. Samverkan kan bidra till att underlätta upphandlingar, skapa logistiska fördelar och skalfördelar. Det ger ett större underlag för att

successivt bygga upp erfarenhet, samordna projektledning och information vid införandet. Samverkan och att samma systemlösning införs i båda kommunerna är fördelaktigt även vid löpande informationsinsatser om avfallshanteringen i kommunerna, eftersom det är vanligt att invånare lever och verkar i båda kommunerna.

Om samma systemlösning ska genomföras i bägge kommunerna samtidigt kan det ske som tidigast 15 januari 2024 då Oxelö Energis avtal med nuvarande entreprenör går ut. Implementering av ett nytt system kommer ta tid vilket gör att det inte är troligt att det finns på plats redan 2024.

Ekonomi

I dag är det producentansvar för förpackningar, vilket innebär att de aktörer som sätter en produkt på marknaden har ett operationellt och finansiellt ansvar att samla in och behandla förpackningsavfall. Regeringens beslut innebär att producenternas ekonomiska ansvar kvarstår och att kommunerna kommer att ersättas för insamlingen. Naturvårdsverket har fått i uppdrag att besluta om denna ersättning.

Enligt förstudiens ekonomiska analys kommer ett nytt insamlingsystem att innebära ökade kostnader för kommunerna men visar också på att det är sannolikt att ersättningen som kommer att erhållas kan kompensera denna ökning. I vilken utsträckning ersättningen i praktiken kan komma att täcka kostnaderna eller om delfinansiering kommer att krävas via avfallstaxan är svårt att avgöra idag då det fortfarande finns vissa oklarheter i detaljer som behöver utredas vidare. Naturvårdsverket har tagit fram ett förslag till ersättningsmodell vilket stämmer bra överens med de antaganden som gjordes i förstudien.

Förutom driftkostnader innebär ett nytt insamlingsystem även stora investeringar i nya kärl och renhållningsfordon. Det föreslagna systemet med fyrfackskärl innebär för Nyköpings kommun ett genomförandeprojekt på i storleksordningen 80 000 000 kr och för Oxelösunds kommun 20 000 000 kr. I beloppet ingår även införandekostnader avseende projektledning, planering, information och övrig administration samt kärllhantering (montering, utkörning etc). Skillnaden i investeringsbelopp mellan kommunerna beror på storleksskillnaden mellan kommunerna samt att Nyköpings kommun bedriver insamling i egen regi och därmed kommer att ha investeringskostnader för fordon medan Oxelösund har tjänsten utlagd på entreprenad.

Behov av fortsatt utredning

Det finns behov av ett fördjupat utredningsarbete gällande:

- Möjligheterna till samorganiserad insamling kommunerna emellan.
- Organisation för det nya insamlingssystemet, inklusive resurser för införande.
- Alternativa insamlingssystem där fastighetsnära insamling med det föreslagna systemet inte går att införa, exempelvis på grund av utrymmes- eller framkomlighetsskäl.
- Lösning för omlastning av insamlade fraktioner på Björshults avfallsanläggning eller annan lämplig anläggning.
- Rutiner för överlämning av material till producenter.
- Detaljerade ekonomiska beräkningar som underlag för budget och planering för införande av systemet.
- Taxekonstruktion, inklusive abonnemangsalternativ, nivåer och styreffekter.
- Plan för införande av systemet.

Barnrättsprövning

Nej

Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- 1) att** ge Tekniska divisionen i uppdrag att tillsammans med Oxelö Energi AB planera för införande av fastighetsnära insamling i fyrfackssystem,
- 2) att** ge Tekniska divisionen i uppdrag att genomföra erforderliga ekonomiska beräkningar och se över taxekonstruktion, samt
- 3) att** Tekniska divisionen återkommer till Kommunstyrelsen senast december 2023 med en avrapportering.

Beslutet skickas till:

Tekniska divisionen

Ekonomiavdelningen

Miljö- och
samhällsbyggnadsnämnden

Nytt insamlingsystem för insamling av avfall

Sammanfattning

I juni 2022 fattade regeringen beslut om att kommunerna från och med 1 januari 2024 tar över ansvaret för att samla in förpackningsavfall från hushåll samt verksamheter som har avfallshantering som är samlokaliserad med hushåll. Insamlingen ska ske fastighetsnära senast 1 januari 2027. Förpackningsinsamling sker idag via FTI på återvinningsstationer (ÅVS).

Nyköping och Oxelösunds kommuner har tillsammans med konsultfirman Miljö- och avfallsbyrån genomfört en förstudie med syftet att ta reda på vilket fastighetsnära insamlingsystem som är bäst lämpat för våra kommuner. Utredningen presenterar att fastighetsnära insamling i form av fyrfackskärl är det insamlingsystem som rekommenderas för Nyköping och Oxelösunds kommuner. Förslaget bygger på att samverka mellan kommunerna utökas och att samma systemlösning införs i båda kommunerna.

I och med regeringens beslut krävs det att kommunerna fattar ett gemensamt inriktningsbeslut om ett nytt fastighetsnära insamlingsystem som kan tas i bruk senast 1 januari 2027.

Regeringens beslut innebär att producenternas nuvarande ekonomiska ansvar kvarstår och kommunerna kommer att ersättas för sitt arbete enligt en särskild ersättningsmodell som ska beslutas av Naturvårdsverket.

Förutom driftkostnader innebär ett nytt insamlingsystem även stora investeringar i nya kärl och renhållningsfordon. Det föreslagna systemet med fyrfackskärl innebär för Nyköpings kommun en investering i storleksordningen 80 000 000 kr och för Oxelösunds kommun 20 000 000 kr.

Inför ett införande av nytt insamlingsystem finns det behov av ett fördjupat utredningsarbete då flera frågeställningar behöver utredas vidare.

Kommunen ska till Naturvårdverket rapportera in plan för införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar senast 30 september 2023.

Bakgrund

Regeringen har fattat beslut om att från och med 1 januari 2024 tar kommunerna över ansvaret för att samla in förpackningsavfall från hushåll samt verksamheter som har avfallshantering som är samlokaliserad med hushåll och som har anmält att verksamheten vill ha kommunal insamling. Dessutom ska insamlingen ske fastighetsnära senast 2027. Med fastighetsnära menas att ett hushåll ska kunna lämna sitt förpackningsavfall på samma ställe som de idag lämnar sitt mat- och restavfall. Förpackningsinsamling sker idag via FTI på återvinningsstationer (ÅVS).

Bakgrunden till beslutet är att det är alldeles för många förpackningar som skulle kunna återvinnas, särskilt plastförpackningar, som idag hamnar i restavfallet och bränns upp. Det är bevisat att i de kommuner som redan idag har fastighetsnära insamling har utsorteringen ökat. Beslutet ses också som nödvändigt för att Sverige ska kunna nå de politiska avfallsmålen på EU-nivå och nationell nivå.

Beslutet kommer att få en positiv inverkan på hushållen som kommer att få en hållbar lösning för förpackningarna. På sikt kommer alla att ha nära till att lämna avfallet, det ger en god service som ökar utsorteringen och därmed materialåtervinningen. Att ge kommunerna insamlingsansvaret ger också möjlighet till kloka samordningsvinster gällande transporter och det blir enklare att kommunicera med hushållen när det är kommunen som har helhetsansvaret. Fastighetsnära insamling medför visserligen ökade transporter för renhållningsbilarna i kommunerna, men det minskar samtidigt hushållens transporter till återvinningsstationer.

I och med regeringens beslut krävs det att kommunerna fattar ett inriktningsbeslut om ett nytt fastighetsnära insamlingssystem som kan tas i bruk senast 1 januari 2027.

Förstudie

Renhållningsverksamheterna i Nyköping och Oxelösund genomförde en gemensam förstudie 2021 med stöd av konsultfirman Miljö- och avfallsbyrån. Studiens syfte var att ta reda på vilket fastighetsnära insamlingssystem som är bäst lämpat för våra kommuner.

I förstudien framgår vad det skulle innebära att införa fastighetsnära insamling av förpackningar i båda kommunerna och förutsättningarna bedöms vara goda och inte på något avgörande sätt avvika från förutsättningarna i andra kommuner som redan har infört fastighetsnära insamling.

I utredningen föreslås ett fastighetsnära insamlingssystem med två fyrfackskär för villor och fritidshus med enskild hämtning, samt fastighetsnära insamling med separata kär för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning.

Insamlingen sker med fyrfacksbilar där samtliga fack i ett kärl kan tömmas vid samma tidpunkt. Insamlade förpackningar kan omlastas på Björshults avfallsanläggning eller annan lämplig anläggning.

Skälet till detta förslag är främst att erfarenheter från andra kommuner visar att bäst insamlingsresultat gällande mängd och kvalitet bedöms kunna uppnås med fyrfackssystemet, samt den höga servicenivån som systemet ger. Kommunerna föreslås även att övergå till insamling av matavfall i papperspåsar, i syfte att minska risken för spridning och användning av plast i samhället. Fastighetsnära insamling ligger också i linje med avfallsplanens mål om bland annat ökad sortering och återvinning, förbättrad service och strävan uppåt i avfallstrappan. Fastighetsnära insamling kommer att bidra till nationella etappmål om ökad återvinning samt målen enligt Agenda 2030 om hållbar resursanvändning och ansvarsfull avfallshantering.

I förstudien undersöktes också alternativet att ha insamling i olikfärgade plastpåsar för optisk sortering för villor och fritidshus med enskild hämtning, samt fastighetsnära insamling med separata kärl för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning. Enligt förstudien rekommenderas inte insamling i olikfärgade påsar, främst därför att erfarenheter visar att det är svårt att uppnå samma goda kvalitet på insamlat material som vid insamling i fyrfackskärl eller separata kärl. Detta beror bland annat på att de som har olikfärgade påsar idag har en högre felsorteringsgrad. Det finns en risk för att den optiska sorteringen försvåras av påsar som har gått sönder, blivit smutsiga i samband med omlastning, komprimerade i insamlingsfordonet eller till följd av oemballerat avfall. Kvaliteten på insamlat material är avgörande för att möjliggöra en framgångsrik återvinning.

Optisk sortering kräver en hög förbrukning av plastpåsar och en distribuering till alla hushåll. Målet är att minska mängden plast i samhället vilket ytterligare är ett skäl till att systemet med fyrfackskärl föreslås framför systemet med olikfärgade plastpåsar.

Det finns också ett begränsat antal behandlingsanläggningar vilket kan medföra långa transporter eller till och med problem att hitta en anläggning som kan ta emot avfallet.

Samverkan

Nyköpings och Oxelösunds kommuner samverkar redan idag avseende avfallshantering där vi bland annat har en gemensam avfallsplan och ett gemensamt ägande av Björshults avfallsanläggning. Förstudiens förslag till insamlingssystem bygger på att samverkan mellan kommunerna utökas och att samma systemlösning införs i båda kommunerna.

Det finns stora samordningsvinster med att kommunerna använder samma insamlingssystem. Samverkan kan bidra till att underlätta upphandlingar, skapa logistiska fördelar och skalfördelar. Det ger ett större underlag för att successivt bygga upp erfarenhet, samordna projektledning och information vid

införandet. Samverkan och att samma systemlösning införs i båda kommunerna är fördelaktigt även vid löpande informationsinsatser om avfallshanteringen i kommunerna, eftersom det är vanligt att invånare lever och verkar i båda kommunerna.

Om samma systemlösning ska genomföras i bägge kommunerna samtidigt kan det ske som tidigast 15 januari 2024 då Oxelö Energis avtal med nuvarande entreprenör går ut. Implementering av ett nytt system kommer ta tid vilket gör att det inte är troligt att det finns på plats redan 2024.

Ekonomi

I dag är det producentansvar för förpackningar, vilket innebär att de aktörer som sätter en produkt på marknaden har ett operationellt och finansiellt ansvar att samla in och behandla förpackningsavfall. Regeringens beslut innebär att producenternas ekonomiska ansvar kvarstår och att kommunerna kommer att ersättas för insamlingen. Naturvårdsverket har fått i uppdrag att besluta om denna ersättning.

Enligt förstudien ekonomiska analys kommer ett nytt insamlingssystem att innebära ökade kostnader för kommunerna men visar också på att det är sannolikt att ersättningen som kommer att erhållas kan kompensera denna ökning. I vilken utsträckning ersättningen i praktiken kan komma att täcka kostnaderna eller om delfinansiering kommer att krävas via avfallstaxan är svårt att avgöra idag då det fortfarande finns vissa oklarheter i detaljer som behöver utredas vidare. Naturvårdsverket har tagit fram ett förslag till ersättningsmodell vilket stämmer bra överens med de antaganden som gjordes i förstudien.

Förutom driftkostnader innebär ett nytt insamlingssystem även stora investeringar i nya kärl och renhållningsfordon. Det föreslagna systemet med fyrfackskärl innebär för Nyköpings kommun ett genomförandeprojekt på i storleksordningen 80 000 000 kr och för Oxelösunds kommun 20 000 000 kr. I beloppet ingår även införandekostnader avseende projektledning, planering, information och övrig administration samt kärthantering (montering, utkörning etc). Skillnaden i investeringsbelopp mellan kommunerna beror på storleksskillnaden mellan kommunerna samt att Nyköpings kommun bedriver insamling i egen regi och därmed kommer att ha investeringskostnader för fordon medan Oxelösund har tjänsten utlagd på entreprenad.

Behov av fortsatt utredning

Det finns behov av ett fördjupat utredningsarbete gällande:

- Möjligheterna till samorganiserad insamling kommunerna emellan.
- Organisation för det nya insamlingssystemet, inklusive resurser för införande.
- Alternativa insamlingssystem där fastighetsnära insamling med det föreslagna systemet inte går att införa, exempelvis på grund av utrymmes- eller framkomlighetsskäl.

- Lösning för omlastning av insamlade fraktioner på Björshults avfallsanläggning eller annan lämplig anläggning.
- Rutiner för överlämning av material till producenter.
- Detaljerade ekonomiska beräkningar som underlag för budget och planering för införande av systemet.
- Taxekonstruktion, inklusive abonnemangsalternativ, nivåer och styreffekter.
- Plan för införande av systemet.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden föreslår Kommunstyrelsen

- 1) **att** ge Tekniska divisionen i uppdrag att tillsammans med Oxelö Energi AB planera för införande av fastighetsnära insamling i fyrfackssystem,
- 2) **att** ge Tekniska divisionen i uppdrag att genomföra erforderliga ekonomiska beräkningar och se över taxekonstruktion, samt
- 3) **att** Tekniska divisionen återkommer till Kommunstyrelsen senast december 2023 med en avrapportering.

Kent Nyman
Divisionschef Tekniska divisionen
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2023-01-12

Emelie Nylund
Renhållningschef Tekniska divisionen
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2023-01-12

Beslut till:

Tekniska divisionen

Ekonomiavdelningen

Bilaga: Utredning insamling av avfall i Nyköping och Oxelösund

INSAMLING AV AVFALL I NYKÖPINGS OCH OXELÖSUNDS KOMMUNER

Nyköpings kommun och Oxelö Energi AB

17 december 2021

Omslagsbild: FTI AB, fotograf Ulf Huett

Förord

I juni 2021 fick Miljö & Avfallsbyrån i uppdrag av Nyköpings kommun och Oxelö Energi AB att genomföra en utredning om olika lösningar för insamling av matavfall, förpackningar och returpapper i Nyköpings och Oxelösunds kommuner.

Utredningen har genomförts i dialog med en projektgrupp bestående av följande personer:

- Jonas Ek, Nyköpings kommun
- Stina Karlsson, Nyköpings kommun
- Emelie Nylund, Nyköpings kommun
- Jonny Jakobsson, Oxelö Energi AB
- Sofia Rappestad, Oxelö Energi AB

Konsultinsatsen i projektet har genomförts av Jörgen Leander, Eleonor Zeidlitz och Karin Engström med stöd av Eva Svensson Myrin.

Västerås 2021-12-17

Jörgen Leander
Uppdragsledare
Miljö & Avfallsbyrån

Sammanfattning

Regeringen utreder frågan om insamling av förpackningar och har föreslagit att insamlingen ska ske fastighetsnära samt att kommunerna från 2026 ska överta det operativa ansvaret för insamlingen. Från 2022 omfattas returpapper av kommunalt ansvar. Många kommuner i Sverige har redan idag infört fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper.

Denna rapport belyser vad det skulle innebära att införa fastighetsnära insamling (FNI) av förpackningar och returpapper i Nyköpings och Oxelösunds kommuner. Rapporten ger även förslag till en gemensam systemlösning för kommunerna som ett led i att leva upp till avfallsplanens mål om bl.a. ökad sortering och återvinning, förbättrad service och strävan uppåt i avfallstrappan samt nationella etappmål om ökad återvinning och FN:s hållbarhetsmål enligt Agenda 2030. Rapporten avses utgöra underlag för inriktningsbeslut om framtidens insamlingssystem.

I rapporten analyseras huvudsystem med fyrfackskärl respektive optisk sortering för villor och fritidshus med enskild hämtning samt separata kärl för varje fraktion i lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning. Som komplementsystem för insamling i framförallt lägenheter analyseras underjordsbehållare respektive sopsug. I analyserade alternativ ingår återvinningsstationer som backup.

Analysen har gjorts med utgångspunkt från för- och nackdelar med olika system utifrån lokala förutsättningar i Nyköpings och Oxelösunds kommuner och erfarenheter från andra kommuner. I utredningen har även ingått att göra ekonomiska beräkningar.

Förutsättningarna för införande av FNI av förpackningar och returpapper i kommunerna bedöms vara goda och inte på något avgörande sätt avvika från förutsättningarna i andra kommuner som har infört FNI. Kommunerna utgör tillsammans ett relativt begränsat geografiskt område, avstånden mellan centralorterna är korta, logistiken vid insamling är gynnsam och tillgång till omlastningsstation finns. Framkomligheten för insamlingsfordon bedöms vara god och det finns generellt gott om utrymmen för behållare i merparten av bebyggelsen.

Förslag till insamlingssystem

Om Nyköpings och Oxelösunds kommuner önskar tillhandahålla FNI av både förpackningar och returpapper, föreslås i rapporten att detta sker genom en gemensam lösning för båda kommunerna med följande huvudsystem:

- Fastighetsnära insamling med fyrfackskärl för villor och fritidshus med enskild hämtning.
- Fastighetsnära insamling med separata kärl för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning.

Skälet till detta förslag är främst de dokumenterat goda erfarenheterna från andra kommuner avseende de utsorterade insamlade fraktionernas mängd och kvalitet vid insamling med dessa system samt den höga servicenivån som systemen ger. Samtliga fraktioner sorteras ut vid källan och hanteras separat. Systemen bygger på beprövad teknik och erfarenheter finns från drift i full skala.

Härutöver rekommenderas papperspåsar för matavfall införas och användning av plastpåsar avvecklas.

För fastigheter som inte kan anslutas till FNI genom huvudsystemet eller där mer ytsnåla eller estetiskt tilltalande lösningar önskas föreslås FNI med underjordsbehållare erbjudas.

Återvinningsstationer föreslås fungera som backup och för insamling av förpackningar och returpapper från fastigheter som inte kan anslutas till FNI.

Omlastning av samtliga insamlade fraktioner förutsätts kunna ske på Björshults avfallsanläggning.

Beräknade årskostnader för hanteringen av mat- och restavfall, förpackningar och returpapper vid fullt utbyggd FNI bedöms hamna i nivå med kostnaderna i andra kommuner med liknande förutsättningar. Jämfört med nuvarande kostnadsnivå beräknas den årliga kostnaden öka motsvarande ca 600 kr för en villa som ansluts till fyrfackssystem.

Den ekonomiska analysen visar även på ett investeringsbehov vid införande av nytt insamlingssystem med fyrfackskärl motsvarande närmare 70 Mkr för Nyköping och 15 Mkr för Oxelösund, varav ca 5 Mkr avser investeringar i fordon som med nuvarande driftform belastar insamlingsentreprenören i Oxelösund. Härutöver tillkommer införandekostnader avseende projektledning, administration och kommunikation i samband med införande av nytt insamlingssystem och kostnader för montering och hantering av kärl. Hur stora dessa kostnader blir beror på hur införandet organiseras.

Den ekonomiska konsekvensen för fastighetsägarna beror på vilken ersättning kommunerna kan få för insamlat returpapper, vilken ersättning som utgår från producenterna för insamling av förpackningsfraktioner, abonnemangsalternativ och styreffekter i avfallstaxan samt moms. I vilken utsträckning ersättningen kan komma att täcka kostnaderna och om delfinansiering kommer att krävas via avfallstaxan beror på hur den nya lagstiftningen om insamling av förpackningar kommer att utformas.

Rekommendationer för fortsatt process

Kommunerna föreslås fatta inriktningsbeslut med ställningstagande om utformningen av framtidens insamlingssystem för mat- och restavfall, förpackningar och returpapper inför kommande beslut om ändrad producentansvarslagstiftning och eventuellt beslut om införande av ett nytt insamlingssystem i Nyköpings och Oxelösunds kommuner.

Om samma systemlösning ska införas samtidigt för insamling av avfall i båda kommunerna kan detta ske tidigast 2024 efter att Oxelö Energis avtal med insamlingsentreprenör har gått ut, alternativt stegvis med början i Nyköping 2023. Enligt föreslagna ändringar av förordningen om producentansvar för förpackningar ska den fastighetsnära insamlingen vara fullt utbyggt 2026.

Kommunerna föreslås överväga att samorganisera insamlingen på något sätt, exempelvis genom att anställa gemensamma resurser eller att bilda en gemensam insamlingsverksamhet, i syfte att skapa förutsättningar för att införa och driva det nya insamlingssystemet på ett kostnadseffektivt sätt.

Inför införande av nytt insamlingssystem föreslås ett fördjupat utredningsarbete genomföras innefattande bl.a. alternativ till huvudsystemet i vissa fastigheter, lösning för omlastning, avsättningsmöjligheter för insamlade förpackningar och returpapper, organisation, detaljerade ekonomiska beräkningar och taxekonstruktion. En plan för införande av det nya insamlingssystemet behöver också tas fram.

Kommunerna rekommenderas att fortsätta samverka beträffande avfallshantering, i syfte att underlätta gemensamma upphandlingar, skapa logistiska fördelar och skalfördelar, ge ett större underlag för erfarenhetsuppbyggande samt kunna samordna projektledning och information vid införande av FNI. Samverkan och att samma systemlösning införs i båda kommunerna är fördelaktigt även vid löpande informationsinsatser om avfallshantering i kommunerna, eftersom att det är vanligt att invånare lever och verkar i båda kommunerna.

I den fortsatta processen är det viktigt att kommunerna bevakar utfallet av Miljödepartementets utredning om insamling av förpackningar, enligt vilken kommunerna föreslås överta ansvaret för insamlingen, och kommande ändringar i förordningen om producentansvar för förpackningar.

Innehåll

1	INLEDNING	9
1.1	Bakgrund och syfte	9
1.2	Förutsättningar och avgränsningar	9
1.3	Metod	10
2	NULÄGESBESKRIVNING	11
2.1	Befolkning, bebyggelse och näringsliv	11
2.2	Insamling av mat- och restavfall, förpackningar och returpapper i kommunerna	13
2.2.1	Mål och strategier	13
2.2.2	Organisation	13
2.2.3	Nuvarande insamlingstjänster	14
2.2.4	Utrymmen och vägar	16
2.2.5	Behållare och fordon	17
2.2.6	Anläggningar	18
2.3	Avfallsmängder och -sammansättning	19
2.4	Kundnöjdhet	20
2.5	Ekonomi	20
3	TÄNKBARA PRINCIPLÖSNINGAR FÖR INSAMLING AV KOMMUNALT AVFALL I KOMMUNERNA	21
3.1	Kriterier och förutsättningar för val av system för analys	21
3.2	Huvudsysteem för insamling av mat- och restavfall, förpackningar och returpapper	22
3.2.1	Alternativ 1: Nuvarande hantering	23
3.2.2	Alternativ 2: Fyrfackskärl (2 st) i villa och separata behållare i lägenhet	24
3.2.3	Alternativ 3: Optisk sortering i villa och separata behållare i lägenhet	24
3.3	Komplementsystem	25
3.3.1	Underjordsbehållare	25
3.3.2	Sopsug	26
4	ANALYS AV INSAMLINGSSYSTEM	28
4.1	Huvudsysteem för insamling av mat- och restavfall, förpackningar och returpapper	29
4.1.1	Alternativ 1: Nuvarande hantering	29
4.1.2	Alternativ 2: Fyrfackskärl (2 st) i villa och separata behållare i lägenhet	29
4.1.3	Alternativ 3: Optisk sortering i villa och separata behållare i lägenhet	31
4.2	Komplementsystem	33
4.2.1	Underjordsbehållare	34
4.2.2	Sopsug	35
5	KOSTNADSBERÄKNINGAR	37
5.1	Generella beräkningsförutsättningar	37
5.2	Huvudsysteem för insamling av mat- och restavfall, förpackningar och returpapper	39
5.2.1	Beräkningsförutsättningar	39
5.2.2	Årskostnader	40
5.2.3	Investeringar och införandekostnader	42
5.3	Komplementsystem för insamling av mat- och restavfall, förpackningar och returpapper	45
5.3.1	Beräkningsförutsättningar, årskostnader och investeringar	45

5.3.2	Årlig kostnad per hushåll	47
5.4	Ersättning för insamlade förpackningar och returpapper	48
5.4.1	Returpapper	48
5.4.2	Förpackningar	48
5.4.3	Kostnadstäckning	49
6	SAMLAD BEDÖMNING OCH FÖRSLAG	50
6.1	Förutsättningar för FNI i Nyköpings och Oxelösunds kommuner ..	50
6.2	Nytta och ekonomi	51
6.3	Övriga aspekter	52
6.4	Förslag till systemlösning	53
6.4.1	Huvudsystem	53
6.4.2	Komplementsystem	54
6.5	Rekommendationer vid införande	54
7	REFERENSER	56

Bilagor

Bilaga 1 Orientering om insamlingssystem

Bilaga 2 För- och nackdelar med olika alternativ för insamling av restavfall, matavfall, förpackningar och returpapper från hushåll i Nyköpings och Oxelösunds kommuner

Bilaga 3 Beräknade årskostnader per kommun

Bilaga 4 Fördelning av kostnader mellan kommunerna och producentorganisation

1 Inledning

1.1 Bakgrund och syfte

Nyköpings och Oxelösunds kommuner samverkar avseende avfallshanteringen genom avtal, där Oxelö Energi AB äger knappt 20 %¹ av Björshults avfallsanläggning som i övrigt ägs och drivs av Nyköpings kommun. Kommunerna samverkar även genom gemensamma upphandlingar av behandling, gemensamt framtagande av avfallsplan och avfallsföreskrifter samt genom ett löpande utbyte på tjänstemannanivå. Tillsammans har kommunerna ca 69 000 invånare. Nyköpings kommun samlar idag in avfall i egen regi medan insamlingen i Oxelösunds kommun utförs av entreprenör, där avtalet går ut 2024.

Regeringen utreder för närvarande frågan om insamling av förpackningar och har föreslagit att insamlingen ska ske fastighetsnära samt att kommunerna ska överta det operativa ansvaret för insamlingen. Frågan väntas avgöras under våren 2022 och ansvaret föreslås överföras till kommuner gradvis under perioden 2024 till 2026. Från 2022 omfattas returpapper av kommunalt ansvar. Många kommuner i Sverige har redan idag infört fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper.

Mot denna bakgrund önskar Nyköpings kommun och Oxelö Energi AB genomföra en utredning som ser över befintligt insamlingssystem och tar fram förslag till anpassningar utifrån samhällets krav och förväntningar. Utredningen ska även innefatta en beräkning av kostnadsfördelningen mellan fraktioner som omfattas av kommunalt ansvar (mat- och restavfall och fr.o.m. 2022 även returpapper) och förpackningar.

Syftet med utredningen är att belysa vad det skulle innebära att införa fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper i Nyköpings och Oxelösunds kommuner samt att ta fram ett förslag till en gemensam systemlösning för kommunerna. Rapporten avses utgöra underlag för inriktningsbeslut om framtidens insamlingssystem.

1.2 Förutsättningar och avgränsningar

Denna utredning omfattar insamling av *matavfall, restavfall, pappers-, plast-, glas- och metallförpackningar* samt *returpapper* från villor, fritidshus och lägenheter. Avfall från verksamheter omfattas inte av utredningen men hanteras i praktiken delvis samordnat med avfall från hushåll.

Samma typ av insamlingssystem förutsätts i utredningen tillämpas i båda kommunerna men i praktiken krävs ett politiskt beslut i varje kommun.

Utredningen berör inte insamling av övriga förpackningar inklusive skrymmande sällanförpackningar samt insamling av farligt avfall eller grovavfall vid exempelvis återvinningscentraler.

¹ Ägarandel i relation till antal invånare i respektive kommun.

Utredningen fokuserar på system som kan utgöra *huvudsystem* (det insamlingssystem som används i merparten av fastigheterna och är det huvudsakliga systemet, t.ex. insamling i kärl) för matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper i kommunerna. Huvudsystemet kan vid behov kombineras med fastighets- eller kvartersnära *komplementsystem* (t.ex. underjordsbehållare) i viss typ av byggelse eller delar av kommunerna. Dessa komplementsystem belyses utifrån möjligheter och konsekvenser för ett exempelområde i denna utredning.

Följande förkortningar används i denna rapport:

- FNI** fastighetsnära insamling, insamling vid fastigheten där avfallet uppstår
- ÅVC** bemannad återvinningscentral för bl.a. grovavfall och farligt avfall
- ÅVS** obemannad återvinningsstation med containrar för förpackningar och returpapper

1.3 Metod

Utredningen har genomförts utifrån granskning av befintliga underlag såsom renhållningsordningar, tidigare utredningar, prislistor enligt entreprenadavtal, interna underlag inklusive statistik och uppgifter från kundsystem och ekonomisystem samt muntliga uppgifter från nyckelpersoner i kommunerna. Utredarnas egna kunskaper och erfarenheter samt kontakter med andra kommuner och leverantörer av utrustning har bidragit till underlaget till utredningen. Förhållanden som beskrivs och aspekter som belyses har valts ut i samråd med kommunernas projektgrupp.

2 Nulägesbeskrivning

I föreliggande kapitel beskrivs översiktligt sådana lokala förutsättningar som kan vara av betydelse för utformningen av det framtida insamlingsssystemet för mat- och restavfall, förpackningar och returpapper i Nyköpings och Oxelösunds kommuner. Exempel på viktiga förutsättningar är befolknings- och bebyggelseutveckling, fysiska förutsättningar, infrastruktur samt insamlingsssystemets organisation och utformning.

2.1 Befolkning, bebyggelse och näringsliv

I Tabell 1 presenteras antal invånare och bebyggelsestruktur i kommunerna.

Tabell 1 Antal invånare och bebyggelsestruktur i Nyköpings och Oxelösunds kommuner. Källa: SCB. Uppgifterna avser år 2020.

	Antal invånare, st	Antal hushåll i villa, st	Antal hushåll i flerbostads- hus, st	Antal fritidshus, st
Nyköping	57 071	11 309	15 629	3 231
Oxelösund	11 995	2 566	3 559	806
<i>Summa</i>	<i>69 066</i>	<i>13 875</i>	<i>19 188</i>	<i>4 037</i>

I Nyköping har befolkningen de senaste 5 åren ökat med ca 2 800 personer eller ca 5 % medan befolkningen i Oxelösund har ökat med ca 300 personer eller ca 2,5 %. En fortsatt befolkningsökning kan utifrån utvecklingen de senaste 5 åren förväntas i båda kommunerna, vilket även innebär nybyggnation av både villor, flerbostadshus och verksamhetslokaler de närmaste åren. Enligt befolkningsprognosen för Nyköping förväntas antal invånare ha ökat till ca 62 900 år 2030, vilket i genomsnitt innebär en befolkningsökning på ca 580 personer/år. Enligt SCB:s befolkningsprognos för Oxelösund kommer nuvarande befolkningsökningen mattas av och antalet invånare prognostiseras vara ca 12 500 personer år 2030.

Den region som kommunerna tillsammans utgör är väl sammanhållen och avståndet mellan centralorterna är kort, se Figur 1. Nyköpings kommun har en landareal på 1 419 km² medan Oxelösunds kommun, som är en av de till ytan minsta kommunerna i Sverige, har en landareal på 35 km². Kommunernas sammanlagda landareal uppgår till 1 454 km².

Figur 1 Karta över Nyköpings (över) och Oxelösunds (under) kommuner. Observera att kartorna har olika skalor.

Bebyggelsen i Nyköpings kommun är fördelad över flera större och mindre tätorter och mellan orterna finns en relativt stor landsbygd. Ca 33 % av villorna (nära 4 000 hushåll) finns i andra tätorter än Nyköpings tätort och 26 % av villorna (drygt 3 000 hushåll) finns inom utpräglad landsbygd. Oxelösunds kommun består av tätortsbebyggelse och i kommunen förekommer i princip ingen landsbygd, hela 28 % av marken i kommunen är bebyggd. De större tätorterna (över 600 invånare) i kommunerna är Nyköping, Oxelösund, Jönåker, Tystberga, Nävekvarn, Vrena och Stigtomta.

Till följd av det kustnära läget finns säsongsvariationer i antal invånare och turister, vilket påverkar avfallens mängd och sammansättning. Variationerna består främst i att en stor del av fritidshusen på fastlandet och på öarna i skärgården mestadels är bebodda under sommaren och att turister kommer sjövägen under samma period.

Kommunernas läge är strategiskt till följd av närheten till Stockholm och pendlingsmöjligheterna är goda. Det sker en omfattande pendling, både mellan kommunerna och från/till omkringliggande regioner.

Näringslivet domineras av verksamheter inom tillverkningsindustrin och offentlig sektor samt av en av Sveriges största djuphamnar och en av Sveriges mest trafikerade flygplatser. SSAB:s stålverk i Oxelösund är också en betydelsefull verksamhet. Övrigt näringsliv utgörs av små och medelstora företag där flera anknyter till stålindustrin och olika typer av sjöfartsrelaterade verksamheter.

2.2 Insamling av mat- och restavfall, förpackningar och returpapper i kommunerna

2.2.1 Mål och strategier

Mål för avfallshanteringen återfinns i kommunernas gemensamma avfallsplan. Avfallsplanen gäller till 2024 och innehåller konkreta mål som berör insamling av avfallet och som översiktligt kan sägas handla om följande:

- Lättillgängliga insamlingssystem, genom det övergripande målområdet "Människan i fokus" där service och tillgänglighet är nyckelord.
- Ökad renhet och utsortering av matavfall.
- Ökad utsortering av förpackningar och returpapper.

I Nyköping pågår också arbete med att ta fram ett ekologiskt hållbarhetsprogram med syfte att slå fast en politisk viljeinriktning. Inom avfallsområdet överensstämmer viljeinriktningen med och har inspirerats av avfallsplanen. Kortfattat eftersträvas i det ekologiska hållbarhetsprogrammet minskade avfallsmängder och ökad resurshushållning.

2.2.2 Organisation

Hanteringen av avfall inom det kommunala avfallsansvaret, som innefattar insamling, transport och behandling av mat- och restavfall från hushåll och verksamheter, har i Nyköping organiserats i förvaltningsform medan det kommunala bolaget Oxelö Energi AB utför arbetet inom det kommunala avfallsansvaret i Oxelösund. I Nyköping är Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden avfallsansvarig nämnd medan avfallsansvarig nämnd i Oxelösund är kommunstyrelsen.

I Nyköping utförs insamlingen av avfall i egen regi medan insamlingen i Oxelösunds kommun utförs av Broms Renhållning AB. Avtalet med entreprenören går ut 15 januari 2024.

I kommunerna finns följande personella resurser för administrativa och strategiska funktioner inom avfallshanteringen:

- Nyköpings kommun har en renhållningschef, avfallsplanerare, miljöingenjör, systemförvaltare, en kommunikatör på 80 % och en ekonom på 75 %. Utöver detta finns en overheadorganisation som innefattar exempelvis kundtjänst, fakturering och HR och som stöttar verksamheten.
- Oxelö Energi har en energiverksamhetschef som arbetar med renhållningen på ca 20% och renhållningschef med ansvar för renhållningen och ÅVC. Utöver detta finns en overheadorganisation som innefattar exempelvis kundtjänst, fakturering och marknad/kommunikation som stöttar verksamheten.

I Nyköping finns också en driftorganisation för insamlingen innefattande en driftchef, två arbetsledare och ca 10 chaufförer för insamling av mat- och restavfall och 2 chaufförer som samlar in förpackningar och returpapper fastighetsnära.

2.2.3 Nuvarande insamlingstjänster

Båda kommunerna samlar in mat- och restavfall i separata kärl för matavfall respektive restavfall. Insamlingen av matavfall sker i grön plastpåse. I Nyköpings kommun är matavfallsinsamlingen obligatorisk medan matavfallsinsamlingen i Oxelösunds kommun är frivillig med miljöstyrande taxa.

Figur 2 Kärl för insamling av restavfall och matavfall vid villa i Nyköping.
Foto: Nyköpings kommun

Nästan alla villor, fritidshus och lägenheter i kommunerna är anslutna till matavfallsinsamling utom villor som hemkomposterar och vissa fastigheter i Oxelösund där fastighetsägaren har valt abonnemang utan

matavfallsinsamling med högre avgift enligt kommunens miljöstyrande taxa. Anslutningsgrad för respektive kommun presenteras i Tabell 2.

Tabell 2 Andel villor, fritidshus och lägenheter som är anslutna till matavfallsinsamling 2020.

	Villor (%)	Fritidshus (%)	Lägenheter (%)
Nyköping	100	100	100
Oxelösund	99	95	90

För villor i kommunerna är den vanligaste behållartypen för både matavfall och restavfall 140 liter kärl med tömning varannan vecka (26 ggr/år). Motsvarande lösning är vanlig även för fritidshus men det är även vanligt att dessa är anslutna till olika typer av gemensamhetslösningar, där det även förekommer att restavfall samlas in i container. Fritidshusen har säsongsabonnemang. I flerbostadshus är den vanligaste behållartypen för restavfall 660 liter kärl och för matavfall 240 liter kärl, båda med tömning en gång i veckan (52 ggr/år). När nya matavfallskärl sätts ut i Nyköping är behållarstorleken alltid 140 liter, vilket gör att 240 literskärlen på sikt kommer fasas ut². I Nyköping förekommer även underjordsbehållare som vanligtvis töms 52 eller 26 gånger/år. Sopsug finns inte för närvarande men kan eventuellt bli aktuellt i ett nytt bostadsområde i Nyköping där ca 1 500 nya bostäder, skola m.m. ska byggas. Inget beslut har dock tagits. I både Nyköping och Oxelösund finns också containrar och komprimatorer på några ställen.

I både Oxelösunds och Nyköpings kommuner finns skärgård. Ingen insamling av avfall sker från öarna. Hushåll på öarna lämnar sitt avfall vid uppsamlingsplatser på fastlandet.

Insamling av förpackningar och returpapper sker framförallt vid återvinningsstationer (ÅVS) i Förpacknings- och Tidningsinsamlingens (FTI:s) regi. I kommunerna finns sammanlagt 38 stycken ÅVS:er för insamling av samtliga fraktioner. I Tabell 3 redovisas det totala antalet ÅVS:er med behållare för sortering av samtliga fraktioner i respektive kommun samt antal per invånare.

² Nyköpings nuvarande kärleverantör har slutat tillverka luftade 240 l kärl med mellanbotten för matavfall. Med anledningen av detta och p.g.a. att de lätt blir tunga och därför inte innebär en god arbetsmiljö har Nyköping bestämt sig för att fasa ut dessa.

Tabell 3 Antal ÅVS:er i kommunerna, totalt och per invånare 2020.

	Antal ÅVS	Antal ÅVS/ 1000 invånare
Nyköping	31 ¹	0,54
Oxelösund	7	0,58
<i>Summa</i>	<i>38</i>	<i>0,55</i>

¹ Utöver dessa tillkommer sex platser där enbart glasförpackningar samlas in.

Det förekommer även att förpackningar och returpapper samlas in fastighetsnära i separata kärl i avfallsutrymmen i flerbostadshus. I Nyköpings kommun bedöms anslutningsgraden till denna fastighetsnära insamlingen vara ca 70 %. I Oxelösunds kommun bedöms anslutningsgraden vara ca 40 %. I Nyköping sker den fastighetsnära insamlingen av förpackningar och returpapper genom att kommunen erbjuder detta som en tilläggstjänst till fastighetsägaren men fastighetsägaren kan även vända sig till entreprenörer på marknaden. I Oxelösund erbjuder inte Oxelö Energi dessa tjänster utan fastighetsägarna är hänvisade till entreprenörer på marknaden.

Figur 3 Avfallsutrymme för lägenheter med fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper. Foto: Nyköpings kommun

2.2.4 Utrymmen och vägar

De geografiska förutsättningarna och bebyggelsestrukturen gör att insamling av avfall generellt kan ske på ett rationellt sätt.

Vid insamlingen på landsbygden i Nyköping kan sopbilen köra ända fram till de flesta villafastigheter med de större 3-axlade fordonen, vilket indikerar att framkomligheten är generellt bra i kommunen. Kommunen har dock inte

arbetat aktivt med att flytta ut behållare till större vägar i syfte att bidra till en mer rationell insamling. I Oxelösunds kommun finns som tidigare nämnts i princip ingen landsbygd och endast vid ett fåtal gårdar sker insamlingen efter mindre vägar.

I Nyköping är uppskattningsvis mer än hälften av fritidshusen anslutna till gemensamhetslösningar. Detsamma gäller i stort sett alla fritidshus i Oxelösund. Där dessa gemensamhetslösningar finns behöver inte fordonen åka in på mindre vägar.

Generellt råder ingen uttalad platsbrist i någon av kommunerna för att kunna tillskapa insamlingslösningar för förpackningar och returpapper vid flerbostadshus. Det finns dock fastigheter inne i centralorterna där det kan bli svårt att få plats med fler kärl eller att få plats att bygga miljörum.

För villor och fritidshus upplevs inga problem med att få plats med kärnen på tomterna. I Nyköping finns dock vissa gator där det redan idag blir trångt när de två kärnen dras ut på båda sidor om gatan inför tömning. Utefter några gator placeras kärnen på ena sidan av gatan vid tömning för att trafiken inte ska hindras.

2.2.5 Behållare och fordon

Respektive kommun (i Oxelösunds kommun Oxelö Energi) äger kärnen för mat- och restavfall. Båda kommunerna utför underhåll av kärnen i egen regi. Kärl som används för fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper ägs vanligen av den entreprenör³ som anlitas för insamlingen. Undantaget är de fastigheter som bostadsbolaget Nyköpingshem äger där fastighetsägaren själv äger kärnen. Underjordsbehållare och andra krantömnda behållare ägs av bostadsrättsföreningar och fastighetsägare.

I båda kommunerna är kärnen för restavfall i varierande skick. Matavfallsinsamling infördes 2009 och majoriteten av matavfallskärnen är från den tiden och är därför i bättre skick. Nya kärl köps in kontinuerligt och ersätter kärl som går sönder.

Insamling av mat- och restavfall i kärl sker med tvåfacksbilar i båda kommunerna. I Nyköpings kommun används totalt sex fordon⁴ för insamling av mat- och restavfall. Insamlingen i Nyköping sker med baklastande insamlingsfordon med undantag för villor, framförallt i tätort, där insamling med sidlastare förekommer. Tre av bilarna, som mestadels hämtar i tätort, är tvåmansbetjänade medan övriga är enmansbetjänade. I Oxelösunds kommun använder entreprenören en baklastande tvåaxlad sopbil som är enmansbetjänad.

Nuvarande insamlingssystem med två kärl och tvåfackbilar fungerar bra i båda kommunerna. I Nyköping är dock fordonsparken gammal, vilket

³ I Nyköping har den egna insamlingsorganisationen valt att vara en aktör på marknaden och samlar idag in förpackningar och returpapper fastighetsnära inom kommunen.

⁴ Fem treaxlade baklastande bilar och en tvåaxlad sidlastande bil. Härutöver används motsvarande 0,5 bil för containerhämtning och krantömning.

innebär höga reparationskostnader och mycket stillestånd p.g.a. verkstadsbesök. I Oxelösund händer det att kärl och containrar vid gästhamnar och friluftsområden under sommartid överfylls och att avfall då läggs vid sidan av behållaren.

Figur 4 Tvåfackad treaxlad baklastare för insamling av matavfall och restavfall i Nyköping. Foto: Nyköpings kommun

2.2.6 Anläggningar

Insamlat mat- och restavfall omlastas på Björshults avfallsanläggning för vidare transport av entreprenör till Tekniska Verken i Linköping AB där det behandlas. Björshults avfallsanläggning är belägen mitt emellan tätorterna Nyköping och Oxelösund och drivs i samverkan mellan Nyköpings kommun och Oxelö Energi. Matavfallet rötas till biogas och biogödsel. Restavfallet förbränns med el- och fjärrvärmeutvinning.

Förpackningar som samlas in, både i egen regi och av entreprenör, omlastas på Björshults avfallsanläggning.

Returpapper levereras direkt till Stena Recyclings anläggning i Nyköpings kommun. Utrymme kan vid behov skapas för omlastning av returpapper på Björshults avfallsanläggning.

I kommunerna finns inga anläggningar där behandling av avfall sker.

2.3 Avfallsmängder och -sammansättning

I Tabell 4 redovisas insamlade mängder i respektive kommun under år 2020.

Tabell 4 Totalt insamlade mängder mat- och restavfall samt förpackningar och returpapper 2020. Källa: Respektive kommun.

	Restavfall (ton)	Matavfall (ton)	Förpack- ningar (ton)	Returpapper (ton)
Nyköping	8 979	3 115	2 864	1 031
Oxelösund	1 796	846	581	179
<i>Summa</i>	<i>10 775</i>	<i>3 961</i>	<i>3 445</i>	<i>1 210</i>

I Tabell 5 redovisas insamlade mängder fördelat på antal hushåll (villor och lägenheter) i kommunerna. En jämförelse görs också med riksgenomsnittet.

Tabell 5 Insamlade mängder mat- och restavfall samt förpackningar och returpapper 2020 per hushåll och vecka

	Restavfall (kg/hushåll och vecka)	Matavfall (kg/hushåll och vecka)	Förpack- ningar (kg/hushåll och vecka)	Returpapper (kg/hushåll och vecka)
Nyköping	6,41	2,22	2,04	0,74
Oxelösund	5,64	2,66	1,82	0,56
Riksgenomsnitt ¹	6,48	1,61	2,06	0,63

¹ Avser kommuner med insamling av matavfall i separat kärl eller påse (utom kommuner med FNI av förpackningar och returpapper för villor och fritidshus).

En nationell jämförelse visar att insamlade mängder av restavfall, förpackningar och returpapper ligger i nivå med riksgenomsnittet för kommuner med matavfallsinsamling men som inte har fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper för villor och fritidshus. Insamlingsstatistiken för förpackningar och returpapper är dock osäker, p.g.a. samordnad insamling från flera kommuner. Mängderna insamlat matavfall ligger något över riksgenomsnittet, vilket skulle kunna förklaras av att kommunerna haft matavfallsinsamling under många år och att anslutningsgraden till systemet är hög i båda kommunerna.

I Nyköping har analyser av avfallets sammansättning genomförts genom plockanalyser på utvalda bostadsbestånd vilka inte kan anses vara helt representativa för bebyggelsekategorierna i kommunen som helhet. I Oxelösund har plockanalyser endast genomförts på restavfall. Det finns inget i plockanalyserna eller i förhållandena i övrigt som talar för att mängden och sammansättningen hos mat- och restavfall från villor och lägenheter i Nyköpings och Oxelösunds kommuner på något avgörande sätt skulle avvika från nyckeltal enligt Avfall Sveriges nationella kartläggningar.

2.4 Kundnöjdhet

Ingen av kommunerna har gjort någon egen kundundersökning angående avfallshantering. Däremot har Nyköpings kommun deltagit i SCB:s medborgarundersökning. Nöjdheten gällande sophämtning och tillgänglighet till ÅVC fick värderas på en skala mellan 1-10 där båda områdena fick betyget 7 (avser 2020).

Indikationer på vad invånare i kommunerna tycker om avfallshanteringen fås också genom synpunkter som framförs direkt till kommunerna. Förutom önskemål om förbättrad service genom fyrfackssystem eller optisk sortering inkommer i Nyköping en del klagomål på FTI:s ÅVS:er gällande nedskräpning och fulla behållare. I Oxelösund inkommer däremot sällan klagomål på nedskräpning och fulla behållare på ÅVS:erna.

2.5 Ekonomi

Kostnaderna för insamling, behandling och transport av mat- och restavfall från hushåll och verksamheter i Nyköpings och Oxelösunds kommuner uppgår sammanlagt till ca 37 Mkr/år, baserat på nuvarande kostnader för verksamhet i egen regi samt entreprenörs- och behandlingspriser. I kostnaden ingår matavfallspåsar och behållare. Kostnad för administration tillkommer⁵.

I Tabell 6 presenteras kostnader för avfallsverksamheten i kommunerna.

Tabell 6 Kostnader för avfallsverksamheten i Nyköpings och Oxelösunds kommuner 2020. Fält i Avfall Web inom parentes.

	Totala kostnader, exkl slam ¹ , Mkr (EK21)	Insamlingskostnad mat- och restavfall ² , Mkr (EK12)	Behandlingskostnad mat- och restavfall inkl. fjärrtransport ³ , Mkr (EK13+EK15)
Nyköping	48,4	17,9	11,5
Oxelösund	8,8	5,5	2,4
<i>Summa</i>	<i>57,2</i>	<i>23,4</i>	<i>13,9</i>

¹ Inklusive administration, ÅVC, farligt avfall och omlastning.

² Inklusive matavfallspåsar, behållare och insamling med samtliga insamlingsystem från hushåll och verksamheter.

³ Inklusive omlastning.

⁵ Administration, exkl. slam kostar i Nyköping 76 kr/invånare och år och i Oxelösund 57 kr/invånare och år. Uppräknat utifrån antal invånare blir det 4,33 Mkr i Nyköping och 0,68 Mkr/år i Oxelösund. En del av denna kostnad avser dock annat än de fraktioner som denna utredning avser, t.ex. ÅVC och farligt avfall. I administrationskostnaderna ingår kostnader för kommunikation, ledning, utredning, planering, fakturering, kundtjänst och overhead.

3 Tänkbara principiella lösningar för insamling av kommunalt avfall i kommunerna

I föreliggande kapitel beskrivs olika alternativ för utformningen av insamlingsystemet för avfall från hushåll i Nyköpings och Oxelösunds kommuner.

3.1 Kriterier och förutsättningar för val av system för analys

En grundläggande förutsättning för de alternativ som analyseras är att de ska skapa förutsättningar för att uppnå de nationella miljö kvalitetsmålen och kommunernas mål och strategier för bl.a. bättre sortering, god resurshushållning och strävan uppåt i avfallstrappan. De alternativ som studeras ska uppfylla följande kriterier:

- Samtliga fraktioner av matavfall, förpackningar av glas, metall, plast, papper samt returpapper sorteras ut separat vid källan (källsortering) och samlas in. Källsortering är väl etablerat inom svensk avfallshantering och är den sorteringsprincip som visat sig ge bäst kvalitet på insamlade fraktioner. Insamling av blandade fraktioner för eftersortering analyseras därför inte.
- I alternativ där kommunerna samlar in förpackningar och returpapper fastighetsnära ska detta vara huvudsystem med ett mindre antal ÅVS:er som backup.
- Behållare, fordon och andra tekniska lösningar som tillämpas ska vara beprövade och erfarenheter från drift i full skala ska finnas.
- Insamlingsystemen ska kunna användas i båda kommunerna för att underlätta samordning och kostnadseffektiv insamling.

Kriterierna har valts av projektgruppen i samråd med Miljö & Avfallsbyrån.

Lokala förutsättningar i kommunerna som bedöms vara av särskild betydelse vid val av system och utformning av alternativ för analys i denna utredning är:

- Insamling av matavfall sker i huvudsak i plastpåse med separat kärl och är sedan ett antal år fullt utbyggd i kommunerna.
- FNI av förpackningar och returpapper i separata kärl från lägenheter är vanligt i båda kommunerna.
- Vid nuvarande insamling av avfall används i hög utsträckning stora treaxlade insamlingsfordon, vilket indikerar att framkomligheten för insamlingsfordon är god.
- Generellt råder ingen brist på utrymmen. I centralorterna kan dock i vissa fall utrymmen för FNI saknas, exempelvis vid nybyggnationen med hög exploateringsgrad och i en del äldre bebyggelse. Detta gör att det kan finnas behov av komplementsystem i framförallt lägenhetsbebyggelse.
- Avståndet mellan centralorterna är kort.

- I Nyköpings kommun finns en relativt stor landsbygd med många hushåll medan Oxelösund i princip saknar landsbygd.
- I båda kommunerna finns ganska många fritidshus, där en stor del är anslutna till gemensamhetslösningar.
- Kommunerna nyttjar i samverkan Björshults avfallsanläggning, där omlastning av insamlade fraktioner förutsätts kunna ske.
- Behandlingsanläggningar finns inom rimliga avstånd.

Vid genomförande av de förändringar som respektive alternativ innebär förutsätts en större informationsinsats inledningsvis och därefter återkommande information över en längre tid för att önskat insamlingsresultat ska kunna uppnås. Samverkan mellan kommunerna kan bidra till ett kostnadseffektivt införande av FNI av förpackningar och returpapper.

Olika typer av insamlingsssystem beskrivs närmare i Bilaga 1.

3.2 Huvudsystem för insamling av mat- och restavfall, förpackningar och returpapper

Baserat på kriterier och lokala förutsättningar enligt kapitel 3.1 har projektgruppen i samråd med Miljö & Avfallsbyrån valt följande huvudsystem för analys:

- Alternativ 1: Nuvarande hantering med separata behållare för matavfall och restavfall från villor och fritidshus med enskild hämtning samt ÅVS:er för förpackningar och returpapper. Separata behållare för matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning med nuvarande omfattning.
- Alternativ 2: Fyrfackskärl (2 st) för villor och fritidshus med enskild hämtning, separata behållare för matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning.
- Alternativ 3: Optisk sortering av matavfall, restavfall, förpackningar av plast, papper och metall samt returpapper från villor och fritidshus med enskild hämtning. ÅVS:er för glasförpackningar från villor och fritidshus. Separata behållare för matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning.

I samtliga alternativ förutsätts fritidshus vara anslutna till gemensamhetslösningar i samma utsträckning som idag.

Alternativen har valts för att spegla tre principiellt olika lösningar, där Alternativ 1 är ett referensalternativ som övriga alternativ jämförs med. I

praktiken kan insamlingsystemet komma att utformas på ett annat sätt, där exempelvis insamling motsvarande Alternativ 1 på sikt kan komma att kompletteras med FNI för returpapper. Fysiska förutsättningar i bebyggelsen kan begränsa möjligheterna att införa FNI i vissa fastigheter. Ny lagstiftning kan också komma att resultera i att alternativ utan FNI av förpackningar inte längre är möjliga.

Alternativ med tvåfackskärl för villor och fritidshus analyseras inte. Skälen till detta är främst att systemet blir utrymmes- och transportkrävande om samtliga fraktioner ska samlas in fastighetsnära samt att erfarenheterna av detta system i full skala är begränsade.

3.2.1 Alternativ 1: Nuvarande hantering

Alternativ 1 innebär nuvarande hantering med ett insamlingsystem för matavfall och restavfall i separata kärl för lägenheter, villor och fritidshus. Insamling sker med tvåfacksfordon, som vid insamling från villor och fritidshus⁶ med enskild hämtning kan vara antingen sid- eller baklastande⁷. Matavfall samlas in i plastpåsar. En betydande del av fritidshusen är anslutna till gemensamhetslösningar.

Förpackningar och returpapper från lägenheter, villor och fritidshus samlas in genom producenternas ÅVS:er och genom eventuell FNI med separata behållare från lägenheter där vissa fastighetsägare slutit avtal om denna service.

Figur 5 Separata kärl för matavfall och restavfall i vinterskrud.
Foto: Oxelö Energi AB

⁶ I Oxelösund är samtliga fritidshus anslutna till gemensamhetslösningar.

⁷ I Oxelösund används enbart baklastande insamlingsfordon.

3.2.2 Alternativ 2: Fyrfackskärl (2 st) i villa och separata behållare i lägenhet

Alternativ 2 innebär att nuvarande insamlingssystem för villor och fritidshus med enskild hämtning ersätts med ett fyrfackskärlsystem där matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper samlas in fastighetsnära. Tömning av det ena kärlet sker varannan vecka och av det andra var fjärde vecka. Vid insamling med fyrfackskärl är det vanligt att använda påhängsbehållare för glödlampor och batterier⁸. Insamling från lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning sker i separata kärl för matavfall och restavfall och FNI av förpackningar och returpapper. Matavfall samlas, liksom idag, in i plastpåsar. ÅVS:er fungerar som backup för specifika fastigheter där förutsättningar för FNI saknas eller för situationer då kärlovolymen inte är tillräcklig.

Figur 6 Fyrfackskärl med fack för åtta fraktioner och påhängsbehållare för lampor och småbatterier⁹, exempel från villaområde (t.v.). Separata kärl för matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper i lägenhetsområde (t.h.). Foto: PWS AB (t.v.) och Oxelö Energi AB (t.h.).

3.2.3 Alternativ 3: Optisk sortering i villa och separata behållare i lägenhet

Alternativ 3 innebär att nuvarande insamlingssystem för villor och fritidshus med enskild hämtning ersätts med insamling i olikfärgade plastpåsar för optisk sortering av restavfall, matavfall, plast-, metall- och pappersförpackningar samt returpapper. Befintliga restavfallskärl byts mot större, för att alla fraktionerna ska få plats i samma kärl. Insamling från villor och fritidshus med enskild hämtning sker i detta alternativ med enfacksfordon, som kan vara antingen sid- eller baklastande. Optisk sortering förutsätts ske i en upphandlad anläggning.

Insamling i lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning sker i separata kärl för matavfall och restavfall samt FNI av förpackningar och returpapper. Insamling från lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning sker med tvåfacksfordon.

Nuvarande insamlingssystem för färgade och ofärgade glasförpackningar vid ÅVS:er behålls, eftersom dessa fraktioner inte kan hanteras genom optisk sortering i dagsläget. ÅVS:er fungerar också som backup för specifika

⁸ Påhängsbehållare kostnadsberäknas inte i denna utredning.

⁹ Insamling av glödlampor och batterier omfattas inte av denna utredning.

fastigheter där förutsättningar för FNI saknas eller för situationer då kärnvolyten inte är tillräcklig.

Figur 7 Köksskåp med källsorteringsutrustning för förpackningar och returpapper i olika färgade påsar. Foto: Optibag AB

3.3 Komplementsystem

Baserat på kriterier och lokala förutsättningar enligt kapitel 3.1 har projektgruppen i samråd med Miljö & Avfallsbyrån valt följande komplementsystem för analys:

- Underjordsbehållare för matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper.
- Sopsug för restavfall, plastförpackningar och returpapper. Separata behållare för matavfall och förpackningar av papper, glas och metall. Systemet kostnadsberäknas inte.

3.3.1 Underjordsbehållare

Underjordsbehållare är ett vanligt förekommande komplement i kärnbaserade insamlingsystem. Underjordsbehållare används framförallt i lägenhetsområden. Systemet innebär att avfallet samlas i en behållare under marknivå. Tömning sker med kranbil.

Figur 8 Inkast till underjordsbehållare (t.v.). Tömning av underjordsbehållare (t.h.).
Foto: PWS AB (t.v.), San-Sac AB (t.h.)

Figur 9 Kvarternära insamlingsplats för flera fraktioner med underjordsbehållare.
Exempel från Lund.

3.3.2 Sopsug

Insamling av avfall i sopsugssystem kan i avgränsade områden utgöra ett komplement till ett i övrigt kärlbaserat insamlingssystem. Sopsugssystemet kan enligt leverantören användas för insamling av samtliga fraktioner men erfarenheter från insamling i full skala där de respektive fraktionerna källsorteras finns inte. Erfarenheterna gällande insamling av exempelvis glasförpackningar i systemet är begränsade till ett försök i Schweiz där glas- och metallförpackningar samlas in blandat och förpackats i kraftigt vävda plastpåsar. I praktiken i Sverige har fram till nyligen som mest tre källsorterade fraktioner samlats in i systemet, men exempel finns idag på system med fyra fraktioner¹⁰.

I ett sopsugssystem sugs avfallet med hjälp av undertryck i ledningar från olika inkastställen och de olika fraktionerna går genom en gemensam

¹⁰ Exempelvis invigdes ett nybyggt sopsugssystem för fyra fraktioner i Västerås under hösten 2021.

ledning till en uppsamlingsplats med container eller komprimatorer. Vissa avfallslag kan lämnas löst men för att optimera driften bör avfallet helst vara förpackat i "lagom" stora påsar så att "lagom" lite luft smiter på sidan om påsen när den transporteras genom rören. Genom detta kan energiförbrukningen för sugningen i systemet hållas nere. Systemet är tekniskt komplicerat och driftoptimering är viktigt för i möjligaste mån undvika att fraktioner kontamineras varandra och för att samtidigt hålla nere energiförbrukningen.

Figur 10 Inkast i sopsugssystem för flera fraktioner, exempel från Barkarbystaden i Järfälla kommun. Foto: Järfälla kommun

Sopsugstekniken finns i mobilt och stationärt utförande. Vid mobil sopsug är sugaggregatet installerat i tömningsfordonet medan stationär sopsug innebär att avfallet sugas till en särskild terminal och samlas i containrar som töms med lastväxlarfordon.

Lösningen är mer storskalig än exempelvis insamling i underjordsbehållare och kräver ett stort antal anslutna hushåll, varför den endast förekommer i lägenhetsområden och vanligen installeras vid nybyggnation.

4 Analys av insamlingssystem

I föreliggande kapitel analyseras översiktligt för- och nackdelar med utvalda typer av huvudsystem respektive komplementsystem för insamling av avfall från hushåll i Nyköpings och Oxelösunds kommuner med utgångspunkt från följande aspekter:

- Insamlingsresultat
- Miljö
- Kundperspektiv
- Arbetsmiljö (inkl. säkerhet)
- Tekniska begränsningar
- Ekonomi

Insamlingsresultat, miljö och kundperspektiv är aspekter som är avgörande för nyttan med insamlingssystemet och bör därför värderas högt vid slutligt val av systemlösning.

Nedan presenteras analysen av de olika aspekterna samlat. För presentation per aspekt hänvisas till Bilaga 2.

4.1 Huvudsystem för insamling av mat- och restavfall, förpackningar och returpapper

4.1.1 Alternativ 1: Nuvarande hantering

I Tabell 7 presenteras för- och nackdelar med nuvarande hantering av matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper. För- och nackdelarna avser aspekterna insamlingsresultat, miljö, kundperspektiv, arbetsmiljö, tekniska begränsningar och ekonomi.

Tabell 7 För- och nackdelar med insamling i separata behållare för matavfall och restavfall och ÅVS för förpackningar och returpapper.

Fördelar	Nackdelar
En- och tvåfackade standardfordon kan användas, vilket betyder att investeringsbehovet inte ökar	Ingen utökad service vid insamling av förpackningar och returpapper, nuvarande ÅVS:er behålls. Uppfyller därmed inte förväntade lagkrav på FNI.
Konventionell och beprövad teknik	Sannolikt ingen ökad utsortering av förpackningar och returpapper, varför innehållet av förpackningar och returpapper i restavfallet kvarstår. Målen i avfallsplanen måste därmed uppnås på annat sätt
Standardkärl kan användas	Nedskräpning vid ÅVS:er i samma omfattning som idag
Inga större kärl än idag behövs	Begränsade möjligheter till minskade behandlingskostnader när utsorteringen av förpackningar och returpapper inte ökar
Inget nytt system behöver etableras	Begränsade möjligheter till intäkter från insamlade material
Insamlingen av matavfall kan ske i papperspåse i syfte att minska risken för spridning av plast på åkermark	

Alternativ 1 är ett jämförelsealternativ, vilket innebär att inga förändringar görs av kommunernas insamling för mat- och restavfall och FNI av förpackningar och returpapper utökas inte.

Miljömässigt innebär insamling av matavfall för biologisk behandling god resurshushållning. Merparten av hushållen är även fortsättningsvis hänvisade till ett ÅVS-system för avlämning av förpackningar och returpapper. Förväntade lagkrav på FNI uppfylls därmed inte. Möjligheten att åstadkomma en ökad utsortering av förpackningar och returpapper i befintligt ÅVS-system genom exempelvis information bedöms vara begränsad även om antalet ÅVS:er skulle utökas.

4.1.2 Alternativ 2: Fyrfackskärl (2 st) i villa och separata behållare i lägenhet

I Tabell 8 presenteras för- och nackdelar med hantering av matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper i ett system med fyrfackskärl för villor och fritidshus med enskild hämtning och separata behållare för samtliga fraktioner vid insamling från lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning. För- och nackdelarna avser aspekterna

insamlingsresultat, miljö, kundperspektiv, arbetsmiljö, tekniska begränsningar och ekonomi.

Tabell 8 För- och nackdelar med insamling i fyrfackskärl i villa och separata kärl i lägenhet.

Fördelar	Nackdelar
Flera fraktioner hämtas i samma system som mat- och restavfall	Fyrfackskärl för villor måste tömmas med särskilda fyrfackade fordon, som måste införskaffas
Kraftigt ökad servicenivå – FNI för i stort sett samtliga hushåll	Särskilda/stora kärl krävs för fyrfackssystemet, även större utrymme krävs hos fastighetsägare
Hög källsorteringsgrad	Stora investeringar krävs i kärl (fyrfackskärl för villor och fler kärl för lägenheter) och fordon
Hög kvalitet på insamlat avfall i fyrfackssystemet	Fyrfacksfordonen är dyrare än standardfordon
Större möjligheter till intäkter från insamlade material och större möjligheter till minskade behandlingskostnader	De särskilt utformade fyrfackskärlen begränsar möjligheterna till att utöka antalet fraktioner i framtiden
Förpackningar och returpapper från lägenheter samlas in oemballerade i separata kärl, vilket underlättar kvalitetskontroll och återkoppling till enskilda fastighetsägare	Fyrfacksfordon har mer rörliga delar och mer hydraulik som kräver underhåll och reparation
Oemballerat avfall i separata fack/kärl är tydligt och pedagogiskt	Gemensamhetslösningar och containerhämtning kan inte betjäna med fyrfacksfordon och större kärl än 370 liter bör helst inte tömmas med fyrfacksbil, vilket kan inverka på logistiken.
Möjlighet till färre tömningar av ÅVS, antingen genom minskad tömningsfrekvens eller minskat antal platser	Ökade transporter med sopbil från villor p.g.a. att varje fastighet måste besökas oftare ¹¹
Färre ÅVS:er kan minska problemen med nedskräpning vid avlämningsplatser för förpackningar och returpapper	Kommunerna behöver tillgång till en plats för omlastning och mellanlagring av insamlade förpackningar och returpapper, vilket förutsätts kunna ske på Björshults avfallsanläggning
Kraftigt minskade transporter med personbil till ÅVS	Tömning med fyrfacksfordon tar längre tid än med traditionella fordon
Påhångsbehållare för batterier och ljuskällor finns för fyrfackskärl i standardutförande	Ökade kostnader för hanteringen, p.g.a. dyrare kärl och dyrare tömning
Hushåll behöver inte lagra utsorterade fraktioner i någon större utsträckning i bostaden	Endast baklastande fordon kan användas, vilket kräver mer personal och manuellt arbete än vid sidlastarhämtning
Insamlingen av matavfall kan ske i papperspåse i syfte att minska risken för spridning av plast på åkermark	

Detta alternativ medför en kraftigt ökad servicenivå vid insamling av förpackningar och returpapper från villor och fritidshus och de lägenheter som idag inte har tillgång till FNI av förpackningar och returpapper. Insamlingsresultatet avseende framförallt förpackningar och returpapper

¹¹ Kärl 1 töms varannan vecka och kärl 2 var fjärde vecka, vilket betyder att varje villafastighet måste besökas totalt 39 ggr/år. I dagsläget besöks varje villafastighet 26 ggr/år.

kan därmed, baserat på erfarenheter från andra kommuner, väntas förbättras avsevärt.

Samtidigt ökar kostnaderna för insamlingen till följd av mer avancerade kärl och fordon för villor och fritidshus, fler kärl för lägenheter samt ökade transporter. Transporterna vid villa- och fritidshushämtning ökar, främst till följd av att varje fastighet har två kärl som inte kan tömmas av samma fordon men även för att insamlingen i olika fack kan innebära att fordonet inte kan fyllas lika effektivt. Möjligheten att tömma andra typer av behållare med fyrfackfordonen är begränsad och kan också bidra till ökade insamlingskostnader. I fyrfacksfordonens två nedre fack kan även traditionella enfackskärl (volym upp till 370 liter) tömmas. Valet av vilka fraktioner som ska samlas in i de fack i kärlet som töms i bilens nedre fack blir därför av strategisk betydelse om fyrfacksbilen av logistiska skäl även ska användas för att tömma traditionella enfackskärl från fastigheter som inte är anslutna till systemet. Vilka fraktioner som töms i bilens nedre fack är även av betydelse för möjligheten att tömma separata behållare för förpackningar och returpapper vid gemensamhetslösningar med samma bil som samlar in avfall från lägenheter. Om insamling ska ske av tillkommande fraktioner kan detta inte ske i befintliga kärl, utan att fraktioner blandas, utan måste i så fall ske med kompletterande behållare.

Kostnadsökningen till följd av dyrare insamling motverkas dock av bättre sortering som ger mindre avfall till förbränning och möjlighet till intäkter vid försäljning av insamlade fraktioner. De särskilt anpassade kärlet för villor begränsar möjligheten att utöka antalet fraktioner om det skulle bli aktuellt att t.ex. samla in textil separat. Fyrfacksbilar finns endast i baklastande utförande, vilket gör att den insamling med sidlastare som idag sker i Nyköpings kommun måste upphöra.

Enligt föreliggande förslag till ändrad lagstiftning ska kommunerna få ansvaret för insamling av förpackningar och ersättning för kostnaderna för detta, vilket belyses i kapitel 5.4.

4.1.3 Alternativ 3: Optisk sortering i villa och separata behållare i lägenhet

I Tabell 9 presenteras för- och nackdelar med insamling av restavfall, matavfall, plast-, metall- och pappersförpackningar samt returpapper i olikfärgade påsar från villa och fritidshus med enskild hämtning och återvinningsstationer för glasförpackningar samt separata behållare för samtliga fraktioner i lägenhet och fritidshus med gemensamhetslösning. För- och nackdelarna avser aspekterna insamlingsresultat, miljö, kundperspektiv, arbetsmiljö, tekniska begränsningar och ekonomi.

Tabell 9 För- och nackdelar med insamling i olikfärgade påsar i villa och separata kärl i lägenhet.

Fördelar	Nackdelar
Flera fraktioner hämtas i samma system som mat- och restavfall	Större kärl krävs för flertalet villor och fritidshus betyder investeringar och ökad manuell hantering vid insamling. För lägenheter behövs fler kärl, eftersom FNI i huvudsak kommer att ersätta ÅVS:er
Kraftigt ökad servicenivå – FNI för samtliga hushåll av alla fraktioner utom glasförpackningar från villor där insamling fortfarande sker vid ÅVS	Risk för att påsar går sönder eller är hårt komprimerade, vilket försvårar sortering och medför risk för förluster av material i sorteringsanläggningen. Även omlastning innebär en risk för att påsar går sönder
Begränsade investeringar i fordon, då en- och tvåackade standardfordon kan användas	Hushåll som sorterar i olikfärgade påsar måste ha plats i för att kunna sortera alla fraktioner separat innan påsarna lämnas i kärlet
Minskad tömningsfrekvens på ÅVS:erna avseende metall-, pappers- och plastförpackningar samt returpapper	Komprimeringen i fordonen måste begränsas för att minska risken för att påsar går sönder eller bli svåra att separera. Begränsad komprimering kan ge ett ökat transportbehov, beroende på hur mycket bilarna fylls idag
Minskad transport med personbil till ÅVS för metall-, pappers- och plastförpackningar samt returpapper	Distribution av påsar för flera fraktioner innebär mer omfattande logistik och ökade kostnader än vid distribution av påsar för enbart en fraktion
För en del villor och fritidshus kan befintliga restavfallskärl användas även för förpackningar och returpapper	Allt avfall som läggs i kärnen från villor och fritidshus måste vara förpackat i plastpåse, vilket innebär en miljöbelastning
Vid behov kan antalet fraktioner utökas i framtiden, genom att komplettera med ytterligare påsfärger	Svårare att kvalitetssäkra avfallet från villor och fritidshus när allt avfall är förpackat. Försvårar även återkoppling till enskilda kunder
Förpackningar och returpapper från lägenheter samlas in oemballerade i separata kärl, vilket underlättar kvalitetskontroll och återkoppling till enskilda fastighetsägare	Glasförpackningar från villor och fritidshus måste fortfarande samlas in via ÅVS, vilket innebär att förväntade lagkrav om FNI inte uppfylls för samtliga fraktioner
Vid insamling i olikfärgade påsar i samma kärl nyttjas kärvolymen mer effektivt än om alla fraktioner samlas in i separata kärl/fack. Denna fördel kan vara viktig i riktigt trång bebyggelse med brist på ytor för uppställning av kärl men av mindre betydelse vid insamling från villor och fritidshus i kommunerna	Insamlingen av matavfall sker i plastpåse, vilket betyder risk för spridning av plast på åkermark och det är svårt att gå över till papperspåse i detta insamlingssystem Ökade kostnader för hanteringen, p.g.a. påsar, större kärl, dyrare tömning (begränsad komprimering) och optisk sortering Systemet kan upplevas otydligt när utsorterat avfall är förpackat och inte synligt i behållarna Kommunerna behöver tillgång till en plats för omlastning och mellanlagring av insamlade förpackningar och returpapper, vilket förutsätts kunna ske på Björshults avfallsanläggning Manuellt arbete med påsborttagning efter sortering Tillgången till optiska sorteringsanläggningar är begränsad

Detta alternativ medför en kraftigt ökad servicenivå vid insamling av förpackningar och returpapper från villor och de lägenheter som idag inte har tillgång till FNI av förpackningar och returpapper. Villorna är dock hänvisade till ÅVS för avlämning av glasförpackningar som komplement till systemet med olikfärgade påsar. För villahushållen innebär insamling i olikfärgade påsar att avfall inte får läggas löst i kärlet utan allt avfall måste förpackas i särskilda påsar, vilket kan upplevas som opraktiskt. Sorteringsresultatet avseende förpackningar och returpapper kan väntas förbättras.

Erfarenheter från Tromsø visar att vid optisk sortering i flera fraktioner behövs en relativt stor tömd kärldvolym¹² för merparten av abonnenterna när insamlingen i huvudsak bygger på FNI (se Bilaga 1). Det kan ske genom täta insamlingsturer eller stora kärll, där stora kärll är att föredra. En del hushåll kommer att kunna behålla den kärllstorlek som de har idag p.g.a. att hushållet är litet eller redan idag har valt ett relativt stort kärll. Sammantaget bedöms dock merparten av kärllerna behöva bytas till större storlekar för att FNI ska kunna avlasta och delvis ersätta ÅVS:er. Kostnader för kärll ökar därför.

Kostnaderna för själva insamlingen bedöms öka till följd av att mer material behöver samlas in vid fastigheten istället för att det lämnas vid ÅVS. Insamling i ett fack i bilen gör att skåpets volym kan nyttjas fullt ut vid insamling. Vid optisk sortering är det dock viktigt att avfallet inte komprimeras för hårt då det kan göra att påsarna går sönder eller blir svåra att separera i den optiska sorteringen. Ökade avfallsmängder som ska hämtas med insamlingsfordonen gör att transportbehovet vid insamling ökar.

Ett införande av insamling i olikfärgade påsar för restavfall, matavfall och metall-, pappers- och plastförpackningar samt returpapper från villor förutsätter att kapacitet för optisk sortering finns tillgänglig. I annat fall måste en sorteringsanläggning byggas.

Erfarenheter från Eskilstuna visar att alla moment vid optisk sortering inte är lösta rent tekniskt (se Bilaga 1), vilket innebär att manuellt arbete med att avlägsna påsar och felsorterat material krävs för delar av avfallet.

Behov av större kärll, ökat transportbehov och kostnaden för den optiska sorteringen gör att kostnaderna sammantaget ökar jämfört med dagens insamlingssystem. Kostnadsökningen kan motverkas av lägre kostnader för förbränning till följd av bättre utsortering av förpackningar och returpapper i hushållen och därmed intäkter från utsorterade men det är osäkert i vilken utsträckning, eftersom erfarenheterna av detta system är begränsade.

Enligt föreliggande förslag till ändrad lagstiftning ska kommunerna få ansvaret för insamling av förpackningar och ersättning för kostnaderna för detta, vilket belyses i kapitel 5.4.

¹² Sammantaget stor kärldvolym och hög hämtningsfrekvens.

4.2 Komplementsystem

4.2.1 Underjordsbehållare

I Tabell 8 presenteras för- och nackdelar med underjordsbehållare för insamling av matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper jämfört med ett huvudsystem med separata kärl för respektive fraktion. För- och nackdelarna avser aspekterna insamlingsresultat, miljö, kundperspektiv, arbetsmiljö, tekniska begränsningar och ekonomi.

Tabell 10 För- och nackdelar med insamling i underjordsbehållare.

Fördelar	Nackdelar
Stora volymer avfall kan samlas in på liten yta	Lägre kvalitet och mindre mängd utsorterat matavfall jämfört med separata kärl enligt nationell statistik. Uppgifter saknas avseende förpackningar och returpapper men utsorteringsgraden kan antas bli lägre än för separata kärl
Samtliga fraktioner kan samlas in i systemet	Avfallet är inte synligt för avfallslämnaren, vilket kan upplevas som mindre pedagogiskt och därmed riskera ge lägre kvalitet på insamlat avfall än vid insamling i kärl
Rationell tömning utan manuellt arbete med att dra kärl. Färre i- och urstigningar för chauffören ur fordonet	Underjordsbehållare kan inte placeras lika tätt i bebyggelsen som kärl vanligtvis kan, vilket kan påverka servicenivån
Chaufförer kommer i mindre utsträckning i kontakt med avfall, särskilt i systemet med insatsbehållare av metall	Krantömning innebär särskilda arbetsmiljörisker
Förvaring av avfall under mark ger mindre risk för luktproblem	Behållarna kräver nedgrävning, vilket medför kostnader och gör dem svåra att placera och att flytta
Lösningar finns med lämplig inkasthöjd även för rullstolsburna	Svårt/dyrt att utöka antalet fraktioner
Estetiskt tilltalande lösning	
Flexibelt för varierande avfallsmängder	

Denna lösning medför flera fördelar såsom möjlighet till yteffektiv insamling av stora volymer avfall, rationell tömning, ingen manuell hantering av kärl och estetiskt tilltalande lösningar. Samtidigt finns nackdelar där den viktigaste är risken för sämre insamlingsresultat än vid insamling i kärl.

Dimensioneringen i en specifik fastighet beror på bl.a. hämtningsfrekvens, lägenheternas storlek (antal personer) och hur väl hushållen sorterar.

4.2.2 Sopsug

I Tabell 8 presenteras för- och nackdelar med ett insamlingsystem där restavfall, plastförpackningar och returpapper samlas in i sopsug och där matavfall och förpackningar av papper, glas och metall samlas in i separata kärl. Systemet jämförs med ett huvudsystem med separata kärl. För- och nackdelarna avser aspekterna insamlingsresultat, miljö, kundperspektiv, arbetsmiljö, tekniska begränsningar och ekonomi.

Tabell 11 För- och nackdelar med insamling i sopsugssystem

Fördelar	Nackdelar
Effektivt utnyttjande av markyta i bostadsområdet	Sämre kvalitet på utsorterade fraktioner vid insamling i sopsug än i övriga system, enligt nationella nyckeltal och erfarenheter
Stora volymer avfall kan samlas in på liten yta	Risk att fraktioner förorenar varandra i sopsugssystemet, vilket ger sämre kvalitet på insamlat avfall. Erfarenheter visar att matavfall som inte sorterats ut m.m. kan kladda ned rören
Besök med insamlingsfordonet i bostadsområdet begränsas (sker dock för fraktioner som samlas in i kärl)	Returpapprets kvalitet riskerar försämras, erfarenheter visar att returpappret kan suga till sig fukt vid insamling i sopsugssystemet
Estetiskt tilltalande lösning	Sopsugssystemet hanterar inte samtliga fraktioner, komplement krävs
Inkassen kan placeras på innergårdar eller i trapphus	Avfallet är inte synligt för avfallslämnaren, vilket kan upplevas som mindre pedagogiskt och riskera ge lägre kvalitet på insamlat avfall i sopsugen än vid insamling i kärl
Liten risk för lukt sommartid	Risk för nedskräpning vid inkassen vid driftstopp
Chaufförer kommer i mindre utsträckning i kontakt med avfall som samlas in genom sopsug	Tekniskt komplicerat system som kräver särskild kompetens i drift.
Rationell tömning utan manuellt arbete för fraktioner som samlas in i sopsug	Vid driftstopp kommer personal i kontakt med avfallet
Hämtning av avfall från sopsugen sker på plats där allmänhet inte har tillträde	Svårt installera sopsug i befintlig bebyggelse då ledningar behöver grävas ned. Samordning med t.ex. el/VA i mark krävs vid rördragning Svårt göra förändringar i systemet i efterhand p.g.a. stora anläggnings-/installationsarbeten Stora investerings- och driftkostnader Dyrt system, ett stort underlag krävs för att möjliggöra systemet

Denna lösning är estetiskt tilltalande och medför fördelar såsom mindre tung trafik i anslutning till bostäder och rationell insamling med effektivt utnyttjande av markyta inom bostadsområdet.

Det finns inga erfarenheter gällande källsortering av samtliga fraktioner i sopsugssystemet, vilket gör att flera fraktioner behöver samlas in i separata kärl.

Erfarenheter visar att det är svårt att uppnå bra kvalitet på det sorterade avfallet i sopsugen och att det finns risk för att olika fraktioner förorenar varandra genom att de hanteras i samma rör. Systemet är tekniskt avancerat och kräver särskild kompetens i driften.

Sopsug är förknippat med stora investerings- och driftkostnader. De stora investeringarna försvårar installation i befintlig bebyggelse och framtida förändringar av systemet.

5 Kostnadsberäkningar

Översiktliga kostnadsberäkningar har genomförts avseende nuvarande hantering (matavfallsinsamling i separat kärl och ÅVS:er för förpackningar och returpapper) samt alternativ med högre servicenivå för insamling av förpackningar och returpapper.

Resultaten av beräkningarna redovisas sammanlagt för Nyköpings och Oxelösunds kommuner i följande kapitel. I Bilaga 3 redovisas beräknade kostnader per kommun. Samtliga kostnader presenteras utan moms.

Beräkningarna görs utifrån dagens situation där producentansvar för förpackningar råder, d.v.s. att producenterna ansvarar för och bekostar nuvarande ÅVS:er för förpackningar där kommunerna förutsätts få tillgång till ytor för uppställning av containrar för returpapper. För att möjliggöra jämförelser mellan de olika alternativens totala kostnader har även kostnaderna beräknats för producenternas ÅVS:er.

Enligt föreliggande förslag till ändrad lagstiftning ska kommunerna få ansvaret för insamling av förpackningar och ersättning för kostnaderna för detta, vilket belyses i kapitel 5.4.

5.1 Generella beräkningsförutsättningar

Till grund för beräkningarna av kostnaderna för huvudsystem och komplementsystem ligger följande generella förutsättningar:

- Administrationskostnaderna avseende de avfallsfraktioner som omfattas av denna utredning (mat- och restavfall, förpackningar och returpapper) har beräknats baserat på den totala administrationskostnaden exklusive slam och en fördelningsnyckel där mat-/restavfall, returpapper och förpackningar utgör 3 av 5 fraktionsgrupper.
- I beräkningar avseende kärlbaserad insamling ingår reinvesteringskostnad för befintliga kärl, för att underlätta jämförelsen mellan studerade alternativ.
- Anslutningsgraden till matavfallsinsamling är 100 %.
- Källsorteringsgraden för respektive fraktion antas vara oberoende av typ av insamlingssystem. För insamling från villor och fritidshus antas källsorteringsgraden ligga i nivå med erfarenhetsbaserad genomsnittlig källsorteringsgrad i ett fyrfackssystem, vilket innebär att innehållet av förpackningar och returpapper i restavfallet minskar med 50 % jämfört med nuvarande hantering utan FNI. Vid insamling med separata kärl från lägenheter antas innehållet av förpackningar och returpapper minska med 25 % jämfört med nuvarande hantering utan FNI. I praktiken kan källsorteringsgraden vara lägre för vissa insamlingssystem.
- Förbrukningen av matavfallspåsar är 3 påsar/hushåll och vecka. Matavfallspåsarna kostar 0,24 kr/st.

- Insamlingskostnaden beräknas baserat på erforderligt antal insamlingsfordon och chaufförer.
- Matavfall och restavfall transporteras till samma behandlingsanläggningar som idag. Aktuell transportkostnad har uppskattats till 200 kr/ton.
- Biologisk behandling och förbränning handlas upp. Beräkningarna bygger på aktuella behandlingspriser för biologisk behandling och förbränning enligt avtal (350 resp. 719 kr/ton).
- Samtliga fraktioner omlastas på Björshults avfallsanläggning till en uppskattad kostnad av 150 kr/ton för mat- och restavfall, förpackningar och returpapper.
- Investeringar skrivs av enligt följande principer: Fordon skrivs av på 8 år, behållare på 10 år och anläggningar på 10-20 år beroende på typ av investering. Avskrivningstiderna är valda utifrån vad som bedömts vara vedertaget. Internränta 2 %¹³.
- Insamlingskostnaderna bygger på grundläggande nyckeltal för fordonskostnader (däck, verkstad/reservdelar, bränsle, skatt, försäkring och avskrivningar) och personalkostnader från Nyköpings kommuns egen-regi-verksamhet, inklusive arbetsledning och reservfordon. Arbetsledning och reservfordon förutsätts i beräkningarna nyttjas gemensamt av kommunerna.
- Kostnaderna för ÅVS:er är beräknade baserat på uppskattade inköspriser för containrar, erfarenhetsbaserade bedömningar av kostnaderna för markarbeten, skötsel och tömning samt kommunernas uppskattningar av lokala markpriser vid lokalisering i attraktiva lägen.
- Kommunernas kostnader för ÅVS:er avser returpapprets andel av kostnaden för containrar och tömning av dessa (schablonmässigt 2 av 10 containrar på en tänkt typ-ÅVS) plus en årlig avgift till FTI för tillgång till och skötsel av platserna.

¹³ Eftersom de insamlingssystem som analyseras i denna utredning avses tillämpas under överskådlig tid så har en internränta valts som är högre än den som tillämpas i dagsläget.

5.2 Huvudsystem för insamling av mat- och restavfall, förpackningar och returpapper

5.2.1 Beräkningsförutsättningar

Till grund för beräkningarna av kostnaderna för huvudsystemen ligger följande förutsättningar:

- Beräkningarna bygger på basfakta om kommunerna (antal invånare, antal hushåll, antal ÅVS:er och insamlade mängder). Nuvarande antal ÅVS:er är 39 st och 6 st för enbart glasförpackningar. I alternativen med fullt utbyggd FNI antas 14 st ÅVS:er behövas, där det i alternativet med optisk sortering dessutom antas behövas ca 30 st ÅVS:er för enbart glasförpackningar.
- I alternativet med nuvarande insamlingssystem och alternativet som bygger på optisk sortering av avfall från villor och fritidshus med enskild hämtning förutsätts att både bak- och sidlastare används. Detta hanteras beräkningsmässigt genom att den genomsnittliga prestationen vid insamling från villor och fritidshus med enskild hämtning har räknats upp motsvarande att ca 4 000 villafastigheter i Nyköping betjänas med sidlastare som tömmer ca 1 000 kärl/dag i tätort.
- Beräkningarna avseende insamling med fyrfackskärl samt ÅVS:er bygger på nyckeltal, à-priser och erfarenhetsbaserade bedömningar avseende dessa insamlingssystem.
- I beräkningarna avseende insamling i olikfärgade påsar förutsätts reducerad komprimering i fordonen, vilket innebär att prestationen (antal tömda kärl/dag) antas minska med 20 % vid insamling i tätort.
- För system med fullt utbyggd FNI antas totalt tre arbetsledare behövas.
- Reservfordon motsvarande minst en tvåfacksbil antas behövas i samtliga alternativ. I alternativet med fyrfackskärl antas härutöver minst en fyrfacksbil behövas. Härutöver tillkommer reservfordon motsvarande eventuell överkapacitet i ordinarie fordonspark. Kostnaderna för reservfordonen antas utgöras av kostnader för skatt, försäkring och avskrivningar för reservfordonen.
- Beräkningar avseende FNI med separata kärl i lägenheter bygger på Avfall Sveriges rekommenderade dimensionering. Beräkningar avseende FNI med separata kärl i fritidshus med gemensamhetslösning bygger på nuvarande tömda volymer i relation till Avfall Sveriges rekommenderade dimensionering för lägenheter.
- Anslutningsgraden till FNI från lägenheter vid nuvarande hantering har uppskattats till i genomsnitt 70 % i Nyköping och 40 % i Oxelösund.
- Tömning av containrar vid ÅVS:er utförs av upphandlad entreprenör och kostnadsberäknas baserat på ett bedömt tömningspris.

5.2.2 Årskostnader

Nedan presenteras beräknade ungefärliga årskostnader avseende insamling av matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper i kommunerna sammanlagt. *Observera att beräknade årskostnader inte är detsamma som taxeuttag eller avgift som en fastighetsägare betalar.*

Tabell 12 Ungefärliga årskostnader för kommunerna avseende insamling av matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper vid fullt utbyggd FNI (Alt 2 och 3) jämfört referensalternativet nuvarande hantering (Alt 1), Mkr/år. Kostnader inklusive producenternas ÅVS-system inom parentes.

	<u>Alternativ 1 (referens):</u>	<u>Alternativ 2:</u>	<u>Alternativ 3:</u>
	Nuvarande hantering med insamling av matavfall i separat behållare. ÅVS för förpackningar och returpapper. ³	FNI med fyrfackskärl i villa och fritidshus med enskild hämtning, separata behållare i lägenhet och fritidshus med gemensamhetslösn. ÅVS som backup.	FNI med optisk sortering i villa och fritidshus med enskild hämtning, separata behållare i lägenhet och fritidshus med gemensamhetslösn. ÅVS för glasförpackningar och som backup.
Administration	3,0	3,0	3,0
Kärl	1,9	6,8	2,6
Påsar, inkl. distribution	1,5	1,5	5,0
Insamling	14,1	19,8	13,2
Omlastning ¹	2,6 (2,9)	2,9 (2,9)	2,8 (2,9)
Transport mat- och restavfall till behandling	2,9	2,8	2,8
Transport till sortering	0,0	0,0	2,2
Sortering	0,0	0,0	7,2
Behandling mat- och restavfall	9,9	9,3	9,3
ÅVS:er ²	1,6 (11,1)	0,6 (3,9)	0,6 (5,2)
Summa	37,5 (47,4)	46,7 (50)	48,6 (53,3)
<i>Summa, kr/villa och år (exkl. ÅVS:er)</i>	<i>1 470</i>	<i>2 060</i>	<i>2 150</i>

1) Omlastningskostnaderna i Alternativ 1 avser mat- och restavfall, returpapper samt förpackningar från lägenheter med FNI. I Alternativ 2 och 3 ingår omlastningskostnaderna för samtliga fraktioner. I Alternativ 2 och 3 är omlastningskostnaderna något överskattade, eftersom beräkningen förenklats genom att en mindre men okänd mängd förpackningar som samlas in via producenternas ÅVS:er inte har räknats av i dessa alternativ. I Alternativ 3 ingår omlastningskostnaderna för samtliga fraktioner utom glasförpackningar från villahushåll med insamling av övriga förpackningar i olivfärgade påsar.

2) ÅVS:erna drivs av producenterna men kommunerna förutsätts i samtliga alternativ nyttja ÅVS:erna och bekosta hanteringen av returpapper som samlas in via ÅVS:er. Kommunernas kostnader för ÅVS:er avser returpapprets andel av kostnaden för containrar och tömning av

dessa (2 av 10 på varje ÅVS) plus en årlig avgift till FTI för tillgång till och skötsel av platserna.
3) Insamling av förpackningar och returpapper från lägenheter antas delvis ske via FNI med samma anslutningsgrad som idag, vilket ingår i beräkningarna. Denna FNI antas utföras av kommunerna.

Av Tabell 12 framgår att kommunernas årliga merkostnad för att inte bara samla in mat- och restavfall som idag samt returpapper (kommunalt ansvar från 2022) utan även istället samla in både förpackningar och returpapper fastighetsnära beräknas bli ca 9 Mkr för ett alternativ med insamling i fyrfackskärl och ca 11 Mkr för ett alternativ med optisk sortering.

Om kostnaderna för befintligt ÅVS-system för förpackningar inkluderas i samtliga alternativ utjämnas alternativen ekonomiskt och den årliga merkostnaden jämfört med nuvarande hantering blir ca 2 Mkr vid ett alternativ med insamling i fyrfackskärl och ca 3 Mkr vid ett alternativ med optisk sortering.

I Bilaga 3 presenteras beräknade årskostnader för respektive kommun. Merkostnaden för en normal villa beräknas bli i genomsnitt ca 600 kr/år vid insamling i fyrfackskärl och ca 700 kr/år vid insamling med optisk sortering. Den ekonomiska konsekvensen för fastighetsägarna beror på vilken ersättning kommunerna kan få för insamlat returpapper, vilken ersättning som utgår från producenterna för insamling av förpackningsfraktioner (se kapitel 5.4), abonnemangsalternativ och styreffekter i avfallstaxan samt moms. Den avgift som fastighetsägarna ska betala ska härutöver även täcka kostnader för bl.a. återvinningscentraler.

5.2.3 Investeringar och införandekostnader

Nedan presenteras beräknade nyinvesteringar avseende kärl och fordon vid införande av bytt insamlingsystem, reinvesteringar vid förnyelse av befintliga kärl, fordon och återvinningsstationer samt införandekostnader.

Beräknade nyinvesteringar och reinvesteringar ligger till grund för årskostnaderna i kapitel 5.2.2.

Nyinvesteringar i kärl och fordon

Vid införande av insamlingsystem med fullt utbyggd FNI kommer nyinvesteringar i kärl och fordon, d.v.s. nya kärl för villor och fritidshus, fler kärl för lägenheter och ny typ av insamlingsfordon (i alternativet med fyrfackskärl), att behöva göras.

I Tabell 13 presenteras beräknade nyinvesteringar vid införande av nytt insamlingsystem. Härutöver tillkommer investeringar i omlastningsstation samt kostnader för projektledning, kärlhantering m.m. i samband med införandet, vilket också kan ses som en investering. I alternativet med optisk sortering förutsätts sorteringen kunna handlas upp, varför ingen investering i någon optisk sorteringsanläggning antas krävas av kommunerna.

Tabell 13 Ungefärliga nyinvesteringar i kärl och fordon vid införande av nytt insamlingsystem för matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper, Mkr.

	<u>Alternativ 1 (referens):</u>	<u>Alternativ 2:</u>	<u>Alternativ 3:</u>
	Nuvarande hantering med insamling av matavfall i separat behållare. ÅVS för förpackningar och returpapper.	FNI med fyrfackskärl i villa och fritidshus med enskild hämtning, separata behållare i lägenhet och fritidshus med gemensamhetslösn. ÅVS som backup.	FNI med optisk sortering i villa och fritidshus med enskild hämtning, separata behållare i lägenhet och fritidshus med gemensamhetslösn. ÅVS för glasförpackningar och som backup.
Kärl villa/fritid, nya	-	52	14
Kärl lägenhet, nya	-	2	2
Fordon, nya ¹	-	30	-
Summa	0	84 ²	16 ³

1) Med nuvarande organisation utförs insamlingen i Oxelösund av entreprenör, som även investerar i fordon.

2) Nyköping: ca 69,5 Mkr. Oxelösund: ca 14,5 Mkr

3) Nyköping: ca 13 Mkr. Oxelösund: ca 3 Mkr

Ett nytt insamlingsystem med fyrfackskärl för villor och fritidshus med enskild hämtning och ökad utbyggnad av FNI med separata kärl för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning innebär ett behov av nyinvesteringar i kärl vid införande på ca 54 Mkr (Nyköping: ca 44,5 Mkr. Oxelösund: ca 9,5 Mkr), vilket avser större kärl för villor och fritidshus med enskild hämtning och tillkommande kärl för förpackningar och returpapper

FNI för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösningar. Behovet av nyinvesteringar i fordon har beräknats till ca 30 Mkr (Nyköping: ca 25 Mkr. Oxelösund: ca 5 Mkr¹⁴), vilket avser i fyrfacksbilar. I denna summa ingår reservfordon.

Ett nytt insamlingssystem med optisk sortering för villor och fritidshus med enskild hämtning och ökad utbyggnad av FNI med separata kärl för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning innebär ett behov av nyinvesteringar i kärl på ca 16 Mkr (Nyköping: ca 13 Mkr. Oxelösund: ca 3 Mkr), vilket avser större kärl för villor och fritidshus med enskild hämtning och tillkommande kärl för förpackningar och returpapper FNI för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösningar. Nyinvesteringar i fordon vid införande, utöver redan planerade investeringar, bedöms inte behöva göras. Skälet till den låga nyinvesteringen i alternativet med optisk sortering jämfört med alternativet med fyrfackskärl är främst att kommunerna inte antas bygga någon optisk sorteringsanläggning utan istället handla upp den optiska sorteringen.

Vid nuvarande hantering sker inga nyinvesteringar vid införande av något nytt insamlingssystem.

Reinvesteringar vid förnyelse av befintliga kärl, fordon och återvinningsstationer. Samtliga analyserade alternativ för insamling av matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper i kommunerna innebär även reinvesteringar vid förnyelse av befintliga kärl och fordon. Sådana reinvesteringar görs när behov uppstår av utbyte av kärl och fordon. För att illustrera behovet av reinvesteringar presenteras i Tabell 14 summan av de investeringar som skulle krävas vid förnyelse av hela kärllparken och fordonsflottan och samtliga återvinningsstationer.

Tabell 14 Ungefärliga reinvesteringar i kärl och fordon vid förnyelse av hela kärllparken och fordonsflottan i insamlingssystemet för matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper, Mkr. Investeringar inklusive producenternas ÅVS-system inom parentes.

	<u>Alternativ 1 (referens):</u>	<u>Alternativ 2:</u>	<u>Alternativ 3:</u>
	Nuvarande hantering med insamling av matavfall i separat behållare. ÅVS för förpackningar och returpapper.	FNI med fyrfackskärl i villa och fritidshus med enskild hämtning, separata behållare i lägenhet och fritidshus med gemensamhetslösn. ÅVS som backup.	FNI med optisk sortering i villa och fritidshus med enskild hämtning, separata behållare i lägenhet och fritidshus med gemensamhetslösn. ÅVS för glasförpackningar och som backup.
Kärl, befintliga	17	7	7
Fordon, befintliga ¹	29	23	29
Återvinningsstationer ¹	0 (36)	0 (13)	0 (16)
Summa	46 (82) ²	30 (43) ³	36 (52) ⁴

¹⁴ Med nuvarande organisation utförs insamlingen i Oxelösund av entreprenör, som även investerar i fordon.

- 1) Med nuvarande organisation utförs insamlingen i Oxelösund av entreprenör, som även investerar i fordon.
- 2) Nyköping: ca 38 Mkr. Oxelösund: ca 8 Mkr
- 3) Nyköping: ca 24 Mkr. Oxelösund: ca 6 Mkr
- 4) Nyköping: ca 29 Mkr. Oxelösund: ca 7 Mkr

Vid nuvarande hantering har kommande reinvesteringar för förnyelse av hela kärlparken och fordonsflottan i befintlig insamling beräknats till 46 Mkr. För alternativet med fyrfackskärl har behovet av reinvesteringar för förnyelse i befintlig insamling beräknats till ca 30 Mkr och för alternativet med optisk sortering till ca 36 Mkr.

Analyserade alternativ innebär även reinvesteringar vid förnyelse av befintliga återvinningsstationer. Sådana reinvesteringar görs när behov uppstår av åtgärder på återvinningsstationer såsom utbyte av containrar eller markarbeten. I alternativen med FNI behövs återvinningsstationer som backup samt för glasförpackningar vid insamling för optisk sortering. Behovet av reinvesteringar vid förnyelse av samtliga återvinningsstationer i dessa alternativ har beräknats till ca 13 respektive ca 16 Mkr, vilket kan jämföras med reinvesteringens behovet vid förnyelse av samtliga återvinningsstationer vid nuvarande hantering på ca 36 Mkr. I dagsläget drivs återvinningsstationerna av producenterna, som därmed gör nödvändiga reinvesteringar. Vid ett kommunalt insamlingsansvar för både förpackningar och returpapper kommer kommunerna sannolikt att behöva göra dessa investeringar.

Införandekostnader

Utöver ovan redovisade ny- och reinvesteringar tillkommer införandekostnader avseende projektledning, planering, information och övrig administration samt kärphantering (montering, utkörning etc) vid införande av nytt insamlingssystem. Denna engångskostnad för själva införandet har uppskattats till i storleksordningen 800 kr/villa eller fritidshus för ett insamlingssystem med fyrfackskärl respektive 350 kr/villa eller fritidshus för ett insamlingssystem med optisk sortering¹⁵, vilket innebär en investering vid införande av nytt insamlingssystem på 12 respektive 5 Mkr. Motsvarande erfarenhetsbaserade nyckeltal för införandekostnader för lägenheter saknas (kostnaderna kan vara antingen högre eller lägre än för villor och fritidshus). En stor del av kostnaden utgörs av kostnaden för kärphantering, vilken i hög grad beror på hur detta genomförs i praktiken.

¹⁵ Baserat på nyckeltal enligt Avfall Sveriges kostnadsfördelningsmodell för bostadsnära insamling samt uppgifter från entreprenör för montering, byte av kärl etc.

5.3 Komplementsystem för insamling av mat- och restavfall, förpackningar och returpapper

Nedan redovisas beräknade kostnader vid insamling med underjordsbehållare som komplementsystem samt insamling i separata kärl i miljöhus som jämförelse. I de kostnadsberäkningar avseende huvudsystem som redovisas i kapitel 5.2 ingår inga kostnader för avfallsutrymmen eller andra installationer på fastigheten, varför de kostnader som redovisas i kapitel 5.2 och kapitel 5.3 inte är jämförbara.

För att illustrera kostnaderna för komplementsystem för lägenheter görs beräkningar på exempelområden. Lösningarna kan utformas fastighetsnära eller kvartersnära. Hur den fastighetsnära eller kvartersnära insamlingen utformas beror framförallt på områdets karaktär och antalet anslutna hushåll. I praktiken kan fysiska förutsättningar i ett område innebära praktiska begränsningar för vissa avfallslösningar. I beräkningar förutsätts att insamlingslösningen placerats på fastighetsägarens mark, vilket gör att kostnader för mark inte ingår.

5.3.1 Beräkningsförutsättningar, årskostnader och investeringar

Till grund för beräkningarna av kostnaderna ligger följande förutsättningar:

- Antalet hushåll per exempelområde har valts för att ge en gynnsam ekonomi för respektive system. Detta innebär att antalet hushåll är olika för underjordsbehållare och miljöhus men går att jämföra genom kostnad per hushåll.
- Exempelen inkluderar matavfall, restavfall, samtliga förpackningsfraktioner och returpapper.
- Behållarvolymen är beräknade utifrån Avfall Sveriges Handbok för avfallsutrymmen. Insamlingskostnaden är troligen något överskattad eftersom den bygger på dimensionering enligt Avfall Sveriges handbok och inte beräknad mängd av respektive fraktion.
- Mängden av respektive fraktion baseras på ett medelvärde av mängder från insamling i kärl i traditionell lägenhetsbebyggelse i några exempelområden i Skåne (Avfall Sverige Rapport 2017:19).
- Insamlade mängder av respektive fraktion antas vara lika stora oavsett insamlingssystem. Erfarenheter tyder dock på att val av insamlingssystem påverkar insamlingsresultatet för olika fraktioner men kompletta data för att underbygga detta saknas.
- Fastighetsägaren står för investeringar i utrymmen och installationer på fastigheten och kommunen står för insamling och behandling.

Miljöhus med separata kärl

Som referens till komplementsystemet underjordsbehållare har beräkningar gjorts på ett system där samtliga fraktioner samlas in i separata kärl i miljöhus på gården.

- Beräkningarna är gjorda utifrån en lämplig storlek på avfallsutrymme på 40 m², vilket är dimensionerande för antalet anslutna hushåll.
- Antalet kärl för respektive fraktion har bestämts utifrån bedömda tömningsintervall för respektive fraktion och lämpliga kärlstorlekar.
- Avskrivningstiden har satts till 25 år för ett miljöhus.

Den årliga kostnaden för ett exempelområde på 45 lägenheter är ca 57 000 kr, vilket utslaget per hushåll blir ca 1 300 kr.

Investeringskostnaden för ett miljöhus har uppskattats till 400 000 kr.

Underjordsbehållare

Beräkningarna avser insamling av samtliga fraktioner i underjordsbehållare med insats i metall och som är samlade på en plats.

- Beräkningarna är gjorda utifrån en underjordsbehållarstation där restavfallets volym och en hämtningsfrekvens på en gång i veckan är dimensionerande för antalet anslutna hushåll.
- Hämtningsfrekvensen för förpackningar och returpapper har anpassats för att uppnå god fyllnadsgrad i behållarna, där flera fraktioner hämtas på "avrop" (d.v.s. när behållaren nått god fyllnadsgrad). Vid ett väl utbyggt system med underjordsbehållare i en bebyggelse ges förutsättningar för tömning med godtagbar logistik. Tömningsfrekvensen för restavfall och matavfall är satt till en gång i veckan av hygieniska skäl.
- Behållarens volym nyttjas inte fullt ut eftersom inkastet är placerat ovanför centrum av behållaren, vilket gör att avfallet hamnar i mitten och behållaren fylls koniskt där outnyttjat utrymme finns i ytterkanterna av volymen för vissa avfallsslag. Samtidigt komprimeras flera fraktioner av sin egen vikt. I beräkningarna förutsätts att dessa effekter tar ut varandra.
- Storleken på underjordsbehållarens insatsdel varierar mellan 3 och 5 m³ beroende på fraktion. Matavfallsfraktionen bör inte samlas in i behållare större än 3 m³. Glasförpackningarna bör av viktskäl inte samlas in i behållare större än 4 m³.
- Tömningspriset är satt till 250 kr/tömning oavsett storlek på behållare. En större behållarvolym kan innebära att fordonet behöver tömmas innan det är fullt, vilket gör att större volymer inte per automatik blir mer kostnadseffektivt att tömma.
- Service och reparation har satts till 2 400 kr/behållare och år, enligt avtalsexempel från leverantör.
- Avskrivningstiden för underjordsbehållarna har satts till 15 år, vilket förutsätter god skötsel och bra serviceavtal.

Den årliga kostnaden för ett exempelområde på 80 lägenheter är ca 124 000 kr, vilket utslaget per hushåll blir knappt 1 700 kr/år. Investeringskostnaden (inklusive installation och markarbete) för åtta stycken underjordsbehållare med insatsdel av metall som placeras på samma plats är ca 700 000 kr.

5.3.2 Årlig kostnad per hushåll

Utifrån räkneexemplen och de beräkningsförutsättningar som presenterats ovan har en kostnadssammanställning gjorts per hushåll och vecka, se Tabell 15. Systemet med separata kärl i miljöhus är ett referenssystem som alternativet med underjordsbehållare jämförs med.

Tabell 15 Årlig kostnad per hushåll för komplementsystem med underjordsbehållare jämfört med referenssystemet med insamling i separata kärl i miljöhus.

	Separata kärl i miljöhus (referens), kr/hushåll och år	Underjords- behållare, kr/hushåll och år
Anläggnings- och driftskostnad	605	921
Kärl	46	0
Påsar för matavfall (inkl. distribution)	47	47
Insamling	358	534
Omlastning	48	48
Behandling matavfall, inklusive transport till behandling	35	35
Behandling restavfall, inklusive transport till behandling	148	148
Summa	1 287	1 733
<i>varav kommunens kostnad</i>	682	812
<i>varav fastighetsägarens kostnad</i>	605	921

Kommentarer:

- Anläggnings- och driftkostnad
Avser fastighetsägarens kapitalkostnader för anläggningen samt kostnader för service och underhåll.
- Kärl
Kostnaden avser kommunens kapitalkostnad för investering i kärl.
- Påshållare och påsar
Avskrivningstid för påshållaren har satts till 7 år. Förbrukning av matavfallspåsar har satts till 3 påsar per hushåll och vecka.
- Insamling
Avser tömning av behållare.
- Omlastning
Omlastning av samtliga fraktioner förutsätts ske på Björshults avfallsanläggning. Omlastningskostnaden har satts till 150 kr/ton för förpackningar och returpapper.

- Behandling av matavfall
Behandlingspriset för matavfall har satts till 350 kr/ton och transporten till behandling till 200 kr/ton.
- Behandling av restavfall
Behandlingspriset för restavfall har satts till 719 kr/ton och transporten till behandling till 200 kr/ton.

Beräkningarna visar att såväl investeringskostnaden som den årliga kostnaden för ett system med miljöhus och separata kärl är lägre än för ett system med underjordsbehållare.

Sammantaget ligger kommunens insamlingskostnader på en något lägre nivå vid insamling i separata kärl än i underjordsbehållare, medan fastighetsägarens kostnader för drift och investeringar är högre för ett system med underjordsbehållare.

5.4 Ersättning för insamlade förpackningar och returpapper

Kommunerna kan förväntas få ersättning för insamlingen av förpackningar (från någon av producentorganisationerna FTI AB eller TMR AB) och för den insamlade mängden returpapper (från pappersbruk eller mäklare). I vilken utsträckning ersättningen kommer att täcka kostnaderna för hanteringen beror på marknadspriserna för returpapper samt vilken modell som kommer att tillämpas för att ersätta kommuner för insamling av förpackningar. I Miljödepartementets PM *En förbättrad förpackningsinsamling – nya roller för kommuner och producenter* föreslås kommuner som samlar in förpackningar få ersättning för kostnaderna för insamling, transport, omlastning och information tidigast 2024. Avfall Sverige har tagit fram en modell för fördelning av kostnaderna mellan kommuner och producenter baserat på olika fördelningsnycklar.

5.4.1 Returpapper

De insamlade mängderna returpapper i Nyköping och Oxelösund beräknas med nuvarande hantering uppgå till ca 1 200 ton/år, vilket vid fullt utbyggt FNI beräknas öka till närmare 1 400 ton/år. Med nuvarande marknadspriser för returpapper hos mottagare (ca 1 800 kr/ton) beräknas ersättningen uppgå till ca 2,2 Mkr/år, vilket kan förväntas öka till ca 2,4 Mkr/år vid fullt utbyggt FNI. Marknadspriset varierar över tid och är i dagsläget högt. Samtidigt sjunker returpappersmängderna, varför ersättningen på sikt kan förväntas sjunka.

5.4.2 Förpackningar

De insamlade mängderna förpackningar i Nyköping och Oxelösund beräknas vid fullt utbyggt FNI öka från dagens ca 3 400 ton/år till drygt 4 000 ton/år. Om Nyköpings och Oxelösunds kommuner ska få kostnadstäckning för insamlingen av förpackningar beräknas ersättningen behöva uppgå till ca 13 Mkr/år i alternativet med fyrfackskärl och ca 11,5 Mkr/år vid alternativet med optisk sortering, baserat på fördelningsnycklar enligt Avfall Sveriges

modell för fördelning av kostnader mellan kommuner och producenter. Ca 70 % av ersättningen behövs för att täcka kostnader för insamling från villor och fritidshus med enskild hämtning.

Ersättning för kostnader för förpackningarnas andel av kostnaderna för införande av FNI tillkommer med uppskattningsvis 1 Mkr/år¹⁶. Uppskattad kostnad inkluderar kostnader för projektledning och administration avseende de fastigheter som inte redan är anslutna till FNI samt kostnader för kärthantering motsvarande montering och distribution av nya kärl och återtagning av befintliga kärl.

Enligt föreliggande förslag till principer för producenternas ersättning till kommunerna för insamling av förpackningar kommer ersättningen att bli oberoende av typ av insamlingssystem.

Principerna för genomförda beräkningar av kommunernas kostnader för insamling av förpackningar presenteras i Bilaga 4.

5.4.3 Kostnadstäckning

Med nuvarande marknadspriser för returpapper och ersättning för insamlingen av förpackningar baserat på fördelningsnycklar som Avfall Sverige har tagit fram bedöms det finnas goda förutsättningar för att ersättningen ska täcka kostnaderna till följd av FNI av förpackningar och returpapper i Nyköpings och Oxelösunds kommuner.

I vilken utsträckning ersättningen i praktiken kan komma att täcka kostnaderna och om delfinansiering kommer att krävas via avfallstaxan beror på hur den nya lagstiftningen om insamling av förpackningar kommer att utformas. Enligt föreliggande förslag till lagstiftning ska ersättningen baseras på flera olika faktorer, däribland antal anslutna hushåll från olika bebyggelsekategorier och insamlad mängd av respektive fraktion.

¹⁶ Införandekostnaden har beräknats som en kapitalkostnad för en investering med 10 års avskrivningstid och internränta på 2 %.

6 Samlad bedömning och förslag

Vid utformning av ett insamlingsystem för avfall från hushåll är avfallsplanens mål om bl.a. ökad sortering och återvinning, förbättrad service och strävan uppåt i avfallstrappan grundläggande tillsammans med nationella etappmål om ökad återvinning och FN:s hållbarhetsmål enligt Agenda 2030. Flera förutsättningar och aspekter måste vägas in och de viktigaste av dessa är lokala förhållanden, den förväntade nyttan med insamlingsystemet (insamlingsresultat, miljö och service) samt systemets ekonomi. Övriga aspekter som analyserats i denna utredning är arbetsmiljö och tekniska begränsningar (inklusive flexibilitet och driftsäkerhet).

6.1 Förutsättningar för FNI i Nyköpings och Oxelösunds kommuner

Förutsättningarna för FNI med de studerade insamlingsalternativen i kommunerna bedöms vara goda. Baserat på de förutsättningar som beskrivs i utredningen bedöms det vara möjligt att införa en högre service vid insamling av förpackningar och returpapper för villor, fritidshus och lägenheter genom FNI istället för nuvarande insamlingsystem där merparten av hushållen är hänvisade till återvinningsstationer. I kommunerna finns ett fullt utbyggt insamlingsystem med separat kärl för matavfall för villor, fritidshus och lägenheter. I Nyköping är dessutom mer än hälften av lägenheterna anslutna till FNI av förpackningar och returpapper i separata kärl och det är vanligt även i Oxelösund.

Kommunerna utgör tillsammans ett relativt begränsat geografiskt område och avstånden mellan centralorterna är korta. Nyköpings kommun har en stor landsbygd men antalet hushåll på landsbygd är stort, vilket ger en relativt kort körsträcka per hushåll på landsbygd. Oxelösunds kommun saknar landsbygd. Sammantaget betyder detta att förutsättningarna för en kostnadseffektiv insamling borde vara goda.

Vid nuvarande insamling av avfall används i hög utsträckning stora treaxlade insamlingsfordon, vilket indikerar att framkomligheten för insamlingsfordon är god.

En begränsande faktor i viss typ av bebyggelse kan vara brist på utrymmen för fler kärl. Exempel på utrymmesbrist finns i delar av Nyköpings tätort. Det finns därför ett behov av alternativ till kärlbaserad FNI genom komplementsystem för fastighets- eller kvartersnära insamling.

För att skapa en effektiv logistik krävs omlastning av samtliga fraktioner centralt i regionen. Detta förutsätts kunna ske i kommunal regi på Björshults avfallsanläggning.

Förutsättningarna i kommunerna bedöms inte på något avgörande sätt avvika från andra kommuner som har infört FNI.

6.2 Nyttan och ekonomi

FNI av förpackningar och returpapper från villor, fritidshus och lägenheter ger en högre servicenivå och därmed ett förväntat bättre insamlingsresultat än nuvarande hantering där merparten av hushållen förutsätts transportera förpackningar och returpapper till återvinningsstationer. FNI ligger därmed i linje med avfallsplanens mål om bl.a. ökad sortering och återvinning, förbättrad service och strävan uppåt i avfallstrappan och bidrar även till att nationella etappmål om ökad återvinning ska kunna nås. Bäst insamlingsresultat bedöms kunna uppnås med hjälp av fyrfackssystemet, där det finns erfarenheter från många kommuner om hög källsorteringsgrad och rena fraktioner. Vid insamling i olivfärgade påsar för optisk sortering bedöms det vara svårare att uppnå ett lika bra insamlingsresultat beroende på bl.a. förekomst av felsorterat avfall i påsarna, risk för att den optiska sorteringen försvåras av påsar som gått sönder eller blivit smutsiga i samband med omlastning eller komprimering i insamlingsfordonet och till följd av förekomst av oemballerat avfall. Miljönyttan med insamlingssystem som bygger på optisk sortering begränsas ytterligare av förbrukningen av plastpåsar. Systemet försvårar också övergång till papperspåsar för matavfall om det skulle visa sig behövas för att minska risken för spridning av plastfragment vid användning av biogödsel på åkermark.

FNI medför visserligen ökade transporter av avfall med sopbil men samtidigt minskar hushållens transporter av förpackningar och returpapper med personbil till återvinningsstationer. Minst transportarbete krävs normalt vid insamling av få fraktioner men då försvåras eller omöjliggörs en god resurshushållning av delar av avfallet. Samtidigt visar studier (t.ex. Avfall Sverige rapport 2017:09) av sortering och avfallshantering att avfall som samlas in för återvinning i normalfallet kan bära ett ganska stort transportarbete utan att miljönyttan av sorteringen går förlorad.

Genomförd ekonomisk analys visar att en högre service vid insamling av förpackningar och returpapper med de alternativ som studerats i utredningen sammantaget betyder högre kostnader för kommunerna. Kostnadsökningen för kommunerna till följd av införande av ett fullt utbyggt FNI-system beräknas bli ca 10 Mkr/år jämfört med nuvarande hantering där mer än hälften av lägenheterna är anslutna till FNI och övriga hushåll själva transporterar förpackningar och returpapper till återvinningsstationer. Årskostnaderna för insamlingen av förpackningar och returpapper avses täckas med ersättning från producenterna av förpackningar respektive mottagare av returpapper, se nedan.

För en villa med insamling i fyrfackskärl motsvarar beräknad kostnadsökning 600 kr/år jämfört med nuvarande hantering. Om insamlingen från villor istället sker i olivfärgade påsar för optisk sortering har kostnadsökningen beräknats till 700 kr/villa och år.

Den ekonomiska analysen visar även på ett investeringsbehov i vid införande av nytt insamlingssystem med fyrfackskärl motsvarande närmare 70 Mkr för Nyköping och 15 Mkr för Oxelösund. För alternativet med optisk sortering har

investeringsbehovet i vid införande beräknats till ca 13 Mkr för Nyköping och ca 3 Mkr för Oxelösund. I beräknade investeringar ingår fordon för båda kommunerna.

Beräkningar av kostnaderna för komplementsystem för några exempelområden med lägenheter som alternativ till huvudsystemet med separata kärl för respektive fraktion visar att kostnaderna för kommunerna för exempelvis kärl, insamling och behandling ligger på ungefär samma nivå för komplementsystemet som för huvudsystemet. Kostnaden för utrymmen och installationer på fastigheten beror i hög grad av vilket komplementsystem som väljs, där insamling i underjordsbehållare ger ungefär samma kostnad som insamling i kärl medan ett sopsugssystem erfarenhetsmässigt ger väsentligt högre kostnad. Komplementsystem kan medföra betydande investeringar på fastigheten, vilket bekostas av fastighetsägaren.

Med nuvarande marknadspriser för returpapper och ersättning för insamlingen av förpackningar baserat på fördelningsnycklar som Avfall Sverige har tagit fram bedöms Nyköpings och Oxelösunds kommuner kunna samla in förpackningar och returpapper utan delfinansiering via avfallstaxan. Vilken ersättningen kommer att bli avgörs dock av kommande marknadspriser för returpapper samt på nivåer och principer enligt Naturvårdsverkets modell för ersättning från producenterna till kommuner som samlar in förpackningar. I Miljödepartementets PM *En förbättrad förpackningsinsamling – nya roller för kommuner och producenter* föreslås ersättning enligt denna modell betalas ut tidigast 2024.

6.3 Övriga aspekter

Beträffande arbetsmiljö kan konstateras att all avfallshantering innebär risker från arbetsmiljösynpunkt, exempelvis avseende manuell hantering av kärl och exponering för lukt och sporer. I detta avseende bedöms det finnas möjligheter till en sund och säker arbetsmiljö vid FNI med både fyrfackskärl utrustade med s.k. fronthjul för att underlätta förflyttning, med olikfärgade påsar och med separata kärl för lägenheter, även om fler och större kärl ska hanteras. Vid insamling i olikfärgade påsar är manuell påsborttagning efter optisk sortering en särskild utmaning från arbetsmiljösynpunkt. Komplementsystem såsom underjordsbehållare och sopsug innebär mindre manuell hantering vid insamling.

De studerade systemen har olika typer av tekniska begränsningar, såsom möjlighet till utökad antal fraktioner, möjlighet att nyttja andra typer av behållare och fordon samt driftsäkerhet hos de tekniska lösningar som används. Nuvarande hantering betyder minst tekniska begränsningar, framförallt därför att kärl och fordon är av beprövad standardtyp och systemet erbjuder stor flexibilitet avseende vilka fordon som nyttjas. Vid insamling i fyrfackskärl är möjligheten att använda andra typer av fordon begränsad. Systemet erbjuder dock möjlighet att använda andra typer av kärl men fackindelningen i kärlet är begränsande för vilka fraktioner som kan samlas in i andra typer av kärl. Om mängderna förpackningar och returpapper förändras

över tid kan hämtningsfrekvens eller fackindelning behöva anpassas eller kompletterande behållare behövas. Vid insamling i olikfärgade påsar för optisk sortering finns tekniska begränsningar såsom att allt avfall måste förpackas i plastpåsar, att glasförpackningar kan behöva hanteras separat, att komprimeringen i insamlingsfordonen måste begränsas och att påsborttagning till stor del måste ske manuellt. Insamling med komplementsystem såsom underjordsbehållare eller sopsug innebär begränsningar genom att exempelvis förändringar av systemen kan kräva mer eller mindre omfattande bygg- och anläggningsarbeten.

6.4 Förslag till systemlösning

6.4.1 Huvudsystem

I syfte att möjliggöra för kommunerna att leva upp till avfallsplanens mål om bl.a. ökad sortering och återvinning, förbättrad service och strävan uppåt i avfallstrappan och att bidra till nationella etappmål om ökad återvinning samt målen enligt Agenda 2030 om hållbar resursanvändning och ansvarsfull avfallshantering föreslås följande huvudsystem för mat- och restavfall, förpackningar och returpapper från villor och lägenheter införas:

- Fastighetsnära insamling med fyrfackskärl för villor och fritidshus med enskild hämtning.
- Fastighetsnära insamling med separata kärl för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning.

Skälet till detta förslag är främst de dokumenterat goda erfarenheterna från andra kommuner avseende de utsorterade insamlade fraktionernas mängd och kvalitet vid insamling med dessa system samt den höga servicenivån som systemen ger. Kommunerna föreslås även att övergå till insamling av matavfall i papperspåsar, i syfte att minska risken för spridning och användning av plast i samhället.

Insamling i olikfärgade påsar rekommenderas inte, främst därför att erfarenheter visar att det är svårt att uppnå samma goda insamlingsresultat som vid insamling i fyrfackskärl eller separat kärl. Förbrukningen av plastpåsar vid insamling för optisk sortering är ytterligare ett skäl till att andra lösningar förordas.

Omlastning av samtliga insamlade fraktioner förutsätts kunna ske på Björshults avfallsanläggning.

Den fastighetsnära insamlingen av förpackningar och returpapper bedöms på sikt minska behovet av återvinningsstationer, till att fungera som backup samt för att betjäna fastigheter som inte kan anslutas till FNI. Detta kan frigöra ytor för andra ändamål och även minska problem med nedskräpning och klagomål på överfulla behållare. Härutöver kan insamlingsplatser för andra förpackningar såsom s.k. sällanförpackningar

komma att behövas enligt förslag i Miljödepartementets PM *En förbättrad förpackningsinsamling – nya roller för kommuner och producenter*.

6.4.2 Komplementsystem

För framförallt lägenhetsfastigheter som inte kan anslutas till insamling genom huvudsystemet eller där mer ytsnåla eller estetiskt tilltalande lösningar önskas föreslås FNI med underjordsbehållare erbjudas.

Sopsugssystem rekommenderas inte, främst med hänsyn till erfarenheter av bristande insamlingsresultat men även därför att systemet är väsentligt dyrare än de rekommenderade lösningarna. Erfarenheterna av insamling av flera fraktioner är också begränsade.

Underjordsbehållare kan även tillämpas för villor och fritidshus genom kvartersnära insamling där så önskas i syfte att skapa en mer rationell insamling och minska kostnaderna för hanteringen. Etablering av komplementsystem underlättas om det sker i samband med nybyggnation.

Hushåll i fastigheter som inte kan anslutas till huvudsystemet och där det inte är möjligt att ordna insamling med något komplementsystem hänvisas till att lämna förpackningar och returpapper på återvinningsstationer.

6.5 Rekommendationer vid införande

I den fortsatta processen är det viktigt att kommunerna bevakar utfallet av Miljödepartementets utredning om insamling av förpackningar, enligt vilken kommunerna föreslås överta ansvaret för insamlingen, och kommande ändringar i förordningen om producentansvar för förpackningar.

Kommunerna föreslås också fatta inriktningsbeslut med ställningstagande om utformningen av framtidens insamlingssystem för mat- och restavfall, förpackningar och returpapper inför beslut om ändrad producentansvarslagstiftning och eventuellt beslut i Nyköping och Oxelösund om införande av ett nytt insamlingssystem.

Om samma systemlösning ska införas samtidigt för insamling av avfall i båda kommunerna kan detta ske tidigast 2024 efter att Oxelö Energis avtal med insamlingsentreprenör har gått ut, alternativt stegvis med början i Nyköping 2023. Enligt föreslagna ändringar av förordningen om producentansvar för förpackningar ska den fastighetsnära insamlingen vara fullt utbyggt 2026.

Kommunerna föreslås överväga att samorganisera insamlingen på något sätt, exempelvis genom att anställa gemensamma resurser eller att bilda en gemensam insamlingsverksamhet, i syfte att skapa förutsättningar för att införa och driva det nya insamlingssystemet på ett kostnadseffektivt sätt.

Inför införande av nytt insamlingssystem föreslås ett fördjupat utredningsarbete genomföras innefattande bl.a. följande viktiga frågeställningar:

- Alternativ till FNI med huvudsystemet i vissa specifika fastigheter av exempelvis utrymmes- eller framkomlighetsskäl.
- Lösning för omlastning av insamlade fraktioner, inklusive möjligheter med och behov av omlastning på Björshults avfallsanläggning. Flera aspekter behöver beaktas, exempelvis trafiksituationen vid anläggningen.
- Avsättningsmöjligheter för insamlade förpackningar och returpapper, inklusive möjligheten att öka värdet på materialen genom exempelvis sortering och balning.
- Organisation för det nya insamlingssystemet, inkl. resurser för införande.
- Detaljerade ekonomiska beräkningar som underlag för budget och planering för införande av systemet.
- Taxekonstruktion, inklusive abonnemangsalternativ, nivåer och styreffekter.

Efter att utredningsarbetet enligt ovan har genomförts behöver en plan för införande av systemet tas fram innefattande exempelvis följande viktiga moment:

- Organisation
- Fysisk planering avseende t.ex. platser för kvartersnära insamling
- Upphandling av kärl och utsättning/hemtagning av kärl
- Upphandling av fordon (med nuvarande driftform endast aktuellt för Nyköpings kommun)
- Upphandling av insamling (med nuvarande driftform endast aktuellt för Oxelösund)
- Information
- Anpassning av kundsystem för nya tjänster etc
- Revidering av taxor, föreskrifter, avfallsplaner, handböcker för avfallsutrymmen och transportvägar m.m.

Ovanstående förslag till insamlingssystem, fördjupad utredning och plan för införande bygger på att samma systemlösning införs i båda kommunerna och att samverkan mellan kommunerna utökas. Samverkan kan bidra till att underlätta upphandlingar, skapa logistiska fördelar och skalfördelar, ge ett större underlag för att successivt bygga upp erfarenhet, samordna projektledning och information vid införandet. Samverkan och att samma systemlösning införs i båda kommunerna är fördelaktigt även vid löpande informationsinsatser om avfallshanteringen i kommunerna, eftersom att det är vanligt att invånare lever och verkar i båda kommunerna.

7 Referenser

Rapporten bygger till stor del på konsulternas erfarenheter från arbete med utredningar och andra projekt om insamling i många kommuner. Härutöver har följande källor nyttjats i denna rapport:

Skriftliga källor

Införande av system för fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper. Guide nr 6, Avfall Sverige 2016

Fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper i Skåne och Blekinge. Resultat och erfarenheter från insamling med fyrfackskärl. SAMSA 2016

Vad slänger hushållen i soppåsen? Nationell sammanställning av plockanalyser av hushållens mat- och restavfall. Avfall Sverige rapport 2016:28

Beräkning av avfallshanteringskostnader i svenska kommuner. Avfall Sverige rapport 2016:29

Livscykelanalys av mekanisk sortering av restavfall – Energi- och växthusgasprestanda. Avfall Sverige rapport 2017:09

Fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper i SAMSA-området. Avfall Sverige rapport 2017:19

Handbok för avfallsutrymmen. Råd och anvisningar för transport, förvaring och dimensionering av hushållsavfall. Avfall Sverige 2018

Fastighetsnära insamling i stadsmiljö. Exempel från insamling av matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper. Avfall Sverige rapport 2018:11

PM Instruktioner till kostnadsberäkningsmodell för bostadsnära insamling, med tillhörande kostnadsberäkningsmodell. Avfall Sverige 2020.

En förbättrad förpackningsinsamling – nya roller för kommuner och producenter. Promemoria Miljödepartementet 2021

Avfallsplan för Nyköpings och Oxelösunds kommuner

Avfallsföreskrifter för Nyköpings och Oxelösunds kommuner

Övriga interna underlag om ekonomi, abonnemang, avfallsmängder, information, plockanalyser, kundnöjdhet m.m.

Insamlingsstatistik för förpackningar och returpapper, FTI AB 2020.

<https://optibag.nu>

Muntliga källor

Jonas Ek, Nyköpings kommun

Emelie Nylund, Nyköpings kommun

Sofia Rappestad, Oxelö Energi AB

Håkan Vesterlund, PWS AB

Mattias Widell, Envac

Bilaga 1 Orientering om insamlingsystem

Nedan presenteras en översiktlig beskrivning av de system för fastighetsnära insamling av mat- och restavfall, förpackningar och returpapper från hushåll och som ingår i de alternativ som analyseras i denna utredning.

Separata kärl

Insamling i separata kärl för respektive fraktion är den lösning som är vanligast för fastighets- eller kvartersnära insamling av förpackningar och returpapper. Lösningen används främst i lägenhetsområden som komplement till befintlig insamling av mat- och restavfall och ÅVS:er för förpackningar och returpapper men förekommer även i villa- och fritidshusområden, vanligen genom ett samarbete mellan fastighetsägare som har ordnat en gemensam avfallslösning. Insamling av förpackningar och returpapper i separata kärl med tömningsschema i villaområden med hämtning vid varje fastighet förekommer också men är inte vanligt. Kärlen töms vanligen med traditionella en- eller tvåfackade insamlingsfordon.

Vid insamling i separata kärl för lägenheter placeras behållarna ofta i miljöhus tillsammans med kärl för restavfall och matavfall. Ett miljöhus i ett lägenhetsområde betjänar normalt 50-75 hushåll och placeras i anslutning till t.ex. ett gångstråk eller en parkeringsplats i området. Andra vanliga lösningar i lägenhetsområden är att placera kärl för förpackningar och returpapper i ett befintligt avfallsutrymme eller i någon form av sopskåp. Miljöhus i villaområden betjänar normalt ca 25 hushåll. I villaområden placeras miljöhuset ofta på en central plats i kvarteret eller vid exempelvis infarten till kvarteret.

Figur 9 Miljöhus för mat- och restavfall, förpackningar och returpapper. Exempel från lägenhetsområde i Oxelösund. Foto: Oxelö Energi AB

Kommuner som har valt detta system för FNI brukar lyfta fram systemets pedagogik och tydlighet med förvaring av avfallet oemballerat i separata kärl som bidragande orsaker till insamlingsresultaten. Kundnöjdheten är vanligtvis hög. En allmän erfarenhet från detta system är att det är

utrymmeskrävande. Det kan konstateras att insamling av förpackningar och returpapper med separata kärl av bl.a. logistik- och utrymmesskäl inte lämpar sig för villabebyggelse med egen hämtning men erfarenheter visar att systemet fungerar bra i lägenhetsbebyggelse eller i villabebyggelse med gemensam hämtning som komplement till såväl traditionell insamling av restavfall och matavfall som till andra system för FNI av förpackningar och returpapper. Systemet kräver normalt inga särskilt anpassade kärl eller fordon. Hög anslutningsgrad till och acceptans för FNI minskar också behovet av ÅVS:er. Erfarenheter från olika kommuner visar att FNI av förpackningar och returpapper med separata kärl ger både rena fraktioner och en hög källsorteringsgrad. I Avfall Sveriges rapport 2017:19 presenteras erfarenheter från goda exempel på FNI av förpackningar och returpapper med separata kärl i Skåne. Nationella nyckeltal för renhet och utbyte saknas.

Fyrfackskärl

Insamling av matavfall, restavfall, förpackningar och returpapper i fyrfackskärl sker i ett 70-tal kommuner och har blivit allt vanligare på senare år. Lösningen är vanligast i småhus och bygger oftast på två kärl med fyra fack vardera. Kärlen töms av ett insamlingsfordon med fyra fack.

De flesta kommuner och organisationer som har erfarenhet av denna form av insamling finns i södra Sverige men systemet har även börjat användas i andra delar av landet, exempelvis Härnösand, Södertälje, SRV-kommunerna (Huddinge, Salem m.fl.), Norrköping, Motala/Vadstena och Håbo/Sigtuna/Knivsta/Upplands-Bro.

Figur 11 Tömning av fyrfackskärl. Foto: Renhållningen Kristianstad

Fyrfackskärlen utgörs vanligen av 370 liters kärl utrustade med mellanvägg och insatsbehållare med två mindre fack. Det finns även alternativ som bygger på 660 liters kärl som främst är avsedda för mindre lägenhetsfastigheter. Varje fastighet förses med två stycken fyrfackskärl, som ersätter befintliga kärl. Insatsbehållare finns med olika volymer och

mellanväggens placering i sidled kan anpassas beroende på hur kommunen väljer att utforma systemet. Tömning sker vanligen enligt ett schema där det ena kärlet töms varannan vecka och det andra kärlet var fjärde eller i vissa fall var sjätte vecka. Hur kommunen väljer att disponera facken i kärlen varierar. För bättre arbetsmiljö kan kärle med tre hjul användas för att minska risken för att tunga kärle behöver balanseras på två hjul. Fyrfackskärle kan kompletteras med särskilda behållare för fler fraktioner, t.ex. lampor; batterier eller småelektronik, som hängs på kärlet inför tömning.

Figur 12 Exempel på placering av fyrfackskärle vid fastighet. Foto: PWS AB

Erfarenheter visar att insamlingsystem för förpackningar och returpapper med fyrfackskärle ger både rena fraktioner och ett högt utbyte¹⁷. Hög anslutningsgrad till och acceptans för FNI minskar mängden brännbart avfall till behandling och behovet av ÅVS:er.

Kommuner som har valt detta system brukar lyfta fram systemets pedagogik och tydlighet med förvaring av avfallet oemballerat i separata fack i kärlen som bidragande orsaker till insamlingsresultaten. Kundnöjdheten är hög, men särskilt inledningsvis, innan kärlen är utställda, förekommer synpunkter på att kärlen är utrymmeskrävande. Fordonen är längre än traditionella insamlingsfordon, men är liksom dessa treaxlade och styr även på bakhjulen, vilket underlättar framkomlighet. Till följd av fordonens högre vikt föreligger risk för högre axeltryck än vid insamling med traditionella insamlingsfordon.

¹⁷ Mängden förpackningar och returpapper i påsen för brännbart avfall i kommuner med fyrfackskärle ligger på 1 kg/hushåll och vecka, vilket kan jämföras med motsvarande mängd i kommuner med insamling vid återvinningsstationer på 1,7 kg/hushåll och vecka enligt Avfall Sverige Rapport 2016:28. Liknande nivåer presenteras även i Avfall Sveriges "Kommunalt avfall i siffror 2020".

Olikfärgade påsar med optisk sortering

Vid insamling i olikfärgade påsar med optisk sortering sorterar hushållen avfallet i plastpåsar med en specifik färg för respektive fraktion. Påsarna läggs i samma kärl, som töms av en traditionell enfackad sopbil och transporteras till en sorteringsanläggning där avfallet sorteras maskinellt. Avfallet matas in i anläggningen på transportband. Optisk avläsningsutrustning identifierar påsarnas färg och påsarna slås sedan av bandet och samlas i containrar för respektive fraktion. Påsarna öppnas därefter och plastpåsar avskiljs.

Figur 13 Transportband med olikfärgade påsar som sorteras efter färg med hjälp av optisk avläsning. Exempel från Eskilstuna. Foto: Optibag AB

Tekniken med optisk sortering används som en del i insamlingssystemet för matavfall i ett 20-tal svenska kommuner. Några kommuner som tidigare har samlat in avfall i system med optisk sortering har valt att frångå systemet till följd av bl.a. bristande kvalitet på insamlat avfall eller lågt utbyte.

Sammanställningar som Avfall Sverige har genomfört och erfarenheter från kommuner som har infört insamlingssystem av matavfall med optisk sortering visar på en lägre kvalitet på matavfallet än i papperspåsebaserade system med separat kärl för matavfall. En annan erfarenhet är att systemet kan vara mycket informationskrävande.

Till systemets mest utmärkande drag hör kravet på emballering av allt avfall i plastpåsar. Att lägga allt avfall i plastpåsar och dessutom i samma kärl försvårar även kvalitetssäkring av avfallet. En del kommuner menar att påsar av plast ger mindre tydliga signaler om vad som ska läggas i påsen.

Vid rötning av matavfall i plastpåsar är det viktigt att påsarna avlägsnas inför behandlingen för att inte orsaka problem vid behandlingen. Plastpåsar medför även ökad risk för synliga föroreningar, såsom plastfragment, i biogödseln vilket är negativt vid användning på åkermark. Papperspåsar för

matavfall vid optisk sortering är under utveckling men har hittills inte använts i full skala annat än på försök.

Kommuner som har valt att samla in avfall i system med optisk sortering brukar motivera valet med att systemet är enkelt att införa, inklusive att särskilda utrymmen och kärl inte krävs och att befintliga fordon och i många fall även körturer kan nyttjas.

Insamling av fler än två fraktioner i olikfärgade påsar för optisk sortering infördes för första gången i Sverige år 2011 i Eskilstuna kommun. Systemet har även införts i Strängnäs och Örebro kommuner, där Örebro har valt att hantera matavfallet i ett separat kärl. Sorteringen sker vid den enda svenska optiska sorteringsanläggningen för upp till sju fraktioner, vilken finns i Eskilstuna. Beslut har även införts om att samla in och sortera upp till åtta fraktioner i den optiska sorteringsanläggningen i Ljungby kommun.

Optisk sortering av flera fraktioner förekommer även i Norge men då för färre och delvis andra fraktioner än i Sverige. Att så få kommuner använder sig av detta system begränsar tillgången på drifterfarenheter och data, vilket gör det svårt att dra säkra slutsatser om systemet.

I Eskilstuna, som är den svenska kommun som har längst erfarenhet av systemet, sker optisk sortering i sju fraktioner: restavfall, matavfall, förpackningar av papper, plast och metall, returpapper och textil. Delar av avfallet eftersorteras också manuellt för att avskilja plastpåsar och eventuellt felsorterat avfall från vissa fraktioner. Glasförpackningar hanteras inte i systemet utan kräver ett separat insamlingssystem, t.ex. ÅVS:er.

I Eskilstuna tillämpas systemet endast i villabebyggelse. I lägenhetsbebyggelse sker insamling i separata behållare sedan många år. Erfarenheter från Eskilstuna visar att kvaliteten på utsorterade fraktioner i de olikfärgade påsarna från villahushållen är god, men att betydande mängder¹⁸ förpackningar fortfarande lämnas vid ÅVS:erna eller läggs i påsen för restavfall. I Eskilstuna sker sorteringen i anläggningen genom en kombination av maskinell och manuell sortering. Kundnöjdheten bland villahushållen i Eskilstuna är hög. För hushåll där befintlig behållarvolym (190 liter) inte räcker för samtliga fraktioner kan behov av byte till större kärl föreligga. I annat fall kan dessa hushåll fortsätta att lämna avfall vid ÅVS:erna när kärlvolymen inte är tillräcklig. Oavsett om kärlvolymen är tillräcklig har glasförpackningar hittills samlats in via ÅVS:er eller annat separat insamlingssystem. I den optiska sorteringsanläggningen i Ljungby har försök även gjorts med insamling av glasförpackningar isärskilt anpassade påsar.

Vilken kvalitet och utsorteringsgrad som kan uppnås i lägenhetsbebyggelse vid insamling med optisk sortering av flera fraktioner är osäkert eftersom

¹⁸ Mängden insamlade förpackningar och returpapper i påsen för restavfall från villahushåll i Eskilstuna enligt en plockanalys som gjordes 2011 efter att det nya insamlingssystemet infördes låg på ca 1,5 kg/hushåll och vecka, vilket kan jämföras med motsvarande mängd i kommuner med insamling vid återvinningsstationer på 1,7 kg/hushåll och vecka enligt Avfall Sverige Rapport 2016:28. Mer aktuella uppgifter saknas.

referenser från svenska kommuner i fullskala saknas men försök som gjorts i Eskilstuna indikerar att risken för bristande kvalitet på förpackningar och returpapper i olikfärgade påsar är högre från lägenheter än villor. Beträffande de utsorterade fraktionernas kvalitet kan även konstateras att avfall som är emballerat i påsar är svårare att kvalitetskontrollera än oemballerat avfall som läggs direkt i kärlet. Insamling av flera fraktioner i olikfärgade plastpåsar innebär användning av icke förnybara råvaror för tillverkning av plastpåsar för samtliga utsorterade fraktioner.

I Norge förekommer optisk sortering i flera fraktioner i några kommuner. Tromsø är det enda exemplet där både matavfall och samtliga förpackningsfraktioner utom glas- och metallförpackningar samlas in genom optisk sortering. Totalt sorteras avfallet från Tromsø och Karlsøy kommuner i påsar med fem olika färger. Förpackningar av glas och metall samsorteras i en gemensam fraktion som samlas in vid ÅVS:er och separeras maskinellt. Vid jämförelse med Eskilstuna är Tromsø intressant därför att det liksom Eskilstuna är en större kommun med både villor och lägenheter. Tromsø kommun har dock, i motsats till Eskilstuna, valt att införa systemet i både villor och lägenheter. En annan viktig skillnad jämfört med Eskilstuna är den betydligt större behållarvolymen. För villahushåll är kärvolymen 240 liter och tömning sker 1 gång i veckan (jämfört med 190 liters kärvolym i Eskilstuna med tömning varannan vecka). Enligt det kommunala bolaget Remiks, som ansvarar för avfallshanteringen och driver den optiska sorteringsanläggningen, är denna kärvolym nödvändig för att alla fraktioner ska få plats i kärnen. Kvaliteten på avfallet är tillräckligt hög för att bolaget ska få avsättning för utsorterade fraktioner. Enligt bolaget är hushållens kunskapsnivå och informationen om avfallshanteringen avgörande för resultatet och det är svårast att uppnå en hög kvalitet på avfall från hushåll i lägenheter, särskilt i områden med en stor andel studenter eller invandrare.

Komplementsystem

Nedan beskrivs de vanligaste tekniska lösningarna för fastighets- eller kvartersnära insamling som används i vissa områden eller typer av bebyggelse och därmed kan fungera som komplementsystem till huvudsystemet i en kommun.

Underjordsbehållare

Underjordsbehållare används för såväl restavfall och matavfall som förpackningar och returpapper. Underjordsbehållare installeras ofta i tätbebyggda områden i syfte att skapa estetiskt tilltalande lösningar, bättre arbetsmiljö och en rationell insamling med effektivt utnyttjande av markyta. Insamling med underjordsbehållare är enligt leverantörer, entreprenörer och kommuner, ett av de snabbast växande insamlingssystemen i Sverige.

Behållarna finns i volym från några hundra liter upp till ca 5 m³. Tömning av behållarna sker med komprimerande sopbil utrustad med kran. Moderna

underjordsbehållare innebär ofta att hela behållarvolymen är under mark och att endast inkastet är synligt ovan mark.

Flera leverantörer erbjuder delade underjordsbehållare för två fraktioner och speciella, täta, behållare för matavfall. Det utvecklas även lösningar där befintliga underjordsbehållare kan uppgraderas till delade. Tillval för underjordsbehållare kan vara t.ex. färganpassning av inkast och den del som i övrigt är ovan mark samt ljuddämpning för behållare för glas. Flera leverantörer erbjuder även underjordsbehållare med komprimering men denna lösning är än så länge vanligare i andra europeiska länder än Sverige.

Erfarenheter visar att det kan vara svårt att uppnå lika bra kvalitet på det sorterade avfallet, som vid insamling med separata kärl. En bidragande orsak till detta kan vara att insamling med underjordsbehållare innebär en högre grad av anonymitet och att avfallet i behållaren inte är synligt för avfallslämnaren. Tekniken har dock utvecklats för bättre sortering och möjligheter till kvalitetskontroll. Idag finns exempelvis inkast som förhindrar att större föremål läggs i behållaren och det har även utvecklats tekniska lösningar som underlättar okulärbesiktning av avfallet genom t.ex. inspektionsluckor. Tekniska lösningar för underjordsbehållare har tagits fram som möjliggör registrering av avfallslämning via kod eller nyckelbricka, vilket också utestänger obehöriga avfallslämnare.

Sopsug

System med sopsug kan idag utformas för separat hantering av upp till sex fraktioner. Idag finns anläggningar i Sverige för upp till tre fraktioner, men med någon nyligt tillkommen för fyra fraktioner. Sopsug installeras ofta i tätbebyggda områden i syfte att skapa estetiskt tilltalande lösningar och en rationell insamling med effektivt utnyttjande av markyta. Inom bostadsområdet behövs dock ytor för inkasten och plats för s.k. ventiler och servicerum för sopsugen. Samordning med t.ex. el och VA i mark krävs vid dragning av ledningar för systemet.

Sopsugstekniken finns i mobilt och stationärt utförande. Vid mobil sopsug är sugaggregatet installerat i tömningsfordonet medan stationär sopsug innebär att avfallet sugas till en särskild terminal och samlas i containrar som töms med lastväxlarfordon.

Erfarenheter visar att det är svårt att uppnå bra kvalitet på det sorterade avfallet. En bidragande orsak till detta kan vara att systemet innebär en högre grad av anonymitet och att avfallet inte samlas i behållare som är synligt för avfallslämnaren. Vid insamling med sopsug där avfall transporteras i rör, är det vanligare att påsar går sönder än vid insamling i andra system. Erfarenheter visar att vid insamling av fler fraktioner genom samma rör kan kvaliteten på insamlat material försämrats eftersom fraktionerna riskerar att förorena varandra.

Sopsug är förknippat med stora investerings- och driftkostnader.

Bilaga 2 För- och nackdelar med olika alternativ för insamling av restavfall, matavfall, förpackningar och returpapper från hushåll i Nyköpings och Oxelösunds kommuner

Nedan redovisas en kortfattad sammanställning av en bedömning av för- och nackdelar som identifierats med olika insamlingsalternativ. Grönmarkerade aspekter är sådana som är avgörande för nyttan med insamlingssystemet. Fördelar har skrivits med **grön text** och nackdelar med **röd kursiv text**.

Huvudsystem

	Alternativ 1: Nuvarande hantering ÅVS:er för förpackningar och returpapper	Alternativ 2: Fyrfackskärl i villa och separata kärl i lägenhet	Alternativ 3: Optisk sortering i villa och separata kärl i lägenhet
Insamlingsresultat	<i>Sannolikt ingen ökad utsortering av förpackningar och returpapper, varför innehållet av förpackningar och returpapper i restavfallet kvarstår. Målen i avfallsplanen måste därmed uppnås på annat sätt</i>	Hög källsorteringsgrad Hög kvalitet på insamlat avfall i fyrfackssystemet Lätt att göra kvalitetskontroller av oemballerade förpackningar och returpapper i kärl och ge återkoppling till enskilda hushåll Oemballerat avfall i separata fack/kärl är tydligt och pedagogiskt	<i>Risk för att påsar går sönder eller är hårt komprimerade, vilket försvårar sortering och medför risk för förluster av material i sorteringsanläggningen. Även omlastning innebär en risk för att påsar går sönder</i> <i>Svårare att kvalitetssäkra avfallet från villor och fritidshus när allt avfall är förpackat. Försvårar även återkoppling till enskilda kunder</i>
Miljö	<i>Nedskräpning vid ÅVS:er i samma omfattning som idag</i> Insamlingen av matavfall kan ske i papperspåse i syfte att minska risken för spridning av plast på åkermark	Flera fraktioner hämtas i samma system som mat- och restavfall Möjlighet till färre tömningar av ÅVS, antingen genom minskad tömningsfrekvens eller minskat antal platser Kraftigt minskade transporter med personbil till ÅVS Förpackningar och returpapper från lägenheter samlas in oemballerade i separata kärl, vilket underlättar kvalitetskontroll och återkoppling till enskilda fastighetsägare Färre ÅVS:er kan minska problemen med nedskräpning vid avlämningsplatser för förpackningar och returpapper Påhångsbehållare för batterier och ljuskällor finns för fyrfackskärl i standardutförande Insamlingen av matavfall kan ske i papperspåse i syfte att minska risken för spridning av plast på åkermark <i>Ökade transporter med sopbil från villor p.g.a. att varje fastighet måste besökas oftare</i>	Flera fraktioner hämtas i samma system som mat- och restavfall Minskad tömningsfrekvens på ÅVS:erna avseende metall-, pappers- och plastförpackningar samt returpapper Minskad transport med personbil till ÅVS för metall-, pappers- och plastförpackningar samt returpapper Förpackningar och returpapper från lägenheter samlas in oemballerade i separata kärl, vilket underlättar kvalitetskontroll och återkoppling till enskilda fastighetsägare <i>Systemet kan upplevas otidligt när utsorterat avfall är förpackat och inte synligt i behållarna</i> <i>Komprimeringen i fordonen måste begränsas för att minska risken för att påsar går sönder eller bli svåra att separera. Begränsad komprimering kan ge ett ökat transportbehov, beroende på hur mycket bilarna fylls idag</i> <i>Allt avfall som läggs i kärlet från villor och fritidshus måste vara förpackat i plastpåse, vilket innebär en miljöbelastning</i> <i>Insamlingen av matavfall sker i plastpåse, vilket betyder risk för spridning av plast på åkermark och det är svårt att gå över till papperspåse i detta insamlingsystem</i>

	<u>Alternativ 1:</u> Nuvarande hantering ÅVS:er för förpackningar och returpapper	<u>Alternativ 2:</u> Fyrfackskärl i villa och separata kärl i lägenhet	<u>Alternativ 3:</u> Optisk sortering i villa och separata kärl i lägenhet
Kundperspektiv	<i>Ingen utökad service vid insamling av förpackningar och returpapper, nuvarande ÅVS:er behålls. Uppfyller därmed inte förväntade lagkrav på FNI</i>	Kraftigt ökad servicenivå – FNI för i stort sett samtliga hushåll Hushåll behöver inte lagra utsorterade fraktioner i någon större utsträckning i bostaden	Kraftigt ökad servicenivå – FNI för samtliga hushåll av alla fraktioner utom glasförpackningar från villor där insamling fortfarande sker vid ÅVS <i>Hushåll som sorterar i olikfärgade påsar måste ha plats i för att kunna sortera alla fraktioner separat innan påsarna lämnas i kärlet</i> <i>Glasförpackningar från villor och fritidshus måste fortfarande samlas in via ÅVS, vilket innebär att förväntade lagkrav om FNI inte uppfylls för samtliga fraktioner</i>
Arbetsmiljö	Inga större kärl än idag behövs	<i>Särskilda/stora kärl krävs för fyrfacksystemet</i>	<i>Större kärl än idag krävs för villor och fritidshus med sortering i olikfärgade påsar</i> <i>Manuellt arbete med påsborttagning efter sortering</i>
Tekniska begränsningar	Konventionell och beprövad teknik Standardkärl kan användas	<i>Fyrfackskärl för villor måste tömmas med särskilda fyrfackade fordon, som måste införskaffas</i> <i>Särskilda/stora kärl krävs för fyrfacksystemet, även större utrymme krävs hos fastighetsägare</i> <i>De särskilt utformade fyrfackskärlen begränsar möjligheterna till att utöka antalet fraktioner i framtiden</i> <i>Gemensamhetslösningar och containerhämtning kan inte betjäna med fyrfacksfordon och större kärl än 370 liter bör helst inte tömmas med fyrfacksbil, vilket kan inverka på logistiken.</i> <i>Kommunerna behöver tillgång till en plats för omlastning och mellanlagring av insamlade förpackningar och returpapper, vilket förutsätts kunna ske på Björshults avfallsanläggning</i> <i>Endast baklastande fordon kan användas, vilket kräver mer personal och manuellt arbete än vid sidlastarhämtning</i>	Vid behov kan antalet fraktioner utökas i framtiden, genom att komplettera med ytterligare påsfärger Vid insamling i olikfärgade påsar i samma kärl nyttjas kärvolymen mer effektivt än om alla fraktioner samlas in i separata kärl/fack. Denna fördel kan vara viktig i riktigt trång bebyggelse med brist på ytor för uppställning av kärl men av mindre betydelse vid insamling från villor och fritidshus i kommunerna <i>Kommunerna behöver tillgång till en plats för omlastning och mellanlagring av insamlade förpackningar och returpapper, vilket förutsätts kunna ske på Björshults avfallsanläggning</i> <i>Tillgången till optiska sorteringsanläggningar är begränsad</i>
Ekonomi	En- och tvåfackade standardfordon kan användas, vilket betyder att investeringsbehovet inte ökar Inga större kärl än idag behövs Inget nytt system behöver etableras <i>Begränsade möjligheter till minskade behandlingskostnader när utsorteringen av förpackningar och returpapper inte ökar</i> <i>Begränsade möjligheter till intäkter från insamlade material</i>	Större möjligheter till intäkter från insamlade material och större möjligheter till minskade behandlingskostnader <i>Stora investeringar krävs i kärl (fyrfackskärl för villor och fler kärl för lägenheter) och fordon</i> <i>Fyrfacksfordonen är dyrare än standardfordon</i> <i>Fyrfacksfordon har mer rörliga delar och mer hydraulik som kräver underhåll och reparation</i> <i>Tömning med fyrfacksfordon tar längre tid än med traditionella fordon</i> <i>Ökade kostnader för hanteringen, p.g.a. dyrare kärl och dyrare tömning</i>	Begränsade investeringar i fordon, då en- och tvåfackade standardfordon kan användas För en del villor och fritidshus kan befintliga restavfallskärl användas även för förpackningar och returpapper <i>Investeringar i större kärl krävs för flertalet villor och fritidshus. För lägenheter behövs fler kärl, eftersom FNI i huvudsak kommer att ersätta ÅVS:er</i> <i>Distribution av påsar för flera fraktioner innebär mer omfattande logistik och ökade kostnader än vid distribution av påsar för enbart en fraktion</i> <i>Ökade kostnader för hanteringen, p.g.a. påsar, större kärl, dyrare tömning (begränsad komprimering) och optisk sortering</i>

Komplementsystem

	Separata kärl i miljöhus (referens)	Underjords- behållare	Sopsug (kombinerat med separata kärl i miljöhus)
Insamlingsresultat	<p>Hög källsorteringsgrad</p> <p>Hög kvalitet på utsorterade fraktioner</p> <p>Oemballerat avfall i separata kärl är tydligt och pedagogiskt</p> <p>Lätt att göra kvalitetskontroller av oemballerade förpackningar och returpapper i kärl</p>	<p><i>Lägre kvalitet och mindre mängd utsorterat matavfall jämfört med separata kärl enligt nationell statistik. Uppgifter saknas avseende förpackningar och returpapper men utsorteringsgraden kan antas bli lägre än för separata kärl</i></p> <p><i>Avfallet är inte synligt för avfallslämnaren, vilket kan upplevas som mindre pedagogiskt och därmed riskera ge lägre kvalitet på insamlat avfall än vid insamling i kärl</i></p>	<p><i>Sämre kvalitet på utsorterade fraktioner vid insamling i sopsug än i övriga system, enligt nationella nyckeltal och erfarenheter</i></p> <p><i>Risk att fraktioner förorenar varandra i sopsugssystemet, vilket ger sämre kvalitet på insamlat avfall. Erfarenheter visar att matavfall som inte sorterats ut m.m. kan kladda ned rören</i></p> <p><i>Avfallet är inte synligt för avfallslämnaren i sopsugen, vilket kan upplevas som mindre pedagogiskt och riskera ge lägre kvalitet på insamlat avfall än vid insamling i kärl</i></p> <p><i>Returpapprets kvalitet riskerar försämrans, erfarenheter visar att returpappret kan suga till sig fukt vid insamling i sopsugssystemet</i></p>
Miljö	<p><i>Flest transporter i bostadsområdet vid insamling av avfall</i></p>		<p>Besök med insamlingsfordonet i bostadsområdet begränsas (sker dock för fraktioner som samlas in i kärl)</p> <p><i>Risk för nedskräpning vid inkasten vid driftstopp</i></p>
Kundperspektiv	<p>Hög servicenivå, separata kärl kan vanligtvis placeras tätare i bebyggelsen än övriga system</p> <p>Miljöboden kan utformas estetiskt i enhetligt med bebyggelsen</p>	<p>Förvaring av avfall under mark ger mindre risk för luktproblem</p> <p>Lösningar finns med lämplig inkasthöjd även för rullstolsburna</p> <p>Estetiskt tilltalande lösning</p> <p><i>Underjordsbehållare kan inte placeras lika tätt i bebyggelsen som kärl vanligtvis kan, vilket kan påverka servicenivån</i></p>	<p>Estetiskt tilltalande lösning</p> <p>Inkasten kan placeras på innergårdar eller i trapphus</p> <p>Liten risk för lukt sommartid</p> <p>Hämtning av avfall från sopsugen sker på plats där allmänhet inte har tillträde</p>
Arbetsmiljö	<p><i>Manuellt arbete med att dra kärl</i></p> <p><i>Fler i- och urstigningar för chauffören ur fordonet än övriga system</i></p> <p><i>Chaufförer kommer i större utsträckning i kontakt med avfall</i></p>	<p>Rationell tömning utan manuellt arbete med att dra kärl. Färre i- och urstigningar för chauffören ur fordonet</p> <p>Chaufförer kommer i mindre utsträckning i kontakt med avfall, särskilt i systemet med insatsbehållare av metall</p> <p>Förvaring av avfall under mark ger mindre risk för luktproblem</p> <p><i>Krantömning innebär särskilda arbetsmiljörisiker</i></p>	<p>Chaufförer kommer i mindre utsträckning i kontakt med avfall som samlas in genom sopsug</p> <p>Rationell tömning utan manuellt arbete för fraktioner som samlas in i sopsug</p> <p><i>Vid driftstopp kommer personal i kontakt med avfallet</i></p>
Tekniska begränsningar	<p>Samtliga fraktioner kan samlas in i systemet</p> <p>Flexibelt för varierande avfallsmängder och utökad antal fraktioner</p> <p><i>Kräver större yta än övriga system</i></p>	<p>Stora volymer avfall kan samlas in på liten yta</p> <p>Samtliga fraktioner kan samlas in i systemet</p> <p>Flexibelt för varierande avfallsmängder</p> <p><i>Behållarna kräver nedgrävning, vilket gör dem svåra att placera och att flytta</i></p> <p><i>Svårt att utöka antalet fraktioner</i></p>	<p>Stora volymer avfall kan samlas in på liten yta</p> <p><i>Sopsugssystemet hanterar inte samtliga fraktioner, komplement krävs</i></p> <p><i>Tekniskt komplicerat system som kräver särskild kompetens i drift</i></p> <p><i>Svårt installera sopsug i bef bebyggelse då ledningar behöver grävas ned. Samordning med t.ex. el/VA i mark krävs vid rördragning</i></p> <p><i>Svårt göra förändringar i systemet i efterhand p.g.a. stora anläggnings-/installationsarbeten</i></p>

	Separata kärl i miljöhus (referens)	Underjords- behållare	Sopsug (kombinerat med separata kärl i miljöhus)
Ekonomi	Medför begränsade investeringskostnader för fastighetsägaren Möjlighet att anpassa lösning till ett mindre antal hushåll	<i>Behållarna kräver nedgrävning, vilket medför kostnader och gör dem svåra att placera och att flytta</i> <i>Dyrt att utöka antalet fraktioner</i>	Effektivt utnyttjande av markyta i bostadsområdet <i>Stora investerings- och driftkostnader</i> <i>Dyrt system, ett stort underlag krävs för att möjliggöra systemet</i>

Bilaga 3 Beräknade årskostnader per kommun

Redovisade kostnader avser kommunernas beräknade kostnader för hantering av avfall från villor, fritidshus och lägenheter vid producentansvar för förpackningar där producenterna bekostar nuvarande ÅVS:er. Inom parentes redovisas systemets totala kostnader inklusive producenternas kostnader för ÅVS:er.

Nuvarande hantering

Mat- och restavfallsinsamling och nuvarande FNI i lägenhet, ÅVS:er Mkr/år

	Nyköping	Oxelösund	Summa
Administration, kundtjänst	2,6	0,4	3,0
Kärl	1,6	0,3	1,9
Påsar, inkl. distribution	1,2	0,3	1,5
Insamling	11,6	2,5	14,1
Omlastning mat-/restavfall	2,1 (2,4)	0,4 (0,5)	2,6 (2,9)
Transport mat-/restavfall	2,4	0,5	2,9
Behandling mat-/restavfall	8,2	1,7	9,9
ÅVS:er	1,3 (9,2)	0,3 (1,9)	1,6 (11,1)
Summa	31 (39,3)	6,5 (8,2)	37,5 (47,4)
kr villa och år	1 480	1 420	1 470

Kommentarer:

- Administration, kundtjänst: Kostnad för fakturering, kundtjänst, utveckling, overhead m.m. avseende mat-/restavfall, returpapper och förpackningar, baserat på fördelningsnyckel utifrån antal fraktionsgrupper där mat-/restavfall, returpapper och förpackningar är 3 av 5 fraktionsgrupper.
- Kärl: Kapitalkostnad för reinvestering i befintliga kärl.
- Påsar, inkl distribution: Påsar för matavfall.
- Insamling: Fordons- och personalkostnader för insamling av mat- och restavfall.
- Omlastning mat-/restavfall: Kapital- och driftkostnader för omlastningsstation för mat- och restavfall.
- Transport mat-/restavfall: Transportkostnad för mat- och restavfall till behandling baserat på nuvarande kostnader per ton.
- Behandling mat-/restavfall: Kostnad för förbränning av restavfall och rötning av matavfall baserat på nuvarande kostnader per ton.
- ÅVS:er: Iordningställande, skötsel, behållare och tömning av producenternas ÅVS:er.

Alternativ med fullt utbyggd fastighetsnära insamling

FNI med fyrfackskärl villa, separata kärl lägenhet. ÅVS:er som backup, Mkr/år

	Nyköping	Oxelösund	Summa
Administration, kundtjänst	2,6	0,4	3,0
Kärl	5,6	1,2	6,8
Påsar, inkl. distribution	1,2	0,3	1,5
Insamling	16,2	3,6	19,8
Omlastning	2,4 (2,4)	0,5 (0,5)	2,9 (2,9)
Transport mat-/restavfall	2,3	0,5	2,8
Behandling mat-/restavfall	7,7	1,6	9,3
ÅVS:er	0,4 (2,8)	0,2 (1,1)	0,6 (3,9)
Summa	<i>38,4 (40,8)</i>	<i>8,3 (9,2)</i>	<i>46,7 (50)</i>
kr villa och år	<i>2 070</i>	<i>2 000</i>	<i>2 060</i>

Kommentarer:

- Administration, kundtjänst: Kostnad för fakturering, kundtjänst, utveckling, overhead m.m. avseende mat-/restavfall, returpapper och förpackningar, baserat på fördelningsnyckel utifrån antal fraktionsgrupper där mat-/restavfall, returpapper och förpackningar är 3 av 5 fraktionsgrupper.
- Kärl: Kapitalkostnad för reinvestering i befintliga kärl för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning, för investering i tillkommande kärl för förpackningar och returpapper för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning men som idag inte är anslutna till FNI samt för investering i fyrfackskärl för villor och fritidshus med enskild hämtning.
- Påsar, inkl distribution: Påsar för matavfall.
- Insamling: Fordons- och personalkostnader för insamling av mat- och restavfall, förpackningar och returpapper från villor, fritidshus och lägenheter.
- Omlastning: Kapital- och driftkostnader för omlastningsstation för mat- och restavfall, förpackningar och returpapper.
- Transport mat-/restavfall: Transportkostnad för mat- och restavfall till behandling baserat på nuvarande kostnader per ton.
- Behandling mat-/restavfall: Kostnad för förbränning av restavfall och rötning av matavfall baserat på nuvarande kostnader per ton.
- ÅVS:er: Iordningställande, skötsel, behållare och tömning av producenternas ÅVS:er.

FNI med optisk sortering i villa, separata kärl lägenhet. ÅVS:er för
glasförpackningar och som backup, Mkr/år

	Nyköping	Oxelösund	Summa
Administration, kundtjänst	2,6	0,4	3,0
Kärl	2,1	0,5	2,6
Påsar, inkl. distribution	4,0	1,0	5,0
Insamling	10,6	2,5	13,2
Omlastning	2,3 (2,4)	0,5 (0,5)	2,8 (2,9)
Transport mat-/restavfall	2,3	0,5	2,8
Transport till sortering	1,8	0,4	2,2
Sortering	5,8	1,3	7,2
Behandling mat-/restavfall	7,8	1,6	9,3
ÅVS:er	0,4 (4)	0,2 (1,2)	0,6 (5,2)
Summa	39,7 (43,4)	8,9 (10)	48,6 (53,3)
kr villa och år	2 150	2 130	2 150

Kommentarer:

- Administration, kundtjänst: Kostnad för fakturering, kundtjänst, utveckling, overhead m.m. avseende mat-/restavfall, returpapper och förpackningar, baserat på fördelningsnyckel utifrån antal fraktionsgrupper där mat-/restavfall, returpapper och förpackningar är 3 av 5 fraktionsgrupper.
- Kärl: Kapitalkostnad för reinvestering i befintliga kärl för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning, för investering i tillkommande kärl för förpackningar och returpapper för lägenheter och fritidshus med gemensamhetslösning men som idag inte är anslutna till FNI samt för investering i större kärl för mat- och restavfall, förpackningar och returpapper för villor och fritidshus med enskild hämtning.
- Påsar, inkl. distribution: Färgade plastpåsar för mat- och restavfall, plast-/metall-/pappersförpackningar och returpapper.
- Insamling: Fordons- och personalkostnader för insamling av mat- och restavfall, förpackningar och returpapper från villor, fritidshus och lägenheter.
- Omlastning: Kapital- och driftkostnader för omlastningsstation för mat- och restavfall, förpackningar och returpapper.
- Transport till sortering: Transportkostnad för mat- och restavfall, förpackningar och returpapper till optisk sortering.
- Transport mat-/restavfall: Transportkostnad för mat- och restavfall till behandling baserat på nuvarande kostnader per ton.
- Sortering: Kapital- och driftkostnader för optisk sortering av mat- och restavfall, plast-/metall-/pappersförpackningar och returpapper.
- Behandling mat-/restavfall: Kostnad för förbränning av restavfall och rötning av matavfall baserat på nuvarande kostnader per ton.
- ÅVS:er: Iordningställande, skötsel, behållare och tömning av producenternas ÅVS:er.

Bilaga 4 Fördelning av kostnader mellan kommunerna och producentorganisation

Fördelningsnycklar

För att fördela kostnaderna för avfallshanteringen mellan kommunerna och producenterna (producentorganisationerna FTI AB eller TMR AB) när insamlingen av de olika fraktionerna sker mer eller mindre integrerat har fördelningsnycklar använts. De alternativ som kräver denna typ av fördelning är Alternativ 2 och 3. Alternativ 1 beskriver ett nuläge utan någon form av integrerad insamling och kräver därför inte någon fördelning av kostnaderna.

De fördelningsnycklar som har använts för insamling från småhus är de som finns i Avfall Sveriges *Kostnadsberäkningsmodell för bostadsnära insamling*. För lägenheter används fördelningsnycklar med samma utgångspunkter. Syftet med fördelningsnycklarna är att fördela kostnaderna för insamlingen mellan kommun och producenter.

Fördelningsnycklar är endast relevant att använda då insamlingen av förpackningar är integrerad med insamlingen av mat- och restavfall samt returpapper, vilket är fallet både vid FNI i villor och i lägenheter. För FNI i lägenheter sker insamlingen i separata kärl men trots det är insamlingen till viss del integrerad. Till exempel kommer någon kommunal avfallsfraktion alltid att samlas in samtidigt med någon förpackningsfraktion vid insamlingen med tvåfacksbilar.

I Tabell 16 beskrivs vilka fördelningsprinciper som har använts för att fördela kostnaderna för respektive kostnadspost. I tabellen beskrivs även de fördelningsnycklar som använts för respektive insamlingssystem.

Kostnader för behandling fördelas inte, eftersom de enbart avser mat- och restavfall. Kostnader för insamling via ÅVS:er fördelas inte heller eftersom insamlingen i detta system inte sker integrerat mellan de fraktioner som kommunerna respektive producenterna samlar in. Kostnader för transport till sorteringsanläggning och sortering av olikfärgade påsar är endast relevanta för optisk sortering av avfall från villor och fritidshus i Alternativ 2. I de fall en kostnadspost inte är relevant att fördela markeras detta i tabellen med "Ej relevant". Där fördelningsnyckeln är mängd eller inköpskostnad bär respektive ansvarig part (kommun eller producenter) sina egna kostnader, vilket markeras med "Nycklas ej" i tabellen.

Tabell 16 Beskrivning av typ av fördelningsnyckel som används för fördelning av kostnader för hantering av förpackningar mellan kommuner och producenter för FNI i småhus. Den fördelningsnyckel som anges avser producenternas andel av kostnaderna.

Kostnadspost	Fördelningsprincip	Fördelningsnyckel		
		Fyrfack villa och fritidshus	Optisk sortering villa och fritidshus	Separata kärl lägenheter
Administration ¹	Antal fraktionsgrupper	20 %	20%	20 %
Kärl	Dimensionerande volym / inköpskostnad	43 %	42 %	Nycklas ej
Påsar	Inköpskostnad	Nycklas ej	Nycklas ej	Nycklas ej
Insamling	Dimensionerande volym	43 %	42 %	43 %
Omlastning	Mängd	Nycklas ej	Nycklas ej	Nycklas ej
Transport till sortering	Mängd	Ej relevant	Nycklas ej	Ej relevant
Sortering	Mängd	Ej relevant	Nycklas ej	Ej relevant
Behandling av mat- och restavfall	Ej relevant	Ej relevant	Ej relevant	Ej relevant
ÅVS:er	Ej relevant	Ej relevant	Ej relevant	Ej relevant

1) Exklusive kundtjänst och overheadkostnader.

Antal fraktionsgrupper

Kostnaderna för administration fördelas mellan kommun och producenter med avseende på antal fraktionsgrupper.

Principen bygger på att kommunen hanterar flera typer av avfall administrativt där förpackningar utgör en av fem fraktionsgrupper:

- mat- och restavfall samt returpapper
- förpackningar
- grovavfall
- farligt avfall
- slam

Producenterna belastas bara för den andel av tiden som läggs på just denna hantering. Kostnaden delas rakt av mellan respektive fraktionsgrupp.

Dimensionerande volym

Dimensionerande volym innebär den kärivolym som ett hushåll behöver för respektive fraktion per vecka. Det handlar alltså om hushållens behov av kärivolym snarare än hur insamlingssystemet är utformat och vilka volymer som dessa erbjuder eller mängder som uppkommer. Fördelen med att använda dimensionerande volymer som bas för fördelning av kostnader mellan de olika insamlingsansvaren är att fördelningen sker systemneutralt och skiljer sig inte heller åt mellan olika kommuner.

De dimensionerande volymer som används baseras på de nyckeltal som finns i Avfall Sveriges Handbok för avfallsutrymmen för lägenheter. Dessa nyckeltal speglar relationen mellan behov av kärivolym för olika fraktioner, där relationen inte har bedömts skilja sig nämnvärt åt mellan lägenhet och villa.

Dimensionerande volym används som fördelningsnyckel för att fördela kostnader för kärl och insamling vid FNI. Som framgår av Tabell 16 skiljer sig fördelningsnyckeln något mellan fyrfackssystem och system med optisk sortering. Det beror på att systemet med optisk sortering förutsätter att insamlingen av glasförpackningar även fortsättningsvis sker vid ÅVS:er, vilket gör att dessa volymer har utslutits vid fördelningen. Vid ett kommunalt insamlingsansvar för förpackningar kan det dock bli aktuellt för en kommun som valt ett insamlingssystem med optisk sortering att samla in glasförpackningar via ÅVS:er.

Inköpskostnad

Fördelning av kostnader för inköp av påsar sker helt utifrån inköpskostnaden. För Alternativ 2, med insamling i fyrfackskärl bekostas inköp av påsar till fullo av kommunen och ingen kostnad för påsar belastar därmed producenterna. För Alternativ 3, med insamling i olikfärgade påsar för optisk sortering, bekostar producenterna plastpåsar som köps in för optisk sortering av förpackningar och kommunen bekostar de påsar som krävs för insamling av mat- och restavfall och returpapper. För båda alternativen antas insamlingen från lägenheter ske i separata kärl för förpackningar, vilket innebär att producenterna inte får någon kostnad för påsar.

Som framgår av Tabell 16 fördelas kostnaden för kärl i lägenheter också med avseende på inköpskostnad. Det innebär att respektive ansvarig står för kostnaden för sina egna kärl – producenterna står för de kärl som används till förpackningar och kommunen står för de kärl som används till mat- och restavfall och returpapper.

Mängd

Omlastning av insamlat material antas ske på Björshults avfallsanläggning. Fördelning av dessa kostnader mellan kommun och producenter sker med avseende på mängd. Det gäller för samtliga insamlingssystem.

Kostnader för transport till, och sortering i en optisk sorteringsanläggning i Alternativ 3, fördelas också med avseende på mängd. Inga kostnader för detta finns i Alternativ 2 och för avfall från lägenheter i Alternativ 3.

Resultat av kostnadsfördelning

I Tabell 17 och Tabell 18 nedan beskrivs den beräknade ersättningen från producenter i respektive kommun för insamlingsalternativ 2 och 3. Kostnader och beräknad ersättning avser både insamling från villor, fritidshus och lägenheter. Fördelningen baseras på beskrivna fördelningsnycklar och är hypotetisk. Den faktiska ersättningen från producenterna kan komma att avvika från den nu beräknade, beroende på den nya lagstiftningen.

Nyköping

Tabell 17 Sammanställning av Nyköpings kommuns kostnader för Alternativ 2 och Alternativ 3 fördelat på producenter och kommunen, Mkr.

Kostnadspost	Fyrfack villa och fritidshus, separata kärllägenheter		Optisk villa och fritidshus, separata kärllägenheter	
	Producenter	Kommun	Producenter	Kommun
Administration ¹	0,7	1,9	0,7	1,9
Kärl	2,5	3,0	1,0	1,1
Påsar	-	1,2	1,6	2,4
Insamling	7,0	9,2	4,5	6,1
Omlastning	0,5	1,9	0,4	2,0
Transport mat- och restavfall	-	2,3	-	2,3
Transport till sortering	-	-	0,3	1,5
Sortering	-	-	0,9	4,9
Behandling av mat- och restavfall	-	7,7	-	7,7
ÅVS:er	-	2,8		4,0
Summa	10,7	30,1	9,3	34

1) I den beräknade ersättningen från producenter för administration ingår inte kundtjänst och overheadkostnader men det gör det i kommunens andel av kostnaderna.

Oxelösund

Tabell 18 Sammanställning av Oxelösunds kommuns kostnader för Alternativ 2 och Alternativ 3 fördelat på producenter och kommunen, Mkr.

Kostnadspost	Fyrfack villa och fritidshus, separata kärllägenheter		Optisk villa och fritidshus, separata kärllägenheter	
	Producenter	Kommun	Producenter	Kommun
Administration ¹	0,1	0,4	0,1	0,3
Kärl	0,5	1,2	0,2	0,2
Påsar	-	0,3	0,4	0,6
Insamling	1,6	3,6	1,1	1,5
Omlastning	0,1	0,5	0,1	0,4
Transport mat- och restavfall	-	0,5	-	0,5
Transport till sortering	-	-	0,1	0,3
Sortering	-	-	0,2	1,1
Behandling av mat- och restavfall	-	1,6	-	1,6
ÅVS:er	-	1,1	-	1,2
Summa	2,4	9,3	2,2	7,8

1) I den beräknade ersättningen från producenter för administration ingår inte kundtjänst och overheadkostnader men det gör det i kommunens andel av kostnaderna.

MSN § Revidering av Nyköpings kommuns taxa för insamling av verksamhetsavfall och återvinningsmaterial

Diarienummer: MSN23/19

Enligt bestämmelser i Miljöbalken (1998:808) får kommunen meddela föreskrifter om att avgift ska betalas för den insamling, transport och behandling av avfall som utförs av kommunen eller den som kommunen anlitar. Kommunernas avfallshantering är avgiftsfinansierad och avfallsavgifterna bör täcka kommunens totala kostnad för avfallshanteringen.

Avgifterna i Nyköpings kommuns taxa för insamling av verksamhetsavfall och återvinningsmaterial omfattas inte av det kommunala monopollet gällande avfall under kommunalt ansvar. Insamling av verksamhetsavfall och återvinningsmaterial är därför på en konkurrensutsatt marknad med andra aktörer och prissättningen ska därför vara marknadsmässig. Vi ser fortsatt behovet av att kunna erbjuda insamling av verksamhetsavfall och återvinningsmaterial till kommunens boende och verksamheter för att vara en drivande kraft i arbetet mot ekologisk hållbarhet.

Nyköpings kommuns avfallstaxa höjdes med 10 % från 1 januari 2023. Taxehöjningen bedömdes nödvändig för att fortsätta leverera och utveckla den service som erbjuds idag då verksamheten har ökade kostnader inom flera områden såsom höjt pris på drivmedel, högre mottagningsavgifter för att lämna rest- och matavfall till behandling och ökade kostnader för genomförda och planerade investeringar på grund av höjda räntor. Även insamlingen av verksamhetsavfall och återvinningsmaterial påverkas av ökade kostnader, därför föreslås att även taxan för insamling av verksamhetsavfall och återvinningsmaterial höjs med 10 %.

Det finns också behov av att revidera taxan för insamling av verksamhetsavfall och återvinningsmaterial för att förbättra och anpassa avfallshanteringen till förutsättningar i omgivningen samt för att hålla taxan aktuell och att den stämmer överens med Nyköpings kommuns avfallstaxa.

Ekonomisk dimension

Föreslagen taxa har räknats upp med 10 % för att täcka kostnader för insamling, transport och behandling.

Vissa avgifter i taxan för insamling av verksamhetsavfall och återvinningsmaterial är samma avgifter som i Nyköpings kommuns avfallstaxa. Dessa avgifter höjdes med 10 % från 1 januari 2023 och kommer därför inte att höjas ytterligare.

Barnrättsprövning

Nej

FörslagSommarabonnemang

I Nyköpings kommuns avfallstaxa föreslås det att införa ett abonnemang för sommarperioden för verksamheter, likt det abonnemang som redan idag finns för fritidshus och som gäller under veckorna 19-40. Detta föreslås även inkludera återvinningsmaterial. I dagsläget hör flera verksamheter som bara har öppet på sommaren av sig och vill starta och avsluta ett helårsabonnemang under olika tider på sommaren. Detta medför mycket administrativt arbete för kommunen. Med ett abonnemang för sommarperioden för verksamheter kommer de administrativa uppgifterna minska och det blir också mer förutsägbart och lättare att planera hämtningar för renhållningen. Verksamheter får enligt förslaget betala både fast och rörlig avgift endast för de 22 veckor som sommarperioden omfattar. Detta gör att det blir billigare för en verksamhet att välja ett sommarabonnemang än att teckna ett helårsabonnemang och göra flera ändringar i det årligen.

Tillägg om renhållningens möjlighet att anpassa hämtning av avfall

För att minska transporter, drivmedel, utsläpp och miljöpåverkan samt för att underlätta planering/körlistor föreslås styrning mot att ha färre tömningar i veckan och hellre tömma fler kärl samtidigt när renhållningsfordonet är på plats, särskilt på landsbygden där det ibland blir långa transporter för att tömma få kärl. Därför föreslås tillägg av en formulering kring att abonnemang med tömning en gång i veckan eller oftare inte alltid kan erbjudas. I dessa fall kan storlek på kärl eller antal kärl anpassas för att möta behoven från kunden, så att hämtning kan ske mer sällan och i samband med annan hämtning i området.

Dragväg

Dragväg är det avstånd som kärl behöver dras till tömningsfordonet ifall fordonet inte kan stanna intill kärlet. Avgiften för dragväg är i dagsläget svår att förstå och genererar inte rätt i systemet och den tas därför inte ut idag. Det föreslås därför att avgiften görs om till intervaller likt den avgift som idag finns för slanglängd vid tömning av slam, vilket fungerar i systemet. Det är viktigt att ta betalt för dragväg för att förbättra arbetsmiljön för chaufförerna genom att få bort så mycket dragväg som möjligt. Eftersom avgiften för dragväg i dagsläget inte tas ut innebär ändringen att avgiften kommer bli högre för många kunder när avgiften börjar tas ut som den ska.

Övrigt

Utöver detta föreslås också en del tillägg och förtydliganden, samt språkliga justeringar, rättelser och ändringar som har med strukturen på själva dokumentet att göra, men innebär inga förändringar i praktiken.

Alla förändringar gentemot föregående avfallstaxa presenteras i tjänsteskrivelsens bilaga 1 samt med förtydligande kommentarer i bilaga 2.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

- 1) **att** anta *Nyköpings kommuns taxa för insamling av verksamhetsavfall och återvinningsmaterial*, samt
- 2) **att** taxan gäller från och med 2023-04-01.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) **att** förklara paragrafen omedelbart justerad.

Kommunfullmäktiges beslut skickas till:

Tekniska Divisionen
Ekonomiavdelningen
Författningssamlingen

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Revidering av Nyköpings kommuns taxa för insamling av verksamhetsavfall och återvinningsmaterial

Bakgrund

Enligt bestämmelser i Miljöbalken (1998:808) får kommunen meddela föreskrifter om att avgift ska betalas för den insamling, transport och behandling av avfall som utförs av kommunen eller den som kommunen anlitar. Kommunernas avfallshantering är avgiftsfinansierad och avfallsavgifterna bör täcka kommunens totala kostnad för avfallshanteringen.

Avgifterna i Nyköpings kommuns taxa för insamling av verksamhetsavfall och återvinningsmaterial omfattas inte av det kommunala monopolet gällande avfall under kommunalt ansvar. Insamling av verksamhetsavfall och återvinningsmaterial är därför på en konkurrensutsatt marknad med andra aktörer och prissättningen ska därför vara marknadsmässig. Vi ser fortsatt behovet av att kunna erbjuda insamling av verksamhetsavfall och återvinningsmaterial till kommunens boende och verksamheter för att vara en drivande kraft i arbetet mot ekologisk hållbarhet.

Nyköpings kommuns avfallstaxa höjdes med 10 % från 1 januari 2023. Taxehöjningen bedömdes nödvändig för att fortsätta leverera och utveckla den service som erbjuds idag då verksamheten har ökade kostnader inom flera områden såsom höjt pris på drivmedel, högre mottagningsavgifter för att lämna rest- och matavfall till behandling och ökade kostnader för genomförda och planerade investeringar på grund av höjda räntor. Även insamlingen av verksamhetsavfall och återvinningsmaterial påverkas av ökade kostnader, därför föreslås att även taxan för insamling av verksamhetsavfall och återvinningsmaterial höjs med 10 %.

Det finns också behov av att revidera taxan för insamling av verksamhetsavfall och återvinningsmaterial för att förbättra och anpassa avfallshanteringen till förutsättningar i omgivningen samt för att hålla taxan aktuell och att den stämmer överens med Nyköpings kommuns avfallstaxa.

Ekonomisk dimension

Föreslagen taxa har räknats upp med 10 % för att täcka kostnader för insamling, transport och behandling.

Vissa avgifter i taxan för insamling av verksamhetsavfall och återvinningsmaterial är samma avgifter som i Nyköpings kommuns avfallstaxa. Dessa avgifter höjdes med 10 % från 1 januari 2023 och kommer därför inte att höjas ytterligare.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Dokumentation

Förslaget innebär inga konsekvenser för barn, direkt eller indirekt. Därför saknas skäl att göra en prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen.

Förslag

Sommarabonnemang

I Nyköpings kommuns avfallstaxa föreslås det att införa ett abonnemang för sommarperioden för verksamheter, likt det abonnemang som redan idag finns för fritidshus och som gäller under veckorna 19-40. Detta föreslås även inkludera återvinningsmaterial. I dagsläget hör flera verksamheter som bara har öppet på sommaren av sig och vill starta och avsluta ett helårsabonnemang under olika tider på sommaren. Detta medför mycket administrativt arbete för kommunen. Med ett abonnemang för sommarperioden för verksamheter kommer de administrativa uppgifterna minska och det blir också mer förutsägbart och lättare att planera hämtningar för renhållningen. Verksamheter får enligt förslaget betala både fast och rörlig avgift endast för de 22 veckor som sommarperioden omfattar. Detta gör att det blir billigare för en verksamhet att välja ett sommarabonnemang än att teckna ett helårsabonnemang och göra flera ändringar i det årligen.

Tillägg om renhållningens möjlighet att anpassa hämtning av avfall

För att minska transporter, drivmedel, utsläpp och miljöpåverkan samt för att underlätta planering/körlistor föreslås styrning mot att ha färre tömningar i veckan och hellre tömma fler kärl samtidigt när renhållningsfordonet är på plats, särskilt på landsbygden där det ibland blir långa transporter för att tömma få kärl. Därför föreslås tillägg av en formulering kring att abonnemang med tömning en gång i veckan eller oftare inte alltid kan erbjudas. I dessa fall kan storlek på kärl eller antal kärl anpassas för att möta behoven från kunden,

så att hämtning kan ske mer sällan och i samband med annan hämtning i området.

Dragväg

Dragväg är det avstånd som kärl behöver dras till tömningsfordonet ifall fordonet inte kan stanna intill kärlet. Avgiften för dragväg är i dagsläget svår att förstå och genererar inte rätt i systemet och den tas därför inte ut idag. Det föreslås därför att avgiften görs om till intervaller likt den avgift som idag finns för slanglängd vid tömning av slam, vilket fungerar i systemet. Det är viktigt att ta betalt för dragväg för att förbättra arbetsmiljön för chaufförerna genom att få bort så mycket dragväg som möjligt. Eftersom avgiften för dragväg i dagsläget inte tas ut innebär ändringen att avgiften kommer bli högre för många kunder när avgiften börjar tas ut som den ska.

Övrigt

Utöver detta föreslås också en del tillägg och förtydliganden, samt språkliga justeringar, rättelser och ändringar som har med strukturen på själva dokumentet att göra, men innebär inga förändringar i praktiken.

Alla förändringar gentemot föregående avfallstaxa presenteras i tjänsteskrivelsens bilaga 1 samt med förtydligande kommentarer i bilaga 2.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden föreslår Kommunfullmäktige

- 1) **att** anta Nyköpings kommuns taxa för insamling av verksamhetsavfall och återvinningsmaterial, samt
- 2) **att** taxan gäller från och med 2023-04-01.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) **att** förklara paragrafen omedelbart justerad.

Kent Nyman

Divisionschef Tekniska divisionen

Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

2023-01-12

Emelie Nylund

Renhållningschef

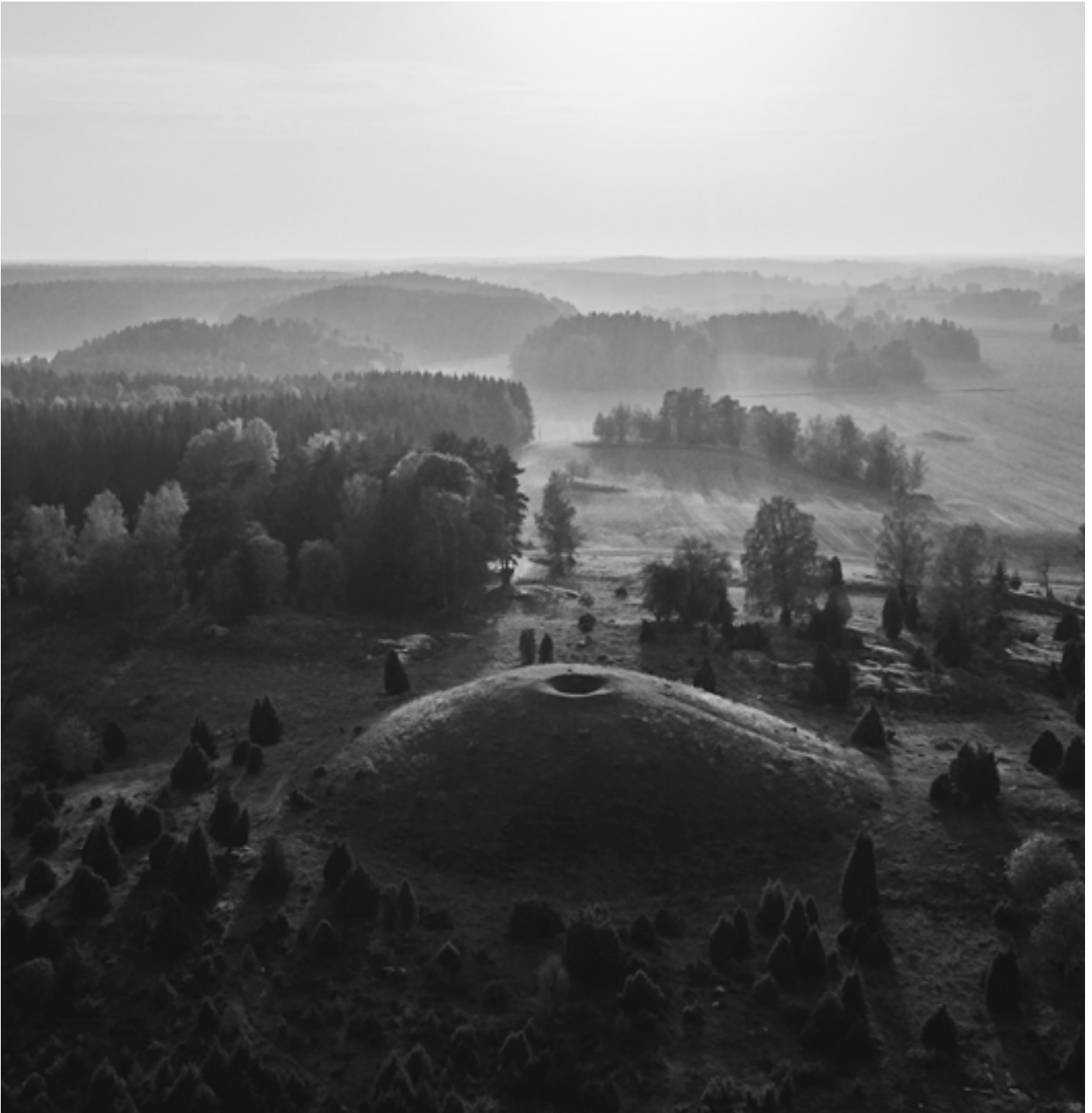
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

2023-01-12

Beslut till:

Kommunstyrelsen
Tekniska Divisionen
Ekonomiavdelningen

NYKÖPINGS KOMMUNS TAXA FÖR INSAMLING AV VERKSAMHETSAVFALL OCH ÅTERVINNINGSMATERIAL

Innehållsförteckning

1 Allmänna bestämmelser.....	3
1.1 Allmänt	3
1.2 Ansvar för den kommunala renhållningen och gällande regler	3
1.3 Betalningsskyldig, betalningsmottagare och ändringar	3
1.4 Tilläggstjänster	3
1.4.1 Gångavståndstillägg Dragväg.....	3
1.4.2 Extratömning	4
1.4.3 Slam	4
1.5 Felsorteringsavgift	4
1.6 Särskilda avgifter	5
2 AVGIFTSdokUMENT	6
2.1 Avgift för hämtning av återvinningsmaterial.....	6
2.1.1 Kär, rullhäck och säck	6
2.1.2 Kär, rullhäck och säck sommar	8
2.1.3 Hyra av tillbehör	9
2.1.4 Container	9
2.1.5 Container sommar	10
2.1.6 Hyra för container.....	11
2.2. Avgift för osorterat industriavfall.....	11
2.3 Övrigt verksamhetsavfall	12
2.3.1 Övrigt verksamhetsavfall i lastväxlarflak.....	12
2.4 Slam	13
2.4.1 Avgift för arbeten med slamfordon	13
2.4.2 Tilläggsavgifter	13
2.5 Tilläggstjänster	14
2.5.1 Gångavstånd Dragväg.....	14
2.6 Särskilda avgifter	15
2.6.1 Administrativa avgifter.....	15
2.6.2 Felsorteringsavgift per tillfälle	15
2.6.3 Timpriser	16

1 Allmänna bestämmelser

1.1 Allmänt

Dessa föreskrifter om avgifter (taxa) anger priser för hämtning av återvinningsmaterial, verksamhetsavfall och avfall som inte omfattas av det kommunala monopolet gällande avfall under kommunalt ansvar.

Dessa föreskrifter om avgifter har kommunen beslutat med stöd av 27 kap. 4 § miljöbalken. Avgifterna avser den insamling, transport och behandling av avfall som utförs av kommunen eller den som kommunen anlitar.

1.2 Ansvar för den kommunala renhållningen och gällande regler

För kommunens avfallshantering gäller bestämmelserna i miljöbalken, avfallsförordningen, andra förordningar utfärdade med stöd av miljöbalken samt renhållningsordningens föreskrifter om avfallshantering för Nyköpings kommun.

Den avfallsansvariga nämnden har verksamhetsansvar, enligt 15 kap. 20 § miljöbalken, för hanteringen av avfall under kommunalt ansvar i kommunen. Tjänsterna som anges i taxan omfattas inte av det kommunala monopolet gällande avfall under kommunalt ansvar.

1.3 Betalningsskyldig, betalningsmottagare och ändringar

Fastighetsinnehavaren är betalningsskyldig och ska teckna abonnemang för aktuell avfallshantering. Avgiften skall betalas till Nyköpings kommun.

Vid ägarbyte ska säljaren ta kontakt med Nyköpings kommun månaden innan ägarbytet sker för att få en överlåtelseblankett som kan skrivas under av säljaren och köparen. Blanketten lämnas in till Nyköpings kommun snarast efter ägarbytet trätt i kraft.

Betalningsskyldighet gäller även vid de tillfällen då avfall inte kunnat hämtas, på grund av att avfallsbehållaren inte varit tillgänglig vid tömningstillfället, inte använts eller varit placerad på annat sätt än det i abonnemanget specificerade sättet.

1.4 Tilläggstjänster

1.4.1 Gångavståndstillägg Dragväg

Kärl ska normalt placeras vid fastighetsgräns, senast kl. 06.00 på tömningsdagens morgon. Om kärlet ska hämtas inne på fastigheten, eller om annan plats överenskommit där tömningsfordonet inte kan stanna intill kärlet, tillkommer avgift för ~~gångavstånd~~ dragväg för samtliga typer av fastigheter, se tabell i kapitel 2.5.1. Detta är en tilläggstjänst som bara utförs om den ingår i

valt abonnemang eller på annat sätt är beställd i förväg. Avståndet räknas från fordonets upphämningsplats till avfallsbehållaren.

Avgift betalas för gångavstånd dragväg längre än sju meter.

Av arbetsmiljöskäl medges inte nya abonnemang med gångavstånd dragväg som överstiger 10 meter för 660 liters kärl och 20 meter för övriga kärl.

Nyköpings kommun avgör i samråd med fastighetsinnehavaren om kärlet ska placeras på annat sätt än vid fastighetsgräns.

1.4.2 Extratömning

Kunder med abonnemang kan beställa extra tömning. Extra tömning beställs hos Nyköpings kommun och sker inom tre arbetsdagar från beställning. Dag då beställning sker räknas inte. Beställning som sker på måndagen får alltså utföras senast under torsdagen.

Om ordinarie tömning inte har kunnat utföras på grund av omständigheter som abonnenten råder över (t.ex. snöröjning eller andra hinder på vägen) uteblir tömningen. Efter särskild beställning, och när avfallsinnehavaren rättat till problemet, kan en extra tömning utföras.

Vid tillfälligt stora avfallsmängder kan en extra tömning beställas efter särskild beställning mot avgift. Se taxa för budning i respektive tabell.

1.4.3 Slam

Abonnemang kan tecknas för regelbunden, schemalagd tömning av större reningsverk och pumpbrunnar. Tömning kan även utföras på budning. Övriga arbeten med slamfordon kan i mån av tid utföras efter budning. Farligt avfall hämtas inte. För avgifter se tabell i kapitel 2.4.1.

De avgifter som anges i tabellerna gäller vid maximalt 20 meter slang mellan fordonets anslutningspunkt och botten på den anläggning som ska tömmas. Vid längre slanglängd tas extra avgift enligt tabell i kapitel 2.4.2.

Inför tömning ska fastighetsinnehavaren förbereda anläggningen så att tömning kan ske genom slamsugning. Anläggningen ska vara lättillgänglig för tömning och fri från hinder. Lock eller manlucka får inte vara övertäckt eller fastfusen. Behövs framgrävning eller handräckning utgår extra avgift enligt tabell i kapitel 2.4.2.

1.5 Felsorteringsavgift

Om otillåtet avfall läggs i avfallsbehållare eller om avfallet inte är sorterat enligt anvisningar har Nyköpings kommun rätt att debitera en felsorteringsavgift enligt tabell i kapitel 2.6.2.

1.6 Särskilda avgifter

Vid ändring av abonnemang som innebär att behållare ska bytas ut eller hämtas in tas en särskild avgift enligt tabell i kapitel 2.6.1.

För hämtning med andra metoder än de som är beskrivna i denna avfallstaxa eller där förhållandena väsentligt avviker från vad som är normalt debiteras avgift per timme, enligt tabell i kapitel 2.6.3.

Vid behov får renhållningen i Nyköpings kommun besluta om tillfälliga avgifter baserat på självkostnad för tjänsten.

2 AVGIFTSDOKUMENT

Abonnemang tecknas helårsvis eller för sommarsäsongperiod (vecka 19-40) och i det fallet ansvarar abonnenten för förvaring av kärlden över vintersäsongen. För sommarabonnemangperioden debiteras 22 veckor för 41,9% av årsabonnemang (153 aktiva dagar av 365).

Abonnemang med tömning en gång i veckan eller oftare kan inte alltid erbjudas. I dessa fall kan storlek på behållare eller antal behållare anpassas för att möta behoven.

2.1 Avgift för hämtning av återvinningsmaterial

2.1.1 Kärl, rullhäck och säck

Avgifterna avser årsabonnemang. Hyra för kärl och rullhäck ingår. Ställningar till plastsäckar som används för mjukplast i säck samt batteriholkar kan hyras enligt tabell 2.1.3.

Hämtning kan ske av förpackningar i fraktionerna plast, papper, metall, ofärgat glas, färgat glas och wellpapp. Avfallet ska vara sorterat i avsedd behållare och får inte blandas med andra fraktioner.

För glas kan kärstorlekar mellan 140 liter och 370 liter väljas. 660 liter gäller endast för kunder som redan har det abonnemanget. Går ej att nyteckna.

För wellpapp kan kärstorlekar mellan 240 liter och 660 liter eller rullhäck väljas. Rullhäck gäller endast för kunder som redan har det abonnemanget. Går ej att nyteckna.

För metall kan kärstorlekar mellan 140 liter och 370 liter väljas.

För övriga fraktioner erbjuds samtliga kärstorlekar.

Antal tömningar som kan erbjudas kan variera för de olika fraktionerna:

För mjukplast i säck gäller budningspriset per hämtning, inte per säck. För övriga fraktioner gäller budningspriset per behållare.

För hämtning enbart under sommarperioden (vecka 19-40) se tabell i avsnitt 2.1.2.

Volym liter	Tömningar per år	Årspris exkl. moms	Årspris inkl. moms	Budningspris exkl. moms	Budningspris inkl. moms
140*	6 ggr/år	273	341	94	117
140	12 ggr/år	555	694	94	117
140	26 ggr/år	1 209	1 511	94	117

140	52 ggr/år	2 409	3 011	94	117
240*	6 ggr/år	295	369	94	117
240	12 ggr/år	594	742	94	117
240	26 ggr/år	1 309	1 636	94	117
240	52 ggr/år	2 574	3 218	94	117
240 *	104 ggr/år	5 242	6 552	94	117
370*	6 ggr/år	318	398	94	117
240= 370	12 ggr/år	633	791	94	117
240= 370	26 ggr/år	1 410	1 762	94	117
240= 370	52 ggr/år	2 742	3 427	94	117
370*	104 ggr/år	5 482	6 852	94	117
660	12 ggr/år	725	906	94	117
660	26 ggr/år	1 610	2 013	94	117
660	52 ggr/år	3 143	3 929	94	117
660	104 ggr/år	6 286	7 857	94	117
660*	156 ggr/år	9 430	11 787	94	117
Rullhäck*	12 ggr/år	850	1 063	100	125
för	26 ggr/år	1 842	2 302	100	125
wellpapp	52 ggr/år	3 678	4 598	100	125
Mjukplast i säck					
1-5 säckar	12 ggr/år	1 158	1 447	130	163
1-5 säckar	26 ggr/år	2 494	3 117	130	163
1-5 säckar	52 ggr/år	5 014	6 268	130	163
6-10 säckar	12 ggr/år	1 851	2 314	205	256

6-10 säckar	26 ggr/år	4 013	5 016	205	256
6-10 säckar	52 ggr/år	8 024	10 030	205	256

* Rullhäck för wellpapp. Gäller endast för de kunder som redan har det abonnemanget. Går ej att nyteckna.

2.1.2 Kärll, rullhäck och säck sommar

Avgifterna avser abonnemang för sommarperioden (vecka 19-40). I övrigt gäller samma bestämmelser som i avsnitt 2.1.1.

Kunden ansvarar för förvaring av kärlden över vintern. Om kunden inte kan förvara kärlden över vintern måste abonnemanget avslutas och en avgift tas ut för hemtagning av kärlden enligt tabell 2.6.3. Avgiften avser timpris och minsta debitering är en timme.

Volym liter	Tömningar per år	Årspris exkl. moms	Årspris inkl. moms	Budning exkl. moms	Budning inkl. moms
140	6 ggr/år	235	294	94	117
140	11 ggr/år	511	639	94	117
140	22 ggr/år	1 019	1 274	94	117
240	6 ggr/år	251	314	94	117
240	11 ggr/år	554	692	94	117
240	22 ggr/år	1 089	1 361	94	117
370	6 ggr/år	268	335	94	117
370	11 ggr/år	596	745	94	117
370	22 ggr/år	1 160	1 450	94	117
660	6 ggr/år	306	383	94	117
660	11 ggr/år	682	852	94	117
660	22 ggr/år	1 330	1 662	94	117
660	44 ggr/år	2 659	3 324	94	117

Rullhäck*	6 ggr/år	360	450	100	125
för	11 ggr/år	779	974	100	125
wellpapp	22 ggr/år	1 556	1 945	100	125
Mjukplast i säck					
1-5 säckar	6 ggr/år	490	612	130	163
1-5 säckar	11 ggr/år	1 055	1 319	130	163
1-5 säckar	22 ggr/år	2 122	2 652	130	163
6-10 säckar	6 ggr/år	783	979	205	256
6-10 säckar	11 ggr/år	1 698	2 122	205	256
6-10 säckar	22 ggr/år	3 394	4 243	205	256

* Gäller endast för de kunder som redan har det abonnemanget. Går ej att nyteckna.

2.1.3 Hyra av tillbehör

Tillbehör	Hyra kr per år, exkl. moms	Hyra kr per år, inkl. moms
Hyra av ställning till plastsäckar som används för mjukplast i säck	257	321
Hyra av batteriholk	90	112

2.1.4 Container

Hämtning kan ske av förpackningar i fraktionerna plast, papper och wellpapp. Avfallet ska vara sorterat i avsedd container och får inte blandas med andra fraktioner.

Antal tömningar som kan erbjudas kan variera för de olika fraktionerna.

Hyra för container tillkommer.

Container, kbm	Tömningar per år	Årspris exkl. moms	Årspris inkl. moms	Budning exkl. moms	Budning inkl. moms
3*	12	3 970	4 963	322	403
3*	26	5 987	7 484	322	403
3*	52	9 732	12 165	322	403

3*	104	17 222	21 527	322	403
6	12	5 830	7 288	322	403
6	26	9 845	12 306	322	403
6	52	15 801	19 751	322	403
6	104	24 710	30 888	322	403
8	12	6 327	7 909	514	642
8	26	10 217	12 771	514	642
8	52	17 438	21 798	514	642
8	104	31 882	39 852	514	642

*Container på 3 kbm gäller endast för de kunder som redan har det abonnemanget.
Går ej att nyteckna.

2.1.5 Container sommar

Avgifterna avser abonnemang för sommarperioden (vecka 19-40). I övrigt gäller samma bestämmelser som i avsnitt 2.1.4.

Container, kbm	Tömningar per år	Årspris exkl. moms	Årspris inkl. moms	Budning exkl. moms	Budning inkl. moms
3*	6	1 680	2 100	322	403
3*	11	2 533	3 166	322	403
3*	22	4 118	5 147	322	403
3*	44	7 286	9 108	322	403
6	6	2 466	3 083	322	403
6	11	4 165	5 206	322	403
6	22	6 685	8 356	322	403
6	44	10 454	13 068	322	403
8	6	2 677	3 346	514	642
8	11	4 322	5 403	514	642
8	22	7 378	9 222	514	642
8	44	13 488	16 860	514	642

*Container på 3 kbm gäller endast för de kunder som redan har det abonnemanget.
Går ej att

2.1.6 Hyra för container

Vid säsongsubonnemang **abonnemang för sommarperioden (vecka 19-40)** där kunden inte väljer att vinterförvara containern och utställning och hemtagning sker under samma säsong tillkommer avgift för utställning respektive hemtagning enligt nedan. I övriga fall ingår priset för utställning i abonnemangskostnaden.

Container, kbm	Utställning och hemtagning kr per container exkl. moms	Utställning och hemtagning kr per container inkl. moms	Hyra kr per år, exkl. moms	Hyra kr per år, inkl. moms
3*	842	1 052	2 106	2 632
6	842	1 052	2 460	3 075
8	842	1 052	2 798	3 497

*Container på 3 kbm gäller endast för de kunder som redan har det abonnemanget. Går ej att nyteckna.

2.2. Avgift för osorterat industriavfall

Antal tömningar som kan erbjudas kan variera för de olika fraktionerna.

Hyra för container tillkommer.

Container, kbm	Tömningar per år	Årspris exkl. moms	Årspris inkl. moms	Budning exkl. moms	Budning inkl. moms
3*	12	15 568	19 460	1 259	1 574
3*	26	31 956	39 945	1 259	1 574
3*	52	65 550	81 938	1 259	1 574
3*	104	132 740	165 925	1 259	1 574
8	12	36 051	45 064	2 835	3 544
8	17	47 414	59 267	2 835	3 544
8	26	72 924	91 155	2 835	3 544
8	52	147 487	184 359	2 835	3 544
8	104	296 614	370 768	2 835	3 544

*Container på 3 kbm gäller endast för de kunder som redan har det abonnemanget. Går ej att nyteckna.

Hyra för container

Vid säsongsabonnemang där kunden inte väljer att vinterförvara containern och utställning och hemtagning sker under samma säsong tillkommer avgift för utställning respektive hemtagning enligt nedan. I övriga fall ingår priset för utställning i abonnemangskostnaden.

Container, kbm	Utställning och hemtagning kr per container exkl. moms	Utställning och hemtagning kr per container inkl. moms	Hyra kr per år, exkl. moms	Hyra kr per år, inkl. moms
3*	842	1 052	2 106	2 632
6	842	1 052	2 460	3 075
8	842	1 052	2 798	3 497

*Container på 3 kbm gäller endast för de kunder som redan har det abonnemanget. Går ej att nyteckna.

2.3 Övrigt verksamhetsavfall

2.3.1 Övrigt verksamhetsavfall i lastväxlarflak

Minsta totala kostnad består av avgift för utställning inklusive hyra upp till sju dagar + hemtagning och tömning + behandlingsavgift. Farligt avfall hämtas inte.

Avgifterna är angivna inklusive moms.

Tjänst	Avgift
Utställning, inklusive hyra upp till sju dagar	1 031 kr
Hemtagning och tömning	1 031 kr
Behandlingsavgift, kr per ton	Enligt aktuell avgift i Taxa för mottagning av avfall vid Björshults avfallsanläggning
Tömning vid fler än en tömning	2 061 kr/tömning
Hyra för varje ny påbörjad sjudagarsperiod	349 kr

2.4 Slam

I angivna avgifter ingår slangdragning upp till 20 meter. För avgifter som kan tillkomma se tabell under 2.4.2. Tilläggsavgifter.

2.4.1 Avgift för arbeten med slamfordon

Kostnaden består av avgift för arbetstid + eventuell behandlingsavgift.

Avgiften avser kr per timme för framkörning, arbete på plats, borttransport och tömning av fordon. Minsta debitering är 1 timme och därefter per påbörjad halvtimme.

Avgifterna är angivna inklusive moms.

Tjänst	Avgift, kr Schemalagd	Avgift, kr Budning, inom 10 arbetsdagar	Avgift, kr Budning, inom 3 arbetsdagar
Avgift, per timme	1 334 kr	1 917 kr	2 532 kr
Behandlingsavgift	Enligt aktuell avgift i Taxa för mottagning av avfall vid Björshults avfallsanläggning eller Brandholmens avloppsreningsverk	Enligt aktuell avgift i Taxa för mottagning av avfall vid Björshults avfallsanläggning eller Brandholmens avloppsreningsverk	Enligt aktuell avgift i Taxa för mottagning av avfall vid Björshults avfallsanläggning eller Brandholmens avloppsreningsverk

2.4.2 Tilläggsavgifter

Tilläggsavgifter kan debiteras för extra tjänster i samband med arbeten med slamfordon. Avgifterna är angivna inklusive moms.

Tjänst	Avgift
Slangdragning, vid hinder eller utöver 20 meter. Vid slangdragning över 30 meter kan extra bemanning komma att krävas, se avgift nedan. Ordinarie avgifter tillkommer.	20-30 meter: 375 kr per tillfälle 30-40 meter: 557 kr per tillfälle Över 40 meter: 738 kr per tillfälle
Framkörningsavgift då tömning inte har kunnat utföras på grund av hinder, så kallad bomkörning.	606 kr per tillfälle
Telefonavisering debiteras då samtal önskas före eller efter tömning.	101 kr per tillfälle

Beställning av tömning vid bestämd tidpunkt (beställning ska ske senast 3 arbetsdagar innan tömning). Ordinarie avgifter tillkommer.	606 kr per tillfälle
Vid akut tömning inom 24 timmar under ordinarie arbetstid debiteras en utryckningsavgift. Abonnemangstaxa för schemalagd tömning tillkommer.	2 426 kr per tillfälle
Vid akut tömning, eller annat arbete, under icke ordinarie arbetstid. Minsta debitering är tre timmar á 1 588 kr.	4 764 kr per tillfälle + eventuell extra tid
Extra arbete på plats. Tillämpas exempelvis vid framgrävning av lock, spolning, felsökning och lokalisering av brunn avloppsanläggning. Avser tid på plats, ej körtid till fastigheten. Minsta debitering är tio minuter och därefter per påbörjad 5-minutersperiod. Ordinarie avgifter tillkommer.	111 kr per 5-minutersperiod
Extra bemanning. Tillämpas vid behov tex. vid lång slangdragning, tunga lock och tryckspolning. Ordinarie avgifter tillkommer.	547 kr per person och timme
Vid tömning av BDT-avlopp (köksbrunn) eller fördelningsbrunn då fordonet behöver flyttas för att utföra tömning tas avgift ut. Ordinarie avgifter tillkommer.	250 kr per tömning
Avgift för användning av släp till slamfordon. Ordinarie avgifter tillkommer.	505 kr per timme

Ordinarie arbetstid är helgfri måndag-torsdag kl 06:30-15:30. Helgfri fredag kl 06:30-13:00. **Arbete under icke ordinarie arbetstid kan inte garanteras.**

2.5 Tilläggstjänster

2.5.1 Gångavstånd Dragväg

Gångavstånd Dragväg mäts som enkel väg. Avstånd längre än 10 meter får enbart tecknas för kärl mindre än 660 liter. Nya abonnemang får inte tecknas med gångavstånd dragväg längre än 20 meter.

Avgifterna är angivna inklusive moms.

Abonnemang med gångavstånd **dragväg**

Avstånd	Avgift kr per behållare och per tömning
0—6 meter	0 kr
Per påbörjat 7-meters intervall från 7 meter	604*1,1*(antal intervall)

* Intervall 7—13 meter räknas som första intervallet, 14—23 meter är 2 st intervall och så vidare

Avstånd	Avgift, kr per behållare och per tömning
0 - 7 meter	0 kr
7 - 14 meter	8 kr
14 - 21 meter	16 kr
21 - 28 meter	24 kr
Tillägg per påbörjat 7-metersintervall över 28 meter	8 kr

2.6 Särskilda avgifter

2.6.1 Administrativa avgifter

Avgifterna är angivna inklusive moms.

Typ av förändring	Avgift kr per tillfälle
Vid ändring av abonnemang; t.ex. byte av behållare* gäller att ett byte av abonnemang per år får göras utan avgift. Därutöver debiteras avgift per byte och per behållare.	461 kr

*Avser byte av storlek. Vid byte på grund av att behållaren är trasig utgår ingen avgift.

2.6.2 Felsorteringsavgift per tillfälle

Vid felsortering kommer fastighetsinnehavaren att kontaktas och felet påpekas. Vid tredje tillfället faktureras felsorteringsavgift.

Avgifterna är angivna inklusive moms.

Typ av fastighet	Avgift kr per hämtställe
------------------	-----------------------------

En- och tvåbostadshus och fritidshus	334 kr
Flerbostadshus och verksamhet	536 kr

2.6.3 Timpriser

För tjänster som inte finns reglerade i detta dokument sker debitering per timme samt självkostnadspris för behandling av det aktuella avfallet. Priset bestäms av Nyköpings kommun. Nedanstående timpriser tillämpas inom ordinarie arbetstid, helgfri måndag-torsdag kl 06:30-15:30, helgfri fredag kl 06:30-13:00.

Avgifterna är angivna inklusive moms.

Tjänst	Avgift
Renhållningsfordon med förare, kr per timme	1 052 kr
Extra bemanning, kr per person och timme	547 kr

Nuvarande formulering	Ny formulering	Kommentar
1.4 Tilläggstjänster		
Gångavstånd	Dragväg	Genomgående i hela dokumentet, ändrat till dragväg eftersom vi använder det begreppet i föreskrifter och teknisk standard.
	Extratömning: Dag då beställning sker räknas inte. Beställning som sker på måndagen får alltså utföras senast under torsdagen.	Önskemål från förra revideringen att förtydliga. Samma ändring som i avfallstaxan.
2 Avgiftsdokument		
Abonnemang tecknas helårsvis eller för sommarsäsong (vecka 19-40) och i det fallet ansvarar abonnenten för förvaring av kärnen över vintersäsongen. Sommarabonnemang debiteras för 41,9% av årsabonnemang (153 aktiva dagar av 365).	Abonnemang tecknas helårsvis eller för sommarperiod (vecka 19-40) och i det fallet ansvarar abonnenten för förvaring av kärnen över vintern. För sommarperioden debiteras 22 veckor av årsabonnemang.	Ändrad formulering så det blir mer likt avfallstaxan, och nytt med sommarabonnemang även för verksamheter. Se mer utförlig förklaring under rubriken "Sommarabonnemang" i tjänsteskrivelsen. Samma språkliga ändringar på fler platser i dokumentet.
	Abonnemang med tömning en gång i veckan eller oftare kan inte alltid erbjudas. I dessa fall kan storlek på behållare eller antal behållare anpassas för att möta behoven.	Se mer utförlig förklaring under rubriken "Tillägg om renhållningens möjlighet att anpassa hämtning av avfall" i tjänsteskrivelsen.

2.1.1 Kär, rullhäck och säck		
	Ställningar till plastsäckar som används för mjukplast i säck samt batteriholkar kan hyras enligt tabell 2.1.3.	Tillägg, saknats i taxedokumentet. Ingen ändring i praktiken.
	Rullhäck gäller endast för kunder som redan har det abonnemanget. Går ej att nyteckna.	Tillägg/förtydligande. Ingen ändring i praktiken.
Antal tömningar som kan erbjudas kan variera för de olika fraktionerna:		Tas bort eftersom samma formulering som i avfallstaxan läggs till gällande anpassning av hämtning. Se mer utförlig förklaring under rubriken "Tillägg om renhållningens möjlighet att anpassa hämtning av avfall" i tjänsteskrivelsen.
	För hämtning enbart under sommarperioden (vecka 19-40) se tabell i avsnitt 2.1.2.	Hänvisning till ny tabell, gällande sommarabonnemang för verksamheter.
		Tidigare varit samma avgift för 240-370 L, delat på dessa nu så det är en avgift för 240 L och en för 370 L, mer rättvist. De som har 240-literskärl idag kommer få en lägre avgift jämfört med de som har 370- literskärl.
		Ytterligare några nya rader i tabellen, saknats i dokumentet, inga ändringar i praktiken.

* Rullhäck för wellpapp gäller endast för kunder som redan har det abonnemanget. Går ej att nyteckna.	* Gäller endast för de kunder som redan har det abonnemanget. Går ej att nyteckna.	Ändrat formuleringen så hänvisningen används på flera rader i tabellen. Lagt till * på några rader också.
2.1.2 Kärl, rullhäck och säck sommar		
		Ny text och tabell, sommarabonnemang för verksamheter. Samma tillägg som i avfallstaxan. Se mer utförlig förklaring under rubriken "Sommarabonnemang" i tjänsteskrivelsen.
2.1.3 Hyra av tillbehör		
		Ny tabell, saknats i taxedokumentet. Ingen ändring i praktiken.
2.1.5 Container sommar		
		Ny text och tabell, sommarabonnemang för verksamheter. Samma tillägg som i avfallstaxan. Se mer utförlig förklaring under rubriken "Sommarabonnemang" i tjänsteskrivelsen.
2.4.2 Tilläggsavgifter		
Extra arbete på plats. Tillämpas exempelvis vid framgrävning av lock, spolning och lokalisering av brunn.	Extra arbete på plats. Tillämpas exempelvis vid framgrävning av lock, spolning, felsökning och lokalisering av avloppsanläggning.	Tillägg, förtydligande. Samma ändring som i avfallstaxan.
Vid tömning av fördelningsbrunn då fordonet behöver flyttas för	Vid tömning av BDT-avlopp (köksbrunn) eller fördelningsbrunn då fordonet behöver	Lagt till BDT-avlopp (köksbrunn), saknades. Samma ändring som i avfallstaxan.

att utföra tömning tas avgift ut.	flyttas för att utföra tömning tas avgift ut.	
	Arbete under icke ordinarie arbetstid kan inte garanteras.	Önskemål om förtydligande vid förra revideringen. Samma ändring som i avfallstaxan.
2.5.1 Dragväg		
		Ny tabell, avgifterna har gjorts om. Se mer utförlig förklaring under rubriken "Dragväg" i tjänsteskrivelsen. Samma ändring som i avfallstaxan.

MSN § Revidering av Nyköpings kommuns avfallstaxa

Diarienummer: MSN23/18

Enligt bestämmelser i Miljöbalken (1998:808) får kommunen meddela föreskrifter om att avgift ska betalas för den insamling, transport och behandling av avfall som utförs av kommunen eller den som kommunen anlitar. Kommunernas avfallshantering är avgiftsfinansierad och avfallsavgifterna bör täcka kommunens totala kostnad för avfallshantering.

Enligt Nyköpings kommuns avfallstaxa tas det ut en fast avgift och en rörlig avgift. Den fasta avgiften ska finansiera kostnader för administration och planering samt kostnader för återvinningscentraler, hantering av farligt avfall, information och kundtjänst. Fastighetsinnehavare är också skyldiga att för fastigheten teckna abonnemang enligt kommunens avfallstaxa och betala en rörlig abonnemangavgift. Den rörliga kostnaden ska finansiera hämtningskostnader som t.ex. kostnader för kärl, fordon, bränsle, löner och lokaler samt ska även täcka behandlingskostnader och omlastnings- och transportkostnader.

Avfallstaxan är miljöstyrande och tas ut så att återanvändning, återvinning eller annan miljövänlig avfallshantering stimuleras samt främjar en effektiv hämtning.

Det finns behov av att revidera avfallstaxan för att förbättra och anpassa avfallshanteringen till förutsättningar i omgivningen samt för att hålla avfallstaxan aktuell.

Barnrättsprövning

Nej

Förslag

Sommarabonnemang för verksamheter

Det föreslås att införa ett abonnemang för sommarperioden för verksamheter, liksom det abonnemang som redan idag finns för fritidshus och som gäller under veckorna 19-40. I dagsläget hör flera verksamheter som bara har öppet på sommaren av sig och vill starta och avsluta ett helårsabonnemang under olika tider på sommaren. Detta medför mycket administrativt arbete för kommunen. Med ett abonnemang för sommarperioden för verksamheter kommer de administrativa uppgifterna minska och det blir också mer förutsägbart och lättare att planera hämtningar för renhållningen. Verksamheter får enligt förslaget betala både fast och rörlig avgift endast för de 22 veckor som sommarperioden omfattar. Detta gör att det blir billigare för en verksamhet att välja ett

sommarabonnemang än att teckna ett helårsabonnemang och göra flera ändringar i det årligen.

Företagskort på Björshults återvinningscentral och ändring av fast avgift för verksamheter

Avfall från verksamheter som är jämförligt med avfall från hushåll omfattas av kommunens avfallsansvar och detta får lämnas på kommunens återvinningscentraler. Mycket av avfallet som idag lämnas på återvinningscentralerna är verksamhetsavfall vilket inte faller under kommunens ansvar. De flesta kommuner tar därför ut en avgift för verksamheter som vill lämna avfall vid återvinningscentralerna.

I dagsläget får verksamheter lämna mindre mängder grovavfall vid Björshults återvinningscentral. När detta infördes år 2015 höjdes den fasta avgiften för verksamheter för att täcka kostnaderna.

Oxelösunds kommun har från den 1 januari 2023 infört företagskort på deras återvinningscentral, vilket innebär att företag får betala en avgift per besök på återvinningscentralen. Detta kan leda till att fler verksamheter kommer till Björshult för att lämna grovavfall, vilket i sin tur leder till ökad hantering och ökade kostnader för Nyköpings kommun. Det föreslås därför att även Nyköping inför företagskort för företag som vill lämna verksamhetsavfall på Björshults återvinningscentral. Det blir också mer rättvist att de företag som nyttjar återvinningscentralen får betala, jämfört med idag då vissa företag nyttjar återvinningscentralen och andra inte. Förslaget innebär att företag köper ett 10-kort och kostnaden är då 300 kr per besök på Björshults återvinningscentral.

I och med detta föreslås också att den fasta avgiften för verksamheter återigen sänks till motsvarande nivå som innan den höjdes år 2015 men räknas upp lika mycket som avfallstaxan har räknats upp under åren efter 2015. Intäkterna renhållningen tappar på att sänka den fasta kostnaden för verksamheter får renhållningen i stället in för försäljningen av företagskortet.

Tillägg om renhållningens möjlighet att anpassa hämtning av avfall

För att minska transporter, drivmedel, utsläpp och miljöpåverkan samt för att underlätta planering/körlistor föreslås en styrning mot att ha färre tömningar i veckan och hellre tömma fler kärl samtidigt när renhållningsfordonet är på plats, särskilt på landsbygden där det ibland blir långa transporter för att tömma få kärl. Därför föreslås tillägg av en formulering kring att abonnemang med tömning en gång i veckan eller oftare inte alltid kan erbjudas. I dessa fall kan storlek på kärl eller antal kärl anpassas för att möta behoven från kunden, så att hämtning kan ske mer sällan och i samband med annan hämtning i området.

För verksamheter föreslås att avgiften höjs med 12 % på tömningsfrekvenserna en till tre gånger per vecka. Detta för att det ska bli billigare att ha ett större kärl eller fler kärl med hämtning mer sällan. Att höja avgifterna kan också ge ett incitament till att sortera avfallet bättre för att få mindre restavfall, och på det sättet kan verksamheterna minska sina kostnader.

Att ändra abonnemang samt köpa in och köra ut fler kärl till kunder medför extra arbete och kostnader för renhållningen. Men på sikt kommer det kompenseras av lägre kostnader för drivmedel.

Dragväg

Dragväg är det avstånd som kärl behöver dras till tömningsfordonet ifall fordonet inte kan stanna intill kärlet. Avgiften för dragväg är i dagsläget svår att förstå och genererar inte rätt i systemet och den tas därför inte ut idag. Det föreslås därför att avgiften görs om till intervaller likt den avgift som idag finns för slanglängd vid tömning av slam, vilket fungerar i systemet. Det är viktigt att ta betalt för dragväg för att förbättra arbetsmiljön för chaufförerna genom att få bort så mycket dragväg som möjligt. Eftersom avgiften för dragväg i dagsläget inte tas ut innebär ändringen att avgiften kommer bli högre för många kunder när avgiften börjar tas ut som den ska.

Slam

Det föreslås att det tydligare ska framgå att kunder *ska* ha ett abonnemang för regelbunden tömning av slamavskiljare, slutna tank och minireningsverk. Idag ligger flera kunder enbart på budning vilket föreslås ändras och att budning enbart ska användas för extratömningar. Detta ger renhållningen bättre kontroll över att anläggningar töms så ofta som de måste enligt beslut från miljöenheten och det skulle också underlätta planering och förutsägbarhet för renhållningen. Förslaget innebär inga förändringar i avgifter mer än att det sedan tidigare är billigare för kund att ligga på abonnemang med schemalagd tömning än att varje gång beställa budning.

Övrigt

Utöver detta föreslås också en del tillägg och förtydliganden samt språkliga justeringar, rättelser och ändringar som har med strukturen på själva dokumentet att göra, men innebär inga förändringar i praktiken.

Alla förändringar gentemot föregående avfallstaxa presenteras i tjänsteskrivelsens bilaga 1 samt med förtydligande kommentarer i bilaga 2.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

- 1) **att** anta *Nyköpings kommuns avfallstaxa*, samt
- 2) **att** taxan gäller från och med 2023-04-01.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) **att** förklara paragrafen omedelbart justerad.

Kommunfullmäktiges beslut skickas till:

Författningssamlingen

Tekniska divisionen

Ekonomiavdelningen

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Revidering av Nyköpings kommuns avfallstaxa

Bakgrund

Enligt bestämmelser i Miljöbalken (1998:808) får kommunen meddela föreskrifter om att avgift ska betalas för den insamling, transport och behandling av avfall som utförs av kommunen eller den som kommunen anlitar. Kommunernas avfallshantering är avgiftsfinansierad och avfallsavgifterna bör täcka kommunens totala kostnad för avfallshantering.

Enligt Nyköpings kommuns avfallstaxa tas det ut en fast avgift och en rörlig avgift. Den fasta avgiften ska finansiera kostnader för administration och planering samt kostnader för återvinningscentraler, hantering av farligt avfall, information och kundtjänst. Fastighetsinnehavare är också skyldiga att för fastigheten teckna abonnemang enligt kommunens avfallstaxa och betala en rörlig abonnemangsavgift. Den rörliga kostnaden ska finansiera hämtningskostnader som t.ex. kostnader för kärl, fordon, bränsle, löner och lokaler samt ska även täcka behandlingskostnader och omlastnings- och transportkostnader.

Avfallstaxan är miljöstyrande och tas ut så att återanvändning, återvinning eller annan miljövänlig avfallshantering stimuleras samt främjar en effektiv hämtning.

Det finns behov av att revidera avfallstaxan för att förbättra och anpassa avfallshantering till förutsättningar i omgivningen samt för att hålla avfallstaxan aktuell.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Dokumentation

Förslaget innebär inga konsekvenser för barn, direkt eller indirekt. Därför saknas skäl att göra en prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen.

Förslag

Sommarabonnemang för verksamheter

Det föreslås att införa ett abonnemang för sommarperioden för verksamheter, likt det abonnemang som redan idag finns för fritidshus och som gäller under veckorna 19-40. I dagsläget hör flera verksamheter som bara har öppet på sommaren av sig och vill starta och avsluta ett helårsabonnemang under olika tider på sommaren. Detta medför mycket administrativt arbete för kommunen. Med ett abonnemang för sommarperioden för verksamheter kommer de administrativa uppgifterna minska och det blir också mer förutsägbart och lättare att planera hämtningar för renhållningen. Verksamheter får enligt förslaget betala både fast och rörlig avgift endast för de 22 veckor som sommarperioden omfattar. Detta gör att det blir billigare för en verksamhet att välja ett sommarabonnemang än att teckna ett helårsabonnemang och göra flera ändringar i det årligen.

Företagskort på Björshults återvinningscentral och ändring av fast avgift för verksamheter

Avfall från verksamheter som är jämförligt med avfall från hushåll omfattas av kommunens avfallsansvar och detta får lämnas på kommunens återvinningscentraler. Mycket av avfallet som idag lämnas på återvinningscentralerna är verksamhetsavfall vilket inte faller under kommunens ansvar. De flesta kommuner tar därför ut en avgift för verksamheter som vill lämna avfall vid återvinningscentralerna.

I dagsläget får verksamheter lämna mindre mängder grovavfall vid Björshults återvinningscentral. När detta infördes år 2015 höjdes den fasta avgiften för verksamheter för att täcka kostnaderna.

Oxelösunds kommun har från den 1 januari 2023 infört företagskort på deras återvinningscentral, vilket innebär att företag får betala en avgift per besök på återvinningscentralen. Detta kan leda till att fler verksamheter kommer till Björshult för att lämna grovavfall, vilket i sin tur leder till ökad hantering och ökade kostnader för Nyköpings kommun. Det föreslås därför att även Nyköping inför företagskort för företag som vill lämna verksamhetsavfall på Björshults återvinningscentral. Det blir också mer rättvist att de företag som nyttjar återvinningscentralen får betala, jämfört med idag då vissa företag nyttjar återvinningscentralen och andra inte. Förslaget innebär att företag köper ett 10-kort och kostnaden är då 300 kr per besök på Björshults återvinningscentral.

I och med detta föreslås också att den fasta avgiften för verksamheter återigen sänks till motsvarande nivå som innan den höjdes år 2015 men räknas upp lika mycket som avfallstaxan har räknats upp under åren efter 2015. Intäkterna

renhållningen tappar på att sänka den fasta kostnaden för verksamheter får renhållningen i stället in för försäljningen av företagskortet.

Tillägg om renhållningens möjlighet att anpassa hämtning av avfall

För att minska transporter, drivmedel, utsläpp och miljöpåverkan samt för att underlätta planering/körlistor föreslås en styrning mot att ha färre tömningar i veckan och hellre tömma fler kärl samtidigt när renhållningsfordonet är på plats, särskilt på landsbygden där det ibland blir långa transporter för att tömma få kärl. Därför föreslås tillägg av en formulering kring att abonnemang med tömning en gång i veckan eller oftare inte alltid kan erbjudas. I dessa fall kan storlek på kärl eller antal kärl anpassas för att möta behoven från kunden, så att hämtning kan ske mer sällan och i samband med annan hämtning i området.

För verksamheter föreslås att avgiften höjs med 12 % på tömningsfrekvenserna en till tre gånger per vecka. Detta för att det ska bli billigare att ha ett större kärl eller fler kärl med hämtning mer sällan. Att höja avgifterna kan också ge ett incitament till att sortera avfallet bättre för att få mindre restavfall, och på det sättet kan verksamheterna minska sina kostnader.

Att ändra abonnemang samt köpa in och köra ut fler kärl till kunder medför extra arbete och kostnader för renhållningen. Men på sikt kommer det kompenseras av lägre kostnader för drivmedel.

Dragväg

Dragväg är det avstånd som kärl behöver dras till tömningsfordonet ifall fordonet inte kan stanna intill kärlet. Avgiften för dragväg är i dagsläget svår att förstå och genererar inte rätt i systemet och den tas därför inte ut idag. Det föreslås därför att avgiften görs om till intervaller likt den avgift som idag finns för slanglängd vid tömning av slam, vilket fungerar i systemet. Det är viktigt att ta betalt för dragväg för att förbättra arbetsmiljön för chaufförerna genom att få bort så mycket dragväg som möjligt. Eftersom avgiften för dragväg i dagsläget inte tas ut innebär ändringen att avgiften kommer bli högre för många kunder när avgiften börjar tas ut som den ska.

Slam

Det föreslås att det tydligare ska framgå att kunder ska ha ett abonnemang för regelbunden tömning av slamavskiljare, slutet tank och minireningsverk. Idag ligger flera kunder enbart på budning vilket föreslås ändras och att budning enbart ska användas för extratömningar. Detta ger renhållningen bättre kontroll över att anläggningar töms så ofta som de måste enligt beslut från miljöenheten och det skulle också underlätta planering och förutsägbarhet för renhållningen. Förslaget innebär inga förändringar i avgifter mer än att det sedan tidigare är billigare för kund att ligga på abonnemang med schemalagd tömning än att varje gång beställa budning.

Övrigt

Utöver detta föreslås också en del tillägg och förtydliganden samt språkliga justeringar, rättelser och ändringar som har med strukturen på själva dokumentet att göra, men innebär inga förändringar i praktiken.

Alla förändringar gentemot föregående avfallstaxa presenteras i tjänsteskrivelsens bilaga 1 samt med förtydligande kommentarer i bilaga 2.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden föreslår Kommunfullmäktige

- 1) **att** anta Nyköpings kommuns avfallstaxa, samt
- 2) **att** taxan gäller från och med 2023-04-01.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) **att** förklara paragrafen omedelbart justerad.

Kent Nyman

Divisionschef Tekniska divisionen

Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

2023-01-12

Emelie Nylund

Renhållningschef

Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

2023-01-12

Beslut till:

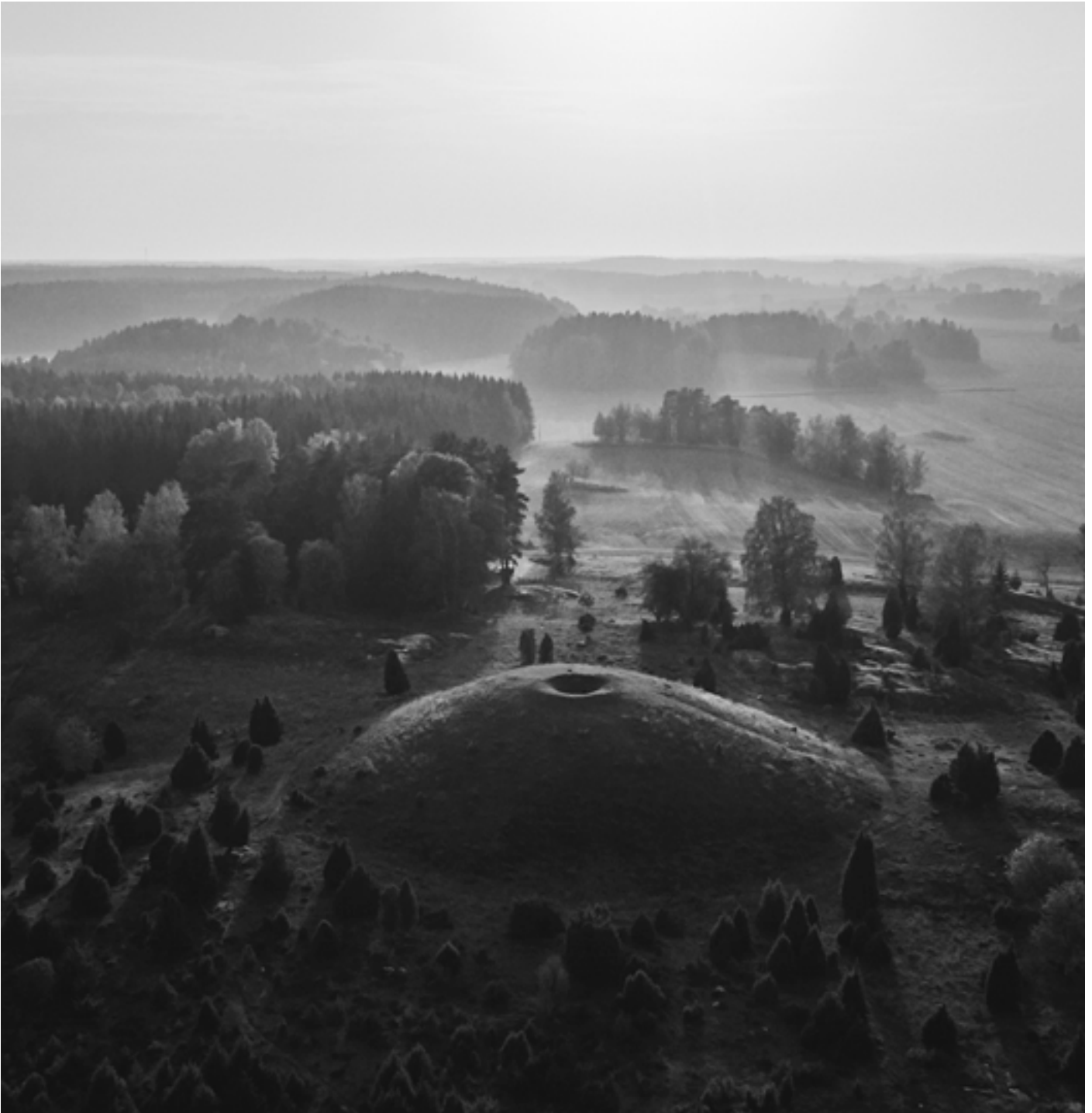
Kommunstyrelsen

Tekniska divisionen

Ekonomiavdelningen

NYKÖPINGS KOMMUNS AVFALLSTAXA

FÖR AVFALL UNDER KOMMUNALT ANSVAR
ENLIGT 15 KAP MILJÖBALKEN

Innehållsförteckning

1 Allmänna bestämmelser.....	4
1.1 Allmänt	4
1.2 Ansvar för den kommunala renhållningen och gällande regler.....	4
1.3 Definitioner	4
1.4 Betalningsskyldig, betalningsmottagare och ändringar	5
1.5 Fast avgift	5
1.6 Abonnemang för en- och tvåbostadshus samt fritidshus.....	5
1.7 Abonnemang för flerbostadshus	6
1.8 Abonnemang för verksamheter	6
1.9 Tilläggstjänster	7
1.9.1 Gångavståndstillägg Dragväg.....	7
1.9.2 Extratömning	7
1.9.3 Returpapper.....	7
1.9.4 Grovavfall	8
1.9.5 Latrin	8
1.9.6 Slam från små avloppsanläggningar	8
1.9.7 Fettavskiljare.....	9
1.10 Avgifter vid undantag enligt kommunens renhållningsordning	9
1.10.1 Gemensam avfallsbehållare	9
1.10.2 Gemensam avfallslösning	9
1.10.3 Uppehåll i hämtning av mat- och restavfall och slam	10
1.10.4 Hemkompostering och förlängt tömningsintervall för restavfall ..	10
1.10.5 Befrielse	10
1.11 Felsorteringsavgift	10
1.12 Särskilda avgifter.....	10
2 AVGIFTSdokUMENT	12
2.1 Fast avgift	12
2.2 Rörliga abonnemangavgifter	13
A Valmöjligheter för permanentboende i en- och tvåbostadshus	13
B Valmöjligheter för fritidshus.....	14
C Valmöjligheter för flerbostadshus.....	15
D Valmöjligheter för verksamheter	17

2.3 Tilläggstjänster	22
E Gångavstånd Dragväg.....	22
F Extratömning.....	22
G Returpapper	23
I Grovavfall.....	24
J Latrin.....	25
K Slam från små avloppsanläggningar.....	26
L Fettavskiljare.....	29
M Särskilda avgifter	30

1 Allmänna bestämmelser

Avgifter i taxan är angivna **inklusive moms**.

1.1 Allmänt

Dessa föreskrifter om avgifter har kommunen beslutat med stöd av 27 kap. 4 § miljöbalken. Avgifterna avser den insamling, transport och behandling av avfall som utförs av kommunen eller den som kommunen anlitar.

Avfallstaxan är miljöstyrande och tas ut så att återanvändning, återvinning eller annan miljövänlig avfallshantering stimuleras samt främjar en effektiv hämtning.

1.2 Ansvar för den kommunala renhållningen och gällande regler

För kommunens avfallshantering gäller bestämmelserna i miljöbalken, avfallsförordningen, andra förordningar utfärdade med stöd av miljöbalken samt renhållningsordningens föreskrifter om avfallshantering för Nyköpings kommun.

1.3 Definitioner

Fast avgift är avgift som ska finansiera kostnader för administration och planering samt kostnader för återvinningscentraler, hantering av farligt avfall, information och kundtjänst.

Rörlig abonnemangavgift är avgift som ska finansiera hämtningskostnader såsom kostnader för bl.a. behållare, fordon, bränsle, löner och lokaler. Den rörliga avgiften ska även täcka behandlingskostnader såsom kostnader för förbränning med energiutvinning, biologisk behandling samt omlastnings- och transportkostnader.

En- och tvåbostadshus är samtliga fastigheter som är taxerade som småhus, utom fastigheter för fritidshus, det vill säga villor, radhus, kedjehus och parhus för permanentboende.

Fritidshus är fastigheter som inte har behov av hämtning av avfall året runt.

Flerbostadshus är ett bostadshus med minst tre bostadslägenheter.

Verksamheter är fastigheter där det uppstår avfall som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll, exempelvis skolor, förskolor, restauranger, sjukhus, fritidsanläggningar, affärer, hotell, båtklubbar m.m som inte utgörs av boende.

Gemensam avfallsbehållare är när två eller tre en- och tvåbostadshus eller fritidshus delar på ett **abonnemang avfallskärl**.

Gemensam avfallslösning är när fler än tre en- och tvåbostadshus eller fritidshus delar på ett abonnemang eller flera avfallskärl eller annan typ av avfallsbehållare.

Abonnemang innebär regelbunden tömning med bestämt intervall.

Budning är beställning vid varje enskild tömning. Avgift betalas per tömning. Vid budning inom exempelvis tre arbetsdagar räknas inte dag då beställning sker. Beställning som sker på måndagen får alltså utföras senast under torsdagen.

Kbm är förkortning för kubikmeter. Anger volym på exempelvis container och slam.

I övrigt gäller samma definitioner som i renhållningsordningen för Nyköpings kommun.

1.4 Betalningsskyldig, betalningsmottagare och ändringar

Fastighetsinnehavaren är betalningsskyldig och ska teckna abonnemang för aktuell avfallshantering. Avgiften ska betalas till Nyköpings kommun.

I enlighet med kommunens renhållningsordning har renhållningen i Nyköpings kommun rätt att ändra abonnemangsvillkor om det är återkommande problem med överfull eller för tung behållare.

Vid ägarbyte ska säljaren ta kontakt med Nyköpings kommun månaden innan ägarbytet sker för att få en överlåtelseblankett som kan skrivas under av säljaren och köparen. Blanketten lämnas in till Nyköpings kommun snarast efter ägarbytet trätt i kraft.

Betalningsskyldighet gäller även vid de tillfällen då avfall inte kunnat hämtas, på grund av att avfallsbehållaren inte varit tillgänglig vid tömningstillfället, inte använts eller varit placerad på annat sätt än det i abonnemanget specificerade sättet.

1.5 Fast avgift

Fast avgift tas ut per hushåll i bebyggda fastigheter och alla verksamheter där det uppstår avfall under kommunalt ansvar, se tabell i kapitel 2.1. I tabellen anges avgiften per hushåll och verksamhet.

1.6 Abonnemang för en- och tvåbostadshus samt fritidshus

Nyköpings kommun tillhandahåller kärl för matavfall samt restavfall. De alternativ med avseende på storlek på kärl och tömningsintervall som erbjuds visas i tabell A1 och tabell A2 för en- och tvåbostadshus och i tabell B1 och tabell B2 för fritidshus.

I abonnemang enligt tabell A1 och tabell B1 ingår ett 140 liter kärl för matavfall och påsar att lägga matavfall i. Påsar avsedda för matavfall ingår även i abonnemang enligt tabell B2. Påsar hämtas på av kommunen anvisad plats.

1.7 Abonnemang för flerbostadshus

Nyköpings kommun tillhandahåller kärl, med storlekar mellan 140 liter och 660 liter, eller container för restavfall, se tabell C1 för kärl respektive tabell C2 för container. Avfall får inte komprimeras i kärl.

Om fastighetsinnehavaren väljer att använda underjordsbehållare köps sådan in och installeras av fastighetsinnehavaren. För avgifter se tabell C3 och tabell C4.

I abonnemang för flerbostadshus ingår 140 liter kärl för matavfall och påsar avsedda för att lägga matavfall i. Dessa påsar hämtas på av kommunen anvisad plats.

Fastighetsinnehavare av flerbostadshus kan välja mellan tre olika typer av abonnemang med kärl, se tabell C1.

Valet av abonnemang påverkas av antal hushåll, kärolvoly, tömningsfrekvens och på hur bra restavfallet sorteras.

- **Abonnemang Guld** definieras som mindre än 40 liter restavfall per lägenhet och vecka.
- **Abonnemang Silver** definieras som mellan 40-70 liter restavfall per lägenhet och vecka.
- **Abonnemang Brons** definieras som mer än 70 liter restavfall per lägenhet och vecka.

1.8 Abonnemang för verksamheter

Nyköpings kommun tillhandahåller kärl eller container för restavfall samt kärl för matavfall, se tabell D1 för kärl respektive tabell D4 för container. I abonnemang enligt dessa tabeller ingår ett 140 liter kärl för matavfall. Abonnemang med fler kärl för matavfall kan tecknas med avgifter enligt tabell D2. Avfall får inte komprimeras i kärl.

Verksamheter kan även välja att använda underjordsbehållare eller komprimator, se tabell C3 eller tabell C4 för underjordsbehållare samt tabell D5 för komprimator. Dessa behållare köps in och installeras av fastighetsinnehavaren.

Fastighetsinnehavare med verksamheter där det uppstår stora mängder matavfall, har möjlighet att själva köpa och installera matavfallskvarn kopplad till slutna tank för matavfall. Avgifter för tömning av matavfall i tank anges i tabell D3.

Påsar avsedda för matavfall ingår i abonnemang för verksamheter. Dessa påsar hämtas på av kommunen anvisad plats. **Ställningar till större matavfallspåsar kan hyras enligt tabell D6.** Övriga innerpåsar för avfall ingår inte i abonnemang för verksamheter.

Verksamheter som endast har öppet under sommaren kan välja abonnemang för hämtning under perioden vecka 19-40. Hämtning under sommarperioden kan väljas för abonnemang enligt tabell D1, D2 och D4.

1.9 Tilläggstjänster

1.9.1 Gångavståndstillägg Dragväg

Kärl ska normalt placeras vid tomtgräns, senast kl. 06.00 på tömningsdagens morgon. Om kärlet ska hämtas inne på fastigheten, eller om annan plats överenskommit där tömningsfordonet inte kan stanna intill kärlet, tillkommer avgift för gångavstånd **dragväg**, se tabell E1 för samtliga typer av fastigheter. Detta är en tilläggstjänst som bara utförs om den ingår i valt abonnemang eller på annat sätt är beställd i förväg. Avståndet räknas från tömningsfordonets ordinarie **stoppställe upphämtningsplats** till avfallsbehållaren.

Avgift betalas för gångavstånd **dragväg** längre än sju meter enligt tabell E1.

Av arbetsmiljöskäl medges inte nya abonnemang med gångavstånd **dragväg** som överstiger 10 meter för 660 liters kärl och 20 meter för övriga kärl.

Nyköpings kommun avgör i samråd med fastighetsinnehavaren om kärlet ska placeras på annat sätt än vid tomtgräns.

1.9.2 Extratömning

Kunder med abonnemang kan beställa extra tömning. Extra tömning beställs hos Nyköpings kommun och sker inom tre arbetsdagar från beställning. **Dag då beställning sker räknas inte. Beställning som sker på måndagen får alltså utföras senast under torsdagen.**

Om ordinarie tömning inte har kunnat utföras på grund av omständigheter som abonnenten råder över (t ex snöröjning eller andra hinder på vägen) uteblir tömningen. Efter särskild beställning, och när avfallsinnehavaren rättat till problemet, kan en extra tömning utföras.

Vid tillfälligt stora avfallsmängder kan antingen en extra tömning beställas eller extra säck hämtas efter särskild beställning mot avgift. Extra säck tas med vid nästa ordinarie hämtning, se tabell F1 eller tabell F2.

Extra tömning av container, underjordsbehållare, komprimator eller matavfallstank jämställs med budad hämtning.

1.9.3 Returpapper

Returpapper kan lämnas kostnadsfritt vid kommunens återvinningsstationer som finns angivna på Nyköpings kommuns hemsida.

Returpapper kan också hämtas vid tomtgräns av den insamlare som Nyköpings kommun har avtal med. Se Nyköpings kommuns hemsida eller ta kontakt med renhållningen i Nyköpings kommun för mer information. Denna tjänst beställs direkt från insamlaren och utförs enligt överenskommelse med denne. Avgiften får maximalt uppgå till belopp enligt tabell G1 eller tabell G2 och betalas direkt till insamlaren enligt dennes rutiner.

1.9.4 Grovavfall

Hushåll kan lämna grovavfall vid någon av de bemannade återvinningscentralerna. Dessutom kan grovavfall även hämtas efter beställning, mot en särskild avgift, se tabell I1 eller tabell I2. Hämtning sker vid tomtgräns mot farbar väg.

Verksamheter kan lämna mindre mängder grovavfall vid Björshults återvinningscentral **mot särskild avgift enligt tabell I4**. Dessutom kan grovavfall även hämtas efter beställning, mot en särskild avgift, se tabell I2.

Abonnemang för hämtning av trädgårdsavfall kan beställas enligt tabell I3. Trädgårdsavfall hämtas i 190 liters kärl enligt erhållet fastställt schema under perioden vecka 14-45. Kärlet ska placeras vid tomtgräns senast 06.00 första vardagen den aktuella hämtningsveckan.

1.9.5 Latrin

Latrin får komposteras på den egna fastigheten efter anmälan till Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden. Har en anmälan inte gjorts ska hämtning av latrin beställas, se tabell J1. Latrin hämtas i 23 liters engångsbehållare som ska placeras vid fordonets upphämningsplats. Behållaren ska märkas med bifogad klisteretikett. När latrinbehållaren hämtas lämnas samtidigt en ny behållare. Hämtningen utförs inom en vecka efter beställning.

1.9.6 Slam från små avloppsanläggningar

Abonnemang **ska** tecknas för regelbunden, schemalagd tömning av slamavskiljare, slutna tank och minireningsverk för toalettavlopp och BDT-avlopp (köksbrunn). Tömning kan även utföras på budning **vid akuta fall, så som vid fel på anläggning eller överfullt innan ordinarie tömning**. För avgifter se tabell K1, tabell K2, tabell K3 eller tabell K5. Avgifterna gäller även om tömning sker med båt i stället för slambil.

De avgifter som anges i tabellerna gäller vid maximalt 20 meter slang mellan fordonets anslutningspunkt och botten på den anläggning som ska tömmas. Vid längre slanglängd tas extra avgift enligt tabell K6.

Inför tömning ska fastighetsinnehavaren förbereda anläggningen så att tömning kan ske genom slamsugning. Anläggningen ska vara lättillgänglig för tömning och fri från hinder. Lock eller manlucka får inte vara övertäckt eller fastfusen. Om ordinarie tömning inte har kunnat utföras på grund av hinder som dessa uteblir tömningen. Efter särskild beställning, och när

avfallsinnehavaren rättat till problemet, kan en extra tömning utföras. Om framgrävning eller handräckning då ändå behövs utgår avgift enligt tabell K6.

Inför tömning av fosforfällor ska fastighetsinnehavaren förbereda anläggningen så att tömning kan ske genom slamsugning eller med kranbil. Avgifter för tömning av fosforfällor anges i tabell K4.

1.9.7 Fettavskiljare

Avfall från fettavskiljare omfattas av det kommunala renhållningsansvaret och ska samlas in genom kommunens försorg. Tömning beställs hos Nyköpings kommun, se tabell L1.

Abonnemang kan tecknas för regelbunden, schemalagd tömning av fettavskiljare. Tömning kan även utföras på budning.

De avgifter som anges i tabellen gäller vid maximalt 20 meter slang mellan fordonets anslutningspunkt och botten på den anläggning som ska tömmas. Vid längre slanglängd tas extra avgift enligt tabell K6.

1.10 Avgifter vid undantag enligt kommunens renhållningsordning

Förutsättningar och ansökan av undantag regleras i kommunens renhållningsordning.

1.10.1 Gemensam avfallsbehållare

Två eller tre en- och tvåbostadshus eller fritidshus kan **efter ansökan** dela på ett gemensamt avfallskärl för **mat- och/eller** restavfall, **max 370 liter**, och ett gemensamt avfallskärl för matavfall, 140 liter. **Uppkommen avfallsmängd ska rymmas i avfallsbehållare av typ och storlek som normalt används i området. Normalt hämtningsintervall ska tillämpas.** Fastighetsinnehavarna delar då på den rörliga abonnemangavgiften och varje hushåll betalar en fast avgift. **Fritidsboende som delar behållare med permanentboende betalar samma avgift som permanentboende.** Respektive fastighetsinnehavare får faktura på sin fasta avgift och sin andel av den rörliga abonnemangavgiften, se tabell A1 för en- och tvåbostadshus och tabell B1 för fritidshus.

1.10.2 Gemensam avfallslösning

Fler än tre en- och tvåbostadshus eller fritidshus i en förening med en fakturamottagare kan dela på ett eller flera större kärl eller annan typ av behållare för restavfall. I detta fall gäller fast avgift per hushåll i samfällighetsförening eller motsvarande, enligt tabell i kapitel 2.1.

En- och tvåbostadshus i en förening kan välja på kärlstorlekar för restavfall mellan 140 liter och 660 liter, se tabell C1 för valbara abonnemang. En förening kan också välja container för restavfall, se tabell C2. Om en förening för en- och tvåbostadshus väljer att använda underjordsbehållare köps sådan

in och installeras av föreningen, se tabell C3 och tabell C4 för valbara abonnemang.

Fritidshus i en förening kan välja på kärstorlekar mellan 370 liter och 660 liter, se tabell B1. En förening kan också välja container för restavfall, se tabell C2.

Avfall får inte komprimeras i kärl.

I abonnemang för gemensam avfallslösning ingår 140 liter kärl för matavfall och påsar avsedda för att lägga matavfall i. Dessa påsar hämtas på av kommunen anvisad plats.

1.10.3 Uppehåll i hämtning av mat- och restavfall och slam

Vid uppehåll i hämtning debiteras fast avgift, men ej rörlig tömnings- och behandlingsavgift, under aktuell period. Fastighetsinnehavaren ansvarar för att ansöka om uppehåll hos Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.

1.10.4 Hemkompostering och förlängt tömningsintervall för restavfall

För hemkompostering krävs att en anmälan lämnats in och godkänts av Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden. I samma anmälan kan du även ange om du önskar befrielse från kärl för matavfall.

Förlängt tömningsintervall med tömning en gång per kvartal för restavfall kan medges om allt matavfall sorteras ut och hemkomposteras. För kvartalstömning krävs att en ansökan har lämnats in och godkänts av Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden. Det innebär att enbart restavfall hämtas. De alternativ med avseende på storlek på kärl och tömningsintervall som erbjuds visas i tabell A2 för en- och tvåbostadshus.

1.10.5 Befrielse

Vid särskilda skäl kan fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare ansöka om befrielse från skyldigheten att lämna avfall under kommunalt ansvar till kommunen. Vid befrielse från skyldigheten att lämna avfall till kommunen ska fast avgift betalas enligt tabell i kapitel 2.1.

1.11 Felsorteringsavgift

Om otillåtet avfall läggs i avfallsbehållare eller om avfallet inte är sorterat enligt anvisningar har Nyköpings kommun rätt att debitera en felsorteringsavgift enligt tabell M2.

1.12 Särskilda avgifter

Vid ändring av abonnemang som innebär att behållare ska bytas ut eller hämtas in tas avgift enligt tabell M1. För hämtning med andra metoder än de som är beskrivna i denna avfallstaxa eller där förhållandena väsentligt avviker från vad som är normalt debiteras avgift per timme, enligt tabell M3. Vid behov får renhållningen i Nyköpings kommun besluta om tillfälliga avgifter baserat på självkostnad för tjänsten.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har möjlighet att ta ut en avgift för att behandla ansökningar gällande renhållning.

2 AVGIFTSdokUMENT

Taxan för avfall under kommunalt ansvar är uppdelad i en fast avgift och en rörlig abonnemangsavgift. Alla priser är inklusive moms.

Årsavgift = fast avgift per hushåll eller verksamhet + rörlig abonnemangsavgift + eventuella avgifter för tilläggstjänster.

2.1 Fast avgift

Observera att rörlig abonnemangsavgift tillkommer beroende på typ och storlek av behållare samt tömningsfrekvens!

Fast avgift, kr per år:

Fastighet/verksamhet	Avgift kr per år
En- och tvåbostadshus, kr per hushåll	1 442 kr
Fritidshus, kr per hushåll	782 kr
Flerbostadshus, kr per lägenhet	177 kr
Verksamheter, kr per verksamhet	1 442 651 kr
Verksamheter sommar, kr per verksamhet	275 kr
En- och tvåbostadshus i samfällighetsförening eller motsvarande, kr per hushåll	854 kr
Fritidshus i samfällighetsförening eller motsvarande, kr per hushåll	471 kr

2.2 Rörliga abonnemangsavgifter

Rörliga abonnemangsavgifter för mat- och restavfall i kärl, säck, container eller andra behållare. Fast avgift enligt tabell i kapitel 2.1 tillkommer.

Abonnemang med tömning en gång i veckan eller oftare kan inte alltid erbjudas. I dessa fall kan storlek på behållare eller antal behållare anpassas för att möta behoven.

Information om vad som gäller för de olika typerna av abonnemang finns i kapitel 1.6-1.10.

A Valmöjligheter för permanentboende i en- och tvåbostadshus

Angivna avgifter gäller när kärl placeras vid fordonets upphämningsplats, max 7 meter från tomtgräns. Där tömning med sidlastande fordon används ska uppställning ske enligt instruktion från kommunen. Vid längre avstånd tillämpas gångavståndstillägg dragvägsavgift enligt tabell E1.

Ett kärl för matavfall, 140 liter, ingår per abonnemang. För gemensam avfallslösning kan fler kärl för matavfall ingå.

Fler än tre en- och tvåbostadshus med gemensam avfallslösning kan välja kärlstorlekar mellan 140 liter och 660 liter, se tabell C1 för valbara abonnemang. För abonnemang med container se tabell C2 och för underjordsbehållare se tabell C3 eller C4.

Fast avgift enligt tabell i kapitel 2.1 tillkommer.

A1 Abonnemang en- och tvåbostadshus

Behållarstorlek Kärl, liter Restavfall+Matavfall	Restavfall Antal tömningar per år	Matavfall Antal tömningar per år	Avgift kr per år
80* + 140	12	26	253 kr
80* + 140	26	26	547 kr
140 + 140	12	26	547 kr
140 + 140	26	26	1 250 kr
240 + 140	26	26	2 561 kr
370 + 140	26	26	5 922 kr
370 + 140	52	52	210 kr

*Kärl på 80 liter gäller endast för de kunder som redan har det abonnemanget. Går ej att nyteckna.

A2 Abonnemang Kvartalstömning

Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare i en- och tvåbostadshus och som sorterar ut och komposterar allt matavfall på den egna fastigheten kan välja abonnemang med tömning en gång per kvartal. För kvartalstömning krävs att en ansökan har lämnats in och godkänts av Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.

Behållarstorlek för restavfall Kärl, liter	Antal tömningar per år	Avgift kr per år
80*	4	73 kr
140	4	130 kr

*Kärl på 80 liter gäller endast för de kunder som redan har det abonnemanget. Går ej att nyteckna.

B Valmöjligheter för fritidshus

Från fritidshus sker hämtning under perioden vecka 19-40.

Angivna avgifter gäller när kärl placeras vid fordonets upphämningsplats, max 7 meter från tomtgräns. Vid längre avstånd tillämpas gångavståndstillägg dragvägsavgift enligt tabell E1.

Ett kärl för matavfall, 140 liter, ingår per abonnemang. För gemensam avfallslösning kan fler kärl för matavfall ingå.

Fler än tre fritidshus med gemensam avfallslösning kan välja kärlstorlekar mellan 370 liter och 660 liter. För abonnemang med container se tabell C2.

Fast avgift enligt tabell i kapitel 2.1 tillkommer.

B1 Abonnemang för fritidshus

Behållarstorlek Kärl, liter Restavfall+Matavfall	Restavfall Antal tömningar per år	Matavfall Antal tömningar per år	Avgift kr per år
Hämtning var fjärde vecka			
80* + 140	6	11	112 kr
140 + 140	6	11	355 kr
Hämtning varannan vecka			
80* + 140	11	11	355 kr
140 + 140	11	11	627 kr

240 + 140	11	11	1 381 kr
370 + 140	11	11	2 107 kr
660** + 140	11	11	3 027 kr
Hämtning varje vecka			
660** + 140	22	22	7 263 kr

*Kärl på 80 liter gäller endast för **de** kunder som redan har det abonnemanget. Går ej att nyteckna.

** Gäller enbart för förening med fler än tre fritidshus med gemensam avfallslösning enligt kapitel 1.10.

B2 Ö-abonnemang fritidshus

Boende på ö utan fast vägförbindelse lämnar avfall vid anvisad gemensam upphämningsplats på fastland.

Behållarstorlek	Avgift kr per hushåll och år
Del i gemensamma behållare på land för restavfall respektive matavfall.	164 kr

C Valmöjligheter för flerbostadshus

Angivna avgifter gäller när kärl placeras vid fordonets upphämningsplats, max 7 meter från tomtgräns. Vid längre avstånd tillämpas **gångavståndstillägg dragvägsavgift** enligt tabell E1.

Ett eller flera kärl för matavfall, storlek 140 liter, som töms med samma intervall som restavfallet, ingår i abonnemanget.

Valet av abonnemang påverkas av antal hushåll, kärolvoly, tömningsfrekvens och på hur bra restavfallet sorteras.

$$\text{Avgift per år} = (\text{kr per liter}) \times (\text{voly m kär l}) \times (\text{antal tömningar per år})$$

Fast avgift enligt tabell i kapitel 2.1 tillkommer.

C1 Abonnemang Kärl

Kärlstorlekar mellan 140 liter och 660 liter finns. Kommunen anpassar antal kärl och kärlstorlekar efter behovet.

Antal tömningar per år	Abonnemang Guld < 40 l/hh/v	Abonneman g Silver 40-70 l/hh/v	Abonneman g Brons > 70 l/hh/v

		Avgift kr per liter	Avgift kr per liter	Avgift kr per liter
Varannan vecka	26	0,2340	0,3131	0,3893
En gång per vecka	52	0,2584	0,3457	0,4307
Två gånger per vecka	104	0,3093	0,4137	0,5168
Tre gånger per vecka	156	0,3567	0,4769	0,5944

C2 Restavfall i container

I abonnemanget ingår 140 liter kärl för matavfall som töms med samma intervall som restavfallet förutom vid tömning en gång var fjärde vecka, då töms kärlet för matavfall varannan vecka.

Vid säsongsubbottning **abonnemang för sommarperioden (vecka 19-40)** där kunden inte väljer att vinterförvara containern och utställning och hemtagning sker under samma säsong tillkommer avgift enligt nedan. I övriga fall ingår priset för utställning i abonnemangskostnaden.

Observera att grovavfall inte får läggas i container för restavfall. För hämtning av grovavfall, se kapitel 2.3 och tabell I2.

Behållar- storlek kubm	Utställning kr per behållare	Hemtagning kr per behållare	Hyra kr per år	Schemalagd** Avgift kr per tömning	Budad Avgift kr per tömning
3*	1 052 kr	1 052 kr	2 632 kr	794 kr	1 421 kr
6	1 052 kr	1 052 kr	3 075 kr	1 585 kr	2 307 kr
8	1 052 kr	1 052 kr	3 497 kr	2 038 kr	2 928 kr
10*	1 052 kr	1 052 kr	3 939 kr	2 564 kr	3 739 kr

* Container på 3 kubm och 10 kubm gäller endast för **de** kunder som redan har det abonnemanget. Går ej att nyteckna.

** Schemalagd tömning innebär regelbunden hämtning en gång varje vecka eller en gång varannan vecka.

C3 Underjordsbehållare för restavfall och kärl för matavfall

Avgiften består av tömningsavgift + behandlingsavgift enligt denna tabell.

I abonnemanget ingår 140 liter kärl för matavfall som töms med samma intervall som restavfallet.

Tjänst	Schemalagd* Avgift	Budad Avgift
Tömningsavgift för behållare med restavfall, 0 - 5 kbm, kr per tömning	591 kr	986 kr
Behandlingsavgift för restavfall, kr per kbm	138 kr	138 kr

* Schemalagd tömning innebär regelbunden hämtning två gånger i veckan, en gång varje vecka eller en gång varannan vecka.

C4 Underjordsbehållare för restavfall och för matavfall

Avgiften består av tömningsavgift + behandlingsavgift enligt denna tabell.

Tjänst	Schemalagd* Avgift	Budad Avgift
Restavfall		
Tömningsavgift för behållare med restavfall, 0 - 5 kbm, kr per tömning	591 kr	986 kr
Behandlingsavgift för restavfall, kr per kbm	138 kr	138 kr
Matavfall		
Tömningsavgift för behållare med matavfall, kr per tömning	0 kr	0 kr eller 986 kr**
Behandlingsavgift för matavfall, kr per kbm	0 kr	0 kr

* Schemalagd tömning innebär regelbunden hämtning två gånger i veckan, en gång varje vecka eller en gång varannan vecka.

** Vid budning av endast matavfall tas avgift ut, vid budning av restavfall töms båda behållarna men ingen avgift tas ut för matavfallet.

D Valmöjligheter för verksamheter

Angivna avgifter gäller när kärl placeras vid fordonets upphämningsplats, max 7 meter från tomtgräns. Vid längre avstånd tillämpas **gångavståndstillägg dragvägsavgift** enligt tabell E1.

Matavfall ska sorteras ut. Ett kärl för matavfall, 140 liter, ingår per hämtställe där det finns abonnemang enligt tabell D1, tabell D4 eller tabell D5 tecknat för restavfall. Kärlet för matavfall töms med samma intervall som restavfall förutom vid tömning en gång var fjärde vecka, då töms kärlet för matavfall varannan vecka. Abonnemang kan tecknas för fler kärl för matavfall och andra tömningsintervall, se tabell D2.

Vid användning av underjordsbehållare, se tabell C3 eller C4.

Tömningsintervallen två, tre och fem gånger per vecka kan inte alltid erbjudas. I dessa fall kan kärlestorlek eller antal kärl anpassas för att möta behoven.

Verksamheter som endast har öppet under sommaren kan välja abonnemang för hämtning under perioden vecka 19-40. Hämtning under sommarperioden kan väljas för abonnemang enligt tabell D1 och D2. Kunden ansvarar för förvaring av kärnen över vintern. Om kunden inte kan förvara kärnen över vintern måste abonnemanget avslutas och en avgift tas ut för hemtagning av kärnen enligt tabell M3. Avgiften avser timpris och minsta debitering är en timme. För hämtning i container under sommarperioden se tabell D4.

Fast avgift enligt tabell i kapitel 2.1 tillkommer.

D1 Abonnemang kärl för restavfall

Behållarstorlek Kärl, liter	Antal tömningar per år	Avgift kr per år	Antal tömningar per år, sommar	Avgift kr per år, sommar
Tömning var fjärde vecka				
80*	12	353 kr	6	149 kr
140	12	719 kr	6	304 kr
Tömning varannan vecka				
80*	26	719 kr	11	304 kr
140	26	1 249 kr	11	528 kr
240	26	2 080 kr	11	880 kr
370	26	3 980 kr	11	1 684 kr
660	26	5 970 kr	11	2 526 kr
Tömning en gång per vecka				
80*	52	1 565 1 753 kr	22	742 kr
140	52	2 573 2 882 kr	22	1 219 kr
240	52	4 715 5 281 kr	22	2 234 kr

370	52	8 020 8 982 kr	22	3 800 kr
660	52	11 644 13 041 kr	22	5 517 kr
160 (säck)	52	3 464 kr	22	1 466 kr
Tömning två gånger per vecka				
370	104	16 193 18 136 kr	44	7 673 kr
660	104	22 235 24 903 kr	44	10 536 kr
Tömning tre gånger per vecka				
370	156	24 287 27 201 kr	66	11 508 kr
660	156	34 695 38 858 kr	66	16 440 kr
Tömning fem gånger per vecka				
660	260	65 453 kr		

*Kärl på 80 liter gäller endast för de kunder som redan har det abonnemanget. Går ej att nyteckna.

D2 Abonnemang kärl för matavfall

Behållarstorlek Kärl, liter	Antal tömningar per år	Avgift kr per år	Antal tömningar per år, sommar	Avgift kr per år, sommar
Tömning varannan vecka				
140	26	833 kr	11	352 kr
Tömning varje vecka				
140	52	1 716 kr	22	726 kr
240*	52	3 144 kr	22	1 330 kr
Tömning två gånger per vecka				
140	104	3 531 kr	44	1 494 kr
240*	104	7 000 kr	44	2 962 kr
Tömning tre gånger per vecka				

140	156	5 345 kr	66	2 261 kr
240*	156	9 606 kr	66	4 064 kr
Tömning fem gånger per vecka				
140	260	10 560 kr		
240*	260	19 085 kr		

*Matavfallskärl på 240 liter gäller endast för **de** kunder som redan har det abonnemanget. Går ej att nyteckna.

D3 Avgift vid tömning av matavfall i slutna tank

Avgiften utgörs av tömningsavgift + behandlingsavgift enligt nedan. För avgifter som kan tillkomma se tabell K6.

Vid tömning av matavfall i slutna tank över 5 kbm debiteras timpris. Minst 1 timme debiteras och därefter per påbörjad halvtimme.

Tjänst	Schemalagd Avgift	Budad Avgift inom 10 arbetsdagar
Tömningsavgift för tank, 0 - 5 kbm, kr per tömning	1 031 kr	1 602 kr
Tömningsavgift för tank över 5 kbm, kr per timme	1 334 kr	1 917 kr
Behandlingsavgift för matavfall, kr per kbm	592 kr	592 kr

D4 Abonnemang för restavfall i container

Vid säsongsabonnemang **abonnemang för sommarperioden (vecka 19-40)** där kunden inte väljer att vinterförvara containern och utställning och hemtagning sker under samma säsong tillkommer avgift enligt nedan. I övriga fall ingår priset för utställning i abonnemangskostnaden.

Observera att grovavfall inte får läggas i container för restavfall. För hämtning av grovavfall, se kapitel 2.3 och tabell I2.

Behållarstorlek kbm	Utställning kr per behållare	Hemtagning kr per behållare	Hyra kr per år	Schemalagd** Avgift kr per tömning	Budad Avgift kr per tömning
3*	1 052 kr	1 052 kr	2 632 kr	794 kr	1 421 kr

6	1 052 kr	1 052 kr	3 075 kr	1 585 kr	2 307 kr
8	1 052 kr	1 052 kr	3 497 kr	2 038 kr	2 928 kr
10*	1 052 kr	1 052 kr	3 939 kr	2 564 kr	3 739 kr

* Container på 3 kbm och 10 kbm gäller endast för **de** kunder som redan har det abonnemanget. Går ej att nyteckna.

** Schemalagd tömning innebär regelbunden hämtning tre gånger i veckan, två gånger i veckan, en gång varje vecka, en gång varannan vecka eller en gång var fjärde vecka.

*** Observera att grovavfall inte får läggas i container för restavfall. För hämtning av grovavfall, se kapitel 2.3 och tabell 12.

D5 Abonnemang för restavfall i kompressor

Avgiften utgörs av tömningsavgift + behandlingsavgift enligt nedan.

Tjänst	Schemalagd Avgift	Budad Avgift, inom 10 arbetsdagar	Budad Avgift, inom 3 arbetsdagar
Tömningsavgift, kr per tömning	1 052 kr	1 634 kr	2 248 kr
Behandlingsavgift, kr per ton	Enligt aktuell avgift i Taxa för mottagning av avfall vid Björshults avfallsanläggning	Enligt aktuell avgift i Taxa för mottagning av avfall vid Björshults avfallsanläggning	Enligt aktuell avgift i Taxa för mottagning av avfall vid Björshults avfallsanläggning

D6 Hyra ställning till matavfallspåsar

Avgift för hyra av ställning till större matavfallspåsar. Påsarna hämtas på av kommunen anvisad plats.

Tjänst	Avgift per år
Hyra ställning till matavfallspåsar	341 kr

2.3 Tilläggstjänster

E Gångavstånd Dragväg

Gångavstånd **Dragväg** mäts som enkel väg. Avstånd längre än 10 meter får enbart tecknas för kärl mindre än 660 liter. Nya abonnemang får inte tecknas med gångavstånd **dragväg** längre än 20 meter.

E1 Abonnemang med gångavstånd **dragväg**

Avstånd	Avgift kr per behållare och per tömning
0—6 meter	0 kr
Per påbörjat 7-meters intervall från 7 meter	604*1,1*(antal intervall)

* Intervall 7—13 meter räknas som första intervallet, 14—23 meter är 2 st intervall och så vidare.

Avstånd	Avgift kr per behållare och per tömning
0-7 meter	0 kr
7-14 meter	8 kr
14-21 meter	16 kr
21-28 meter	24 kr
Tillägg per påbörjat 7-metersintervall över 28 meter	8 kr

F Extratömning

Kunder med abonnemang avseende avfall i kärl kan beställa extra tömning. Tömning sker inom tre arbetsdagar från beställning.

Extra tömning av container, underjordsbehållare, komprimator eller matavfallstank jämställs med budad hämtning.

F1 Extratömning av kärl

Typ av avfallsbehållare Tjänst	Avgift kr per behållare kärl och tömning
Tömning av extra kärl i samband med ordinarie tömning. Gäller flerbostadshus, samfälligheter och verksamheter.	173 kr

Extra tömning efter budning, ej vid ordinarie tömning	362 kr

F2 Extrasäck vid ordinarie tömning

Typ av avfallsbehållare	Avgift kr per säck
160 - 240 liter säck*	133 kr

* Varje säck får väga max 25 kg och inte vara större än att den går ner i kärlet.

G Returpapper

Hämtning av returpapper kan beställas genom att kontakta den insamlare som finns anvisad på Nyköpings kommuns hemsida. Avgiften får maximalt uppgå till belopp enligt nedan.

G1 Avgift för hämtning av returpapper i kärl

Avgifterna avser årsabonnemang inkl. kärthyra.

Behållarstorlek Kärl, liter	Antal tömningar per år	Schemalagd Avgift kr per år	Budad Avgift kr per tömning
140	12	693 kr	116 kr
140	26	1 513 kr	116 kr
140	52	3 009 kr	116 kr
240-370	12	792 kr	116 kr
240-370	26	1 760 kr	116 kr
240-370	52	3 427 kr	116 kr
660	12	908 kr	116 kr
660	26	2 013 kr	116 kr
660	52	3 927 kr	116 kr
660	104	7 860 kr	116 kr

G2 Avgift för hämtning av returpapper i container

Avgifterna avser årsabonnemang. Hyra för container tillkommer enligt nedan.

Behållarstorlek Container, kbm	Antal tömningar per år	Hyra kr per år	Schemalagd Avgift kr per år	Budad Avgift kr per tömning
3	12	2 635 kr	4 961 kr	402 kr
3	26	2 635 kr	7 486 kr	402 kr
3	52	2 635 kr	12 166 kr	402 kr
3	104	2 635 kr	21 527 kr	402 kr
6	12	3 075 kr	7 288 kr	402 kr
6	26	3 075 kr	12 304 kr	402 kr
6	52	3 075 kr	19 751 kr	402 kr
6	104	3 075 kr	30 888 kr	402 kr
8	12	3 498 kr	7 909 kr	644 kr
8	26	3 498 kr	12 771 kr	644 kr
8	52	3 498 kr	21 797 kr	644 kr
8	104	3 498 kr	39 853 kr	644 kr

I Grovavfall

Med grovavfall avses avfall under kommunalt ansvar som är så tungt eller skrymmande eller har andra egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i säck eller kärl, exempelvis gamla och trasiga möbler och leksaker.

I1 Hämtning av löst grovavfall

Hämtning av löst grovavfall kan beställas. Avgiften består av hämtningsavgift + behandlingsavgift. Farligt avfall hämtas inte.

Avfallet ska kunna hanteras av en person, max 25 kg/kolli och max 2 kbm per hämtning.

Tjänst	Avgift
Hämtning av löst grovavfall, tid för lastning upp till fem minuter.	568 kr
Tillägg per påbörjad 5-minutersperiod för lastning utöver fem minuter.	52 kr per fem minuter
Behandlingsavgift, per påbörjad kbm.	334 kr per kbm

I2 Grovavfall i lastväxlarflak

Minsta totala kostnad består av avgift för utställning inklusive hyra upp till sju dagar + hemtagning och tömning + behandlingsavgift. Farligt avfall hämtas inte.

Tjänst	Avgift
Utställning, inklusive hyra upp till sju dagar	1 031 kr
Hemtagning och tömning	1 031 kr
Behandlingsavgift, kr per ton	Enligt aktuell avgift i Taxa för mottagning av avfall vid Björshults avfallsanläggning
Tömning vid fler än en tömning	2 061 kr/tömning
Hyra för varje ny påbörjad sjudagarsperiod	349 kr

I3 Abonnemang för trädgårdsavfall

Trädgårdsavfall är löv, fallfrukt, grenar, gräsklipp och kvistar.

Trädgårdsavfall kan hämtas i 190 liters kärl enligt erhållet fastställt schema under perioden vecka 14-45.

Tjänst	Avgift per år
Tömning av kärl för trädgårdsavfall, 8 gånger per säsong, var fjärde vecka.	854 kr

I4 Grovavfall för verksamheter

Verksamheter kan lämna mindre mängder grovavfall vid Björshults återvinningscentral vid köp av företagskort. I företagskortet ingår 10 besök på återvinningscentralen.

Företagskort till Björshults återvinningscentral	Avgift
10-kort	3 000 kr

J Latrin

J1 Hämtning av latrin

Tjänst	Avgift kr per behållare
Hämtning av latrin i 23 litersbehållare	332 kr

K Slam från små avloppsanläggningar

Abonnemang ska tecknas för regelbunden, schemalagd tömning av slamavskiljare, sluten tank och minireningsverk för toalettavlopp och BDT-avlopp (köksbrunn). Renhållningen i Nyköpings kommun har rätt att bestämma när tömning sker.

I angivna avgifter ingår slangdragning upp till 20 meter. För avgifter som kan tillkomma se tabell K6.

K1 Avgift för tömning av slamavskiljare, minireningsverk eller sluten tank upp till 6 kbm

Volym, kbm	Schemalagd Avgift kr per tömning	Budad Avgift kr per tömning, inom 10 arbetsdagar	Budad Avgift kr per tömning, inom 3 arbets- dagar
0—3 kbm	1 052 kr	1 634 kr	2 248 kr
3—6 kbm	1 603 kr	2 186 kr	2 801 kr

K2 Avgift för tömning av slamavskiljare, minireningsverk eller sluten tank över 6 kbm

Vid tömning debiteras minst 1 timme och därefter per påbörjad halvtimme. Behandlingsavgift tillkommer. Körtid till fastigheten ingår i avgiften.

Tjänst	Schemalagd Avgift	Budad Avgift inom 10 arbetsdagar	Budad Avgift inom 3 arbetsdagar
Tömningsavgift, kr per timme	1 334 kr	1 917 kr	2 532 kr
Behandling, kr per kbm	164 kr	164 kr	164 kr

K1 Avgift för tömning av slamavskiljare eller minireningsverk

Slamavskiljare och minireningsverk upp till 6 kbm debiteras per tömning. För slamavskiljare och minireningsverk över 6 kbm debiteras tömningsavgiften per timme och behandlingsavgift per kbm. Vid tömning över 6 kbm debiteras minst 1 timme och därefter per påbörjad halvtimme. Behandlingsavgift tillkommer. Körtid till fastigheten ingår i avgiften.

Vid budning tas samma avgifter som i tabell K2.

Volym, kbm	Schemalagd Avgift
0-3 kbm	1 052 kr per tömning
3-6 kbm	1 603 kr per tömning
Över 6 kbm	Tömningsavgift 1 334 kr per timme Behandlingsavgift 164 kr per kbm

K2 Avgift för tömning av sluten tank

Tömning av sluten tank upp till 6 kbm debiteras per tömning. För sluten tank över 6 kbm debiteras tömningsavgiften per timme och behandlingsavgift per kbm. Vid tömning över 6 kbm debiteras minst 1 timme och därefter per påbörjad halvtimme. Behandlingsavgift tillkommer. Kör tid till fastigheten ingår i avgiften.

Volym, kbm	Schemalagd Avgift	Budad Avgift kr per tömning, inom 10 arbetsdagar	Budad Avgift kr per tömning, inom 3 arbetsdagar
0-3 kbm	1 052 kr per tömning	1 634 kr	2 248 kr
3-6 kbm	1 603 kr per tömning	2 186 kr	2 801 kr
Över 6 kbm	Tömningsavgift 1 334 kr per timme	1 917 kr	2 532 kr
	Behandlingsavgift 164 kr per kbm	164 kr	164 kr

K3 Avgift för tömning av BDT-avlopp (köksbrunn) eller fördelningsbrunn

Vid budning på endast köksbrunn eller fördelningsbrunn tas samma avgifter som i tabell K2.

Tjänst	Schemalagd Avgift Samtidig tömning Avgift kr per tömning	Schemalagd Avgift Endast köksbrunn/ fördelningsbrunn Avgift kr per tömning
Tömning av BDT-avlopp (köksbrunn)	250 kr	727 kr
Tömning av fördelningsbrunn	250 kr	727 kr

K4 Avgift för tömning av fosforfälla

Tjänst	Schemalagd Avgift kr per tömning
Tömning av fosforfälla, med lös eller förpackad filtervolym.	1 052 kr

K5 Avgift för tömning av toalettvagn och arbetsbod

Vid tömning debiteras minst 30 minuter och därefter per påbörjad 15 minutersperiod.

Tjänst	Avgift
Tömningsavgift, avgift per halvtimme.	667 kr

K6 Tilläggsavgifter

Tilläggsavgifter kan debiteras för extra tjänster i samband med tömning.

Tjänst	Avgift
Slangdragning, vid hinder eller utöver 20 meter. Vid slangdragning över 30 meter kan extra bemanning komma att krävas, se avgift nedan. Ordinarie avgifter tillkommer.	20-30 meter: 375 kr per tillfälle 30-40 meter: 557 kr per tillfälle Över 40 meter: 738 kr per tillfälle
Framkörningsavgift då tömning inte har kunnat utföras på grund av hinder, så kallad bomkörning.	606 kr per tillfälle
Telefonavisering debiteras då samtal önskas före eller efter tömning.	101 kr per tillfälle
Beställning av tömning vid bestämd tidpunkt (beställning ska ske senast 3 arbetsdagar innan tömning). Ordinarie avgifter tillkommer.	606 kr per tillfälle
Vid akut tömning inom 24 timmar under ordinarie arbetstid debiteras en uttryckningsavgift.	2 426 kr per tillfälle

Abonnemangstaxa för schemalagd tömning tillkommer (se slam K1, K2, K3, K5 och fett L1).	
Vid akut tömning, eller annat arbete, under icke ordinarie arbetstid. Minsta debitering är tre timmar á 444 1 588 kr.	4 7645 kr per tillfälle + eventuell extra tid
Extra arbete på plats. Tillämpas exempelvis vid framgrävning av lock, spolning, felsökning och lokalisering av brunn avloppsanläggning. Avser tid på plats, ej körtid till fastigheten. Minsta debitering är tio minuter och därefter per påbörjad 5-minutersperiod. Ordinarie avgifter tillkommer.	111 kr per 5-minutersperiod
Extra bemanning. Tillämpas vid behov tex. vid lång slangdragning, tunga lock och tryckspolning. Ordinarie avgifter tillkommer.	547 kr per person och timme
Vid tömning av BDT-avlopp (köksbrunn) eller fördelningsbrunn då fordonet behöver flyttas för att utföra tömning tas avgift ut. Ordinarie avgifter tillkommer.	250 kr per tömning

Ordinarie arbetstid är helgfri måndag-torsdag kl 06:30-15:30. Helgfri fredag kl 06:30-13:00. **Arbete under icke ordinarie arbetstid kan inte garanteras.**

L Fettavskiljare

I angivna avgifter ingår slangdragning upp till 20 meter. För avgifter som kan tillkomma se tabell K6.

L1 Avgift för tömning av fettavskiljare

Volym, kbm	Schemalagd Avgift kr per tömning	Budad Avgift kr per tömning, inom 10 arbetsdagar	Budad Avgift kr per tömning, inom 3 arbetsdagar
0 - 1 kbm	2 336 kr	3 004 kr	3 670 kr
Kr / kbm över 1 kbm 158 kr			

M Särskilda avgifter

M1 Administrativa avgifter

Typ av förändring	Avgift kr per tillfälle
Vid ändring av abonnemang; t.ex. byte av behållare*, eller gemensam avfallsbehållare gäller att ett byte av abonnemang per år får göras utan avgift. Därutöver debiteras avgift per byte och per behållare.	461 kr
Upplägg av annan fakturamottagare än fastighetsägaren eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska anses som fastighetsägare.	461 kr

* Avser byte av storlek. Vid byte på grund av att behållaren är trasig utgår ingen avgift.

M2 Felsorteringsavgift per tillfälle

Vid felsortering kommer fastighetsinnehavaren att kontaktas och felet påpekas. Vid tredje tillfället faktureras felsorteringsavgift.

Typ av fastighet	Avgift kr per hämtställe
En- och tvåbostadshus och fritidshus	334 kr
Flerbostadshus och verksamhet	536 kr

M3 Timpriser

För tjänster som inte finns reglerade i detta dokument sker debitering per timme samt självkostnadspris för behandling av det aktuella avfallet. Priset bestäms av Nyköpings kommun. Nedanstående timpriser tillämpas inom ordinarie arbetstid, helgfri måndag-torsdag kl 06:30-15:30. Helgfri fredag kl 06:30-13:00.

Tjänst	Avgift
Renhållningsfordon med förare, kr per timme	1 052 kr
Extra bemanning, kr per person och timme	547 kr

Nuvarande formulering	Ny formulering	Kommentar
1.3 Definitioner		
<p>Gemensam avfallsbehållare är när två eller tre en- och tvåbostadshus eller fritidshus delar på ett abonnemang.</p>	<p>Gemensam avfallsbehållare är när två eller tre en- och tvåbostadshus eller fritidshus delar på ett avfallskärl.</p>	<p>Ändrat så texten blir mer lik föreskrifterna och texten längre ner i avfallstaxan.</p>
<p>Gemensam avfallslösning är när fler än tre en- och tvåbostadshus eller fritidshus delar på ett abonnemang.</p>	<p>Gemensam avfallslösning är när fler än tre en- och tvåbostadshus eller fritidshus delar på ett eller flera avfallskärl eller annan typ av avfallsbehållare.</p>	<p>Ändrat så texten blir mer lik föreskrifterna och texten längre ner i avfallstaxan.</p>
	<p>Vid budning inom exempelvis tre arbetsdagar räknas inte dag då beställning sker. Beställning som sker på måndagen får alltså utföras senast under torsdagen.</p>	<p>Önskemål från förra revideringen att förtydliga. Samma förtydligande har lagts till vid Extratömning.</p>
1.8 Abonnemang för verksamheter		
	<p>Ställningar till större matavfallspåsar kan hyras enligt tabell D6.</p>	<p>Lagt till eftersom det saknades i taxedokumentet, en tjänst vi erbjudit sedan tidigare. Även lagt till en tabell för detta, D6.</p>
	<p>Verksamheter som endast har öppet under sommaren kan välja abonnemang för hämtning under perioden vecka 19-40. Hämtning under sommarperioden kan väljas för abonnemang enligt tabell D1, D2 och D4.</p>	<p>Nytt, sommarabonnemang för verksamheter. Se mer utförlig förklaring under rubriken "Sommarabonnemang för verksamheter" i tjänsteskrivelsen.</p>

1.9 Tilläggstjänster		
Gångavstånd	Dragväg	Genomgående i hela dokumentet, ändrat till dragväg eftersom vi använder det begreppet i föreskrifter och teknisk standard.
Verksamheter kan lämna mindre mängder grovavfall vid Björshults återvinningscentral.	Verksamheter kan lämna mindre mängder grovavfall vid Björshults återvinningscentral mot särskild avgift enligt tabell 14.	Förslag att införa företagskort på Björshults ÅVC. Se mer utförlig förklaring under rubriken "Företagskort på Björshults återvinningscentral och ändring av fast avgift för verksamheter" i tjänsteskrivelsen.
Abonnemang tecknas för regelbunden, schemalagd tömning av slamavskiljare, slutna tank och minireningsverk för toalettavlopp och BDT-avlopp (köksbrunn). Tömning kan även utföras på budning.	Abonnemang ska tecknas för regelbunden, schemalagd tömning av slamavskiljare, slutna tank och minireningsverk för toalettavlopp och BDT-avlopp (köksbrunn). Tömning kan även utföras på budning vid akuta fall, så som vid fel på anläggning eller överfullt innan ordinarie tömning.	Förtydligande läggs till. Se mer utförlig förklaring under rubriken "Slam" i tjänsteskrivelsen.
1.10 Avgifter vid undantag enligt kommunens renhållningsordning		
Två eller tre en- och tvåbostadshus eller fritidshus kan dela på ett gemensamt avfallskärl för restavfall, max 370 liter, och ett gemensamt avfallskärl för matavfall, 140 liter.	Två eller tre en- och tvåbostadshus eller fritidshus kan efter ansökan dela på ett gemensamt avfallskärl för mat- och/eller restavfall. Uppkommen avfallsmängd ska rymmas i avfallsbehållare av typ och storlek som normalt används i området. Normalt hämtningsintervall ska tillämpas.	Ändrat så det står som i föreskrifterna och i blanketten för ansökan. Så som vi gör i praktiken.

	Fritidsboende som delar behållare med permanentboende betalar samma avgift som permanentboende.	Tillägg, förtydligande om vad som gäller. Ingen ändring i praktiken.
2.1 Fast avgift		
		Ändrad avgift för verksamheter. Se mer utförlig förklaring under rubriken "Företagskort på Björshults återvinningscentral och ändring av fast avgift för verksamheter" i tjänsteskrivelsen.
	I tabellen: Verksamheter sommar, kr per verksamhet	Förslag att skapa ett sommarabonnemang för verksamheter. Se mer utförlig förklaring under rubriken "Sommarabonnemang för verksamheter" i tjänsteskrivelsen.
2.2 Rörliga abonnemangavgifter		
	Abonnemang med tömning en gång i veckan eller oftare kan inte alltid erbjudas. I dessa fall kan storlek på behållare eller antal behållare anpassas för att möta behoven.	Se mer utförlig förklaring under rubriken "Tillägg om renhållningens möjlighet att anpassa hämtning av avfall" i tjänsteskrivelsen.
A1 Abonnemang en- och tvåbostadshus		
*Kärl på 80 liter gäller endast för kunder som redan har det abonnemanget. Går ej att nyteckna.	*Kärl på 80 liter gäller endast för de kunder som redan har det abonnemanget. Går ej att nyteckna.	Formulering som hängt med sedan tidigare, rättat till. Samma rättning har gjorts på alla platser där denna text förekommer.

A2 Abonnemang kvartalstömning		
	För kvartalstömning krävs att en ansökan har lämnats in och godkänts av Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.	Lagt till förtydligande.
		I tabellen lagt in för 140 liter eftersom vi inte kan erbjuda 80 liter till nya kunder. Samma literpris (ett år) som för 80 liter.
C2 Restavfall i container		
I abonnemanget ingår 140 liter kärl för matavfall som töms med samma intervall som restavfallet förutom vid tömning en gång var fjärde vecka, då töms kärlet för matavfall varannan vecka.		Tas bort eftersom det framgår under rubriken C. Och finns ingen hämtning var fjärde vecka.
säsongsabonnemang	abonnemang för sommarperioden (vecka 19-40)	Ändrad formulering för att vara konsekventa. Samma ändring på fler platser i dokumentet.
I tabellen: Schemalagd Avgift	Schemalagd** Avgift ** Schemalagd tömning innebär regelbunden hämtning en gång varje vecka eller en gång varannan vecka.	Lagt till hänvisning (**) om vad man kan välja på schema. <i>Samma tillägg har gjorts i tabell D4.</i>

D Valmöjligheter för verksamheter		
	<p>Verksamheter som endast har öppet under sommaren kan välja abonnemang för hämtning under perioden vecka 19-40. Hämtning under sommarperioden kan väljas för abonnemang enligt tabell D1 och D2. Kunden ansvarar för förvaring av kärLEN över vintern. Om kunden inte kan förvara kärLEN över vintern måste abonnemanget avslutas och en avgift tas ut för hemtagning av kärLEN enligt tabell M3. Avgiften avser timpris och minsta debitering är en timme. För hämtning i container under sommarperioden se tabell D4.</p>	<p>Förtydliganden kring det nya sommarabonnemanget för verksamheter. Se mer utförlig förklaring under rubriken "Sommarabonnemang för verksamheter" i tjänsteskrivelsen.</p>
D1 Abonnemang kärL för restavfall		
		<p>Lagt till avgifter för sommarabonnemang i tabellen. Samma tillägg i tabell D2.</p>
		<p>Höjda avgifter för intervallen en gång i veckan och oftare. Se mer utförlig förklaring under rubriken "Tillägg om renhållningens möjlighet att anpassa hämtning av avfall" i tjänsteskrivelsen.</p>
		<p>I tabellen tagit bort alternativet med tömning fem gånger i veckan, eftersom vi inte kan erbjuda det till alla. Samma ändring i tabell D2.</p>

D4 Abonnemang för restavfall i container		
*** Observera att grovavfall inte får läggas i container för restavfall. För hämtning av grovavfall, se kapitel 2.3 och tabell I2.	Observera att grovavfall inte får läggas i container för restavfall. För hämtning av grovavfall, se kapitel 2.3 och tabell I2.	Flyttat informationen från fotnot.
D6 Hyra ställning för matavfallspåsar		
		Ny tabell, saknats i dokumentet. Ingen ändring i praktiken.
E1 Abonnemang med dragväg		
		Ny tabell, avgifterna har gjorts om. Se mer utförlig förklaring under rubriken "Dragväg" i tjänsteskrivelsen.
F Extratömning		
	Extra tömning av container, underjordsbehållare, komprimator eller matavfallstank jämställs med budad hämtning.	Flyttat detta stycke hit också, så det ska vara tydligt.
Typ av avfallsbehållare Avgift kr per behållare	Tjänst Avgift kr per kärl	I tabell F1: Ändrat formuleringarna eftersom det bara gäller kärl.
I4 Grovavfallavfall för verksamheter		
		Ny text och tabell. Förslag att införa företagskort på Björshults ÅVC. Se mer utförlig förklaring under rubriken "Företagskort på Björshults återvinningscentral och ändring av fast avgift för verksamheter" i tjänsteskrivelsen.

K Slam från små avloppsanläggningar		
	Abonnemang ska tecknas för regelbunden, schemalagd tömning av slamavskiljare, slutna tank och minireningsverk för toalettavlopp och BDT-avlopp (köksbrunn). Renhållningen i Nyköpings kommun har rätt att bestämma när tömning sker.	Förtydligande läggs till. Se mer utförlig förklaring under rubriken "Slam" i tjänsteskrivelsen.
		Tabell K1 och K2: Ändrat tabellerna, flyttat om. Inget nytt i praktiken.
K3 Avgift för tömning av BDT-avlopp (köksbrunn)	K3 Avgift för tömning av BDT-avlopp (köksbrunn) eller fördelningsbrunn	Lagt till fördelningsbrunn, saknades i dokumentet.
	Vid budning på endast köksbrunn eller fördelningsbrunn tas samma avgifter som i tabell K2.	Tillägg för att förtydliga vilka avgifter som gäller vid budning. Också ändrat i tabellen för att förtydliga vilka avgifter som gäller vid abonnemang och att det gäller även fördelningsbrunn, inte bara köksbrunn.
K5 Avgift för tömning av toalettagn	K5 Avgift för tömning av toalettagn och arbetsbod	Lagt till arbetsbod, saknades i dokumentet.
K6 Tilläggsavgifter		
Vid akut tömning, eller annat arbete, under icke ordinarie arbetstid. Minsta debitering är tre timmar á 1 444 kr.	Vid akut tömning, eller annat arbete, under icke ordinarie arbetstid. Minsta debitering är tre timmar á 1 588 kr.	Avgiften missades att ändras i texten. Ingen ändring i praktiken.
4 765 kr per tillfälle + eventuell extra tid	4 764 kr per tillfälle + eventuell extra tid	Tryckfel, femman skulle vara en fyra.

<p>Extra arbete på plats. Tillämpas exempelvis vid framgrävning av lock, spolning och lokalisering av brunn.</p>	<p>Extra arbete på plats. Tillämpas exempelvis vid framgrävning av lock, spolning, felsökning och lokalisering av avloppsanläggning.</p>	<p>Tillägg, förtydligande.</p>
<p>Vid tömning av fördelningsbrunn då fordonet behöver flyttas för att utföra tömning tas avgift ut.</p>	<p>Vid tömning av BDT-avlopp (köksbrunn) eller fördelningsbrunn då fordonet behöver flyttas för att utföra tömning tas avgift ut.</p>	<p>Lagt till BDT-avlopp (köksbrunn), likt tidigare tillägg.</p>
	<p>Arbete under icke ordinarie arbetstid kan inte garanteras.</p>	<p>Önskemål om förtydligande vid förra revideringen.</p>

MSN § Bidrag till samfälligheter och enskilda vägar 2023

Diarienummer: MSN23/16

Enligt kommunens regler för bidrag till enskilda vägar ska bidragsbeloppen för underhåll av tätorternas vägnät utgå från kommunens uppskattning av underhållskostnader. Bidraget utgår endast till områden som har planlagts för permanent boende. Den sammanlagda längden av bidragsberättigade tätortsvägar i kommunen uppgår till cirka 97 km.

Grundbidragets storlek beräknas på ett av nämnden fastställt bidragsbelopp per meter bidragsberättigad väg (planlagt område inom yttre tätorter). Den föreslagna ökningen för år 2023 uppgår till cirka 63 000 kr. Grundbidraget omfattar inte kostnaderna för planerat asfaltunderhåll och nya toppbeläggningar på asfaltytor.

Tätortssamfälligheterna har även bidrag för skötsel av park- och naturmark inom respektive ort. Den sammanlagda bidragsberättigade arealen uppgår till cirka 132 ha. Den föreslagna ökningen för år 2023 uppgår till cirka 23 000 kr.

En höjning av bidraget från 4 kr till 5 kr per löpmeter innebär en total höjning av bidraget på cirka 120 000 kr. Denna bidragsökning är något osäker på grund av att det i förväg inte kan fastslås vilka enskilda väghållare som ansöker om bidraget.

Kostnaden för bidragen till tätortsvägföreningarna och enskilda vägar täcks av medel som har anslagits till Tekniska divisionen i beställningen från Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden. Den totala kostnaden för bidragen framgår av bilagor till tjänsteskrivelsen.

Barnrättsprövning

Nej

Förslag

Bidragsbelopp för vägbidrag och grönytebidrag till tätortsvägföreningarna föreslås höjas med 2 %. Det innebär att vägbidraget höjs från 32,50 kr/löpmeter till 33,15 kr/löpmeter, att bidraget för parkmark höjs från 1,99 kr/m² till 2,03 kr/m² och för naturmark från 0,41 kr/m² till 0,42 kr/m².

Bidragsbeloppet till enskilda vägar föreslås höjas från 4 kr till 5 kr per löpmeter.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) att** kommunalt grundbidrag till skötsel av tätorternas bidragsberättigade vägnät utgår med 33,15 kr/löpmeter för år 2023,
- 2) att** bidrag för skötsel av parkmark utgår med 2,03 kr/m² för år 2023,
- 3) att** bidrag för skötsel av naturmark utgår med 0,42 kr/m² för år 2023,
- 4) att** bidrag till enskilda vägar för underhållskostnader utgår med 5 kr per löpmeter från 2023, samt
- 5) att** bidragen finansieras av Tekniska divisionen genom beställningen från Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden för 2023.

Beslutet skickas till:

Tekniska divisionen

Miljö- och
samhällsbyggnadsnämnden

Bidrag till samfällighetsföreningar och enskilda vägar 2023

Enligt kommunens regler för bidrag till enskilda vägar ska bidragsbeloppen för underhåll av tätorternas vägnät utgå från kommunens uppskattning av underhållskostnader. Bidraget utgår endast till områden som har planlagts för permanent boende. Den sammanlagda längden av bidragsberättigade tätortsvägar i kommunen uppgår till cirka 97 km.

Grundbidragets storlek beräknas på ett av nämnden fastställt bidragsbelopp per meter bidragsberättigad väg (planlagt område inom yttre tätorter). Den föreslagna ökningen för år 2023 uppgår till cirka 63 000 kr. Grundbidraget omfattar inte kostnaderna för planerat asfaltunderhåll och nya toppbeläggningar på asfaltytor.

Tätortssamfälligheterna har även bidrag för skötsel av park- och naturmark inom respektive ort. Den sammanlagda bidragsberättigade arealen uppgår till cirka 132 ha. Den föreslagna ökningen för år 2023 uppgår till cirka 23 000 kr.

En höjning av bidraget från 4 kr till 5 kr per löpmeter innebär en total höjning av bidraget på cirka 120 000 kr. Denna bidragsökning är något osäker på grund av att det i förväg inte kan fastslås vilka enskilda väghållare som ansöker om bidraget.

Kostnaden för bidragen till tätortsvägföreningarna och enskilda vägar täcks av medel som har anslagits till Tekniska divisionen i beställningen från Miljö-och samhällsbyggnadsnämnden. Den totala kostnaden för bidragen framgår av bilagor till tjänsteskrivelsen.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Det har inte funnits skäl att genomföra en prövning enligt barnkonventionen.

Förslag

Bidragsbelopp för vägbidrag och grönytebidrag till tätortsvägföreningarna föreslås höjas med 2 %. Det innebär att vägbidraget höjs från 32,50 kr/löpmeter till 33,15 kr/löpmeter, att bidraget för parkmark höjs från 1,99 kr/m² till 2,03 kr/m² och för naturmark från 0,41 kr/m² till 0,42 kr/m².

Bidragsbeloppet till enskilda vägar föreslås höjas från 4 kr till 5 kr per löpmeter.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) **att** kommunalt grundbidrag till skötsel av tätorternas bidragsberättigade vägnät utgår med 33,15 kr/löpmeter för år 2023,
- 2) **att** bidrag för skötsel av parkmark utgår med 2,03 kr/m² för år 2023,
- 3) **att** bidrag för skötsel av naturmark utgår med 0,42 kr/m² för år 2023,
- 4) **att** bidrag till enskilda vägar för underhållskostnader utgår med 5 kr per löpmeter från 2023, samt
- 5) **att** bidragen finansieras av Tekniska divisionen genom beställningen från Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden för 2023.

Kent Nyman
Divisionschef Tekniska divisionen
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2023-01-12

Tommy Carlsson
Verksamhetschef Gata Park Hamn
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2023-01-12

Beslut till:

Tekniska divisionen

Bilagor

Grönytebidrag 2023
Vägbidrag 2023

Kommunalt grönytebidrag till tätortssamfälligheter 2023

Vägförening	Bidrag Naturmark	Bidrag Parkmark	Totalt bidrag
Bergshammar	8 472,66 kr	78 280,86 kr	86 753,52 kr
Ruskhyttan	16 353,12 kr	10 670,96 kr	26 974,08 kr
Dammlöt	29 880,06 kr	36 365,42 kr	66 245,48 kr
Enstaberga-Svalsta	28 035,84 kr	173 877,62 kr	201 913,46 kr
Fyrby	5 397,42 kr	1 725,50 kr	7 122,92 kr
Jönåker	12 652,92 kr	33 145,84 kr	45 798,76 kr
Näve kvarn	59 088,54 kr	7 894,67 kr	66 983,21 kr
Sjösa	22 467,90 kr	18 121,81 kr	40 589,71 kr
Stavsjö	11 356,38 kr	25 094,15 kr	37 350,53 kr
Stigtomta	97 417,74 kr	144 623,29 kr	242 041,03 kr
Tystberga	57 870,96 kr	34 946,45 kr	92 817,41 kr
Vrena	76 906,62 kr	54 361,37 kr	131 267,99 kr
Ålberga	4 155,48 kr	3 355,59 kr	7 511,07 kr
		Totalt:	1 053 369,17 kr

Kommunalt väghållningsbidrag till tätortsvägföreningar 2023

Tätortssamfällighet	Väglängd 2022 meter	Väglängd 2023 meter	2%		Differens 22-21	2%		Differens 23-22
			Vägbidrag 2022			Vägbidrag 2023		
			kr/m	kronor		kr/m	kronor	
Bergshammars vägförening, inkl Vallsund	5 563	5 563	32,50	180 803	3 545	33,15	184 419	3 616
Buskhyttans vägförening	3 145	3 145	32,50	102 216	2 004	33,15	104 260	2 044
Dammlöts vägförening inkl Dammlöt Gc	2 839	2 839	32,50	92 270	1 809	33,15	94 116	1 845
Daviks villaförening	552	552	32,50	17 941	352	33,15	18 299	359
Enstabergs-Svalsta vägförening	15 473	15 473	32,50	502 889	9 861	33,15	512 946	10 058
Fyrby fastighetsägareförening, inkl utökning	678	678	32,50	22 036	432	33,15	22 476	441
Jönåker vägförening	7 212	7 212	32,50	234 398	4 596	33,15	239 086	4 688
Lästringe vägförening	2 137	2 851	32,50	92 660	1 817	33,15	94 514	1 853
Nävekarvns vägförening	8 456	8 456	32,50	274 829	5 389	33,15	280 325	5 497
Stavsjö vägförening	6 407	6 407	32,50	208 234	4 083	33,15	212 399	4 165
Stigtomta vägförening	16 609	16 922	32,50	549 983	10 784	33,15	560 982	11 000
Tystberga vägförening	9 273	9 273	32,50	301 382	5 909	33,15	307 410	6 028
Vrena vägförening	9 220	9 220	32,50	299 660	5 876	33,15	305 653	5 993
Ålberga vägförening	2 802	2 802	32,50	91 068	1 786	33,15	92 889	1 821
Ålberga Gårds vägförening	660	660	32,50	21 451	421	33,15	21 880	429
Sjösa vägförening	4 854	4 854	32,50	157 760	3 093	33,15	160 915	3 155
Summa	95 880	96 907	32,50	3 149 579	61 756	33,15	3 212 571	62 992

MSN § Detaljbudget 2023 för Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Diarienummer: MSN23/8

Sakkunnig tjänsteperson har i samverkan med verksamheterna tagit fram detaljbudget för Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens verksamhet 2023. Detaljbudgeten utgår från de för nämnderna beslutade budgetramar från Kommunfullmäktige.

Detaljbudgeten redovisar nämndens verksamhetsinriktning nedbruten på verksamhetsnivå. Detaljbudgeten visar också en samlad bild av volymer och nyckeltal för nämndens samtliga verksamheter.

Förslag

Barnrättsprövning

Det ingår enligt överenskommelserna i verksamhetens uppdrag att tillse att till sitt yttersta och med tillgängliga resurser tillse att barnets rättigheter tillgodoses för alla barn utifrån principen om barnets bästa och att kompensatoriska åtgärder föreslås och implementeras när så inte säkerställts. Inga förändringar har gjorts till årets internbudget, och därigenom överenskommelser, som påverkar att barnens bästa enligt barnkonventionen.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) att** godkänna föreslagna ramar för 2023 för Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, enligt bilaga till tjänsteskrivelsen daterad 2023-01-09

Beslutet skickas till:

Ekonomiavdelningen

Miljö- och
samhällsbyggnadsnämnden

Detaljbudget 2023 för Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Bakgrund

Sakkunnig tjänsteperson har i samverkan med verksamheterna tagit fram detaljbudget för Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens verksamhet 2023. Detaljbudgeten utgår från de för nämnderna beslutade budgetramar från Kommunfullmäktige.

Detaljbudgeten redovisar nämndens verksamhetsinriktning nedbruten på verksamhetsnivå. Detaljbudgeten visar också en samlad bild av volymer och nyckeltal för nämndens samtliga verksamheter.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Ja

Dokumentation

Det ingår enligt överenskommelserna i verksamhetens uppdrag att tillse att till sitt yttersta och med tillgängliga resurser tillse att barnets rättigheter tillgodoses för alla barn utifrån principen om barnets bästa och att kompensatoriska åtgärder föreslås och implementeras när så inte säkerställts. Inga förändringar har gjorts till årets internbudget, och därigenom överenskommelser, som påverkar att barnens bästa enligt barnkonventionen.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) **att** godkänna föreslagna ramar för 2023 för Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, enligt bilaga till tjänsteskrivelsen daterad 2023-01-09

Jonas Andersson
Sakkunnig Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

Beslut till:

Akten
Ekonomi

Detaljbudget 2023

med flerårsplan 2024–2025

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Nämndens ansvarsområde

Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens skattekollektiv

- drift och skötsel inom hamn, gator, parker och naturvårdsområden
- myndighetsnämnd för plan- och bygglov och trafikärenden
- miljöövervakning
- Naturvård
- Energirådgivning
- bidragsgivning till enskilda vägar
- mät och kart (geodata)
- miljöskydd
- hälsoskydd
- livsmedel, inklusive animaliska biprodukter
- Folköl och receptfria läkemedel

Vatten och Avlopp, avgiftskollektiv

Verksamheten Vatten och Avlopp (VA) har till uppgift att erbjuda VA-abonenterna ett dricksvatten enligt livsmedelsverkets riktlinjer och omhänderta och behandla avloppsvatten enligt uppsatta miljökrav.

Verksamheten omfattar:

- vattenverk
- vattentorn och lågvattenreservoarer
- ledningsnät
- avloppsreningsverk och pumpstationer

Renhållning, avgiftskollektiv

Renhållningen har i uppdrag att sträva högre upp i EU:s avfallstrappa. Det innebär att de ska arbeta med förebyggande åtgärder för att avfall inte ska uppstå och för att stimulera till återanvändning. Det avfall som uppstår ska Renhållningen samla in och se till att det återvinns på ett miljömässigt riktigt sätt. Renhållningen ska erbjuda insamlingsmetoder som underlättar för våra medborgare, "det ska vara lätt att göra rätt".

Verksamheten omfattar:

- insamling av hushållsavfall
- insamling av farligt avfall och latrin
- tömning av slambrunnar och slutna tankar
- behandling av avfall och skötsel av återvinningscentraler

Kommunens kostnader för verksamheterna VA och Renhållning finansieras via avgifter enligt självkostnadsprincipen.

Verksamhetsinriktning

Produktionens arbete ska genomföras i enlighet med beställningen. Detta innebär att produktionen ska genomföra sin verksamhet så att den motsvarar nämndens övergripande verksamhetsinriktning. Verksamheterna följs upp tre gånger per år genom redovisning av produktionens aktiviteter som styr mot verksamhetsinriktningen, specifika mål och volymer och nyckeltal. Nämndens verksamhetsinriktning innebär att:

Skattefinansierad verksamhet

- Nyköping ska ha en funktionell stadsmiljö som medborgarna är nöjda med
- Medborgarna ska uppleva att de har möjlighet att påverka samhällsutvecklingen och skötseln av kommunens allmänna platser
- Medborgarna ska uppleva en bra tillgång till parker, grönområden och natur
- Medborgarna ska uppleva god service i kontakt med nämndens verksamhetsutförare
- Nyköping skall ha bra tillsyn och kontroll enligt livsmedelslagen och miljöbalken

Avgiftsfinansierad verksamhet

- Informationen och kommunikationen med abonnenter och medborgare ska vara god
- Abonnenter och medborgare ska uppleva god service och tillgänglighet i kontakt med nämndens verksamheter
- Abonnenter och medborgare ska uppleva att nämndens verksamheter bedrivs med hög kvalitet
- Anläggningarna ska vara långsiktigt hållbara

Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens verksamhetsinriktning anknyter till mål 2, 3, 6, 11, 14 och 15 i de globala målen för utveckling.

Ekonomi

Kostnader för nämndens administration

Kostnader (tkr)	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Arvoden/PO- påslag	1 702	1 853	1 890	1 927
Övrigt	2 715	1 344	1 361	1 388
Summa	4 417	3 187	3 251	3316

I budget 2023 ingår ofördelade medel om 687 tkr.

Intäkter och kostnader per verksamhet, AVGIFT

(Tkr)

	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Vatten och avlopp				
Intäkter	122 525	139 010	150 131	162 141
Kostnader	-122 525	-139 010	-150 131	-162 131
VA-fonden	0	0	0	0
Summa verksamhetsresultat	0	0	0	0
Renhållning				
Intäkter	53 086	59 509	62 484	65 609
Kostnader	-53 518	-63 629	64 902	-66 200
Renhållningsfonden	432	3720	2 417	591
Summa verksamhetsresultat	0	0	0	0

Intäkter och kostnader per verksamhet, SKATT

(Tkr)

Ansvar/Verksamhet

Resultat	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Nämnd	-2 817	-2500	-2550	-2601
Till nämndens förfogande	-1 677	-687	-701	-715
Hamn	-7 280	-7015	-7155	-7298
Gata	-67 925	-85 270	-86975	-88715
Park	-17 219	-2 745	-2800	-2856
Bygg	-3 760	-386	-394	-402
Stadsbyggnad	-8 583	-7 603	-7755	-7910
Naturvård	-3 336	-3 713	-3787	-3863
Miljö		-11 482	-11712	-11946
Livsmedel	-15 697	-6 729	-6864	-7001
SHB Gemensamt	410	-670	-683	-697
VA skattekollektivet	-717	-2300	-2346	-2393
Summa verksamhetsresultat	-128 600	-131 100	-133722	-136396
Intäkter				
Hamn	35	35	36	36
Gata	14 500	18 073	18434	18803
Bygg	11 373	13 300	13566	13837
Stadsbyggnad	1 534	750	765	780
Miljö	6 366	3 659	3732	3807
Livsmedel		2 350	2397	2445
SHB Gemensamt	1 600		0	0
VA skattekollektivet	4 850	3 067	3128	3191
Summa intäkter	39 988	41 234	42059	42900
Kostnader				
Nämnd	-2 817	-2500	-2550	-2601
Till nämndens förfogande	-1 677	-687	-701	-715
Hamn	-7 315	-7015	-7155	-7298
Gata	-82 425	-85 305	-87011	-88751
Park	-17 219	-20 818	-21234	-21659
Bygg	-15 133	-13 686	-13960	-14239
Stadsbyggnad	-10 117	-8 353	-8520	-8690
Naturvård	-3 336	-3 713	-3787	-3863
Miljö	-22 063	-15 141	-15444	-15753
Livsmedel		-9 079	-9261	-9446
SHB Gemensamt	-1 190	-670	-683	-697
VA skattekollektivet	-5 297	-5 367	-5474	-5584
Summa kostnader	-168 588	-172334	-175781	-179296

*Summan avser både Miljö & Livsmedel

Volymer och nyckeltal

Samhällsbyggnad

Volymer och nyckeltal	Prognos	Budget	Plan	Plan 2025
	2022	2023	2024	
Bygglov				
Antal inkomna ärenden: bygglov, ansökningar mm, exkl. anmälningar, st	648	620	630	650
Antal avgjorda ärenden, exkl. anmälningar, st	730	650	670	700
Antal inkomna tillsynsärenden, st	167	140	150	150
Antal avgjorda tillsynsärenden, st	67	100	120	140
Antal anmälningar enligt PBL, st	332	350	320	320
Antal avgjorda anmälningar enligt PBL, st	341	300	300	300
Antal beslut om byggsanktionsavgift	17	25	30	30
Livsmedel				
Antal registrerade objekt inom folköl och receptfria läkemedel, st	74	75	75	75
Antal registrerade livsmedelsobjekt inkl dricksvatten	600	600	610	620
Antal objekt inom animaliska biprodukter, st	15	13	10	10
Antal beslut om livsmedelssanktionsavgift	3	4	5	5
Antal inkomna ärenden inom livsmedel - klagomål och misstänkta matförgiftningar	100	108	100	100
Antal anmälan om registreringar	60	60	60	60
Miljö och hälsoskydd				
Antal miljöskyddsanläggningar med regelbunden tillsyn	400	400	410	415
Antal hälsoskyddsobjekt med regelbunden tillsyn	260	260	265	270
Antal inkomna ärenden miljö- och hälsoskydd, st	800	1000	1100	1200
Antal beslut om miljösanktionsavgift	12	15	15	15
Samhällsbetalda resor				
Antal utfärdade parkeringstillstånd för personer med funktionsnedsättning, st	203	210	215	220
Geodata				
Antal nybyggnadskartor, st	123	125	125	125
Antal husutstakningar, st	9	20	20	20
Antal lägeskontroller, st	232	225	225	225
Stadsplanering				
Antal inkomna planbeskedsansökningar	12	12	12	12
Antal nya bostäder i årligen antagna detaljplaner	1634	300	300	300
Antal antagna detaljplaner (tidigare lagakraft)	17	12	12	12

Nyckeltal	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Bygglov				
Nöjdkundindex Bygg	70	70	72	73
Medel handläggningstid för ansökningar inom bygglov från komplett ansökan	24	25	24	23
Median handläggningstid för ansökningar inom bygglov från komplett ansökan	15	20	20	20
Livsmedel				
Nöjdkundindex Livsmedel	78	79	80	80
Andel utförda planerade kontroll inom livsmedel, %	91%	100%	100%	100%
Medel handläggningstid mellan kontroll och rapportutskick inom livsmedel	-	7dgr	7dgr	7dgr
Miljö och hälsoskydd				
Andel utförda planerade tillsynsbesök hälsoskydd	100%	100%	100%	100%
Andel utförda planerade tillsynsbesök miljöskydd	100%	100%	100%	100%
Andel inspektionsrapporter skickade inom tre veckor inom miljö	80%	90%	90%	95%
Nöjdkundindex Miljö (NKI)	71	72	73	74

Tekniska divisionen Gata Park Hamn

	Prognos/Utfall 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Volym				
Antal avgiftsbelagda parkeringsplatser i centrum	1 630	1 700	1 700	1750
Antal avgiftsfria parkeringsplatser i centrum	720	750	600	500
Areal gator, m ²	1 266 548	1 300 150	1 300 200	1 301 500
Areal gång- och cykelvägar inklusive trottoarer, m ²	566 922	600 100	600 200	600 400
Areal övrig hårdgjord yta (torg mm), m ²	98 521	98 400	98 300	98 200
Antal lekplatser	64	64	65	65
Areal prioriterade parker, m ²	87 020	87 200	87 200	87 300
Areal övrig parkmark, m ²	1 240 850	1 245 200	1 250 200	1 250 500
Areal naturmark, m ²	2 426 120	2 420 000	2 400 000	2 350 000
Antal gästbåtar i hamnen, gästhamnsnätter	2 053	3000	3 000	3 500
Antal båtbotentvättar	115	200	200	300
Antal synpunkter gata, park och hamn	431	500	500	500
Nyckeltal				
Andel höga betyg i SCB medborgarundersökning (Fråga 012_02) för trafiksäkerheten på gång- och cykelvägar	70,3	71	73	73
Andel höga betyg i SCB medborgarundersökning (Fråga 018_03) för skötsel av gång- och cykelvägar	77,7	78	79	80
Andel höga betyg i SCB medborgarundersökning (Fråga 018_06) för skötsel av allmänna platser, t.ex. parker, torg, lekplatser	87,5	88	89	89

Andel höga betyg i SCB medborgarundersökning (Fråga 018_04) för Snöröjning av gång- och cykelvägar	69,9	-	70	71	72
Andel höga betyg i SCB medborgarundersökning(Fråga 018_02) för Snöröjning av gator och vägar	68,9	-	69	70	71
Förnyelse av asfalt, %	2,4	4	4	4	4

Tekniska divisionen Renhållningen

	<i>Prognos 2022</i>	<i>Budget 2023</i>	<i>Plan 2024</i>	<i>Plan 2025</i>
Renhållning - Insamling				
Antal abonnemangsanläggningar, st.	13 000	13 100	13 200	13 300
Antal tömningar slamavskiljare, reningsverk, slutna tankar och fettavskiljare, st	5 900	6 000	6 000	6 000
Mängd insamlat restavfall, kg/person	153	140	135	130
Faktisk materialåtervinning av kommunalt avfall, andel (%).	47	49	51	55
Andel av uppkommet matavfall som går till biologisk behandling, %	57	75	75	75
Hämtning av hushållsavfall, SCB Fråga 024_01 (andel nöjda)	93,1	95	95	95
Utbudet av platser för förpacknings-återvinning i närheten till där du bor. SCB Fråga 024_02 (andel nöjda)	87,2	88	89	90
Utbudet av återvinningscentraler i din kommun, där du kan lämna in farligt avfall, grovsopor och elektronik., SCB Fråga 024_03 (Andel nöjda)	69,7	75	80	85
Möjligheten att kunna återvinna avfall utan att behöva transportera bort det med bil eller annat motordrivet fordon. SCB Fråga 024_04 (andel nöjda)	36,8	38	40	45
Renhållningsavgift för "normalvilla", kr/år	2 447	2 692	2 826	2 911
Renhållning - Björshult				
Björshult: Totalt invägt avfall, ton	80 000	80 000	80 000	80 000
Björshult: Totalt deponerat beskattat avfall, ton	300	350	350	350
Björshult: Producerad deponi gas, MWh	1 600	1 600	3 000	3 000

Tekniska divisionen VA

	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Volym				
Antal VA-abonnenter, st	7 600	7 700	7 800	7 800
Debiterat dricksvatten, 1000 m ³	3 400	3 500	3 600	3 600
Antal meter förnyad vattenledning	3205	3205	3205	3205
Antal insatser som verksamheten genomför för ökad delaktighet, st	5	5	5	5
Nyckeltal				
Vattenledningsläckor, st	43	50	50	50
Kostnad dricksvatten från NOVAF, kr/ m ³	6	6,5	6,5	6,5
Kostnad dricksvatten egen produktion, kr/m ³	18	18	18	18
Årlig förnyelse av vattenledningsnätet, %	1	1	1	1
Kostnad för "normalvilla", kr/år	9 699	10 087	10 692	10 692
Antalet vattenprov med överskridna gränsvärden, st	0	0	0	0
Hur tycker du följande saker fungerar i din kommun? Kommunens arbete för att säkerställa tillgången till dricksvatten. SCB fråga 024_07. (Andel nöjda)	73,3	75	75	75
Processkostnad Brandholmen, kr/m ³	3,5	3,5	3,5	3,5
Processkostnad övriga reningsverk, kr/m ³	6	6	6	6
Debiterad vattenmängd/levererad vattenmängd, %	90	91	92	92
Levererad vattenmängd/behandlad avloppsmängd, %	73	74	74	74

MSN § Överenskommelser av verksamhet med Samhällsbyggnad och Tekniska divisionen

Diarienummer: MSN23/7

Överenskommelserna har tagits fram i samverkan mellan enheten Politisk beredning och samordning, verksamheterna. Överenskommelserna omfattar verksamheterna Samhällsbyggnad (Bygglov, Energirådgivning, Plan, Naturvård, Miljöövervakning, Miljö- och hälsoskydd, Livsmedelskontroll inklusive animaliska biprodukter samt ett gemensamt serviceuppdrag) och Tekniska divisionen ((Gata, park och hamn, Vatten och avlopp samt Renhållningen).

Beställningarna grundar sig på föreslagna budgetramar som Kommunfullmäktige beslutat

Barnrättsprövning

Det ingår enligt överenskommelserna i verksamhetens uppdrag att tillse att till sitt yttersta och med tillgängliga resurser tillse att barnets rättigheter tillgodoses för alla barn utifrån principen om barnets bästa och att kompensatoriska åtgärder föreslås och implementeras när så inte säkerställts. Inga förändringar har gjorts till årets överenskommelser som påverkar att barnets bästa enligt barnkonventionen.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) att** godkänna överenskommelse med Samhällsbyggnad för år 2023 avseende verksamheterna Bygglov, Energirådgivning, Plan Naturvård, Miljöövervakning, Miljö- och hälsoskydd, Livsmedelskontroll inklusive animaliska biprodukter samt Serviceuppdrag, bilaga tilltjänsteskrivelsen daterad 2023-01-09,
- 2) att** godkänna överenskommelse med Tekniska divisionen för år 2023 avseende Gata, Park och Hamn samt Serviceuppdrag, bilaga till tjänsteskrivelsen daterad 2023-01-09,
- 3) att** godkänna överenskommelse med Tekniska divisionen för år 2023 avseende Vatten och Avlopp samt Serviceuppdrag, bilaga tilltjänsteskrivelsen daterad 2023-01-09, samt

- 4) att** godkänna överenskommelse med Tekniska divisionen för år 2023 avseende Renhållning samt Serviceuppdrag, bilaga tilltjänsteskrivelsen daterad 2023-01-09.

Beslutet skickas till:

Tekniska divisionen
Samhällsbyggnad
Webbredaktör

Miljö- och
samhällsbyggnadsnämnden

Överenskommelse av verksamhet 2023 med Samhällsbyggnad och Tekniska divisionen

Bakgrund

Överenskommelserna har tagits fram i samverkan mellan enheten Politisk beredning och samordning, verksamheterna. Överenskommelserna omfattar verksamheterna Samhällsbyggnad (Bygglov, Energirådgivning, Plan, Naturvård, Miljöövervakning, Miljö- och hälsoskydd, Livsmedelskontroll inklusive animaliska biprodukter samt ett gemensamt serviceuppdrag) och Tekniska divisionen ((Gata, park och hamn, Vatten och avlopp samt Renhållningen).

Beställningarna grundar sig på föreslagna budgetramar som Kommunfullmäktige beslutat

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Ja

Dokumentation

Det ingår enligt överenskommelserna i verksamhetens uppdrag att tillse att till sitt yttersta och med tillgängliga resurser tillse att barnets rättigheter tillgodoses för alla barn utifrån principen om barnets bästa och att kompensatoriska åtgärder föreslås och implementeras när så inte säkerställts. Inga förändringar har gjorts till årets överenskommelser som påverkar att barnens bästa enligt barnkonventionen.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

att godkänna överenskommelse med Samhällsbyggnad för år 2023 avseende verksamheterna Bygglov, Energirådgivning, Plan Naturvård, Miljöövervakning, Miljö- och hälsoskydd, Livsmedelskontroll inklusive animaliska biprodukter samt Serviceuppdrag, bilaga tilltjänsteskrivelsen daterad 2023-01-09, samt

att godkänna överenskommelse med Tekniska divisionen för år 2023 avseende Gata, Park och Hamn samt Serviceuppdrag, bilaga till tjänsteskrivelsen daterad 2023-01-09, samt

att godkänna överenskommelse med Tekniska divisionen för år 2023 avseende Vatten och Avlopp samt Serviceuppdrag, bilaga tilltjänsteskrivelsen daterad 2023-01-09, samt

att godkänna överenskommelse med Tekniska divisionen för år 2023 avseende Renhållning samt Serviceuppdrag, bilaga tilltjänsteskrivelsen daterad 2023-01-09.

Jonas Andersson
Sakkunnig Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

Beslut till:

Akten
Tekniska divisionen
Samhällsbyggnad
Webbredaktör

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden överenskommelse av verksamhet med Samhällsbyggnad, 2023.

**Avser verksamheterna livsmedelskontroll,
energirådgivning miljö- och hälsoskydd,
stadsplanering, naturvård och bygglov och
geodata**

Formalia

1.1. Parter/kontaktpersoner

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden (MSN) Ombud är sakkunnig för Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.

Samhällsbyggnad (SHB). Ombud är divisionschef för Samhällsbyggnad.

1.2. Innehåll

Till denna överenskommelse finns följande bilagor:

Bygglövs omfattning framgår av bilaga 1

Energirådgivningens omfattning framgår av bilaga 2

Stadsplanerings omfattning framgår av bilaga 3

Naturvårds omfattning framgår av bilaga 4

Geodata omfattning framgår av bilaga 5

Miljö- och hälsoskydds omfattning framgår av bilaga 6

Livsmedels omfattning framgår av bilaga 7

Parkeringsstillstånd för rörelsehindrade omfattning framgår av bilaga 8

Serviceuppdragets omfattning framgår av bilaga 9

Volymer och nyckeltal framgår av bilaga 10

Giltighetstid

Denna överenskommelse avser kalenderåret 2023.

1.3. Förändrade förutsättningar

Om förutsättningarna för genomförande av överenskommen verksamhet väsentligt förändras, till exempel genom protokollförda politiska beslut om inriktning, organisation, omfattning och kvalitet eller ändrade krav i lagar och förordningar, kan överenskommelsen komma att revideras.

1.4. Omfattning

Överenskommelsen omfattar de verksamheter som ingår i Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden ansvarsområde utifrån av Kommunfullmäktige utfärdat reglemente och för området gällande lagstiftning.

1.5. Ansvarsfördelning

Nämnd ansvarar för uppföljning av verksamheten enligt av nämnden fastställd överenskommelse.

Utföraren svarar för verksamhetsledning och personal och har det fulla arbetsgivaransvaret.

Utföraren svarar för de lokaler och den utrustning som behövs för avtalad verksamhet.

Utföraren ska vara försäkrad genom kommunens gemensamma försäkringssystem och svara för självriskkostnader.

Alla avgifter från enskilda tillfaller MSN.

Utföraren ska bidra med uppgifter till och samverka kring diverse övrig verksamhetsuppföljning.

1.6. Insyn och tillsyn

Nämnden och dess ombud har rätt till skäligen insyn i Samhällsbyggnads verksamhet i frågor som rör åtagande enligt denna överenskommelse. SHB ska kontinuerligt hålla nämnden och dess ombud underrättad om förändringar i verksamheten.

Parterna åtar sig att hålla varandra underrättade om och samråda kring förändringar i volymer, kvaliteter eller förändringar i avtal med underleverantörer som kan innebära förändrade kostnader för innevarande eller kommande period.

1.7. Dataskyddsombud

Uppgift om vem som är dataskyddsombud för nämndens räkning kan fås från Kommunledningskansliet.

Grunduppdrag

Grunduppdrag specificeras i bilagor.

Myndighetsfunktion

Myndighetsutövning	
Bygglov	Handläggning av bygglov, tillsyn och andra ärenden inom bygglovsverksamheten.
Miljö- och hälsoskydd	Tillsyn enligt miljöbalken, handläggning av ärenden inom verksamheten miljö och hälsa. Miljöövervakning av luft, vatten och strålning genom provtagning.
Livsmedelskontroll, inklusive animaliska biprodukter	Livsmedelskontroll, inklusive dricksvatten, animaliska biprodukter och material i kontakt med livsmedel. Tillsyn av försäljning av folköl och vissa receptfria livsmedel
Parkeringstillstånd för funktionshindrade	Handläggningen av Parkeringstillstånd för rörelsehindrade

Verksamhetsområden

Energirådgivning	Energirådgivningen ska komplettera den rådgivning som ges av statliga myndigheter och kommersiella aktörer. Målgruppen för den kommunala energirådgivningen är allmänheten, små företag och lokala organisationer.
Stadsplanering	Handläggning av detaljplaneärenden samt övriga planärenden. Verka för en god gestaltad livsmiljö och tillvaratagande och utveckling av Nyköpings värdefulla kulturmiljöer. Ansvar för att göra en sammanvägning av olika intressen och sakfrågor. Utvecklar medborgardialoger i samhällsbyggnadsprocessen.
Naturvård	Utveckla och bevara kommunens intresse inom naturvårdsområdet.
Geodata	Ansvar för att administrera, ajourhålla och tillhandahålla grundläggande geodata. Ansvar för underhåll av nationellt adress-, lägenhets- och byggnadsregister
Serviceuppdrag	Utgöra stöd till MSN:s arbetsgrupper, projekt, remisser m.m. samt lämna nödvändiga uppgifter till sakkunnig tjänsteperson för bl.a. uppföljning och budgetarbete inom uppdragsområdet. Besvara medborgarnas synpunkter. Vårda och utveckla MSN:s arkiv i enlighet med dokumenthanteringsplan. Hålla med registrator för nämndens handlingar Med myndighetsuppgifter avses i denna överenskommelse även den information och service som ges i aktuella och pågående ärenden.

Uppföljning av utförarens verksamhet inom ramen för grunduppdraget

Uppföljningen av överenskommelsen ska genomföras tre gånger under året, i maj och i samband med delårsrapport och årsbokslut. Uppföljningen ska ske genom avstämningsmöten och rapporteras till miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.

Vad	När	Hur	Till vem
Redovisning av aktiviteter som genomförs inom grunduppdraget och styr mot mål och verksamhetsinriktning.	Maj och i samband med delårsbokslut och bokslut	Verksamheten redovisar aktiviteter i BPA.	Rapportering sker via avstämningsmöte och rapportering till nämnd
Redovisning av avvikelser från grunduppdraget och som påverkar mål och verksamhetsinriktning.	Maj och i samband med delårsbokslut och bokslut	Verksamheten redovisar aktiviteter i BPA.	Rapportering sker via avstämningsmöte och rapportering till nämnd
Delårsrapport och årsbokslut	Enligt centralt fastställd tidplan	Rapportering till nämnd	Rapportering sker via avstämningsmöte och rapportering till nämnd

1.1. Övrig verksamhetsrapportering

Vad	Varför	När	Hur
Överklagade ärenden till högre instans	Kontroll av myndighetsutövning	Löpande	Kopia skickas till nämndordförande, sakkunnig tjänsteperson och som anmälnings-ärende till nämnd. Ansvarig är registrator.
Avgörande från högre instans	Kontroll av myndighetsutövning	Löpande	Kopia skickas till nämndordförande, sakkunnig tjänsteman och som anmälnings-ärende till nämnd. Ansvarig är registrator.

Särskilda uppdrag 2023

Nedan redovisas särskilda uppdrag för året. Där framgår också vid vilka tillfällen dessa ska avrapporteras muntligen. Dessutom ska samtliga skriftligen avrapporteras inför delårsrapport och verksamhetsberättelse i VP-modulen.

Särskilda uppdrag	Direktiv/Bakgrund	Finansiering	Rapportering av arbetet med uppdraget
4.1 Verksamhetsområde Stads- och landsbygdsutveckling			
4.1.1 Mål Förutsättningar ska ges för tillväxt spridd över kommunen och anpassas efter behov och marknad. Strategiska markaffärer samt samarbeten med privata markägare och fastighetsägare drivs aktivt av kommunen. Kommunen verkar för en fortsatt levande landsbygd med utvecklingsmöjligheter och en stark centralort			
Revidera Nyköpings kommuns VA-policy och VA-strategi inklusive dagvatten (VA-plan)	En heltäckande långsiktig planering för hela kommunen både inom och utanför nuvarande VA-verksamhetsområde. Den täcker både vatten- och avloppsförsörjning och inom tätorterna även hantering av dag- och dräneringsvatten. VA-planeringen blir ett verktyg för att lyfta fram problem och utmaningar, för budgetarbete och för att visa var, när och i vilken ordning man ska bygga ut den allmänna VA-anläggningen. Det ger även en möjlighet att planera för en långsiktigt hållbar VA-försörjning i områden som inte berörs av de allmänna vattentjänsterna. I projektet behövs, förutom från SHB, kompetens från t ex Nyköping vatten och RoS.	1 åa ersätts i budget till SHB	D + H
Digitalisering av äldre detaljplaner	Som ett led i arbetet med en digital samhällsbyggnadsprocess har Boverket tagit fram förslag på hur äldre detaljplaner kan ersättas med digitala original. Även frågor som finansiering av arbetet, förväntad samhällsnytta och hur planer som inte kan	Inom ram 2023	D + H

Särskilda uppdrag	Direktiv/Bakgrund	Finansiering	Rapportering av arbetet med uppdraget
	<p>omvandlas ska hanteras ingick i uppdraget som nu slutredovisas.</p> <p>Boverkets förslag (ej beslutat) innebär att det kommer att bli obligatoriskt att omvandla analoga detaljplaner till digitala detaljplaner. Om de inte omvandlas upphör detaljplanerna att gälla vid ett givet datum. De planer som inte omvandlas kommer att upphöra att gälla 1 januari 2028.</p>		
2.1 Verksamhetsområde Företagande			
2.1.1 Mål Företagsklimatet ska stärkas genom att företag i kommunen har en god upplevelse av kommunens myndighetsutövning och upphandling			
Införa och implementera Applikation Tillsyn på Livsmedelsenheten och Miljöenheten	MSN tog beslut under 2022 om att effektivisera handläggningstiden genom att använda digitala verktyg inom tillsyn för Livsmedel och Miljö. Genom att införa och implementera digitala verktyget "Tillsyn" som används vid kontroll i livsmedelsverksamheter och vid tillsyn inom Miljöenheten effektiviseras handläggningstiden och servicen till verksamheterna.	Medel för införande i budget 2022, löpande utgifter under 2023 finansieras av nämnden	D + H
7.2 Verksamhetsområde Ekologisk hållbarhet			
7.2.1 Mål Nyköpings kommun ska minska organisationens klimatpåverkan och vara klimatneutralt 2045, samt verka för förnybara och hållbara energikällor och material			
Utreda fråga om avgiftsfritt bygglov för solceller samt framtagning av underlag till beslut	För att främja omställningen till grön energi och för att öka incitamenten för att fler ska installera solceller som en hållbar energilösning vill miljö- och samhällsbyggnadsnämnden undersöka möjligheterna att ta bort bygglovavgiften för solceller.	Inom ram	V

Särskilda uppdrag	Direktiv/Bakgrund	Finansiering	Rapportering av arbetet med uppdraget
7.2 Verksamhetsområde Ekologisk hållbarhet			
7.2.3 Mål Nyköping kommun växer genom en medveten samhällsplanering och en långsiktigt hållbar investeringsplan för att gynna en socialt och ekologiskt hållbar samhällsutveckling			
Utreda olika möjligheter att förvalta kommunens betesmark det vill säga i vilken form betesdriften kan organiseras i framtiden	Idag hyr kommunen in djur för att beta den mark som vi måste hålla betad utifrån skötselplaner för naturreservat och övrig mark med betesbehov årsvis. Tillsynen för detta betalar vi med driftbudget till entreprenörer. Vi behöver utreda om det finns någon mer långsiktigt effektiv och resurssäker lösning för detta.	Inom befintlig budget vad gäller utredningen kan leda till stora investeringsbehov	D + H

Verksamhetsinriktning

I Nyköpings kommun arbetar vi utifrån tre hållbarhetsprogram för att uppnå en ekologisk, ekonomisk och social hållbar samhällsutveckling. Ytterligare ett hållbarhetsprogram handlar om effektiv organisation

Alla fyra program utgår från Agenda 2030.

Hållbarhetsprogrammen genomsyrar vår styrning och ledning och de beskriver den politiska viljeriktningen.

Produktionens arbete ska genomföras i enlighet med överenskommelsen. Detta innebär att produktionen ska genomföra sin verksamhet så att den motsvarar nämndens övergripande verksamhetsinriktning. Verksamheterna följs upp tre gånger per år genom redovisning av aktiviteter som styr mot hållbarhetsprogrammen, mål samt volymer och nyckeltal.

Nämndens verksamhetsinriktning innebär att

- Nyköping ska ha en funktionell och attraktiv livsmiljö som medborgarna är nöjda med
- Medborgarna ska uppleva att de har möjlighet att påverka samhällsutvecklingen
- Medborgarna ska uppleva att de har möjlighet att påverka skötseln av kommunens allmänna platser
- Medborgarna ska uppleva en bra tillgång till parker, grönområden och natur av god kvalité
- Företagare och medborgare som har kontakt med verksamheten ska känna sig välkomna och få en god service. Oavsett utfallet av ett ärende ska kunden ha en god upplevelse av bemötandet och processen, förstå utfallet och känna sig trygg i hur bedömningen gjorts.
- Tillsyn och myndighetsutövning ska bedrivas effektivt och rättssäker och bidra till en hållbar utveckling av kommunen

Jämställdhetsperspektivet

2018 beslutade Kommunstyrelsen att Nyköpings kommun ska erbjuda en jämställd verksamhet. Det övergripande målet är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Jämställdhet innebär att kvinnor och män har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla områden i livet. Till stöd för arbetet finns kommunens framtagna "Vägledning – Stöd i arbetet för att uppnå jämställd verksamhet, medborgarservice och tjänster" att tillgå. Stöd i arbetet kan även ges av Kommunledningskansliet.

Barnrättsperspektiv

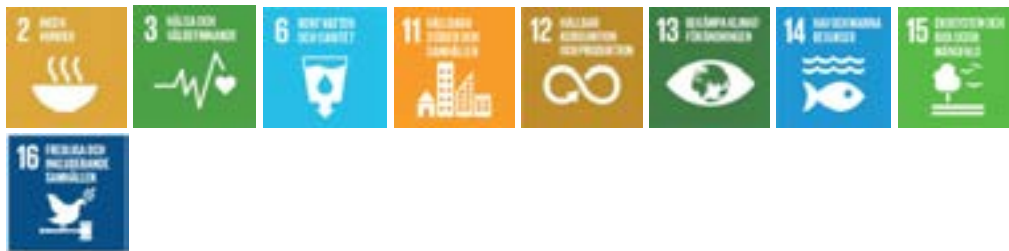
Barnkonventionens artiklar 1-42 är inkorporerade i svensk lag.

Nyköpings kommun är skyldig att efterleva barnrättslagen i likhet med övrig allmän lag. Barnkonventionen etablerar vad kommunen inom ramen för sina verksamheter

och uppdrag måste säkerställa för varje barn, och vad som inte får göras mot något barn utifrån principen om barnets bästa (art. 3).

Det ingår i verksamhetens uppdrag att tillse att till sitt yttersta och med tillgängliga resurser tillse att barnets rättigheter tillgodoses för alla barn utifrån principen om barnets bästa och att kompensatoriska åtgärder föreslås och implementeras när så inte säkerställts. (art 4, art 3.)

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden verksamhetsinriktning anknyter till mål 2, 3, 6, 11, 12, 13, 14,15 och 16 i de globala målen för utveckling.

Ekonomi

Ersättningar

Verksamhet	Ersättning, tkr	Avräkning*
Bygglov	13 686	Överföring av ersättningsbeloppet sker varje månad med 1/12.
Energirådgivning	0**	
Stadsplanering	8 353	Överföring av ersättningsbeloppet sker varje månad med 1/12.
Naturvård	3 713	Överföring av ersättningsbeloppet sker varje månad med 1/12.
Geodata	2 553	Överföring av ersättningsbeloppet sker varje månad med 1/12.
Miljö & hälsa	15 141	Överföring av ersättningsbeloppet sker varje månad med 1/12.
Livsmedel	9 079	Överföring av ersättningsbeloppet sker varje månad med 1/12.
SHB Gemensamt	670	Överföring av ersättningsbeloppet sker varje månad med 1/12.
Service	Med anledning av svårigheten att särredovisa kostnaderna för Serviceuppdraget ersätts dessa kostnader som en del i ersättningen till övrig verksamhet. Bedömningen är att dessa kostnader uppgår till cirka 20 procent av nämndens totala ersättning till verksamheten.	

* Eventuell reglering sker månad 12 eller enligt särskild överenskommelse.

** Energirådgivningen sköts gemensamt av Trosa kommun för Nyköpings, Oxelösunds, Trosas och Gnestas kommuner. Statsbidragen går direkt till denna funktion.

Ekonomisk uppföljning

<i>Vad</i>	<i>Varför</i>	<i>När</i>	<i>Hur</i>
Delårsrapport och årsbokslut	Uppföljning av ekonomi, samt fastställda mål, volymer, nyckeltal och tjänstegarantier för verksamheten.	Enligt centralt fastställd tidplan	Enligt centralt fastställd plan
Ekonomisk uppföljning	Uppföljning av ekonomi inkl avvikelser mot budget, prognos för helåret samt kort beskrivning av väsentliga händelser.	Efter feb, apr, aug, okt och bokslut (följer tidplan för ekonomisk uppföljning till KS)	Rapportering till sakkunnig tjänsteman och i VP (BPA)

Bilaga 1

Beskrivning av uppdraget BYGGLOV

Övergripande

Bygglovshandläggningen ska ge de som lever och verkar i Nyköpings kommun en god service och en rättssäker handläggning. Samtidigt ska handläggningen ge företag och enskilda möjligheter att utveckla samhället på ett hållbart sätt.

Bygglovenheten ska verka för en god gestaltning samt en hållbar utveckling. Detta så att Nyköping får en funktionell och attraktiv livsmiljö som medborgarna är nöjda med.

Bygglov, anmälan, strandskydd

Svara för handläggning av bygglov, marklov, rivningslov och förhandsbesked enligt Plan- och bygglagen (PBL), strandskyddsdispenser enligt Miljöbalken och anmälningsärenden enligt Plan- och byggförordningen (PBF).

Handlägga de ansökningar och anmälningar som kommer in samt fatta beslut i ärenden enligt gällande delegationsförteckning. I de fall ett beslut ska fattas av nämnden ingår det att bereda ärendet till MSN.

Tillsyn

Bedriva tillsyn enligt PBL inklusive aktiv tillsyn inom motordrivna anordningar, personhissar, obligatorisk ventilationskontroll (OVK), enkelt avhjälpna hinder på allmän plats, lekplats på allmän plats och tomter och byggnadsverk som inte uppfyller lagstadgade krav för säkerhet och hälsa och innebär fara för människor. Även tillsyn av strandskydd enligt Miljöbalken.

Uppföljning

Verksamheten redovisar utförda aktiviteter i samband med uppföljning av överenskommelsen.

Bilaga 2

Beskrivning av uppdraget ENERGIRÅDGIVNING

Övergripande

Kommunal energirådgivning är en av de åtgärder som riksdagen har beslutat om för att minska energiförbrukningen. Energirådgivningen ska komplettera den rådgivning som ges av statliga myndigheter och kommersiella aktörer.

Nyköpings kommun har tillsammans med Oxelösunds, Trosas och Gnestas kommuner organiserat en gemensam energirådgivning. Trosa kommun är den som ansöker om statliga bidrag för samtliga. Trosa kommun, planerar, administrerar och genomför energirådgivningen i Nyköpings kommun samt tar fram uppföljningsrapport till Energimyndigheten.

Målgrupp

Målgruppen för den kommunala energirådgivningen är allmänheten, små företag och lokala organisationer samt mindre och medelstora industrier. Villaägare och små företag är prioriterade målgrupper. Ingen rådgivning ges till kommunala fastigheter då den verksamheten fått egna medel för åtgärder.

Rapportering

Vid årets slut ska en uppföljning med bokslut skickas in till Energimyndigheten. Samhällsbyggnad ansvarar, genom avtal med Trosa kommun, för att uppföljningen kommer energimyndigheten till handa. MSN ska delges rapporten.

Tillgänglighet

Energirådgivare är tillgänglig per telefon eller mail. Tillgängligheten per telefon ska vara minst 8 timmar/vecka.

Information och utbildning

Ansvara och utveckla kommunens hemsida för energirådgivning.

Svara för information till olika intressegrupper avseende verksamheter inom energirådgivningsområdet.

Sprida information till hushållen i Nyköping, bland annat via tidningen NY.

Medverka i samband med mer riktad information av kampanjkaraktär.

Uppföljning

Trosa kommun redovisar utförda aktiviteter i samband med bokslut.

Bilaga 3

Beskrivning av uppdraget STADSPLANERING

Detaljplaner

Handlägga planförfrågningar inför beslut i MSN om att detaljplan får respektive inte får upprättas, så kallat planbesked. Handlägga de detaljplaner som ska upprättas enligt beslut i MSN på sådant sätt att en god avvägning görs mellan enskilda och allmänna intressen.

Bistå externa planförfattare med material och information avseende gällande planer, kommunala styrdokument och liknande.

Vid behov säkerställa att upprättande och handläggning av detaljplan finansieras med planavgift i bygganmälningskedet.

Översiktsplaner och andra plandokument

Medverka vid framtagandet av översiktsplaner och andra plandokument som planprogram eller strategier/visioner.

Kompetens arkitektur och kulturmiljö

Bevaka, medverka och driva projekt och aktiviteter som syftar till att tillgängliggöra och tillvarata kulturhistoriska miljöer som resurs i kommunens utveckling och verka för en god gestaltad livsmiljö avseende arkitektur, kulturmiljö och stadsbyggnad som helhet. Agera kompetens inom området arkitektur- och kulturmiljö vid fysisk planering och bygglov. Vara rådgivande vid förvaltning av kommunens kulturhistorisk värdefulla byggnader och miljöer.

Arkiv, geoarkiv

Vårda och utveckla kommunens geologiska dataarkiv. Nya handlingar ska läggas in digitalt och i mån av resurser ska gamla handlingar skannas för att nå hög arkiv- och tillgänglighetsnivå.

Namnberedning

Namnsättning och beredning av namn genom namnberedningen enligt riktlinjer.

Uppföljning

Verksamheten redovisar utförda aktiviteter i samband med uppföljning av överenskommelsen.

Bilaga 4

Beskrivning av uppdraget NATURVÅRD

Övergripande

Medverka vid fysisk planering inom Samhällsbyggnad.

Hantera ärenden inom allemansrättsliga frågor och områdesskydd enligt miljöbalkens 7 kap.

Medverka vid lokaliserings- och strandskyddsärenden. Medverka i remiss av vattenverksamhetsärenden från Länsstyrelsen.

Bistå med naturvårdskompetens vid skötsel av kommunens mark och vatten.

Samverkan med Tekniska divisionen och markförvaltare kring skötsel av natur. Samverkan med Länsstyrelsen i naturvårdsfrågor. Samverka med skolor i utveckling och underhåll av skolskogar enligt tecknade avtal/överenskommelser.

Medverka vid planering och ansvara för ansökan, uppföljning och avrapportering och genomförande av naturvårdsprojekt samt vid förfrågan bistå andra kommunala enheter med kompetens inom naturvårdsprojekt.

Hantera och driva naturvårdsråd samt söka samverkan med andra kommuner, enskilda och föreningar inom naturvårdsområdet.

Skötsel av naturreservat

Ansvara för att skötselåtgärder genomförs enligt skötselplaner i de naturreservat som vi har ansvar för.

Medverka vid planering och ansvara för ansökan, uppföljning och avrapportering och genomförande av naturvårdsprojekt samt vid förfrågan bistå andra kommunala enheter med kompetens inom naturvårdsprojekt. Ansvara för uppföljning av bevarandemålen i skötselplanerna för de kommunala naturreservaten och de statliga naturreservat som kommunen förvaltar.

Uppföljning

Verksamheten redovisar utförda aktiviteter i samband med uppföljning av överenskommelsen.

Bilaga 5.

Beskrivning av uppdraget GEODATA

Ajourhållning grundläggande geodata

Ansvara för ajourhållning av grundläggande geodata inom kommunens tätorter och sammanhållen bebyggelse.

Grundläggande geodata är en samling av detaljerade beskrivningar av företeelser i den fysiska miljön och används för detaljerad planerings- och projekteringsverksamhet, markförvaltning samt myndighetsutövning.

Täckningen är begränsad till kommunens tätorter och är ett utgångsmaterial för upprättande av ett antal geodataprodukter.

Innehållet i grundläggande geodata ska vara tillräckligt för att kunna ta fram nybyggnadskarta och grundkarta samt de geodataprodukter som uppdraget omfattar.

Kvalitetsförbättra fastighetsgränser enligt avtal med Lantmäteriet

Produktion av nybyggnadskarta, grundkarta och leverans av kartutdrag ur databas

Ansvar för

- att ta fram ett underlag för besökskartan inför tryckning
- belägenhetsadresser på landsbygden och adresser i tätorter
- byggnadsgeometrier inom tätorter och samlad bebyggelse
- lägenhetsregistrering

Interna mätuppdrag som till exempel gränsutvisning och detaljmätning.

Utsättning/utstakning av byggnader i samband med bygglov samt lägeskontroll när en byggnad är uppförd

Försvunna punkter i stomnätet avregistreras både i höjd och plan

Uppföljning

Verksamheten redovisar utförda aktiviteter i samband med uppföljning av överenskommelsen.

Bilaga 6.

Beskrivning av uppdraget Miljö- och hälsoskydd

Övergripande

Syftet med Miljö- och hälsoskyddsverksamheten är att genom god service, tillsyn och handläggning av ärenden främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer Nyköping kan leva i en hälsosam och god miljö.

Miljö- och hälsoskydd

Upprätta förslag till tillsynsplan enligt miljöbalken inkl. behovsutredning. Genomförande av den av nämnden beslutade tillsynsplanen.

Miljö- och hälsoskyddstillsynen syftar till att nå Miljöbalkens mål samt de nationella och regionala miljö kvalitetsmålen.

Alla verksamheter eller åtgärder som bedöms som miljöfarliga, "påverkar miljön", kan bli föremål för tillsyn. Prioriterade områden är enskilda avlopp, giftfri miljö och god bebyggd miljö.

Prioriterade grupper i tillsynen är känsliga grupper såsom barn, äldre och sjuka.

Tillsyn av rökfria miljöer, solarier och sprängämnesprekursorer.

Handlägga inkommande ärenden i form av klagomål, ansökningar och anmälningar.

Miljöövervakning

Vattenprovtagningen

- vattenprovtagning i Nyköpingsån, Kilaån samt Svärtaån
- vattenprovtagning i tidsseriesjöarna
- vattenprovtagning av sura brunnar

Radonmätning

Erbjuda gratis radonmätningar i småhus genom information på kommunens hemsida. Gammamätning av bakgrundsstrålning årligen.

Kalkning av sjöar och vattendrag

Vattenprovtagning för att följa upp kalkning av sjöar och vattendrag.

Kalkning av sjöar och vattendrag sker med Länsstyrelsen som samordnare.

Övrigt

Handläggning av miljöövervakningsärenden samt ansvara för/medverka i utredningar. Kontaktombud för östra Sveriges luftvårdsförbund.

Uppföljning

Verksamheten redovisar utförda aktiviteter i samband med uppföljning av överenskommelsen.

Bilaga 7.

Beskrivning av uppdraget LIVSMEDEL

Övergripande

Livsmedelskontroll syftar till en säker livsmedelshantering inkl. dricksvatten, för att skydda konsumenterna och allmänheten mot hälsorisker och oredliga förfaranden samt medverka till ett gott skydd mot smittspridning.

Livsmedelskontroll, inklusive dricksvatten, animaliska biprodukter och material i kontakt med livsmedel

Upprätta förslag till kontrollplan för livsmedelskontroll inklusive animaliska biprodukter och material i kontakt med livsmedel (FCM). Genomförande av den av nämnden beslutade planen.

Planerad kontroll sker löpande med olika intervall, allt från en gång per år till mer sällan kontroll vart tredje år för livsmedel och vart fjärde år för dricksvatten. Frekvensen beror på livsmedelsverksamhetens risk och omfattning.

Föra ett register över registrerade livsmedelsverksamheter som bedrivs i Nyköpings kommun, registret uppdateras löpande.

Prioriterade grupper inom kontrollverksamheten är känsliga konsumentgrupper såsom barn under fem år, personer med nedsatt immunförsvar och personer med livsmedelsrelaterad allergi och eller annan överkänslighet mot livsmedel

Handlägga inkommande ärenden i form av klagomål, misstänkta matförgiftningar och anmälningar.

Se till att tillräcklig tillgång till utrustning och utrymmen som krävs i form av bilar, skyddsutrustning finns samt att underhåll av utrustning sker löpande under året.

Genomföra provtagningar för misstänkta matförgiftningar och i den planerade kontrollen enligt intern provtagningsplan.

Folköl och vissa receptfria läkemedel

Upprätta förslag till tillsynsplan för tillsyn av försäljning av folköl och vissa receptfria läkemedel. Genomförande av den av nämnden beslutade planen.

Uppföljning

Verksamheten redovisar utförda aktiviteter i samband med uppföljning av överenskommelsen.

Bilaga 8

Beskrivning av uppdraget Parkeringstillstånd för rörelsehindrade

Handläggningen av Parkeringstillstånd för rörelsehindrade ska vara rättssäker, levereras med bra kvalitet och erbjuda en god service till medborgaren.

Uppdraget innebär att handlägga de ansökningar som kommer in samt fatta beslut i ärenden enligt gällande delegationsordning.

I uppdraget ingår att vara uppdaterad inom ansvarsområdet och driva ett systematiskt kvalitetsarbete.

Uppföljning

Verksamheten redovisar utförda aktiviteter i samband med uppföljning av överenskommelsen.

Bilaga 9

Beskrivning av uppdraget SERVICEUPPDRAGET

Kundmottagning och information - Allmänhet och företag

Svara för mottagande och handläggning av förfrågningar, klagomål och önskemål från allmänhet, företag, föreningar inom ansvarsområdet. Svara på frågor om gällande bestämmelser samt svara för löpande information om förändringar i gällande lagar och förordningar.

En samordnad svarsbevakning ska också finnas för i första hand besvarande av inkomna skrivelser.

Här ingår även att svara för mottagande av studiebesök.

Svara för löpande information till allmänhet, näringsliv, intressegrupper, skolor och föreningar.

Medverka i samband med riktad information av kampanjkaraktär samt vid utarbetande av annonser av olika slag.

Ansvara för eller bidrar till information om verksamhetsområdet på kommunens hemsida och andra externa kanaler.

Service MSN

Stödja MSN med sakkunskap till politiskt initierade arbetsgrupper, remisser. Lämna nödvändiga uppgifter för nämndens uppföljning och budgetarbete till sakkunnig tjänsteperson. Bistå med sakkunskap i samband med framtagande av styrdokument, taxedokument och liknande. Hålla med registrator för nämndens handlingar, vilket innebär att administrera MSN diariet.

Kompetenssäkring

I uppdraget ingår att följa utvecklingen, lagstiftning och forskning och vara uppdaterad inom ansvarsområdet.

Kommunorganisation

Svara på frågor om gällande bestämmelser inom uppdragets verksamhetsområde samt svara för löpande information om förändringar i gällande lagar och förordningar m.m.

Medverka i kommunala projekt, samordningsgrupper m.m. Deltagande i projekt med särskilt beslutade projektbudget, finansieras inte av MSN:s serviceuppdrag.

Lämna uppgifter rörande kommunorganisationens planverksamhet samt byggandet i kommunen.

Bevaka kommunens intressen inom uppdragets verksamhetsområde.

Leverera uppgifter till kommunens kontaktperson för bostads- och byggnadsstatistik om beslutade byggprojekt, rivningar.

Handlägga remisser som kommer till kommunen. t.ex. nya förordningar, lagar och anvisningar samt övriga remisser.

Besvara relevanta enkäter.

Inkomna synpunkter ska registreras, besvaras och följas upp.

Sammanställa, registrera och arkivera de handlingar och uppgifter som behövs för verksamhetens säkerställande, enligt MSN:s dokumenthanteringsplan.

Ansvara för att administrera digitala och analoga arkiv och databaser enligt arkivlagar och styrdokument.

Ansvara för nödvändiga säkerhetsåtgärder samt att handlingar förvaras på ett betryggande och brandsäkert sätt.

Ansvara för eller bidrar till information inom respektive verksamhetsområde på kommunens interna kanaler.

Bilaga 10

Volymer

Volymer och nyckeltal	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Bygglov					
Antal inkomna ärenden: bygglov, ansökningar mm, exkl. anmälningar, st	694	648	620	630	650
Antal avgjorda ärenden, exkl. anmälningar, st	637	730	650	670	700
Antal inkomna tillsynsärenden, st	144	167	140	150	150
Antal avgjorda tillsynsärenden, st	23	67	100	120	140
Antal anmälningar enligt PBL, st	314	332	350	320	320
Antal avgjorda anmälningar enligt PBL, st	319	341	300	300	300
Antal beslut om byggsanktionsavgift	-	17	25	30	30
Livsmedel					
Antal registrerade objekt inom folköl och receptfria läkemedel, st	74	74	75	75	75
Antal registrerade livsmedelsobjekt inkl dricksvatten	596	600	600	610	620
Antal objekt inom animaliska biprodukter, st	17	15	13	10	10
Antal beslut om livsmedelssanktionsavgift	-	3	4	5	5
Antal inkomna ärenden inom livsmedel - klagomål och misstänkta matförgiftningar	108	100	108	100	100
Antal anmälan om registreringar	83	60	60	60	60
Miljö och hälsoskydd					
Antal miljöskyddsanläggningar med regelbunden tillsyn	396	400	400	410	415
Antal hälsoskyddsobjekt med regelbunden tillsyn	255	260	260	265	270
Antal inkomna ärenden miljö- och hälsoskydd, st	1122	800	1000	1100	1200
Antal beslut om miljöskänkionsavgift	16	12	15	15	15
Samhällsbetalda resor					
Antal utfärdade parkeringstillstånd för personer med funktionsnedsättning, st	141	203	210	215	220
Geodata					
Antal nybyggnadskartor, st	205	123	125	125	125
Antal husutstakningar, st	33	9	20	20	20
Antal lägeskontroller, st	188	232	225	225	225
Stadsplanering					
Antal inkomna planbeskedsansökningar	12	12	12	12	12
Antal nya bostäder i årligen antagna detaljplaner	630	1634	300	300	300
Antal antagna detaljplaner (tidigare lagakraft)	9	17	12	12	12

Bilaga 11

Nyckeltal

Nyckeltal	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Bygglov					
Nöjdhetsindex Bygg	64	70	70	72	73
Medel handläggningstid för ansökningar inom bygglov från komplett ansökan	27	24	25	24	23
Median handläggningstid för ansökningar inom bygglov från komplett ansökan	22	15	20	20	20
Livsmedel					
Nöjdhetsindex Livsmedel	77	78	79	80	80
Andel utförda planerade kontroll inom livsmedel, %	91%	91%	100%	100%	100%
Medel handläggningstid mellan kontroll och rapportutskick inom livsmedel	-	-	7dgr	7dgr	7dgr
Miljö och hälsoskydd					
Andel utförda planerade tillsynsbesök hälsoskydd	47%	100%	100%	100%	100%
Andel utförda planerade tillsynsbesök miljöskydd	97%	100%	100%	100%	100%
Andel inspektionsrapporter skickade inom tre veckor inom miljö	-	80%	90%	90%	95%
Nöjdhetsindex Miljö (NKI)	70	71	72	73	74

Miljö- och samhällsbyggnads- nämndens överenskommelse av verksamhet från Tekniska divisionen 2023

Avser verksamheterna Gata, park och hamn

Formalia

1.1. Parter/kontaktpersoner

Beställare är Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden (MSN) Ombud är sakkunnig för Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.

Utförare är Tekniska divisionen. Ombud är divisionschef för Tekniska divisionen.

1.2. Innehåll

Till denna överenskommelse finns följande bilagor:

Gatuverksamhetens omfattning framgår av bilaga 1

Parkverksamhetens omfattning framgår av bilaga 2

Hamnverksamhetens omfattning framgår av bilaga 3

Serviceuppdragets omfattning framgår av bilaga 4

Volymer och nyckeltal framgår av bilaga 5

Denna beställning avser kalenderåret 2023.

1.3. Förändrade förutsättningar

Om förutsättningarna för genomförande av beställd verksamhet väsentligt förändras, till exempel genom protokollförda politiska beslut om inriktning, organisation, omfattning och kvalitet eller ändrade krav i lagar och förordningar, kan beställningen komma att revideras.

1.4. Omfattning

Beställningen omfattar de verksamheter som ingår i Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden ansvarsområde utifrån av Kommunfullmäktige utfärdat reglemente och för området gällande lagstiftning.

1.5. Ansvarsfördelning

Beställaren ansvarar för uppföljning av verksamheten enligt av nämnden fastställd tillsynsplan.

Verksamheten svarar för verksamhetsledning och personal och har det fulla arbetsgivaransvaret.

Verksamheten svarar för de lokaler som behövs för avtalad verksamhet.

Verksamheten ska vara försäkrad genom kommunens gemensamma försäkringssystem och svara för självriskkostnader.

Alla avgifter från enskilda tillfaller beställaren.

Verksamheten ska bidra med uppgifter till och samverka kring diverse övrig verksamhetsuppföljning.

1.6. Insyn och tillsyn

Beställaren och dess ombud har rätt till skälig insyn i Tekniska divisionens verksamhet i frågor som rör åtagande enligt denna överenskommelse. Tekniska divisionen ska kontinuerligt hålla beställaren och dess ombud underrättad om förändringar i verksamheten.

Parterna åtar sig att hålla varandra underrättade om och samråda kring förändringar i volymer, kvaliteter eller förändringar i avtal med underleverantörer som kan innebära förändrade kostnader för innevarande eller kommande period.

1.7. Dataskyddsombud

Uppgift om vem som är dataskyddsombud för nämndens räkning kan fås från Kommunledningskansliet.

1.8. Styrande dokument

Ange de styrande dokument som reglerar verksamheten

- * Vision 2040
- * kommunens renhållningsordning
- * kommunens övriga övergripande styrdokument

Grunduppdrag

Grunduppdrag specificeras i bilagor.

Verksamhetsområden

Gatuverksamhet	Bilaga 1
Parkverksamhet	Bilaga 2
Hamnverksamhet	Bilaga 3
Serviceuppdraget	Bilaga 4

I Nyköpings kommun arbetar vi utifrån tre hållbarhetsprogram för att uppnå en ekologisk, ekonomisk och social hållbar samhällsutveckling. Ytterligare ett hållbarhetsprogram handlar om effektiv organisation

Alla fyra program utgår från Agenda 2030.

Hållbarhetsprogrammen genomsyrar vår styrning och ledning och de beskriver den politiska viljan.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har en verksamhetsinriktning enligt följande:

- Nyköping ska ha en funktionell stadsmiljö som medborgarna är nöjda med

- Medborgarna ska uppleva att de har möjlighet att påverka samhällsutvecklingen och skötseln/underhållet av kommunens allmänna platser
- Medborgarna ska uppleva en bra tillgång till parker, grönområden och natur
- Medborgarna ska uppleva god service i kontakt med nämndens verksamhetsutförare

Jämställdhetsperspektivet

2018 beslutade Kommunstyrelsen att Nyköpings kommun ska erbjuda en jämställd verksamhet. Det övergripande målet är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Jämställdhet innebär att kvinnor och män har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla områden i livet. Till stöd för arbetet finns kommunens framtagna "Vägledning – Stöd i arbetet för att uppnå jämställd verksamhet, medborgarservice och tjänster" att tillgå. Stöd i arbetet kan även ges av Kommunledningskansliet.

Barnrättsperspektiv

Barnkonventionens artiklar 1–42 är inkorporerade i svensk lag.

Nyköpings kommun är skyldig att efterleva barnrättslagen i likhet med övrig allmän lag. Barnkonventionen etablerar vad kommunen inom ramen för sina verksamheter och uppdrag måste säkerställa för varje barn, och vad som inte får göras mot något barn utifrån principen om barnets bästa (art. 3).

Det ingår i verksamhetens uppdrag att tillse att till sitt yttersta och med tillgängliga resurser tillse att barnets rättigheter tillgodoses för alla barn utifrån principen om barnets bästa och att kompensatoriska åtgärder föreslås och implementeras när så inte har säkerställts. (art 4, art 3.)

- Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden verksamhetsinriktning anknyter till mål 2, 3, 6, 11, 12, 13, 14 och 15 i de globala målen för utveckling.

Uppföljning av utförarens verksamhet inom ramen för grunduppdraget

Uppföljningen av beställningen ska genomföras tre gånger under 2022 - i maj och i samband med delårsrapport och årsbokslut. Uppföljningen ska ske genom avstämningsmöten mellan beställare och utförare och rapporteras till Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.

Vad	När	Hur	Till vem
Redovisning av aktiviteter som genomförs inom grunduppdraget och styr mot nämndmål och verksamhetsinriktning.	Maj och i samband med delårsbokslut och bokslut	Produktionen redovisar aktiviteter i BPA.	Rapportering sker via avstämningsmöte och rapportering till presidium/nämnd
Redovisning av avvikelser från grunduppdraget och som påverkar mål och verksamhetsinriktning.	Maj och i samband med delårsbokslut och bokslut	Produktionen redovisar aktiviteter i BPA.	Rapportering sker via avstämningsmöte och rapportering till presidium/nämnd
Delårsrapport och årsbokslut	Enligt centralt fastställd tidplan	Rapportering till nämnd	Rapportering sker via avstämningsmöte och rapportering till presidium/nämnd
Verksamheten ska redovisa aktiviteter som styr mot en ekonomisk samhällsutveckling	Maj och i samband med delårsbokslut och bokslut	Produktionen redovisar aktiviteter i BPA.	Rapportering sker via avstämningsmöte och rapportering till presidium/nämnd
Verksamheten ska redovisa aktiviteter som styr mot en social samhällsutveckling	Maj och i samband med delårsbokslut och bokslut	Produktionen redovisar aktiviteter i BPA.	Rapportering sker via avstämningsmöte och rapportering till presidium/nämnd
Verksamheten ska redovisa aktiviteter som styr mot en ekologisk samhällsutveckling	Maj och i samband med delårsbokslut och bokslut	Produktionen redovisar aktiviteter i BPA.	Rapportering sker via avstämningsmöte och rapportering till presidium/nämnd

Förbättringsuppdrag och särskilda uppdrag

Nedan redovisas förbättringsuppdrag och särskilda uppdrag för 2022. Där framgår också vid vilka tillfällen dessa ska avrapporteras muntligen. Dessutom ska samtliga skriftligen avrapporteras inför delårsrapport och verksamhetsberättelse i VP-modulen.

Under Finansiering anges "Inom ram" eller "Extra medel".

Särskilda uppdrag	Direktiv/Bakgrund	Finansiering	Rapportering av arbetet med uppdraget
Utredning av införande av P-skiva	Konsekvensbeskrivning av införande av P-skiva ur perspektiv ekonomi, och parkeringsstrategi.	Inom ram	V & D
Översyn av hastighet inom tätorter och centralorten	I syfte att öka säkerhet på kommunens vägnät ska en översyn och anpassning av hastighet inom tätort/centralort ske	Inom ram	V, D & H

Ekonomi

Volymer och ersättningar

Verksamhet	Ersättning, tkr
Gatuskötsel och underhåll	44 590
Parkskötsel och underhåll	19 450
Hamnskötsel och underhåll	3 480
Serviceuppdrag gata, park och hamn	12 740
Summa	80 260

Ersättningar

För Tekniska divisionens åtagande enligt denna överenskommelse erhålls ersättning för hela kalenderåret med fördelning enligt respektive bilaga. Överföring av ersättningsbeloppet sker varje månad med 1/12. Eventuella ersättningar från myndigheter med flera som täcker onormala kostnadsökningar där verksamheten

ersatts i innevarande budget, till exempel el och drivmedel, ska regleras med nämnden. Eventuell reglering kan ske löpande under året.

Avgifter

Intäkter i form av avgifter och ersättningar, som omfattas av den beställda verksamheten, administreras av Tekniska divisionen och överförs månadsvis till Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens konton.

Ekonomisk uppföljning

<i>Vad</i>	<i>Varför</i>	<i>När</i>	<i>Hur</i>
Delårsrapport och årsbokslut	Uppföljning av ekonomi, samt fastställda mål, volymer, nyckeltal för verksamheten.	Enligt centralt fastställd tidplan	Enligt centralt fastställd plan
Ekonomisk uppföljning	Uppföljning av ekonomi inkl avvikelser mot budget, prognos för helåret samt kort beskrivning av väsentliga händelser.	Efter feb, apr, aug, okt och bokslut (följer tidplan för ekonomisk uppföljning till KS)	Rapportering till sakkunnig tjänsteperson och i VP (BPA)

Bilaga 1

Beskrivning av gatuunderhållsuppdraget

Underhållet omfattar 1 266 548 m² gator och 566 922 m² trottoarer och gc-vägar samt 98 521 m² övrig hårdgjord yta.

1: *Barmarksunderhåll i Nyköpings centralort, inkl. Skavsta*

Verksamheten omfattar:

- Beläggningsunderhåll, potthållslagning, spricklagning, byte av trasiga plattor m.m.
- Mindre förstärkningsarbeten
- Kantstensjusteringar
- Grusvägsunderhåll
- Slåtter av diken och skiljeremsor
- Ogräsbekämpning
- Siktröjning
- Underhåll av trafikmålning
- Underhåll av vägmärkesskyltar
- Gatunamnsskyltar
- Uppsättning av nya vägmärkesskyltar
- Underhåll av rännstensbrunnar
- Diken- och trumrensning
- Klottersanering
- Mindre brounderhåll
- Kundkontakter
- m m.

1:1 Beläggningsunderhåll

Potthålls- och spricklagning ska utföras på en hög nivå. Huvudvägar och gång- och cykelvägar prioriteras.

1:2 Slåtter av diken och skiljeremsor och ogräsbekämpning

Slåtter ska normalt utföras minst 2 ggr och ogräsbekämpning efter behov.

1:3 Underhåll av rännstensbrunnar, diken och vägtrummor

Underhållet fortsätter på nuvarande nivå för att undvika översvämningar, framkomlighetssvårigheter samt markunderminering. Se punkt 6.3.

1:4 Brunnsbetäckningar m.m.

Justering av betäckningar av olika slag utförs/bekostas av respektive ledningsägare. Betäckningar för rännstensbrunnar sköts/bekostas av gatuverksamheten.

1:5 Justering och underhåll av kantsten, gatsten, plattor m.m.

Skadade och lösa kantstenar, plattor m m åtgärdas.

1:6 Trafikmålning

Viktig aktivitet ur trafiksäkerhetssynpunkt. Särskilt beaktas behovet av underhåll av trafikmålningen vid övergångsställen och vid skolor och förskolor.

1:7 Vägmärken

Skytlinnspektion sker kontinuerligt. Vandaliserade och skadade skyltar repareras eller byts. Uppsättning av Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens beslutade vägmärken såsom parkeringsskyltar, trafikmärken, lokaliseringstavlur, namnskyltar för gator och vägar m.m. där kommunen är huvudman. Hastighetsbegränsningsskyltar inom områden med tätortsvägföreningar ingår även i denna verksamhet.

1:8 Cykelparkering

För att göra cykeln till ett attraktivt färdmedel har ett antal platser för cykeluppställning anordnats. Nuvarande nivå på skötsel och underhåll av cykeluppställningsplatserna bibehålls. Nya cykelparkeringar ska vara utformade så att cykeln kan låsas fast vid cykelstället med s.k. ramlåsning.

1:9 Vindskydd vid busshållplatser

Skötsel och underhåll av vindskydd som har satts upp av kommunen.

1:10 Anslagstavlur

Skötsel och underhåll av kommunens anslagstavlur.

1:11 Klottersanering

Klottersanering ska utföras med fortsatt hög standard.

1:12 Tillfälliga trafikomläggningar

I budgeterad ersättning ingår erforderliga avstängningar och skyltningar i samband med årliga större arrangemang, Nyköpings festdagar, julmarknaden och skolavslutningen efter vårterminen. Övriga tillfälliga trafikomläggningar, som ska belasta Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens konton och ersätts mot redovisade kostnader.

1:13 Grusvägar

Underhållet utförs med oförändrad standard.

2: Gaturenhållning i Nyköpings centralort, inkl. Skavsta

Gaturenållning är viktig för trivseln i gatumiljön. Prioriterat område för städningen av Nyköpings centrum omfattas av Östra och Västra Storgatan med tvärgator ut till och med Östra och Västra Kvarngatan samt Repslagaregatan/Östra Rundgatan. Området börjar vid Stockholmsvägen och avslutas vid Järnvägsgatan.

I det prioriterade området sker städning en gång per dag under hela året samt tömning av fulla papperskorgar vid behov. Uppsatta papperskorgar och hundlatriner inom kommunens övriga ansvarsområden ska tömmas minst en gång var fjortonde dag och städning sker vid behov. Särskild renhållning utförs efter arrangemang. Städning på helger under vinterhalvåret sker då barmarksförhållanden råder.

3: Vinterväghållning i Nyköpings centralort, inkl. Skavsta

Årets budget förutsätter en normal vinter där snöbortforsling till snötipp endast är inberäknat i begränsad omfattning.

För vinterunderhållet gäller följande prioritering och åtgärds kriterium:

- Gång- och cykelvägnätet samt större infartsparkeringar i anslutning till de centrala delarna av stadskärnan prioriteras och snöröjs samt halkbekämpas vid behov.
- Huvudvägnätet för cykel, snöröjs till största delen genom sopsaltning och där förhållande inte tillåter sopsaltning, genom traditionell halkbekämpning, plogning och krossat stenmaterial.
- Huvudvägnätet snöröjs vid 4 cm snödjup samt halkbekämpas med salt.
- Lokalgator snöröjs vid 7 cm samt halkbekämpas vid behov med krossat stenmaterial i backar och korsningar.

Med vetskap om saltets negativa miljöeffekter på gatunära områden kommer en försiktighetsprincip att gälla vid halkbekämpning med salt. För att minimera saltmängderna kommer spridningen att ske med saltlake där så kan ske. För att öka säkerheten för fotgängare och cyklister kommer halkbekämpning av gång- och cykelbanor att ske genom utläggning av 4-8 mm krossat stenmaterial.

Arbetet med att snöröja/halkbekämpa huvudvägnätet ska vara färdigt 6 timmar efter avslutat snöfall. Snöröjning/halkbekämpning på kommunens lokalvator ska vara avslutad 24 timmar efter avslutat snöfall.

Privatpersoner ska också kunna hämta sandningssand vid Träffen under vinterperioden 30 november till 31 mars.

Upptagning av vinterns sandningsand startar direkt efter det att vinterperiodens snö- och halkbekämpningsbehov beräknas avslutat, normalt i början av april månad, och ska vara slutförd senast 15 maj.

4: Särskilda miljöskyddsåtgärder

4:1 Renhållning i naturen

Verksamheten omfattar renhållning av diken, skiljeremсор, rastplatser samt omhändertagande av döda djur.

4:2 Oljesanering

Beredskap för bekämpning av oljeskador och liknande.

4:3 Dagvattenavgift

Betalning av dagvattenavgift till VA-kollektivet enligt fastställd VA-taxa.

5: Trafiksignaler

Drift och underhåll av nuvarande trafiksignaler utförs så att inte trafiksäkerheten äventyras.

6: Gatubelysning

Belysning av gatu- och parkmark i Nyköpings centralort där kommunen är huvudman och i kommunens tätorter där tätortens samfällighet är huvudman. Gatubelysningen är viktig för trafiksäkerheten men också viktig för trivseln och tryggheten. Gatubelysningskostnaderna utgör en mycket stor del av gatubudgeten. Ersättningen omfattar även kostnader för uppsättning och nedtagning samt drift och underhåll av juldekorationer.

Ta initiativ till förändringar rörande drift och underhåll i syfte att förbättra och effektivisera verksamheten. Ta initiativ till reducereing av elenergi-förbrukningen.

Kontrollera att gatubelysningsentreprenören utför sina åtaganden i enlighet med ingångna avtal.

Svara för mottagning och handläggning av förfrågningar och klagomål som berör gatubelysningsentreprenörens åtagande.

Utbyte av armaturer med ljuskällor innehållande kvicksilver och högtrycksnatrium till energieffektivare ljuskällor sker successivt och områdesvis. Uppnådd energibesparing redovisas vid bokslut.

Anmälda fel på belysning som utgör trafikfara eller elsäkerhet åtgärdas omedelbart. Felanmälda trasiga lampor på bostadsgator, gång- och

cykelvägar eller trafikleder åtgärdas/utbytes inom 4 veckor. Enstaka trasiga lampor, som ej felanmäls, byts vid den återkommande periodiska besiktningen som sker vår och höst. Samtliga lampor med en brinntid av fyra år byts enligt uppgjort program.

7: Torghandel

Torget och torghandeln utvecklas där estetisk likformning eftersträvas och torgbrunnen ges en framträdande plats. I kostnaderna ingår elströmsuttag samt löner till torgvakter m.m. Barmarksunderhåll, belysning och vinterväghållning ingår i väghållningsuppdraget.

8: Parkering

En betydelsefull del av Nyköpings stadsmiljö är att kunna erbjuda parkeringsplatser. Detta tillgodoses genom att tillåta parkering på gatu- och tomtmark. Skötselstandarden bibehålls på samma nivå som föregående år. Kostnaderna för parkeringsplatsernas barmarks- och vintervägsunderhåll samt belysning budgeteras under respektive aktivitet.

Uppdraget omfattar övervakning av kommunens allmänna parkeringsplatser inklusive administration. Genomsnittlig övervakning sker 120 timmar per vecka samt skötsel av biljettautomaterna. Antalet övervakningstimmar per vecka kan vid behov utökas under förutsättning att det totala antalet övervakningstimmar bibehålls.

9: Tillgänglighet

Tillgänglighetsåtgärder prioriteras genom att det offentliga rummet anpassas till personer med funktionsnedsättning.

Ekonomisk specifikation över ersättningar för Gatuskötsel och underhåll

VERKSAMHET	ERSÄTTNING tkr
Barmarksunderhåll inklusive gatuhållning	11 905
Planerat underhåll asfalt och broar	800
Vinterväghållning	8 715
Offentlig belysning inklusive trafiksignaler	14 650
Bidrag till enskilda vägar	4 650
Torghandel inklusive markupplåtelse	520
Parkering inklusive fordonsflyttning	3 350
Summa	44 590

Bilaga 2

BESKRIVNING AV PARKSKÖTSELUPPDRAG

Omfattar en total areal på 87 020 m² prioriterade parker, 1 240 850 m² övrig parkmark och 2 426 120 m² naturmark.

PARKER, INFARTER OCH STRÖVOMRÅDEN

Gräsytor

Skötsel av bruksgräsmatta som primärt är avsedd för att tåla att användas för utevistelse, lek och bollspel m.m. Gräsmattorna ska ha ett vårdat utseende och får ha en högsta gräshöjd av 8-10 cm.

Underhåll av höggräsyta som utgörs av sidoytor och restytor där man i första hand vill ha en yta som sköts med en minimal skötselinsats, men som ändå ger ett vårdat utseende. Klippas 2-5 gånger per år.

Buskage

Buskage har funktioner för lä eller rumsbildning, förutom att de har prydnadsvärden som blomning, höstfärger m.m. Buskagen ska ge ett vårdat intryck särskilt i kanter mot gångvägar, gräsmattor och liknande.

Blomsterarrangemang

Planteringsytor med sommarblommor ska ge en upplevelse av färg och växtglädje. Rabatterna ska vara välskötta och ogräsfria.

Fat, urnor, lådor eller amplar planteras med vår- och sommarblommor.

Planteringsyta med fleråriga (perenna) växter och rosor ska ge god blomning och andra skönhetsvärden. Rabatterna ska vara välskötta och i stort sett ogräsfria.

Träd

Formklippta träd ska klippas för att hålla en bestämd form och varje enskilt träd har stor betydelse för helhetsmiljön.

Gatuträd som växer i hårdgjorda ytor eller i andra fysiskt stressade miljöer är viktiga för helhetsintrycket och kräver därför särskild omsorg. Döda och sjuka träd avverkas och transporteras bort.

Park- och prydnadsträd växer som enskilda träd eller trädgrupper i parkmiljö och omges av gräs eller planteringar. Här tillämpas en lägre skötselgrad.

Naturmark

Naturmarken är en viktig del i hur kommunen uppfattas av invånarna och besökare. Områdena ska omfattas av långsiktiga skötselplaner, som vid behov kan redovisas för nämnden.

Vägar och planer

Underhåll av allmänna gångvägar och planer som är belagda med asfalt eller grus. Vissa grusvägar har karaktären av strövstig.

Parkmöbler

Skötsel och underhåll av parksoffor, bänkar och rastmöbler.

Rondeller

Skötsel och underhåll av de rondeller som kommunen ansvarar för.

Dammar och vattenspel

Drift och underhåll av Slottsdammen och vattenspel

Stora Torget

Mjölklaskan

Teaterpark och torg

Oppeby Torg

Slottsdammen

Nytorget

Östra Torget

Solparken

Gripsholmsparken

Svalorna

Sågarbacken

Bryggor och broar

Underhåll av kommunens allmänna bryggor.

Papperskorgar/hundlatriner

Underhåll och tömning av papperskorgar/hundlatriner.

Hundrastgårdar

Kungshagen

Tillsyn, skötsel, underhåll och funktionskontroll.

Skatepark vid Träffen

Städning och rengöring inklusive klottersanering, tömning av papperskorgar.

Behandling av betongytan en gång per år

Skateboardanläggningar (Spots)

Nicolaiskolan

Svalsta

Tystberga

Näveksvarn

Stigtomta

Vrena

Hamnen

Graffittivägg

Städning och renhållning av graffittivägg, tömning av papperskorgar och städning av intilliggande område. Belysning ingår i gatubelysningsuppdrag

Utegym/aktivitetspark

Arnö, Kungshagen och Ekensberg

Tillsyn, skötsel, underhåll och funktionskontroll.

Flaggstänger

Skötsel och underhåll av kommunens allmänna flaggstänger.

Julgranar och trädbelysningar

Uppsättning och nedtagning samt skötsel och drift av en större julgran på Stora Torget och en mindre julgran på Oppeby Torg.

Skötsel och drift av trädbelysningar.

Gröna Jobb

Mottagande av personer med anställning via jobbtorg. Personer som exempelvis kan arbeta med skötsel av gator, parker och torg samt viss typ av underhåll av anläggningar och materiel.

LEKPLATSER

Lekplatser

Centralorten 37 st och övriga tätorter 27 st.

Gräsytor

Lek- och bollfält på gräs/grus ska underhållas kontinuerligt.

Buskage

Skötsel och underhåll av bruksbuskage med funktion för lä och rumsbildning vid lekplatserna.

Träd

Park- och prydnadsträd sköts främst med tanke på säkerheten vid lekplatser.

Naturmark

Naturmarken ska skötas så att den inte växer in i andra ytor t.ex. gräsytor.

Sand- och grusytor

Avser sand som underlag för lekutrustning samt ytor för sandlek. Skötsel av sandyta prioriteras för att lekplatserna ska vara attraktiva.

Grusytor underhålls för att kunna tjäna som underlag för lek och bollspel.

Lekredskap och parkmöbler

Underhåll av lekredskap av olika modeller. Underhållet ska uppfylla kraven enligt, EN 1176-1177.

Underhåll av parksoffor, bänkar och rastmöbler.

Staket och hägnader

Skötsel och underhåll av staket som skyddar runt lekparker, bollplaner m.m. Även skydd runt gungor och andra lekredskap ingår.

Underhållet är prioriterat ur säkerhetssynpunkt.

Papperskorgar/hundlatriner

Underhåll och tömning av papperskorgar/hundlatriner.

PRIORITERINGAR OCH SKÖTSELINRIKTNINGAR

Parkverksamheten ska åstadkomma välskötta, vackra och trivsamma parkmiljöer.

Prioriterade avseende skötsel och underhåll är Teaterparken, Gripsholmsparken, Sågarebacken, Solparken, Mjölklaskan, Centralplan och gågatan på Västra Storgatan, Östra hamnen, Östra Storgatan, Borgarberget mellan Stora torget och John Bauers plats. Planteringar och utsmyckningar i Teaterparken ska vara omfattande samt hålla en extra hög standard.

Inom övrig parkmark ska skötselnivån vara lägre och åtgärder av typen säkerhetsarbeten, städning och grässkötsel prioriteras.

Hög skötselnivå för kommunens lekparker i första hand beträffande säkerhetsdetaljer.

Planteringar, utsmyckningar och blomsterarrangemang sker i omfattning efter tilldelade resurser.

Rondeller sköts med hög skötselnivå.

Vid skötsel och förnyelse av kommunens träd ska inriktningarna i trädplanen följas.

Externa föreningars eller företags intresse för att delta vid finansieringen av utsmyckningar och trädplanteringar på gatumark och parkmark ska beaktas vid prioriteringen av aktuella objekt.

Helgstädning utförs inom prioriterade områden enligt ovan under perioden maj-september.

Städning utförs dag efter arrangemang.

Planerat underhåll

Lekplatser kompletteras med ny utrustning som ersättning för tidigare utrustning som tagits bort samt utvecklas enligt framtaget lekplatsprogram.

Papperskorgar sätts upp eller flyttas till platser där behov finns.

Vid upprustning av områden såsom lekplatser och parkdelar ska upprustningen se till helheten, inte bara byta lekredskap utan också tillgänglighetsaspekt. Det innebär även att utveckla områden med nya anläggningar för att göra det mer tillgängligt för olika grupper av medborgare, till exempel olika åldersgrupper.

SKÖTSELBESKRIVNING FÖR Å-PROMENADEN

Delen norr Forsbron

Längd östra sidan:	5 km
Längd västra sidan	3 km
Medelbredd	ca 12 m

Innehållande grusytor, gräsytor, naturmark, anläggningar i form av bryggor mm, parksoffor och papperskorgar/hundlatriner.

Delen söder Forsbron

Längd östra sidan	1,5 km
Längd västra sidan	1,6 km
Medelbredd	ca 27 m

Innehållande grusytor, asfaltsytor, stenbeläggningar, planteringar, gräsytor, naturmark, anläggningar i form av bryggor, vattenspel, dansbana mm, parksoffor, papperskorgar och hundlatriner.

Grönområdet öster om ån vid Kvarnbroarnas östra sida ingår liksom Sågarbacken med Anna Lindhs plats och området söder om Behmbrogatan mot ån till Hamnbron.

Skötsel och underhåll av kommunens turistvägvisare ingår.

Åkroken

Åkroken park och torg är tillkommande under 2023.

PRIORITERINGAR OCH SKÖTSELINRIKTNINGAR FÖR Å-PROMENADEN

Å-promenaden sköts som ett avgränsat objekt.

Delen söder om Forsbron prioriteras.

Urnor eller blomlådor ställs ut.

Skötsel och förnyelse av kommunens träd.

Renhållning inom prioriterat område utförs med hög standard.

Ekonomisk specifikation över ersättningar för Parkskötsel och underhåll

VERKSAMHET	ERSÄTTNING tkr
Gröna jobb	1 000
Prioriterade parker	4 600
Övrig parkmark inklusive gatuplanteringar	7 950
Naturmark	2 400
Lekplatser, ute gym, mm	2 400
Grönytebidrag	1 100
Summa:	19 450

Bilaga 3:

HAMNVERKSAMHET

FARLEDER

Omfattning

Farleder

Nyköpingsleden

Viktorialeden

Fyror - farleder

13 stycken fyror samt cirka 85 prickar och en lysprick.

Fyror - hamnområdet

2 stycken fyror vid Herrhagen samt i hamnområdet finns 12 prickar och 2 fyror.

Tillsyn/underhåll

Tillsyn och underhåll enligt Sjöfartsverkets bestämmelser för klassificeringar.

KAJER OCH KAJPLANER

På västra hamnsidan

strandskoning norr om Hamnbron

norra kajen

nordvästra kajen (spannmålskajen)

sydvästra kajen

Fyrkanten

På östra hamnsidan

kajen norr om Hamnbron

nordöstra kajen

gamla stenkajen

gamla betongkajen

sydöstra kajen

Tillsyn/underhåll

Skötsel, underhåll och tillsyn.

Turistfrämjande åtgärder prioriteras.

Viss utsmyckning av kajplaner ingår.

Renhållning utförs dagligen vardagar samt dag efter evenemang.

DRIFT, LOSSNING, LASTNING, BOGSERING

Hamnkran

Pelarsvängkran

Båtbottentvätt

Anläggning för tvättning av båtar

Båtar

Arbetsbåt Alu-19

Arbetsbåt Gorm

Tillsyn/underhåll

Underhåll på arbetsbåtarna Gorm och Alu-19 så att underhåll och skötsel av hamnanläggningar och farleder möjliggörs.

Mottagning och omhändertagande av fartygsgenererat avfall.

Drift och underhåll av båtbottentvätt och servicestation för fritidsbåtar inklusive latrintömningsanläggning.

LIVRÄDDNINGSSUTRUSTNING

Centralorten med ytterområden

Tillsyn/underhåll

Avser livbojar, hakar, livbåtar och livräddningsstegar inom hamnområdet samt Nyköpingsån till Släbroskolan.

Regelbunden tillsyn minst två gånger per vecka.

Utbyte av trasig materiel.

Vid naturbad

Tillsyn/underhåll

Avser livbojar och livbåtar.

Tillsyn var fjortonde dag under badsäsongen.

Utbyte av trasig materiel.

GÄSTHAMN

Anläggningsår 1987

105 gästplatser

54 eluttag

Gästhamnen drivs på tjänstekoncession.

Tekniska divisionens uppdrag innebär:

- Ansvara för tjänstekoncessionen och vara kommunens kontaktperson mot verksamhetsutövaren
- Ansvara för hyresavtal eller andra överenskommelser om lokaler och andra anläggningar upplåtna för gästhamnsverksamheten. Kommunens kontaktperson mot interna och externa hyresvärdar.
- Ansvara för kommunens åtaganden i samtliga avtal och överenskommelser som rör gästhamnsverksamheten

Respektive parts ansvar och åtaganden för gästhamnsverksamheten finns redovisat

i avtal om tjänstekoncession samt i hyresavtalet för lokaler i Kanoten 7.

Förändringar i avtal och beställning som påverkar tjänstekoncessionen ska alltid godkännas av Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden representant (ordförande eller sakkunnig tjänsteman).

Ekonomisk specifikation över ersättningar för Hamnskötsel och underhåll

VERKSAMHET	ERSÄTTNING tkr
Hamnanläggningar	2 165
Farleder	665
Livräddningsutrustning	220
Gästhamnen	430
Summa	3 480

Bilaga 4:

Service- och myndighetsuppgifter m.m.

Gata, park och hamn

Kundmottagning och information

Svara för mottagande och handläggning av förfrågningar, klagomål, önskemål etc (inkl synpunkten) från allmänhet, kommunala förvaltningar, företag, föreningar m.fl. inom ansvarsområdet. En samordnad svarsbevakning ska också finnas för i första hand besvarande av inkomna skrivelser. Svara för löpande information till allmänhet, näringsliv etc. vad gäller verksamheterna. Detta kan gälla information om planerade ingrepp, om- och nybyggnader, renhållning, vinterväghållning, parkering m.m. som har inverkan på framkomlighet och tillgänglighet. Medverka i samband med riktad information av kampanjkaraktär samt vid utarbetande av annonser av olika slag. Här ingår även att svara för mottagande av studiebesök.

Disposition av allmän platsmark

Granska och handlägga ansökningar om disposition av allmän plats samt utföra tillsyn av efterlevnaden. I samband härmed göra erforderliga trafikutredningar och ställa samman de krav som skall gälla för upplåtelsen. Avser även åtgärder i samband med tillfälliga avstängningar för evenemang. Debitera enligt av kommunfullmäktige fastställd taxa.

Översiktsplaner, detaljplaner och bygglov mm

Medverka vid framtagande av planer i samrådsgrupper och enskilt. Granskning av detaljplaner i olika skeden och vid behov yttrande. Granskning av bygglovsärenden och en dialog av rådgivande karaktär med bygglovshandläggarna.

Svara för erforderliga underlag för nybyggnadskartor.

Genomföra inventeringar, förstudier och utredningar i anslutning till översikts- och bebyggelseplaner.

Utökad service av teknisk kompetens

Kommunövergripande planerings- och utvecklingsstöd inom verksamheterna gata, park och hamn

Investeringsprojekt mm

Deltagande i exploaterings- och investeringsprojekt med särskilt beslutade budget, finansieras inte av MSN:s serviceuppdrag.

Trafikplanering

Delta i kommunens planeringsuppdrag genom att till exempel göra olika trafikutredningar, prognoser och beräkna trafikkonsekvenser av olika exploateringsförslag mm.

Sammanställa och redovisa (i rapportform) resultat av trafik och cykelmätningar.

Sammanställa och redovisa beläggningsgrad på parkeringsplatser.

Remisser, Kampanjer och medborgarundersökningar

Handlägga inkomna remisser. Detta gäller främst planfrågor i olika skeden men även allmänt gällande verksamheterna såsom förslag om nya förordningar, lagar och anvisningar m.m.

Besvarande av enkäter, t.ex. från Sveriges Kommuner och Landsting rörande kommunens väghållning.

Genomföra resvaneundersökning cykeltrafik.

Medverka i trafiksäkerhetskampanjer samt som sakkunnig i olika grupperingar

Enskilda vägar och Samfälligheter

Handlägga och administrera kommunens åtaganden vad gäller stöd till enskild väghållning och samfälligheter i enlighet med fastställda bidragsregler.

Medverka vid utarbetande av nya regler.

Viss rådgivning till enskilda väghållare.

Parkering

Samordna kommunens parkeringsverksamhet.

Svara för utredningar, uppföljningar etc. som erfordras som underlag för taxesättningar, utveckling av parkeringsverksamheten m.m.

Handlägga parkeringstillstånd av olika slag, nytto- och boendeparkering.

Redovisa nyttjandegraden på allmänna parkeringar.

Flyttning och omhändertagande av fordon som övergetts av sina ägare och lämnats uppställda. I enstaka fall kan ägaren identifieras och hittas varvid ersättning avkrävs ägaren för bortforsling m.m. enligt fastställda avgifter.

Trafiknämndsärenden m.m.

Följa utveckling av trafiksituationen genom mätningar av olika slag. Föreslå förändringar och kompletteringar i reglering, styrning och information för att förbättra trafiksäkerhet, tillgänglighet och miljö.

Initiera erforderliga åtgärder vid förändrade lagar, förordningar etc.

Vara väghållarens representant vid samråd med polis, länstrafiken, taxi m.fl. i trafiknämndsärenden.

Handlägga ärenden avseende lokala trafikföreskrifter samt leverera kommunens trafikföreskrifter till Rikstäckande Databasen för Trafikföreskrifter, RDT.

Handlägga dispenser för långa, breda, tunga transporter mm.

Avtal

Upprätta förslag till avtal med ledningsägare, fastighetsägare, Trafikverket, enskilda väghållare, trafikbolag etc jämte bevakning och samordning av dessa avtal.

Beredskapsplaner

Ingå i kommunens beredskapsorganisation för katastrofer, krig etc.

Skadeståndsärenden och trafikskador

Medverka vid handläggningen av skadeärenden gentemot vållande eller försäkringsbolag.

Medverka vid handläggningen av skadeståndskrav som riktas mot väghållaren (gäller även park och hamn) och på motsvarande sätt medverka vid handläggningen av skadeståndsärenden där väghållaren (gäller även park och hamn) ställer krav på annan part.

Kollektivtrafik och Länstrafikanläggningar

Ur väghållarens perspektiv samråda med trafikhuvudmannen (Länstrafiken och bussentreprenörer) beträffande frågor som berör verksamheten.

För väghållarens räkning bevaka så att planerade investeringsobjekt, som är av tillräcklig omfattning, om möjligt kan komma med i Länstransportplanen, Ltp. Bevaka eventuella justeringar i Ltp, som kan påverka projekten tidsmässigt.

Exploatering och övertagande av anläggning

Medverka vid planerings- och projekteringsarbete så att kommunens krav på utformning och standard tillgodoses, erforderliga geotekniska undersökningar genomförs samt att samråd mellan berörda intressenter kommer till stånd m.m.

Medverka vid upprättande/granskning av kostnadskalkyler.

Svara för väghållarens erforderliga kontroll under såväl projekterings- som byggskede. Delta i byggmöten. Representera väghållaren vid besiktning. Svara för att önskade relationshandlingar och annan dokumentation kommer väghållaren tillhanda. (gäller även park och hamn)

Investeringar

Initiera och genomföra planering och utredningar i syfte att kartlägga behov och föreslå utveckling av de anläggningar (huvudsakligen allmän platsmark och tillhörande utrustning) som ingår i överenskommelsen för att identifiera olika typer av investeringar som underlag för såväl kort- som långsiktiga planer.

Kommunstyrelsens beslut i ärenden avseende det egna verksamhetsansvaret för investeringar, lokaler och personal som rör nämndernas ansvarsområden ska föregås av dialog mellan berörd nämnd och division

Beläggningsunderhåll:

Underlag för investeringar prioriteras enligt genomförd asfaltsinventering och årlig syn med syfte att genomföra åtgärder för att bevara en god funktion och bibehålla anläggningens värde.

Brounderhåll:

Underlag för investeringar för underhållet av broar ska prioriteras efter underhållsplanen för broar.

Ledningslägen och schakter

Tillhandahålla aktuella bestämmelser vid ingrepp i gator, vägar och parker i kommunen.

Granska och godkänna ansökningar om ledningslägen från olika ledningsägare och vid behov anvisa alternativa lägen.

Göra särskilda överenskommelser om återställningsarbetena om dessa kan samordnas med andra åtgärder av t.ex. upprustningskaraktär.

Svara för samordning och planering av schakter och andra ingrepp i samordningsgrupp där samtliga ledningsägare jämte utförare av gatuunderhållet finns representerade.

Lämna schakttillstånd efter ansökan. Svara för kontakter med beläggningsentreprenörer. Svara för kontroll av återställningsarbeten och inmätning av schakten.

Inkommande medel från beläggningsentreprenör gällande "framtida underhåll av asfalt" ska föras över till nämnden vid den månatliga saldo fördelningen.

Hänsyn ska tas i budgeteringen av asfaltsunderhåll till att Gata genom detta arbetssätt har minskade medel än tidigare år.

Bevakning av väghållarintressen

Bevaka väghållarens intressen (gäller även park och hamn) i samband med byggnation etc. Det kan även gälla utbyggnader som genomförs av Trafikverket och där delar av anläggningarna efter färdigställande ska övertas av kommunen.

Häri ligger även att bevaka eventuella justeringar i gränsdragningar mellan kommunen och andra anläggningsägare t ex Trafikverket och enskilda fastighetsägare.

Tillståndsbedömning och underhållsplanering

Initiera utredningar i syfte att kartlägga behoven av olika typer av åtgärder som underlag för såväl kort- som långsiktiga planer.

Upprätta planer för besiktningar och inspektioner för samtliga verksamhetsområden. Detta kan gälla såväl upphandlad entreprenad som underlag för planerat underhåll.

Utvärdera resultaten och upprätta prioriterade åtgärdsförslag på såväl kort som lång sikt. Efter överenskommelse genomföra projektering, upprättande av bygghandlingar och förfrågningsunderlag jämte upphandling.

Arkiv, databaser och förvaltningsdata

Handha arkiv avseende ritningar kopplade till verksamhetsområdena och andra handlingar inom verksamheterna.

Insamla, katalogisera och ajourhålla erforderliga uppgifter till parkdatabas, gatu-, bro- och trafikliggare samt databas för hamnanläggningar.

Ajourhållning

Ansvara för att Samhällsbyggnad får tillgång till relationshandlingar eller underlag vid förändring eller övertagande av nya skötselytor. Vid leverans till karenheten ska data vara organiserad enligt Samhällsbyggnads specifikation. Samhällsbyggnad ska alltid kontaktas innan inmätningen påbörjas.

Handlingarna ska levereras till Samhällsbyggnad inom en månad efter övertagandet/förändringen.

Verksamhetsplanering

Tillhandahålla underlag för verksamhetsplanering, budget, budgetuppföljning och bokslut. Svara för erforderlig kontroll samt medverka vid framtagandet av modeller och system för uppföljning, utvärdering och kvalitetssäkring.

Skyddsåtgärder mot fågel

Vid behov anlägga och ansvara för skötsel och underhåll av anläggningar som hindrar fåglar från att ge sig in på och uppehålla sig på allmän platsmark.

Ekonomisk specifikation över ersättningar för Serviceuppdrag Gata Park Hamn

VERKSAMHET	ERSÄTTNING tkr
Serviceuppdrag Gata, park och hamn	12 740

Bilaga 5

Volymer och nyckeltal

	Utfall 2022	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Volymer					
Antal avgiftsbelagda parkeringsplatser i centrum	1 630	1 600	1 700	1 700	1750
Antal avgiftsfria parkeringsplatser i centrum	720	450	750	600	500
Areal gator, m ²	1 266 548	1 300 100	1 300 150	1 300 200	1 301 500
Areal gång- och cykelvägar inklusive trottoarer, m ²	566 922	600 100	600 100	600 200	600 400
Areal övrig hårdgjord yta (torg mm), m ²	98 521	99 100	98 400	98 300	98 200
Antal lekplatser	64	64	64	65	65
Areal prioriterade parker, m ²	87 020	86 900	87 200	87 200	87 300
Areal övrig parkmark, m ²	1 240 850	1 268 200	1 245 200	1 250 200	1 250 500
Areal naturmark, m ²	2 426 120	2 485 000	2 420 000	2 400 000	2 350 000
Antal gästbåtar i hamnen, gästhamnsnätter	2 053	2 500	3000	3 000	3 500
Antal båtbottevättor	115	150	200	200	300
Antal synpunkter gata, park och hamn	431	450	500	500	500
Nyckeltal					
Andel höga betyg i SCB medborgarundersökning (Fråga 012_02) för trafiksäkerheten på gång- och cykelvägar	70,3	-	71	73	73
Andel höga betyg i SCB medborgarundersökning (Fråga 018_03) för skötsel av gång- och cykelvägar	77,7	-	78	79	80
Andel höga betyg i SCB medborgarundersökning (Fråga 018_06) för skötsel av allmänna platser, t.ex. parker, torg, lekplatser	87,5	-	88	89	89
Andel höga betyg i SCB medborgarundersökning (Fråga 018_04) för Snöröjning av gång- och cykelvägar	69,9	-	70	71	72
Andel höga betyg i SCB medborgarundersökning (Fråga 018_02) för Snöröjning av gator och vägar	68,9	-	69	70	71
Förnyelse av asfalt, %	2,4	4	4	4	4

**Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
överenskommelse av verksamhet med
Tekniska divisionen, 2023.
Avser verksamheterna Vatten och avlopp**

1. Formalia

Parter/kontaktpersoner

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden (MSN) Ombud är sakkunnig för Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.

Tekniska divisionen. Ombud är divisionschef för Tekniska divisionen.

Innehåll

Till denna överenskommelse finns följande bilagor:

Verksamhetsbeskrivning framgår av bilaga 1

Beskrivning av serviceuppdrag inom
VA-verksamheten framgår av bilaga 2

Detaljbudget framgår av bilaga 3

Volymer och nyckeltal framgår av bilaga 4

Giltighetstid

Denna överenskommelse avser kalenderåret 2023.

Förändrade förutsättningar

Om förutsättningarna för genomförande av överenskommen verksamhet väsentligt förändras, till exempel genom protokollförda politiska beslut om inriktning, organisation, omfattning och kvalitet eller ändrade krav i lagar och förordningar, kan överenskommelsen komma att revideras.

Omfattning

Överenskommelsen omfattar de verksamheter som ingår i Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden ansvarsområde utifrån av Kommunfullmäktige utfärdat reglemente och för området gällande lagstiftning.

Ansvarsfördelning

Nämnd ansvarar för uppföljning av verksamheten enligt av nämnden fastställd tillsynsplan.

Verksamheten ansvarar för underlag till uppföljning.

Verksamheten svarar för verksamhetsledning och personal och har det fulla arbetsgivaransvaret.

Verksamheten svarar för de lokaler och den utrustning som behövs för avtalad verksamhet.

Verksamheten ska vara försäkrad genom kommunens gemensamma försäkringssystem och svara för självriskkostnader.

Alla avgifter från enskilda tillfaller verksamheten och ska täcka kostnader för verksamhet inom det kommunala monopol.

Annan finansiering av verksamheten än genom taxa (resultatfond) lyfts till nämnd.

Verksamheten justerar resultat mot resultatfonder vid delår och helår och redovisar till nämnd.

Nämnden föreslår till KF justering av taxan efter förslag från verksamheten.

Verksamheten ska bidra med uppgifter till och samverka kring diverse övrig verksamhetsuppföljning.

Insyn och tillsyn

Beställaren och dess ombud har rätt till skälig insyn i Tekniska divisionens verksamhet i frågor som rör åtagande enligt denna överenskommelse. Tekniska divisionen ska kontinuerligt hålla beställaren och dess ombud underrättad om förändringar i verksamheten.

Parterna åtar sig att hålla varandra underrättade om och samråda kring förändringar i volymer, kvaliteter eller förändringar i avtal med underleverantörer som kan innebära förändrade kostnader för innevarande eller kommande period.

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för Brandholmens avloppsreningsverk och Miljöenheten vid Nyköpings kommun har tillsyn på avloppsledningsnätet till Brandholmen.

Vartannat år sker tillsyn på de yttre avloppsreningsverken och avloppsledningsnätet av tillsynsmyndigheten, Miljöenheten vid Nyköpings kommun.

På vattenverken med tillhörande distributionsnät och reservoarer genomförs kontroll och revision av Livsmedelsenhetsen vid Nyköpings kommun.

Dataskyddsombud

Uppgift om vem som är dataskyddsombud för nämndens räkning kan fås från Kommunledningskansliet.

Styrande dokument

Divisionen ska fullgöra sitt uppdrag enligt

Vision 2030

Kommunens VA-plan

Miljöbalken

Lag om allmänna vattentjänster

Livsmedelsförordningen

kommunens övriga övergripande styrdokument

2. Grunduppdrag

Grunduppdrag specificeras i bilagor.

Verksamhetsområden

Produktion och distribution av dricksvatten

Avledning av dag- och spillvatten

Rening av dag- och spillvatten

Serviceuppdrag

3. Uppföljning av verksamheten inom ramen för grunduppdraget

Uppföljningen av överenskommelsen ska genomföras tre gånger under kalenderåret - i maj och i samband med delårsrapport och årsbokslut. Uppföljningen ska ske genom avstämningsmöten och rapporteras till miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.

Vad	När	Hur	Till vem
Redovisning av aktiviteter som genomförs inom grunduppdraget och styr mot mål och verksamhetsinriktning.	Maj och i samband med delårsbokslut och bokslut	Produktionen redovisar aktiviteter i VP.	Rapportering sker via avstämningsmöte och rapportering till nämnd
Redovisning av avvikelser från grunduppdraget och	Maj och i samband med delårsbokslut och bokslut	Produktionen redovisar aktiviteter i VP.	Rapportering sker via avstämningsmöte

Vad	När	Hur	Till vem
som påverkar mål och verksamhetsinriktning.			och rapportering till nämnd
Delårsrapport och årsbokslut	Enligt centralt fastställd tidplan	Rapportering till nämnd	Rapportering sker via avstämningsmöte och rapportering till nämnd
Verksamheten ska redovisa aktiviteter som styr mot en ekonomisk samhällsutveckling	Maj och i samband med delårsbokslut och bokslut	Produktionen redovisar aktiviteter i BPA.	Rapportering sker via avstämningsmöte och rapportering till presidium/nämnd
Verksamheten ska redovisa aktiviteter som styr mot en social samhällsutveckling	Maj och i samband med delårsbokslut och bokslut	Produktionen redovisar aktiviteter i BPA.	Rapportering sker via avstämningsmöte och rapportering till presidium/nämnd
Verksamheten ska redovisa aktiviteter som styr mot en ekologisk samhällsutveckling	Maj och i samband med delårsbokslut och bokslut	Produktionen redovisar aktiviteter i BPA.	Rapportering sker via avstämningsmöte och rapportering till presidium/nämnd

1.1. Övrig verksamhetsrapportering

Vad	Varför	När	Hur
Statistik från Svenskt vatten (Hållbarhetsindex)	Analys av verksamheten som är jämförbar med andra kommuner	Sep	Verksamheten rapporterar in statistik till Svenskt vatten. När data är inrapporterat görs en jämförelse (sakkunnig tjänsteman och produktionen) mellan Nyköping och liknade kommuner som redovisas på nämndens sammanträde i augusti.

Förbättringsuppdrag och särskilda uppdrag

Nedan redovisas förbättringsuppdrag och särskilda uppdrag för kalenderåret. Där framgår också vid vilka tillfällen dessa ska avrapporteras muntligen. Dessutom ska samtliga skriftligen avrapporteras inför delårsrapport och verksamhetsberättelse i VP-modulen.

Särskilda uppdrag	Direktiv/Bakgrund	Finansiering	Rapportering av arbetet med uppdraget
Delta i framtagande av ny VA-plan för Nyköpings kommun	Delta i framtagande av VA-plan som leds av SHB	Inom budget för serviceuppdraget.	V, D & H
Framtagande av förslag till ny taxa enligt Svenskt Vattens publikation P120 VA-taxa	Förslag klart för antagande 1/1 2024?	Inom budget för serviceuppdraget	V, D & H
Kostnaden för verksamheten ska öka med 1% mindre än generella kostnödsökningar inom verksamhetsområdet	Aktiviteter för effektivisering redovisas vid ekonomisk uppföljning		V, D & H
Övertagande av ledningsnät från NOV F	Ny	Inom budget	V, D & H
Fastighetsägare ska koppla bort sitt dagvatten från spillvattnet. NV ska prioritera arbetet med att separera dagvattnet från spillvattnet dvs gräva ner dagvattenledningar som fastighetsägarna kan koppla in sig på, förelägga fastighetsägare att koppla in sig på dagvattennätet samt kontrollera att detta blir gjort.	Andelen spillvatten till ARV ska minska		V, D & H

4. Verksamhetsinriktning

I Nyköpings kommun arbetar vi utifrån tre hållbarhetsprogram för att uppnå en ekologisk, ekonomisk och social hållbar samhällsutveckling. Ytterligare ett hållbarhetsprogram handlar om effektiv organisation

Alla fyra program utgår från Agenda 2030.

Hållbarhetsprogrammen genomsyrar vår styrning och ledning och de beskriver den politiska viljeriktningen.

Produktionens arbete ska genomföras i enlighet med överenskommelsen. Detta innebär att produktionen ska genomföra sin verksamhet så att den motsvarar nämndens övergripande verksamhetsinriktning. Verksamheterna följs upp tre gånger per år genom redovisning av aktiviteter som styr mot hållbarhetsprogrammen, målen samt volymer och nyckeltal i bilaga 4. Nämndens verksamhetsinriktning innebär att:

- Informationen och kommunikationen med abonnenter, företag och medborgare ska vara god
- Abonnenter, företag och medborgare ska uppleva god service och tillgänglighet i kontakt med nämndens verksamheter
- Abonnenter, företag och medborgare ska uppleva att nämndens verksamheter bedrivs med hög kvalitet

Jämställdhetsperspektivet

2018 beslutade Kommunstyrelsen att Nyköpings kommun ska erbjuda en jämställd verksamhet. Det övergripande målet är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Jämställdhet innebär att kvinnor och män har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla områden i livet. Till stöd för arbetet finns kommunens framtagna "Vägledning - Stöd i arbetet för att uppnå jämställd verksamhet, medborgarservice och tjänster" att tillgå. Stöd i arbetet kan även ges av Kommunledningskansliet.

Barnrättsperspektiv

Barnkonventionens artiklar 1-42 är inkorporerade i svensk lag.

Nyköpings kommun är skyldig att efterleva barnrättslagen i likhet med övrig allmän lag. Barnkonventionen etablerar vad kommunen inom ramen för sina verksamheter och uppdrag måste säkerställa för varje barn, och vad som inte får göras mot något barn utifrån principen om barnets bästa (art. 3).

Det ingår i verksamhetens uppdrag att tillse att till sitt yttersta och med tillgängliga resurser tillse att barnets rättigheter tillgodoses för alla barn utifrån principen om barnets bästa och att kompensatoriska åtgärder föreslås och implementeras när så inte säkerställts. (art 4, art 3.)

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden verksamhetsinriktning anknyter till mål 2, 3, 6, 11, 12, 13, 14 och 15 i de globala målen för utveckling.

Ekologisk Hållbarhet

Fastighetsägare ska koppla bort sitt dagvatten från spillvattnet. NV ska prioritera arbetet med att separera dagvattnet från spillvattnet, dvs gräva ner dagvattenledningar som fastighetsägarna kan koppla in sig på, förelägga fastighetsägare att koppla in sig på dagvattennätet samt kontrollera att detta blir gjort.

5. Ekonomi

Volymer och ersättningar Kostnader för verksamheten

Verksamhet	Kostnad, tkr
Drift och underhåll inklusive serviceuppdrag	139 010
Serviceuppdrag skatt	1 600
Summa	140 610

Volymer och ersättningar

För TD:s åtagande enligt denna överenskommelse erhålls ersättning via avgifter från enskilda

Avgifter

Intäkter i form av avgifter och ersättningar, som omfattas av den överenskomna verksamheten, administreras av TD

6. Ekonomisk uppföljning

<i>Vad</i>	<i>Varför</i>	<i>När</i>	<i>Hur</i>
Delårsrapport och årsbokslut	Uppföljning av ekonomi, samt fastställda mål, volymer, nyckeltal och tjänstegarantier för verksamheten.	Enligt centralt fastställd tidplan	Enligt centralt fastställd plan
Ekonomisk uppföljning	Uppföljning av ekonomi inkl avvikelser mot budget, prognos för helåret samt kort beskrivning av väsentliga händelser.	Efter feb, apr, aug, okt och bokslut (följer tidplan för ekonomisk uppföljning till KS)	Rapportering till sakkunnig tjänsteman och i VP (BPA)

Bilaga 1. Verksamhetsbeskrivning

1. Gemensamt för drift av VA-anläggningar
2. Vattenverk
3. Reservoarer, mätkammare och tryckstegringsstationer
4. Ledningsnät
5. Avloppsverk, avloppspumpstationer, kompostfilter och slambrunnar
6. Uppströmsarbete utifrån Revaq (ej certifierad)

1. Gemensamt för drift av VA-anläggningar

1.1 Funktionskontroll

Till varje verksamhet ska finnas en framtagen egenkontroll som uppfyller kraven i förordning (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll samt övriga krav i tillstånd och beslut. Varje anläggning ska bedrivas enligt tillhörande egenkontroll, kontrollprogram och driftinstruktioner.

För vattenverk med tillhörande distributionsnät gäller strikta regler i enlighet med Livsmedelsverkets föreskrifter som bl.a. omfattar personal, kunskap, lokalernas utformning, provtagning och besiktningar. Dessa regler ska följas.

För avloppsreningsverk med tillhörande ledningsnät gäller strikta regler i enlighet med Naturvårdsverkets föreskrifter som bl.a. omfattar rening, provtagning och mätning. Dessa regler ska följas.

Driften ska verifieras i driftjournaler och driftstörningsrapporter.

Offentlig kontroll ska utföras av ackrediterat laboratorium enligt provtagningsscheman framtagna utifrån gällande lagkrav, tillstånd och beslut.

Reservoarer och ledningsnät är en del av vattensystemet, där risk för försämrade vattenkvalitet kan uppstå. Kontrollen av dessa är därför viktig och att driftinstruktion och kontrollprogram finns även för dessa. Anläggningarna ska drivas så att Livsmedelsverkets kvalitetsnormer för dricksvatten uppfylls och utsläppsbeslut följs.

Inspektion av reservoarer ska ske regelbundet och rengöring ska utföras efter schema.

Spolning av vattenledningsnät och dag- och spillvatten utförs enligt spolschema eller vid uppkomna driftstörningar.

1.2 Drift och driftövervakning

Anläggningarna ska ha regelbunden och schemalagd tillsyn enligt driftinstruktionen. Intervallen anpassas efter övervaknings- och larmsystem samt erfarenhetsbedömningar i varje enskilt objekt.

För avloppsverk ska Naturvårdsverkets kungörelser följas.

För vattenverk och ledningsnät ska Livsmedelsverkets normer för driftövervakning följas. Risken för parasiter, virus och bakterier i dricksvattnet ska beaktas och ett tillräckligt antal barriärer ska finnas i vattenverken.

Personalen ska kontrollera att säkerhetsfunktionerna efterlevs och att endast behörig personal enligt driftorganisationen har tillträde till anläggningarna.

Anläggningarna ska drivas så att erforderlig vattenomsättning erhålles samt att behov av brandvatten uppfylls. Brandposter ska betalas av den som har behovet.

Kostnader för anläggningar som inte är allmänna VA-anläggningar finansieras inte genom denna överenskommelse.

Speciellt intresse ska riktas mot åtgärder som kan stärka säkerheten som:

- sanitära installationer
- kemikaliehantering
- instrument- och larmfunktioner
- sabotage- och inbrottskydd
- bräddfunktioner
- verksamheter inom skyddsområden samt vid råvattenintag och borrhunnar
- skyddsklorering vid behov av ledningsnät

Skyddsföreskrifter ska finnas för vattentäckerna/vattenskyddsområdena.

1.3 Underhåll

Med de höga krav som ställs på vattenverk som livsmedelslokaler, avloppsreningsverk och ledningsnät är det av vikt att underhållsplaner upprättas och följs. En plan för ledningsnätet ska upprättas som beskriver arbetet med att begränsa tillflödet av regn-, grund- och dräneringsvatten till avloppsreningsverken samt utsläpp av obehandlat eller otillräckligt renat avloppsvatten.

Verkens byggnader, maskiner, utrustning m.m. ska regelbundet underhållas så att minst den standard hålls som föreskrivs av Livsmedelsverket och Naturvårdsverket och att åsatta villkor och försiktighetsmått om bl.a. utsläpp kan uppfyllas.

1.4 Skötsel av tomtmark, inhägnader och tillfartsvägar

Tomtområdet ska hållas väl skött och gräset klippas. Tillfartsvägen ska snöröjas och halkbekämpas så att tillgängligheten inte äventyras. Staket och stängsel med grindar ska underhållas.

Skyltar som utmärker vattenskyddsområden ska kontinuerligt underhållas.

1.5 Driftrapportering

Erforderlig information ska lämnas till myndighet. Miljörapporter ska upprättas och årligen lämnas till miljömyndighet enligt gällande bestämmelser.

1.6 Nyanläggningar/investeringar

I planeringen ingår att leda verksamheten på så sätt att investeringar blir förutsedda och därmed kan tas upp i en långsiktig investeringsplan.

Haverier kan initiera att en investering tidigareläggs.

Kostnader för utbyggnad av nya serviser ska täckas inom kommunens investeringsbudget.

2. Vattenverk

I begreppet vattenverk ingår:

- grundvattenbrunnar
- råvattenintag
- råvattenledningar mellan intag och vattenverk
- alla anläggningsdelar inom vattenverkets fastighetsgränser
- utgående huvudledning till markerad leveranspunkt
- anslutningsväg

För närvarande finns 7 stycken vattenverk.

3. Reservoarer, mätkammare och tryckstegringsstationer

Till reservoarer m.m. hör:

- Alla anläggningsdelar inom fastighetsgränsen
- Anslutningsledningar till anslutningspunkten
- Anslutningsväg

För närvarande finns 10 stycken enheter. (Varav 6 tryckstegringar)

4. Ledningsnät

I begreppet ledningsnät ingår:

- huvudledningar, vatten-, spill- och dag-
- servisledningar till anslutningspunkt
- brandposter och spolposter, cirka 186 st
- avloppspumpstationer på nät och verk

4.1 Skötsel

I skötseluppdraget ingår:

- röjning ledningsgator, enligt schema
- distansmarkeringar
- lagning av läckor
- läcksökning
- sanering avlopp
- skötsel av brandposter och ventiler
- spolning vatten och avlopp enligt schema
- bräddavloppskontroll
- DUF; drift, underhåll, förnyelse
- à jourhållning av ledningsritningar
- skadedjursbekämpning
- utveckla datorstöd för drift- och underhållsplaner
- rörinspektion
- Vattenmätarservice inkl. byte och reparation

4.2 Ingående ledningsnät

Nyköpings
centralort
Skavsta
Stigtomta
Vrena
Buskhyttan
Koppartorp
Horn

Nävekvarn
Bergshammar
Svalsta
Enstaberga
Jönåker
Ålberga
Stavsjö
Brannebol

Sjösa
Tystberga
Lästringe
Edstorp
Runtuna
Aspa
Råby

4.3 Överföringsledningar

	Vatten, km	Avlopp, km	Tryckavlopp, km
Nyköping-Jönåker	15	5	10
Nyköping-Näveksvarn	18,5		
Nyköping-Sjösa	3		3
Sjösa-Ånga	7,5	11,5	
Koppartorp-Buskhyttan			2,2
Strandstugeviken-Arnö	3,7		3,7
Arnö-Björshult	3,7		3,7
Högåsen-Stigtomta-Vrena	16		
Stigtomta-Vrena			6
Nyköping-Skavsta	6		5,5
SUMMA	103,4	12,5	34,1

4.4 Ledningslängder

Inlagda längder i databasen

Vatten: 410 km
Spillvatten: 356 km
Dagvatten: 203 km (tidigare felregistrerad ägande skap)

5. Avloppsverk, avloppspumpstationer och slambrunnar

I begreppet avloppsverk ingår:

- avloppspumpstationer
- bräddavlopp till recipienter
- alla anläggningsdelar inom avloppsverkets fastighetsgränser
- anslutningsväg
- slamupplag
- kompostfilter

För närvarande finns:

Avloppsverk 12 stycken.

Avloppspumpstationer 86 stycken.

Slambrunnar 1 styck.

6. Slamhantering

Hantering av slam vid avloppsreningsverken ska ske på sådant sätt att olägenheter för människors hälsa och miljön inte uppkommer. Ett aktivt uppströmsarbete ska ske för att identifiera och eliminera föroreningskällor. Analys och utvärdering av avloppsvatten och slam ska ske löpande

Bilaga 2. Beskrivning av serviceuppdrag inom VA-verksamheten

2:1 Serviceuppdrag för VA-kollektivet (avgiftsfinansierad)

1. Investering, projekt mm inom VA-verksamhetsområde

Deltagande i exploaterings- och investeringsprojekt med särskilt beslutade budget, finansieras inte av MSN:s serviceuppdrag.

Initiera och genomföra planering och utredningar i syfte att kartlägga behov och föreslå utveckling av de anläggningar (huvudsakligen allmän platsmark och tillhörande utrustning) som ingår i överenskommelsen för att identifiera olika typer av investeringar som underlag för såväl kort- som långsiktiga planer.

Kommunstyrelsens beslut i ärenden avseende det egna verksamhetsansvaret för investeringar, lokaler och personal som rör nämndernas ansvarsområden ska föregås av dialog mellan berörd nämnd och division

2. Detaljplaner/bygglov

Yttrande över detaljplaner som påverkar VA-anläggningen

Yttrande över bygglovsärenden som påverkar VA-anläggningen.

Medverka i samråd med byggherrar och konsulter under såväl plan- som byggskedet inom VA-verksamhetsområde.

3. Kundmottagning/rådgivning

Svara för mottagande och handläggning av förfrågningar och synpunkter från allmänheten, kommunala verksamheter, företag, föreningar m.fl.

4. Information

Informera om verksamheten till kommunen i sin helhet och kommuninvånarna.

Medverka i samband med mer riktad information av kampanjkaraktär samt vid utarbetande av annonser av olika slag.

5. Allmänna bestämmelser för brukande av kommunens allmänna vatten- och avloppsanläggningar - ABVA

Medverka vid revidering av ABVA.

6. Statistik

Svara för kommunens statistik som berör verksamheten och tillhandahålla uppgifter till myndigheter, press, abonnenter och allmänhet. Statistik från Svenskt Vatten kommer att användas för uppföljning och utvärdering av verksamheten. Statistiken ska kvalitetssäkras innan den levereras till VASS.

7. Remisser/dispenser

Besvara remisser som berör verksamheten.

Besvara enkäter från exempelvis Naturvårdsverket, Livsmedelsverket, Länsstyrelsen, Sveriges Kommuner och Landsting, universitet, högskolor m fl.

8. Fakturering/abonnentregister

Ansvara för rutiner kring anläggnings- och brukningsavgifter bland annat genom att upprätthålla aktuella abonnentregister.

9. VA-taxa

Upprätta förslag till anläggnings- och brukningstaxa.

10. Villkorsprövningar

Svara för större villkorsprövningar inför tillsynsmyndigheten.

11. Verksamhetsplanering

Medverka vid arbete med verksamhetsplanering, budget, uppföljning och bokslut.

12. Planering/utveckling

Följa utvecklingen inom VA-sektorn både i Sverige och utomlands samt upprätthålla ett brett kontaktnät med andra kommuner och privata aktörer inom området.

Bevaka kommunens intressen vad gäller ny lagstiftning och utvecklingen inom EU.

13. Ledningssystem

Utveckling och införande av system för kvalitets- och miljöstyrning.

14. Utredningar mm

Genomföra inventeringar, förstudier och utredningar i samband med effektiviseringar och förbättringar inom verksamhetsområde.

2:2 Serviceuppdrag för VA-verksamhet utanför kollektivets ansvar (skattefinansierad)

1. Investeringar, projekt mm utanför VA-verksamhetsområde

Deltagande i exploaterings- och investeringsprojekt med särskilt beslutade budget, finansieras inte av MSN:s serviceuppdrag.

2. Samrådsgrupper

Medverka som sakkunniga i VA-frågor i interna och externa arbetsgrupper.

3. Beredskapsplaner

Ingå i kommunens beredskapsorganisation för katastrofer, krig etc.

4. Detaljplaner/bygglov

Medverka vid framtagande av detaljplaner i samrådsgrupper och enskilt.

Granskning av detaljplaner i olika skeden.

Granskning av bygglovsärenden och rådgivning till bygg- och miljöhandläggarna.

Medverka i samråd med byggherrar och konsulter under såväl plan- som byggskedet utanför VA-verksamhetsområde.

5. Övergripande planer

Medverka vid arbetet med kommunens övergripande styrdokument och verksamhetsplaner.

13. Utredningar mm

Genomföra inventeringar, förstudier och utredningar i samband med effektiviseringar och förbättringar utanför verksamhetsområde.

Medverka vid framtagande av kommunens miljöbokslut.

Bilaga 3. Detaljbudget

Budget tkr	Budget 2022	Budget 2023	Diff budget 2023 /budget 2022
Intäkter			
Brukningavgifter	115 264	139 010	23 386
Summa intäkter	115 264	139 010	23 386
Kostnader			
Drift och underhåll inklusive serviceuppdrag	-115 624	-139 010	-23 386
Serviceuppdrag skatt	-1 600	-1600	0
Summa kostnader	-117 224	-140 610	-23 386
VA-fonden	0	0	0
Resultat	0	0	0

Bilaga 4. Volymer och nyckeltal

	Utfall	Prognos	Budget	Plan	Plan
	2021	2022	2023	2024	2025
Volym					
Antal VA-abonnenter, st	7 500	7 600	7 700	7 800	7 800
Debiterat dricksvatten, 1000 m ³	3 300	3 400	3 500	3 600	3 600
Antal meter förnyad vattenledning	3505	3205	3205	3205	3205
Antal insatser som verksamheten genomför för ökad delaktighet, st	5	5	5	5	5
Nyckeltal					
Vattenledningsläckor, st	44	43	50	50	50
Kostnad dricksvatten från NOVf, kr/ m ³	5,5	6	6,5	6,5	6,5
Kostnad dricksvatten egen produktion, kr/m ³	11,5	18	18	18	18
Årlig förnyelse av vattenledningsnätet, %	1	1	1	1	1
Kostnad för "normalvilla", kr/år	9 055	9 699	10 087	10 692	10 692
Antalet vattenprov med överskridna gränsvärden, st	0	0	0	0	0
Hur tycker du följande saker fungerar i din kommun? Kommunens arbete för att säkerställa tillgången till dricksvatten. SCB fråga 024_07. (Andel nöjda)	-	73,3	75	75	75
Processkostnad Brandholmen, kr/m ³	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Processkostnad övriga reningsverk, kr/m ³	6	6	6	6	6
Debiterad vattenmängd/levererad vattenmängd, %	87	90	91	92	92
Levererad vattenmängd/behandlad avloppsmängd, %	71	73	74	74	74

**Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
överenskommelse av verksamhet med
Tekniska divisionen, 2023.
Avser verksamheten Renhållning**

1. Formalia

Parter/kontaktpersoner

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden (MSN) Ombud är sakkunnig för Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.

Tekniska divisionen. Ombud är divisionschef för Tekniska divisionen.

Innehåll

Till denna överenskommelse finns följande bilagor:

Insamling av avfall framgår av bilaga 1

Insamling av återvinningsmaterial och verksamhetsavfall framgår av bilaga 2

Drift av Björshults avfallsanläggning och schaktmassemottagning vid Björshultsbanan framgår av bilaga 3

Serviceuppdraget framgår av bilaga 4

Budget Insamling framgår av bilaga 5

Budget Björshult framgår av bilaga 6

Volymer och nyckeltal framgår av bilaga 7

Återställning av kommunens deponier framgår av bilaga 8

Giltighetstid

Denna beställning avser kalenderåret 2023.

Förändrade förutsättningar

Om förutsättningarna för genomförande av beställd verksamhet väsentligt förändras, till exempel genom protokollförda politiska beslut om inriktning, organisation, omfattning och kvalitet eller ändrade krav i lagar och förordningar, kan beställningen komma att revideras.

Omfattning

Beställningen omfattar de verksamheter som ingår i Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden ansvarsområde utifrån av Kommunfullmäktige utfärdat reglemente och för området gällande lagstiftning.

Ansvarsfördelning

Nämnden ansvarar för uppföljning av verksamheten enligt rutiner från centrala ekonomi.

Verksamheten svarar för verksamhetsledning och personal och har det fulla arbetsgivaransvaret.

Verksamheten svarar för de lokaler och den utrustning som behövs för avtalad verksamhet.

Verksamheten ska vara försäkrad genom kommunens gemensamma försäkringssystem och svara för självriskkostnader.

Alla avgifter inom verksamhet i bilaga 1 tillfaller verksamheten och ska täcka kostnader för verksamhet inom avgiftskollektivet.

Annan finansiering av verksamheten än genom taxa (resultatfond) lyfts till nämnd.

Verksamheten justerar resultat mot resultatfonder vid delår och helår och redovisar till nämnd.

Nämnden föreslår till KF justering av taxan efter förslag från verksamheten.

Verksamheten ska bidra med uppgifter till och samverka kring diverse övrig verksamhetsuppföljning.

Insyn och tillsyn

Beställaren och dess ombud har rätt till skälig insyn i Tekniska divisionens verksamhet i frågor som rör åtagande enligt denna överenskommelse. Tekniska divisionen ska kontinuerligt hålla beställaren och dess ombud underrättad om förändringar i verksamheten.

Parterna åtar sig att hålla varandra underrättade om och samråda kring förändringar i volymer, kvaliteter eller förändringar i avtal med underleverantörer som kan innebära förändrade kostnader för innevarande eller kommande period.

Dataskyddsbud

Uppgift om vem som är dataskyddsbud för nämndens räkning kan fås från Kommunledningskansliet.

Styrande dokument

Divisionen ska fullgöra sitt uppdrag enligt

- * Vision 2040
- * kommunens renhållningsordning
- * kommunens övriga övergripande styrdokument

2. Grunduppdrag

Grunduppdrag specificeras i bilagor.

Verksamhetsområden

Insamling av avfall

Drift av återvinningscentraler

Insamling av återvinningsmaterial och verksamhetsavfall

Björshults avfallsanläggning

Serviceuppdrag

Återställning av kommunens deponier

Framgår i bilagor 1-8,

3. Uppföljning av verksamheten inom ramen för grunduppdraget

Uppföljningen av beställningen ska genomföras tre gånger under kalenderåret - i maj och i samband med delårsrapport och årsbokslut. Uppföljningen ska ske genom avstämningsmöten och rapporteras till miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.

Vad	När	Hur	Till vem
Redovisning av aktiviteter som genomförs inom grunduppdraget och styr mot mål och verksamhetsinriktning.	Maj och i samband med delårsbokslut och bokslut	Produktionen redovisar aktiviteter i VP.	Rapportering sker via avstämningsmöte och rapportering till nämnd
Redovisning av avvikelser från grunduppdraget och som påverkar mål och verksamhetsinriktning.	Maj och i samband med delårsbokslut och bokslut	Produktionen redovisar aktiviteter i VP.	Rapportering sker via avstämningsmöte och rapportering till nämnd
Delårsrapport och årsbokslut	Enligt centralt fastställd tidplan	Rapportering till nämnd	Rapportering sker via avstämningsmöte och rapportering till nämnd

Vad	När	Hur	Till vem
Verksamheten ska redovisa aktiviteter som styr mot en ekonomisk samhällsutveckling	Maj och i samband med delårsbokslut och bokslut	Produktionen redovisar aktiviteter i BPA.	Rapportering sker via avstämningsmöte och rapportering till presidium/nämnd
Verksamheten ska redovisa aktiviteter som styr mot en social samhällsutveckling	Maj och i samband med delårsbokslut och bokslut	Produktionen redovisar aktiviteter i BPA.	Rapportering sker via avstämningsmöte och rapportering till presidium/nämnd
Verksamheten ska redovisa aktiviteter som styr mot en ekologisk samhällsutveckling	Maj och i samband med delårsbokslut och bokslut	Produktionen redovisar aktiviteter i BPA.	Rapportering sker via avstämningsmöte och rapportering till presidium/nämnd

Övrig verksamhetsrapportering

Vad	Varför	När	Hur
Årlig statistik till Avfall Sverige	Möjliggöra jämförelser med andra kommuner	Första nämnd efter sommaren	Verksamheten rapporterar in statistik till Avfall Sverige. När data är inrapporterat görs en jämförelse mellan Nyköping och liknade kommuner. Resultatet redovisas på nämndens sammanträde i augusti.
Tillsyn, revisioner och egenkontroll	Information om avvikelser i verksamheten	Tertialuppföljning	Redovisa avvikelser vid tillsyn, revisioner och egenkontroller
Avfallsplan	Uppföljning av aktiviteter och mål i avfallsplanen	Första nämnd efter sommaren	Redovisa och utvärdera utförda aktiviteter och effekt mot mål i avfallsplanen

Förbättringsuppdrag och särskilda uppdrag

Nedan redovisas förbättringsuppdrag och särskilda uppdrag för kalenderåret. Där framgår också vid vilka tillfällen dessa ska avrapporteras muntligen. Dessutom ska samtliga skriftligen avrapporteras inför delårsrapport och verksamhetsberättelse i VP-modulen.

Särskilda uppdrag	Direktiv/Bakgrund	Finansiering	Rapportering av arbetet med uppdraget
Kostnaden för verksamheten ska öka med 1% mindre än generella kostnadsökningar inom verksamhetsområdet	Aktiviteter för effektivisering redovisas vid ekonomisk uppföljning	Inom ram	V, D och H
Fortsatt arbete med ny ÅVC och återbruk	Planerad drift Q4 2024/Q1 2025		V, D och H
Björshult förstudie-framtida avfallsanläggning	Förstudie i syfte för fortsatt avfallshantering vid Björshult efter sluttäckning av nuvarande deponi	Inom ram	V, D och H
Digitalisering	Driftsättning under året	Inom ram	V, D och H
"Töm säcken" på ÅVC	Införande av "förbud" mot att lämna avfall till ÅVC i svart sopsäck	Inom ram, ska minska mängd brännbart avfall	V, D och H
Nytt tillstånd för Björshults avfallsanläggning.	Säkerställa att nytt tillstånd kommer till stånd	Inom ram	V, D och H
Åtgärder gamla deponier.	Fortsatt arbete enligt MIFO		V, D och H
Uppföljning och ev revidering av Renhållningsordningen avfallsplan med föreskrifter	Enligt miljöbalken ska Renhållningsordningen följas upp och revideras var fjärde år. Arbetet sker i projektform med en politisk styrgrupp. Uppföljning till nämndens presidium	Inom ram	V, D och H

Särskilda uppdrag	Direktiv/Bakgrund	Finansiering	Rapportering av arbetet med uppdraget
Utredning framtida insamlingssystem för fastighetsnära insamling av förpackningar,	Regeringen har beslutat om att kommunerna ska ta över insamlingsansvaret av förpackningar.	Inom ram	V, D och H
Övertagande av ÅVS och nuvarande FNI samt mottagningsstation för återvinningsmaterial	Övertagande sker 1/1 2024	Finansieras med medel från staten	V, D och H

4. Verksamhetsinriktning

I Nyköpings kommun arbetar vi utifrån tre hållbarhetsprogram för att uppnå en ekologisk, ekonomisk och social hållbar samhällsutveckling. Ytterligare ett hållbarhetsprogram handlar om effektiv organisation

Alla fyra program utgår från Agenda 2030.

Hållbarhetsprogrammen genomsyrar vår styrning och ledning och de beskriver den politiska viljeriktningen.

Produktionens arbete ska genomföras i enlighet med överenskommelsen. Detta innebär att produktionen ska genomföra sin verksamhet så att den motsvarar nämndens övergripande verksamhetsinriktning. Verksamheterna följs upp tre gånger per år genom redovisning av aktiviteter som styr mot hållbarhetsprogrammen, mål samt volymer och nyckeltal i bilaga 7. Nämndens verksamhetsinriktning innebär att:

- Informationen och kommunikationen med abonnenter, företag och medborgare ska vara god
- Abonnenter, företag och medborgare ska uppleva god service och tillgänglighet i kontakt med nämndens verksamheter
- Abonnenter, företag och medborgare ska uppleva att nämndens verksamheter bedrivs med hög kvalitet

Jämställdhetsperspektivet

2018 beslutade Kommunstyrelsen att Nyköpings kommun ska erbjuda en jämställd verksamhet. Det övergripande målet är att kvinnor och män ska ha samma makt att

forma samhället och sina egna liv. Jämställdhet innebär att kvinnor och män har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla områden i livet. Till stöd för arbetet finns kommunens framtagna "Vägledning – Stöd i arbetet för att uppnå jämställd verksamhet, medborgarservice och tjänster" att tillgå. Stöd i arbetet kan även ges av Kommunledningskansliet.

Barnrättsperspektiv

Barnkonventionens artiklar 1–42 är inkorporerade i svensk lag.

Nyköpings kommun är skyldig att efterleva barnrättslagen i likhet med övrig allmän lag. Barnkonventionen etablerar vad kommunen inom ramen för sina verksamheter och uppdrag måste säkerställa för varje barn, och vad som inte får göras mot något barn utifrån principen om barnets bästa (art. 3).

Det ingår i verksamhetens uppdrag att tillse att till sitt yttersta och med tillgängliga resurser tillse att barnets rättigheter tillgodoses för alla barn utifrån principen om barnets bästa och att kompensatoriska åtgärder föreslås och implementeras när så inte säkerställts. (art 4, art 3.)

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden verksamhetsinriktning anknyter till mål 2, 3, 6, 11, 12, 13, 14 och 15 i de globala målen för utveckling.

5. Ekonomi

Volymer och Intäkter kostnader redovisas i bilaga 5, 6 & 8

För Tekniska divisionens åtagande enligt denna beställning erhålls ersättning via avgifter.

Avgifter

Intäkter i form av avgifter och ersättningar, som omfattas av den beställda verksamheten, administreras av Tekniska divisionen

Ekonomisk uppföljning

Vad	Varför	När	Hur
Delårsrapport och årsboksut	Uppföljning av ekonomi, samt	Enligt centralt fastställd tidplan	Enligt centralt fastställd plan

	fastställda mål, volymer, nyckeltal och tjänstegarantier för verksamheten.		
Ekonomisk uppföljning	Uppföljning av ekonomi inkl avvikelser mot budget, prognos för helåret samt kort beskrivning av väsentliga händelser.	Efter feb, apr, aug, okt och bokslut (följer tidplan för ekonomisk uppföljning till KS)	Rapportering till sakkunnig tjänsteman och i VP (BPA)

Bilaga 1. Insamling av avfall

ALLMÄNT

Ledning, planering och samordning av insamlingsverksamheten.

Tillämpliga delar av den allmänna texten gäller även uppdraget behandling avfall.

Lagar och förordningar

För den kommunala avfallshanteringen gäller bestämmelserna i miljöbalken och de förordningar och föreskrifter som har meddelats med stöd av miljöbalken, t. ex. avfallsförordningen och förordningen om verksamhetsutövares egenkontroll. Dessutom finns andra lagar och förordningar som berör renhållningsverksamheten. För Nyköpings kommun gäller dessutom den lokala renhållningsordningen.

Hämtningsområde

Hämtningsområdet utgörs av hela Nyköpings kommun enligt kommunens renhållningsordning.

Kundtjänst och information

Besvara frågor beträffande insamling av avfall från hushåll, företag m.m.

Informera kunder om ändring av hämtningsdag eller annan information som berör kunderna.

Taxa, fakturering och abonnentregister

Tillhandahålla erforderligt uppgiftsunderlag för fakturering enligt kommunens renhållningstaxa. Upprätta förslag till renhållningstaxa samt i samråd med Oxelösund föreslå mottagningsavgifter för Björshult avfallsanläggning.

1. Insamling av kommunalt avfall

I uppdraget ingår insamling av kommunalt avfall från alla fastigheter som inte har dispens. Definition av kommunalt avfall enligt Miljöbalken 15 kap. 3 §: "Med kommunalt avfall avses avfall från hushåll och sådant avfall från andra källor som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll."

Exempel på olika typer av kommunalt avfall:

- * Matavfall och restavfall
- * Skrymmande avfall (grovavfall) som uttrangerade möbler m.m.
- * Trädgårdsavfall
- * Farligt avfall
- * Latrin
- * Slam
- * Returpapper

1.1 Hämtningsintervall

Hämtningsintervaller framgår av kommunens renhållningsordning. Hämtning och borttransport ska ske antingen regelbundet, jämnt fördelat under fem dagar per vecka enligt särskild plan som anger av kommunen beslutade antal hämtningar per år, eller efter budning. Vid budning ska hämtning ske inom skälig tid, dock senast 7 dagar efter avrop.

1.2 Hämtningssystem

Det vanligaste hämtningssystemet för villaägare är insamling med baklastare och sidlastare. För större fastigheter är storbehållare på hjul eller containers av olika storlekar mest förekommande och även underjordsbehållare. I viss utsträckning förekommer säckhantering.

Grovavfall samlas in separat via återvinningscentraler och mobil återvinningscentral.

1.3 Kärl

I uppdraget ingår att tillhandahålla och lagerföra avfallskärl

I uppdraget ingår att tillhandahålla och lagerföra påsar för insamling av matavfall.

1.4 Insamling av trädgårdsavfall

Svara för drift och insamling av trädgårdsavfall. Insamlingsställen för hushållens trädgårdsavfall tillhandahålls i Nyköpings centralort vid Brandholmen samt vid återvinningscentralen på Björshult. Insamlingsställen tillhandahålls även i anslutning till tätorterna Tystberga, Ålberga, Stigtomta, Runtuna, Nävekvarn och Vrena med öppethållande under tiden 1 april till 30 november.

1.5 Insamling av kylmöbler

Insamling av kylmöbler vid fastighet för transport till Björshult avfallsanläggning för mellanlagring. För denna tjänst debiteras kunden en extra avgift.

1.6 Insamling av slam

Hämtning av slam från fastigheter. I uppdraget ingår slamsugning av slutna tankar från enskilda avlopp, slambrunnar, minireningsverk, fosforfällor, fettavskiljare samt köksbrunnar.

Även hämtning av slam från fastigheter belägna på öar ingår i uppdraget.

1.7 Insamling av latrinavfall

Hämtning sker efter budning. Även tillfälliga hämtningar från byggarbetsplatser och tillfälliga arrangemang kan förekomma.

Behållare för latrin utgörs av engångsbehållare. I uppdraget ingår att tillhandahålla och lagerföra dessa behållare.

1.8 Återvinningscentraler

I uppdraget ingår drift och underhåll av bemannad återvinningscentral vid Björshults avfallsanläggning samt vid återvinningscentraler i Nävekvarn, Jönåker, Stigtomta och

Tystberga. I uppdraget ingår drift och underhåll av mobil återvinningscentral enligt beslutad organisation.

I driften av återvinningscentralerna ingår mottagning och mellanlagring av elektronikskrot, kylmöbler och farligt avfall. Insamling av hushållens farliga avfall sker på miljöstationer vid återvinningscentralerna. Det farliga avfallet utgörs till största delen av oljeavfall, lösningsmedel, färg- och lackavfall, sprayburkar, småbatterier, lysrör och lågenergilampor från hushållen.

Ansvaret för insamling av småbatterier har överförts till Elkretsen.

Svara för kontakter med återvinningsföretaget för elektronikskrot.

Bilaga 2. insamling av återvinningsmaterial och verksamhetsavfall

1. Insamling av återvinningsmaterial

Insamlingen sker via fastighetsnära insamling samt insamling från verksamheter. Återvinningsmaterial hämtas från kärl eller container. Hämtningsintervall bestäms i överenskommelse med avfallslämnaren enligt gällande taxa.

2. Insamling av verksamhetsavfall

Insamling sker av avfall (t ex bygg- och rivavfall, slam från reningsverk) från verksamheter. Avfallet hämtas från kärl, container eller tankar. Hämtningsintervall bestäms i överenskommelse med avfallslämnaren enligt gällande taxa.

Bilaga 3. Drift av Björshults avfallsanläggning och schaktmassemottagning vid Björshultsbanan

1. Björshults avfallsanläggning

I uppdraget ingår att driva, sköta och underhålla avfallsanläggningen enligt lagar, förordningar och tillstånd. Verksamheten ska samordnas med Oxelösunds kommun.

Verksamhetens omfattning:

- Sortering av avfall
- Omlastning av kommunalt avfall
- Mellanlagring av farligt avfall
- Mellanlagring av avloppsslam
- Krossning av träavfall för energiåtervinning
- Återvinningscentral (enligt uppdrag från Insamlingen)
- Kompostering av trädgårdsavfall
- Deponering

samt drift och underhåll av:

- Maskinpark
- Våg med vågdatasystem
- Transportvägar inom avfallsanläggningen
- Skyltar, anvisningar och belysning
- Inhägnader
- Övriga anläggningar

1.1 Mottagning avfall

Ledning, planering och samordning av inkommande avfall och utsorterat material. Vägning och registrering av allt inkommande och utgående avfall samt underlag för fakturering och inbetalning av avfallsskatt. Svara för försäljning av utsorterat material. Ge allmänhet information om hur de själva kan sortera sitt avfall vid återvinningscentralen samt i övrigt ge information till kunderna. Ta emot studiebesök vid avfallsanläggningen.

1.2 Behandling avfall

Sortering av inkommande avfall, främst industriavfall och bygg/grovavfall, i syfte att minska deponerade mängder. Tillse att avfall som inte kan återvinnas deponeras i enlighet med gällande lagstiftning på egen anläggning eller i samarbete med extern mottagare av deponirester. Täckning av deponeringsytor. Omlastning och transport av avfall för behandling.

Följa utvecklingen inom återvinningsbranschen i syfte att hitta avsättning för utsorterade restprodukter.

1.3 Kompostering av trädgårdsavfall

I uppdraget ingår att driva trädgårdskompostanläggningen. Kompostjord ska tillhandahållas, efter tillgång, för utlämning till medborgarna på mottagning för trädgårdsavfall på Brandholmen.

1.4 Farligt avfall

Mottagning av farligt avfall från hushållen samt mellanlagring för transport till destruktion/slutförvaring.

1.5 Mottagning av kylmöbler

Mottagning och mellanlagring av kylmöbler. Kylmöblerna fraktas sedan vidare för omhändertagande.

1.6 Elektronikskrot

Mottagning och mellanlagring av elektronikskrot för vidare transport till återvinning och deponering.

1.7 Myndighetskontakter, provtagningar mm

Tillhandahålla underlag för miljörapport och kontrollprogram. Svara för skötselansvisningar, provtagningar och analyser av lakvatten, ytvatten och grundvatten.

1.8 Städning, snöröjning och halkbekämpning

Städning av avfallsområdet och kringliggande natur samt snöröjning av transportvägar och anläggningar inom Björshult avfallsanläggning.

1.9 Schaktmassemottagning vid Björshultsbanan

Mottagning av schaktmassor i syfte att anlägga parkering vid Björshults motorbana.

Bilaga 4. Serviceuppdraget

1. Kundmottagning/rådgivning

Svara för mottagande och handläggning av förfrågningar och synpunkter från allmänheten, kommunala verksamheter, företag, föreningar m.fl. I serviceuppdraget ingår inte förfrågningar om praktiska hämtningsrutiner, exempelvis beställning av olika hämtningstjänster, ändring av nuvarande hämtning m.m.

2. Information

Informera medborgare, bostadsföretag, bostadsrättsföreningar, fastighetsägare och företag vad gäller insamling av avfall, källsortering, återanvändning, återvinning, kompostering m.m. Föreslå alternativa lösningar på avfallshanteringen för kommunens kunder. Informera i syfte att förändra medborgarnas beteende mot minskade avfallsmängder, ökad återvinning, återanvändning och cirkulär ekonomi.

Medverka i samband med mer riktad information av kampanjkaraktär samt vid utarbetande av annonser av olika slag.

Svara för framtagande av lämpligt informationsmaterial för verksamheten.

3. Detaljplaner/bygglov

Medverka vid framtagande av detaljplaner i samrådsgrupper och enskilt.

Granskning av detaljplaner i olika skeden.

Granskning av bygglovsärenden i dialog med bygglovshandläggarna.

Yttranden beträffande detaljplaner och bygglov.

Samråd med byggherrar och konsulter under såväl plan- som byggskedet.

4. Renhållningsordning med avfallsplan och föreskrifter

Medverka vid å jourhållning av kommunens renhållningsordning med avfallsplan och föreskrifter. Svara för uppföljning av avfallsplanens mål.

5. Statistik

Svara för kommunens statistik beträffande avfallsmängder, utsorterat material m.m. gentemot myndigheter, press, företag, allmänhet m.fl.

6. Remisser/dispenser m.m.

Besvara remisser av olika slag som gäller renhållningsverksamheten.

Besvara enkäter från Naturvårdsverk, Länsstyrelse, Sveriges Kommuner och Landsting m.fl.

Medverka vid dispenser i avfallsfrågor.

Handlägga tillståndsansökningar.

7. Fakturering/abbonnentregister

Svara för fakturering av verksamhetens kunder.

Tillse att verksamheten förfogar över ett aktuellt och ändamålsenligt abonnentregister.

8. Renhållningstaxa/tippavgifter

Upprätta förslag till avfallsstaxa för Nyköpings kommun och taxa för insamling av verksamhetsavfall och återvinningsmaterial.

I samråd med Oxelösunds kommun upprätta förslag till avgifter för Björshults avfallsanläggning.

9. Investeringar, investeringsprojekt

Deltagande i exploaterings- och investeringsprojekt med särskilt beslutade budget, finansieras inte av MSN:s serviceuppdrag.

Initiera och genomföra planering och utredningar i syfte att kartlägga behov och föreslå utveckling av de anläggningar (huvudsakligen allmän platsmark och tillhörande utrustning) som ingår i överenskommelsen för att identifiera olika typer av investeringar som underlag för såväl kort- som långsiktiga planer.

Kommunstyrelsens beslut i ärenden avseende det egna verksamhetsansvaret för investeringar, lokaler och personal som rör nämndernas ansvarsområden ska föregås av dialog mellan berörd nämnd och division

10. Villkorsprövningar/Miljörapport

Svara för villkorsprövningar, miljörapport och upprättande av kontrollprogram för tillståndspliktiga verksamheter.

11. Samrådsgrupper

Medverka som sakkunnig i avfallsfrågor i arbetsgrupper, även samverka med andra kommuner.

12. Verksamhetsplanering

Medverka vid arbete med verksamhetsplanering, budget, uppföljning och årsredovisning.

13. Planering/utveckling

Följa utvecklingen inom avfallsområdet både i Sverige och andra länder samt upprätthålla ett brett kontaktnät med andra kommuner och privata aktörer inom avfallsområdet i syfte att förbättra kommunens avfallshantering.

Bevaka kommunens intressen i avfallsfrågor med avseende på ny lagstiftning och utvecklingen inom EU.

14. Farligt avfall

Medverka vid information till hushållen om hanteringen av farligt avfall.

15. Beredskapsplaner

Ingå i kommunens beredskapsorganisation för katastrofer, krig etc.

Bilaga 5. Budget Insamling

Intäkter tkr	Budget 2022	Budget 2023	Diff budget 2023 /budget 2022
Insamling			
Hushållsavfallsavgifter	47 350	51 340	3 990
Slam, fettavfall	6 245	5 916	-329
Latrin	110	153	43
Försäljning av återvinningsmaterial	1 561	2 500	939
Rehållningsfonden	3 614	3 720	106
Summa Intäkter	58 880	63 629	4 749
Kostnader tkr	Budget 2022	Budget 2023	Diff budget 2023 /budget 2022
Insamling			
Hushållsavfall	31 701	33 100	1 399
Slam, fettavfall	7 474	7 722	248
Latrin	183	164	-19
Trädgårdsavfall	685	1 020	335
- Rensning av gammalt avfall		2 000	2 000
Återvinningscentral			
ÅVC mobil och ytterområden	3 775	4 078	303
Björshult	10 595	10 733	138
ÅVC Initiala kostnader uppstart			
Serviceuppdrag	4 467	4 812	345
Kostnader Beställning	58 880	63 629	4 749
Summa kostnader	58 880	63 629	4 749
Resultat	0	0	0

Bilaga 6. Budget Björshults avfallsanläggning

Intäkter, tkr	Budget 2022	Budget 2023	Diff budget 2023 /budget 2022
Avgifter för mottagning av avfall	31 985	33 473	1 488
Övriga intäkter	0	0	0
Summa intäkter	31 985	33 473	1 488

Kostnader, tkr	Budget 2022	Budget 2023	Diff budget 2023 /budget 2022
Mottagning och behandling av avfall	26 867	27 380	513
Kapitalkostnader avfallsanläggningen	839	750	-89
Avfallskatt	165	200	35
Avsättning deponi	135	0	-135
Serviceuppdrag	3 536	4 700	1 164
Overhead	443	443	0
Övrigt	0	0	0
Summa kostnader	31 985	33 473	1 488
RESULTAT	0	0	0

Bilaga 7. Volymer och nyckeltal

	<i>Bokslut 2021</i>	<i>Prognos 2022</i>	<i>Budget 2023</i>	<i>Plan 2024</i>	<i>Plan 2025</i>
Renhållning - Insamling					
Antal abonnemangsanläggningar, st.	12 843	13 000	13 100	13 200	13 300
Antal tömningar slamanläggningar, reningsverk, slutna tankar och fettavskiljare, st	6 200	5 900	6 000	6 000	6 000
Mängd insamlat restavfall, kg/person	148	153	140	135	130
Faktisk materialåtervinning av kommunalt avfall, andel (%).	45	47	49	51	55
Andel av uppkommet matavfall som går till biologisk behandling, %	55	57	75	75	75
Hämtning av hushållsavfall, SCB Fråga 024_01 (andel nöjda)	95	93,1	95	95	95
Utbudet av platser för förpacknings-återvinning i närheten till där du bor. SCB Fråga 024_02 (andel nöjda)	85	87,2	88	89	90
Utbudet av återvinningscentraler i din kommun, där du kan lämna in farligt avfall, grovsopor och elektronik., SCB Fråga 024_03 (Andel nöjda))	74	69,7	75	80	85
Möjligheten att kunna återvinna avfall utan att behöva transportera bort det med bil eller annat motordrivet fordon. SCB Fråga 024_04 (andel nöjda)	35	36,8	38	40	45
Renhållningsavgift för "normalvilla", kr/år	2 398	2 447	2 692	2 826	2 911
Renhållning - Björshult					
Björshult: Totalt invägt avfall, ton	52 292	80 000	80 000	80 000	80 000
Björshult: Totalt deponerat beskattat avfall, ton	477	300	350	350	350
Björshult: Producerad deponi gas, MWh	1 648	1 600	1 600	3 000	3 000

Bilaga 8. Återställning av kommunens deponier

1. Sluttäckning av Björshults deponi

Björshults avfallsanläggning startade sin verksamhet 1964 och ägs gemensamt av Nyköping och Oxelösunds kommuner.

Enligt gällande lagstiftning ska en deponi sluttäckas snarast möjligt efter att deponiverksamheten har upphört och det inte föreligger någon sättningsrisk. Björshults avfallsanläggning har en yta på 30 ha där 23 ha består av deponi.

Nyköpings kommun har tagit fram en sluttäckningsplan som godkänts av tillsynsmyndigheten. Det finns ett föreläggande om att deponin ska vara sluttäckt senast 2035. När deponin är sluttäckt övergår verksamheten i en efterbehandlingsfas som löper i minst 30 år.

Lakvatten samlas upp från deponin och pumpas vidare till Brandholmens avloppsreningsverk för rening.

Deponigas omhändertas från deponin och leds vidare till Idbäckens värmeverk och blir fjärrvärme.

I uppdraget ingår att i enlighet med gällande tillstånd och lagstiftning:

- genomföra sluttäckning av deponin.
- omhänderta lakvattnet från deponin
- omhänderta deponigas från deponin.
- samt i övrigt genomföra de kontroller samt drift- och skötselåtgärder som krävs i efterbehandlingsfasen.

För drift och underhåll av gasanläggningen är målet att skapa förutsättning för optimal gasutvinning.

För drift och underhåll av lakvattensystemet är målet att optimera insamlingen av lakvatten, förbygga läckage och att reningen är godkänd enligt ABVA eller andra krav i tillståndsbeslut.

2. Nedlagda deponier

I Nyköpings kommun finns det 33 äldre nedlagda deponier. Av dessa har 24 inventerats enligt MIFO 1 och 8 inventerats enligt MIFO 2. En deponi saknar riskklassning.

I de fall kommunen är eller har varit verksamhetsutövare är kommunen ansvarig för att miljöbalkens regler efterlevs. Kommunen är verksamhetsutövare för 24 nedlagda deponier.

I uppdraget ingår att göra de undersökningar och åtgärder som krävs för att följa lagstiftningen:

- Genomföra de provtagningar och undersökningar som krävs för att bedöma deponiernas risker för miljön och människors hälsa, och därmed säkerställa korrekt riskklassning.
- Vidta åtgärder på de deponier som innebär en risk för människors hälsa och miljön.

Finansiering

Nyköpings kommun har avsatt medel för att kunna genomföra sluttäckningen av Björshults deponi men även för att kunna ta hand om lakvatten, deponigas, drift och underhållsåtgärder minst 30 år efter att deponin är sluttäckt. En revidering av uppskattad framtida kostnad görs årligen i samband med bokslutsarbetet. Kostnaderna täcks av avsatta medel medan intäkterna bokförs löpande i kommunens resultat. Ekonomin återrapporteras vid delår och helårsbokslut.

Intäkter, tkr	Budget 2022	Budget 2023	Diff budget 2023 /budget 2022
Sluttäckningsmaterial	600	3 000	2 400
Gas	250	200	-50
Summa intäkter	850	3 200	2 350

Kostnader, tkr	Budget 2022	Budget 2023	Diff budget 2023 /budget 2022
Sluttäckning deponi	1 254	4 920	3 666
Gasanläggningen	580	760	180
Lakvattenhantering	2 496	2 900	404
Upplösning av avsättning	-4 330	-8 580	-4 250
Finansiella kostnader		3 200	3 200
Summa kostnader	0	3 200	3 200
RESULTAT	850	0	- 850

MSN § Beslut om farthindrande åtgärder på kommunala vägar

Diarienummer: MSN23/10

Hinder på kommunala gator (där kommunen är ansvarig väghållare) i syfte att dämpa hastighet har tillåtits efter beslut av Tekniska divisionen. Efterlevnad av beslut och att hinder ställts ut utan beslut medför i många fall att i stället för att gynna trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter har detta fått motsatt effekt.

Därför gäller fortsättningsvis att, där kommunen gör en bedömning att hastighetsdämpande åtgärder behövs, genomför kommunen åtgärder och anlägger vid behov fysiska hinder som i motsats till blomlådorna är permanenta. Kommunen säkerställer att åtgärderna lever upp till gällande krav.

Barnrättsprövning

Beslutet innebär förbättrad säkerhet för oskyddade trafikanter, och barn i synnerhet gynnas av en ökad säkerhet på kommunens gator.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) att** hinder för hastighetsdämpande åtgärder på kommunens gator endast tillåts utföras av Tekniska divisionen

Beslutet skickas till:

Tekniska divisionen, Gata park hamn

Miljö- och
samhällsbyggnadsnämnden

Beslut om farthindrande åtgärder på kommunala vägar

Bakgrund

Hinder på kommunala gator (där kommunen är ansvarig väghållare) i syfte att dämpa hastighet har tillåtits efter beslut av Tekniska divisionen. Efterlevnad av beslut och att hinder ställts ut utan beslut medför i många fall att i stället för att gynna trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter har detta fått motsatt effekt.

Därför gäller fortsättningsvis att, där kommunen gör en bedömning att hastighetsdämpande åtgärder behövs, genomför kommunen åtgärder och anlägger vid behov fysiska hinder som i motsats till blomlådorna är permanenta. Kommunen säkerställer att åtgärderna lever upp till gällande krav.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Ja

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Ja

Om en barnrättsprövning har genomförts, beaktas vad som bedömdes vara barnets bästa i förslag till beslut?

Ja

Dokumentation

Beslutet innebär förbättrad säkerhet för oskyddade trafikanter, och barn i synnerhet gynnas av en ökad säkerhet på kommunens gator.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) **att** hinder för hastighetsdämpande åtgärder på kommunens gator endast tillåts utföras av Tekniska divisionen

Jonas Andersson

Sakkunnig miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

Beslut till:

Tekniska divisionen, Gata park hamn

MSN § Inrättande av trafikgrupp för Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden för mandatperioden 2023-2026, samt val av ledamöter

Diarienummer: MSN23/12

Under de föregående mandatperioderna har en trafikgrupp arbetat för att utbyta information och bereda ärenden gällande trafikfrågor för framskrivning till Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden. Trafikgruppen har under senaste mandatperioden bestått av nämndens presidium, Lars Nordqvist, sakkunnig tjänsteman samt Tekniska divisionens verksamhetschef för gata, park och hamn. Lars Nordqvist har varit med på grund av sin kompetens inom trafikområdet.

Förslag

För mandatperioden 2023-2026 föreslås att det bildas en trafikgrupp. Den politiska representationen föreslås bestå av nämndens presidium och Lars Nordqvist. Tjänstemannadeltagandet är lika som förra mandatperioden med sakkunnig tjänsteperson samt Tekniska divisionens verksamhetschef för gata, park och hamn. Tekniska divisionens verksamhetschef för gata, park och hamn är sammankallande. Trafikgruppen sammanträder sex gånger per år.

Barnrättsprövning

Nej

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) att** för mandatperioden 2023-2026 bilda en trafikgrupp, samt
- 2) att** som politiska representanter i trafikgruppen utse nämndens presidium, Tommy Jonsson (M), Jonas Wallin (S) och Stefan Landmark (KD) samt även Lars Nordqvist (S).

Beslutet skickas till:

Tromanansvarig

De valda

Tekniska divisionen

Miljö- och
samhällsbyggnadsnämnden

Inrättande av trafikgrupp för Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden för mandatperioden 2023-2026 samt val av representanter till densamma.

Bakgrund

Under de föregående mandatperioderna har en trafikgrupp arbetat för att utbyta information och bereda ärenden gällande trafikfrågor för framskrivning till Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden. Trafikgruppen har under senaste mandatperioden bestått av nämndens presidium, Lars Nordqvist, sakkunnig tjänsteman samt Tekniska divisionens verksamhetschef för gata, park och hamn. Lars Nordqvist har varit med på grund av sin kompetens inom trafikområdet.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Förslag

För mandatperioden 2023-2026 föreslås att det bildas en trafikgrupp. Den politiska representationen föreslås bestå av nämndens presidium och Lars Nordqvist. Tjänstemannadeltagandet är lika som förra mandatperioden med sakkunniga tjänstemän samt Tekniska divisionens verksamhetschef för gata, park och hamn. Tekniska divisionens verksamhetschef för gata, park och hamn är sammankallande. Trafikgruppen sammanträder sex gånger per år.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) **att** för mandatperioden 2023–2026 bilda en trafikgrupp
- 2) **att** som politiska representanter i trafikgruppen utse nämndens presidium och Lars Nordqvist.

Jonas Andersson
Sakkunnig Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

Beslut till:

MSN § Val av justerare för mandatperioden 2023-2026

Diarienummer: MSN23/11

Då en ny mandatperiod inleds finns behov att utse en justerare att utöver ordförande justera protokollen som förs vid nämndens sammanträden. Vid justeringen går ordförande och justerare igenom protokollet för att kontrollera att det stämmer överens med vad som skett och beslutats vid sammanträdet samt intygar detta genom att underteckna protokollet.

Tradition från tidigare mandatperioder bland samtliga nämnder i Nyköpings kommun är att andre vice ordförande justerar protokollet jämte ordförande. Nämnden föreslås därför utse andre vice ordförande Stefan Landmark (KD) till justerare för mandatperioden 2023-2026.

Barnrättsprövning

Nej

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) att** utse andre vice ordförande Stefan Landmark (KD) till justerare för mandatperioden 2023-2026.

Beslutet skickas till:

Den valda

Miljö- och
samhällsbyggnadsnämnden

Val av justerare för mandatperioden 2023-2026

Bakgrund

Då en ny mandatperiod inleds finns behov att utse en justerare att utöver ordförande justera protokollen som förs vid nämndens sammanträden. Vid justeringen går ordförande och justerare igenom protokollet för att kontrollera att det stämmer överens med vad som skett och beslutats vid sammanträdet samt intygar detta genom att underteckna protokollet.

Tradition från tidigare mandatperioder bland samtliga nämnder i Nyköpings kommun är att andre vice ordförande justerar protokollet jämte ordförande. Nämnden föreslås därför utse andre vice ordförande Stefann Landmark (KD) till justerare för mandatperioden 2023-2026.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) **att** utse andre vice ordförande Stefan Landmark (KD) till justerare för mandatperioden 2023-2026.

Jonas Andersson
Sakkunnig Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

Beslut till:

Skriv vilka som ska få beslutet skickat till sig. Vid behov, skriv vilka bilagor som ska skickas till mottagaren tillsammans med beslutet.

Exempel, Sökande (med besvärshänvisning)

När du är färdig med ditt dokument, klicka på "Granska" och välj "Kontrollera tillgänglighet" för att se om ditt dokument uppfyller kraven. Korrigera eventuella fel. Ta sedan bort denna information.

MSN § Anmälan av delegationsbeslut

Diarienummer: MSN23/4

För att ta del av anmälda delegationsbeslut på nämndsammanträde, var god kontakta nämndsekreterare senast två arbetsdagar innan mötet för att säkerställa att handlingarna hinner tas fram.

För begäran om allmän handling, kontakta ansvarig registrator.

Med stöd av Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens delegationsordning som antogs 2022-06-14 §83 och 2022-09-06 § 105 har beslut fattats enligt förteckning:

Bygg

Under tiden 2022-11-01 - 2022-11-30.

Innefattande DA 2022-1772 - DA 2022-1969 och 1730 ej nr DA 2022-1811, 1835, 1863, 1864, 1866, 1891, 1940.

Miljö

Beslut fattade på delegation under tiden 2022-11-01 - 2022-12-31.

Innefattande DA 2022-1015 - DA 2022-1256, ej nr DA 2022-1207 och 1221.

Plan

Beslut som fattats på delegation av Samhällsbyggnadschef, under tiden 2022-11-01-2022-11-30.

Adressättning/Namnsättning

Beslut som fattats på delegation av koordinator staben, Samhällsbyggnad, under tiden 2022-11-01 - 2022-12-31.

Samhällsbetalda resor

Beslut som fattats på delegation av handläggare, Samhällsbetalda resor, Samhällsbyggnad, under tiden 2022-11-01 - 2022-12-31.

Teknik

Beslut som fattats på delegation av verksamhetschef Tekniska divisionen, Gatuenheten under tiden 2022-10-01 - 2022-12-31, samt Divisionschef Tekniska divisionen under tiden 2022-09-13 - 2022-11-04.

Räddningstjänsten

Beslut som fattats på delegation av Funktionschef, Räddning och Säkerhet, under tiden 2021-01-01-2022-12-31.

Mark- och exploatering

Beslut som fattats på delegation av ekolog, samhällsbyggnad 2022-12-05.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- **att** lägga förtecknade delegationsärenden till handlingarna.

Bilagor MSN § *Delegationslistor (och ev delegationsbeslut) finns tillgängliga på Samhällsbyggnad och på nämndsammanträdet.*

MSN § Anmälningssärenden

Diarienummer: MSN23/1

För att ta del av anmälningssärenden på nämndsammanträde, var god kontakta nämndsekreterare senast två arbetsdagar innan mötet för att säkerställa att handlingarna hinner tas fram.

För begäran om allmän handling, kontakta ansvarig registrator.

Nr	Från	Innehåll	Dnr
1	Länsstyrelsen i Södermanlands län	Beslut om avskrivning av överklagat ärende om bygglov Stockrosen 11	B 2022-001094
2	Lantmäteriet	Underrättelse om beslut i avslutad lantmäteriförrättning - avstyckning Stora Marsäng 1:2	B 2022-001274
3	Lantmäteriet	Underrättelse om beslut i avslutad lantmäteriförrättning - fastighetsreglering Brandkärr 2:1, Duvhöken 1	B 2023-000021
4	Lantmäteriet	Underrättelse om beslut i avslutad lantmäteriförrättning - fastighetsreglering Brandkärr 2:5 m.fl., avstyckning Spinnerskan 1, omprövning av Spinnerskan ga:1, inrättande av gemensamhetsanläggningar	B 2022-001262
5	Lantmäteriet	Underrättelse om beslut i avslutad lantmäteriförrättning - Överenskommelse om inträde i Krustorp ga:1 och Krustorp ga:2 enligt 43§ anläggningslagen	B 2022-001260
6	Lantmäteriet	Underrättelse om beslut i avslutad lantmäteriförrättning - avstyckning från Tystberga-Harsta 8:3	B 2022-001205
7	Lantmäteriet	Underrättelse om beslut i avslutad lantmäteriförrättning - fastighetsreglering Råby-Oppeby 1:10 och 1:11	B 2022-0001177

8	Lantmäteriet	Underrättelse om beslut i avslutad lantmäteriförrättning - fastighetsbestämning och fastighetsreglering i Mårtensdal berörande Vrenaby 14:2, Vrenakvarn 1:2 och 1:8	B 2022-001176
9	Lantmäteriet	Underrättelse om beslut i avslutad lantmäteriförrättning - avstyckning Krustorp 2:1	B 2022-001155
10	Lantmäteriet	Underrättelse om beslut i avslutad lantmäteriförrättning - fastighetsreglering Glashyttan 3:1 och 3:4.	B 2022-001118
11	Lantmäteriet	Underrättelse om beslut i avslutad lantmäteriförrättning - omprövningar av ledningsrätt Ekensberg 1:11	B 2022-001110
12	Gunnar Graflunds Fastighets AB	Överklagande av beslut om föreläggande	B 2020-1902
13	Heilborns advokatbyrå	Överklagande av beslut om förbud mot täkt av material och föreläggande, fastigheten ██████████	B 2022-2492
14	Gumshallen AB	Överklagande av beslut om sanktionsavgift och handläggningsavgift	B 2021-290
15	Nacka tingsrätt	Dom i mål nr M 8336-22, gällande avslag av ansökan om utdömande av vite	B 2017-1403
16	Länsstyrelsen i Södermanlands län	Beslut om avslag av överklagande av beslut om avgift för livsmedelskontroll Gripen 23	
17	Samhällsbyggnad	Lagakraftbevis för detaljplan för Klädeshandlaren 14 och 15 Väster, Nyköpings kommun	SHB21/81

18	Ombud	Överklagande av beslut om tidsfrist för vidtagande av åtgärder på fastighet [REDACTED] samt önskan om förtydligande.	B 2021-001191
19	Brf Ramen	Överklagande av beslut om bygglov för Stockrosen 7	B 2022-001093
20	Fastighetsägare	Överklagande av beslut om rättelseföreläggande [REDACTED]	BTN 2016-000395
21	Medborgare	Överklagande av beslut om beviljande av bygglov Stockrosen 7 och 11	B 2022-001093
22	Länsstyrelsen i Södermanlands län	Beslut att avslå överklagande av nämndens beslut om handlägningsavgift för bygglov Stavsjö 2:211	B 2022-000163
23	Länsstyrelsen i Södermanlands län	Beslut att upphäva överklagat beslut gällande strandskyddsdispens Lilla Lundby 1:2, Svista 1:7 samt återvisning av ärendet till nämnden	B 2022-000271
24	Academedi	Överklagande gällande beslut om byggsanktionsavgift Brandholmen 1:1	B 2021-000904
25	Medborgare	Överklagande av beslut om sanktionsavgift samt föreläggande [REDACTED]	B 2020-000478
26	Medborgare	Överklagande av beslut om tidsbegränsat bygglov Öster 1:1	B 2022-925
27	Länsstyrelsen i Södermanlands län	Beslut att avslå överklagande om beslut om tillsyn [REDACTED]	B 2021-000911
28	Fastighetsägare	Överklagande av beslut om avslag bygglov Bobinen 1	B 2022-8
29	Samhällsbyggnad	Lagakraftbevis för detaljplan för Östra infarten, del av Ekensberg 1:1 Hyddan 2 m.fl. Brandkärr	SHB21/251

30	Samhällsbyggnad	Lagakraftbevis för ändring av detaljplan P92-11 Läroverket 18 Väster Nyköping	SHB19/111
31	Samhällsbyggnad	Lagakraftbevis för detaljplan Raspen 1-3 m.fl. Nöthagen	SHB19/235
32	Svea hovrätt	Protokoll, prövningstillstånd meddelas inte för detaljplan Raspen 1-3 m.fl. Nöthagen	SHB19/235
33	Fastighetsägare	Överklagande av beslut om förhandsbesked fastigheten Bränn-Ekeby 19:1	B 2022-000624
34	Länsstyrelsen Södermanlands län	Beslut att avslå överklagandet om beslut att bevilja bygglov fastigheten Matilda 1	B 2021-000919

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- 1) att** lägga förtecknade anmälningsärenden till handlingarna.